Coperta:
Cătălin Dumitrescu

Editor:
Gabriel Stănescu

Tehnoredactare computerizată:
Cristian Negoi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
GOMA, PAUL
Jurnal / Paul Goma. - Bucureşti : Nemira, 1997-2004
8 vol.
ISBN 973-9177-69-7
Vol. 8. - Bucureşti : Criterion Publishing, 2004. -
ISBN 973-86850-8-7

821.135.1-94

E-mail:
origini@gis.net
Adresa WEB:
www.origini.go.ro

Bun de tipar:
25 noiembrie 2004

Cartea a apărut cu sprijinul Ministerului Culturii
şi Cultelor din România

Paul Goma

❖

JURNAL

VIII

2001 - 2003

criterion
publishing

2004

JURNAL 2001

IANUARIE

(...)

Joi 11 ianuarie 2001

(...)
Am răspuns Doinei Cornea:

Paris 11 ianuarie 2001

Stimată Doamnă Doina Cornea,

În 11 decembrie 2000 v-am trimis şi Dvs. - întru informare - o copie a textului "**Să fie interzis electoratul !**" Neavînd obiceiul să vorbesc pe dindos, spun ce am de spus pe faţă, negru pe alb - să rămână.

Desigur, nu mă aşteptam să-l primiţi cu satisfacţie, nici să mă felicitaţi pentru el; bănuiam că vă veţi simţi atinsă de pasajele critice în care vă pomenesc numele. Mă aşteptam să-mi răspundeţi la obiecţiile formulate - fie explicîndu-mi că nu înţelesesem cutare bună-intenţie a Domniei Voastre, fie explicîndu-vă erorile comise din 1990.

Spre neplăcerea mea, scrisoarea prin care aţi răspuns mi s-a arătat a fi gândită şi aşternută pe hârtie într-un moment de absenţă, de netrezie a spiritului. De aici, inexactităţile de informaţie şi strâmbătăţile de logică. O reproduc, fără permisiune: sânteţi persoană publică, reacţia Dvs. la un text publicistic trebuie să fie public(at)ă:

"Stimate Domnule Paul Goma,

"V-am recunoscut întotdeauna meritele. Am recunoscut şi faptul că actele Dumneavoastră de rezistenţă m-au instruit. Dar aţi părăsit România când represaliile s-au abătut şi asupra familiei Dumneavoastră.

"Securitatatea mi-a dat şi mie un paşaport pentru a scăpa de mine. Eu m-am întors şi mi-am continuat lupta, sprijinită de fiul meu, de neclintirea lui sub ameninţări. Am fost amândoi arestaţi săptămâni în şir, daţi afară din servici (el, cu doi copii mici), umiliţi, bătuţi, scuipaţi, rezistînd, totuşi aici, în România, până la capăt. A-ţi vedea propriul fiu în închisoare e mai cumplit decât moartea, vă asigur.

"Fie şi numai din aceste motive, nu permit nimănui să mă ia peste picior.

"(...) Poate o mică lectură din Mgr. Vladimir Ghika: **Pensées pour la suite des jours** *(Editions Beauchêne) nu ne-ar strica nici unuia dintre noi, acum, în prag de mileniu.*

"Cu cordialitate,

"Doina Cornea"

Mulţumindu-vă pentru recomandarea bibliografică (deşi mai în stil ar fi fost: "o mica lecturică"), observ: nu era necesar să-mi recunoaşteţi meri-tele, nici actele de rezistenţă [care] v-ar fi instruit. Elementar-necesar ar fi fost să respectaţi adevărul, să nu inventaţi, să nu vehiculaţi elemente extrase din scurta-mi biografie, autori: versificatorul cincisutist Ion Brad - bolşevicul de ieri, misticul de azi - în colaborare cu legionarul-securist ceauşisto-iliist I.C. Drăgan, ambii secretariaţi de cunoscutul izvor manolescian M. Pelin (cea potrivit căreia m-ar chema Efremovici, aş fi ovreu rus, în 1956 aş fi fost arestat pentru furt şi viol...). Altfel de unde aţi scos "informaţia" că aş fi părăsit România abia când represaliile s-au abătut şi asupra familiei mele? Dar ce ştiţi Dvs. despre familia mea? Nimic, în ciuda repetatelor declaraţii că îmi cunoaşteţi faptele de viaţă şi de scris. Şi: de unde până unde pretenţia de unicitate a întoarcerii Dvs. dintr-o călătorie în Occident şi "a continuării luptei"? Şi eu fusesem în Occident, în 1972, mă întorsesem, dar nu mă lăudasem, deşi în 1977 am fost re-re-re-arestat.

În mai multe rânduri, în presă, în volume de interviuri aţi afirmat, imprudentă că ştiţi cine sânt şi ce am făcut - o declaraţi în volumul **Faţa nevăzută a lucrurilor**, Dacia, 1999, o repetaţi şi în primele două propoziţiuni ale scrisorii citate mai sus. Numai că prin treia (cea începînd, neîntâmplător, cu adversativul "dar"), porniţi la contratacuri fără obiect, încercaţi diversiuni, continuaţi cu debitare de neadevăruri manifeste, scărpinaţi coarda sentimentală a nefericirilor familiei Dvs. (aşezîndu-le în opoziţie cu "fericirile" familiei mele), pentru a încheia "ideea" cu asigurarea - adresată mie: "a-ţi vedea propriul fiu în închisoare e mai cumplit decât moartea" - ceea ce, veţi conveni, este o formulare de o perfectă improprie-tate (şi de un răsunător hodoronc-tronc).

Fiecare dă seama de ale sale, deci şi Dvs., Doina Cornea veţi da seama de fiecare cuvânt rostit, scris.

După ce aţi povestit, fără necesitate, tragedia familiei Dvs., după ce aţi comparat-o abuziv cu a familiei mele, aţi tras o concluzie fără legătură cu premisele (vă reamintesc: "dialogul" pornise de la textul meu "**Să fie interzis electoratul!**", nu de la alt text ori pretext)- astfel:

"Fie şi numai din aceste motive, nu permit nimănui să mă ia peste picior".

Foarte bine că nu permiteţi (unde am ajunge?). Dar cui vă adresaţi, Doamnă, când îmi scrieţi asta ? Cine v-a luat peste picior ? Eu, unul, nu. Eu v-am luat... în serios, totdeauna. în bună limbă românească a lua peste picior pe cineva înseamnă a-ţi bate joc de acela, a-l ironiza. Or eu am făcut altceva - cu seriozitate, cu gravitate (recunosc: şi cu patetism): v-am criticat, Stimată Doamnă. Am afirmat că unele din actele Dvs. de după 1990, au fost mult păgubitoare comunităţii româneşti, prin confuzia ce aţi semănat - conştient sau ba

- în spiritele şi aşă dezorientate ale compatrioţilor noştri. Iată-le pe cele mai evidente:

- Să admitem că întrarea Dvs. în FSN nu a fost o eroare: ca mulţi alţii aţi fost înşelată, abuzată. Aţi demisionat după patru săptămâni (nu după câteva zile cum greşit scrisesem în textul "**Să fie interzis electoratul!**"

- O gafă (devenită eroare) a Dvs., Doamnă a fost, în 1990, participarea la o masă rotundă, în sediul proaspătului GDS, în jurul unui personaj tul- bure (eufemism): Măgureanu. Că un vânjos combatant al comunismului şi al securismului încă din neagra ilegalitate precum filosoful-la-român Liiceanu (iniţiatorul întâlnirii) avea interesul să se pună bine cu noul mânuitor al Vechiului Ciomag - de înţeles; că "moderator" a fost un băiat speriat de avioane (Kleininger, cel convins că moartea se alungă: atingînd-o), de înţeles; că a participat şi tovarăşul Pavel Cîmpeanu - de înţeles, doar se puneau bazele reconcilierii naţionale (pupături Piaţa Endependenţi între victime şi călăi) teoretizată de vânzători de frate şi de naţie: Pleşu, Buzura - cu puţin efort (şi multă greaţă) iarăşi era de aşteptat. Dar că se aflau de faţă victime ale securităţii: Gabriel Andreescu, Radu Filipescu şi Doina Cornea - este greu de realizat. Toţi locuitorii Lagărului Comunist ştiu: cu securitatea nu se dialoghează: ea te anchetează, te terorizează, dar tu nu angajezi de bună-voie "discuţii civilizate" cu monştrii care ne-au chinuit patru decenii încheiate! Să admitem că aţi fost - ca şi în FSN - atrasă într-o capcană. De ce nu aţi protestat public atunci când v-aţi dat seama că aţi fost folosită (de Liiceanu, de Măgureanu)? Cum v-aţi simţit în-conversaţie, mă rog frumos, cu astaloşul participant la "procesul" lui Ceauşescu? înseamnă că v-aţi lăudat când aţi afirmat că fuseseţi arestată - câte săptămâni? câte luni? câţi ani?- pentru a vă îngădui să dialogaţi, picior peste picior, la o cafeluţă, cu Organul care patruzeci de ani a monologat, martirizînd milioane de români, cu ciomagul? În numele cui aţi dat mâna de ajutor la spoirea faţadei mâncată de lepră a Organului?, la cârpocirea imaginii roasă de sfrenţie a noului bulibaşă al securităţii, a complotistului kaghebist purtînd numele conspirativ: Măgureanu ? Aţi aflat, desigur: după Marea Întâlnire de la Iazul-GDS, urdoarea măguristă declara: securitatea s-a schimbat, iată dovada: el însuşi "dialogase" cu însuşea Doina Cornea ! (presupusul călău cu o adevărată victimă); şi că el îi spusese: "Doamnă" şi că Doina Cornea, în loc să-i întoarcă spatele (mai creştineşte ar fi fost dacă i-ar fi ars o pereche de palme, fie acelea şi simbolice), îi răspunsese cu "Domnule Măgureanu" - culmea fiind că el, javra imundă, nu minţea: relatarea din revista *22* a confirmat acest... rău-mirositor adevăr.

Dacă îmi veţi replica: "M-am purtat civilizat cu un om...", vă voi răspunde:

Nu aveați decât să vă purtați "civilizat, cu un om", între patru ochi ori între patru pereți, în casa Dvs. - nu în public. În numele cui v-ați purtat civilizat cu un criminal reprezentant de vârf al unei instituții criminale ? În numele sutelor de mii de nevinovați chinuiți de Organ ? Să zicem că de la cei asasinați de Securitate nu ați putut cere permisiunea - dar de la cei în viață ? Cu cine, dintre adevăratele victime v-ați consultat, înainte de a dialoga cu bestiile securiste ?, înainte de a-i domni pe tovarășii eterni ? Cu C. Coposu ?

- Am ajuns și aici. Ați avut nevoie de un deceniu încheiat până să vă hotărîți să deschideți gura, să spuneți doar o părticică din adevărul despre C. Coposu.

Este adevărat: nu toți Românii știau - ca mine, de pildă, încă din 1977 - că C. Coposu (și Noica și Stăniloaie și Carandino și Țuțea și Ernest Bernea și Quintus) nu făceau un pas fără să-l raporteze la Securitate, fără să ceară bilet de voie pentru următorul. Însă Dumneavoastră, Doamnă, ați colaborat cu el, ați fost în apropierea lui începînd din 13 martie 1990. Ați remarcat - contrariul ar fi fost de mirare - că **C. Coposu** nu **voia ca partidul său să câștige alegerile** - nu v-ați întrebat: de ce ? ; ați băgat de seamă că în jurul lui C. Coposu mișunau tot felul de mocofani securiști, cel mai apropiat fiindu-i chiar Astaloș - nu v-ați întrebat: în virtutea cărui legământ? Să fi fost numai conjudețenitatea? Au să fi fost înrudirea cu odiosul personaj?

Iar dacă ați constatat că C. Coposu nu este cel din icoana de almanah ("Seniorul", "Tatăl Nației"), ci un biet om, victimă tragică a Securității, jucînd cum îi cânta Fanfara MAI (deschiderea porților PNȚ-ului pentru toți bandiții: milițieni, activiști, securiști - dar împiedecînd intrarea tinerilor; desemnarea drept candidat la prezidențialele din 1996 a unui om al securității: Emil Constantinescu) de ce nu v-ați dezangajat ? De ce nu ați făcut ceea ce trebuiau să facă victimele comuniștilor, și nu tot comuniștii-securiștii prin uneltele lor docile Coposu, Quintus, Cîmpeanu, Diaconescu, Constantinescu - și altele?

Să nu fi știut cine este și ce hram poartă Constantinescu în 1995, când, dimpreună cu activista de partid, tovarășa noastră a tutulor Zoe Petre confecționase pe măsură și la comandă la Universitatea din București o catedră de sociologie pentru uzul exclusiv al reputatului sociolog, conjudețean al lui Coposu, așa-zisul Măgureanu? Într-atât să o fi lucrat pe bine-educata Doina Cornea respectul față de mai-vârstnici, încât să rămână credincioasă trădării de frate și minciunii întrupată de C. Coposu, persoană rău-voitoare, ființă rău-făcătoare (cum, de ce? - dar e limpede: pentru că lucra pentru Securitate! - rezultatele lucrării s-au văzut la alegerile recente), decât să treacă apa, pe malul opus, cel al adevărului ?

Ceea ce s-a petrecut cu Dvs., Doamnă, după alegerea lui Constantinescu nu a fost decât un neîntrerupt şi lamentabil coborîş de pe urma căruia veţi rămâne în istoria gân-dirii politico-morale româneşti, nu ca inventatoare, ci ca utilizatoare până la urzeală a profundei cugetări (sub formă interogativă):

«Avem altul mai bun ?» - pur produs al gândirii de beton armat, exprimată printr-o limbă de salcâm veritabil.

Buna-creştere-din-familie a Doinei Cornea s-a dovedit a fi nocivă fidelitate faţă de feloni care au înşelat-o - n-ar fi fost o catastrofă, dacă aceiaşi n-ar fi au înşelat întreaga ţara: Coposu, Constantinescu. (N-am să mă ostenesc să pun pe două coloane promisiunile candidatului Constantinescu şi materializarea lor de către preşedintele ales).

Fidelitatea faţă de rău nu este decât complicitate la răul făcut.

Paranteză basarabeană: în 1995, pe patul de moarte fiind, C. Coposu a dat cuvânt de ordine ţărăniştilor - şi celor din exil - de a nu permite sub nici o formă, în organizaţiile PNŢ, discutarea, în timpul campaniei electorale, a problemei Basarabiei. Aşa stînd lucrurile, nu am văzut vreo abatere de la "doctrina Coposu" în încheierea Tratatului cu Ucraina, susţinut voios de GDS (deci şi de Doina Cornea, nu doar de Gabriel Andreescu şi de Zoe Petre), semnat de Constantinescu.

Nu doar ca basarabean, consider faptul: idioţie fără seamăn; actul: trădare naţională.

De aici până la Chestia din 30 noiembrie 2000 - prezentată drept: "Apelul GDS - Votaţi impotriva dictaturii !" care a cerut românilor să-l voteze pe... Iliescu nu a mai fost decât un pas. Pe care Doina Cornea, sprintenă, dezinvoltă, l-a făcut.

Şi se miră de mirarea mea... Paul Goma

(...)

Joi 18 ianuarie 2001

Am scris vreo 20 pagini din **Infarct**. Nu pot povesti cum am scris, fiindcă nu am ce. Nu se poate povesti. Lucrez la cartea asta ca la o. Ca la un. Şi nu găsesc comparaţie. Mai aproape ar fi: ca la montajul unui film (habar n-am cum se montează un film, dar am căutat ceva cât mai prozaic: şi mai meşteşugăresc). (...)

Vineri 26 ianuarie 2000

(...)

Ieri, la îndemnul Ştefanei Bianu şi al lui Culică, am redactat şi eu un protest - iată-l:

Paul Goma,
27-29 rue Bisson 75020 Paris

Paris, 25 ianuarie 2001

Către
Părintele Vicar Petre Popescu,
Preoţii slujitori ai Bisericii Sfinţii Arhangheli
precum şi către Consilierii APCOR şi AEORHFR

Contestaţie:

Subsemnatul Paul Goma, membru al APCOR şi AEORHFR contest rezultatele anunţate ca urmare a alegerilor din 14 ianuarie 2001.

Cer grabnica re-verificare a documentelor de votare, inclusiv a listei de prezenţi şi reprezentanţi electori pe baza dosarelor conţinînd cererile de înscriere. Această re-veri-ficare va fi operată în prezenţa unui huissier de justiţie (plătit de contestatari).

P.S. Spectacolele asigurate, atât în reuniunea premergătoare alegerilor, precum şi în decursul galei alegerilor propriu zise mi-au provocat (din păcate, nu doar mie) teama că ceea ce s-a întâmplat în ţară, în noiembrie-decembrie 2000 nu este un accident. Re-înscăunarea unui criminal cu mâinile pline de sânge, doar la un deceniu de la comiterea abominabilelor fapte se arată a fi consecinţa tragică a unui proces de analfabetizare, de cretinizare, de des-umanizare a românilor - şi a cărui urmare va fi descurajarea totală a celor care crezuseră, militaseră, îşi sacrificaseră sănătate-libertate - pentru o identitate românească.

Degradarea, decăderea prea-multor compatrioţi - din ţară, din exil - începînd de la "revoluţia" din 1989 este, vai, evidentă pentru cei care au mai rămas lucizi.

Biserica românească din Paris (am pus-o la singular, fiindcă până azi, 25 ianuarie 2001, la singular supravieţuieşte) a fost, pe timpul lui Dej şi al lui Ceauşescu ţinta privilegiată a Securităţii precum şi a auxiliarilor ei, fie exilaţi, fie comisvoiajori culturali. Pentru păstrarea ei, ca unic loc de adunare a românilor anticomunişti, s-au dus lupte de stradă, prieteni, camarazi de decenii s-au sfâşiat şi s-au despărţit. Ultima tentativă vizibilă a fost "vizita" criminalului Iliescu însoţit de auxiliarii securişti Hăulică şi Virgil Tănase, la invitaţia de taină a tovarăşilor popi cu epoleţi de atunci şi a unor foşti anti-comunişti, ca soţii Stolojan, deveniţi, după 89 navetişti ai Ambasadei RSR.

Credeam, speram că intimidaţi de scandalul "vizitei", exilaţii credincioşi frecventatori ai bisericii nu vor mai da ajutor colonizatorilor comunisto-securişti ai credinţei. Prestaţia - publică - a domnilor Perifan, Caracota şi a Doamnei Predelean a dovedit că mă înşelasem.

Ce anume îi mână pe cei pomeniţi mai sus să se comporte astfel încât să încalce simultan Codul Moral Religios al unui lăcaş al Domnului, Codul Laic al unor persoane presupus civilizate, europene - dar statutele?, dar Preambului Regulamentului Eparhiei, unde scrie limpede: ne vom întoarce la Biserica Mamă atunci când va dispărea comunismul şi comuniştii din România (cu tot cu popii, mitropoliţii, patriarhii cu epoleţi) - nu mai devreme? Altfel cum poate fi explicată excluderea, în secret (!) a unui secretar: D-l George Culică, om care, vreme de decenii, a fost prezent, a lucrat şi a apărat puritatea necomunistă a bisericii de năvălitorii securişti ai Patriarhiei (în fine: ai Secţiei Culte a C.C. al PCR)? Cum poate fi judecat altfel decât cu oroare şi cu greaţă "tratamentul" la care au fost supuşi din partea triumviratului trivialo-agresiv Perifan-Caracota-Predeleanu persoane întru totul respectabile ca D-na Ştefana Bianu ?; oameni care au suferit închisorile comuniste ca Dl. Remus Radina (câte minute de închisoare au făcut D-nii Perifan şi Caracota ?, dar Dna Predeleanu [să zicem în 1956, în timpul Revoluţiei Maghiare]?- ardem de curiozitate să le aflăm faptele de arme anticomuniste) - urmez, deci: Ce îi va fi mânînd pe aceşti ambiţioşi pe centimetru pătrat, agitaţii într-un borcan, pe aceşti înalt- calificaţi "lucrători" pe la spate, să dea din mâini şi din picioare, să falsifice documente în cel mai pur stil comunist, să-i insulte, să-i terorizeze verbal pe cei care nu sunt de acord cu ei - şi să aştepte ca "adversarul" (noi ? să se privească în oglindă !) să cadă în capcana provocărilor puse la cale după o strategie curat-bolşevică ?

Este momentul ca aceşti "cruciaţi" (altfel născuţi ortodocşi...) să-şi facă **publice** şi **publicate** convingerile lor religioase şi politice.

Care va fi "câştigul" obţinut cu preţul acestor manevre nedemne? Cucerirea puterii ? Care putere omenească - în Casa Domnului ?

Îl rog pe Părintele Vicar Popescu să explice, pentru inocenţi ca *alde mine, în ce constă realitatea "puterii" exercitată de Perifan*-Caracota-Predeleanu la biserica română de la Paris ? În numele cui o pun în aplicare - şi în ce scop?- n-or să pretindă că întru re-creştinarea descreştinaţilor noştri compatrioţi de ambe sexe!

Eu văd, nu un "fruct" al acestei terori dublată de provocare (încă odată: de sorginte bolşevică), ci, vai, un rezultat - în doi timpi:

1. Dezgustaţi de manevrele mizerabile, de minciunile sfruntate, de tentativele de manipulare de cea mai joasă extracţie, la care s-au

dedat Perifan, Caracota, Predeleanu; îngreţoşaţi de comportamentul obraznic, isteric, de insultele mitocane proferate de Perifan şi de Predeleanu la adresa unor colegi de-ai lor din consilii - între zidurile unei biserici - mulţi dintre credincioşi vor prefera să rămână a se ruga în casele lor, din moment ce Casa Domnului din rue St. Jean de Beauvais a fost transformată în sediul unei oarecari chestii comerciale, proprietari: Perifan&Caracota - clan respins şi de aromâni; -

2. Pe terenul şubrezit, Iliescu şi ai săi tovarăşi de la Patriarhia bucureşteană, precum şi securimea thracoloră cantonată în bunkerul de pe rue de l'Exposition, nu vor avea decât să culeagă ce au semănat "anticomuniştii" Perifan, Caracota, Predeleanu şi alţi aburiţi, obosiţi de cât au tot rezistat ei comunismului - prin absenţă de pe lumea asta...

Şi tot două sunt criteriile după care poate fi judecat un frecventator al Bisericii, fie membru simplu, fie consilier APCOR, AEORHFR:

a. Are el, nu doar convingeri intime, ci *comportament creştinesc*?

b. Are el, nu doar în vorbe, ci în fapte, o *atitudine anticomunistă, antise-curistă, întru păstrarea libertăţii Bisericii române de la Paris ?*

Sunt convins: complotiştii, colonizatorii - îi mai numesc o dată: Perifan, Caracota, Predeleanu - nu îndeplinesc aceste necesare condiţii.

Atrag atenţia: tot ce am "profeţit" în rău - după un an, după cinci, după două decenii, s-a adeverit.

Deie Domnul să mă înşel de astă dată. Ar fi timpul.

Paul Goma

P.P.S. 30 ianuarie 2001:

Profitînd de **tăcerea** publică a contestatarilor, contestaţii Perifan, Caracota, Predeleanu au redactat un fel de proces-verbal în care este tăcut (deci: contestat) conflictul în general, iar în special nu sunt pomenite contestaţiile Ştefanei Bianu, a lui George Culică, a lui Remus Radina, a mea - şi a altora.

Ce spuneam - când spuneam despre "anticomuniştii" numiţi mai sus: au o mentalitate primitivă, magică (crezînd că, dacă ei nu consemnează un fapt, acela nici nu există), un comportament iresponsabil, asocial, o atitudine necivică; iar metodele lor sunt, fireşte, totalitare (citeşte: bolşevice). În mărginirea lor au scontat, ca şi Securitatea, pe tăcerea victimelor. Ei bine, să nu mai sconteze. P.G.

Marţi 30 ianuarie 2001

Am mai scris câte ceva la **Infarct,** dar nesemnificativ. Am trecut la partea a II-a (prima = cca 30 pagini).

(...)

Seara: telefonează Caracota. Mă ia de la început foarte tare: că el (corect ar fi fost: Perifan şi el) m-a ajutat la mutare, în 1996, dar eu am "dat cu căcat în ei"... Extrem de sigur pe sine şi pe tactica de intimidare (loveşti tu primul, iute şi tare, să-l năuceşti pe adversar...). În continuare, reproşuri: că de ce am scris "aia" (contestaţia) ?; că, dac-am scris-o, de ce am difuzat-o ?; de ce n-am vorbit cu el întâi, să-mi explice ceea ce nu pricepusem - dar acuzasem !

Când am prins o pauză de respiraţia a lui, am spus: este adevărat, Perifan şi cu el m-au ajutat într-un moment greu. Pentru asta le-am mulţumit direct şi am recunoscut în scris (în **Alte jurnale**), însă o facere-de-bine nu îl cumpără pe celălalt, obligîndu-l să tacă din gură atunci când binefăcătorul face un act reprobabil. La asta a mormăit, m-a întrebat unde am scris eu aia, i-am repetat, el a zis că nu a citit, eu am zis că ceea ce nu a citit el există, totuşi... Apoi el a ridicat iar glasul, în chestiunea difuzării contestaţiei (trebuia să-i dau lui un telefon, să lămurim lucrurile între noi...)

I-am atras atenţia că înregistrez convorbirea telefonică. A început prin a zice că lui nu-i pasă - dar a tras-o pe: «Dar de ce înregistraţi ?» (era prima oară când mă dumneavoastreà, până atunci folosea: "dumneata"-ul neaoş, cel descalificativ). I-am explicat: ca să rămână o probă că X a zis aşa, în ziua cutare şi nu altfel, cum pretinde după un timp... M-a întrebat, după o pauză, ce fac cu înregistrările. I-am răspuns că le transcriu şi le public - în articole, în cărţi...

A scăzut cu două tonuri. Chiar dacă se arăta în continuare agresiv, o dădea acum mai degrabă pe coarda reproşului îndurerat decât pe a ameninţărilor.

În final i-am spus: dacă se va dovedi că i-am calomniat pe cei despre care afirmasem ceea ce se afla în Contestaţie, voi fi bucuros să-mi fac mea culpa, să-mi cer scuze - şi să public scuzele. Aşa s-a încheiat.

FEBRUARIE

Miercuri 7 februarie 2001

Seara: a telefonat Laszlo de la Cluj. Grigurcu era la el. Am vorbit cu el (cu Grişa) la telefon. Pentru prima oară în vieţile noastre reunite. Grigurcu-Miraculatul - să-l ţină Domnul tot aşa !

Cică scoate o revistă, la Tg. Jiu. Mi-a cerut permisiunea să publice "un text despre literatura erotică" - un dialog avut cu Pecican.

Îl uitasem. Am zis da, da, însă cu gândindul cel gând la Înviatul Grigurcu.

Sâmbătă 10 februarie 2001

Ieri am primi *Vatra* număr dublu 10/11 2001. Cu studiul Tatianei Slama-Cazacu; "Viață, personalitate și limbaj: Paul Goma". La prima lectură pare a fi foarte bun... - 12 pagini îndesate, pe două coloane. I-am scris, azi, D-nei Slama-Cazacu, alăturînd și un exemplar din "Răul absolut":

Paris, 11 februarie 2001

Răul Absolut - Securitatea

La vârsta de 13 ani și jumătate (în ianuarie 1949) am cunoscut pe pielea mea de copil Securitatea proaspăt înființată; dar mai înainte, la 9 ani (după 12 septembrie 1944), mă frecasem de jandarmeria... burghezo-regalistă, iar și mai înainte, prin tata (există o memorie a genelor), la vârsta de 5 ani (în ianuarie 1940) făcusem cunoștință, în Basarabia cedată, cu Mama Securității românești: NKVD. Ceea ce înseamnă că din cei 65 câți am, de la naștere, în restul de 60 ani am avut vreme să mă "documentez"- de-a lungul, de-a latul, de-a adâncul Spurcatei Organe. Deși avusesem de a face cu ea de atâtea ori, fusesem, fie prea tânăr - drept care Dumnezeu și data nașterii (1935) mă scutiseră de Reeducarea din 1949-52, fie prea mărunt, pentru a intra în "vederile" Reeducării a doua (1961-64). Dealtfel nici nu mă mai aflam în închisoare, ci în domiciliu obliga-toriu, din 1958. Iar în 1977 Mașina MAI nu m-a definitiv zdrobit pentru că, profitînd de nesfârșita ei putere și inerție (deci: slăbiciune), apucasem să mă fac cunoscut și în Occident - aceasta a fost "umbrela"; platoșă mi-am făcut din netăcere: am zbierat, am amenințat că, de mă voi scula, pre mulți am să scriu eu, negru pe alb - și nu am avut soarta lui Gheorghe Ursu.

Repetiția: mama inutilității

Ei, da: am împuiat capul eventualului cititor cu atâtea biografisme, atâtea amănunte, atâtea fleacuri "care, acum, în noul deceniu, în noul secol, în noul mileniu și-au pierdut importanța" ("...dacă au avut-o și pe aceea", ar fi comentat tovarășul Sorin Toma);

Ei, da: îi comunic prin scris lucruri străine lui, ba chiar dăunător-cauzatoare, fiindcă el nu-vrea-să-știe-nimic, fiindcă lui i-i frică, de moare, el vrea să trăiască, nu să piară dacă, doamne-ferește deschide gura (după modelul Gabrielei Adameșteanu, până la 22 decembrie 89 fix), vrea să-și re-facă viața, să și-o facă altfel decât îi fusese sub comuniști. Or asta nu se poate realiza fără a șterge din memorie tot-tot-

tot, şi ultimii din cei câţiva stropi strecuraţi prin frunzişul monstruos de compact al arborilor din Pădurea Fricii; fără a accepta că am fost cu toţii ("mai mult sau mai puţin vinovaţi" - varianta Breban), "deci nevinovaţi sântem cu toţii" (după cum bine ne-a învăţat domnul Pleşu, strălucit şi reprezentativ premiant la român) - şi fără a ne reconcilia - naţional, cum altfel! - cu cine se întâmplă să ne iasă în cale...

Ei, da: (pe) acestea toate le-am spus, le-am re-spus, re-re-respus (în scris).

Ei şi ? Tot n-au fost înregistrate de compatriotul meu, şi el vorbitor-cititor de limbă română - mă gândesc la cel care a citit o jumătate de pagină din scrisurile mele în sfârşit publicate după douăzeci de ani de interdicţie. Ultima probă (m-aş fi lipsit cu dragă inimă de ea) mi-a venit dinspre - cine ar fi crezut ?, eu nu - Doina Cornea: răspunzînd textului "**Să fie interzis elec-toratul!**", mi-a reproşat... citez şi aici, să rămână: "Dar aţi părăsit România când represaliile s-au abătut şi asupra familiei Dumneavoastră"- şi: "Securitatea mi-a dat şi mie un paşaport pentru a scăpa de mine. Eu m-am întors şi mi-am continuat lupta..."- si dă-i, si luptă-i. Surpriză cu atât mai violentă, cu cât Doina Cornea afirmase, în multe prilejuri că chiar înainte de a-şi manifesta disidenţa (adică înainte de 1983), la Universitatea Cluj, unde era lector, propunea studenţilor fragmente din cărţile mele traduse în franceză. Iată însă că nici chiar cei care citiseră nu mai ţineau minte ce vor fi citit. Acesta fiind motivul pentru care îmi iau dreptul de a repeta, de a repeta, de a repeta (vai, doar pe hârtie, multiplicată în 20 exemplare, trimise prin poştă, or este ştiut faptul că hârtia, chiar tipărită este acceptată numai dacă omul consimte la actul lecturii, şi nu dă peste el, nu îl agresează, nu îl violează ca radioul, ca televiziunea). Căci Românul, aşa-i el: nu are ţinere de minte - vorbesc de cel care a ştiut cândva, ceva, cumva (şi nu mai ştie). Capul lui nu suportă atâtea informaţii fără interes imediat şi încă privindu-l pe altul... Şi ce dacă acela a făcut şi a dres, cândva ? Să fie sănătos, să mai facă dacă-l ţin curelele, pe el să-l lase cu treburile, cu problemele, cu necazurile lui, cu (ne)ţinerea de minte a lui.

Odiosul Organ

Acestea toate, ca să pot (re)zice: Securitatea este Răul Absolut. Nu fac decât să repet titlul unui text scris în vara lui 1995, când Securitatea, încercînd să-mi torpileze candidatura (dealtfel, provocatoare) la alegerile preziden-ţiale din noiembrie 1996, publicase în **Adevărul-Scînteii**, sub iscălitura unui căprar (de atunci a fost înaintat în grad, azi e sublocotenent plin şi prieten la cataramă cu N. Manolescu şi cu Dorin Tudoran) răspunzînd la apelativul: «C.T. Popescu!» marea-

demascare-a-impostorului-Goma, zis Gomora, cel care, în 1977, pupa gumarii lui Ceaușescu. De notat: operațiunea MAI fusese precedată-anunțată de promptele și indignatele declarații de presă ale lui C. Coposu, care mă acuza de sabotare a "adevăratei candidaturi", a adunătorului de cotizații PCR la Universitatea București (în tandru tandem cu Zoia Petre): Constantinescu, creație a sa și a Blandienei, după rețeta Măgurenității.

Acestea toate ca să mai pot zice:"*Spune-mi în ce raporturi ești cu Securitatea, ca să-ți spun cine ești*".

S-a observat că, vorbind despre Securitate, chiar și acum în anul 2001, folosesc indicativul prezent. Nu este deloc necesar ca X să povestească în amănunt raporturile sale cu Securitatea, ci doar să sonorizeze ori/și să grafieze, în indiferent care context: "*fosta Securitate*", pentru a oferi cheia: X-ul în chestie conține (uneori fără să-și dea seama) ceva tulbure, ceva răumirositor.

După opinia mea - nu sânt singurul, însă deocamdată izolat în acest demers - nu poate fi luată în discuție societatea românească, nici doar cultura românească și nici psihologia românului (de la 23 august 1944 încoace - și cine știe câte alte generații de acum încolo) dacă nu se raportează la Odioasa Instituție. Cea care ne-a terorizat, ne-a chinuit, ne-a schilodit, ne-a mutat (proces de pe urma căruia rezultă: mutantul). Încă de pe când scriam cartea **Patimile după Pitești** (1978-79) îmi mărturisisem teama că, *după 1964* (momentul Decretului de amnistie), mulțumiți de rezultatele celor două campanii de reeducare în închisori, 1949-1952 și 1961-1964, comuniștii *au trecut la reeducarea la scară națională* - prin crearea de lipsuri alimentare, prin interdicția, pentru femei, de a avorta, prin confiscarea valorilor patriotice, prin distrugerea sistematică a patrimoniului național. Firește, toate aceste intruziuni, agresiuni, violuri ale demnității omului au fost făcute prin aceeași omniprezentă, omnipotentă - blestemată Securitate. Și iată cum, după două decenii, reeducarea-generală a dat, nu "un popor vegetal", cum poetăse Blandiana, ci unul mai degrabă mineral: o nație de reeducați, o comunitate de geografie și de limbă alcătuită din mutanți. "Psihologia" indivizilor sare în ochii și în urechile avertizate atunci când ei spun/scriu apelativul "*Domnule*" adresat de ei, reacționari notorii și pușcăriași - Ciuceanu, Quintus, Paleologu, Diaconescu, Petrișor - unor bandiți bolșevici, și ei notorii: Iliescu, Brucan, Roman, Verdeț, Măgureanu, colonelul Crăciun - C. Coposu mergînd și mai departe: în intimitate îi spunea lui Măgureanu: "Virgil"; sau când îl folosesc, chiar atunci când vorbesc/scriu despre morți [atâția gazetari, o, atâția gazetari!]:"*domnul* Gheorghiu-Dej", "*domnul* Alexandru Drăghici" culminînd cu: "*domnul* Nikolski".

Sânt nevoit să mă citez iar și tot cu neplăcere: în **Jurnal I-II-III** notam: începînd din 1984, simțisem la prietenii, la cunoscuții veniți

din țară o neliniștitoare schimbare. Era de parcă arbitrarul - și literarul - prag propus de Orwell într-o carte de, la urma urmei, ficțiune: **1984**, ar fi căpătat carne, ar fi devenit insuportabil de real. M-am tot întrebat: ce eveniment va fi determinat o asemenea **schimbare** în comportamentul, altfel insensibililor la istorie compatrioți ai mei ? Nu am găsit atunci, în 1984; nici în 1989, față cu un text scris (**Patria furată** de V. Duda). Abia după alegerile din 20 mai 1990 (când, în ciuda măsluirilor-de-stat-și-de-partid, a devenit limpede: majoritatea românilor îl făcea președinte al țării pe un tâlhar de drumul mare, pe un criminal avînd încă proaspăt, pe mâini, sângele împușcaților din decembrie 89 - și care încă nu-și dăduse întreaga aramă pe față, Mineriada Primă avea să fie peste trei săptămâni - iar N. Manolescu, cu prosopul-pe-braț avea să-l legitimeze pe vinovat, luîndu-i un interviu și numindu-l "Om cu o mare"). Atunci m-am întrebat dacă nu cumva această prăbușire a spiritului la român este pricinuită, nu de un eveniment anume, ci de acumularea, în timp, a unor "mici" catastrofe. La urma urmei, răspunsul era/este ingineresc și ține de... rezistența materialelor: "Materialul" nu mai rezistase atâtor și atât de violente încercări.

Instituție teroristă, doctrină a terorii

Numărînd pe degete anii până la 1984 - măcar din 1944, dacă nu, ca pentru noi, basarabeni și bucovineni: din 1940 - ajungeam la 40; patru decenii de suferințe neîntrerupte, de speranțe spulberate (în legătură cu ne-venirea Americanilor), de încredere înșelată: fie de "românul" Ceaușescu, dovedit a fi tiran comunist, întru nimic mai grijuliu cu oamenii acestui pământ decât Gheorgiu-Dej, fie de "modelele naționale" Gyr, Crainic, Noica, Stăniloaie, Țuțea, fie de colegi, prieteni, frați, veri, unchi, fii... - nu doar cedînd presiunilor și îndoindu-se "sub vremi" - ci, vai, adeseori rupîndu-se și vânzîndu-și fratele...

Raportate la Monstrul Securitate există mai multe categorii de români:

- cei care au intrat între fălcile NKVD-ului, pentru "crime de război" - ei au cunoscut soarta învinșilor de totdeauna: au fost duși la Sublima Poartă (a Kremlinului), anchetați, "judecați" de învingător, condamnați tot de el, însă de formă au fost repatriați și au avut parte de mascarada botezată "proces popular"; unii au fost executați (tot pe sol românesc, tot de către români), alții au putrezit în celulele Aiudului, Sighetului, Jilavei, Râmnicului Sărat;

- cei care au fost arestați-condamnați pentru *stări*, nu pentru *fapte*: funcționari, politicieni, magistrați, preoți, industriași, chiaburi;

- cei care aparţinuseră/aparţineau unor mişcări, partide politice, nu doar anticomuniste, dar şi comunişti care "deviau", fie în raport cu "linia", fie în raport cu liniatorul: Stalin, sus; jos: Gheorghiu-Dej, Ana Pauker, Groza;

- cei care *făcuseră*, nu doar *fuseseră* (pentru a-l contrazice pe Noica): mai ales militari, dar şi civili, mulţi studenţi şi elevi: alcătuitori de organizaţii (art. 209);

- "partizanii": depindea de regiune: în Făgăraş, majoritatea dacă nu totalitatea alcătuită din legionari scăpaţi prin ochiurile plasei întinsă de Siguranţă în luna mai 1949; în Banat şi în Argeş militari nesupuşi (nu acceptaseră să lupte pe frontul de Vest - nu pentru că ar fi fost pro-germani, ci pentru că erau antiruşi), ofiţeri şi studenţi, elevi şi ţărani ce refuzaseră, întâi cotele, apoi întovărăşirile, apoi colhozurile - în Maramureş, Moldova de Sus, Vrancea, legionari macedoneni în Dobrogea.

În legătură cu această formă de rezistenţă, după un deceniu de libertate de mărturisire, de documentare şi de scriere, faptele lor de arme vor trebui revizuite, aşezate la locul lor, adevărul restabilit; să nu mai fie vorba (ca înainte de 1989, când se vorbea în şoaptă şi se scria - cât se scria şi numai în Occident - după legende şi mai ales după... dorinţă) de *suferinţa lor, în pasivitate* (mai mult, mai atroce au suferit cei închişi la Aiud, la Piteşti, la Gherla, la Jilava - ca să nu mai vorbim de pasivii de la Sighet - decât partizanii din Făgăraş, de pildă), ci de *acţiune;* spre deosebire de **mişcările de partizani** din Polonia, din Ucraina, din Bulgaria, din Iugoslavia (mihailoviştii antitoişti) cei din România nu au intreprins acţiuni conjugate şi ofensive; puţini dintre partizanii români "urcaseră la munte" pentru a-i combate pe ruşi şi pe uneltele lor din România, ci pentru a se sustrage arestării; cei mai numeroşi dintre ei nici nu erau ceea ce se înţelege prin "partizani" adică: *luptători din umbră, ascunşi pentru refacere,* ci mai degrabă: *ascunşi, în aşteptarea ocaziei de a trece frontierei spre Occident* - unii au încercat, unii dintre unii au reuşit, ceilalţi uni, fie au fost împuşcaţi pe graniţă, fie au pierit în închisorile sârbeşti; se poate însă vorbi cu îndreptăţire şi cu durere de suferinţele miilor - oare numai atât ? - de "favorizatori". Ei au fost victimele tragice ale terorismului instituţionalizat exercitat de puterea comunistă indigenă aflată în totalitate sub ordinele ocupantului rus. Bănuiesc Securitatea de a fi exagerat importanţa şi pericolul reprezentat, pentru Putere, de... "terorişti", pentru a avea încă un pretext de terorizare (instituţionalizată şi la scară naţională) a populaţiei. Cine are îndoieli asupra acestei ipoteze, să privească la Cecenia contemporană: aceeaşi tactică diversionistă elaborată la Moscova (nu contează dacă şef vizibil este Elţîn ori Putin), aceeaşi deviaţie lingvistică: terorismul de stat şi

de partid îi tratează de "terorişti" pe cei ce i se opun. Pentru documentare, mai vezi şi ce se petrece în Israel: acest stat născut, nu doar prin drepturi legitime, dar şi prin pur terorism - antibritanic - din clipa oficializării (1948) a practicat terorismul-de-stat, prin alungarea palestinienilor de pe pământul şi al lor, prin distrugerea satelor, a târgurilor, a caselor, a livezilor - şi, printr-o răsturnare lingvistică: tratarea celor care se opun acestei violentări din partea fostului violentat - de... "terorişti";

- aproape două decenii au fost terorizaţi instituţional şi cei care spuseseră NU: cotelor, intrării în întovărăşiri, apoi în colhozuri - refuzul lor *economic* a fost clasat şi pedepsit politic - câte sute de mii de ţărani au fost asasinaţi sau "doar" arestaţi?; dar câţi au fost membrii familiilor lor, declasaţi profesional şi social, interzicîndu-li-se,"pe bază de dosar" de a face studii superioare, de a ocupa anume posturi?;

- tot victime ale terorismul instituţionalizat au fost zecile de mii de "agitatori" (art. 327) - cei care pentru cuvinte rostite ori pentru acuzaţia, denunţul potrivit căruia ar fi rostit *cuvinte* "împotriva regimului de democraţie populară" au fost arestaţi şi au umplut închisorile, lagărele de muncă, satele-noi, unde li s-a fixat domiciliu obligatoriu [autorul acestor rânduri a fost condamnat pentru "agitaţie publică" la 2 ani, dar a făcut *şi 5* de d.o.].

Acestea ar fi - în mare - categoriile victimelor Securităţii. Dacă prin forţa împrejurărilor: uzură, boală, mizerie materială, inimă-rea, după "liberare" cei mai mulţi dintre supravieţuitori au dispărut, nu există, în prezent, un singur român, care să nu aibă în familie măcar un arestat; măcar un asasinat în anchetă ori în închisoare; un martirizat - pentru cote şi pentru partizanat; pentru agitaţie publică şi pentru crimă-de-organizare; pentru "neaderare" (la colhoz) şi tentativă de trecere de frontieră; pentru "crima" de a fi locuit pe graniţa cu Iugoslavia şi pentru păcatul de a se fi născut în Basarabia, în Bucovina de Nord... Şi totuşi, în cvasitotalitate urmaşii martirizaţilor de comunism şi de braţul ei, Securitatea, au uitat şi puţinul ştiut de la părinţii lor, supravieţuitori ne-fricoşi, iar de la "revoluţiune" încoace, de parcă *aceasta* ar fi urgenţa clipei şi misia lor, s-au aşternut pe uitare-iertare!

Să-i ierte Dumnezeu - eu nu-i uit

Trebuie să ştie aceşti creştini de trei lulele că îndemnurile lor la uitare şi la împăcare cu Diavolul sună tot atât de pre limba Securităţii ca şi celebrul îndemn al lui Buzura în primele zile ale lunii ianuarie 1990: «Fără violenţă!»; să ştie setoşii de "reconciliere naţională" - îi numesc pe cei mai intelectuali dintre thraci: Pleşu, Buzura, Breban (iar din noiembrie 2000 Doina Cornea, cea care, îndemnîndu-i pe români

să-l voteze pe Iliescu a făcut, la distanță de 10 ani, ceea ce făcuse alt intelectual strălucit - coincidență? și el ardelean!: N. Manolescu, acela carele, imediat după întâia mineriadă i-a luat criminalului ațâțător la război civil un interviu, adresîn- du-se "Omului cu o mare"- am mai spus-o?, ei și ?, am s-o mai spun) - urmez: să știe descurcăreții pe centimetru pătrat că oricâte "adeziuni" ar avea ei din partea maselor largi de analfabetizați (de către ei înșiși), de imbecilizați de comunism, nu vor fi uitați, nu vor scăpa de... consemnarea faptelor lor de directori-de-conștiință demisionari, trădători. Să știe: prea gălăgios pledează ei pentru "reconcilierea" cu criminalii securiști, ca să nu fie suspecți de conivență cu Securitatea eternă.

Ce vor fi vrînd Întunecătorii Nației: să fie lăsați în pace ticăloșii care ne-au chinuit trupurile și sufletele ?: să nu fie pedepsiți nici măcar printr-o defilare prin fața tribunalului ?; printr-un act-de-acuzare publicat într-un periodic - altfel, "încrâncenații", "procurorii" vor fi acuzați de vânătoare de vrăjitoare ? Situația ar fi nostimă dacă nu ar fi tragică: vasăzică pe evrei nu îndrăznește nimeni să-i acuze că s-ar deda, de jumătate de secol, la "vânătoare de vrăjitoare", dar un evreu ca Z. Ornea zbiară ca din gură de șarpe de fiecare dată când un Grigurcu de pildă îi pomenește și pe evreii care au martirizat cultura română: Chișinevski, Roller, Răutu, Moraru, Sorin Toma, Vitner, Mândra, Crohmălniceanu, Paul Cornea, Radu Florian, Tertulian, Maria Banuș, Nina Cassian ?

Securistul care nu a dat în viața lui o palmă...

Auzi pe câte un ticălos de securist pretinzînd că el nu violentase, nu torturase pe nimeni în viața lui de *lucrător MAI*. Că el "nu dăduse măcar o palmă". Dacă lucrase la contabilitate, la bucătărie, la magazie, fără contact direct cu reținuții și deținuții - într-adevăr, nu avusese acest "prilej"... Însă vinovăția unui securist nu se măsoară cu cantitatea de palme, pumni, lovituri de picior, de bâtă, de baston de cauciuc de rangă de fier administrate unui "bandit", cum ne considerau ei, tovarășii. Când am fost re-re-rearestat în aprilie 1977, comandant al Direcției Anchetelor Penale cu sediul pe Calea Rahovei era colonelul Vasile Gheorghe (sau viceversa, nici el nu știa) care, după "tratamentul" ce mi-l aplicase ministrul Securității, Pleșiță (prieten al lui Breban), mi se lăudase că el folosește "alte metode", că el nu a dat în viața lui o palmă - "nici în '56, când cu Contrarevoluția (așa-i ziceau ei Revoluției Maghiare), de-ați vrut să ne spânzurați de felinare..." Îmi aduceam aminte: în decembrie 1956, la Interne, vreo trei zile mă anchetase un locotenent, Gheorghe Vasile (*și* invers), fără să mă bată; când intrau în birou alții și mă luau la poceală, el, băiat sensibel, ieșea pe coridor - și revenea, mirat foarte că..."îți dete borșu, din senin..."

Dacă mă rezum, egoist, numai la familia mea:

- pe mine el mă anchetase în 1956, el scrisese cu mâna şi cu ortografia! lui procesele-verbale, în care răspunsurile mele erau date de el - "recunosc cinstit că, în mod duş-mănos, am..."- făcut şi am dres, eu nu voiam să semnez declaraţii ce nu-mi aparţineau, el... ieşea niţel din birou, fiindcă, nu-i aşa, nu dădea măcar o palmă; ce se întâmplase după 20 ani, în 1977, am povestit în **Culoarea curcubeului** - *volum tipărit, nedistribuit, dar trimis la topit de filosoful Liiceanu*;

- pe socru-meu tot el îl anchetase - îmi povestise, când le intrase morcovul scandalului internaţional provocat de aflarea arestării mele: Năvodaru fusese acuzat de "explozia centrului de calcul", deşi nu mai avea nimic de a face cu el - cu cinci-şapte ani în urmă tratase cumpărarea "utilajelor", atât. Însă tot lui "Grenadă" îi scăpase: vina lui Năvodaru era aceea că nu o obligase pe fiică-sa să divorţeze de banditul Goma - aşa cum îi trasase partidul sarcină...;

- în fine, numitul colonel Gheorghe-Vasile-Gheorghe o chinuise pe soţia mea (şi, fatal, pe copil, în vârstă de un an şi patru luni), convocînd-o mereu, mereu la *ei*, pe Calea Rahovei.

Nu: securistul Vasile Gheorghe (de pildă) nu mi-a dat o singură palmă - dar *ne-a terorizat* el, ca un securist ce era? Dacă da - să plătească !

Alţi securişti pretind că ei nu au "lucrat" la anchete, ci doar la... supraveghere, la adunare de informaţii... Că nu au agresat fizic, în birourile de anchetă - dar îi "vizitau" ei pe oameni? Le fixau întâlniri "conspirative"? Le propuneau "să ajute organele", dînd "o mică informaţie" despre un coleg, despre un vecin, despre un unchi ? Iar dacă acela se codea, nu trecea securistul (care nu dăduse o palmă în viaţa lui) la ameninţări ?, la şantaj ? - promiţind "unele avantaje" - dacă acela este "român adevărat şi om de înţeles"? Obosit, terorizat, omul accepta în cele din urmă să dea "mica informaţie" - care era găsită... prea mică, drept care securistul trecea la violenţe, nu doar verbale, şi îl acuza pe nefericit că îşi bate joc de organe, de partid - "chiar de tricolor", că e mincinos (!), necinstit (!!), că vrea ca Ungurii să răpească Ardealul, că abia aşteaptă să intre Ruşii în România (de parcă n-ar fi fost intraţi, în continuare, din 26 iunie 1940, când ne-au furat Basarabia, Bucovina de Nord, Herţa)! Un asemenea "lucrător MAI" este tot atât de adânc vinovat ca şi bruta care îi snopea în bătăi pe arestaţi, pe deţinuţi. Fiindcă şi el atenta la ceva - la urma urmelor mai preţios: sufletul omului. Un torţionar îţi rupea dinţii, îţi frângea oasele, îţi exploda ficatul - uneori te lăsa invalid pe viaţă; cestălalt, "nedătătorul unei singure palme" atenta la dem-nitate. Un schilodit în bătaie (dacă are noroc...) scapă cu viaţă, cu sufletul intact. Dar un, şi el, nevinovat, însă pe care securistul "nonviolent" l-a terorizat, l-a

amenințat, l-a șan-tajat, l-a momit cu mărgelele de sticlă din dotarea MAI și l-a obligat să devină turnător ? Acela nu se mai vindecă în veac - din pricina cui ?

Un singur răspuns: din a Securității, ea este Răul Absolut.

Elita drojdiei

În șoaptă, până în decembrie 89, cu voce tare după, unii-tovarăși-din-fundul-sălii pretind că Securitatea a creat - și întreține - noua elită (sau: crema nației; sau neo-aristocrația).

Incontestabil: comunismul, prin Securitate, a distrus elita țării: oamenii cultivați, harnici, onești, patrioți, binecrescuți (sau doar bine-născuți - ceea ce nu era de neglijat): gospodari rurali, preoți, intelectuali, industriași, antreprenori, ofițeri, magistrați - au fost terorizați de Securitate pentru *ceea ce erau*, nu pentru *ceea ce ar fi făcut, împotriva comunismului* și lichidați - fie prin asasinare pură și simplă, fie prin neutralizarea lor pentru totdeauna.

Securitatea a fost alcătuită pe criterii opuse celei a elitei: au fost înregimentați în Organ indivizi ariérați, tarați, inculți, semianalfabeți, imorali, lipsiți de personalitate (deci modelabili - în rău). Cu cât cineva era mai dobitoc, mai troglodit, mai neinstruit, mai fără scrupule, mai lipsit de umanitate; cu cât era mai "agățat" cu câte un furtișag, un viol, o escrocherie - sau fusese jandarm, polițist, siguranțist și îi torturase pe comuniști - cu atât era mai "apt" de a face parte din Brațul Armat al Comunismului: Securitatea. Singurul lucru "însușit" de acești proști-ai-satului, de lichele eterne, de scursura satelor și a târgurilor, la cursurile lor speciale, de cum au îmbrăcat uniforma cu epoleți albaștri: cum să bată "în mod științific și să urască-în-mod-organizat". *Să-i urască - și să-i bată* - nu doar pe anticomuniști - ci *pe toți nesecuriștii*. "*Cine nu-i ca noi - e împotriva noastră, deci trebuie să piară!*" a fost lozinca lor, la început. Mai apoi - după ce au făcut să piară nevinovați cu miile, împușcați în marginea satelor, uciși în anchete, înecați cu pietre de gât, arși în gropi cu var, lichidați în închisori, în lagăre, prin infometare, prin neîngrijire medicală, prin muncă peste puteri, Elita Drojdiei a "nuanțat": "*Cine nu-i ca noi să devină ca noi - prin reeducare !*"- și a început, în 1949, reeducarea studenților...

Partea polițienească a "meseriei" au învățat-o securiștii de la Siguranță și de la NKVD. Oricât de drojdie erau, în materie de "făcut rău" au învățat repede și bine. Precum chinezii, coreenii de nord, albanezii, vietnamezii de nord, cubanezii, beneficiari doar de o bună-pornire sovietică, restul din resurse locale...- privind în adâncu-le, au reactualizat, au adaptat la spațiul carpatin tot ce putea fi mai abject în ei și în neamurile lor (proaste). Chiar dacă "reeducare-după-

Makarenko" s-a făcut şi aiurea, totuşi *Piteştiul* rămâne pe veci "rodul" gliei româneşti.

Acum un an sau doi citisem un text de Liviu Ioan Stoiciu în care poetul raporta opinia lui Laurenţiu Ulici, potrivit căruia elitele de azi sunt, toate, creaţia Securităţii. Nu era întâia oară când auzeam *asta* - pentru prima oară când *asta* venea de la un scriitor.

La urma urmelor nu este o afirmaţie neadevărată...

-... dacă ţinem seama că, în general, din august 1944; din 1948 în special, ne-comuniştii şi ne-securiştii (şi ne-colaboraţioniştii) care încă nu fuseseră masacraţi au fost sistematic împiedecaţi să se instruiască, să se perfecţioneze; deci Securitatea a interzis *selecţia naturală valorică* după care se constituie elita unei comunităţi;

-... dacă ţinem seama că, în virtutea lozincii: "toţi oamenii sunt egali, dar activiştii şi securiştii cei-mai-egali-dintre-comunişti", la Bucureşti, de pildă, aşa cum părinţii aveau magazinele lor, speciale, şi copiii aveau liceul lor, special: "Petru Groza"; cum nici în "Uniune" nu erau Universităţi doar pentru dulăi, odraslele cele mai merituoase (citeşte: ale părinţilor cu cel mai mare grad în Securitate) îşi făceau studiile superioare, nu "în Marea Uniune" (ca un oarecare fiu de ilegalist: Iliescu), ci în Occidentul capitalist - ca Petre Roman, cel care a studiat la Toulouse, ca fiu de general de de NKVD în România şi ministru adjunct de Interne în RPR...

Cam după 1964 - nu ştiu dacă "ameliorarea" era legată de amnistia (decretată de Gheorghiu-Dej) sau de înscăunarea, în 1965, a lui Ceauşescu - Securitatea a început a acorda favoruri de altă natură, acum lozinca devenise: "*Cine e cu noi are dreptul la supradrepturi: studii în Occident, călătorii (tot în Occident), burse (aprobate de noi, plătite de... Turcul occidental), o carieră normală, chiar supranormală; cine nu... - nu*".

Astfel au început a călători în Occident, a studia, a beneficia de burse, nu doar fii ai "duşmanilor de clasă" - ci chiar foşti deţinuţi politici (vezi-l pe colegul meu de domiciliu obligatoriu, ţărănistul Adrian Marino); vezi-l pe colegul meu de Jilava Nicolae Balotă şi el "bandit" multă vreme, devenit, ca prin miracol, cooperant universitar (ca Zaciu) la München, la Tours, la Paris...;

Astfel a avut "supradrepturi" prietenul meu Victor Babiuc - altfel ar fi fost el al 7-lea (nu cumva al 4-lea ?) pe lista FSN din primăvara anului 1990 - apoi ministru ? Bineînţeles, nu.

Securiştii - jefuitorii tezaurului ţării în 22 decembrie 1989 ("*după un plan dinainte stabilit*")

Securitatea, stăpână a ţării, la căderea lui Ceauşescu a pus în aplicare ordinul: în cazul ameninţării pierderii controlului, tezaurul

ţării să fie împăr-ţit între membrii ei, exploatat "cu titlu individual - în folosul Aparatului".

Astfel se explică explozia, în ţară şi peste hotare a "buticurilor", a băncilor, a societăţilor comerciale, a celor de import-export, a fundaţiilor, a concernelor de presă scrisă şi televiziune, a editurilor ! - avînd drept proprietari securişti, nevestele, fraţii, verii, cumnaţii, copiii lor. Este suficient să afli cine este "patronul": afli, dacă nu ai ştiut până atunci, cu ce s-a ocupat, până la 22 decembrie 1989, individul în chestiune: era cam (cum ar zice o ardeleancă) securist.

Doar n-o să pretindă Vadim Tudor că şi-a cumpărat ferma de la Butimanu din banii adunaţi cu sudoarea frunţii sale, scriind limbăminte în cinstea Ceauşeştilor, în *Săptămîna* lui Eugen Barbu; n-o să pretindă Săraru că şi-a "plătit" editura şi fundaţia din bănuţii adunaţi de pe Nişte, ca să zicem aşa, ţărani.

Deloc: sunt banii românilor pe care Ceauşescu şi ai săi tâlhari securişti i-a flămânzit, i-a frigorifiat, i-a umilit, i-a lăsat să bolească fără medicamente, le-a dărâmat casele - pe aceştia securiştii i-au furat şi au împărţit prada înde ei.

Scriitorul român faţă cu Puterea

În toiul "Revoluţiei Franceze de la 1968" a fost lansată lozinca: *Il est interdit d'interdire !*, cap de operă a actorului şi scenaristului şi realizato-rului Jean Yanne.

Plecînd de la: *Il est interdit d'interdire*, se poate ajunge uşor (facil...) pe malul din faţă, la mult mai modesta şi deloc umoristica: *Consimte să te opui*!

Rari au fost mânuitorii cuvântului românesc consimţători la a se opune - activ, nu doar "să reziste" româneşte (ceea ce, în neromâneşte, ar echivala cu: "să îndure") presiunii, opresiunii, fie aceea socială: legi scrise, ne-scrise, relaţii de familie, de prietenie, de vecinătate, fie politico-poliţienească.

Dacă sunt luaţi în ordine alfabetică - sau cronologică - scriitorii români ("de la origine până în zilele noastre"), nu sunt de găsit mai numeroşi decât degetele unei singure mâini aceia care au protestat (fireşte, în scris), în numele unor principii, adresîndu-se, nu doar "unei pături", nu doar unor "funcţionari zeloşi", ci de-a dreptul Puterii politice. Şi contestînd-o. Tribunii noştri, scriitorii-gazetari-pamfletari Eminescu, Arghezi, temuţi polemişti, au criticat, au atacat, uneori cu extremă violenţă "anume stări de lucruri", "anume persoane-personalităţi" (purtătoare de rău), însă niciodată Instituţia Supremă - responsabilă de stările-de-lucruri. Excepţie: Haşdeu, vizînd monarhia - mai mult din umoare neagră decât din principii. Nu vorbesc de Cocea,

de Şeicaru (gazetari în ceea ce avea mai rău meseria), ci de **scriitorii care se exprimau şi în presă.**

Comunismul a schimbat datele problemei. Din 1948 Puterea a pus sechestru şi pe presa scrisă (radioul fusese rechiziţionat încă din august 1944), deci nici Arghezi, nici Ciocuiescu, nici Vladimir Streinu, nici Caraion nu s-au mai putut exprima. Nu au mai avut *unde*. Din acel moment scriitorul român - care făcuse, ar fi făcut gazetărie - a fost redus la tăcere.

Şi în alte ţări, şi în alte limbi, şi în alte comunităţi ("democraţiile populare") Rusul a impus, ca la el acasă, aceeaşi totală interdicţie. Ce face însă un scriitor căruia i se ia dreptul de a se exprima *prin publicare în mediul său de limbă şi de cultură* ? Răspunsul este: scriitorul, nefiind ca oricare cetăţean (în nici un caz: "unul ca mine, ca tine"), ci acela care stă în picioare atunci când întreaga comunitate se pune în genunchi sau pe burtă; cel care vorbeşte tare, în timp ce comunitatea şoşoteşte ori îşi dă coate, făcîndu-şi cu ochiul, ori tace; cel care *consimte* să rişte, pe când congenerii săi nu mai ştiu cum să se ascundă, să se facă una cu pământul, să se fofileze, să colaboreze cu asupritorul (apoi pretind că laudele la adresa tiranului erau ironii, nu le-a sesizat ?) - scriitorul, deci, se exprimă. Cu orice risc. Începînd cu acela de a-şi pierde libertatea... civilă. Considerîndu-se, singur-singurel, cu de la sine putere: om liber prin naştere, îşi asumă riscă de a se exprima, fie doar prin scris (păstrat în sertar), fie şi prin publicare, în alt mediu, în altă ţară, chiar în altă limbă.

Este vorba, încă o dată, de scriitori - şi nu de făcători de cărţi.

În această crâncenă împrejurare se face selecţia, nu doar etică, ci şi înalt estetică - orice-ar crede (sic) N. Manolescu, genitor a cel puţin două generaţii de alcă- tuitori-de-cărţi, el însuşi fiu-drept al lui Ivaşcu, putrezitor-şef, nu doar al Generaţiei Manolescu, dar şi al unor monumente (ca Blaga). În condiţiile de suprimare a libertăţii de expresie dintr-o comunitate se vădeşte cine este (era, va fi - cât va fi...) scriitor şi cine dimpotrivă. Şi aici funcţionează principiul cristic preluat de comunişti: Cine nu e (hotărît) cu ai săi - este cu duşmanii.

Autorul-de-cărţi este alfabetizatul de rând, biet-om-sub-vremi; el va consimţi la interdicţie - apoi te interpelează pe tine: "Ce voiai să fac: să intru în închisoare ?", am citat din N. Manolescu; şi din Adameşteanu; şi din Mircea Martin; se va gospodări în interiorul ei, al interdicţiei, limitîndu-şi scrisul, reducîndu-şi respiraţia, micşorîndu-şi, nu doar trupul, ci şi sufletul, pe măsura carcerei la care a consimţit; nu va aşterne pe hârtie o singură propoziţiune fără a avea certitudinea, încuviinţare, biletul-de-voie de la Gogu Rădulescu, de la Geta Dimisianu - ca Buzura) că ceea ce *va scrie* el, cândva are să şi vadă lumina tiparului. Autorul-de-cărţi este tovarăşul disciplinat, cel care se

mulţumeşte cu câtă "libertate" i-a aruncat, ca pe un os, Partidul iubit şi liberticid. Autorul-de-cărţi se pleacă sub vremi şi sub stăpâni - dar nu uită să teoretizeze supuşenia: "Ce, eram prost să mă deconspir?" (citat din ne-prostul Alexandru George); şi: "N-am avut samizdat, dar nici n-am prea (!) avut nevoie - fiindcă la noi s-a cam (!!!) publicat tot ce a fost de valoare" (valoristul-publicist N. Manolescu).

Spre deosebire de autorul-de-cărţi scriitorul nu acceptă dictatura asupra spiritului; riscîndu-şi libertatea, continuă să scrie - fie ascunzînd hârtiile scrise (el nu se consultă cu Gogu nici cu Geta în privinţa oportunităţii actului de a scrie), fie încercînd să le trimită peste graniţă, acolo unde există şansa de a fi publicate.

Împrejurările în care s-au operat schimbările din decembrie 1989, dar mai ales urmările "revoluţiei la români" au făcut ca autorii-de-cărţi să aibă câştig de cauză pe toată linia prin o vicioasă, dar logică interpretare a fricii animalice, a laşităţii, a egoismului lor sălbatic, a dezerţiunii civice (şi scriitoriceşti) şi prin eliminarea, bararea accesului-la-ţară a "fugiţilor" şi a "disidenţilor"- a se observa ghilimelele deriziunii. Dacă o astfel de solidaritate între mâncătorii-de-salam-de-soia ar fi funcţionat înainte, când trebuia, e-he, baba ar fi avut chiar cinci roate şi Românul ar fi fost polonez ori chiar ceh. Să fie re-citite declara-ţiile mieunate, prelinse - dar nu mai puţin obraznice - ale blandianelor de tustrele sexele: din ele ar reieşi că în această tragică înfruntare dintre natura născută liberă a scriitorului şi natura tiranică, opresoare a comunismului a învins (măcar a câştigat ceva-ceva...) abilitatea purtării, cu mâna stângă, a condeiului pe hârtie, subtilitatea ducînd la inci-frare, la codificare a mesajului, la ascunderea lui - deci... la "valoare"! (unii neruşinaţi au mers până la a face elogiul cenzurii, cea provocatoare de noi căi de expresie, de noi "câştiguri" estetice...)

Tentative penibile de automistificare - de acceptat doar la neliteratori, aceia lucrînd cu alte categorii. După un deceniu de la ridicarea capacului de pe tineta scriitorismului dacoroman, se constată că numărul celor care au continuat a scrie - şi a ascunde, riscînd o percheziţie, o confiscare, o, vai, arestare - rămâne riguros cel constatat în primul trimestru al anului 1990: cinci - să-i mai număr o dată: Blaga, Steinhardt, Noica, Sîrbu, Mihadaş.

Acestora - şi deasupra lor trebuie aşezat al şaselea (dar tot am rămas sub zece şi mult sub "numărul lui Noica"): Ion Caraion: el nu numai că a "comis" fapte de scris interzise, pedepsite de Putere, dar le-a şi trimis în Occident şi, spre deosebire de Steinhardt (care consimţise la "deplasarea" manuscriselor, însă nu şi la editarea **Jurnalului fericirii**), cu dorinţa declarată de a fi publicate. Din nefericire "hârtiile" au fost interceptate de Securitate, iar autorul re-arestat.

Probabil aşa se explică încrâncenarea confraţilor manoleşti împotriva lui Caraion - cu atât mai curajoasă, cu cât poetul era mort, în exil şi nu se mai putea apăra. Astfel au putut să-şi exercite indignarea intelectualo-morală intelectuali nemăsurat de morali ca cei rezemaţi pe "informaţiile" securis-tului, drăgănistului, "scriitorului" autor-de-cărţi-albe, numitul M. Pelin.

"Cine râde la urmă - râde ca un tâmpit"
(din folclorul foarte-nou)

Dacă îi iei pe semnatarii **Apelului GDS**, intitulat: "Votaţi împotriva dictaturii !" şi publicat în revista *22* din 5-11 dec. 2000, constaţi: excepţie făcînd doi ne-scriitori (Doina Cornea şi Radu Filipescu) niciunul din ceilalţi, adică scriitorii - adică exact cei ce *nu* ar fi trebuit să semneze un (şi cretin şi ticălos) "apel" îndemnîndu-i pe români să-l "aleagă" pe Iliescu !- nu se manifestase, doamne-fereşte, înainte de 22 decembrie 1989 cu vreun geamăt - au să fi fost acela emis în gând? Nu merită a fi băgaţi în seamă vitejii protestatari doar împotriva alungării de la *România literară* a lui M. Dinescu, acela nu a fost protest de scriitori, ci jalbă de iobagi, cu cuşma-n mână; ba, "înainte de revoluţie" unii dintre actualii curajoşi (e de mirare că nu au dat-o anonimă...) au comis ruşinoase texte poliţist-realist-socialiste (Paul Cornea, Pavel Cîmpeanu, Paler), de laudă la adresa lui Ceauşescu, a partidului (Alex. Ştefănescu, M.H. Simionescu, Ioan Holban, Mircea Iorgulescu, G. Dimisianu). Printre cei care nu au semnat "cu grupul", ci au dat declaraţii aparte: Manolescu: "Îl voi vota pe Iliescu!"; Pleşu: "Aproape că nu mai e vorba de o alegere, voi vota cu Ion Iliescu"... - ceilalţi nu mai contează.

Ţeodor Mazilu avea o memorabilă întrebare (numai întrebarea conta, răspunsul venea în stilul postului de radio Erevan: "Este oare posibil ca...?")

Iată întrebarea (nu doar a) mea:

"Este oare posibil ca scriitori reprezentativi ai unei comunităţii să fie atât de orbi, atât de cretini, atât de ticăloşi, încât să semneze un astfel de Apel?"

Răspuns:

"Da, este posibil - cu condiţia să fie autori-de-cărţi români".

Socotra-pe-Dunăre

[O enigmă: locuitorii insulei Socotra, din Oceanul Indian, întrebaţi, în prezent, de cine "aparţin" - se dovedesc incapabili a da un răspuns: ei nu (mai) ştiu că ţin de Yemenul unificat; că

aparținuseră de Yemenul de Sud, comunist, că Tamrida, capitala, fusese bază navală sovietică - și nici că "înainte" Englezii le fuseseră stăpâni. Nu au sistem de scriere, fiind inca- pabili de a ține minte abstracțiuni, numără: «el, el, el...»; nu știu de unde vin, nici cum fusese timpul ieri - necum alaltăieri. Unii etnologi-biologi presupun că "le lipsesc anume neuroni"... De aceea].

Românii au avut 10 ani pentru a umple golul de informație privind propria-le istorie.

Din nou: scriitorii români s-au comportat ca niște ne-scriitori: cu excepția Celor Cinci pe care Momentul Decembrie 89 i-a surprins (un fel de a vorbi: patru dintre ei se prăpădiseră) cu sertarul plin (să-i mai numesc o dată: Blaga, Steinhardt, Noica, I.D. Sîrbu, Mihadaş), *ceilalți au tremurat și au tăcut.* Într-atât de înfricoșați au fost unii încât, deşi ajunşi la adăpost, în Occident, nu şi-au scris "memoriile" - decât mult după... "revoluție" (ca Nicolae Balotă); Adrian Marino, chiar dacă a scris ceva în numeroasele sale călătorii în Occident și le-a lăsat în păstrarea lui Mircea Carp, la München, "amintirile" sale s-au dovedit a fi nesemnificative - în schimb (sic) a anunțat că "celelalte" vor fi publicate după moartea sa...

Oricum: nescriitorii s-au dovedit şi în materie de mărturie mai curajoşi (sau: mai puțin foarte-fricoși) decât scriitorii la români. Editurile au publicat în acești zece ani o sumă de mărturii ale deținuților politici, ale prizonierilor de război la ruşi, ale deportaților din Basarabia și din Bucovina - dintre aceștia numeroşi le-au scris "înainte de decembrie 89": Anița Nandriş, Vasile Baghiu (tatăl poetului), Dumitru Mircescu, Aurel State... "Prea multe!" au decretat prea-mulți scriitorii români, cei care au-rezistat-prin-cultură-pe-brânci, iar unii, pricepători adânci (şi alături) ai lumii carcerale (ca Borbély) au contestat adevărul unor asemenea mărturii. Dar cei care, treziți după decembrie 89, şi-au făcut o meserie, o specialitate: gulagologia ?

Situație tragică. Istoria contemporană a României a încăput pe mâna unor impostori, nu din cei "dinainte": marxiști, deci, din ideologie, falsificatori ai adevărului; ci de-ai noştri, din popor (cam cum erau, între 1996-2000 ai-noştrii Constantinescu, Diaconescu, Quintus, Vasile, Stoica), de-a dreptul analfabeți, stricători, din prostie - vezi "Addenda" și "Harta Gulagului (sic) românesc" din traducerea **Cărții negre a comunismului**, capodoperă a analfabeților calpuzani Liiceanu, Blandiana-Rusan, Onişoru; vezi capitolul dedicat lui Ion Caraion din **Această dragoste care ne leagă** (apărut tot la Liiceanu); vezi volumul **Memorialul ororii**, despre reeducarea de la Pitești, publicat de editura dezinformatoare Vremea, vezi **Istorie trăită...**- despre deportările în Bărăgan - de Smaranda Vultur, în fine, vezi

volumele atribuite lui Petre Pandrea: **Memoriile mandarinului valah** (Albatros) şi **Reedu-carea de la Aiud** (aceeaşi Vremea...), graţie fiicei abuzive Nadia.

Spectacol terifiant.

Cum să fie în stare intelectualii români să discearnă binele de rău, civicul de necivic, adevărul de minciună, când ei s-au născut în familii a căror deviză fusese: supravieţuirea-cu-orice preţ ? - rezultatul vizibil-pipăibil la un deceniu de la căpătarea libertăţii de exprimare - fiind acesta: **Apelul GDS** "Votaţi împotriva dictaturii !" (citeşte: "Votaţi cu Iliescu !"); cum să fie în stare "noii istorici" să mânuiască documente, să separe adevărul de neadevăr, semnificativul de superfluu - când ei au trăit o viaţă de legumă, într-o seră arpagicolă, legănîndu-se cu iluzia că rezistă prin cultură - nu prin adevăr ? Rezultatul: "sinteze" care sintetizează haosul din capul lor şi din mediul lor de supravieţuitori cu orice preţ.

Va trebui să dispară şi această generaţie de găini bete, de oi càpii, pentru a spera că, aşa, cam prin 2040, oamenii acestui pământ numit România vor merge pe două picioare şi vor gândi cât de cât normal.

Am fost tentat să copiez aici lista semnatarilor **Apelului GDS** însă acest demers mi-ar provoca o suferinţă atroce: să te propui-impui drept (abuziv) "conştiinţă a naţiei", "director de conştiinţă" - şi să-i îndemni pe oameni să-şi re-pună, doar după patru ani, în frunte, în cap, un bolşevic, un criminal, un trădător de ţară, un instigator la război civil, sub pretextul că... n-ai altul mai bun ?

Această "opţiune" demnă de nişte socotrezi frizează cretinismul - furios.

Înapoi, la Răul Absolut

Există o explicaţie a stării (halului) de zăpăceală, de buimăceală, de năuceală în care se află românii - în sfârşit, liberaţi de comunism, şi/dar... optînd pentru comunism:

Securitatea. Securitatea eternă.

Numai prin faptul că ei rostesc: "*fosta Securitate*" dovedeşte că Răul e adânc împlântat, temeinic înrădăcinat;

Numai şi numai prin faptul că iau drept literă de evanghelie Cărţile Albe ale Securităţii, că se adapă la "izvoare" de informaţii ca securistul Pelin - vezi-o pe iscălitoreasa volumului **Această dragoste**... (şefesă a colecţiei intitulată: "Procesul comunismului", la Humanitas), vezi-l pe N. Manolescu în cruciada-i împotriva lui Caraion...

Ar exista o soluţie pentru a-l zmulge, a-l extirpa (Răul Absolut): acela de a-l numi: Securitate şi de a nu-i mai domnì pe securişti şi pe morţi.

În toate se începe cu începutul - chiar dacă eşti român din moşi-strămoşi.

(...)

Luni 19 februarie 2001

(...) Am primit un telefon de la Mariana Sipoş. Nu mai are emisiune la TV.

Am primit de la Laszlo o carte de Méray despre 1956, în care este vorba şi de mine. Deasemeni un text al lui (reacţie la "clasamentul scriitorilor" care nici măcar nu-i pomenesc pe Monica şi pe Virgil - halal clasament, cu Petru Canaliu în frunte!) şi alte tăieturi de presă.

Am "curăţat" **Profil** de muzică şi îi trimit noua variantă lui Lupan. Deasemeni îi trimit şi Marianei Sipoş un exemplar - zisese că Vieru de la *Contrapunct* ar fi interesat de un fragment.

De-abia aştept - ca, de mâine - să mă reapuc de **Infarct**.

Miercuri 28 februarie 2001

O scrisoarea de la Pavel Chihaia: confirmă moartea lui Ion Omescu - încă din august 2000. El zice că l-a văzut la începutul aceluiaşi an şi era vădită boala. Pe la noi a trecut, când: prin mai-iunie? Filip observase: arăta slab, marcat - "ca unchiul Pamelei". Dumnezu să-l ierte pe Ion.

Am primit azi scrisori de la Davidescu, de la Stăneşti, de la Elvira Iliescu, de la Valentina Caraion, de la Ruxandra Cesereanu (se vede că fusese depozitată undeva corespondenţa...)

În ultimele zile am lucrat la un text despre "Lexiconul" scos de Humanitas. Nu m-am putut stăpâni (dacă am un rău caracter...) să le zic vreo două măgarilor soiofagi.

28 februarie 2001

LEXICONULHUMANITAS

După grosolanul fals istoric constituit de *Addenda* la traducerea românească a **Cărţii negre a comunismului**, în 1998, editura condusă de Gabriel Liiceanu, cel mai (veşnic) tânăr filosof la români - nu voi osteni să-l citez pe Virgil Ierunca - oferă cititorului român analfabetizat de directorii de inconştiinţă încă o îngheţată fiartă purtînd titlul: **Lexiconul negru** - subtitlu: **Unelte ale represiunii comuniste**.

Alcătuitoarea este una şi aceeaşi cu şefesa colecţiei "Procesul comunismului" şi cu iscălitoarnica volumului **Această dragoste care**

ne leagă (1998). În acela, s-a ocupat, declarat, de soarta tragică a Ecaterinei Bălăcioiu, văduva lui E. Lovinescu, dar, după lupte seculare de vizită ghidată prin arhivele "fostei Securităţi", cum îi zice însăşi tovarăşa în chestie, nu a adus nimic nou faţă de ceea ce ştia Monica Lovinescu despre mama sa înainte de decembrie 1989. În schimb (sic) a bucătărit un capitol: "*Stelian Diaconescu (Ion Caraion)*", model strălucit de nelaobiectivism, de neştiism, de habarnamism, totul în slujba calomnierii poetului care nu se mai putea apăra. Am scris despre această imensă diversiune, în 1998 cinci texte, arătînd, cu probe (ce iluzie!), nu doar ilimitata incapacitate a iscălitoresei volumului de a deosebi informaţia de dezinformaţie, dar am denunţat spiritul de turmă al cremei naţiei: Liiceanu, Manolescu, Adameşteanu, Grigurcu, Matei Călinescu, Cistelecan, Buduca, Alexandru George, Mihăieş, I.T. Morar, D.C. Mihăilescu, Pruteanu, Pleşu, Iorgulescu, Alexandru Niculescu ş.a., luaţi ca oile după berbecul "document tip Humanitas", bătînd pas de front pe arătură în cam-pania condusă, nu chiar din umbră, de Monica Lovinescu. S-a dovedit:

a. "**izvoarele**" de informaţie erau:

1) jandarmul securist **Eugen Barbu** (o ştiam) şi

2) securistul drăgănist **Mihai Pelin**, autor de manuale de dezinformare intitulate: Cărţi Albe ale Ministerului Adevărului orwellian. Pelin nu prea ştia că nu ştie - dar dacă avea ordin strict să facă pe ştiutorul, ca să-i zăpăcească pe duşmanii poporului...;

b. **deducţia** lui N. Manolescu - fost critic literar, devenit doctrinolog, iliescolog, pelinistofil - chiar grafololog ! (vezi-i opera "Dosarul Caraion", *România literară* 7-10 aprilie 1999) în chestiunea "Virgil" s-a dovedit a fi o vulgară-strălucită falsă lecţiune...

Numai că autorul-de-cărţi român, chiar dacă, strâns cu uşa, acceptă că, în cutare împrejurare se înşelase şi îi înşe-lase pe cititori, nu-şi recunoaşte public eroarea, doamne fereşte, căci, el se trage direct din daci-şi-romani şi oricâte **Apel**-uri pentru votarea lui Iliescu ar semna el, alţii să(-şi) recunoască idioţenia, ticăloşia, iresponsabilitatea!

Peştele de la... titlu se împute: **Lexicon** înseamnă până şi în limba română: dicţionar, vocabular, *lucrare însumînd* **cuvinte**. Or filoloaga en tittre de la Humanitas improvizează un catalog de **nume proprii!** N-ar fi fost mai onest: **Dicţionar de...** (personaje) ? Mai simplu - şi mai corect şi mai... actual: **Nomenclator** ? Dar-însă-totuşi: **Lexiconul** humanitastic el este, cum altfel: **negru**; aceeaşi "culoare" avea şi **Cartea comunismului** în care istoria României contemporane era falsificată fără tresărire de cvadriga Liiceanu-Blandiana-Rusan-Onişor. Apoi: cere mai puţin efort - şi mai puţin curaj postrevoluţionar căutarea şi găsirea culorii adecvate: *roşu*.

Voi începe obiecţiile pornind de la *bibliografie*. Şi zic: este inadmisibil ca o editură avînd deviza: "Sebastian, mon frère..." să scoată o lucrare de *istorie a universului penitenciar românesc* fără a aminti memorialişti şi memorii precum:

1 - Bacu, Dumitru, **Piteşti, centru de reeducare studenţească,** Madrid, 1963 (lucrare clasică, de neocolit, a cunoscut şi o ediţie la Bucureşti, cu prefaţa lui Gh. Calciu); cel fel de "discuţii clarificatoare" pretinde alcătuitoreasa Lexiconului a fi avut cu Monica Lovinescu şi cu Virgil Ierunca, dacă ştim (şi ştim !) că eseul acestuia **Piteşti** porneşte - declarat - de la mărturia lui D. Bacu ?;

2 - Chioreanu, Nistor, **Morminte vii,** (Inst. European, 1992) - una din prea-puţinele mărturii scrise înainte de decembrie 89 (cu mari riscuri, dealtfel i-a şi fost confiscată) - şi fără a aştepta bilet de voie de la Brucan;

3 - Dima, Nicolae, **Amintiri din închisoare,** Biblioteca asociaţiei Culturale Române, Hamilton, 1974 - cu certitudine a cunoscut şi ediţii româneşti, în România);

4 - Mazilu, Gheorghe, **În ghiarele Securităţii,** Coresi, Freiburg, 1983;

5 - Merişcă, Costin, **Tărâmul Gheenei,** Porto-Franco, 1992, cu prefaţa autorului acestor rânduri - şi această mărturie a fost parţial scrisă înainte de decembrie 89, în România;

6 - Dumitrescu, Grigore, **Demascarea,** Editura Autorului, 1978. - prima mărturie despre Piteşti scrisă de un "piteştean";

7 - Dumitrescu, Constantin, **Cetatea totală:** prima ediţie a eseului a fost în franceză, la Seuil, în 1979, cu o postfaţă de autorul rândurilor de faţă; a avut ediţii în româneşte la Jon Dumitru, la Humanitas;

8 - Mircescu, Dumitru, **Transhimeria,** Eminescu, 1991 - şi această mărturie a fost scrisă înainte de decembrie 89; autorul reuşise să călătorească la Paris prin 1987, dealtfel l-am cunoscut în casa Monicăi Lovinescu - în "discuţiile clarificatoare" nu a venit deloc vorba de acest ins ieşit din comun ?;

9 - Novacovici, Doru, **În România, după gratii,** Jon Dumitru Verlag, München, 1982 (a cunoscut şi o ediţie în franceză, prefaţată de autorul acestor rânduri);

10 - Ioan D. Sîrbu - după răul obicei al cititilor băieţi humanitasioţi, la bibliografie întâlnim nume ca: Hannah Arendt (fără necesitate), Ţvetan Todorov - de ce nu şi Julia Kristeva?, - şi Kadare, şi Kundera şi Petru Dumitriu, că tot sântem rezistenţi prin cultură - dar nu al lui Ioan D. Sîrbu, imens scriitor şi extraordinar martor-mărturisitor (pleonasm necesar: Românii sunt în stare să pretindă că ei au mărturisit... în gând - sau prin mijlocirea cumnaţilor lor). Sertarul

său era plin în decembrie 89 - nu ca al Blandianei, nu ca al lui Manolescu, nu ca al Adameşteanei - nu ca al celorlalţi clasici-în-viaţă...);

[La "literatura de sertar" trebuie amintită Elvira Iliescu, din Constanţa - o cunoaşte bine inventatoarea "Lexiconului". Prin 1987, avînd şansa de a călători la Paris, încurajată de cele auzite la Teze şi Antiteze, Elvira Iliescu s-a prezentat la Monica Lovinescu, încredinţîndu-i spre publicare **Râsul,** roman-pamflet (vizîndu-i pe Ceauşeşti), scos peste graniţă cu ştiute riscuri. Din păcate Monica Lovinescu nu avea editură; din păcate Elvira Iliescu, chiar dacă era primul scriitor român (cunoscut până acum - după război multe blandiane s-arată) care să fi scris, în România şi să fi scos în Occident un text, nu doar nepublicabil, ci de-a dreptul periculos politico-poliţieneşte, nefiind cunoscută ca scriitor nu a fost menţionată printre cei pe care Momentul Decembrie 89 îi prinsese cu câte ceva - "duşmănos" - în sertar];

11 - Urwich, Johann (Ferry), **Fără paşaport prin URSS**, 3 volume: 1976, 1977,1978, în ediţia autorului, München. Absenţa acestui de nepreţuit martor-şi-memorialist din bibliografia gulagoloagelor româncuţe este încă o probă de ne-vocaţie, de ne-profesionism - chiar după zece ani de exersare a "meseriei". În ciuda numelui german, a sângelui şi unguresc, "Ferry" Urwich se simţise român - chiar şi la München, unde a fost vecin (şi contemporan) cu Ion Ioanid. Din puţinii bani câştigaţi ca muncitor necalificat, "Neamţul" Urwich a tipărit povestea vieţii sale şi a camarazilor săi de suferinţă; Românul Ion Ioanid, lefegiu la Europa liberă, a scris şi el povestea vieţii sale (titlul i-a fost dat de Geta Dimisianu care l-a ciupit din/de la cartea mea **Uşa** noastră cea de toate zilele care-i trecuse prin mână în martie 1970), însă nu a publicat-o, deşi avea bani să o scoată în ediţie de autor; a depus manuscrisul la Biblioteca română din Freiburg, iar dacă nu dădea şi peste el "revoluţia la români", *documentul* ar fi rămas necunoscut şi în ziua de azi. Motivul bolnavei prudenţe carpatine: să nu-i sufere familia, în România, ştiut fiind: Bacu, Radina, Novacovici, Ioniţoiu, Wurmbrandt, Urwich s-or fi născut din neant(ul) mioritic...

[Cu Ion Ioanid am avut o "încontrare" la sediul Europei libere, prin 1984: aflînd că eu sânt autorul unor texte pe care le citise la microfon, ca oricare alt crainic salariat, mi-a reproşat, cu glas tare, faţă de alţi colegi de-ai săi, că... prea îl critic cu violenţă şi pentru orice pe Ceauşescu, care a făcut şi lucruri pozitive... (Acelaşi discurs - cu citate din Titus Popovici şi din Virgil Cîndea - mi-a ţinut, surpriză!, Annely Ute Gabany - a fost şi ultimul...). I-am comunicat lui Ioanid: dacă găseşte că textele mele sunt "anticeauşiste", el, ca cetăţean-indignat (pe banii americanilor), să nu le citească la microfon, simplu! A mormăit, româneşte: «Ce ştii d-ta...» şi s-a îndepărtat.]

Este uriaş numărul "uneltelor represiunii comuniste" repertoriate: "peste 1700". În acelaşi timp: nu neapărat prea-puţin(e), ceea ce ar vorbi tot despre cantitate, ci calitativ nesatisfăcător. Cum nu am fost consultat de alcătuitoreasă (fără modestie, mă întreb: să nu fi meritat?, sau, dacă voi fi meritat *ca întâiul, cronologic, care a mărturisit în scris, el aflîndu-se în România,* trebuia să rămân şi în această treabă "contestat", potrivit consemnului lansat de Monica Lovinescu în 1998, după intervenţiile mele în legătură cu calomnierea lui Caraion în **Această dragoste...?**); cum din cărţile mele - publicate în România *şi* la Humanitas - nu au fost repertoriaţi toţi ticăloşii, îmi îngădui să-i reamintesc aici pe securiştii "uitaţi" de liiceni:

- **Achim (Mircea**?) - probabil locotenent în 1965, când m-a luat în primire, de cum revenisem la facultate. Atunci, în 1965, "se ocupa" de Universitatea Bucureşti. Până în 1967, când am abandonat re-studiile, acest **Achim** m-a chinuit, convocîndu-mă la "sediile" lor: Academia Comercială (clădirea veche), din Piaţa Romană, "biroul" se afla imediat în dreapta intrării principale; Facultatea de Chimie, undeva, într-un birou din care se vedea, pe geam, Cheiul Dâmboviţei. În aceste "întâlniri" conducea ancheta un superior al său: **Munteanu** (?), mic, acru, bolnav de ficat. Nu am fost bătut, însă înjurat, ameninţat, da. Scopul: să mă facă turnător. Nu au ezitat să mă şantajeze cu mama (bolnavă de scleroză în plăci). Dacă nu au reuşit, asta s-a datorat mai ales Anei Maria Năvodaru (cu care încă nu eram căsătorit). La fiecare "întâlnire" programată cu o zi-două înainte - ea mă urmărea de departe: la Academia Comercială se posta pe trotuar, cu ochii mereu la fereastra indicată de mine; la Facultatea de Chimie se plimba pe Chei, tot cu ochii la ferestre. Ca să scurtez "şedinţele", spuneam achimilor:

«Dacă nu ies în cinci minute, nevastă-mea dă alarma!»

Oricât de mari şi de tari erau (şi erau, porcii !), securiştii se speriau cumplit şi mă lăsau să plec - prefăcîndu-se că, nu-i aşa, ei mă dau afar'... Ultima intrevedere cu Achim a fost în vara anului 1968: îmi fixase "întâlnire provizorie" în faţa magazinului Eva, din centrul oraşului. De acea dată Ana Maria a insistat - iar eu am acceptat - să fie şi ea prezentă. La ora fixată l-am văzut pe Achim: constatînd că sânt însoţit, nu s-a apropiat, s-a prefăcut că pe altcineva aşteaptă el... După vreun sfert de oră în care Achim a tot aruncat încoace priviri nerăbdătoare, arătîndu-şi ceasul, Ana a pornit drept spre el şi a prins a-l apostrofa cu glas tare, încât trecătorii (întâmplător multe femei) s-au oprit:

«Nu ţi-e ruşine, măgarule, să faci treaba asta împuţită? Te ţii de curul oamenilor ? Ai făcut Politehnica la Timişoara - de ce mă-ta nu lucrezi cinstit, ca inginer, puturosule, leneşule ?!»

După primele cuvinte, Achim a început a privi în jur, că adică nu lui i se adresa "nebuna", apoi a dat să se îndepărteze - însă "nebuna" i-a aținut calea, strigînd din ce în ce mai tare:

«Nu ți-a plăcut munca, de asta ai intrat la Securitate: să urmărești oamenii, să te ții după ei, să încerci să-i faci turnători, nenorocitule!»

Achim, nemaiputînd face pe "indiferentul", a început să se apere, zicînd că nu înțelege de ce se leagă de el, că el nu are nici o treabă cu persoana care-l apostrofa... Era atât de zăpăcit - și de înfricoșat (cunoșteam spaima securiștilor încolțiți - într-o celulă de 200 oameni, în care ușa s-a închis, izbită de curent, în urma lor...), încât la un moment dat, uitînd că... nu ne cunoșteam, mi s-a adresat:

«Dom' Goma, vă rog să interveniți ! Potoliți-o pe doamna...» Eu am ridicat din umeri, că nu mă bag (îmi convenea...). Atunci s-a petrecut un miracol: trecătoarele, nu numai că s-au oprit și au ascultat ce zicea fetișcana aceea, dar au început și ele să-l ia la trei păzește pe "civilul" Achim, acuzîndu-l că "se ține după oameni, să-i chinuie, ca pe timpuri (sic), în loc să meargă la șaibă și la lopată". Constatînd că masele-largi-de-trecători îi erau nefavorabile, chiar ostile - Achim a șters-o, curajos-securește. De atunci nu m-a mai "contactat" nici un "organ" până la 1 aprilie1977, când am fost re-arestat. Pe Achim l-am revăzut - la Uniunea Scriitorilor, la Casa Scriitorilor: avansase în grad (era căpitan) și în funcție: nu se mai ocupa de studenți, ci de scriitori... L-am întrevăzut la Rahova, pe coridorul central, "intrat în alarmă"la (cond)ducerea mea spre un birou de anchetă...

Absența lui Achim din Lexicon este inexplicabilă. Doar dacă...

- **Buzescu**, maior, comandant al Securității Mediaș, în 1949. Îngrozitor de brutal, i-a rupt în bătăi pe țăranii din comuna Buia, Târnava Mare, arestați și cărați cu camioanele în vederea... colectivizării triumfale. *L-a torturat pe tata, a bătut-o pe mama.*

- **Paszty** (**Pasti** ?) - locotenent de securitate la Mediaș, sadic-rece (Buzescu fiind un furios). *L-a bătut pe tata, a bătut-o pe mama.*

Informațiile acestea (Achim, Buzescu, Paszty) se aflau în **Culoarea curcubeului**, în **Gherla**, în **Soldatul câinelui** - editate de Humanitas, apoi în **Arta refugii,** în **Astra**, în **Sabina**, în **Roman intim**...- volume editate în România, deci la dispoziția "cercetătorilor".

Mai departe: dacă în Lexicon figurează **Pacepa**, de ce nu apare:

- **Caraman (Mihai)** ?, celebrul spion român în serviciul sovieticilor ? Cel care a provocat pagube imense în dispozitivul NATO, drept care a fost expulzat din Franța, iar pe aeroportul Băneasa (Otopeni nu era în funcție) a trecut direct din avionul de Paris în avionul pentru Moscova - dovadă strălucită de "independență" a lui Ceaușescu și a Securității față de KGB... Reamintesc: "pensionarul

Caraman" a fost reactivat în decembrie 1989 de Petre Roman şi de Brucan (Măgureanu l-a bine-consiliat pe Iliescu; apoi, firesc, pe Constantinescu).

Iar dacă figurează **Caraman,** drept este să nu lipsească:

- **Mitran (Costel)**, diplomat-securist, care, la Viena, i-a înmânat lui **Gustav Pordea** (agent al Securităţii în Franţa şi deputat european pe lista lui Le Pen) 500.000 dolari. A vuit presa franceză în 1984 de "Cazul Pordea" (apărat, de la Bucureşti, în *Săptămîna*, de V.C. Tudor).

Mai semnalez, dintre gardienii de la Jilava:

- **Olaru** (poreclit **Băşică**), sergent în 1957-58, o creatură scundă, blondă, cu ochi albaştri; bătea fără motiv; oligofren notoriu, incapabil să numere mai departe de 7 ("Kilen†" de la Aiud era muuult mai evoluat: ajungea chiar până la 8, abia la 9 cădea, fulgerat);
- **Borş**, sergent, înalt, osos, posomorît. Bătea şi el - rău.

La **Trâmbiţaşu** (corect: **Trâmbiţaş**) alcătuitoarea scrie: "căpitan de Securitate, comandant al *închisorii Făgăraş, de lângă Braşov*" (subl. m., P.G.). "Închisoarea Făgăraş" s-a aflat în centrul oraşului Făgăraş (în Cetate), şi nu "lângă Braşov" (acolo era închisoarea Codlea - care nu e chiar Făgăraş...); nu se poate spune nici: "Făgăraş, de lângă Braşov".

Fiindcă sântem la bibliografia cu găuri, am să vorbesc şi de mine. Este adevărat, sânt citat la multe "capitole-personaje", însă extrasele numai din **Gherla** şi din **Culoarea Curcubeului 77, Cutremurul oamenilor**, ambele editate la Humanitas, în 1990. Conced: ar fi fost prea mult să pretind alcătuitoarei Lexiconului apărut la editura lui Liiceanu să consemneze adevărul potrivit căruia volumul **Culoarea** (nu **Culorile...**, cum greşit a tipărit Humanitas) **curcubeului** a fost imprimat, dat pe piaţă şi numaidecât (înainte de Prima Mineriadă, cea din iunie 1990), retras, depozitat, apoi în 1993 trimis la topit la fabrica de hârtie Buşteni. Nu-i nimic, repet pentru a suta oară, am să re-repet: *acesta* a fost motivul supărării mele pe Liiceanu - în 1993, când am aflat din presă trimiterea la topit a unui volum de mărturie, nedistribuit; *acesta* a fost motivul rupturii definitive de prietenii Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca: pentru că întâi au negat isprava editorului, apoi au acceptat că da, aşa a fost - dar au găsit-o "fără importanţa"; pentru că apoi au organizat o echipă de "pedepsitori ai calomniatorului Goma", alcătuită din Adameşteanu, C. D. Mihăilescu, Manolescu, Blandiana, Paler, Ed. Reichmann, Andrei Cornea, Gabriel Andreescu, Grigurcu, Damian Necula, Mircea Martin, Bianca Marcu-Balotă, Bianca Marcovici, Al. Ştefănescu, Dimisianu şi alţi indignaţi de "insultele" mele la adresa marelui şi mai ales curatului editor Liiceanu.

Dar nu e prea mult să atrag atenția, în general, cititorilor, nu semnatarilor de cărți de istorie: am publicat la Humanitas, în 1991, încă un volum de mărturii: **Soldatul câinelui** - nici el pomenit.

În acești zece ani am constatat: dacă nu amintești, tu, autor; dacă nu re-re-re-amintești, tu, faptele tale, rezistenții prin cultura soiei, fabricanții istoriei contemporane, în funcție de (non)biografia lor de dezertori, de amnezici programatici, de colaboraționiști cu condicuță - omit, încearcă să șteargă și urmele tale, ale celui care făcuseși câte ceva - în comparație cu ei, inactivii, inerții, estetizanții - până la 22 decembrie 89. Drept care, fără jenă, (față de cine, jena: față de castratul moral Manolescu ?, față de jefuitorii de cadavre Liiceanu, Blandiana, Adameșteanu ? - nici nu-i mai iau în seamă) - așadar, riscînd să mă repet, am să consemnez și aici adevărurile care, într-o comunitate normală, alcătuită din persoane normale ar fi trebuit să fie cunoscute - după o viață de activitate anticomunistă: Vor, nu vor confecționatorii de "adevăruri istorice" bucureștioți: *am fost primul scriitor care a citit în public texte anticomuniste:*

- la **13 noiembrie 1956,** la Universitatea București - motiv pentru care am și fost arestat și condamnat;

- în prima parte a anului **1969**, când la îndemnul lui Miron Radu Paraschivescu, am citit la Cenaclul de la Casa Scriitorilor fragmente "penitenciare" din romanul (trimis în Occident) **Ostinato** - drept care s-au ridicat și au plecat (ca să nu care cumva să creadă Securitatea că ei, bieții nevinovați, îmi scriseseră dușmănoasa carte...) prietenii și colegii de pușcărie Nicolae Balotă, Ovidiu Cotruș, Marcel Petrișor.

Pomenitul roman **Ostinato** (curajosul I.T. Morar de la *Academia Cațavencu*, i-a zis, de curând, cu un umor curat-dinescian - dar fără a semna: **Prostinato**) a fost scris în 1966 și a apărut în 1971, simultan în germană (Suhrkamp), franceză (Gallimard), italiană (Rizolli - tradus de Marco Cugno, tirajul cumpărat de Ceaușescu), iar după un an, în neerlandeză (Bruna). Chiar de n-ar fi avut valoare estetică - dealtfel, la apariția în românește, în 1992, *România literară* a lui Manolescu și-a intitulat o cronică: "Cenzura scrie cărți" - i-ar fi putut interesa pe alcătuitorii unui "Lexicon" ca cel discutat, măcar pentru că în el erau călcate toate tabu-urile comuniste: **răpirea Basarabiei și a Bucovinei de Nord, colectivizarea, deportarea "titoiștilor", jaful rusesc;** apoi: **Securitatea, închisorile - și reeducarea de la** Pitești. Acest catalog al ororilor comuniste din România, a apărut pentru prima oară într-o limbă de circulație, în Occident (încă o dată, și pentru Doina Cornea: în 1971) - pe când eu, autor, mă aflam în România.

Însă **Ostinato** a fost prima carte a mea refuzată în Orient și apărută în Occident în 1971 (în română: după 20 ani): în anul următor, în 1972:

Uşa noastră cea de toate zilele - şi aceasta "cu probleme", printre care colectivizarea forţată;

Gherla - al treilea volum al meu publicat în Occident (în franceză şi în suedeză); a fost - pomenit de "Lexicon", însă după obiceiul fabricanţilor de istorie cu voie de la Brucan, nu este pomenită data scrierii cărţii: 1972; se face trimitere doar la ediţia românească din 1990 (18 ani mai târziu) şi nu se amintesc nici de frică "amănuntele"- acestea:

1. În ediţia franceză (Gallimard, 1976) nu numai că erau scrise negru pe alb, în text, numele tuturor celor răi - Groza, Gheorghiu-Dej, Ana Pauker, Teohari, Drăghici, Kişinevski, trecînd la călăi ca Enoiu, Goiciu, la gardienii Şomlea şi Iamandi - dar, *începînd din octombrie acelaşi an, Europa liberă a transmis largi fragmente în lectura autorului aflat, repet, în România, la cheremul Securităţii* - ceea ce a provocat trimiterea de emisari-scriitori în Occident: Ivasiuc şi Breban la München şi la Paris, Ţoiu şi Bălăiţă la Stockholm, cu misia de a explica imperialiştilor că Goma nu are pic de talent - acesta fiind unicul motiv al supărării Organului Poporului...;

2. În aceeaşi ediţie (franceză) există o postfaţă de exact 30 (treizeci) de pagini, intitulată "Le phénomène concentrationnaire en Roumanie", semnată: "Virgil Ierunca". Aşadar, în 1976 Virgil Ierunca a publicat pentru întâia oară în viaţa sa *un text politic* în altă limbă decât româna - mai spun o dată: text (politic) apărut în volumul meu **Gherla**. În acel eseu-postfaţă a existat, în sfârşit, într-o limbă de circulaţie, analiza, atât a universului concentratio-nar românesc - după cum indică titlul - cât mai ales **a fenomenului Piteşti.**

În cerc: scrisă în România (1970-1971), publicată la Gallimard în 1977, la Bucureşti: în 1995. În cele 500 de pagini (motiv pentru care Alex. Ştefănescu a opinat (sic) - în *România literară* a lui Manolescu - că autorul posedă "arta exasperării cititorului") este vorba, din nou, despre *colectivizarea forţată*, despre *deportările în Bărăgan* - dar şi despre *mişcările de partizani din Munţii Făgăraşului*. Cartea nu este pomenită măcar cu titlul în bibliografie.

Gardă inversă este a cincea şi ultima carte scrisă în România şi editată în Occident (tot la Gallimard). Nici aceasta nu este citată de "istoriografia" de la Humanitas.

De cum am ajuns în Franţa (noiembrie 1977), am scris volumul de mărturii **Culoarea curcubeului**, apărut la Seuil, în 1979 sub titlul **Le Tremblement des hommes**.

A doua carte scrisă în exil: **Patimile după Piteşti** (1978-80). Varianta franceză (**Les Chiens de mort ou La Passion selon Piteşti**) a fost editată la Hachette, în 1981. Tot în 1981 a apărut în româneşte (editura autorului: Limite) **Piteşti** de Virgil Ierunca. Textul autonom

era dezvoltarea, atât a capitolului din Postfața la cartea mea **Gherla** (Gallimard) 1976 cât mai ales a Postfeței (9 pagini) ediției franceze a **Patimilor după Pitești** - care postfață avea să existe și în varianta neerlandeză (**Het Vierkante ei** [= **Oul cubic**], Elsevier, 1982) însă nu și în cea germană (**Die rote Messe**, Thule, Köln, 1985).

Atâtea detalii ca să repet ce s-a știut - și s-a uitat cu metodă: între Virgil Ierunca și mine nu a existat "concurență" în chestiunea consemnării tragediei de la Pitești. Aveam fiecare cartea lui Bacu ("Biblia"); eu povestisem - în mai multe rânduri - ceea ce știam din gura "piteștenilor" cunoscuți în închisoare, în deportare (Ștefan Davidescu, Mircea Șoltuz, Romul Pop-Bimbo); ei îmi încredințaseră, în vederea scrierii... Piteștiului meu - transcrierea unei mărturii făcută la Paris, de "cineva care nu a fost la Pitești, dar știe de la piteșteni" (identitatea acestuia mi-a rămas necunoscută până după moartea lui... Ovidiu Cotruș). O primă variantă fusese o tentativă de eseu-istoric - de care nu am fost mulțumit, am încercat "pătrunderea în adevăr prin ficțiune". Virgil Ierunca și eu ne consultam în permanență - sub ochiul vigilent al Monicăi Lovinescu. Dovada altruismului: invitația mea adresată lui Ierunca de a se folosi de vehicolul carte-în-franceză (**Gherla, Les Chiens de mort**), pentru a-și face cunoscut - fie și parțial - textul său despre Pitești. Iar când fragmente din **Patimile**... au fost transmise la Europa liberă (în lectura mea) acestea au fost găzduite în emisiunea sa "Pagini uitate, pagini cenzurate..." și prezentate de el însuși. Încă o dată: în nici un moment - înainte de decembrie 1989 - nu a existat între noi vreo animozitate... piteștială, din contra, am simțit în permanență complicitatea în solidaritate a lui Virgil și a Monicăi. Ce s-a întâmplat după aceea (începînd din ianuarie 1990) este o chestiune căzînd în responsabilitatea lor și numai a lor.

Oricum, Lexiconul humanitastic nu amintește cartea mea (care, în România, a cunoscut două ediții) **Patimile după Pitești**, nici postfețele lui Ierunca (publicate în 1976, în 1981, în 1982 în franceză și neerlandeză) purtate de volumele mele **Gherla** și **Les Chiens de mort**.

Dacă alcătuitoarea va invoca faptul că **Patimile după Pitești** este o carte de ficțiune, o voi îndrepta, atât spre **Gherla** mea, cât și spre **Pe Muntele Ebal** de Theodor Mihadaș; spre **Ia-ți boarfele și mișcă** de Oana Orlea și spre **Fortul nr. 13** de Marcel Petrișor - volume care, și ele, în haina "ficțiunii", constituie *mărturii* (și au fost citate ca atare).

Alcătuitoarea lexiconului ne asigură, în Cuvântul Autorului, că a purtat "discuții clarificatoare" cu Monica Lovinescu și cu Virgil Ierunca. În legătură cu ce ? Nu cred că a avut astfel de discuții (clarificatoare!) despre Pitești - dovadă: modul în care este alcătuit Lexiconul, punînd în aceeași oală - deci pe același plan - călăi și

victime **devenite, prin constrângere, torționari ai colegilor de suferință.**

Ca de fiecare dată când improvizații istorici treziți la 22 decembrie 89 fix încearcă sinteze sau analize ale unor fenomene - ca de pildă Piteștiul - este vădită incapacitatea lor de a judeca corect - iar "corect", în istorie (mai ales în istoria teribilă a teribilului secol al douăzecilea) înseamnă a avea și inimă, nu doar cap; a dovedi și compasiune (ei, da: o valoare morală !), față de cei care doar "aparent" sunt călăi - în fond, tragice victime - ca studenții de la Pitești.

Această nesimțire etică (egalată doar de o perfectă incapacitate profesională (dublată de o slugărnicie dintre cele mai băloase față de "fosta Securitate", față de marea favoare făcută de securiști ca Măgureanu și față de turnători îmbătrâniți în rele ca epigramistul MAI Quintus) am întâlnit-o pentru întâia oară la autorii volumului intitulat **Memorialul Ororii** editat de Vremea. Mi-am spus opinia despre acest monstru editorial, textul a fost inclus și în volumul **Scrìsuri,** Nemira, 1999. Degeaba. Acum înțeleg, resemnat, că nu li se poate cere să scrie *istorie* unor indivizi care nu știu ce e *cronologia* și cu ce se mănâncă ea, imaginîndu-și că un purcoi de documente constituie o sinteză căreia îi lipsește doar semnătura autorului...

Atâta timp cât despre reeducare în general, despre cea de la Pitești în special "sintetizatorii" vor îngrămădi documente, fără discernământ, fără dorința de a pătrunde fenomenul - nimic bun, nimic corect, nimic drept nu se va scrie, în nefericita Românie, comunitate fără hârtii. Din acest punct de vedere - *al neprofesionismului strigător la cer și al nepăsării etice* - **Lexiconul** de la Humanitas, din 2001 nu se deosebește de **Memorialul Ororii** de la Vremea, din 1995.

Orice încercare (eseu) despre universul penitenciar comunist și despre tortură (fie ea doar a trupului) este obligată a face, dintru început, deosebirea dintre victimă și călău; obligată să definească victima ca acea persoană supusă persecuțiilor, torturilor, tentativelor de a fi zdrobită sufletește, de a fi "întoarsă" (prefăcută din victimă călău al propriilor camarazi de suferință - ca la Pitești, ca la Gherla, ca la Aiud în 1961-64); să fie definit călăul ca acela care, uzînd, abuzînd de ilimitata putere politico-polițienească deținută într-un regim dictatorial teroristo-comunist, a persecutat, a umilit, a înfometat, a privat de asistență sa-nitară și medicală, a torturat, a "reeducat" (aici în sensul de a fi mânjit, de a fi maculat victima, de a-i fi interzis "statutul de martir") - toate acestea, nu doar din sadism înnăscut și câștigat - ci și pentru profit material. La urma urmei, deosebirea dintre victimă și călău este operată de plată; de salariul pe care securistul - fie anchetator, fie gardian - îl primea: pentru a persecuta, a umili, a tortura, a ucide.

Este de neînțeles, de neadmis că persoane instruite, citite, sensibile, bine-crescute, în fața unui "fenomen" ca **reeducarea** se dovedesc neînstare de o evaluare normală (a anormalului); de o percepere morală a violent-amoralului; că sunt lipsite de necesara lărgime de spirit care să îngă-duie apropierea de monstruozitățile de la Pitești și cu - am mai spus, repet: compasiune. Să aduni, într-un Catalog al Răului, al Răilor, de-a valma, atât călăi, criminali născuți ori făcuți - oricum, pentru asta **plătiți** - cât și victime care, tocmai, pentru că au fost victime peste marginile omenescului, în cele din urmă au cedat și și-au torturat colegii - dovedește absolută incapacitate profesională, completă afonie etică.

Este adevărat: nefericiți ca - în ordine alfabetică: Bogdănescu, Calciu (care nu este menționat), Diaca, Leonida Titus, Livinski, Mărtinuș, Nuti Pătrășcanu, Păvăloaie, Popescu Aristotel, Popescu Gheorghe, Popovici Cornel, Romanescu, Sobolevski, Stoian, Șerbănescu, Voin - au făcut rău, au umilit, au torturat - au ucis. Dar:

1. **De ce** au făcut ceea ce au făcut ?: din plăcere ? - NU: din (teribilă) constrângere - *pornită de la, supravegheată de Securitate;*

2. **Ce recompense au primit "torționarii"** (apud Humanitas), în afară de încetarea, nu definitivă, a torturilor îndurate de ei înșiși): salariu de securist, de 5-10 ori mai mare decât a unui profesor universitar?, apartament confortabil la oraș?, slujbă grasă și pentru nevastă, școli bune pentru copii ?, decorații pentru "Apărarea Orânduirii de Stat"?

Dintre nefericiții pomeniți mai sus mulți au fost executați - *de ce?*- aceasta trebuie să fie întrebarea primă a cercetătorului. Cu excepția lui Țurcanu (el nu fusese tor-turat înainte de a tortura), cu toții trecuseră prin chinurile iadului-pe-pământ. Unii "rezistaseră", murind; alții cedînd - în diferite "grade". *De ce nu a fost executat nici un securist dintre cei care imaginaseră, puseseră la cale, supravegheaseră reeducarea: Nikolski, Teohari, Drăghici, Sepeanu* ? Întrebare retorică. Dar *de ce* a fost executat Cobâlaș - care nu a reeducat, nu a fost reeducat - nici n-a călcat prin Pitești ? - iată a doua întrebare, la care trebuie să răspundă, nu "fosta" - ci: **Securitatea**.

Judecarea monstruozităților "reeducării"să plece de la postulatul:

Vinovat de teroarea exercitată asupra românilor începînd de la 23 august 1944 este (și rămâne) comunismul rusesc impus în România - prin unealta ei, Securitatea - punct.

Nu-i este îngăduit nimănui (fie acela cercetător, fie doar amator curios) să se apropie de fenomenul reeducării cu "obiectivitate științifică". Nu există, în materie demonstruozitatea a represiunii securiste, nici răceală-științifică, nici privire obiectivă - cum adică:

a) să-mi ceară mie, urmaşii lui **Buzescu** de la Mediaş să judec "obiectiv" faptul că tatăl lor l-a torturat pe tatăl meu?, că a bătut-o pe mama mea (împreună cu **Paszty**) ?;

b) să fiu, eu "obiectiv" (ca Pleşu, ca Breban - care ştiu ei ce ştiu când cer, de peste un deceniu, reconciliere-naţională...), faţă de Ion Iliescu ?- cel care "mie-personal" nu mi-a făcut vreun rău: în 1956-58, când el activa puternic în Echipa Morţii şi exmatricula studenţi, eu eram deja...la adăpost, citeşte: arestat; nici în decembrie 89, nici în ianuarie, nici în martie, nici în 13-15 iunie 1990 nu am suferit (personal...) de pe urma acţiunilor lui (fiindcă nu mă aflam în România) - însă nimeni nu are dreptul să "ierte" pe cineva pentru răul făcut altcuiva (să-l ierte Dracu' !). Datoria, obligaţia noastră: **să nu uităm**!

De "materia Piteşti" este, nu doar indecent, dar blasfematoriu să te apropii (întru studiere ştiinţifică...) precum ciungul etic Ştefan Borbély (cel care cerea foştilor deţinuţi să-i producă lui mărturii scrise "la faţa locului" şi nu... după ce ieşiseră din închisori !); precum colectivistele de la ed. Vremea, comiţătoare ale volumului **Memorialul ororii;** precum individa care a pornit să scrie despre mama Monicăi Lovinescu şi s-a trezit făcînd din Caraion un turnător ordinar (alimentată de veninul Monicăi Lovinescu şi rezemată pe "informaţiile" peliniste), iar după trei ani recidivează, intrînd cu gumarii ei de găinăreasă-fruntaşă în Catedrala Suferinţei Românilor: Piteşti.

De Piteşti nu ne este îngăduit să ne atingem, decât după ce ne-am cutremurat:

«Şi dacă, Doamne-fereşte, aş fi fost şi eu la Piteşti?...»

Pentru absenţa din Lexicon a lui **Calciu Gheorghe** - reeducat la Piteşti şi reeducator temut, mai ales la Gherla, unde era supranumit "Copilul lui Goiciu" (vezi mărturiile unor victime, precum şi a lui D. Bacu - dar numai în prima ediţie) să răspundă alcătuitoreasa şi editura liiceană. Ca şi pentru tăcerea suspectă în legătură cu **Gelu Voican Voiculescu-Sturdza** - chiar aşa: sunt prezenţi **Chiţac, Domşa, Macri, Vlad** - şi nu criminalul Voican-Sturdza, autor a numeroase *asasinate*?

Dacă lipseşte **Calciu**, este repertoriat **Leonida Titus** şi greşit înregistrat astfel: "foştii camarazi cred că a pierit odată cu Ţurcanu"... Sânt în măsură să corectez: **Leonida Titus** trăia, în 1991, în Iaşi: mi-a scris o scrisoare indignată, protestînd împotriva "calomniilor" proferate împotriva lui "în aşa-zisa carte **Patimile după Piteşti**". Scrisoarea a apărut, cu prezentarea şi cu titlul dat de V.C. Tudor, în foaia securistă *România Mare*. [În aceeaşi perioadă şi în acelaşi periodic oligofreneticul VCT îi lua apărarea turnătorului notoriu Anton Barbu (Panaghia) - care apare în volumul **Gherla**].

Faţă de erorile şi calomniile din trecut alcătuitoarea Lexiconului adoptă, tăcerea - ca în cazul lui **Caraion**, pe care îl acuzase de conivenţă cu Securitatea. La **Merce Ilie** notează următoarele:

"Se ocupa de scriitori. În legătură cu acest specific al muncii lui, a fost intens mediatizat în perioada postrevolu-ţionară ca agentul care a distrus reputaţia lui Ion Caraion. Instrumentînd în februarie 1982 publicarea în revista *Săptămîna* a dubioaselor colaje de însemnări personale, extrase din procese verbale de anchetă, denunţuri şi alte documente greu de identificat (s. m., P.G.) după plecarea din ţară a poetului fost deţinut politic, Ilie Merce l-a împiedecat pe acesta să se alăture grupului de ziarişti de la Europa liberă".

Se observă, pe de o parte, neruşinarea cu care, acum, calomniatoarea-şefă a lui Caraion nu pomeneşte de rolul său odios, ca instrument al Monicăi Lovinescu în declanşa-rea monstruoasei campanii de ură şi de minciuni, în 1998 - atunci izvorul informativ era, nu **Merce Ilie**, ci **Pelin Mihai**, deloc pomenit în Lexicon - din el s-au adăpat orbeşte Manolescu, Adameşteanu, Liiceanu, Matei Călinescu, Alexandru Niculescu, Cistelecan...; pe de altă parte sare în ochi (şi în urechi) limba de lemn "mânuită" de filoloaga humanitasnică.

Dacă în legătură cu Caraion doar "nuanţează", în acelaşi Cuvânt al Autorului, alcătuitoreasa perseverează într-o eroare:

În 1998 (în *Cotidianul* din 29 septembrie, dar şi în *România literară* din 7-13 octombrie), protestase împotriva Scrisorii mele deschise adresată lui Gh. Grigurcu în chestiunea calomniilor la adresa lui Caraion - atunci, printre altele, debita următoarele:

"Vorbesc de Monica Lovinescu, amintindu-vă că a fost bătută până aproape de mutilare, pentru vina de a vă fi scos din ghearele securităţii mult mai devreme decât v-ar fi scos norocul (...)"

La acestea îi răspundeam (vezi în **Jurnal de apocrif,** Dacia 1999, pp 426-429) că Monica Lovinescu fusese atacată de doi palestinieni, la Paris, în *18 noiembrie 1977, pentru vina de a fi atacat Familia Ceauşescu,* nu pentru aceea de a mă fi scos pe mine din ghearele securităţii; apoi: eu, scosul-din-ghearele... *aveam să ajung în Franţa două zile mai târziu, în 20 noiembrie...* - deci **după**...

Dar neamul rău nu piere, relele obişnuinţe nu dispar - iată ce scrie aceeaşi humanitasioată, în 2001, la pag. 7 din "Cuvântul autorului":

"Amintesc că după expulzarea opozantului Paul Goma, după ce-i promisese acestuia un semn că «braţul înarmat al poporului e lung» Securitatea a trimis un comando s-o bată până în pragul morţii..."

O singură frază, mai multe neadevăruri:

1. "Opozantul" în chestie nu a fost expulzat - a scris-o, a re-scris-o, însă la Humanitas cărţile nu se citesc, doar se imprimă (iar cele care

nu-i plac lui Brucan, lui Petre Roman, lui Voican sunt topite - de Liicean');

2. Ce spuneam de incapacitatea românilor de a se descurca normal în *cronologie?* - nu **după** (subl., mea, P.G.), fie şi "expulzare", a fost bătută Monica Lovinescu, ci, ca să zic aşa: din contra - aşa cum scrisesem limpede în 1998: **înainte** - mai scriu o dată, pentru cititorii dezin-formaţi consecvent de informatorii de la Humanitas.

P.S.1. Vai de românii care au *făcut istorie*! Dacă au supravieţuit gloanţelor, bâtelor, rângilor de fier, înfometării, neîngrijirii - au constatat că nu pentru "revoluţia din decembrie 89" îşi sacrificaseră tinereţe, sănătate, familie; de la o vreme au nefericirea de a afla că *faptele* lor sunt consemnate cu neînţelegere, cu nesimţire, ba chiar cu dispreţ de către profitori-de-război, rezistenţii-prin-cultură Blandiana, Rusan, Adameşteanu, Liiceanu şi ai săi "istorici" care de care mai onişor şi mai iscălitoreasă; tovară-şele de la Vremea, ca şi semnătoreasa "Lexiconului", nu au învăţat nimic din erorile trecute, au recidivat cu volumul **Reeducarea de la Aiud**. Bietul Petre Pandrea: ca Blaga, ca Arghezi şi el a fost bătut de Dumnezeu cu mâna fiicei iubite !

P.S. 2. Întâia cronică favorabilă alcătuitoresei "Lexiconului" este semnată: Mircea Mihăieş, în *Lumea liberă* din New York (preluată din *România literară*). Nici o surpriză: "Reportofonul Banatului" (vezi "dialogul" cu Tismăneanu, în care "interlocutorul" nu pune întrebări - dacă nu ştie nimic - dar scrie cât şapte adameştence) este om de casă, nu doar al lui Manolescu şi al Pleşu, dar în acelaşi preţ, şi al lui Liiceanu. Este vorba de Mircea Mihăieş, protectorul lui I.T. Morar (ştergătoare de picioare a lui Buzura şi a lui Pleşu, titular al unei rubrici în *Lumea liberă*, unde prezintă "revista presei săptămânale", redusă la: foaia securista *Dilema* şi propria-i *Academie Caţavencu*). Revin la Mihăieş: dacă nu are coloană vertebrală, Bănăţeanul poate fi, simultan: critic nemilos al celor care îl votaseră pe Iliescu şi... semnatar al **Apelului GDS** (care cerea românilor să-l voteze pe Iliescu)! Imparţialul Mircea Reportofonieş semnează, de curând, un alt **Apel:** pentru apărarea lui Pleşu de acuzaţia lui G. Andreescu că ar fi fost colaborator al Securităţii... Întrebare colaterală: i-au trebuit zece ani lui Andreescu pentru a afla că Pleşu fusese ministru al lui Iliescu ? Sau abia acum, că a fost dat afară de peste tot, şi-a căpătat libertatea de cuvânt?)

MARTIE

Luni 5 martie 2000

Credeam că am să pot continua **Infarct**-ul. Nu a fost posibil: printre tăieturile de presă trimise de Mariana Sipoş se afla şi un interviu dat *Timpului* de Dorin Tudoran. Nu am răbdat să nu răspund:

Paris 7 martie 2001

Către revista *Timpul*, Iaşi

Domnilor,

Aţi publicat în *Timpul* (noiembrie 2000) un "interviu cu poetul Dorin Tudoran, realizat de Radu Pavel Gheo" (la 12 mai 2000). Citez pasajele care mă privesc:

"RPG: Într-o perioadă eraţi în relaţii relativ bune cu un alt cunoscut disident român, poate cel mai faimos: Paul Goma. În ultimul timp însă relaţiile dintre dumneavoastră şi el...

"DT: Nu, nu-i aşa (**1** - cifra indică răspunsul pe care-l voi da, n.m., P.G.). Am să vă spun ce s-a întâmplat. Din păcate, eu cu Paul nu am fost prieteni (sic), nu am fost foarte apropiaţi, de-abia dacă ne-am cunoscut înainte ca el să fie expulzat (**2**). Am fost unul dintre cei care au suferit foarte mult atunci, când el a făcut ce a făcut, fiindcă n-am avut tăria să mă alătur lui. Am făcut-o mai târziu şi de atunci o fac neîncetat. Relaţiile mele cu el au fost totdeauna extraordinare (**3**). Îl consider un om extraordinar (**4**). Din păcate, cred că s-a întâmplat un lucru care ţine de temperamentul lui şi de tragic. Temperamentul lui este cel pe care îl cunoaştem (**5**), tragedia este că după 1990 el a refuzat cu încăpăţânare să mai vină în România (**6**). Şi atunci, între felul în care eu comentam săptămânal relaţiile din România în presa românească şi felul în care el gândeşte, din Paris, realităţile româneşti (doar citind din când în când un ziar sau primind un telefon), s-a născut o prăpastie (**7**). Din punctul meu de vedere nu s-a întâmplat nimic (**8**): am luat notă de faptul că e supărat, l-am lăsat să fie supărat (**9**) şi, după cum aţi văzut, nu i-am răspuns niciodată în presă. Mi s-a părut însă *unfair*, inechitabil ca - după ce i-am apărat acel jurnal în trei volume, atacat de atâta lume (i l-am apărat într-un serial de cinci episoade în *România literară*, într-unul de două episoade în *Vatra* şi într-o emisiune a lui Nicolae Manolescu); - mi s-a părut deci inechitabil ca, pe un fond de supărare absolut absurdă, Paul Goma să ajungă să scrie

până și faptul că mă scoate de pe lista prietenilor lui, fiindcă nu i-am citit jurnalul (**10**). În continuare însă respectul meu pentru Paul Goma, pentru ce a făcut el și pentru ceea ce a scris el rămâne neștirbit. Faptul că a decis să se îndepărteze de mine mă îndurerează foarte mult, dar trebuie să-l accept. Este opțiunea lui".

(...)"RPG. S-a spus că, de fapt toată problema ar fi plecat de la **comparația** *(subl.m., P.G.) făcută între Gulagul comunist (!) și Holocaustul provocat de naziști.*

D.P. Este o prostie. Nimeni dintre noi (...) nu s-a gândit la o **identificare** (subl. m. P.G.) (**11**)."

Iată partea mea de adevăr - pe puncte:

1. Surprinzător, Dorin Tudoran nu ascultă, nu aude (nu-i pasă ?) ce anume întreabă - sau afirmă - intelocutorul. La o corectă - și respectuoasă - punere-în-situație: "într-o perioadă erați în relații relativ bune cu... În ultimul timp însă relațiile dintre dumneavoastră și el...", el răspunde alături/ altfel prin: "Nu, nu-i așa ". Ce se înțelege ? Că, "într-o perioadă (ba da) era în relații bune cu..."? Sau poate: "Nu, nu-i așa"..."în ultimul timp însă relațiile dintre dumneavoastră și el..." să se fi ameliorat ?- dealtfel între-barea a rămas neterminată.

Credeam că doar în relațiile cu mine s-a comportat astfel: eu spun/scriu una, el **nu ascultă, nu citește** - în schimb, vorba celuia, are opinii ferme (despre ceea ce **nu a înregistrat,** despre ce **nu a citit** - după cum se va vedea mai la vale).

2. Nu credeam că am să ajung să-l corectez pe Dorin Tudoran, explicîndu-i pentru a multa oară că **nu am fost expulzat.** În 20 noiembrie 1977 am plecat din România cu pașapoarte turistice (pe care, odată în Franța le-am schimbat cu certificate de refugiați politic - "statut de care ne bucurăm și în ziua de azi, după 23 ani și ceva).

3. Relațiile noastre au fost "extraordinare"... Bine-bine, dar ce vrea să semnifice calificativul (vag, neangajant)? Că erau (extraordinar) de bune ?, extraordinar de... rele ? Nu se înțelege: în șapte ani de practicare a... diplomației americane în Basarabia (*sorry* - ca să mă alint și eu, po amerikanski: Republica Moldova) Dorin Tudoran va fi învățat arta de a ascunde adevărul sub cuvintele rostite-scrise.

4. Mă consideră "un om extraordinar"... Precum "relațiile", **extraordinar** poate fi interpretat "așa-și-contrariul".

Și, eu, naivul, îmi imaginam că, începînd de prin 1980 (când venise împreună cu soția sa în Occident și avusese o primă convorbire cu Noel Bernard, directorul secției române a Europei libere în vederea angajării sale ca redactor) **devenisem** (subl. mea) prieteni. Și că prieteni rămăsesem...

- nu până în 1993, când el a fost numit înalt funcţionar la Chişinău - atunci am fost doar mirat, apoi îndurerat că nu răspunde la scrisori (trimise la Washington, fiindcă el nu-mi dăduse adresa);

- nici când mi-a telefonat (de la Chişinău !) în 21 martie 1995, iar eu "cu încăpăţânare", vorba lui, i-am cerut adresa (de la Chişinău!), iar el mi-a răspuns nichitastăneşte (sau: american-diplomaticeşte: "Lasă, bă bătrâne, că ţi-o dau...";

- nici în octombrie 1996, când ne-am întâlnit la Die, în Franţa, el fiind delegat-principal şi participant-de-nădejde la o conferinţă-dezbatere despre Basarabia, dar Doamne fereşte să mă... bage şi pe mine la meci, măcar ca basarabean de origine şi autor a câteva cărţi *cu* Basarabia - spre deosebire de toţi participanţii de drept, înalt-specialiştii în materie de "Moldova" (cam ca el, Dorin Tudoran: fără... bibliografie).

Atunci iarăşi i-am cerut faţă către faţă adresa de la Chişinău, el m-a anunţat că nu mai are cărţi de vizită, dar tot m-am ales cu o bătaie pe umăr şi cu "Lasă, bă bătrâne, că ţi-o dau..."- şi (ne)dată a fost...

Ci abia în 1998, când am constatat din presă (*România literară*, mai ales *Vatra*) că prietenul meu Dorin Tudoran cel vertical, cel occidental, cel onest - a uitat tot ce dădea impresia că învăţase pe-aici, prin Lumea Liberă şi s-a întors "la vatră": acolo unde oamenii-pământului nu sunt în tema cutare - dar îşi dau cu părerea în tema cutare; nu citesc - dar scriu despre ce nu citesc - am să re-vin cu re-exemple.

5. A devenit o modă: cei care nu mă atacă frontal, îmi găsesc simpatic-perfide circumstanţe atenuante: bietul, a suferit atâta la viaţa lui (a avut chiar şi gripă) - să-l înţelegem; săracul, are o structură dostoievskiană - să-l iertăm; e bolnav - să nu-i cerem ce nu poate da; sărmanul, e nebun - ce să te aştepţi de la un nebun, etc... Dorin Tudoran pune pe seama caracterului meu - "pe care îl cunoaştem", adaugă el, ca să nu se creadă că diagnosticul i-ar aparţine... - păcatele mele numite şi ne-numite.

6. Găseşte "tragedie" faptul că după 1990 am refuzat - "cu încăpăţânare" - să mă duc în România.

Nu am făcut decât să-mi respect o hotărîre (pe care el o ştia din scrisorile dinainte de 1993 şi o împărtăşea) scrisă negru pe alb încă de la 1 aprilie 1990, în presă de la Bucureşti, iar în 1991 comunicată lui Mircea Snegur, care mă invitase "acasă la noi, în Basarabia" - astfel:

«*Nu călătoresc în ţări comuniste*».

Deci: "tragedie" nu este ne-călătoria mea în România (la urma urmei, cui îi pasă de absenţa mea ?- ba pe unii scriitori îi aranjează), ci:

a. faptul că am avut dreptate, în 25 decembrie 1989 - când, ca un om normal, văzînd la televiziunea franceză (mă aflam pe platoul

canalului 5) execuţia Ceauşeştilor, am înţeles ceea ce orice om normal putea/trebuia să înţeleagă: "revoluţia română" era o vulgară (şi sângeroasă) schimbare de secretar-general al PCR;

b. Dorin Tudoran credea ca şi mine - până la prima călătorie în ţară (ianuarie-februarie 1990) - când a angajat un dialog amical cu Eugen Simion; au discutat scriitorii români doar despre literatură (fiindcă, nu-i aşa, doar literatura aceea rămăsese nediscutată).

c. Tragic peste poate: atât România, cât şi "Moldova", cum îi spune, oficial, oficialul Tudoran, în aceşti 11 ani de la '89 au devenit din ce în ce mai comunist-securiste (kaghebiste).

7. E deprimantă constatarea că Dorin Tudoran a ajuns să gândească astfel. Am spus, am repetat, re-re-rept: nu sânt deloc fericit că "profeţiile" mele se împlinesc - aş prefera să fiu contrazis. Însă chiar aşa, "din Paris, doar citind din când în când un ziar sau primind un telefon", analizele mele s-au dovedit a fi - din păcate - exacte. Au mai rămas câteva "previziuni" ne-întâmplate încă, dar niciuna nu a fost desminţită. Ba câteva s-au dovedit a fi şi mai negre decât în neagra-mi viziune (ca re-alegerea lui Iliescu în Decembrie 2000).

8. Dorin Tudoran găseşte că... din punctul său de vedere nu s-a întâmplat nimic (susceptibil să ne despartă):

- nici tăcerea lui de funcţionar grijuliu de a nu-şi pierde pâinea dacă mai întreţine legături cu "Goma, redutabil sabotor al relaţiilor ceauşo-americane", cum eram cunoscut din 1977, la Departamentul de Stat, cel alimentat de diplomaţi securizaţi - şi de către Ivasiuc - precum James Barnes jr. ("ţinut" prin soţia sa, agăţată de Organ...) şi prin lepre care făceau pe jurnaliştii: David Binder, scînteist de expresie engleză - aşa am rămas şi azi, ştiut fiind: Americanii au puţine idei - dar fixe;

- nici surprinzătoarea pactizare cu inşi cu care (şi el) se afla în conflict de-principii, nu de-gagici - ca marxist-iliistul Eugen Simion;

- nici surprinzătoarea frecventare a unui organ de presă ca *Scînteia-Adevărului* şi angajarea de conversaţii 'telectuale cu alde C. Stănescu (pe care eu nu-l ştiam, mi-l povestise el), cu securistul-tânăr de cea mai greţoasă extracţie C.T. Popescu, devenit prieten (în tandem cu Manolescu, doar se ştie că Tătărescul zilelor noastre nu are odorat - cât despre morală, mamiţo...);

- nici lăsarea la o parte, din motive de *tactică socială*, din volumul antologator a textelor care făcuseră vâlvă în periodice, prin violenţa atacurilor - împotriva lui Buzura şi a Firancei proprii (aflu acum că tăcerea i s-a, ca să spun aşa, răsplătit cu un volum publicat la Fundaţia Culturală Securìa sau Cândìa - de aici va fi venind vorba: *tăcerea-i de hârtie* - cum fusese la Chişinău, unde consumase jumătate - numai? - din bugetul anual al Fundaţiei Soros destinat basarabenilor, pentru a-şi tipări, el, înalt funcţionar american, în ediţie de lux,

Kakistocrația); împotriva lui Mihai Botez; de batere pe burtă cu Eugen Simion, marxist veșnic și iliist de primă oră.

9. "(Din punctul meu de vedere nu s-a întâmplat nimic): am luat notă de faptul că e supărat, l-am lăsat să fie supărat".

Această atitudine: "am luat notă (...) l-am lăsat să fie supărat" ar fi fost incorectă: când observi că un prieten (acum pretinde că nu am fost prieteni - de acord: un coleg) este supărat, reflexul normal este să cauți să afli motivul supărării. **Ar fi fost**, am scris - pentru că **nu a fost**, cum pretinde el. Dorin Tudoran nu a avut cum să... mă lase să fiu supărat, pentru simplul motiv că, atunci când m-am, cu adevărat, supărat (la 1 august 1998), i-am scris o scrisoare de ruptură (publicată în volumul **Scrisuri**, Nemira 1999, pp. 589-597). Și ruptură a fost.

10. Cei care au citit scrisoarea invocată mai sus, au înțeles fără efort **de ce** îi reproșam o greșită (după opinia mea) accepție a **prieteniei**: eu o consider rezemată pe împărtășirea unor *principii* - de aceea, când un prieten al meu își schimbă principiile, o rup cu acela; Dorin Tudoran înțelege **prietenia** bazată pe *servicii*, deci continuă să fie prieten cu un ins ca N. Manolescu - în ciuda multelor și marilor erori politico-etice comise de cel-care-cândva-îi-făcuse-servicii.

Această concepție-despre-prietenie-și-viață l-a făcut să fie de acord cu Monica Lovinescu, atunci când a decretat (ea fiind prima cronologic care să se rostească despre **Jurnal**-ul meu fără a-l fi citit, i-l povestiseră la telefon Liiceanu și Adameșteanu): "Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma" (vezi **Kakistocrația**, pag. 386) - *fără a verifica, prin lectura cărții, dacă este justificat ukazul sau ba*; astfel, crezînd-o pe cuvânt (fără a cerceta) pe Monica Lovinescu, rămâne consecvent în greșeală, de astă dată adăugînd calificativul *unfair* pentru a desemna "scoaterea" lui de pe lista prietenilor, pentru că... (acest **pentru că** îi aparține lui D.T.) nu mi-ar fi citit **Jurnal**-ul! - voi reveni.

Motiv de întristare - și simultan de satisfacție: avusesem dreptate să o rup cu el, în august 1998!

Și încă nu era evidentă atitudinea lui curat-adameșteanică în scandalul Caraion atunci aflat în toi: Marianei Sipoș care îl întrebase într-o emisiune televizuală de ce nu a intervenit în apărarea poetului calomniat postum, dacă nu în virtutea unor principii, atunci pentru... serviciul făcut: Caraion îi editase, în 1986, din puținii bani de exilat, volumul **De bună voie, autobiografia mea** (în Nota bibliografică a **Kakistokrației** nu apare numele îngrijitorului!), la care protejatul, îndatoratul Dorin Tudoran a răspuns că el regretă, dar nu găsise în librării, la București, volumul **Această dragoste care ne leagă**... Auzind-văzînd, iscălitoreasa capitolului calomnios "Stelian Diaconescu (Ion Caraion)" i-a trimis pe dată un exemplar...

El înțelege prietenia ca - am mai spus, repet - *un contract de servicii făcute-primite* în virtutea căruia, dacă partenerul i-a făcut un bine (doi bini?), niciodată nu va putea spune ori face ceva împotriva făcătorului-de-bine, chiar dacă acela face-zice prostii, porcării. Am mai dat aceste exemple:

- Eugen Barbu, șef al revistei *Luceafărul*, a făcut, în 1966, ceea ce Eugen Simion, Dimisianu, Raicu, Hagiu, Cezar Baltag, colegi și prieteni dinainte de pușcărie, nu au făcut: m-a publicat, apoi mi-a dat o mențiune. Îi sânt recunoscător lui E. Barbu pentru debut, nu am ocultat adevărul, nu l-am "deplasat" (ca G. Adameșteanu: eu încercasem să-i provoc debutul la *România literară*, Sami Damian se opusese până la sfârșit, încât am dus textul la *Luceafărul*, unde a fost pe dată publicat - dar prin 1992 romanciera a afirmat fără să clipească, la televiziune, că debutul ei a se datorează lui S.Damian !) - ceea ce nu m-a împiedecat să-l atac pe Barbu: nu ca să ripostez la atacurile sale împotriva mea, nici ca să-i "apăr" pe Monica Lovinescu și pe Ion Caraion - ci fiindcă E. Barbu nu folosea *argumente* - ci *acuzații* securiste;

- Ion Lăncrănjan: i-am cerut bani cu împrumut. Mi-a dat, i-am restituit, i-am mulțumit. Nu am ascuns că îi sânt recunoscător pentru împrumut - ceea ce nu m-a împiedecat să-l atac, mai ales pentru "pamfletul" intitulat "Cățeaua" - vizată fiind Monica Lovinescu.

Ce spuneam: Dorin Tudoran găsește... *inechitabil* (unfair) faptul că el: "după ce i-am apărat acel jurnal în trei volume, atacat de atâta lume"...- atenție, începe inventarul serviciilor: "...i l-am apărat într-un serial de cinci episoade în *România literară*, într-unul de două episoade în *Vatra* și într-o emisiunea a lui Nicolae Manolescu" - iar eu... din pricina "temperamentului pe care i-l cunoaștem", ingratul, ce fac ? Mă supăr (și pe el), și-l șterg de pe lista prietenilor! Dacă aș înțelege în maniera Tudoran *prietenia ca o relație de întreservicii*, i-aș contrapune "inventarul meu" (cooptarea în PEN Club, "recrutarea" celor mai celebre personalități pe care le-a cunoscut un periodic în limba română pentru Colegiul onorific al revistei scoasă de el, *Agora*, invitații în Spania, în Franța, la Sărbătorirea Bicentenarului) - și la ce am ajunge ? La ce ajunsese el însuși, într-un text polemic împotriva lui Breban - care îmi reproșa că îi băusem whisky-ul, apoi îl "înjurasem"!

A venit momentul să mă opresc mai îndelung la afirmația:

"mi s-a părut deci inechitabil ca, pe un fond de supărare absolut absurdă să scrie până și faptul că mă scoate de pe lista prietenilor lui, *fiindcă nu i-am citit jurnalul* (subl. m., P.G.).

Dacă nu aș fi fost deja supărat, m-aș fi supărat acum, definitiv, citind ce a declarat Dorin Tudoran.

Scrisoarea deja-pomenită stă probă și poate fi consultată-confruntată cu scrisul său: *îi reproșasem lui Dorin Tudoran*, nu faptul

că nu citise **Jurnal**-ul meu (ei și ? atâția alții *nu*-l citiseră și nu suferisem) - ci: *necitind jurnalul, își îngăduise să-l judece.*

Cum ? Iată cum: a scris negru pe alb, într-un articol în care... mă apăra dragă-doamne:

"Monica Lovinescu a avut motive întemeiate să scrie acel teribil (subl. m., P.G.)**:** «*Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma*»"

Citatul este din Evanghelie, deci fără drept de apel... În scrisoarea de ruptură explicasem de ce trăsesem concluzia că nici el nu citise **Jurnal**-ul - cel mult îl răsfoise - dar scrisese, respectînd buna tradiție intelectuală românească: în deplină necunoștință de cauză.

Acum îl bănuiesc de ceva mai grav: Dorin Tudoran citise **Jurnal**-ul meu, înțelesese exact ce scrisesem (doar între 1985-1993 corespondasem sus-ținut - vezi volumul **Scrisori întredeschise,** Familia, 1995, avusesem cam aceeași privire asupra acelorași "obiective"), însă în 1998, spre deosebire de mine, el își pusese esențiala-existențiala întrebare a Cetățeanului turmentat:

«Eu cu cine... votez ?»

Și a început cântărirea: dacă scrie ce a înțeles și ce crede, rămâne prieten cu Goma și cu adevărul - dar câte alte *relații* pierde ? În primul rând cu Monica Lovinescu - or de așa ceva nici nu poate fi vorba; în al doilea pierde *relația* cu Liiceanu (exclus, Liiceanu dictează legea cărții în România, bine-bine, i-a distrus lui Goma o carte, dar cartea era a lui Goma, nu a lui Tudoran...); în al treilea îl pierde pe Manolescu, veche *relație* (și ce dacă i-a luat un interviu lui Iliescu, a călătorit cu el în China - sau în Coreea ? - Manolescu rămâne stâlpul literaturii cotidiene, ierarhizată o dată pentru totdeauna); îi pierde și pe Eugen Simion și pe Buzura și pe Pleșu, pe Dinescu - pe toți aceștia i-a înjurat Goma, ca la ușa cortului... Înțelept ar fi să tac, să nu mă bag - să spun: «N-am găsit cartea, n-am citit-o...» Da, dar mi-a telefonat Monica Lovinescu, în panică, întrebîndu-mă dacă am văzut ce *ne* făcuse Goma - poți rămâne "neutru" când e atacată Monica Lovinescu ? Are să se supere Goma... - ce să-i fac, dacă spune chiar tot ce crede... El șade acolo, la Paris, nu-i pasă de câinii și de cățeii de aici, printre care ești obligat să faci slalom relațional... Și cum tot e supărat pe mine că nu i-am dat adresa de la Chișinău, ce mai contează suta asta în mia generală ?

Asta, la Dorin Tudoran, se numește: "opțiune"...

11. RPG vorbește de **comparația** (subl. m. P. G.) dintre Gulag și Holocaust. Ce replică Dorin Tudoran ?

"Este o prostie. Nimeni dintre noi (...) nu s-a gândit la o **identificare**" (subl. m. P.G.).

Dacă mai era nevoie de o confirmare că "antisemiții" Tudoran, Manolescu, Liiceanu nu sunt vinovați decât de a se fi trezit discutînd

"o chestie" despre care habar n-aveau - iat-o, în această ne-trezie cu care confundă alegru şi indiferent comparaţia cu identificarea.

Paul Goma

Marţi 20 martie 2001

După lupte seculare am scris şi textul care va urma - vreo zece zile mi-au trebuit.

Paris 21 martie 2001

Business...

I
Shoah business

În ultimul deceniu cei mai cumpăniţi şi mai curajoşi dintre evrei s-au ridicat public împotriva exploatării durerii, a suferinţei, a morţii coreligionarilor în Holocaust. Un evreu riscă mult mai mult decât un *goi*, susţinînd (public) o teză "trădătoare" - fiindcă, în primul rând, comunitatea lor a supravieţuit atâtor milenii de robie, de dispersie (diasporizare), de persecuţii prin o uluitoare, o demnă de admiraţie şi de gelozie... "unire-n cuget şi-n simţiri"; apoi fiindcă, după catastrofa (*shoah, holocaust*) din timpul celui de al doilea război mondial, acest popor fără patrie şi-a (re)găsit una: Israel.

Or asemenea cucerire trebuia - şi a fost - apărată cu orice preţ. "Când era necesar" (iar în Orientul Apropiat există o permanentă stare-de-necesitate) chiar şi cu acela al neadevărului, al injustiţiei, al intoleranţei faţă de tot ce este ne-evreu. Oricine încerca să introducă un dram de raţiune, de adevăr istoric în discuţia despre teza unicităţii, deci a *incomparabilităţii* tragediei traversate de evrei era pe dată, nu doar amendat, dar pus la stâlpul infamiei şi condamnat-fără-judecată: fie pentru "antisemitism" - calificativ devenit de multă vreme pumn în gura interlocutorului şi limblemnic tic verbal/mental, fie mai grav, echivalînd cu condamnarea la moarte, pentru "negaţionism".

Am folosit ghilimelele, pentru a atrage atenţia asupra folosirii abuzive, injuste (deci neadevărate) a acestor termeni întrebuinţaţi oricând, oricum, fără discernământ:

Este tratat de "antisemit", nu doar cel care rosteşte, scrie despre evrei, în general, lucruri neadevărate şi insultante - dar şi cineva care a spus/scris despre X - că este un sinistru dobitoc, un escroc notoriu, un ticălos dovedit - adeseori neştiind că acela este evreu;

Este tratat de "negaţionist", nu doar cineva care *neagă* existenţa unui program nazist de lichidare a evreilor (şi numai a evreilor, nu şi a

ţiganilor şi a slavilor, nu şi a handicapaţilor şi a homosexualilor), care contestă unicitatea holocaustului, *negînd*, deci, existenţa camerelor de gazare şi a cuptoarelor (considerîndu-le "detaliu istoric", cum s-a trezit vorbind Le Pen, tatăl spiritual al celor care şi-au schimbat epoleţii de kaghebist, şi/sau de securist cu unii... tot de securist, rebotezat în grabă: ultranaţionalist ca V.C. Tudor, ca Jirinovski) - dar şi acela care, rezemîndu-se pe fapte istorice, pe informaţii verificate-verificabile, are insolenţa să afirme că nu doar evreii fuseseră victime ale genocidului ci, doar în secolul 20, cronologic înaintea lor: armenii, iar după ei: tătarii, "moldovenii" din teritoriile răpite de ruşi: Basarabia şi Bucovina de Nord, balticii, tibetanii, cambodgienii, ruandezii, afganii, cecenii...;

Are dreptul la dublul calificativ: "antisemit-negaţionist" (ba cvadruplul: "fascist", "hitlerist") acela care îndrăzneşte să sonorizeze realitatea potrivit căreia statul Israel are, de la înfiinţare, un comportament terorist faţă de ne-evreii din Palestina, iar democraţia de tip occidental, într-adevăr, singulară în Orient (fie el şi Apropiat), este benefică doar cetăţenilor israelieni-evrei, nu şi cetăţenilor israelieni-musulmani, nu şi cetăţenilor israelieni-creştini - să nu mai vorbim de "aborigenii" palestinieni alungaţi din Palestina - practică avînd un nume: rasistă.

Dar "antisemiţi", "negaţionişti" sunt, în ochii prea multor evrei (pentru o comunitate alcătuită din inşi inteligenţi), şi "trădătorii", fie pacifişti israelieni, care militează pentru înţelegere cu "indigenii" din Palestina, dar şi oameni de ştiinţă ca Esther Benbassa, reputat autor de lucrări de istorie a evreilor, care ani în şir a fost considerată persona non grata în Israel şi în Turcia (!), atât la colocvii, dezbateri, conferinţe, cât şi editorial, iar la Paris a fost constant împiedecată să-şi ţină cursurile la Sorbona de către comando-uri de studenţi evrei, care au huiduit-o, au tratat-o de... "antisemită" - pentru că a spus şi a scris că *şi* palestinienii au dreptul la pământul Palestinei - de unde fuseseră alungaţi începînd din 1948 şi trăiesc de atunci în lagăre din Iordania, Siria, Liban, Egipt şi... Israel (Ghaza) - nu doar coloniştii evrei veniţi ieri din Moscova, Paris, New York (unde alaltăieri optaseră pentru statutul de pământeni multimilenari).

În dezbateri publice - aici, în Franţa - mulţi sunt evreii care apără punctul de vedere evreiesc şi israelian (nu este acelaşi lucru) "cu orice preţ"- chiar cu acela al susţinerii unor neadevăruri evidente. Cât despre "mijloace..."

Anul trecut scriitorul Renaud Camus, a fost pur şi simplu executat în presa de stânga: *Le Monde, Le Nouvel Observateur, Libération,* sub acuzaţia de "antisemitism" şi de "negaţionism" (?), pentru că scrisese, în **Jurnal**-ul publicat adevărul arhicunoscut: la

postul de radio France Culture sunt mai mulţi redactori evrei decât neevrei...

La un an după acest scandal, într-o altă emisiune culturală, a fost distribuit în rolul acuzatului acelaşi Renaud Camus iar în al acuzatorului: Antoine Spire, unul dintre... calomniaţii nominal (acesta, după ce fusese câteva decenii jurnalist la oficiosul comunist *L'Humanité* - unde trudeşte, în continuare, fratele său - de la venirea lui Mitterrand la putere, în 1981 cu ajutor electoral comunist, şi el fusese numit la France Culture). Din prima secundă A. Spire l-a atacat pe R. Camus, producînd citate antisemite extrase din cartea acestuia din urmă. Abia după vreo zece minute a putut vorbi şi Renaud Camus: aproape cerîndu-şi iertare că nu poate fi de acord cu acuzatorul, a comparat citatele atribuite lui de către A. Spire, cu citatele autentice din cartea sa. Din totalul de cinci, cinci erau propoziţii, fraze, paragrafe, unele deformate, altele de-a dreptul inventate. R. Camus a amintit, cu aceeaşi (insuportabilă) civilitate: falsificarea citatelor este o practică neobişnuită şi nedemnă de un jurnalist. Fără să se lase impresionat, ba chiar zâmbind, Antoine Spire a răspuns că el nu a falsificat citate - doar le-a ajustat...

A "ajustat" citate ! Pentru câteva clipe am fost mutat în România, ţară şi a mea, nu doar a lui Iliescu şi a lui V.C. Tudor - unde obiceiul pământului la intelectualitatea cea sublimă, (dar... vorba lui Caragiale...) este, nu doar "ajustarea" citatelor, ci şi rezumarea fantezistă a textului întreg, oricum, fără folosirea ghilimelelor (vezi "comentarea" de care a avut parte **Jurnal** I-II-III, în 1997 dinspre Mihăilescu, Ştefănescu, Buduca, Monica Lovinescu, Pruteanu, Bianca Marcu, Al. George, Tudoran, Mircea Martin, Manolescu, Dimisianu, Simuţ, Iorgulescu, Cosaşu...).

Am asistat şi la altfel de "apărare" a cauzei evreilor. Invitat să-şi spună opinia despre traducerea în franceză a cărţii lui Norman G. Finkelstein (voi zăbovi la ea mai încolo), cunoscutul şi altfel extrem de simpaticul filosof Alain Finkielkraut (unul dintre puţinii evrei care, fără a-i lua apărarea lui Renaud Camus, a intervenit, afirmînd că în Franţa chiar şi Francezii ne-evrei au dreptul la opinie...- ceea ce, să recunoaştem: constituie un progres considerabil), de obicei ponderat, la obiect, după ce a regretat că numele său este apropiat de al "celuilalt", şi-a pierdut firea şi, într-un acces de curată isterie a strigat că textul lui Finkelstein este un "pamflet murdar, antisemit", după care, fără nici o legătură cu ce se discuta, a negat dreptul palestinienilor la propriul pământ, formulînd "argumentul" următor: dacă li s-ar permite întoarcerea la vatră (în jur de 3 milioane de băştinaşi, în majoritate musulmani, restul creştini, aflaţi de patru decenii în lagăre pe cheltuiala ONU), s-ar produce o catastrofă, atât

pentru "acea insulă a democrației [Israelul] într-un ocean de totalitarism", cât și pentru "echilibrul demografic al Israelului".

La care Rony Brauman, prefațatorul cărții lui Finkelstein i-a replicat lui Alain Finkielkraut astfel:

Așadar, în virtutea Legii Întoarcerii (a Recuperării), orice evreu (sau descendent sau consort sau doar... autodeclarat a fi evreu, pentru a fugi din Raiul Comunist) are dreptul inalienabil la pământul pe care nici măcar stră-stră-strămoșii săi nu-l cunoscuseră (aici Brauman se arătase pe sine, apoi pe Finkielkraut) - dacă trecuseră 2000 ani de la Dispersare... apoi: dacă este adevărată teoria lui Koestler, atunci câți dintre israelienii proveniți din Rusia, din Polonia, din România, din Ungaria au măcar un strop de sânge iudaic? - pe când palestinienii, oameni ai locului, dintre care unii țin minte unde le fusese satul, târgul, casa, livada, aceștia nu au voie să se întoarcă - pentru a nu atenta la... "echilibrul demografic" al statului Israel și la... "insula de democrație" - dar numai pentru evrei, nu și pentru *goi* ?

Cuvântul final a aparținut lui Alain Finkielkraut: i-a adus la cunoștință lui Rony Brauman că este - ca și Finkelstein - un... antisemit ! De unde se poate constata: în momentul dezbaterii nu e recomandabil să fii mânios, ba de-a dreptul nerecomandabil să mimezi isteria ca dovadă a patosului argumentării - altfel riști tu, persoană inteligentă, cultivată, rezonabilă, să emiți inepții, să comiți afirmații flagrant neadevărate.

[În limba franceză și în Franța, acuzația de negaționism, avînd o accepție precisă: *negarea realității camerelor de gazare și a cuptoarelor din lagărele de exterminare germane* - a fost abuziv extinsă la orice atitudine... ne-pro-semită... Dealtfel și termenul refuznik, impus de evreii ruși în Occident și explicat: "*persoana* **care refuză** *sistemul sovietic*", când adevărul este diferit: "*persoana* **căreí i s-a refuzat** *emigrarea în Israel*" - ceea ce este cu totul și cu totul altceva. Un celebru "disident-refuznic": Nathan Șaranski. Pentru liberarea lui din ghearele comunismului fioros, printre atâția alții, a manifestat, a semnat petiții și autorul rândurilor de față. Or "dizidentul" Șaranski, de cum a pus piciorul pe Pământul Sfânt, s-a dovedit a fi (fost) doar un vulgar solicitant al unei autorizații de emigrare - "drepturile omului" nu l-au mai interesat, din moment ce el și cei din familia sa fuseseră scoși din gura lupului - cu ajutorul... numitelor drepturi-ale-omului. Mai grav: ajuns în Israel, ca orice rus care se respectă și care, știind că nu are destul (sau deloc) sânge iudaic, încearcă să "compenseze" această lipsă prin un plus de dovezi de apartenență, de loialitate (cunoaștem fenomenul și din România, unde cei mai fanatici româniști erau... români-recenți...), a devenit mai

catolic (sic) decât papa: s-a înrolat în partidul ultra-religios şi ultra-naţionalist, cel care cere lichidarea totală şi definitivă a palestinienilor din Israel - iar de curând a intrat în guvernul condus de generalul Sharon, şi el evreu rus şi reputat mâncător de arabi... Deformarea, nu doar lingvistică a termenului *refuznik* este pe linia dezinformaţiei practicate de sovietici de pe când erau ruşi, şi cu termenii - intenţionat greşit traduşi, pentru uzul occidentalilor: *perestroika* şi *glasnosti*].

Primul care a vorbit de o *Shoah business* a fost Pierre Vidal-Naquet, istoric francez. În **Réflexions sur le génocide** (editions de la Découverte, 1995) în vol. III, deplora l'"usage politique de la Shoah" şi folosea deja expresia "Shoah business" - ceea ce nu i-a adus autorului (de origine evreiască) decât insulte, ameninţări, anateme.

Pe urmele sale (dar numai cronologic), un alt evreu, acesta american: Norman G. Finkelstein, profesor de teorie politică la City University of New York a scris (traduc titlul în română): **Industria Holocaustului: Reflecţii asupra exploatării suferinţei evreilor**, ed. de la Fabrique). Opul editat în America şi în Anglia, tradus recent în Germania şi în Franţa a produs consternare şi mânie printre evrei şi israelieni. Varianta franceză a fost prefaţată de Rony Brauman, evreu şi el, fondatorul organizaţiei Medicins sans frontière (Kouchner a venit mult mai târziu - şi s-a aşezat în frunte - ai zice o Adameşteancă...). Iniţial, editorul se adresase lui Pierre Vidal-Naquet, însă acesta refuzase, motivînd: "Cartea lui Finkelstein porneşte cu o bună intenţie când vrea să denunţe apropierea (confiscarea) politică a *Shoah* de către dreapta evreiască americană. Dar comentariile sale sunt excesive, se întorc împotriva autorului şi sunt provocatoare de antisemitism..."

Care este teza lui Norman G. Finkelstein - ai cărui părinţi sunt supravieţuitori ai ghetoul din Varşovia şi ai lagărelor morţii ? Se poate rezuma urmărind cele trei direcţii ale atacului:

a) modul interesat în care instituţiile evreieşti americane au folosit Holocaustul în scopuri politice;

b) teza "unicităţii" (Holocaustului) în care este menţinut genocidul, pentru a preveni şi anula orice formă de dezbatere istorică;

c) "sistemul de reparaţii financiare", asimilabil, susţine autorul, extorsiunii de fonduri.

Cum, când s-a ajuns la aşa ceva ? Finkelstein explică:

În anii de după cel de al doilea război mondial evreii americani erau relativ indiferenţi faţă de cele petrecute în lagărele de exterminare naziste. Nu doar din cauza traumatismului care se prelungea, dar începuse războiul rece, "elitele evreieşti americane, ultralegaliste, se aliniau strict politicii oficiale". Astfel Holocaustul era trecut sub tăcere, fiindcă Germania de Vest era principala aliată a Statelor Unite în confruntarea cu URSS.

Situaţia geopolitică se schimbă în 1967, după războiul victorios împotriva arabilor - când Israelul devine capul de pod al politicii americane în Orientul Apropiat - evoluţie primind susţinerea fără condiţii a elitei evreieşti din America.

În continuare opinia lui Finkelstein: "imediat după războiul de Yom-Kipur (1973), decolează discursul despre Holocaust, devenit armă ideologică în serviciul sionismului şi a politicii criminale a Statului Israel".

Autorul respinge ceea ce consideră a fi o perversiune a demersului istoric: "dogma unicităţii" - şi scrie:

"Dacă Holocaustul este fără precedent în Istorie - cum pretind militanţii - înseamnă că se plasează deasupra Istoriei - în care caz nu este posibil de a-l înţelege prin Istorie. Aşadar: Holocaustul este unic, fiindcă este inexplicabil - şi este inexplicabil, pentru că este unic..."

N. Finkelstein îi atacă pe acei evrei americani care au iniţiat batajul financiar, ca să obţină bani şi în special pe "preotul supravieţuitor" Elie Wiesel "cel care psalmodiază asupra 'secretului' şi a 'tăcerii' din jurul genocidului, în conferinţe tarifate cu 20.000 dolari biletul"...

[În urmă cu două decenii săptămânalul francez *L'Express* a publicat un număr întreg dedicat tragediei evreilor din al doilea război mondial. Ca "informatori" despre România, despre Iugoslavia, despre Cehoslovacia se impuseseră câţiva evrei maghiari (şi, se ştie: nu există mai... măreţi "mari-unguri" decât evreii din Ungaria), drept care, la cifrele victimelor, Ungaria - stat care îi trimisese la Auschwitz pe toţi evreii supuşi administrării lor - arăta debarasată, statistic, de cei din Ardealul de Nord, din Voivodina de Nord, din Slovacia de sud, teritorii ocupate între 1940-1945 - trecîndu-le în rubricile şi responsabilitatea... ţărilor ciuntite. Tot atunci, la televiziunea franceză, Elie Wiesel povestise pe larg cum, în Sighet, de unde era el nativ, veniseră să-i ia şi să-i urce în vagoane pe toţi din familie, pentru a-i trimite la moarte, "jandarmii români" ! Ştiind că Eugène Ionesco era bun prieten cu Elie Wiesel, mi-am manifestat indignarea faţă de o asemenea minciună sfruntată: pe evreii din Sighet - ca şi din întregul Ardeal de Nord - îi trimiseseră la moarte Ungurii, nu Românii ! Ionesco a răspuns că îi reproşase prietenului său acea afirmaţie - la care el, Wiesel răspunsese că, la urma urmelor e doar un detaliu, nu contează - oricum Francezii nu cunosc nici istorie nici geografie...

Un răspuns asemănător îmi dăduse pomenitul mai sus Antoine Spire, în 1996, la un colocviu, unde era prezentă - şi citată cu multă evlavie - **Cartea neagră** alcătuită în 1945 de comitetul evreilor sovietici de sub direcţia lui Ilia Ehrenburg şi a lui Vassili Grossman. Acolo erau inversate două evenimente:

- cel din vara anului 1940, când Ruşii, ocupînd Basarabia şi Bucovina de Nord, "cetăţenii indignaţi", în majoritate zdrobitoare evrei atacaseră coloanele de refugiaţi civili, militari români în retragere, comiţind, nu doar abuzuri, ci şi acte de bestialitate şi omoruri;

- evenimentul din vara anului următor, 1941, când, Românii liberînd Basarabia şi Bucovina de Nord, au masacrat, din răzbunare, evrei (din păcate pe oameni nevinovaţi, cei cu sânge pe mâini o ştersese în furgoanele Armatei Roşii în retragere-tactică-pe-poziţii-dinainte-stabilite...). Aşadar, la obiecţia că prezentase cauza drept efect - şi invers - Antoine Spire m-a asigurat că nu contează acest "detaliu", a trecut atâta timp de-atunci, cine-şi mai aminteşte de el...

Aşadar, A. Spire, inversînd cu seninătate cronologia, susţinea: "severitatea" sovieticilor la "liberarea" Basarabiei era **consecinţa** bestialităţii românilor care îi masacraseră pe evrei !]

Mai departe Norman Finkelstein scrie:

"Să revendici unicitatea Holocaustului este intelectualmente: fără sens, iar moralmente: nedemn". Şi: "Făcînd din toţi evreii persoane ireproşabile, dogma Holocaustului imunizează Israelul şi pe evreii din afara lui împotriva oricărei critici legitime".

Vorbind de teza "unicităţii Holocaustului", Finkelstein îi critică pe evreii care refuză să admită alte masacre, victime: alte comunităţi - nu doar a Armenilor, din 1915, dar şi Ţiganii, "colegi de lagăre şi de moarte".

"E timpul ca Evreii să-şi deschidă, în sfârşit inima faţă de suferinţele restului umanităţii", încheie Finkelstein acest capitol.

Următorul este consacrat "extorsiunii de fonduri" pus la cale de instituţiile evreieşti americane cu ajutorul unei armate de avocaţi - aplicată mai cu seamă Elveţiei şi Germaniei:

"Actuala campanie dusă cu scopul extorcării de bani în Europa, în numele victimelor Holocaustului aflate în strâmtorare materială reduce statutul moral al martiriului lor la statutul unui frecventator al unui cazinou din Monte-Carlo".

Prefaţatorul cărţii, Rony Brauman atrage atenţia că extorsiunea de fonduri este practicată numai în Statele Unite, nu şi în Franţa...

...unde se obişnuieşte... "doar şantajul intelectual cu «antisemitismul», de cum cineva îndrăzneşte să critice politica anexionistă a Israelului".

Nu numai - adăugăm noi.

Gulag business

Să nu ne bucurăm de starea proastă a caprei vecinului: nici a noastră nu-i mai brează. Nu doar "unii evrei" au prefăcut în fond de

comerț suferința, moartea semenilor lor. Și "unii (cam mulțișori) români", după decembrie 89, au stors bani, burse, călătorii, reputații, au inventat catedre universitare de gulagologie, au explicat studenților setoși de istoria-patriei, de la înălțimea incompetenței crase și a nerușinării civice, cum stă treaba cu "gulagul românesc"; au conferențiat - desigur, numai în țări occidentale, despre... "gulagul românesc"; au scos opuri peste opuri despre același "gulag românesc". Nenorocirea: spre deosebire de evrei care își cunosc foarte bine istoria contemporană, gulag-businessmanii tricolori, ei înșiși, profund analfabeți, au ocultat adevărata istorie, înlocuind-o cu... **Addende tip Humanitas**.

Trebuie să se știe că "Gulagul românesc" este o sintagmă *greșită* din punctul de vedere al limbii române și *falsă* din al adevărului istoric. Alexandr Soljenițîn și-a intitulat mărturia despre universul penitenciar din URSS: **Arhipelagul Gulag**, iar *Gulag* a devenit, numai pentru occidentali, nume comun. Gulagologii români, cei care privesc numai spre Apus ("sărind" peste țări-surori întru nefericire comunistă, ca Ungaria) nu știu - de unde, dacă nu au vrut să afle ? - că, nici în Polonia, nici în Cehoslovacia, nici în Ungaria, nici în Bulgaria, nici în Albania (cu Germania de Răsărit situația rămâne de psihanalizat), adică în țările ocupate și comunizate - și modelate - de ruși, nu se folosește **gulag** decât atunci când se vorbește despre realitatea penitenciară rusească: **Gulag** este o prescurtare a: G*lavnoe* U*pravlenie* Lag*erei* - în traducere: "Direcția Generală a Lagărelor", în fapt: D.P.L.C.M. - de la: D*(irecția)* P*(enitenciare)* L*(Lagăre) și* C*(olonii) de* M*(uncă)*.

Cum s-a ajuns ca românii să vorbească/scrie, în românește, pentru români, folosind un calc rusesc ? De astă dată nu din servilism, nici din frică - ci din ignoranța crasă a propriei istorii (care, orice ar crede ei, nu este doar o disciplină-de-studiat, ci viața noastră cea de toate zilele).

Înainte de decembrie 1989 românii care vorbeau-scriau: "gulagul românesc" (firește, numai cei exilați...) se adresau în exclusivitate ne-românilor. Însă chiar în texte în limba franceză, Virgil Ierunca nu a folosit sintagma (a se vedea postfețele la variantele franceze ale cărților mele **Gherla**, Gallimard, 1976 și **Patimile după Pitești**, Hachette, 1981). Singura excepție: o hartă a închisorilor, lagărelor și locurilor de domiciliu obligatoriu, imprimată pe un format de carte poștală și *destinată a fi distribuită francezilor*.

Gulagologii români de toate sexele posibile nu iau în seamă ceea ce spun, ce scriu foștii deținuți politici români în închisorile-lagărele din România: atâta vreme cât erau "înăuntru", nu auziseră cuvântul "gulag". Primele zvonuri au ajuns la urechile românilor care ascultau

Europa liberă, *după 1973*, când a fost publicată în Occident mărturia lui Soljeniţîn **Arhipelagul Gulag**. Mai mult: nici românii care au făcut cunoştinţă cu autenticul "gulag": Aurel State, Gheorghe Mircescu, Vasile Baghiu (tatăl), Johann Urwich nu vorbesc în mărturiile lor despre "gulag" - *aceasta fiind o invenţie (fericită) de scriitor.*

Am avut o discuţie cu o persoană specializată în gulagologie: i-am atras atenţia că termenul este greşit şi abuziv. Mi-a răspuns: "a intrat în uz, toată lumea îl foloseşte". Am explicat: "toată lumea" este alcătuită din inocenţii de până la 22 decembrie 1989 fix, care primind autorizaţie de la Brucan, au ales ca temă (de extemporal, de doctorat, de volum, de... catedră universitară) lumea închisorilor din România - lume care, până la "revoluţie" (cum ar veni: Anul Zero al Memoriei la Români), le era necunoscută-prin-refuzul-de-a-afla ce se întâmplase cu unchiul cutare, cu bunicul cutare - ba chiar cu tata.

Persoana în chestiune mi-a venit cu argumentul: există şi mărturii ale unor deţinuţi care folosesc "gulag". I-am răspuns că aceia probabil *îşi scriseseră mărturia după decembrie 1989* şi, cert: un redactor ignorant le introdu-sese în titlu emblema ignoranţei româneşti: cuvântul "gulag". Dovada: **Cartea neagră a comunismului**, traducerea românească, editată de Humanitas în 1998, cu a sa **Addenda** de tristă amintire. Se va observa: Romulus Rusan (faimos rezistent împotriva comunismului - după decembrie 1989...), ca un analfabet ce se respectă foloseşte în "contribuţia" sa termenul "gulag" (pag. 729); Gheorghe Onişoru - istoric, dragă-doamne - în tradiţia specialiştilor-ignoranţi-şi-necinstiţi, întrebuinţează şi el "gulag" (p. 735). Dennis Deletant - singurul la obiect în adunătura de troglodiţi numită pompos "Academia Civică" este victima lui Onişoru, coordonatorul **Addendei** - el îi introduce, atât în titlu (p. 757), cât şi în text, între paranteze editoriale (p. 760) termenul atât de drag "istoricilor" noştri minunaţi...

Dacă oameni de meserie comit asemenea *erori dez-informatoare*, să nu ne mirăm că ne-istorici, dar "directori de conştiinţă" ca Liiceanu, Blandiana, Adameşteanu - şi alţi hoitari - cuminţi, supuşi, colaboraţionişti-cinstiţi "sub dictatură" - după, s-au năpustit, înşfăcînd edituri, ordinatoare, medicamente, îmbrăcăminte (din ajutoare internaţionale), reviste, fundaţii, burse, subvenţii, case, călătorii (unde mai pui "prestigiul de intelectual rezistent prin arpagicultură") - iar rezultatul este vizibil, pipăibil, citibil: lălăieli nocive ca **Addenda** pomenită; capitolul despre Caraion şi "**Lexiconul**" recent apărut, operă a iscălitoresei calomniatoare de la Humanitas, altfel încurajată de Monica Lovinescu; porcăria de la Vremea (**Memorialul Ororii**), urmată de măgăria intitulată **Reeducarea de la Aiud**, etalare neruşinată a izmenelor maculate de sudoarea şi de sângele nefericitului tată Petre Pandrea...

Acestea - şi încă cine ştie câte altele, pe care nu le cunosc - au pus o temeliinică piatră la edificarea "Adevăratei României", cea născută în noiembrie-decembrie 2000, prin luminata "alegere" a lui Iliescu.

Pentru această Românie au militat Doina Cornea, Blandiana, Adameşteanu, Manolescu, Doinaş, Pleşu, Patapievici, Paler, Magda Cârneci, Dimisianu, Smaranda Vultur (cu domnul...), Adrian Niculescu, Mihăieş, Sorin Mărculescu, Nora Iuga, Petre Stoica şi...

...nemaivînd loc, aici, mă opresc - mi-ar fi trebuit încă trei pagini bune ca să-i înşir pe toţi semnatarii **Apelului "Votaţi împotriva dictaturii !"** iniţiat de GDS - am s-o fac în curând.

Vorba unui evreu: «Decât aşa o ţară, mai bine alta mai bună !»

Paul Goma

Marţi 20 martie 2001

Azi - spre seară mi-a telefonat Victor Lupan: Editions des Syrtes mi-a acceptat **Profil**. El ar vrea să scoată cartea în toamnă. Numai că există obstacolul: traducătorul. De unde, traducător ?

Am mai avut - mai devreme - o bucurie: am aflat din *Lumea Liberă* (Cangeopol) că "Cronicar" de la *România literară* (Dimisianu? Ştefănescu ? Bittel ? Ioana Pârvulescu ?) ameninţă *Vatra* cu un proces (pentru că îmi publicase "Să fie interzis electoratul !")... Mai adaugă o cugetare potrivit căreia cenzura comunistă nu ar fi permis o asemenea înjurătură la adresa cremei naţiei... - aştept textul integral, ca să pot da replica.

Sâmbătă 24 martie 2001

O săptămână plină de evenimente - în sfârşit, plăcute:

Deci, marţi 20, Victor Lupan m-a anunţat de acceptare - bună, vestea, dar incompletă, fiindcă nu aveam traducător. (...)

Ca în fiecare joi îmi telefonează de la Strasbourg Luca Piţu. Din vorbă în vorbă îi spun că mi s-a acceptat o carte, dar n-am traducător - ce-ar fi dacă ar încerca el...? Luca Piţu zice, din primul foc: Da, din al doilea: Dar... - şi mi-l propune pe Jean-Paul Goujon. Promiţînd că vor lucra în trei (şi soţia lui J.P.);

Avînd această formidabilă veste, îl anunţ că îi voi trimite prin poştă două exemplare din **Profil**; (...)

- Vineri, 23 martie: de dimineaţă m-a căutat Lupan: i-am spus că am găsit traducător (Goujon), urmează să aflu coordonatele şi să i le comunic, pentru ca să-l poată contacta el, direct.

Imediat după telefonul lui Lupan telefonează Luca Pițu. Întâi n-am înțeles de ce telefona - doar vorbisem ieri, joi. Îmi spune: primise **Profil** ! - primul miracol;

- al doilea miracol: nu apucase să vorbească cu Goujon (aflat la Sevilla !), că se oferise să încerce șefa catedrei de românistică, Hélène Lenz ! Că ea are nevoie de o asemenea activitate și nu cere să fie plătită... (...)

Asta este. De unde până la telefonul de joi al lui Luca Pițu nu aveam la cine să mă gândesc pentru traducere, acum am... trei - ba chiar patru, fiindcă Luca a promis că va colabora-superviza...

Stare violentă - și placidă - de incredulitate. Au trecut unsprezece ani și ceva de când n-am mai publicat în ne-românește; de când mă... obișnuisem cu nepublicarea în ne-românește, fiind cu totul și cu totul absorbit de publicare în românește. În acest deceniu pierdusem contactul - nu doar cu traducătorul (cu care o rupsesem, în 1989, după masacrarea **Artei refugii**), ci și cu editorii, cu gazetarii - ce să editeze, despre ce să scrie, dacă nu mai prezentasem nimic ? Și iată că, după atâta amar de timp, revin la suprafață. Nu ca dintr-o apă stătătoare, din care ieși cam tot pe-acolo unde te scufundaseși, ci ca din una curgătoare, care te purtase, hăt, departe de locul unde s-a întâmplat ceva...

Ruptura, cu mine, la mine, s-a produs, nu odată cu "revoluțiunea", ci cu șase luni mai devreme, în vară, în miez de Căldură-Mare: atunci au început, pe de o parte, nedumeririle (folosese un eufemism) pricinuite de comportarea unor oameni pe care îi credeam prieteni - Monica Lovinescu și Alain Paruit - iar în toamnă căpătarea certitudinii că, într-adevăr, fusesem trădat (de Monica Lovinescu), batjocorit de Paruit - prin suprimarea finalului din **Arta Refugii**, fără a mă anunța. A trebuit să primesc șpalturile finale, ca să constat trebușoara...;

Pe de altă parte, îmbolnăvirea.

Adevărat, nu am avut un infarct cinstit (iată, am întrerupt **Infarct** de aproape două luni...), dar "accidentul" *mi-a schimbat viața.* Din septembrie 1989 a început Golgotha mea, cea a... nefumatului. Vreme de peste cinci ani m-am bătut cu nevoia de a fuma și refuzul de a o face - ce eram eu dezgreabil înainte, dar fără-tutun (iată o sugestie pentru căutătorii de "motive" ale răutăților mele...) devenisem o fiară - biata Ana Maria, cât a suferit *și* din cauza asta... Probabil șocul de la 23 august 1995 (expulzarea) a avut (chiar și el !) o părticică bună: m-a făcut să uit că nefericirea venea de la lipsa nicotinei...

Ziceam: mă obișnuisem cu soarta; mă chiar resemnasem. Că începusem a trăi în postumitate, stă dovadă "ediția de autor" confecționată anul trecut - dar nedusă până la capăt. Știam, deci - învățasem în cei 11 ani - că îmi va fi greu al dracului, dacă nu imposibil

să revin în circuitul ne-românesc (tentativa cu Claire fusese cu **Jurnal-ul I-II-III**, abia publicat la Nemira: refuzul ei de a traduce, pentru că îl "înjurasem" pe Breban, pe prima pagină - nu știa ce ascunde următoarele...- făcuse valuri, mult dincolo de hotarele unei umori muierești).

Iar în ultimii doi ani îmi luasem gândul și de la România: intruziunea lui Dan Petrescu în subsolurile **Scrìsuri**-lor probabil fusese și cu ideea că am să mă supăr - astfel ruptura se va consuma doar datorită mie...; oprirea Daciei, prin Radu Mareș, de a publica **Jurnal '999** și **Butelii aruncate în mare**...; adevărat, în 1999 mi s-a publicat **Roman intim** la ALL, dar Frățilă, în ciuda repetatelor promisiuni scrise, nu a scos și **Sabina** - a înțeles, în sfârșit, că el nu poate fi și în căruța Buzura-Breban-Țoiu și în teleguța Goma...

Și iată că am fost contrazis. Să fie într-un ceas bun contrazicerea! De când n-am mai scris atât de mult ?

Sâmbătă 31 martie 2001

(...) Am primit de la Valerian Stan un fax reproducînd un articol din Evenimentul zilei: noul șef al Securității anunță că "manuscrisele lui Petre Țuțea și ale lui Paul Goma vor fi restituite". Am răspuns:

Paul Goma
către
Valerian Stan, APADOR, București

Paris 31 martie 2001

Stimate Domnule Valerian Stan,

Am primis extrasul de presă - vă mulțumesc.

Totodată vă rog - dacă puteți - să anunțați presei din țară următoarele:

Dacă Securitatea are de gând să-mi restituie manuscrisele confiscate la ultima arestare, cea de la 1 aprilie 1977, furate anterior din casă (ar fi pleonastic să adaug: "în absența mea"), "interceptate" (și confiscate) de la terțe persoane - foarte bine, să o facă, era și timpul: au trecut unsprezece ani și un trimestru de când a declarat prin gura lui Buzura ("Fără violență !") că și-a schimbat părul.

Însă dacă îmi pretinde mie, păgubit, victimă, să fac... cerere (că așa-i obiceiul în ne-Europa, faci cerere timbrată și pentru a fi onorat cu o ciomăgeală securistă), nu are decât să le țină tot în pivnițele-i, în custodia lui Mihai Pelin, fabricantul de înghețată fiartă: **Cartea albă**...

De ce nu fac "cerere" ? Pentru că nu făcusem nici pentru a fi arestat de Odiosul Organ; nici pentru confis-carea manuscriselor - nici chiar pentru a fi bătut, ca-la-Rahova, de analfabetul-general Pleşiţă, prietenul lui Breban şi al lui Caramitru).

Să fie predate **împuternicitului meu, Dl. Niculiţă Damaschin, domiciliat [...]**. *Cu inventar.*

Nu cer despăgubiri: nici scuze (la ce ar sluji: la Pupat Piaţa Endependenţi ? - să i se lase această lucrativă activitate, în continuare, lui Pleşu). Securitatea nu cere iertare pentru crimele de sânge comise, darmite pentru "nişte hârtii..." - iertarea are o încărcătură morală, valoare cu totul şi cu totul străină Fiicei NKVD, altfel spus: Securitatea Poporului.

Sânt curios: şi lui Ţuţea îi va pretinde Neruşinătatea să facă "o mică cerere, de formă"? Ar fi în stare.

Vă mulţumesc, Domnule Valerian Stan, pentru intervenţia pe lângă presa românească de a mi se publica această modestă ne-cerere.

Al Dvs.,

Paul Goma

APRILIE

Duminică 1 aprilie 2001

Ce afront: Milosevici a fost arestat azi, în zori ! Ca şi mine - în 1977 - tot la 1 aprilie, măgarul!

Marţi 3 aprilie 2001

(...)Am răsfoit vol 2 din **Apa Vavilonului**. Monica: neschimbată. Zice (în scris): "Ţin jurnal..." şi scrie data - însă când scrie ce anume s-a întâmplat la acea dată - jale mare. Hai să zicem că nu are mare importanţă (pentru ea, nu pentru mine) că în 1977 eu fusesem arestat la 1 aprilie (ea scrie: "7 aprilie") - însă când ajunge la re-povestea cu atentatul împotriva ei, repetă ce spusese iscălitoreasa (de fapt, cronologic, ea va fi spus întâi, dar cum nu a consemnat în vreo carte, rămâne că ea este...imitatoarea propriilor zăpăceli timpuale), anume: "Goma a sosit la Paris în 19 noiembrie" (1977). De aici reiese (se confirmă, în fapt) că... nu a citit măcar **Jurnal**-ul **I-II-III** imprimat: pretinde că i-a parvenit un exemplar din cele "vreo zece - în samizdat, culese la ordinator"... - să mă poticnesc în ordinator ?, când era vorba de strămoaşa noastră, maşina de scris... Nu ţine minte nici ce spusesem eu, repetat, nici ceea ce scrisesem - în **Culoarea curcubeului**, în **Soldatul câinelui**... Nu, doamnă, data venirii noastre are o mare importanţă şi este: 20 noiembrie (1977).

Avusesem de gând să-i răspund - erorile sunt mult mai numeroase şi mai gogonate - ca de pildă emisiunea "Droit de réponse" a lui Michel Polac... - dar m-am potolit: ei şi ce are să fie dacă nu-i dau replică - de astă dată - Monicăi Lovinescu ? O (pardon !) las moartă...

Sâmbătă 7 aprilie

Alaltăieri am cumpărat "maşina de făcut muzică": **Aiwa**.

Ieri am primit *Steaua* nr. 1/2001. Ruxandra Cesereanu mă anunţase că scrie despre mine "altcineva, mai tânără decât mine"; şi că scrie "de-bine, nu ca mine"...

Chiar avertizat, surpriza a fost mare. Şi tare. Se numeşte Anca Haţieganu şi are 22 ani (muuult mai tânără chiar şi decât Filip). Surprinzător: nu atât faptul că, într-adevăr, "scrie de-bine"(de mine...), (fireşte, asta mi-a făcut o imensă plăcere - atât de rar se întâmplă...), ci acela că a înţeles ceea ce "maturii" refuzaseră să înţeleagă (ba o făcuseră pe dos): că în **Jurnal I-II-III** scriu despre Monica Lovinescu, nu doar cu deferenţă, dar cu dragoste... Cum se explică ? Se explică: Anca Haţieganu, la vârsta pe care (nu) o are, încă nu a intrat în angrenajul social - de aici inocenţa cu care rosteşte adevăruri-adevărate, dar ne-recunoscute, ne-acceptate de "confraţii/ consacraţii". Am să încerc să-i scriu - intreprindere pe care o simt ca extrem de dificilă.

Duminică 15 aprilie 2001

Paştele şi la catolici şi la ortodocşi. Timp foarte urât: ploaie, frig...(...)

Am scris la **Infarct** până la pagina 59.

Luni 30 aprilie

Am aproape-terminat **Infarct.** L-am dus până la poartă, dar nu am cheia, ca să intru. M-am oprit la pagina 97 şi fac o pauză. O să văd.

Nici o veste de la Hélène Lenz. Lupan mi-a zis că a vorbit cu ea la telefon (în urmă cu o săptămână) şi atunci spusese că a terminat "primul jet". Ard de nerăbdare să-l văd măcar pe al treilea...

Şi tot nu se mai arată primăvara ceea. Îmi bolesc florile.

MAI

Vineri 3 mai 2001

Azi am terminat (cred) **Infarct**. E aproape de ceea ce voisem. 107 pagini. Voi mai introduce un cuvânt, o frază, o pagină (două-trei...), însă finalul acesta este:
"Un infarct se merită - domnule !"

Duminică 6 mai 2001

Mă simt bine așa, în cură de tăcere. Era și timpul.
Ieri am terminat o variantă a **Infarct**-ului. Azi m-am apucat de alta - muuult mai bună...

Luni 7 mai 2001

M-am întâlnit azi cu Lupan la editura lor. Mi-a dat un catalog. Am văzut coperta: îmi place. Am dejunat, am pălăvrăgit.

Miercuri 16 mai 2001

Sâmbăta trecută am vorbit la telefon cu Hélène Lenz. Am rezolvat toate nedumeririle sale de până pe la pagina 60. Sâmbăta viitoare vom recidiva. A spus că va termina la 25 mai.
Am bună nădejde în colaborare (am folosit o expresie a tatei).
(...)

Joi 31 mai 2001

Ieri:
- am terminat a n-a variantă din **Infarct**;
- am vorbit la telefon cu Hélène Lenz: a terminat traducerea și mi-a trimis un exemplar;
- seara am primit traducerea.

Care mi s-a părut a fi bună. Curge bine. Obiecțiile pe care le voi face vor fi neînsemnate.
- Lupan m-a "convocat" pentru marțea viitoare la editură, pentru o ședință de fotografiat.

Atât pentru această prea-frumoasă lună mai.

IUNIE

Luni 4 iunie 2001

Azi am trimis o a doua parte a listei cu obiecțiile la traducere. Care - a citit și Ana - e foarte bună. (...)

Luni 11 iunie 2001

Am terminat a şaptea - sper: ultima - variantă din **Infarct.**

Am isprăvit şi copia pentru Hélène Lenz - urmează s-o trimit atunci când mă voi duce la editură.

Iar am intrat în panică: ce fac, începînd de mâine dimineață (de la orele cinci) ? (...)

De acum am să mă întorc la jurnal. Mi-am făcut porţia de tăcere. Şi nu am nici un chef să mă dedau iar la... ficţiune. Cine o va fi inventat ? - sigur un român, din cei rezistenţi prin cultură. Cel mai comod (unde pui: estetic !) mod de a-ţi ascunde neputinţa, nevoinţa, neştiinţa, nefiinţa: ţi-o ficţionariseşti, ca să mă exprim vulgar.

Sâmbătă 16 iunie 2001

(...)

Ieri am început o altă carte (titlu de lucru: **Afgania).**

Luni 18 iunie 2001

Azi mi-a spus Lupan că l-a contactat pe V., în vederea... stării de vorbă şi a unei eventuale cărţi.

Să-mi fie ruşine, dar asta-i: nu mi-a părut bine că l-a găsit şi că este de acord cu propunerea lui Lupan. Fiindcă eu, din 15 iunie am început să scriu cartea. Concepută... fără el. El fiind doar detonatorul. Aproape sigur că din această pricină, a "regăsirii", azi nu am scris decât un rând - nesemnificativ.

Mai am în faţă o săptămână.

Marţi 19 iunie 2001

Am mai scris ceva. Aşa am să fac: spusul lui are să fie linear, fără pauze. Inserturile, cu alte caractere.

Vineri 22 iunie 2001

De trei zile am iar ameţeli. Abia dacă îndrăznesc să cobor scara până la etajul inferior, la bucătărie. Alaltăieri au fost mai severe, azi mai puţin. Totul e să nu mă ridic brusc de pe scaun - mai ales din pat, după ce am stat culcat. Este nevoie de o perioadă de adaptaţiune. E-he, bătrâneţea !

Au început a se manifesta, pentru cartea ce va apărea, fotografii: doi până acum, o să-i primesc săptămâna viitoare; şi o persoană belgă care organizează manifestări de carte. Ar fi programată în 17 octombrie. Dacă am să merg, am să mă duc împreună cu Ana Maria.

Astă noapte a fost mare zgomot: La Fête de la Musique, în principiu, altfel urlete, răgete.

Afgania - merge... S-au adunat vreo zece pagini noi, dimpreună cu cele vreo treizeci din fostele articole (dar lipsea cel cu Rakovski - fiindcă nu era ordinatorizat - l-am rezumat...) fac vreo patruzeci. Mă gândesc: partea mea se poate exprima în cincizeci de pagini - din totalul de o sută cincizeci. Rămâne de văzut cum se prezintă interlocutorul - din acest punct de vedere. Mai mărturisesc o dată: dorinţa mea, din ce în ce mai rotunjită este ca V. să nu apară concret, prezenţa lui să simtă indirect - prin narator. Numai că în această chestiune cartea trece pe plan secundar, pe primul fiind existenţa reală a lui L.V., situaţia lui aici, în Franţa - şi nevoia de bani. Victor Lupan ar putea rezolva problema dîndu-i o sumă de bani, ca avans. Însă nu o să vorbesc cu V(ictor) L(upan) despre asta decât după ce îl voi fi cunoscut pe L.V. Fireşte, aşa cum mi-am "stricat" **Calidor**-ul, împănîndu-l cu... "prea multă istorie, coane", cum zicea repauzatul Vlad Georgescu, risc să stric şi această carte, ca să "bag" istoria cea atât de ignorată detestată nu doar de cei mai viteji dintre traci...

Rămâne să găsesc modalitatea de a o introduce, fără a recurge la subsoluri, nici la rupturi de discurs. La un moment dat mă gândisem să scriu aceste părţi cu alte caractere - dar nu e bine: psihologic, e rău. Se va percepe ca *alt* discurs, despre *altă* realitate. Mai degrabă zisele lui le voi pune între ghilimele ascuţite. În care caz şi întrebările, replicele mele, directe.

Nu am reportofon. Şi, instinctiv, nu sânt foarte cald pentru înregistrare-transcriere. Numai că, din moment ce îi voi pune cuvintele între ghilimelele citării, va trebui să respect exactitatea rostirii lui.

O să mă mai gândesc. Am înţeles că marţi va fi o primă luare de contact. După această întâlnire voi şti ce şi cum e de făcut.

Luni 25 iunie 2001

Sâmbătă am primit de la Laszlo două plicuri cu o carte (Vlasie şi Oprea), o cronică a lui Popovici la Monica Lovinescu (în *Orizont*) şi câteva scrisori ale sale, scrise de la spital... A fost foarte bolnav, am *înţeles că era vorba de circulaţia sângelui la un picior.* I-am scris (...) *Mi-a trecut un gând, aşa: se va fi luat boala de la Grigurcu la el - ce contează că nu e aceeaşi...* (...)

La Afgania nu am mai lucrat. Nu mai am ce spune, s-au adunat peste 40 pagini. Aştept să văd cum va arăta întâlnirea de mâine.

Laszlo mi-a trimis şi o broşură scoasă la Tel Aviv de un evreu ungur, care mă acuză de fascism! Nici nu i-am reţinut numele, dealtfel şi-l schimbă chiar în broşură. Laszlo zice că individul a fost activist de partid din cei răi. O fi fost. Oricum, nu buna credinţă şi onestitatea citatelor îl dau afară din kibuţ. Aceeaşi rezumare abuzivă, aceeaşi amalgamare de adevăr şi de minciună - ca şi la Ed. Reichmann (pe care-l apără), ca şi la A. Spire.

Sâmbătă 30 iunie 2001

Am lucrat două zile cu Victor Lupan şi cu Aurélie, asistenta sa la verificarea-confruntarea traducerii. Ei au continuat şi joi, fără mine. Am înţeles că ieri, vineri, au trimis textul la tipografie.

Întâlnirea cu Afganeţul nu a avut rezultate: urma să-i telefonez joi ca să fixăm o întâlnire pentru vineri. Am telefonat, am telefonat - n-a răspuns nimeni.

Am comis textul de mai jos:

Paris, 28 iunie 2001

"Despre Pleşiţă"

"Despre Pleşiţă" am scris, primul, în februarie-martie 1978 - şi a apărut în traducere franceză, în 1979, în volumul de mărturii **Culoarea curcube-ului** (în limba română a fost tipărit la Humanitas, în mai-iunie 1990 şi, imediat după scoaterea în librării, a fost retras, depozitat, apoi topit - prin lucrarea prietenului meu, filosoful Gabriel Liiceanu).

Am publicat încă în martie 1977 - deci pe când eram liber-şi-încercuit în Drumul Taberii şi adunam semnături pe Apelul nostru cerînd respectarea drepturilor omului; revista germană *Der Spiegel*, italiana *Europeo* au publicat fragmente din "Jurnal de iarnă" - pe care l-am inclus în volumul de mărturii **Cutremurul oamenilor, '77 - Culoarea curcubeului**.

Atunci (înainte de 1 mai 1977) nu-l cunoşteam pe Pleşiţă. Nu auzisem de el. Nu-mi imaginam că există un astfel de om purtînd numele: Pleşiţă...

Ei bine, un astfel de om - în ciuda mea, a părerilor, a vrerilor mele - exista! Ba chiar era general şi comandant-şef, ministru al Securităţii. M-am convins de realitatea sa în ziua de 1 aprilie (!), imediat după prânz: arestat, transportat la Rahova, prima persoană cu care am intrat în contact - direct şi contondent - a fost un civil: s-a năpustit la mine, îngălînd limba română chiar mai cizmăreşte decât Ceauşescu. Timp de o lună de zile n-am ştiut cum îl cheamă, deşi îi întrebam mereu pe anchetatori: «Cine e domnul în civil care a avut onoarea să mă bată în ziua de 1 aprilie?». Am aflat, după 1 mai (1977), de la colonelul Vasile Gheorghe că civilul poartă numele: Pleşiţă Nicolae, că e general, că e şeful Securităţii şi că "e un tovarăş foarte bun la suflet, un om care-ţi vrea numai binele..."

Constatasem, încă înainte de a şti ce hram poartă şi al cui tată este şi cât de bun-la-suflet, în acea zi de 1 aprilie; aveam să aflu, în zilele următoare ce înţelegea el prin "a vrea binele cuiva..." După liberare, după exilare, "impresiile" au devenit certitudini, confirmate de Ion Negoiţescu, Ion Vianu, Vlad Drăgoescu, Ion Ladea, Vlad Georgescu...- apoi de minerii din Valea Jiului, din august '77 cum şi cât şi pe unde le vroise şi lor numai binele - printre câte mii, alţii? - generalul de Securitate Nicolae Pleşiţă.

Mai ştiusem - de la securistul predat francezilor în 1981, Matei Hirsch-Haiducu-Monsieur Z.-Forrestier-Etc. şi de la poliţiştii francezi: acest Pleşiţă era comanditarul (româneşte: năimitorul) arabilor care atentaseră la viaţa Monicăi Lovinescu, la Paris, în 18 noiembrie 1977. A doua zi, 19 noiembrie - la Bucureşti - eram convocat la ei, la Ministerul Securităţii aflat în clădirea Senatului, pe Cheiul Dâmboviţei: peste încă o zi, în 20 noiembrie, urma să plec, cu soţia şi copilul, în Franţa, cu o viză turistică... Printre alte avertismente («că cum se te comporţi, c-adica să nu scrii, domle, că ce şi cum, p-aicea, pă la noi, dă să nu dăunezi statului nostru şi partidului nostru...»), mi-a mai zis: ca să nu cred eu că Organul glumeşte: de cum voi ajunge la Paris (a doua zi, în 20 noiembrie), o să am "un mic semn" de la ei, că Mâna Securităţii e lungă şi că ne ajunge oriunde ne-am ascunde... "Micul semn" pe care l-am decriptat, de cum am ajuns pe aeroportul Orly: Monica Lovinescu nu venise cum ar fi dorit, fiindcă, "alaltăieri" (deci vineri 18 noiembrie) fusese bătută îngrozitor de "necunoscuţi"; scăpase cu viaţă doar pentru că în acel moment trecea pe-acolo poştaşul, deci agresorii fugiseră. Atunci mi-am zis, am zis în jur, am repetat la conferinţa de presă: agresarea sălbatică a Monicăi Lovinescu nu putea fi decât "opera" Securităţii. Am reprodus avertismentul lui Pleşiţă din seara zilei de 19 noiembrie, la Bucureşti (atunci i s-a auzit pentru prima oară numele, în Occident), cel cu "Mâna Securităţii care este lungă".

În afară de responsabilitatea în atentatul la viața Monicăi Lovinescu, în 18 noiembrie 1977 (în alte interviuri se lăuda că el este autorul-imoral, acum aruncă vina pe Pacepa...), Pleșiță Nicolae este vinovat de:

- Înjunghierea lui Emil Georgescu, jurnalist la Europa liberă;

- Explozia clădirii Europei libere de la München (soldată cu victime);

- Tentativele:

a) de otrăvire a copilului meu, Filip, prin "o refugiată politică în Germania", care ne venise în vizită, în 1978;

b) de răpire (de două ori) a copilulului de la grădința de pe rue Manin, de către "une dame en rouge" cum ne comunicase directoarea - care damă-în-roșu se prezentase ca o prietenă a casei, explicînd că noi, părinții suntem reținuți la un congres (!), deci să-i încredințeze ei copilul...;

- Alarma-cu-bombă care ne sabotase, în decembrie 1980, la Madrid, conferința de presă cu drepturile omului în România;

- "Coletele explosive", din februarie 1981, expediate de la Madrid și care i-au rănit pe Nicolae Penescu și pe Șerban Orăscu - însă pe mine "Hrușciov în spaniolă, tipărit la Moscova" nu m-a atins, fiindcă doar am întredeschis cartea - însă l-a rănit pe șeful echipei de artificieri ai Parisului, Calisti;

- Tentativa de otrăvire (a mea) și de "lichidare - oricum" a lui Virgil Tănase, din primăvara anului 1981 - prin securistul de mulți ani stabilit în Franța, pseudonimatul Haiducu;

- Proiectul de a-l agresa pe Virgil Ierunca, dezvăluit de securistul Bistran, predat poliției germane...

Legăturile lui Pleșiță cu "Carlos" nu mai constituie un secret, însă înainte de decembrie 89 noi bănuiam, printre executanții "Salutărilor de la București" pe membrii "echipei Carlos-Șacalul".

Numai pentru cele înșirate mai sus Pleșiță Nicolae ar fi trebuit găzduit după gratii; acolo să-și scrie memoriile de "patriot" (corectez: să le dicteze altui patriot, "Profesorului Dan Zamfirescu", fiindcă în afară de semnătură, generalul nu este în stare să deseneze pe hârtie și alte "semne").

Acum câțiva ani fusesem revoltat de interviurile date de această creatură seacă unor publicații sece-acoperite (ca *Adevărul-Scînteia*, *Lumea* și derivatele ei). Ceea ce scotea pe nări generalul Pleșiță nu se deosebea, în esență, de ceea ce scotea pe urechi sergentul Pelin - subordonatul lui I.C. Drăgan, la "antena" de la Milano - prin Cărțile Albe.

Tristețea: nu ceea ce *mințea* Securitatea (a cărei vocație, pe lângă reprimare sălbatică, este să mintă, să provoace diversiuni, *să*

dezinformeze - nu are ea o secţie de Dezinformare?), ci, vai, ceea ce lua drept adevăr boul - corectez: oiul /masculul oii/ - de cititor român. Acela care, chiar dacă ştia - cum să nu ştie, doar trecuse şi el, sau măcar ta-su, prin labele Spurcatului Organ !- de frică, nu numai că repeta cu glas, în jur, "varianta" Securităţii (uneori despre sine însuşi) - dar cu timpul a ajunsese să creadă în Adevărul *Scînteii*; în Adevărul Editurii Vremea (prin **Memorialul Ororii**); în Adevărul **Cărţii Negre a comunismului**, cu **Addenda**, falsificatoare a istoriei contemporane, varianta aranjată de cvadriga Blandiana-Liiceanu-Onişor-Rusan; în Adevărul **Lexiconului Negru** clocit-ouat la Humanitas; în Adevărul lui Brucan, în Adevărul lui Pleşiţă - şi, încheind cercul: în Adevărul Cărţilor Albe ale Securităţii...

Am citit şi eu "cartea lui Pleşiţă"- mi-a împrumutat-o Cicerone Ioniţoiu. Remus Radina, aflat de faţă, s-a arătat indignat de faptul că Pleşiţă se laudă, în carte că mi-a dat un pumn, de mi-a strâmbat gâtul...

Acum citesc în *Lumea Liberă* un text în care Cristian Ioanide îl ironizează pe Nicolae Pleşiţă care zice că îmi împrumutase o carte de Breban - pe care nu i-o mai restituisem...

Iată cum doi oameni de bună credinţă, avizaţi şi care îmi citiseră mărturiile în care descriam "relaţiile" mele cu Pleşiţă, iau de bune anume afirmaţii (adevărat: de mică importanţă) ale Securistului Suprem relative la deceniile 70 şi 80, arătîndu-se indignaţi doar de neruşinarea de a se lăuda cu... pumnii pe care-i dăduse; amuzaţi de "întâmplarea" cu cartea lui Breban - împrumutată mie şi nerestituită.

Nu aveam de gând să scriu despre "cartea lui Pleşiţă" - ce să-i răspund: că ba a mă-si? Să mă apuc să puric textul ei? - ar fi fost necesar să subliniez cu roşu absolut toate zisele generalului - fiindcă întreaga "carte" este o impostură, o minciună: *o operaţie de intoxicare (am mai spus: o Carte Albă a Securităţii).*

Pentru că mi s-a ivit prilejul, aşa, ca să ne distrăm (vorbă să fie!), iată **adevărul meu** în legătură cu "fleacurile":

- "Pleşiţă se laudă că mi-a dat **un pumn** (subl. mea), de mi-a..."

Aici Pleşiţă minte... cantitativ: nu "un pumn" mi-a dat, ci... "mulţi, domnule" - nu i-am numărat; şi palme - nici lor nu le-am ţinut socoteala; şi lovituri de picior (pe când eu mă aflam pe jos, răsturnat de câte o lovitură de pumn sau îmbrâncit); mi-a zmuls barba, în mai multe rânduri; mi-a făcut figura cu "frânge-gât" şi "rupe glezne" - le cunosc prea bine cei care au trecut prin labele securiştilor... - tăvăleală care a durat cam un ceas;

- Pleşiţă se laudă că mi-ar fi *împrumutat* (subl. mea) cartea lui Breban **Îngerul de ghips** - pe care... nu i-aş fi restituit-o.

Aici Pleşiţă nu se laudă, ci vorbeşte în dodii (bine reglate/ ca la Securitate). Am ajuns să cunosc "stilul de lucru" al textelor securiste

menite să semene confuzie, să provoace discordie: îl știu din cele semnate de Eugen Barbu, V.C. Tudor, Dan Ciachir în *Săptămîna* dinainte de decembrie 89; din textele publicate în presa din exil de René Theo în *BIRE*, de Emilian, Ion Pantazi, Vladimir Boutmy, Ovidiu Vuia (nu Octavian!), Lozovan, la *Stindardul (Românilor)*, de Burlacu, de Manolii - pe unde apucau, mai des prin foi volante... [acum, după 23 ani, aflu cine răspândea "informația" că am fost secretar de partid la Uniunea Scriitorilor, că îi conduceam pe editorii și pe jurnaliștii occidentali prin țară, că mi-aș fi ratat cariera doar pentru că, la un chef la Athénée Palace /!/, aș fi zis ceva de rău de Zaharia Stancu: "un român din Germania" care vrea să publice în presa din România aceste "dezvăluiri" sub numele acoperit (nu: sic! sic!, ci: sec! sec!) de "Viorel Ionescu" - Trăiască Viorelii din Germania, fie ei și Romani: tot "în slujba Securității" lucrează]; din proza lui I.C. Drăgan, din "studiile" lui N. Baciu, din "opiniile" lui Paul Dimitriu, din interviurile lui Virgil C. Gheorghiu, din "analizele" lui Govora; din derapările semnate: D. Bacu, Halmaghi, Crețu și alți legionari care ascultau glasul lui Anania și al lui Plămădeală, cama- razi de-ai lor (credeau ei), pe mine tratîndu-mă de bolșevic și de jidan (în perfectă sincronie cu unii domiciliați în Tel Avivul - aceia mă făceau anti-semit, chiar "legionăroi"); în chestiunea "bărbii zmulse", parcă s-ar fi înțeles între ei: "I-a zmuls și lui câteva fire din barbă - dar nouă nu numai barba ne-o zmulseseră...", fără a gândi ce rosteau: eu depuneam mărturie despre ce mi se întâmplase, nu în anii 50 - despre acel timp scrisesem câteva cărți, printre care **Gherla,** iar ei ce scriseseră ?: cereri plecăciuniste, începînd cu "iubite Tovarășe Ceaușescu"?, note informative pentru uzul a ceea ce, azi, ei îi spun cu seninătate: "*fosta* Securitate"? - ci *despre anul 1977*, atunci când "martirii neamului", cunoscători ai închisorilor de sub Gheorghiu-Dej suflau și în iaurt, colaborînd de zor cu "Securitatea națională", ce să mai vorbim de patriotică, a lui Ceaușescu, a lui Pleoșniță, fie în țară, fie în exil...

"Omul" (cu o mare?, unde ești, Manolescule, să-l omèzi și pe generalul-sec, nu doar pe secretarul-general) și care numai bine mi-a vrut... - pretinde că mi-a împrumutat o carte a lui Breban pe care nu i-am restituit-o.

Afirmația conține un **neadevăr** (vedeți: nu am spus: minciună nerușinată); și o **diversiune**.

Neadevărul: **Îngerul de ghips** (titlu indicat de știutorul de carte, de iubitorul de literatură, securistul Pleșiță) a apărut în 1973 - am fost prezent, cu soția, la lansarea sabotată de Partidul cu pricina, drept care nu-i veniseră prietenii apropiați: Ivasiuc, Nichita Stănescu, Matei Călinescu, Baltag, ci doar "mărunței" ca mine, Mazilescu, Mălăncioiu, Turcea, Robescu... Desigur, dacă spun că în 1973 nici nu auzisem de

Pleşiţă, aş rosti o prostie, pentru că, la urma urmei, este vorba de carte, care durează, deci Pleşiţă mi-ar fi putut împrumuta **Îngerul...** cu patru ani mai târziu, când am făcut cunoştinţă... Or: ca în bancurile de la radio Erevan cartea în chestiune era, nu **Îngerul...**, ci **Bunavestire** - la care am să mă întorc, după ce voi arăta:

Diversiunea: Pleşiţă foloseşte: "i-am împrumutat"... Or, pentru ca X să împrumute lui Y o carte este neapărat necesar ca X şi Y să se afle pe poziţii de egalitate - dacă nu... socială, nici intelectuală, atunci sigur: carcerală. Un caraliu (unde mai pui: Şeful Suprem al lor) nu poate "împrumuta" o carte unui deţinut, unui reţinut, unui "bandit" pe care-l rupe în bătăi, la anchetă, în Abatorul MAI de pe Calea Rahovei.

Adevărul este "niţel altul": după cum poate verifica oricine în volumul meu **Culoarea curcubeului, Cutremurul oamenilor** în capitolul XIII intitulat "MINISTRUL" - citez:

"Între timp ministrul venise [în biroul de anchetă, nota mea din iunie 2001] cu un exemplar din Balzac tradus de Ana - apăruse [în primele zile ale lunii mai 1977 - nota mea]. Apoi cu un exemplar din «Bunavestire» a lui Breban - apăruse şi acesta. /I-am cerut-o, s-o văd, s-o pipăi, s-o miros. Pe prima pagină Breban scrisese o lungă dedicaţie Tovarăşului Ministru Nicolae Pleşiţă şi Doamnei Sale Ioana (sau Ileana? Maria?) şi încă multe alte cuvinte./ Târziu, târziu am fost coborît la celulă. Ministrul mi-a dat voie să iau cu mine cartea tradusă de Ana" - am încheiat citatul.

Povestea cu **Bunavestire** - iat-o: editarea cărţii era mereu amânată. În februarie (1977) când îi propusesem autorului să facem ceva împreună (nu un copil - ci un protest - de pildă împotriva tergiversărilor în legătură cu o carte a sa), Breban mi-a cerut un răgaz-de-gândire - vezi primele capitole ale aceluiaşi volum: **Culoarea...** Nu am făcut nimic împreună, el nu a semnat Apelul nostru, însă... (am aflat abia după 1900, dintr-un interviu dat de Cornel Burtică) Breban a umblat pe la mai-marii partidului (şi, desigur, ai Securităţii - altfel de ce i-ar fi dat o carte cu dedicaţie lui Pleşiţă?), formulînd ameninţarea: Dacă nu i se publică **Bunavestire**, el semnează Apelul lui Goma ! Se vede că acest şantaj (deloc imoral, ba chiar... curat-cultural) a avut efectul dorit. **Bunavestire** a, în sfârşit, apărut !

Ca să rezum în maniera Radio-ului Erevan:

Nu a fost vorba de **Îngerul de ghips**, ci de **Bunavestire**; nu mi-a împrumutat-o - ci mi-a arătat-o; nu putea fi vorba de "nerestituire" a unei cărţi împrumutate, eu fiind un arestat-anchetat(-încarcerat), nu prieten cu Securitatea ca Dan Zamfirescu, Daicovici, Coposu, Breban.

Concluzie ? Niciuna - privind "cartea lui Pleşiţă". Aş zice: o asemenea "carte" n-avea decât să apară - cu condiţia... să nu fi fost scrisă (de către persoana alfabetizată - dar analfabetă moral: Viorel

Patrichi). Nu există vreo contrazicere în ceea ce am spus - fiindcă:

Nu-l blamez pe un M. Pelin că a fabricat Cărțile Albe: putoarea de securist a făcut ceea ce fac putorile securiste: după ce ne-au chinuit patru decenii, încearcă să ne îmbrobodească, să ne mintă, să ne dezorienteze, să ne învrăjbească...

...dar îl acuz pe un Nicolae Manolescu, cel care l-a crezut pe Iliescu "om cu o mare" și după Mineriada Sângeroasă (13-15 iunie 1990), i-a luat un interviu legitimator, spălător de păcate; cel care a publicat "dosarul de Securitate" al suprașefului Securității din acel moment, Clytorindìcul Gelu Voican-Sturdza, sub forma unei "Scrisori către Paul Goma" - în ultimele trei numere ale *României literare*, decembrie 1990; cel care, în campania declanșată de Monica Lovinescu împotriva lui Ion Caraion, a luat drept adevărate aiurelile unei țațoape isterice (cea care a iscălit volumul **Această dragoste care ne leagă**), rezemate "documentar" pe... un interviu al lui Pelin; apoi în campania inițiată doar de el singur, Manolescu, prezentînd **Dosarul Caraion**, l-a luat alături, nu doar tipografic, în revistă, ci și în inima sa (ce mai conta un Pelin, acolo unde se culcușise deja o creatură imundă ca C.T. Popescu de la Scînteia-Adevărului!) pe același securist dezinformator Pelin - însă de acea dată l-a bătut Dumnezeu: a atribuit o scrisoare a lui Caraion adresată lui Ierunca, or ea fusese adresată lui Virgil Vasilescu...

Nu-l mai blamez nici pe Dan Zamfirescu (individul pe care îl încondeiasem în cartea pomenită, **Culoarea...**, scrisă în 1978, dar consemnînd "istorii" din 1968, 1975...- și unde îl arătam, nu ca pe un turnător ordinar, ci ca pe un... *securiitor*) - fiindcă a prefațat "cartea lui Pleșiță".

Dar pe realul autor al opului: Viorel Patrichi, da. El merită, nu doar dezaprobarea, ci dezgustul, scârba tuturor celor care au cunoscut "binele" Securității...

În capul Fiilor Mioriței dăinuie o asemenea ceață, încât, doar la cinci luni de la "revoluție", Mieii Patriei Române l-au votat pe bolșevicul Iliescu (la 20 mai 1900); un deceniu mai târziu, deși Iliescu avea sânge pe mâini, l-au re-votat! La îndemnul isteric, inconștient, cretin - al deștepților nației: Doina Cornea, Doinaș, Blandiana, Adameșteanca, Manolescu, Patapievici, Pleșu, A. Cornea, Oișteanu, Pruteanu și alte creaturi.

Fii Oii (în zilele cu soț: ai Vacii Tricolore), altfel zis: Românii din moși-strămoașe sunt ferm convinși că ei sunt cei mai deștepți și mai șmecheri dintre Thraci:

L-au re-ales pe bolșevicul Iliescu (în Anul Dracului, 2000), doar ca să-i dea timp să se compromită definitiv...

...Gândire de-slănină cunoscută de acum treizeci de ani, când Fănuş Neagu (de necrezut: trăia şi pe timpurile acelea !) era de părere că trebuie ales Eugen Barbu ca preşedinte al Uniunii Scriitorilor... «Ca să-i dăm timp să se compromită - după care cade singur...»

"Tactică" de o nesfârşită subtilitate - care mă trimite la anecdota arhicunoscută, pe care o repet:

Un explorator european în Africa este capturat de canibali: înainte de..., i se anunţă "programul": după ce va fi omorît, fript, mâncat, i se vor curăţa oasele, din care vor face fluere; din ţeastă vor confecţiona o cupă - iar din piele, o bărcuţă cu care se vor plimba, seara, pe apele fluviului alăturat... Albul, resemnat, cere să i se îndeplinească ultima dorinţă: să i se dea o furculiţă... Canibalii aveau, de la precedenţii mâncaţi, lucruri rămase, printre ele şi o furculiţă. Când cel condamnat la frigare se vede cu arma în mână - ce face ? Îşi găureşte burta cu lovituri rapide, puternice (cu efecte... cvadruple) de furculiţă, strigînd, victorios:

«Uite ce fac eu cu barca voastră împuţită: o scufund de pe-acum!»

Gândirea şmecherească a Românului îl consolează de ne-primirea în Comunitatea Europeană şi în NATO. Nu doar Ilieştii, Constantineştii, Re-Ilieştii îşi zic:

«Până la urmă tot îi tragem în piept pe boii de occidentali; să vedem dacă mai au ei tăria aceea să ne refuze încă o dată !»

Iar asta face trimitere la altă anecdotă, privind concepţia Ţiganului despre bătaie şi viaţă: după fiecare palmă primită zice: «Ai tu inima aia să-mi mai dai o palmă?» - şi o ţine aşa, cale de multe...; şi-ndesate.

Concluzia mea: Nu iese România din groapă, nici chiar cu ajutorul Regelui Mihai, anexat lui Iliescu, lui Teoctist; nu intră România în NATO, câtă vreme Caraman, Măgureanu, Pleşiţă - şi tot neamul lor - se află, nu doar în libertate, ci la afacerile ţării. Nişte românaşi fără memorie, fără inteligenţă normală, fără conştiinţă îşi imaginează că dacă scriu, în *România literară*, în *Literatorul*, în *22*, în *Contemporanul*: "fosta Securitate", Spurcata Organă încetează fulgerător de a exista (asta fiind o gândire magică, primitivă), însă Occidentalii nu l-au uitat pe Caraman; nici pe Pleşiţă...

Oricât am zice, ca proasta: «Dumnezeu e cu noi...», nici El nu poate face mare brânză din nişte creaturi care găuresc barca duşmanului - ciuruindu-şi burta.

Concluzia concluziei: Noi, Românii l-am meritat pe Ceauşescu - altfel l-am fi suportat ? L-am fi lăudat ? L-am fi regretat ? Şi i-am meritat pe Iliescu, pe Constantinescu, pe Văcăroiu, pe Ciorbea, pe Diaconescu, pe V.C. Tudor, pe Quintus, pe C.T. Popescu, pe Coposu;

îi merităm din plin pe Brucan şi pe Măgureanu.
Dar mai vârtos, îl merităm pe Pleşiţă.
Paul Goma

IULIE

Vineri 6 iulie 2001

Am absentat atâta timp pentru că, spre bucuria mea, miercuri Lupan m-a anunţat că au venit şpalturile - mi le-a trimis imediat, le-am corectat din partea mea miercuri şi ieri, joi, iar azi le-am dus. Acum chiar s-a încheiat cartea. De-acum nu-mi mai aparţine; nu-i mai pot face nimic - ba da: să-i mai ard o variantă, în româneşte, se înţelege.

Drumul mi-a fost greu: marţi am avut ameţeli severe şi n-am ieşit din casă până azi. Au mai diminuat, dar n-au dispărut. Trebuie să fiu atent când mă ridic din pat; când mă ridic de pe scaun; când răsucesc ori înalţ capul - toate aceste mişcări trebuiesc făcute cu dulceaţă, fără bruscheaţă...

I-am restituit lui Lupan magnetofonul împrumutat în vederea afganeţului. I-am spus: omul nu prea vrea, de aceea nici eu nu am de gând să insist. Am să scriu cartea mea, Afgania, afganeţul fiind eu.

Rămâne de văzut cum o s-o duc de-acum încolo - câtă vreme se arăta probabilă, chiar sigură participarea lui, eu mă independentizasem de el şi o luasem înainte, cu cartea. Acum că el nu mai există - pentru carte - sunt dezorientat.

Duminică 15 iulie 2001

Am trimis o mulţime de scrisori. Am trimis, la New York şi textele lui Laszlo. Lui Grigurcu i-am pus la poştă un pacheţel cu medicamente zise “de confort” (antinevralgice de două feluri: “de cap” şi “de oase”). Sper să-i fie de folos.

Azi am avut senzaţia că am găsit “crăpătura” prin care să pătrund în Afgania. O să vedem dacă am chiar intrat sau mi-am făcut iluzii.

Necazul fiind că nu mai pot rămâne la ordinator peste o oră. Trebuie să mă ridic, să fac altceva - şi să fiu foarte-foarte obosit. Da, domnule: sânt bătrân.

Luni 16 iulie 2001

Am visat că eram la 1 octombrie, iar eu îmi ziceam:
«Numai azi nu-i mâine: mâine împlinesc...»

Dar nu mai ştiam câţi ani împlinesc, oricum, mulţi, domnule.
Astăzi am să verific dacă am pornit-o bine cu Afgania.

Joi 26 iulie 2001

Între timp am primit o misivă de la Laszlo: Grigurcu nu se poartă bine cu el - cu Laszlo, dar nici cu sine: avînd revistă, a descoperit "tactica" (şi strategia"), drept care nu va publica textul lui Laszlo (despre **La apa Vavilonului 2** de Monica Lovinescu), decât prevăzut cu "O precizare" - redacţională - şi va apărea imediat după textul lui Laszlo...

Iar am avut dreptate - până şi cu Grigurcu. Şi acum ce fac ? Îmi cer iertare - că avusesem dreptate?

Înaintez greu cu Afgania - până azi: 70 pagini. Chiar dacă n-am s-o fac mai lungă de 100 pagini, tot mai am vreo treizeci...

Marţi 31 iulie 2001

Mâine termin cartea. Bineînţeles, o termin-deocamdată... O să mai am de pigulit.

Am primit o invitaţie la Neptun de la U.S. de la Bucureşti, din partea noului preşedinte, Uricaru. Încă nu m-am hotărît dacă să-i răspund şi cum.

Mi-a scris Grigurcu. A primit medicamentele trimise, mulţumeşte pentru ele, însă nu de aşa ceva are el nevoie. În rest îmi explică ce înseamnă să conduci o revistă.

Ce bine că sânt ocupat: scriu-o-carte...

A U G U S T

Miercuri 15 august 2001

Abia azi notez: Am schimbat titlul, acum îi spun: **Basarabia.**
Sunt foarte aproape de încheiere.
Şi după ce termin, ce Dumnezeu fac ?

Joi 16 august 2001

Am deschis jurnalul, cu nobila intenţie să notez: ce am făcut, ce mi s-a făcut, ce am zis, ce au zis ei...Dar nu-mi vine să scriu nimic.

Am mai "răsfoit" o dată **Basarabia.** Bunicică.

Luni 20 august 2001

Vinerea trecută - deci în 17 august, pe la ora zece şi jumătate mi-a telefonat Victor Lupan. Fiindcă ştiam că fusese în India, cu fiica mare, l-am întrebat cum fusese călătoria iniţiatică (a fetei, nu a lui). A răspuns că Bine, îţi povestesc eu şi a continuat, anunţîndu-mă că are în faţă cartea mea, **Profil (bas).**

Aşa că am luat degrab' metrovul, am sărbătorit apariţiunea, am luat 15 exemplare (atât am putut căra) şi m-am întors - vesel, nevoie mare. Ca un debutant ce sânt, de fiecare dată.

Acum este ora nouă şi aproape jumătate; În curând plec spre editură, să fac primele "semnături". Ca de obicei, o muncă grea - şi *plăcută (după ce o termin.*

Iar poimâne - în 22 august, mergem toţi trei la Prefectură să ne prelungim paşapoartele.

Miercuri 29 august 2001

N-am notat atâta vreme - din motive, vorba cuiva.

Aşadar, a apărut **Profil.** Alaltăieri am primit semne că a ajuns la destinatari: Niculiţă Damaschin, de la Bucureşti - primul. Apoi Cristovici - de aici. Apoi ieri: Cazaban.

Am lucrat ca o vită zilele din urmă la prepararea jurnalelor pe anii 1997, 1998, 1999 şi 2000 în vederea lansării lor pe internet.

Acum sunt istovit şi mulţumit.

Joi 30 august 2001

Aseară am trăit o întâmplare minunată:

Mă culcasem devreme - pe la 9 seara. Un zgomot pe stradă m-a trezit - la 10 şi jumătate. Atunci m-am ridicat, m-am dus drept la agenda mare, am căutat vechiul număr de telefon (de 20 ani) al lui Weverbergh de la Anvers şi am format numărul (doar prefixul l-am schimbat). Nu mă aşteptam să-mi răspundă ei; iar când a răspuns Petrina, desigur, m-am bucurat, dar nu am ştiut cum s-o întreb de Julien: mai era cu el ? mai trăia? - trecuseră zece ani de când nu mai aveam contact. Spre bucuria mea, a venit şi el la telefon.

Ca să motivez telefonul, i-am spus de colocviul de la Bruxelles din 17 octombrie. Pe dată a formulat invitaţia să fim invitaţii lor, la Anvers.

Am trimis azi-dimineaţă un exemplar din **Profil.** Urmează să vedem cum şi când ne întâlnim.

SEPTEMBRIE

Miercuri 5 septembrie 2001

Ieri am primit telefon de la Mariana Sipoş. Confirmă primirea cărţii. Promite tăieturi de presă.

Au mai confirmat-mulţumit - pe adresa editurii:

Patrick Wajsmann de la *Politique Internationale* (că oferă o pagină de publicitate gratuită) şi Jack Lang.

A mai telefonat în absenţa mea Kiropol. Mi-a scris o ilustrată Sami Damian - mulţumind pentru carte.

Cred că am terminat-o. Mai potrivit aici ar fi ardeleneşte: "am cam terminat-o".

Mai am trei luni din acest an. Cu ce Dumnezeu o să le ocup ? Nu am nici o idee de carte.

Sâmbătă 8 septembrie 2001

Am avut un vis plictisitor (ca să evit cuvântul "terifiant"):

Trebuia (aveam de gând, eram obligat) să mă îmbrac în costumul-de-înmormântare - cel pe care... nu-l am cu adevărat, fiindcă ceea ce a rămas nu mă mai cuprinde... Şi nu-l găseam. Întrebînd în jur - ciudat: Ana lipsea din cadru...

Aşadar am aflat: fusese dat (în româneşte) cuiva, probabil unuia şi mai sărac.

Dar orişicâtuşi... - raţionam eu din fundul visului plictisitor. Să n-ai nici costum-de-înmormântare...

Ei, uite, că să-n-ai !

Miercuri 12 septembrie 2001

Teribila tragedie de ieri, 11 septembrie (!), în America.

După primul moment de stupoare, de incredulitate (iată, din nou: realitatea depăşeşte ficţiunea) a venit constatarea - pe care o făcusem în seara de 4 martie 1977, după cutremur:

«Porcii ! Tot ei profită de catastrofă !» - porcii fiind: israelienii şi ruşii...

Altfel mă străduiesc să termin corectura (a câta?) a **Basarabiei.** Sunt spre sfârşit, dar mă tem să nu mă înec la mal.

Luni 17 septembrie 2001

Azi chiar am terminat **Basarabia.** În fine: deocamdată, azi... Am luat-o la re-corectat mai degrabă din spaima de vid (ce mă fac, dacă nu mai fac?) decât din necesităţi scripturale.

Între timp am primit scrisori de confirmare a primirii **Profil**-ului: Valentina Caraion, Culcer şi Mme Chirac.

Am mai primit scrisoare de la Radu Mareş. Vorba lui Sorescu: încurcată... Cică noua conducere a editurii are să-mi scrie, solicitîndu-mi prezentarea pentru mărturia lui Davidescu. Aştept cu nerăbdare.

Nu văd la orizont nimic care să semene cu o nouă carte. Aştept să treacă 2 octombrie: poate că, după ce voi împlini 66 ani (Dumnezeule ! 66 de ani !), îmi va veni mintea la cap. Vreau să spun: o carte - una mică, uite-atâtică... Ca să am cu ce mă ocupa în anotimpul ne-vegetativalnic.

Iarăşi am avut dreptate, când am prezis că Sharon va profita de Catastrofa Americană ca să-i strivească pe Palestinieni. Unii gazetari au observat această profitare de situaţie, dar Israelienii pretind că... aşa luptă ei împotriva terorismului.

Că aşa au aţâţat terorismul - da. O să vedem dacă Americanii, după ce au să-şi plângă morţii au să devină ceva mai deştepţi în politica internaţională. Nu e sigur.

Marţi 18 septembrie 2001

Am scris lui Radu Mareş:

Paris 18 septembrie 2001

Stimate Domnule Radu Mareş,

Am primit, în sfârşit, scrisoarea promisă de luni de zile, de semestre - nu de ani ? Nu? Bine: nu de ani.

Am înţeles - şi m-am bucurat: de acum aveţi timp să vă scrieţi cărţile, în special "Istoria *Tribunei*" - pentru fragmentele deja publicate v-am felicitat, vă re-felicit.

Am înţeles - şi nu m-am bucurat: povestea mărturiei lui Ştefan Davidescu tot nerezolvată rămâne. Oricâtă bunăvoinţă aveţi - şi aveţi - acum, că aţi plecat de la Dacia, nu puteţi da asigurarea că chiar va fi publicată. O dată pentru că vorbiţi de "*un prim volum* de cca 250 pagini": a doua pentru că îl trimiteţi pe autor şi pe mine, prezentator, în "colecţia" D-nei Cesereanu.

Or - v-am atras atenţia cu un an urmă, însă nu aţi dat semne că mesajul meu a fost corect receptat: o colecţie care conţine în denumire sintagma: "Gulagul românesc" dovedeşte, din partea gulagoloagei de serviciu un analfabetism violent şi încăpăţânat, iar din partea editorului (Radu Mareş) o... delăsare (din plictiseală) adânc vinovată.

Că eu mă simt culpabil faţă de Davidescu - fiindcă l-am îndemnat, în mod repetat, să-şi scormonească cicatricele memoriei şi

să pună mâna, să-şi scrie durerile atroce - asta rămâne o chestiune între noi, foştii deţinuţi politici - în niciun caz deţinuţi în... "gulagul românesc", cum pretinde şefa catedrei de gulagologie a Universităţii din Cluj (şi nu se despică Feleacul în două, să vă înghită pe toţi culturalizaţii ardeleni?). Însă există un "sector" în care nu port vreo vină: cel editorial - pe care va trebui să-l purtaţi în cârcă. Şi nu cel strict material - ci moral: că aţi consimţit la falsificarea istoriei şi a bunului simţ prin acceptarea unei colecţii în care să existe oroarea: "gulagul românesc".

Nu mai zic nimic de cărţile mele: **Butelii...** - care, aşteptînd atâta, a devenit inutilizabilă şi **Jurnal 999**. Eu am cu ce mă consola (de disperare): cu postumitatea, însă bietul Davidescu ba.

Rămân cu tristeţea că "linia de comunicare" între noi s-a dovedit, după trei ani, inutilizabilă. Să fie trei-ani termenul de rezistenţă al materialului ?

Vă urez succes la scris. Paul Goma

Şi lui Davidescu:

Paris, 18 septembrie 2001

Dragă Fănel,

Nu ţi-am scris atâta amar de timp, pentru că veştile-de-transmis nu erau bune şi am aşteptat o dregere a situaţiei. Adică o scrisoare de la Radu Mareş.

Mi-a venit, azi. Scrie aşa: ..."un prim volum de circa 250 pagini cu o prefaţă a Dvs..."

Or editorii noi (Mareş a plecat şi ne-a lăsat în cururile goale) nu s-au manifestat - tot el mi-a scris că ei mă vor solicita în scris.

Ţin însă să ştii: în cazul în care şi cei-noi menţin în titlul colecţiei sintagma: "Gulagul românesc" (propus de idioata de Cesereancă - şi ne-contrazisă de Mareş - eu voi scrie prezentarea, însă din textul ei o vor trata pe "directoarea colecţiei" de analfabetă, de imbecilă, de profitoare (i s-a creat, la Universitatea Cluj catedră de... gulagologie !). Sper că ăştia noi vor fi mai puţin inerţi ca Mareş şi vor schimba titlul colecţiei, eliminînd cretinăria: "gulagul românesc" - spune, dragă Fănel, care ai făcut atâta puşcărie pe şi sub meleagurile noastre, tricolore: ai auzit tu vreodată ca "universul penitenciar românesc" să se cheme... gulag ? Te asigur că nici tata, care a făcut lagăr la ruşi nu auzise de aşa ceva - termenul a fost inventat de Soljenîţîn şi l-am auzit pentru întâia oară după 1972, la Europa liberă când a început a se difuza **Arhipelagul Gulag**...

Am impresia că ţi-am trimis un text: "Lexiconul Humanitas"; acolo vorbeam şi de această falsificare de termeni - deci de adevăr istoric...

Asta este, dragă Fănel. Să sperăm că acel "prim volum" al tău va apărea în curând.

Îți dau adresa lui Radu Mareș - dacă nu o aveai: Str. Viilor nr. 11, apt. 17, 3400 Cluj.

Te îmbrățișez,

Paul.

Duminică 30 septembrie

Ieri am mai terminat... o variantă a **Basarabiei**. Am încuiat-o, trăgînd 3 exemplare.

Revin, ca să reproduc un text scris-imprimat-expediat de o săptămână (à propos: de o săptămână nu mai primim poștă - din cauza unei nenorocite de chei de la poartă, a poștașului, care nu mai descuie... - nu ne simțim depeizați, nu).

Așadar, iată ce am comis:

Paris, 23 septembrie 2001

De ce nu are Românul tichie de mărgăritar (cu coadă)

În primele săptămâni de după "Revoluție", invitat să facă "o mică comparație" între opoziția anticomunistă din România și cea din Cehoslovacia, poetul intelectual Mircea Dinescu, după obiceiul său care mi-a furnizat termenul de *autocronie* - s-a așternut pe povestit: că ce viață grea avusese el, că cum fusese dat afară de la *România literară*, el, "cu doi copii mici"... Invitat să revină la chestiune poetul Mircea Dinescu, proaspăt președinte al Uniunii Scriitorilor (Români), a rezolvat-o fulgerător: după inevi-tabila luare de la cap cu viața-i grea, sub Tiranie: "eram arestat la domiciliu (ca și Ana Ipătescu-Blandiana, «păzită» de milițianul lui Gogu Rădulescu, la Comana - adausul meu - P.G.), cu doi copii, cu socrii, într-un subsol", după care:

"În acest timp ce făceau Cehoslovacii, cu care mereu ni se dă în cap, nouă, Românilor ?", a pus Dinescu, retoric și ritos, chestiunea încuietoare.

Jurnalistul l-a ajutat astfel:

«Ce să facă: închisoare...»

Mircea Dinescu s-a mâniat. A explicat el, cu gura lui, "ce fel de închisoare au făcut «Cehoslovacii»":

Păi să vă spun eu ce fel de închisoare a făcut Havel: avea, în celulă **computer personal** *!*

Cu asta a închis gura bietului jurnalist: păi-dacă Havel avea în celulă - auzi: computer personal! - înseamnă că păi-dacă nu era adevărată rezistența lui anticomunistă, nu era adevărată nici închisoarea ! Nici Havel!

Au trecut unsprezece ani, până când găselniţa lui M. Dinescu să capete ecou în spiritul lui N. Manolescu (Dinescu e regăţean iute, Manolescu: ardelean zăbavnic): Într-un interviu (*Observator cultural*, 3-5 ianuarie 2001), la întrebarea: "Cum vă explicaţi mult comentata rezervă şi lipsă de contact a intelectualităţii române de dinainte şi de după 1989 cu restul societăţii, în comparaţie cu ceea ce s-a întâmplat de pildă în Polonia şi Cehia ?" (corect: Cehoslovacia, n.m.), N. Manolescu răspunde aşa:

"Pe de o parte este o diferenţă majoră între evoluţia regimului comunist în România şi în majoritatea ţărilor din estul şi centrul Europei. În Polonia, Cehoslovacia sau Ungaria a existat posibilitatea, în ultimii 10-15 ani de regim comunist, creării unei societăţi civile. Cu alte cuvinte, unii intelectu-ali, cum au fost cei din jurul Solidarităţii sau cei din jurul lui Havel şi a Chartei 77 au putut să spună ce aveau de spus şi să se facă auziţi de cine trebuia. Chiar dacă au fost arestaţi, ei au continuat să o facă: **Havel avea maşină de scris în închisoare şi o folosea pentru a compune scrisori adresate nu numai soţiei sale, Olga, ci şi autorităţilor comuniste. Aceste scrisori au ajuns, prin samizdat, la cunoştinţa populaţiei.** *În România aşa ceva nu a existat"* (subl. mele, P.G.)...

Rezumat parţial: în ianuarie 1990 M. Dinescu vorbea de *computer personal*; în ianuarie 2001 N. Manolescu de *maşină de scris*;

S-au scurs doar 7 /şapte/ luni de la varianta N. Manolescu (trecem peste episodul Bătăliei împotriva Tezelor din iulie 71 povestită nepoţilor în pantaloni scurţi, în editorialul intitulat curat-grăitor: "Scriitorul român faţă cu reacţiunea") şi iată: Mircea Martin publică în *22* /14-20 august 2001 un studiu: "Rezistenţa prin cultură". Din acesta înţelegem, în primul moment, că Regăţeanul (Dinescu) îl devansase cu 11 ani pe Ardeleanul Manolescu - care, la rându-i îl întrecuse pe Bănăţeanul M. Martin cu 7 luni.

Să cităm din studiu informaţiile inedite, cugetările martiniene:

"Nu trebuie să uităm însă că atât opresiunea, cât şi rezistenţa n-au fost aceleaşi peste tot şi că există un anumit raport între opresiune şi rezistenţă. Obişnuiţi, din păcate, cu atrocităţile autohtone, nici nu ne imaginăm că, în alte părţi, nu foarte îndepărtate, au existat praguri peste care nu s-a trecut. Că Nelson Mandela şi-a făcut studiile în închisoare (...) s-ar putea să nu ne surprindă prea tare; dar trebuie să ştim că, în vreme ce la Aiud, la Sighet sau la Piteşti prizonierilor politici - dintre care cei mai mulţi erau intelectuali - le era cu desăvârşire interzis să citească sau să scrie - literele scrijelite pe o bucată de săpun constituind un delict grav, cu asprime pedepsit -, în închisorile - tot comuniste - din Ungaria, revoluţionarii închişi după 1956 se bucurau de astfel de drepturi, iar **un important scriitor ca**

Déry Tibor a putut redacta acolo texte pe care ulterior le-a şi publicat. La fel s-a întâmplat şi în Polonia şi în Cehoslovacia. Dizidentul Havel avea posibilitatea, închis fiind, să poarte corespondenţă şi să-şi continue proiectele literare? În acelaşi timp, la noi, inginerul Gheorghe Ursu era ucis cu bestialitate în închisoare pentru «vina» de a fi ţinut un jurnal...” (subl. mea, P.G.)

Dacă “opiniile” lui Mircea Dinescu, exprimate în primele zile ale lui 1990 nu m-au mirat (îl ştiam de prin 1975 ca ucenic al lui Băieşu şi al lui Fănuş Neagu, citînd respectuos din Eugen Barbu - aşa a rămas), deci nu mi-am schimbat părerea proastă nici în primăvara lui 1989, când, de la Paris, contribuisem hotărîtor la cooptarea lui ca membru al PEN Clubului Francez - o făcusem înainte pentru Nedelcovici, pentru Dorin Tudoran; dacă intervenţia lui N. Manolescu din ianuarie 2001 nu m-a *mai* mirat (în cei 11 ani avusese timp, nu doar de prostioare şi prostii - ci de mari-porcării: interviul cu Iliescu, campania anti-Caraion), “studiul” lui Mircea Martin m-a surprins. Trebuia să fiu avertizat de un text mai vechi, publicat în trei numere, 45, 46 şi 47 ale aceluiaşi săptămînal, *22*, în noiembrie 1999, intitulat “Jurnalul de exil al lui Paul Goma”, primul volet: “I. Un atentat la ordinea simbolică a literaturii române contemporane”, “II. Anomia”, “III. Cazul Goma ?”- Răspunsul mi-a fost, fireşte, refuzat de paznicii de zi şi de noapte ai oficiosului Dialogului Social: Gabriela Adameşteanu, Gabriel Andreescu, Rodica Palade, Monica Lovinescu, Doinaş - ca şi în cazul Barbăneagrălui: oricine mă ataca (chiar şi Bianca Marcu-Dumitraşcu-Balotă) era binevenit în pagi-nile organului - însă atacatul nu putea să se apere în revista... dialogului de dintre Pavel Cîmpeanu, Brucan, Paul Cornea şi alţi liiceni.

A fost găzduită de *Jurnalul literar* 1-2/200.

Ce se întâmplase cu... Mircea Martin ? - m-am întrebat în noiembrie 1999 - după cum mă întrebasem, cu stupoare, cu durere, cu mânie, din ianuarie 1990 în legătură cu Valeriu Cristea; cu N. Manolescu; cu Pleşu; cu Liiceanu; cu Adameşteanu; cu Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca; cu Marian Papahagi; cu Dorin Tudoran; cu... Să se observe: nici pentru o secundă nu mă întrebasem ce se petrecuse cu Eugen Simion - nu mă interesa; nici cu Marin Sorescu (deşi topise zaţurile romanului meu **Gardă inversă**) - îl ştiam lepră şi ştiam: aşa are să moară. Dar cu primii ce se petrecuse?- cu unii eram prieten, cu alţii mă aflam “de aceeaşi parte a baricadei”, ce li se întâmplase, de se răsturnaseră ? A, da: îi atacasem în presă, în cărţi - cu argumente (unele puteau fi, accept: excesive - însă nici unul neadevărat)...

Numai că pe Mircea Martin nu-l atinsesem nici cu o floare - de unde încrâncenarea atacului din 1999? Am înţeles, din text: îndemnul

venea dinspre Monica Lovinescu, Liiceanu, Adameşteanu, Manolescu, Pleşu (pe care îi înţepasem). Nu-l bănuiam pe Mircea Martin o oarecare cătană, ascultînd de oricare ordin al chiar oricărui majur... Aşa credeam. Mă înşelam.

Mircea Martin s-a dovedit a fi (faţă de mine) **altul** decât cel ştiut - din cele scrise, din cele vorbite-trăite. Îl cunoscusem în vara anului 1965, în casa colegei de Institut "Eminescu" Geta Săvescu-Zednik, care se nimerise a fi mătuşa (sau verişoara ?) sa. Prima impresie: excelentă; şi a doua şi a treia... Ne-am revăzut cu bucurie după 1990. Ca director al editurii Univers, Mircea Martin a inaugurat colecţia "Ithaca: Scriitori români din exil" prin romanul meu **Ostinato,** în 1991, premiat de Uniunea Scriitorilor în 1992 - apoi, în 1997, după multe peripeţii, mi-a editat **Gardă inversă**. Că nu a acceptat şi **Sabina** - tristeţea mea, nu vina editorului... Oricum, a participat la un număr din revista *Vatra*, cu un text... normal, adică: ne-critic...

A venit şi acela: "Despre Jurnalul de exil" (sic) al meu.

Spusele lui Mircea Dinescu: m-am rostit în mai multe rânduri; le-am calificat, după spuitor: golăneşti. Dar cele ale lui N. Manolescu (încă o dată: 11 ani mai târziu !), cum or fi ? Cum să fie: penibile; scremute;

Ale lui Mircea Martin - negreşit: inutile.

Vasăzică N. Manolescu a avut nevoie de 11 (unsprezece) ani pentru a găsi un răspuns câtdecâtuşi acuzaţiilor formulate mai ales de mine (Monica Lovinescu gândea la fel, însă niciodată "nu era momentul" să se pronunţe): de a fi fost, până la 22 decembrie 1989, un adevărat-scriitor-român "pe linie", realist-socialist prin **Literatura română de azi. 1944-1964**, laş, colaboraţionist, dezertor. Explicaţia consimţită abia acum: împleticită, jalnică, nedemnă de cel care purtase, înainte de decembrie 89, coroniţa premiantului.

După îndelung (un deceniu bun) rumegata lor părere: dacă scriitorul român s-a comportat sub Ceauşescu ne-demn, ne-vertical, ne-onorîndu-şi "meseria"- se datorează... condiţiilor care nu-i erau create de regimul penitenciar din România: nu avea în celulă computer personal - ca Havel (după M. Dinescu); nici măcar "maşină de scris", tot ca Havel !, cum nuanţa N. Manolescu. M. Martin, intrat în vorbă unsprezece ani şi şapte luni mai târziu rezumă (sic) aceeaşi situaţie-vitregă prin "Teroarea comunistă mai intensă în România decât în alte ţări"... Chiar dacă şi acest subtitlu a fost dat de redacţie, cum sântem avertizaţi, se ştie, de aproape doisprezece ani: acesta este discursul analfabeţilor cinstiţi de tip Blandiana şi Adameşteanu (cei care nu ştiu nimica, dar vorbesc tare - despre ceea ce nu ştiu), ca şi al analfabeţilor necinstiţi - ca Liiceanu, Pleşu, Ornea, Manolescu, M. Martin,

Alexandru George, Onişor, Buzura, Patapievici...- inşi prefăcîndu-se a nu fi ştiut, pentru a nu-şi mărturisi laşitatea de a fi tăcut înţelept înainte de decembrie 1989.

Dacă ar fi să iau, cinstit, în serios funciara neseriozitate necinstită a acestor falsificatori ai adevărului, deci ai istoriei, le-aş atrage atenţia că ei, vorbind despre "prizonierii politici" - cum se fasoleşte M. Martin, în loc să le spună cum le spun Românii trecuţi prin închisori: "deţinuţi politici"- compară situaţii recente (din punctul de vedere al lungii istorii a terorismului comunist): mereu-citatul Havel a cunoscut închisoarea (din Cehoslovacia) deceniilor 70 şi 80, însă este pus lângă cea românească dintre 1948-1964. Fiindcă el (M. Martin) foloseşte - în studiu - tonul nesuferit al profesorului (care explică lucruri arhicunoscute de întreaga clasă de loaze - ah, Caragiale, cum prinsese el, încă din 1884, *dăscălimea*), mă simt şi eu tentat să-i explic explicătorului martin că nicăiri în lume - cu excepţia cenaclurilor literare de la Universitatea Bucureşti conduse de rătăcitorii de spirite Manolescu, Crohmălniceanu şi Martin - "pepiniere" în care s-a cultivat zelos abstragerea de la realitate, laşitatea, estetismul, ne-politica, textualismul, rezistenţa- prin-cultură, nesimţitorismul etic - nu se adună, nu se compară merele cu cartoafele.

M-aş pierde în amănunte; aş consimţi la tactica de hărţuială şi diversiune în vederea negării unui adevăr - istoric - prin impunerea unei minciuni, şi ea, istorică: împingerea în prima linie a frontului rezistenţei pe un Cosaşu, pe alde Ursu, ca să nu mai rămână spaţiu tipografic pentru Caraion, Negoi-ţescu, Ţepeneag, Tudoran, Dinescu - tactică pe care până şi gentil-mălăieţul M. Martin o stăpâneşte (după cum cunoscusem în luna mai 1991, la Roma, strategia dialecticii tancului sovietic perfect asimilată, întocmai aplicată de persoane delicate ca Doinaş, timide ca Ulici, binecrescute ca Papahagi, precum şi de graţioasele dame Blandiana, Adameşteanu, Mălăncioiu).

Totuşi, strângînd din dinţi, am să mă amestec şi de data asta, riscînd să fiu iarăşi grohăit şi îmbălegat: neruşinarea neruşinaţilor îmi provoacă urticarie. Porcăriile - în accepţia proprie - ale foştilor scriitori, actuali autori-de-cărţi mă obligă să cobor iar în cocină.

Încep prin a pune o întrebare - retorică:

N-ar fi mai onest din partea scriitornicilor dacă, în loc să scrie ce-au mai scris: "opera", se dau de ceasul morţii să re-scrie traficata istorie a "vieţii" lor mizerabile, căcăcioase, pretinzînd că "atunci" rezistaseră... culturali-ceşte? N-ar fi mai simplu, mai ne-obositor să recunoască adevărul? - aşa cum făcuse Gabriela Adameşteanu pentru prima şi pentru ultima oară în viaţa ei, însă cum i-am consemnat răspunsul în **Jurnal** (I-II-III, de la Nemira) - rămâne:

«Mi-a fost frică !»

Ei, da, îi fusese frică - dar numai ei ?

Lui Caraion nu-i fusese frică ? - ba chiar foarte, fiindcă abia ieşise din puşcărie, dar aşa, cu-frică, a scris şi a trimis prietenului său Ierunca, la Paris poeme anticomuniste şi informaţii despre universul penitenciar românesc; a fost re-arestat şi condamnat la moarte, iar după dispariţia sa, un tremurici numit Manolescu a prelungit (în 1999, rezemîndu-se pe dezinformaţia securistului Pelin) campania de calomnii iniţiată de Eugen Barbu în 1982, continuată de Monica Lovinescu-Liiceanu (-Manolescu) în 1998;

Lui Ţepeneag nu-i fusese frică atunci când îşi publicase textele în Occident ?, când pledase pentru traducerea romanului meu **Ostinato** ?, când îi recomandase pe Sorin Titel, pe Sorin Mărculescu, pe Turcea, pe Dimov şi pe atâţia alţi compatrioţi?, când scosese revista *Les Cahiers de L'Est*?;

Lui Virgil Tănase nu i-a fost frică atunci când şi-a trimis romanul de debut în Occident (cum a involuat... - dar aceeaşi de-cădere a fost înregistrată şi de Buzura şi de Sorescu şi de Manolescu şi de Pleşu...);

Lui Breban nu i-a fost frică atunci când a protestat împotriva Tezelor din iulie ? - ba i-a fost, dar a făcut-o - şi a tras-o. Acum, Manolescu îi găseşte pricină: că Breban a fost membru al C.C. - dar membru al C.C. era şi Titus Popovici - a protestat vreodată, *public,* Titulică (în presa din Occident)?; că a fost ştab-mare ?- şi Paler a fost mare-ştab (ba mai mult decât atâta, când făcea, acoperit, la Roma, pe "corespondentul special") - ei şi? A protestat Paler (de la Roma), cum a protestat Breban de la Paris ? Popovici, Paler, Brad, Ghişe, Vasile Nicolescu, D.R. Popescu, Bălăiţă, Săraru - iată-i pe cei care protestau... energic şi disciplinat, în gând, între patru-pereţii şedinţelor-închise - astfel repurtau ei epocalele "succese culturale"...;

Lui Negoiţescu să nu-i fi fost frică atunci când a aderat la Mişcarea pentru Drepturile Omului din primăvara lui 1977, printr-un text - cunoscut foarte bine de Doinaş, de Gelu Ionescu, de Manolescu, de Nina Cassian, doar, înainte de a mi-l aduce, pentru a-l trimite la Europa liberă, îl citiseră şi ei, ba chiar primii doi pretinseseră, apoi, că erau... coautori ? Ba da: lui Negoiţescu îi fusese foarte-frică - dar aşa, dârdâind de frica-foarte, a făcut ce a făcut - ca un scriitor normal, nu ca un oarecare autor de cărţi;

Lui Nedelcovici să nu-i fi fost frică atunci când îşi publicase în Franţa romanul respins în România ? - dar, aşa, cu-frică, a făcut ce trebuia să facă un scriitor - deşi român...;

Dar Dorin Tudoran ? Să nu-i fi fost lui nici un moment frică ? Ba da, ba da, însă tocmai frica dă măsura curajului - altfel vorbim de inconştienţă...

Pe mine nu m-am mai pomenit. Deşi parcă, în toamna anului 1971, publicarea romanului **Ostinato** - la Gallimard, la Suhrkamp (ar fi fost şi la Rizolli, dacă Zoe Buşulenga nu ar fi cumpărat, pentru Ceauşescu, tirajul imprimat - în traducerea lui Marco Cugno) - ar fi semnificat un protest măcar cât al lui Manolescu (cel care se numărase printre cei 60 de participanţi la o şedinţă - provocată de Ceauşescu, nu de rezistenţii prin arpagic).

Se vede că, la Români, nu e onest să-ţi recunoşti, dacă nu laşitatea, măcar omeneasca frică. Dar pentru că prostul n-ar fi ce este de n-ar fi şi fudul, după ce s-au scremut peste un deceniu, Profesorii Manolescu şi M. Martin au găsit "explicaţia" inacţiunii scriitorilor înainte de decembrie 89:

Deţinuţii politici români nu avuseseră - ca deţinuţii din Cehoslovacia, din Ungaria - dreptul să scrie, în timpul detenţiei !

Debilitatea cogitaţiunii nu mai are nevoie de indicarea paternităţii: într-adevăr, este produsul gândirii unor dăscăloşnici conducători de cena-cluri universitare bucureştene (Crohmălniceanu, chiar de ar mai fi fost în viaţă, nu s-ar fi aventurat: el era ticălos - dar măcar inteligent).

Însă chiar de am lua în seamă "situaţia", se iscă întrebări de bun simţ la adresa Corifeilor rezistenţei-prin-cultură, folosind propriile lor argumente întrebuinţate - de ei - până aseară (şi re-începînd de mâine dimineaţă):

1) Dacă este adevărat că toţi "alţii", din Lagăr "aveau condiţii" (deşi cei din Bulgaria: ba; cei din URSS: ba; cei din Albania, nici atâta), de când verticalitatea unei comunităţi s-a manifestat *numai* prin scrierile din detenţie ale unor membri ai ei ?

Este adevărat ce explică, acum, cei doi **absenţi** (întreaga lor viaţă de români în România): regimul penitenciar carpatin nu permitea deţinuţilor hârtia şi creionul, 'fracţiunea-de-deţinere, cum se 'sprimau caraliii - era feroce pedepsită. Privaţiune resimţită dureros de toţi cei care au cunoscut închisoarea tricoloră - dar tot nu se înţelege: ce are închisoarea (ca suferinţă atroce, adesea mutilantă) cu prefectura demnităţii scriitoriceşti? Îşi imaginează Dăscăloşimea Mioritică, prin reprezentanţii ei de vârf-inversat Manolescu şi M. Martin, că cei care au cunoscut închisoarea ("cu computer, cu maşină de scris") au comis texte *mai bune* decât cei cărora le era interzis să scrie până şi pe perete, cu unghia?; că aceiaşi, în celulă, au dat texte mai bune decât cele scrise în libertate (relativă - oricum, în ne-închisoare)? Nimeni nu a avansat idioţenia că textele lui Havel din celulă ("la maşina de scris") sunt superioare (sau inferioare) celor scrise în libertate. Pentru un motiv simplu, de mirare că le-a scăpat unor, nu doar specialişti, dar explicători ai literaturii: un scriitor (mijlociu) este liber şi în

închisoare; şi fără unelte de scris. Nu computerul, nu maşina de scris, nu creionul şi hârtia - permise de administraţia penitenciară! - pot face dintr-un autor de cărţi un scriitor. Ci spiritul.

Or spiritul unui poet, în închisorile noastre a căutat, a găsit cum să suplinească *scrisul*. Cel pe care Manolescu l-a împroşcat cu noroi şi cu venin, Caraion, a fost şi un foarte mare *poet de închisoare*, pe linia inaugurată de Gyr, continuată de Crainic (prelungită de Mändinescu, de Ion Omescu). Versurile şi ale lui, intrate în folclorului penitenciar erau purtate, prin alfabetul Morse, din celulă în celulă, de la om la om, de la gură la ureche ori scrijelite pe fundul gamelei albită cu praf de DDT - şi, fatal, modificate... Desigur, Românii scriitori au suferit de lipsa suportului material al scrisului - dar nu din această pricină au murit ei (trupeşte, sufleteşte...). A avea - sau a nu avea - hârtie şi creion în celulă nu a constituit elementul determinant al calităţii literaturii literaţilor deţinuţi; nici al literaturii române, în general.

Că Déry Tibor a scris, în închisoare, în Ungaria, părţi dintr-o carte - adevărat - erau părţi dintr-un întreg care nu a rămas cea mai bună carte a sa. Că actualul preşedinte, Göncz a făcut traduceri în celulă - ei, da a făcut. Însă Göncz ar fi rămas Göncz, chiar fără acele traduceri din închisoare.

2) Manolescu şi M. Martin, acum, după 12 ani de la biletul de voie dat de Brucan formulează (nu timid, ci încâlţoşat) teza, tot atât de falsă ca şi cea dimpotrivă, apărată de ei până deunăzi: toţi scriitorii români care au cunoscut închisoarea (fără computer şi fără maşină de scris !) ar fi, nu doar minunaţi moraliceşte şi esteticeşte, dar *mai buni* decât ne-românii !

Să-i luăm pe ai noştri, alfabetic, după **Dicţionarul Esenţial al Scriitorilor Români,** Albastros, 2000:

Anania: Catastrofă Naţională, în tandem cu alt fost deţinut: **Plămădeală:** aceste două boaite nu au fost doar nişte oameni frânţi - ca **Paleologu, Marino, Noica, Papu, H.Y. Stahl** - dar au devenit securişti cu epoleţii pe sub sutană;

Balotă: - îi va fi folosit la ceva puşcăria, dacă, de cum ni s-a dat voie să publicăm, *după iunie 1965*, el s-a repezit să lingă tot, scriind laude partidului, laude Ceauşescului, laude lui Aragon şi Elsei cu pricina - ca recompensă a fost autorizat să "iasă" în Occident, să predea la universităţile de la München, Tours, Paris, ca un vulgar dimpotrivnic: Dodu-Bălan ?...;

Crainic: că a cedat încă din primele momente ale detenţiei, nu a mai contat; în final a eşuat, tragic - ca şi...

...**Gyr**, la *Glasul Patriei*, muroarul intelectualilor români, păzit de turnătorul-şef **Ivaşcu**;

Tot alfabetic, puşcăriaşi care nu suferiseră mai puţin (ce o fi: "a suferi, în detenţie, mai puţin" ?), dar au ieşit pe două picioare - iar ca

scriitori, pe ele au rămas: **Caraion, Ovidiu Cotruş, Dimov, Fulga, Mihadaş, Negoiţescu, Ion Omescu, Dinu Pillat, I.D. Sîrbu, Steinhardt, Ursachi, Voiculescu...**

3) Manolescu şi M. Martin se întâlnesc în cuget şi-n simţiri cu alt culturaloş, analfabetul activist de partid Borbély (nu doar cu el, din păcate). Deşi universitari, deşi dascăli (şi dacă: tocmai din acest motiv ?!), au o imagine confuză despre literatură, falsă despre istorie, mincinoasă despre propria-le viaţă în slujba literaturii. Şi ei - dar şi Eugen Simion, Z. Ornea, Alexandru George, Dan Stanca - au primit cu mefienţă, cu neînţelegere, cu duşmănie "fenomene" cunoscute de multă vreme în Lagărul comunist (chiar dacă nu active şi în România): *disidenţă, literatură de sertar, samizdat, mărturie*... Incapacitatea de a le cuprinde (chiar dacă nu le şi împărtăşeau) se trage din structura lor conservatoare, din concepţia totalitaristă (cea nazistă: Reichul va dura o mie de ani; cea bolşevică: comunismul este etern). La urma urmelor aceşti autori de cărţi nici nu-şi dau silinţa să pătrundă mecanismul şi natura "fenomenelor" noi doar pentru ei, fiind terifiaţi de ameninţarea dispariţiei ordinei stabilite, a ierarhiilor (în viaţă, mai ales în literatură).

Cine a urmărit zbaterile, la propriu, ale lui Manolescu, după "Revoluţia română" a constatat: omul era traumatizat de evenimentele ce păreau a fi răsturnat vechile "valori" - la a căror diligentă confecţionare contribuise şi el, ca ierarhizator principal-adjunct al literaturii (curate, cu voie de la miliţie). În timp ce un Eugen Simion avea neruşinarea (şi flerul) de a se declara, în continuare, marxist, ne-marxistul Manolescu se grăbea să-l legitimeze pe bolşevicul Iliescu, cel cu mâinile pline de sângele victimelor "minerilor". Rezumînd: E. Simion avea un comportament de ticălos - Manolescu, unul de prostănac.

De mirare: doar amândoi sunt profund pietrificaţi; conservatori.

4. Lipsa "condiţiilor favorabile scrisului în închisoare" a început a-i preocupa pe acei autori de cărţi care, abia după un deceniu de evaluare a "activităţii" lor strict-estetice, au constatat (în fine: li s-a părut că, la rigoare, *s*-ar putea constata...) că ei: Manolescu, M. Martin, Adameşteanu, Blandiana, Doinaş, Liiceanu, Pleşu... etc, nu făcuseră şi "altceva" decât cultură-cultură-cultură, anume: rezistenţă împotriva totalitarismului, cel *şi* anti-cultural. Din această auto...-evaluare a ieşit îngheţata fiartă numită "rezistenţă prin cultură". Când Plămădeală, prietenul lui Liiceanu şi al lui Pleşu (şi al lui Noica şi al lui Nicu Ceauşescu), întrebat, de revista *22*, în primul său număr, ce făcuse Clerul până în decembrie 1989, cum se opusese comunismului ateu şi destructor, Spurcăciunea Sa răspunsese, smerit:

"Am rezistat - prin rugăciune..." - iar cititorii care avuseseră disponi-bilitatea să ia aminte la acest... bilanţ îl înjuraseră pe mitropolitul securist şi se gândiseră la altceva...

...Însă față cu afirmațiile scriitorimii române colaboraționiste, dezertoare, lașe:

"Am rezistat - prin cultură", chiar nescriitorii sunt înclinați să ofteze, apoi să completeze:

«Au rezistat și ei prin ce au putut, săracii - ca noi toți...»

Perfect adevărat: așa cum au "rezistat" comunismului Românii de toată mâna, de toate profesiile, din toate provinciile - așa au rezistat și scriitorii lor. Turcul și pistolul; sacul și peticul; capul și căciula.

Că, în adânc, se simt vinovați inginerii sufleticoli români fiindcă, în loc să fie în frunte, să formuleze coerent, sonor, alb-pe-negru durerile și doleanțele concetățenilor, ei au făcut "facerea" popimii: au rezistat prin... cultura cea în patru labe, se observă după strădaniile de mistificare a *vieții* lor (căci, nu-i așa, "opera" le este demult turnată în bronz...), de falsificare a adevărului, de împopoțonare cu merite ce nu merită a fi luate în seamă.

Legată tot de... "condițiile de scris în detenție" pe care Românii, "cei mai persecutați din întreg Lagărul" nu le-au avut, semnalez o manevră (subtilă, recunosc) în privința *momentului* și *locului* scrierii mărturiilor.

Un confuz isteric precum Borbély, scriind despre literatura mea "penitenciară" (**Gherla**), pretindea, de la mărturisitor, să-și fi scris mărturia la-fața-locului, în-momentul-supliciului, altfel, nu e autentică... După un deceniu a primit răspunsul, involuntar, de la Manolescu și Martin: "în închisorile românești deținuții nu avea voie la hârtie și creion...";

O realitate ca **literatura de sertar** a fost, consecvent negată, bruiată, nu doar de komisarul Z. Ornea, nu doar misticul-rănit Dan Stanca (cel care declara că momentul decembrie 89 îl prinsese cu sertarul plin de manuscrise, deci și el posedă literatură de sertar...), dar și de Monica Lovinescu !

Încă o dată: noroc cu explicătorii Manolescu și Martin, ei au anulat teza colegului lor, Borbély; dar nu și cea - nu mai puțin falsă - susținută de Ornea, Dan Stanca, M. Lovinescu.

Încercasem, în mai multe rânduri, să spun: *mărturia* este o datorie a fiecărui supraviețuitor al Universului penitenciar. Dacă martirizatul a așternut-o pe hârtie abia după ce a ajuns la adăpost, în Occident: foarte bine pentru mărturie; dacă a scris-o în țară, pe ascuns, asumîndu-și riscuri cumplite, cunoscute (mai trecuse "pe-acolo"), foarte bine pentru *mărturisitor*.

Voi face o separare a mărturisitorilor după criterii crono-topografice: cei care au scris, *înainte de 22 decembrie 89* și *în România* de cei ce au scris *după 22 decembrie* în România, unii dintre ei, *în Occident*, la dublu-adăpost.

După opinia mea: primii au avut **literatură de sertar** (am numărat cinci scriitori în anul 1990, cinci au rămas şi azi): Blaga, Mihadaş, Noica, I.D. Sîrbu, Steinhardt; scrìsurile care nu prezentau pericol de arestare a autorului în cazul unei percheziţii a Securităţii, chiar dacă se aflau în sertare, nu intră în... sertarul **literaturii de sertar**;

Mărturiile scrise *înainte de decembrie 89, în România,* de Aurel State, de Gheorghe Mircescu, de Mihadaş, de Sîrbu, de Steinhardt, de Chioreanu, de Aniţa Nandriş, de Baghiu senior, de Sciastlivîi sunt tot atât de valoroase (ca document) ca şi **amintirile** *scrise abia după decembrie 89* - de Ogoranu, de Pica, de Petrişor, de Ciuceanu, de Mărgineanu ş.a.; însă dacă autorii primelor au dreptul la cinstire, semnatarii celorlalte să se consoleze spunîndu-şi că - într-un târziu - îşi făcuseră, totuşi, datoria.

Cât despre cei care, *după decembrie 89,* **în Occident,** şi-au aşternut amintirile - ca Lena Constante, ca Balotă..., Dumnezeu cu ei şi cu Ion Ioanid, cel care îşi scrisese, de prin 1980, dacă nu mai devreme, la München, memoriile, însă nu le-a publicat, nu le-a scos la lumină din depozitul Bibliotecii din Freiburg decât binişor după decembrie 89. De ce ? De frica lui Brucan!

Cum să închei acest text: spunînd că, în sfârşit, am aflat de ce n-are ursul coadă, ştiu ce-i lipseşte chelului român: un Havel în celulă, cu un computer, măcar cu o maşină de scris ?

Sau printr-o constatare terifiantă: majoritatea - dacă nu cvasitotalitatea foştilor mei colegi, a foştilor mei prieteni de scris a mai suferit o mutaţie (despre întâia, cea din jurul anului 1984, am mai scris);

N-ar fi foarte grav dacă i-aş afla mai obosiţi; mai îmbătrâniţi; mai bolnavi; mai înăcriţi - necazurile, durata lor, desiluziile ne-au îmbătrânit, îmbolnăvit, înăcrit pe toţi, oriunde am domicilia; poate nu aş suferi dacă i-aş găsi pe scriitorii români mai-meschini; mai-egoişti; mai-feloni, mai-răi...

Însă de vreun an îi constat pur şi simplu: cutremurător de prostiţi.

OCTOMBRIE

Luni 1 octombrie 2001

Am ajuns şi în ziua de azi - ca să mă exprim...

Ieri mi-a telefonat Laszlo de la Cluj. Ca să confirme primirea **Profil**-ului în franceză şi ca să mă felicite de ziua aniversară (de mâine...). El se simte ceva mai bine, am înţeles însă că nu bine de tot. Grigurcu: a primit marele premiu pentru Opera Omnia - dar nu a reuşit să scoată revista, iar "autorităţile locale" îi fac o mie de şicane - ca ultima, pentru care a fost amendat (!), în legătură cu un câine plimbat într-o zonă interzisă (?), într-un moment ne-permis... Ei, da: nu-i va fi uşor lui Grişa să se bată cu cine ştie care troglodit "local" - după ce s-a obişnuit să dueleze cu Eugen Simion, cu Pleşu, cu Ornea...

Eu mă simt... orfan. Suspendat. Inutil. Dacă am terminat cartea din urmă... Nu o voi fi perfectat eu, sigur o să revin asupră-i - cu adausuri - dar se cheamă că acum are un final. Or, finalul pus unei cărţi înseamnă pensionarea înainte de vreme a unui activ: îl lasă pe marginea drumului, dezorientat: încotro să apuce ? Speranţa mea: să-mi vină o idee (fie şi sub formă de pretext) pentru o altă carte; pentru altceva; pentru mai-departe.

Aici pot să consemnez - în **Basarabia** nu se putea, fiind alcătuită din însemnări datate (şi care se opresc la 29 iunie 2001):

Acest criminal bolşevic numit Sharon (se va fi născut el în Palestina, dar l-am auzit adresîndu-se în ruseşte "tavarişcilor" din "Krasnaia Armiia", acum cetăţeni israelieni, domiciliaţi la Tel Aviv) a profitat de tragedia americană, ca să intre şi mai brutal în livezile Palestinienilor, să tragă cu tunul, să bombardeze din helicoptere corturile lagărelor de refugiaţi palestinieni (în proprie ţară !), iar la *mai puţin* de un kilometru, sus, pe o colină, fiind în construcţie o nouă "implantare"... Până acum am auzit pe câţiva jurnalişti francezi - dar numai francezi, doamne fereşte, nu şi germani, englezi, americani - care, cu jumătate de gură formulau ipoteza: dacă Israel nu i-ar fi adus la disperare pe Palestinieni, nu ar fi avut loc atentatele de la 11 septembrie.

Eu cred că motivul nu se reduce numai la chestiunea Palestiniană - deşi o bună partea, ce mai mare parte ei se datorează. Americanii se întreabă, cu lacrimi (de mânie): *De ce* ?; de ce li s-a făcut, *lor,* una ca asta?; de ce îi urăsc pe *ei* anume popoare, anume pături (cele sărace, neinstruite, adaugă ei) din unele comunităţi ?

Analiza mea este simplistă, recunosc:

America este detestată, urâtă, de trei categorii de popoare:

1). Cele care au fost învinse, mai ales de contribuţia masivă, determinantă a Americii în al Doilea Război Mondial: Japonia şi

Germania (Italia nu contează, România nici atâta). În 50 ani a fost vreme să se decanteze ura, să se mascheze (mai ales la Germani, care azi sunt aliații fără condiții ai Americanilor pentru că le este frică de ei - iar în secret speră că vor potoli, în interior, integrismul islamic adus de "noii cetățeni germani");

2) Cele care nu uită (să te ferească Dumnezeu de ura celui îndatorat ție) că, în secolul XX, America le-a scos de două ori din înfrângere, din robie - cu prețul sângelui Americanilor - aici exemplul cel mai săritor în ochi fiind Franța.

3) Cele care au fost - după al Doilea Război - în conflict armat cu America: China (războiul din Coreea), Vietnamul, Cambodgia (care nu a fost în război cu USA, dar într-un prim moment a fost folosită împotriva comunismului, apoi a fost abandonat khmerilor (care fuseseră ajutați, întâi...); apoi Iranul - cu el nu a fost în război deschis, dar tensiunea durează de peste 20 ani - și, în fine: Irakul.

M-am grăbit să afirm că doar trei categorii, în fapt sunt cel puțin:

4) Țările, în general musulmane, care nu pot înțelege ca o Campioană a Democrației, a Drepturilor Omului, să ajute - activ: cu bani, cu armament, cu ajutor diplomatic - o țară teroristă ca Israelul să oprime comunitatea Palestinienilor localnici și ei în Țara Sfântă.

Marți 2 octombrie 2001

Am făcut-o și pe asta (și pe asta am mai spus-o - dar pe cine să plagiez, dacă nu pe mine ?): am 66 ani. Din câte mi s-a spus, m-am născut - am fost născut ? - pe la orele 2 noaptea. Adică în primele ceasuri ale lui 2 octombrie (1935).

Ieri am fost întrerupt din discursul despre Palestina și Tragedia Americană de o veste infinit mai de mică însemnătate pentru planetă, foarte importantă pentru mine: după o săptămână (numai) de blocadă PTT a venit, în sfârșit, corespondența !

Erau și felicitări printre scrisori, așa că ieri am pregătit răspunsuri: Davidescu, Silvia Bogdan, Margareta Geantă, Marinoiu, Mareș, Anca Hațieganu - voi fi uitat pe cineva ?

În ultimele tri nopți am dormit foarte prost, mai ales din pricina transpirației - nu cred că e reacția vaccinului antigripal, încasat alaltăieri, voi fi avînd ceva pe la plămâni - o să văz azi, la doctorul meu preferat - altfel cardiolog - Schaan.

M-am trezit devreme - pe la cinci - plin de cele mai bune intenții diarnice: îmi ziceam că voi continua ce întrerupsesem ieri. Nu merge. Mie nu-mi merg reluările. Fiecare pauză, chiar plăcută, mă taie, mă fragmentează, mă salamează - mai poți face cârnaț întreg din feliile adineauri tăiate ? Mie nu-mi reușesc lipiturile de acest gen. Aștept:

peste cinci zile, peste cinci săptămâni o să pot da impresia de continuare - şi atunci o dau; sau nu se va mai arăta o astfel de ocazie - şi atunci o las baltă şi o încep ca în prima zi.

Miercuri 3 octombrie 2001

Am vorbit de şacalului Sharon (azi-noapte a intrat în Gaza, a bombardat cu helicopterele), dar nu am apucat să pomenesc de hiena Putin - aceeaşi poveste: Occidentalii sunt, nu doar "onoraţi", dar de-a dreptul exultă de veselie că Rusia acceptă să li se alăture în lupta împotriva terorismului! Rusia ! Un stat terorist prin excelenţă !

Sâmbătă 6 octombrie 2001

Am primit *Vatra* 6/7 2001. Publică începutul din *Profil.* Parcă s-ar fi înţeles cu *Steaua:* nici o explicaţie, dacă e fragment sau asta-i tot; dacă mai urmează (cum îmi scrisese Nicoleta Sălcudeanu) ori ba...) M-a amărît. Oricum: plăcere nu mi-a făcut. Deloc.

Luni 15 octombrie 2001

Am terminat textul următor:

Paris, 11 octombrie 2001

Mea culpa...

La 23 septembrie 2001 scrisesem textul: "*De ce nu are Românul tichie de mărgăritar (cu coadă)*". În el am comis o seamă de exagerări, chiar de inexactităţi şi am dat calificative infamante unor persoane-personalităţi, socotite piscuri ale Istoriei Literaturii Române Contemporane.

Revin, corectînd afirmaţiile grăbite din 23 septembrie:

1. Am greşit, introducînd-o într-o paranteză pe Ana Blandiana - în legătură cu "arestul la domiciliu" pe care îl reclama şi Mircea Dinescu. Ar fi trebuit să-i dedic măcar un paragraf în care să observ - în foarte treacăt - Contradicţia Monicăi Lovinescu: Domnia Sa (Monica Lovinescu) veştejeşte, în general, "rezistenţa prin cultură" dar - în special - o introduce prin efracţie pe Blandiana în categoria culturrezistenţilor, cei care aveau, la 22 decembrie 1989, "literatură **de** *sertar* (nu **în**)"- (pesemne s-a produs o contaminare de la titlul operei în chestiune: Sertarul **cu aplauze**);

Trebuia să insist şi asupra lui Gogu Rădulescu, figură emblematică a Rezistculturaliceştilor români; ar fi fost necesar să re-

amintesc numele Scriitorilor Români Cotidieni în pelerinaj la Mecca de Dâmbovița a bolșevicului toxic: vânjoșii, serioșii, curații scriitori ardeleni: Blandiana, Buzura, Manolescu, Zaciu - abia apoi neserioșii regățeni Dinești și Dimiseni (adevărat: Geta singură acopere trei categorii de colaboraționiști).

Iar pentru că iar a venit vorba de Gogu, ar fi trebuit să las modestia la o parte și să mă laud: în romanul **Bonifacia** (scris la Paris în 1985, dar povestind perioada 1965-1967), îl zugrăveam pe "Gogu BuldoGogu" și Curtea-i de Șatră de la restaurantul Casei Scriitorilor alcătuită din fericiții admiși la Troaca PorcGogului: Ivasiuc, Buzura, Blandiana, Dimisiana...;

2. M-am grăbit scriind: "Au trecut unsprezece ani, până când găselnița lui M. Dinescu [cea cu computerul personal al lui Havel, în celulă] să capete ecou în spiritul lui N. Manolescu (Dinescu e regățean iute, Manolescu: ardelean zăbavnic)".

Ar fi trebuit să re-amintesc istorica-i afirmație (în recenzia la cartea lui Ion Negoițescu **În cunoștință de cauză** în *România literară* din 1991):

"Noi nu am avut samizdat și nici n-am avut nevoie - la noi s-au publicat toate cărțile de valoare"- apoi la vreo 4-6 ani de la Povestea cu Samizdatul Ne-avut (și Inutil, din moment ce "la ei" se publicaseră toate cărțile de valoare) a venit cu:

"Noi n-am avut disidenți - cu excepția lui Ceaușescu" - ceea ce ar fi putut să fie o bună glumă, de n-ar fi fost atât de foarte-proastă.

În rezumat, trebuia să-i atrag atenția lui N. Manolescu: în interviul citat (*Observator cultural*, 3-5 ianuarie 2001) s-a contrazis pe sine, cel cu ne-samizdatul, cu ne-disidenții: ce rost să deplore, în 2001, regimul celular neprielnic scrisului, dintre 1948-64, din România și să-l compare cu cel din Cehoslovacia dintre 1968-89? - din moment ce în urmă cu zece ani negase existența unor disidenți aborigeni ca și produsul pușcăriei lor? Invocînd o circumstanță atenuantă, îmi zisesem:

N. Manolescu este scriitor român; scriitorul român este acela care spune /scrie, azi, una, mâine contrariul, fără rușine, fără teamă că va fi tras la răspundere, măcar că i se va atrage atenția asupra inconsecvenței; va fi știind că nu e frumos să minți, însă fiind ucenic al lui Ivașcu și prieten al lui Ivasiuc, a învățat pe de rost înțelepciunea: "Numai imbecilii nu-și schimbă opiniile".

În virtutea "imbecilității" interlocutorului-cititor strălucitul neimbecil N. Manolescu face mari porcării (chiar hiperimbecilități) - însă nu-și recunoaște erorile; nu am citit sub semnătura sa o singură propoziție de regret că, imediat după Mineriada Sângeroasă (13-15 iunie 1990) a luat un interviu legitimator ilegitimului criminal Iliescu;

nu am dat de vreo incidentă din care să rezulte că regretă calomniile la adresa lui Caraion rezemate pe "probele" furnizate de Securitate, prin Pelin, autor de Cărţi Albe; nu am întâlnit vreo *mea culpa* pentru distrugerea Alianţei Civile, pentru îndemnul imbecil de a-l vota pe Iliescu în noiembrie 2000, pentru comportamentul isterico-infantil din timpul alegerilor preşedintelui Uniunii Scriitorilor, în acest an.

Dacă nu am a corectat calificativele: "scremute", "penibile" date explicaţiilor manoleşti... maşinii de scris a lui Havel, regret că, în comparaţia cu Eugen Simion, am folosit termenul "prostănac". Îl retrag, rezervînd-mi plăcerea de a căuta un sinonim, mai puţin eufemizant...

3. Regret că am scris despre Mircea Martin: "este **altul** decât îl ştiam". Ca de obicei, când încerc să găsesc circumstanţe atenuante unui felon, mă înşel. Va fi fost băiat-bun - doar în ochii mei. Nu-i voi fi cunoscut eu toate cedările, trădările, vânzările, înrolările, decât cea din Fundaţia Buzuristă. Nici după execuţia cu care m-a tratat, în tripticul din revista *22* (noiembrie 1999) nu mi-a venit să cred ceea ce citeam, sub semnătura: *Mircea Martin*...

În textul anterior îi dădeam un bobârnac şi îl tratam de "gentil-mălăieţ". Gentil eram eu cu el, fiindcă el nu este nici gentil, nici mălăieţ. Asemeni lui Manolescu: când atacă, atent doar la păstrarea "buneicuviinţe", uită să respecte adevărul. Or, în cazul lui - ca şi în al lui Manolescu - rezultatul este nu doar minciuna (de la sine înţeleasă) - ci lipsa normalei inteligenţe...

...Şi de informare. Auto-vicepreşedintele PEN Clubului Român Mircea Martin, adjunct al auto-preşedintelui auto-PEN Clubului (tot român), Ana Blandiana, rămâne tot atât de inocent în materie de istorie contemporană ca şi preşedintă-sa: drept exemplu de... cum să-i spun: altă-naţiune-favorizată în materie de severitatea a regimului penitenciar ! - aduce "argumentul":

"În Ungaria revoluţionarii închişi după 1956 se bucurau de astfel de drepturi" (hârtie, creion, n. m. P.G.).

Iată la ce slujeşte **cronologia**: nu doar în istorie, dar şi în proza cea de toate zilele - ba chiar şi în studiile literare: ca să ştii tu, director-conştiinţial pe ce lume trăieşti, unde, când (*cum*-ul se deduce). Un Român, născut ortodox ca Nae şi etern ca Laia-Bucălaia sare peste contradicţii, peste etape, peste trepte ale informaţiei necesare - scontînd pe ignoranţa cititorului (care poate fi reală, iar în acest caz - grav - autorul se face vinovat de înşelăciune); sau habar n-are el însuşi, ceea ce îl face să intre în categorie deja amintită, a "analfabeţilor cinstiţi", de tipul Gabriela Adameşteanu, Ana Blandiana - iar atunci este şi mai grav: *vorbeşte despre ce nu ştie fiindcă nu a vrut să afle.*

Să admitem: în timpul Revoluţiei Maghiare din 1956 Mircea

Martin nu se afla la Bucureşti (avea să vină la Universitate abia în anul următor, 1957). Presupun că la Reşiţa, în vârstă de 16 ani şi jumătate avea ochi şi urechi, ca toţi copiii de pe întinsul Republicii Populare Române - deci ştia ce se întâmplase în Ungaria şi, prin contaminare, la Timişoara, la Cluj, la Bucureşti. În 1957, când a intrat la Facultatea de Filologie din Bucureşti a intrat direct în "subiect": dacă arestările de studenţi se răriseră, demascările publice şi exmatriculările operate de Echipa Morţii condusă de Trofin, Petre Gheorghe *şi Iiescu* erau în toi (şi aveau să continuie şi în 1958). Să fi fost Mircea Martin într-atât de speriat de avioane, din familie, atât de traumatizat de ceea ce se petrecea în mediul universitar bucureştean încât, nu numai că *nu* "s-a băgat în politică", dar nici *nu a vrut să ştie de acea "politică"*, citeşte: re-arestările, re-colectivizarea ? Dar, Dumnezeule, Teroarea începuse la 23 august 1944 - ce importanţă că el avea doar patru ani şi jumătate ?, aveam aceeaşi vârstă în 26 iunie 1940, dar **ţin minte Cedarea Basarabiei**! Părinţii mei, modeşti învăţători de ţară, mi-au instilat, cultivat, întreţinut, mi-au transmis **memoria**.

Să fi trăit Mircea Martin întreaga viaţă a sa, într-o dulce amnezie?; asemeni lui N. Manolescu, deşi avea puşcăriaşi în familie, să fi refuzat să ţină minte (şi seamă de) ce povesteau supravieţuitorii Iadului prin care trecuseră?

Amândoi profesorii erau mărişori în Momentul 1956 - la ce le-a folosit?

N. Manolescu, într-un dialog cu Mircea Mihăieş, pretindea că ecouri ale Revoluţiei Maghiare în România s-au înregistrat "numai la Timişoara"... De ce "numai" acolo? Fiindcă el era atunci student la... Bucureşti şi imediat după izbucnirea "evenimentelor din Ungaria", speriat de arestările studenţilor (*din Bucureşti*), ca tot Românul Verde, a rupt-o la fugă şi "s-a retras în codri şi în munţi" (la Râmnicu Vâlcea, la bunici). Într-un alt dialog: **Balul mascat,** între V. Tismăneanu şi inevitabilul Mihăieş "convorbitorii"se întreceau în a spune cât mai multe neadevăruri. De pildă Tismăneanu evita să vorbească despre mişcările studenţeşti din 1956 la Universitatea din Bucureşti, din pricină că tatăl său era atunci arhitemutul şef al catedrei de marxism-stalinism şi un adevărat securist în civil. Îi atacasem, în presă, în 1996, pe amântrei. Rezultatul? În **Dicţionarul Esenţial al Scriitorilor Români** (Albatros, 2000), la pag. 488, nota biografică a fost scurtată-recusută aşa:

"MANOLESCU Nicolae, n. 27 nov. 1939 la Râmnicu Vâlcea (...) Studii gimnaziale şi liceale la Sibiu şi Râmnicu Vâlcea. Licenţiat al Facultăţii de Filologie a Univ. Bucureşti, în 1962."

Manolescu este singurul scriitor român contemporan cu studii universitare la care **nu** se menţionează anul începerii lor... Interesatul

are o concepţie magică primitivo-comunistă despre **cuvânt**: dacă nu există cuvântul - nu există nici realitatea! Care fiind realitatea de care fuge, prin omiterea cuvântului?: *Anul 1956, Revoluţia Maghiară, ecourile ei în România şi la Universitatea de la Bucureşti - unde era student Manolescu Nicolae !*

Nu este condamnabil ca în momente de pericol să te adăposteşti. Ţi-a fost frică de arestare, de distrugerea carierei, de stricarea vieţii - atâta vreme cât propria-ţi libertate nu a fost plătită prin provocarea ne-libertăţii unui semen, nu ţi se poate reproşa egoismul. Este adevărat că lui N. Manolescu nu i-a servit la nimic pitularea: după ce s-a întors la Facultate, a fost - şi el, vai - exmatriculat. A pierdut doar un an: unchiu-său, A. Oţetea a intervenit pe lângă Cornel Burtică (atunci unul din şefii UTM-ului) - şi, cu mâna de ajutor a lui Ion Iliescu, N. Manolescu a fost reînmatriculat.

Citind nota biografică din **DESR**, te întrebi: ce boală ruşinoasă ascunde Manolescu, de nu vrea să vorbească despre Momentul 1956? O boală închipuită?, are el altele, acelea adevărate, grave. Nostimada se arată abia după ce aflăm cine este autorul prezentării: "Mircea Martin" !

Ne-am întors tot la... Ungaria 1956.

Mircea Martin, în "studiul" său, face comparaţii pe orizontală - în spaţiu - Ungaria-România, dar nu şi pe verticală, în timp: Ungaria (înainte) - Ungaria după Revoluţie.

Dacă, vorba lui, "revoluţionarii închişi după 1956 se bucurau de astfel de drepturi" (creion şi hârtie, în celule), trebuia să ştie că şi în Ungaria, înainte de 1956, deţinuţii politici aveau acelaşi "regim" ca şi cei din România - ba unul şi mai feroce, comparabil doar cu cel din Bulgaria. Cauza schimbării "regimul penitenciar" a fost chiar Revoluţia (am subliniat şi am majusculat cuvântul, fiindcă am vorbit de cea maghiară) anticomunistă şi antirusească. Distrugerile materiale fuseseră imense, pierderile omeneşti pe măsura înfrun-tării cu Armata Roşie, mii şi mii şi mii de Unguri îşi părăsiseră ţara, cei rămaşi cunoscuseră o "pedepsire generală", o teroare generalizată. Mircea Martin şi biografiatu-său, Manolescu au auzit, la timpul potrivit, deci *au ştiut*. Însă, de frică, au uitat un adevăr general şi particular - anume:

- orice "cucerire", după cum îi spune şi numele, se obţine prin luptă, cu sacrificii - nu se capătă; nu "se dă...", cum au ajuns Românii să şi gândească, nu doar să vorbească;

- nu numai supravieţuitorii dintre securiştii unguri (masacaraţi, spânzuraţi de felinare, decapitaţi, spintecaţi în timpul Revoluţiei - să nu mi se ceară să le plâng de milă bestiilor din AVO în numele vreunei "reconcilieri naţio- nale" dragi colaboraţioniştilor carpatodanubieni

adunați în jurul *Dilemei* Fundației Buzurale și a GDS), dar și Rușii (re)ocupanți au avut față de **inamicul înfrânt în luptă** un strop de respect - amestecat și cu ceva teamă de viitor: își vor fi zis, în capul lor de beton armat: «Dacă au riscat să facă ce au făcut, în octombrie 56, știind bine cât suntem noi de tari și mari, înseamnă că supraviețuitorii și urmașii lor o vor mai face și mai și, la prima ocazie...»

Firește, revoluționarii au fost întemnițați. Condamnați. Atât că, în închisoare, au avut dreptul la creion și hârtie, la pachet, scrisoare, vorbitor.

[À propos: cum de au uitat *comparativiștii noștri dragi și nesfârșit de ne-imbecili* să producă un alt "argument" în sprijinul tezei că în România teroarea comunistă a fost *cea mai cumplită* din întreg Lagărul Comunist - anume: faptul că deținuții români nu aveau dreptul să se fotografieze în închisorile românești, să trimită fotografii familiei, să păstreze fotografii ale familiei - în timp ce Rușii...? Să fi făcut trimitere la Gulag (am spus: Gulag și nu "Gulagul sovietic" - un pleonasm - după cum "Gulagul românesc" este o idioțenie). Să-și aducă aminte de fotografiile lui Soljenițîn, ale lui Șalamov, ale lui Bukovski, din lagăr (chiar din "psihușka", mai secretă decât închisoarea), cu numerele de *ZEK* cusute pe piept, pe căciuli. Să răsfoiască cele trei volume de mărturii ale lui Johann Urwich - reșițean de-al lui Mircea Martin - **Fără pașaport prin URSS**, carte ignorată cu sistem în România Sighetului confiscat de Blandiana și de Rusan, nici măcar amintită de Falsificatoarea de istorie de la Humanitas, cea care a alcătuit al *n*-lea volum al Cărții Albe a Securității, sub titlul **Lexiconul negru**: vor vedea acolo, reproduse, foto- grafii - nu una, ci zeci - din Iadul de la Vorkuta, unde Ferry Urwich a fost unul din organizatorii celebrei greve din vara anului 1953.]

Ce să însemne asta: că deținuții politici din URSS se bucurau de un tratament "mai civilizat" decât cei din RPR ?

Să fi fost oare Ungurii "mai civilizați" decât Românii - pentru că permiseseră hârtie și creion în închisori? Or fi, dar nu despre asta este vorba - mai ales că nu Ungurii dictau în Ungaria de după 1956, ci Rușii. Explicația am dat-o mai sus, acum o completez și ea se află în chiar termenul "prizonier" pe care Mircea Martin îl folosește, nu doar aiurea, ci răsturnat:

- Ungurii - după 1956 - fuseseră capturați cu arma în mână - deci întemnițații aveau statut (nedeclarat) de **prizonieri** de război;

- Românii - care nu s-ar răsculat-revoltat-ridicat niciodată împotriva Terorii (Valea Jiului din 1977, Brașovul din 1987 au fost răbufniri de mânie, "programul" fiind unul strict economic - nu politic, nu național, ca al Ungurilor) - au avut un statut mai degrabă de ostatici; de... **deținuți**.

Ce spuneam: că regret termenul "prostănac" dat lui Manolescu? Bine, îl regret... şi îl menţin (şi încă sunt indulgent, fiindcă o astfel de manevră: de a şterge din propria-i biografie date importante, istorice, de teamă că i se va reproşa dezertarea de atunci are dreptul la un calificativ şi mai dur).

Toate aceste strădanii, zvârcoliri, manipulări grosolane - pentru a face exact ce făceau comuniştii: *rescrierea istoriei*, după necesităţile momentului.

N. Manolescu şi Mircea Martin - doar de ei mă ocup, aici - au descoperit adineauri istoria propriu-zisă, într-un unic scop: acela de a căpăta "baza" re-scrierii istoriei literaturii române. Nu de a propune o nouă ierarhizare, ci de a re-instala vechea ierarhie literară, cea dinainte de decembrie 1989 - "cu valori sigure, de neclintit: D. R. Popescu, Marin Preda, Nichita Stănescu, Ioan Alexandru, Păunescu, Sorescu, Blandiana, Buzura, M.H. Simionescu, Alexandru George, Ţoiu. Şi Eugen Simion. Şi Z. Ornea..."

Abia acum "traduc" o mai veche tentativă de a drege busuiocul rezistenţei cu pricina, constînd în exagerarea până la grotesc, până la descalifi-care a *atitudinii* scriitorilor sub comunism: astfel, despre mine, Mircea Martin a fost primul (urmat de G. Adameşteanu, Liiceanu, A. Ştefănescu, Dimisianu) care a pretins că aş fi fost un "erou" - or ei, ceilalţi, sunt oameni normali; nu li se poate pretinde o atitudine "eroică"...

Încercare ticăloasă de a-i scoate basma-curată pe "ceilalţi". Le-am răspuns:

«Nu am fost deloc "erou", ci ca un scriitor, am încercat să am un comportament normal. Voi aţi fost - nu a-normali, ci: sub-normali»...

Se dau de ceasul morţii brigadierii socotitori ai scaunelor din Ţarcul Literaturii Române Contemporane, deocamdată în vederea recuperării terenului pierdut de la 1990, datorită "demolatorilor" Niţescu, Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Grigurcu... Dealtfel obştea întreagă (scriitori-cească) participă la această Restauraţie - prin ieşirea în faţă şi arătarea pieptului gol cu care fiecare breslaş înfruntase Fiara Totalitaristă, combătuse Hidra Cenzuristă, în Campania (victorioasă !) a Rezistenţei prin Cultură (însă nici o silabă despre *Autocenzură* şi, vai, despre *Întrecenzură*).

Încă nu cunoaştem ce se va mai publica, avem ştire doar de un viitor număr special al revistei *Vatra* de la Târgu Mureş - probabil va fi fabricată istoria care va intra în manualele şcolare, cea care va explica cititorului tânăr că noi, fiii Romei şi ai Mioriţei nu am stat cu condeiul în sân "pe timpul dictaturii"; că noi ne-am luptat cu Partidul

Comunist, noi am combătut Securitatea, noi ne-am bătut cu Cenzura ! Că noi *am rezistat* prin cultură cu ajutorul structuralismului, al textualismului, al semiotici(smulu)i !

Din întâmplare şi în limba română *a rezista* are un dublu înţeles:

a. *a rezista* activ, adică a răspunde măcar cu o lovitură la zece primite; măcar protestînd cu glas tare împotriva agresiunii;

b. *a rezista pasiv*, altfel spus: **a îndura** - fără crâcnire, fără măcar un strigăt de durere;

A rezista româneşte: a îndura toate loviturile, toate abuzurile, fără altă "reacţie" decât mormăind câteva înjurături şi hăhăind bancuri cu/despre Bulă - rostite chiar în timpul "adunărilor festive" în care, altfel, victimele îl proslăvesc pe Călău. Şi îi mulţumesc din inimă.

După un deceniu (şi ceva) de libertate de expresie, liberaţii noştri literaţioţi ridică glasul şi încep a... explica:

- că ei nu au fost ("cum pretind radicalii exilului") nişte oarecari activişti de partid în domeniul culturii, cel mult autori de cărţi - ci scriitori !;

- că ei nu au fost nişte obedienţi, nişte ("mai mult sau mai puţin...") colaboraţionişti ai Puterii teroriste;

- că ei s-au opus "măsurilor", că ei s-au (z)bătut cu Cenzura - ba chiar cu Securitatea;

- ei au rezistat - prin cultură, parol!

Să se observe: cei mai vânjoşi apărători ai rezistenţei-prin-cultură nu sunt creatorii (poeţi, prozatori, dramaturgi, eseişti), ci "comentatorii" primilor, recenzenţii produselor, etichetatorii şi aranjatorii pe rafturi - fireşte, potrivit "valorii" decretată de partid, prin ei - pe scurt: ierarhizatorii.

Pe un poet, romancier, eseist, un cutremur ca cel din decembrie 1989 poate să-l zdruncine, să-l dezorienteze o vreme (vorbesc de creatorii recunoscuţi oficial, publicaţi, comentaţi, premiaţi, clasicizaţi) - dar nu-l neagă, nu-l anulează ca pe un istoric literar a cărui ierarhi(zar)e a fost consfinţită prin... adoptarea şi de manualele şcolare.

Spre exemplu: un răs-porc precum Adrian Păunescu, trecut prin scuipaţii oamenilor la grilajul ambasadei SUA din Bucureşti, autor a nenumărate limbi destinate Cururilor Supreme - în teorie, poate scrie *alte* poeme, adunate în *alte* volume care, fără a uita păcatele autorului, vor avea dreptul să fie cântărite pe balanţa estetică; la fel cu un romancier ca pe-drept-detestatul (altfel prieten bun al lui N. Manolescu) D. R. Popescu, dar şi ca ştergătoarea de picioare a sa: C. Ţoiu. Sau - dacă ar mai fi trăit - Titus Popovici, Marin Preda (mai ales acesta din urmă dovedise că poate scrie o carte pe-linie, o carte pe ne-linie - şi iar: una pe linie, alta ceva mai puţin pe linie). Aceştia ar putea

supraviețui, ba, ar putea trage un profit literar din "tragedia Revoluției" (care pe ei îi dăduse jos de pe scăunelele botezate: tronuri). Fiindcă ei sunt creatori și, chiar dacă, în fapt, scriu una și aceeași carte, fiecare volum - sau poem sau nuvelă - poate fi *altceva* decât fuseseră *ceva*-urile de rușine ale lor;

Or un Eugen Simion - de pildă - nu poate scrie, acum, o *altă istorie a literaturii române* decât cea scrisă înainte de decembrie 89; nici N. Manolescu - el avea deja o piatră de moară: **Literatura română de azi. 1944-1964**, "operă" și privire curat realist-socialistă.

În alte literaturi trecute prin aceleași evenimente destabilizatoare lucrurile s-au petrecut diferit de cele din România contemporană. Și la noi, înainte de venirea comuniștilor - să nu fi auzit Eugen Simion, lovinescofil emerit, de *revizuiri*? Este în natura omului să se înșele, uneori, chiar și infailibilii recenzenți și istoriografii literari cotidieni. Grav nu este că s-au înșelat o dată, de trei ori, grav este că refuză să se revizuiască - pe motiv că ei nu greșesc...

Nu va fi de mirare că N. Manolescu, cel care, după Ivasiuc, proclamă: "Numai imbecilii nu-și schimbă opiniile", nu admite că a mai și greșit (pe ici pe colo...) în opera-i de ierarhizare ? Deci... nu-și schimbă opiniile ?

Întristător la început, sâcâitor apoi, în fine, de-a dreptul enervant: intelectuali de frunte, directori de opinie emit - chiar la colocvii internaționale - sentințe de tipul (le numerotez, pentru o mai ușoară combatere):

1. - "Noi, Românii, am fost *cei mai loviți* de înțelegerea de la Yalta";

2. - "Noi, Românii am fost *cei mai persecutați* de Rușii ocupanți";

3. - "Noi, Românii, am cunoscut *cel mai dur regim comunist*" (și carceral, după cum reiese din presa bucureșteană) - dovadă: "*numai la noi* în România - la Pitești - Rușii au aplicat invenția lor, «reeducarea»"

4. - "Rezistența românească, în munți, a fost *cea mai dârză*, din întregul Lagăr Comunist"... - etc. etc., nu mai lipsește decât, în fruntea superlativelor, citatul din Herodot, cel cu Dacii, cei-mai... dintre Thraci.

Afirmații sonorizate, scrise, nu de vreun troglodit ca V.C. Tudor ori I.C. Drăgan, ci de luminații Liiceanu, Blandiana (Monica Lovinescu: în loc să le fi atras atenția că o iau razna, le-a confortat bazaconiile, vorbind însăși despre rezistența-în-munți, "cea mai, din Lagăr"...); despre Yalta...- toate aceste expectorații sunt, nu doar false din punct de vedere al adevărului istoric - pe care spuitorii, dacă ar fi fost, cum pretind: europeni, l-ar fi știut, chiar înainte de decembrie 1989 - dar și ofensatoare la adresa vecinilor noștri:

1. - Numai un protocronist analfabet poate afirma că Românii au fost *cei mai nedreptăţiţi de Yalta* - când, pe de o parte, în textul Înţelegerii, România nici nu este pomenită - în schimb Polonia are un întreg capitol; pe de alta: în acel moment (februarie 1945) Polonia nu mai exista ca stat, încă din septembrie 39 fusese sfâşiată între Hitler şi Stalin, iar Polonezii luptaseră pe rând, simultan, împotriva a doi monştri (nu ca Românii, alături de cel-mai-tare: până la Stalingrad, lângă Neamţ; până în Tatra, alături de Rus); când Polonezii au avut cel puţin 3 milioane de oameni ucişi de nazişti şi încă vreo şase milioane asasinaţi de bolşevici; când Polonezii din Occident s-au înrolat voluntari cu miile, au luptat contra Germanilor, întâi în Bătălia (Aeriană) pentru Anglia din august-octombrie 1940, în Africa de Nord, în Italia (la Monte Cassino), în Franţa... Cu toate acestea, cu toate promisiunile scrise, Polonia nu a avut o soartă mai bună decât România.

Acelaşi lucru se poate spune şi despre Cehoslovacia.

La extrema cealaltă, Ungaria: a participat la Războiul în Est cu mult mai puţin oameni şi nu a schimbat alianţa ca noi, la 23 august 1944, ci a capitulat odată cu Germania, după ce întreaga ţară fusese invadată de trupele sovieto-române. Şi care a fost "diferenţa de tratament" aplicat de Sovietici? Niciuna! Nu a fost "mai pedepsită" decât Polonia - aflată de partea Aliaţilor, din... 1 septembrie 1939 (când Stalin şi Hitler erau prieteni ca porcii) - şi nici decât România care, când se conturase înfrângerea, "întorsese armele"...;

2. Numai un ignorant poate afirma că am fost "cei mai persecutaţi de Ruşii ocupanţi"-s-o luăm din Nordul Europei: mai persecutaţi decât Estonienii, Letonii, Lituanienii, ale căror ţări au fost, nu doar ocupate-temporar, dar "înglobate" în URSS? Decât, mai cine? - dar s-a dovedit că dătătorii cu părerea carpato-dunăreţi habar n-au de istoria contemporană a Polonezilor; nici de a Cehilor, Slovacilor; nici de a Nemţilor de Est; nici de a Ungurilor, a Bulgarilor? Decât mai cine: decât Ucrainenii? Tătarii, Cecenii? - dacă habar nu au (şi se chiar mândresc cu asta) ce s-a întâmplat cu fraţii lor, Românii din Basarabia, din Bucovina de Nord, din Ţinutul Herţa...;

3. Plângerea că în România a existat "cel mai dur regim comunist" - o altă afirmaţie dobitoacă, iresponsabilă. În primii ani de ocupaţie rusească toate ţările au fost egal de nefericite - atâta timp cât Aparatul Represiv era alcătuit din Ruşi, din slugile lor, avînd (şi) cetăţenia sovietică; pe măsură ce ocupaţii învăţau metodele ocupanţilor, Ruşii s-au dezangajat, lăsîndu-i pe băştinaşi să se belească, să se ucidă între ei (la Români cu atât mai lesne, cu cât ei se laudă cu Mioriţa - elogiu al vinderii şi al uciderii de frate). Şi cum există deosebiri etnice în materie de făcut rău, răul rezultat nu a fost exact acelaşi la unguri şi la români; la polonezi şi la bulgari...

În 1958 trupele sovietice au părăsit România - de ce? Fiindcă Hruşciov înţelesese că Românii îi detestă ("în cel mai înalt grad") pe Ruşi ? Da de unde! Din cauză că se convinsese: *Românii se ocupă foarte bine şi singuri* - când am făcut această afirmaţie în 1977, în Scrisoarea către Pavel Kohout şi Charta de la Praga, mi-a sărit în cap toată românimea oarbo-surdo-cretină.

În această plângere-laudă se înscrie şi: "România a avut cel mai mic procent de comunişti". Adevărat, însă aşa cum nu se vede legătura de la cauză la efect între "lipsa unei mişcări de stânga, înainte de război şi xenofobia de azi (!?)" - teorie avansată de Tamas - nu se observă nici între numărul mic de comunişti autohtoni şi ferocitatea represiunii comuniste în România. Iar dacă afirmaţia putea fi luată în seamă până la 1956, după "purificarea" Securităţii de evrei şi de unguri, Organul nu a devenit nici mai blând, nici mai patriot, nici mai deştept. Atrag atenţia asupra unui alt *adevăr istoric*: **după "românizarea" Securităţii, Teroarea nu a slăbit**, din contra: mari valuri de arestări ca cel din 1958; a doua campanie de colectivizare; a doua Reeducare ("de la Aiud", 1960-1964), cu efecte devastatoare pentru *integritatea morală* a supravieţuitorilor închisorii staliniste - iar urmările le-am trăit pe pielea noastră, "după revoluţie" datorită, nu atât unor bolşevici ca Iliescu, Petre Roman, Brucan, Măgureanu, Caraman - ci a unor "martiri de puşcărie": Radu Cîmpeanu, Ciuceanu, Quintus, Diaconescu - şi mai ales Coposu.

Cât despre "Fenomenul Piteşti", despre care Românii băgau mâna-n foc că tot de la Răsărit ne-a venit, nici până azi nu i s-a găsit izvorul rusesc - în afară de "reeducarea de tip Makarenko". Dacă se poate vorbi de un precedent, acesta să fie căutat în lagărul nemţesc de la Buchenwald, în "relaţiile" dintre deţinuţii români - legionari...;

4. Despre "partizanii" români am scris primul în cărţi apărute în germană, franceză, neerlandeză, italiană, suedeză, încă din 1971, (**Ostinato, Uşa noastră cea de toate zilele, Gherla, În Cerc**), eu aflîndu-mă în ţară. Însă nicăiri nu am afirmat că ai noştri au fost mai-viteji, mai-drepţi, mai-cu-moţ decât cei din ţările vecine. În primul moment (când am scris **Ostinato** şi **Uşa**...) - fiindcă nu cunoşteam adevărul, iar despre ce nu cunoşti - nu vorbeşti; apoi fiindcă am aflat din cărţile aduse din Franţa de Ţepeneag, adevărul: mişcări de "partizani" fuseseră, nu doar în România, ci şi în Polonia (despre care Românii fuseseră informaţi din filmul **Cenuşă şi diamant**...); şi în Ucraina; şi în Bulgaria - nu doar mai importante numeric, dar mai organizate militar-ofensiv: partizanii ne-români atacau convoaie, formaţiuni ruseşti, Românii au stat mai mult ascunşi, sperînd să treacă în Occident - să fie recitit Ogoranu.

Pe când eram şi eu militant-cultural în grupul din jurul Monicăi Lovinescu şi al lui Virgil Ierunca, spuneam-scriam şi oarecari... neadevăruri-necesare. Pentru binele cauzei, se înţelege. Printre acestea era şi "teza" unităţii, a unicităţii - peste frontiere - a literaturii române.

Cum nu puteam fi de acord cu excluderea din Istoria literaturii oficiale a unor scriitori cu care s-ar fi mândrit oricare altă cultură europeană - pentru că erau "fugiţi", vorba lui Zaciu: Eliade, Cioran, Vintilă Horia, Stamatu..., pledam pentru integrarea în literatura naţională şi a exilaţilor. Atitudine cu două... ţevi: una viză trogloditismul comunist de la Bucureşti, cealaltă era îndreptată spre peştericolii din "diasporă", cum se răsfăţau sfertodocşii din Spania, din America, adepţi ai camarazilor Anania-Plămădeală - şi care pretindeau: «Tot ce se scrie în România comunistă este comunist !».

Atunci (înainte de decembrie 89) credeam că facem bine; credeam că apărăm un principiu curat, chiar dacă nu era întru totul şi adevărat - anume: *Literatura română este una - fie ea scrisă în România, fie în "R.S.S. Mol- dovenească"; fie în America, Franţa, Australia, Germania, Israel; fie în limba română (ca Eliade, proza), fie în alte limbi (ca Eugène Ionesco, Vintilă Horia, Cioran...).*

Despărţindu-mă de Monici de prin 1993, nu am mai avut prilejul de a reevalua, de a ne, eventual, revizui părerile "dinainte de revoluţie". Ei, prin Europa liberă, în româneşte, se aflaseră în dialog permanent cu cei de-acasă, eu mă exprimasem doar în articole, dialoguri, colocvii, discuţii cu ne-ro-mâni, în presa occidentală, dar susţinînd acelaşi lucru: unitatea- unicitatea literaturii române.

Nu regret minciuna necesară de atunci. Eram confortaţi în această opinie şi de colegii, confraţii, prietenii (fără ghilimele) veniţi în vizită - printre ei Manolescu, Mircea Martin, Adameşteanu, Liiceanu, Pleşu...

Ce vor fi gândit ei, cu adevărat - atunci ? Probabil ei credeau chiar mai vârtos decât noi, exilaţii, în acest adevăr-de-front. Fiindcă ei, acolo, în România, la cheremul comuniştilor care-i loveau peste condei şi le explicau cum să scrie şi despre ce, se simţeau, nu doar năpăstuiţi de congeneri - în fine, tot români ca Ceauşescu, Popescu-Dumnezeu, Eugen Florescu, D. R. Popescu, Dulea, Gâdea şi alţi caralii - dar uitaţi-abandonaţi-de-Occident (Yalta, Yalta...). Şi le făcea bine să afle că nu fuseseră excluşi din Lume.

Le-a făcut mai puţin bine, sau deloc, după decembrie 1989, când scriitorii exilaţi - mulţi dintre ei care nu publicaseră nimic în România, ca Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, ori nu existau editorial, ca mine, au început să fie, în sfârşit editaţi "acasă". După o vreme s-au simţit, nu doar "invadaţi"(de noi, străinii...), dar chiar... dislocuiţi ! Cum

câţiva dintre exilaţi au primit "posturi" în diplomaţie (Virgil Tănase, Mihai Botez, E. Mihăiescu), colegii noştri (încetasem de a mai fi prieteni) au umplut presa de...: "Toţi exilaţii sunt vânduţi!", însă aveau grijă să nu vorbească de ne-exilaţii Hăulică, Paleologu, A. D. Munteanu, Ion Pop, Papahagi, Vasile Igna, Uricaru, Mihai Sin, Ioana Ieronim, Gabriel Gafiţa, Theodor Bakonsky, Grete Tartler...Cu o lipsă de fantezie întristătoare la nişte scriitori deveniţi editori, apelau la argumentul comunist (ultrarăsuflat): "lipsa de hârtie", pentru a nu edita cărţile exilaţilor. Apoi au descoperit o virtute capitalistă: "rentabilitatea", deci filosoful Liiceanu (îi spun aşa, citîndu-l pe Ierunca, altfel nu ştiu să fi publicat după 89 vreun op justificînd calificativul) hotărăşte că, de pildă, Goma nu se vinde - în schimb se vinde o putoare "euro-comunistă" ca Lilly Marcou (în realitate: stalinistă, după titlul cărţii sale de "amintiri din România": **O copilărie stalinistă**).

Soarta mea a fost... meritată: neîntorcîndu-mă în România, neparticipînd la zbaterile, la dezbaterile - şi la războaiele - obşteşti, "colegii" au putut să mă înmormânteze în linişte ca scriitor - să nu se uite: cu ajutorul, mai direct, mai indirect al exilaţilor foşti prieteni ai mei: Ţepeneag şi Monica Lovinescu (autoarea sentinţei: "Goma e contestat..."). Chiar dacă Dumnezeu nu bate cu băţul: şi ei, care s-au amestecat în toate făinile, chiar *şi în tărâţele băştinoşilor noştri* "colegi de breaslă", au fost, încet-încetişor, împinşi spre uşa de ieşire, ca nişte intruşi, ca nişte milogi: Ţepeneag a fost silit să ducă bătălii de ani de zile, pentru a i se recunoaşte (cu un sfert de gură) întâietatea în materie de textualism românesc: şi Monica Lovinescu a fost abandonată - ca ne-utilă impostorilor şi hoitarilor ca Blandiana, Liiceanu, Adameşteanu, Manolescu, Martin (să nu uit: mălăieţul gentil, altfel autor de studii, nici nu aminteşte de Europa liberă şi de emisiunile Monicăi Lovinescu şi ale lui Virgil Ierunca...- dacă momentul cere ca nici acelea să nu fi existat...).

Acum, la 12 ani după "rivuluţie", mărturisesc: mă simt din ce în ce mai puţin "aparţinînd" literaturii din ţara şi a mea, nu doar a lui Fănuş Neagu, Săraru, Păunescu - şi desigur, a lui Nicolae Manolescu, E. Simion, Ornea...

O vreme am suferit: după ce că n-am ţară (sunt, după 23 ani de şedere în Franţa, tot refugiat politic), să nu am, acolo, o mică-literatură căreia să-i aparţin (şi eu)?

M-am consolat: aşa cum nu m-am simţit niciodată des-ţărat - dacă patria mea este limba română -, tot aşa limba română să-mi fie "organizaţia", "uniunea", "societatea" scriitoricească, în care să fiu unicul membru.

Am 66 de ani şi 57 de cărţi - scrise în limba mea.

La această vârstă şi la acest bilanţ (cantitativ, e drept) să am nevoie de un Eugen Simion ? De alde N. Manolescu? De unul ca M. Martin ?

Ca să fac, ce - cu ei?

(Şi) să-mi fac, eu *mea culpa* ?

Paul Goma

Joi 25 octombrie 2001

Ar fi trebuit să plecăm cu trenul în 17 octombrie, dar din pricina grevei, ne-au căruţat Belgii cu un minibuz. Se pregătise Ana de drum-cu-maşina, însă rău mi-a fost mie. Sosiţi, în sfârşit la Bruxelles, a trebuit să stau vreo trei ore în pat, la hotel, până să-mi vin în fire. După care totul a intrat în normal.

Belgii gazde au fost foarte calzi, am avut un dialog cu un prezentator de televiziune, după amiaza, iar seara, la un teatru, o "prezentare" - în fapt o autojustificare a funcţionarilor culturali în vederea unei cereri de mărire a bugetului...

Nu a fost nici o desiluzie, am luat totul aşa cum venea, cu "înţelepciune". Mai ales că venise, de la Anvers, Weverbergh, iar Ana era fericită: îi plăcea Bruxellesul, oamenii, cafenelele, restau- rantele, strada.

A doua zi am luat trenul (ce fericire ! ce desfătare un tren belg - după un minibuz, tot belg !) până la Anvers. Ne-am hăhăit cu Petrina şi cu Julien Weverbergh, am asistat la două concerte ale lui Vlad (ce clarinetist!), iar în 22 octombrie ne-am întors la Paris. Foarte mulţumiţi de (aproape) săptămâna de vacanţă şi foarte cu gândul rămas în urmă, la pacea şi curăţenia şi civilizaţia şi muzica de la Anvers.

Odată ajuns acasă, i-am confecţionat lui Julien (care traduce **Jurnalul** lui Sebastian în neerlandeză) un supliment la Indicele de nume. Şase pagini îndesate pe care le-am trimis ieri prin poştă. Am de gând să mai scriu o pagină, cel mult două despre Seabastian şi despre destinul său nefericit - şi o altă pagină despre destinul **Jurnal**-ului, manipulat, folosit de nişte profitori şi falsificatori ca Volovici, Ornea.

NOIEMBRIE

Luni 5 noiembrie 2001

Ieri a venit Luca Pițu: face un popas la noi, venind de la Focșani, ducîndu-se la Strasbourg. L-am revăzut cu plăcere. Neschimbat.

Cu toate acestea am dormit foarte prost, m-am trezit nemulțumit. Deși măcar satisfacția de a fi scos la capăt ultima variantă din **Basarabia** mi-ar fi fost de-ajuns... Ei bine, nu. De data asta fac și eu ca strutul: nici nu vreau să... văd.

Asupra **Basarabiei** plutește incertitudinea: până acum nu m-am confruntat cu nimeni, ca să știu măcar ce spun alții în a căror opinie înclin să cred - asta fiind de-fond; de-formă: nu găsesc traducător, deși acest text este explicit destinat cititorilor francezi.

S-a instalat toamna. Peste toate - iată, nu mai aniversez nici o zi din cele vreo zece din noiembrie pe care le tot aminteam până mai anțărț.

Încerc să mă consolez, spunîndu-mi că starea de mortăciunitate actuală se datorează terminării **Basarabiei** și nevederii altui text.

(...)

Marți 5 noiembrie 2001

A plecat Luca Pițu. A lăsat **În răspăr** de Dan Petrescu. Are să-mi folosească la textuletele pe care o să-l scriu despre **Jurnalul** lui Sebastian pentru Weverbergh.

Astă seară, pe Paris Première am văzut-o, în sfârșit, pe Esther Benbassa. Era însoțită de coautorul ei favorit, Attias. Foarte buni, amândoi. Ea, sefaradă din Turcia și din Bulgaria, dar avînd multe rude în Salonic - deci nu era adevărată acuzația Ashkenazilor că ea nu poate cunoaște durerea Șoah-ului (?), ca sefaradă, dacă se ține seamă că Evreii din Thesalia au fost exterminați într-o proporție înfricoșătoare.

Doamne, ce o urăsc pe Benbassa Evreii proști și fanatici !

Miercuri 7 noiembrie 2001

I-am trimis lui Weverbergh două pagini de detalii în privința **Jurnalului** lui Sebastian. Nu ca pe un text al meu, ci ca pe un ajutor informativ al meu (anonim) în vederea scrierii - de către el, Weverbergh - a prezentării.

I-am trimis lui Dan Petrescu o scrisoare în care îi cer consimțământul de a-l cita - în legătură cu Sebastian. Totodată, un exemplar din **Basarabia**. Așa, ca să-l pedepsesc...

Sâmbătă 10 noiembrie 2001

Ieri mi-a telefonat luca Pițu de la Strasbourg. A găsit traducător pentru Basarabia ! Se numește François Bocholier. Urmează să echivaleze două-trei pagini, de probă.

Sper că de data asta găselnița lui Pițu are să fie fericită.

Mi s-a luminat inima.

Duminică 11 noiembrie 2001

Mă tot foiesc, mă coiesc, mă moșmondesc, nu-mi găsesc nici locul, nici treaba - deci: rostul.

E cumplit să termini o carte (chiar de nu e terminată-terminată) și să nu ai o alta de început. Atunci chiar te întrebi la ce mai trăiești. De aceea truda prozatorului intră în categorie meseriilor făcute cu disciplină, cu program - cu aplicățiune. Și cu ceva sudoare. Iar "expulzarea", dacă nu este semnalizată, rămâne post-expulzarea: vidul, golirea, tristețea sfâșietoare, aproape moartea - ca după dragoste trupaică; ca după trupeasca naștere, cunoscută doar de femei (și de mine, care m-am uitat printr-o gaură din gard și de-atunci mă laud că și eu "am făcut"...)

Luni 19 noiembrie 2001

N-am primit nici o veste dinspre Luca Pițu; nici de la Bocholier.

În schimb (!) am trimis la Dacia un fax prin care declar că nu mai vreau să fiu editat de ei: îmi trimiseseră un contract pe care îl păstrez: are aspectul unui bon de mână măzgălit cu pixul pe un colț de masă. Sânt convins că ei au primit refuzul meu cu satisfacție. Nici nu se așteptau să iasă atât de ieftin din s'tuație...

Paul Goma
către
Editura Dacia, Cluj

Paris 9 noiembrie 2001

Oameni buni,

Am primit azi, *9 noiembrie 2001* un plic expediat din Cluj la *18 octombrie*, conținînd niște foi de hârtie purtînd la sfârșit o stampilă și trei semnături, consfințind ceva "*Încheiat azi, 15. 08. 2001*" (citește: 15 august 2001).

Pentru că nu înțeleg cronologia folosită, nici termenii "contractului" mâzgălit cu pixul pe un colț de masă, vă anunț cu tot

respectul pe care îl meritaţi că nu mai simt deloc - dar deloc - nevoia de a fi editat în presti- gioasa Editură Dacia.

Vă salut, urîndu-vă sănătate fără cronologie şi contracte pixice (asta venind de la numele instrumentului folosit de Domniile Voastre la scris).

Paul Goma

(...)

A venit toamna. Cu ceaţă. Îmi aminteşte de noiembrie 1956 de la Bucureşti. Probabil numai mie. Toţi ceilalţi au uitat cu grăbire momentul arestării lor.

Ori se străduiesc a fi uitat... Ce, e de mirare ?

Doar eu mă încăpăţânez, persist într-o eroare.

Adineauri am primit o scrisoare de la Radu Mareş datată 7.11. E lungă şi unsuroasă. Îmi cere să renunţ la postfaţa trimisă pentru mărturia lui Davidescu - pe care el o găsise foarte bună ("textul este excelent, însă lezează persoane care sunt colaboratori ai Editurii Dacia [şi nu vrea să-i piardă] sau, în perspectivă, vor fi, se doreşte o colaborare cu ei, într-o formă sau alta") - deci să scriu altceva.

M-am înfuriat cumplit. Primul impuls: ca şi în legătură cu **Jurnalul 999** să-i trimit la plimbare cu tot cu editura lor de căcat. Da, dar acum nu mai este vorba de o cartea a mea, cu care să fac ce vreau - chiar să o îngrop.

Am strâns din dinţi şi din buci şi, suprimînd de cinci ori mai mult decât am lăsat, am ouat următorul:

Către editura Dacia, Cluj

Paris, 19 noiembrie 2001

Vă trimit ceea ce mi-a cerut Radu Mareş pentru volumul lui Ştefan Davidescu.

Paul Goma

În loc de postfaţă

Cititorul a citit bine: acest text înlocuieşte - la cererea editurii - postfaţa destinată iniţial a aduce câteva lămuriri despre mărturie în general, în special despre mărturisitorul Ştefan Davidescu.

Vremurile schimbîndu-se (de ieri), condensez pe o jumătate de pagină ceea ce ce scrisesem pe 20 pagini în proiectata postfaţă "Lexiconul Humanitas":

- Ştefan Davidescu a fost cel care mi-a povestit, în celula 36 de pe Reduitul Jilavei, în vara anului 1957, patimile studenţilor la Piteşti, începînd din 1949;

- Ştefan Davidescu a fost cel care mi-a re-povestit, în satul-nou Lăteşti, în domiciliu obligatoriu, în 1961, pătimirile studenţilor trecuţi prin Reeducare.

Ascultîndu-l, re-ascultîndu-l, mi-am promis să scriu despre ceea ce *pătimiseră studenţii români din generaţia precedentă. Nici chiar eu,* neimplicatul, nu am reuşit să o fac de la întâia încercare (în **Ostinato,** scris începînd din 1966, prin narator declaram că "despre Piteşti se tace..."), însă am făcut-o de la a doua: în **Patimile după Piteşti** - scris între 1979-80, apărută în franceză în 1981 - în personajul David Ştefănescu se poate recunoaşte... Ştefan Davidescu.

După 1990, l-am încurajat pe iniţiatorul meu întru Piteşti să-şi povestească, de astă dată pe hârtie, amintirile. Ceea ce el a şi făcut, după lungi şi dureroase (şi de înţeles) ezitări.

Cum importantă este editarea mărturiei lui Davidescu, nu postfaţa... prefaţatorului - aşa să fie.

Paul Goma

Paris 19 noiembrie 2001

Bolnav de supărare. Şi de neputinţa de a înţelege astfel relaţiile sociale. Altfel numitele compromisuri.

Miercuri 21 noiembrie 2001

Ieri a telefonat Luca Piţu de la Strasbourg. I-a dat lui Bocholier exemplarul lui din **Basarabia,** probabil acela îl citeşte pe îndelete. Atât de pe îndelete, încât până acum nu mi-a dat un semn de viaţă.

El zicea că *Adevărul* a publicat o prezentare a Columnei lui Grigurcu şi că nu este deloc de acord cu "replica" redacţională. Semnează... C. Stănescu ! Vorba celuia: să te laude C. Stănescu şi să te pupe Popa Iapă !

Nu se urneşte ce am început deunăzi. Nu mi se dă pe mână. Am să mai încerc, nu am încotro.

În *Lumea liberă* din 17 nov. Liviu Cangeopol scrie în comentariul să săptămânal:

"Cenzură ? Care cenzură ? Ea nu mai există, după cum singuri susţin directorii de publicaţii. Dimpotrivă, unii chiar o cer îndărăt, de n-ar fi să ne oprim asupra lamentaţiilor tânguite de Alex Ştefănescu (cronicar al *României literare*) care cerea interzicerea textelor lui Paul Goma din toată presa valahă (că din revista sa fuseseră excluse demult)!"

Să fie ceva proaspăt - sub semnătură ? Acum câteva luni, sub umbrela "Cronicar" aceeaşi *Românie literară* acuza *Vatra* de a fi

publicat textul "Să fie interzis electoratul !" şi o ameninţa cu... un proces. Probabil. Ultimele două texte - din care primul a fost publicat de Breban, în *Contemporanul*, nu va fi rămas fără ecou...
Ce-au ajuns colegii mei (la figurat şi la propriu): să ceară interzicerea unui... confrate !

Vineri 23 noiembrie 2001

Ieri, surpriză poştală: îmi scrie Mihai Cimpoi de la Chişinău, poftindu-mă să colaborez la noua serie a revistei *Viaţa Basarabiei*. Am pregătit o copie după **Basarabia** şi azi i-am trimis-o - însoţită de scrisoarea:

Paris, 23 noiembrie 2001

Stimate Domnule Mihai Cimpoi,

Am primit amabila Dvs. invitaţie da a colabora la *Viaţa Basarabiei* - serie nouă - şi răspund cu bucurie, expediindu-vă ultimul meu delict literar, intitulat - cum altfel ? - **Basarabia**...
După cum veţi constata, "romanul" este scris pentru ne-români, mai precis: pentru francezi (traducerea se află în curs). Însă cum Românii noştri sunt şi mai neinformaţi în materie de Basarabia - şi nu doar... - poate nu le va strica un scurt curs de alfabetizare. În fine, asta este speranţa mea.
Mă veţi informa la timp dacă textul intră în vederile revistei şi dacă da, atunci în câte "porţii" va fi editat.
Un amănunt - foarte important: vă rog să nu-mi mai scrieţi prin poştă recomandat: o scrisoare simplă ajunge în acelaşi interval de timp - uneori chiar mai repede - şi mă scuteşte de a mă duce la oficiul poştal (ceea ce pentru mine, cu dificultăţi la mers, reprezintă o tortură, totuşi, nemeritată...). Vă mulţumesc anticipat.
Acum despre *Viaţa Basarabiei*: ştiam că Pantelimon Halippa îi fusese iniţiatorul, cam pe când mă năşteam eu (în 1935), însă nu am avut niciodată bucuria de a ţine în mână vreun exemplar.
Întrebări: în afară de acea serie iniţială a mai existat vreuna "intermediară" ? Sau acesta va fi a doua ? Nu cumva *Basarabia* (în care am publicat câte ceva) a dispărut şi s-a prefăcut în *Viaţa Basarabiei* ?
Cum va arăta ? Tip carte ? De (cam) câte pagini ? Şi cu ce frecvenţă este programată apariţia ?
Pun şi eu întrebări - în lipsa unor materializări a visului fiecărui scriitor de a scoate un periodic...
Aşadar, aştept răspunsul Dvs.
Cu prietenie,
Paul Goma

Astă noapte am făcut un coşmar cumplit: o femeie (necunoscută şi în vis) m-a rugat să o ajut să moară. Cum ? Dîndu-i două lovituri de cuţit deasupra fiecărui sân. Nu am ezitat: i-am îndeplinit dorinţa... Dar când să plec (îmi terminasem treaba, nu ?), ea m-a reţinut cu forţa - şi ce forţă avea ! - zicînd că trebuie să aştept până moare. Eu nu voiam, dar nu aveam puterea să mă desprind din braţele ei - care voia să se acupleze cu mine... Pentru prima oară în visele mele nu voiam deloc, deloc s-o pătrund cum se pătrunde (nu cu cuţitul...). M-am zbătut, m-am răsucit cu mare greu, în cele din urmă... m-a deşteptat.

Şi am rămas cu apăsarea visului. Nu interesează că acel cuţit era - potrivit traducerii - un falus, eu nu voiam să-l folosesc pe cel declarat.

Probabil din pricina umărului drept pe care adormisem; probabil din pricină că aseară, luîndu-mi glicemia cu aparatul Anei, am constatat că e foarte mare şi că, într-adevăr, mă paşte diabetul. Drept care adineauri mi-am luat oră la laborator şi la Dr. Schaan).

Şi când văd pe fereastră ce lumină e afară...

Mă întreb ce îl va fi apucat pe M.Cimpoi să mă invite să colaborez la *Viaţa Basarabiei*... El este unul dintre cei mai informaţi basarabeni cu ceea ce se întâmplă la Bucureşti. Să nu ştie el de cuvântul de ordine al Monicăi Lovinescu: "Goma e contestat"? Să nu citească el *România literară* unde Alex Ştefănescu a cerut ca Goma să fie interzis de a publica în presa românească ? Om trăi şi-om vedea.

La prânz: telefon de la Luca Piţu care mi l-a pasat pe Bocholier.

Zice că a citit tot textul, că i se pare mai uşor de tradus decât **Profil**, că va fi nevoie de multe note de subsol; în fine, că va traduce - de probă - primul capitol şi mi-l va trimite în curând. Când are să vină cu treabă la Paris, are să treacă şi pe aici, ca să ia exemplarul de traducător, pregătit pentru el.

Veste foarte bună.

Duminică 25 noiembrie 2001

Ieri am făcut notele subsolice pentru **Basarabia.** Şase pagini.(...)

Ieri am mai primit un număr din *Contemporanul* - fireşte, Breban nu publică şi "Mea culpa..." - fiindcă acolo nu-l mai laud... Însă cum revista şi-a sărbătorit nu ştiu câţi ani peste o sută, există două pagini cu fotografii de la eveniment. Cam jumătate din nemuriţi îmi sunt necunoscuţi (unora, scriitori, le cunosc numele, dar mai există tot felul de "secretari la Ministerul Culturii" - *Contemporanul* fiind proprietatea tovarăşilor), însă dintre cei bine-cunoscuţi... Mai întâi Geta Dimisianu - prezentată în legendă ca "mare editoare" - ceea ce nimeni nu contestă. Dar mai era - ocupînd, nu doar fotografia cu-el, ci întreg fotomontajul - Adrian Păunescu. Cum nu cunosc dedesubturile

relaționale Breban-Păunescu mă abțin de la comentarii. Dar o întrebare din sală pot să pun ? Bine, n-o mai pun. Atunci una mică: de ce lipsește de la 'veniment Țepeneag, cel pe care-l recenzează cu drag și cu aplecațiune slugărească săptămânistul de-nădejde-etern H. Zalis ?

Vezi, vezi, că era mai igienic dacă nu puneam nici o întrebare ?

Luni 26 noiembrie 2001

Plouă, plouă, plouă. Mă tot gândesc (și chitesc...) cum să adăpostesc florile de să nu înghețe.

DECEMBRIE

Miercuri 5 decembrie 2001

Între timp am trimis la Chișinău, lui Mihai Cimpoi, un exemplar din **Basarabia.** Alt exemplar i l-am încredințat lui Nicolae Florescu, trecut pe aici. Cum se întâmplă în viață: aruncîndu-mi ochii peste ispravă, am observat o mulțime de greșeli și am trimis amândurora prin poștă lista modificărilor-corecturilor. Sper să fie ultima în acest an.

(...)

Sâmbătă 8 decembrie 2001

Nu, nu i-i bine. Ba i-i rău. Așa, la peste-tot. Nu mai pot scrie, nu mai am ce scrie, nu am să mai scriu.

Dealtfel aceste gânduri vesele m-au bântuit întrega săptămână. Aseară m-am uitat - cu o jumătate dintr-un ochi la un film "despre Thomas Mann" (văzusem, tot pe foarte sărite, fragmente din primele două volete și îl găsisem, nu doar prost, ci trivial) și am aflat din gura lui Thomas Mann că și el (incorect prin prisma cronologiei, dar corect din cea a subiectului care eu sânt) a știut că n-are să mai scrie, după operație și după sinuciderea fiului său Klaus. A mai scris - până la următoarea "constatare"...

Desigur, în fiecare astfel de constatare (de deces) există o puternică dorință, chiar de rugă adresată DoamneDoamnelui de a face să nu fie adevărat. Nu sânt o excepție, deci și eu...

În favoarea optimismului: la viitoarea vizită Dr. Schaan are să-mi prescrie un medicament mai puternic decât acesta, deci are să-mi scadă glicemia... Dar oare are să-mi scadă și oboseala asta cumplită, paralizantă, împiedecătoare de a lucra, fie și trei-patru sferturi de oră

pe zi ? Poate că da. Iar dacă poate-că-da - cum am să profit de suplimentul de viaţă acordat de industria farmaceutică ? Ce am să mai scriu ?

Şi aşa am comis prea multe cărţi. Unele mai aşa, altele mai aşa - nu toate bune, măcar acceptabile. Dar se întâmplă şi la case mari...

Dar, aşa. Singurul lucru pe care ştiu să-l fac: să scriu cărţi. Bune, proaste, publicabile, publicate ori clădite în stivele "ediţiei de autor" (citeşte: postume), dar să pot înnegri hârtia.

Această obişnuinţă de meseriaş...Fiindcă prozatorul este un truditor, un muncitor, un lucrător. Şi el se trezeşte fără-rost, dezorientat, inutil - când nu mai are ce lucra; şi el sufere de "inactivitate" - obişnuinţa, inerţia.

Iată, eu îmi mai dau iluzia că lucrez, scriind o jumătate de pagină din acest jurnal. Dealtfel nu este pentru întâia oară când jurnalul mă salvează. Inutil să regret că nu am ţinut jurnal înainte de exil - am povestit în câteva rânduri tentativele, renunţările, promisiuniile (că nu voi ţine jurnal), chiar jurămintele.

Or, dacă mai pot scrie câte ceva în jurnal, nu e totul pierdut. Contează actul scrisului, nu rezultatul. Rezultatul n-are decât să fie prost (ca literatură), contează colacul de salvare (sub formă de pai...).

Eu - vorba mea - trebuia să fiu mort demult. Şi pentru că părinţii au murit devreme (mama la 65 ani, dar după 13 de agonie, tata la 58 ani), dar şi pentru că "prilejurile" nu mi-au lipsit. Iar dacă se ia în seamă că nu cred într-o viaţă dincolo de moarte...

Joi 13 decembrie 2001

Imediat după însemnarea plângăcioasă de mai sus, m-am apucat de trecut în alt "calibru" jurnalele pe 1999, pe 2000 - şi chiar acesta, pe 2001, azi-mâine încheiat. Si dă-i, si luptă, neicusorule, dintr-odată m-am simţit la mine, în mine. Dovada: aseară, luîndu-mi glicemia am găsit-o sensibil scăzută... Nu a fost o surpriză: o simţeam; după mine... Că adică: dacă am ce lucra, mi se ameliorează şi sănătatea (de parc-aş fi neamţ...).

(...) Ieri şi azi: ceaţă, mohorală - de parcă ar fi iarna-pe uliţă, la Belleville.

Sâmbătă 15 decembrie 2001

Să rezum ce nu am notat la timpul potrivit:

Duminică 9 dec. mi-a telefonat Bocholier: că a terminat primul capitol din B. şi că mi l-a pus la poştă; că nu ştie când va veni încoace, probabil încolo, după Anul Nou.

Drept care a doua zi, luni, i-am pus la poştă exemplarul pregătit pentru traducător.

Eu am primit capitolul tradus de el ieri. Sper să fi ajuns şi exemplarul întreg în sens invers.

După o primă lectură mi s-a părut a fi bun traducător (nu doar pentru că vorbeşte şi scrie româneşte). Câteva scăpări fără importanţă, uşor de corectat. Rămâne de văzut dacă va accepta să facă traducerea înainte de a avea contract.

Ger. Astă noapte, pe balcon: minus 4 grade. A îngheţat apa din găleata de plastic. Au îngheţat şi dragele de măzărichi urcăcioase - "recolta a doua...", ieşită din boabele căzute ale primei şi din lăstarii târzii ai tulpinilor epuizate. Sper ca florile-arbust şi levănţica (şi leuşteanul !) să nu fi suferit: le-am pus la adăpost, învelite...

Aflu, din *Contemporanul* că Virgil Tănase a fost (re)numit director al Centrului Cultural de la Paris. A cam aşteptat, Ţonţu: un an ! Îmi imaginez luptele-seculare duse în ţărişoară, dările din coate şi ghionţii colegiali întru facere-loc... Şi uite că a învins tot "porcul de Tănase" ! El este "porc", nu pentru că este porc, ci pentru că nu i-a oferit postul amicului Ţepeneag - să mai fie şi el director, că Tănase a fost în cealaltă "legislatură"...

Duminică 16 decembrie 2001

Într-un număr din 22 (probabil de prin august) Gelu Ionescu scrie un lung studiu despre Monici. Mi-a atras atenţia următoarea convingere geluionească:

Dacă n-ar fi existat Monicii, nu ar fi fost cunoscuţi (în Occident?) nici Paul Goma, nici Ion Caraion...

Am să caut numărul şi am să transcriu exact citatul. Oricum, sensul este acesta. Hai să admit (fiind eu băiat bun) că pe mine "m-au făcut" Monicii (deşi intră în concurenţă aspră cu Ţepeneag... Dar pe Caraion? Ce-o fi fost în capul Ionescului, altfel: Gel' ? Cum anume, când l-au făcut ei cunoscut (celebru ?) pe Caraion ? Acum să fiu rău, să-l las pe Gelu de-o parte şi să răspund la chestiune: Monicii l-au făcut cunoscut/celebru pe Caraion:

a) atunci când, la rugămintea lui Caraion de a-i trimite de la Paris un medicament, Virgil Ierunca i-a cerut - tot prin poştă:

"Trimite-mi ordonanţa..." ?,

iar securiştii noştri cei culţi l-au luat la bătaie pe Caraion, cerîndu-i să spună... "care ordonanţă"? - crezînd că ordonanţa în chestie este strâns legată de... *ordin* (de acţiunea subversivă, anticomunistă...) şi înseamnează pur şi simplu "reţetă", - numai că Virgil Ierunca, bietul de el, uitase limba română în mai puţin de 20 ani (povestea s-a petrecut prin 1964)...;

b) sau poate îl vor fi făcut cunoscut/ celebru pe Caraion în 1997-98, când au declanşat campania împotriva lui, asmuţindu-i şi pe căţeii patriei literaturioase: Liiceanu, Manolescu, Matei Călinescu, Grigurcu, Buduca...?

Luni 17 decembrie 2001

Am găsit revista (*22*, 7-13 august 2001) cu studiul lui Gelu Ionescu despre Monici. Citez - deci (numai pasaje subliniate de Răducă, expeditorul):

"Virgil Ierunca vrea să-şi construiască posteritatea (falsă, de fapt) a unuia care nu s-a înşelat, aruncînd în foc dovezile contrare."

"E perfect adevărat că fără Virgil Ierunca şi Monica Lovinescu, nici Caraion, nici Goma nu s-ar fi bucurat de succesul şi prestigiul ce le-au avut. Dar în cazul primului decepţia a fost pentru noi toţi enormă, începînd cu momentul în care au apărut oribilele texte din *Săptămîna* şi sfârşind cu alte revelaţii ulterioare; în cazul celui de al doilea Virgil Ierunca - şi oricine altcineva - nu putea anticipa proporţiile apetenţei pentru o viziune latrinară asupra lumii şi a oamenilor, viziune extinsă în chip delirant de la comuniştii şi colaboraţioniştii din ţară la prietenii şi binefăcătorii de la Paris"

Vorbind despre momentul 1977, Gelu Ionescu scrie:

"...acţiunea lui Paul Goma (...) este cel care contrazice, cel puţin pentru un timp, regula generală, rostită cu amărăciune: scriitorii români văzuţi ca nişte «orfani ai curajului»: exemplul lui Goma va fi exploatat până la saţiu - spun asta în calitate de ascultător".

Reiese (nu am citit volumul lui Ierunca **Trecut-au anii...** că diaristul a aruncat (sau/şi a ars) caiete în care notase "încrederea în cei doi-trei oameni" care ulterior l-au dezamăgit (Caraion, Goma, Ţepeneag). Va fi adevărat, nu va fi adevărat - Dumnezeu să ştie. Oricum: dacă ar fi publicat şi acele "caiete", orgoliosul Ierunca, Omul care nu s-a înşelat niciodată ar fi produs un Vavilon bis: adică o realitate, nu doar subiectivă (ca oricare consemnare în jurnal), ci una falsificată - ca a Monicăi Lovinescu despre emisiunea lui Polac, ori expediată cu greaţă, ca... vorba lui Gelu Ionescu: "latrinară".

Or lumea - şi literatura - este făcută şi din căcat, oricât şi-ar astupa nasul cu batista parfumată persoane bine-crescute ca Gelu, ca Virgil, ca Monica...

Joi 20 decembrie 2001

După Anul Nou am să trimit înregistrările pe CD.

JURNAL
2002

IANUARIE

Joi 3 ianuarie 2002

Eram convins că am început a nota din chiar 1 ianuarie... Voi fi pierdut... hârtia... (...)

Ger. Am impresia că mi-a înghețat - ca să spun așa - leușteanul... (...)

Duminică 20 ianuarie 2002

Azi tata ar fi împlinit 93 de ani - dacă n-ar fi murit la 58...

A fost Bocholier pe aici. Impresie foarte bună. Numai că... nici el nu a câștigat la loterie, ca să traducă fără plată (deocamdată, sper eu...). A rămas să mai facă vreo 20 de pagini, cu acelea să mă prezint editorilor...

...Dacă am să mă prezint cu **Basarabia**... Înainte de vizita lui Bocholier începusem a fi încercat de îndoială: a) îi interesează pe francezi o asemenea carte ?; b) este **Basarabia** o carte bună ? Cum nu am căpătat răspuns de la mine însumi, m-am mutat cu gândul la altă carte: **Sabina.** Am revăzut-o pe ici pe colo. Acum este gata de imprimat (din păcate, la imprimanta ordinatorului, nu la imprimeria editurii ALL, cum fusese promisă...

Culcer mi-a telefonat că l-a contactat pe internet Andrei Vartic - vrea coordonatele mele... Eram încă în casa din Jean Moulin când au încetat contactele dintre noi. I-am scris în două sau trei rânduri pe singura adresa disponibilă redacția revistei *Basarabia:* nu am primit răspuns. Am aflat mai târziu că nu mai era acolo... Bine, dar o scrisoare poate fi re-condusă, ori dată în mână destinatarului, nu ? Ei bine, și basarabenii sunt români: nu i-au transmis lui Vartic scrisorile mele, cu toate că noua echipă mă contactase pentru colaborare: Irina Nechit, cunoscută la Die (Drôme) în toamna lui 1996, promisese că la Paris are să mă viziteze (împreună cu Galaicu-Păun). N-a(u) venit - atunci am înțeles că Buzura își băgase coada lui de Fărăviolenţist purtător de cuvânt al Securității, îi va fi șantajat cu banii: dacă-i mai publică pe Grigurcu și pe Goma, nu le mai dă fond'... Iar ei au ascultat... Ce nu face basarabeanul știutor de carte pentru un fond, acolo - ca Vitalie Cibotariu, de la *Contrafort* - și argat al lui Buzura. O să-i retelefonez lui Culcer, am să-l rog să-i transmită el pe internet adresa mea. (...)

Marți 22 ianuarie 2002

Am terminat pregătirea textului **Gherla/ Lătești:** 240 pagini. Iarăși sentiment de gol. Nu mai văd unde pun piciorul.

Sâmbătă 26 ianuarie 2002

Am ajuns şi azi... Între timp am pregătit **Bonifacia** - să fie. Aceeaşi senzaţie plăcută-neplăcută, înălţătoare-depresivă, excitantă-provocatoare de greaţă: muzica. Eram gata să spun: muzica altora, la care eu particip doar ca auditor, însă e sigur: dacă aş fi eu compo-zitor sau doar interpret (oricum, productor de), nu m-aş simţi mai bine.

Am încercat să desluşesc această stare în **Sabina**. Nu cred că am reuşit să mă fac înţeles - de mine. Nu am izbutit să-mi fac un desen, ca să văd, eu: muzica, pentru mine e ca un drog, ca un viciu, ca o vrajă (în sensul: vrăjit de vrăjitoria unei vrăjitoare: substanţă, femeie). Oricum: sânt fericit, în extaz atâta vreme cât mă aflu *în* muzică - dar brusc nefericit - ca după dragoste trupală - când mă trezesc (*din* muzică) şi constat că pierd timpul, că pierd ascuţişul cu care percepeam lumea. Să mă despart de muzică - ce păcat, ce durere, era atât de bine, atât de la adăpost *în* ea... Dar o fac. Nu pentru că mi-ar plăcea (să mă desparte de ea), ci probabil pentru că am ajuns să am antrenament în materie de despărţiri. De privări. De lipsări.

Jumătate din viaţă mi-a fost anihilată, amputată de lipsuri materiale: sărăcie, mediu social, condiţie de marginal (refugiat); de cealaltă jumătate de viaţă m-am ocupat eu însumi, eu mi-am stricat-o, interzicîndu-mi acele plăceri care m-ar fi făcut vulnerabil în faţa Balaurului politico-poliţist: Securitatea.

Din acest motiv nu am avut maşină (automobil) - sărac eram, dar ce nu făcea românul sărac, pentru a avea maşină? Ei bine, eu m-am... abţinut (şi nu a fost din cale-afară de greu): o maşină făcea să se multiplice cu 10 (numai?) pericolul de a... avea o întâlnire (cu totul şi cu totul întâmplătoare) cu un tractor d-al nostru, dân popor;

Din acest motiv m-am abţinut de la băutură. Încă o dată: sărăcia nu m-ar fi împiedecat deloc să beau - aş fi făcut ca ceilalţi: aş fi luat bani de la Fondul Literar şi i-aş fi pişat la closetul restaurantului Casei Scriitorilor. Însă n-am vrut să ofer Securităţii şi acest ciomag cu care să mă altoiască: ştiam, vedeam în jur: băutura îl face pe om vulnerabil, slab, fragil, şantajabil - eu îmi închipuiam că am alte "chestii" de făcut în viaţă, deci trebuia să renunţ la plăcerile obşteşti. Nu eram un abstinent, la o lună ori la un trimestru mi se întâmpla să fac un chef straşnic. Atunci - într-un timp dat - beam cantităţi infinit mai importante decât colegii de pahar, dar spre deosebire de ei, eu făceam o beţie simpatică, veselă, sentimentală (dar nebăloasă) şi, din câte aflam după aceea, nescandalagie; nici mă dedam nici la vitejii-alcoologii de-ale lui Ţepeneag, nici la... ofense (acelea erau rezervate stării de trezie...);

Din acest motiv m-am dat mereu cu mâna stângă peste cea dreaptă (şi invers) de fiecare dată când îmi pleca ochiul (sic) după mersul unei femei... Este adevărat, în această materie (re-sic) mă lucra şi teama de gagici de-ale Securităţii...

Pe scurt: tot interzicîndu-mi de-fruptul, m-am trezit... postnic de profesie. Asta trebuie să fie şi în privinţa fruptului numit: muzică.

Sau poate mă laud eu, ca să par interesant.

Duminică 27 ianuarie 2002

M-am sculat din pat degrabă, să notez visul avut - unul grozav, un vis extraordinar de... productiv (literar, se înţelege). Fatalitate! Nu mi l-am mai adus aminte. Ce păcat: un vis aşa de buuun...

Şi dacă m-aş apuca să scriu despre cum Autorul nu-şi mai aminteşte visul (bun) şi, cum, tot căutînd, scrie cartea...?

Repet ce am mai zis-scris: muzica - cea bună, cea frumoasă, cea înălţătoare, cea consolatoare... - mă anesteziază, mă bruiază, mă înceţoşează, îmi provoacă diversiuni, mă împiedecă să mă gândesc la cuvinte. Muzica divină mă sâcâie, mă perturbă, mă opreşte din mers, îmi retează cursul cuvintelor. La urma urmelor, muzica mă oboseşte. Mă stoarce de vlagă. Mă lichefiază. Între noi ar domni oarecare pace, dacă m-aş rezuma la o asculta - la radio, pe discuri. Înregistrarea (pe casete, pe minidiscuri) mă istoveşte. Cu atât mai definitiv, cu cât îmi place ceea ce fac (la plăcerea ascultării se adaugă şi aceea, nu mai puţin... artistică, a tezaurizării; a opririi-clipei).

Luni 28 ianuarie 2002

Alt vis, şi mai năuc: visasem - în vis - că visasem, iar visul acela promitea să fie bun, productiv... Numai că nu mi-l aminteam. Atunci mi-am zis:

«Dacă ies din vis - mi-l aduc aminte!» - am ieşit din vis, din visul din vis - nimic: nici măcar o umbră din ceea ce ar fi trebuit să fie.

C-aşa-i viaţa: vis (trecător)...

Se poate explica frecvenţa - şi contorsionamentul - viselor din ultima vreme: nu mai am ce scrie.

Tot visînd - acum vorbesc de visul cu ochii deschişi - la o revistă, m-am trezit... speriat: cum să fac, eu, o revistă? Mai întâi: nu mă pricep la meseria asta (ca Dimisianu, de pildă, el ştie *cum*, toată viaţa a făcut *cum* îi porunceau alţii - şefii); apoi: cât de "obiectivă" ar fi ? Dacă ar fi (obiectivă) nu ar mai fi revista mea, ar fi a maselor largi populare, ar semăna cu celelalte, în rău; dacă ar fi... subiectivă, atunci aş putea foarte bine să mi-o fac acasă, eu, eu s-o distribui în familie, eu

s-o citesc - cu glas tare, la prânz (nu: mult mai bine: la cină). Pentru că, la urma urmei, totul se reduce la bani - dacă aş avea bani, i-aş încredinţa cuiva priceput şi i-aş propune: «Fă, domnule o revistă bună - dacă se poate, foarte bună!» Dar cui să mă adresez?

Marţi 29 ianuarie 2002

M-am trezit cu cele mai bune intenţii - nimic. Nu e suficient să vrei, mai trebuie să şi poţi.

Şi iarăşi m-am lăsat purtat de iluzii (de publicare). Fiind solicitat să dau "ceva", mi-a scăpat mâna inimii şi am încredinţat **Basarabia** şi pentru a fi publicată fragmentar, fie... separat, în volum. În oricare alte "condiţii", cu oricare alt autor - aşa s-ar fi întâmplat, aşa ar fi fost normal să se petreacă lucrurile. Nu cu mine. Mai deunăzi, Luca Piţu, constatînd că sânt mortăcios, a încercat să mă consoleze: Nu trebuie să iau în seamă piedecile actuale, fiindcă, oricum, am o operă... Chiar dacă ar fi adevărat - că am "o"; chiar dacă unii se consolează cu gloria postumă, eu nu sânt dintre aceia. Nu cred în viaţa de apoi, nu mă satisface "gloria" - fie ea şi antumă. Dorinţa mea este pedestră, terestră, mijlocie, modestă: să mă pot exprima - în timpul vieţii şi activităţii mele. Or asta nu se poate.

Pe timpul comunismului nu am avut voie să mă exprim în limba în care scriu din motivul simplu: scrierile mele erau împotriva comunismului, iar la Poarta Publicării vegheau căcănişti comunişti ca Gafiţa, Ghişe, V. Nicolescu, Dodu Bălan, D. Popescu-Dumnezeu;

Pe timpul "anticomunismului", după un(e) valse-hésitation de 2-3 ani, scrierile mele - în continuare: anticomuniste, dar şi anti... "anticomuniste" nu au mai fost acceptate, fiindcă la Poarta Publicării vegheau căcănişti colaboraţionişti ca Manolescu, Liiceanu, Adameşteanu, Sorescu, Papahagi, Blandiana, Zaciu, Al. Ştefănescu, Eugen Simion...- şi încă alţii, mai mărunţi, dar fie zeloşi, fie interesaţi, dirijaţi nu chiar din umbră de Monica Lovinescu şi de Virgil Ierunca.

FEBRUARIE

Miercuri 13 februarie 2002

Nu am mai notat, fiindcă m-am ţinut - şi mă ţin, pentru încă vreo săptămână - de un text ceva mai lunguţ, cca 50 pagini.

Noutăţi: mi-a scris Breban. Laszlo mi-a trimis o carte semnată: Eva Behring, **Scriitori români din exil 1945-1989**.

(Am fost surprins să găsesc luna februarie ne-începută).

Joi 14 februarie 2002

Ieri am terminat **Basarabia şi "Problema"**: 60 pagini. Urmează corectarea.

Cică aş fi fost şi eu (pe lângă Ştefana Bianu, Ioniţoiu, Radina) dat afară din comitetul bisericii. Iată, în sfârşit, o veste bună! Duceam dorul unei excluderi...

(...)

Marţi 19 februarie 2002

Ştefana, ieri: că a vorbit (în fine !) cu Davidescu la telefon. Veşti proaste: Dacia publică doar un volum din două. De ce? a întrebat bietul autor, care aşteaptă de trei luni apariţia mărturiei integrale. «Fiindcă aşa a zis doamna Cesereanu». Ştefana a telefonat la editură. Acolo nu l-a mai găsit pe cel cu care vorbise în decembrie - şi care se ocupa de Davidescu - era altul. Care a mai adăugat: "Volumului II e la doamna Cesereanu şi dânsa nu ni l-a dat încă şi nu ştim unde este...»

Asta este. Guloagoloaga Cesereanu, neîndrăznind să răspundă în presă la atacurile mele (dealtfel piezişe, nu cred că i-am scris numele) se răzbună, alături, pe bietul Davidescu. Întâi Ştefana, apoi Ana - care aveau o bună opinie despre ea - au recunoscut că aveam dreptate când o "vorbeam de rău" de vreo doi ani.

Aş fi preferat să nu am prilejul să mi se dea dreptate.

Luni 25 februarie 2002

Astă-noapte, pe la orele 1 Anei i s-a făcut rău. Se sufoca (de două zile o chinuia o bronşită pe care o trata cu tutun...). Filip a telefonat la Pompieri (ei, fiind militari, sunt mai rapizi decât ţivilii), în 5 minute au venit şi au transportat-o la spitalul Tenon, din Place Gambetta. La 3 mi-a telefonat Filip: că Ana a fost admisă. Azi am fost amândoi în vizită. Mergea mai bine. Mâine mă duc iară. Şi poimâne. Şi cât o fi.

Joi 28 februarie 2002

Veşti bune, veşti proaste. Se pare că Ana are să mai fie reţinută. Cu o "corectare" - depinde ce vor da examenele de mâine.(...)

MARTIE

Luni 4 martie 2002

Deci: duminică 25 februarie Ana a fost internată la Tenon, la cardiologie. Sâmbătă 2 martie a fost liberată. De atunci şade numai în casă, doarme mult - şi e fericită că a scăpat de spital.

Ieri ne-a vizitat doamna Slama-Cazacu - ne-a dăruit un volum de proză, "Meşterii", editat de Polirom.

Vineri 1 martie a telefonat de la Strasbourg Luca Piţu. S-a întors. Mi-a promis două reviste în care aveam şi eu câte ceva - minune: a doua zi erau în cutia mea poştală. *Hyperion* şi *Antiteze*, numerele recente. Prima publică întâiul capitol din **Basarabia**; a doua reproduce o scrisoare a mea din 1996 către Luca Piţu - despre Mazilescu.

Azi, iar o primă-zi-de-primăvară: soare - dar rece, abia 2°. Am semănat zorele, vâzdogi, viole.

Am impresia că am încheiat **Basarabia şi "Problema"**. Ieri i-am dat ultima (sic) perie... Faţă de varianta trimisă acum vreo zece zile, este mai "bogată cu un subcapitol la cel dedicat lui Oişteanu. Sentimente împărţite: sânt mulţumit, ştiu că am scris un text bun - în acelaşi timp am impresia că l-am scris degeaba: nimeni nu are să-l ia în seamă - de frică, se înţelege. (...)

Joi 7 martie 2002

Am primit invitaţie la o serată de literatură maghiară - pentru azi, 7 - din păcate la patru merg cu Ana la doctor şi nu se ştie cât aşteptăm - iar de acolo să merg la unguri - peste puteri.

Aseară la televizor, ultimul volet din emisiunea lui Patrick Rotman despre Algeria. O tragedie - nu doar pentru bieţii ocupaţi, dar, cine ar fi crezut: pentru... bestiile de ocupanţi! Ascultînd mărturisi-rile - după 40 ani...- ajungi să îi compătimeşti pe torţionari: sărmanii, ce puteau face, erau prinşi în angrenaj, disciplina militară, teama de a fi judecaţi ei înşişi pentru trădare... Un profesor de clasice, chiar de nu torturase cu mâna lui, a recunoscut că era şi el fascinat de şedinţele de tortură şi că, dacă i s-ar fi dat ordin, "sub constrângere", ar fi torturat,

"dintr-un sentiment de milă faţă de muribunzi..." Acelaşi spunea că, "în asemenea împrejurări" (război, ordin de represiune), nu mai contează *cultura individului* prins în angrenaj. Cultura nu este o frână, un filtru, o cenzură a pornirilor bestiale. Mai toţi - ofiţeri, ofiţeri superiori, dar şi ostaşi în termen - regretau, acum, că făcuseră ce făcuseră, dar spuneau că nu exista ieşire. Ce să fi făcut: soldaţii simpli erau legaţi prin legea-tinerilor: cine nu face ca toată lumea este "degonflé" (dezumflat), deci este supus persecuţiilor de grup.

Totuşi, au fost trei persoane, doi militari de rang superior care şi-au dat demisia şi au vorbit despre tortura în Algeria (şi au fost judecaţi, condamnaţi) şi un civil cu nume germanic, păcat că nu l-am notat. [...]

Vineri 8 martie 2002

...Am întrerupt, ieri, fiindcă a trebuit să o însoţesc pe Ana la doctor. După ce ne-am întors, eram atât de obosit, încât nu am mai continuat. Deci o las moartă cu Algeria.

Dar ţin să notez aici impresia făcută de ultimul volet al documentarului Sviatoslav Richter, vânat tot de Bruno Monsaingeon:

Desigur îl ascultam pe Richter în România - numai la radio şi pe discuri. Aveam, înregistrate la Casa de discuri Melodia, printre altele Clavecinul bine temperat şi Arta fugii: pe acestea le-am lăsat Bibliotecii Centrale când am plecat, însă Radu Stan mi-a spus că Biblioteca le-a refuzat şi că i le-a trimis lui socru-meu - eu nu am avut ştire despre aşa ceva. Aici, la Paris, când a venit la un moment dat Marius Robescu pe la noi, l-am invitat (la sugestia sa...) la o cafea la Deux Magots... Ne-am aşezat pe terasă, la soare... (dar am mai scris scena, în Jurnal I-III). La un moment dat, Marius m-a întrebat dacă persoana care trecea prin faţa noastră, pe trotuar, era Beckett. I-am răspuns afirmativ. Robescu m-a întrebat dacă trece frecvent pe-aici - am spus că da, locuieşti prin preajmă. Marius s-a uitat în urma lui Beckett cât s-a uitat (până a dispărut), după care şi-a întors privirea spre mine: uimirea, admiraţie, un strop de gelozie... Eu însă i-am atras atenţia la "altcineva", la masa din stânga noastră. Marius a răsucit privirea încotro îi indicam, apoi a întors spre mine ochii cât cepele; fără cuvinte m-a întrebat dacă e chiar "el" - am încuviinţat, adăugînd că, dacă se vorbeşte ruseşte, acolo (deşi nu era deloc un argument hotărîtor)... Ştiam că şi Marius era "musikalisch", deci înţelesese cine era acela şi ce reprezenta... Richter. Când s-au mai aşezat apele i-am spus lui Robescu: să nu-şi imagineze că eu, măcar săptămânal, mă aşez la o cafea, la Deux Magots - şi că, deci, săptămânal îl văd pe Beckett...; nici că măcar anual la masa de alături se află - în carne şi oase - însuşi Richter...Nu ştiu de ce, dar am avut convingerea că Marius a luat măr-

turisirea mea, fie exagerat de modestă, fie de de-a drepul mincinoasă.

Bineînțeles, de atunci nu l-am mai văzut, pe viu, pe Richter. Dar l-am ascultat - la radio, pe înregistrări. Eram și eu amuzat-înciudat de faptul că nu-i place Mozart și că "îl preferă pe Haydn" - ca și cum o absență trebuia compensată prin o prezență; ca și cum nu ar fi încăput amândoi în inima și sub degetele lui...

Mi-am adus aminte că citeam undeva: Richer - atât de foarte-inteligent (am reținut această precizare) - era incapabil să interpreteze măcar corect 16 măsuri din Mozart - "în schimb" (mi-a rămas și acest "schimb") Horowitz, legendar de prost ("con"), după doar 8 măsuri din Mozart îți stoarce lacrimi... Această comparație... coană, ca să mă fasolesc și eu pe fran'zește, m-a amuzat, dar esența ei mi-a rămas: Richter nu are cârlige cu Mozart - nu are și gata! În schimb...

Nu-i nici un "în schimb".

În fine, filmul se încheie cu imagini ale lui Richter spre sfârșitul Concertului Imperial. Mărturisește: «Nu mă mai aud, deci nu mă mai recunosc. M-am dezacordat. Aud - și interpretez cu un ton întreg mai jos. Nu mai am auz absolut. De aceea nu mai concertez...»

Cuvintele explicau imaginea: un om, nu atât îmbătrânit (își pierduse și genele...), cât dezacordat; golit. Încă o dată: rămăsese numai craniul - și ochii fără gene - învelișul nu mai închidea, nu mai conținea nimic. Era timpul să plece. Mi-a rămas imaginea - ca un piron bătut cu nădejde în frunte. De a mea vorbesc.

Duminică 10 martie 2002

Mi-a telefonat Laszlo: că se lansează în aventură editorială. Se va numi - firesc: Amici. Mi-a cerut și mie câteva titluri - pentru pornire-sponzorizare, am înțeles. I-am trimis **Săptămâna Roșie**, ultima variantă, precum și alte patru-cinci propuneri de editare. (...)

Joi 14 martie 2002

Ieri am primit vizita unui tânăr istoric ardelean (din Cluj). Când mă contactase telefonic îl avertizasem: vine la mine ca să discutăm - nu ca să-i povestesc... A zis: Da, da. I-am spus: să citească întâi, apoi discutăm - a zis da, da. A venit cu un casetofon: i-am spus că nu dau interviuri. De acord - discuție. Numai că, în curând mi-am dat seama că istoricul care venise la Paris pentru un doctorat nu știa mare lucru despre... materie. La dreptul vorbind, nu știa nimic... A rămas trei ore -i-am povestit câte ceva (nu-l puteam lăsa să plece cu mâinile goale).

M-am hotărît (pentru a câta oară ?): nu mai accept "dialoguri" de acest gen. Nu mai am energie, nu mai am chef, nu mai am nimic.(...)

Sâmbătă 16 martie 2002

Ieri am început să dactilografiez **Culoarea...** pentru internet.

Chinuitor: mă străduiesc să copiez întocmai, să nu adaug, să respect textul scris în ianuarie-martie 1978 (e foarte-foarte greu: nu sânt dactilograf, ci, vai de capul meu, scriitor); trăgînd în jugul corectitudinii (sic) dactilografierii, mă simt mândru că pot face așa ceva; spre deosebire de Țepeneag, de Zaciu și de încă alții, care și-au ajustat scrisul datat la actualitatea lor - distanța în timp fiind de 10-20 ani.

Cine va prețui această onestitate scriptică? În primul rând eu; în al doilea: Ana-Maria. Îmi ajunge.

A P R I L I E

Luni 1 aprilie 2002

Ora 10,45: Ștefana îmi telefonează, plângînd: A murit Fănel Davidescu. Am înțeles: când Rodica Pop telefonase (sâmbăta trecută, adică în 30 martie) nu a dat de el la Constanța. Telefonase la Ploiești, la frate-său George: așa a aflat că Fănel fusese... îngropat de o săptămână! - adică din preajma Bunevestiri...

Dumnezeu să-l ierte.

Ștefana mă asigură că apucase să aibă în mâini primul volum.

Măcar de-ar fi adevărat.

Ce viață de câine a avut și omul ăsta...

Luni 15 aprilie 2002

Acum - la orele 19 - am terminat de copiat **Culoarea curcubeului**. Face vreo 200 pagini. Am început copierea exact în urmă cu o lună, în 15 martie.

Vineri 19 aprilie 2002

N-am nici un chef să scriu în jurnal - dar deloc-deloc!

Duminică 21 aprilie 2002

M-am apucat de continuarea dactilografierii... **Ostinato**-ului! Să fie semn-rău?

Miercuri 23 aprilie 2002

Nu a fost semn rău, nici foarte bun: m-am oprit după 2 pagini. Nu merge copiatul unei ficțiuni - fiindcă îmi pleacă mâna întru rescriere și nu-mi pot pune frâne eficace, ca la mărturie. Va trebui să mă odihnesc o zi-trei-unsprezece.

Vineri 26 aprilie 2002

Obosit de moarte și sătul de ordinator, după cele patru săptămâni-și de trudă zilnică la **Culoarea...**, nu am avut puterea să notez o altă curiozitate franceză - în comparație cu mereele curiozități românești: duminca trecută în 21, a avut loc primul tur al alegerilor prezidențiale.

Eterni favoriți (și interlocutori): Chirac și Jospin; "dreapta" și "stânga". Al treilea om se (aut)dese(m)na a fi Chevenement. Despre Le Pen nu se vorbea, era deja clasat. Or, duminică seara, când s-au dat rezultatele primului tur: "tremblement de terre"!, vorba tuturor comentatorilor: pe locul doi, cu 17%: Le Pen! Eu aveam o temere: că Chirac va fi eliminat din cursă - ei bine, a fost scos din joc (vreau să spun: din piesa **Tragodia Socialistă**) Jospin.

Până aici o surpriză ca atâtea altele, peste tot, în toate timpurile.

Numai că în Franța e ca și în România (dacă la Paris până și birjarii vorbeau franțuzește...) - însă decalat; întâi România, abia apoi Franța.

Primul caz de frățietate peste frontiere între cele două mari popoare - vorbesc, desigur de marele popor român și chiar de poporașul (bine: poporelul) francez - l-am semnalat acum doi ani, în 2000, când, aici, a izbucnit "scandalul jurnalului lui Michel Polac" - atunci România o luase înaintea Franței cu 3 ani buni ("scandalul jurnalului lui Goma" avusese loc în primul trimestru al anului 1997); de astă dată întârziata Franță a mai redus din handicapul față de România: au trecut doar doi ani - și ceva - de la faimoasele alegeri din 2000, când față cu "duelul" Iliescu-V.C. Tudor, marile conștiințe naționale, anticomuniste, cu certificat (Doina Cornea, Blandiana, Adameșteanca, Manolescu, Liiceanu, Patapievici, Pleșu) trâmbițaseră alarma, zbierînd: «Să facem baraj fascismului!, Să votăm cu Iliescu!!» (care mi-a prilejuit articolul "Să fie interzis electoratul!")

Comparația se oprește aici. Nu am de gând să-mi provoc un atac inimal doar amintindu-mi de imensa idioțenie - exprimată! - din 2000, în România, așa că semnalez doar deosebirile - cu un termen la modă: "l'exceptiunea" franceză.

Politica franceză se afla, în momentul alegerilor din acest an, într-un hal fără hal: stânga, din nou la putere, în 5 ani reușise

performanța (!) de a copia toate marile greșeli ale dreptei, provocînd câteva cârteli în sânul coaliției (din partea comuniștilor și a ecologiștilor), dar doamne-ferește vreo critică, măcar o... mică-autocritică din partea vreunui guvernant, privind politica socială a socialiștilor - ca să nu mai vorbim de cea securitară. Or nemulțumirile populației nu fuseseră ascultate, ba chiar respinse ca "răbufniri de dreapta" de înfumurații obraznici din guvern care nu-și imaginau inimaginabilul: "populația pașnică" poate fi "electoratul răzbunător". Ca peste tot în lume, stânga cea generoasă a suferit de orbire... ideologică.

În Franța, în acest context, în două chestiuni:

a) socială: ei credeau că este suficient să fii de stânga pentru a avea dreptate în toate "disputele" - și în toate domeniile de guvernare, drept care au procedat la privatizări (dezetatizări) mult mai întinse și mult mai costisitoare decât făcuseră "reacționarii de dreapta"; au introdus idioțenia numită "35 ore" cu care au mulțumit câțiva lideri sindicali, dar nemulțumit pe toți sindicalizații - și mai ales pe agricultori pe care i-au obligat să lucreze... doar 35 ore pe săptămână!, în fine, regimul pensiilor a avut de suferit incompetența stângii - și în fine: securitatea cetățeanului.

În timpul campaniei electorale, stânga îl acuza pe Chirac de a "copia" programul lui Le Pen atunci când vorbea de securitate. În dezbaterile dintre dreapta și stânga, cretinii lui Chirac nu puneau întrebarea esențială atunci când unul de stânga nega existența insecurității grave - aceasta:

«Unde locuiți, în Paris? În ce cartier? Nu în banlieurile-fierbinți?»

S-a adeverit (și de astă dată) porecla: "la gauche caviar". Ei chiar credeau ceea ce tot ziseseră ei înșiși (după broșurile de marxism vulgarizat) că totul merge bine în Franța socialistă, iar cine afirmă contrariul - este un fascist fioros.

Când s-a dat rezultatul primul tur de scrutin și socialiștii au aflat că Jospin fusese, nu doar bătut, ci eliminat - au început reacțiile infantile, infantilizate, ale unei stângi care se credea proprietara Franței: urlete, plânsete, bocete, apoi injurii la adresa... celor rămași în competiție - în primele ore egal împărțite între Le Pen și Chirac...

Însă cum trecea timpul - folosit pentru dezbateri televizuale pe viu - s-a operat o mutație a... acuzațiilor (...)

Duminică 28 aprilie 2002

Nu mai povestesc, reproduc scrisoarea:

Paul Goma, 27-29 rue Bisson,
75020 Paris, France

Paris, 28 aprilie 2002

Către editura Dacia, Cluj,

În "convorbirea" telefonică de acum o săptămână, o persoană de sex gingaş, prezentîndu-se ca vorbind în numele editurii Dacia (fără a cunoaşte "dosarul" autorului nici pe al faptelor sale - vorba este de celelalte volume care zac de ani, printre ele şi **Butelii aruncate în mare**), m-a anunţat că editura are intenţia de a publica **Jurnal 1999**, deci să-i comunic, citez - nu doar din memorie, ci şi din înregistrare: «Ce *pretenţii* aveţi?»

I-am comunicat persoanei - gingaşe:

1. În urmă cu jumătate de an (prin octombrie 2001) refuzasem "contractul" trimis de editura Dacia, judecîndu-l capodoperă de incompetenţă în general, de lipsă de elementar respect faţă de cealaltă parte contractantă: autorul. *Nu am primit vreun răspuns - în sensul corectării indelicateţei, cu atât mai puţin scuzele datorate*;

2. În momentul convorbirii telefonice persoana gingaşă era, nu doar picată din lună în privinţa "dosarului" meu de la Dacia, dar nu cunoştea semnificaţia întrebării pe care însăşi o punea («Ce pretenţii aveţi?») - fiindcă, în limba română:

a) relaţiile dintre editor şi autor au fost şi sunt (în ciuda unor acci-dente), de colaborare, nu de competiţie, nu de adversitate, nu de care-pe-care-înşeală-primul;

b) un autor nu poate "avea... *pretenţii*" (faţă de editor), pentru că el este genitorul şi proprietarul textului propus, deci se află în poziţie de perfectă legitimitate ("pretenţii" pot avea impostorii, escrocii, hoţii, cei care se prezintă drept ceea ce nu sunt), deci el, autorul, nu "are *pretenţii*", el *pune condiţii*, legale, potrivit unei... *legi* numită *a* drepturilor *de autor*.

În încheiere, excedat de "pretenţiile" pe care le avea persoana gingaşă ca eu, autor, să-i comunic "ce pretenţii am", *i-am declarat că astfel prezentîndu-se situaţia, nu vreau să mai am a face cu o editură ca Dacia*.

3. Cu toate acestea, sâmbătă 27 aprilie primesc de la Dacia un colet cuprinzînd o scrisoare semnată Radu Mareş, un contract, şpaltul-prim al **Jurnalului 1999.**

Spre durerea mea, prietenul (epistolar, dar prieten) nu are un compor-tament prietenesc, fiindcă şi în acestă scrisoare trece sub tăcere două "litigii" - legate de:

a. *Soarta manuscriselor mele* predate lui pe când era director al editurii: d-sa plecînd, le-a lăsat de izbelişte, nu m-a informat că, dată

fiind situaţia, le încredinţează cuiva de încredere - manuscrise cărora eu, autor, le găsisem alt editor;

b. *Soarta cărţii de mărturii a lui Ştefan Davidescu*: în toamna anului 2001 d-sa îmi sugerase să scriu o prezentare - m-am conformat pe dată. D-sa a găsit textul acceptabil, însă la scurt timp mi-a scris, în panică, să dau alt text (fiindcă celălalt ar putea ofensa persoane onorabile, colaboratoare cu editura). Fiind vorba despre mărturia scrisă cu sânge a prietenului meu, Davidescu - pe care eu îl împinsesem la această autotortură - am cedat, am trimis un "înlocuitor" de o pagină. Rezultatul? Nici Dl. Mareş, nici Dacia nu s-au ostenit să confirme primirea textului de prezentare; n-am fost anunţat dacă volumul va apărea cu sau fără "contribuţia" mea; în fine, editura Dacia - care, se pare că ar fi tipărit *o parte din mărturia lui Davidescu* - nu a găsit de cuviinţă să mă anunţe că, în sfârşit, a apărut (*ceva, ceva*...); cu sau fără textul meu, solicitat de ea, de editură. Şi *nu mi-a trimis şi mie un exemplar - ca "instigator" al scrierii mărturiei, ca agent benevol al dirijării manu- scrisului spre Dacia, nu spre altă editură.*

c. *Soarta manuscrisului meu* **Jurnal 1999**:

- cules - **deşi anunţasem că nu mai vreau să public la Dacia**;

- cules - **dar nu şi corectat**, cum pretinde Dl. Mareş (de ce mi-a trimis mie, autor, şpaltul abia ieşit de la cules?: să fac eu şi treaba de corector?- adevărat, **Patimile după Piteşti**, volum pentru care D-na Bianu a plătit nişte dolari a fost scos aşa, necorectat, într-un hal de neîntâlnit nicăiri în lume).

d. *Soarta (viitoare) a mea, ca parte contractantă a* **Jurnalului 1999**: Dl. Mareş mă grăbeşte să dau "OK"-ul - ca cică să fie lansat la nu ştiu care Târg de carte:

- mă îndeamnă să semnez "contractul" trimis, *act* fantezist, ilegal, fiind redactat de persoane de rea-credinţă, altfel **de ce lipseşte menţiunea: "tiraj"** (atâtea mii - sau: "un exemplar - simbolic")?;

- dl. R. Mareş nu citeşte hârtiile pe care le garantează, altfel cum de a putut scrie: "drepturile de autor sunt 10%, mai mult de atât nefiind posibil", fără a observa: contractul [pe care am să-l prezint întru documentare "Uniunii Scritorilor Francezi", **Société des Gens des Lettres de France**, al cărei membru sânt], necomunicînd *"tirajul primei ediţii"*, cade în ilegalitate şi în ridicol?;

- **de ce lipseşte menţiunea:** *avans*, la încheierea contractului (atâtea milioane - sau: "un leu - simbolic")?

- **de ce prisoseşte** (art.1, pct. 2) citez: **"dreptul se cedează pentru** *toate tirajele şi ediţiile ce se vor scoate"?*

În cazul în care editura Dacia doreşte "normalizarea" relaţiilor cu autorul, degradate până la ruptură datorită exclusiv editurii Dacia, iată "pretenţiile" mele:

- Editura Dacia să-şi ceară scuze - mie - pentru tratamentul la care l-a supus pe Ştefan Davidescu, colegul meu de celulă, "consăteanul" de domiciliu obligatoriu - a cărui moarte a fost grăbită şi de nepăsarea editorilor, de ostilitatea colaboratoarei Dvs., lumina lumii, inventatoare a "gulagului românesc", cea care, neputînd lovi în mine, curajoasă-foc, a aruncat cu pietre, de după garduri, într-un nevinovat.

Şi iată condiţiile (normale, doar eu sânt autorul, nu numai... benefi- ciarul):

- Editura Dacia să trimită alt contract, corect, din care să reiasă şi drepturile autorului *(o singură ediţie, drepturile numai pentru limba română, tirajul, avansul)*, nu doar supradrepturile editorului garantate prin... omisiuni;

- Editura Dacia să facă necesarele corecturi ale şpaltului - aşa cum le-a făcut la cele trei jurnale - dar nu cum *nu* le-a făcut la **Patimile**...

Dacă editura Dacia este de acord cu aceste condiţii, să anunţe printr-un fax - tot prin fax îmi voi da încuviinţarea - urmînd ca prin poştă să-mi trimită contractele.

Desigur toate aceste demersuri se vor face bilateral: editură-autor, nu îl mai accept pe Dl. Radu Mareş ca reparator de serviciu al gafelor editorilor.

Însă dacă Dacia nu este de acord - Dacia să nu fie de acord.

În aşteptarea răspunsului - da sau ba - vă salută autorul fără "pretenţii" - însă cu depline drepturi.

Paul Goma

MAI

Vineri 3 mai 2002

Azi am fost cu Ana Maria şi cu Filip la cimitirul Père-Lachaise, la incinerarea lui Ion Omescu. Câte zbateri, câte demersuri, câte cheltuieli pentru deshumare, transport - până la urmă prietenul său, Philippe şi cu Alain Paruit i-au făcut o plecare demnă.

M-a impresionat preotul catolic (Fournier) care a slujit - deşi Ion se sinucisese; deşi era homosexual. Papistaşii au mai evoluat, s-au mai deschis, spre deosebire de musulmani, de evrei - pe ultimul loc rămânînd ortodocşii noştri dragi...

Duminică 5 mai 2002

Nu mai știu când am re-re-re-început să copiez **Ostinato.** Oricum, cu ceea ce era, a făcut o primă parte de 63 pagini. A doua a ajuns, azi, la 17 - ceea ce dă 100 pagini noi pentru 110 vechi.

Azi, alegeri.

Acum câteva zile mi-a telefonat Blandiana.

A doua zi am primit o scrisoare de la Iliescu.

Luni 6 mai 2002

Acum 25 ani eram liberat de la Rahova - Ana și Peter veniseră la Ministerul de Interne, ca să-și ia marfa-n primire...

Am mai copiat - am ajuns la pag. 125.

Luni 13 mai 2002

M-am oprit din copiat. Am făcut cca 120 pagini din prima parte. Croșetată bine. Nu mai pot continua. Și cred că nici rost nu are. Mă întreb dacă aceste pagini o să le dau pe internet. Poate.

Azi s-au împlinit niște decenii și ceva anișori de când ne cunoaștem - Ana și cu mine. I-am scris un bilețel, ca de obicei.

Să văd: mă odihnesc, acum, că nu mai copiez?

Niculiță a trimis un mesaj la Bibliotecă, Anei: că Rusan l-a anunțat: în 29 mai are să aibe loc colocviul cu pricina și îl invită și pe el să participe.

Marți 14 mai 2002

Am scris un textulete de o pagină și i l-am trimis Aurei și lui Niculiță, rugîndu-i să-l difuzeze la colocviul cu pricina:

Paris, 15 mai 2002

Către participanții la colocviul "Mișcarea Goma":

- Știați ce a fost "Mișcarea Goma" din februarie-aprilie 1977 și cu ce a fost ea mâncată, în sânge, de Securitatea condusă de generalul știind să se iscălească, Pleșiță?

Firește, nu, doar nu era să vă încărcați memoria cu amănunte preistorice;

- Știați cine a fost Paul Goma și cu ce a fost el mâncat de Securitate și de membrii eminenți ai Uniunii Scriitorilor Români în deceniile de interdicție de a publica:

I. 20 ani: din martie 1970 până în ianuarie 1990 (din care 7: 1970-77, în România, ca unicul "pământean" interzis);

II. din iunie 1990, când Liiceanu a retras apoi a distrus cartea de mărturii **Culoarea curcubeului** - nu întâmplător, cea despre... "mişcarea Goma"; după ukazul Monicăi Lovinescu din 1997: «Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma» şi definitiv de la editorialul lui Manolescu (*România literară*, 2 dec. 1998) intitulat "Adio, domnule Goma"?

Fireşte, nu: v-aţi ferit ca dracu' de tămâie: să se ştie că ştiţi?, doamne fereşte!, să aveţi probleme cu Serviciul de Cadre condus de Liiceanu, Pleşu, Adameşteanu, Manolescu, Zoe Petre, Băcanu, Geta Dimisianu, Pelin - supervizat de Biroul Politic al GDS, alcătuit din tovarăşii de nădejde: Brucan, Cîmpeanu, Tismăneanu, Antohi, S. Tănase...?

Pentru cei care folosesc termeni din limba rusă, fără a cunoaşte semnificaţia lor originală: *gulag, glasnosti, refuznik*, explic: *samizdat* se traduce prin: autoeditare.

Sunt, de decenii, un scriitor cvasi-interzis în limba şi în ţara mea, România, silit să recurg la samizdat (autoeditare).

Scopul anunţului de faţă chiar acesta este: de a indica eventualilor doritori modul în care pot "răsfoi" cărţile distruse de Liiceanu, de Sorescu, blocate de Viorica Oancea, de Papahagi, "deconsiliate" de Manolescu, Liiceanu, Pleşu, "contestate" de Monica Lovinescu:

Pe internet - la: **paulgoma.cjb.net**

şi la: **biblioteca.paulgoma.net**

Salutare! Ne întâlnim pe lumea cealaltă!

Paul Goma

Miercuri 15 mai 2002

Mi s-a luat un pietroi de pe inimă: nu numai că am terminat (de rasolit) **Ostinato**, dar sânt hotărît: nu mă mai apuc în veac de o asemenea treabă. Să rămână neinternetizate celelalte texte! Aceste luni de zile în care am copiat **Culoarea** şi **Ostinato** au fost nu numai nişte încercări penibile, extrem de obositoare - fizic - ci şi răzuitoare-pe-creier, vorba cuiva. Făcînd ce făceam nu mai eram capabil de nimic altceva, abia mai încropeam câte o scrisoare-urgentă. Aşadar: puţinul timp cât mi-a mai rămas mai bine îl folosesc plimbîndu-mă prin cartierul nostru drag, Belleville, ori făcînd floricelicultură pe balconu-ne suspendat - precum grădiniţa Semiramidelei - decât dactilografiind operele mele nemuritoare. Fiindcă: am scurtat demersul ultim şi din

pricina întrebării: «Dar oare merită acest text să fie transmis pe internet?», răspunsul venind, ghilotină: «Ba!»

Am dedus din scrisoarea lui Laszlo (după ce, în sfârşit, primise cele două plicuri), în afara enervării - din cauza opririi la cenzura poştală a României-cea-care-vrea-să-intre-în-NATO: conţinutul lor nu i-a provocat entuziasm debordant. "Săptămâna Roşie" nu a întrunit sufragiile, iar răspunsul-explicaţie în legătură cu natura editurii sale este ca un răspuns la poşta redacţiei: "deocamdată, nu". Mare suferinţă nu mi-a provocat, prima variantă fusese trimisă aşa, din... inerţie amicalnică, a doua în urma cererii lui de a-i da "ceva" pentru editură. Îi cunosc opţiunile - mai degrabă: temerile - încă de pe când "dialogam" despre Eliade şi mai ales în legătură cu Manea... Şi de pe când bănuiam că prietena lui de atunci îl influenţează - şi mă înşelam, după cum mi-a spus mai târziu, el, supărat.

Nu doar Laszlo a fost... contrariat de **Săptămâna Roşie**. Ci şi Mariana Sipoş - judecînd după tăcerea-i înţeleaptă care durează de trei luni, de la călătoria la Paris dimpreună cu Beligan şi cu Săraru... Din spusele lui Niculiţă, pe Rusan ea îl condusese la el, "pentru fotografii" - ceea ce n-ar fi un păcat, dacă "înainte", în vederea unui astfel de demers (la urma urmei, fotografiile ce urmau a fi expuse îmi aparţin, în toate sensurile, Niculiţă fiind păstrătorul), sau după vizită mi-ar fi telefonat să mă anunţe de ispravă. Nu a făcut-o şi aştept poşta încă vreo săptămână: mai ştii, îmi va fi scris, dar cum PTT-urile sunt lente...

Altfel, nici o veste de la Grigurcu - şi lui i-am trimis textul; nici de la Florescu (dar el nu scrie din principiu). Nici de la Cimpoi...

În schimb - dacă se poate spune aşa - am primit mesaje de la ne-scriitori. Vorba scriitorilor români: «Ei (nescriitorii) îşi permit să spună că le-a plăcut, dar noi (scriitorii) nu ne permitem...»

După surpriza plăcută pricinuită de Anca Haţiegan cu articolul din *Memoria* 1/2002, iată o altă ardeleancă tânără - şi după nume şi după revista în care publică *(Steaua,* 12/2001): Daniela Moisa care publică "Goma - gama refugiatului basarabean". Mi-a trimis revista Ruxandra Cesereanu. Zice că mi-a mai trimis-o, dar neprimind confirmare, mi-o retrimite. Mâine am să le scriu acestora două din urmă.

Seara: am primit o carte din America, de George Băjenaru, "Cititor în exilul creator" - în care există un text şi despre mine.

Adineauri a telefonat de la Bucureşti Flori Stănescu: dactilografiază... **Ostinato**! A trebuit să mă contorsionez, să găsesc o explicaţie a refuzului. Oricum, s-a întâmplat o pană de comunicare între noi. Pe ea, într-o scrisoare - de acum vreo lună - o întrebam dacă ar putea să-mi culeagă **Ostinato** sau **Din Calidor** sau **Arta refugii**. sau **Uşa**... Ea a vorbit (la telefon) cu Mircea, el va fi zis să chiar înceapă

şi... Se vedea că de sâmbăta trecută, când el a fost la noi, nu a mai vorbit cu Flori, sau vor fi avut alte lucruri mai importante de comunicat, că nu i-a spus că eu... mă oprisem din dactilografiat **Ostinato**!

Joi 16 mai 2002

Am scris Ruxandrei Cesereanu - antedatînd:
Paris 17 mai 2002

Stimată Doamnă Ruxandra Cesereanu,

Am primit revista *Steaua* din ianuarie 2002 cu textul semnat: Daniela Moisa. Vă mulţumesc pentru expediere - autoarei îi voi scrie câteva cuvinte atunci când voi avea adresa d-sale. Până atunci o salut.

În scrisoare mă avertizaţi de o viitoare surpriză din partea Ancăi Haţiegan. Dacă este vorba de "Memoria Memorialului" din *Memoria* nr. 1/2002, atunci vă asigur: am primit revista cu câteva zile înainte - şi răspunsesem, mulţumind.

Scrieţi că mi-aţi trimis eseul Danielei Moisa, "la vremea apariţiei". Regret, nu l-am primit. Este adevărat, în ultima jumătate de an poşta română s-a întors la obiceiurile de pe timpul Ceauşescului - se vede că aşa, cu securitatea şi cu cenzura pe după cap vrea Iliescu să intre în Europa.

Aşa stînd lucrurile, presupun că în plicul acela aţi pus şi o scrisoare; că în ea îmi vorbiseţi şi despre Ştefan Davidescu. Cum însă aceea nu mi-a parvenit, vă rog să repetaţi ceea ce îmi comunicaseţi în scrisoarea-pierdută. Dacă moartea lui Davidescu a fost o surpriză dureroasă pentru familie şi pentru prieteni, volumul de mărturii de la Dacia a constituit o surpriză revoltătătoare - în sensul propriu al cuvântului.

I - Ultima (cronologic) scrisoare din partea editurii Dacia vorbind de cartea lui Davidescu poartă data: 7.11. 2002 şi este semnată: Radu Mareş. După multe contorsiuni, îmi cerea să trimit - de urgenţă - un alt text care să figureze ca postfaţă. Nemaifiind vorba de mine, ci de cineva neiniţiat în tainele nepătrunse ale editorilor români (Davidescu), nu am cârtit, nu am tărăgănat, am scris trei-sferturi de pagină - am trimis. La sfârşitul scrisorii sale Radu Mareş scria - citez:

"De altfel, **textul integral al cărţii** (subl. mea) cules pe dischetă există în editură şi se tehnoredactează în viteză. **Au sosit şi banii de sponsorizare** (subl. mea) prin ANCD, cum a hotărît D-na Bianu".

Aşadar, sub garanţia stampilei editurii, Radu Mareş mă înştiinţa:

a) textul (cules pe dischetă) va fi editat în integralitate;
b) acoperirea financiară era realizată (prin D-na Bianu).

II. Ultima scrisoare primită de la Davidescu: "Constanța 05.12. 2001" - din care citez ce ne interesează:

"[un mesaj telefonic era de la] Vasile Dâncu, prin care mă anunța că mi-a intrat **cartea** (subl. mea) în lucru";

"Astăzi [5 decembrie 2001], după ce domnul Dâncu mi-a confirmat că **a primit o a doua postfață** (subl. mea) de la tine..."

În timpul redactării scrisorii, Davidescu primise un telefon de la Vasile Dâncu - "care m-a anunțat că azi [5 decembrie 2001] va expedia prin «Poșta Rapidă» contractul și un exemplar al cărții".

Rezum: la 15 decembrie 2001, Ștefan Davidescu știa: **cartea** sa de mărturii va apărea în curând.

Ușurat, știindu-l pe mâini bune, profesional și... inimal (Radu Mareș, Ruxandra Cesereanu, coordonatoarea colecției), am așteptat ca Davidescu să-mi anunțe fericitul eveniment (fie și cu o întârziere de 12 zile, cât face poșta de la Constanța la Paris): apariția **cărții**, iar după un timp să primesc un exemplar - ca prieten al autorului.

Nu am avut nici o știre. Din relatările D-nei Bianu, care, periodic, îl contacta telefonic pe Davidescu - nici o veste bună de la Cluj, ba la un moment dat una rea: că i s-ar fi spus "de către cineva din editură" că "mărturia nu se va publica în un (singur) volum - pentru că Doamna Cesereanu a luat la dânsa partea a doua și nu este de găsit" (partea a doua? Doamna Cesereanu?). Firește, nu am crezut în adevărul ziselor. Cum ar fi putut face Doamna Cesereanu așa ceva?

Și, iată, în loc să primesc o scrisoare sau, direct, un exemplar din cartea lui Davidescu, am primit vestea morții autorului.

Prietenii noștri de închisoare, de d.o., de parcă s-ar fi înțeles între ei, vorbesc de "cei de la editură - ei i-au scurtat viața..."

M-am abținut de la judecăți abrupte. Nu știu ce s-a petrecut cu Davidescu - o să aflu, în curând - însă știu ce s-a petrecut cu **cartea** (abia în urmă cu o săptămână am primit un exemplar din partea D-nei Bianu) - și ea stă dovadă materială:

Volumul de mărturii - despre care și Mareș și Dâncu vorbeau ca fiind "cartea" - **a apărut... parțial**. De ce, parțial? Cine a propus, cine a decis, cine a impus **ciopârțirea unui volum scos pe cheltuiala autorului**? - bănuiesc: bietul Ștefan Davidescu nu a avut mijloacele să se opună, măcar să protesteze împotriva acestui act de agresiune;

Dacă ceea ce a apărut reprezintă doar o parte din text - **de ce nicăiri nu se face mențiune: "prima parte" ?**

Pagina de gardă este mincinoasă: dacă nimeni nu contestă oportunitatea prezenței "Cuvântului înainte", cine a fost lumina lumii avînd ideea de a imprima și mențiunea: "Postfață de...", când ultimul

ştiutor de carte (şi needitor!) ştie că o postfaţă este acea chestie care se aşează la sfârşitul unui text. Or cei de la editura Dacia - ca şi coordonatoarea colecţiei (doar ea coordonează, nu?)- **au abuzat de mine: au publicat postfaţa la finele... unei părţi a textului şi nu la al întregului**.

Acestea - dacă nu mi le-aţi scris în scrisoarea-pierdută - vă rog să mi le explicaţi de astă dată.

Nu din alt motiv, dar şi această faptă înalt-culturală, specific naţională - întâmplată în capitala Ardealului, nu în cine ştie ce târg regăţenesc - trebuie consemnată; scrisă. «Las-că vă scriu eu!», ca s-o citesc pe Anca Haţiegan - care, întâmplător, mă cita.

În aşteptare, rămân al Dvs.,

Paul Goma

(...)

Duminică 19 mai 2002

Am scris şi lui Sabin Ivan, la Constanţa, rugîndu-l să-mi spună ce ştie el despre ultima perioadă a lui Davidescu.

Mi se publică, în continuare, "Săptămâna Roşie" în *Romanian Times* din Portland, Oregon. Au ajuns la a treia parte (publicaţia fiind bilunară).

Luni 20 mai 2002

Am dormit zilele astea. Şi încă nu destul. Am dormit, deci - toată noaptea. Apoi de la 11 la 13; de la 14 la 15. Acum (ora 16, 40), după ce închid ordinatorul, mă culc la loc. Măcar de m-aş trezi odihnit. (...)

(...)

Joi 23 mai 2002

Am primit azi o scrisoare de la Dan-Claudiu Dragoş, semn pe hârtie care mi-a făcut plăcere - atât de rară o asemenea senzaţie.

După ce comunică: s-a născut după plecare mea din România: nu ştia nimic despre mine şi despre ale mele, fiindcă... nu figurez în manualele şcolare; şi pentru că educaţia primită a fost "realistă"...- zice că viaţa descrisă în **Culoarea...** "este foarte apropiată de momentul prezent, de luna mai a anului 2002"; şi "contextul general *nu s-a schimbat prea mult*"; şi:

"După ce v-am citit am înţeles de ce dl Liiceanu a timis la topit întreg tirajul; lumea înfăţişată acolo încă există, încă face victime, iar o astfel de lume nu suportă (încă) o demascarea atât de (...) *şocantă* şi violentă".

"Cândva mă întrebam dacă tot ce scrieţi dvs. este ficţiune ("halucinaţii") sau realitate (...);...m-am îngrozit in momentul în care mi-am

pus problema că s-ar putea să aveți dreptate, deși mai grav decât realitatea în sine este faptul că generația nouă se ridică într-o ignoranță totală".

Corespondentul încheie cu o propozițiune de elogii.Reconfortant.

Vineri 24 mai 2002

Observ că am anunțat ieri starea mea: "reconfortant(ă)"

Aseară mi-a telefonat un român - numele nu i l-am reținut: aud din ce în ce mai prost - indignat foarte de articolul lui Ștefănescu. I-am răspuns că fiecare are dreptul la opinie. Zicea că a citit **Jurnal I-II-III**; Și, recent, **Astra**. Și că, da, așa e - cum scriu eu.

Timișorean. Eu am cunoscut numai "superioritatea" Ardeleanului. Se pare că a Bănățeanului este și mai nesuferită. În virtutea unor fapte - reale, de cinste: 1956, 1989, lăudate și gelozite și de mine - Bănățenii în general, timișorenii mai cu seamă se cred "fruncea" - a ce? A tot ce suflă în țara asta, vorba poetului: râul, ramul...

Am avut de totdeauna reticențe (am nimerit eufemismul potrivit!) față de asemenea judecăți regionaliste - și iar am recurs la edulcorant, în locul: "provincialismului". "Superioritatea" Ardeleanului - cea mai cunoscută, vreau să spun: mai frecvent băgată în sufletul "celorlați", ca și mai modesta bănățeană nu sunt decât expresii fragmentarea ale întregului: "superioritatea Românului" față de ne-români, oficializată sub Ceaușescu prin protocronism. "Superioritate" vădind, în realitate, o cruntă inferioritate - manifestată primitiv, prin: «Ba eu sânt mai cu moț!». Ardelenii își justifică superioritatea prin *istorie* (suferința-de-veacuri) și prin faptele-unor-corifei. Adevărat - și neadevărat: suferința (fie ea și de-veacuri) nu poate conferi aură de martir, deținător al adevărului, măcar pentru că există suferințe și suferințe: provocate de însuși subiectul - și îndurate numai de el - iar "corifeii" ar fi putut să fie și ne-localnici... Bănățenii se reazemă pe *geografie* - ca și cum simplul fapt de a te fi născut "în Occidentul Orientului" ar fi un merit câștigat - dar pierd din vedere(a geografică): și mai la vest de est se află Sârbii - ei și? Nu tot barbari slavi de teapa Rușilor sunt?

Că mi-e mai lesne să vorbesc de 1956... Am cunoscut, la Gherla, un singur student timișorean care să fie și... bănățean: Caius Muțiu. Prietenii mei buni, Păcuraru, Păuna erau: primul din Agnita, al doilea de pe la Muscel; cei despre care auzisem - numai de bine - Vulpe: oltean, Baghiu: ardelean. Atunci care să fi fost... bănățenitatea Cincizecișișaselui? Sau timișoritatea Opzecișinouălui? Tökes? Sau "premergătorii": Totok, Hertha Müller? Cu aceștia se mândresc ei?

Cunosc doi timişoreni, Sorin Titel şi Livius Ciocârlie, născuţi în acelaşi an cu mine (1935) şi care, ca şi mine, în 1956, erau studenţi la... Bucureşti. Cât de... occidentală a fost atitudinea lor de fruncişti bănăţeni? Exact atâta câtă a fost cea a ardeleanului Nicolae Manolescu: de frică, au şters-o... acasă - cu totul întâmplător, la vest-de-est, Bucureştiul aflîndu-se prea în calea... Ruşilor!

Pe măsură ce trece timpul - de la 1989 - devin tot mai sceptic, mai amar în privinţa neamului nostru.

Acum câteva zile, ca s-o înseninez pe Ana cu un banc-prost, i-am lansat primul venit pe limbă:

«Dă-mi şi mie un pantof - că tu ai doi...»

Tonalitatea rămâne copilăresc-cerşetorească (prin inconfundabilul românism-ţigănism: «şi mie...»).

De aici am trecut uşor la delir:

«Dă-mi şi mie un ochi, că tu ai doi...»;

La care Ana mi-a propus să cer astfel:

«Dă-mi şi mie o palmă - că tu ai două...» - şi, jap!, ceruta.

Azi, aducînd-mi aminte de «dă-mi şi mie...», am zis că, oricât de nostime vor fi fost (sic), spuse, scrise - de pildă aici, în Jurnal - îşi pierd sarea, nu mai au haz. Zice Ana:

- Du-te şi le scrie - să vedem: mai au ori ba?

Ceea ce am şi făcut. Convins fiind că bancurile noastre sunt strict-intime, pentru uz familiar, nu pot fi scoase în târg.

Luni 27 mai 2002

Azi am primit de la Adrian Niculescu, postat la Paris, un plic conţinînd fotocopia articolului său din *Obs. Cult.* Am să-i scriu, mâine.

Tot azi: a telefonat Larisa Turea, venită, ca de obicei, la Cannes. Printre altele mi-a spus că prietenul meu Dinu Mihail de la Chişinău foloseşte în articolele sale antiromâneşti citate din **Calidor**... Vestea m-a întristat de moarte. Ce poate face cineva în situaţia mea: dă desminţiri?, polemizează cu abuznikul? Poate că în urmă cu patru-cinci ani aş fi făcut-o. Acum însă, nici vorbă de aşa ceva, sunt inert, anesteziat de imbecilitatea ambiantă - fără reacţie... Din această pricină m-a apucat o jale... generală-totală. Constat deşertăciunea deşertăciunilor. Fac bilanţul inutilităţilor încercate sau chiar făptuite. E omeneşte ca, în momente de descurajare, de disperare, să te întrebi: La ce bun, toate câte au fost făcute - fapte, scrisuri? Starea s-a extins şi asupra verificării dactilogramelor cărţilor pe care am de gând să le trimit în România, în vederea culegerii la ordinator: **Uşa..., Din Calidor, Arta Refugii**... La ce bun să mă străduiesc - şi mai ales să

sper că voi umple golul prin internet? Un gol ca cel pricinuit de Liiceanu, Pleşu, Monica Lovinescu, Manolescu, Adameşteanu, Ţepeneag şi auxiliarii lor: Iorgulescu, Buduca, Ştefănescu, C.A Mihăilescu, Alexandru George - nu mai poate fi umplut - fiindcă, vorba ceea: un covrig cu gaura umplută nu-i covrig, ci eventual, turtă.

Cât are să mă ţină depresiunea asta? Cât m-o ţine. Cât m-au ţinut şi celelalte, nu puţine, nu mai uşor de suportat. Şi chiar dacă aş încerca o ameliorare a stării mele prin cărţi de hârtie tipărită - nu aş avea mai mare spor: există un timp pentru toate, deci există un timp şi pentru... reparare. Dacă a trecut acela, nimica nu se mai poate face, decât, poate în postumitate.

Vineri 31 mai 2002

A chiar avut loc colocviul cu pricina. Veştile ajunse până la mine sunt fragmentare. Niculiţă a trimis Anei, la Bibliotecă, un mesaj - deci nu-l cunosc, fiindcă ea se află în concediu (şi l-a avertizat pe expeditor); al doilea a fost trimis aici, mi l-a dat Filip - dar Filip va pleca sâmbătă şi va lipsi până pe marţi, pe miercuri. Dar nu mă grăbesc.

Tot Niculiţă a transmis un articol semnat de Marius Oprea, apărut în *Interval* (2000?). Nu pot urca până la "arfivă", ca să verific: acelaşi îl primisem la timpul potrivit (?) şi tot aşa, fusesem contrariat de data procesului verbal de anchetă din 1956: "24 *iunie* 1956", când este vădit că era vorba de... 24 *noiembrie* (tot 1956). Am să-l rog pe Mircea Stănescu să se intereseze pe lângă autor: a greşit el, transcriptorul, data, sau era... gata-greşită? Oricum ar fi: cercetătorul nu simte nici el afurisita de cronologie: nu puteam vorbi - în "24 iunie 56" despre... evenimentele din Ungaria, care au avut loc începînd de la sfârşitul lunii octombrie acelaşi an...

IUNIE

Marţi 5 iunie 2002

Ieri am primit de la Laszlo un plic conţinînd cele două numere din *România literară* în care mă rade Ştefănescu; o pagină din *Caţavencu* - în care mă "laudă" curajosul ITMorar Farfuridar, semnînd cu un pseudonim de genul: "Armata Apărării" - aşa ceva...

Miercuri 12 iunie 2002

Ieri mi-a telefonat Nicolae Florescu: primise întâia scrisoare a mea. Cică plicul inițial făcuse pe drum două luni. I-am spus: după scrisoarea aceea primisem *J.L.*, îi trimisesem modificările. El mi-a sugerat să scriu două rânduri despre cenzura poștală - ceea ce am și făcut, atât că au ieșit, nu 2 rânduri, ci 4 pagini:

Paris 11 iunie 2002

Am mai spus-scris - și bine am făcut:

- Pentru a-mi închide gura-de-hârtie, neprietenul meu, analfabetul Ceaușescu a dat ordin, în 1970, ca volumul **Camera de alături** să fie retras din librării și din biblioteci, depozitat undeva - dar nu distrus;

- Pentru a-mi închide gura-de-hârtie, prietenul meu Liiceanu, directorul editurii Humanitas, în luna iunie 1990, a retras din librării volumul de mărturii de el (abia) editat, **Culoarea Curcubeului, Cutremurul Oamenilor, '77**, iar în 1992 a trimis la topit întregul tiraj. "Operă" în care a fost susținut până în pânzele albe de culturalizatorii Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, de proaspăt-culturalizata Gabriela Adameșteanu și de subordonații săi de la revista *22*;

- Pentru a-mi închide gura-de-hârtie, Marin Sorescu, director al editurii Scrisul Românesc din Craiova, în schimbul portofoliului Culturii, în 1993-94, a distrus plumburile unor cărți, printre care și ale romanului meu **Gardă inversă**;

- Pentru a-mi închide gura-de-hârtie, sora lui Mihai Botez: Viorica Oancea, directoare a editurii Litera, în colaborare cu Ioana Pârvulescu, a masacrat volumul de texte publicistice, selectînd fantezist și scoțînd, în 1993 și 1995 două broșurele, ambele intitulate cu infinită fantezie: **Amnezia la români** - dealtfel nedifuzate...;

- Pentru a-mi închide gura-de-hârtie, cărturarul Marian Papahagi, director al editurii Echinox, a solicitat și a obținut bani de la Soros apoi... nu a publicat volumul **Patru dialoguri**, dar l-a anunțat (în revista *22*) ca... editat;

Patru editori-prieteni - toți patru, nu doar alfabetizați, ci reprezentînd piscuri ale culturii române cotidiene - care, cu toții, îmi solicitaseră volumele în chestiune...

Și pe acestea le-am mai spus-scris - le scriu-spun a *n*-a oară:

- Pentru a-mi închide gura-de-hârtie, în 1997 Monica Lovinescu a dat semnalul campaniei de presă împotriva **Jurnal**-ului prin: «Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma!»; la ea a participat cu nesfârșit curaj scriito- ricimea cu ale sale părți sedentare: Geta Dimisianu-Bianca Balotă;

- Pentru a-mi - totuşi - închide gura-de-hârtie, Monica Lovinescu a emis, în 1998, ukazul: «Goma e contestat» - şi... n-am mai fost editat!;

- Pentru a-mi închide, odată, gura-de-hârtie, Nicolae Manolescu a anunţat în 1999 că nu-l va mai publica în veac pe Paul Goma în *România literară* - şi aşa a fost.

Pe cestelalte nu le-am mai spus-scris - le scriu-spun azi:

Întors la stadiul de scriitor samizdatizat - prin grija colegială a scriitorilor români cotidieni - am încercat să-mi fac auzit glasul-de-hârtie multiplicînd textele publicistice în câte 15-20 exemplare şi trimiţîndu-le prin poştă.

Iată că în această iarnă-primăvară *cineva* a ţinut să împiedece "difuzarea prin poştă a materialelor duşmănoase-calomnioase": în ultimele săptămâni am primit de la corespondenţii mei vestea că, oriunde ar fi fost domiciliaţi (Piatra Neamţ, Constanţa, Cluj, Fălticeni, Bucureşti), plicurile conţinînd textul eseului "Basarabia şi «Problema»" au ajuns la destinaţie după... două luni de zile - însă mai există zece destinatari care încă nu mi-au confirmat până azi, 11 iunie 2002, primirea a ceea ce fusese trimis de la Paris în 21 februarie - adevărat, tot 2002). Nu voi pierde timpul întrebînd:

«Oare *cine* mi-a oprit-citit textele? Securitatea ca instituţie? Un răcan cu oarecare putere de a face rău? Şi - oare - se va fi ştiind acolo-sus ce se petrece aici-jos?»

Nici înainte de 1989 (şi nici înainte de noiembrie 1977 când am plecat în exil) nu judecam: "Dac-ar şti Tovarăşul ce fac ăştia mici, în numele lui, le-ar rupe urechile!"

La sfârşitul lunii aprilie mi-a telefonat de la Bucureşti Ana Blandiana, anunţînd că în 29 mai va avea loc un colocviu în care se va vorbi şi despre "Mişcarea Goma"; a doua zi am primit o scrisoare de două pagini în care expeditorul îmi zugrăvea în termeni elogioşi "Mişcarea Goma" şi îmi explica semnificaţia ei pentru istoria României... - încheind:

"Ştiu că, după Revoluţie, lupta dumneavoastră şi, în general, atitudinea fermă pe care aţi avut-o nu au fost preţuite la justa lor valoare, nici în mediile politice, nici în cele scriitoriceşti, nici chiar în cele ale societăţii civile. Ele *nu şi-au primit cuvenita recunoaştere* (subl. în text). În virtutea a ceea ce reprezentaţi, aţi aşteptat, cum era şi firesc, să fiţi invitat în România şi nu aţi fost. Este, poate, şi vina mea. A sosit, cred, timpul să trecem peste toate divergenţele şi incomprehensiunile trecutului, să vedem ceea ce ne uneşte. Invitîndu-vă acum, oficial, aş dori să îndrept această greşeală, în numele unei ţări

care, de fapt, nu v-a uitat. Vă aştept în România.
"Preşedintele României
"Ion Iliescu"

Am răspuns pe dată:

"Paris, 1 mai 2002

"Confirm primirea scrisorii din 24 aprilie 2002, semnată: «Preşedintele României (,) Ion Iliescu».
"Paul Goma"

Nu mă mai mir că faptele mele de scris, gura-mare a mea deranjează pre mulţi; nu plâng de mila acelor scriitori români care îi reproşează lui Vasile Gheorghe că nu mă ucisese în 1956, lui Pleşiţă că nu mă lichidase în 1977 - fie şi în 1981, în exil, pentru ca acum breslimea de expresie română să se simtă ca-n sânul lui Avram! Nu m-am considerat, în 25 decembrie 1989 (teledifuzarea execuţiei Ceauşeştilor) peste măsură de inteligent ca să înţeleg - şi să accept: "revoluţia" era curat-Caragiale: cu voie de la poliţiune; nu m-am crezut futurolog (ca Tismăneanu, cel care prevede trecutul, doar prezentîndu-ni-l pe Mizil), pentru a-i răspunde, în 1992 (ia te uită: a trecut un deceniu!), lui Mircea Snegur care mă poftea "acasă la noi, în Basarabia":

«Nu am ce căuta în ţări comuniste, controlate în continuare, de KGB - la Chişinău -, de fiica ei, Securitatea, la Bucureşti».

Din păcate, Răul Absolut nu a dispărut de pe nici un mal al Prutului, ba aş zice: prezenţa lui s-a întărit.

Securiştii care apără şi acum, ca şi pe timpul Ceauşescului, onoarea Damei România spun - şi cine îndrăzneşte să mişte-n front şi să-i contrazică atunci când declară:

«Am tremurat de spaima morţii zece zile - până când Buzura a scris în *România literară* editorialul: "Fără violenţă!"- după care ne-am reluat locurile şi activităţile. În 12 ani s-au perindat doi preşedinţi şi jumătate, noi: mereu la datorie! Aşa cum am repopulat ministerele (la Externe nu mai găseşti picior de ne-securist!) - aşa o să mergem mai departe, în Comunitatea Europeană, în NATO - cu Securitatea intactă. Ce contează micile-restricţii puse presei?, ce contează micile-restricţii poştale, ca... întârzierea unor scrisori? Contează că noi, Securitatea suntem România, că noi îi garantăm stabilitatea... - asta cer Occidentalii».

Eu cunoşteam, în linii mari, discursul Securităţii, de pe când trăgea ea să moară (cum se spune, cum se spune?: "Pe cine nu laşi să

crape nu te lasă să trăieşti"?), adică din 25 decembrie 1989. Şi nu mă credeam deosebit de perspicace, doar un om normal, raţionînd normal;

Cunosc - în amănunt - ce se va întâmpla în curând: România nu va intra nici în Europa, nici în NATO, cu taraful securiştilor intact.

De ce? Ei, de ce: De-aia!

Paul Goma

P.S. Securitatea României nu mă poate interzice şi pe internet: **paulgoma.cjb.net** şi **biblioteca.paulgoma.net**

Joi 13 iunie 2002

La telefon, Florescu mi-a spus că în curând îmi va trimite şpalturile la "Basarabia". De abia (le) aştept.

Acum vreo săptămână am primit volumul lui Dan Petrescu **Deconstrucţii populare**. Ne potrivim în majoritatea idiosincraziilor. Unde însă mă larg-depăşeşte: Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca. I-am scris lui D.P. o scrisoarea în care îndreptez anume afirmaţii ale sale, completez altele (Caraion). Însă de tratamentul aplicat Monicilor nu am amintit - că nu sânt de acord, mai ales în finalul fragmentului dedicat **Vavilonului** 2. O s-o fac cândva, şi aşa îmi ieşise prea lungă scrisoarea.

Dar de ce explic, în loc să ilustrez? Nu am reprodus-o? O fac aici:

Paris, 10 iunie 2002

Dan Petrescu,

Căci de ce nu mi-ai spus, domnule!? Căci îmi erai redactor - şi oarecum prieten? Căci, uite: mie nu-mi dăduse prin cap, atunci, să indic izvoarele informaţiilor din textele mele publicistice... Căci, de ce? Căci nu ştiu.

O explicaţie (dar nu scuză) trebuie să fie - aceasta: şi eu, ca mulţi alţi explicători, credeam că ceea ce explic nu are nevoie de încă explicaţii, cu atât mai puţin de note subsolice, doar comunicăm între noi informaţii, nu? "Bibliografia" pe care mă rezem în continuare este alcătuită din vreo 200 volume editate mai cu seamă la Chişinău, după 1900 (dar şi lucrări netipărite încă, după 10 ani de la terminarea lor (mai ales despre foametea din 1946-1947) - unele de comentarii mai mult sau mai puţin stângace, altele din colecţii de documente din arhivele NKVD. Deasemeni, volume publicate la Bucureşti, nu puţine avîndu-i "coordonatori" pe foştii-şi-actualii-tovarăşi-istorici-de-stat-

şi-de-partid... Pe lângă acestea, mai am, din 1978, "regis-trele" în care am ordonat, cronologic, informaţii culese din cărţi, dar fără a indica sursa - dacă nu aveam această obişnuinţă; dacă aşteptam ca istoria să fie scrisă de prietenii mei, istorici de meserie: Matei Cazacu, Berindei (Mihnea, nu vaca de ta-su, Cacademicianu'). Se vede că trebuia, de la început, să mă iau în serios la modul românesc, adică să cred că eu, Întâiul şi Unicul am coborît pe Pământ cu misia de a comite Opera Naţională - fără să ţin seamă că nu mă pricep la aşa ceva, că o viaţă a unui singur om este, fatal, scurtă - lungă fiind cealaltă... Oricum, această "atitudine" a mea (nesănătoasă), dincolo de toate determinările, este una de ne-profesionist.

Recunosc, umil(it): abia de prin 1997 (apariţia **Jurnalului I-II-III**) am început a fi de acord cu mine şi cu primele impresii de după 89 - anume:

Prea mulţi dintre colegii noştri - oameni de carte şi de cuvânt (în toate accepţiile) - nu prea, vorba Ardeleanului, citesc ceea ce comentează; nu prea, chiar de loc - consecinţă:

- Se exprimă despre toate şi despre orice în perfectă necunoştinţă de cauză - de aici: scriitorul la român nu citeşte cărţile (sau textele) confraţilor comentaţi, el le ghiceşte - fireşte, în... cărţi (hai să fim... poetici: citeşte cărţile în stele...).

Observ că şi Dan Petrescu a ajuns la această concluziune destul de târziu, chiar dacă bănuia şi el ce cobreslaşi are.

Da, domnule. Am primit **Deconstrucţii populare**. Am citit volumul pe nerăsuflate şi cu creionul în mână. Urmează să-l re-recitesc. Vorba nevesti-mi: «Ştii că nu e rău?...»

Până atunci câteva băgări de seamă - în dezordine:

- Pag. 71: despre Iliescu şi Echipa Morţii: informaţiile mi-au venit de la foştii colegi de facultate (din 1956) care, fie nu fuseseră nici exmatriculaţi (dar asistaseră la sacrificiul ritual zis: "demascare"), fie foşti exmatriculaţi (ca Sorin Titel). Şi unii şi alţii îl aşezau pe Iliescu pe un plan secundar - dar şi aşa, important - şeful lor fiind Trofin. Informaţie despre Iliescu ar putea da şi Nicolae Manolescu, doar şi el fusese exmatriculat (de aceeaşi echipă, de care alta?) însă la Niki totul devine extrem de înnodurat: unchiul său, academicianul Oţetea a intervenit pe lângă Cornel Burtică, component al Echipei... Or însuşi Manolescu povesteşte (abia acum) că Iliescu ar fi avut atunci (în 1957, pentru anul universitar 1958-59) un cuvânt în favoarea reînmatriculării studentului Manolescu Nicolae (pe care tot el - sau şi el - îl alungase din Universitate la începutul anului 1957).

Un argument valabil numai pentru noi, foştii puşcăriaşi, care neavînd dovezi, "docomente" (de unde, înainte de 89?), trăgeam concluzii din premisele aflate la îndemâna tuturor (de pildă: Marino al

nostru se pare că nu mai este al nostru, de când călătoreşte în Occident - chiar şi în Spania, pe timpul lui Franco; Ivasiuc al nostru nu mai este de-al nostru de când lucrează la Ambasada USA - etc). În cazul de faţă: Edgar Reichmann mi se păruse déjà-vu, încă din octombrie-noiembrie 1956, ca unul dintre urechiştii care bântuiau coridoarele Filologiei, fără a se ascunde, ba chiar în văzul tuturor, scriind ceva în nişte carneţele negre... Fireşte, după atâţia ani, chiar decenii, există riscul de a bănui un nevinovat. Da, dar mai există (pentru noi, foştii deţinuţi), o metodă de a se apropia de adevăr: îi spui verde-n faţă bănuitului că îl bănuieşti de cutare măgărie-porcărie. În aces caz bănuitul poate să nege - depinde însă *cum* anume o face (la latitudinea bănuitorului)... Însă, dacă tace - atunci şansele bănuitorului de a avea dreptate cu bănuiala devine cvasicertitudine, fiindcă cine nu răspunde la atacuri, la acuzaţii? În lumea noastră (pardon: a voastră) un Manolescu, o Monica Lovinescu - cei care mai şi teoretizează ne-replicarea, or ei dovedesc prin asta, dacă nu vinovăţie (deşi...), atunci slăbiciune, nesiguranţă. Am judecat în cazul lui Ed. Reichmann astfel: eu l-am atacat (pe chestia participării lui la campania de exmatriculări consecutivă Revoluţiei Maghiare) cu o consecvenţă demnă de o cauză mai bună, în scris, începînd de prin 1980 - el nu a răspuns niciodată, deci nu a negat... Deci...

Cam târziu, însă am făcut progrese - după cum se poate constata din ultima comitere a mea, **Basarabia şi "Problema"** devenită **Săptămâna Roşie**... Îl citez - cu trimiteri... - până şi pe Oişteanu.

- N-ar fi stricat dacă, vorbind despre "Cazul Caraion", aţi fi amintit şi de articolele mele (şase sau şapte); primul, sub formă de scrisoare deschisă, a fost provocat de articolul lui Grigurcu care înclina spre teza Jelitei (deci a lui Barbu-Pelin - dar încă nu şi a lui Manolescu...) - exact, primul dintre textele neincluse de Dan Petrescu în volumul meu, **Scrìsuri**... Până la proba contrarie, cronologic, am fost primul care a fluierat în Biserica Unanimităţii Scriitoriceşti (popesă - din umbră - fiind Monica Lovinescu): Ştefănescu, Pruteanu, D.C. Mihăilescu, Buduca, Matei Călinescu, Manolescu, Cistelecan, Alexandru Niculescu, Geta Dimisianu, Gabriel Dimisianu, Al. George şi alţii şi alţii s-au întrecut în a-l condamna la o moarte postumă (!) pe Caraion, fiindcă... în schimbul paşapoartelor pentru Occident ar fi scris pentru uzul Securităţii paginile de ruşine... Pe atunci publicam în periodice, Scrisoarea către Grigurcu (prima, fiindcă au fost două) a apărut în *România literară*, apoi aveam ciosvârtele de rubrică de la *Cotidianul* lui L.I. Stoiciu... - deci, cum zice la Evanghelie: aţi ştiut... Vorbiţi doar de Dosarul Caraion, volum semnat de Pelin (cel apărut în 2001), or eu mă luasem de Jelelelea în toamna lui 1998, de Pelin (izvorul doar al ei) în iarna 1998, în 1999 am avut conflictul cu

Manolescu (primul care a publicat - în *România literară* - un "Dosar Caraion"- şi el adăpat la acelaşi Pelin)...

- Ion Frunzetti: sunt în măsură să nuanţez nota de la pag. 97: "fost legionar convertit le comunism" (sânt convins: am mai scris asta, dar nu mai ştiu unde...):

În vara anului 1955, ca student la "Eminescu", am făcut practica de vară în redacţia revistei *Viaţa Românească* - unde director (redactor-şef?) era Petru Dumitriu. Primisem un colţ din masa lui Remus Luca, iar colega mea Gloria Barna (Alexandra Indrieş - Justa...) fusese găzduită de B. Elvin. Printre solicitanţi (nu colaboratori!) a fost şi un domn îmbrăcat extrem de ponosit (dar îngrijit), famelic şi cu o privire de fiinţă hăituită: adusese nişte traduceri din spaniolă. Remus Luca, altfel un just tovarăş, s-a ridicat de pe scaun şi a stat de vorbă politicos cu necunoscutul (doar pentru mine). Tot el a luat traducerile, a ciocănit la uşa lui Petru Dumitriu şi a intrat... Foarte curând am auzit urlete Canaliului - zbiera la Remus Luca. Înainte ca uşa să se fi deschis, necunoscutul a dispărut. A ieşit întâi Remus Luca, Petru Dumitriu după el, urlînd că, dacă-l mai prinde pe "fascistul de Frunzetti" în redacţia revistei, îl ia de guler şi-l duce la Securitate... Remus Luca încerca să protesteze: că traducerile sunt bune, că, dacă Frunzetti ar fi "fascist", de multă vreme ar fi fost la închisoare... - "Conu Petrache", cum i se gudura la ghetre Radu Cosaşu, l-a neutralizat pe Luca întrebîndu-l dacă ştie spanioleşte, astfel închizîndu-i gura... Ierunca va fi deţinînd adevărate informaţii despre Frunzetti pe care nu le aveam atunci şi nu le-am căpătat mai apoi dar cred că: "fost legionar *convertit* la comunism" este impropriu. Legionar "convertit" la comunism a fost, de pildă, Costin Murgescu; dar un Herseni, un Frunzetti, nu. Chiar dacă a mâncat rahat la *Scînteia*, la vreo aniversare, în vreo prefaţă la Cervantes, supravegheat de un Zigu Ornea (zic aşa). Eu cred că Frunzetti era doar un fost legionar băgat în boale de comunişti şi care nu se mai putea opri din tremurat - cum fusese şi bietul Edgar Papu (nelegionar: devenit protocronist-fără-voie) care îmi fusese profesor, în 1955, după Vianu...

- Explicaţia de la pag. 99: "erau *beurs*, adică arabi" este incompletă. *Les beurs* sunt cetăţeni francezi de origine maghrebină (adică provenind din Maroc şi din Algeria), dar nu neapărat arabi - kabylii nu sunt arabi, ci băştinaşi arabizaţi - născuţi în Franţa (adeseori chiar şi părinţii acestora). Deşi la origine termenul vine de la *arab*, (pronunţat: 'reub) el a fost... verlanizat (i-au fost intervertite jumătăţile, aici rosti-citit de-a-ndăratelea: *beur*. Nici francezii cultivaţi nu cunosc istoria termenului, ei cred că *beur* (şi *beurette*, pentru fete) vine - poetic - de la *beurre*. unt care, în tigaie, capătă o culoare... pâinie...

- Steinhardt (nota de la pag. 100): Şi în asta am fost un amărât de înaintemergător (am scris despre asta în **Căldură Mare**, când am adus vorba de Virgil Duda): în noiembrie-decembrie 1972, aflat la Paris, am dactilografiat la cererea lui Ioan Cuşa pentru revista *Ethos* un "manuscris clandestin", pus la dispoziţie de Monici, semnat: "Nicolae Niculescu". Mai întâi i-am împărtăşit lui Cuşa impresia că "manuscrisul clandestin" era o prostioară, o compunere penibilă, el însă a argumentat: "Monica şi Virgil îl găsesc genial". Am repetat opinia în faţa Monicilor: nu numai că nu au fost de acord, dar s-au supărat pe mine: cum puteam spune una ca asta - mai ales că autorul era un "clandestin"? Dactilograma mea (sic) a apărut în nr. 2 al revistei *Ethos* (1975) sub titlul: "Secretul Scrisorii Pierdute", sub semnătura clandestinului Niculescu...

Prin 1975, la Bucureşti, dimpreună cu Virgil Tănase am depus la cutia poştală un alt "manuscris clandestin" - de astă dată ştiind cine-i autorul... **Jurnalului fericirii**: Nicu Steinhardt. Abia când a murit (începutul anului 1989?) Monicii mi-au deconspirat identitatea lui "Niculescu": Steinhardt.

Astea, deocamdat'. Pe al'dat'. Saltare!

Paul Goma

Ce ziceam: că nu i-am comunicat lui Dan Petrescu opinia despre ce scrisese el în legătură cu Monicii? Aşa e. Dar n-am scris nici despre prietenul său, vecinul de bloc, Adrian Niculescu. I-am citit eseul despre "Mişcarea Goma"; la câteva zile mi-a venit scrisoarea de la Iliescu. Atunci mi s-a arătat o legătură între cele două texte. Întâi am crezut că cineva din secretariatul lui I. cunoştea de undeva textul lui N. Însă observînd că Niculescu, în textul său "civil" din *Observator cultural*, în ciuda informării sale, omitea episodul Ungaria din biografia mea (scria că am început a face închisoare din... 1958, şi nu din 1956), am dedus că asta este şi dorinţa nemărturisită a lui Iliescu: să nu fie pomenită Ungaria...

Concluzie abuzivă? Mai degrabă una la mintea cocoşului. Să se observe: încă nu am afirmat că Niculescu Fiul este unul dintre autorii scrisorii lui Iliescu trimisă mie, ci am semnalat doar (!) strania apropiere dintre cele două texte... (...)

Duminică 16 iunie 2002

Mi-a trimis Flori Stănescu, pe lângă câteva pagini din jurnalul pe care-l ţine (bine!), un volum de Breban, intitulat: **Stricte amintiri literare** (Dacia, 2001). A apărut, deci, de o bună-vreme, a fost citit,

crezut, citat ca document de primă mână... Un progres considerabil de la precedentele "violente"- i-am uitat titlul exact, uita-l-ar gafele legendare de autor-îndrăgit şi preferat - ba nu: **Confesiuni violente**, dealtfel acum un deceniu l-am şi tachinat niţel pe la gleznele neadevărului - inutil: Breban o ţine drept înainte, scriindu-şi Amintirile (stricte), Con-fesiunile curat violente de parcă şi-ar confecţiona proza de ficţiune...

Nu din întâmplare şi ceea ce istoriseşte-literar Alex. Ştefănescu în *România literară* numerele 19 şi 21 şi ceea ce îşi strict-aminteşte N. Breban nu îmi provoacă frisoane de plăcere - din contra; nici nu-mi tulbură somnul: judecăţile defavorabile (un eufemism) ale celor doi literaţi români - atât de deosebiţi şi chiar duşmani, însă atât de asemenea, încât recunoşti pe dată matricea scriitorului român, încât îţi vine să-l parafrazezi pe Marx şi să vorbeşti de lumpenliteratoriat; îmi sunt cunoscute secreţiile lor încă din primele zile ale anului 1990, când primind ei bilet de voie de la Brucan, cel care le-a îngăduit să se exprime şi la gazeta de stradă, nu doar la cea de perete, familială...

Şi nu din întâmplare *şi* aceşti doi literatori români scriu texte publicistice, ca şi cum ar comite compuneri "artistice" (de ficţiune).

Precedentul volum de neficţiune ale lui N. Breban se chema **Confesiuni violente**. De ce nu?, vorba Barbăneagrălui. Titlurile...- pot fi neîncăpătoare, terne, inducătoare în eroare, şocante, fericit alese... - fiecare scriitor cu titlul lui, vorba unui miliţian în post fix truditor la *România literară* între 1968-1995... Că nu am găsit violenţa promisă în **Confesiunile** de acum un deceniu; că nu este observabilă stricteţea **Amintirilor literare** adunate între copertele volumului de faţă - nici o surpriză: se ştie că Breban se află la locul său în ficţiune dar străin, rătăcit în, respins de publicistică-amintiristică - a spus-o Ion Negoiţescu, primul. Printre băgările de seamă ale mele (publicate în volumul **Scrìsuri**, Nemira 1999) era şi aceasta: romancierul N. Breban îşi scrie articolele, amintirile, polemicile exact cum îşi scrie romanele, nerealizînd că există două planuri distincte: cel al invenţiei (artistice) şi cel al adevărului (publicistic). În a sa opera omnia confuzia produce efecte de un comic nesfârşit... Corectez: confuzia ar trebui să provoace hohote de râs - dacă cei din jur: colegi, prieteni, parteneri, adversari - cu toţii oameni de literă şi de cuvânt - ar percepe inadecvarea, rătăcirea condeiului brebanesc. Însă în spaţiul carpatodanubian nimeni nu observă fundamentala eroare; iar dacă da, fiecare îşi aduce aminte că şi el poartă acest păcat, apoi în zilele noastre există erori mult mai... fundamentale (vorba lui Săraru) decât aceasta, pe care compatrioţii noştri nici nu le iau în serios.

De ce nimeni nu-l trage de mânecă pe N. Breban?

De frică? A fost o vreme când multor scriitori le era frică de

Breban - iată mie îmi era frică, nu de el ca om (îl cunoşteam, îmi era indiferent), ci ca ceea ce devenise, peste noapte, în 1970, când Ilie Rădulescu, "de sus de tot" ni-l impusese redactor-şef al *României literare* - iar prietenii săi de ieri, Iulian Neacşu, D. Ţepeneag, azi trebuiau să ceară audienţă la secretara Tovarăşului - şi să aştepte rezolvarea cererii... Dintr-un scriitor ca atâţia alţii - aici nefiind vorba de talent, nici de geniu, acestea nefiind scrise pe frunte - ieşise la vedere o creatură cu solzi, sânge rece, privire de iguană, altfel un perfect tiran care, ca orice caltaboş ajuns împărat (dealtfel a şi fost poreclit: "Tovarăşul Nicolae Doi", "Brebenescu", "Ceauşan"), pierduse fulgerător şi simţul ridicolului, nu doar al realităţii. S-a amestecat şi în ideologie, oricât ar pretinde, azi, că el era anticomunist din moşi-strămoşi, că "atunci" făcea, nu doar... disidenţă, ci de-a dreptul opoziţie! - pentru-autenticitate, se aşează faţă-n faţă cu Ţepeneag şi se laudă reciproc, fără nuanţe în minciună... Dar nu indica el linia-de-partid-intelectuală din *România literară* prin hectarele de lălăială comunistă, proceauşistă la care participa cu avânt (de geniu să nu mai vorbim: era foarte blond), nu Păunescu - ci Nichita Stănescu?; nu Eugen Barbu, ci Ivasiuc (cel mai inteligent decât Camil Petrescu)?, nu Crânguleanu şi Beniuc şi Andriţoiu, ci Matei Călinescu şi Cezar Baltag?); nu declara el în gura mare că Treimea pe care jură este: *Mama-Opera-Tovarăşul* (Ceauşescu, se înţelege)? Şi în cinematografie s-a autoinvitat şi a pătruns cu bocancii: a turnat un film după propriu-i roman - adevărat, nu a şi interpretat rolul principal - şi s-a autoselecţionat pentru Festivalul de la Cannes, în 1971...

Mă întrebam de ce apropiaţii nu-i atrag atenţia că este ridicul şi periculos prin minciunile pe care le propagă? Din... fidelitate a prieteniei? Dar în vara anului 1973, la lansarea romanului **Îngerul de Gips**, autorul avea să constate pe proprie piele cât valora prietenia prietenului Nichita (Stănescu), fidelitatea lui Alec (Ivasiuc), iubirea lui Cezar (Baltag), preţuirea intelectuală a lui Matei (Călinescu) - adevărat: acesta plecase între timp în America, deci fusese scutit de punere la încercare.

Aşadar, **Stricte amintiri literare** - un nou volum, acelaşi "stil". Fireşte vorbesc de obiceiul de a polemiza (!) cu X, Y, Z, fără a da *citate* din cei atacaţi. Căci Breban, toată lumea o ştie, azi: el citează din un singur autor, cel *descoperit* de el însuşi (cum a afirmat într-o emisi-une a lui I. Sava, despre care am scris în lung şi mai ales în lat): Nietzsche (iertare, în acest volum mai există un autor citat şi tot un membru al Grupului Breban: Goethe), însă puţini îşi mai aduc aminte că, înainte de vara anului 1971 - poate şi după, nu l-am mai putut urmări - el cita smerit din produsul gândirii altui coleg de generaţie (şi de grup): tizul său, Ceauşescu.

Am vorbit numai de operaţiunea numită *citare* - nu şi de aceea, obligatorie (pe alte meleaguri) şi neapărat (sic!) anterioară: *citire.*

De când mă încaier cu ai mei cobreslaşi, am observat (în scris), cu uluire, cu stupoare: aceşti scriitori români, aceşti treziţi-peste-noaptegazetari nu citeau ceea ce... vitejeşte combăteau! Probabil primul, cronologic, "ne-cititor" pe care îl denunţam (în iunie 1991, în "Capra şi Căprarul") cu citate din propriile-i texte - era chiar N. Breban. Apoi mi-au căzut sub ochi probe ale necitirii la Manolescu, la Iorgulescu, la Buduca, la Ştefănescu, la Mihăilescu, la Al. George, la Pruteanu, la Adameşteanu. Întâi m-am mirat - apoi le-am... "veştejit". Naiv de nevindecat, credeam (speram) că, dacă autorii unor astfel de "polemici" nu vor trece, pe loc, la autocritică (doamne fereşte: ei, anticomunişti din tată-n fiu, rezistenţi prin cultură, posesori de certificat?), măcar îşi vor lua, în gând, "angajamentul" că pe viitor nu vor mai comite asemenea gafe, cretinării, porcării, dovedind ignoranţă, nepăsare, irespect faţă de scris, cu un cuvânt: neprofesionalism; cu încă un cuvânt: analfabetism... Ei bine, dacă nu s-a întâmplat aşa cum îmi imaginam eu atunci, că ar fi normal, apoi nu din pricină că adevărul ar fi fost de partea lor şi nu de a mea - ci pentru că ei, consecvenţi, nu citiseră nici "polemica" mea! - cel mult înregistraseră ce-i comunicase un binevoitor: «Goma iar te-njură...»

Ce-i de făcut într-o situaţiune ca cea de faţă? Cum poţi să comunici cu semeni care nu receptează semnalele tale (nu doar ale tale, ci în general, cele exterioare lor)?

Răspuns: Nu comunici.

În psihiatrie situaţiunea poartă un nume: schizofrenie.

În continuare, naiv, credeam că doar din cauza "evenimentelor recente" (cum ar veni: rivuluţia de la 89) colegii mei, scriitori, ziarişti, politicieni se arătau incapabili de a purta un *dialog* ci doar bănănăiau, îngânau acelaşi, mereu acelaşi *monolog* - din două părţi alcătuit şi existînd simultan, nu succesiv:

a) cât de persecutaţi au fost ei - şi doar ei - de către comunişti şi:

b) cât de valorişti, chiar geniali şti sunt ei - dar ce să facă dacă nu sunt înţeleşi de semeni: «Nu ştii tu, dar eu...».

Bag de seamă că şi pe Dan Petrescu l-a "enervat" monologul permanent al confârtaţilor, manifestat în faza lui nesonoră prin necitirea cărţilor despre care se rostesc (vezi volumul **Deconstrucţii populare**, Polirom, 2002).

De acest păcat (necunoştinţa de cauză, dar opinii ferme despre...) nu sunt scutiţi nici "occidentalizaţii" Ţepeneag, şi Monica Lovinescu. În cea mai curată tradiţie balcanodacă, ei atacă fără argumente (care, într-o dispută de cuvinte sunt, fatal, cuvintele celuilalt: *citatele),* folosesc rezumatele fanteziste şi nu răspund la

contraargumente. Ţepeneag a rămas surd în acest deceniu la invitaţiile-somaţiile mele de a răspunde dacă da sau ba i-a spus poetului canadian Marteau că Goma (aflat, în acel moment, nu doar în România, la cheremul lui Ceauşescu, dar în închisoare, în labele generalului Pleşiţă), de cum o să vină în Occident, cum o să-i... răpească revista *Les Cahiers de l'Est*!; şi/sau dacă da sau ba, în primăvara anului 1989, când, la Paris, adunam semnături pe o petiţie de protest (şi de solidarizare cu colegii scriitori din România), el a refuzat, pretextînd că "dăduse destul până atunci, pentru scriitorii români"- ceea ce nu l-a împiedecat, două luni mai târziu să confecţio-neze, dimpreună cu Breban şi cu securistul notoriu Brie o "Uniune a Scriitorilor Români" - din care să fie omişi Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Lucian Raicu, Paruit, Goma...; la fel Monica Lovinescu nu a răspuns niciodată la acuzaţia mea că a fost constant de acord cu Liiceanu şi cu operaţia curat-culturală: distrugerea cărţii de mărturii **Culoarea curcubeului**.

Luni 17 iunie 2002

...Desigur, nu e uşor pentru un cronicar de serviciu să ia cunoştinţă de câte 4-5 cărţi pe săptămână şi să le recenzeze. Unii sunt oneşti în neonestitate: copiază o frază de pe coperta a patra...- deşi mai sănătos ar fi dacă citatul ar fi pus între ghilimele. Dar alţii - atâţia alţii nu se mulţumesc doar să prezinte cărţi (fără a le fi citit), ci să le combată! Puternic!

Am fost contrariat, acum vreo lună de zile, când discutînd cu istoricul Mircea Stănescu despre acest păcat capital al "unora" (acela de a se pronunţa - în scris - în necunoştinţă de cauză), el mi-a spus:

«Dar toată lumea face aşa, la noi. Nimeni nu citeşte, în schimb toată lumea scrie - despre ce nu a citit...»

Surprinzător, afirmaţia m-a... surprins: o făcusem şi eu, demult...

Războindu-mă cu "partenerii mei", eram convins că doar aceştia constituie excepţii - iar la ei, la fiecare, necitirea cutărei cărţi era o excepţie (altfel, mamă-mamă, cum mai citeau, cu creionul în mână!/ şi cu ochelaru-n gură: Manolescu; şi scotînd notiţe!).

Adevărat: nici înainte de 1977 - mai exact: înainte de iunie 1972, când, plecînd în Occident, plecasem şi de la *România literară* - nu mă aflam eu chiar în bucătăria criticilor literari - acele persoane care scriau despre scrierile altor persoane... - dar sunt convins: cei pe care îi cunoşteam, îi frecventam, îi citeam (le dădeam să citească ce comiteam eu): Valeriu Cristea, Lucian Raicu, Gabriel Dimisianu, Sami Damian, Dana Dumitriu, critici atitraţi, dar şi ocazionali ca prozatorul Sorin Titel, ca poeţii Virgil Mazilescu, Leonid Dimov, Marcel Mihalaş

- nu şi-ar fi îngăduit să scrie un rând despre o carte necitită. Nici măcar nu le-ar fi trecut prin cap o asemenea "idee". Iată, risc să bag mâna în foc, acum, după treizeci de ani, fiind sigur că nu mă înşel: "pe atunci" oamenii citeau întâi - abia după aceea scriau despre cartea citită.

Ce să se fi petrecut "de atunci"? Nefiind de meserie (critic), să nu fi fost eu informat despre cum-cât citesc criticii care scriu despre cărţi? Bine-bine: nu priveam peste umărul lor atunci când îşi făceau lecţiile pentru a doua zi, nici nu verificam dacă citiseră cartea despre care scriseseră - pentru că nici prin gând nu-mi trecea că acei oameni (mai buni, mai mediocri, mai foarte buni; mai harnici, mai leneşi; dînd 4-5 cronici - sau recenzii, sau note de lectură - pe săptămână sau doar un singur text pe trimestru) ar fi putut face în deplină necunoştinţă de cauză - cum se făceau alte trebi în România comunistă: agricultura şi industria; învăţământul şi prestaţiile de servicii. Dar eram sigur că - indiferent de calitatea cronicii - cartea cronicată fusese citită.

Mutaţia să se fi produs "după revoluţie" - ca atâtea alte mutaţii nenorocite? Sau începuse a-şi arăta colţii dinainte - să zicem, aşa, cam de prin 1984 (!), prag psihologic pe care îl vedeam eu şi chiar îl comentam (cu spaimă, cu compasiune pentru colegii, pentru prietenii rămaşi acolo, în gura lupului)?

Presupun că nu mă aflu departe de adevăr: constasem la scriitorii-prieteni re-veniţi în câte o călătorie în Franţa o schimbare "la cap" - şi la-oral... - nu aveam cum constata că erau în curs de a se schimba şi la-scris - în primul rând prin necitirea cărţilor despre care se exprimau. Îşi vor fi zis - în jurul fatalului an 1984 - ca în Ecleziast, că lectura cărţilor scrise de alţii este curată deşertăciune, pierdere de timp, cheltuială de energie - aşa că: jos cititul! Moarte lecturii - în vederea scrierii despre...!

Asta trebuie să se fi petrecut cu colegii mei din România. Iar accelerarea istoriei după decembrie 89 nu a aranjat deloc lucrurile: scriitorul, ca să-şi câştige pâinea, a trebuit să facă gazetărie. Or gazetăria la român a devenit şcoala exprimării plenare a ignoranţei, expresia analfabetismului agresiv ieşit în piaţa mare pentru a fi promovat - pe hârtie. Măcar Adameşteana ştie să scrie proză - deci puţin i-a păsat (ei, în primul rând, apoi cititorului revistei *22*) că nu avea ce comunica, "analizele" ei fiind monumental de năuce - dar ceilalţi?

Ce se va fi petrecut cu prietenii mei buni din exil: Monica Lovinescu, Ţepeneag? Şi ei să fi fost "atinşi" de cauze-directe atunci, în jurul blestematului an 1984, sau după 1989, doar în contact cu... contaminaţii? Dar bineînţeles că prostia propriu-zisă nu se ia (chiar atât de uşor), dar prostirea? Şi în sensul de cedare morală?

Pot Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Ţepeneag să pretindă că (re-)contactul cu mocirla în care se complăcea lumpenscriito-

riatul din România nu i-a mânjit-contaminat și pe ei? Că nu i-a tras în jos? Lăsîndu-se pipăiți, pupați pe gură, îmbăloșați, pot ei jura că au rămas imaculați?

Să nu jure.

Marți 18 iunie 2002

Noapte bucureșteană. Au fost multe grade peste 30 și nici o adiere de vânt. Francezii sunt mândri că știu de unde le vine lor căldura: «Din Maroc!», decretează și se simt mai înrăcoriți... Și iată de ce sunt Românii noștri nefericiți: păi dacă ei - spre deosebire de occidentali - nu știu de unde le vine căldura, frigul, foamea, setea (dorul de codru-verdea...).

Pentru azi pronosticul e mai dulce: "valul din Maroc" slăbește și se deplasează mai la est (...de vest, cum ar zice nemuritorul Săraru - dar nu din pricina asta îl iubesc eu, cu foc, de să tot fie 55 ani...).

Am primit scrisoare de la Vasile Baghiu: are o bursă Böll și se află pentru patru luni la Kreuzau, în casa însușiului. Mă bucur pentru el și să-i fie cu folos.

Am fost exagerat de sever cu simpatrioții-care-nu-citesc-dar-combat-necunoscutul: ca de obicei, am caricaturizat - vor fi existînd două cazuri, hai cinci (sau chiar cincisprezece), însă "în general" oamenii de litere români din România au rămas aceiași setoși de carte pe care i-am cunoscut. În fine, nu chiar toți, dar o bună parte - partea bună. I-am grav calomniat când am vorbit de lumpenscriitoriat...

Numai că iar am luat-o razna - de astă dată în ceastălaltă parte, a apărării (cu ghiarii și cu dinții, cum zicea pe cale bucală un tovarăș minoritarăș - altfel romancier foarte realistsocialist): îi denunțam ca ne-cititori pe "profesioniștii" citit-scrisului, pe criticii literari ca Alex Ștefănescu, gazetari ca Adameșteanca și cei-cele ca ea. Neprofesioniștii (încă mai) citesc, săracii, încă mai citesc cu sete, dar cum se vor profesionaliza și ei... Vorba Românului prins cu ocaua mică, dar pe care ți-o întoarce peste gură:

«Oi fi pretinzînd să-*ți* citesc toate cărțile despre care scriu?!» - *ți-ul fiind suplimentul din partea casii...*

Iar acum (ora 8 dimineața) mă iau de mână - și de curaj - ca să mă duc în piață, la cumpărăturile-de-marți.

Ora 9: am fost, m-am întors degrab', și scuturat *de euri* - căci care-i pluralul românesc al singularului - și el românesc: *euro*? Am să întreb în jur, poate mai aflu o găselniță limbuistică de tipul vechilor: *ghitări, bloace, caucioace - cucuioace*... Și: *scriitoace.*

Miercuri 19 iunie 2002

(...)Ieri am fost prea indulgent cu ai mei confârtaţi. Zicînd că există (că ar exista) pe pământul tricoloretic şi persoane cititoare (şi încă multe; şi care citesc mult - şi bine), am dat de înţeles că în această categorie (pozitivă - citat din Monica Lovinescu) intră atât profesioniştii ne-cititului, dar şi profesioniştii scrisului pe né-vé, pe pipăite, pe deduse, pe părute.

Ei bine, nu! În ea nu au loc indivizi ca Ştefănescu, C.A. Mihăilescu, Buduca, Borbély (lista este, fatal, restrânsă, dar suficientă, ca s-o cuprindă şi pe Microfonica Lovinescu). Fireşte, fireşte, pe cei mai sus pomeniţi i-am introdus, fiindcă astfel - în necunoştinţă de cauză - au scris despre mine. Şi nu pentru că au scris defavorabil despre mine, după ce au luat cunoştinţă de textul cronicarisit. Mai grav - la Ştefănescu: el a reprodus întocmai în cele 2 numere din *România literară* - din 2002 - ceea ce scrisese în 1997, despre **Jurnal I-II-III** în campania cu pricina. N-ar fi grav că omul se repetă - fiind el consecvent în opinii, după cum toată lumea ştie - ci pentru că:

- deşi a citit replica mea tot din primăvara anului 1997 - publicată chiar în *România literară* - prin care arătam că nu citise ceea ce pretindea (de pildă: nu eu eram persoana agitată, împanicată de aşteptare, ci... din contra: Monica Lovinescu), el nu a ţinut seama de această elementară obiecţie iar acum reproduce articolul de atunci;

- deşi a citit (în **Jurnalul unui jurnal**) relatarea discuţiei telefonice avută de mine cu şeful său, Manolescu, despre campania împotrivă-mi organizată de *România literară*, la care participaseră oameni care nu citiseră ceea ce recenzau - ca Ştefănescu - Manolescu nu numai că a fost de acord (cu mine) că Ştefănescu nu citise **Jurnalul** meu, dar îmi comunicase că îl şi "certase", fiindcă "nu era pentru prima oară când făcea una ca asta"...

Rezultatul "certei"? Nul.

Bănuiesc: nu pentru că Manolescu - atunci, în 1997 - nu i-ar fi zis nimic subalternului Ştefănescu; ba îi va fi zis, ăla se va fi înroşit, se va fi scurs pe jos peste pantofii manoleşti, va fi promis, scheunîndmiorlăind că "asta" nu se va mai întâmpla (fusese cam bolnav, avusese, ca de obicei, o foarte-mică-gravă-indigestie), însă... Acum, că i-a venit bine, sub pretextul "panoramei literaturii cotidiene" a copiat întocmai textul din 1997! Chiar dacă Manolescu şi-ar fi aruncat ochii peste el (acum, în 2002), ce-ar fi zis:

«Bine i-a făcut Ştefănescu-Morman, scriitor maşinist emerit, *ticălosului de Goma - fiindcă mă acuzase de conivenţă cu Iliescu, de* ucenicie obedientă sub Ivaşcu, de co-autorat al unui volum realist-socialist (**Literatura română, azi** - cel scris în colaborare cu D. Micu,

al cărui nume nici măcar nu-l mai pomenesc...), de cronici favorabile la Popescu-Dumnezeu, Vasile Nicolescu, Săraru, de frăţie de arme cu Voican, de adăpare la izvorul Pelin în "lupta" împotriva monstrului Caraion - şi de atâtea alte păcate cu totul, dar cu totul inventate...»

La un moment dat Dan Petrescu avansa: la ritmul cronicilor, e greu de admis că titularul Manolescu, citise chiar toate cărţile recenzate... Păcat frecvent şi la case mari (mai ales franţuzeşti).

Numai că şi ici şi colo există o oarecare deosebire între operaţia de lectură-rapidă şi cea de recenzare-promptă. Desigur, fiinţează persoane, fie dotate, fie antrenate pentru lectură-rapidă, de regulă gazetari, mai puţin frecvent: scriitori. Aceşti înalt-profesionişti ai lecturii sunt capabili, nu doar să parcurgă un volum de 300 pagini în jumătate de oră (de ce nu: în 10 minute), dar chiar să reţină ceea ce citiseră. Există cititul-în-diagonală, dar eu nici măcar nu mi l-am dorit, necum să-l învăţ şi să-l practic. Nefiind obligat, prin profesie, să citesc mult, mă simţeam foarte bine în ritmul meu - şi al cărţii. Însă când mi s-a întâmplat să şi scriu despre anume cărţi (numai după ce am venit în exil, pentru Deutsche Welle, frecvent, accidental pentru Europa liberă), atunci citeam conştiincios-şcolăreşte, cum doar un neprofesionist al recenziatului o face. Iar "interpretarea"... Puteam fi în dezacord cu autorul ori cu alţi comentatori ai cărţii - era dreptul meu - însă niciodată nu mi-am luat permisiunea de a mă rosti în necunoştinţă de cauză despre un text - ca, în ceea ce mă priveşte: Ştefănescu, Mihăilescu, Pruteanu, Buduca, Borbély, M. Lovinescu. Este adevărat că unul dintre aceştia (Mihăilescu) a recunoscut, faţă de Dan Petrescu (iar acesta l-a "turnat" în *Timpul* de la Iaşi) că, totuşi, **Jurnalul** lui Goma (**I-II-III**) era adevărat în proporţie de 80% - sau 90% - însă nici el, măgarul, care scrisese contrariul, în *22*, nu recunoscuse, în scris, pe undeva, această mea culpa; nici Dan Petrescu nu-l luase de guler să-l întrebe: Bine, CAM-ule, dacă **Jurnalul** lui Goma era aproape-adevărat, de ce-ai scris, măgarule, negru pe alb, sub semnătură - că este total mincinos, iar pe autor l-ai tratat de... denunţător?

De ce... Fiindcă, în România, chiar dacă nu toţi scriitorii-recenzenţi de cărţi fac aşa (fiindcă nu toţi scriitorii recenzează-comentează cărţi), fiecare are un mic-interes: acela de "a nu se supăra" când i se face o măgărie (încă o dată: nu rostirea-scrierea unei judecăţi de valoare, ci exprimarea în necunoştinţă de cauză, una care neagă, care inversează adevărul); fiindcă cel care i-a făcut-o, azi, "poate că mâine" are să scrie favorabil, chiar ditirambic despre o carte a lui, mai slăbuţă...

«Şi atunci, unde e păcatul?»

Am mai spus-o? - ei şi, tot n-au înregistrat-o: astfel de directori-de-opinie-lipsiţi-de-opinie (de unde - dacă nu citiseră ceea ce

comentează de mama focului?) mă fac să-i compar cu deținuții. Au aceeași gândire, aceleași reflexe, ascultă de aceleași sfaturi și de aceeași pornire (să-i zic: instinct de supraviețuire):

Oriunde, oricând, nu doar în timpul comunismului și nu numai în România - la întrebarea căprarului, sergentului, plutonierului intrat în celulă cu o hârtie și cu un creion:

«Care te pricepi la...? (tâmplărie, lăcătușerie, zidărie, ceasornicărie) etc., foarte mulți dintre deținuți (elevi, popi, miniștri, polițai, generali, scriitori) ridicau mâna:

«Io, dom'...»

Rar de tot era unul care să aibă măcar idee de "meseria" cerută - însă cu toții voiau să supraviețuiască. Nu o cunoșteau - dar, dacă erau selecționați, aveau prilejul să o învețe... Apoi, la-lucru - cu excepția Canalului Dunăre-Marea Neagră, însă acolo se aflau numai cei "aleși" să lucreze, nu existau celulare cu nescoși-la-lucru - în principiu, era aer; era soare (când era), te mai bătea vântul (chiar și ploaia...), oricum, nu mai zăceai în celule supraaglomerate, fără aer, fără lumină; fiindcă lucrai, primeai o porție mai mare, mai consistentă; existau închisori, șantiere, fabrici în care "lucrătorii" căpătau (ce cuvânt potrivit!) uneori dreptul la pachet, la corespondență - ba chiar (excepție) și la vorbitor! Și, la urma urmei, ce ți se putea întâmpla dacă erai prins cu minciuna (că nu ești tâmplar-zidar-electrician)? Cel mult două palme și-un picior în cur pentru "inducere-n eroare". Asemenea abateri nu se treceau în dosar, nu se țineau minte, așa că la următoarea scoatere postulai din nou...

Da, dar acolo era vorba de viață și de moarte; de supraviețuire. Nici un alt tâmplar, electrician, zugrav adevărat nu suferea din pricină că și tu te prezentași drept calificat în meserie. Nici unuia dintre aceia nu-i mâncai pâinea-albă - în schimb tu căpătai un colțuc de pâine neagră. Și nici meseria nu avea de suferit din pricina "imposturii" tale, piramidele egiptene nu s-au prăbușit doar pentru că fuseseră înălțate cu sclavi (în fapt: țărani care, în pauzele agriculturii, câștigau un ban - sau cereale - lucrînd "în construcții").

Pe când ștefăneștii, mihăileștii, prutenii, bucucii și alți borbély... sunt structural necinstiți într-un context general de necinste.

Mă întreb, naiv: ce vor spune, cum vor reacționa tinerii-din-ziua -de-azi când vor afla, în sfârșit, că modelele lor culturale, idolii lor literari, cei al căror scris tipărit îl așteptau săptămână de săptămână, ale căror cărți le cumpărau din puținii lor bani și le mâncau (fără pâine) - ce vor spune după ce vor accepta ceea ce vor afla: că monumentele sunt, nu din bronz, nu din piatră, nici măcar din sfântul lemn - ci din plastic sclipicios, umflat cu aer, ca baloanele avînd forme animale, sau florale; că învățătorii lor întru ale literaturii, pe lângă faptul că în viața

de toate zilele erau/sunt niște ființe meschine, lașe, invidioase, fricoase, puturoase - și, vorba ardeleanului, cam turnătoare - niște... necititori ai cărților despre care scriau - favorabil, defavorabil - și că, la o adică, strânși cu ușa:

«Domnule, dar nu ai citit cartea recenzată - și combătută!», vor răspunde:

«E drept, pe asta n-am (prea - de unde concluzia: în fiecare dintre cei prinși cu fofârlica zace un ardelean relativizatornic) citit-o, dar numai pe asta - îmi era bolnavă nevasta, trebuia să predau cronica...»

(Adameșteanu, Monica Lovinescu, Andreescu, Breban, Andrei Cornea, Pruteanu - "n-am citit - dar... "- și combat necitita).

Și iarăși mă întorc și zic:

«Nu este de conceput ca chiar "toți" dătătorii-cu-părerea să o facă în pur habarnamism».

Caut, caut - semnul contrar... Nu-l găsesc. Fiecare dintre literatorii de expresie română atunci când vorbesc (mai cu seamă de rău) pe un alt literator, despre o carte sau un articol al altcuiva nu îl/o discută - ceea ce presupune un dialog mimat - ci monologhează în draci, până la delir, ghilimelele fiind folosite, nu pentru a indica un citat ce urmează a fi combătut sau altfel interpretat, ci aiurea, de pildă pentru a rezuma ceea ce a înțeles el (mai ales ce nu a vrut să accepte) din textul celuilat.

Degeaba se supără canonizatornicii literaturii române: E. Simion, Manolescu, Iorgulescu, Ștefănescu și alți confecționatori de momâi de paie (altfel, de bună calitate, paiele: ar putea alcătui un bun așternut pentru vacile gestante) când se simt atacați la esența operei lor de o viață: *ierarhizarea*. Perioada cuprinsă între momentul în care s-a instaurat cenzura-de-stat-și-de-partid (prin 1948) și "revoluția" de la 89 nu a cunoscut "opere" în proză, în eseu (las-că nici în istorie literară), cele câteva chicoteli - sau din contra: văicăreli - versificate nu pot fi luate în seamă, pentru că poezia singură nu poate fi reprezentativă pentru o comunitate (nici chiar doar muzica...). În momentul de față mai sunt în viață profesorii care au învățat literatură de la E. Simion și de la Manolescu, de la Mircea Martin și de la Crohmălniceanu, deci foștii studenți ascultători (mai vârtos studentele) sunt incapabili de a gândi singuri, nesprijinindu-se pe "legea" programei școlare - dar peste zece ani? În 2012 va mai exista Marin Preda altfel decât ca un Lascarov-Moldovanu Doi? Sau Radu Petrescu? Sau Mircea Horia Simionescu? Sau Petru Dumitriu și pandantul său: Radu Cosașu promovații de Apostroful napocaniot? Își vor pierde "cota", nu pentru că produsul lor literar va deveni neinteresant - era de multă vreme, de la începuturi - însă vor dispărea agenții, agrocultivatorii, promotorii acestor activiști de partid pe

ogorul literaturii noastre socialiste (în drum spre comunism) - şi a acestui mod de a concepe literatura - care era bună, nu pentru că ar fi fost... morală, doamne-fereşte, doar nu amestecăm merele cu cartoafele, dar era bună pentru că autorii ei rezistau prin cultură... Cu un cuvânt - tot din Caragiale luat: *dăscălimea*. Această categorie, această *pătură*, *în principiu*, *binecuvântată*, dar care în condiţiile de dictatură a devenit cea mai eficace armată de analfabetizare şi de piteştizare a populaţiei, tocmai, pentru că "ostaşii" ei nu purtau în frunte eticheta: "activist" ori "miliţian" - ci... "tovarăş profesor".

Duminică 23 iunie 2002

În 20 iunie m-am apucat să scriu un text alcătuit din însemnările zilelor predente. Am trudit la el trei zile - şi m-am oprit, descurajat.

Ieri am primit de la Valerian Stan tăieturi de presă cu "*contribuţiile*" lui Ţepeneag şi ale lui Breban la istoria disidenţei. Supăraţi, ambii, mai puţin pe istoricii din România care traficaseră totul, cât pe Blandiana, pentru că organizase colocviul în care se vorbea de "mişcarea Goma", bravii Pastor şi Collux ai literelor româneşti au reluat atacurile împotriva impostorului Goma, care, auzi, *neruşinare*, le *luase caimacul*! Întru contracare, se propun pe ei înşişi, dar generoşi nevoie-mare, îi bagă în faţă, ca "primi disidenţi", ba pe Petru Dumitriu (Ţepeneag), ba pe Baconsky, despre care Breban, egal cu sine, mitoman impenitent, pretinde (în *Cotidianul*, 6 iunie 2002) că "şi-a petrecut vreo două decenii din viaţă într-un perfect surghiun intern, din toate punctele de vedere" - motiv pentru care, completez eu, "în ultimele decenii de viaţă" Baconsky, cu soţia, era mai mult în Germania şi în Austria decât în surghiunul intern! - dar cine să-l corecteze: cei care nu mai ştiu nimic din trecutul apropiat?; sau cei care nu au interes să scormonească mai adânc în "dosarul" lui Baconsky, să ne comunice prin ce minune poetul-surghiunit era sub Ceauşescu un itine-rant mai harnic decât Sorescu, Blandiana, Marino luaţi împreună...

Ţepeneag se arată a fi un adevărat ticălos, când scrie (*Cotidianul* 8 iunie 02): "Paraschiv a fost singurul din această «mişcare» care s-a întors în ţară ca să continue lupta. Goma e şi acum la Paris"...

Se observă punerea în pagină: deci Paraschiv e bun, nu pentru că e bun, ci pentru că s-a întors în ţară, să continue lupta; Goma nu e bun: păi dacă nu s-a întors în ţară (să continue lupta...). Dar de ce nu se va fi întors în ţară - să continue lupta luptătorul Ţepeneag? A-ha: nu mai avea cetăţenia română - i-o luase Ceauşescu prin decret? Dar nici Goma nu mai avea cetăţenie română: cu totul şi cu totul întâmplător, de cum ajunsese la Paris în noiembrie 1977, ceruse azil politic. Deci...

După ce el însuşi se împăunase cu eticheta: "dispecer al «Mişcării Goma»", Oniristul Naţional se supără foc pe jurnalista de la *România liberă* care îl... citează, numindu-l taman aşa cum se autonumise: "dispecer al «Mişcării Goma»". În cel mai troglodist-noroist stil de şedinţă comunistă anticomunistul Ţepeneag se indignează:

"Poate îmi explică ziarista de ce au ajuns tocmai la mine toate aceste scrisori de adeziune scoase din ţară de un diplomat belgian înverşunat anti-comunist..."

Din acest pasaj (antologic) rezultă: nu doar Popescu-Dumnezeu, Burtică, Pleşiţă, Pleşu, Voican, Titus Popovici, Aurel Covaci, Păunescu, Băran şi tot neamul lor - au profitat de "lucrarea" lui Liiceanu (cu încuviinţarea Monicilor şi a Adameştencelor): distrugerea cărţii de mărturii **Culoarea curcubeului, Cutremurul oamenilor - 1977**; şi nu doar Breban, destul de zgâriat în carte, ci chiar şi Ţepeneag, cel care - după dreptate - acolo apărea ca un "pozitiv", vorba Monicăi Lovinescu. Scontînd pe faptul că nimeni nu-şi mai aduce aminte cum se petrecuseră treburile - de unde, dacă *mărturia* a fost distrusă de Liiceanu-Lovinescu?- "dispecerul" cu pricina (după ce mai zice: "am făcut efortul să rămân oarecum retras (!); deşi eu am fost cel mai aproape de centrul mişcării şi, oarecum, am preconizat-o...") povârneşte fapte reale pe o pantă mincinoasă - fiindcă, iată:

"De ce au ajuns tocmai (!) la mine aceste scrisori de adeziune"?

Răspuns: Fiindcă i le trimisesem eu, Goma! Şi:

"...scoase din ţară de un diplomat belgian"...

Altă căcăcioasă diversiune dispecereagă: "un diplomat belgian, înverşunat anti-comunist" - dar oare cine înmânase - la Bucureşti - "acele scrisori" înverşunatului? Nu Goma? Şi cine îl "pescuise" pe "înverşunat", folosindu-l primul? Nu Virgil Tănase? (el trimisese prin valiza diplomatică manuscrisul romanului la a cărui traducere-editare a avut un rol hotărîtor chiar Ţepeneag!). Plecînd Tănase în Occident (la 1 ianuarie 1977), rămăsesem singurul "abonat" - am profitat, cu oarecari riscuri, până la cutremur (4 martie 1977, când şi clădirea ambasadei Belgiei şi imobilul în care locuia "înverşunatul" Etienne Dussart au fost afectate, accesul interzis, iar la scurt timp a fost expulzat - tocmai pentru legăturile sale... cu Goma, nu cu Ţepeneag). Cei care au citit **Culoarea curcubeului**... ştiu şi ştiu şi sub ce nume apare diplomatul belgian în carte: "Louis"...

Nenorocirea face că nu am unde să-i dau replica.

Dar oare merită Dispecereag să fie luat în seamă?

Joi 27 iunie 2002

N-am mai notat de o veşnicie. Nici n-am avut ce.

Am primit scrisoarea de răspuns de la Victor Frunză. Nostimă. I-am răspuns (... nostim) şi i-am propus **Sabina**.

Mi-a trimis Valerian Stan încă o tăietură de ziar: "Disidenţi şi opozanţi" (3) (*Cotid.* din 20 iunie). Breban se plânge de Tudoran. Zice că el ne sfătuise - pe fiecare în parte, se înţelege, fiindcă atâta timp cât eram în România eu nu aveam comerciu cu Dorin - să atacăm sistemul, nu persoana dictatorului! Iar noi nu l-am ascultat! - ca să vezi ce orbire din partea noastră... De unde va fi scoţînd Breban panglica? Din... nara stângă. Dar el îl lingea pe dictator, totodată simţindu-se ca puiu-n budă (vorba ardeleanului) în "sistemul" pricinatic (oare cine se plângea că, după excluderea din C.C., "i-au luat vila"?).

În continuare, descopere un alt disident: Paler! Îi sugerează tovarăşului Tavi să continue discuţia despre rezistenţa prin cultură... Schiţînd scurta-biografie a nou-nouţului disident, Breban scrie:

"După ce a îndeplinit «sarcini» majore politice - televiziune şi ziarul *România liberă*, se radicalizează treptat şi ferm în sânul Consiliului Uniunii Scriitorilor"...

Răutăcios, bag de seamă: "sarcinile majore politice" duse în spinare de bietul Paler fuseseră mai întâi - cronologic, vreau să spun:

Agerpresist acoperit la Roma - de unde a fost expulzat pentru spionaj în folosul URSS; agerpresist des/coperit, trimis la "Procesul Beldeanu" - grupul românilor care atacaseră cuibul de spionaj securisto-nkvedist de la Berna...; agerpresist şi la Budapesta, în noiembrie 1956 - s-o fi dus în acelaşi avion cu Valter Roman şi cu Ardeleanu-Adler? Nu ştiu care eveniment a fost simultan cu deţinerea, la Canal, a lui tată-său - dar tot nu are mare importanţă. Importantă este mărturia mea - cu totul şi cu totul... subiectivă: în anul şcolar 1953-54, la Făgăraş, superba colegă Neli Paler de la Liceul de Fete era... evitată de băieţi, pe Corso, fiind verişoara (sau nepoata) "ăluia de la Utemeu, de la Bucureşti" - adică a lui Octavian Paler din Lisa.

Da, domnule. De-abia aştept următorul episod, serialul lui Breban devine pasionant. Şi mă întreb, tropotind de nerăbdare: pe cine va descoperi Romancierul Nr. 1 - ca disident, fireşte !- în săptămâna care va veni? Nu care cumva pe marele Eugen Simion - cu care împarte interesele cacademice? Nu cumva pe marele (!) Adrian Păunescu, cel cu care împarte interesele cotrocenice? Sau poate chiar pe un nepot de verişoară a lui Năstase?

Sâmbătă 29 iunie 2002

Am făcut-o şi pe asta, deşi e zi onomastică, nu aniversară.

Pe la ora 4 noaptea m-a trezit un răget de bărbat, jos, în stradă. Nu de durere... trupească (să zici că l-a înjughiat careva), ci de durere

inimească (de să zici că i-a futut careva nevasta, alături, în patul pe care el zăcea beat-mort). Într-atât m-a (şi) impresionat, încât n-am mai putut dormi; de atunci sânt treaz şi morocănos - şi îl aud pe nefericitul acela răcnind de durere bărbătuală.

Şi ca şi cum atâta nu ar fi fost de ajuns, deschizînd televizorul, am căzut pe sfârşitul unui reportaj al lui Fred Mitterrand în Rusia de azi, la o staţie de metro moscovită unde îşi au sediul junii orfani care se prostituează. Flăcăiaşi între 12 şi 15 ani. Destul de spălăţei. Şi care, de cum au simţit că sunt filmaţi, au început să... transmită mesaje:

«Mamă! Mamă! Pe unde-oi fi, să ştii: te bag în pizda mă-ti de curvă, care m-ai lepădat când aveam doi ani!»

«Mamă, mamă!» (Apelativul era cu glas tandru, mângâios, aşa cum chemi după mamă). «Caută-mă la metroul Kitai Gorodok (?) Mămicuţo, vino iute-aici, să-mi bag pula-n gura ta de scroafă, care ţi-ai pus palma-n cur, ai fugit de-acasă şi ne-ai lăsat ai nimănui!"

Am echivalat în româneşte sărind peste franţuzeşte, unde nu există astfel de anatomice înjurături.

Cum să mai poţi dormi?

Duminică 30 iunie 2002

Cu însemnarea de azi închei prima parte a **Jurnalului 2002**, ianuarie-iunie.

Ieri am primit prin poştă o scrisoare de la un recent corespondent din Craiova, M. D. Îmi transmite un mesaj electronic difuzat de un tânăr, C.J. Scrie M.D. :

"Astăzi, 19 iunie 2002 pe seară a sosit la toţi cei înscrişi pe lista «Goma-readers» administrată de Oleg Brega, acest mesaj care, deşi poate că statistic nu e de luat în seamă (...) e un semnal pozitiv.(...) ceea ce spune tânărul acesta se leagă de ceea ce am presupus şi eu: tinerii nu vă cunosc, pentru că maturii au încercat mereu să vă dea uitării. Dar prezenţa cărţilor Dvs., reale ori virtuale duce lucrarea mai departe. Cărţile vorbesc singure şi este cu adevărat emoţionantă o astfel de percepţie precum cea mărturisită în cazul de faţă" (...)

Iată şi mesajul (de la C. J., <trubaneagră@yahoogroups.com>):

"Salutare tuturor de la Cluj.

"Până nu de mult nici nu mă interesa opera lui Goma. Auzisem ceva de el, dar credeam şi eu că e un nume aşa un pic mai răsărit din Basarabia şi hai toţi să-l ridice în slăvi. Cu atât mai mult cu faza din Franţa. Asta *până când mi-a nimerit într-un anticariat în mână o carte*

de-a sa, «Arta refugii». Am citit-o într-o răsuflare. Consecință: am mai trecut prin anticariat o dată și am luat deodată toate cărțile care erau acolo de-ale lui Goma. Erau 5, câte 25000, gratis pot să zic. Acum găsesc multe asemănări din atitudinile ardelenilor față de basarabeni încă cu 50 ani în urmă. Asta este. Pe lângă faptul că a scris practic istoria Basarabiei într-un stil nou, extraordinar, a scris în paralel și o istorie a Ardealului și a României. Așa că nici nu mă mă interesează ce spune Manolescu sau alții. Ce publică România Literară sau mai știu eu care. Important e că citind P.G. mă simt bine. Asta cred că e cel mai bun și mai frumos lucru posibil. NU?????"

Nota: semnele diacritice îmi aparțin - dealtfel nici nu pot scrie fără.

Desigur, mesajul Trubeinegre m-a bucurat. Și simultan m-a întristat. Motivul este la îndemână:

Iată, deci, că a reușit acțiunea de îngropare a mea cu tot cu cărțile mele - fie acelea chiar tipărite - de către iubiții și neprețuiții mei colegi și prieteni, scriitori români contemporani - hai să-i mai înșir o dată, ca să nu-și imagineze că scapă ieftin:

Monica Lovinescu, Ierunca, Liiceanu, Pleșu, Țepeneag, Breban, Blandiana, Mălăncioiu, Adameșteanu, Dimisianu, Patapievici, Eugen Simion, Iorgulescu, A. Cornea, Pruteanu, Mircea Martin, Buduca, Simuț, Buzura, A. Cornea, Rodica Palade, Ioana Pârvulescu, Paler, L. Pintilie...

S-a remarcat: nu i-am pus pe Ștefănescu, Borbély, Țârlea, Balotă, Buciu, Mariana Codruț, Cosașu... - ei tot nu contează: au mărșăluit în coloană, bătînd pasul de front pe arătură.

Când mă plângeam că nu-mi sunt editate cărțile, iar atunci când apar, fie sunt imediat retrase și distruse - vezi Liiceanu, **Culoarea curcubeului;** fie sunt nedistribuite - ca Viorica Oancea, cu **Amnezia la români** - fie pur și simplu neacceptate: Mircea Martin, deși îmi publicase două cărți, a refuzat **Sabina**, mințind că... fusese editată!; Frățilă de la ALL, bine și insistent consiliat de ardelenii săi: Breban și Buzura, deși apucase să publice **Roman intim**, nu a mai vrut să scoată și **Sabina** (acceptată); Radu Mareș, deși editase trei volume de jurnal, nu a mai acceptat al doilea volum de publicistică (**Butelii aruncate în mare**), nici **Jurnal 1999**, nici **Jurnal 2000**, predate (bașca porcăria față de Davidescu la care a fost complice pe după cap cu R. Cesereanu) - așadar, când mă plângeam că ai mei colegi "mă cam" (relativism moștenit de la partea-mi ardeleană, cea de autoadopție...) persecută, cei care mă auzeau, fie mă contraziceau cu vehemență, fie mă tratau de suferitor de complex de persecuție.

Între noi fie vorba: chiar și eu, dintr-un reflex de apărare, cu toate că aveam în fața ochilor și între mâini probele acțiunilor extrem de culturale ale rezistenților prin cultură, îmi șopteam că... exagerez, că n-or fi colegii mei chiara așa de... - ca să mă pot alinta un pic.

Însă realitatea era cu totul alta...

Ei bine: realitatea era, în ceea ce mă priveşte, nu "alta", ci "dimpotrivă"!

Iat-o, realitatea aceea: în Anul Domnului 2002, avînd eu vârsta de 67 ani, în jur de 55 titluri scrise, vreo 40 editate (întâi în franceză, germană, neerlandeză, italiană, suedeză, engleză, apoi în limba mamei mele, Maria) din care 30 în româneşte, în România: sunt un necunoscut - tinerii au auzit doar numele meu (dacă...), fiindcă, vorba lui M.D., maturii au încercat (şi au reuşit!) să mă dea uitării - ce eufemism mioratic!, ce cataplasmă pe sufletul obidit al valahului de triple sexe, predominant: neutrul!

Campaniile împotriva mea şi a cărţilor mele - împotriva **Scrisorilor întredeschise** din 1995, la Biblioteca Familia, apoi împotriva **Jurnalui I-II-III** de la Nemira (1997) au fost judecate de lichidatorii mei insuficiente pentru a-mi închide gura. Sub stindardul Monicăi Lovinescu căprarul Liiceanu, plutonierul Manolescu, sergenta (majoră - hait, am... acordat-o!) Adameşteanu - la care s-a asociat, spre suprinderea numai a mea, limbricul veninos Mircea Martin - au organizat tăcerea în ceea ce mă priveşte. Dacă Monica Lovinescu decretase în 1997: «Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma», un an mai târziu rectificase tirul - după ce s-a sfătuit şi cu Pleşu (pe care pretinde că îl detestă!) şi deciseseră in plenum să nu se mai scrie-vorbească despre Goma - nici în bine, dar nici în rău! De aici a ieşit cuvântul de ordine monicesc: «Goma e contestat» - pus în practică întâi şi-ntâi de plăvanii din Moldova de Sus (altfel prieteni ai lui Luca Piţu...), din Moldova "centrală" (*Convorbiri literare, Timpul*), trustul Polirom... - cei pe care-i denunţa - dar fără a le da numele... - Vasile Baghiu, în *Vatra*...

Asta este s'tuaţiunea la mijlocul anului calendaristic 2002 - la 12 ani şi jumătate de la "revoluţia" care băgase spaima-n scriitori clasicizaţi ca Manolescu, Ţoiu, Buzura, D.R. Popescu, Eugen Simion M.H. Simionescu, Fănuş Neagu, ... Ce mai tremuraseră rezistenţii prin cultură - o săptămână, hai două, până când Stăpâna lor, Securitatea Poporul 'Ncitor pusese iar laba pe putere...

Iar eu mă consolez cu... postumitatea.

Şi cu internetul...

IULIE

Luni 1 iulie 2002

(...)

Ieri am căzut pe sfârşitul emisiunii religioase (protestante) în care erau prezentate câteva cărţi (şi autori).

Un june teolog protestant (Abel şi încă un prenume curent) vorbea despre cartea sa - titlul nu l-am reţinut, era ceva mălăieţ (şi înşelător), de genul: "Să-ţi iubeşti duşmanii". Însă la un moment mi-a atras atenţia ce a spus, răspunzînd unei întrebări contrariate:

"Da, am afirmat că la 11 septembrie (2001) s-au înfruntat două anticulturi: cea americană cu cea care se revendică de la islam, dar este împotriva Coranului".

Da, domnule! Şi eu spusesem asta, unele îmi stăteau pe limbă - dar câte altele îmi stăteau pe hârtie, dar nu le publicasem - unde? (...)

Miercuri 3 iulie 2002

Din însemnările precedente am făcut un textulete: "Şocul de la 11 septembrie". Am trimis prin fax un exemplar lui Valerian Stan, să încerce el să-l plaseze, fie la *Cotidianul*, fie la *România liberă* (sugestia mea).

Paris 1 iulie 2002

Şocul de la 11 septembrie 2001

Dacă aş spune tare ceea ce se doar şopteşte:

«La 11 septembrie (2001) s-au înfruntat două anticulturi: americană şi jihadă - cea care se revendică de la islam, însă este împotriva preceptelor Coranului»?, aş fi tratat de antiamerican, de antiarab - ba chiar de terorist!

Am fost-sânt-voi fi, alternativ-simultan: antisemit şi jidovit, antirus şi rusofil, anti-român şi basarabean xenofob, în fine, "antiamerican"...

Am auzit şi dinspre Bucureşti ecouri provenind din Franţa, din Germania, din Anglia (însă nu şi din Italia, Spania, Portugalia - oare de ce?) sub forma unui indecent răcnet de "solidaritate":

«De la 11 septembrie sântem cu toţii americani!»

Secreţie de turmă, servilism dezgustător. Necunoscători ai istoriei în general, analfabeţi în politică (sau de-a dreptul rău-voitori), străluciţii politologi: Mihăieş, Dan Pavel, Antohi, S.Tănase, Oişteanu, Shafir, Adameşteanu, Ioana Ieronim, Alina Mungiu, A. Cornea,

Volovici, lefegiii Europei Libere sub bagheta lui Ratesh: Hurezeanu, N.C. Munteanu, Iorgulescu, Ashkenazy, I.B. Lefter şi alţi luminaţi, precum şi cohortele de profitori-Soros au răspuns: «Prezent!» la o chemare nerostită, la o invitaţie neformulată.

Un isteric domiciliat în Occident parafrazase celebra zicere a lui John Kennedy:

«Sunt [şi eu] un berlinez!» (el îşi exprima solidaritatea cu locuitorii Berlinului, parte ostatici ai ruşilor, parte robi ai ruşilor).

Pe urmele aceluia s-au grăbit să zbiere în cor frustraţii ai căror părinţi trăiau cu nostalgia... inversă, a luptei-pentru-pace-în-Vietnam. După ei, laie (că tot deveniserăm fulgerător, nu doar europeni, dar şi mondialişti cu diplomă de revoluţionar şi, fireşte: "aliaţi ai americanilor din negura veacurilor"), recent-culturaleţii dâmboviţelini, autodeclaraţi politologi, futurologi, astrologi, americanologi, altfel ordinari bursofagi, postulanţi la cârmăcirea (hait!, am nimerit cuvântul care spune adevărul) nefericitei Românii cea ajunsă proprietate a Securităţii eterne, după id*i*ologia lui Brucan.

Poţi să-ţi exprimi compasiunea - sinceră, nu interesată, ca americanolatrii carpatodanubieni - faţă de cineva care a suferit o grea pierdere, de obicei legată de moarte-în-familie, în nici un caz nu poţi pretinde că "eşti şi tu", fie mort, fie fratele-mama-cumnatul-fiul-vecinul mortului. Pentru că nu e logic, nici corect. Şi nici decent.

Data de 11 septembrie constituie, vai, o piatră de hotar, în timp - însă nu fiindcă "*de la* 11 septembrie" noi, ne-americanii am fi devenit fulgerător americani; ci fiindcă *atunci*, ei, prietenii noştri, americanii, au primit o lovitură pe cât de cumplită, pe atât de neaşteptată. *Pentru întâia oară în scurta lor istorie americanii au aflat ce înseamnă ca* tu, civil, să fii atacat, din cer, pe solul naţional (memorie? istorie? - amnezia/ nu bântuie doar România - Pearl Harbour: se află undeva, pe o insulă, departe, în spaţiu - şi în timp...). Ei se credeau cei mai buni, cei mai drepţi; cei mai cinstiţi, cei mai harnici; cei mai inteligenţi, cei mai generoşi; cei mai păziţi de cel rău; cei mai morali - cei mai iubiţi dintre pământenii de pe întreaga planetă. Şi, dintr-odată...

Până atunci ei atacaseră din cer: în Franţa, în Italia, în Belgia, în Olanda - ţări ocupate, inamicele fiind Germania şi Japonia; apoi în Vietnam, în Cambodgea. Apoi în Irak; în Iugoslavia; în Afganistan...

Sunt terifianţi *americanii când atacă din cer* - să ne amintim doar "colateralele" din România primăverii-verii anului 1944, mai ales cea din 4 aprilie, când au fost ucişi 5.000?, 20.000? de civili numai la Bucureşti, *din care cel puţin o treime basarabeni şi bucovineni refugiaţi, aflaţi în vagoane, ori aşteptînd în Gara de Nord garniturile de tren ce urmau să-i ducă spre Vestul ţării, "în dispersie..."*. Cu acest "prilej" **a dispărut-neidentificat** şi Ignat Goma, fratele mai mic al

tatei, violonist (abia acum aflu că atunci ar fi fost inaugurat - şi repede închis - un cimitir-nou, între Pantelimon şi Brăneşti, aproape de linia ferată, unde ar fi fost îngropate victimele bombardamentului orb, american); nu altfel au **dispărut-**(mulţi)**neidentificaţi** *la Dresda şi Leipzig peste 600.000 de civili şi de refugiaţi (tot din Est!- şi tot de ruşi fugind!*); cum **au dispărut-neidentificaţi,** după o jumătate de secol, mulţi dintre civilii americani de la 11 septembrie 2001.

Mai puţin veşnic-biruitori sunt americanii când ating cu tălpile lor pământul. Nu au fost capabili să-l alunge pe Castro cel care de patru decenii le stă în coastă şi le dă cu tifla, singura lor "victorie" a fost repurtată în Grenada - ştie careva din sală pe unde este, ce suprafaţă, câţi locuitori are Grenada cu pricina?

...Şi dintr-odată, din senin, fulgerător, fără-avertisment...

Neadevărat: atât informaţiile (proprii - mai ales cele obţinute prin spioni-oameni, fiindcă supratehnologia a rămas oarbă), cât şi avertismentele partenerilor nu lipsiseră: *totul gravita în jurul politicii externe a USA, în special în Orientul Mijlociu* - însă americanii se cred, nu doar cei mai puternici, dar şi unici deţinători ai adevărului absolut: «Noi ştim ce e Bine şi ce e Rău, nu avem nevoie să ni se şi deseneze...» răspundeau - atunci când catadicseau să răspundă.

Şi, dintr-odată, din senin, fără avertisment...

Neadevărat: americanii nu au ştiut - fiindcă au refuzat să decodifice "mesajul"; nu au acceptat adevărul, anume că data de *11 septembrie* avea o semnificaţie precisă - tot în legătură cu politica externă a USA în Palestina. În loc să caute eventualele *motive* ale atacului, ei s-au grăbit să fabrice *pretexte*, să acuze "lumea arabă" în totalitate şi s-o trimită în categoria Răului" (vezi primele discursuri ale preşedintelui Bush jr.).

În ceea ce-i priveşte pe americanii de rând întrebările-imprecaţie rostite în direcţia Divinităţii au fost:

«Doamne, de ce m-ai pedepsit *pe mine*, de ce mi-ai făcut *mie* asta?» - ceea ce se traduce prin: Dumnezeu m-a bătut **doar** *pe mine, american,* **numai** *mie* mi-a făcut "asta" - după care au amănunţit:

«De ce ne-au făcut [ei, ne-americanii] asta, nouă, care *îi ajutăm şi-i iubim*? De ce *au început* [ei, ne-americanii] *să ne urască, dintr-odată,* de ce au devenit (peste noapte!) ingraţi? Noi ne-am vărsat de două ori sângele pentru europeni, în secolul trecut, ca să-şi recâştige libertatea, le-am trimis ajutoare alimentare, medicale, de fiecare dată când *s-a* putut...» - impersonalul vizà ne-ajutorul faţă de comunităţi şi ele, nefericite, dar aflate sub controlul URSS, de la împărţirea ca un harbuz a globului pământesc, în zone de influenţă. Apoi, arătînd înspre Africa, Asia, America de Sud: «De ce ne urăsc, *acum*? Fiindcă avem ce mânca şi dăruim şi altora? Fiindcă suntem democraţi - ei nu?»

Durerea poate orbi judecata - pentru o vreme. Însă judecata americanilor era oarbă dinainte.

În deceniile trecute când Europa Occidentală era scăldată în sânge de pe urma acţiunilor terorismului de stânga (Brigăzile Roşii în Italia, Armata Roşie în Germania, Acţiunea Directă în Franţa), americanii se indignau că autorităţile locale nu sunt în stare să lichideze bandele care compromiteau vacanţele culturale ale turiştilor de peste Ocean; când terorismul islamic (în fapt: diversiunea guvernului comunisto-militarist algerian) a însângerat Franţa, americanii - şi nu doar turiştii, ci şi gazetarii şi oamenii de afaceri - nu au încetat de a trata statul şi poliţia franceză de incapacitate patentă, ba chiar de complicitate cu teroriştii, ameninţînd cu denunţarea unor contracte comerciale - ceea ce dealtfel au şi făcut, ocazia le era oferită pe tavă... Fiindcă erau siguri: la ei, în America, aşa ceva este de neconceput - ţara lor: fortăreaţă inexpug-nabilă, păzită zi şi noapte de armata cea mai puternică - ce să mai vorbim de atotştiitorismul, de eficacitatea poliţiilor FBI şi CIA...

Şi a venit *11 septembrie*. În loc să caute **motivele** agresiunii suferite de ei în propriul comportament de politică exterioară (printre ele: Palestina) americanii au acuzat Cerul de nedreptate. Şi pe arabi - de... jihad (război sfânt al musulmanilor).

Anticultura americană în splendoarea ei analfabetizatoare a primit o lovitură cumplită de la o (sau: de la cealaltă?) anticultură, barbaricultura dimpotrivă: cea vehiculată de câţiva arabi supra-bogaţi, supra-occidentalizaţi, supraamericanizaţi - creaţie a cui? a americanilor! Jihad: un număr restrâns de indivizi, nu mai mulţi gândiseră şi impuseseră *teroarea* Revoluţiei Franceze şi a celei Bolşevice.

S-a spus mereu că secreţia "gândirii" terorismului benladenist ar fi expresia "maselor largi de musulmani umiliţi de creştini, colonizaţi de occidentali"- de acolo s-ar trage ranchiuna tenace a lumii a treia. Este şi aceasta - dar nu numai asta. Fiindcă "masele largi de musulmani" indicau locul-dureros arătînd, nu America - ci Palestina. Astfel, ceea ce li se întâmplă Palestinienilor din partea Israelienilor - cu încurajarea pe faţă, suţinerea, complicitatea americanilor - poate fi considerată, dacă nu *cauza* (deşi, de la venirea lui Sharon la afaceri...), atunci pretextul; mai corect: alibiul jihadiştilor:

«Iată cum îi pedepsim noi pe persecutorii fraţilor palestinieni»...

Bineînţeles, nu soarta palestinienilor (*din 1948!*) umiliţi, spoliaţi, alungaţi de pe pământul lor, băgaţi în sârme, masacraţi de tancurile, helicopterele, avioanele de vânătoare israeliene le stă la inimă

benladeniştilor - dovadă: în *răzbunarea* lor oarbă nu au vizat Tel Avivul, ci New Yorkul; nu au atacat nave de război israeliene - ci americane... În ochii acestora, americanii sunt inamici, nu pentru că susţin Israelul în toate acţiunile sale teroriste împotriva băştinaşilor palestinieni, ci pentru că le-au invadat Locurile Sfinte (din Arabia Saudită), pentru că le pompează sângele (petrolul - ceea ce nu-i împiedecă să se scalde în petrodolari), şi le sunt rivali pe terenul anticulturii. Dar mai ales fiindcă ei, americanii au fost, nu doar susţinătorii lor (Saddam, Ben Laden, talibanii care au terorizat Afganistanul atâţia ani); nu doar "alfabetizatorii" lor, individual - ci *fabricanţii terorismului antioccidental,* sub forma lui cea mai virulentă: antiamericanismul.

În secolul nenorocit care a trecut, XX, Rusia fusese puterea cea mai nocivă, cea mai destructivă. America, în ochii noştri naivi: Îngerul Păzitor, Arhanghelul Salvator: în ultimul război mondial i-a salvat de Hitler pe francezi, italieni, belgieni, olandezi, englezi - dar nu şi pe polonezi şi pe cehi (care luptaseră în unităţile britanice împotriva germanilor) - de ce? Simplu: fiindcă Hitler murise - trăiască Stalin!, partenerul lor, "Oncle Jo" cum îl dezmierda Roosevelt. Pe noi, românii, dacă americanii nu ne-au persecutat altfel "decât" bombardîndu-ne, mai ales în 4 aprilie 1944, nici nu ne-au ajutat când aveam nevoie de ei şi îi aşteptam să-şi onoreze promisiunile.

Îi aşteptasem pe americani ca pe Mesia. Şi n-au venit. Ba, în cazul Ungurilor, în 1956, neintervenţia lor a avut valoare de *complicitate manifestă cu Sovieticii* la strivirea insurecţiei - anticomuniste. Promiseseră ruşilor că nu vor interveni în "treburile interne ale URSS" - dar noi nu ştiam; şi îi aşteptam...

[O altă dovadă de complicitate a americanilor cu sovieticii în martiri-zarea românilor:

În hărţile lor de până în 1989, dacă Ţările Baltice, toate trei, purtau inscripţia, în roşu: "USA nu recunoaşte anexarea lor, în 1940, de către URSS", nici partea de răsărit a Poloniei, nici a Cehoslovaciei (cu aceste două ţări România avea hotar comun în 1938), *şi nici Bucovina de Nord şi nici Basarabia care* tot atunci *au avut* aceeaşi soartă *nu poartă... nerecunoaşterea USA*. Ni s-a explicat: n-am fi avut parte de acest "tratament cartografic" dacă România nu ar fi declarat război SUA (în 12 decembrie 1941). Este adevărat: Polonia şi Cehoslovacia nu le declaraseră război... pentru că nu mai existau ca state; iar Ţările Baltice, după ocupaţia rusească trecuseră sub control german. Să nu se uite: cu o săptămână mai devreme, în 6 decembrie 1941, Anglia declarase război României...:

[În 1940, când Rusia ne răpise Basarabia şi Bucovina de Nord aceeaşi Anglie declarase că... nu are obiecţii (faţă de un abuz grosolan), însă după 1941, când România pornise la recuperarea teritoriilor în chestiune, Churchill ne calificase de... "şacali care se năpustiseră asupra Rusiei - aflată la pământ" - minciună: biata Rusie fusese, până în ajun, aliata lui Hitler (deci duşmana Angliei), iar România o atacase în 22 iunie 1941 simultan cu Germania...]

Câtă vreme URSS reprezentase celălalt talger al politicii planetare, se instalase pentru decenii un echilibru (al terorii nucleare). De când URSS a implodat şi nu mai este luată în seamă când zice, din inerţie: "Niet!", Statele Unite cunosc beţia puterii cu tot ce implică o *beţie*: comportament nerezonabil, judecată alterată, pierdere a simţului realităţii, al echilibrului, al moralei - toate aceste simptome ducînd la acte criminale. După războiul din Coreea (în fapt prelungirea celui de al II-lea război mondial), americanii, oriunde au intervenit pe glob, au început prin gafe (răsunătoare - dar costisitoare, în sânge), au continuat prin... înfrângeri, de pe urma cărora ei şi-au luat bagajele şi s-au întors acasă, lăsînd în urmă, nu doar "câmpuri de luptă" devas-tate, ci ţări întregi ruinate, mai grav: recăzute în sclavia-barbaria comunistă: Vietnamul de Sud, Laosul şi mai ales nefericita Cambodgea.

Înapoi la terorismul impropriu numit: "arab", a început cu Iranul, comunitate ne-arabă - doar islamică. Ura iranienilor împotriva americanilor nu a fost ura musulmanilor împotriva creştinilor, ci a unei ţări împotriva altei ţări (America) - care dădea ajutor duşmanului ei de moarte: Irakul. Fundamen-talismul homeynist a pornit de la conflictul religios dintre şiiţi şi sunniţi, a alunecat la un conflict (aparent) între musulmani şi creştini - dar nu a fost decât unul economic, în care "găina" a fost (şi este, în continuare): *petrolul*.

Are să mi se reproşeze iar obsesia *petrolului*: am vorbit repetat de *petrol* ca armă de şantaj pe care trebuia să o folosească România întru apărarea fiinţei naţionale şi a unităţii teritoriale, în 1939-40, faţă cu înţelegerea dintre Hitler şi Stalin, pentru împărţirea Europei. După mai bine de şase decenii, care a rămas cauza convulsiilor, chiar a războaielor din Kuweit, Irak, Afganistan, implicarea Pakistanului, a Turciei, interesele-vitale în Caucaz în Asia Centrală? *Petrolul*!

Pentru petrol, Americanii fac orice - şi contrariul.

[*Petrolul* se află la originea conflictului irano-american: Mossadegh, primul ministru al ţării, cel care pusese bazele democraţiei şi ale europenismului în Iran, decretînd naţionalizarea companiilor petroliere (americane!) a fost răsturnat, în 1953 de către omul americanilor. Mohammad Reza, devenit şahul; se cunoaşte urmarea...]

Numai nişte comentatori, chiar istorici fără memorie (fraţi cu balerinii fără picioare) nu ştiu de unde să-i ia pe Diavolii, pe reprezentanţii Imperiului Răului (cum le zice cultivatul preşedinte actual, Bush junior) ca Homeyni, Saddam, Ben Laden. Cum, de unde?- dar *toţi aceşti duşmani-de-moarte ai "civilizaţiei albe", ai americanilor, au fost fabricaţi de... americani, au fost inventaţi de americani.* În anume împrejurări... Numai că în... alte împreju-rări ei, "ingraţii" se întorseseră împotriva Pygmalionului şi Stăpânului lor! CIA îl susţinuse şi îl ajutase pe Saddam în războiul cu Iranul; şi pe Massud, în Afganistan - dar numai atâta vreme cât acesta din urmă lupta împotriva Ruşilor (cu care Americanii erau - atunci - în conflict). De cum a început Marea Fraternitate Americano-Rusească iar Massud a devenit incomod, la cererea lui Putin pe lângă Bush, Americanii l-au lăsat din braţe pe eroul luptei antiruseşti şi se poate spune că CIA l-a dat pe mâna *talibanilor (pe care tot americanii îi fabricaseră* - cu puţin înainte de a-i declara "Diavoli!") - iar aceştia l-au asasinat în linişte. Americanii nu încetează de a arăta Irakul ca deţinător de arme de distrugere în masă însă până în momentul de faţă nu au produs *dovezi* de existenţă a lor - oare de ce? - pentru că, tehnologia de fabricare a gazelor, a substanţelor mortale, printre ele... antrax-ul, fusese graţios furnizată de americani, iar produsul a fost folosite de irakieni atât împotriva kurzilor, cât şi împotriva acelor irakieni care se răsculaseră în 1991 împotriva lui Saddam - însă Bush senior îi ordonase lui Schwartzkopf să sisteze operaţiile militare şi să nu intre în Bagdad. În schimb...

Estimp Coreea de Nord se laudă pe faţă, într-o conferinţă de presă! că deţine arma atomică - o şi arată! - iar Americanii, chestionaţi în privinţa pericolului planetar reprezentat. răspund că... să vedeţi, copiii coreeni (de nord) şi aşa sunt subalimentaţi - să sufere din pricina unei campanii militare americane...?

De ce acest tratament de favoare? Ce întrebare!

Coreea (de Nord) nu are *petrol*!

Desigur, toate aceste discursuri (unul pe faţă, unul pe dos) sunt rostite cu o seninătate terifiantă: iată pe mâna cui a trecut soarta planetei noastre... De pe a Rusului I pe a Rusului II.

Terorism... Cine vorbeşte de *terorism*: teroriştii!

În Franţa ocupată autorităţile de la Vichy, colaboraţioniste, îi numeau "terorişti" pe acei francezi patrioţi care se manifestau împotriva ocupantului german; în România ocupată de ruşi, în 1944, autorităţile colaboraţioniste îi numeau "terorişti" pe acei patrioţi români care luptau împotriva ocupantului sovietic şi a slugilor lor băştinaşe; erau oare numiţi altfel decât "terorişti" - începînd din acelaşi

nenorocit an 1944 - balticii, polonezii, ucrainenii care luptau împotriva ocupantului rus?; nu erau tot "teroriști", în gura rusului ocupant, basarabenii și bucovinenii, acuzați și de "naționalism românesc"? Dar acum - adică în ultimul deceniu - cum le-a spus "moldovenilor", în 1992, Elțin, în timpul Războiului de pe Nistru; nu "teroriști"? cum i-au tratat pe ceceni Elțîn, Putin - nu de "teroriști"? Nu le spun chinezii tibetanilor - de, iată, 50 ani: "teroriști"? Nu le spuneau sârbii lui Miloșevici albanezilor din Kosovo - care luptau pentru recăpătarea drepturilor legitime, furate în 1989 - nu tot "teroriști"?

În Palestina înainte de 1948 cine erau "teroriștii"? Evreii care luptau împotriva englezilor pentru a avea un loc sub soare, printre ei viitori prim-miniștri ai statului Israel: Menahem Beghin, Itzak Shamir... Însă de cum Evreii au devenit stăpâni ai Palestinei, cum "teroriști" au devenit... alții, ceilalți, băștinașii, luptătorii pentru pământul natal, casele, livezile, demnitatea: Palestinienii (care, din punctul de vedere al dreptului-pământului au cel puțin tot atâtea temeiuri ca și recenții-evrei, până mai ieri "revoluționari internaționaliști", altfel credincioși cetățeni sovietici, devotați comunismului, deveniți fulgerător și naționaliști și mistici și xenofobi și partizani ai apartheid-ului și constructori emeriți ai Zidului (Rușinii) Ierusalimului.

Într-adevăr: este vorba de înfruntarea a două anticulturi; de lupta între două barbarii; de ciocnirea între două variante ale *terorismului*: cea de-stat a imperialismului americano-ruso-chinezo-israelian care, nu-i așa, "face baraj extremismului" și varianta geamănă, benladenistă.

Nu este lipsit de interes să recapitulăm punînd o întrebare (dealtfel retorică):

Care state și-au dat mâna pentru a lupta, pe după cap, împotriva "terorismului"? (s-a uitat întâlnirea de la Pekin în care trei siniștri clowni- dictatori-teroriști: american, rus, chinez jurau că ei vor combate... terorismul - până... la ultimul tibetan, uigur, cecen, antiamerican?) - însă, în "probleme secundare" se opun cu o îndârjire demnă de o cauză cu adevărat bună - iată "secundarele":

1. În chestiunea interzicerii emisiunilor de oxid de carbon care atacă pătura protectoare de ozon, astfel modificînd climatul planetei, generînd deja catastrofe "naturale" (inundații, secete) - cine s-a opus și se opune tentativei de salvare a pământului nostru? Statul aflat în fruntea campaniei... antiteroriste *și* campionul poluator: USA!;

2. În chestiunea interzicerii fabricării și vinderii minelor antipersonal (cele care au schilodit și continuă să rupă picioarele a milioane de ființe omenești - cu precădere copii - în Afganistan și în Kosovo, în Cambodgia, în Angola, în Liberia) cine se opune suprimării

cumplitului instrument de teroare exercitat asupra nevinovaților, a civililor? Exact statele aflate în Concordia Mondială împotriva Terorismului: USA, Rusia, China, Israel - și Coreea de Nord;

3. În legătură cu înființarea Curții Penale Internaționale (după aceleași principii ca și Tribunalul de la Nürnberg), care să-i judece pe cei vinovați de crime de război, crime împotriva omenirii, genocid, sclavaj, deportare, viol... - cine i se opune? Bineînțeles: USA, Rusia, China, Israelul! La ce ne-am fi așteptat: să fie de acord călăii cu propria-le pedepsire?

4. În legătură cu liberalizarea producerii și comercializării medicamentelor "generice": pentru combaterea unei pandemii: sida, tuberculoză, malarie, guvernele țărilor atinse de aceste plăgi ale Egiptului, să poată produce și vinde la prețuri accesibile remediile - fără a plăti brevetele... - cine se opune, invocînd "proprietatea intelectuală", dacă nu întelectuala, generoasa, umanitara Americă de Nord?

A murit URSS? Trăiască USA! Avea dreptate tata când spunea:

«Americanii se deosebesc de ruși doar prin numărul stelelor de pe drapel».

Vreme de decenii, sub ocupație sovietică, apoi securistă, mioritistă autohtonă, Românii, tot așteptîndu-i pe "Americani" să vină, să ne elibereze de Cel Rău, deplorau ignoranța Occidentalilor în privința României și a românilor. Și aveau dreptate - e-he, dac-ar fi știut cine suntem noi, nu ne-ar fi abandonat Rusului!

De când ne-au "liberat" alde Brucan, Iliescu, Petre Roman, Stănculescu, Militaru și alți... bravi români, antiruși, am uitat fulgerător că Americanii (aici fără ghilimele) au fost, sunt, vor fi partenerii Rușilor, că pe ei nu-i vor trăda (pe noi: da, în continuare). Că dacă românii (în fine: reprezentanții de nădejde ai intereselor strict personale, altfel securiste) se zbat să intre în NATO, chiar cu epoleții albaștri la vedere, Americanii vor privi cu un sfert de ochi la harta țării noastre, căutînd niscai terenuri de aviație (americană) și de trecere a unor conducte de petrol (pentru americani) - atât. Că vor pica și ceva dolari pe lângă "baze" - negreșit: securiștilor eterni, nu doar gumă de mestecat, ci și burse pentru doctorii-în-burse-americane, cei care se cred datori să apere "valorile americane", "etica americană", zbierînd isteric, acuzîndu-i pe sceptici, pe ne-amnezici că, fiind... antiamericani, sunt, necesarmente, antiromâni (vezi la Mihăieș, Antohi, I.B. Lefter, Adameșteanu, Ieronim, A. Cornea, Shafir, Oișteanu, G. Andreescu, Iorgulescu, Dinu C. Giurescu...), lista este grețos de lungă.

Ce-ar fi să-i întreb pe românii care se tânguiau mai deunăzi că america-nii nu știu nimic despre români, de aceea nu se interesează de soarta noastră:

«Dar voi, buni români - şi bravi creştini - ce ştiţi despre albanezi (cu care am fi veri de-ai treilea)?; despre palestinieni - dar despre ceceni? - sau vă pasă de ei aşa cum bănuiaţi (pe bună dreptate) că le păsa "americanilor" de români?

«Şi ce ştiţi voi, americanofili din moşi strămoşi, despre rudele sărace de-alături: basarabenii şi bucovinenii?

«Nimic-nimic-nimic. Dar, spre deosebire de americani, care nu-ştiau pur şi simplu (pentru că nu ajunseseră până la pagina cu pricina), voi nu-vreţi-să-ştiţi. Fiindcă vă imaginaţi: conţinutul Cornului Abundenţei American abia va ajunge pentru românii-din-România, nu şi pentru... minoritari, cum le zicea seniorul vostru, Coposu, basarabenilor şi bucovinenilor».

Mulţi sunt cei care contestă termenul de *anticultură* aplicat americanilor, iar pentru că tot sântem noi literaţi, explică:

«O comunitate care a dat scriitori ca Poe, Pound, Hemingway, Faulkner nu poate fi anticulturală».

La care orice alfabetizat poate replica:

«O comunitate care a dat scriitori ca Goethe, Schiller, Heine, a putut foarte bine să-i alunge din ţară pe mulţi scriitori, să le ardă cărţile, să ardă oameni; o comunitatea care a dat scriitori ca Puşkin, Gogol, Tolstoi, Dostoievski, a putut foarte bine să ardă cărţi, să-i împuşte pe scriitori, să-i trimită la moarte sigură în gheţurile Siberiei.

Fiindcă - din păcate - nu există legătură între literatură şi cultură.

Literatură - bună - au şi românii... Cât despre cultură...

Paul Goma

A trecut pe aici Gabriel Pleşea. Mi-a dat ultima lui carte publicată (în fapt, trei romane între copertele unui singur volum). Am discutat despre starea lumii. Mi-a povestit câte ceva din România (de acolo venea). Ne-am înţeles bine.

Mi-a scris Dan Petrescu. Că a primit mesajul trimis după primirea cărţii lui "Deconstrucţii poporane". (...)

Joi 4 iulie 2002

Mi-a mai spus Pleşea: la Bucureşti fiind, nimerise într-o "dispută" dintre Everac şi Breban - despre Goma... Nu contează ce delira Everac, însă Breban pretindea că excluderea mea din Uniunea Scrii-torilor, din aprilie 1977, ar fi avut loc *înainte* de arestare... Pleşea a intervenit, afirmînd că există scris, negru pe alb, că după două săptămâni de la arestare - în biroul de anchetă de la Securitatea din Rahova

- i se adusese la cunoştinţă lui Goma excluderea. Breban i-a spus că nu ştie despre ce vorbeşte! - că el, Breban ştie precis (despre ce vorbeşte), că i-a spus lui cineva de încredere...

I-a spus lui cineva (de încredere)... ™sta-i Breban: nu citeşte decât un singur autor: Breban (dacă...); nu citează decât din Nietzsche - dar are opinii ferme despre (mai ales) ceea ce nu ştie... Acum - zicea Pleşea - pregăteşte o scrisoare către mine, în care sânt... reprimit în Uniune. Ca să vezi cu ce-şi pierde Breban timpul cel preţios...

Sâmbătă 6 iulie 2002

Azi am terminat ultima variantă a **Săptămânii Roşii** - am lucrat la ea trei zile.

Cronologie:

- Azi dimineaţă, pe la ora 9 telefonează Stefana Bianu, ca să-mi spună că "vuieşte lumea din cauza Scrisorii lui Iliescu" (adresată mie), publicată de *Ziua*. Am crezut că textul trimis prin fax lui Valerian Stan va fi fost publicat, deci şi fragmentul (din scrisoarea lui Iliescu) citat de mine. Ştefana, care nu ştia decât telefonic despre "afacere", a rămas pe varianta mea;

- La prânz îmi telefonează cineva de la BBC, biroul bucureştean: să-i dau prin telefon o "părere" despre scrisoarea lui Iliescu... Explic ceea ce explicasem Ştefanei. Dar el susţine că nu este un fragment, ci integrală (mi-a trimis apoi un fax: aşa era). I-am spus că nu comentez;

- La 17,30 îmi telefonează... Dorin Tudoran - cerîndu-mi să nu-i închid telefonul în nas. Îi amintesc că nu am făcut niciodată aşa ceva...

După ce mi-a comunicat că el ştia de vreo lună de zile că Iliescu îmi scrisese («Se ştiu toate la Bucureşti, bătrâne...»), m-a sfătuit să... dau curs scrisorii - cam în termenii următori:

«Ca, de acolo, de la Bucureşti, să spui ce ai de spus - nu de la Paris...»

M-am străduit să-l trag de limbă să aflu mai multe amănunte despre... informaţiile lui. Nu am reuşit, ba chiar sânt convins: el a dat înapoi şi nu mi-a mai comunicat ceea ce intenţionase...

I-am spus: mă contrariază sfatul lui.

Din nou, întrebarea:

«Cine dintre noi e nebun?»

M-a tulburat peste poate Tudoran.

Duminică 7 iulie 2002

Silit să mă repet: m-a tulburat rău Tudoran. Am avut o noapte extrem de agitată - şi din pricina asta.

Spunîndu-mi ce mi-a spus, a dovedit că:

- nu "binele meu" îl vrea el;
- dacă nu "binele său" - deşi... - atunci: răul meu; a încercat să mă împingă într-un şanţ, cum o mai făcuse când m-a îndemnase să-i vorbesc de rău pe Brezianu, pe Gelu Ionescu (las-că numiţii meritau din plin să fie urechiaţi - dar nu la instigaţia lui Tudoran);
- dacă mi-a dat sfatul în totală bună credinţă, atunci s-a prostit rău - dovadă: când l-am întrebat cum anume va arăta - practic, cronologic, fază cu fază - "ducerea la Bucureşti a mea" (la care mă împingea), el s-a dezangajat, nu a mai continuat discuţia pe tema asta; iar mormăiturile cu care a refuzat să răspundă politicos la întrebările politicoase ale mele (ce-i mai face soţia, ce-i mai face fata) au mărturisit că nu-i plăcuse deloc turnura convorbirii şi, cum nu mai voia s-o-ntoarcă (unde?), tentativă s-o reteze grabnic.

Ce cred eu, în continuare:

Că Iliescu, scriindu-mi, a dat curs "consiliului" unui consilier d-al lui, din popor. El singur, cu instinctul lui de vulpoi fost-tânăr şi cu inteligenţa-vicleană mult deasupra mediei "intelectualilor" români va fi simţit, ştiut că un asemenea demers pe lângă mine va avea aceeaşi "audienţă" ca, de pildă o invitaţie la o partidă de vânătoare (de partid şi de stat...) - şi că mai înţelept ar fi să nici nu încerce. Se vede însă că a cedat "interesului de stat" prezentat pe tavă de cine ştie ce pipiţă cretină (absolventă de "limbi străine", la Craiova), ori de vreun tânăr "intelectual" - la cei 30 ani ai săi se deosebeşte de tată-său, prim-secretar de regiune ori şef al Securităţii din Suceava, doar prin *numărul* cărţilor citite. Acesta fiind "materialul" din care a fost clădită (!) echipa de consilieri prezidenţiali.

Măcar în economie, armată, poliţie, diplomaţie - chiar şi învăţământ şi cultură - sunt aceiaşi vechi tovarăşi (sau odraslele lor). Însă consilierii prezidenţiali - posedînd şi un "bun dosar de cadre" - sunt total incapabili să dea un... consiliu şefului, fiindcă în capetele lor vâjâie vântul mioritic. Au învăţat, stăpânesc doar micile şmecherii, măruntele găinării, "amănuntele nesemnificatie" (ca de pildă ne-amănuntul existent şi în eseul lui Adrian Niculescu şi în scrisoarea lui Iliescu, *acela că aş fi început a face închisoare... "în 1958"* - a, nu e o "scăpare românească", nici o amnezie tricoloretică - ci o pură şi simplă evitare de a pomeni de funie în casa spânzuratului: adică de 1956 şi de Ungaria, în "contextul Iliescu" - cel cu musca pe căciula Echipei Morţii...).

[Consilierii intelectuali... Nu mă întreb la ce slujesc ei, ci de-a dreptul răspund: la nimica (din contra, vorba lui Săraru); la ce au folosit "consiliile" lui Sorin Alexandrescu pe lângă preşul Constantinescu? Măcar Praloanga cu acelaşi nume a fost o impostoare,

o escroacă (nu minţea ea fără să clipească, pretinzînd că fusese în... Amnesty International şi militase puternic pentru deţinuţii politici? - o fi fost: ca membrană anonimă prin cine ştie ce localitate de mărimea a şaişpea) - dar Sorin, nepotul statuii lui Eliade? În ce "domeniu", vorba lui Brucan, îl sfătuia pe preşedintele Ţucu? Sorin se pricepe la structuralism şi la oniricistul Ţepeneag, colegul lui de primară - atât, dar temeinic. În materie de Istorie a literaturii române contemporane ajunsese, hăt, până la Titus Popovici - o notasem pe viu, în **Jurnal II (Căldură Mare)** - şi, e drept: la Nedelciu. Adevărat că până în 1996 trecuseră şapte ani îndesaţi şi ce nu învaţă omul în şapte anii de-Amsterdam? De acord: nimica, dar pentru consiliatu-său şi-atâta era prea-destul. Presu-pun că mineralogul pietros Constantinescu nu-şi va fi manifestat do-rinţa de a fi iniţiat în structuralism de însuşi tatăl schemelor, săgeţilor indicînd (cu o uluitoare precizie) mersul geniului la Faulkner.]

Întoarcere la scrisoare: ciudat: în această împrejurare nu simt nici ostilitate, nici dispreţ, cu atât mai puţin dorinţă de a da o palmă peste gură obraznicului din faţă - acestea s-au manifestat în cursul celor 12 ani (aproape 13!), câţi au trecut din decembrie 89, mai cu seamă în **Scrisoarea deschisă** adresată lui în 21 aprilie 1994, apoi în **Programul** pentru candidatură din 21 martie 1965 - ultimul fiind deja-diminuatul text: "Să **fie interzis electoratul!**" din decembrie 2000. Scrisoarea lui Iliescu din 24 aprilie acest an, chiar dacă m-a surprins, nu m-a... tulburat. Am înţeles că el, patriot din moşi-strămoşi încearcă, şi imposibilul, "pentru interesul ţărişoarei"... Abia "evenimentele" de ieri, 6 iulie m-au descumpănit.

În primul moment: cum va fi ajuns scrisoarea lui Iliescu în mâna celor de la *Ziua*? Nu-mi închipui că ajungerea s-a făcut cu consimţă-mântul lui. Dacă ar fi avut vreun interes (care?) să o facă publică, ar fi ales alt ziar, alt canal de informaţie, nu *Ziua*;

În al doilea moment: în ce scop a fost divulgată scrisoarea? Pentru compromiterea lui - care uite cui se adresează cu propuneri de împăcare: lui Goma! - în asta interesaţi ar fi securiştii şi acoliştii (rămaşii *acolo*), când Iliescu vrea să bage (sic) România în NATO...;

În al treilea: cine ştie ce trepăduşi(e), din cei apropiaţi Cotroce-niului, ba chiar co-autori ai capodoperei epistolare iscălită: "I. Iliescu" va fi avut "un mic interes": un post pentru o cumnată, un apartament pentru părinţi, o autorizaţie pentru o afacere...- şi astfel îşi închipuie că obţin mai iute ceea ce le şade a(zi) la inimă.

Sau cum a presupus Pleşea: o tovarăşă dactilografă de la Cotroceni, una care păstrează copii după orice, căci nu se ştie când vine ceasul şi ora, vorba ei - a socotit că poate face un ban: a scos copia şi a vândut-o "presei"!

Sânt conștient că "motivația" bănuită de mine e subțirichetă. Dar tocmai pentru că am ajuns să-i cunosc pe compatrioți, susțin că pentru fleacuri, sunt în stare de orice balcano-carpatènie; cu vârf și îndesatnică].

Seara: pe la ora 19 a telefonat de la București cineva de la un canal de TV (care?) propunîndu-mi să particip la un talk-show (!!) în legătură cu scrisoarea lui Iliescu. Am spus că nu am nimic de comentat în legătură cu o corespondență privată (sic) și... veche. Ciudat: persoana în chestie, deși român(ă), deși "animator de talk-show" nu a insistat. Păcat că nu i-am reținut numele.

Era o excepție a excepțiilor.

Luni 8 iulie 2002

Am primit *Vatra*. Surpriză: publică o primă parte din "Basarabia și «Problema»"! Înțeleg că ei au vrut să-mi facă plăcere, însă eu, om obidit, vorba Camilului Petresc, aș fi vrut să mă anunțe - ca să-i... anunț că a început să mi-o publice *Jurnalul Literar*... Și că eu, orișicâtuși, autor, am ajuns la a treia variantă. Și-acum ce fac?

Valerian Stan mi-a telefonat: nu, încă nu a început demersurile pentru a găsi un loc sub soare pentru textele trimise. Totodată mi-a faxat două apariții:

Una din *România liberă* (8.7.02), despre Memorialul Sighet - din păcate l-a transmis parțial (doar partea stângă) și n-am putut vedea nici coloana din dreapta nici cine semnează. Cică dosarul meu de la Securitate ar avea 24 volume (eu aveam știre doar de 7...); și că în 1972-73 aș fi fost urmărit de 40 de securiști; și că numele de cod dat mie era: "Bărbosul..." Povești-securești. *Se* exagerează, pentru simetrie, în sens invers...

A doua - un text de Ioan Groșan, din *Ziua* (tot 8 iulie), cu titlu curat-ardelenesc - acesta: "Va veni Paul Goma în țară? Nu prea"... Dacă răspunsul ar fi fost afirmativ, ar fi beneficiat de *alt* relativism transilvan: "cam" ("Ar *cam* veni...). Altfel I. G. pune accentele unde trebuie - cu excepția finalului, în care mă imaginează redactînd scrisoarea de refuz... Să o (acea scrisoare) aștepte.

Marți 9 iulie 2002

(...)Aseara am avut (iar) o amețeală severă.

Miercuri 10 iulie 2002

Azi am avut multe "vârtejuri". Are să trebuiască s-o las mai moale cu ordinatorul.

M-a mai încercat - cerîndu-mi "ajutor" - şi cineva de la *Evenimentul zilei*. Am declinat.

Joi 11 iulie 2002

(...) Mi-a telefonat Pleşea: Culian vrea şi el să publice **S.R.** în *New York Magazine*. Am să-i trimit un LD şi un set pe hârtie.

Ameţeli, ameţeli.

Vineri 12 iulie 2002

Zi grea: am avut în mai multe rânduri ameţeli, unele severe - pe stradă, la poştă, în baie - chiar şi în pat, întins. Încerc să nu fac mişcări bruşte, poate că aici şade unul din... secrete.

Pe la prânz mi-a telefonat L.I. Stoiciu: că în numărul acesta (care?) din *Viaţa românească* îmi apar primele capitole din **Săptămâna...** Bucuros. A venit a doua veste bună: îmi propune o rubrică. Am primit cu bucurie - am ce trimite, deocamdată...

După amiază telefon de la Solacolu: a citit de pe internet **Infarct**, a găsit cartea bună. A cerut permisiunea de a reproduce în viitorul său studiu fragmentele privitoare la Caraion. Nici nu-mi aduceam aminte, le confundam cu articolele. Dacă n-am mai recitit cartea...

Provocat, am luat-o la citit - i-am găsit o sumă de greşeli, aşa că, ce face, el, Goma? Îi mai arde o variantă! Păi, ce?!

Marţi 16 iulie 2002

Duminică a fost pe aici Delia Radu de la BBC. Iar eu am to-ot vorbit. Şi nu-mi era nici pe dracu atâta vreme cât vorbeam; de cum mă opream, cum mi se făcea rău. Taman ca bicicleta, boala mea: te opreşti - cazi!

Azi am terminat... ultima variantă (în fapt, doar "o mică corecturică") a **Infarct**-ului.

Miercuri 17 iulie 2002

Azi am primit un articol din *Adevărul* semnat: Oana Iuraşcu şi încă cineva, nu am hârtia la îndemână, mi-e greu să mă ridic de pe scaun (ameţelile)... Îmi telefonase ieri, dar nu mă lăsasem convins. Însă textul ei mi se pare onest - deşi apare în *Scînteia* zilelor noastre.

Mi-a telefonat, de la *Jurnalul Literar*, Mihaela Constantinescu. Să-mi anunţe vestea bună: apare în curând **Basarabia**. Îmi cere o fotografie. Mă întreabă cum să fie coperta...

Niculiță a transmis Anei: a fost la Frunză la editură. I-a dus textul - hârtie și înregistrare. A sugerat ca Filip să facă coperta.

Joi 18 iulie 2002

Dimineața: în așteptarea nepoților din Ciocâlteni, Orhei, stabiliți în Anglia: Ionel Goma, fiul lui Ștefan Goma (vărul meu drept); Andrei Dulgher, fiul Ninei, verișoara mea, soră cu Ștefan. Cu soția Nadia și cu cei doi băieți Dan și Adrian.

Am emoții. Mari. N-am dormit astă noapte. De grijă - care, în Basarabia, nu înseamnă neapărat neliniște, amenințare. O să-mi văd singurele neamuri care mi-au mai rămas (mai există la Orhei Angela Goma, sora lui Ionel - din partea tatii). Apoi vreo patru veri (-drepți, în Basarabia) Popești, dinspre mama - dar cu aceștia am doar corespondat, sporadic și încă doi (de-ai doilea, la Piatra Neamț). L-am uitat pe Cuza de la București, vărul mamei, uita-l-ar necazurile și pe Olguța și pe Gil...

Am trimis lui Niculiță fotografii - pentru coperta **Basarabiei** (la *Jurnalul Literar*) și pentru **Sabina**, la Frunză.

Vineri 19 iulie 2002

Au fost cinci: Ionel Goma, Andrei Dulgher, soția lui, Nadia și cei doi băieți, Adrian și Dan. Ce plăcere să-i privești, să-i auzi, să-i pipăi.

A fost o senzație necunoscută mie: să fiu aproape - fizic - de neamuri de-ale mele, unde mai pui că de singurul (celălalt) Goma din familie (deci, cu Filip, în total, trei). Am să notez mai pe îndelete, când se vor fi așezat impresiile.

Am început scurtarea severă a unei variante din **Alfabecedar,** pentru eventualul tipar. (...)

Dorin Tudoran rămâne, pentru mine, pe veci imprevizibil:

Acum vreo săptămână când m-a surprins cu un telefon și m-a îndemnat să... nu pierd ocazia (oferită de Iliescu), adică "să dau urmare invitației" de a merge în țara mea... Or în articolul din 18 iulie spune în scris, nu doar altceva, ci inversul. Firește, printr-o metodă, nu mai subtilă, ci doar (mai) diversionistă - dealtfel articolul are ca titlu: "Obstacolul Breban". Așadar, motivul pentru care Goma nu trebuie să dea curs invitației lui Iliescu este alcătuit din două (dar două, vorba Clasicului) "obstacole": 1.Breban, 2. Pleșiță... Citez:

"Dacă dl. Iliescu vrea să existe o șansă ca dl. Goma să vină la București [deci, Tudoran se așează-situează-postează în România, de acolo, tipo-topografic vorbind, vorbește el...- nota mea], fie măcar și

pentru o oră, îmi permit să-i sugerez emiterea unui decret prezidențial prin care li se asigură dlor Breban și Pleșiță aceeași oră la televiziunea națională, de unde să-și ceară scuze poporului român, pentru crasa dezinformare, și iertare (?) d-lui Goma, pentru tot ce au intreprins împotriva sa; împreună sau pe cont propriu - nu știu. Îi privește. Altfel dl. Goma s-ar putea trezi întâmpinat la aeroport cu pâine și sare chiar de dnii Pleșiță și Breban, îmbrăcați în costume naționale."

În acest text (doar în acesta) prietenul meu Dorin Tudoran comite două mari măgării - nu atât față de mine, (fostul) camarad de baricade câtă vreme fusesem amândoi exilați - care, în fapt, sunt cele două fețe ale Măgăriei:

- pe de o parte *îi indică* pe Breban și pe Pleșiță ca *singurele "obstacole în calea... venirii* (sublinierea îmi aparține, P.G.) la București (a dlui Goma)";

- pe de altă parte - ce bine spus... - *nu indică* **ce anume**, nici **persoanele** constituind *adevăratele obstacole* în calea întoarcerii mele - nu la București, ci în România:

a) securismul atotputernic, atotprezent;

b) persoane ca... Iliescu însuși, continuînd cu "echipa din decembrie 89", cu cea a lui Constantinescu (aceeași), cu cea de după re-alegerea Iliescului (întărită cu securiști) - adică "aparatul politico-polițist;

d) persoane, în principiu, opuse ("opozante") lui Iliescu, însă în realitatea care mă privește - eu fiind subiectul logic în articolul tudoranic - care au constituit adevăratele obstacole: Monica Lovinescu-Virgil Ierunca și echipa lor alcătuită din Liiceanu, Adameșteanu, Pleșu, Manolescu, Ștefănescu, Pîrvulescu, Pruteanu, Buduca, Bianca Marcu-Dumitrașcu-Baloță, Borbély, Andrei Cornea, Patapievici, Mircea Martin, Barbăneagră - precum "independenți": Buzura, I.B. Lefter, Cosașu, Simuț...

Aceste (adevărate) obstacole nu au constituit secrete pe care abia acum - aici, în jurnal - le dezvălui: le-am scris, au fost difuzate, vorba lui, de acum 12 ani, iar cine caută puțin găsește (destul de mult), cum s-a întâmplat cu Oana Iurașcu de la *Adevărul* (ce rușine pentru "anticomuniștii" de carton veritabil!), în Scrisoarea mea din 1994 către Iliescu prin care îi interziceam, lui și alor lui să mă "reabiliteze" juridic - să aștepte să-i reabilitez eu.

Iar Tudoran îl arată cu degetul pe Breban... Nu mor de dragoste pentru "Nicolae", dar în scris am încercat să-l "cuprind cu umbrele și cu luminile" (că Breban însuși nu știe, fiindcă nu citește nici măcar ce scrie el, asta-i altă pereche de mâneci, vorba cuiva). Pe de o parte este abuzivă punerea lui în aceeași oală cu Pleșiță. Și amândoi desemnați

ca "obstacol" aşezat în calea mea... Pe de alta - nu fac decât să repet - este o curat-murdară măturare sub preş a gunoiului din partea Tudoranului Dorin; el trage cu toate tunurile în ambulanţe ca Pleşiţă (între noi: aş trage şi eu - pentru activitatea lui de securist emerit, însă nu pentru "relaţiile" generalului sec cu Breban, cu Dan Zamfirescu, cu Caramitru), în acelaşi timp menajîndu-i, atât pe Iliescu-Geoană-Severin-Năstase-Voican-Roman, cât şi pe Monica Lovinescu, Liiceanu, Eugen Simion, Manolescu şi ceilalţi prieteni ai lui. Fiindcă aceştia, foştii-buni (sau: actualii-răi) au fost - şi sunt - *obstacolul* în calea exprimării mele ca om de literă şi de cuvânt... Fiindcă, nu Iliescu, nici chiar Geoană au dat cuvânt de ordine - întâi să fiu atacat în haită, apoi să nu mai fiu publicat în periodice, apoi nici în edituri, în fine, să nu mai fiu comentat, nici în bine nici în rău - ci prietenii, în continuare, ai săi: Monica Lovinescu, Liiceanu, Pleşu, Manolescu...

Mă opresc. Nu fără a băga de seamă:

Încercînd să fac ceva (dez) ordine, am dat peste una din cutiile de carton cu înregistrările convorbirilor telefonice. Încă de la primele ameninţări cu moartea în metrou - din primăvara 1978 - DST-ul m-a sfătuit să înregistrez conversaţiile telefonice... Nu m-am lăsat convins uşor, aveam scrupule (!): cum să înregistrez discuţii cu prietenii, cu tovarăşii mei de idei, de lupte, de baricade? Însă poliţaii au insistat, eu am... ascultat: am înregistrat pe casete. Totul - fiindcă nu ştiam dacă glasul necunoscut care începe să vorbească îmi va fi ostil sau favorabil... S-au adunat sute (numai?) de casete în 24 ani... Mă amuz de pe acum, la gândul că, transcriind înregistrarea cutare, o să-l pot contra-zice pe Ierunca, cel care zicea-scria (adevărat, à propos de **Jurnal**):

«La Goma numai "Alo!"-urile sunt adevărate!»

Şi mă mai amuz oleacă la gândul că am să reproduc conversaţia de acum vreo săptămână cu Tudoran... Nu vor fi mulţi amatori de comparaţii - dar îmi ajung eu, mie. Să rămână (tran)scris, negru pe alb, ceea ce "prietenii" (mai ales sfătuitorii de bine, ca Tudoran) ziceau când ziceau pe gură şi ce zic pe hârtie când scriu la *Cotidianul*...

Sâmbătă 20 iulie 2002

Am lucrat la scurtarea **Alfabecedar**-ului. Aveam de gând - alaltăieri, când am început - să-l reduc de la 349 pagini (pe două coloane), la vreo 200... Iluzie. Deşi am tăiat fără milă zeci, sute, mii de cuvinte, ajungînd la pagina (nouă) 225, am scăzut doar până la 303 pagini. Presupun că atunci când voi fi la sfârşit, mă voi afla între 275-290 pagini. Încă o dată constat dimensiunea uriaşă, monstruoasă a **Alfabecedar**-ului.

Duminică 21 iulie 2002

(...) Am răspuns la scrisori: Ancăi Haţiegan, lui Vasile Baghiu şi lui Marius Dobrin. Mâine va trebui să caut altceva de... scurtat.

Să nu-mi fie de deochi: nu am mai fost hăituit de ameţeli. Adevărat, mi-am antrenat trupul să nu facă rotiri, mişcări, ridicări bruşte...

Luni 22 iulie 2002

S-a întors căldura. Ca şi acum trei (sau doi?) ani, ameţelile m-au ţinut între 10 zile şi 2 săptămâni. Mă întreb dacă nu cumva or fi încetat odată cu vizita nepoţilor - şi a strănepoţilor mei cei arătoşi (dintre care cel mic e roşcovan, pistruiat, ca un viitor poliţist newyorkez, de origine irlandeză...), deşteptoşi, cumintoşi... - ce să mai vorbim, plini de toate calităţile pământului şi încă de ceva pe deasupra...

Marţi 23 iulie 2002

Nu au încetat ameţelile. Ieri mi-a venit *Viaţa românească* 5/6, cu primele capitole din **Săptămâna Roşie**. Curat corectată (ca pe timpuri...), dar în câteva locuri greşit spaţiate (adică nespaţiate) blocurile de text şi cum notele sunt culese cu aceeaşi mărime de caractere, nu mai ştii care e textul, care e, vorba ceea, valea... În rest mulţumit - azi am să-i scriu lui LIS, de mulţumire.

Miercuri 24 iulie 2002

(...)Răsfoind numărul recent din *Viaţa Românească*, oprindu-mă la textele de proză, de critică literară, de atitudine (chestiunea Caragiale) m-am găsit defazat, înstrăinat, depăşit - ori lăsat să merg înainte când regimentul s-a oprit... Şi nici măcar nu m-am întrebat dacă eu sânt beat - deci să mă duc să mă culc, dracului - ori ei sunt, ca de obicei, bine ciupiţi. Şi din această pricină ieri am declinat două propuneri de "interviu" - una venea dinspre Evenimentul nistoresc...

După un sfert de veac de înstrăinizare, va fi venit momentul să mă dezancorez de la malul "acestui ev aprins", vorba lui... Labiş? Beniuc? (...)

Vineri 26 iulie 2002

Vis rău:

Mă aflam undeva, cu cineva, iar pe coama zidului de alături şedea tolănit pe un pat de crengi şi buruieni Horia Florian Popescu. Eu glumeam cu Horia şi, "în glumă", am împins buruienile-crengile -

Horia s-a răsturnat de partea cealaltă a zidului. M-am apropiat de zid și am privit dincolo: Horia zăcea nemișcat, pe burtă, însă la o adâncime considerabilă, neimaginată de pe partea ceastălaltă a zidului. Trupul lui Horia s-a mișcat - în fapt a săltat în aer - și s-a reașezat, de data asta pe spate, cu brațele în cruce, într-un lăcaș scobit pe măsură, în cruce, cu brațele (ale lăcașului) rotunjite; au apărut alte două sau trei lăcașuri. Trupul lui Horia a început să dispară - să se topească - într-un lăcaș, ca să apară în altul; și încă și încă...

M-am trezit terorizat: îl omorîsem eu pe Horia.

Am primit de la Vasile Paraschiv o lungă scrisoare, ca de obicei însoțită de lista călăilor săi (puțin îmbogățită față de cea cunoscută de mine, din 1977 încoace). Am să-i scriu chiar azi, propunîndu-i să i-o transcriu și să o transmitem prin internet. Și el este de modă veche, crede numai în hârtia tipărită, deci în ziar, eventual în televiziune - dar dacă nu avem altă cale... Printre altele îmi scrie să iau legătura cu Mihnea Berindei, să-i transmit salutări din partea lui... Desigur, Paraschiv nu știe că nu mai sânt în relații cu Berindei din 1990 - dar Berindei (din 1990!) a petrecut mai mult timp în România decât în Franța, făcînd politichie din umbră - nu-l va fi căutat și pe protejatul său, Paraschiv? N-am să-i spun astea lui Paraschiv, ca să nu-l mai amărăsc și eu.

Duminică 28 iulie 2002

Am copiat scrisorile lui Paraschiv, iar rezultatul a fost tras de Filip pe internet.

Sâmbătă am primit de la Valerian Stan prin fax două articole din *Cotidianul* (27.07):

Al lui Țepeneag, în continuare, mâzgălituri de puțoi senil;

Al lui Marin Mincu (27-28 iulie) care pornește bine din titlul: "De ce nu se întoarce Paul Goma". Citez din M. Mincu:

"De curând, în presă, este agitată din nou stafia lui Paul Goma, ca urmare a invitației recente a lui Ion Iliescu de a reveni în țară. După 13 ani de la revoluție și după 25 ani de la declararea publică a statututului de disident de către Goma, iată că președintele Iliescu își amintește că este și «vina mea» (sa) pentru că marele scriitor se află încă ostracizat, trimițîndu-i o scrisoare de «reconci-liere» prin care «ar dori să-și indrepte greșeala»"

(...)

"Pentru a evalua dacă această întârziată «reparație» mai servește la ceva, e necesar să reactualizăm (...) lucrurile. Se cunoaște că după ce i se difuzează la Europa liberă scrisoarea de

aderare la Charta 77, Paul Goma devine unicul disident român omologat la nivel european. (...) refuzul de a i se publica la Bucureşti **Ostinato**, în 1971, roman ce va apărea în acelaşi an în Germania şi Franţa, bucurîndu-se de o foarte bună receptare de presă ce-l va transforma pe autor într-un «Soljeniţîn român» Exclus abuziv din Uniunea Scriitorilor; abandonat perfid de scriitori şi hărţuit eficient de securitate, Paul Goma este obligat să părăsească România în decembrie [în 22 noiembrie] 1977 şi să ceară azil politic în Franţa. Omologarea sa de către Occident drept unicul scriitor disident român îi va atrage invidia şi ura confraţilor care-l dezavuează ca fiind «lipsit de valoare». Este grav că acest diagnostic depreciativ îi este aplicat de către romancierul Nicolae Breban, ceea ce provoacă disensiuni în sânul "Uniunii" scriito-rilor români refugiaţi la Paris."

(...)

"După 1989 aproape toţi cei care gestionează efectele schimbării, politicieni sau scriitori se fac că uită de Paul Goma. E curios să aflăm de ce dl Ion Iliescu nu l-a chemat din primele zile pentru a-l invita să fie preşedinte al României, cum s-a întâmplat cu Havel în Cehoslovacia [să nu exagerăm: în Cehoslovacia vieţuiau cehi şi slovaci - nu români]. De aceeaşi amnezie programată au dat dovadă şi Dinescu şi Ulici care, în calitatea lor de preşedinţi ai Uniunii Scriitorilor, nu s-au grăbit să-l reintegreze nominal în rândurile breslei, continuînd să-i aplice eticheta de scriitor «minor». L-am întâlnit pe Paul Goma la un fel de colocviu românesc organizat la Roma în 1990 [în mai 1991], când nu era încă atât de mânios pe confraţii săi, adunaţi acolo oarecum strategic; cu acea ocazie nici Blandiana, nici Doinaş şi nici Ulici nu i-au adresat decât invitaţii retorice de a se întoarce în ţară, ba chiar i-au dat de înţeles că ar fi mai bine pentru toţi dacă nu s-ar întoarce. Apelurile mele pe această temă la Ulici s-au soldat totdeauna cu răspunsuri evazive: dincolo de faptul că prezenţa lui Goma i-ar fi încurcat sociotelile Anei Blandiana (în preocuparea «justiţiară» de a numi pe toţi preşedinţii actuali ai României!), nu se putea să-l inviţi pe Paul Goma în ţară fără să-i propui să fie măcar preşedintele Uniunii Scriitorilor, iar criticul Laurenţiu Ulici nu avea de gând să cedeze funcţia de preşedinte la care abia se căţărase. Într-un cuvânt, Paul Goma devenise atât de incomod, încât i s-a transmis în diferite moduri să rămână cuminte la Paris, iar după ce s-au dezis de el Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca, s-a grăbit şi criticul Nicolae Manolescu să-i trimită o depeşă de despărţire pe prima pagină din România literară intitulată «Adio, domnule Goma!». Acest «adio» amoros se dorea probabil un refuz definitiv

din partea noii nomenclaturi a *înrăitului disident* care nu acceptase să se amestece în nici un fel în *cloaca maximă*.

(...)

"După ce Opoziția a câștigat glorios alegerile din 1996 și după ce Ana Blandiana l-a uns președinte pe Emil Cosntantinescu, ne-am fi așteptat ca Paul Goma să fie recunoscut în sfârșit și cionstit în mod firesc, proporțional cu meritele sale. Ar fi putut fi numit ministru al Culturii, director al faimoasei Academia din Roma sau al Institutului român de cultură din Paris. Dacă e adevărat ce se spune despre contribuția consilierului Radu Varia pe lângă Ion Iliescu în elaborarea și trimiterea acestei provocatoare scrisori, se pune întrebarea de ce Sorin Alexandrescu, fost prim-consilier cultural al lui Emil Cosntantinescu, nu a reușit să-l persuadeze pe acesta să comită mai devreme gestul de reconciliere? Poate atunci acest act ar fi fost mai firesc și poate că Paul Goma ar fi acceptat mai ușor.

Mai departe Marin Mincu se întreabă care vor fi fost motivele lui Iliescu "să recurgă la această «scrisoare istorică»":

"Luînd în considerație intervalul atât de lung de gestație a inițiativei (13 ani!) este clar că nu se poate vorbi decât de o stratagemă pentru a se obține - în cazul că Paul Goma va accepta cu naivitate invitația - o deplină *absolvire morală* a președinției iliesciene. După ce l-a readus pe rege în țară și după ce i-a medaliat pe clănțăii de la Europa liberă care inițial și-au arătat neîncrederea în el, de ce nu ar încerca să-i închidă gura și lui Paul Goma printr-o invitație siman-dicoasă să vină acasă? Oare nu cumva la mijloc e doar o simplă figură retorică pentru a se îmbunătăți biografia președintelui? Ținînd cont că disidentului Virgil Tănase i-a oferit anterior conducerea Institutului român de la Paris, ce i-ar mai putea oferi acum Ion Iliescu lui Paul Goma pentru a-l seduce?"

Să vedem ce:

"Nu cred că Răzvan Theodorescu va renunța să mai fie ministru al Culturii în favoarea lui Goma. nici că Daniela Crăsnaru va fi retrasă de la Accademia di Romania din Roma (unde, deși fruntașă liberală [însă una dintre primele, cronologic, FSN-iste - nota mea, P.G.] alături de Valeriu Stoica și nicidecum pentru valoarea ei de italienistă!), nici că Eugen Uricaru îi va lăsa locul de președinte al Uniunii Scriitorilor din România! Nu rămâne decât să-i confere un Ordin de merit al disidenței sau o decorație înaltă

pentru contribuţie la "Revoluţie" sau - de ce nu - să-i ofere o pensie viageră ceva mai mărişoară! Nu e deloc sigur, pe de altă parte că dacă Paul Goma ar reveni în ţară, ar fi tratat măcar cu *minimă decenţă* din partea confraţilor literari. Ar fi extraordinar chiar să accepte invitaţia şi să vedem cu toţii dacă nu cumva toată tărăşenia aceasta nu se va transforma într-o cacialma prezidenţială".

Şi acum concluzia lui Marin Mincu;

"După toate probabilităţile - în condiţiile actuale - dacă Paul Goma nu îşi va încălca principiile morale pe care şi le-a autoimpus, nu cred că se va întoarce, fiindu-i sortit să ne pedepsească prin rămânerea permanentă în exil, nu altfel decât i-a fost sortit marelui revoluţionar Nicolae Bălcescu."

Bineînţeles, Marin Mincu exagerează comparînd situaţia mea cu al lui Bălcescu - onorantă, însă neadevărată. În rest, el este - până acum - cel mai aproape de adevăru(ul meu).

Ieri a fost foarte cald la Paris: 34° C. Azi ne ameninţă aceeaşi "valoare", numai că pe mine mă istoveşte, nu valoarea ceea, ci repetarea ei (astă noapte nu am putut dormi - de căldură - dar ce va fi în Bucureşti...).

Marţi 30 iulie 2002

Ieri am primit *Romanian Times* cu finalul **Basarabiei**... La care au adăugat fragmentul despre lăutarul evreu.

Articolul lui Cangeopol mi-a făcut mare plăcere - dar de la el mă aşteptam.

Însă înainte mă întorc la articolul lui Gabriel Pleşea cu titlul: «O scrisoare re-găsită a lui Ion Iliescu" din *New York Magazine* din 24 iulie, sosit tot sâmbătă:

"(...) Invitaţia oficială rămâne vagă în privinţa caracterului, duratei şi finalităţii vizitei. Se întrevăd doar posibilele avantaje propagandistice pentru Iliescu, angajat în (...) reconciliere naţională (...) vizînd personalităţi-simboluri (...) Regele Mihai laolaltă cu comentatorii de la Europa Liberă au marşat în mod neaşteptat şi nedemn la avansurile lui.

"Revenind la scrisoarea adresată lui P.G. aceasta apare ca o scrisoare pierdută apoi regăsită la momentul oportun. Publicarea scrisorii în presa din ţară şi reacţiile prompte ale unor comentatori printre care Ioan Groşan (*Ziua*, 8 iulie; L.I.Stoiciu (*Cotidianul* 12 iulie) şi Dorin Tudoran (*Cotidianul* 18 iulie) lasă impresia că

scrisoarea a fost adresată recent şi că Paul Goma nu a răspuns invitaţiei. Ziarul *Ziua* a publicat chiar un sondaj potrivit căruia 33% din cei întrebaţi cred că P.G. va reveni în ţară, iar 60% sunt convinşi că scriitorul disident nu va pune piciorul în România. În realitate, potrivit unui material publicat în ediţia New York Magazinului din 17 iulie a.c. sub semnătura lui Paul Goma şi datat 11 iunie la Paris, rezultă că scrisoarea lui Ion Iliescu a fost scrisă la 24 aprilie şi a fost primită câteva zile mai târziu, întrucât acesta a răspuns pe dată scurt şi cuprinzător: «Paris, 1 mai 2002. Confirm primirea scrisorii din 24 aprilie 2002, semnată: Preşedintele României(,) Ion Iliescu. Paul Goma».

"Acest «schimb de scrisori», oricât de inegal (...) s-a încheiat la 1 mai 2002. De subliniat este faptul că nici preşedintele/preşedinţia Iliescu, nici Paul Goma nu au dat publicităţii corespondenţa. De unde aşadar această reactualizare a scrisorii lui Ion Iliescu către P.G.? Dată publicităţii abia acum, fără a menţiona răspunsul prompt al lui P.G de la 1 mai? Dealtfel, în reacţiile la scrisoarea lui Iliescu, comentatorii dau să se înţeleagă că P.G. «lucrează», ori «meditează» încă la răspuns.

"Un motiv plauzibil ar fi că Ion Iliescu, prin nepublicarea din 24 aprilie a vrut să tatoneze mai întâi terenul, evitînd un refuz public şi brutal din partea lui P.G. În fond, după decembrie 1989 P.G. i-a scris «Tovarăşului Ion Iliescu, Prim-secretar-general-şef al PCR, la Palatul Cotroceni, Bucureşti» (din Paris, 21 aprilie 1994) la care tovul Iliescu nu a catadicsit să răspundă. Aşa încât «recenta» scrisoare a lui Ion Iliescu cât şi confirmarea primirii".

În continuare Gabriel Pleşea aminteşte de "înalta preţuire" dată de Iliescu "Mişcării Goma", drept care se ţinuse şi un colocviu la Bucureşti, sub conducerea Anei Blandiana, în 29 mai. Deasemeni de faptul că, lăudîndu-l pe Goma, Iliescu nu aminteşte de păcatele sale - dealtfel denunţate de acelaşi Goma în scrisoarea deschisă din 21 aprilie 1994.

"Ce valoare poate avea «invitaţia» lui Iliescu? «A sosit, cred, timpul să trecem peste toate divergenţele şi incomprehensiunile trecutului» Nu ştiu dacă se poate trece peste (...). Mai ales că până în prezent Iliescu nu şi-a asumat nici o vină din cele care i se aduc. Cât despre «ceea ce ne uneşte», vorba cronicarului, «se sparie gândul!» Mintea refuză să conceapă măcar o apropiere, darmite o «unire» între Ion Ilici Iliescu şi Paul Goma".

Liviu Cangeopol, în *Romanian Times* ce apare pe malul Pacificului, în Oregon - nr. 61/2002 scrie, sub titlul "Sărutul

Ciumatului" - după ce rezumă "povestirea despre un străin care vizitează o leprozerie", scrisă "de un scriitor francez...":

"(...) În rolul străinului milostiv, Ion Iliescu și tot ce reprezintă el; în rolul leproșilor, cei ce i-au rezistat de-a lungul timpului și care au cedat ispitei de a crede în el. În vârful muntelui, Paul Goma, ultima insulă de rezistență anti-comunistă.

"(...) A urmat episodul Nicolae Manolescu. După ce a acaparat cea mai mare manifestație de stradă de după căderea vechii gărzi comuniste la care a alipit ceva din floarea intelectualității noastre artistice și literare, strălucitul critic a reușit, ca un alchimist pe dos, să transforme în praf și pulbere prețioasa materie cenușie avută la dispoziție. În scurtă vreme i-a dispărut oricărui intelectual român cheful de a se mai face de râs în politică.

"(...) [cu Emil Constantinescu] O seamă de intelectuali care până atunci *stătuseră în turnul lor de chirpici [!] nepăsători și reci* [subl mea, P.G.](...) au venit cu căciula în mână să-și prezinte omagiile noului boier. Boierul însă era un biet securist de trei parale (...)

"(...) Când sondajele de opinie îl desemnau pe C.V. Tudor drept posibil ocupant al celei de a doua poziții (...) E. Constantinescu s-a retras (...) și a sugerat că, dintre două rele, e mai bun tovarășul Iliescu (...) De la apriga Doina Cornea până la subtilul Tismăneanu n-a fost geniu național care să nu se alarmeze de ascensiunea lui CV Tudor și să nu se gudure înțelept la picioarele celui ce avea să mai salveze o dată România din ghearele răului: Ion Iliescu. N-a mai rămas de îmbrobodit decât Regele (...)

"A, da, mai e unul la Paris, pe care oricum nu-l publică nimeni (de unde o fi auzit Ion Iliescu de dânsul?), uitat, sărac, bolnav și fără nici un prieten care, când are ocazia mai trage câte un urlet la adresa lor, a criminalilor din condu-cere. Să fie sănătoos. Nu se împiedecă neo-banditismul de un ciot. Și totuși... Totuși e o insulă de rezistență. Pe lângă ce-a fost nu e mare lucru. Mai ales că au avut grijă confrații să rezolve problema. Paul Goma reprezintă ambiția lui Ion Iliescu, a Securității de a spune: *«În sfârșit, lupta s-a terminat. Asta a fost tot»* (subl. în text).

"În ziua de 5 iulie [corect: în 24 aprilie, nota mea, P.G.] Ion Iliescu i-a adresat lui Paul Goma o scrisoare plină de elogii. Unde scuipaseră zeci de boieri literari și politici, domnitorul își depunea sărutul nobil, justițiar și purificator. Președintele statului îl invită pe Paul Goma în țara care nu l-a uitat. Dreptatea a fost făcută. Ion Iliescu va rămâne în istorie, nu ca instigatorul la violență, complicele la devalizarea generalizată, perpetuatorul de aberații

politice, distrugătorul de cultură şi trădătorul de idealuri naționale, ci ca omul blând şi înțelept, ale cărui calități au fost până la urmă apreciate şi de duşmani - care, când şi-au dat seama, i-au devenit prieteni şi aliați...

"(...) Ion Iliescu şi-a asumat un anume risc scriindu-i lui Paul Goma. În urmă cu câțiva ani, când puterea de la Bucureşti a decis amnistierea faptelor pentru care Goma a fost târît în puşcărie, acesta a scris un text fulminant la adresa guvernanților, în frunte cu mult iubitul şi stimatul Ion Iliescu. Dacă şi de această dată prilejul nu va fi ratat? Mare scofală: nu va publica nimeni textul nebunului de la Paris. Vor afla câțiva, se vor amuza unii, caravana va merge mai departe. Paul Goma nu există. Țara l-a uitat. Iliescu nu se împiedecă de-un moşneag.

"(...) prin această scrisoare (şi prin refuzul pe care-l va isca) statura lui Paul Goma a căpătat o nouă dimensiune. Lupta lui de unul singur n-a fost în zadar. Celor de la Bucureşti, uite că le-a păsat. L-au ignorat colegii de breaslă, l-au înjurat căţeii, l-au nedreptățit politicienii, l-au izolat ca pe un lepros cu toții, dar atitudinea lui a contat. Pentru puținii care încă n-au cedat, Paul Goma este ade-văratul conducător al României. Al unei Românii care nu există, dar ce importanță mai are? Cum spunea un învățat: *Voi închinați-vă la porcii voştri care există, eu voi continua să mă închin la zeii mei care nu există* (subl. mea, P.G.)

"Spre deosebire de cel al străinului din povestirea francezului, sărutul de ciumat al lui Ion Iliescu nu ucide, ci doar degradează şi subjugă. Ciuma roşie este mai nocivă decât cea neagră. Iar Ion Iliescu, tiran pios şi sofisticat este de fapt mai rău decât Nicolae Ceauşescu, tiran sângeros şi primitiv. În fond, iluştri reprezentați ai două şcoli diferite de a face tiranie."

Valerian Stan mi-a trimis un articol din *Ziua* şi un interviu din *Cotidianul*, luat lui Ion Iliescu. Mi-a mărturisit că jurnaliştii din România nu au "prea înțeles" dacă i-am răspuns sau ba lui Iliescu. Drept care i-am transmis Precizarea de mai jos, rugîndu-l să o dea în dreapta şi în stânga.

Iată textul ei:

Paris, 30 iulie 2002

PRECIZARE

Subsemnatul Paul Goma, scriitor de limbă română, apatrid, refugiat politic în Franța din noiembrie 1977, precizez:

- la 24 aprilie 2002 mi-a fost expediată, de la Bucureşti, prin poştă o scrisoare - primită în 30 aprilie;

- la 1 mai (2002) am expediat, de la Paris, prin poştă o scrisoare în care stătea scris negru pe alb:

"Paris, 1 mai 2002. Confirm primirea scrisorii din 24 aprilie 2002, semnată: «Preşedintele României(,) Ion Iliescu»"

- în luna iulie (6 sau 7?) presa din România şi din exilul românesc a început a publica scrisoarea adresată mie - fără ştirea mea, adresant şi, desigur, fără încuviinţarea mea.

Ştiu că România este ţara tuturor posibilităţilor şi ţara scrisorilor pierdute - deci nu mă întreb cine a divulgat scrisoarea destinată mie şi în ce scop - nu mă interesează.

Constatînd însă că s-au creat confuzii (din pricina stilului meu de a scrie? nu cumva din pricina stilului compatrioţilor mei de a... *nu* citi ce au sub ochi?), m-am crezut obligat (tot eu!) la această precizare.

Paul Goma

Miercuri 31 iulie 2002

Astă noapte am dormit ceva mai puţin foarte rău: a plouat. Şi s-a răcoricit. Până când? Om muri ş-om vidè.(...)

Aşadar ieri Valerian Stan mi-a transmis un fragment din interviul lui Iliescu dat la *Cotidianul* din 27 iulie (însă fiind fragmentar, nu are nici cap nici coadă, deci nu ştiu cine l-a luat - pe lângă asta persistă blestemata de "brazdă" a faxului, lată de cca un centimetru şi care şterge scrisul):

[Întrebare] "I-aţi scris de curând lui Paul Goma. Ce v-a determinat să o faceţi?"

[Răspuns] "Am făcut-o cu toată sinceritatea şi de bună credinţă. Într-un fel, am considerat că am şi greşit de-a lungul vremii faţă de [cuvânt lipsă] oameni şi am ţinut să exprim acest lucru. Am receptat şi unele critici. Cineva spunea: da, în definitiv, de ce trebuia invitat? Au fost şi alţii în emigraţie şi n-a fost nevoie să primească invitaţie de la cineva, pentru a reveni în ţară. Am simţit [cuvânt lipsă] că, probabil există o anumită amărăciune acumulată şi am simţit ca o datorie morală să dau un semnal. Cum va răspunde dl. Goma este, de bună seamă, opţiunea domniei sale"

[Întrebare]: "Nu v-a răspuns încă?"

[Răspuns]: "Am auzit că mi-ar fi dat un răspuns [cuvânt lipsă] n-am primit nimic scris".

Nu am ce comenta - decât, citînd din gândirea tovarăşului Ion - oricum dânsul este cu totul, dar cu totul de altă calitate (intelectuală!) decât răposatul tovarăş Nicu cel Bătrân:

"Am auzit că mi-ar fi răspuns"...
Unde a auzit: la cafenea? în tramvai?, pe stradă?;
"n-am primit nimic scris"...

Neadevărat: a primit ceva scris (confirmarea de primire a scrisorii sale), dar cum scrisul acela nu era ceea ce aştepta el...

Iliescu este şi el un *cubic*, ca tovărăşezii din desenele lui Viaceslav Sîsoiev: comunist, rob al magiei realităţii negate...

Ziceam că ieri 30 iulie în *Ziua* a apărut articolul "Vorba lui Goma: «De-aia!»", semnat: Victor Roncea.

Se vede că, în ceea ce mă priveşte, autorul este mult mai informat decât alţi jurnalişti din România. E limpede: a consultat internetul şi de acolo a scos câteva citate (din **Săptămâna Roşie**). Începe astfel:

"Paul Goma. Un român basarabean. Despre care, după cum consemna un tânăr, nu se poate afla nimic din cărţile «post-revoluţionare» de istorie a României. Explicaţia este simplă: «emanaţii" şi re-scriitorii istoriei sunt mai infiltraţi ca oricând în structurile de stat (ajuns partid-stat) care comandă, prin intermediul eternei Securităţi [Uf, în sfârşit un condeier român care nu foloseşte marca securizatului: "*fosta Securitate*"- ca Manolescu, Adameşteanu, Blandiana, Breban, Pleşu, Ştefănescu, Dimisianu, Palade, A. Cornea, St. Tănase, Antohi... - nota mea, P.G.] tot ce mişcă-n ţara asta. (...) Un militant anticomunist de talia lui Goma a ajuns deja în România «post-revoluţionară» să fie pus la index. De către cine? «Nu am ce căuta în ţări comuniste, controlate, în continuare de KGB - la Chişinău - de fiica ei, Securitatea, la Bucureşti», a sintetizat Paul Goma refuzul de a pune piciorul în capitala Teritoriilor Ocupate, după exprimarea sa. Refuz la adresa invitaţiei lui Iliescu, consemnat discret în Jurnalul său publicat pe Internet (...)[Internetul] a ajuns pentru Paul Goma să fie singura formă prin care mai poate să se adreseze românilor.

"Interzis înainte de 1989, topit după. Nimeni din România nu are dreptul moral să-i pună pună pumnul în gură lui Paul Goma. Nici măcar în cazurile dese în care acesta e nedrept. Pe lângă curaj, Goma are şi viziunea unui intelectual autentic, echivalentul românesc al lui Vaclav Havel.

"Pentru că istoria ne-scrisă nu se ştie ce va putea consemna, Goma spune totul, pe şleau, cu ajutorul armei sale de partizan al rezistenţei adevărului: cuvântul. [cuvânt ilizibil] Internet. «Am făcut bătături de pe urma învinovăţirile de antisemitism venite din stânga, de la fosta-actuală-Securitate; ca şi de jidovism dinspre dreapta, de la actuala-fosta-Securitate», scrie Goma în preambulul

lucrării Săptămâna Roşie, 28 iunie-3 iulie 1940 sau Basarabia şi Evreii. Lucrare definitivată recent şi ajunsă în mâinile prietenilor săi din ţară după două luni de la expediere! Timp în care Noua Securitate a [cuvânt ilizibil], disperată, metoda de acţiune. Pentru că, vezi Doamne!, suntem pe drumul spre NATO şi nu trebuie să ne supărăm prietenii evrei. «Din păcate, constată Goma cu tristeţe maximă - Răul Absolut nu a dispărut de pe nici un mal al Prutului, ba aş zice: prezenţa lui s-a înrăit [corect: întărit].

"(...) una din primele măsuri ale «emanaţilor revoluţiei», Brucan, Iliescu, Roman, Năstase, ocultul şi uitatul Voican, ca să numim doar câţiva - a fost desfiinţarea unităţii DSS 00110, care se ocupa tocmai cu urmărirea activităţilor KGB în România.

"(...) lucrarea Basarabia şi Evreii... O variantă [autorul a vrut să spună: o ipoteză]: şeful statului a încercat să oprească publicarea volumului [corect: difuzarea prin poştă, a 15-20 exemplare dactilografiate - nota mea, P.G.] prin cumpărarea autorului. Revenirea lui Goma în ţară şi primirea lui cu onoruri trebuia să fie o momeală suficient de puternică pentru un om orgolios care trăieşte în condiţii precare în exil.

"Dar nu oricine poate fi cumpărat. Vorba lui Goma: «De-aia!»"

AUGUST

Joi 1 august 2002

Încep luna oarecum frustrat: am certitudinea că nu am spus totul-totul în jurnalul pe iulie... Fireşte, certitudine este iluzie. Mai corect ar fi: frustrat pentru că ceea ce am re-spus şi în iulie, nu a ajuns la cititor - asta nu e greşeală, chiar dacă şi de pe internet se citeşte...

La ora 10 fără câteva minute a telefonat Paraschiv de la Ploieşti! Era emoţionat - şi eu. A fost cu totul de acord să-i dau drumul textului pe internet. Are s-o facă mâine, Filip.

La 10 a venit un cuplu de istorici, Cristina şi Dragoş Petrescu. Foarte bună impresie - ştiau multe. I-am reţinut până la orele 3. Eu însă am rămas cu un gust de cenuşă: la nici una din întrebările esenţiale puse de ei nu am fost în stare de un câtdecâtuşi răspuns.

Peste jumătate de oră, la 8,30 (seara) îmi va telefona de la Chişinău Oleg Brega. Mă anunţase de aseară că vom dialoga pentru un post de radio (Antena?), legat de BBC... Pentru Brega, fac şi asta, deşi îmi vine tare, tare greu. Aproape de imposibil. Nu mai am ce spune...

A fost. Eu - măgar-şi-violent. L-am băgat în mă-sa pe V.C. Tudor, eroul lor - "cel care ni l-a scos pe Ilaşcu din închisoare"...

Vineri 2 august 2002

Nu, nu am făcut bine acceptînd dialogul cu Chişinăul. Fiindcă eram ascultat (şi nu: "mă adresam...") de oameni "nepregătiţi pentru aşa ceva", cum spunea Oleg Brega, teză cu care, fireşte, nu pot fi de acord. Soluţia ar fi fost de găsit în tactica anglezului albionid: fugi - sănătos - ca să eviţi a te afla pus în situaţia de a da răspunsuri; care sunt adevărate, în general, dar în special, nu sunt "bune" pentru sufletele unor amărâţi dezorientaţi ca basarabenii mei. Îi voi fi speriat cu părerile defavorabile despre V.C. Tudor, despre americani - cu părerea favorabilă despre Druţă cel de acum 20 ani...

Învăţătură de minte care nu mă poate învăţa minte. Am mai spus: am acceptat dialogul numai pentru că mi-l ceruse Brega.

Şi Valerian Stan în scrisoarea de alaltăieri şi Dragoş Petrescu ieri şi Brega aseară îmi sugerau să dau... sugestii, dacă nu soluţii (cu ajutorul cărora oamenii să iasă din mizeria în care au ajuns).

Or, pe de o parte, eu nu am a da soluţii. "Soluţiile" de care sânt capabil: cele din "problemele de hârtie" ale ficţiunilor mele - de acord, şi Programul din 1995, care şi acela era un program-de-hârtie, utopic, moral-insuprortabil de moralizator, nu unul de-aplicat ("de tradus în viaţă"...);

Pe de alta mă simt agresat de cererile-somaţiile de genul: "Veniţi aici, suflecaţi-vă mâinile şi lucraţi cu noi - nu staţi acolo, în emigraţie, ca să ne daţi sfaturi şi să ne criticaţi că nu am făcut bine" - Brega mi-a pus această... problemă... La care eu, destul de brutal, am răspuns cam aşa ("cam", fiindcă pe măsură ce aştern pe hârtie, o completez, o rotunjesc):

«Dar ce făceau, atunci, când noi zbieram, ne zbăteam în gura lupului, făceam închisoare, eram alungaţi din casa şi din ţara noastră - cei care, acum, ne cheamă să ne suflecăm mânecile? Atunci ei, partizani ai mânecilor-suflecate rămaşi pe loc, "la baştină" tăceau chitic în cel mai fericit caz, se adaptau la teren, se aranjau cu viaţa - şi cu Securitatea, ce să mai ocolim! - iar după ce au constatat - în fine, şi ei! - că ţara e la pământ *din pricina inacţiunii lor, din pricina laşităţii lor, a trădării lor, a colaborării lor, din pricina complicităţii lor cu tirania* - ofensaţi, mă rog frumos, de criticele din afară, răniţi în adâncul sufletului lor tricolor, nu doar cheamă în ajutor (întru reparaţie), pe alţii, dar îi învinuiesc pe aceia că... stau în emigraţie şi critică şi dau sfaturi...»

Valerian Stan mi-a trimis prin fax că **Precizarea** a fost găsită de *Adevărul* şi de *Cotidianul* inutilă (deci nepublicabilă). "fiindcă Scri-

soarea deschisă din iunie era un refuz al invitaţiei" - aşa că ce să se mai încurce cu... desminţiri ale propriilor grăbite - şi false - concluziuni?

Mi-a telefonat L.I.Stoiciu: a primit ultimul plic: publică în celălalt număr "Lista lui Paraschiv", în acesta (care va apărea... după cel cu "Basarabia"...) va exista şi "Şocul de la 11 septembrie".

Acest şoc - al meu, ca articol publicat în *Cotidianul* - l-a scos din fire pe Gabriel Andreescu, drept care a şi a scris un articol împotri- vă-mi - m-a mai anunţat Stoiciu.

Filip a dat drumul pe internet la Jurnal-iulie, Lista lui Paraschiv, Scrisoare deschisă. El pleacă mâine în vacanţă.

Seara: a telefonat Gabriel Pleşea. A primit plicul trimis luni.

Luni 5 august 2002

I-am scris lui Laszlo, mulţumindu-i pentru cărţile trimise.

Am scris lui N. Florescu şi lui V. Frunză (adresa de la Bucureşti), trimiţindu-le nota bio-biblio. Să fie.

Valerian Stan mi-a trimis un articol din *Cotidianul,* semnat: Alexandru Ciocâlteu. Bine-bine, am înţeles că nu-i plac iscălitorului, dar nu şi pentru de ce... Ei, ba nu, sare în ochi motivaţiunea: fiindcă am scris că... Securitatea n-are să intre, intactă, în NATO... Drept care m-am şi făcut vinovat - că Securitatea nu are să intre, în NATO...

(...)

Miercuri 7 august 2002

Azi se vor împlini 34 (treizeci, am zis? şi-patru? de ce nu şi-patruzeci?) de la căsătoria civilă. E-he, ce timpuri - îţi dai seama: să te iei cu acte la primărie...?

Dan Petrescu mi-a trimis mai multe mesaje pe care mi le-a povestit Filip din prag, la plecare... Nu, nu e de mine mesageria elctronică.

Ieri am primit - în sfârşit! - *Jurnalul Literar* promis de multe săptămâni; în *New York Magazin* - continuarea **S.R.** şi un text de Pleşea, vorbind despre adevăratele obstacole - însă fără a-l numi pe Tudoran, lansatorul "Obstacolului Breban"...

Şi scrisori - de la Anca Haţiegan - a primit **Gherla**; de la Paraschiv (dublul celei primite anterior); de la E. Iliescu.

Joi 8 august 2002

Azi am primit de la LIS tăieturi de presă, printre ele şi faimosul articol al lui Gabriel Andreescu. Nici gând să polemizez cu el. Mă "combate" cu argumente debile. Mă compară cu Paler (prin

antiamericanismu-mi furibundic). Altfel, filosoful disidenţei (la român) este, nici măcar un bou - ci o gâscă oarecare.

Mi-a trimis Andrei Dulgher de la Londra fotografiile făcute aici, la Paris. Fireşte, cu excepţia mea, toţi ai mei sunt frumoşi, arătoşi. Mai mare plăcerea să-i priveşti.

(...)

Sâmbătă 10 august 2002

A venit *Columna* lui Grigurcu nr. 2/2002. Am şi eu trei pagini - de revistă - din **Infarct**.

A telefonat Niculiţă de la Bucureşti: că s-a transmis pe BBC prima parte a dialogului cu Delia Radu (veste pe care ne-o... emailase Brega, care lucrează la Chişinău pentru o ramură a BBC, Antena).

Luni 12 august 2002

Mi-a scris Dan Petrescu: Adrian Niculescu îi arătase o dactilogra-mă a articolului din *Observator*, el (D.P.) îi făcuse câteva observaţii-completaţii, îi pusese hârtiile în cutia poştală, după înţelegere...Fără efect. Mai zice că i-a dat lui Andreescu fotocopii după alte articole ale mele, ca să vază că nu sunt chiar atât de... antiamerican... Simpatic din partea Danpetrescului, dar nu înţeleg: de ce va fi ţinînd să-l con-vingă pe Andreescu de "nevinovăţia" mea? Să fie complicele Adameş-teancăi vreme de aproape un deceniu, la GDS, la *22* (deci, complicele şi la campania de presă din 1997 încoace împotriva mea) o instanţă morală? Dacă da,care morală? A...filozofiei disidenţei (tot la români)?

Vineri 16 august 2002

Ieri am primit de la V. Stan prin fax un text al lui Grigurcu "Un gest al demnităţii" (bănuiesc: titlul de o luminoasă banalitate a fost dat de redacţie) apărut în *România liberă* din 15 august. (...)

Urmăresc cu inima strânsă inundaţiile din Europa Centrală şi de Est. Ca ştire prima a venit din Rusia, de pe malul estic al Mării Negre. Tot ca ştire evenimentul s-a mutat pe cursul superior al Dunării, în Bavaria; apoi s-a vorbit de Austria: Salzburg. Apoi ştirile s-au înteţit în provenienţă din Cehia. Praghezii au ridicat baraje din saci, să apere patrimoniul - nu cu eficacitate, din păcate. Chiar dacă începînd de astă noapte nivelul apei a pornit să descrească, urmările au prins a se arăta: case vechi, cu temelii şubrede, se prăbuşesc.

Focalizate pe Praga, ştirile şopteau ceva şi de Dresda: apa a intrat în Operă... Se spune că în Saxonia erau înregistraţi până ieri cca 4 milioane de sinistraţi.

A început a se vorbi, de ieri, de Bratislava - au existat și imagini de ostași, pompieri, voluntari, făcînd diguri...

Despre Ungaria, despre Iugoslavia, despre România nu s-a mai suflat o vorbă - acum patru zile o hartă arăta inundații în sudul Olteniei și în sudvestul Munteniei. Presupun că acelea erau provocate de ploile locale - a plouat mult și în Carpații noștri.

O bună bucată de vreme (vreo trei zile) reporterii francezi în Cehia vorbeau de Vltava *și* de Moldau (ei pronunțau: Moldò) - când este vorba de una și aceeași, prima fiind denumirea în slavă, cealaltă (se pare, cronologic, prima) germană, însă fără a preciza că între Vltava-Moldau și Elba - pe care se află Dresda - există o... strânsă legătură, anume de subordonare, Moldau fiind afluent al Elbei, care izvorăște din Cehia și poartă numele slav: Labe. Asta fiind una - a doua: reporterii francezi comentau cam așa: când apele Vltavei care au făcut atâtea stricăciuni la Praga vor ajunge în Dunăre, atunci... Or adevărul... orografic este că Vltava nu se scurge în Dunăre, spre sud, ci spre nord (la Melnik) în Elba care, la rându-i se varsă în Marea Nordului, la Cuxhaven-Hamburg. Dealtfel cumpăna apelor separă net Cehia de Slovacia, Jihlava, Svitava, Morava vărsîndu-se în Dunăre. Și cumpăna istoriei i-a separat pe cehi de slovaci: primii au gravitat-aparținut de germani, slovacii de austrieci și unguri. De unde și deosebirile confesionale. Se pare că și psihologic deosebirile sunt evidente.

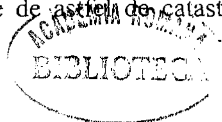
Lipsa de știri despre starea (sau amenințarea) inundațiilor în Ungaria, Iugoslavia, în România se va fi explicînd prin:

a. dezinteresul jurnaliștilor;

b. judecarea efectelor numai după pagubele pricinuite marilor orașe: Praga, Dresda, Regensburg, Passau, Linz, Bratislava...;

c. Vor fi mai bine protejate (natural) Budapesta (care, după cum tot omul știe este alcătuită din două unități, una pe înălțime, cealaltă, peste apă, mai la... nivelul Dunării)? Belgradul - aflat la punctul de adunarea al Tisei și al Savei - cu Dunărea? Adevărat, Bucureștiul nu poate fi amenințat de creșterea Dunării (singura calitate) - dar...

Cunosc Dunărea românească, nu doar de pe "teren", ci și de pe hartă (cunoașterea *locului* unde trăiești este cel puțin tot atât de necesară ca și cunoașterea *timpului* - mai ales la români). Așadar observațiile mele nu sunt inedite, le-am mai scris, în **Jurnale**, în **Altina**, în **Lethina**, apoi în **Programul** pentru alegerile prezidențiale din 1996... - și nu erau defel originale, nefiind eu primul nici ultimul care să le formuleze. Desigur, amenajarea teritoriului - nu doar național, ci zonal - presupune cheltuieli colosale, însă cei care fac calculele să pună în balanță investițiile cu *nepierderile, mai ales în vieți omenești* pricinu-ite de astfel de catastrofe,- imprevizibile, în

timp, dar evitabile, prin lucrări de sistematizare a cursurilor de apă, prin re-darea a ceea ce i s-a luat naturii în mod imbecil şi lacom - mă gândesc doar la şiragul de bălţi de pe malul stâng al Dunării, apoi la Marile Bălţi: Ialomiţa şi Brăila care jucau rolul unor rezervoare de prea-plin şi pe care agricul-toralizatorii socialişti le-au desecat (las-că nici capitaliştii de aiurea nu au procedat mai inteligent); mai ales chestiunea Deltei Dunării.

Nu, dragi copii din lumea asta: nu am fost, nu sânt "profet" - acela anunţă întâmplări imprevizibile şi greu evitabile (decât prin schimbarea comportamentului - hotărîrea de a nu mai păcătui), or ceea ce spuneam eu erau lucruri la îndemâna oricui - din premise normale trăgeam concluzii elementare.

Încă o dată: nu sânt eu deşteptul clasei - dar sigur: ceilalţi sunt reprezentanţii de nădejde ai maselor largi de proşti - altfel, români.

După amiază: Am primit de la Valeriu Stan un plic cu:

- L.I. Stoiciu, "Paul Goma, inamicul numărul unu" *(Cotidianul* din 9 aug.) - o replică dată lui G. Andreescu autor al articolului "Cum se autodiscreditează Paul Goma", din *Observator*...;

- răspunsul lui G. Andreescu *(Cot.* 12 aug) la atacul lui LIS;

- editorialul *(Cot.* 10 aug) semnat de Valeriu Stan "O ipoteză" în care pentru întâia oară numeşte "demnitari securişti": Năstase, Băsescu, VCT - şi afirmă că ambii preşedinţi, toţi prim-miniştrii, miniştrii importanţi din toate guvernele erau la cizma securităţii;

- 2 pagini din *Adevărul literar* (6 aug.) textul lui Dorin Tudoran intitulat: "Haiducul de salon - un megaloman la porţile disidenţei". despre Breban;

- în *Adev.* din 10 aug. textul "Nicolae Breban - o larvă care nu va deveni fluture", semnat de Alex. Pantazi, un cititor care furnizează şi o copertă interioară a **Buneivestiri** dedicată de autor lui Ceauşescu...;

- în fine, în acelaşi număr un articol (semnat Liviu Avram) despre angajamentul revistei *Contemporanul* de a publica articole despre integrarea europeană (şi remunerarea).

Sâmbătă 17 august 2002

Mă bate gândul să scriu o a doua parte a "Şocului de la 11 septembrie" - mai ales că în curând va avea loc trista aniversare. Dar încă nu sânt pe deplin convins că am să spun lucruri cât de cât demne de interes. Mai am timp.(...)

Observ la "confraţi" o omenească înclinare la... intrarea în încăierare, sub pretextul că sar în apărarea lui X, în fapt, pentru a plăti poliţele faţă de Y, Z... Iată-l de pildă pe Dorin Tudoran: citindu-i cele două pagini mari şi mai ales late publicate în *Adevărul* (am zis:

Adevărul?, aşa am zis), găseşti argumentarea strânsă, europeană, rezemată pe citate, presărată cu găselniţe stilistice de bună calitate... Dar ceva tot nu e în regulă. Autorul sărise în apărarea prietenului său Goma încă de acum două-trei săptămâni, cu articolul "Obstacolul Breban" - care jalona deja diversiunea tudorană. Or nu Breban (cu atât mai puţin în asociaţie cu Pleşiţă) constituia "obstacolul" în calea mea, ci foştii mei prieteni: Liiceanu, Pleşu, Adameşteanu, Monica Lovinescu, Ierunca, Manolescu - chiar şi el, Tudoran... În acest pogon de pe ogorul fără haturi al Scînteii pe stil nou, "apărătorul" meu îşi continuă - mai dezvoltată - operaţiunea de demolare a bietului Nicolae...

Luni 19 august 2002

Ieri - ba chiar şi alaltăieri am vrut să consemnez o mostră de "conversaţie" între negri, însă nu am avut putere - din pricina căldurii. Acum, că tot m-am trezit în zori, o iau, pe răcoare.

Aşadar, doi negri (sau două negrese), dar africani, nu antilezi, discută. Este necesar să fie numai doi - ca să zicem că este un dialog - şi participanţii să fie negri care vorbesc şi în limbile lor, în niciun caz foşti sclavi care cunosc numai limba stăpânilor (cu variantele creole).

Pentru convenţie, voi încerca să notez proposta (sau întrebarea) prin: "ba-na-na-na"; iar riposta (eventualul răspuns) prin: "Na-ba-ba-ba". O primă observaţie: *niciodată, dar niciodată un răspuns sau o* replică nu va veni imediat după întrebare, totdeauna - dar totdeauna - va fi precedat de... cererea de a i se repeta întrebarea - prin ceva care, în româneşte ar putea fi echivalat cu: "Hă?", tradus şi prin: "Ce?" sau: "Cum?", iar în franceză s-ar grafia: "Hein?". Exemplu:

A: "Ba-na-na-na-na-na".

B: (rosteşte acel sunet monosilabic - adeseori înainte ca celălalt să-şi sfârşească întrebarea sau replica): "Hein?"

A: (repetă întocmai): "Ba-na-na-na-na-na".

Pauză - apoi:

B: "Na-ba-ba-ba-ba-ba".

A: (rândul lui să ceară repetarea): "Hein?"

B: (repetă): "Na-ba-ba-ba-ba-ba".

Ascultînd (fără voie) asemenea conversaţiuni, am observat că acel convenţional: "Hein?" sau "Hă?"-ul nostru românesc nu are totdeauna o intonare interogativă, deci nu totdeauna Ascultătorul chiar nu înţe-lege ca a spus Spuitorul - şi-i cere să repete. Emisia aceea sonoră are altă funcţie - aceea de a nu avea niciuna. Ba nu. Funcţia de a-şi dovedi prezenţa (şi atenţia) în timpul discursului celuilalt. Şi în româneşte Ascultătorul punctează cu cât un "Aşa!" sau: "A-ha..." povestitura celuilalt, dar Spuitorul nu repetă întocmai fraza sau

propoziţiunea. În africaneză Spuitorul însuşi se oprise la un moment dat (la un anume moment dat), aşteptînd ca interlocutorul să-i semnifice sonor că este ascultat, că este aprobat - dar să repete "întrebarea" (sau răspunsul la întrebare).

O astfel de "conversaţie" nu este comunicare - ci comuniune. Nu interesează informaţiile cuprinse în cuvintele rostite, ci ritualul. Nu e muzica, mai degrabă dramaturgia.

Fireşte, fraţii noştri negri, cum bine spunea un clasic alb, comunică (n-o să credem, dar aşa-i) chiar şi informaţii. Dealtfel, în acest scop fusese deschisă vorba - însă africanii la Paris (în cartierul Belle-ville), fie că se exprimă în bambara, în sarakolé, în soussou, în dialoula, în haoussa - o fac după... ritul african: teatralizat, ceremonializat.

Încerc să imaginez o "discuţie" tradusă în româneşte:

A: "De unde vii, de arăţi atât de mulţumit?"

B: "Ha?"

A (nici o umbră de iritare că este pus să repete întocmai ceea ce se înţelesese foarte bine): "De unde vii, de arăţi atât de mulţumit?"

B: "De la vărul meu Bulumba din Tulumba".

A: "Ha?"

B: "De la vărul meu Bulumba din Tulumba".

A: "Şi altfel ce mai face vărul tău Bulumba din Tulumba?"

B: "Ha?"

A: "Şi altfel ce mai face vărul tău Bulumba din Tulumba?"

B: "Bine. A primit apartament aici, în imobilul ăsta".

A: "Ha?"

B: "Bine. A primit apartament aici, în imobilul ăsta".

A: "S-a mutat aici, în apartamentul ăsta, în imobilul ăsta, cu toate trei nevestele sau numai cu două - care dintre ele?"

B: "Ha?"

A: "S-a mutat aici, în apartamentul ăsta, în imobilul ăsta, cu toate trei nevestele sau numai cu două - care dintre ele?"

B: "Ai să râzi, dar vărul meu Bulumba din Tulumba s-a mutat aici, în apartamentul ăsta, în imobilul ăsta cu patru neveste - şi-a adus acum două săptămâni una tânără de tot, doisprezece ani, dacă nu zece".

A: "Ha?"

B: "Ai să râzi, dar vărul meu Bulumba din Tulumba..." - etc, etc.

Dacă aş avea umor negru, aş zice că astfel de "dialog" are ceva din "dialogul de anchetă" - ceva, dar nu mult;

Dacă aş avea umor (roşu), aş zice: negrii mei ocupă cam tot atâta "timp de antenă" ca şi prietenii mei de veacuri, ruşii disidenţi. Negrii, prin repetări (la care se adaugă "punctările") se întind pe circa 220% din timpul necesar unui european: ungur, polonez, ceh, bulgar, român,

locuind în Franța și participînd la o comunicare radio-televizată. Dacă ținem seama de faptul că europenii în chestiune, nu numai că stăpânesc mulțumitor limba franceză (limbă de comunicare), dar privesc în dreapta, în stânga și știu: mai există și alții care au ceva de comunicat, drept care își pregătiseră discursul ca să intre, încapă în "timpul de antenă", înseamnă că (vorbesc din experiențele - la plural - mele) un rus ocupă într-o astfel de comunicare timpul folosit de ceh+polonez+bulgar+ungur+român - pentru că:

1. rusul este conștient că el, ca rus, poate ocupa cât timp dorește - fiindcă este rus, puțin îi pasă de neruși;

2. rus fiind, chiar dacă știe limba țării în care se află, vorbește în rusește (Rusul, la Paris: «Eu să învăț franțuzește? Franțujii să învețe rusește!») - deci timpul se cel puțin dublează - cu traducerea;

3. rus fiind, ciolovecul nu este presat de timp (ai zice un român - mai măricel...), deci nu își concentrează discursul, în vederea comunicării unor informații, ci potrivit tradiției, el își povestește viața lui cea grea, hopuroasă, făr-de noroc - și a lui tată-său și a mătușii - dar a bunicului dinspre mamă, ce viață-a-unui-om-rus!;

4. rusul nu vine singur în sala acea, în studio, ci însoțit; după ce-și zice gavareala, cheamă din public pe cineva de-al lui, să întărească spusele-i lungi și late; pe nevastă-sa, pe cumnată-sa, deși cel mai mare succes la publicul francez îl au mamele ruse, ele întăresc adevărul spus adineauri de fiul iubit...

Asta vine că un rus ocupă cel puțin de 6 ori mai mult "timp de antenă" decât un nerus. Și nu are nici pe departe farmecul bănănăitor al vărului meu afrikèn (să nu se uite: e plin Continentul Negru de Goma - și ca nume de persoane și de munți și de localități...)

Duminică 25 august 2002

Am uitat să povestesc defilarea de 23 August...
În schimb n-am uitat următoarea convorbire telefonică:
El: - Allô, monsieur Goma?
Eu (simțind accentul românesc): - Puteți vorbi în românește.
El (bucuros): Domnu Goma? Domnul Paul Goma, scriitorul?
Eu: El.
El: Vorbiți românește?
Eu (nu mai am replică - deci tac).
El: Dacă sunteți Paul Goma, scriitorul, vă rog să-mi spuneți și mie unde găsesc mormântul domnului Cioran.

I-am spus: "La Cimitirul Montparnasse - salut!" și am pus receptorul în furcă - îmi terminasem treaba mea de scriitor-român-la-Paris, aceea de a da informații în legătură cu mormintele altor scriitori...

Multe "dialoguri" telefonice năuce purtasem la viaţa mea, dar aşa ceva... M-am consolat (sic) spunîndu-mi că aşa vor fi gândind şi vorbind iubiţii mei compatrioţi: aiurea; de-a-n curulea.

Azi am terminat o altă variantă a **Săptămânii Roşii**.

Miercuri 28 august 2002

Ieri am primit de la Anca Haţiegan un plic conţinînd şi o cronică semnată Sanda Cordoş, apărută în *Echinox* (dar când? Româncuţa-Ardelenuţa-Ancuţa nu menţionează - o s-o întreb la prima ocazie).

Din scrisoare am dedus că nu avea ştire de plicul cu Gherla-Lăteşti trimis în 25 iulie, returat pentru că nu fusese - zice PTT-ul clùjic: "solicitat". I l-am retrimis. Rămâne de văzut dacă de data asta are să fie, ca să ne exprimăm şi noi: "solicitat".

Textul Sandei Cordoş mi-a făcut o mare plăcere. De înţeles: este al doilea (din 1992, când, în sfârşit romanul a fost publicat în româneşte); primul a fost al Ruxandrei Cesereanu care era lung (articolul), dar cartea i se arăta aşa-şi-aşa-şi-aşa, nu cine ştie ce. Iată că după (să număr pe degete, începînd din 1965) 37 de ani de la scriere şi 31 (din 1971- dată pe care ea o omite) de la publicarea în franceză, germană - şi italiană, chiar dacă nu a fost distribuită, se găseşte cineva să-l ia în serios pe autore, ca ceea ce este. Dealtfel - la rubrica "re-lecturi" - titlul sună: "GOMA - După treizeci de ani şi o Revoluţie" - cu majusculă, se înţelege...

După ce îmi schiţează-punctează "viaţa" cu mici şi inerente scăpări şi inexactitudini (*Neue Literatur* avea intenţia să publice un fragment din **Ostinato** în traducerea lui Dieter Schlesak şi a Anemonei Latzina, dar... n-a făcut-o: şi la nemţi funcţiona cenzura tricoloră a genosse-ului Stoffel, altfel Emmerich; dacă a apărut ceva în germană apoi a fost în *Neuer Weg*, în traducerea Elisabetei Axman-Mocanu), Sanda Cordoş trece la "operă" - eu am pus-o între ghilimelele derizivalnice, însă ea foloseşte cu seriozitate academică (este lector de Teoria literaturii, la Cluj, mi-o divulgă Anca termenul ne-drag mie).

Istoric (vorbesc de istoria literaturii) mă plasează corect, după cum declarasem de atâtea ori în jurnale şi mai cu seamă în dialogul din *Vatra*: un tânăr-june-vârstnic, proaspăt debutant, dorind să se afle în sistemul mişcării literare din acel moment, 1965. Ca vârstă eram (aproape) de a lui D.R. Popescu, Breban, Buzura, Ivasiuc, Titel - ca şi citaţii în motto-uri Nichita Stănescu şi Ion Alexandru. Însă ca ieşire în arenă... ei erau deja consacraţi, cu mai multe volume apărute, pe când eu nu fusesem consacrat nici ca... debutant. Deasemeni ca "afinităţi" mă trimite la onirici - ceea ce este exact, însă dacă Ţepeneag va citi această cronică, nu va fi mulţumit de afirmaţia:

"O a doua alianță care îl preocupă pe Ilarie Langa (și care dovedește o dată în plus că, în epocă P. Goma a fost un apropiat al grupării onirice) este cea dintre proză și vis, cu precizarea - novatoare - că proza nu trebuie să treacă visul printr-o operație de «epicizare» (...), ci să-l redea în «forma inițială», adică «simultaneizat». Pe mai multe pagini (*între care se detașează integral cartea a doua*, **Rotund**, ce este o transcriere a vieții de somn a lui Ilarie) se exploatează tocmai aspectul oniric, reflectînd dezordinea psihică, suprapunerea de imagini, dar și unele abisalități care apar în timpul visului, în special al celui nocturn, fără a ocoli însă nici visul de zi, nici reveria".

Mai înainte, în text, S. C. remarcase, contrazicîndu-l pe Cornel Ungureanu (care scrisese că P.G. "nu aparține generației sale"):

"...cred că Paul Goma este, până la plecarea din țară un membru activ al generației sale, iar **Ostinato** este una dintre cele mai complexe și mai reprezentative expresii ale voinței de schimbare care anima la acea dată (...) literele românești și în special generația tânără din care Goma făcea parte (...). Intenția reformatoare, modelînd cu pregnanță atât aspectul compozițional, cât și cel tematic al romanului este evidentă. Sub aspect compozițional, scriitorul duce dorința de înnoire a formei romanești până la a-și plasa cartea (...) într-o zonă a experimentului. Convins (după cum arată amplele pagini de poetică pe care romanul le cuprinde, motivîndu-și din interior ofensiva experimentală) că «sântem încă robii succesiunii», P. Goma își propune, asemeni personajului său Ilarie Langa să iasă de sub stăpânirea tempo-ralității și a logicii printr-o construcție a simultaneității («să prefacem succesiunea în simultaneitate»)"

Presupun: dacă S.C. ar fi avut... curaj muzical, ar fi reprodus și ceea ce scria autorul în continuarea discursului - citez din memorie: "Să prefacem melodia în acord".

Ceea ce aduce inedit S.C. - "după treizeci de ani și o Revoluție" - anume faptul că...

"Dacă de obicei asemenea tentative experimentale sînt așezate în *slujba rafinamentului și pledează pentru autonomia, ba chiar* exclusivismul estettic, în cazul de față el slujesc valorile morale pentru că «arta nu se poate sustrage moralei». Asta înseamnă că cea de a doua rădăcină a poeticii lui Goma (ea însăși tematizată) se împlîntă în *adevăr* (artistul trebuie «să spună adevărul, ca un om liber, fiindcă *adevărul* face ca spiritul să fie liber»), curaj, lupta în contra răului și refuzul de a batjocori, prin minciună, cuvântul care este socotit de

esență metafizică; «La început a fost Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul, așa scrie la Evanghelia de la Ioan, așa începe. Mare păcat să batjocorești Cuvântul». Pentru ca arta să exprime în mod reala aceste valori, ea trebuie, însă, să evite poziția de supusă: «Cine așteaptă să i se dea voie nu-i scriitor!» apreciază ca unul din personajele lui Soljenițîn (...), Catinca, iubita lui Ilarie. Numai în lipsa oricărei constrângeri arta va căpăta un veritabil rol militant într-un sens etic, iar nu politic și se va putea defini ca «singurul continent unde poți face câte revoluții dorești, fără a pricinui oamenilor răul»".

Aici pune pe două coloane două atitudini scriitoricești:

"Departe de a fi singular în aceste propoziții de poetică (cei mai mulți scrii- tori din generația sa - de la D.R. Popescu la A. Buzura - pun explicit arta în slujba adevărului și recomandă atitudinea de curaj) care vin să dubleze liberalizarea compozițională ca liberalizare tematică, Goma este unic prin faptul de a fi ignorat că această liberalizare are bariere și praguri, impuse și controlate de putere"...

...Nu doar de puterea, abstractă, ci de concreta complicitate a scriitorilor editori și consilieri editoriali - și nu în ultimul rând de scriitorii înșiși care-și exprimau mirarea-indignarea-neaprobarea față de... libertățile pe care unii și le permiteau" (dintre aceștia din urmă: Ivasiuc, Marin Preda, Breban, Buzura, D.R. Popescu, Fănuș Neagu)...

"Unul din aceste praguri este cel al celulei (...) (viața carcerală constituind, în regimul totalitar, un asemenea secret)"...

...Nu doar al celulei - regimul carceral, colectivizarea forțată (care mai fuseseră atinse și de alți prozatori, printre ei Fănuș Neagu, Băieșu, D.R. Popescu, Ivasiuc - de acesta "în mod viceversic") - ci și prin alte tabu-uri, cu adevărat pentru prima oară încălcate: soarta *refugiaților din Basarabia și din Bucovina de Nord*, precum și soarta *sașilor și a șvabilor deportați în Rusia.*

Trecînd peste acestea (să nu le fi găsit adevărate tabu-uri?) Sanda Cordoș continuă astfel:

"Acest bogat material epic (amplificat încă de multele povești ale deținuților de drept comun) se structurează în jurul câtorva teme. Prima dintre ele - marea constantă a întregii opere a lui Paul Goma - este memoria (...) O altă temă struc-turantă - lucrată cu variațiuni și laitmotive - este iubirea (...) Dar, după cum deținuții, în general, «nu-

şi doresc libovnicele, ci mamele», Ilarie Langa consacră cele mai multe aduceri aminte, cele mai complexe reverii dar şi cele mai cumplite coşmaruri mamei sale. Tema mamei constituie, dealtfel, tema cea mai îndrăzneaţă a romanului şi doar concurenţa pe care i-o fac dezvăluirile politice poate explica insuficienta atenţie care i-a fost acordată..."

...Nu doar "dezvăluirile politice" din roman explică... totala lipsă de atenţie... Sanda Cordoş urmează:

"Ilarie nu este doar o victimă a închisorii, ci şi un *înrobit* al mamei sale, de care este legat nu numai printr-o mare iubire, ci şi prin actul cumplit de a o fi ucis. Obiect al veneraţiei fililale (care merge până la fetişizarea veşmintelor) figura maternă este tratată aici cu multă complexitate, registrul apariţiei sale oscilînd între avatar al Fecioarei Născătoare şi - la antipod, în termeni freudieni - ca marea femeie dorită (pe care, în unul din cumplitele sale coşmaruri; acolo unde bariera interdicţiei incestuoase se ridică, fiul o posedă)".

După atâtea cuvinte bune, câteva piezişe, bine plasate:

"La prima dintre ele (întrebare - n.m.) - dacă scriitorul are talent *sau* curaj, ca şi cum cele două s-ar afla în relaţie de excluziune - consider că că se poate răspunde că Paul Goma le are pe amândouă şi chiar - spre neajunsul său - că scriitorul posedă un *exces* de talent (...). P. Goma a vrut să scrie în acest prim roman al său totul, încărcîndu-l cu prolixităţi şi lungimi nepermise. Nu talentul ci o anume disciplină a compoziţiei lipseşte acestei cărţi pentru a fi marea carte care ar fi putut şi care ar fi meritat să fie; aşa ea rămâne doar o carte interesantă, foarte curajoasă, a unui tânăr prozator înzestrat şi promiţător într-un regim totalitar".

Are perfectă dreptate: **Ostinato** este o carte, dacă nu ratată, atunci ne-reuşită (prin exces de "materie"). Ce rost să explic: spre deosebire de toţi colegii de generaţie - şi nu doar -) eu nu am beneficiat de serviciile salutare ale unui redactor de carte? "Înainte", fiind doar cu un manuscris predat - dar nu şi acceptat - nici nu era nevoie de un redactor. Iar după (după 1989), am fost "victima", atât a "notorietăţii internaţionale" - care m-ar fi scutit de asemenea ajutoare, cât şi a faptului că nu am avut deloc contact fertil cu editorii, să mă consult cu ei, în vederea, dacă nu a ameliorării, atunci a ajustărilor necesare.

Şi acum "comparaţia" - fatală:

"La a doua întrebare: dacă este Paul Goma un Soljeniţîn român, cred că răspunsul este, din păcate - negativ. Ştiind - la fel cu autorul Arhipelagului Gulag că literatura se face cu multă îndrăzneală şi că fragilul cuvânt posedă o forţă explozivă, fiind o armă de temut în contra puterii comuniste, armă pe care nu a pregetat să o folosească neîncetat, lui Paul Goma i-a lipsit puterea de a ieşi din cercul (fie el de fier al) biografiei sale, din zona resentimentelor şi a conflictelor prea personale, pentru a atinge universalitatea artei.

"Încheind, aş spune că din pricina unui exces de talent şi al unui surplus de personalitate Paul Goma n-a reuşit să devină un Soljeniţîn al românilor, capabilă să ofere o operă literară de mare soliditate, iradiantă prin virtuţile sale artistice".

La acestea - ce să răspund? Dar să fiu oare obligat la răspuns?

Că eu ("personal") nu am avut ambiţia de a mă compara cu Soljeniţîn, chiar dacă mi l-am luat ca exemplu de comportament? Ori să spun că Sanda Cordoş nu a citit alte cărţi, ca să poată vorbi de "operă" cum îi spune ea, nu doar de **Ostinato**?

Oricum, i-am scris Ancăi Haţiegan (cu toată modestia de care sânt în stare...) că *Sanda Cordoş a inversat problemul: Soljeniţîn mai* are până să ajungă un Goma rus...

Vineri 30 august 2002

Alte nopţi nedormite din cauza sudorilor abundente. Tibirculos nu sânt, poate îmi va fi lipsind zahărul (din organismus).

M-am hotărît - în urma articolului Sandei Cordoş: am să copiez la ordinator mai departe din **Ostinato**. Cât voi putea.

Dar mai înainte trebuie să-i scriu Magdei Ursache, ca să-i spun cât mi-a plăcut cartea ei **Conversaţii pe Titanic**. Aproape tot atât de foarte-mult ca şi precedenta citită de mine: tot de ea...

SEPTEMBRIE

Miercuri 4 septembrie 2002

Am primit o scrisoare de la Elvira Iliescu - vorbeşte de bine **Gherla-Lăteşti** trimisă în dactilogramă. Totodată îmi trimite o tăietură din *Adevărul* (!) - însă nu a scris când a apărut - în care, la Revista

revistelor C. Stănescu recenzează ne-defavorabil de astă dată "Basarabia şi «Problema»" apărută în *Vatra* 5/6. Să vezi şi să nu crezi! *Nu mai rămâne decât ca şi CT Popescu prietenul lui Tudoran şi al lui* Manolescu să scrie despre mine, fără a mă zugrăvi ca un emerit lingător al gumarilor ceauşeşti...

Joi 5 septembrie 2002

Mare bucurie (şi la voi să fie!): mi-au venit prin poştă, azi, două exemplare din **Basarabia**, scoase de N. Florescu la *Jurnalul Literar*. Arată bine - pe dinafară (fotografia lui Andrei Doicescu, capturată la TV, în 25 decembrie 1989, pe Canalul 5), pe dinăuntru doar vreo trei greşeli - o performanţă, pe timpurile astea, în România.

Numai că, tragedie! Obiectul carte sosit azi (un singur exemplar) nu încape pe raftul pricinatic! Ştiam că sânt un grafoman, dar nici chiar în halul ăsta... (...)

Duminică 15 septembrie 2002

Magda Ursache mi-a trimis şi volumul care nu ajunsese la mine, în urmă cu doi ani: **Strigă acum**... I-am scris:

Paris 15 septembrie 2002

Dragă Magda Ursache

După obiceiu-mi, vă scriu înainte de a fi citit cartea primită, însă imediat ce mi-a ajuns strigătul - ca să cităm din clasici. Singura obiecţie: nu aţi datat scrisoarea, am fost silit să recuperez plicul ca să văz ce zice poşta română despre chestia ce se cheamă - plictisitor - timp...

Oricum, răsfoind-o, am înţeles: pot fi - liniştit - gelos pe Magda Ursache: ea scrie proză cum eu n-am scris şi nici nu voiu scrie, în veac. Dacă sânt somat să răspund iute-iute: da' de ce (o gelozesc pre dânsa)?, zic, în două puncte:

1. aceasta este maniera mea (dealtfel, comodă...) de a decerna, magnanim înalte-preţuiri... - confraternele;

2. deşi sunt o persoană scriitoare care a comis nepermis de multe pagini - unde mai pui: repetitiv, vorba lui Paif (Paraschiv?, în Revista presei din *Oglinda* pe august) - duc dorul unei scriituri pe îndelete, à la russe, romănoaie în şase volumoaie (şi cu al şaptelea: zece), ce vor fi răsfoite de membrii familie de-a lungul veacurilor. Pen' că aşa ne scriem noi pe noi - şi pe "încondeiaţi": lung - în schimb repetitiv...

Întorcîndu-mă la punctul 1: Am înţeles gelozia ca semn de preţuire. Dar atât. Sânt gelos în felul meu: că nu am fost în stare - şi eu

- să scriu astfel. Dar rămân aici. Fiindcă, dacă în texte fictiiste, neexistînd plagiat - căci el, plagiatul nu este posibel - nu poate fi nici gelozie, cea care vine, cred, din sentimentul, certitudinea că celălalt mi-a luat, furat, răpit ceva care-mi aparţinea: iubită, catedră, chiar un premiu pentru un roman de-al meu - dar romanul însuşi? Cum să-mi fure ceea ce nu poate fi furat?

Filozofardez puternic şi spectaculos numai pentru că o răceală sănătoasă m-a pus la pământ de vreo trii dzâli şi capu-mi este numai povidlă - dar Magda Ursache va trece peste slăbiciunea-mi (aproape) omenească. Căci toţi am avut la viaţa noastră măcar una răceală sănătoasă, una.

Mulţumiri pentru propunerea de a mă vedea în *Oglinda*, în foileton. Numai că în America - în româneşte - m-au publicat două periodice, iar în România: *Vatra, Jurnalul Literar şi Viaţa românească*. Visez la editarea **Săptămânii Roşii** în volum - cu atât mai vârtos, cu cât i-am mai ars o variantă, cea septembrică - însă numai întâia chenzină... Rămâne de văzut la a câta variantă voi ajunge în momentul în care un editor mă va anunţa că se hotărăşte să se sinucidă...

Acum o săptămână am primit prin poştă de la Bucureşti **Basarabia**, roman, scos de N. Florescu la Biblioteca *Jurnalului Literar*. O consolare după excluderile şi din edituri: Dacia, care-mi publicase trei ficţii şi trei jurnale m-a dat afară cu, în braţe, alte trei jurnale (1999, 2000, 2001) şi cu un volum de publicistică **Butelii aruncate în mare** de cca 800 pagini (ar fi constituit volumul doi din **Scrìsuri** de la Nemira) gata-cules. ALL, care îmi scosese, în condiţii civilizate **Roman intim** şi care "tocmai lucra" la **Sabina** (varianta integrală, Biblioteca Apostrof îmi publicase, în 1991, "jumătate"), a ales metoda românească: tace brusc, tace asurzitor, nu răspunde la întrebări de parc-ar fi mort...

Deci, dacă în 2000 şi în 2001 a funcţionat excluderea rostită de Monica Lovinescu, în 2002 m-am strecurat cu **Basarabia** prin Jurnalul Literar... Mai există o promisiune pentru 2003: **Sabina** (săraca, rămasă fată bătrână din pricină de Marta Petreu...), la Victor Frunză...

Aşadar, aştept... Şi, în aşteptare, ce fac? Ce să fac - fac ce-am mai făcut, sânt ce am fost: repetitivantic, ca să-l mai citez o dată pe luminatul Paif.

Până atunci, sal'tare şi felicitare - şi repetiţionare!

Prietenia şi preţuirea lui

Paul Goma

Luni 16 septembrie 2002

În continuare bolnavi (pluralul o vizează mai ales pe Ana, biata). Deci fără chef de vieaţă. Nu ne însenineaază - cât ar trebui - nici veştile

bune, cum este, în *22* din 3-9 sept 2002 "Portretul scriitorului în secol: Eugène Ionesco" semnat de Marie-France Ionesco (foarte-foarte bun şi mă tot întreb cine-i va fi temperat mânia (de-ahilă peleiană) împotriva celor două fandosite: Marta Petreu şi Lavastina: probabil Mona Ţepeneag, care nu se va fi mărginit doar la traducerea textului. Cert, nu Monica Lovinescu, ea nu (mai) apare în viaţa lui Ionescu nici atunci când era imperios necesar: în "La Cantatrice...".

Într-un alt număr din 22 (M. Răducă *mi-a trimis trei*), o bună "cronică de radere" semnată de Iorgulescu (ce foarte-bun este acest rău *şi măgar, atunci când... e bun...) protiv' javra de Mihăieş, abuznikul* nostru naţionale. După Iorgulescu: căcăciosul de Mihăieş a comis un volum, abuzînd de numele unui autor, Tony Judt şi de titlul acestuia: "România la fundul grămezii". Iorgulescu ne povesteşte că din cele 200 pagini câte are volumul (poliromizat! - unde alt' putea apărea o asemenea porcărie?), doar 33 pagini sunt ale autorelui, ale lui Judt, restul... mihăieşisme, pe care nu le mai înşir. Bineînţeles, Iorgulache nu pomeneşte de faptul că pe acest Mihăieş l-am urechiat şi eu - ba, am impresia că am fost întâiul, cronologic - în legătură cu de-nepreţuitul Tismăneanu (articolul a fost publicat în **Scrìsuri**, la Nemira); că îi mai administrasem o ştearsă şi în legătură cu plecăciunile preşuale (de la "preş") pe la pantofii romarţi (sic) ai Manolescului.

În ultimii ani, faţă de Cornel Dumitrescu, îmi exprimasem nedumerirea că acceptă colaborarea la *Lumea Liberă* a unor unsuroşi filoamericani homologi (filoromâni ai lui Păunescu, Dan Zamfirescu, VC Tudor) - ca Mihăieş, curajoşi tufişişti, pseudonimişti ca I.T. Morar recenzorul-lăudătorul şef al... *Dilemei* în revistă... La care el ridica din umeri (la telefon): că Dan Costescu îi adusese, recomandaţi călduros de Paler... Ultima "contribuţiune" mihăieş(t)iană - în formula T. Ursu a Lumii Libere - o şarjă vitejească la adresa celor care nu "au fost americani la 11 septembrie" şi el, ca tot pupătorul în cur al celui care i-a dat niscai dolari de-o bursă, de cinci burse, papagal imitator al propagandei americane: cică atacul (criminal) de la 11 septembrie ar fi fost determinat numai şi numai de "ura islamiştilor"! Dar nu a suflat un cuvinţel despre *cauza* atacului: politica idioată, criminală, pro-israeliană a americanilor, în special a lui Bush jr. Textul mihăieşez parcă ar fi fost semnat de Volovici ori de Ashkenazy! Nici un cuvânt despre suferinţa - de o jumătate de secol - a indigenilor Palestinei, "aşa-zişii-palestinieni", alungaţi din case, de pe pământurile lor iar cei "rămaşi" băgaţi în sârme (anul acesta lumina-lumii Sharon, un demn discipol al lui Trotski a avut ideea creaţă de a înălţa Noul Zid al Berlinului: Zidul Ierusalimului) şi de doi ani încheiaţi, ţinuţi la respect cu tunurile, tancurile, helicopterele!, conduşi de un criminal ca Sharon şi de alţi rasişti, anti-goi, anticreştini, apartheid-işti! Şi păs de a mă numi pe mine care comisesem un articolaş care demistifica teoria

"Răului" combătut de americani prin ceea ce toată lumea (şi) românească vede, însă nu îndrăzneşte să o spună:

a) Palestina şi

b) petrolul;

Va fi învăţat (căcâcea de Mihăieş de la alt limbric: Manolescu: «Nu e bine să te pui cu nebunul de Goma...»; sau poate de la bunul său prieten şi tovarăş de idei filoamericane, S. Borbély: "Nu e bine să polemizezi cu Goma...» - nu de alta, dar eşti obligat să repeţi idioţeniile...

Ziceam că Iorgulache îl rade bine pe americanolatrul bănăţan. Dar, vorba românului: «Ei şi? Ne dă Iorgulescu (sic) paşapoarte pentru America"? - întrebare de bun simţ, ştiut fiind faptul că, în realitate, Mihăieş, fiul Tismăneanului le dă - paşapoarte - căcălău, de ele vorbesc...

Vineri 20 septembrie 2002

Gata, nu mai copiez din **Ostinato**. I-am pus punct (după multe puncte-puncte şi croşete). I l-am încredinţat lui Filip să-l dea la internet (dimpreună cu **Jurnalul** pe august şi cu **Săptămâna Roşie**, varianta... 20 septembrie (tot-mereu-într-una am câte ceva de corectat...).

(...)

Miercuri 25 septembrie 2002

Niculiţă a transmis: a luat de la N. Florescu 50 (sau 60?) exemplare din **Basarabia** - "restul urmînd să mi-l trimită mie". Presupune că sunt plătit în exemplare. Bine şi aşa...

Tot el: că au cumpărat un teren pe malul lacului Paltinu... Mă bucur pentru ei.

Vineri 27 septembrie 2002

Azi - mai multe evenimente:

- mi-am luat noii ochelari (nu văz mai bine cu ei!);

- am primit de la Gabriel Pleşea, pe lângă urările de aniversare, şi macheta **Săptămânii Roşii!** - ceva mititel şi drăgălel... I-am scris;

- *Contemporanul* din 19 septembrie publică pe o pagină la "Arhivele cenzurii", câteva "opinii" ale tovarăşilor mei dragi Gafiţa, Măciucă, I. D. Bălan, Leu, Cursaru (dar nesemnate, fireşte). Eu nu le cunoşteam pe acestea - firesc: nu erau destinate autorului...

Am vrut în primul moment să copiez în jurnal câteva fraze. Am renunţat: nu merită - poate şi din pricină că rapoartele acelea sunt, toate, anonimizate... Deci, n-am cu cine mă bate, pe cine pizdi.

Luni 30 septembrie 2002

Închei aici, azi, jurnalul pe septembrie. Cam subțirel, dar aparența să nu înșele: nici chiar eu nu pun în jurnal chiar totul-totul...

OCTOMBRIE

Marți 1 octombrie 2002

Ascult Variațiunile Goldberg - cu Glenn Gould.

Nu e bine spus: *ascult*. Niciodată nu am putut *asculta* muzică în timp ce (încerc să) scriu. Doar când corectez dactilograme, cu creionul în mână, atunci - și nici atunci. Nu pentru că muzica m-ar perturba - termenul ar fi insultant - ci pentru că nu pot face două lucruri în același timp. Se înțelege: lucruri serioase...

Deci: suport (sic) muzica (Variațiunile Goldberg ale lui Bach) în timp ce mă străduiesc să scriu în jurnal.

În luna care începe azi vor fi câteva emisiuni radio dedicate lui Glenn Gould, ca și un documentar semnat de realizatorul canadian Roman Kroitor (mare lucru dacă nu se numea, inițial, ca pe la noi, prin Basarabia: Portnoi...), filmat acum vreo 30 ani (da de unde! din 1959 sunt 43 ani!; iar de la înregistrarea pe care o ascult /sic/ acum: 47! - am găsit cu cine să fiu leat, zic eu, lipsit de modestie).

A trebuit să întrerup, ca să (mai și) ascult, nu doar să suport...

Bernstein zicea că Gould este "cel mai mare pianist al secolului XX", iar Menuhin: "cel mai inspirat...". Vorbe-vorbe. Ce-i aceea "cel-mai" în artă? Cu ce a fost măsurat celmai-ul? Numai sfertodocții și leneșii folosesc superlativul absolut.

Gould este... Este ceea ce este. Și pianist de excepție (na, că am găsit o banalitate!) - și nu doar din Bach, ci și din Beethoven, din Schönberg, din Richard Strauss, din Haydn (?), din Mozart (??) - dar din Wagner?: din *Siegfried* și din *Maeștrii Cântăreți*... a dat chiar adaptări pentru pian; și persoană care gândește la ceea ce face (nu ca Horowitz); și (mai ales) persoană care ironizează ceea ce face, se ia peste picior și îl ia peste ambele picioare pe cel din față, "intervievatorul"... Acest canadian solitar și țăcănit-foc (dar cu ce artă își punea în scenă - fulgerător - țăcăneala) avea un umor turbat; și o "nebuneală" dintre cele mai pline de miezul înțelepciunii.

Nu, Gould nu a fost "cel mai mare pianist" citește: "cel mai mare" executant, ci un creator - întâmplător, la pian - de muzică

sublimă, pe teme... de ici, de colo luate şi re-create... Şi, Doamne (vorba lui Creangă), cum mai simţea el contrapunctul! Nu învăţat după ani, decenii de exerciţii, de eforturi, de sudori, ci ca pe ceva natural - potrivit ar fi: prin o a doua natură (simultană cu prima).

Îmi place foarte să-l ascult pe Gould - ciocănind (aici ar fi mai potrivit franţuzismul: martelînd) la pian: cioca-boca-cioca-boca şi mormăind: mor-mâr-hâr-mor. Omul este, nu doar de ascultat, ci şi de privit, însă cum nu am "tehnica" adecvată, mă mulţumesc cu ce dă televizorul din an în paşte - în fapt: din cinci în cinci ani.

Miercuri 2 octombrie 2002

Am făcut 67 ani. Mulţi înainte!

De ziua mea, Ana mi-a cumpărat două perechi de izmene - dar ce izmene! - flanelate, mai mare dragul să-ţi învestmântezi (nu: înizmenezi?) partea parterială a trupului, inclusiv inclusa.

Fiind zi de concediu (sic), mă muzichez făr-de ruşine. Tot Gould, de astă dată cu Clavecinul... Arta (re)Fugii fiind cunoscută pe de rost, ar putea fi mormăită în timp ce scriu.

Nu, nu se poate scrie - nici chiar jurnal - în timp ce se aude muzică... Totdeauna am fost plin de admiraţie (şi de dispreţ, recunosc), citind de sub peana romancierilor noştri cotidieni (români, se înţelege) mărturisiri-culturale: cum scriu ei pe muzică clasică... Depinde ce fel de "clasică", fiindcă de calitatea prozei lor nu mai depinde nici atâtica, din motive de inexistenţă, nu de nulitate.

Să ai 67 ani... Şi să nu ai tu măcar 67 titluri... Ce ruşine!

Ia să le mai înşir o dată:

1. **Camera de alături** - proză scurtă
- română: E(S)PL(A), 1968

2. **Ostinato** - roman
- franceză: La Cellule des libérables, Gallimard, 1971
- germană: *Ostinato*, Suhrkamp, (ed. II: 1972) 1971 - neerlandeză: *Ostinato*, Bruna, Utrecht, 1974
- română:**Ostinato**,Univers, 1992

3. **Uşa noastră cea de toate zilele**...- roman
- germană: *Die Tür*, Suhrkamp, 1972
- franceză: Elles étaient quatre, Gallimard, 1974
- română: **Uşa noastră cea de toate zilele**, Cartea rom., 1992

4. **În cerc** - roman

- franceză: Dans le Cercle, Gallimard, 1977
- română: **În Cerc**, Eminescu, 1994

5. **Gherla** - monolog dialogat
- franceză: Gherla, Gallimard, 1976
- suedeză: *Gherla*, Coeckelberghs Vörlag, 1978
- română: **Gherla**, Humanitas-Bucureşti, 1990

[*5 bis*. Şapte fără unu - *roman confiscat de securitate în aprilie 1977, considerat pierdut*]

6. **Lăteşti** - (continuarea **Gherlei**) - nepublicat

7. **Gardă inversă** - roman
- franceză: Garde inverse, Gallimard, 1979
- română: **Gardă inversă**, Univers, 1997

8. **Culoarea curcubeului - Cutremurul oamenilor,'77** - mărturie
- franceză: Le Tremblement des hommes, Seuil, 1979
- neerlandeză: *Met het woord tegen de muur*, Elsevier, Anvers, 1980
- română: **Culoarea curcubeului** 1. Humanitas-Bucureşti, 1992 2. Biblioteca Familia, Oradea, 1993

9. **Patimile după Piteşti** - roman
- franceză: Les Chiens de mort, Hachette, 1981
- germană: *Die rote Messe*, Thule, 1984
- neerlandeză: *Het vierkante ei*, Elsevier, Anvers, 1985
- română: **Patimile după Piteşti**
1. Dialog-Dietzenbach, ediţie confidenţială, "în dactilografierea autolui", în 100 exemplare 1990 2. Cartea românească, 1990 3. Dacia (ed. II), 1999

10. **Soldatul câinelui** - mărturie
- franceză: Chassé-croisé, Hachette, 1983
- română: **Soldatul câinelui**, Humanitas-Bucureşti, 1991

[*10 bis*. Petru şi Pavel - *roman*]

11. **Bonifacia** - roman
- franceză: Bonifacia, Albin Michel, 1986
- română: **Bonifacia**, Omega, Bucureşti, 1991

12. **Justa** - roman
- română: **Justa**, Nemira, 1995

13. **Castelana** - (continuarea Justei) - nepublicat

14. **Ela** - roman - neterminat, nepublicat

15. **Noaptea din Decembrie** - povestire

[15 bis. Din gară - *roman]*

16. **Din calidor - o copilărie basarabeană**
- franceză: Le Calidor, Albin Michel, 1987
- engleză: *My Childhood at the Gate of Unrest*, Reader International, London 1990
- română: **Din calidor**
1. Dialog-Dietzenbach, ed. confidenţială, "autodactilo"1989
2. Albatros, Bucureşti, 1990
3. Biblioteca Basarabia, Chişinău, 1993

17. **Arta refugii - o copilărie transilvană**
- franceză: L'Art de la fugue, Julliard, 1990
- română: 1. Dacia, Cluj, 1991
2. Biblioteca Basarabia, Chişinău, 1993

18. **Astra** - roman
- română: **Astra**, Dacia, Cluj, 1992
19. **Sabina I (Olmul Sabinei)** - roman
- română (doar jumătate din carte): Apostrof, Cluj, 1991

20. **Sabina II (În aşteptarea Sabinei)** - roman - nepublicat
21. **Roman intim**
- română: ALLFA, 1999

22 . **Patru dialoguri** (devenit **Trei dialoguri**) în volumul **Scrìsuri**, Nemira, 1999

23. **Cutie de rezonanţă** - dialoguri, nepublicat
24. I. **Jurnal pe Sărite**
25. II. **Jurnal de Căldură mare**
26. III. **Jurnal de Noapte lungă**
- trei volume, la Nemira, 1997

27. IV. **Jurnal de Ziuă scurtă** (1994)
28. V. **Jurnal de Așteptare**
29.VI. **Jurnal de Expulzat** (1995)
30. VII. **Jurnal de Casă-Nouă** (1996)
- *în un singur volum întitulat:* **Alte jurnale**, *Dacia, 1998*

31. VIII. **Jurnalul unui Jurnal** (1997)
- un volum, la Dacia, 1998

32. IX. **Jurnal de apocrif** (1998)
- un volum, la Dacia, 1999

33. X. **Jurnal '999**
- un volum, la Dacia - nepublicat

34. XI. **Jurnal 2000**
- un volum, la Dacia - nepublicat

35. XII. **Jurnal 2001** - nepublicat

36. **Scrisori întredeschise I**
- Biblioteca Familia, 1995

37. **Scrisori întredeschise II** - nepublicat -

38. **Amnezia la Români I**
- Litera, București, 1993

39. **Amnezia la Români II**
- Litera, București, 1995

40. **Scrisuri 1972-1998** (publicistică) - Nemira, 1999

41. **Butelii aruncate în mare 1971-2001** (publicistică)
- la Dacia, needitat

42. **Alfabecedar** - roman-dicționar
- 33.000 cuvinte-noi, din cca 900 cuvinte-vechi - needitat

43. **Adameva** - roman-jurnal
- Loreley, Iași, 1995
44. **Evadam** - jurnal-roman
- needitat

45. **Cartea despre carte** - jurnal-roman
- needitat

46. **Şi dacă...?** - jurnal-roman-jurnal
- needitat

47. **Unde am greşit ?** - eseu (1995)
- inclus în **Jurnal I-II-III,** în 1997, Nemira

48. **Altina - grădina scufundată** (1997)
- Cartier, Chişinău, 1998

49. **Lethina - grădina plutitoare** (1997)
- nepublicat

50. **Epistoliar** (1997)
- needitat

51. **Profil** - (2000)
- franceză - Profil bas, Ed. des Syrtes, 2001

52. **Infarct(us)** (2001)
- franceză - Infarctus, Ed. des Syrtes, 2002

53. **Basarabia** (2001)
- română: editura Jurnalul Literar, 2002

54. **Săptămâna Roşie**, eseu (2002)
- needitat

55. [**Fata şi Bătrânul**, roman-jurnal, octombrie 2002]

Paris, octombrie 2002

Nu am adăugat cărţile care, fie mi-au fost confiscate de Securitate, fie am renunţat eu la a le mai continua (sau: rescrie). Trist bilanţ. Vreau să spun: subţirel - numai 55 titluri într-o viaţă de om... Şi când te gândeşti că mă gândesc să nu mai comit nimic...

Vineri 4 octombrie 2002

Ieri nu am notat nimica, am fost colonizat de noua carte pe care am început-o - titlu provizoriu, de lucru: Bătrânul şi Fata.

Ce-o să iasă? Ce a ieşit din celelalte: unele da, altele ba.

Marea noutate: are să fie o ficţie-ficţie - jur! Şi fără "injurătur'"!

Duminică 6 octombrie 2002

Mi-au trimis felicitări de ziua onomastică: Laszlo, Pleşea, Andrei Dulgher, nepotul de la Londra, Oleg Brega de la Chişinău, Flori şi Mircea Stănescu, Valentina Caraion din Elveţia, Trufaşiu...

Bătrânul şi fata - deocamdată şăd... Spate-n spate. Am scris o singură pagină. O să vedem dacă mă opresc aici, la atâta ori... Tare aş mai continua. Ar fi, cu adevărat ultima - şi cea mai bună, evident!

Joi 24 octombrie 2002

Ieri: am recuperat, în sfârşit, un colet cu 33 exemplare din **Basarabia**, trimis de *Jurnalul Literar* din Bucureşti.

Deasemeni - coincidenţă! - tot ieri am primit vizita lui Nicolae Florescu şi a soţiei sale. Ne-am hăhăit, am bârfit cu sadism chiar şi cu răutate Istoria Literaturii Române Cotidiene de la Originile din Negura Veacurilor până Poimâne Dimineaţă. I-am încredinţat Jurnalele: 1999, 2000, 2001, precum şi Săptămâna Roşie, ultima variantă (13 oct).

N-am mai notat - scriu, mai puţin la Bătrân, mai mult la Fată.

Azi depun la poştă 25 exemplare (dedicate) din **Basarabia**. Deasemeni: într-un plic i-am trimis lui Niculiţă câteva etichete cu dedicaţii, să le lipească pe exemplare destinate Stăneştilor, Marianei Sipoş, lui Mihai Creangă şi Dan Stanca, lui N. Baltă...Ce treabă istovitoare (a trebuit să combin timbrele...), dar ce plăcută!

Vineri 25 octombrie 2002

La Moscova, de alaltăieri seara, cecenii au luat ostateci.

Bineînţeles: lipsiţi de indicaţiile mele preţioase, au făcut şi mai fac prostii - cea mai mare: că se laudă cu jihadul, războiul lor sfânt. Când doar cauza naţională - şi umanitară - ar fi fost suficientă. Aşa, i-au dat putinoarei de Putin prilejul să eplice el lumii că cecenii sunt manevraţi de teroriştii arabi, iar pe boul de "specialist" numit Jacquard să-l facă să-i cânte în strună - de la Geneva, unde este mare-consilier - vorbind numai de implicaţii afgano-iraniene-saudiene...

Sper ca deznodământul să nu fie... rusesc, adică scăldat în sânge. oricum, au aflat (!) şi Occidentalii - printre ei vita de Blair (care ieri se

oferise să trimită el o echipă de intervenţii, ruşii nu au decât comandouri de luptă, din cele care ucid, nu din cele care menajează vieţile ostatecilor) cine-i este prietenul de la Răsărit.

Duminică 27 octombrie 2002

Gură spurcată! Ruşii au acţionat ruseşte - eu mă gândeam la intrarea în forţă, cu tancurile, cu artileria - nu: ei au folosit un gaz de luptă. Până acum (duminică seara) în jur 120 de ostateci au sucombat. Evident, Putin a cerut iertare, explicînd că Rusia nu va fi îngenuncheată... Sharon a fost printre primii care să-l felicite pe Rus, iar Bush al doilea. Americanii judecă ruseşte - bietul tata, ce dreptate avea... - au zis cam aşa: Erau ameninţaţi toţi cei cinci sute de ostateci - dar, în urma intervenţiei Alfilor, n-au murit chiar toţi... Din păcate nu a pierdut timpul nici Chirac. Ruşii au atacat înainte ca cecenii să fi tras un foc de armă - dar au pretins că din-contra; lui Movsar Baraiev, şeful cecenilor, împuşcat, ruşii i-au plasat lângă mâna stângă o butelie de... coniac! Jurnaliştii franci au observat doar "la mise en scène, macabre", dar nu şi faptul că cecenii, musulmani - mai ales fundamentalişti - nu beau alcool!; femeile au murit pe fotolii, fără a se fi atins de centurile explosive - şi dacă erau factice? Sper din suflet: după ce va trece prima emoţie, să se trezească ruşii din somnul monstrului - am prins câteva semne încurajatoare din vorbele unor rude ale victimelor...

Că nu a venit vorba: am terminat azi textul **Fata şi Bătrânul** - 50 pagini. Cam, vorba ardelelanului, neterminat...

Luni 28 octombrie 2002

Astă-noapte nu am dormit bine - dealtfel nici noaptea precedentă (ieri-noapte m-am luptat cu nişte... limacşi), cât starea de nemulţumire adâncă din timpul treziei. Întâi: masacrul de la Moscova. Nu atât faptul că s-au înregistrat atâtea victime cât modul în care au fost ucise: aceeaşi nesimţire rusească, acelaşi dispreţ faţă de om: s-au hotărît "să dea cu gaz" - ceea ce este o decizie de extremă gravitate, ştiind că legile internaţionale interzic asta: întâi... "dublînd-triplînd doza - ca să fim siguri..."; în al doilea: fără a fi asiguraţi că există antidot: doar printre victimele gazului urmau să fie şi nevinovaţii ruşi ai lor! Ce să mai vorbesc de grosolana (nu doar macabra!) punere în scenă a "câmpului de luptă" - în realitate: groapă comună în care fuseseră executaţi, de-a valma, duşmani şi *naşi* ' - de-ai noştri.

Al doilea motiv de nemulţumire: textul pe care pretind că l-am terminat. Nu, nu este nici terminat, nici acceptabil. E o ciornă, acolo.

Marţi 29 octombrie 2002

Incapabil să scriu două cuvinte - din pricina ruşilor - ce creaturi! Jumătate barbari-călăi, jumătate oi-victime. Numai ei îl puteau da pe Dostoievski.

Nu consemnasem duminică: la telefon, Solacolu - printre altele: prietenul meu Laszlo întreţine cu el (Solacolu) un "dialog epistolar" în legătură cu... "antisemitismul lui Goma". Acelaşi amic Laszlo îl rugase (pe Solacolu) să nu-mi spună nimic mie nimic... Cine a înţeles ceva este rugat să-mi comunice şi mie.

Tot Solacolu mi-a dat vestea: Mirodan: "Goma a devenit în ultima vreme foarte antisemit - deşi nevastă-sa-i evreică..." Cui nu-i place "deşi"-ul din gândirea de piatră al Mirodanului - să nu calce în Israel. Se vede că s-au prostit nu doar unii evrei, dar şi dintre acei *goi* care încearcă să justifice injustificabilul lor. Mirodan m-a lăsat rece, l-am aşezat pe acelaşi raft cu Petran, cu Reichmann - dar Laszlo? Înseamnă că aveam dreptate, în 1998 - în legătură cu Eliade...

Seara: bolnav de neputinţă: nu pot scrie nimic despre ceceni-ruşi.

Am to-ot ascultat Gould cântînd (ce bine se spune în româneşte şi despre un instrument: a cânta la... şi nu a juca) la pian transcripţia semnată: Liszt) a Simfoniei a VI-a de Beethoven. În buclă, cum se mai spune. Până când m-a... hipnotizat - ei da: muzica hipnotizează, literatura niciodată - ba chiar din contra, te face mai treaz (tu parli!, vorba franţuzului carpatin).

Joi 31 octombrie 2002

În principiu, am terminat Fata şi Moartea (în fine, Moşul...).

Tot în principiu: m-am apucat să-i mai ard o variantă - dar ultima!

N O I E M B R I E

Vineri 1 noiembrie 2002

Am trecut în plina de aniversări - care de care mai tristă - lună noiembrie. Ca de obicei, sânt neliniştit: nu mai am ce scrie, am terminat (zic eu, lăudăros) tot ce am avut de... repetat. O să-mi găsesc mai-ce - numai de aş găsi mai repede, cât nu am intrat în panică.

Am mai scris, după 1989 despre expresia basarabeană: "a te duce (a veni) în ospeţie". M-a şocat când am auzit-o - de pe hârtie, scrisă de

nepoata mea, Angela Goma. Însă nu am cerut amănunte, cu atât mai puţin să o mustru pentru că mă invita pe mine, basarabean - şi unchi al ei! - să merg "în ospeţie" la ei, adică la mine acasă în Basarabia. Intuiam că nu se înţelege *doar* "vizita în casa invitatorului", dar încă nu acceptam cu totul. Când Mircea Snegur m-a poftit în Basarabia (1992) a formulat: «Veniţi la noi, în ospeţie...» Deşi eram gata pus pe hartă, nu am sărit în sus la un asemenea... afront. În DEX nu există vreo explicaţie (nu e singura gaură a dicţionarului), însă m-am agitat (în sensul chimic) şi am găsit că, într-adevăr, nu e nimic ofensator în formularea Basarabeanului care te pofteşte pe tine, de-al lui, chiar neam, să-i vii "în ospeţie". Fiindcă sensurile cuvântului (latin: hospes, -itis), cuprind, desigur şi oaspete, adică străin de familie, de clan, poftit (şi ospeţit) "la noi"; dar şi acela de ospeţie ca petrecere, ca prilej de îmbucurare, cu mâncare, băutură, cântece, joc. Deci "a merge în ospeţie" nu semnifică în Basarabia doar ducerea unui străin de familie - într-o familie, grup, clan, sat - ci mai cu seamă această coloratură festivă, de petrecere, de sărbătorire a evenimentului. M-a convins definitiv N. Costenco, în revista *Viaţa Basarabiei*: amintindu-şi copilăria, adolescenţa, el scrie:

"În vacanţe mergeam în ospeţie, acasă..."

Deci "ospeţie", ca prilej de petrecere, de bucurie, de ghiftuială, nu doar de... vizitare... (...)

Joi 7 noiembrie 2002

Iar am terminat ultima variantă din **Bătrânul şi Fata**! Că aşa sunt eu: perfecţionist, mie-mi spui?

Mi-a scris Anca Haţiegan. I s-a reproşat ("în public", dar nu spune dacă publicul acela era un cenaclu ori un grup de amici) că în două texte dintre care şi o proză, "se simte Goma"...

Oricare alt scriitor ar fi flatat de... contaminare. Pe mine însă m-a întristat-îngrijorat: "marca Goma" în România de azi nu poate fi decât una degradantă, descalificantă - cu urmări dintre cele mai murdare - scriitoriceşte - pentru cel arătat a fi grav-bolnav...

Ironie: în urmă cu peste 30 ani (era în 1970) Nora Iuga mi-a vorbit de o colegă de a sa, de la editura Enciclopedică şi care... "scrie ca tine...". Am cunoscut-o; împreună cu Nora i-am zmuls "imitatoarei" (da de unde!, scria ca ea - de aceea scria bine) nişte foi de hârtie, am citit... - şi mi-a plăcut foarte. Tot în tandem am împins-o pe colegă să ordoneze cât de cât un text-două, să le dea la dactilografiat... Cu ele pe-curat m-am prezentat victorios la Sami Damian, şeful meu, la proză, la *România literară*. Sami s-a sperit îngrozitor de... "conţinutul reacţionar", a declarat că nu publică aşa ceva - motivînd:

«Prea scrie ca tine...» - ceea ce putea să însemneze orice. Şi a însemnat: ne-publicarea. Scos din fire (avusesem o altercaţie şi cu Breban, şeful cel mare, rostitor al legendarelor cuvinte-potrivite: «Eu nu debutez necunoscuţi!»), am dus manuscrisul la *Luceafărul*, unde Sânziana Pop (cea care mă debutase şi pe mine în 1966) a publicat-o imediat!

Aşa a debutat Gabriela Adameşteanu: la *Luceafărul*, nu la *România literară*, cum povestea autoarea, la televiziune, după 1990. Şi chiar dacă nu-mi fac un titlu de glorie din faptul că dădusem şi eu o mână de ajutor la debutul cuiva, este greu de suportat să o auzi pe autoare în aceeaşi emisiune: «Sami Damian m-a debutat şi m-a ajutat şi m-a sfătuit...» Fiindcă adevărul nu este doar *altul* - ci *contrarul*: Samidamianul cu acelaşi pseudonume fusese *împotriva* debutului ei (în bună companie: Breban), acuzînd-o că... "Prea scrie ca [Goma]"

Şi acum povestea se repetă cu Anca Haţiegan... Din scrisoare ar reieşi că fetei puţin îi pasă de judecata colegilor (a redactorilor?) - vorba purtată de mine, re-purtată de ea: vom muri şi vom vedea...

(...)

Miercuri 13 noiembrie 2002

Azi am primit trei veşti proaste:

- O convocare (încă una!) la tribunal la Bucureşti, acuzat (de Drăgan/V.C. Tudor) că i-am calomniat - calomnia-i-aş!;

- Mi-a telefonat doctorul Gheorghe Olteanu de la Baden-Baden. Ca de obicei, m-am enervat - şi rău am făcut;

- Mi-a trimis Magda Ursache revista lor, *Oglinda literară* de la Focşani în care Virgil Panait îi adresează lui Marin Mincu o scrisoare ("pierdută"!) în care îi reproşează un articol din *Luceafărul*. În acela M. M. scrisese despre "invitaţia" lui Iliescu adresată mie. M-a enervat, nu faptul că Panait Virgil mă atacă şi pe mine, ci pe M.M. fiindcă amintise fapte-reale: candidatura mea din 1995! Ce îl va fi deranjat în asta pe "secretarul de redacţie"? Mister focşănean.

Vineri 15 noiembrie 2002

Ieri am pus la poştă - pentru Courbevoie, lui Sergiu Grosu - un exemplar din **Săptămâna Roşie**. Mi-a promis că va încerca la editorul său din Chişinău, Iurie Colesnic, o publicare în volum. El se duce în Basarabia luna cealaltă.

Tot ieri am făcut o altă variantă a **B.&F**. Nu sunt mari micile-modificări - dar... importante, chiar constînd doar într-o virgulă deplasată ori suprimată. Din această pricină luarea-la-mână a textului, dacă nu zilnic, măcar săptămânal, o lună, un trimestru după terminarea (sic) a lui îmi pricinuieşte plăceri... erotice, mereu noi.

Nu știu cum să fac, cum să mă exprim... Dar bineînțeles că actuala mea relație epistolară, Anca Hațiegan este o ființă de excepție - din punct de vedere intelectual-general, dar mai ales din acela al exprimării în scris. Am fost fulgerat de aceste calități (și de multe, *multe altele*) de când, anul trecut, în aprilie, am primit de la Ruxandra Cesereanu numărul 1/2001 din *Steaua* cu textul semnat: Anca Hațiegan. Am ezitat multă vreme până să-i scriu - ce?, că îi mulțumesc pentru că scrisese de-bine despre mine? În cele din urmă am încropit o scrisoare în care mă uimeam că scrisese ceea ce scrisese...Bineînțeles că mesajul meu era incomplet, rămânea la suprafață prin trucuri ieftine. Dar puteam, atunci (aprilie 2001) spune... adevărul-integral? Prudența-lașitatea mă împinge să pretind că nu; să amân, să ocolesc, să umblu cu aluzii (care de care mai subtilă și mai inutilă). Anca Hațiegan se prezintă dintru început: "am douăzeci și doi de ani..." - însă textul - intitulat: "Paul Goma - grav și ludic" este al unei persoane, nu doar bine-adulte, dar și bine-europene și bine-cunoscătoare, nu doar de literatură ca viață, dar și de viață ca literatură - ca să mă exprim așa.Nu mai întâlnisem astfel de texte (unde mai pui: "pozitive", favorabile mie, *cam 2% din total*...).Cine era autorul? De bunăseamă o studentă, o protejată a Ruxandrei Cesereanu, dar... Nu puteam evita întrebarea:

«Ce făceam eu la vârsta ei?»

Cum, ce? Pușcărie! Dar, înainte de pușcărie? "Scriam ca Joyce, ca Thomas Mann"- așa pretindea Gafița, el îi citise, eu nu. Însă eu eram... băiat și dacă fiziologic băieții sunt mult întârziați în comparație cu fetele, din celălalt punct de vedere, zi-i pe nume... scriptologic, *băieții sunt mai*... Mai, cum? Prostii! Voi fi comis eu proză à la manière de M. Jourdain, "ca Joyce, ca Thomas Mann", dar nu se pot face comparații între realități in-comparabile: Anca Hațiegan și mine. (Oare?)

Certitudinea - iat-o: lăsînd la o parte subiectivitatea mea (doar despre mine și încă favorabil scria), nu se poate să nu constați: Anca Hațiegan, la vârsta de 22 de ani, scria așa cum ceilalți-celelalte nu vor scrie nici la 32, nici la 62 ani - fiindcă nu este vorba de experiență de viață (și de scris), ci de har. "Experiență"? - ea nu are nevoie de cea câștigată pas cu pas, bob cu bob - ei i s-a dat.

Aceste băgări de seamă - pe care nu le reneg - nu i le puteam aduce la cunoștință, atunci. Ar fi sunat fals, interesat, lingușitor - și caraghios, dată fiind blestemata de diferență de vârstă! În niciun caz să nu înțeleagă că îi fac curte!

De ce să nu înțeleagă că îi fac curte? Fiindcă nu-se-cade? Nu, nu se cade, însă nusecădenia mă menajează pe mine, prin nespunerea adevărului, anume că mă interesează această fată, că mă interesează chiar foarte, că normal ar fi ca ea să primească ceea ce merită: flori și

cuvinte - bune, de laudă, de prețuire, de, de ce nu: de dragoste, firește, nu pentru eventualele sale calități de persoană vie - pe care nu o cunosc - ci pentru harul (pe care i-l cunosc) și care răzbate din fiecare rând scris pe hârtie, de condeiul ei.

Acum, că a intervenit și povestea urâtă cu acuzația (bine: doar reproșul) că, în proza cutare "se simte Goma", primul impuls a fost să-i spun ce cred eu despre vitorul ei - de prozatoare - anume că ea scrie, acum, atât de foarte-bine, încât... mă îngrijorează. Să o fi consolat de vorbele rele și s-o fi încurajat să persevereze, fiindcă se află pe calea cea bună? Dar aș fi mințit. Este adevărat că scrie foarte-bine proză (judecînd după "Baia" publicată în *Vatra* din ultimul număr), însă - avînd vârsta pe care o am sânt bine plasat ca să știu, cu probe:

Și Gabriela Adameșteanu scria foarte-bine atunci când am ajutat-o să debuteze (în 1970); însă citindu-i (aici, în exil) **Dimineață pierdută**, foarte-bucurîndu-mă pentru carte (recomandîndu-i-o imediat și Monicăi Lovinescu, ea însă avea atunci altă treabă, drept care ce i-am spus nu fusese înregistrat, iar peste un an-doi-trei avea să-mi recomande, ea, "o carte co-lo-sa-lă, scrisă de una cu un nume de nepronunțat..."), am înțeles fatalitatea care planează asupra sexului gingaș care scrie proză: este (va fi) autor - excepțional - al unei singure cărți. Dealtel, în fotocopiile trimise chiar de ea, de Anca Hațiegan din Dicționarul lui Ion Pop despre **Calidor**, cealaltă prietenă-mare și mentor al ei, Sanda Cordoș scria exact același lucru despre G. Adameșteanu (finalul articolului aflîndu-se pe pagina "mea").

Or: Gabriela Adameșteanu, atunci și de atunci încoace nu avea/ nu a avut alternativă a prozei sale: ea nu cânta, nu dansa, nu picta, nu broda, nu teatră... Ea a făcut - foarte-bine proză (*un* roman) - gata.

Ana Hațiegan însă... Și nu doar pentru că știu, fiindcă m-a informat ea, direct, prin scrisori, indirect, prin notița din *Memoria*: o interesează (foarte-foarte) teatrul; o interesează și *o* trăiește, fiindcă nici ea nu are nevoie de "experiență", pentru a vorbi în cunoștință de cauză - dacă are har...; desigur, va scrie în continuare proză (și versuri, de ce nu...), însă nu din aceste motive m-am abținut de a-i da sfaturi-prețioase: ce să facă, la ce să renunțe... Ci pentru că ea nu are nevoie de sfaturi. Are "pif", cum spune franțuzul... În alegerea și în urmarea drumului, capul ei, altfel foarte bine mobilat, va rămâne cu un pas în urma inimii: inima are s-o călăuzească, ea are să-i spună unde să pună piciorul și unde nu.

Așa că nu am să-i dau sfaturi (de greșit, poate greși singură), doar am să-mi prezint... portretul ei:

Are să se manifeste prin teatrul ei; are să scrie și proză - mai scurtă, mai lungă; are să scrie și teatru (fatal, nu?), are să scrie și despre teatru - normal... Însă marea reușită a ei are să fie scriitura hibridă, și atotcuprinzătoare - îi va găsi singură un nume - unde să se adune, într-

un haos aparent: ficţiune, eseu, cugetări, istorie, poezie, jurnal, texte publicistice... - bineînţeles, mă gândesc la "exemplul" meu cu jurnal-roman-total, însă eu am recurs la o astfel de formulă din necesităţi-nevoinice, nu fiindcă aşa mi-ar fi dictat natura-structura-mi.

O simt pe Ana Haţiegan cea de peste cel mult trei ani (când eu voi împlini 70 de primăveri...); va fi rotundă, coaptă, desăvârşită.

Dacă mai trăiesc până atunci şi realitatea mă va contrazice, voi fi foarte, foarte trist.

(...)Abia de curând am aflat că bunicul lui Gogol, ofiţer şi poet (în ce limbă? în rusă, în poloneză?) era boer moldovean (valah, boloh, vloh, bolohovean?) şi că fusese şi el deportat în Siberia, în secolul al XVIII-lea - pe timpul Ecaterinei a II-a.

[Deţin această informaţie de la M. Cimpoi, **Critice 2**, Scrisul Românesc, 2002. Tot de acolo - citez: "Unii oameni de cultură români cunosc dublul exil (Serghei Rahmaninov, descendent din Muşatini, emigrează din Rusia în SUA)".

Şi eu care credeam că numele, *Rahman*, dacă sigur nu e rusesc, ci sigur: rusificat, atunci "vine", fie de la o rădăcină germanică (Rachmann?), fie de la una sud-orientală: persană-indiană, unde există şi azi frecventul *Rahman*. Însă nu... muşatină. Decât dacă un strămoş de-al său (fără nume - oricum: ne-pomenit) a urmat "linia genealogică" pe care o urmaseră cei ai fostului meu prieten abia în exil, fiindcă "acolo" nu ne cunoscusem, deşi îl făcusem erou de carte - în **Gherla** îl transcrisesem fonetic: *Butmy*, cel care-l înfruntă pe Goiciu... Numele originar era: *Boutmy* şi era purtat de un franco-irlandez (sau scoţian?) împământenit de austrieci în Bucovina, înnobilat pentru merite deosebite în apărarea Imperiului... Or proprietatea dăruită, de la care avea drept să-şi ia particula se afla în localitatea... *Katzmann* - mai mult ca sigur o traducere în nemţeşte a vreunui băştinaş "Pisiceşti" (improvizez). Deci bunicul "eroului" meu din **Gherla** se numea, în Imperiul kesaro-crăiesc: Boutmy de (*von*) Katzmann şi a fost cunoscut în istoria României de Nord prin nenorocitul fapt că, imediat după izbucnirea revoluţiei bolşevice, în 1917, bandele de soldaţi ruşi, beţi, devastînd tot ce întâlneau în cale, violînd, mai şi ucideau - din nebăgare de seamă... Ceea ce s-a întâmplat şi cu bunicul lui Vladimir, proprietarul unei moşii: a fost omorît de "rivaliuţionieri". Observaţie: indigenii adaptaseră urgent denumirea nemţească la limba lor românească: localitatea numită oficial Katzmann va fi devenit: Caţmani (era necesară pluralizarea...), apoi Chiţmani, sub care va fi existat până la ocupaţia din 1940, când probabil a fost re-schimbată în, de pildă, Kiţmanovka...

Tot de numele amicului legat: după 1984, când s-a produs prima fractură a exilului românesc - şi nu doar în Franţa, însă exlusiv din pricina lui Le Pen, care a luat minţile multor bravi patrioţi-tricoloroţi -

Vladimir al nostru altfel răspunzînd la apelativul amical: "Mache" (şi cumnat al lui Cicerone Poghirc) a trecut în tabăra lui Ion Pantazi, recent recuperat din România (exact: fiul generalului Pantazi, el însuşi erou de front, erou de puşcărie şi vizitator frecvent-insistent al meu, la Bucureşti, taman în timpul vânzolelilor cu drepturile omului din februarie-martie 1977 - dar nesemnatar...) şi, preluînd foaia *Stindardul* a lui Emilian (tot fost brav ofiţer şi tot colaborator al Securităţii de la Bucureşti prin filiera Eugen Barbu), a pornit la lupta cea mare împotriva... "jidoviţilor" Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Mihnea Berindei, Sanda Stolojan, Maria Brătianu, Paul Goma. Caraghioslîcul era (dar interesatul nu-şi dădea seama - eh, prea multă puşcărie nu e bună la capul românului, fie acela şi franco-irlandez) că marele luptător împotriva "jidovimii mondiale" semna: Vladimir Boutmy de *Katzmann*...

Întorcîndu-mă la Rahmaninov: dacă este adevărat că are "origine muşatină", strămoşii săi fie vor fi purtat cine ştie ce alt nume, *Rahman* îi va fi venit de la vreo moşie din Bucovina dăruită de austrieci şi numită... (ipoteză) *Răhmani*; fie "muşatinul" era neamţ de origine şi se va fi chemat *Rachmann* sau *Reichmann*, iar trecerea pe sub pana botezătorilor ruşi îl va fi *-ov*-it (şi Katzmann, dacă ar fi ajuns sub ocupaţie rusească ar fi devenit... *Kaţmaninov*)]

Gogol (="Hoholul"="Ucraineanul") mi-a fost aproape de totdeauna - dar, uite, nu simţeam şi vreo înrudire... (ar fi şi greu cu cele vreo 60 milioane de... simpatrioţi). Dar ce va fi oare "înrudirea de sânge"? O altă variantă a originei numelui Goma pare a fi: ucraineană - am mai povestit discuţia telefonică avută aici, la Paris, cu un omonim de la Kiiv; Oleg Brega îmi spune că în cartea de telefon a Chişinăului mai sunt doi Gomma (cu doi *m*), însă ucraineni, şi care nu vorbesc boabă "moldovenească". Şi tata, care credea că dublarea *m*-ului este semn de italienitate!, fiindcă aşa îi explicase enkavedistul Goldenberg de la Orhei, la arestare... Să mă ierte Dumnezeu, dar nu mă simt deloc, dar deloc atras de ucraineni. Ba chiar /cam/dimpotrivă, am o părere foarte proastă despre ei ca alcătuitori ai comunităţii care a suferit cumplit - ca etnie - de la etnia rusă, dar simultan a participat cu avânt, cot la cot cu ruşii, de regulă făcînd exces de zel la asuprirea altor etnii: balticii, polonezii, caucazienii, tătarii, şi mai cu seamă a românilor din Basarabia şi din Bucovina (vezi la Soljeniţîn: *zek*-ul cutare era chinuit zilnic doar pentru faptul că era "rumân", deci "naţionalist"); iar acum, că s-au liberat (*s*-au, pe pizdele mamelor lor: şi ei *au fost* sloboziţi, prin mila Stăpânului de la Moskova!), înţeleg libertatea lor ca liber-tatea-de-a-i-beli-pe-minoritarii lor: polonezi, lituanieni, cehi, unguri, tătari, români...

La fel, dacă este adevărat că Goma ar fi macedonean, nu simt vreo atracţie spre macedoneni - ba chiar am amintiri neplăcute

pricinuite de mulţi dintre ei (Bacu, Derdena, Perifan...). Probabil nici Gogol, chiar de va fi ştiut că bunicu-său era moldovean, nu va fi simţit... moldo-veneşte, el a fost hohol (nu doar prin nume) şi rus-rus prin limba pe care a folosit-o şi care l-a folosit.

Oricare ar fi sângele unui scriitor (sau combinaţia de sânge, din ce în ce mai frecventă-accentuată) marca i-o dă limba. Din literatura română: un Caragiale, incontestabil grec, este de neimaginat exprimîndu-se pe hârtie în limba greacă. Leonid Dimov: rus-rus, însă nu îi "văd" poezia în ruseşte, ci numai în româneşte. Nu îi pomenesc pe scriitorii români de origine evreiască, fiindcă rari au fost cei care să fi cunoscut, practicat limba comunităţii lor (idiş) înainte de a adopta româna ca limbă de exprimare literară.

Astfel, Lucian Raicu, oricât de Leibovici s-ar chema el de-acasă, oricât de evreu ar fi, ca fizionomie, comportament, etc, din punct de vedere al prozei sale (şi el: un prozator care se preface a scrie despre cărţi şi despre scriitori...) este scriitor român - şi încă unul foarte bun.

Limba - Cuvântul - este definitorie, nu originea, nu sângele.

Sâmbătă 16 noiembrie 2002

M-am întors la jurnal. Pe lângă garduri, pieziş, ascunziş - vinovîş: după un ocol pe la libovnică, mă întorc în zori, istovit, tăvălit, la-acasă; la-nevasta legitimă, la tovarăşa-de-viaţă cea care suferă, se supără, mă bodogăneşte, *dar mă reprimeşte: jurnala mea cea* iertătorie...

Pentru a câta oară re-re-scriu: jurnalul m-a salvat - de când îl ţin cu oarecare regularitate (şi păstrez ceea ce am notat), adică de la venirea în exil, acum - azi-mâine!- exact 25 ani. Recurgerea la jurnal de fiecare dată (aproximativ tot timpul...) când îmi era lacrima, când îmi era durerea, când îmi era buba, m-a ţinut la suprafaţă să nu mă-nec - de tot, de tot. Tot apelînd la el - de nevoie - am văzut că era... bine; era consolant; era balsamic. Apoi - pentru că mă încăpăţânasem să scriu numai şi numai în româneşte, dar neavînd unde să (mă) public în limba în care scriam - în ciuda promisiunilor ferme venite de la Ioan Cuşa, de la Aurelio Răuţă - în nesfârşita-mi întristare-abandonare mă voi fi gândit la legendarul tovarăş Nicolae Moraru, cel de după mazilire (făcuse suficient rău, din ordin, două decenii, deci se putea hodini), când locuia în Drumul Taberii lângă noi, într-un bloc "scund", cu patru nivele, în care apartamentele erau de semi-lux...

În fine, subiectul este Nikalai Mararu (nu apartamentele de semi-lux din "scund"): îl ştiam, porcul, de pe când *eram student* la Eminescu, chiar dacă nu ne era "cadru". În blocul de semi-lux locuia şi Lăncrănjan (l-am vizitat o dată, i-am povestit adevărul despre

Piteşti, nu ceea ce scrisese el - a acceptat; şi i-a fost /cam/ ruşâne de ceea ce scrisese, cu materialul Pelinilor din acea perioadă...); locuiau acolo şi Lena Constante cu Harry Brauner - pe ei îi vizitasem cu oarecare asiduitate o vreme... până când a apărut în presă un text semnat de Harry, în care acest om minunat şi care suferise atâta, pe nimica, îi mulţumea lui Ceauşescu pentru că acordase Lenei o facilitate... - o expoziţie? o "ieşire în Occident?, nu mai ţin minte - precum şi o "dovadă de colegialitate-recunoscătoare" lui Adrian Păunescu...

Nu, nu era vorba nici de Brauner (nici chiar - cine ar crede-o? de Păunescu), ci de Moraru: acest bandit, acest tâlhar de komisar sovietic (şi căcănarul, javra era basarabean, ca şi criminalii Pauker, Răutu, Kişinevski, Nikolski) se considera nedreptăţit de punerea pe linie moartă (şi) a lui - ultima lui "activitate: dirijarea revistelor pentru străinătate... - şi se zicea (gura lui Harry sonoriza, dar să nu audă Lena: îl certa): că...În fine, ajung la Moraru, altfel probabil-sigur era: Melnik toată ziua - şi zic ce zisese Harry Brauner despre tovarăşul lui de bloc:

Că acest troglodit "ţinea" gazetă-de-perete, în apartament, în sânul familiei... Şi, fiind de-acasă: Melnik îi spunea pa ruski: "stengazieta". Cum va fi arătat "grafica" stengazietei personale, Harry nu mi-a povestit, dar în ea colabora exlusiv titularul apartamentului, prinzînd cu lipici foi de hârtie pe care se aflau caligrafiate (în ruseşte?, Brauner nu a precizat sau nu mai ţin eu minte, "dezvăluirea" avînd loc în mod foarte conspirativ, în bucătărie, simultan cu "sustragerea" unui dublu-gât de whisky, strict-interzis bietului Harry, diabetic - în timp ce Ana rămânea cu Lena Constante în atelier) articole de laudă, articole de analiză a activităţii, articole de înfierare a "anumitor elemente-duşmănoase", în fine, şi neşte strofe din care se deducea că boul de Melnik-Marar' se încerca şi în sectorul: umor-sovietic, comitea şi epigrame (nu ca la *Urzica*, ci ca la *Krokodil*!, el fiind tovarăşul al cărui ceas - de mână, elveţian - arăta Ora Moscovei). Am mai aflat că bietul tavarişci' Mararu se plângea (cui: lui Brauner?) că familia sa nu ari sovisti (nu are înţelepciune, înţelegere), nu-i divatatî (citeşte: devotată), deci nici nevasta, a doua, nici fata (de unde voi fi ştiind că fiica era o persoană, nu doar normală, ci simpatică?) nu cantrìbuì' (nu contribuie) la campania de combatere a duşmanului de clasă, la stengazetă?

Am zăbovit atâta la koropişniţa de Melnik-Moraru din pricini strict subiective: oricât l-aş fi detestat, ceva tot ne unea: nevoia de exprimare pe hârtie. Însă pentru că nu aveam unde - din motive nu chiar identice... - recurgeam la un mijloc să-i zic: intim; de familie. F-într-un jurnal (gazetă) de perete, personal (!); eu într-un jurnal-intim şi el personal foarte...

Jurnalul - acesta! - m-a apărat (activ), salvat nu doar de necazurile vieții, dar şi de necazurile... creației: când nu mai mergea scrisul, ori când constatam drumul greșit, eroarea, eșecul (literar), mă adăposteam la sânul cel dulce și cald al jurnalului.

Nu povestesc acestea pentru că m-aş considera unicul practicant diarist - nu doar scriitorii recurg la jurnal.

Da, dar faza următoare a fost cunoscută de foarte puțini scriitori - eu am știre de un singur exemplar: eu. Fază evidentă mai cu seamă după 1989 - şi mai vârtos după 1993, când ai mei colegi-confrați (stați-mereu-şi-nu-mai-dați!) au pus mână de la mână și m-au executat în public pentru gura-mare cu care îi spurcasem. După faptă - răsplată! Acum nu vorbesc despre dreptatea eventual avută de mine - să-i beştelesc (şi să mă, mai jos, iscălesc), nici, consecință, dacă ei au avut - eventual - dreptate să mă dea afar'-din literatura română cotidiană - ci de s'tuație: nu (mai) aveam unde să mă exprim - nici în periodice (cu două-trei excepții: *Jurnalul Literar, Vatra*), nici editorial - deasemeni cu excepții care nu au mai ținut de edituri ca instituție, ci de umoarea redactorului (Dan Petrescu-Nemira). În 1997 am profitat de LIS(toiciu) care m-a băgat pe blat la *Cotidianul*, unde am colaborat cu câte un sfert, optime de articol (e-he, salamizarea - ce metodă!) însă adunarea în volum a textelor de după iulie 1998 nu a mai fost posibilă.

Cu jumătate de gură (suflet) am acceptat internetizarea unora dintre "produse" cum li se spune de curând fostelor "producții" (literare). Nu-mi dau seama dacă eu (cu ale mele) am ceea ce se numeşte: audiență (mai corect ar fi: video'-ență), fiindcă acel contor al site-ului nu are decât să arate 9.000 vizitatori (la Brega) și vreo 7.000 la al meu - nu am încredere în numărătoare. Sunt înregistrate *intrările*, nu... *zăbovirile*. Or eu nu produc imagini care să fie receptate în trei-cinci secunde, ci amărâte de texte care nețesitează batăr 35 secunde pentru o pagină. O "vizită" înregistrată semnifică: un călător-pe-internet a deschis uşa, a dat bună-ziua, a văzut ce e înăuntru, a constatat că ceea ce caută el nu se află acolo - și a plecat.

Bine-bine, cunosc avantajele (tehnice, de rapiditatea ale comunicării aduse de internet), însă, vai, vrînd-nevrînd, eu rămân un om al cărții (ca obiect), al cititului-prin-răsfoire-a-cărții-de-hârtie.

Am primit câteva scrisori (prin poştă) de la persoane care, fie aflaseră de existența mea pe internet, fie avuseseră cunoştință de un anume text al meu. Satisfacții? Da, dar... incomplete - din cauza aceluiaşi complex al generației mele, de *a citi* un text. Adică pe hârtie. Adică pe îndelete, cu zăboviri, reveniri... Or, dacă într-o fază intermediară Românul nu *citea*, ci... *lectură*, acum nici de lecturare nu-i mai arde, el *vizionează* - imagini, textele nu contează, pentru capul lui, nici măcar pătrat, ci în formă de mămăligă, este "acelaşi lucru".

Duminică 17 noiembrie 2002

Cât timp îi va fi trebuind omului ca să uite evenimente, date care i-au marcat, chiar fasonat viaţa? Depinde de om, am pus o întrebare - retorică - la oglindă. Şi nu ştiu cum să iau răspunsul venit singur la "cauze ale uitării": bătrâneţea?, saturaţia - altfel zisa lehamitea?

Ia să văd dacă mai ţin minte - şi cu întârziere - pietrele-negre care îmi marchează luna noiembrie:

- *4 noiembrie (1956)*: data la care ar fi trebuit să se desfăşoare la Bucureşti manifestaţia studenţească pro-Ungaria, anti-URSS; această "piatră" nu este legată de mine, direct: eu nu ştiam de manifestaţia programată; dacă aş fi ştiut, deşi eram adept al altor "metode de protest", m-aş fi dus; m-ar fi arestat şi pe mine - dacă nu pe loc, în Piaţa Universităţii, atunci la cămin, la cursuri, o zi-două mai târziu. Prin urmare: dacă aş fi ştiut (de manifestaţie), aş fi fost umflat de-atunci, afiliat (sau vărsat) în "lotul manifestaţiei" - nu aş mai fi avut timpul să scriu acel capitol (!) din romanul (!!!) **Durerile facerii** şi să-l citesc în seminarul lui Gafiţa în ziua de 15 noiembrie.

Mă întreb şi nu găsesc răspuns (şi nu sufăr): dacă aş fi fost arestat în 4-5 noiembrie şi nu aş fi avut răgazul să comit textul acela (ce bine că s-a pierdut, trebuie să fi fost penibil de patetic), viaţa mea ar fi luat altă cale? Mă îndoiesc. Pe altă cale - aş fi ajuns în aceeaşi... râpă în care mă complac şi acum - după... 46 ani (voi fi socotit bine?);

- *15 noiembrie 1956*: era într-o joi - atunci am citit la seminarul lui Gafiţa capitolul din romanul **Durerile facerii**; eram sigur că voi fi arestat pe loc - sau la ieşirea de la cursuri, sau seara, la cămin... Ei bine, am aşteptat o săptămână încheiată. Şi, ciudăţenie: nu eram înfricoşat, nu mă temeam de arestare, nu dârdâiam: ca un inconştient ce eram, îmi frecam mental palmele de satisfacţie: în sfârşit, o să fiu arestat "ca lumea" (ce voi fi înţeles prin "ca lumea...", Dumnezeu ştie);

- *19 noiembrie 1958*: bătaia încasată de la: 1. Tudoran, 2. Goiciu, 3. Istrate, 4. Şomlea cel Bătrân, 5. Şomlea cel Tânăr (Câinele Roşu), în urma turnătoriei "pictorului de biserici" din Segarcea şi "copil al lui Goiciu": Barbu-Panaghia - vezi cartea **Gherla**;

- *20 noiembrie 1977*: plecoarea în exil;

- *21 noiembrie 1958*: liberarea de la Gherla după doi ani de închisoare;

- *22 noiembrie 1956*: arestarea (în sfârşit!)

- *24 noiembrie 1958*: ajungerea în domiciliu obligatoriu, la Lăteşti.

Singura piatră albă: *2 noiembrie 1975* - atunci s-a născut Filip.

Luni 18 noiembrie 2002

(...) Adineauri, pe Paris-Première, un prezentator de cărţi a vorbit despre "scandalul Kundera". Astfel am aflat ce presupunea prezentatorul: Kundera a publicat în acest an o carte (nu i-am reţinut titlul) tradusă în engleză, în spaniolă, în italiană - dar nu în franceză; cică Gallimard nu i-a dat banii pe care-i cerea Kundera...

Perfect posibil. Şi perfect îndreptăţit, Kundera. Ca autor de succes, avea şi el dreptul la o felie mai măricică din cozonacul editorial - pe care Gallimard i-a refuzat-o. Prezentatorul (nu i-am reţinut numele) avansa o altă ipoteză: din pricină că ultima carte a lui Kundera, apărută în 1998 (nu i-a spus titlul) a fost "doborîtă în flăcări" (expresie din aviaţie - mai aproape: din artileria antiaeriană) de critica franceză, autorul, rănit şi supărat nu a mai vrut să publice această carte în Franţa... Va fi şi din asta ceva adevăr.

Oricât de antipatic îmi este Kundera, oricât l-am considerat (şi este, în continuare) felon, unsuros, număbăgaci, deci nu-de-al- nostru, nu pot trece peste ceea ce ştiu şi eu foarte bine - deşi acum nu mai este şef Claude Gallimard (cu care am rupt-o imediat ce am ajuns în exil, în 1977, fiindcă nu se ţinuse de cuvânt, nu doar financiar, dar mai ales "umbrelar": când a fost în România, în 1975-76, deşi Fulga îl rugase să rostească, faţă de politruci, numele meu, ca să ştie aceia că sunt protejat, doar îi eram autor a 5 cărţi predate, din care 3 apărute, el a răspuns, tremurînd, că nu face politică) - dar nici Antoine, unul dintre fii, ci o "colegială" de tip consorţiu. Însă oricâte dificultăţi ar avea editura, autorul Kundera face de multă vreme parte din patrimoniul ei şi rămâne o porcărie culturală (Gallimard!) înregistrarea de "economii" pe spinarea lui - dacă este adevărat că motivul a fost financiar;

Dacă însă a fost tot financiar, dar deturnat astfel: «Nu-ţi mai dăm bani, fiindcă ultima d-tale carte a fost atacată de critică - şi nu s-a vândut...» - tot porcărie din partea gallimardioţilor rămâne. Cum să-l penalizezi - băneşte - pe un autor de mare succes (şi comercial), fiindcă *o* carte de-a lui nu a plăcut criticii pariziene? Ori critica aceea e o proastă (probabil-sigur) şi nu a înţeles, azi, ce va înţelege poimâne, ori bietul autor a avut şi el la viaţa lui un rateu - la 10-15 titluri care au mers, de ce să nu admiţi şi *o* nereuşită (provizorie)?

Mai rămâne un amănunt - nesemnificativ: de la o vreme Kundera scrie numai în franţuzeşte - după această "variantă" va fi fost tradus în engleză, spaniolă, italiană? Probabil.

Un amănunt al amănuntului: dacă editorul, rezemîndu-se pe nereuşita precedentului volum a refuzat publicarea acestuia, autorul rămâne curat, cu statut de victimă inocentă (a capitalismului sălbatic);

însă dacă autorul, supărat pe critica franceză, a refuzat să publice - în franceză, limba lui recentă - această carte... Atunci Kundera Milan rămâne un autor celebru, *şi* un om slab, mic, un om de nimica; aşa cum îl intuisem de când îl cunoscusem, în 1972. Probabil şi în cehă există expresia: "A te supăra ca văcarul pe sat".

Toate aceste "consideraţii" se reazemă pe puţinele informaţii despre "scandal". Sper că am înţeles eu aiurea.

Ceaţă /înecăcioaţă. Întuneric - la ora zece dimineaţa stau cu amândouă lămpile aprinse - e-he, ce-o fi la Stockholm, la Gabriela Melinescu! Sau poate Gabriela nu rămâne iarna în Suedia?

Gabriela Melinescu... Una dintre poetele tinere-frumoase-talentuoase care mi-au încântat ochiul şi sufletul la ieşirea din groapă, în toamna lui 1965 - printre ele şi Blandiana... Ne cunoşteam, ne salutam, dar nu ne frecventam - de ce? Nu vom fi simţit nevoia. Când Aurel Covaci cu Stela Pogorilovschi au început a ţine casă-deschisă pe strada Grigore Alexandrescu (în interiorul curbei tramvaiului), ducîndu-ne în câteva rânduri pe-acolo, s-a întâmplat să dăm ochii şi cu Gabriela - locuia la aceeaşi adresă, însă în alt corp de clădire, aflat în fundul curţii. Ştiam - de la Covaci (la plural) - că bine-trăieşte cu Nichita Stănescu. Peste câţiva ani Gabriela şi-a mutat domiciliul în Drumul Taberei (să fi fost Aleea Romancierilor - fiindcă noi locuiam pe a Compozitorilor?), împreună cu Nichita - i-am vizitat o dată sau de două ori, numai cu treabă). O admiram de departe - eram un incondiţional al **Bobinocarilor** ei, contemporan(i) cu **Milorad de Bouteille** şi cu **Vulcaloborgul şi frumoasa Beleponge** de Ivănceanu - ce timpuri!, ce poeme - ce poeţi minuneţi! Apoi nu am mai văzut-o, am înţeles că plecase în Suedia cu un prieten al lui Nichita, René Coeckelberghs, editor la Stockholm. După liberarea de la Rahova (6 mai 1977) am aflat - de la Europa liberă, fireşte - că soţul Gabrielei, nu numai că avea în lucru traducerea în suedeză a **Gherlei**, dar scrisese - şi publicase - un poem dedicat... mie; deasemeni, semnase un apel pentru liberarea mea, iniţiat la Paris, la care se asociaseră şi scriitori americani, englezi, germani, belgieni, olandezi... În discuţiile cu Ana Maria, bănuiam... mâna Gabrielei în atitudinea şi în acţiunile lui Coeckelberghs - pe care nu-l cunoşteam!

În mai 1978 Pen Clubul (care mă cooptase în aprilie 1977, după arestare, întru protecţie) şi-a ţinut congresul anual la Stockholm. Am fost şi eu - pe lângă Eliade. Prilej de mari bucurii, de calde noi-prietenii (acolo l-am cunoscut pe Llosa), de întâlniri plăcute (traducătoarea mea: Barbro Anderson), dar şi dătătoare de greaţă ca cea cu monştri de talia lui Lundkvist, ultrastalinistul laureat al premiului Lenin (cel pe care Breban avea să-l desemneze: "domnul care dă premiul Nobel")...

Cu prilejul unei mese organizate în casa lor (fireşte: centrul atenţiei fiind Eliade, Lundkvist vădit năpădit de ură de clasă, a şi plecat, demonstrativ), eu, prefăcîndu-mă că o ajut pe Gabriela la bucătărie - totdeauna mi-a plăcut să mă amestec în blidele şi în fustele femeilor - am întrebat-o dacă este adevărat că ea îl determinase pe René să facă ce făcuse pentru mine (atitudine care provocase stricarea definitivă a relaţiilor sale de editor cu oficialităţile de la Bucureşti şi chiar cu buni prieteni ai săi: Nichita, Breban, Ivasiuc, Fănuş Neagu, Sorescu, Ţoiu). Iată, nu-mi aduc aminte răspunsul ei, prin cuvinte, ci doar zâmbetul cu ochii mâţaţi (de la mâţă); din el am înţeles că... da. La plecare mi-a dăruit o "icoană pe sticlă", în realitate un autotablou: ea, Gabriela, îmbrăţişată de un René cu aureolă de sfânt - tablou pe care îl am şi acum, sub ochi.

Ne-am mai întâlnit la un târg de carte la Frankfurt (îmi apăruse **Patimile...** în nemţeşte), unde ea şi René se aflau cu editura lor de albume de artă.

Apoi... apoi am aflat - nu de la ea - că René murise. I-am scris în Suedia, în Elveţia (unde avea sediul editura de artă), se vede însă că nu a primit mesajele mele, de aceea nu va fi răspuns.

O fi avînd şi ea în jur de 60 ani; o fi o bătrânică-frumuşică.

Marţi 19 noiembrie 2002

Ieri am primit scrisoare de la Nicoleta Sălcudeanu. Confirma primirea **Basarabiei**. Atât. Încă nu şi-a venit în fire după avalanşa de morţi din vara trecută: mama, un văr, un nepot. I-am scris câteva cuvinte de... Nu de îmbărbătare (ce să-i spun: să fie tare? să nu se lase pradă, etc?), ci de prezenţă. Nu, nu pot "împărtăşi" durerea altuia, dar să ştie el/ea că îi sânt alături: dacă are nevoie de o batistă, de un pahar cu apă, de o ţigară, de un umăr pe care să plângă - mă aflu aproape.

Ciudat: în timp ce scriam **Bătrânul şi Fata** mă gândeam şi la ea (desigur: nu doar la ea). Nu ca la o iubită (deşi, de ce nu?), cât ca la o prezenţă care mi-a făcut mult bine acum trei ani (sau cinci?), când eu, în scris, o duceam rău-rău-rău, nu mă mai puteam opri din inerţia imprecaţiilor, invectivelor "la adresa", vorba Gabrielei Adameşteanu. Atunci ea (Nicoleta) m-a ciocănit, m-a bătut la cap, îndemnîndu-mă să mă întorc la ficţiune. Rezultatul a fost că am scris iar ficţiune, nu ştiu dacă şi bine (**Altina, Lethina**), însă ceva bine tot a fost la sufletul meu.

M-am înţeles bine cu ea - prin scrisori. Şi ea cu mine, dealtfel a scris câteva cronici - în *Vatra*, în *Discobol*, în volum - care m-au uns la inimă, nu doar pentru că erau favorabile autorului, dar fiindcă vorbea cu el, cu autorul, ca de la... femeie la femeie - ceea ce, zic eu este supremul compliment, mai ales când este vorba de **Sabina**.

Pornisem să spun că femeile (din Ardeal) mi-au fost faste. Chiar dacă după o vreme s-au supărat (ca Marta Petreu - însă numai după ce *m-am supărat eu pe ea și pe O. Pecican pentru textul idiot de pe ultima* copertă a **Sabinei**), Ruxandra Cesereanu - chiar de nu i-a plăcut **Ostinato** -, Sanda Cordoş (căreia i-a plăcut **Ostinato** - ce să-i faci: gusturi şi gusturi... - dar şi **Din Calidor**), în fine, Anca Haţiegan.

De ce voi fi comunicînd bine cu fetele-ardelene? Aş vrea eu să le plac şi ca un ficior-fain, însă bănuiesc: ele mă percep ca pe *una* de a lor; ca pe (unul) care s-a mutat în una (nu mult, dar mult mai mult decât alţi bărbaţi) şi a scris despre ele, dinlăuntru.

Miercuri 20 noiembrie 2002

S-au făcut 25 ani de când am plecat încoace, în exil. (...)Un sfert de secol de exil. Despre ziua de 20 noiembrie 1977 am mai scris şi, desigur, am să mai scriu. Douzeci şi cinci de ani. Nu e puţin - dar nici mult. Nu mă compar cu alţi exilaţi - doar dintre români: Cioran, Eliade, Vintilă Horia, Ştefan Baciu (nu i-am pomenit pe Monica Lovinescu şi pe Ierunca: ei şi-au întrerupt-anulat exilul în 1990, ducîndu-se în România). Exilul ori este pe-viaţă; sau: până-la-moarte, ori nu este deloc. Recent a fost sărbătorit Victor Hugo şi s-a vorbit mereu-mereu-mereu de "cei *aproape* /s.m./ 20 ani de exil", ceea ce a fost mult pentru el... Dante contează ca un simbol al exil(atului), l-a cunoscut vreme de 18 ani (da, dar el nu s-a întors, a murit în exil). În privinţa mea: dacă socotesc ieşirea din ţara mea în martie 1944, am adunat, iată: 58 ani. Deci peste o jumătate de secol de... exilitate; de exilitu-dine. Din acest punct de vedere (cantitativ), al meu s-a pornit simultan cu al lui Cioran, Eliade, Vintilă Horia, Baciu), însă dacă îl socotesc şi pe cel de-pe-loc (de sub ocupaţia rusească, din iunie 1940), atunci sânt mai... bătrân şi decât ei.

Poate că următoarea carte are să fie "despre exil". Deşi nu are să fie prima. Dar sigur: ultima.

Am vorbit aseară la telefon cu Solacolu, întors din România - numai veşti proaste:

- a murit mama Marianei Sipoş - am să-i scriu chiar azi câteva rânduri;

- prietenul Laszlo: e în curs de a prepara un text despre "antisemitismul lui Goma" pe care vrea să-l publice în *Columna* lui Grigurcu. Speram că are să-şi revină după..."legionaroidismul *Jurnalului Literar*" şi al lui Florescu. Să mă fi înşelat? Să nu fi fost accident episodul din 1998, când am avut prima încontrare cu el în chestiunea Eliade-Manea? Deocamdată nu cred nimic - dar sufăr;

- Ileana Vrancea - cu care Solacolu pregăteşte un volum de corespondenţă (între ea şi Negoiţescu): a afirmat că, spre deosebire de

Negoițescu, eu n-aș fi recunoscut că am dat declarația de "iubire" față de Ceaușescu... M-a supărat, nu faptul că Ileana Vrancea, persoană care nu a citit nimic-nimic din ceea ce am scris eu, dar se rostește! și cu ce vehemență!! - ci Solacolu: Prietenul, editorul meu nu mai ținea minte ce scrisesem în **Culoarea curcubeului** (are ambele ediții în românește!), în penultimul capitol, al XXVI-lea intitulat "Vineri, 5 mai" - și a fost publicat, în 1979, în traducerea franceză de la Seuil, în neerlandeză, la Elsevier, în 1980, în 1990 în românește la Humanitas, în 1993, tot în românește la Familia...

Am strâns din dinți și i-am furnizat bibliografia.

Asta este cu ziua de azi: 20 noiembrie 2002.

(...)

Mâine. Mâine are să fie altă zi, cu altă semnificație: în 21 noiembrie 1958 m-am liberat de la Gherla și am fost (con)dus la Lătești.

Joi 21 noiembrie 2002

Încă o aniversare - am pomenit-o mai sus, dar îmi face plăcere să o repet: 44 ani de la Ieșirea din Gherla.

Aseară, pe Arte, o foarte bună emisune despre Afganistan, semnată de Atiq Rahimi care se manifestase printr-un roman - tradus și publicat la POL acum doi ani. Mărturie sfâșietoare a unui exilat în Franța după invazia sovietică despre istoria acestui popor locuitor al «'fganistan»-ului = "pământ de plâns și țipăt". Rahimi trece în revistă (ce rece, ce neutru! am spus) evenimentele din ultimul secol. Confirmă opiniile străinile despre oamenii pământului: "cavaleri războinici care niciodată nu au acceptat ocupațiile străine".

Asta este adevărat, confirmă Atiq Rahimi, dar nu doar asta. Tragedia fiind nu faptul că afganii nu se pot opri din luptă - când nu au *dușmani* (termen persan - farsi - adus de turci și în țările române), se bat între ei - ci: atunci când cunosc și pauze (li se întâmplă chiar și lor), dintr-un fel de inerție malefică, complotează, urzesc, răspândesc zvonuri despre cel de alături, despre cel din față - văr, frate, sau doar tovarăș de lupte, împotriva dușmanului adevărat - și iată că se luptă de-a binelea clan cu clan, șef (senior) de război cu senior de război, alianță - temporară - cu alianță temporară. Nu este adevărat că afganul de rând a visat - și a militat cu armele - pentru valori occidentale ca democrația, libertatea presei, emanciparea femeii, instrucția publică, relații cu puterile occidentale - toate acestea, deși reale (sub Zaher Chah dar și, paradoxal: sub sovietici!) au fost doar "replieri de moment", tactică de luptă: te prefaci că depui armele, că ești de acord cu adversarul, pentru a căpăta un răgaz - de odihnă, de refacere a trupului și de găsire a unei "soluții" de a-l răpune...

Constatînd eşecul "democratizării" recente, de după alungarea talibanilor (coincidenţă; chiar azi dimineaţă la radio s-a anunţat publicarea unui document-bombă: masacrarea câtorva mii de talibani care se predaseră - nu doar celor din Alianţa de Nord, dar şi Americanilor), Rahimi trage o concluzie amară, sfâşietoare: conaţionalii săi sunt incapabili structural, mental de a avea o altă atitudine, viziune despre lume şi viaţă - decât una barbară, sinucigaşă. Că ai săi nu sunt "cavaleri ai artei războiului", cum îi descria Joseph Kessel, ci fiinţe primitive, care nu văd "altceva" şi nici nu vor să vadă.

Mitologia română face şi din ai noştri ca brazii "luptători neînfricaţi" (am contribuit şi eu, după ale mele puteri la legendă, vorbind despre "Cavalerii de la Nistru"), însă în comparaţia pe care am de gând să o fac nu intră "talentele" războinice ale cutăruia spre deosebire de cutare. Ci despre incapacitate structurală, genetică (?) şi a românului de a se "descurca" în perioade de acalmie, de a înţelege, de a accepta, de a pune umărul la înjghebarea a ceea ce se cheamă democraţie, libertate, demnitate, egalitate în faţa legilor. Nici afganii, nici românii nu posedă în traista lor aceste noţiuni - decât ca nişte conglomerate de sunete, ca nişte litere desenate pe un suport oarecare - fără semnificaţie, fără miez. Când românul aude termenul *democraţie*, el se gân-deşte numai la... *prosperitatea occidentalului*; când aude termenul *libertate*, înţelege faptul de a avea, el, "libertatea" de a se duce unde vrea, de a face, el, ce vrea, de a-i da cu bâta-n cap vecinului sau fratelui (nu ieşim din Mioriţa!), în fine *demnitate*: este ceea ce invocă el, despre sine, în momentul în care-i arătat cu degetul şi acuzat de lingu-şeală, de minciună, hoţie, trădare - atunci i se scoală "demnitatea"!

Ce să facă românul cu libertatea? El o înţelege primitiv, în sens unic, o aplică numai în folosul lui şi al neamurilor lui (ciudat, dar adevărat: deşi are o mentalitate clanică, nu cunoaşte clanul). Pentru el libertatea este o ceva care-ţi cade în gură (pară mălăiaţă), o ceva care "se dă" (ca uleiul, ca benzina, ca pâinea - pe timpul comuniştilor), în nici un caz libertatea aceea nu este ceva pentru care te baţi, te zbaţi, te sacrifici - şi o meriţi. Şi la care are dreptul şi altul, deşi nu ţi-e cumnat.

Scriitorii români nu se deosebesc de compatrioţii nescriitori.

Vineri 22 noiembrie 2002

Încă o aniversare: 46 ani de la arestarea din 1956.

Greu, greu, trist de moarte când aştepţi para mălăiaţă - şi para nu mai vine, vorba lui Coşbuc (sau Alecsandri?), vorbind de un naţional Gheorghe. Are să-mi fie aşa până voi începe altă carte.

Prin *asta* prozatorul se apropie de lucrătorul manual: să scrii proză înseamnă să lucrezi la edificarea unei case: în fiecare zi, mai

multe ore, la sfârşitul porţiei zilnice să evaluezi rezultatul: zece pagini sau doar *jumătate*; *să fii mulţumit* de muncă, de efort, nu de rezultat - acela se va vedea mai încolo, la încheierea acoperişului. A doua zi să fii nerăbdător să te re-apuci de lucru - şi aşa, o sută de zile, o mie... Dar să suferi atunci când casa, *terminată*, de mai multe ori ameliorată, răs-corectată, este gata: nu mai este nimic de făcut, te muţi cu gândul şi cu truda la alta!

Cu excepţia mea (şi a poeţilor, însă pentru alt motiv: ei nu lucrează în fiecare zi, ei răstoarnă, grămadă, purcoi, pe hârtie ceea ce au adunat în o săptămână sau în un an - după care mai văd ei...): eu, după ce termin o carte, nu o consider încheiată, încheiată fiind varianta precedentă. Apucătură care mi se trage - întâmplător - nu de la faptul că am fost mereu-mereu respins de edituri, de multe ori m-am întors acasă cu manuscrisul în braţe şi, fie doritor să-l ameliorez, fie doritor să nu mă las, în general, m-am apucat să-l... rescriu... Şi asta şi asta, dacă mă gândesc la anii de... mucenicie cu **Ostinato**. Acum însă, că tot arăt spre **Ostinato**: de ce, în momentul în care am fost înştiinţat că mi s-au editat traducerile în franceză, germană, italiană (cu întâmplarea culturală foarte ceauşo-buşuleangă) - în octombrie 1971 - de bucurie, în loc să... dau şi eu o masă prietenilor, m-am aşezat la masa cu pricina şi m-am apucat să scriu din nou recent-apăruta carte? Doar pentru că ea apăruse - însă în ne-româneşte? Aşa s-ar fi explicat atâta vreme - 20 ani încheiaţi (ba chiar 22, numărînd de la prima şi ultima editare: **Camera de alături,** în 1968) - cât nu am putut publica în româneşte decât în... dactilografierea mea şi fotocopierea lui Solacolu. Însă năravul a persistat şi după 1990 când, în *sfârşit*, mi s-au editat anume cărţi - în româneşte, *cu excepţia mărturiilor*, începînd cu martirizata de către bunii mei prieteni Liiceanu şi Monica Lovinescu **Culoarea curcubeului**: sfârşind cu **Patimile...** Deşi am pregătit alte ediţii, nu m-am atins de textul scris, al primei, în primăvara anului *1978, la Paris, şi care* a slujit de plecare pentru traduceri, dar şi pentru tipărirea în româneşte, în 1990, la Humanitas, începînd din toamna *1978* pentru a doua.

Însă de cele de ficţiune: da. Pe cele de ficţiune le-am re-scris chiar de mai multe ori - nu începînd din ziua apariţiei lor în vestmânt tipografic, dar după o săptămână, după un an, după zece... Mai cu seamă din *1995 de când am ordinator şi, constatînd* că editorii din România ori nu-mi acceptă cărţile, ori nu se ţin de cuvânt să le publice (dar niciodată explicind motivul: Liiceanu, Viorica Oancea, Papahagi, Frăţilă, Radu Mareş...), am încercat să le samizdatizez, să le multiplic eu în câte exemplare voi putea: 3-4-5...

Aşa au fost re-luate, re-scrise (sper: ne-stricate de tot!): **Din Calidor**, **Astra**, **Arta Refugii**, **Sabina**, **Roman-Intim**, **Bonifacia**,

Justa, Gherla (la care am lipit cât scrisesem din **Lăteşti**), **Adameva**... De **Gardă inversă** nu m-am atins, decât prin suprimări.

Nu mai amintesc galopul (avînd drept scop punerea-la-zi) pe urma periodicelor care publicau în foileton **Basarabia** şi **Săptămâna Roşie** - ceea ce era, desigur, sâcâitor, enervant pentru bieţii directori şi redactori care-şi asumau deja nu puţine riscuri publicînd "aşa ceva" - dar ce puteam face, dacă nu-mi puteam stăpâni ţopăiala degetelor...?

Încă o dată: cum se va fi explicînd re-venirea asupra textelor deja editate, re-scrierea lor? Dorinţa de perfecţiune? - dar asta o au toţi scriitorii! La mine trebuie să mai fie ceva, presupun legată de frustrarea de a nu fi publicat în româneşte la timpul meu, în generaţia mea, în limba mea, româna.

Cred că am mai scris pe undeva asta şi tot sub forma interogativă:

Dacă aş fi publicat *în 1968*, de pildă romanul **Ostinato** atunci când era cu totul posibil (vreau să spun: era şi gata-scris şi gata- predat, din 1966)? În ce companie m-aş fi găsit - vorbind numai de proză? - îi iau după "Literatura română - dicţionar cronologic", 1979:

- Alice Botez, **Iarna Fimbul**
- Nicolae Breban, **Animale bolnave**
- Radu Cosaşu, **Maimuţele personale**
- Maria Luiza Cristescu, **Capriciu la plecarea fratelui iubit**
- Dumitru Dinulescu, **Robert, Calul**
- Paul Georgescu, **Coborînd**
- Alexandru Ivasiuc, **Interval**
- Constantin Mateescu, **Zborul de probă**
- Aurel Dragoş Munteanu, **Singuri**
- Iulian Neacşu, **Insul**
- Fănuş Neagu, **Îngerul a strigat**
- Titus Popovici, **Columna**
- Marin Preda, **Intrusul**
- Zaharia Stancu, **Ce mult te-am iubit**
- Constantin Stoiciu, **Peştele de fontă**
- Sorin Titel, **Dejunul pe iarbă**
- Nicolae Velea, **Zbor jos...**

Lipsesc nume de... "fugari", vorba lui Breban şi a lui Zaciu: Ţepeneag, Vintilă Ivănceanu, Petru Popescu, Matei Călinescu, "şterşi din istoria literaturii române" în 1979, an al alcătuirii dicţio-narului...

1968 a fost un an foarte bun şi pentru proză (poezia începuse din 1964, dacă nu din 1963). Dar chiar aşa fiind, nu şi-ar fi găsit locul şi **Ostinato** printre titlurile pomenite? Nu chiar "înaintea" lui Ivasiuc, Breban, Fănuş, dar măcar pe lângă Constantin Stoiciu, M. L. Cristescu (de Cosaşu nici în vis nu îndrăznesc să mă alătur. m-ar alunga de-acolo cu sfântă indignare estetică Gelu Ionescu, Vartic, Marta Petreu, clanurile de la *Dilema* şi de la *22*)? În toată modestia: da.

Nu spun că **Ostinato** este un roman "mai bun" decât cutare al lui Cutare - ci *comparabil* - prin ce are bun şi ce are mai puţin bun, *ca proză*, cu **Animale bolnave**, cu **Interval**, cu **Intrusul**, cu **Coborînd**, cu **Îngerul a strigat**... Poate sta alături de acestea - în anul 1968, dar şi în următorii, până... în zilele noastre? Cred că da.

Dar, uite, nu stă. Şi nu doar din pricina comuniştilor care mi-au interzis cărţile, m-au interzis pe mine, autor, m-au "şters şi pe mine din scripte" - din martie 1970 până în decembrie 1989; ci graţie prietenilor şi colegilor mei, anticomunişti-din-moşi-strămoşi care, după "revoluţie", dacă mi-au editat câteva cărţi, fie mi le-au tăcut; fie, după o vreme, le-au dat la o parte, le-au mutat în pivniţe, ba le-au trimis la topit - ca să facă loc, pe rafturi, pentru ei şi numai pentru ei şi ai lor cumnaţi - responsabili şefi ai rafturilor cu pricina: Manolescu, Eugen Simion şi adjuncţii Ştefănescu la *Romlit*, M. Martin în *Douăşdoi*...

Sâmbătă 23 noiembrie 2002

Azi nici o aniversare. Mai bine, fiindcă obosisem de-atâta aniversaritate...

Am recitit scrisele adunate în volume ale unor istorici literari care s-au exprimat în legătură cu mine. Şi nu înţeleg cum şi la oameni favorabili mie (Ion Simuţ, "Incursiuni în literatura actuală", 1994, Cornel Ungureanu: "Mircea Eliade şi literatura exilului", "La vest de Eden", ambele în 1995) - oricum: ne-nefavorabili, ceea ce e mult...- apar destule, prea multe *rateuri ale adevărului*. Fie din necunoaşterea situaţiei generale în care trebuie înscrisă ideea, scena, evenimentul pomenit; fie dintr-o jenă... socială, de a arăta *cine* este atacatul - deci nu este numit; fie sunt numiţi "protagoniştii", însă "un mic detaliu" este schimbat - şi, gata: este schimbat, este falsificat în întregime şi adevărul.

Din prima categorie face parte - de pildă - Mihai Cimpoi atunci când scrie (**Critice 2**, Scrisul Românesc, 2002, p. 17):

"Suspiciunile din ambele părţi prejudiciază criteriul valoric, unicul aplicabil. Unde mai pui că vine cu efectele sale nocive entuziasmul necenzurat al întoarcerilor valorilor acasă şi îmbrăţişările lor afective (cărţile lui Goma, bunăoară, erau considerate de către critici ca Alex. Ştefănescu sau Marta Petreu adevărate capodopere, ca *după aceea* (subl. mea) entuziasmul laudativ să se tempereze considerabil)".

Aici, autorul explicaţiei neexplicînd ce înţelege prin "după aceea" (totuşi, se va fi întâmplat ceva între momentul laudelor şi cel al negărilor, nu?) - *adevărul este falsificat*. Într-adevăr: "înainte de după-aceea" Al. Ş., M. P. scriseseră favorabil despre două-trei cărţi ale mele.

Cronologic, Marta Petreu şi-a schimbat opinia (şi atitudinea) despre mine şi despre cărţile mele - *după-aceea*... adică **în iulie 1991**, *după* supărarea mea (justificată, cred) pricinuită de... înjumătăţirea romanului **Sabina** ca deschizător al Bibliotecii Apostrof şi de lipsa menţiunii, pe prima copertă, că este vorba de o primă parte a cărţii, nu de integralitatea ei; al doilea motiv de supărare: textul idiot de pe coperta a IV-a - îl reproduc, întru neuitare:

"SABINA

"*Seducţie*

"*Sexualitate*

"*Securitate*

"*Poveste de dragoste de o irezistibilă senzualitate, proiectată pe fundalul epocii staliniste.* Sabina *este o carte tragică, în care mântuirea vine numai din umorul plin de vervă al naratorului.*

"Sabina este primul roman al **disidentului** Paul Goma *(sublinierea mea, apăsată) care apare mai întâi în româneşte şi abia apoi în franceză, la editura Julliard din Paris".*

Mă supărase, deci, faptul că, în ciuda declaraţiilor sub semnătură, frecvente în acea perioadă (1990, 1991), existente şi în revista nou-nouţă *Apostrof*, condusă de Marta Petreu (anume că nu mă consider, deci nu sânt disident, ci simplu... scriitor) - Marta Petreu îmi impunea, pe coperta romanului ("SABINA - Seducţie-Sexualitate-Securitate", "poveste de dragoste de irezistibilă senzualitate", "carte tragică în care mântuirea vine numai din umorul plin de vervă al autorului" etc etc) judecata: acea carte aparţinea, nu doamne-fereşte, vreunui scriitor - ci unui... "disident".

Ţâfnă - a mea? Orgoliu nemăsurat? Acuzaţii neîntemeiate din parte-mi, aruncate la mânie? Aşa ar fi fost, dacă nu m-aş fi trezit între două focuri - provenite din aceeaşi armă (cu două ţevi) aparţinînd Martei Petreu: laudă *şi* denigrare - în aceeaşi publicaţie, a sa: *Apostrof*. Într-un text îmi găsea oarecari virtuţi scriitoriceşti, **însă** pe coperta Sabinei eram, sub condeiul său, un "disident" (ceea ce în concepţia sa, declarată, excludea posibilitatea valorii literare); cu jumătate de gură (pe hârtie) îmi era aprobată atitudinea moral-moralizatoare - **însă** în alt text fulmina împotriva "blindatelor exilului" (fără nume, căci aşa sântem noi: discreţi, binecrescuţi...), cele care călcaseră cu nemilozitate, în mod bestialòs, îngeraşi neprihăniţi ca Petru Dumitriu şi mai ales N. Breban. În fine, M. P., a publicat în *Apostrof* un interviu luat de Melancu lui Grigurcu (ei, da!) în care acesta mă urechea foarte oportun pentru "acuzaţii nedrepte, nedovedite la adresa lui N. Breban"...

După-aceea - vorba lui M. Cimpoi, urmată de vorba mea: "*după iulie 1991*" - *Apostrof* în general. Marta Petreu în special m-a(u) atacat constant, iar în pauze îl punea(u) pe Ştefan Borbély să scrie răutăţi

în continuare) nu am devenit nici mai-cu-succes, şi, sigur: nici mai-cu-eşecuri... Şi iar nu se potriveşte blestemata de cronologie: cu excepţia **Sabinei** (prima jumătate) apărută în 1991, toate celelalte au apărut după 1995, ba chiar în 1999, în plină campanie împotriva mea. Iar "eşecul" de care vorbeşte G.G., echivalîndu-l cu *tăcerea* se datorează în exclusivitate ukazului Monicăi Lovinescu din 1998 (de după "scandalul Caraion", în care mă amestecasem cu 5 sau 6 articole, arătînd că acea campanie "moralizatoare" era în fapt atacare în haită a unui mort care nu se mai putea apăra), când a dat cuvânt de ordine sub forma:

«Goma e contestat», iar trupeţii s-au executat ciocnind călcâiele.

O ultimă băgare de seamă: iată ce scrie Gh. Glodeanu în încheierea celui de al doilea capitol dedicat mie: "Jurnalul invectivă", din volumul indicat (p. 299) - despre *motivul* rupturii cu Manolescu:

"Culpa supremă a acestuia [a lui N. Manolescu] este aceea că a îndrăznit să scrie în mod favorabil despre un scriitor precum Popescu-Dumnezeu".

Nu am subliniat nimic - totul fiind subliniabil. Gh. Glodeanu se înşeală şi îi înşeală pe cititori:

1. În ochii mei "culpa supremă" a lui Manolescu (dintre cele, multe, reproşate de mine, în presă, după comitere) a fost interviul luat lui I. Iliescu imediat după Mineriada Sângeroasă (publicat în *România literară* din 6 iulie 1990), "dialog" în care Marele Manolescu i se adresa Micului Impostor (dar Marelui Vinovat) cu... "Om cu o mare". Dar putea oare G. Glodeanu să citeze, să reproducă această acuzaţie? Cum să aducă vorba, el cu gura lui, despre Ion Iliescu, "preşedintele ţării aceşteia"? S-ar fi făcut vinovat de lèse-Tovarăş;

2. Nu pentru că "a îndrăznit (?) să scrie în mod favorabil", ci... "să scrie", punct. Cum adică: instanţa profesională, morală, Manolescu să legitimeze existenţa de scriitor a unor, nu doar nulităţi (ca Săraru, D. Popescu), dar a unor activişti de partid care făcuseră culturii numai rău, numai rău, numai rău: Vasile Nicolescu, Popescu-Dumnezeu?;

3. Chestia cu "un scriitor precum Popescu-Dumnezeu" îi aparţine lui Gh. Glodeanu şi numai d-sale, eu nu am aşezat nicicând "scriitor" alături de numele martirizatorului culturii române Popescu-Dumnezeu.

Întrebare inevitabilă:

«De ce mă supăr pe oameni care, în general, nu-mi sunt defavorabili, ba Mihai Cimpoi a scris totdeauna bine despre mine? Că li s-a întâmplat să se mai înşele, pe ici, pe colo, cu... cronologia... Nimeni nu e la adăpost de mici-erori, de accidente-accidentale...»

La care răspund:

«Tocmai de aceea mă supăr pe aceştia, fiindcă ei sunt *istorici literari*, aceia care consemnează *istoria* literaturii cu-cărţile-istorisite-

pe-masă, le au sub ochi - ei însă, fie că nu le citesc (nu au timp); fie că le "parcurg" în diagonala-românească (filarea cărţii) - dar scriu despre ele, în necunoştinţă de cauză...».

Există o deosebire esenţială, calitativă dintre cronicar, recenzent, critic literar, comentator de literatură (şi de literatori) şi istoric literar. Dacă primul are dreptul să-şi exprime plăcerea, neplăcerea provocată de un autor, de o carte, potrivit principiului *libertăţii* de opinie, cel de al doilea (istoricul literar) nu are dreptul să se abată de la *adevăr*: îi interzice principiul *libertăţii* de informare. Dacă atacurile, negările, reaua-credinţă din câte o cronică, din câte un text publicistic, de umoare, impresionist, păreristic, din vreun pamflet, nu-mi provoacă nici mie nebănuite satisfacţii (nu sânt masochist), nici nu mă supăr *astfel,* ca pe istoricii literari, aceia care, ca să pleonastizăm, fac *istorie (a literaturii)* prin ceea ce scriu. Nu contează "opiniile estetice" ale istoricului literar (precum ale lui Marian Popa, Băiatul de prăvălie al lui Eugen Barbu, cel care justifica, negru pe alb, plagiatul jupânului de la Bariera *Săptămînii* - ba vor fi contînd, însă nu "impresiile" sale estetice mă împiedecă să dorm când îl constat intrat în transă faţă cu "arta prozatorului român" la Virgil C. Gheorghiu, la I. Lăncrănjan) - ci *adevărul vehiculat*, cel alcătuit din abhoratele pe plaiuri mioritice *date cronologice* şi din *citate corecte* (tautologie - dar nu la români), care, nerespectate, falsifică, nu doar adevărul în general, ci şi "impresia" de valoare comunicată de astfel de istorici.

Duminică 24 noiembrie 2002

Am primit aseară o veste bună - de la Niculiţă: Victor Frunză, pe care l-a vizitat la editură, să-l ajute la "descuierea" **Sabinei**, a fost impresionat de **Alfabecedar** şi a promis că îl editează - «după Sabina». Aş fi preferat **Bonifacia, Din Calidor** sau **Butelii aruncate în mare**... Însă am înţeles: Frunză nu editează cărţi... polemice.

Luni 25 noiembrie 2002

(...)Niculiţă ne scrisese despre peripeţiile lui cu noua conducere a Nemirei. Editura care îmi datorează banii pentru **Scrìsuri** (apărută în 1999!). Actualul şef, unul Vlad Popescu, îi zice lui Niculiţă la telefon: «Da, da, vă plătim numaidecât, veniţi...», însă când el se duce la editură, ia-l pe Vlad de unde nu-i Popescu! Furios, Niculiţă i-a scris individului "o scrisoare de somaţie" - însă redactată în termeni atât de politicoşi, încât Popescul, român d-al nostru din moşi-strămoşi nu a înţeles ce vrea ăsta, cu ţinutul-cuvântului (mai ales că era vorba de bani daţi, nu luaţi)... - deci tot nu i-a dat (banii). Niculiţă ne-a întrebat dacă

n-ar fi bine să plătească un taxi cu o pancartă (prin care să fie cerute drepturile cuvenite) şi care să circule prin faţa editurii... A renunţat la ideea asta, ne-a propus o alta: un anunţ în *România liberă*... - în privinţa textului mi-a propus să-l redactez eu, că mă pricep la astfel de interpelări.

În timp ce eu... mă gândeam la textul de redactat, Ana i-a trimis lui Niculiţă o 'lectronică conţinînd o chestie fulminantă - i se adresa lui Valentin Nicolau, măgarul (geolog şi el), care acum e şef pe la televiziune ori la radio, sfetnic al lui Iliescu sau Năstase (nu Ilie, ăla-i simpatic...) în care-i cerea banii! Să ne dai, banii, hoţule! - nu voi fi citînd exact din scrisoarea ei, dar aceasta este - de decenii - esenţa. M-am amestecat în ciorbă şi i-am trimis Niculiţului varianta mea - în care, băiat-mare şi deştept-foc, o întorceam din condei, aducîndu-i aminte Hoţului Nicolau Valentin că a avut cu mine un comportament inadmisibil, prin minciună repetată şi hoţie pură şi simplă - "probabil din pricina acestor calităţi ai ajuns şef al Radiodifuziunii şi consilier al lui Iliescu", înfigeam eu - cu subtilitatea-mi legendară - pironul.

Niculiţă a răspuns: Nicolau nu este şef al Radioului, ci al Televiziunii; nu este sfetnic al lui Iliescu ci al lui Năstase - taman ca la Radio Erevan... Şi că aşteaptă un text... corect...

Pe aici pe undeva s-a petrecut petrecătura. Ana s-a supărat că am intervenit şi amendat textul - ce, nu era bun al ei cu: «Hoţule! Care mi-ai furat banii!»? De ce îl edulcorasem? - pe porci îi tratezi cu parul peste râturi, nu cu vorba bună - doar eu spusesem asta, de atâtea ori...

N-o mai văzusem de mult atât de pornită. Nu plângea - dar numai lacrimile lipseau. Şi, brusc, am (re-între-)văzut-o - când avea 5-6 ani şi un măgar de băiat mai mare îi luase o jucărie şi refuza să i-o restituie şi ea nu avea pe nimeni care s-o apere, să-l ia de urechi pe măgar şi să-l oblige să-i dea înapoi jucăria - aşa că nu-i mai rămânea decât să strige după el, cu neputinţă, cu disperare: «Hoţule! Care mi-ai luat...» - ce-i va fi luat.

Prima oară când avusesem "viziunea" eram la Breaza, unde aprovizionarea era dificilă şi nu (prea) aveam bani să ne cumpărăm de mâncare din localitate (climaterică, deci extrem de scumpă), stăteam în nădejdea bătrânilor ei care veneau săptămânal de la Bucureşti, încărcaţi. Se întâmplase o nepotrivire de program, şi nu veniseră când promiseseră - iar noi rămăsesem, nu neapărat fără alimente, dar cu puţine, pe care le economiseam la sânge - printre ele o bucată de caşcaval de vreo jumătate de kilogram, cu care spurcam mămăligile... Şi iată că Gică, un căinişorel vagabond căruia şi noi îi dădeam de mâncare, constatînd că de acea dată ne prefăceam a nu înţelege semnificaţia vizitei sale de curtoazie, a căutat singur prin casă, a dat de caşcaval, l-a şterpelit - şi a tulit-o! Ana l-a văzut şi a început să alerge

după el, prin grădină (gardurile - făcute de mine! - erau de nepătruns...), strigînd:

«Gică! Dă caşcavalul! Gică, dă caşcavalul, că n-avem altul!»

Dar Gică - Gică şi pace! - în cele din urmă a fugit pe unde intrase: pe portiţa întredeschisă.

Ana rămăsese - neputincioasă, nefericită. Nu plângea, dar glasul ei era ciorchine de lacrimi când îl interpela - în absenţă:

«Hoţule! Care ne-ai furat caşcavalul! Hoţule!»

Credeam că o îmbunez, dînd-o pe glumă copilărească:

«"Hoţule, măgarule,/ Ghiţă Bucătarule..."»

S-a mâniat pe mine - mânia a ţinut cât am numărat până la cinci. La şase a izbucnit în râs - nu va fi fost el din toată inima, dar nu mai era plâns.

Aşa am re-văzut-o cu textul ce urma să fie adresat măgarului Valentin Nicolau. În ochii şi mai ales în glasul ei se adunaseră toate nedreptăţile, toate jafurile, toate ticăloşiile pe care le cunoscuse şi ea, şi ea le fusese victimă de când ne luasem - mai degrabă la rău decât la bine, în urmă cu aproape patru decenii. Acest **Valentin Nicolau** era *doar unul dintre porcii-hoţii-ticăloşii din pricina cărora suferise şi ea - iar dacă rămânem doar la editori, să-i mai înşir o dată pe sârmă:* **Liiceanu, Sorescu, Papahagi, Viorica Oancea**... *Tot unul şi unul, nu* tâlhari din tată-n fiu, ci colegi-prieteni care, fără de ruşine, mă minţiseră, mă înşelaseră, mă furaseră - îmi făcuseră rău.

«Hoţule! Hoţule, care mi-ai furat banii!»

Nu ni-i furase - **Valentin Nicolau**, etern geolog, fost editor, actual consilier al lui Năstase, viitor ministru al culturii sub acelaşi (are toate calităţile unui ministru al lui Năstase!) - adică băgînd mâna în buzu-narul nostru. Ne minţise. Promisese, promisese, promisese - şi nu se ţinuse de cuvânt, să-mi plătească drepturile.

«Hoţule! Care, deşi au trecut trei ani, nu mi-ai plătit drepturile pentru **Scrìsuri**!»

Miercuri 27 noiembrie 2002

Citesc în *Le Nouvel Observateur* o prezentare a cărţii "Journal d'une crise - Correspondance de concert" tradusă de fidelul Bruno Monsaingeon (dealtfel, violonist într-un cvartet cu care Glenn Gould făcuse o sumă de înregistrări), adunînd o parte din însemnările făcute de pianist în timpul crizei traversate în 1977, la vârsta de 45 ani.

Nu a fost vorba de o "criză de creaţie" - sau nu în primul rând - ci de una... pământească, a păcătosului de trup, acela carele, nu doar găzduieşte spiritul, dar îl şi întreţine. Interesatul (Gould) o semnalează ca "lipsă de coordonare" - acesta fiind efectul pentru pianistul de el,

cauzele: durerile ascuțite, invalidante la încheieturile mâinilor, degete, coate, umeri... și în alte părți.

Recenzentul cărții, Jacques Drillon este un comentator extrem de avizat și nu doar de muzică. Se ocupă, nu numai de răceala, detașarea, înstrăinarea cu care Gould vorbește (în însemnările luate zi de zi, oră de oră) despre corpul său, astfel: "mâna"; "articulația"; "inelarul" - și nu, ca tot muritorul (suferitorul): "mâna *mea*", "degetul *meu*", etc. De unde concluzia lui (a lui Drillon): Glenn Gould își considera(se) corpul ca pe un instrument, nu doar de-muzică, ci, simplu: de-lucru: ca pianul, ca scaunul său legendar, scund, desfundat, rămas doar cu rama. Observă că, trecînd timpul și făcînd o mie de exerciții de recuperare, de reeducare a "mâinii", a "articulației"- și notînd meticulos "mersul terapiei", genialul pianist se apropie de sine, de corpul (totuși, al) său. Nu recunoaște "descoperirea", fiind el, nu doar insuportabil de orgolios, ci de-a dreptul infantil - însă începe să răzbată din scrisul său, cel materializat pe hârtie prin cuvinte, câte un "meu" zmuls din rărunchi.

Îl las pe Gould, mă (re)întorc la Eliade - dealtfel, am mai scris despre asta și nu o singură dată: el suferea de o artroză a mâinilor care îi provoca dureri atroce și îi interzicea să scrie. Încă de la penultima sa călătorie la Paris (în 1984?), vorbea de un tratament cu aur (instilații), mâna dreaptă fiindu-i protejată de un fel de mănușă-bandaj de culoarea pielei. Se plângea de faptul că durerile îl împiedecă, nu doar să scrie - adică să aștearnă pe hârtie rezultatul - ci nu îi mai mergea nici capul (nu citez, dau seama de mai degrabă un gest arătînd capul în pauza puncte-punctelor cuvintelor). Nu eram doar eu prezent; pentru a doua (sau a treia?) oară l-am întrebat dacă a încercat să scrie la o mașină (de scris), «chiar cu un singur deget; sau fără nici un deget, cu un creion ținut în pumn... Ori să dictați...» El, ca de obicei, s-a arătat interesat de ceea ce spuneau ceilalți, dar în curând s-a stins în: «E prea târziu pentru mine, scriitor cu stiloul...»

Nu am împărtășit nimănui teama că Eliade, nemaiputînd scrie ("operație" ne-mecanică, și nu doar una dintre fazele scrisului, ci făcînd parte din scris), are să moară. Și cum boala se ia, prin simpatie, cum și eu aveam un început de atroză (o puneam pe seama loviturilor primite peste dosurile mâinilor la anchetă, la București, în 1956-57, ultima oară la Zarca Gherlei, în 19 noiembrie 1958), am început a face exerciții de... digitație, ca la pian, pe dunga mesei și de... suplizare (?) a încheieturilor mâinilor... Și, desigur, exerciții de scriere - la mașina de scris - cu un creion ținut în pumn. Deasemeni repetam în introducerea hârtiei (întoarcerea carului nu-mi făcea dificultăți: aveam deja "tractorul", mașina mecanică de birou Olympia, ea are un braț de retur și sensibil și "generos", îl poți pune în mișcare chiar cu cotul). Cu

inima strânsă mă gândeam la Eliade - intuiam, știam: atroza nu se vindecă; cu bucurie vinovată mă gândeam la mine: pe mine invaliditatea mâinilor, a degetelor nu avea să mă prindă nepregătit: eu nu mai eram un scriitor (exlusiv) al stiloului: trecusem (cu dureri), printr-o lungă perioadă de... ambidextritate scriitorală, *și* la mașina de scris încă din 1970; toate cărțile din exil fuseseră "mașinàte"...

Iar când am aflat cumplita veste: că arhiva lui Eliade arsese, m-am gândit mai puțin la mâna criminală care făcuse să dispară probele în apărarea sa (antieliadismul nu începuse a se manifesta cu atâta virulență, nesfârșiții curajoși N. Manea și A. Berger, au așteptat să i se răcească bine cenușa), ci am exclamat, în prezența Anei:

«Moare!»

Și a murit. Cum să mai trăiești când nu mai poți scrie - tu, scriitor cu stiloul - după ce hârtiile tale au dispărut, însă nu într-o împrejurare "eroică" (o percheziție, o distrugere de mâna securității), ci în urma unui... neutru (!) incendiu?

Am mai scris: trecusem la mașina de scris, nu din dorința de a fi la modă - la modă, în 1970, în România, unde puțini prozatori o foloseau, eu cunoșteam doi: Titus Popovici și Ivasiuc? - ci din motive de...securitate-împotriva-securității. Un manuscris pierdut în tramvai, ori furat, ori confiscat de securitate era definitiv pierdut (chiar dacă încercasem să scriu cu plombagină, nu continuasem), pe când la mașina de scris "produceam" 2-3 exemplare simultan - pe care le puneam la adăpost în diferite locuri, iar unul (de obicei, primul, ca *ei* să creadă că e unicul) îl lăsam de sacrificiu...- de unde voi fi învățat acestă șmecherie de trei lulele, care însă mă pusese la adăpost de pierderea manuscriselor? Probabil de la vreun rus (Soljenițîn?), în nici un caz de la români: cine să fi făcut astfel: Titus Popovici? Ivasiuc?- ca să pună la adăpost, ce: còpii după rapoartele lor la Securitate? Și mai ales: să fi sfătuit și pe altul să facă? Ei cu gura lor personală?

Din nou la Glenn Gould. Drillon scrie că, din însemnările pianistului din timpul crizei reiese că Genialul descoperise - către sfârșit! - că instrumentul-corp nu era chiar străin de sine și că îi oarecum aparținea, măcar pentru că începuse (el!) a vorbi de mână ca: "mâna *mea*"... Numai că de cum durerile au diminuat, apoi au încetat, lăsîndu-l să pianeze (am evitat: "pianoteze" - care e altceva), cum a uitat! A uitat, Gould, nu doar faptul că mâinile, degetele, coatele, umerii aceia erau ai/ale lui, dar uitase și că uitase ceva.

Nu trag nici o concluzie.

Vineri 29 noiembrie 2002

Două scurte informații - dar ce informații!

- Din volumul co-tradus în româneşte din nemţeşte de Dr. Gheorghe Olteanu (cel care mi-l trimite): "Imaginea germanului în literatura maghiară" de Johann Weidlein, reiese că... Ilia Ehrenburg nu era el chiar original în îndemnul adresat soldaţilor sovietici de a-l urî pe neamţ şi de a o viola pe nemţoaiacă... Un citat ceva mai lung merită spaţiul hârtiic - de la pag. 90:

"La 31 iulie 1949, când Petőfi a fost omagiat la Budapesta drept cel mai mare bolşevic al vremurilor sale, elogiatorul, Horvath Marton a citat ultima strofă a acestei poezii ["Ujév napian" = "În ziua de Anul Nou"] afirmînd că poetul a dat expresia (...) urii sale împotriva imperialiştilor străini. Deoarece ştim că pe atunci el lupta în armata ungurească din Transilvania a generalului polonez Bem împotriva românilor băştinaşi şi a saşilor transilvăneni, răspunsul n-ar fi neapărat în favoarea lui Petőfi şi a maghiarilor. Horvath a relatat în continuare că poeziile lui Petőfi duşmănoase la adresa germanilor ar fi fost vârîte, în traducere rusească, în mâna ostaşilor sovietici, pentru a-i învăţa ura contra nemţilor. Că soldaţii sovietici s-au dovedit dornici de învăţătură o va recunoaşte oricine, chiar şi cel care nu cunoaşte «cele mai frumoase poezii» de Petőfi".

Câteva consideraţii (despre Petőfi) ale autorului:

"(...) poezia «Hai la războiul sfânt!», violent antirusească, scrisă între 20 şi 30 iunie 1849, la aflarea ştirii că Împăratul Francisc Iosif se aliase cu ruşii împotriva armatei de «revoluţionari» maghiari îl are ca autor tot pe Petőfi, aşa cum îl au şi frumoasele versuri nepolitice, precum şi cele de o cu totul altă factură, în care insultă regii, preoţii, popoarele, cerîndu-le moartea, în acelaşi timp se străduieşte el să-şi dovedească maghiaritatea" [el fiind rajk, sârb, pe adevăratul nume: Petrovici - n.m.]. (...) "lipsă de stăpânire şi de generozitate prin incapacitatea altfel decât gâlcevitor (?) pe adversar, prin pofta primitivă de a ucide şi nedreptate provincială. Printre apostolii urii, Petőfi, unul din cei mai periculoşi agitatori ai istoriei, merită cea mai mare atenţie, căci sămânţa răspândită de el într-un popor uşor de instigat a rodit în lucruri rele, în cele din urmă, oribile".

Fireşte, germanul Weidlein s-a ocupat de - după cum arată titlul volumului - de "imaginea germanului în literatura maghiară" şi nu de "colaterale". Astfel se tânguie că ungurii, feroci xenofobi îi urau de moarte (doar) pe nemţi - în general colonişti - şi trece în revistă literatura lor anti-germană (printre mâncătorii de nemţi aflîndu-se şi marele prozator maghiar Ferencz Herczeg, şvab, purtînd la naştere numele Franz Josef Herzog). Dar mai ales se plânge că la 22 decembrie 1945 (una mie nouă sute patruzeci şi cinci! - deci la şase luni după încheierea războiului), a fost şi el "deportat"... în Germania, ca toţi nemţii din Ungaria comunistă. Nu ştiu dacă autorul însuşi

foloseşte termenul "deportare" - de aceea m-a făcut să mă gândesc la soarta nemţilor din România, *deportaţi* întâi în Donbas, apoi, împreună cu "titoiştii" în Bărăgan. În scurta prezentare, Gheorghe Olteanu vorbeşte, corect, de *expulzare*. Nemţii din Ungaria fuseseră alungaţi *în* ţara lor de origine, expulzaţi, nu deportaţi (în româneşte apropierea nu este abuzivă: deportat-/în/depărtat... - am făcut-o în **Arta refugii**).

Fatal, fac apropiere de o altă carte, recent apărută: "Imaginea evreului în cultura română" de Andrei Oişteanu. Cele două "imagini" sunt tulburător de asemenea. Dintr-un motiv pe care îl văd a fi acesta: şi nemţii din Ungaria [nu i-am uitat pe cei din Basarabia, despre care am scris în **Săptămâna Roşie**] şi evreii din România erau veniţi; erau venetici. Ca orice străin de loc - în ciuda rămânerii, uneori secole de rândul, veneticul (aici nepejorativ, ci în sensul de origine, din greacă: străinul) rămâne de un egoism sălbatic, nu-l interesează soarta *altora*, deci nu vede, nu aude, nu compătimeşte cu băştinaşii sau cu alte etnii persecutate. El nu cunoaşte sentimentul *patriotism* în sensul bun al cuvântului, acela de a-ţi iubi ţara. Fiindcă el, fie nu are ţară concretă, pipăibilă - ca evreul, până în 1948 - fie consideră, ca germanul, că Faterland este Germania.

Am mai atins chestiunea insensibilităţii evreilor din România faţă de suferinţele ţiganilor - şi ei deportaţi în Transnistria, şi ei martirizaţi; a tăcerii îndârjite păstrată despre anul primei ocupaţii bolşevice a Basarabiei şi a Bucovinei - apoi, după august 1944, ocuparea întregei ţări şi instaurarea dictaturii bolşevice cu aportul decisiv al evreilor... Impunerea unicităţii suferinţei lor, deci monopolizarea atenţiei (asupra lor).

[În 1971, când eram mereu convocat de Zaharia Stancu, la Uniunea Scriitorilor pentru a accepta să scriu în Occident, editorilor mei că... nu mai vreau să-mi fie publicat **Ostinato** la ei, am asistat, martor tăcut - dar cu urechile ciulite - la frânturi de propoziţiuni, mormăituri, bodogăneli la telefon, din care înţelesesem: mulţi dintre scriitorii evrei erau supăraţi-foc pe Zaharia Stancu fiindcă "îndrăznise" să scrie şi să editeze o carte precum **Şatra** (şi despre ţiganii trimişi la moarte în Transnistria - dealtfel prefaţată de un evreu, S. Damian!). Cel mai gălăgios şi mai vehement era Baranga, el umbla pe la Răutu, pe la Crohmălniceanu, pe la Paul Cornea, pe la Nina Cassian cu "demascări", cu pâre şi cu cereri de a fi "oprită" cartea lui Stancu, pe motiv că... *s-a scris totul* despre lagărele din Transnistria - şi dădea titlul cărţii sale **Ninge peste Ucraina**...]

Am mai vorbit de insensibilitatea nemţilor (colonizaţi la începutul secolului al XIX-lea în sudul Basarabiei şi repatriaţi în vara-toamna anului 1940), faţă de băştinaşii români persecutaţi, deportaţi - cu adevărat, adică expediaţi în Siberia - împuşcaţi, fapte la care ei

asistaseră - cu nesimţire - vreme de două luni de zile: iulie-august.

Înţeleg că şi nemţii colonizaţi în Ungaria au avut/ au, dacă mai trăiesc/ aceeaşi privire monoocularä (!).

Vasăzică intelectualul maghiar de origine germană Johann Weidlein trăieşte bine-mulţumesc în Ungaria lui Horthy, apoi în Ungaria lui Szalosy; este martor, începînd din septembrie 1940, a ocupării Transilvaniei de Nord - şi nu se lasă impresionat de atrocităţile ungurilor faţă de români; nici de ale aceloraşi unguri faţă de slovaci, faţă de sârbi... Ajungem în aprilie 1944 şi nu întâlnim în scrisul său măcar o tresărire de oroare, de simpatie pentru *evreii a căror deportare începe atunci, în aprilie 1944*. Tragedia începe - ca pentru toţi coloniştii, pentru toţi străinii de ţară - abia când el şi comunitatea sa (dar numai a sa) începe a fi persecutată...

Ce să fac dacă mie îmi plac oamenii care au ochi de văzut, urechi de auzit - şi nu doar ceea ce se petrece în familia lor, în clanul său, ci şi primprejur?...

- A doua informaţie: în *Le Nouvel Observateur* (28 nov-4 dec. 2002) este publicată o contra-anchetă a evenimentelor din 23 octombrie de la Moscova (luarea de ostatici - gazarea lor de către eternii securişti ruşi).

Uite, eu, rusofob declarat, nu mersesem până la a bănui "mâna Moscovei" (bietul tata!) până şi în acţiunile comandoului cecen de la teatrul Dubrovka. Deşi îmi era la îndemână precedentul "atac cecen contra paşnicilor moscoviţi ruşi" de acum câţiva ani. Doar şi aceea se dovedise a fi o punere în scenă a KGB-ului, şi aceea tot sub conducerea Putinului cu ochi de peşte fiert (cel iubit peste poate de dobitocul de Bush junior, cel care, senin declarase că şi tată-său "fusese în informaţii" - nu doar atâta, ci condusese CIA!) - altfel îi spune acum, KGB-ului - să-i spună, eu tot la esenţă rămân.

Şi iată, au trebuit să vină nişte franţuji filoruşi (de la Marea Papară de la 1812), să explice că... prea fuseseră faptele neverosimile, ca să fi fost şi adevărate - începînd cu şeful comandoului, Baraiev, nu doar un tâlhar de drumul mare, criminal sângeros, dar cunoscut ca agent provocator al KGB! Nu mai înşir argumentele autorului anchetei (Jean-Baptiste Naudet), doar această amară concluzie:

Oricât de "vaccinat" mă credeam, ca basarabean, ca fiu al tatei, cel care vedea în toate evenimentele tulburi "mâna Moscovei", nu am mers cu bănuiala până... la a vedea şi în asta mâna bestiei. De ce?

Mi-a trecut prin faţa ochilor un început de răspuns coherent - dar l-am uitat.

De două zile nu mă simt bine. Nu este vorba doar de oboseala cumplită - asta ne-a invadat pe toţi ai casei, Ana spune că şi colegele ei de la Bibliothèque Nationale sunt bolnave de oboseală.

Sâmbătă 30 noiembrie 2002

Acest Nouvel' Obs'! Gauchist, antioccidental(ist), filosemit(ist), altfel tiermondist - până mai alaltăieri, nu ştiu până când, nu l-am mai răsfoit de mulţi ani. Pentru că Ana a fost momită cu nişte suplimente interesante, a făcut abonament - îl avem de vreo lună... Deşi acelaşi Jean Daniel este redactor şef, publicaţia s-a... reorientat...

Eu am amintiri amestecate: despre **Ostinato**, despre **Uşa... (Elles etaient quatre)**, despre **Gherla** - la rubrica literară apăruseră cronici favorabile în 1971, în 1974, în 1976 iar în 1977, pe când eu eram arestat, *N(ouvel).O(bservateur).* a publicat un reportaj semnat de Bernard Guetta, intitulat (aproximativ): "La Roumanie a connu deux tremblements: de terre, en 4 mars, et un tremblement des hommes: le mouvement pour les droits de l'homme initié par Paul Goma". Aşa se face că titlul în franceză al volumului de mărturii scris imediat după sosirea în Franţa a fost: **Le Tremblement des hommes** şi a apărut la Seuil în 1979. Relaţiile cu *N.O.* au fost schimbăcioase - Bernard Guetta a ple-cat, a ajuns redactor şef la *Le Monde* - le mai păstram datorită unui excelent prieten Philippe Ganier-Raymond [autor al volumului "L'Affiche Rouge", despre căderea - şi executarea, de către nemţi, a grupului de rezistenţi "Manouchian": datorită conivenţei între comunişti - de obedienţă rusească - şi Gestapo: Jacques Duclos, secretarul PCF şi "Le Camarade Roger", zis "Holban" - pe adevăratul nume Buchalter sau aşa ceva, evreu din Basarabia, kominternist şi NKVD-ist - şi care trăia încă acum 3-4 ani, la Paris şi dădea interviuri alături de Lilly Marcou - lungă paranteza, dar merită - cui nu-i place: să nu-i placă!] - ziceam de Duclos şi de "Holban" care i-au "dat", i-au livrat pe cei din grupul Manouchian... nemţilor - iar Holban-Buchalter l-a împuşcat cu mâna lui pe Davidovitz, un combatant evreu din aceeaşi formaţie, fiindcă acesta înţelesese care era "mişcarea" conducerii partidului comunist francez: colabora cu nemţii ocupanţi, iar prin emisarul Moscovei (Buchalter-Holban) cu... Gestapo-ul!

Ziceam că la un moment dat, din pricina unui "reportaj" greţos de prosovietic semnat de K.S. Karoll, m-am dus la redacţie cu Mihnea Berindei, ca să avem o explicaţie cu autorul... L-am cunoscut pe individ, nu ne-am înţeles deloc, deloc, el o ţinea pe-a lui, într-un discurs de activist de pe la Simbirsk-pe-Amur. Spre marea surpriză a mea, peste decenii, acelaşi K.S. Karoll a semnat recent (numărul din 31 oct. 2002) un reportaj din Cecenia - imediat după evenimentele din 23 octombrie de la Moscova. Măgarul: scria... ca noi!

Doamne, că multe minuni se petrec pe lume - una dintre ele fiind aceasta: pe K.S. Karol l-am cunoscut prin anii '80, când el pretindea că era matur în anii ocupaţiei germane a Franţei, deci, atunci avea cel puţin 60 ani - ceea ce înseamnă că acum are peste 80!

Înapoi la cealaltă surpriză intitulată "Contre-enquête sur une agression antisémite" şi semnată: Sophie des Déserts. Despre ce este vorba?

Pornind de la informaţia difuzată şi reluată în presă: "Elèves juifs molestés dans le 13e arrondisment de Paris", această publicaţie (fost) filosemită ajunge la concluzia demnă de cel mai vestit banc de la Radio Erevan:

Nu elevii evrei fuseseră molestaţi de evrei maghrebini - ci... din contra: arabii au fost agresaţi şi bătuţi (mai ales zgâriaţi!) de evrei; nu elevii de la şcoala de meserii - frecventată şi de câţiva maghrebini - au dat alarma şi au chemat poliţia, ci, tot din-contra: elevii şi profesorii evrei - *înainte de a avea loc "încăierarea"*; nu elevii evrei au fost interpelaţi de poliţie ca agresori - ci elevii arabi (au fost reţinuţi câteva zile, puşi sub acuzaţie, în curând va avea loc procesul); poliţia şi justiţia nu a ţinut seama de declaraţiile arestaţilor (arabi), anume că ei fuseseră victime, nu agresori; că nici nu ştiau că "ceilalţi" sunt evrei - nu purtau kipa; "agresaţii" evrei au refuzat să facă declaraţii individuale, doar direcţia şcolii lor a făcut o plângere "pentru act rasist, antisemit".

O asemenea anchetă nici chiar *Le Figaro* nu ar fi îndrăznit să iniţieze, să publice rezultatele.

Ce să se fi întâmplat cu Jean Daniel şi cu ai săi? A îmbătrânit? Sau, îmbătrânind, s-a apropiat de moarte şi încearcă să-şi facă iertate multele şi grelele sale păcate? Acum se plânge că el (tocmai el!) este tratat de... antisemit, fiindcă a permis publicarea unor reportaje despre suferinţele palestinienilor băgaţi în sârme de israelieni...- el care, de la patuzopt, neicusorule... Ei, da: însă când erau trataţi de antisemiţi Raymond Aron, Alain Besançon, Esther Benbassa, Charles Enderlin nu numai că nu intervenea, să-i pună la locul lor pe "Studenţii Evrei", dar punea gaz peste foc, el cu pana lui, pretinzînd că "acuzaţii" sunt vinovaţi că nu păstraseră... un "echilibru-al-adevărului" în lucrările lor, văzuseră "numai petele, nu şi luminile..."- păi să nu auzi glasul prietenului Sami Damian, profesor de realism-socialist şi apărător al victimelor (doar evrei) în România cea antisemită de călăii: Eminescu, Haşdeu, Mircea Eliade, Marin Preda, Ţoiu, Alexandru George...?

DECEMBRIE

Duminică 1 decembrie 2002

Nu-i o zi de început de lună, fie aceea şi ultima din an. Cum nu pot schimba calendarul, mă supun lui.

În ciuda lipsei de informații - și scrise și orale - îi simt pe ai mei confârtați scriitori și jurnaliști într-o situație oarecum inconfortabilă, din care însă vor ieși cu brio și cu nesimțire, mai ales că au ei alte griji, alte preocupări, mult mai culturale - infinit mai morale.

Vorbesc de cartea mea, **Basarabia**. Au trecut două luni de la apariție, unii dintre adrisanții volumelor cu dedicație mi-au confirmat primirea, dar, vorba ceea: voi fi scris eu cartea în mult-timp, însă dac-aș ști cât de *foarte-mult are să le ia lor ca să o răsfoiască*: o dată, de două ori, apoi să o pună bine, în vederea cititului; dar să răspundă? să scrie la vreo revistă, profesionalniciștii noștri cei dragi...? Și mai mulți - mai ales: multe - s-au ascuns după degetul împrumutului: «Un prieten mi-a zmuls cartea din mână și a dat-o în jur - a auzit de ea și e foarte interesat...» - ceea ce ar trebui să mă bucure, dacă nu m-ar întrista: eu visam un răspuns de la adrisant, nu de la prietenul prietenului adrisantului... Cu atât mai vârtos cu cât mai târziu s-a adeverit temeiul dorinței mele: persoana în chestie a acceptat să scrie despre cineva care... *îi era necunoscut, nu mai auzise de acela (de unde să știe ce-a* făcut, ce-a dres - mai ales ce-a turnat?) - dacă ar fi citit dincolo de pagina 12 din **Basarabia,** ar fi știut; iar dacă tot ar fi scris despre Ed. Reichmann - la sugestia extrem de creieratnică a Martei Petreu - măcar ar fi făcut-o în deplină cunoștință de cauză.

Ah, cunoștința-de-cauză la Român! Cea reactivată acum 11 ani de Negoițescu prin cartea sa - și moartă pe loc... Negoițescu, alt păgubos ilustru!

Nici o publicație nu a dat seama de apariția ei în vreo notă de lectură. Nici măcar în vreun anunț: "A apărut...cutare carte". Spre surprinderea mea singurul periodic care a semnalat (prin "Interimar") - negativ - publicarea, (în *Viața Basarabiei),* a fost... *Adevărul.* Ceva mai târziu același organ, prin peana tovarășului C. Stănescu (doar pasajul cu Wiesel, însă bănuiesc motivul curajului scînteist: avea, în text, acoperirea unei personalități: Eugen Ionescu) a pomenit - ne-negativ - **Săptămâna Roșie** - cea din *Vatra,* dar nu și cele din *Jurnalul Literar* și cea din *Viața Românească.*

Bine spunea Ana Maria - care va fi știind ea ce spune:

«Pentru cele din urmă delicte literare: **Basarabia** și **Săptămâna Roșie** - și mai deranjante, fiindcă scot la lumină adevăruri istorice, documentate, pe care înainte de tine nimeni nu a îndrăznit să le pună pe hârtie - nu evreii au să te mănânce, pentru "antisemitismu-ți fioros", ci antievreii care pozează în nesfârșiți iubitori de evrei: «Mânca-i-ar mama să-i mănânce!»... (nu totdeauna ca să-i flateze direct pe Fiii lui Abraham, ci ca să bata șaua, să înțeleagă iapa americană și să le dea în continuare călătorii, burse, dolari) - de tipul Liiceanu: "Sebastian, mon frère...", Manolescu: "Eu, antisemit? - din contra!". Adameșteanca, Pleșu, Antohi, Mircea Martin, Ștefănescu, Mihăieș, Dimisenii...

«Pretinzi că fraţii mei goi au să mă atace? Ei cu gura lor?» întreb.

«Nu. Pretind că fraţii tăi goi n-au să se atingă de tine. Situaţia le convine din două motive: ei pot continua să te tacă, aşa cum începuseră a te tăcea după ce Monica lansase cuvântul de ordine: «Goma e contestat»...; apoi le convine pleaşca: să facă evreii treaba asta - în locul lor! La o adică ei vor pretinde că nici usturoi n-au mâncat, nici n-au auzit de întâmplare... Ba chiar că ei nu sunt de acord cu pedepsirea ta... Apoi evreii au experienţă, antrenament în lichi-darea antisemiţilor ca tine...».

Aşa o fi - vorbesc de analiză... Numai că eu nu sânt Isaac să mă las înjunghiat de Avraam ca un berbec, fără împotrivire.

Îi simt pe "colegii" de la Bucureşti tremurînd de excitaţiune:

«Acum să vedeţi, fraţilor, cum or să-l execute ovreii pe Goma! Or să-i taie capul pentru ce le-a aruncat în faţă - auzi, la el: "Voi, evreii aţi fost, înaintea noastră, persecutori! Voi aţi belit români, începînd din 28 iunie 40 - noi v-am belit abia după un an..." Sigur, ăsta-i adevărul, dar ăsta-i adevăr de spus în faţă, ca un bou?; cum a făcut tot el în 1997 când a publicat **Jurnal I-II-III**? Şi cum să te legi de ovrei, chiar slujindu-te de adevăruri orbitoare?, nu ştii că ei dictează, nu numai finanţele, presa, cinematograful - dar şi adevărul? E-he, Orwell, ştia el ce ştia..., la ovrei se gândea când a imaginat **1984**. Ovreii îi manipulează pe americani, în toate... Or să-l decapiteze pe Goma, nu cu toporul, ci cu lama de ras, ca să dureze plăcerea... Ştie careva când o să aibă loc execuţia, că nu mai am răbdare: mâine?; poimâine? Ei, da, ovreii nu se grăbesc, întâi se pregătesc bine-bine, ca pentru un spectacol, pentru o piesă de teatru, mai degrabă ca pentru un război-fulger: fiecare ostaş învaţă rolul, partitura scrisă la Centrala de la Tel-Aviv, urmînd a fi recitată după scenariu, la semnalul convenit, de la Bucureşti, de la Paris, de la Praga, de la, ba de la New York, de la Cluj, prin Poeta Apostrufică, nepoata lui Ianoşi, mătuşa lui Manea, verişoara lui Reichmann, cumătra lui Cosaşu... - întru eficace hărţuială... Simultaneitate în atacuri şi nelăsare să deschidă gura a celuilalt - aşa au făcut ei totdeauna: au atacat în haită, concertat şi concentrat, focalizat pe ţintă, o secundă, un minut, hai o săptămână,nu ca noi: un cioban, cu bâta, azi, altul peste cinci ani, că şi-aşa suntem noi eterni...»; şi:

«Iar s-a băgat Goma ăsta în faţă, în loc să aştepte să pornească acţiunea un scriitor adevărat, unul de valoare, cu adevărat reprezentativ pentru breaslă - ce eu n-aş fi putut scrie un pamflet pe tema asta?, e-he, mult mai virulent!, mai ales că aveam acces la arhive, ştiam totul-totul despre evrei încă de pe când scriam romanul despre Ip... după reproşul lui că nu am scris încă "cealaltă faţă a **Străinului**", adică ce ne făcuseră ungurii nouă, măcar de la ocupaţia din septembrie

'40... - *vreau să spun: pe când lucram la*... scenariul pentru filmul care a devenit povestirea **Moartea lui Ipu**...» (nemuritor citat din rostirea, în 1973, a nemuritorului decedat Titus Popovici); și:

«Așa a făcut și în 1968-69 când și-a trimis în Occident pișăcioasele lui scrieri, ca alde **Ostinato**» (citat din încă-nemortul C. Țoiu, în 1999, în *Cotidianul*); și:

«A pornit-o singur, (ca) cu drepturile omului, în '77, nu m-a așteptat pe mine, să conduc eu acțiunea și nu a ținut cont de sfaturile mele înțelepte: să atace sistemul, nu persoana lui Ceaușescu!» - vezi-l, tot acolo, pe N. Breban în 2001;

«A făcut și cu evreii, ca un oportunist idealist ce este el!» (după Țepeneagul cu același nume, în același... cotidian, adineauri, în noiembrie 2002).

Luni 2 decembrie 2002

Îmi scrie Niculiță că la o ședință a Uniunii Scriitorilor Daniel Bănulescu a propus reprimirea nominală a scriitorilor exilați, excluși după "rămânerea" lor în Occident. La care i-a răspuns Prelipceanu:

«Au fost reprimiți în bloc - și cu asta, basta, nu mai discutăm!»

Bocăncosul Prelipceanu! Eu credeam că, handicapat cum este, de veacuri, de putoarea propriilor obiele sufletești, își face jocurile pe ascuns, cât mai pe sub masă, la distanță rezonabilă de nările confârtaților... - dar el iese în față, probabil ca să-l scutească pe Uricaru de 'nițiative cerătoare de pestemăsuratice eforturi cerebrale... Ce jeg-de-breaslă! Ce prelipcenitate scriitoricească! Ce demn reprezentant al rapănului "intelectual" carpatin este Nae! M-am tot întrebat, de când am avut imprudența să dau mâna cu el, acum multe decenii și am întâlnit o macră umedă, rece: după nume pare fi basarabean - chiar o fi, de ce nu, vorba lui Barbăneagră. Doar și Preaspurcăciunea Sa Plămădeală e basarabean!; și Aurel Dragoș Munteanu, ciomăgașul cu papion se declarase basarabean; ca și Păunescu - ce să mai zic de limbricul de Țucu Constantinescu, 'Milu Blandianei, consiliat de cine știe care cretin să se laude că s-a născut la Tighina, deci e basarabean... Mare scofală! Și dacă se năștea în tren: era trenean get-beget? La patru milioane de minoritari, vorba lui Coposu, treacă și câteva mii de chelneri ca Nae Prelingeanu; și debili, (nativi din Argeș), ca Emilul vostru cel binemeritat...

Niculiță adaugă comentariul lui Daniel Bănulescu: dacă ar fi insistat (el, Bănulescu), adunarea ar fi votat pentru, fiind ea favorabilă... Măi, să fie! Ce bravă a devenit adunarea aceea - atât că nici ea nu știa. În locul lui (al lui Niculiță) l-aș fi întrebat pe Bănulescu: De ce n-ai insistat? Ei, de ce... În România nu se pun astfel de întrebări ofensatoare la adresa mimozelor carpatosubtransdanubiene...

Ieri au învins ruşii la tenis. Surpriză. Elţîn, prezent, aplauda din toată moaca lui de bosiac votcangiovnic - fireşte, numai isprăvile alor lui. Dealtfel nici franţujii de ieri nu au meritat aplauze. Jale mare în rândurile naţiei franceze: auzi: să piardă Cupa Davis, după ce taman îl introduseseră pe Alexandre Dumas în Panthéon! Logică... română! (...)

Marţi 3 decembrie 2002

Anca Haţiegan mă anunţă că a scris o scurtă proză, "un răspuns la B&F (...) pentru preluarea/ purtarea vorbei": B&B(alerina).

În aşteptarea originalului, cuvântul "balerina" mi-a *clopoţelit*, amintindu-mi că... uitasem să notez o extraordinară întâmplare televizuală de acum o săptămână (sau două?) de pe mereu excelentul canal Arte. A fost transmis în direct de la Lyon un festival de dans. Unele "bucăţi" era bune, altele foarte bune. Iar una: extra/ordinară. Lucrarea (am zis bine: lucrarea) unui cuplu de artişti chinezi din compania cutare (o silabă: Tai? Wan?) din Taiwan...

Credincios păcătoasei mele naturi povestaşe, în primul moment am fost tentat să naraţionez "conţinutul", să "prezint subiectul"... Am reuşit să mă împotrivesc, ţinînd-contra din toate cele patru copite: ce este de povestit într-o... poveste de dragoste? În aceea nu contează atât ceea ce se petrece, cât cum se petrece, în acel *cum* de căutat fiind esenţialul: iubirea dintre o fată şi un băiat; "subiect" clasic, linear, arhicunoscut: un-băiat-iubea-o-fată; ei se întâlnesc; ei se iubesc (o eternitate) - ei se despart - deocamdată, sperăm cu toţii...; totul preţ de zece (şi dacă douăzeci?) de minute.

Ea: chiar prin fardul gros, tencuitor al obrazului se arăta a fi ceva mai puţin ne-vârstnică decât partenerul; el: sensibil mai înalt, probabil nu ar fi avut aerul de mai-tânăr, ba chiar de adolescentric, dacă buza superioară nu i-ar fi fost mult avansată (ca la copiii care au plâns mult; şi ca la cei care încă-şi mai sug degetul). Oricum în ochii (şi în inima mea) era semnalată o oarecare distonanţă între trupul atletic şi căpşorul de efeb - ce să mai vorbesc de buza de sus, infantilină (eu însă, iubitor de... disonanţe, m-am complăcut în omenescul din zeesc). Fiindcă cei doi coborau, nu din munţii Chiungyam Shanmo (am copiat denumirea de pe o hartă şi bănuiesc un pleonasm: shanmo însemnînd... munte) ci din Olymp - în ciuda machiajului tipic, accentuînd migdala ochiului.

Foarte important: pata de culoare (roşu-sânge) purtată de amândoi sub ochiul stâng, precum şi "crăpăturarea" buzei de jos prin patru linii verticale - dar nu la mijloc.

Tot foarte important: ambii purtau pe cap un fel de coroniţă suplă, suport al cozilor (natelor, gâţelor), multe şi subţiri şi mătăsoase,

ajungînd până mai jos de pământ (va fi avînd un nume, dar eu, chiar de l-am mai văzut - la dansatori incaşi, africani - nu ştiu cum se cheamă). Tentaculele de mătase neagră jucau un rol de prim plan: de a multi-plica numărul braţelor, picioarelor şi în acelaşi timp de a urmări relieful corpurilor, de a le mângâia, de a le proteja, învăl(u)i.

Şi cu asta, gata. Am terminat descrierea, nu doar a accesoriilor şi a machiajului, ci a totului. Fiindcă restul... Restul e... film cu încetinitorul - dar nu filmul, care poate fi ralentizat (mecanic) ci ei, cei doi.

Somn. Apă. Vis, acvariu. Lentoare neumană. Performanţă peste puterile unui pantomim: ridicarea din poziţia culcat în cea din genunchi are nevoie de cam două minute (120 secunde). Fără "paliere de odihnă"; fără zdruncin - numai curgere.

Cu atât mai somn, mai vis, cu cât nici Ea nici El nu deschid ochii. Totul se petrece îndărătul pleoapelor şi în interiorul învelişului numit: piele. Şi, încă o dată: nu ceea ce se petrece rămâne - ci: *cum*...

Fereastră deschisă spre lumea fermecată - cea inexistentă.

Au fost momente în care am regretat că nu am magnetoscop, să-mi re-trec "dansul". Curând mi-a pierit şi regretul şi dorinţa. Mai bine aşa: re-vederea ar fi stricat ceva; totul. De unde să fiu sigur că ceea ce văzusem la televizor nu era o proiecţie a mea, pentru mine, mai degrabă dorinţă decât materializarea ei, de-consum?

Graniţa între erotic şi pornografic: extrem de mişcătoare, nesigură, greu de trasat - şi mai greu de respectat. Fiindcă iată, "povestea de dragoste" trăită de un chinez şi de o chinezească avea destule momente care te trimiteau la cele mai explicite poziţii, nici măcar din Kama Sutra, ci de-a dreptul din extrem de tristele, trivialele, înjositoarele, "scene de sex" contemporane - însă... însă...

...Însă vulgar, pornografic nu este ceea ce face o pereche în intimitate, ci ceea ce traduce ochiul meu, lipit de gaura cheii, violînd intimitatea. Asta în ceea ce se vede; însă în ceea ce se aude/citeşte... În lumea cuvintelor, dacă spun: un bărbat şi o femeie se fut, mă exprim dur, crud, aspru - şi definitiv nepoetic; dacă spun că aceiaşi se regulează, devin iremediabil compromis prin trivialitate, tocmai pentru că încerc să o spun ocolit; însă dacă spun că un ea şi o el (nu întâmplător am intervertit sexele) se iubesc, fac dragoste, se au bine, şăd - ca la noi, în Basarabia - atunci mă păstrez în frumos şi în adevărat - şi în dragoste - chiar dacă nu şi în real.

Să fie arta varianta, nu cenzurată, dar sigur: cu-gândul-la-spectator (cititor, consumator) al autor-interpreţilor de a "prezenta" ceea ce este prezentabil (şi fără a falsifica)?

Mi-am adus aminte că încercasem, prin cuvinte, să prind un astfel de moment de iubire (nu de dragoste!) lentizată, lichidizată, în **Sabina** - a doua parte, cea care va fi, în sfârşit, tipărită la anul, de

Victor Frunză - cea pe care Nicoleta Sălcudeanu o citise în manuscris şi din ea chiar reprodusese în volumul său, **Graffiti** pasajul cu lumina acvarizată. Varianta mea rămânea însă departe de ceea ce am văzut la cei doi chinezi (au să fie adevărat că în viaţa de toate zilele sunt mamă şi fiu?)...

Aşadar, în cadrul acestui festival s-au produs diferite companii; au fost prezentate piese interesante, piese bune (cu toatele din cale-afară de zgomotoase - desigur: chiar vizual: de ce-i vor fi grăbind atâta pe interpreţi regizorii, coreografii, ei care-şi zic: producători de frumos?; ca să urâţească, să zgomot-furiască ceea ce au început?; ca să nu băgăm noi de seamă că, la urma urmei, ei nu au nimic de spus decât... nimica - din pricina asta acopere golul cu urlete, cu agitaţie convulsivă, cu zvârcoliri?) - şi chinezii.

Ceea ce au exprimat ei nu intra în categoria dansului, nici a pantomimei, nici a nimic din ceea ce am văzut. Dar am văzut!

Miercuri 4 decembrie 2002

A fost liberat viceprimministrul Ceceniei, cel arestat de danezi la cererea lui Putin şi venit la Copenhaga în octombrie, la un congres care urma să dezbată exact războaiele din Cecenia. Justiţia Danemarcei a explicat: "probele" furnizate de ruşi anume că cecenul ar fi fost terorist nu sunt de luat în seamă. La care ruşii au contra-explicat ruseşte: că ei nu l-au acuzat pe cecen de terorism activ, ci de "posibilitatea de a fi în legătură cu teroriştii..." (celebra "potenţialitate de a fi duşman", cunoscută bine nouă, celor din Est). Bineînţeles, ruşii sunt ruşi, deci mincinoşi: niciodată nu vorbiseră de vreo "posibilitate", ci de... certitudine. Însă ticăloşia ruşilor nu va putea vreodată justifica laşitatea danezilor care l-au întemniţat pe Ahmed (doar prenumele i-l ştiu), doar rezemîndu-se pe un denunţ calomnios.

Îl locul lui, aş da în judecată statul danez. Dar cecenul Ahmed va fi el un om liber? Sau rămâne pe mai departe un fost cetăţean al Marii Uniuni Sovietice?

(...)

Vineri 6 decembrie 2002

De două zile nu i-i bine vacii noastre: va fi răcit ca tot domiciliatorul Parisului: tuse, febră, dureri musculare. Nimic grav. Dar plictisitor peste poate. Am şi un fel de migrenă care mă sâcâie, mă scoate din fire... Vorba consăteanului meu din Lăteşti, Sipoş: «Dom'le, am o migrenă la cap, ceva de speriat!». Cum va fi trăit o viaţă întreagă, sever-migrenosul-la-cap Virgil Ierunca? Rău.

Şi uite: nu i-am mai văzut pe Monici de (aproape?) zece ani. Nici ei nu o vor fi ducînd pe roze. Vorbesc, desigur, de laturea ne-materială.

Sunt, chiar şi ei, din ce în ce mai puţin solicitaţi de reviste, tot mai rar vizitaţi de foştii protejaţi deveniţi protectori ai lor (Liiceanu, Manolescu, Adameşteanu) iar în bilanţurile "rezistenţei" la român nici măcar nu sunt pomeniţi. Adevărat: ei înşişi nu au fost victime directe, nu au cunoscut închisoarea, nu au fost agresaţi, acolo, în ţară, de Securitate - dar aici, în exil? Nu a fost bătută sălbatic Monica, în 18 noiembrie 1977, cu două zile înainte de sosirea mea în Franţa?, nu a fost comandată execuţia lui Virgil securistului Bistran (al câtulea din clanul securiştilor clujeni?). Măcar dacă Ecaterina Bălăcioiu, moartă la Văcăreşti, aruncată la groapa comună, va fi avînd un semn de-amintire în Memorialele Blandienei - protejata de căpătâi a fiicei sale, Monica Lovinescu.

Ei, da, am fost de la început ostil ideii de "Memorial". Chiar de mă voi fi aflat în ţară în timpul nenumăratelor colocvii, conferinţe dezbateri - nu m-aş fi dus. Ca să fac, ce?

Să mă aşez la "prezidiu", cot la cot cu Jelelea, căpuşă răufăcătoare-falsificatoare de istorie, adăpîndu-se numai din izvorul dezinformativ al Securităţii, prin jegul Pelin? Alături de un limbric viermă-noso-veninos, complexat de propria-i laşitate dinainte de 89, care şi-a tot căutat vocaţia, pe după... tufişul amintirilor-desprerezistenţa-culturală, dar şi când a găsit-o! (în noiembrie 1999!) - ca Mircea Martin (atâtea cuvinte rele, ca să traduc supriza pricinuită de cineva pe care îl consideram cel puţin prieten, iar el m-a atacat pe la spate, în două numere din revista *22*, cu argumente, nu atât debile, cât false, mincinoase)?; să o ascult cu sfinţenie pe Blandiana (autoare a volumului **Persoana întâi plural**, adunînd versuri adânc-plecate partidului - partidul lui Gheorghiu-Dej, cel din 1964, cel care-l băgase pe tată-său în închisoare - copiind "destinul" altui ardelean: pe când Paler-senior asuda sânge la Canal, ca tot Rumânul, Paler-junior, cu grad de "jurnalist" agerpresist - ajunsese şi la Roma, de unde a fost expulzat, bănuit de spionaj pentru sovietici, fusese şi la Budapesta, în 1956...) - mi-am recăpătat suflul şi m-am întors la imaculatra Blandiană: cea devenită de profesie "deschizătoare de dezbateri" despre *suferinţele noastre* - nu ale sale, eternă profitoare; *ale noastre*, nu ale *lor* - pluralul trimţînd la "dânsul" reporterul Rusan Romi jurnalist antiamerican-pe-banii-americanilor. Aşadar să stau nemişcat şi să o ascult politicos pe "rezistenta" Blandiana re-povestind suferinţele cumplite la care o supuseseră comuniştii bestiali, persecuţiile oribile, interzicerea ei, o poetă atât de mare, de a publica *o eternitate de şase luni de zile!*, vă daţi seama? Sărăcuţa sertaristă, cum o căinase Monica Lovinescu, fabricanta "Anei Ipătescu a zilelor noastre", împreună cu S. Damian, purtător de poşetă a celei care fusese tot timpul o colaboraţionistă inveterată a regimului comunist - servicii

pentru care a fost împărăteşte răsplătită cu călătorii în toate ţările, cu bursă Fullbright şi bursă Herder (am zis bine, fiindcă *Bucureştiul cerea,* iar *occidentalul* - turc contemporan - *plătea*)?

Care, *noastre,* când Blandiana şi cu Rusan, actualii promotori ai Memorialului Suferinţei Vesele (ochiadă în direcţia escrocului, calpuzanului Wiesel cel amator de Săpânţă), ai Mauzoleului Neruşinării Naţionale se "documentau" prin America? - în timp ce eu, de-o pildă, eram interzis ca scriitor, apoi dat afară din slujbă, apoi arestat, apoi anchetat "la Rahova", apoi silit să-mi părăsesc ţara? Care, *noastre,* când Blandiana, cea care debutase cu un volum întreg de poezii pe-linie, dar ce linie!, demne de o fiică de deţinut politic anticomunist! - făcea, atât la restaurantul Casei Scriitorilor, la domiciliul bucureş-tean, cât şi la casa de la ţeară (de la Comana, lângă Bucureşti) onorurile mesei tovarăşului Gogu Rădulescu odios aparatcik şi notoriu diversionist de stat şi de partid, vizitat cu asiduitate şi de alţi directori-de-opinie, care, ca şi ea, după 1989 au făcut carieră de mari "anticomunişti": Buzura, Dinescu, Manolescu, Zaciu, Dimisenii?; Blandiana, campioană absolută la minciuni (dacă boi de români, chiar cei care cunosc adevărul, nu-i zic nimica...), cea care pretindea că în vara anului 1989 este "arestată la domiciliu" păzită de un miliţian care nu-i permite să iasă (păi dacă era arestată-la-domiciliu! - găselniţă folosită şi de Mircea Dinescu, pentru a-şi descrie Închisorile Sale sub Ceau-şescu), când fiorosul Cerber păzea... casa lui Gogu Rădulescu - de vis-à-vis, şi nu..., ca să zic aşa, vis-a-vis-a...(o ştiu de la Gellu Naum); Blandiana cea pe care Monica Lovinescu mă tot îndemna să o bag în PEN Club, fiindcă "are domiciliu obligatoriu, sărăcuţa"), dar îmi transmitea condiţia pusă de sărăcuţa persecutată: numele meu să nu apară în comunicat; Blandienii cu acelaşi nume, doi, care bântuiau planeta, călătoreau peste tot, în timp ce colegi de-ai lor, cu nimic mai puţin scriitori ca Grigurcu, Dimov, Valeriu Cristea, Marcel Mihalaş (în mod abuziv mă introduc şi pe mine) nu puteau beneficia măcar de cate-goria cea mai de jos a călătoriilor prin Uniunea Scriitorilor: URSS, vai, locul naşterii noastre, ca basarabeni...

Care *suferinţă* a lor?: cea "împărtăşită" cu mine - de pildă la 13 aprilie 1977? Când eu mă supravieţuiam în beciul Securităţii de pe calea Rahovei, iar Blandiana (ca şi Zaciu, ca şi Manolescu, ca şi Buzura, ca şi Sorescu...) - cu toate că ştia foarte bine unde mă aflam eu, "colegul, confratele"ei, şi pentru ce anume, a votat (şi ea) excluderea confratelui-coleg din Uniunea Scriitorilor, pentru "trădare de ţară"?

Şi mai ce? N-o fi vrînd, ca supliment şi cheia de la cassa cu bani? (să nu spun vorbă mare: a şterpelit-o şi pe aceea, cu tot cu Ostap

Bender - dată dracu', fata popii Coman!; cum cade ea totdeauna în picioare, ai zice: o adevărată blandiană!).

În paginile trimise mai deunăzi de Anca Hațiegan se află și un reportaj de la ultimul spectacol sunet-și-lumină al Colocviului de la Sighet, 2002 (presupun că este în curs de publicare). Citez din episodul cinei de la restaurantul hotelului:

"...mă trezesc la un moment dat, izbucnind: *Ce bine trăim noi pe seama lor!* (...) Dana Țăranu [fiica fostului deținut N. Mărgineanu, psihologul, soție a compozitorului Cornel Țăranu - n. m.] șovăie, retrăgîndu-se în ea pentru câteva secunde, apoi hotărăște: *De ce? S-ar fi bucurat foarte tare să ne știe aici... Că nu i-am uitat...* Fie!" (sublinierile marchează replicile și aparțin Ancăi Hațiegan).

Însemnările (am fost tentat să scriu, neofensant: "mâzgălelile") unei copilițe - deși nu este vorba de vârstă, ci de prospețimea antenelor cu care ea pipăie și învață lumea, ca cel mai tânăr dintre colocvioți - au concentrat în o singură frază esența "problemei", prin proposta ei, de copil încă, și riposta - dealtfel, blajină, plină de înțelepciune, a unei persoane de vârsta mea și care, în copilărie și în adolescență suferise cumplit din pricina tatălui ei, închis.

Eu, etern perdant, păgubaș prin vocație merg cu/pe proposta inocenței (*«Ce bine trăim noi pe seama lor!»*), nu vreau în ruptul capului să am de a face cu riposta cea moale, chibzuită, înțeleaptă-de-veacuri - care trage concluzia (ei) și dă tonul (lor, al supraviețuitoriștilor) pentru viitoarele "adevăruri-de-acceptat".

Dacă nu aș ști că A. H. este mult legată de Dana Țăranu, i-aș comunica ceea ce am mai scris-scris-scris, repetat-repetat, ceea ce știu eu și știu toți *ai mei* - și încă nimeni și nimic nu m-a contrazis - despre deosebirea, ba chiar opoziția dintre un (fost) deținut și (câte) un membru al familiei sale: soție, frate, copil - chiar persecutat la sânge, însă neîncarcerat. Dar am eu oare dreptul să deflorez sufletul unui copil care crede că tot ce zboară e și drept - nu doar frumos-sclipicios?; am eu dreptul să violez inocența în materie de morală generală a unei minore, luînd-o de ceafă și dînd-o cu nasul prin realitatea-reală?; s-o oblig să privească acolo unde-i arăt eu noroiul, putoarea, scuipatul, latrina, urâtul - și cerîndu-i să și accepte adevărul-meu?

Al-meu, o fi; dar va fi el și adevărat? Și ce fac oamenii cu un astfel de adevăr-adevărat?

Frumosul *ți se* descopere: adulții li-l arată copiilor, li-l explică;

Urâtul - și adevărul - se descopere de unul singur.

[Familia noastră a fost alcătuită din trei persoane - mari și late - toate trei cu pușcărie, tata cunoscător și al Siberiei... Cu toate acestea, față cu arestarea mea (apoi procesele, apoi așteptarea...) ei, deși foști pușcăriași și actuali basarabeni ("actuali basarabeni" are înțeles de

eternitate, chiar dacă basarabenii de ei au murit de decenii), au avut un comportament de... ne-refugiați, de ne-pușcăriași, de ne-basarabeni. De mama, ce să zic, am zis-scris în **Lătești** continuarea (neterminată) a **Gherlei**: îmi tot reproșa - chiar dacă era o litanie, cu semnificația cuvintelor pierdută - că le-am făcut "una ca asta", că nu mă gândisem la ei când făcusem ce făcusem, ca să intru în pușcărie. Tata era mai puțin direct: el mi-a povestit de mai multe ori cum, după arestarea mea, s-a îmbolnăvit de plămâni, fiindcă, venind cu pachet (!) la închisoare, îl bătuse un ofițer de la poarta Jilavei, îl îmbrâncise într-un șanț cu apă, de unde nu l-a lăsat să iasă, îl dădea înapoi, lovindu-l cu picioarele... Pe toate acestea le-am simțit, resimțit - și m-au culpabilizat. Numai că, dacă ei, bieții, nu se putuseră stăpâni de a mi se plânge: cât suferiseră gândindu-se la suferințele mele, arestatul, niciodată, niciodată nu scăpaseră un cuvânt ca reproș pentru necazurile pricinuite la dosarul lor de... dosarul meu. Este adevărat: nu aveam frați amenințați de exmatriculare din, ori de neadmitere în liceu, facultate; părinții nu fuseseră dați afară din învățământ, ca pedeapsă, iar tata credea că găsise explicația: ei, ca învățători refugiați în Ardeal fuseseră totdea-una trimiși în satele cele mai grele, cele mai izolate, mai fără mijloace de comunicații, unde nici un învățător normal (citește: nerefugiat) nu ar fi acceptat să meargă; apoi: exact de la 23 august 1944, ei (ca toți învățătorii refugiați) erau "dopurile" învățământului elementar din țara întreagă: nu cârteau când erau detașați întru astuparea "găurilor" pricinuite de dezertarea vreunui învățător în cursul anului școlar, nu protestau când erau numiți la altă școală, în alt sat, uneori la mare distanță de cestălalt - și nu de puține ori, despărțiți: mama într-un sat, tata în altul din celălalt capăt al raionului. Tata mai adăuga un motiv: amândoi erau foarte buni învățători, cu școală normală din Basarabia - apoi cum nu aveau casă, nu aveau vite, se țineau numai de... meserie, de școală. Nu credeam că acest din urmă motiv i-ar fi păzit de a fi dați afară din slujbă... Dar nu spuneam nimic.]

Cât am stat în Bărăgan, în Lătești, am avut multe, mult prea multe prilejuri să fiu martor fără voie, al "explicațiilor" dintre foști colegi de închisoare acum de domiciliu obligatoriu și membri ai familiei lor (cei care mai aveau așa ceva) - explicații care alunecau rapid de la reproșuri generale la răcnete, blesteme, urlete de ură și la rupturi - definitive.

Ce făcuse Securitatea din noi!: după ce ani și ani ne chinuise, bine-bine, pe fiecare în parte, deținuți și ne-deținuți (am evitat "liberi"), ne așeza față-n față - ca la Pitești, ca la Aiud: foști deținuți și mamă-tată-frate-soră - și ne punea să ne detestăm, pălmuim, zgâriem, scuipăm, insultăm; iar frații-surorile noastre la care ne gândisem cu atâta dragoste (fraternă) în închisoare, tata-mama pe care-i purtasem în

suflet prin toate celulele colindate - disciplinați, condiționați mai mult decât noi, condiționații sub tortură - ne aruncau în față toată durerea și ciuda și otrava și ura adunate, provocate și întreținute de Securitate:

«Ne-ai făcut atâta rău, de parcă ți-am fi fost dușmani - de ce te-ai apucat de prostii?!»;

«Întreabă-l pe frate-tău ce crede despre frate-său, cel care nu s-a gândit la el și cu mâna lui i-a închis ușa spre școală, spre facultate, spre o slujbă normală!»; și, în finalul tragico-previzibil:

«Nu vreau să mai am de a face cu tine, nu mai ești fiul (fratele, părintele) meu!».

Existau, existau și excepții - că tot vorbesc de clujeni: am cunoscut-o pe mama lui Adrian Marino, sânt sigur că nu îi reproșa fiului său închisoarea; dar sânt și mai sigur că soția sa, minunata Lidia Bote nici în gând nu îi va fi făcut vreo imputare. Apoi Romul Pop zis Bimbo: el avea relații cu totul... nepământești cu fata, apoi logodnica, apoi soția, apoi mama copiilor săi, Tereza...

Însă alții... Mulți alții, mai ales deținuții din generațiile precedente... Iată, pe ulița noastră din Lătești (buza secerii...), din cei vreo zece familiști doar unu mai avea familia întreagă, deși Securitatea își va fi dat toată silința s-o distrugă: Ghiță Pop, fruntașul țărănist (să fi fost cel din Comisia de Armistițiu de la Moscova, în septembrie 1944?) nu fusese părăsit de soție: Doamna Pop stătea tot timpul în Lătești, va fi avut ea o mică pensie, o vor fi ajutat rudele, Dumnezeu știe, fiindcă ei nu ar fi putut lucra nici ca supraveghetori de găini, îi bătea vântul, atât de neputincioși ajunseseră...

La ei, la "divorțații" de Securitate, la "decăzuții" - tot de către Securitate - din dreptul părintesc mă gândesc, provocat de observația unei fetișcane pe care "revoluția aceea" (1989) o prinsese în clasa a VI-a, însă nici după "aceea" nu aflase mare lucru despre "înainte" - de la părinți, de la bunici... Că așa e legea-supraviețuirii: taci și-noți...

Deci, încă o dată: am dreptul să-i dezvălui și partea întunecată, vinovată, de nemărturisit, a multor familii de deținuți? Firește, nu.

Însă am dreptul - meu, personal, subiectiv, etc de a pune pe hârtie, aici, în jurnalul meu și personal și foarte intim (difuzat pe internet...) - pentru a câta oară? - *suferința mea, a noastră* - nu a *lor*?

Triestinii, chiar cei de origine slavă, mai precis: slovenă, când vorbesc de sârbi, sloveni, croați, "iugoslavi", nu îi numesc, ci arată peste munți, la răsărit și zic: «loro» = "ei"... Amestec de dispreț, de teamă ancestrală (de barbari), de rușine (dacă arătătorii sunt *loro* ei înșiși; arătații...).

Eu nu resimt nici teamă, nici rușine și nici dispreț - față de *ei*. Ei, în general (și nesubliniat), nu au nici o vină că nu au făcut închisoare (chiar dacă judecă unul ca mine, masochist, care a făcut totul ca să fie

închis...); nu au vreo vină nici chiar dacă atunci când părintele, fratele, unchiul intraseră în închisoare, ei, în disperarea lor de persecutaţi fără vină, avuseseră gânduri, chiar cuvinte grele la adresa părintelui, fratelui («din cauza ta şi a prostiilor tale politice suferim noi...») - ceea ce pretind acum a fi simţit-zis atunci: minciuna lor, să se spele pe cap cu ea; nu pot fi consideraţi vinovaţi nici aceia care, fie convocaţi la Securitate, fie în vreo şedinţă publică, se lepădaseră de "duşman", divorţînd (ca să-şi poată creşte copiii), "delimitîndu-se" de el (ba de-a dreptul declarînd, sub drapelul detaşamentului de pionieri, că "nu se mai consideră copilul duşmanului, ci al partidului"). Acestea, oricât de detestabile ar fi - detestabilă între toate rămânînd *cauza cauzelor: Securitatea* - intră în categoria tentativelor de supravieţuire.

Nu-i pot suporta însă pe "istoricii" de soiul colhoznicelor de la editura Vremea (care au ouat **Memorialul ororii**), cu ajutorul neprecupeţit al securistului Măgureanu şi al turnătorului cu condicuţă, Quintus; nici pe cei de la de la Humanitasul tovarăşului Onişor, a "doamnei Doina J.", Analfabeta Sprinţară, Agitata Ploşniţă, Capra Scriitorească. Dezinformatoarea Fruntaşă Jela, în **Lexiconul negru,** *a fabricat categorii de vinovaţi după indicaţiile Securităţii* - dealtfel citează de zor din javra de Pelin; pe unii criminali securişti îi tace (pe colonelul Mitran, de pildă), în timp ce îi taxează de "torţionari" pe nefericiţii studenţi de la Piteşti - ei, da: cei care, ca să nu fie ucişi ei, au torturat, au ucis - dar care le-a fost (răs)plata? Nici măcar o gamelă de arpacaş ca supliment - ci ne-tortura, asta le-a fost "recompensa". Îi tace pe Caraman ("prietenul" NATO-ului...) şi pe Voican Sturdza-Clytoris, criminal dovedit (oare *de ce Humanitasioţii îi "uită" pe aceşti bandiţi securişti?* - la această interpelare să răspundă *Liiceanu, el să explice dece-ul organizării, în 1990, la proaspătul sediu al GDS a întâlnirii amicale cu Măgureanu a... disidenţilor* - cine-mparte parte-şi face! - la care a luat parte şi Doina Cornea!), nu-l pomeneşte pe Calciu (de ce?), îi bagă în aceeaşi oală pe călăi şi pe victime sub eticheta: "torţionari", specializată în a da vina propriilor imbecilisme pe alţii...- şi nu în ultimul rând calomniatoare emerită a lui Caraion - la instigarea Monicăi Lovinescu... şi cu "argumente din sursa Pelin" a afirmat că poetul scrisese paginile publicate apoi de *Săptămîna* lui E. Barbu doar pentru... a obţine un paşaport pe care nu-l dorea!;

Şi nu-i pot suporta pe profitorii-de-război, hoitarii de teapa Blandienei, Adameşteanei, a lui Buzura, Pleşu, Liiceanu, Antohi, St. Tănase, aceşti bravi care şi-au cucerit "cu ghearii şi cu dinţile", citat din un prozator minoritarăş - locurile la tribune, burse, congrese, după cele de la balconul Universităţii, acum: la Sighet - despre represiunea comunistă, se-nţelege!- şi nimeni nu-i întreabă:

«Ce-aţi făcut până la 22 decembrie 89 fix, voi, vitejilor, voi, conştiinţe ale naţiei, de nu vi s-a auzit glăsciorul? - a, da, aveaţi treabă:

făceați cultură-curată-în-patru-labe și cu bon de la Gospodăria de Partid»);

[Cunosc motivul: teama că întrebarea le-ar putea fi întoarsă: «Dar voi, interpelatorilor, ce ați făcut - până la 22 decembrie - fix?»]

Nici pe fiii, pe fiicele martirizaților, ucișilor în închisori, pe a căror spinare (!) odraslele înființează, ca pe niște ordinare "buticuri", fundații (care adună fonduri!) - ca Andrei, fiul lui Gheorghe Ursu:

[În toamna anului 1985 Camilo Baciu, recent cunoscut, îmi telefonase, cerîndu-mi să organizăm la Paris o campanie de liberare a prietenului său, "scriitorul Ursu, care a publicat un volum la Litera și a fost arestat de Securitate pentru un jurnal intim...". Nu auzisem de scriitorul Ursu, însă știam de multă vreme că există și persoane de care n-am auzit...; apoi mă atinseseră: *Securitate* și *jurnal-intim* confiscat: pe prima o cunoșteam foarte bine, nu trebuia să mi se facă un desen, cât despre jurnal-intim... - dar și eu fusesem arestat pentru jurnal în 1952, ca elev de liceu la Sibiu... Drept care, pe dată am telefonat prietenilor Monica Lovinescu, Mihnea Berindei, Maria Brătianu, Sanda Stolojan, Matei Cazacu, Alain Paruit...- împreună cu care mai organizasem acțiuni de apărare a unor compatrioți căzuți între fălcile Fiarei. Chiar dacă nici ei nu auziseră de "scriitorul Ursu", nu era un motiv să nu încercăm ceva... Dar ce?, în special, fiindcă în-general aveam experiență? Totul depindea de informațiile ce ne-ar fi permis să personalizăm "cazul" și pe care avea să mi le dea, în curând, Baciu - el se afla în legătură cu familia Ursu. Numai că au trecut câteva zile până să mă recontacteze. Era încurcat: familia cerea *să se facă* ceva - urgent - pentru cel arestat (trecuseră câteva săptămâni și nu fusese liberat, ca de obicei, în ultimul an, când era mereu convocat), dar... *să nu se facă scandal* și să nu se pomenească numele membrilor familiei, fiindcă băiatul lor așteaptă să primească pașaport pentru Canada...

Nu pentru prima oară mă aflam în fața "problemei" care, oricât de gravă ar fi fost, nu mă împiedeca să mă gândesc la nemuritorul Caragiale, cu: "Aibi curaj ca mine: o dăm anonimă!" În primăvara anului 1977 când adunam adeziuni pe Apelul pentru respectarea drepturilor omului, mulți oameni de bună credință semnau doar pentru a obține pașaport - pentru aceasta riscau să fie interceptați de Securitate, amenințați, bătuți... Au fost și câțiva care îmi cereau, mie!, pașaport, dar... nu-și spuneau numele (ba unul m-a asigurat că îl completează el, să nu mă ostenesc, să i-l dau așa, în alb!). Iar acum familia Ursu (în fapt soția) cerea ca, prin acțiuni din afara hotarelor României, să-i fie liberat bărbatul - dar... să nu se facă scandal... Când până atunci, prin mult-hulitele "drepturi ale omului" totul se obținuse prin... scandal, citește: bataj mediatic, *cuvânt* rostit și scris!

Și nu pentru ultima oară: în vara anului 1989, când Monica Lovinescu mă determinase să fac demersurile necesare pentru ca și

Blandiana să fie primită în PEN Club (ca mai înainte, tot la inițiativa mea: Tudoran, Nedelcovici, Dinescu), după ce îl vizitasem pe poetul Tavernier, atunci președinte al PEN Clubului Internațional, prezentîndu-i noul caz - și mințind fără rușine de la A la Z, pretinzînd că cea *propusă* e foarte persecutată în România, și că e urgentă apărarea ei -, Monica Lovinescu m-a anunțat că... Blandiana este de acord (!) cu cooptarea, întru protecție, cu condiția: să nu apară în comunicate numele lui Goma (întâmplător președinte al PEN Clubului Scriitorilor Străini în Franța, organism care făcuse propunerea cu pricina...).

Înapoi la Ursu: am așteptat ca "familia" să fie de acord pentru "scandal"- singurul mijloc pentru a-l salva pe bietul om din ghearele Securității (nu știam că și din ale morții) - doar o mai făcusem și tot după câteva "urlete" în presa occidentală fuseseră liberați - în 1978-79: Noica, Țuțea, Calciu, Petrișor, Aurel State, Octavian Voinea - însă următoarea veste prin Camil Baciu a fost:

«Pe Ursu l-au ucis la Rahova - soția lui a fost chemată la morgă pentru recunoașterea corpului...»

Astfel a fost sacrificat Gheorghe Ursu. Nu pe "altarul drepturilor omului", cum ne explica, atunci, de la tribuna sa de..."refugiat politic din România" (în America), tovarășa noastră de veacuri Nina Cassian, ci pe acela, mult mai... omenesc, al familiei sale. Camil Baciu nu m-a mai contactat, deci n-am aflat dacă fiul a beneficiat de moartea tatălui prin căpătarea pașaportului pentru Canada; nici dacă, după decembrie 1989, când a început să caute *adevărul* despre moartea lui Gheorghe Ursu, *a recunoscut și adevărul* despre responsabilitatea soției în sacrificarea soțului pe altarul... pașaportului fiului, Andrei, cel care, în ultimii 12 ani a vânturat mai mult aer mediatic decât, de pildă, familiile Maniu, Brătianu reunite - chiar dacă un mort rămâne un mort...]

...Ca fleața inocentă (pleonasm eufemizant) de fiică a lui Petre Pandrea, pe nume Nadia: a încredințat manuscrisele - în fapt: declarațiile-de-la-Aiud ale tatălui său trecut prin mașina de tocat oameni a reeducării - unei hiene ca Dimisianca, iar aceea a publicat în volum, cu mult tam-tam publicitar dovezile-scrise ale cedărilor noastre. La urma urmei, aceștia (fii, fiice) sunt mai detestabili decât sinistrele-celebrele văduve și fiice abuzive ale literaturii-culturii române: Nouchette Gafencu, Dorli Blaga, Mitzura Arghezi... Acelea profitau de notorietatea defuncților părinți ori soți (ceea ce, la urma urmelor, era dreptul lor, făcea parte din moștenirea lăsată urmașilor), ceștialalți, fiii, fiicele, soțiile de deținuți politici... - iată, au ajuns să trăiască - nici măcar bine, ci doar atât cât să se spurce, acceptînd să participe la "Reconcilierea Națională", pusă la cale și urmărită cu tenacitate de Securitate, a călăilor cu victimele prin acei inconștienți

membri ai familiei depunîndu-şi curul pe scaunul de la masa benchetului neruşinat, nesimţit, prezidat de o blandiană, pe mormântul (uneori neştiut) al lor.

Mi-e jale pentru A.H. care nutreşte o adâncă afecţiune faţă de fiica lui N. Mărgineanu. Am eu dreptul să-mi bag coada intrigii între ele, (aproape) mamă şi fiică? Să adâncesc eu, venind cu "argumente", cu amintiri din Casa Morţii fisura deja pornită la cina/ cu pricina, când fata "s-a trezit" izbucnind:

«Ce bine trăim noi pe seama lor!»

Nu. Nu am dreptul să tulbur mâlul. Dar să zic, dar să-mi zic...

Deşi îmi vine să urlu, să zbier în gura mare ceea ce...

Când va citi ceea ce am scris...

Dar ce ar fi trebuit să fac? Să *nu* scriu?

E-he, câte *nu ar fi trebuit să scriu* la viaţa mea - dacă aş fi fost cuminte; dacă aş fi fost om de înţeles şi *n-aş fi scris ceea ce am scris,* acum aş fost şi eu om printre oameni, preşedinte de fundaţie (adunînd fonduri), şef de partid (ţărănisto-creştino-securist - adunînd subvenţii nemţeşti), aş fi deschis "dezbaterile" despre rezistenţa anticomunistă, aş fi făcut teoria rezistenţei prin cultura curată cu voie de la Secu, aş fi dat cuvântul "specialiştilor fenomenului".

Mai există o categorie de simpatrioţi... Eh, aceştia...

Îmi produce greaţă şi milă (dar nu condamnare) acel special mod de "răsucitură" al unora - şi despre asta am mai scris:

X, prietenul, colegul tău, strâns cu uşa de securitate (sau de "cerinţele" Cadrelor - în chestiunea unei promovări), dă despre tine o declaraţie... defavorabilă - iată, nu i-am spus direct: delaţiune, turnătorie; ţi-o mărturiseşte singur, băşcălios («Să vezi ce chestie mi se-ntâmplă... Ha-ha!...»), sau după ce tu, aflînd, îi arunci în obraz măgăria, el o explică, o justifică astfel:

«Eram încolţit, mă aflam într-o situaţie fără ieşire, nu aveam decât soluţia asta»... (adică: turnătoria).

Dacă ar fi rămas aici, la recunoaşterea "situaţiei" - într-adevăr, corneliană - tu, cel-turnat-fără-voie (mai adevărat: de-nevoie...), ai fi ridicat din umeri şi, dacă ai fi fost bun creştin, l-ai fi consolat:

«Lasă... Nu-ţi mai face sânge rău...»

Însă X: fără bun-simţ, fără măsură, fără obraz, fără simţire (altfel spus: nesimţit) nu se opreşte aici, la recunoaşterea propriei slăbiciuni, a păcatului - trece fulgerător la interpelarea-interpelatului, adăugînd:

«...Tu ce-ai fi făcut în locul meu?»

Despre asta era vorba? Despre ce *aş fi făcut eu* - dacă?, nu despre *ceea ce a chiar făcut el,* măgarul?

Tactică mizerabilă de *schimbare-a-locului,* scopul fiind tentativa de diminuare, ba chiar de ştergere a propriei culpe, prin implicarea...

ta, victimă a lui (doar tu fuseseşi turnat de el - nu viceversa!). Printr-o astfel de interpelare, viermele din/de amic nu întreabă, ci răspunde în locul tău - implicit - când nu o face explicit:

«În locul meu şi tu ai fi făcut la fel!»

Iată în rezumat viaţa-şi-opera directorilor de conştiinţă români, actuali: Liiceanu, Pleşu, Blandiana, Manolescu, Adameşteanu, Buzura, Breban, Pintilie (cei cu: «Am colaborat cu toţii - mai mult sau mai puţin»). Până la 22 decembrie 89 ei colaboraseră (unii golăneşte, alţii aristocraticeşte, precum Paleologu) cu Dictatura fie "doar" prin acceptarea jugului, prin păstrarea tăcerii, complice, când nu au fost (deci sunt, în veci!) de-a dreptul auxiliari ai Securităţii, ca Buzura, ca Pleşu. Însă la o eventuală "explicaţie" cu vreuna dintre victime "directorul" nici nu aşteaptă să formulezi acuzaţia, se porneşte el cu tancul lui...

Or maşina de gândit-acţionat a celor numiţi mai sus, mai cu seamă gingaşa-tanchistă Blandiana, îi calcă în şenile, atât pe ezitanţi (care vor fi avînd şi ei vreo muscă-două-pe căciulă), cât, ceea ce este foarte grav: pe tineri.

Spiritele inocente, fragile, fragede, neinformate, impresionate de pospai, de machiaj, de paiete, de vorbe-vorbe, de minciuni sfruntate - nu rezistă la agresiunea "neagresivă", la ocupaţia travestită în liberare (nu degeaba vorbesc de tancuri...) - iat-o pe A.H., refuzînd să accepte-asiste-admită căderea zeilor, dărâmarea idolilor (doar a celor de la Cluj, unde "directorii" Zaciu, Papahagi, Borbély, Blandiana trag şi postum profituri de pe urma... "rezistenţei" lor împotriva dictaturii în chestie). E de crezut o asemenea... opoziţie. În acest timp profitorii de război în loc să tacă, să-şi vază de ciubucurile lor: ministere sub Iliescu, subsecretariate, ambasade, burse, călătorii, catedre de "gulagologie", colecţii de "procesul-comunismului" (făcut de Pelinul Secu-rităţii sub pseudonimul "Jela"!), de prada lor de jefuitori de cadavre - după exemplul lui M. Martin, bine-crescut, bine-educat, bine-şcolit, bine adăpostit, cu întregul clan al său întâi în administraţia culturii (prin concernul Fundaţiei Securităţii Culturale Cândia-Buzuria şi organul său *Dilema*) în... zi-i pe nume: cultura-propriu-zisă - şi care va fi suferit, bietul, auzindu-şi colegii minţind cu seninătate, lăudîndu-se neruşinat cu ceea ce *nu* făcuseră - şi profitînd de zor de înşelătorii - bănăţean zăbavnic fiind, abia în 1999, deci la 10 ani după "Revoluţie" s-a hotărît să se declare şi el vajnic rezistent-prin-cultură!

Iar acum citez din nou din A.H., pp. 9-10: ea îl indică pe A. Codoban, însă precizează că prin gura aceluia vorbeşte instanţa moral-culturalicească clujă: I. Vartic şi L. Maliţa, echinoxiştii teoretizatori, deci justificatori ai laşităţii, ai dezerţiunii, ai patru-pedităţii scriitorului român:

"*...la noi, la români nu a existat un Sistem de cenzură (...) N-au existat norme clare de acceptare sau respingere a cuvântului scris; cât*

săritul muştarului, ţâfna, prostia, fixismul - i se punea pata cuiva şi gata! Cu ce riscuri? Exmatricularea sau datul afară din slujbă, în cel mai rău caz" (sublinierea îmi aparţine).

Vasăzică aşa: la voi, la români nu a existat un "sistem de cenzură" - doamne fereşte, cum să existe aşa ceva - la voi, la români! La urma urmei, normal: *ce* să fie de cenzurat, la voi (la români), după ce *vă autocenzuraseţi* de şaişpe ori cu mâna voastră un singur text; după ce *vă întrecenzuraseţi* bine-bine, în veselă devălmăşie la cenaclul-şcoală-de-rezistenţă-prin-cultură numit Echinox? Cum să existe "norme clare de cenzură" pentru autori-de-cărţi ca voi (model: Buzura, cel care nu aştemea pe hârtie o singură literă dacă nu avea dubla asigurarea: de la Dimisianca şi de la Gogu că scrisul lui va fi tipărit; modelul Zaciu: cel care era convins: prin cereri respectuoase adresate Puterii se rezolvă şi... "cazurile de aşa-zisă cenzură"); ce să mai fie de "cenzurat" la voi, păstoriţi de "Corifeii" care v-au explicat o singură dată, nu a fost nevoie să repete - o, dar cum vă mai convenea explicaţiunea!, cum vi se potrivea ea ca o mănuşă! - că ceea ce contează în viaţă este *cultura-care-rămâne* şi pe care o poţi face oricum: cu capul plecat, în genunchi, în patru labe, pe burtă, ce contează "poziţia", contează rezultatul!

Contează (numai) rezultatul? - foarte bine, să vedem "rezultatul" culturii-în-patru-labe practicată de voi!

Cea mai cunoscută şi mai tristă şi mai impozantă ruină: **DSR**, "Dicţionarul Zaciu": pentru el corifeii au bătut o eternitate de două decenii apa-n piua "cererilor", a "audienţelor", a consultării buletinului menstrual al tovarăşei Doxănescu, a mătăniilor la altarul certificatului de scriitor al Tovarăşului Dumnezeu (liberat de Manolescu) - demersuri potrivit sfaturilor lui Gogu: "nu prin scandaluri, ci pe cale legală, ca nişte adevăraţi ardeleni care respectă autoritatea..." Iar opera (care încetase de a mai fi doar a lor, ci devenise a noastră, a tuturor românilor, chiar neliteraţi) a fost înmormântată cu Fanfara Securităţii, datorită impotenţei structurale - dar cât de intelectuale! - a Corifeilor; a orbitoarei inadecvări a "tacticei" lor (în realitate, tactica Partidului, prin frâna Gogu Rădulescu şi auxiliariatul lui Buzura, nepotu-său).

Celor care mai au îndoieli li se recomandă să-şi învingă greaţa şi să citească întristătorul "Dosar" semnat de Mircea Zaciu (în fapt: suplică mult-supusă adresată Drăguţului Împărat) aşezat în fruntea primului volum - **probă scrisă** a lipsei de coloană vertebrală a breslaşilor de pe ogorul fără haturi al literaturii noastre cotidiene.

"...la noi, la români nu a existat un sistem de cenzură"...

Ce sfântă neruşinare!

Nu a existat un sistem de cenzură...? Atunci cum se face că Eminescu a fost mereu *mutilat*, mereu *interzis*? Sau va fi fost pedepsit

prin... *cenzurare,* însă fără un "sistem de cenzură"? Dar Blaga? Dar Goga? Dar Maiorescu? Dar Lovinescu? Să fi fost ei... lăsaţi pe dinafara literaturii române (de la origini până în prezentul de aur) doar pentru că un juncan ca Ghişe, un bou ca I. Brad, o vacă Dodu Bălană, o găină filosoafă ca Gheorge Stroia, o cioară precum Romul Munteanu (ia te uită, "aicea, printre ardeleni!") se treziseră într-o dimineaţă cu curu-n sus, le sărise muştarul, erau ţâfnoşi, proşti de-acas'...? De ce, dacă nu a existat un "sistem de cenzură" - vor fi fost *interzişi* Eliade, Cioran, (parţial, intermitent) Vintilă Horia, Stamatu (total), Eugen Ionescu (permis o vreme, apoi, fiindcă în 1971 luase apărarea lui Soljeniţîn, re-interzis)?;

Păstrînd proporţiile, vorbesc şi despre mine: potrivit gândirii echinoxiste **Ostinato** a fost respins repetat, între 1966-1971 doar pentru că numitul Gafiţa era fricos din naştere?, numai pentru că Ioanichie Olteanu era un individ bolnav de prudent? Dar cei de deasupra acestora şi cu care am avut "discuţii", ba chiar încăierări, la propriu, în sediul C.C. (vezi un episod povestit în dialogul cu *Vatra,* publicat şi în volumul **Scrisuri**): ardelenii - îi mai înşir o dată: Ghişe, Brad, Dodu, Stroia, R. Munteanu; regăţenii Vasile Nicolescu, Cornel Burtică, Popescu-Dumnezeu...- aceştia cum erau: doar capricioşi? Se prefăceau că apără linia partidului comunist şi directivele tovarăşului nostru Ceauşescu, în fond erau doar nişte bieţi proşti... individuali?, ţâfnoşi pe banii lor?;

Dar interzicerea mea, *totală* - din martie 1970 până în... ianuarie 1990 - ceea ce adună, totuşi, 20 ani bătuţi pe muchie, din care 7 - şapte - (1970-1977) petrecuţi pe solul patriei iubite - asta (vorbesc de *interzicere*) ce va fi fost? "În cel mai rău caz..."?;

Dar interzicerea lui Marin Mincu între 1971 şi 1975, pentru volumul **Critice II** (Geo Vasile scrie în *Contemporanul* că M.M. a fost "singurul scriitor român interzis vreme de cinci ani"- vai, nici singurul, nici primul, nici cu cea mai grea... condamnare, după cum am arătat mai sus): intră şi ea la "în cel mai rău caz"?;

Romanul lui Nedelcovici publicat în franceză, în colecţia mea de la Albin Michel - de ce va fi fost el, iniţial *respins* la Bucureşti? Fiindcă... nu a existat, în România, un "sistem de cenzură"?

"Nu exista un sistem de cenzură" - iar riscurile erau, potrivit doctrinei echinoacse - "exmatricularea sau datul afară din slujbă - în cel mai rău caz"...

Ca să vezi! Vartic în care "caz" intră? Dar Maliţa? Dar Petreu? Dar Borbély? Dar Codoban? La "exmatriculări, cel puţin"? Câte secunde de *interdicţie totală* vor fi însumat, ei cinci ? Nu au auzit de alte mici-interziceri contemporane lor?

Necazul: astfel de inepţii, de afirmaţii nu doar false, dar profund diversioniste sunt crezute de juneţea studioasă (care pe ei, pe "corifei"

îi crede, nu pe "marginalii originali şi cârtitori" ca Grigurcu, Mincu, Piţu, Laszlo - *hai să mă pun şi pe mine)*; luate drept literă de evanghelie de generaţia tinerilor fascinaţi de fosforescenţa de putregai a Blandienei, de pajiştile acoperite cu iarbă de hârtie fain văpsită, cu flori din plastic veritabil, unde păstoreau - magistral - Manolescu, Pleşu, Liiceanu, Papahagi, Zaciu, Vartic, Breban - prin *Echinox* (ce să mai vorbesc de *Tribuna*!, *tot nu există*), prin *Apostrof* (jucînd acelaşi rol şi funcţionînd cu aceleaşi motivaţii subterane ca şi *Secolul 20* înainte de 89: contemporanii Hăulici hăulesc pentru dumneavoastră cultură occidentală cu voie de la poliţia orientală); crezute de cei de vârsta copiilor sau/şi a nepoţilor noştri alcătuind *viitorul* **moral** *al României*. Dar oare ce fel de viitor vor clădi ei, cei tineri şi minţiţi?, cei inocenţi menţinuţi în ignoranţă de către adulţi laşi, analfabeţi, analfabetizatori, începînd cu tata-mama, sfârşind cu marii-profesori adulaţi, înstatuaţi (rezultînd simpatice sculpturi din carton autentic)? Mai pot avea un *viitor* ei, care cresc, se dezvoltă în credinţa că cei ce ocupă tribunele, presa scrisă, radioul, televiziunea, politichia de tip Arheul-Prutean (fabricat de filosoful tânăr Liicean), îşi dau cu părerea lor ineptă despre tot şi despre contrariul sunt, în mod necesar, purtători ai cuvântului adevărului, deci exprimă "opinia" zdrobitoarei majorităţi a scriitorilor români - şi nu nişte oarecari mincinoşi provinciali, vulgari feloni raionali, minabili calpuzani municipali, bieţi impostori rurali.

Astfel ucenicii înghit pe nemestecate ignominii de genul:

"La noi (...) nu a existat un sistem de cenzură"

La întrebarea: *de ce* (nu a existat "un sistem de cenzură"- la voi)? a răspuns cu strălucire încă din 1991 prin gura tot a unui ardelean (strălucit), N. Manolescu, cel care a afirmat (în recenzia la cartea lui I. Negoţescu **În cunoştinţă de cauză**): *la noi nu a existat samizdat pentru că la noi (!) a cam fost publicat tot ce era de valoare!*

Gândire infantilă, exprimare ivaşcă (deloc moderată de *cam*-ul ardelean). Vasăzică nu am avut (ce nu am avut), însă, doamne-fereşte, nu din cauză că am fost noi ceea ce am şi fost (de veacuri!): becisnici, fricoşi, nimici - pluralul de la: nimic - ci pentru că, uite-aşa... nu aveam noi nevoie! Sâc!

Brava explicaţiune! Să trăiască dom' profesor! Prin "valoare", N. Manolescu înţelegea, de bunăseamă şi încărcătura *etică* pe care o purtau textele lui - personale! - dintre care respins fusese - de cenzura care nu exista, de cine altcineva? - doar articolul (în două părţi) despre Petru Dumitriu (în 30 ani de cronicariat, *textul acesta a constituit totalitatea sertarului său de scriitor... nemembru de partid*); morala-i personală, cea care îl călăuzise în acţiunea (de o inteligenţă urlătoare!) de a-i lua un interviu lui Iliescu imediat după mineriada sângeroasă din 13-15 iunie 1900, începînd prin a i se adresa: «Omului cu o mare»; de a se grăbi să-i ia un interviu lui Voican-Voiculescu, supra-şeful

Securităţii din acel an, 1990; de a se investi (sic) în campania de venin şi de minciuni împotriva lui Ion Caraion, sprijinindu-se pe "izvorul" securistului Pelin; de a-l decreta pe C.T. Popescu mare prozator, apoi, bosumflîndu-se copilăreşte pentru un fleac, probo-zindu-l şi acuzîndu-l şi de păcate pe care (întâmplător) nu le are; alungîndu-i pe cei doi buni - dar, vai: prea-tineri! - critici literari de la *România literară*, însă păstrându-l pe Mormanul Ştefănesc', fiindcă face sluj la fiecare virgulă a şefului (apucătură luată la *România liberă*, sub şefesele Mariei Costache, tovarăşa de şaibă a Tovarăşei).

Mi-au venit de la Laszlo tăieturi de presă cu primul atac împotriva **Săptămânii Roşii**, din partea "Conducerii ARVH" (ceea ce nu mă miră şi nu mă tulbură: tovarăşii colectivo-anonimi de la ARVH - nu decodific numele întreg, bănuiesc ce reprezintă: "opinia publică a asociaţiei evreilor indignarisiţi" - care cheltuiesc saliva cernelii atacînd... *fragmente citate la Revista Presei* de *Adevărul* - ce să mai aştepte textul integral, ei ştiau, înainte ca eu să fi avut de gând să scriu scrierea, ce "va conţine" dânsa, vorba astrologului Brucan).

...Cât şi din partea lui Laszlo însuşi în dialogul cu Solacolu (ceea ce... iar nu mă /mai/miră).

Sâmbătă 7 decembrie 2002

Nu mai pot continua ce începusem: «*Ce bine trăim noi pe seama lor!*» - da, soro: ce bine trăiţi voi pe pielea noastră!, voi care nu v-aţi pus-o la bătaie, dar trăiţi-bine din exploatarea - la sânge! - a pieilor noastre, ale fraierilor, ale păguboşilor; voi - Blandiana, Rusan, M. Martin, Liiceanu, Tanjelica (cum o dezmiardă A.H. pe această păduchioaică a suferinţelor noastre, Ciuma Agitată: Jelelăita-la-român), Caramitru, Antohi, Stelian Tănase şi alţi şi alţi şi alţi lemntănaşi.

Răcit fiind, am tuşit rău toată noaptea, deci nu m-am odihnit, sânt treaz de pe la orele 4 şi rău dispus.

Iar când sânt aşa cum sânt azi, mai bine să-mi pun condeiu-n cur şi călimara-n gur', vorba lui Sterescu, parodiindu-l - şi vizîndu-l - pe Arghezi, când acesta (în 1954-55) începuse a-şi pune poalele rasei ortodoxe în cap - în fine: continua a fi ce fusese o viaţă: român de maaare caracter - başca născut ortodox...

Duminică 8 decembrie 2002

Mi-a fost rău şi astă-noapte, m-am zvârcolit, am tuşit (degeaba, nu a ieşit răutatea din mine) - şi m-am trezit la ora 3 după miezul nopţii. M-am foit, m-am reculcat, nu am reuşit să adorm - din pricina tusei, m-am definitiv sculat - e ora 4.

Probabil din cauza febrei - nu ridicată: atât cât să-mi facă viața dulce; sigur din a tusei care mi-a piftiit apendicele pe care, de obicei, se pune căciula - nu-mi dă pace "problema" ridicată de A.H. la masa restaurantului (fără voie?, îi va fi scăpat atunci, dar după aceea, gândindu-se la ea, și-a asumat-o, dovadă că a așternut-o pe hârtie):

«Ce bine trăim noi pe seama lor!»

Am zis tot răul (în fine, o părticică...) despre profitorii agresivi, despre profitorii blajini. Pe aceia i-am... rezolvat...

Rămâne în suspensie (numai în suspensie?) chestiunea A.H. Mă preocupă, fiindcă eu am fost inițiatorul epistolariatului, deci a venit momentul să mă opresc și să mă chestionez:

«Ce vreau eu de la partenera mea epistolaricească?»

Dacă răspund: «Comunicare...», îmi dau notă de trecere, atât. Dacă este adevărată dorința mea, să fie și posibilă? Și dacă da, cu ce preț? Și încă: prețul acela va fi justificat?

Riscînd să mă repet, revin la întrebarea: Am eu dreptul de a obliga pe cineva și necunoscut și îndepărtat - în spațiu geografic, în timp istoric - să accepte concluziile mele abrupte, brutale, radicale despre evenimente, despre persoane în legătură cu care ea are deja formate opiniile? Opinii instilate de cei din mediul ei, avînd autoritatea vârstei, prestigiul universitarismului clujean, nu mai rău decât mocofan-regățeanul, dar sigur: mai nociv, tocmai pentru că se prezintă în *straie corect-evropenești, nu are umor și transmite,* cu morgă profesorală "valorile" supraviețuirii cu orice preț (numai a trupului): duplicitatea, neobișnuința de a sta drept, frica animalică de a rosti ceea ce gândești, nesimțirea etică sub alibiul culturalist - ce era mai rău și în "dăscălimea" biciuită de Caragiale în urmă cu peste un secol.

Îmi re-răspund: nu, nu am acest drept. Măcar pentru faptul că nu-i propun nimic în loc. Doar negații.

Oricum aș întoarce-o, lua-o, constatarea este: nu-i nimic de făcut. Fiindcă nu poți construi o relație - mai ales epistolară, unde cuvântul joacă un rol esențial - pe ruinele rezultate (?) de distrugerea relațiilor (convingerilor, părerilor, impresiilor, plăcerilor) anterioare.

Cred că cea mai puțin rea soluție, chiar dacă lașă: să încetăm dialogul - nu am spus: să-l rupem, ci doar să nu-l (mai) continuăm. Fiindcă riscă să se prefacă în două monologuri - simultane și paralele.

Voi rămâne cu părerea de rău a neîmplinirii, dar cu părerea de bine că măcar de această dată nu am făcut ceva rău, că elefantul ce sânt nu a dărâmat prea multe construcții mentale (de porțelan).

Și ce fac cu "cugetările" de mai sus: îi trimit o copie? Ca să-i stric sărbătorile? Dar ea a și început a mă crede - pe mine sau pe sine?- deocamdată pe ici, pe colea... Nu, nu e bine să o busculez.

Marți 10 decembrie 2002

(...)A trecut pe aici istoricul Stejărel Olaru. Mi-a lăsat două cărți la care a colaborat precum și un volum semnat de Marius Oprea.

Joi 12 decembrie 2002

Ieri a telefonat Iurie Colesnic de la Chișinău. I-a parvenit în fine ordinatograma **Săptămânii Roșii**... Se apucă de cules "imediat", cam într-o săptămână îmi trimte șpalturile... Bine. Mai ales că chiar dacă ai săi culegători vor da din ale lor culegătorele-degete iute-iute, intrăm în Luna PTT, când mersul poștiei așteaptă... anul următor...

Nu am înțeles dacă mi-a spus ceva de tirajul întreg - dar de "drepturile" mele: 200 exemplare. Nu caut calul de dinți: Fundația lui Grosu distribuie *gratuit* cărți bibliotecilor în Basarabia și Bucovina.

La prânz a telefonat Florescu. Să-mi dea vești. Amestecate. Eh.

Mi-a scris Laszlo: Studenții basarabeni din Cluj organizază o dezbatere despre "P.G. - 25 ani de exil". Numai că scrisoarea lui a plecat în 5 decembrie și a ajuns azi - prea târziu; ori s-a ținut dezbaterea, ori... s-a amânat. Am telefonat la Anca Hațiegan. Am vorbit cu sora ei, am rugat-o să-i transmită vestea și s-o anunțe și pe Sanda Cordoș. (...)

Vineri 13 decembrie 2002

Aseară târziu, avînd asigurată complicitatea lui *Filip* (care mi-a cedat pentru o oră ordinatorul), am trimis trei mesaje electronice: lui Niculiță - chestiuni domestice și în special textul anunțului din ziar adresat de fapt lui Valentin Nicolau, care nu mi-a dat banii datorați pe **Scrìsuri** apărut în 1999. Al doilea lui Laszlo - despre proiectata dezbatere; al treilea: Ancăi Hațiegan, în aceeași chestiune.

Sâmbătă sau Duminică va trece pe aici Iurie Roșca - va fi pentru prima oară. Mă gândesc să profit de întoarcerea lui în Basarabia, ca să trimit și alte cărți de tipărit. Numai că, dacă am acordul de principiu al lui Grosu (în discuția despre **S.R.**, l-am întrebat dacă ar fi posibil să scot și alte cărți, el a răspuns în grabă: «Da, da, da!»), nu am unul ferm. L-am tot căutat cu telefonul zilele astea - nu răspunde, o fi la București - sau chiar în Basarabia! Am să mai telefonez, poate-l prind. Mă gândesc să dau ghinionistul, martirizatul volum **Culoarea curcubeului**. Să fie măcar pentru bibliotecile școlare din Basarabia și din Bucovina. Ideal ar fi să propun și "continuarea" lui, **Soldatul câinelui**, însă cum nu am fotocopii curate...

Sâmbătă 14 decembrie 2002

(...) Am tot telefonat - până am reuşit: Grosu nu poate năşi decât cărţi cu conţinut religios şi despre Basarabia, deci nu poate (nici financiar) acoperi cheltuielile **Culorii**... Mi-a recomandat să-l propun direct lui Colesnic. Ceea ce voi face, prin Iurie Roşca.

Mi-a venit răspuns - prin internet de la Laszlo: senin, mă anunţă (în seara zilei de 12 decembrie! - primit în 13!) că acea adunare se ţinuse, "ieri" (11 decembrie). Transmite şi textul intervenţiei lui - uşor cam prea-foarte laudativ.

Din ce în ce mai multe (şi mai mari) semne de întrebare: există, în continuare, un Laszlo, ori se vor fi făcut doi - între timp?

Acum, dimineaţa Filip îmi dă mesajul-răspuns de la Anca Haţiegan - din care nu se înţelege dacă ea a participat ori ba. Peste câteva minute are să-mi paseze şi unul de la Brega. Să văd.

Am văzut: Brega mi-a scris în 8 decembrie - a ajuns abia azi...

Şi gata. Eu cam atâta am avut de spus - dragi tovarăşi.

Duminică 15 decembrie 2002

Ba da, se înţelege din mesajul Ancăi H. - că nu fusese la faimoasa dezbatere, îi povestise ceva-ceva Pecican. Presupun: urmare a telefonului meu, ea s-a interesat - şi a aflat... că trecuse.

Ieri a fost Iurie Roşca pe aici şi a promis că revine azi.

Am rezolvat (?) povestea cu tipărirea **Culorii**...: cică o face el (Roşca); şi el are părţi la o tipografie. Tot discutînd, mămăliga s-a lăţit: el vrea să scoată o nouă ediţie din **Basarabia.** Foarte bine, să scoată. Ar vrea să-i dau şi imprimarea pe CD - dar, ghinion: chiar în timpul vizitei lui, Filip a plecat la treburile lui şi nu va fi liber pentru mine decât, încolo, pe marţi...

Dacă vine şi azi o să-i propun şi alte titluri - că, slavă domnului, am de unde... Probabil i se va stinge entuziasmul când va afla şi de la alţii despre "iubirea" cu care mă tratează colegii mei - deci şi reţeaua de distribuţie a cărţii...

Ora 20,00: a fost Iurie Roşca însoţit de Dumitru Tărâţe, care va fi intermediarul nostru, ca locuitor al Parisului (şi tot în 20-ème).

I-am dat, deci: **Basarabia** şi **Culoarea curcubeului.**

I-am dat şi textul pentru *Flux*. Nu va fi el grozav, dar pentru ce este nevoie, acum în Basarabia, ar putea prezenta interes... Îl transcriu:

Minunea...

Paris, 14 decembrie 2002

Când ţi se pare că totul e pierdut; când eşti convins: nu mai există scăpare; când constaţi că oricâte eforturi ai face, oricâtă pricepere şi energie ai cheltui, nu ieşi a mal...

...Atunci când, abătut, descurajat, trist, disperat eşti gata să te declari învins, bătut, strivit..., îţi spui:

«Doar o minune, un miracol mai poate ce n-am putut eu..."

O minune... Un miracol... Chiar şi cei care nu sunt religioşi cred în miracole. Iată, eu cred în realitatea minunilor din Evanghelii: mersul pe ape, înmulţirea pâinilor, învierea lui Lazăr... Încă nu am văzut cu ochii mei asemenea împliniri nu, am pipăit, ca să cred (ca Toma), dar păstrez credinţa că astfel de întâmplări - miraculoase - se vor întâmpla azi-mâine şi prin jurul nostru.

Până atunci să credem în minuni... omeneşti, făcute de oameni.

Românii din dreapta Prutului - din Moldova (de Apus), din Ardeal, din Banat, Oltenia, Muntenia, Dobrogea - ei vorbesc de "minunea Revoluţiei din 1989"; acum se bucură de "minunea...*primirii în* NATO" - *curat-minune* acceptarea unui stat comunist, avînd, cvasi-intact, aparatului securist de sorginte bolşevică (dar vorba ceea: când este vorba de interesele lor, americanii nu se împiedecă în morală: îl pupă - pe gură - pe Putin, în ciuda masacrării cecenilor).

Simplificînd-rezumînd, să spunem că *cineva*, un om întrupează miracolul care va scoate (pe sfert?, pe o zecime?) Republica România din groapa, din râpa, din haznaua în care se află şi din fundul căreia se to-ot tânguia că nimeni nu-i dă o mână de ajutor - dar doamne-fereşte să se străduiască să-şi dea singură mâna ceea... Oricum: cel care va provoca miracolul carpatodanubian va fi Americanul;

Românii din stânga Prutului: Bucovinenii, Herţenii, Basarabenii, chiar dacă stau tot timpul cu ochii spre Apus (de astă dată nu doar "dincolo de Prut", ci... "dincolo de Ocean"), chiar de au primit ceva ajutoare materiale (burse, călătorii, subvenţii individuale), să nu se aştepte la vreun "miracol american". La ei nu va veni (tot pupătura Bush-Putin fiind piedeca "istorică") - chiar dacă, acum, *ne*-ar prinde tare bine (am subliniat pluralul implicativ: niciodată nu m-am ferit să-mi asum identitatea, cu toate că în Republica Populară - apoi Socialistă - România, a declara că eşti "român-*basarabean*" comiteai aproape aceeaşi crimă ca, în RSS Moldovenească: "*român-* basarabean").

Sper însă că *ai mei* dintre Prut şi Nistru, vor fi de acord că:

Românii basarabeni se vor salva fără ajutor din afară; fără "ajutor american"; vor ieşi din groapă, din râpă, din Valea Plângerii, se vor ridica în două picioare pe mal - şi vor sta drept, vor privi drept (şi, în sfârşit, de sus), vor gândi drept.

Miracolul basarabean: *tineretul.*

Fetele şi băieţii care abia se născuseră în **Momentul 1988** - când *Basarabia intrase în rândul comunităţilor revoltate împotriva Terorismului Sovietic printr-un text: cel despre* limba română; ei, băieţii şi fetele care nu cunoscuseră spaima de KGB (şi de NKVD); nu fuseseră înfometaţi până la a se mânca între ei, nici arestaţi, deportaţi, chinuiţi prin frig, foame, ciomag pentru **vina** de a fi, nu "moldoveni",- ci **români** *basarabeni*; pentru crima de a fi vorbit, nu "limba moldovenească" (cea care nu există, dar ruşii i-au bătut *în* cap pe vorbitori, *în* cap, *în* cap - până ce românul a zis ca rusul), ci *limba* **română**.

"Cusururi biografice" devenite calităţi:

Tinerii de azi nu se tem (ca părinţii lor, cu experienţă); să spună adevărul, să ceară dreptate, democraţie, libertate - prin cuvânt.

Rolurile - şi locurile - s-au schimbat. Azi nu adulţii îşi apără progeni-tura, o sfătuieşte, o încurajează, o iniţiază în "tainele vieţii"; ci copiii, ascultînd de instinctul care nu înşeală, pornesc primii, iar bătrânii (timoraţii, educaţii în cultul terorii, al victimei consimţinde), parte din ruşine, parte din mândrie - că ei, becisnicii, ei, robii au zămislit asemenea *minuni* de fete şi de flăcăi - vin în coada coloanei - dar vin...

Prin vârstă, sânt un bătrân (67 ani aritmetic, basarabenetic: 134, căci multe am trăit noi...); prin "necuminţenie" şi judecînd după viaţa pe care o duc şi azi: un biet copil.

Avînd această dublă-vedere, biet-copilul de mine îşi ia de la sine puterea de a sugera (nu sfătui, fiecare poate greşi singur-singurel şi încă foarte bine). Aşadar:

- Tinereţea nu e o calitate câştigată, de fiecare ins ci un dar; un talant. Ca în parabola cunoscută unii îşi valorifică talantul, alţii şi-l îngroapă - şi îl uită...;
- Tinereţea: perioada în care puiul de om este curat, neprefăcut, nemincinos, generos, sensibil la idei înalte şi la "abstracţiuni" ca: *patrie-patriotism*, ca *limbă-română* (care nu e ca o cămaşă, schimbabilă - ci ca pielea omului), *onoare, demnitate, toleranţă*. Greu, foarte greu este ca tânărul, maturizîn- du-se, să gândească şi să trateze "abstracţiunile" cu aceeaşi inocenţă-curată, să le dea aceeaşi accepţie, acelaşi sens.

Nu e mare lucru - e totul.

De la tineri este de aşteptat "miracolul basarabean" - nu de la ameri-cani, nu de la sfântul Sisoe, nu din părul mălăieţ.

Deşi am vârsta pe care am declarat-o, mă visez tânăr-în-Basarabia. La ceva tot aş fi bun: aş confecţiona lozinci - aş începe cu:

NU VREM S™ MAI FIM REFUGIAŢI ÎN PROPRIA ŢAR™!

Cei care nu au pătruns semnificaţia cerinţei sau/şi refuzului să-i

întrebe pe părinţi; şi pe bunici. Bătrânii vor refuza să vorbească, pretinzînd că e mult de-atunci; şi dureros; că mai bine să uităm ce-a fost şi să privim în faţă, la viitor. Bătrânii noştri se prefac a nu şti (sau chiar nu ştiu, într-atât i-au analfabetizat ruşii) că omul nu poate avea un viitor dacă nu-şi cunoaşte trecutul. Ei refuză amintirea trecutului care nu a fost alcătuit doar din teroare rusească, ci şi din de supuşenie, de autoumilire, din acceptarea desidentizării (începînd cu rusificarea numelui, sfârşind cu acceptarea unor "adevăruri" ca..."*limba moldovenească*"...

Fiindcă degeaba eşti frumos, curajos, cinstit, generos - dacă nu ai memorie. Iar memoria nu este alcătuită doar din ceea ce am adunat noi, în viaţa noastră, câtă a fost - ci din însuşirea, din asumarea memoriei părinţilor, bunicilor, strămoşilor - şi a cărţilor de istorie nemincinoase (deci ne-ruseşti, ne-ucrainene).

Suntem ce şi cât ne este memoria.

Paul Goma

(...)

Luni 23 decembrie 2002

Ieri am terminat **Buteliile**... Uf!

Am terminat-o şi cu bronşita - gurile deştepte spun că ar fi fost o formă uşoară de gripă... Uşoară, dar m-a chinuit trei săptămâni!

(...) Aseară am căzut cu totul întâmplător pe un film (deja început) de Jacques Deray după o nuvelă de Ştefan Zweig: "Scrisoare de la o necunoscută" (traducere nesigură), cu draga de Irène Jacob în rolul necunoscutei. Necunoscînd această proză - dar ştiind: Zweig a fost/este un foarte bun scriitor, foarte bun psiholog (de personaje) şi foarte bun meseriaş - credeam/speram că... naraţiunea va merge aşa cum mi-o doream eu - adică: fetiţa-fata-femeia să rămână până la urmă necunoscută de adultul pe care îl iubeşte de... peste douăzeci de ani.

N-a fost să fie. În film - deci: după nuvela lui Zweig - fetiţa devenită fată îl cunoaşte, în sens biblic, pe celălalt (deci: se... des-fată), atât că adultul (un romancier celebru) nu o recunoaşte în tânăra de azi-noapte pe fetiţa vecinului - care atunci devne mama copilului său...

Această deturnare (şi dacă e întoarcere la naraţiunea rezonabilă, de bun simţ?) m-a iritat, m-a enervat, mi-a displăcut, încât în mai multe rânduri am vrut să sting televizorul, în ciuda prezenţei mereu fascinante prin discreţie a farmecului Irènei Jacob.

Din două motive - primul în două volete:

I. a. este neverosimil ca "celălalt" - unde mai pui: scriitor; unde mai re-pui: prozator! - să nu o recunoască în fata care îl priveşte cu

atâta insistență (și cu atâta dragoste) pe copila vecinului văzută de atâtea ori pe palier. Dacă a recunoscut-o valetul său (adevărat, bun fizionomist), cum să nu o fi recunoscut un scriitor de proză, în principiu mai bun decât valetu-i?;

b. este cu totul neverosimil ca un bărbat care se culcă cu o femeie, în fapt fată-mare, să nu-și dea seama că a deflorat-o - nu era beat în acel moment (încă un amănunt, care însă nu ține de sordid, ci aş zice: de sublim: fata s-a abținut de a țipa de durerea provocată de deflorare, de acord, dar nu s-a abținut de la... sângerare, deci nu se poate să nu fi rămas pe cearceafuri măcar un strop de culoare roșie...). Și în nici un caz un bărbat care petrece o noapte întreagă - și ce noapte! - cu o femeie, să nu aibă memoria trupului ei, memoria parfumului pielii, al salivei... - peste un an, peste zece, peste cincizeci, atunci când iubește iarăși aceeași femeie.

II. Zweig s-a dovedit a fi prost psiholog (în ciuda!) atunci când a făcut ca "necunoscuta", pentru a-și crește copilul, să accepte "să se vândă"; cum zice ea însăși. Există alte "căi", mult mai golgote decât aceea, comodă pentru un scriitor din secolul XIX-lea (ca mentalitate), a curvei de lux.

În fine, sinuciderea (simultană cu primirea și citirea scrisorii de adio) mi s-a părut falsă în sensul muzical): nelalocul ei.

Am găsit atâtea cusururi din pricină că... Zweig (și scenariștii, dintre care un înalt-profesionist J.-C. Carrière) nu m-a(u) ascultat pe mine, nu au ținute seama de... proza mea...

Concluzie: Zweig era lipsit de... odorat - de-aceea!(...)

Miercuri 25 decembrie 2002

Crăciunul. Ieri, am primit de la Victor Frunză o scrisoare. A citit **Alfabecedarul,** zice că nu i-a displăcut și va încerca să-l editeze - în 2004... În 2003: **Sabina.**

Tot ieri mi-a telefonat Sergiu Crupenski - avea telefonul de la Niculiță. Tot nu am reușit să aflu ce sumă colosală mi se datorează pentru re-editarea co-traducerii lui Faulkner (alte traduceri ale noastre nu au fost reactivate), dar am aflat că actualul director al editurii Univers este majoritar proprietar al ei (că avea dinainte "o mică tipografie", că relațiile cu distribuția sunt bune...). Drept care pe loc m-am propus - mai ales că am publicat la Univers două cărți, **Ostinato** (deschisese o colecție), urmase - la mare distanță - **Gardă inversă**...

(...)

Iar am probleme de spațiu: și pe raftul cărților și pe cele ale dosarelor cu tăieturi din presă. Cu adevărat, fără alintamânt de autor netesălat: chiar nu mai este loc să pun clasoarele pentru 2003; apoi

dacă îmi vin de la Chişinău **Basarabia** şi **Săptămâna Roşie**, şi **Culoarea Curcubeului**... - de Bucureşti nu zic încă nimic...

(...)

Îmi ling rănile cu o certă satisfacţie masochistă; de parc-aş fi mereu-citatul Sipoş, colegul de domiciliu obligatoriu, cel care, beat, se lua la harţă cu cine se nimerea, în crâşmele din satele libere Borduşani, Făcăieni - de regulă încasa bătaie crâncenă, după care colinda satul şi-şi povestea aventurile şi-şi arăta vânătăile, rănile, cu admiraţie pentru cel/cei care i le pricinuise(ră)... Aşa şi eu: în lipsă de un Lăteşti, umblu cu jurnalul (cel intim!) şi mă văicăresc-mândresc:

«Ia te uită ce mi-a făcut! Priveşte, cum mi-a rupt buza, învineţit un ochi, dezbătut măselele!»...

Am mai spus, repet: aştept reacţia. Dacă nu a înţeles nimic din reproşul meu (abrupt, recunosc) - atunci, într-adevăr, nu mai este nimic de făcut. Păcat. Era aşa de întineritor...

Mi-a venit *Viaţa românească* 10-11/02: Mariana Sipoş publică "un fragment dintr-o lungă convorbire" din primăvara anului 1998. Eu ies mai agresiv decât sânt. A suprimat numele lui Marin Preda dintr-un şir - ziceam ceva rău de el - cum să apară numele lui Preda în astfel de context? Am impresia că de atunci, din acel moment m-am hotărît să nu mai angajez "dialoguri" transcrise apoi de pe bandă. Gafele, prostiile mele sunt numeroase - mi le asum, sub semnătură, nu-i nevoie să le multiplice, augumenteze, umfle Mariana Sipoş. Apoi titlul dialogului (s-ar putea să fi fost pus în redacţie) cade foarte... hodoronc-tronc - à propos de Omescu, din care citam: "Aici vom înălţa o catedrală..."

M-a foarte rău-dispus. În asemenea împrejurări (dialog înregistrat audio, transcris, publicat fragmentar după patru ani...) nu ai paradă. Poţi protesta, spunînd că nu ai spus aia, că cealaltă a fost scoasă din context, etc? Da, poţi, dar şi M.S. poate răspunde că ea a vrut să-mi dea transcrierea, s-o corectez, dar eu n-am vrut... Ceea ce va fi fost adevărat, nu-mi amintesc "amănuntul", deci nu-l contest: nu voi fi vrut. Aşa-mi trebuie.

Sâmbătă 28 decembrie 2002

Mă întorc la "contribuţia" Marianei Sipoş: o intervenţie care, în realitate va fi durat cinci rânduri (cel mult) a fost dilatată - dintr-un galop - la aproape o pagină din *Viaţa Românească*! Procedeu nu mai puţin în neregulă decât introducerea-suprimarea de cuvinte, propoziţiuni, fraze - mai ales nume - din "partitura" mea. În Europa *adausurile* într-un dialog transcris se marchează, se semnalează - fie prin paranteze-croşete, fie prin pasaje culese cu alt caracter de literă.

La M.S., în România, totul curge otova, iar cititorul - mai ales când este şi un scriitor pe care cândva l-am atins cu trei-flori - întâlnind asemenea luări-de-guler, îşi freacă mâinile de satisfacţie: «I-a zis-o! L-a pus la punct! I-a dat peste bot!»

Iar eu ce pot zice? Că nu mi-a dat peste bot? Adevărat: în absenţa mea de pe scaunul din faţă...

Bănuiesc ce anume a împins-o pe Mariana Sipoş la o astfel de pedepsire a mea (sic), cu lovituri de picior pe sub masă... Însă nu am chef să vorbesc de relaţiile sociale absolut necesare ei, cu indivizi ca Beligan, ca Săraru, fiindcă nu acestea mă determinaseră să nu accept o vizită a ei, acum an şi jumătate. Ci altceva, mult mai ne-românesc.

Duminică 29 decembrie 2002

Însemnarea de azi va fi ultima - din lună, din an: Filip va pleca la munte, de aceea îi voi încredinţa jurnalul în vederea internetizării.

Sânt un scriitor, nu doar samizdatizat, ci şi... internetizat... Deşi, internetul este o fază calitativ (şi cantitativ) superioară a samizdatului.

Acest jurnal: Jurnal 2002 - este al XIII-lea şi al 56-lea titlu.

JURNALUL UNUI "ANTISEMIT" (2003)

IANUARIE

Miercuri 1 ianuarie 2003

Am pregătit dactilograma Soldatului câinelui. Dincolo de oboseala și de enervarea pricinuită întâi de căutarea manuscrisului; de pornirea corectării pe o copie greșită; în fine, pe original - am constatat că nu e deloc rea cartea asta.

Da, domnule. Nu sunt de lepădat "revelațiile", la casa omului. Mai ales că eu puneam Soldatul... într-o categorie de jos, dacă nu printre ratate. Constatarea de care vorbesc măcar pentru asta este bună: mi-a arătat (în fine, ea a încercat să-mi spună, eu i-am luat vorba din gură) că Soldatul... nu-i chiar ratat(ă). Şi, potrivit gândirii comuniste: tot ce nu-i foarte rău - car'va'zică-i foarte bun - pentru noi!

Vineri 3 ianuarie 2003

Ieri am primit de la Colesnic șpalturile de la Săptămâna Roşie. Le expediase din Chişinău în 20 decembrie 2002...

Am corectat cele 90 pagini în 6 ore. Le-am re-corectat - până seara. Azi dimineață aveam de gând să merg devreme la poştă; până la deschidere, m-am uitat la ele cu lupa și am dat de o mulțime de greşeli care-mi scăpaseră. Aşa că, până la orele 13 am tot... lupàt. În sfârşit, după vreo oră de coadă la poştă (credeam că la prânz nu sunt clienți - ei bine, erau, mulțime!), le-am trimis.

Cu care ocazie am trimis și un exemplar din Soldatul câinelui. Mi s-a părut că iese mai... ieftin să trimit cartea, nu o dactilogramă...

Nici o veste de la Iurie Roşca. Nici de la Adauge, prietenul şi asociatul său. O fi prea devreme...

Acum sânt foarte obosit - şi mulțumit. Mai am de făcut două treburi: pe prima am uitat-o, pe a doua la fel, în schimb (sic) mi-am adus aminte de a treia: să pun corespondența pe 2002 într-un clasor...

Deşi sânt foarte mulțumit - de şpalturi -, sânt foarte nemulțumit (în general, de viața asta împuțită).

Sâmbătă 4 ianuarie 2003

Dau în revista trimestrială Cité Musiques (ian.-mart. 2003) scoasă după cum numele spune de Cité de la Musique de un fragment consistent din ultima producție romanescă a lui Philippe Sollers. Deşi textul poartă indicația: "propos recuellis par Pascal Huyn", în realitate numitul Pascal a extras fragmente din cartea lui Sollers L'Etoile des amants, Galimard, 2002 şi le-a dat subtitluri.

Acest Sollers! Nu pentru întâia oară mi-l aduce în fața ochilor (și mai ales la îndemâna... urechilor) pe bunul meu prieten fidel și turnător personal Sașa Ivasiuc: aceeași brilianță, același foc de artificii, aceeași disponibilitate-capacitate de a vorbi despre tot, despre orice - și despre contrariul orice-ului - cu farmec, cu căldură, cu pasiune, cu convingere (ei, da!), cu aceeași lăudăroșenie (mai ales privind "numărul" femeilor consumate) - în fine, cu aceeași concepție-despre-literatură...

După ce a militat puternic în batalioanele occidentale maoiste (a fost invitat în China, de Mao, împreună cu soață-sa, "refugiata anticomunistă" Julia Kristeva), angajament și concepție despre lume și viață pe care nici azi nu le recunoaște, ca toți cei care mai întâi ne-au făcut foarte-foarte rău, apoi, după Cutremurul Soljenițîn, ceva bine - el s-a ținut de "limbaj", de telquelism, perioadă în care a scris cărți de ne-ficție. Îmbătrânind - și separîndu-se de Kristeva - s-a încercat în roman. De ce nu?, tot poseda el o mare cantitate de cuvinte, mult mai numeroase decât camarazii săi de baricade stânge. Eh, dacă ar fi scris memorii, jurnal declarat, studii de... anticomunism, autocritice - ar mai fi mers. El însă a sărit cu amândouă picioarele în cizma stângă a romanului. Fiind și în plină criză de îmbătrânețe, a tras-o pe "erotic", că și-așa era după colț... Mulți comentatori l-au considerat de-a dreptul pornografic; eu - care am citit fragmente din Femmes, prima lui comitere fictională, l-am găsit doar trivial, ca un licean/ masturbatician, visînd o messalină. Nu penibil cinstit, ci un penibil pe care nu-ți vine să-l dai dracului și să-ți vezi de drum: e prietenul tău și știi că în alte împrejurări nu a fost deloc penibil, că, în intimitate, "are și el părțile lui..." - deci, un curat Ivasiuc.

Așa au trecut două decenii în care "cota" de scriitor a sa a declinat în ochii criticilor, însă în ai cititorilor (vreau să spun: cumpărătorilor) a tot crescut; el care nici înainte nu era un ignorat producător de texte a devenit ceea ce se cheamă: un scriitor popular.

Nimic rău în asta. De ce să vulgarizeze filosofie și literatură și arte plastice și modă și muzică niște... vulgari rezumatoriști și nu un spumos, un arătoros, un jongleur, un hocuspocusist al cuvintelor? - prilej cu care mai învață și francezii ceva franțuzește...

Nu-i cunosc volumul L'Etoile des amants (ce titlu frumușăl! și bombonatic!), probabil își continuă monologul autoeroticesc; ce mă interesează aici, din aceste extrase: muzica.

Știam - din citite, din auzite (adică din gura lui, la radio, la televizor) - că îi place muzica, ceea ce semnifică foarte mult la un scriitor francez; știam că "plăcerile" lui - în materie de muzică - sunt, ca să spun așa: juste, adică mai mult decât onorabile. Se vede: Sollers a frecventat muzica de calitate, atât din clasică, cât și din jazz - "și

flamenco”!, ține el să precizeze de vreo șase ori pe trei pagini. Devine chiar simpatic, atunci când mărturisește că îl admiră pe Glenn Gould și se visează contrabasist într-o formație la New Orleans...

Ce am cu Sollers și cu muzica lui? Doar gusturile lui merg în același sens cu ale mele... Da, în același sens merg, însă nu în același pas, citește: tonalitate.

În raporturile cu muzica (recunosc: nu determinante) îl găsesc pe Sollers același scriitor ca și scriitorul român meloman (cu excepția lui Caragiale, a Ninei Cassian și a Soniei Larian - care știau/știu muzică): persoane “iubitoare de muzică”, “cunoscătoare de muzică” (au fost la concerte, au ascultat emisiunile muzicale de la radio, au cumpărat discuri...). Atât. Acestor melomani muzica le rămâne pe dinafară, pe de lături, dacă nu: străină, atunci sigur: de-duminică. I-aș compara cu trecătorii pe lângă o livadă cu pomi încărcați de fructe coapte, minunate: ei se opresc, privesc, se minunează, “apreciază” imaginea fructelor, dar nu fac pasul: fie să sară gardul, hoțește - și să fure, fie să meargă la poarta gospodăriei, să-i declare stăpânului că tare ar vrea să cunoască (intim) fructele-celea...

Doamne-ferește, nu condamn această categorie, ba chiar zic: foarte bine că scriitorul se pasionează și de muzică - dar... dar... Dar, pe undeva mi-e ciudă pe el (sentiment înrudit cu cel provocat de penibilul Ivasiuc), fiindcă nu îl dușmănesc, ba îi sânt alături...- gata să-l iau de mână și să-l conduc în livadă, să ia el cu mâna lui un măr, să-l muște cu dinții lui (personali)... - după care mai vorbim noi... Nu îi am în vedere pe ne-scriitori, aceștia nu au decât să “prefere mai bine” muzica, să “se dea în vânt după ea”, mamițo - măcar aceia nu comentează, pentru urechile altora, ceea ce ei... nu cunosc.

Scriitorul Sollers: da. El are păreri despre tot, despre toate - deci și despre muzică. Și se exprimă - de alături; de pe-afară; din vecini.

Ceea ce nu mă împiedecă să constat: aceștia - și Sollers, doar de la el am pornit - sunt urechiști (ca reputatul scriitor-muzicant și scriitor de rapoarte-de-concert la Scînteia, drept care a devenit, sub Popescu-Dumnezeu, directorul Operei din București, vorbesc de M.H. Simionescu, prietenul protector al lui Al. George). Ei primesc muzica, se bucură de ea, se lasă “purtați de muzică” - dar *numai* pe cale urechestră. Aș fi preferat un Sollers măcar cât Caragiale al nostru...

Firește, dar prin care alt “organ” se percepe muzica? Prin multe, domnule - prin toate, boule, ca să fiu complet - dar întorc răspunsul printr-o întrebare de rabin:

«Prin care “organ” se percepe literatura?»

Sollers percepe și muzica prin țigaretul pe care și-l tot suge, fotogenicàl - mai cunoaștem noi un sugător de hulubă de ochelari, Manolescu, dar nu din acest motiv îl iubim noi pe Bach, Bătrânul...

Încă o dată: Sollers este un Ivasiuc franţuz - al vremurilor noastre (adus în actualitate: Pruteanu, zacuscarul arheu): scăpărător, atoateştiutor, efervescent, fascinant, sărind cu asemenea dexteritate (chiar artă) de la una la alta, încât... îi pierzi urma - ceea ce şi intenţiona el, vorbitorul; şi exprimîndu-se iute-iute (după reţeta lăutarilor ţigani oficiind în Franţa, reţetă mergînd împotriva naturii muzicii: «cu mare viteză, frăţioare!, cât mai multe sunete pe secundă!»); deci... găunos.

Dimineaţă am fost la doctor (Schaan). A zis că e bine. Bine să fie!

Mi-a dat Iurie Roşca telefon: că abia azi l-a găsit Dumitru Tărâţe cu CD-ul. Că Angela (nu Angela lui Vartic; nici nepoata mea, Angela - Angela de la Flux) a reuşit să-l descuie. S-au hăhăit pe seama Alfabecedarului...

Am reuşit să ne înţelegem: ordinea este: Culoarea curcubeului, Bonifacia - apoi mai vedem.

Am vorbit (la telefon) şi cu Mihai Adauge. Mi-a spus că ei scanează dactilograma Culorii... - apoi o bagă în ordinator... Nu cumva e ceea ce visam eu, de atâţia ani? Mai ştii? Am să-l rog să-mi trimită prin fax o pagină scanată...

Culmea ar fi ca basarabenii mei să facă ceea ce nu au făcut ne-basarabenii (tot ai mei). De trăit şi de văzut.

Duminică 5 ianuarie 2003

Nu am dormit atât de bine cum credeam-speram. Sânt tot foarte-foarte obosit.

Poate fiindcă sânt neliniştit: perspectiva - altfel cum să-i zic? - deschisă de basarabenii mei (am înţeles că ieri, până spre seară, au tot vorbit şi despre propunerea mea) este prea frumoasă ca să fie şi realistă-realizabilă. Niciunul dintre ei nu este editor de meserie, deci nu cunoaşte, nu ştie ce înseamnă să vinzi o carte, azi. L-am simţit pe Roşca atunci când a fost la mine, apoi la telefon: gândul lui şade la subvenţii - a vorbit şi de Soros. Or Soros... Dacă a favorizat editarea unor cărţi (un volum, două) nu va fi - în principiu - de acord cu editarea unui autor cu... zeci de volume...

Luni 6 ianuarie 2003

Am scris un mesaj pentru Roşca. Am să-l trimit prin fax mai încolo. Alcătuit din preferinţele mele - şi ordinea editării lor:

1. Basarabia
2. Culoarea Curcubeului

3. Bonifacia
4. Scrisuri I-II (2 volume)
5. Butelii... 1998-2002 (vor intra şi Amneziile... I-II, cca 300 p)
6. Jurnal I-II-III (editat de Nemira).

I-am sugerat să-şi dea un răgaz de o săptămână - apoi să-mi transmită hotărîrea.

Am dormit mult astă-noapte. Dar tot obosit sânt. Ah, şi ce m-aş întinde la vorbă în jurnalul meu cel drag...

Ger de trei zile: -2°. Nu e impresionant pentru cineva care vine din România, dar devastator pentru mine, apropitar de floricele: zac în blocuri de gheaţă, iar bietul leuştean... De unde să ştiu eu (dacă n-au ştiut meteorologii!) că are să fie zăpadă şi ger?

Marţi 7 ianuarie 2003

Ger în continuare: -4°, pe balcon - ai, ai, ai, floriceaua mea! Dar leuşteandrul/ cel teandru...

Şi în noaptea asta am dormit mult - fără odihnă. Mă simt acum de parcă aş fi aseară, când mă pregăteam de culcare. Nici cafeaua nu-mi dă sevă-de-must, vorba cuiva - las' că s-a scumpit şi asta cu cca 30%...

N-am notat, am avut alte treburi: la o emisiune religioasă: "Source de vie" (Antenne 2) s-a difuzat un reportaj din Israel - semnat de animatorul emisiunii, rabinul Josy Eisenberg.

Aflu abia acum - şi nu doar eu - că: de la pornirea Intifadei, economia Israelului a scăzut atât de tare încât unii vorbesc de prăbuşire a ei; deci, "de atunci, din 4 cetăţeni israelieni unu moare de foame"...

Evident, "informaţiile" au fost binişor aranjate: pe de o parte ca să dea vina pe Palestinieni de "prăbuşirea economică a Israelului"; pe de altă parte, de a pregăti terenul pentru apelul - către Franţa, de a acorda ajutoare alimentare şi chiar de a "găzdui" copii aflaţi în dificultate alimentară.

Subiectul a fost: caritatea şi întrajutorarea la evrei. Voi ajunge şi la "explicaţia" pe care a dat-o altfel simpaticul (Silberstein?) tată al băieţaşului Meir, care murise de o boală ciudată: nu asimila alimentele, iar după dispariţia lui părinţii au hotărît să facă ceva pentru ca alţii să poată mânca. Astfel a luat naştere fundaţia Meir Panin (panin, în ebraică, ar fi chiar... pâine) în primul moment printr-un restaurant gratuit pentru săraci, apoi prin mai multe astfel de "puncte alimentare", dar şi antene medicale şi depozite de obiecte casnice, mobilă, etc.

Am găsit genială (aici este potrivit ticul verbal contemporan) ideea de a-i invita, nu de a-i primi - pe flămânzi; de a-i servi, tu (prin benevoli, care au timp să şi dea mâna cu oamenii, să schimbe câteva

cuvinte cu ei), nu de a-i lăsa să treacă prin fața cazanului și să-și ia strachina cu supă, apoi să-și caute un loc la mese, ori să se servească singuri, pe o tavă, cum se întâmplă în Franța la categoria superioară a "cantinelor", în general administrate de călugărițe. Buni cunoscători ai psihologiei omului, evreii au început prin a re-da omului aflat în restriște: demnitatea; constată că nu este primit "de milă" și că cel care mânuiește polonicul abia așteaptă să ieși și să te duci, ca să-l lași pe următorul - ci cu deferență și respect. Intră, salută, își caută un loc la o masă de patru, se așează, îi salută pe ceilalți... comeseni și așteaptă. "Chelnerul", în timpul liber un funcționar, o studentă, un soldat se apropie, îl salută, îl întreabă ce dorește din... - și îi recită, el, lista de bucate (am dedus că sunt două meniuri, fiecare a câte două feluri și un desert). Apoi îi aduce la masă, îi urează poftă bună...

Un alt amănunt - dar cât de important: bucătarul șef al restaurantului "inițial" este un fost bucătar-șef al celui mai de vază restaurant din Ierusalim! Nu fusese dat afară de acolo, dincoace nu primește ca salar nici măcar un sfert, însă... "oficiază": nu doar supraveghează, ci pune el mâna, peste tot, cu o jubilație iradiantă (dealtfel, fizionomic, atât tatăl lui Meir, "patronul", cât și bucătarul-șef sunt ființe... fericite și care fericesc pe cei din jur, doar prin... zâmbet).

Revin, ca să explic: tatăl copilului Meir este un ceea ce se cheamă prosper om de afaceri: proprietar al unei o societăți de construcții, a unui post de radio, de televiziune, al unui lanț de magazine cu pro- duse "religioase", atât alimentare - cușer - cât și rituale (el însuși fiind evreu ortodox, din cei cu perciuni, cu pălărie), al câtorva restaurante... Deci a pornit acțiunea cu bani din buzunarul său. Observînd însă că există mult mai mulți flămânzi și că formula restaurant a căpătat publicitate - deci și donații - a multiplicat "punctele", extinzîndu-le și pe coasta Mediteranei, la Tel-Aviv (unde sărăcia evreilor are o culoare: roșie - de la enormul număr de evrei ruși).

O paranteză și o pedală: săracii care frecventează Meir Panin - desigur și alte cantine - au înfățișarea amărâților de pretutindeni: trași la față, ponosiți, triști (acea imensă tristețe a săracului care nu a fost totdeauna sărac, de aceea acum i-i rușine de propria stare) - dar, spre deosebire de omologii lor din Europa ori din America - niciun israelian nu are facies de alcoolic, nici de drogat - iar puținele femei nu par a fi fost prostituate. Probabil de aceea sunt și mai triști decât goi-ii din alte părți: ei nu au nici un mijloc de a uita, nici un "artificiu" ajutător...

Patronul (tatăl copilului Meir) povestește: un frecventator asiduu al restaurantului, un evreu rus îi mărturisese: are un prieten bun (din Kiev, unde acela fusese medic radiolog) și care, deși nu are ce mânca, refuză să vină cu el la Meir Panin, fiindcă "are demnitate, nu vrea să

cerşească împreună cu alţi cerşetori". După cum se vede, aceeaşi demnitate exacerbată, hipetrofiată, comună oamenilor din Est - deci şi românilor. Aşa cum rusul fost general în armată care se rostea împotriva organizării, la Moscova, a unei corride, motivînd că el este rus, deci umanist, deci este contra uciderii în public a unor biete animale (am scris de curând despre asta - în Basarabia), aşa şi evreul sovietic ajuns în Israel, probabil epuizînd ajutorul de instalare şi cel social, trezindu-se într-o situaţie pe care el nu o cunoscuse în Ţara Foametei, URSS, fiindcă acolo-atunci făcea parte dintr-o minoritate privilegiată (sau, nuanţînd: ne-persecutată), îşi făcuse scut psihologic din demni-tate. Atât îi mai rămăsese, de ea se agăţa ca de o plută. Demnitatea. Cine ştie de câte ori şi cât de profund, în URSS, demnitatea aceea fusese lăsată la o parte, pusă între paranteze - din interes, din frică de represalii - însă acum, că tot nu mai avea nimic de pierdut... Ce să mai piardă?: ţară - nu mai avea, el de bunăvoia lui (şi după cine ştie câte demersuri, eforturi, compromisuri - nedemne) părăsise URSS; patrie (Eretz) avea: Israel - dar iată cum îl primea... matria: ca o maşteră-maşteha!; va fi fost în vârstă, nu mai avea puterea - fizică - să facă alte munci (şi nu trebuie să se uite: "demnitatea" unui om-sovietic, fie el şi român îi interzice să presteze munci degradante (citeşte: manuale - păi ştim noi cine fusese el, acasă la el?- e-he!, chiar responsabil cu adunarea cotizaţiilor de sindicat!). Într-un târziu radiologul sovietic, cel care era din fire - şi prin tradiţie - foarte demn, nu admitea, mă-nţelegi, să coboare până la a "cerşi"... - a coborît. Cum?

Povesteşte, în continuare, patronul: pentru a primi şi subvenţii de la stat, pentru a face publicitate Fundaţiei - deci de a provoca donaţii - a invitat la restaurant personalităţi: actori, jurnalişti, savanţi, deputaţi, miniştri. Dar nu pentru vizite-fulger, urmate de câteva strângeri de mână şi de fotografiere pentru presă - nu: ci, dacă tot erau "invitaţi la restaurant", atunci să se aşeze la una din mese; să comande; să aştepte să i se aducă mâncarea din acea zi - şi să mănânce; şi să se pronunţe asupra calităţii ei. Totul sub obiectivele fotografilor, ale cameramanilor. Aşadar, relatînd prietenului său din Kiev că la restaurantul la care se duce el zilnic, ieri a mâncat un ministru..., radiologul sovietic, cel cu demnitatea cu care nu se glumeşte i-a spus con... sovieticului:

«Ei, dacă a mâncat un ministru, pot să mănânc chiar şi eu»...

Emisiunea a durat în jur de 40 minute şi a fost plină de informaţii inedite - pentru mine.

Nu ştiam că în Israel, unu din patru (evrei) este extrem de sărac, nu are ce mânca; nu ştiam că sărăcia fusese, până deunăzi cvasisecret de stat; nici că "vina" situaţiei este - acum - pusă pe seama... Palestinienilor, cum ar veni: băştinaşii sunt de vină că ocupanţii au...

sărăcit fulgerător de când ei, "teroriştii" bestiali atacă tancurile Ţahalului cu pietre... Dealtfel, în cele 40 minute ale emisiunii a fost singura aluzie la indigenii care sunt, din 1948, parcaţi în lagăre: Palestinienii... Ca şi cum între graniţele statului Israel, săraci, sărăciţi ar exista numai dintre evrei (numai ei "beneficiază), nu şi musulmani şi creştini... Operaţia de simplă "selecţie" gazetărească se numeşte, întâi: dezinformare neruşinată; în al doilea rând: segregaţie rasială.

Nici ca din greşeală "vina" nu a fost pusă pe seama cheltuielilor militare colosale; nici pe seama preţului exorbitant al Zidului Ruşinii Ierusalimului în construcţie; nici pe cheltuielile de "recuperare" a evreilor, cu precădere din Rusia, dar şi din Chile (am mai amintit de incaşii momiţi să treacă la mozaism, aduşi în Israel şi preparaţi pentru a-i urî-de-moarte-pe palestinieni) şi nici pe cheltuielile de adaptare şi de învăţare a limbii, ce să mai vorbim de imensele cheltuieli de instalare, de, mai adevărat: implantare a noilor colonii în mijlocul popu-laţiei băştinaşe - şi de paza-militară a lor. Nici pe faptul că şi înainte de Intifada, în Palestina, Evreii erau conducătorii, patronii, proprietarii "mijloacelor de producţie", iar proletarii, mâna-de-lucru, cei care lucrau efectiv în construcţii, în agricultură erau în exclusivitate: goi - fie palestinieni care aveau bilet de voie să iasă din lagăre, pentru a lucra (şi a-şi hrăni familia, adevărat, numeroasă), fie muncitori străini (printre care şi români) cu contract în regulă, dar şi mulţi clandestini... Or, de când cu Intifada, Israelul i-a "consemnat" în lagărele lor pe palestinieni ca pedeapsă, pentru că... dau cu pietre în tancuri (dar unde ne trezim?, să le sară - tancurilor văpseaua?)... Numai că nu doar pe ei i-a pedepsit - să nu lucreze, deci să nu mănânce - însă, de parcă israelienii n-ar fi evrei, ci goi proşti-de-şmecheri (şi reciproca), s-au scuipat la oglindă prin sabotarea propriei economii.

Este foarte adevărat: de decenii palestinienii din lagărele din Israel primesc ajutoare internaţionale: alimente, medicamente, îmbrăcăminte, rechizite şcolare etc. Fără aceste ajutoare - importante (provenite din ţările arabe şi de la Comunitatea Europeană, dar nu din USA!) - mulţi copii palestinieni ar fi murit, la propriu, de foame. De când Israel a impus blocada şi a început construirea Zidului Ierusalimului, palestinienii nemailucrînd, nu au primit bani - de la israelieni, pentru munca lor, pe pământul lor - dar supravieţuiesc din ajutorul internaţional...

Şi iată că israelienii, constatînd, pe de o parte, că economia lor funcţionînd, în mare parte, cu mâna de lucru a palestinienilor, cunoaşte un declin catastrofal - din pricina interdicţiilor impuse palestinienilor de "politica înţeleaptă" a lui Sharon, pe de altă parte din pricina enormelor cheltuieli militare (ce, e de colea, să afectezi câte trei tancuri şi câte un elicopter - başca 10-20 soldaţi la paza unei

implantații recente de 15-20 familii de evrei sovietici, ei înșiși înarmați până-n dinți?), au început a fi... geloși pe palestinieni! Fiindcă aceștia, chiar dacă nu mai primesc salariu de la israelieni - doar li s-a interzis să circule, deci să ajungă la locurile de lucru!, trăiesc din ajutor internațional...

Cum - deocamdată! - evreii nu îndrăznesc să ceară și ei ajutoare internaționale, au început ofensiva mediatică privitoare la "sărăcirea bruscă" a cetățenilor israelieni evrei - din cauza palestinienilor! - au început a recunoaște sărăcia din Israel, de a o exagera cât cuprinde, întru înduioșarea, atât a evreilor din Occident, cât și a goi-lor care, până acum erau sensibili doar la mizeria palestinienilor...

Patronul (tatăl lui Meir) care mi-a făcut o excelentă impresie atâta vreme cât a vorbit de fiul său, de crearea Fundației, de administrarea ei a scrântit-o atunci când, întrebat - inutil: «De unde îi vine lui, lui Silberman (nu sânt sigur decât de rădăcina numelui) această înclinație... caritativă»? - a dat un răspuns...

La o întrebare proastă - un răspuns pe măsură - nu citez, rezum:

Pe când trăiau la Lyon, în timpul războiului, a observat că mama sa, de fiecare dată când venea poștașul cu o scrisoare, cu un colet, îl poftea să bea un pahar cu vin și să ia o felie de cozonac...

S-o iau de la coadă la cap:

Dacă aș fi fost evreu, la întrebarea aceea - idioată: de unde-mi vine înclinarea caritativă! - aș fi răspuns că din... tradiția fiecărei comunități, deci și a celei evreiești, persecutată și care a supraviețuit mai cu seamă datorită întrajutorării. Dealtfel, la toate comunitățile, chiar necreștine, ne-ebraice există, iar la cele hrănite de Biblie, atât în Vechiul Testament, cât și în cel Nou este preconizată ospitalitatea, ajutorarea săracilor, a flămânzilor, a celor fără adăpost. La evreii din afara Israelului era o obișnuință ajutorarea săracilor, a bătrânilor, a bolna-vilor, a nedeplasabililor: circulau în anii '70, în România - la București cel puțin - camionete cu mâncare gătită, pusă în sufertașe, și care zilnic îi aproviziona pe evreii în vârstă, singuri, imobilizați în case...

Or simpaticul Sielberstein (de la Lyon), deși în Israel evreu ortodox (citește: habotnic), nu a făcut nici o trimitere la Cartea Sfântă - ci la niște amintiri care... l-au deservit, ca să spun așa (aici a comis aceeași greșeală ca și Țepeneag cel care, imprudent, se lăuda în presă, după 1990, că la în 4-5 noiembrie 1956, când era să fie manifestația studențească la București, el s-a plimbat ore întregi prin Piața Universității, securiștii au arestat până și pe o babă - pe el: ba...).

Încep cu cea mai mică dintre gafele lui Silberman:

Mama sa, poftindu-l pe poștaș să bea un pahar cu vin și să ia o felie de cozonac nu făcea defel un act de caritate, ci unul de plată a

unui serviciu (poştal). Nu doar mama lui şi nu doar mamele evreice făceau asta - şi nu doar cu poştaşii;

Însă eroarea cea mare a Patronului este următoarea:

Relatînd acest episod petrecut "la Lyon, în timpul războiului" - pune un semn de întrebare asupra... asupra întregului - fiindcă adevărul-istoric (ce pe care îl invocă ei, însă numai atunci când îi solicită, îi somează pe goi să le dea despăgubiri) este acesta:

- "în timpul războiului", în Franţa ocupată, evreii erau, nu doar persecutaţi, ci, vai, arestaţi şi deportaţi;

- "în timpul războiului, la Lyon" acţionase cea mai feroce secţie a Gestapo-ului condusă de cel mai feroce gestapoist: Klaus Barbie (cel care, printre alţii, l-a arestat pe Jean Moulin). Nemţii şi miliţia colaboraţionistă franceză se "ocupau", nu doar de "goi-ii" care făcea rezistenţă antigermană, ci îi vânau şi pe evreii... paşnici - au scăpat cei care s-au ascuns, care şi-au schimbat numele... Or din povestea lui Silberman nu reiese în nici un fel că viaţa familiei sale "la Lyon, în timpul războiului" ar fi fost măcar... a-normală.

Una din două: ori povestitorul era prea mic pentru a avea amintiri (ca cea cu poştaşul), deci a inventat episodul; ori în timpul Ocupaţiei familia sa nu va fi avut un comportament "demn", ca să folosesc termenul consângeanului său din Kiev, altfel cum de a fost scutită de tragedia generală a evreilor din Franţa?

Observaţie de încheiere: emisiunea avea ca temă caritatea. Or această valoare are... valoare, tocmai pentru că nu este segregaţionistă, ea se manifestă faţă de o singură categorie umană: săracii - indiferent de rasă, religie, convingeri - şi nu evrei-doar-faţă-de-evrei. Fiindcă atunci vorbim numai de întrajutorare comunitară, clanică, interetnică, religioasă.

Acum înţeleg de ce fostul locuitor al Lyonului, invitat să vorbească despre caritate, neînţelegînd ce-i aceea (şi neacceptînd, evreii respectînd o lege contrară: a Talionului), a cârmit-o spre plata-unui-serviciu, nici măcar spre întrajutorare.

Joi 9 ianuarie 2003

E a cincea zi geroasă (pe balcon - 6°). Tot mai obosit, deşi nu cantitatea de somn e în cauză.

Am mai corectat câte puţin la Profil. Mi se pare bunişor, dar firav.

Aseară, pe canalul Arte, un documentar american (nu arab!; nu francez) despre Războiul Golfului. Răspund întrebărilor mai ales foşti înalţi responsabili militari (printre ei chiar şeful statului-major generalul Schwartzkopf), câţiva intelectuali irakieni - dinăuntru, din

exil - şi, desigur, jurnaliştii de investigaţie care au lucrat la acest documentar.

Concluzia - sar direct la ea, doar am scris mult despre "politica americană" în Orientul Apropiat şi despre motivul "care-i mâna pe ei la luptă", vorba poetului nostru naţionale: petrolul - este că Războiul din 1991 fusese declanşat de americani, fără vreo împuternicire a ONU, ei fiind cei care... îl încurajaseră pe Saddam să ocupe Kuweitul.

Asta fiind una din cele neştiute de mine.

O alta: Saddam fusese de la început omul americanilor, ei l-au ajutat să pună mâna pe putere, ei l-au înarmat, nu doar în timpul războiului cu Iranul, dar şi după aceea - până la 1991;

Alta - mărturia generalului Schwartzkopf: după 44 zile de bombardament, în 1991, Irakul era la pământ, învins, însă Bush (tatăl) a ordonat armatei să înceteze operaţiile, să nu intre în Bagdad. De ce? Atunci comandantul armatei nu pricepuse, abia apoi a aflat: Irakienii, încurajaţi de operaţiile străine, se ridicaseră în masă împotriva lui Saddam, intenţionînd să-l mature de la putere ei înşişi. Bush a oprit campania militară şi i-a dat lui Saddam, nu doar răgazul să lichideze, în linişte, opoziţia (sute de mii de oameni), ci i-a împrumutat şi... niscai elicoptere.

În virtutea doctrinei enunţată de Kissinger - nu mai era la afaceri, dar era, este, în continuare, la... consilii:

«Petrolul este un lucru prea serios, pentru a fi lăsat pe mâna arabilor» (subl. mea).

Ceea ce iarăşi nu ştiam: tot americanii (şi nu ruşii!) le vânduseră irakienilor tehnologie perfecţionată pentru a produce... "arme de distrugere în masă" (nenucleare, aceea fusese furnizată de francezi, dar bombardată de israelieni) - printre care şi celebrul-sinistru antrax...

Altă informaţie necunoscută de mine: blocada economică hotărîtă de ONU (la presiunile insuportabile ale americanilor asupra fiecărui votant - Yemenul a fost avertizat pe loc că a comis cel mai costisitor vot - de a doua zi americanii au denunţat toate contractele), altfel numita "petrol pentru pâine", sub controlul americanilor a devenit, pe de o parte, cauza directă a foametei de care suferă populaţia Irakului de zece ani, dar şi a morţii a sute de mii de copii - nealimentaţi, nemedicaţi. Fiindcă americanii au extins blocada şi la medicamente, pretextînd că acestea vor fi... deturnate (în scopuri militare, desigur).

Pentru că l-am citat - cu evlavie - pe evreul Kissinger rostind, despre petrol, acea "înţelepciune" rasistă (o repet: «Petrolul este un lucru prea serios pentru a fi lăsat pe mâna arabilor») hai să o citez şi pe evreica Madeleine Albright sonorizînd altă înţelepciune - aceasta de-a dreptul criminală, ne-umanistă - în legătură cu copiii morţi în

Irak, din cauza blocadei "economice" (era vorba, atunci de 200.000 victime), anume că dacă acesta este prețul - prețul să fie plătit. Numai că prețul nu era plătit de americani, nici de englezi, nici de israelieni, ci de irakieni, dublu-triplu oprimați; de Stalin+Hitler+Mao al lor, Saddam Husein, ca atare; de americani ca cei care bombardează apoi impun blocada economică, apoi ca americani care, în fond, îl păstrează pe Saddam acolo unde se află, pentru a avea un pretext, o price, un cui al lui Pepelea, o sămânță de agresiune - un "Satan" de combătut...

Nu doar jurnaliștii (americani), dar însuși fostul șef al Statului Major în războiul din 1991, generalul Schwartzkopf trăgea o "învățătură", după fapta la care fusese complice: războiul din 1991, dar și bombardarea zilnică, de atunci, a "obiectivelor militare - în general "posturi de radar" în zonele "de excluziune" din Nord, din Sud (pentru care nu există vreo acoperire internațională legală, deci constituie un alt abuz american) au drept scop: distrugerea țării - pentru ca, pe pământul netocmit și gol, americanii să instituie o administrație de genul celei de după capitularea Japoniei - dealtfel s-au și publicat planurile.

Încă un grav păcat al americanilor: zbiară, acum la toate răspântiile că ei luptă împotriva terorismului, împotriva armelor de distrugere în masă - chimice, biologice, etc - însă ei ce au făcut și ce fac, în continuare...?

- ...Începînd de la Hiroshima și Nagasaki: au folosit ei arma nucleară, cea de distrugere-ucidere în masă?

Este adevărat, în războiul împotriva japonezilor, numai inamicul a avut de suferit - dar inamicul înarmat? sau numai populația civilă?...

- ...Dar în Vietnam? În proporție de 98% "inamicul vietnamez" (civil) a avut de suferit din pricina, nu doar a bombelor clasice, nu doar din pricina napalmului (interzis), dar folosit fără discernământ, ci și a "agentului orange", acea substanță desfoliantă, care și acum, după treizeci de ani, rămâne activă în sol, în vegetație - numai că prin această armă au fost contaminați și câteva sute de militari americani manipulatori ai "agentului".

Or, așa cum sutele de soldați americani din anii 1940-1945 care primiseră ordin să rămână în tranșee - în deșertul Nevada - în timpul câte unei explozii nucleare (să joace fără voie, fără știre rolul de cobai) iar supraviețuitorii nu au primit nici pensii de invaliditate, nici de boală, nici dreptul de a vorbi despre "secret" - așa și victimele americane ale războiului din Vietnam: nici pensie, nici îngrijire medicală; nici recunoaștere-recunoștință a națiunii...

Ne apropiem în timp: în 1991, în Irak, americanii au folosit muniții cu uraniu sărac (appauvri, spun francezii), U 238. Obuzele lor au pulverizat blindatele, camioanele, cazematele irakiene - ca la război... Învingătorii (americani), ca toți învingătorii, nu numai că

cercetau rezultatul muncii lor, dar şi pipăiau - ca să creadă - carcasele blindatelor, ba chiar luau ca trofee bucăţi de metal din tancurile distruse.

Nici ei, ostaşii americani nu ştiau - fiindcă nu fuseseră informaţi: nu doar carcasele blindatelor irakiene, dar şi terenul pe care avuseseră loc bombardamentele, erau contaminate.

Au fost produse câteva cifre: din totalul de cca 700.000 ostaşi americani angajaţi în operaţia "Furtuna Deşertului" (dar britanici?, dar francezi?), 190.000 de bolnavi au fost înregistraţi în SUA; din aceştia, până în momentul de faţă, au decedat 10.000 de contaminaţi - atât prin U 238, cât şi prin... alte arme (chimice) folosite de americani, nu de irakieni.

Cu care ocazie s-a amintit că aceiaşi simpatici americani au folosit muniţii înalt radioactive şi în Kosovo. Adevărat, acolo au fost contaminaţi numai sârbii (militari, aflaţi în blindatele ţintite) şi albanezii (civili, în special copii) - nu americanii: ei, boy-ii au rămas acolo, sus, în cer...

Iar acum se agită, ameninţă, gesticulează, arătînd spre Saddam ca "unicul reprezentant al Răului" - dar cine s-a pupat cu Putin, călăul cecenilor?, cu maimuţoiul chinez, călăul tibetanilor şi ai uigurilor?; cine îl menajează pe un criminal ca cel din Coreea de Nord?

Ce întrebare proastă! Coreea de Nord nu are petrol, ba chiar vorba lui Săraru: dimpotrivă! De asta a şi izbucnit miniscandalul: recent: fiindcă USA a încetat livrările de petrol. Dar Coreea de Nord le va re-obţine (cu ceva suplimente de bani), ea chiar avînd arma atomică şi americanii ştiind că ei o are...

Performanţa americanilor din ultimul an: au reuşit să facă dintr-un dictator sângeros, criminal, detestabil: o biată victimă! Bietul Saddam, cum îl acuză de toate relele - pe nedrept ! - americanii...

Ana îmi transmite un mesaj de la Niculiţă: a fost la editura Univers, a rezolvat co-traducerea din Faulkner, urmează să fie citită Bonifacia. Aşteptăm - ce să făcem...

Vineri 10 ianuarie 2003

Frig, părinte - tare frig... După termometrul nostru: -7° - la Paris, nu la Bucureşti!

Duminică 12 ianuarie 2003

Frig, frig. La televizor spune: +1°, termometrul zice: -6°... Fiecare bordei cu obiceiul-propaganda lui...

Cred că am terminat ultima variantă din Profil. Mi se păruse o carte... firavă, nu am reuşit să o fac mai zdravănă. O las aşa.

Mâine depun la poştă CD-ul pentru Niculiţă (cu Bonifacia).

Luni 13 ianuarie 2003

S-a mai încălzit: 0° la Paris.

Am înţeles de ce sânt nemulţumit, abătut: din pricina cărţilor scrise după "revenirea" la ficţie: Profil, dar mai ales Infarct. Amândouă sunt proaste, de rag - dar cea mai foarte proastă este Infarct. Prin repetiţii, vorba Monicăi Lovinescu.

Ah, şi îmi promisesem, chiar jurasem că nu mai scriu decât jurnal. Nu m-am ţinut de cuvânt. Şi rău am făcut.

Promit încă o dată, acum, la început de an: Nu mai scriu decât jurnal. Nu mai comit nici din greşeală ficţie - în fine, texte declarate ca atare. În jurnal nu am decât să mă repet, nu (mă) deranjează atât de foarte tare, ba chiar - mie - îmi face bine...

Apoi am scris destule titluri, destule texte - ce să mai spun, inedit?

Marţi 14 ianuarie 2003

Bună decizia, excelentă - nu-mi rămâne decât să mă ţin de ea.

S-a încălzit. +4°. A început să se topească apa din bacurile cu flori. Un progres - pe calea împrimăvărării...

Am vorbit la telefon cu Iurie Roşca - eu l-am chemat. N-a făcut nimic, după cum mă temeam: se află tot în stadiul de... căutare de subvenţii. Ne-am... subvenţionatără.

Miercuri 15 ianuarie 2003

S-a încălzit timpul şi încep a se vedea ravagiile îngheţului. Cel mai mult au suferit capucinele, ca mai mustoase, mai sevoase. Apoi măzărichea parfumată, "recolta a II-a" - şi ea fostă verde, ţapănă, acum, acum atârnă, cârpoasă. Nu-i nimic: avem seminţe destule.

Am răspuns la scrisori. Ieri: Hélène Lenz - îmi trimisese o culegere de articole despre haiducii lui Istrati, în care are şi ea o contribuţie; azi lui Luca Piţu şi lui Dean Phillipe.

Mi-a telefonat Andrei Doicescu: în Esprit, ultimul număr, Alain Paruit mă demască nemilos: "P.G. a scris un text antisemit în Vatra..."

Nu mai lipseşte decât tovarăşul lui, "scriitorul care a adus cele mai mari servicii literaturii române, Ed. Reichmann" - citat din acelaşi Paruit - totuşi, prieten cu Ţepeneag...

Joi 16 ianuarie 2003

A plouat azi-noapte.

Citesc în 22 din 17-22 dec. 2002, la Revista Presei - inițial publicate în Adevărul din 3 decembrie 2002, următoarele:

"Ieri s-a încheiat Târgul de Carte Gaudeamus, al cărui director sunteți. (...) Anul acesta președintele Societății Române de Radiodifuziune, domnul Dragoș Șeuleanu, a vrut să strice jocul. Rezultatele sondajului dădeau Editura Humanitas câștigător (...) Or rezultatele votului neconvenind (...), s-a inventat la repezeală un alt concurs care, chipurile, să răsplătească editurile mici..."

Am înțeles: Humanitas nu a primit și în acest an marele-premiu. Lucru rușinos - deci rușine să-i fie tovarășului Șeuleanu! Semnatarul protestului, amnezic și el ca tot românul, scrie mai departe, asigurat că niciunul din cititori nu va observa bârna din ochiul său - dacă și ei sunt români, deci amnezici:

"Vă scriu pentru a nu trece sub tăcere o stilistică (?) a puterii actuale pe care aș defini-o astfel: cine nu e cu noi trebuie «îngropat», împiedecat să apară, să se manifeste; meritele lui trebuie trecute sub tăcere; popularitatea lui trebuie stăvilită, ecranul televizorului trebuie să-i fie refuzat, ecoul reușitei lui trebuie să fie estompat, relativizat, înecat în alte reușite mai mărunte" (subl. mea).

Petiționarul care a petiționat cele de mai sus semnează: Gabriel Liiceanu (împotriva lui Șeuleanu). Deși ar putea fi foarte bine... Paul Goma - împotriva lui Liiceanu! Cine mai are îndoieli este invitat să recitească pasajul subliniat.

Sigur este însă că Liiceanu - și nu Goma (cu excepția semnelor de întrebare - ale mele) - a scris cu mâna lui imbecilitățile din încheiere:

"Închei cu tristețea că dumneavoastră, un bun profesionist (...) și un om în corectitudinea căruia nu pot să nu cred, ați participat la un mic fals (?), revelator pentru stilul de a falsifica (??) al unei puteri ce nu mai are ca adversari politicieni, ci doar adevărul (???) fie că e mic, fie că e mare"(????).

Mă opresc aici, ca să nu-mi crape măselele de limba română liiceană. (Nu trebuie omisă cu nici un chip insa care a încropit Revista Presei: indispensabila G. Adameșteanu).Același număr al săptămânalului 22 închină o pagină și jumătate "Cărții Anului 2002": jurnalul Ușa interzisă, autor: G. Liiceanu. Necitind cartea premiată, nu mă pronunț; în schimb am citit interviul dat Gabrielei Adameșteanu și observ că filosoful editor vorbește așa cum scrie: prost; și nerománește.

Un nume drag și stimat trebuie lipit de cel al lui Liiceanu: al Monicăi Lovinescu. Dimpreună au aranjat operațiunea îngropării mele - începînd din februarie 1990, când s-a alcătuit portofoliul editurii - care încă nu exista - Humanitas, iar pe mine, deși anunțat repetat, nu

m-au chemat (Monica mi-a spus la telefon a doua zi că întâlnirea se ţinuse şi că "am lucrat bine şi fără dumneata, cu Mihnea Berindei şi cu fata Doinei Cornea"). Ceea ce, la urma urmelor nu a fost o crimă, doar o oarecare porcărie. Crimă a fost, după retragerea din comerţ, distrugerea de carte, prin trimiterea la topit a Culorii curcubeului. Măgăriile fiicei lui E. Lovinescu au continuat - după negarea faptei-rele a editorului, apoi după justificarea ei (în tandem cu soţul) prin alungarea din exil (1995); prin ukazul: «Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma», 1997, apoi, în 1998 prin decretul: «Goma e contestat».

Despre acelaşi Liiceanu (ba chiar şi despre premiul României literare, cu citatul din Topârceanu parodiind blestemele argheziene, însă adaptat de mine: "Lăuda-te-ar Dimisianu şi pupa-te-ar Ştefănescu!"), cu folos - şi cu delectare - poate fi citită "Scrisoarea I" de Dan Petrescu din Timpul, decembrie 2002.

Vineri 17 ianuarie 2003

Luat cu vorba - dar ce vorbă! - am trecut peste un citat din C.T. Popescu (sunt blestemat, maică: am ajuns să citez din Adevărul-Scînteii - ...adevărat, nu să-mi şi public protestele, ca Liiceanu, "contribuţiile" la istoria literară ca S. Damian, pamfletele împotriva "dizidenţilor" ca Alexandru George.

Tot din Timpul ("Sarcofagul de hârtie" - revista presei). "A.C." (?) scrie - subtitlul: "Dictatura şi geniile locale":

"N-aş zice că admir prea mult vehemenţa domnului Cristian Tudor Popescu sau că mă dau în vând după pamfletele domniei sale. Şi totuşi sunt momente când îi împărtăşesc exasperarea. Comentînd ('Crapul gonflabil' în Adevărul din 8 decembrie [2002], p. 3) ultima întâlnire organizată de România literară la Clubul Prometheus pe tema raportului dintre literatură şi «poliţie», CTP este oripilat de intervenţia prozatorului Nicolae Breban: «Dacă dictatura naşte genii şi sentiment naţional, atunci să mai vină o dictatură» (sublinierea îmi aparţine, P.G.). Nu ştiu dacă autorul 'Pândei...' voia să fie doar interesant sau şocant la acea întâlnire culturală, dar cam merită execuţia din Adevărul. «În ce priveşte Crapul Gonflabil, nu voi citi nimic din ce-a scris, nici din ce-o mai scrie acest personaj. Orice propoziţie simplă sub semnătura lui (...) poţi fi sigur că e falsă - după noapte a venit tot noaptea, o nesfârşită noapte polară ascunzînd maldăre de scârnă îngheţată. La Breban şi virgulele put...»"

Şi acum ce fac eu într-un caz ca acesta? Sar în apărarea lui Breban? Invoc sufletul-bun al Nicolaelui, cultul-prieteniei, faptul că în timp ce eram arestat, în 1977, el nu a ezitat să o întâlnească pe soţia mea în cabinetul avocatului Pora, apoi, după liberarea mea a coborît în

pivnița socrilor, să scoată niște cufere care altfel acolo ar fi rămas? Sau fac una... românească: uit că CTP este el însuși un Țâr Autogonflabil (cu pompa Securității), că m-a atacat în iunie 1995 - nu întâmplător, după ce-mi declarasem candidatura la prezidențialele din 1996 - tratîndu-mă de "Gomora", cel care pupa gumarii lui Ceaușescu - și pentru că - în sfârșit! - după mai bine de un deceniu de... porcării făcute în ochii lumii de actuali dușmani ai mei: Manolescu și Breban - să-i scriu CTP-ului, felicitîndu-l pentru executarea lor? Să aștepte.

Sâmbătă 18 ianuarie 2003

"Toată lumea e obosită", a consolat-o pe Ana doctorița Sabourin - iar Ana pe mine. "Frigul, lumina (adică: ne-lumina), primăvara care nu mai vine... - astenie de iarnă..."

Asta așea iè!, cum zice țăranul nostru de veacuri ("nostru" să fie "țăranul"? sau "de veacuri"? - tot aia-i). Dar după ce trece astenia-de-iarnă, ce ne facem cu astenia-de-primăvară? - ce să mai vorbim de cumplita astenie-de-vară...?

De vreo zece zile a izbucnit "scandalul boicotului": Universitatea pariziană VI (Sorbona) a difuzat un text prin care "incită la boicotarea tuturor instituțiilor culturale israeliene", cum formulează "o anume presă" (am folosit exact limba ei, arma ei...) - din pricina persecutării palestinienilor. Chemarea la "boicot" a produs zeci de articole de înfierare, în care s-au rostit cuvinte, sintagme, afirmații ca "antisemitism", "spiritul Vichy-ului", "colonizatorii Algeriei se răzbună pe Israel" și altele asemenea.

Mărturisesc: nu am fost peste măsură de indignat de "chemarea la boicot" (nici mirat de reacțiile isterice ale evreilor). Mi-am adus aminte că, în 1978-79, când CIEL-ul, la inițiativa lui Eugène Ionesco, a propus "boicotarea emisarilor oficiali ai țărilor comuniste" în Occident (ceea ce a provocat campania din România împotriva noastră, a trădătorilor cei care "chemam la boicotarea țărilor și a culturilor est-europene", și în care s-au ilustrat Râpeanu, E. Barbu, Zoe Bușulenga, Dan Zamfirescu, Ion Zamfirescu, Ceachir, Lăncrănjan, Marcea, I.D. Bălan, Vasile Nicolescu, Ungheanu, I.C. Drăgan, V.C. Tudor etc) au semnat - vorbesc în continuare de "boicot" - și evrei ca Raymond Aron, Alain Besançon, Alain Ravenne, André Glucksmann, B.-H. Lévy...

Abia ieri am citit într-un ziar gratuit (Métro) adevărul-adevărat - din nou, ca la radio Erevan:

Universitatea Sorbona ceruse... nu "boicotarea-instituțiilor-culturale israeliene", ci... încetarea finanțării, de către Comunitatea Europeană, a Universităților israeliene...

Oarecare diferență, nu? Mai ales că cele mai agresive, mai gălăgioase, mai violente organizații care, la Paris, provoacă lupte de stradă împotriva palestinienilor - și împotriva celor care nu se declară cu ei, evreii - este cea a Studenților Evrei; deasemeni, pentru că studenții evrei din Israel, nu numai că rămân tăcuți față cu suferințele palestinienilor, dar fac parte din toate manifestațiile... dimpotrivă.

Apoi, că veni vorba: de ce ar finanța Consiliul Europei universități din Israel? În numele a ce? În al Europei... turcești?

Un alt scandal - simultan: a apărut la Flammarion romanul tradus din italiană "Rêver la Palestine" de o tânără italiancă de origine egipteană Randa Ghazy. Apariția ar fi trecut normal de observată/neobservată dacă: Crif (Consiliul reprezentativ al Instituțiiler evreiești din Franța), Licra (Liga internațională contra Rasismului și Antisemitismului), Centrul Simon Wiesenthal de la Los Angeles (?) nu ar fi început o campanie concertată (ce spuneam despre știința de a ataca a evreilor?), cerînd ministrului de Interne al Franței... inter- zicerea cărții - care reprezintă: "un pericol pentru tineret din pricina crimelor, violențelor, discriminării sau urii rasiale"...

Jurnalistul Delfeil de Ton în rubrica sa "Notre Epoque" ținută în fiecare număr al revistei Le Nouvel Observateur - a semnalat și această cerere obraznică a instituțiilor evreiești și amenințările prin poștă și prin telefon la adresa personalului editurii precum și "manifestația" Studenților Evrei blocînd strada editurii Flammarion - cerînd, cu urlete, interzicerea cărții... antisemite și care ar prona nici mai mult nici mai puțin decât distrugerea statului Israel. Față cu aceste dovezi de rea-credință, de intoleranță, jurnalistul și-a intitulat textul - foarte potrivit: "Rêver de censure".

În săptămâna următoare (și ultima până acum) Delfeil de Ton scrie că fusese copleșit de scrisori și de telefoane care-i cereau socoteală pentru că apărase... o carte antisemită; divulgă un amănunt: multe dintre misive argumentau cu "citate" (întâmplător, aceleași?) din romanul incriminat. La acestea D. de T. răspunde:

"Cu extrase din dialogurile unui roman, scoase din context - mai mult: grosolan modificate - poți spune orice despre orice carte și despre oricare autor. Culmea este atinsă atunci când secretarul pentru Europa, invocînd un imaginar drept la răspuns, mi se adresează: «Puneți în cauză probitatea Centrului Wiesenthal, când scrieți că noi nu am citit cartea 'Rêver de Palestine' de R. Ghazi (sic, pentru Ghazy - nota lui D. de T.) și că nu înțelegeți poziția noastră»"

Delfeil de Ton îi repetă (secretarului): acuzatorii nu citiseră cartea - dovadă: el, cel care îi scria, indignat, nu cunoștea nici măcar numele - corect - al autorului! Și continuă - în chip de final:

"Nu mă îndoiesc defel că ați pornit la acțiunea de citire, dar încă o dată: nu ați citit cartea".

Am mai notat în câteva rânduri obiceiul, suprinzător la nişte oameni ai Cărţii, evreii: acela de a nu respecta actul citirii; nici actul citării.

Duminică 19 ianuarie 2003

Aflu că Monica Lovinescu a publicat un volum intitulat Jurnal 1981-1984.

Foarte bine. Dar cum rămâne cu La apa Vavilonului? A, da, acela era memorial, nu jurnal...

N-ar avea importanţă schimbarea, peste noapte, a "stilisticei", vorba lui Liiceanu, a unghiului de atac, al punctului de vedere, a concepţiei despre lume şi memorie a omului. Fiecare autor este stăpân pe amintirile sale şi face ce vrea cu ele. Cu o "mică condiţie", cum se spune la Bucureşti: să fie consecvent cu spusele şi cu faptele anterioare, să aibă - totuşi... memorie, mai precis: să nu susţină azi exact contrariul a ce a susţinut ieri...

Or Monica Lovinescu, prin noul volum (cert, vor veni şi altele - le voi urmări cu interes şi cu creionul pregătit - cu osebire pe cel ce va cuprinde perioada: vara anului 1989 - vara anului 1990, ca s-o confrunt cu "minciunile" pe care le scriam eu, despre acelaşi "subiect", în Jurnal de Căldură Mare şi în cel de Noapte Lungă), se dovedeşte a fi nu profetul (est)eticii - în etica aceea cuprinsă fiind şi porunca: «Să nu minţi!» - aşa cum o ştiam pe când eram în România, o ascultam la Europa liberă şi lăudam pre Domnul că în marea noastră nefericire şi părăsire avem, totuşi, pe "cineva, acolo, sus", cineva care rosteşte şi în numele noastre adevărul şi se luptă cu minciuna; continuu fraza: Monica Lovinescu s-a dovedit a fi un oarecare scriitor român - altfel talentat - domiciliat la Bucureşti, mare rezistent-prin-cultură şi, cert: autocron.

De ce atâtea cuvinte grele la adresa unei doamne? Pentru că doamna Monica Lovinescu povestea, negru pe alb, în La apa Vavilonului cum distrusese jurnalele ţinute atâtea decenii (şi tot ce mai aducea cu aşa ceva, ca agendele). Iar modul în care apăreau sub ochii cititorului rezultatele acestei distrugeri erau conforme cu anunţul/enunţul.

Ce s-a întâmplat, în adevăr cu jurnalul-jurnal - pe care toată lumea ştia că-l ţine Monica Lovinescu (despre a cărui existenţă scrisesem şi eu - în jurnalul meu, publicat în 1997)?

A fost, cu adevărat, distrus, aşa cum ne asigura domnia sa, în La apa Vavilonului?

Dacă da, de unde răsare Jurnal 1981-1984? Din cenuşa-i - ca Pasărea cu pricina?;

Nu a fost distrus cu adevărat?

În care caz de ce autorul nu explică enigma: va fi găsit, printre hârtii, alte însemnări jurnaliere şi le foloseşte acum?; şi-a amintit că mai exista o copie dactilografiată la o prietenă din Picardia?; se foloseşte de anume agende, carnete de însemnări telegrafice? La urma urmei, nu este obligată să ne divulge cum a lucrat la redactarea Jurnalului, dar sigur: este obligată să dea o explicaţie a inconsecvenţei sale. Altfel, o voi compara cu Ivasiuc, cel care îşi schimba opiniile cel puţin o dată pe zi (nu şi ciorapii), şi uita să lămurească motivul.

Jurnalul - nu doar ca specie literară... Ce tulburare a pricinuit în balta literaturnicilor români Jurnal I-II-III al meu, editat la Nemira abia în 1997 (fragmente fuseseră publicate în Vatra, începînd din septembrie 1994...);

Jurnalul... Ce cutremurare a pricinuit în spiritul "prietenilor mei de douăzeci de ani", după expresia franţuzească, Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca... Din mai multe motive: primul: verdismul, directeţea - "brutalitatea" - prezentării anumitor evenimente, fapte, ziceri; decurgînd din aceasta: "divulgarea" unor mari-taine, cum le-a zis D.C. Mihăilescu în cronica lui din 22, cea cu "piatra tombală", parcă aşa ceva; în al treilea...

În fine, în ultimul rând - însă nu ultimul ca importanţă: modul de a scrie şi de a publica jurnal în timpul vieţii, atât al autorului, cât şi al personajelor-persoane numite cu nume şi prenume, nu cu iniţiale, ca la Zaciu. Cu alte cuvinte: să-ţi scrii-publici jurnalul ca şi cum... ai fi mort.

Cei care au scris-publicat jurnale după 1997 - deşi erau... vii - în nici un caz nu au arătat spre exemplul Goma (şi mai ce?) - doar spre... "exemplul Sebastian" - cine să le atragă atenţia că fac trimiteri încrucişate? La urma urmei, am făcut bătături de când bravii noştri scriitori-jurnalişti maimuţăresc până şi răsfăţurile stilistice, până şi "vulgarităţile" mele.

Dacă şi Liiceanu s-a dedat la jurnal... El nu era un novice, însă cel de la Păltiniş, era unul "cultural", ba chiar filosofic - în el se despărţea de Noica astfel, încât provocase râsul homeric al lui I.D. Sîrbu; citindu-l pe Dan Petrescu reiese că acesta (volumul premiat prin puparea pe gură a autorelui de către maşina de scris marca Ştefănescu-Morman) tot "despărţire de Noica" este el, chiar dacă nu şade marcată pe copertă vreo indicaţiune în acest sens.

De la o vreme - trei-patru luni - nu mai poţi citi un editorial în periodicele culturale (şi de atitudine; mă rog frumos) româneşti, fără a fi copleşit de..."desiluziile" bravilor noştri directori de opinie încercate după 13 ani de la "revoluţie"; care de care dintre cei din prima

linie a "frontului post-revoluționar" (Liiceanu, Pleșu, A. Cornea, S. Tănase, Adameșteanu, Antohi, Blandiana, Antonesei - lista riscă să ocupe o pagină întreagă) se arată a fi profund... cum altfel, dacă nu: dezamăgiți...

De ce? De cine - dezamăgiți, ba chiar înșelați, trădați?

În primul rând, de... evenimentul în sine: Revoluția (firește cu R majuscul) s-a dovedit, zic ei, după 13 ani, a fi o revoluție - minusculizată, ba chiar ghilimelizată, a deriziune: "revoluție". Persoane pe care, din 1990, când au început ele să se exprime la gazetă - mai cu seamă cele de gen gingaș: Adameșteanu, Mălăncioiu, Blandiana, Rodica Palade, Ieronim, Mungiu, Enache (și cu ele mă opresc înainte de a fi ajuns la sfertul enumerării) - nu puteai să le oprești din majuscularea Revoluției Rome, după cum cu nici un chip nu putuseși, cu o săptămâ-nă înainte, la prima lor călătorie în Occident, să le convingi că Ceau-șeștii nu trebuiau executați cum fuseseră și că ar fi trebuit judecați...;

În al doilea: urmările evenimentului. Nu fuseseră cele pe care le speraseră ei - când, nu-i așa, "participaseră la doborîrea Odiosului", ba chiar și la cursul-scurt de civism - fără practică...- din Piața Universității... În mai 1991, la Roma, unii dintre actorii evenimentului cu pricina fuseseră scandalizați, răniți de acuzațiile mele, anume că ei, scriitorii, nu făcuseră nimic-nimic până atunci, că halul electorilor (care-l votaseră pe Iliescu în mai 1990) era imputabil lor, care făcuseră cultură curată cu voie de la secu, în loc să asculte vocea - și chiar plânsul compatrioților (de nu chiar unchi, veri, cumnați, ca într-o societate ca a noastră, încă profund rurală), a ne-scriitorilor, altfel decât în aranjatele de partid "întâlniri cu cititorii"; că "Piața Universității" - la care mă tot invita Blandiana, la un an după închiderea ei! - nu fusese deloc un exercițiu de "Să învățăm democrația fără profesor", nici "Curs-forțat de civism" - după o viață întreagă de... activiști de partid pe tărâm cultural, cum fuseseră ei, lașii, profitorii, dezertorii bine remunerați de Fondul Literar;

În al treilea: directorii de opinie acuză "tineretul": că nu știe nimic și că nu vrea să afle nimic, că se interesază doar de Occident și "fuge" în America, în Franța, în Canada...

Desigur, nu mă voi mira că acești nerușinați se privesc în oglindă atunci când formulează anatemele lor căcăcioase și nu fac nici din greșeală referință la textele mele - începînd cu Scrisoarea către Gabriela Adameșteanu, publicată în 22 în aprilie 1990. În toate intervențiile de atunci îi acuzam pe acești directori de toate relele - cel mai sever: de inactivitatea lor civică înainte de decembrie 89. Iar acum se plâng, acuză, pe alții (pe "tineri"), ca și cum vinovăția ar fi în altă parte, purtată de alții - nu în inerția, în dezerțiunea lor, apoi în găselnița

"rezistență prin cultură"; alții, nu ei: S. Tănase, Liiceanu, A. Cornea, Adameșteanu, Blandiana și ceilalți "intelectuali" ai țării.

Măgarile - și vacii!: au avut nevoie de 13 ani ca să întrevadă ceva-ceva... Eu, care nu sânt nici profet nici supraom înțelesesem ce era de înțeles din exact 25 decembrie 1989, când s-a teledifuzat executarea Ceaușeștilor.

Luni 20 ianuarie 2003

Azi tata ar fi împlinit... mulți ani (dacă e născut în 1909)...

Ieri a murit Françoise Giroud. Avea 86 ani și ar mai fi trăit - și ar fi scris, săptămânal, la N.O., dacă, aflată la Operă, nu ar fi căzut; probabil rău, fatal la vârsta și mai ales la fragilitatea ei. A fost un foarte-foarte bun jurnalist, un foarte bun profesor de jurnalism, ("liberté et exigence" - cerea colegilor, elevilor, "fetelor" ei), "cu inima la stânga, dar cu portofoliul (ministerial) la Giscard d'Estaing". Nu știu dacă a fost prima femeie ministeriabilă, în Franța, dar știu că, datorită lui Giscard, ea a făcut foarte mult pentru ceea ce se chema atunci "condiția feminină". Îl admira - nu întâmplător - pe Clemenceau, fost mare (și etic) jurnalist și el.

Avea dreptate Le Pen când îi acuza pe președinții de dreapta (Giscard, Chirac) că făcuseră/fac "politică de stânga". Și foarte bine făcuseră/fac - politica aceea de stânga - numai în interior: de multe ori mai "socială" decât cea socialistă. Printre altele: chiar "condiția femeii" - la care a contribuit enorm și Simone Veil.

Marți 21 ianuarie 2003

Am fost anunțat telefonic: șpalturile la S.R. au ajuns la Chișinău.

Dezbateri în toată Franța - dar evenimente și în Anglia și în Elveția: euthanasia.

Francezii discută despre ea - mai ales acum, că a început procesul infirmierei care a "ajutat" mulți bolnavi incurabili să moară - cu aerul că acum o fac pentru întâia oară, dar așa sunt oamenii: și meteorologia și politica și euthanasia se petrece "pentru întâia oară". De aceea participanții - ne-bolnavi și neimplicați - medici-profesori, directori de departamente, președinți de comitete de etică - toți aceștia vorbesc despre euthanasie în deplină necunoștință de cauză.

Ei, da e greu, foarte greu să te transpui în persoane, în situații ca aceasta, mult mai atroce decât o moarte pură și simplă (dacă există ceva mai atroce decât moartea). Însă în dezbaterea de față - care sânt convins, nu va duce la nimic lămuritor, măcar legiferat - există, nete, două categorii de oameni, două clanuri, două partide: oameni (marea

majoritate) care nu au avut nici prilejul, nici disponibilitatea - cine ar fi "disponibil" să se pună în pielea unui bolnav incurabil care cere să fie ajutat să moară, sau a celor apropiați bolnavului: ne-transpușii, ne-transposabilii; și ceilalți: în primul rând bolnavii, agonicii, neputincioșii de a se sinucide, pentru a curma suferințele și umilințele - precum și apropiații - prin sânge: soț, fiu, frate; prin... profesie: infirmierele în primul rând, ele se află în linia întâi a "străinilor", dar riscînd să ia partea unei tabere.

Folosind termenul "transpunere", am literaturizat.

Fiindcă eu am fost în acea Arcadie negativă. Și am consemnat trecerea - explicit în două cărți: Ostinato și Gardă inversă, infuz/ difuz în toate cărțile, fiindu-mi prezență permanentă, de plan secund, ca și Basarabia.

Pe când scriam Ostinato, în 1966 (la Vad, Făgăraș, cu mama alături...), nu aveam în vedere ceea ce, azi, se numește încrâncenare terapeutică - rezultat al carenței de etică în educația personalului medical, în special la medicii care se află toată ziua cu jurământul lui Hipocrate în gură - dar în fapte... - și care își imaginează că nu există alt mijloc de a-și spăla păcatul dezerțiunii (față de bolnavi), al indiferenței față de boală decât atunci când li se oferă ocazia, în limbajul lor: "un caz frumos"; adică un incurabil. Atunci se încăpățînează, se încrâncenează să-l țină în viață (vegetativă...) "cu orice preț" - ei, care n-au învățat, nici nu le-a intrat în urechi, atunci când li s-a spus că bolnavul are "buba", nu doar la trup, ci o bubă și la ceea ce se numește: demnitate.

Desigur, nu se poate vorbi despre demnitatea unui comatos, a unui mort clinic - dar demnitatea lui, a practicianului, a încrâncenatului?; dar demnitatea ne-bolnavilor din jur: medici, infirmiere, membri ai familiei bolnavului?

Ziceam că atunci când am început a scrie Ostinato (în vara anului 1966 - 37 ani de-atunci!), nu se vorbea despre încrâncenare terapeutică - cea care merge împotriva voinței bolnavului (atunci când poate să se exprime). Atunci eu mă gândeam simplu, simplist, simplificator, la morfină. Ca remediu, calmant al durerilor îngrozitoare pricinuite de boală (mai ales de cancer), dar și ca prelungitor al stării de suferință, tocmai prin caracterul calmant, deci diversionist (cancerul - în 1966 - era nevindecabil), deci ticălos, deci antiuman. Recurgerea tot la morfină, de către narator, pentru a o ajuta pe *mamă* să se libereze nu avea nici la narator nici la personaj o semnificație, alta, decât nevoia imediată - cea care îl preface fulgerător pe fiu în asasin și pe mamă în victimă. Morfina: instrumentul; arma.

Acum de ce, *actul* (rămân mai departe în Ostinato)? Fiul bolnavei, naratorul, prin forța lucrurilor, oricât de comunicantă ar fi

fost relația lor, nu putea resimți durerea pricinuită de boală. Însă vedea, auzea, mirosea, pipăia decăderea - nu doar fiziologică - a mamei bolnave. Bolnava însăşi, fiind, din păcate, lucidă, era conştientă de pierderea treptată, fatală, a demnității. În asemenea cazuri: dacă nebolnavul, fie infirmieră, fie soț, fiu, frate, mamă îl asistă, îl ajută pe bolnav în toate cele intime şi sordide - cu inima strânsă, dar cu devotament, chiar cu iubire - bolnavul nu poate accepta situația în care a ajuns - iar această suferință a sa este şi ea neîmpărtăşibilă, necomunicabilă.

Miercuri 22 ianuarie 2003

Am întrerupt, am avut de gând să continuu, nu am găsit energia, adaug doar reproşul făcut de colegele martore în procesul infirmierei acuzată de euthanasie - acesta:

«Nu aveai dreptul să hotărăşti, tu, fără ca bolnavul să-ți fi cerut să-l "ajuți" - i-ai furat moartea!»

Teribil - şi poetic - spus. Şi moartea ne aparține, nu doar viața.

Joi 23 ianuarie 2003

Tot la euthanasie:

Până în urmă cu o jumătate de secol - fatal: pragul este al doilea război mondial - omul trăia mai puțin, se medicamentiza (?) infinit mai puțin, deci viața i se curma devreme: «N-a avut zile...» Descoperirea a noi molecule, producerea atâtor medicamente a prelungit viața, a împins moartea... mai încolo... Cuceririle științei sunt binecuvântate - iată-mă ca exemplu pe mine: fără ceea ce s-a aflat despre boli în ultima vreme, fără medicamentele încercate o lună, un an, doi, apoi schimbate şi încercate altele, eu de mult (din vara anului 1989) n-aş mai fi fost în viață. "Sănătatea" mea este una asistată; dacă nu mai pot face sport, dacă nu mai pot bea-mânca ce-cât am chef - totuşi, pot lucra. Pot scrie şi da din falcă, spre exasperarea "colegilor de breaslă".

Însă atotputernicia medicației a dus la unul din excese: încrâncenarea terapeutică - de obicei, la oameni "mari": Mao, Tito, însă şi la bolnavi necunoscuți de public, fie apropiați ai unor medici, fie considerați "test" şi ținuți în viață cu orice chip. Dacă bolnavii nu mai ştiau nimic din ce se petrece cu... corpul lor, folosit ca "material" de oamenii-de-știință (am spus-o cu tot disprețul de care sânt în stare), ținerea lor în viața - vegetativă - nu le mai provoacă prelungirea sau augumentarea durerilor - însă umflă până la insuportabil cheltuielile de funcționare, iar ca băiat econom ce sunt, mă gândesc: câte doze de medicamente ar fi fost cumpărate-administrate cu acele sume de bani

aruncate în vânt. Însă dacă menţinerea în viaţă a bolnavului condamnat presupune perpetuarea suferinţelor fizice (şi nu doar demnitatea celui neînstare să se şteargă la nas, darmite în altă parte?), atunci încrâncenarea terapeutică (?) devine vinovată. Criminală.

Din câte am aflat există în Franţa o singură unitatea spitalicească, undeva în Nord, pe lângă Lille, unde incurabilii sunt "asistaţi..." - nu se spune în vederea a ce, se înţelege şi este de apreciat pudoarea. Acolo funcţionează principiul simplu: nu putem vindeca boala, dar putem face ultimele zile-săptămâni ne-dureroase. Deci nu terapie, ci îndulcire a plecării. Acolo sunt internaţi (sic) bolnavi în faza terminală, acolo nu se rămâne mai mult de patru săptămâni. Acel aşezământ ar putea fi considerat ca o pre-morgă, însă cred că aceasta ar putea fi una dintre "soluţii". Probabil şi întreţinerea şi funcţionarea unui asemenea stabiliment este costisitoare, dar menajează demnitatea - chiar dacă bolnavul a devenit inconştient de starea sa. Dar sântem conştienţi noi.

În primele zile ale "polemicii" am fost tentat să pun şi euthanasia în şirul acelor probleme de societate în care... România devansase Franţa (prima: discutarea jurnalului unui diarist în viaţă; a doua: alegerile din anul trecut, 2002, care imitaseră re-alegerea lui Iliescu în 2000)! M-am abţinut: dacă primele două fuseseră evenimente, dezbateri generale (chiar campania împotriva jurnalului meu, din 1997, dacă nu a fost naţională, sigur a fost... regională - ca întindere - şi cătunală ca nivel al dezbaterilor) - ceastălaltă nu are termen de comparaţie în România. În România chestiunea euthanasiei nu s-a ridicat-dezbătut vreodată. Eu, individ, am pus-o într-un roman, deci într-o ficţiune - adevărat, scrisă între 1966-1969, publicată în afara hotarelor ţării în 1971, în fine, editată în ţărişoară abia în 1992, însă comentată (cât a fost...) mai mult pentru pasajele "politice", ba chiar şi "comice" (Guliman), mai puţin şi doar în treacăt amintită "problema" euthanasiei - care este una centrală a romanului *Ostinato*.

Am făcut o tentativă de grădinărit (în fapt de curăţenie de primăvară) - pe balcon. E prea devreme. Va trebui să mai aştept cel puţin o lună.

În Le Monde la de Musique pe februarie 2003 Daniel Barenboim dă un interviu (?) lui Olivier Bellamy. Vorbeşte de Israel şi de Wagner:

"Când Orchestra Israelului a fost creată în 1936, unul din primele concerte - sub bagheta lui Toscanini - a fost consacrat muzicii lui Wagner. Dar după Noaptea de Cristal (9 noiembrie 1938), când naziştii au incendiat sinagoge şi au ars cărţi, a fost luată hotărîrea, de înţeles, de a nu mai interpreta Wagner, recuperat de cel de al III-lea Reich. Aşadar, nu din pricina antisemitismului lui Wagner nu mai este el cântat azi, în Israel - cum se crede".

O.B. îl întreabă de ce a încălcat el acest tabu?

D.B.: "Pentru că mi s-a cerut. Directorii festivalului din Israel mi-au propus trei concerte Wagner. Am spus: un singur concert, dar bun (...). Pentru actul I din Walkyria este nevoie de doar trei cântăreţi; i-am contactat pe Placido Domingo, de Deborah Voigt şi pe René Pape - care au acceptat cu entuziasm. De la deschiderea locaţiei, toate locurile au fost vândute. Cu trei-patru luni înainte de festival, guvernul [Israelului], ministerul educaţiei au început a exercita presiuni, pentru a schimba programul. Am refuzat: numai Festivalul poate decide. Câteva săptămâni mai târziu, Festivalul s-a declarat bătut şi a trebuit să înlocuim Wagner cu Schubert şi cu Stravinsky".

Acum episodul Wagner - varianta actuală a lui Barenboim:

"Am anunţat Preludiul din Tristan şi am propus celor care nu voiau să asculte acestă muzică să părăsească sala. Au fost trei sferturi de oră de discuţii cu publicul: din cele trei mii de persoane doar patruzeci au părăsit sala. Unii strigau... Obiectul delictului: cele 16-17 minute de muzică interpretată în pianissimo... Mai apoi evenimentul a fost mult politizat, exagerat de presă. Înţeleg că muzica lui Wagner este asociată nazismului, dar nu admit că persoane comod instalate în fotolii în apartamentele lor din Tel-Aviv, împiedecă pe alţii să asculte această muzică".

Până aici multe "amănunte" fuseseră altfel relatate de presă - dar Bareboim are dreptul să-şi apere comunitatea, chiar când aceasta cenzurează şi anatemizează. Mai departe (Barenboim) rosteşte numai neadevăruri: că nu fusese ameninţat - doar de un singur trecător, pe stradă îl interpelase; că "oficialităţile" nu au reacţionat, ba chiar când "câteva persoane" au cerut să fie declarat persona non grata, ele ("oficialităţile") nu au acceptat... Da de unde!

Ultimul neadevăr priveşte familia, nu patria. Vorbind de "primul său contact cu Germania", indică anul 1954 - atunci l-a întâlnit pe Furtwängler - şi adaugă:

"Aveam unsprezece ani şi pentru tatăl meu era cea mai mare onoare".

Or intervievatorul trimite la o notă de subsol:

"În realitate Enrique Barenboim [tatăl lui Daniel] a refuzat generoasa invitaţie a lui Furtwängler făcută copilului de a concerta la Berlin, sub bagheta sa...".

Daniel Barenboim mi-a fost totdeauna simpatic, chiar apropiat, nu doar prin calităţile muzicale (pianist, dirijor), ci şi prin poziţiile sale etice. Aici se află într-o situaţie incomodă, probabil a fost constrâns să promită că nu va mai ataca Israelul oficial, "analfabet şi terorist", cum făcuse în momentul scandalului Wagner. Oricum, citez două ziceri:

În legătură cu orchestra creată de el, israelo-palestiniană, întrebat

fiind dacă aceasta poate deveni un instrument al păcii - răspunde, în franceză:

"La musique n'est l'instrument de rien".

Şi alta, care ar putea provoca alte - interminabile - discuţii:

«Eu nu cred în responsabilitatea colectivă».

Asta à propos de Germania şi evreii...

Sâmbătă 25 ianuarie 2003

Alaltăieri (în 23 ianuarie) mi-a parvenit de la Stăneşti Din Calidor cules la ordinator de Flori. Două zile în care am corectat, calibrat. Plăcută treabă. De-aş mai avea prilejuri din astea.

Duminică 26 ianuarie 2003

În continuare despre euthanasie:

Ieri la TV o dezbatere, în fapt: critici violente la adresa canalului de televiziune A2 care difuzase un reportaj din Elveţia unde există stabilimente în care bolnavii incurabili se pot sinucide - dacă mai au putere şi mai ales dacă au bani, ca să plătească séjour-ul.

Mulţi francezi au fost indignaţi de difuzarea acestui film, iar o persoană din Belgia - care a participat de la Bruxelles la emisiune - a ocupat timpul şi răbdarea (mea) cu lălăieli perifrastice din care se înţelegea că dânsa este împotriva euthanasiei, fără a spune motivul - şi nu l-a spus, animatorul emisiunii a avansat: "probabil din motive religioase" (creştinii, mai ales catolicii, sunt împotriva sinuciderii).

A participat şi "un pus-la-zid": François des Closets. Acesta, într-o emisiune anterioară, pe alta canal, în care îşi prezenta o carte despre euthanasie, afirmase că trebuie legiferată şi în Franţa, printre altele pentru că... "aici se practică o medicină cu două viteze: cine are bani şi relaţii poate beneficia de «asistenţă», ceilalţi, nu..." - şi a dat ca exemplu soţul Françoisei Giroud; după chiar mărturia celebrei soţii, în ultima ei carte, bolnavul incurabil a fost "ajutat, la domiciliu".

Răcnetele (deduse de mine, fiindcă erau doar mesaje care defilau, scrise) pricinuite de acest "afront făcut ordinului medical francez" mi-au adus în urechi - şi în burtă - răcnetele indignarisite protestînd împotriva "afrontului făcut breslei (scriitoriceşti) române" de către semnatarul acestui jurnal. Ca şi breslaşii carpatnici, ordiniştii galici nu "combăteau" afirmaţia - formulată cu argumente, cu exemple - a lui F. des C., ci protestau în general, ca "membri ai corpului medical" (al breslei, ce spuneam?) şi îmi deveneau vizibili în atitudinea lor corporatistă şi... corporală - mai ales al guşii umflată de indignare...

Încă o dată: nu e mare deosebirea dintre franțuji și români în privința euthanasiei: Francezii o vorbesc în-necunoștință-de-cauză, Românii nu o vorbesc deloc - dacă n-au auzit de ea...

Repetat fiind reportajul incriminat, l-am văzut și eu. Mi s-a părut decent, discret, respectuos față de intimitatea pregătirii de plecare. Femeia - era o femeie - avusese un cancer la sân, racul îi cuprinsese plămânul stâng, se întinsese în tot toracele, mai avea de trăit "o lună, cel mult două"; bolnava făcuse o primă călătorie în Elveția - din Franța - aflase condițiile (și prețul...) - revenise, semnase sub ochiul camerei de luat vederi niște hârtii, luase din mâna infirmierei-asistente paharul în care era pregătită "doza", îl dusese la gură...

Imaginea următoare: infirmiera telefonînd la poliție și anunțînd decesul.

Indignații nu se arătaseră indignați pentru că acest document atroce în... delicatețea lui fusese difuzat - nu! Ci pentru că "fusese difuzat în jurnalul de la orele 20"! Cum ar veni: pentru că telespectatorii nu erau pregătiți, nu erau avertizați, mai erau și copiii care priveau, și bunicii lor...

Sinuciderea... Șvițerienii, oameni practici, inventaseră și această pompă-de-bani cu firmă umanitară (că tot găzduiesc ei și Crucea Roșie). Dacă privești (reportajul) și îl judeci fără a te gândi la... cât îl costase pe sinucigaș sinuciderea-asistată medical, găsești că metoda nu este rea: îl ajută pe condamnat să o sfârșească odată cu viața care nu mai este viață, să scape de suferință, de umilință.

Sinuciderea - este adevărat că Biserica dezaprobă sinuciderea, refuză să-l îngroape - creștinește - pe sinucigaș... Însă, iată: ortodocșii noștri neaoși de la bisericile de la Paris (și de la cea liberă, și de la cea a Ambasadei RSR, unde oficiază un june și cultivat teolog, parcă și el din clanul ardelenilor: Pop - nu o fi prieten cu Bădiliță?, nici chiar cu Barbăneagră?) au refuzat categoric să-i facă slujbă lui Ion Omescu, "sinucis, în plus, homosexual"! - dar un popă catolic a acceptat - am consemnat în Jurnalul 2002, în luna mai...

Sinuciderea... Sar la altfel de sinucidere:

Nu mai țin minte anul în care Ungaria ajunsese în finala campionatului (mondial?, european?) de football - presupun că a jucat cu Anglia... Să fi fost în 1952? În 1953? - oricum, eu eram la liceu, unde nu am urmărit meciul la radio - mi-a povestit tata:

Se întâmplase ca el, atunci, să se afle la Rupea, la o ședință a învățătorilor - când, afară s-au auzit întâi urlete de durere, de groază apoi împușcături. Cei din sală au presupus că - "după meci", la radio, se transmitea vreo piesă la "Teatru la microfon". Însă a intrat val-vârtej un funcționar al secției de învățământ și a anunțat:

«Se-mpuşcă ungurii!»

O vreme nu s-a înţeles: de ce "să se-mpuşte ungurii"? Între ei? Vor fi avînd ceva de împărţit? Dar ce? A venit o primă lămurire:

«Se-mpuşcă ei pe ei» (tata a ţinut minte precizarea: «ei pe ei», mi-a repetat-o ani de zile, în toate împrejurările...).

Tot nu s-a înţeles; lămuritorul a lămurit:

«Au pierdut la fotbal şi e jale mare. Cântă Tristă Duminică... şi după aceea se omoară. Unii s-au spânzurat, dar ăştia nu se-aud... Se aud numai cei care-şi trag un glonte în cap...»

Tata era de zece ani în Ardeal, trăia şi printre unguri, avea prieteni unguri - dar tot nu cunoştea sufletul ungurului... A trebuit să i-l explice un coleg ardelean:

«Aşa fac ei când pierd o luptă: se sinucid».

«Dar n-a fost luptă - doar un meci de fotbal...», a încercat tata.

«Fotbal, fotbal, dar cine era "celălalt"? Un ne-ungur, deci ei consideră că au pierdut o luptă, ruşinea înfrângerii trebuie plătită...»

Tata nu a înţeles "mecanismul": să te sinucizi (de-adevărat!), pentru că ai pierdut un meci de fotbal? Nu înţelesese nici "chichirezul" - i l-a dezvăluit după o vreme un învăţător basarabean care funcţiona în Rupea:

«Să râzi, să plângi?», îi spusese acela. «Ştiam că ungurii sunt foarte mândri şi că atunci când pierd o înfruntare, beau palincă, plâng, înjură, cântă romanţa lor Tristă Duminică...- dar nu-şi iau viaţa... Chichirezul însă e acesta: pe noi, în sală, ne-au speriat împuşcăturile de afară, însă nu ne-am întrebat: cine are arme de foc, în ziua de azi, când pentru o bănuială, pentru o pâră că te-ai întors de pe front cu un pistol, capeţi 5-6-7 ani de puşcărie?»

«Da, bre», va fi încuviinţat tata cu mintea basarabeanului de pe urmă. «Chiar aşa: cine are arme de foc pe timpurile astea...?»

Răspuns:

- arme de foc - pe timpurile astea - au: securiştii, miliţienii, activiştii de partid, şefii diferitelor instituţii, direcţii, organizaţii, fie ele doar "economice" - şi numai ei, adică "măitovarăşii"- elftarăşii.

Întrebare:

- care dintre elft'arăşi, avînd arme, şi-a(u) tras un glonte în cap, după înfrângerea - la fotbal - a echipei Ungariei?

Răspuns: "elftarăşii noştri maghiari"- şi numai ei, fiindcă românii, chiar pasionaţi de fotbal, nu merg până la a se sinucide.

Un alt coleg învăţător - un ardelean - zisese:

«Da-mpuşte-se toţi, că şi-aşa-s prea mulţi la comunişti! În Securi-tate cel puţin jumătate-s unguri, în Miliţie la fel, la fel în activul de partid; şefi de câte ceva: preşedinţi, directori, responsabili - ăştia ajung spre 80%, deşi nu-s mai alfabetizaţi decât analfabeţii rumâni ai

noştri. Asta numai aici, la noi, la Rupea, unde ungurii sunt puţini, cel mult 10%, dar ce-o fi la Braşov?, la Târgu Murăş?, la Cluj? Dar la Bucureştri, care-i al doilea oraş unguresc din lume?»

«Dar în Ungaria?» continua tata, povestind zicerea colegului «câţi unguri cu drept la arme se vor fi împuşcat, din pricina înfrângerii la fotbal?»

Mulţi, domnule. Câţi anume - nu se ştie: sinuciderea, în comunism, era şi mai... secretă/interzisă decât în Biserica Catolică.

Luni 27 ianuarie 2003

Am uitat să amintesc (uita-m-ar boala!) că acum trei ani, când mă simţeam foarte-foarte rău, l-am contactat cu un pretext oarecare pe un fost coleg de celulă de la Gherla, acum medic celebru la Paris (persoană importantă, nu-i spun numele...) şi l-am rugat ca, în caz că eu sau soţia mea îi dă "un anume semnal", el să vină fuga-fuga cu stricnina, căci eu mă voiu sinucide...

Eu eram tragic de serios, amicul era nesuferit de hilar, m-a luat peste picior, m-a asigurat că n-am nici pe dracu (când eu mă simţeam cu trei picioare în groapă) - şi nu a promis că vine cu stricnina aceea. Dar eu tot nu-i pun numele aici - nu merită! Îşi zice prieten al meu şi nu-mi dă o mână de-agiutoriu...

Încă nu am primit vreun semn de viaţă de la Chişinău dinspre Iurie Roşca şi-a lui ceată. Şi nu-mi vine să le telefonez. Colesnic va fi lucrînd la corectare-imprimare, aşa că îl las în pace. Sergiu Grosu nu răspunde la telefonul de la Paris - o fi plecat. Mai aştept două săptămâni - nu: până la mijlocul lui februarie: trei.

Marţi 28 ianuarie 2003

Am ajuns până la partea a treia din Calidor. M-am oprit, istovit. Am să continuu mâine. Dealtfel, când corectez, în pauze nu pot face altceva.

Miercuri 29 ianuarie 2003

Am terminat corectarea Calidorului. Slavă Domnului, m-am liberat.

Mi-a spus Doicescu: a trimis, printr-un tânăr istoric, la Bucureşti, un set de fotografii cu Monumentul Reîntregirii de la Chişinău (cel dinamitat de ruşi, în 1944). Ca să le dea la jurnale.

Ce a răspuns Prelipceanu - prietenul meu - de la România liberă: «Nu e momentul...»

Cum să fie "momentul" publicării unei fotografii cu Reîntregirea?

Iar la Adevărul-Scînteii:

«Nu intră în profilul nostru...»

Şi asta este adevărat: cum să intre în profilul lor, de bolşevici?

Doicescu se mira, înfuriat. Eu nu m-am mirat - doar înfuriat.

Joi 30 ianuarie 2003

M-am trezit de pe la patru şi ceva.

Mi-a venit Columna 3-4/2002 a lui Grigurcu. Îmi publică alt fragment din Infarct(us) - 3 pagini. De mirare: Laszlo publică o traducere din Papini, un comentariu cu citate din Caraion, dar nimic despre antisemitismul meu cel fioros... Probabil în numărul viitor.

Încă un semn de antisemitism din partea ultra-filosemitului hebdomadar Le Nouvel Observateur. De astă dată mult mai anti'-decât contraancheta care dădea un rezultat ca la radio Erevan: "nu elevii arabi îi agresaseră pe elevii evrei - ci invers: evreii pe arabi - şi anunţaseră poliţia înainte de... declanşarea atacului"...

În numărul său din 30 ian.- 5 febr. 2003 N.O. (cu precauţia de a nu semnala textul şi în sumar...) publică sub: "Exlusif", "Rabbin Farhi: les pièces du dossier", explicînd în introducere:

"Le Nouvel Observateur a avut acces la trei rapoarte medicale descriind rănile sale [ale rabinului Farhi]. Anchetă asupra unui zvon..."

"Istoria": la 3 ianuarie acest an rabinul Gabriel Farhi este agresat în sinagoga pariziană unde oficiază, de către un individ îmbrăcat în negru şi cu, pe cap, cască integrală de motociclist, care strigă, în arabo-franceză: «Allahou Akbar, on aura ta peau!» - după cum relatează victima anchetatorilor de poliţie şi pompierilor (ca de obicei, sosiţi primii la locul crimei) şi îl înjunghie; din fericire, nu mortal.

Actul provoacă indignarea generală (Chirac scrie *victimei*: "acest act de violenţă intolerabilă care a vizat un militant pentru pace şi al dialogului între religii" - rabinul fiind membru eminent al MJLF, Mişcarea evreilor liberali din Franţa fondată de Daniel Farhi, tatăl lui Gabriel), mobilizează presa, care vorbeşte de... antisemitismul francezilor, de Vichy, de simpatia Franţei pentru palestinieni, etc. După ce la 6 ianuarie automobilul rabinului este incendiat, în 8 ianuarie este organizată o "mărturie de solidaritate" la sediul MJLF, "curent progresist şi minoritar în sânului iudaismului francez", la care participă Sarkozy, actualul ministru de interne, Juppé, Balladur, Jospin...

Marie-France Etchegoin - autoarea anchetei - scrie:

"Totuşi, în chiar ziua atentatului [3 ian.] se nasc întrebări asupra autenticităţii cazului (Nicolas Sarkozy [ministru de interne] este, evident, informat pe dată, ceea ce nu-l împiedecă să-l primească pe Gabriel Farhi şi pe tatăl, său şi nici se fie prezent el însuşi la ceremonia organizată la sediul MJLF). Circulă un zvon... răuvoitor, antisemit - acesta: şi dacă individul în negru, cu cască, cuţit marca Laguiole, strigînd «Allahou Akbar, on aura ta peau!» nu existase? Dacă Gabriel Farhi îşi zgâriase singur abdomenul?

"Atât înalţii responsabili ai poliţiei, sindicaliştii poliţişti, jură că au văzut un 'dosar acuzator' al rabinului; desemeni membri ai stat-majorului pompierilor vorbesc de un raport medical după care victima se automutilase... Numai că judecătorul care instruieşte cazul tot nu-l are în mâini [dosarul]".

"Zvonul se răspândeşte, creşte; la 20 ianuarie Marianne [săptămânal fondat şi condus de Jean-François Kahn, "liberal de dreapta"] publică un articol nesemnat intitulat: 'Atentat împotriva unui rabin; poliţia îl consideră suspect"' [atentatul]. În sprijinul afirmaţiilor, săptămânalul citează faimosul raport al medicului pompier care a notat pe foaia de observaţii: 'Plagă ezitantă [hésitante] putînd corespunde unei automutilări'. "Această frază lipseşte din raportul consultat de noi", scrie Marie-France Etchegoin. "În schimb există restul fişei, în care este menţionat: 'plagă de aparenţă foarte superficială (puţin compatibilă cu spusele sale' - 'puţin compatibilă' cu spusele rabinului", explică jurnalista de la N.O. care încheie:

"Şi în momentul de faţă expertizele (ale rănii, automobilului incendiat, a cuţitului, a cămăşii victimei) continuă".

Încă o tentativă de a-i impresiona-culpabiliza pe goi din partea evreilor. Iată însă că o publicaţie filosemită ca Le Nouvel Observateur şi-a luat - pentru a doua oară ştiută de mine - sarcina de a demistifica aceste manevre care nu aduc nici un surplus de simpatie, nici de culpabilitate din partea goi-lor. Din contra.

Vineri 31 ianuarie 2003

Am ajuns la sfârşitul lunii şi l-am marcat printr-un geruleţ şi o ninsoare...

FEBRUARIE

Sâmbătă 1 februarie 2003

Am trecut în februarie cu al doilea val de iarnă.

Duminică 2 februarie 2003

Am terminat de corectat-scurtat Infarct. Aşa arată ceva mai puţin ne-bine. Să văd ce impresie o să am peste o vreme...
Ieri: Catastrofa Columbia.

Luni 3 februarie 2003

Din nou fără-treabă. Altfel spus: şomer.

Marţi 4 februarie 2003

În continuare fără-treabă.
Ieri m-am uitat încă o dată peste Profil. Nu e o carte rea, săraca - dar nici bună. Împiedecată. Înnodurată. Nu curge.

Miercuri 5 februarie 2003

Nimic. Măcar dacă aş visa, noaptea. Dar nu mai visez de vreo doi ani - uite, nici nu-mi dădusem seama. Probabil din pricina unui medicament - dar care?

Nu e plăcut să nu mai visezi. Ba chiar e ne-plăcut să nu mai visezi. E ca şi cum ţi-ar fi amputat un membru al trupului sufletesc.

Joi 6 februarie 2003

Ieri am petrecut - la televizor - momente deja-memorizate (nu neapărat: memorabile...): aşa cum, în România, eram, cred, singurul reacţionar care stătea şi se holba la prestaţiile televizuale Ceauşeşti, cam ca viţelul la... (de aici se va fi trăgînd "tembelizor", termen la care voi fi pus şi eu umărul, dacă nu cumva îl inventasem) şi-i asculta toate prăpăstiile, toate ceauşismele, aşa am stat aseară şi l-am ascultat cuminte pe Colin Powell, la Consiliul de Securitate al ONU, citindu-şi extemporalul de elev puturos.

O diferenţă tot există: pe Powell nu l-am putut auzi în limba lui: traducerea franceză (defectuoasă) acoperea engleza-i americană - în

schimb Nea Nicu... E-hei, ce creator de limbă românească, Farul Nostru, Fiul cel mai iubit al pământenilor carpatnici! Când citea el - tot de Ceauşescu vorbesc - şi reuşea să rostească textul (ce tortură pe capul lui!), nu mă bucuram decât de pronunţia scornicească: "Vienam", "Secoritate", "tomnai", "legili", "fimeili"..., însă când se libera el de jugul textului şi începea să dea din mână... Doamne-Doamne, ce logică specială avea mâna lui cu care nega ceea ce afirma calea bucală, ce gândire (şi ea special de specială) - încât adeseori mă credeam în miezul Caragialelui, Nemuritorul...

Pe când Powell... Cu gândirea lui americană, de tanc sovietic - nici un pericol de a derapa în... poezie. Nici măcar de râs nu a fost. Singurul simţământ încercat: o mare, o imensă, o nesfârşită tristeţe.

Ca oricărui biet european, lucrărica lui Powell mi s-a părut: penibilă. El promisese probe - a adus o fiolă cu ceva alburiu, i-a zis: "antrax", a tot arătat-o şi a împachetat totul în: "avem informaţii"; "avem probe irefutabile"; "avem mărturia unui transfug..." - vorbe, vorbe, vorbe. Aseară, la ONU a fost vorba, nu de ticăloşia lui Saddam, de crimele lui trecute şi de cele viitoare (prin ameninţare) - pe astea le ştia toată lumea - ci de gândirea americană, cea ca tancsovieticul...

Vineri 7 februarie 2003

Ce spuneam de gândirea americană! Ca şi cum Powell ar fi fost strălucit de convingător în lecţia lui de învăţător de ţară (suplinitor) - cu "exemple": «Iată, copii, acesta este antraxul; o linguriţă din acest produs...» - Bush junior, Copilul-Minune (măcar ălălalt ştie să cânte...) a declarat că gata, "partida /the game/ s-a terminat!"

Necazul este acesta - în două părţi:

a) Americanii, trecînd fulgerător cu blestemele de la Satan-Ben-Laden la Satan-Saddam, au creat o asemenea confuzie chiar în spiritul europenilor, încât mulţi dintre aceştia nu mai ştiu cum îi cheamă şi au început a judeca astfel: «Dacă Americanii insistă, înseamnă că vor fi ştind ei ceva ce noi nu ştim - deci să mergem cu ei...»;

b) Americanii făcînd ceea ce tot fac, îi întăresc pe ruşi: Ivanii nu au nevoie să mişte un deget, "beneficiile" cad singure în cuşma lor ca perele răscoapte: alaltăieri înşişi irakienii i-au căutat la Moscova; ieri pakistanezii, altfel proamericani din negura... deceniilor. Statele care au mari dificultăţi cu propriii lor integrişti musulmani - deveniţi feroci antiamericani - se adresează Salvatoarei Rusii...

Estimp Marii Terorişti continuă liniştiţi "lupta împotriva terorismului" la ei în Rusia (Cecenii), în China (Tibetanii, Uigurii), în Israel (Palestinienii)...

Ştiu că au existat mari-scriitori (vorbesc numai de scriitori, în special prozatori - nu de "artişti": muzicieni, plasticieni) care nu s-au interesat de "politică", nu au suferit din această pricină, ba au trăit foarte bine şi mult - ca Simenon. Acest foarte mare scriitor, un "Balzac al secolului 20 - dar mai mare decât Balzac" (citat bine adus din condei) a prins în opera sa colosală - ca întindere şi calitate - lumea franceză... de până la al doilea război mondial. Chiar dacă a scris mult şi după, chiar dacă autorul dă indicaţii cronologice, lumea din cărţile lui rămâne încremenită atunci, în anii 20, 30.

Doamne fereşte, nu este un reproş, acesta va fi semn de atingere a eternităţii, nu?

Eu gândesc altfel - ceea ce nu înseamnă că am dreptate:

Un scriitor - mai cu seamă prozator - care, ca Simenon, nu a făcut "politică" (şi alţii, şi alţii, cu toţii mari), mărturiseşte o certă lipsă de compasiune faţă de... persoanele devenite personaje. El i-a privit pe oameni (persoanele...) cu ochi curios şi rece de entomolog. Bine-bine, azi nu mai suportăm "umanismul de tip rusesc", exacerbat la Dostoievski, după ce trecuse printre pietrele de moară ale lui Tolstoi - dar nu strică la casa prozatorului un strop de înţelegere, în sensul de împărtăşire, fie şi preţ de câteva pagini, a destinului - nefericit - al unui nefericit personaj.

Şi la aceasta mă gândeam atunci când vorbeam de "transpunere", nu doar de coborîre-urcare la nivelul persoanei devenită personaj; şi o zăbovire - o pauză de respiraţie - în timpul căreia autorul să-i simtă persoanei-personaj căldura corpului cu căldura corpului, blana cu blana... Dacă tot nu poţi fi generos cu semenii aflaţi în mare dificultate (tu însuţi eşti sărac, eşti invalid, nu te poţi deplasa), fii măcar cu personajele tale, pe hârtie - că tot nu te costă "gestul"! Iar Doamne-Doamne, la Judecata de Apoi, deşi cunoaşte înşelătoria la care te-ai dedat, va zice: «Treacă de la mine minciuna asta, măcar te-ai gândit că ai putea face bine...»

Sâmbătă 8 februarie 2003

Tot fără vise. Începe a deveni enervantă situaţiunea - dar ce să fac: să-mi provoc eu vise? - cum? Cu ce să mă gâdil pe la glanda visuală?

Am citit undeva zilele trecute: un ziarist american l-a întrebat pe Schönberg dacă un creator exilat îşi pierde o parte din forţa creaţiei...

Întrebare triplu-prostească:

a). Schönberg, compozitor, folosea un limbaj artistic (muzical) insensibil la exil - doar dacă ducea dorul pianului cu care se obişnuise la el acasă, la el în ţară; dacă în timp ce crea el creaţii *nemuritoare, nu*

se auzeau, pe fereastra deschisă, privighetorile patriei, ci corbii surghiunului;

b). Schönberg era evreu, deci mult mai puţin sensibil la pierderea unei patrii - decât dacă se răsfăţa (ceea ce nu era cazul, măcar pentru că nu cunosc răspunsul la întrebare), cum făcuse Norman Manea, prin 1992, la Madrid:

Normanul nostru naţionale tratatase cu mult curaj tema "Exilul" şi ne povestise cu lacrămi în glas tragedia vieţii sale: "exilul de la Berlin"! Nu i-ar fi fost ruşine, lui, care copil fiind, cunoscuse deportarea în Ucraina! Minţea fără să clipească, fiindcă "la Berlin" el stătuse cât stătuse cu o bursă şi cu statut de cetăţean al RSR, nu ca exilat (acela carele a cerut azil politic) în aşteptarea emigrării în America, unde, în sfârşit să poată deschide gura, ca să spună adevărul despre ţara şi a lui, România, sub comunişti şi sub Ceauşescu: adevărul despre România în suferinţă a lui NorManea a fost acesta: pe când el nici nu se născuse, Eliade scrisese articole legionare...;

c). Chiar de-ar fi fost un creator sensibil la desţărare, prin limbă, adică: scriitor, tot nu ar fi fost vorba de "diminuare a forţelor de creaţie", fiindcă nu există vreo legătură între durerea de a fi pierdut ţara şi pierderea capacităţii de a "crea".

Nu mai ştiu dacă Schönberg a răspuns jurnalistului - probabil nu, din moment ce era scoasă în faţă doar întrebarea lui - dar ştiu, fiind oarecum în materie...: altele sunt "diminuările".

Duminică 9 februarie 2003

Mi-a venit Vatra 11-12/2002, unde citesc noutatea: aş fi "tăticul" lui Alexandru Vakulovski. Cum nu am avut la îndemână decât atâta, am dreptul să mă întreb dacă această "laudă" de sine, a "băieţelului" meu este ironie, de-a dreptul băşcălie, ori serie. Ştiu de la Anca Haţiegan că "fiul" îşi manifestase dorinţa de a intra în comunicare cu mine (tăticul său). Nu a făcut-o, probabil din lipsă de timbre poştale - cunosc foarte bine această blestemată împiedecătoare a comunicării între oameni... Oricum, ştiam că neştiutul fiu al meu este autorul romanului Pizdeţ - titlu care nu m-a făcut să tresar şi să-mi acopăr obrazul de ruşinare, ba mărturisesc: pe undeva am fost chiar gelos pentru asemenea găselniţă (mi-a trecut când Ana mi-a atras atenţia că eu o "găsisem" de vreo 30 ani, dar a rămas necunoscută, fiind îngropată în Alfabecedar...). Ce am simţit însă - încă o dată: nu am putut citi măcar o pagină din proza-i: că Vakulovski în chestie a făcut saltul (mortal?), nu doar peste propria-i condiţie de student-basarabean-la-Cluj, nu doar peste "nivelul" prozei din Basarabia, dar şi binişor peste cel din restul României sclifosite, pe-loc-tropotite, "în

căutarea romanului pierdut", ca să fac o referință cultă la Breban. Pizdeț, în ochii mei - care nu au citit proza astfel botezată - este: nu un titlu vulgar-provocator, ci un țăruș înfipt până-n miezul... titlului, la adâncimea la care nu pot pătrunde prozatorii de pe malul drept al Prutului; un geamăt-răcnet de mare suferință, de nesfârșită disperare și de adâncă sensibilitate - în general (cea care îi lipsea lui Simenon, de pildă) și artistică, ex-trasă din cea mai autentică și fertilă sursă: cea rusească.

Luni 10 februarie 2003

Mare tărăboi, mare: Nemții și Franțujii nu se lasă trași în război, Rusia... profită (proastă ar fi dacă nu ar face-o), Belgia a amenințat cu veto-ul în NATO "împotriva" ajutorului miltar dat Turciei, Anglia se află într-o situație dintre cele mai jenante, America, după ce, prin glasul autorizat al lui Rumsfeld, tratase țările care nu băteau pas de front pe arătură drept 'reprezentante ale... "vechii Europe" (cult e descultul Rum'!) - prin contrast cu "noua Europă" (Polonia, Cehia, Ungaria - o să revin), se dezlănțuie împotriva Franței: Chirac este "codoșul lui Saddam", francezii sunt "lași, antisemiți" (cum altfel?)...

Mi s-a strâns inima când am aflat, în urmă cu vreo săptămână: cu excepția Germaniei și a Franței toate membrele NATO au semnat o declarație de credință Americii și războiului petrolului. Nu am văzut numele României (dacă nu am citit lista...), deși parcă fusese și ea primită... Sau nu "de tot"?

Oricum, în realitatea adevărului-istoric: țările adunate de alfabetizatul Rumsfeld sub firma comună: "Noua Europa" - încă o dată: Polonia, Cehia, Ungaria - fac parte din "Europa Vândută" de ei, de Americani, Rușilor; din Europa Amnezică - din același motiv: au uitat că ele însele: Polonia, Cehoslovacia fuseseră șterse de pe hartă, prima prin voința lui Stalin și a lui Hitler, a doua prin doar a lui Hitler; că Polonezii și Cehii în exil se înrolaseră pe dată în armatele aliate își vărsaseră sângele luptînd împotriva armatei lui Hitler, însă la "scadență" Americanii nu ținuseră seama nici de sacrificiile consimțite, voluntare, nici de imoralitatea actului lor, al americanilor, de a lăsa victima tot pe mâna călăului; Ungaria nu luptase împotriva Germaniei - din contra, însă lașitatea Americanilor în 1956 anulează "păcatul" vechi...

Și totuși, aceste țări - libere, azi - au semnat actul de alegență. Este adevărat: în conducerea lor sunt comuniști, chiar securiști - mai tineri, mai... mascați, deci fără simțul demnității naționale. Dar dacă ar fi fost conduse de "reacționari" ca omologii lui Coposu, Rațiu, Cîmpeanu, Constantinescu, Zoe Petre? Nu ar fi fost tot orbi

americanofili? Ba, cum nu? Dintr-un motiv care adună toate motivele: gândul la profit: americanul îi va plăti pe cei fideli, de orice culoare ar fi ei.

"Luciditatea" politică a lor: nulă. Chiar de vor fi ştiind ceva istorie, vorba ardeleanului despre mintea lui Iorga: nu o ştiu pe cea bună.

Cehia este cultural filogermană, politic: filoengleză; Ungaria (cam) la fel. Polonia, deşi America i-a fost pământ de emigraţie, sufletul i-a tras întotdeauna spre Franţa. Or: ce au ţinut ei/ele minte din istoria secolului trecut? Că Germania le-a oprimat, că Franţa ("Marea Curvă") le-a trădat, că nu le-a apărat când aveau ele mare nevoie de ajutor (Ungaria este un caz aparte, ea acţionînd-gândind numai în funcţie de Trianon, unde Franţa a fost favorabilă României).

Polonia actuală a dat o primă dovadă de măgărie politică încă înainte de "declaraţia comună", pro-americană: imediat ce a fost primită în Comunitatea Europeană - cu substanţiale "suplimente" cerşite cu înjositoare insistenţă (am subliniat: Europeană, ca să nu fie trecută cu vederea), Polonia a denunţat contractul de cumpărare a unor avioane Dassault (Mirage) - cu care va fi dotată aviaţia Comunităţii Europene! - şi s-a adresat (în fapt, a acceptat oferta americanilor de a cumpăra de la ei avioane - "mai ieftin"). "Mai ieftin" - de acord, dar cu ce bani? Ce întrebare! Cu banii primiţi de la Comunitatea Europeană!

Sânt convins că Românii, aflînd de şmecheria de trei lulele a polonezilor, au fost geloşi: ah, de ce n-au fost şi ei primiţi în C.E., ca, întâi să-i tragă-n piept pe europeni, să le ia banii - apoi să se închine Porţii Americane! Lucru curat, românesc!

Pe solul Ungariei funcţionează încă din timpul războaielor din Balcani, o bază americană care a fost modernizată în vederea campaniei din Irak. În România, membrană a NATO de abia sunt aşteptaţi Americanii: să instaleze o bază mică, mică, uite-atâtică, o băzuţă, o băzìcă - dar americanìcă,/ din aia cu dolari pentru Gică Mână-Mică.

Marţi 11 februarie 2003

Despre termenul: "antisemit" şi derivatele.

Ca tot creştinul (!) am folosit şi eu "antisemit" în vorbă şi în scris. Chiar în Basarabia - scrisă în 2001. Dar nu şi în Săptămâna Roşie, din 2002. Fiindcă... între una şi alta, probabil prin decembrie 2001, s-a întâmplat ceva, mi-a căzut în cap o... revelaţie:

Un jurnalist de la Antenne 2 - care a prezentat o vreme jurnalul de la prânz, Rachid Arhab are şi în momentul de faţă un serial de interviuri - "pe stradă", mai ales cu populaţia arabă din Franţa. Una

dintre emisiuni a avut loc în cartierul nostru, în capătul străzii noastre, pe Boulevard de Belleville. Era atunci vorba de Intifada. Au vorbit la microfon și evrei și arabi, fiecare spunîndu-și oful și susținîndu-și opiniile. Pe atunci mai exista dialogul - nu doar în cartierul nostru: când vorbea un evreu, arabii nu-l întrerupeau, nu-l contraziceau, nu-l bruiau, îl lăsau să vorbească; când vorbea un arab, evreii nu-i strigau că minte, nu îl agresau (la propriu), nici nu părăseau locul cu pricina.

Într-un asemenea - totuși, dialog - un arab destul de tânăr, dar vădit, neintelectual (i se vedeau mâinile: sigur lucra cu lopata, probabil la construcții), când i-a venit rândul a spus cam așa:

«Nu înțeleg de ce Evreii ne tratează pe noi, Arabii, de "antisemiți" - când și noi, Arabii, suntem semiți"»...

Mi-a căzut para mălăiață, Mărul lui Newton, mintea de pe urmă: Dar bine-nțeles! Și doar știam ceva istorie și ceva lingvistică - cum de suportasem - ba chiar scrisesem cu mâna mea o asemenea aberație ca "antisemit/ism"?

Ei, uite, o scrisesem; adevărat, simțeam că ceva nu este în regulă, dar a trebuit să vină un arab din Belleville, ca să mi-o... explice.

Pornind de la clasarea (artificială) pentru nevoile sistematizării cunoștințelor, mai ales în lingvistică: "limbi semite": araba, ebraica, arameeana, malteza... - termenul "Antisemitismus" *fusese formulat* pentru întâia oară de germanul Wilhelm Marr în 1879, în contextul epocii - care cunoștea un nou val de antiudaism, mai cu seamă... în Franța, prin Ch. Drumont.

Se știe la ce crime s-a ajuns prin antiudaism în secolul al XX-lea, dar acum este vorba de termenul "antisemit". Or, în marcarea infamantă, ca a vitelor cu fierul roșu, în Germania nazistă Evreii erau numiți Jude - pe zidurile proprietăților, pe vitrinele prăvăliile, pe actele de identitate, pe steaua galbenă purtată, iar în Franța ocupată, colaboraționistă: Juif. În românește Evreul era numit, curent, popular - neinsultant -: jidan, în rusește: jâd, în ungurește: jidov. Chiar după ce în românește, jidan a devenit termen injurios, evreul era apostrofat prin «Jidane!» și nu... «Semitule!» Însă Evreul nu replică la «Jidane!», prin «Antijidane!», ci prin: «Antisemitule!»

Jude, Juif, jidan (derivate de la Iudeu) - și nu... "Semit". Atunci de unde a ieșit... inversul, "antisemitul"?

Până la proba contrarie, văd traiectoria cuvântului "antisemit", folosit în toată lumea de sorginte europeană aproape similară cu, mai târziu, a sintagmei "gulagul românesc": a pornit de la un adevăr specific (chiar dacă *e o invenție, un artificiu*), dar a fost deturnat de victime și pus la treabă în serviciul răzbunării lor (primul); folosit greșit, însă pentru că analfabeții au fabricat istoria în România ultimilor 13 ani, termenul a fost "adoptat" și de foștii deținuți - încă

odată: ei auziseră de "gulag" abia în 1972, de la radio Europa liberă, când s-a transmis în foileton Arhipelagul Gulag de Soljeniţîn.

Termenul "antisemit" - prea larg, prea cuprinzător, în varianta sa iniţială - a fost într-atâta ciocănit, repetat-repetat-repetat de evrei, până ce a fost... acceptat aşa, fals, falsificat. De ce vor fi făcut Evreii asta?

Se vor fi gândit că un termen (corect, adevărat) ca antiiudaism sau antievreism nu le este convenabil, pentru că vizează un număr restrâns de componenţi ai comunităţii lor: doar câteva milioane (de evrei), pe când "antisemitism" acopere, include, sensibilizează sute de milioane - chiar dacă doar o mică parte evrei. Astfel s-a ajuns la tragice absurdităţi: mulţi, prea mulţi evrei îi tratează pe Palestinieni de... "antisemiţi", ceea ce ar semnifica: se înjură în faţa oglinzii. Cu atât mai vârtos, cu cât prea mulţi dintre israelienii de azi nu au deloc sânge iudeu - fie sunt incaşi curaţi, fie sovietici... necuraţi, care, pentru a ieşi din gulag, se căsătoriseră cu o presupusă evreică - şi iată-l pe David biruitorul filisteanului (palestinianului!) Goliath...

"Antisemitism" - cuvânt din categoria binecunoscută în România comunistă, "element", "individ", "duşman", colportat(e) mai ales de securişti semianalfabeţi. Am auzit şi eu beţivi "tratîndu-se" (înainte de a se înjura de mamă şi de a se lua la bătaie - cu servietele cu pâine): «Individule!»; am auzit ţaţe spurcîndu-se: «Eşti o elementă, scroafă ordinară!»;

"Antisemitule!" este insulta rapidă, la îndemâna oricărui negânditor - altfel cum de semiţi-semiţi (evrei din Israel) l-au tratat de antisemit pe semitul Daniel Barenboim, născut în Argentina, dar (şi) cetăţean, prin opţiune, israelian?;

"Antisemitule!" este răspunsul evreului idiot - când tu îi spui că este idiot (nu evreu); al evreului necinstit când tu îi spui că e necinstit (nu evreu); când tu îl acuzi de colaborare cu Securitatea - cazul lui Ed. Reichmann - (nu de colaborare cu... CIA...);

"Antisemitism" este un supra-cuvânt: nu-l poţi "combate" - ce să-i răspunzi agresorului, că ba nu eşti antisemit, din contra: filosemit din moşi-strămoşi?; este un cuvânt-căluş, folosit de mulţi evrei atunci când nu mai au, ei, argumente - din familia «tuberculoaso!» pe care generaţia mea de studenţi o ştiau din gura lui Tudor Vianu, care îl dădea drept exemplu de confuzie a punctelor de vedere.

Un alt termen frate: sionism.

A fost şi el inventat la sfârşitul secolului al XIX-lea, tot în limba germană, de astă dată de un evreu, N. Birnbaum, în 1880, sub forma: "Zionismus". Birnbaum făcea apropierea de biblicul munte Sion şi botezase Palestina contemporană (lui): "Noul Sion".

Tereticianul sionismului, în 1897 a fost Theodore Herzl. În perioada marilor persecuţii ale evreilor din Rusia (pogromurile, fabricarea

"Protocoalelor înțelepților Sionului", la Paris, de către unul Golovinsky, pentru uzul Ohranei), s-a cristalizat visul *Întoarcerii*, printr-o doctrină dinamică, militantă, exclusivistă, xenofobă, anti-goi, antiarabă. Cum o *primă variantă* a stabilirii unui stat evreiesc fusese imaginată în Basarabia ocupată de ruşi, în Bucovina - ocupată de Austrieci - şi în Transnistria (între Nistru şi Bug, teritoriu locuit atunci, majoritar de moldoveni), Evreii sionişti au pus texte în idiş pe melodii curat-basarabene (Imnul de stat al Israelului este, muzical "Cucuruz cu frunza-n sus" - am scris un capitol întreg despre muzica la evrei, în Săptămâna Roşie, pornind de la studiul lui A. Oişteanu Imaginea Evreului în cultura română).

Oricum, sionismul ca doctrină este una... reacționară, exclusivistă, agresivă, rasistă - ea se află la baza statului Israel, din 1948.

Evreii de azi se străduiesc să facă o diferență "esențială" între rădăcinile: "semit" şi "sion", ba provoacă scandaluri în presă, pentru a avea ocazii de "demarcare" - ca cel recent (februarie 2003): La o dezbatere televizată preşedintele Crif, Roger *Cukierman*, l-a taxat pe Olivier Besancenot (un *comunist-revoluționar*, în fapt: trotskist-fără-mască-şi-fără-pseudonime) de "antisemit", fiindcă acela se declarase în dezacord cu comportamentul "sionist" al israelienilor față de palestinieni. Tovarăşii de Crif, nu numai că l-au criticat pe preşedintele lor, dar au făcut-o în presă, acuzîndu-l că prin acel "amalgam" (antisemitism=antisionism) ar fi riscat să provoace "ruperea comunității evreieşti de opinia publică" (franceză) şi să dea (comunității evreieşti - în exterior) o falsă imagine, de "extremistă".

Roger Cukierman a fost, în acea emisiune, nu un gafeur, ci un... *deviaționist*, în sensul cunoscut de noi, cei din Est: adică "acel tovarăş care o ține drept înainte, când partidul (unic) o coteşte".

Cred că "semit"-"sion", cu inevitabilele din-contre: "anti", sunt capul şi pajura aceleiaşi monede: sionismul este constanta activă, combatantă, agresivă, colonizatoare a doctrinei aplicate, iar - semitismul (exclusivist) este varianta aparent pasivă, "intelectuală", setoasă de "dezbateri" - în fond extrem de agresivă şi ea, pentru că în fapt, *refuză dialogul*: aruncîndu-i celui din față, de la bun început, calificativul: "antisemit", evreul provoacă, nu un schimb de idei, nu o discuție, nici vorbă de o dezbatere, ci pronunță un act de acuzare, pretinzînd că el fusese agresatul - "ca evreu" (nu ca hoț, ca mincinos, ca necinstit, ca lipsit de inteligență) - declanşînd conflicte fără de obiect - dar ce prilej mai favorabil de a-i culpabiliza pe goi!, de a le închide gura înainte de a fi rostit o silabă!

În închisorile comuniste şi nu doar în România - exemplul-modelul venindu-ne de la Răsărit - se petreceau lucruri stranii cu Evreul:

Foarte mulţi dintre anchetatori, directori, miniştri (vorbesc acum numai de Aparatul Represiv) erau evrei. Aceştia acţionau în numele "adevărului bolşevic", al "clasei muncitoare" (româneşti, se înţelege), în realitate erau mânaţi mai ales de răzbunare, de Lega Talionului (de Ochi pentru Ochi, Dinte pentru Dinte), împotriva goi-lor, consideraţi cu toţii - global - vinovaţi de a-i fi persecutat de-a lungul veacurilor-mileniilor; aceştia (securiştii evrei) erau tot timpul cu acuzaţia de "antisemitism" în gură - şi în ciomag. Nu am cunoscut puşcăriaşi sionişti, dar ştiu că între securistul evreu (anti-antisemitul) şi deţinutul sionist nu exista complicitate... de rasă. Sioniştii care au supravieţuit detenţiei au ajuns în cele din urmă în Israel; securiştii evrei - tot acolo, ba chiar mai devreme şi mai lesne decât sioniştii... Cum se vor fi descurcînd împreună pe acelaşi petic de pământ - Dumnezeu să ştie...

Înapoi la indignarea Crif-ului: Cukierman a reacţionat ca un om normal atunci când s-a supărat pe interlocutor şi l-a tratat de "antisemit", fiindcă acela îi acuza pe israelieni că îi persecută pe palestinieni în virtutea doctrinei sioniste (cea xenofobă, anti-goi, segregaţionistă - calificativele lămuritoare au fost adăugate de mine). Ei bine, tovarăşul nostru Cukierman trebuia să fie atent la cuvinte! Deja "antisemit" este un termen fabricat, de care se uzează şi se abuzează - acum să-l bage în aceeaşi ciorbă cu "antisionismul"? - asta este o greşeală semantică, o eroare tactică dăunătoare-cauzatoare comunităţii evreieşti...

Pupături, îmbrăţişări Chirac-Putin.

Putinoarea! E flatat(ă) să se vadă curtat(ă) de Franţa, dar el/ea tot cu gândul la dolarii Americii - mai exact: ai "prietenului meu, Bush", cum a declarat Sfântul Vladimir de Kaghebégorod.

O să vază el, Chirac: nici n-o să plece bine "cinstitul oaspete" din Franţa, că Rusia se va pupa, ruseşte, pe gură cu America, Putin întrebăgîndu-şi limba cu Bush, după metoda Brejnev - fiindcă America este adevăratul interlocutor al Veşnicei Asiate Rusii.

În acest imn de slavă ridicat Rusiei o notă distonantă: cei din jurul lui André Glucksmann care au manifestat, aducînd aminte francezilor că Putin îi masacrează, în continuare, pe ceceni... Şi Ana şi eu regretăm că, dată fiind sănătatea noastră, nu am putut participa măcar de pe margine...

Ciudată apariţie - la ţanc! - a unei casete (audio) cu care Ben Laden intervine... în favoarea Americanilor, comentez eu, cunoscut rău (negru) de cer al gurului. Orice-aş face nu scap de determinarea de a fi fiul tatălui meu - cel care vedea în toate relele "Mâna Rusului, ascultă-mă pe mine!". Eu văd - de când URSS a devenit Rusia - în toate cele rele... Mâna Americanului...- "ascultă-mă pe mine!"

Miercuri 12 februarie 2003

M-am plâns că nu am vise... Ei bine, astă noapte am primit ceea ce tot râvneam! Cu vârf şi îndesat! Un vis sănătos, măi tovarăşe, ca o povestire realist-socialistă inspirată *din marea literatură sovietică* - din păcate, m-am trezit înainte de a-l fi "parcurs" până la final.

Deci: eram undeva. La ţară. Pe noroi. Fulguia rar.

Un număr de vaci mâncau din un fel de iesle-balansoar, care pe timp de ploaie, ca să nu fie udat fânul dinlăuntru, se înclinau pe lung, iar o rogojină acoperea partea de sus a lor, cea expusă 'temperiilor... Numai că n-am văzut cum mâncau vacile dintr-o iesle... acoperită.

Poate/ sigur fiindcă problema visului era alta:

Unele vaci se bălegau de 5 ori pe... (nu am reţinut "pe" ce: pe zi, pe metru pătrat, pe cap de văcar?);

Pe când altele, vorba lui Săraru: se "din contra", bălegau de 6 ori!

Ei bine, acestă enigmă trebuia s-o rezolv: ce era de făcut cu acest criteriu de diferenţiere dintre clasele vacilor bălegătoare?!

Atâta m-am supărat pe "problemă", încât am făcut un efort şi... m-am trezit.

Uf! Mai bine lipsă decât realism-socialist bălegos!

Am primit scrisoare de la Oleg Brega de la Chişinău şi ultimul volum scos de Luca Piţu: "*Temele deocheate ale timpului nostru*".

Am să-i scriu Piţului de cum voi citi cartea.

Azi s-au tot adunat "zvonuri" privitoare la tentativa de intoxicare din partea Americanilor, cu banda - sonoră - pe care Powell s-a grăbit să o... autentifice şi pe loc să o combată - cu câteva ore înainte de a fi difuzată de postul de TV Al Qaida din Quatar (când, pentru mesajele anterioare ale lui Ben Laden aveau nevoie de câteva zile - iar rezultatele ultimului, din decembrie 2002, nici azi nu au fost comunicate)... Jurnaliştii sunt convinşi că Americanii nu mai ştiu ce "dovezi" de culpabilitatea a lui Saddam să inventeze, ca să înceapă războiul... Ca şi cum Americanii s-ar jena de propriile făcături grosolane şi de minciuni. Au să facă război împotriva opiniei Francezilor, Germanilor, împotriva deciziilor Consiliului de Securitate, împotriva adevărului, împotriva bunului-simţ... Păi nu sunt ei cei mai mari şi mai tari?

Joi 13 februarie 2003

Americanii au declarat că nu au nevoie de aprobarea Consiliului de Securitate ca să pornească la război. Şi noi care credeam că au...

Belgia a acceptat să primească plângerea supravieţuitorilor victimelor lagărelor de palestinieni din Liban, Sabra şi Şatila, în timpul

ocupației Israelului, inițial respinsă. Acum Curtea de Casație a revenit, cererea a fost acceptată. Sharon era atunci (în 1982) ministru de Război - cel care pregătise terenul lichidării palestinienilor, iar când falangele libaneze trecuseră la uciderea lor (cca 3.000 victime au fost recenzate), se întorsese cu spatele - și așteptase. Drept care va fi inculpat de crime de război de cum nu va mai fi prim-ministru...

Ilustrativă este, nu hotărîrea ministerului de Externe israelian de a-l rechema pe ambasadorul la Bruxelles, de a-l convoca pe ambasadorul belgian la Ierusalim - ci declarația unui membru al guvernului israelian (nu i s-a dat numele, a fost desemnat ca "un oficial") care a spus:

«Punerea sub acuzare a unui israelian - oricine ar fi el - de către justiția belgiană este problematică» - nu în sensul că ar putea fi interpretată ca imposibilă, ci în sensul că va crea grave-probleme celor care au avut această idee...

Cum să nu fie (problematică) inculparea unui israelian - de către justiția belgiană? A, dacă pe israelianul acela, "oricare ar fi", l-ar pune sub acuzare justiția israeliană... Să tot așteptăm... Oricum, supraviețuitorii s-au adresat, nu unui tribunal libanez - locul faptei - ci unui tribunal neutru și care să accepte plângerea...

De peste o jumătate de secol posesorul de pașaport israelian - oricare ar fi el - se bucură de imunitate totală. Cum îndrăznesc niște goi să profere amenințări cu judecarea pentru crime de război la adresa eroului național israelian Sharon, cel pe care, pentru a doua oară opinia publică l-a ales, ca să o conducă pe culmi... - în ciuda dezvălu-irii unor scandaluri financiare?

Nu va fi acuzată Belgia de antisemitism? Măcar de antisionism?

De ce nu?, vorba lui Barbăneagră.

Ca să vezi! Sharon - cu trupele sale, israeliene - acționînd pe sol libanez, nu poate fi pus sub acuzare de... Belgia! Să fie judecate faptele sale de arme la... Ierusalim, nu? În virtutea "democrației" care domnește în țara în care făptașul - deja pus în urmărire de Tribunalul Penal Internațional - are dreptul să se prezinte la alegeri, are dreptul să fie ales, are dreptul să se re-prezinte, să fie re-ales...

Israelul este singurul stat din lume (curat democratic!) care nu acordă azil politic goi-lor, de orice natură ar fi persecuțiile la care fuseseră supuși în țările lor.

Vorbesc în cunoștință de cauză: în toamna anului 1977, după liberarea din ultima detenție, când ne hotărîsem să părăsim România, m-am informat și la ambasada lor de la București și, surpriză; am provocat panică, nu doar la ambasadă, ci și la Centrală, la Tel-Aviv - au plouat declarațiile de dragoste eternă de la te miri cine, împerechiate cu amenințări (că, dacă îi provoc, o să fiu pedepsit), mi-au promis

marea cu sarea, numai să nu cer azil politic Israelului "care, știți, se află într-o situație cu totul specială, deci nu obișnuiește"... Ei bine, eu nu cunoșteam... specificul Israelului: ne-obișnuirea de a acord azil politic. Iar Ana, care nu cunoștea "demersul" meu, aflînd, m-a certat și mi-a adus aminte de modul în care eram eu perceput - oficial - în Israel: ca acela care strică bunele relații ceaușo-israeliene (după ce le compromisese pe cele ceaușesco-americaneze), ca singurul scriitor de origine română ale cărui cărți (traduse în limbi occidentale) erau... "reținute" la bordul avioanelor Elal cu destinația București. Dacă erau permise cărțile lui Soljenițîn (dealtfel vândute în librăriile israeliene, ca și Ostinato al meu), anunțul stewardesc suna: «Călătorii care posedă cărți de Paul Goma sunt rugați insistent să le predea perso-nalului de bord, înainte de aterizarea la București». Simpatic, nu? Numai cărțile lui Goma, "jidovitul", nu și ale "fascistului Cioran", nu și ale "legionarului antisemit Eliade"...

Dacă un "disident" ca Goma nu era dorit în Țara Sfântă (ce să facă el, anticomunist, printre milioanele de comuniști care, după ce puseseră umărul - și ciomagul - la instaurarea "celei mai drepte orânduiri", în URSS, în Polonia, în Țările Baltice, în "RSS. Moldovenească", în RSR, în Ungaria, în Cehoslovacia, în Polonia, în... se prelinseseră în Israel - statul care acordă azil criminalilor de război, vinovaților de crime împotriva omenirii, criminalilor penal, escrocilor internaționali, urmăriților pentru tot felul de delicte și de crime - cu condiția să fie evrei. Pe aceștia nu-i extrădează, acestora nu li se comunică dosarele financiare, nici conturile în băncile israe-liene... Aceștia au dreptul la "azil". Dar numai aceștia.

Îmi rămăseseră ochii lipiți de un plic prins în pioneze deasupra ordinatorului. În el se află și o cartolină celebră, prezentînd "carcera studenților din Heidelberg" trimisă de Sami Damian în 17 decembrie 2001 în care prietenul meu scria:

"Mărturisesc că unele accente [din textele mele, n.m., P.G.] îmi stârnesc nedumerire (mai vechi: tonul de minimalizare a unor colegi [colegii fiind Ana Blandiana, n.m.], chiar dacă în esență ai dreptate; mai noi: pornirea unilaterală împotriva evreilor)" (subl. mea, P.G.).

Această băgare de seamă a provocat "Scrisoarea deschisă" a mea. Dar bineînțeles că avea dreptate Sami Damian: eu sânt un vechi pornit-unilateral împotriva evreilor, chiar dacă el drege busuiocul afirmînd că pornirea este mai-nouă... Dacă ar citi ce am scris și aici, ar ridica din umeri a neputință: ce să facă el, dacă eu m-am dovedit a fi unilateral pornit împotriva evreilor...

Mă întreb - pe bună dreptate - în campania de pedepsire a antisemitului de mine care se pregătește, mai ales pentru Săptămâna Roșie va participa și dragul de Sami Damian?

Păcat că a murit Crohmălniceanu ("în surghiun, la Berlin", cum ne informează acelaşi S. Damian), el ar fi fost un adevărat stâlp al campaniei anti-Goma. Ciudat: Croh îmi dăduse un referat (favorabil, zicea el, eu nu l-am citit) pentru Ostinato, însă mai apoi, după tratamentul aplicat autorului, se va fi revizuit şi referàtorul... După ce la Aix-en-Provence, în octombrie 1991 am părăsit tribuna, ca să nu stau alături de el, proaspătul Rabin Croh mi-a aplicat... reţeta Iorgulescu (lui Breban): brusc, mi-am pierdut şi talentul, nu mai eram scriitor, cărţile mele - printre ele chiar Ostinato pe care îl lăudase şi îl recomandase spre editare - deveniseră "operele" - ghilimelate...

Înapoi la Sami Damian:

Dacă va participa la campania anti-antisemită (ţintă: eu), sânt sigur că nu mă va acuza "total" (pardon: "unilateral"), va aminti că, în fond, am fost băiat bun până de curând, însă nu se înţelege ce mi s-a întâmplat de am devenit ce sânt...

Iar eu mă voi gândi că n-ar fi rău dacă s-ar consulta cu Alain Paruit, cu Geta Dimisianu, ca să afle motivul: sânt nebun-nebun!

Cum altfel? Numai un nebun s-ar fi "dat la Tovarăşa", cum atât de plastic se exprimase Marin Preda; numai un nebun "s-a pus" cu Securitatea, după cum se mirau/mă dezaprobau colonelul Gheorghe Vasile şi generalul Pleşiţă, la ei, la Rahova, între două şedinţe de îndeaproapică lămurire ideologică; numai un nebun l-a putut acuza pe Liiceanu, că i-a topit o carte nedistribuită - fiind acela editor, filosof...; şi numai un nebun a riscat să se certe cu Monica Lovinescu, acuzînd-o pe papesa noastră naţională de intrigă, trădare, pactizare cu călăul... Şi în loc ca "bolnavul" să se interneze la psihiatrie, să se caute, el se lasă pradă unei porniri unilaterale împotriva evreilor, cum atât de cu delicateţe se exprimă Sami Damian...

Ei, da, am comis culmea... nebuniei - încât voi fi stârnit compasiunea sinceră până şi a lui Ţepeneag - va fi zis, în numele unei prietenii defuncte: Ce i-a trebuit lui Goma să-i atace şi pe evrei, doar ştie că nu te poţi atinge de ei nici cu o floare - ce, eu mor de dragoste pentru un bou şi-un analfabet ca Ed. Reichmann?, dar nu mă leg de el, din contra, îi cânt în struna-i destrunată; tac şi-not...

'Noată, Ţepe, 'noată.

Vineri 14 februarie 2003

În ultimele două nopţi: ger, în jur de -2°. Iar m-am speriat că-mi îngheaţă leuşteanu', dar în ultimul moment mi-am adus aminte că rădăcina care a puìt şi mi-a parfumìt fadele mele supe a fost adusă de Mircea (şi Flori?) Stănescu, din Bucureşti - or Capitalia iubită ea cunoaşte geruri straşnice, iar leuşteanul tricolor supravieţuiaşte în

grădină - sub o tulchină - şi nu în niscai sere bine încălzite la pieptul Patriei. Are să întârzie - ca anul trecut, vreo cinci săptămâni, dar şi când are să deie frunză...

Citesc "Temele..." piţuliene cu mare delectare, cu destulă gelozare (cusur vechi faţă cu productele-i) pe ici, pe colo cu iritare.

Pentru nu foarte exacta informaţie... Dar toţi care comitem comiteri pe hârtie cădem şi la păcatul... inexactităţilor (o-ho, câte am şi eu pe suflet, mai ales în Jurnal I-II-III...). Am să le semnalez autorului după ce voi fi terminat cartea, însă am dat peste una care nu mă priveşte pe mine decât pentru că i-am mai semnalat-o. Nu mai ştiu dacă era apărută într-un periodic ori volum, dar ştiu că i-am mai scris, comunicîndu-i opinia mea, pe puncte, se vede însă că poşta...

Este vorba de o afirmaţie de la pag. 89:

"...marele comparatist [atât de elogiat azi, de fiul lui Petru Andrei, în seria nouă a Opiniei Studenţeşti [27])]"

Trimite la Nota indicată (27) aflată la pag. 219 şi care glăsuieşte:

"27. Vezi Opinia studenţească, nr 21/1999, p. 6:

«P.A.: Mamă dragă, Adrian este un om extrem de cult, este unul dintre scriitorii noştri care, şi ca estetician şi filosof, lasă ceva după el. Dar Adrian Marino este unul dintre cei mai lipsiţi oameni de caracter pe care i-am văzut în viaţa mea. Adrian Marino m-a băgat la puşcărie. Nu numai pe mine, peste 300 oameni. Din ei vreo 60 au murit. Când am ieşit din închisoare, eu nu aveam unde să lucrez, a trebuit să descarc vagoane cu grâu în gară. Când a ieşit din închisoare s-a căsătorit cu o fată cu origine sănătoasă, fiică de ceferist, ilegalist. Apoi Adrian Marino a luat Premiul Naţional şi a început să se plimbe prin străinătate. Adrian Marino a băgat intelectuali din Iaşi la închisoare. Pe Nicu Botez, Traian Gheorghiu, Titus Hotnog, Gheorghe Chiper şi alţii».

«OPINIA: L-aţi mai întâlnit pe Adrian Marino în ultima perioadă?»

«P. Andrei: N-are ce căuta la mine. Nu-i spun nimica, nu-l ocărăsc, dar la mine în casă n-are ce căuta. El fuma împreună cu maiorii aceia care mă băteau, fuma ţigări Kent şi-mi spuneau: 'Haide, mă, spune, mă, că cu cât sântem mai mulţi, cu atât mai bine'. El a trăit bine, scrie şi acum, iar eu am ajuns la 45 kilograme»"

Mai există un adaus al lui Luca Piţu, dar acela nu prezintă interes pentru ce vreau să spun. Iată ce:

Când minţi (doar dacă nu-ţi dai seama că minţi, ceea ce ţine de alte instanţe) este recomandabil să cauţi ca "elementele" din care-ţi construieşti minciuna să fie credibile - în asta (mai ales că sunt amintiri datînd de decenii bune) un rol esenţial jucîndu-l cronologia, aşezarea

în timp a evenimentelor, a "elementelor". Apoi să păstrezi măsura, mai ales cea "cantitativă": nu e defel inteligent să arunci afirmații ca: «A băgat în pușcărie peste 300 oameni», «din care vreo 60 au murit», altfel apari ca un mincinos ordinar și toate afirmațiile tale - chiar și cele adevărate - devin suspect(abil)e.

Este adevărat: eu l-am cunoscut pe Adrian Marino abia în 1958, la începutului lunii decembrie, în Bărăgan, în satul-nou Lătești, unde fusesem trimis în domiciliu obligatoriu după liberarea de la Gherla. Câțiva ani am fost în bune relații (dar nu de prietenie), apoi, după ce el a fost re-arestat și condamnat la drept-comun pentru "părăsire de domiciliu" (prin 1961), a venit o perioadă tulbure - oricum, eu nu înțelegeam ce se petrecuse cu el în lagăr, iar ceea ce înțelegeam refuzam să accept. După plecarea mea din Lătești, el a mai rămas. Nu ne-am mai văzut decât după "Decretul Ceaușescu", cel din iunie 1965, probabil prin 1966, când eu încercam să debutez la Gazeta Literară, susținut de Tita Chiper, iar el, deja re-introdus în viața literară (îi apăruse Viața lui Macedonski) "ar fi putut" pune o vorbă bună pe lângă Eugen Simion, factotum al revistei (el îmi îngropase manuscrisele predate - dealtfel aveam să debutez la concurență, în Luceafărul lui Eugen Barbu). Deci Marino, solicitat de Tita Chiper să intervină în favoarea "fostului coleg și prieten de pușcărie și Bărăgan"), a refuzat - probabil-sigur din acest motiv l-am și încondeiat, în Bonifacia, povestind pe larg scena... Însă ne-ajutorul lui nu a fost determinant, fusese doar un episod al îndepărtării de el, o chestie personală, deși nu existase vreodată ceva de împărțit între el și mine.

Cronologic, fazele despărțirii noastre au fost:

- întâlnindu-mă pe stradă, în București, cu Alexandru Bratu - soțul profesoarei mele de pian și compoziție, Emilia Constantinescu-Vaida-Bratu, de la Lătești și prieten și coleg de țărănism militant al lui Marino dinainte de închisoare, el mi-a spus, de astă dată limpede, ceea ce în Bărăgan încerca să dea de înțeles: «prietenul nostru Adrian nu mai este de-al nostru; după liberarea de la drept-comun, pentru părăsire de domiciliu, prietenul Adrian a devenit prieten cu dușmanii noștri»... Însă Alecu Bratu nu-mi argumentase afirmația-bănuială;

- prin 1969, când Marino a participat la campania politică, dusă de Ivașcu (colegul său la catedra lui Călinescu, la Iași, înainte de arestarea în 1949) și director al Contemporanului, pusă la cale de D. Popescu-Dumnezeu împotriva "evazionismului" în general, cu arătări spre "onirism". Îl interpelasem pe Marino în legătură cu articolul său, vădit făcînd parte din campanie, în care-l ataca pe Țepeneag, arătîndu-mă, nu doar uimit, ci indignat că el, Marino participă la arderi pe rug în piața publică cerute de C.C. La puțin timp, pe culoarul României literare l-am pus în fața lui Țepeneag - care i-a comunicat tot răul pe

care-l gândea despre el, ca "lătrător de serviciu în haita lui Ivaşcu". Spre surprinderea noastră, Marino, chiar de nu şi-a cerut iertare pentru măgărie, senin, s-a oferit pe loc să scrie "ceva pozitiv" - despre acelaşi Ţepeneag - în viitorul număr din Viaţa Românească...

Nici această probă nu m-a convins că Marino este "prieten cu duşmanii noştri", doar că are oarecari slăbiciuni de caracter...

- Abia când am aflat că Marino, fostul deţinut politic, purtător în spinare a 14 ani de suferinţe cumplite pricinuite de Securitate face parte din redacţia revistei securiste Cahiers roumaines d'études littéraires (cu Zoe Buşulenga, Mihnea Gheorghiu, Al. Balaci - şi Popescu-Dumnezeu supra-şef) ba, din 1973 o şi dirijează (vezi Dicţionarul Esenţial... p. 497), publicaţie pentru export (ca şi Glasul Patriei, apoi Tribuna României periodice de propagandă peste hotare în scopul de intoxicare a exilaţilor şi conduse de bunul său prieten Ivaşcu); după altă vreme am aflat că el, puşcăriaş politic anticomunist călătoreşte în Occident ca Vodă prin lobodă, la colocvii, congrese internaţionale, chiar şi la odioasa întru toate "Fête de l'Humanité", un fel de Cântare a Păuniei de pe malurile Senei, organizată de comuniştii galici - dar şi "în documentaţie" (în Spania!, pe când mai trăia Franco! - vezi: Olé, España!, Bucureşti 1974); decisiv, după ce mă exilasem: vizitîndu-l, la München, pe Vlad Georgescu, directorul Europei libere, am dat, la el în casă, de Marino - ca o floare!, fără fereală, de parcă şi el ar fi fost refugiat politic şi slujbaş la americani, ar fi locuit peste drum şi ar fi venit doar aşa, să vadă ce mai face şeful său Vlad... - atunci am acceptat că Alecu Bratu "cam" avusese dreptate, cum relativizează ardelenii chiar şi atunci când vorbesc de... cam-morţi.

Ca şi în cazul lui Ivasiuc, nu am avansat decât prin "bănuieli" interogative de genul: «Cum este posibil ca...?», provocate de "ciudăţenii social-politice" pe care mai lesne le descifram noi, foştii deţinuţi politici totdeauna punînd pe două coloane - de pildă:

«Cum este posibil ca Ivasiuc să devină funcţionar la Ambasada Americană - în timp ce aproape toţi foştii deţinuţi politici nu aveau dreptul decât la muncă-manuală?»;

«Cum este posibil ca Marino să aibă paşaport de serviciu cu care bântuie Occidentul ca o Blandiană ori/şi ca un Sorescu, în timp ce alţi scriitori, chiar fără închisoare politică, nu primeau aprobare nici pentru Bulgaria: Mazilescu, Grigurcu, Turcea, Dimov?»

Însă - la Ivasiuc - nu am deschis gura ca să-l acuz de "conivenţă cu Securitatea" (eufemism) decât după ce am avut sub ochi dovada-scrisă: în a n-a detenţie, în luna mai 1977, când, în dosarul meu, am citit rapoartele lui Ivasiuc; la Marino: prin 1982, când l-am întâlnit în apartamentul lui Vlad Georgescu de la München. Abia aceste probe m-au îndreptăţit să afirm - cu durere, cu mânie - că prieteni ai mei, colegi

de puşcărie, de d.o. deveniseră (Dumnezeu ştie în urma căror presiuni, urmare a cine ştie ce torturi) auxiliari ai Securităţii.

Însă P. Andrei nu se sprijină pe nici un argument (iar Luca Piţu greşeşte când ia simple afirmaţii drept adevăruri şi le difuzează prin volumul său) atunci când pretinde că...

1. Marino ar fi vinovat de arestarea a 300 de persoane - din care 60 au murit. Chiar 300 persoane au fost arestate ?- din pricina lui Adrian Marino? Chiar 60 dintre ele au murit?;

2. Că acuzaţiile lui P. Andrei sunt tragic de incoerente reiese din paralelele operate - citez:

"Când am ieşit din închisoare, eu nu aveam unde să lucrez, a trebuit să mă duc să descarc vagoane cu grâu..."

Acesta a fost primul termen. Dar P.A. ştie foarte bine: toţi foştii deţinuţi politici găseau de lucru numai la "munca de jos" - şi eu am descărcat vagoane cu grâu în gara Şercaia - ei şi? Le-am descărcat! Nu le-am lăsat încărcate! Şi nu mi-a căzut coroana. Cu ce compară P. Andrei propria-i soartă (de descărcător de vagoane): cu a lui Marino, să zicem: şef de gară? El delirează astfel - şi la ne-obiect şi mincinos:

"Când a ieşit el din închisoare s-a căsătorit cu o fată cu origine sănătoasă, fiică de ceferist, ilegalist..."

Da de unde! Când a ieşit din închisoare, Marino s-a logodit cu Lidia Bote, asistent sau conferenţiar la Universitatea Cluj, iar părinţii Lidiei nu erau "ceferişti ilegalişti" ci... ba chiar din contra, iar tatălui său, tocmai i se comutase pedeapsa cu moartea la muncă silnică pe viaţă - pentru motive... anticomuniste, se înţelege.

Înapoi la "comparaţie": deci P. Andrei a trebuit să descarce vagoane - în timp ce Marino... Marino găsise de lucru în altă parte? Undeva, cu un statut privilegiat - ca de pildă al lui Ivasiuc (la ambasada americană) ? Ca al lui Alexandru (nu Gheorghe!) Calciu, la ambasada cubaneză? Ca al lui Aurel Covaci, la ONT, secţia călătorii în Occident? Nu. Dar unde? Nicăiri - fiindcă nu căutase, nu ceruse. Nici la Lăteşti, în şase ani, nu lucrase - trăia din ceea ce îi trimitea-aducea soţia sa, Lidia Bote; nici la Cluj, în "libertate" nu lucrase - decât pentru sine şi pentru cărţile sale (dealtfel Marino era o persoană "economică": nu bea, nu fuma, nu avea alte nevoi...);

3. Nu ştiu cum să iau acuzaţiile cu... ţigările Kent. În 1949, când a fost arestat Marino (deci şi el, P. Andrei) nu existau ţigări Kent în România; vor fi ajuns a fi cunoscute prin 1965, însă atunci nici acuzatorul nici acuzatul nu mai erau în anchetă, nici în închisoarea golită din la decretul din 1964. Că este vorba de "ţigări fine"...: nu ştiu ce fumau securiştii între 1949-1955. dar sigur este că în 1956 cele mai fine-ţigări fumate de anchetatori erau autohtonele, însă extrem de scumpele pentru fumătorii de rând: Virginia (roşii), Victoria

(parfumate) - Carpaţi fără apendicul încă necunoscut: filtrul. Iată cum un neadevăr "neesenţial" (ca ţigările Kent) pune la îndoială adevăruri - esenţiale.

Ca supliment: când l-am cunoscut pe Marino - el nu fuma. Şi nu cred că fumase înainte de arestare - cu atât mai puţin "ţigări Kent".

4. Culmea paralelismului, al comparativismului (sic) din gândirea lui P. Andrei reiese din ultima frază citată de Luca Piţu:

"El [Marino] a trăit bine, scrie şi acum (?), iar eu (subl. mea, PG.) am ajuns la 45 kilograme".

Deşi am dedus situaţia foarte grea în care se află P. Andrei, mi-am amintit o "apreciere" auzită în studenţie din gura cuiva care voia să-şi amintească titlul unui film - astfel:

«™la cu când ea era blondă, în schimb el purta pălărie...»?

Am înţeles: P. Andrei este un fost puşcăriaş otrăvit de suferinţă şi care caută vinovaţi de viaţa lui pierdută, otrăvită. Nu am citit întregul dialog din Opinia studenţească, deci nu pot afirma că fostul deţinut politic nu ar fi arătat cu degetul înspre Adevăratul Vinovat: Comunismul rusesc şi Securismul autohton terorist - poate că a făcut-o, însă atunci când îl acuză pe A. Marino, foloseşte argumente alături, "balanţe" care nu... balanţează nimic - care poate fi contrapunerea:

"El a trăit bine, scrie şi acum/ iar eu am ajuns la 45 kilograme"?

Nu astea sunt păcatele - grele - ale lui Adrian Marino.

Sâmbătă 15 februarie 2003

Ieri după amiază s-a transmis reuniunea Consiliului de Securitate "decisivă" în legătură cu Irakul. Dominique de Villepin a fost foarte-bun - dovadă: a fost aplaudat. Powell a fost foarte-foarte slab, penibil - şi, pedeapsă: nu a fost aplaudat...

Numai că - până şi eu am aflat: politica nu se face cu/pe baza... aplauzelor la scena deschisă, ci în culise, cumpărînd voturi, şantajînd, ameninţînd, promiţind. Ceea ce şi fac americanii care, siguri de "dreptul" lor au repetat planul de a impune Irakului un guvern militar american (ca în Japonia, în 1945). Au mai anunţat: după guvernul militar (american) va veni un guvern civil - american... Au constatat (Americanii): exilaţii irakieni nu sunt buni de nimica: "nu cunosc terenul" (dacă nu au sateliţi, nici drom-uri...) şi "nu sunt fiabili" - în traducere: rămân, totuşi, irakieni, nu au devenit peste noapte militari americani, susceptibili de a forma un guvern... american. După aceste luminoase informaţii, Powell ne-a alfabetizat în continuare: societatea irakiană posedă o structură sănătoasă; o birocraţie funcţionînd bine, o clasă medie cultivată... Nu a adăugat că este suficient să-l iei pe Saddam de urechi şi să-l duci în Africa de Sud - gata amnistiat - ce, te

pui cu justiția americană? - și în locul lui să pui un Mac Arthur contemporan - "societatea irakiană, fiind sănătoasă, va funcționa, în continuare perfect..." (nici nu va băga de seamă că Timonierul a fost înlocuit...). Noile membrane ale NATO au cântat în cor Imnul American. Conducătorii actuali ai Ungariei, Cehiei (vai, vai, vai, inclusiv Havel), Poloniei - care sunt, în fapt, vechi comuniști-securiști, orice-ar zice ei, în lipsă ("momentană") a Kremlinului, s-au răsucit spre Casa Albă. Aici îi includ și pe români, fără îndoială. Și nu doar pe "reprezentanți" - asta a fost voința poporului întreg (pardon: "voința popoarelor frățești"), a populațiunilor din Estul Europei care, după cum se știe, cu toate sunt grav amenințate de... Irak! Întortocheatele, căcăcioasele calcule ale nenorociților noștri de concetățeni și con...-lăgăriști nu sunt semne de funcționare a unor creiere, totuși, umane, ci semnale odorifere, sudorifere, bășinifere ale sclavului de ieri, de azi, de mâine. "Masili" - Nea Nicu chiar dacă nu știa ce vorbea, le 'nnemerea - masili/turmoasili, iele mărșăluiește cu drag pe culmi, bătînd copită de front pe arătură. Unde ești, Verdi, să dai o nouă variantă a lui "Nabuco", una în care sclavii rup lanțurile de la mâini și de la picioare - nu și pe cele de la cap și de la inimă.

Duminică 16 februarie 2003

Marii cititori în bobi de la Washington nu au ghicit nici asta. Să zicem că atentatul de la 11 septembrie era greu de prevăzut (deși, cu mai puțină aroganță, cu mai puțină încredere oarbă în tehnica spionajului și cu mai multă în om, în informațiile provenite de la oameni...) - dar asta era de așteptat.

Asta, adică manifestațiile monstre, din lumea întreagă - antiamericane - de ieri (și abia au început).

Bineînțeles, nu scontez pe "înțelepciunea" lui Bush junior, adică pe o repoziționare în vederea unui altfel de atac. El și ai săi au gândit în termeni de fapt-împlinit (și care nu mai poate fi dez-împlinit). Cei mai bătrâni și mai cultivați dintre consilierii săi îi vor fi povestit "tactica" lui Stalin în al doilea război: întâi ocupi - apoi "negociezi" (ocupația), terenul cucerit e bun cucerit și doar ca să bem o cafea, să fumăm o țigară ne întâlnim... Ca la Yalta: în februarie 1945, când se ținea conferința-mit, Rușii ocupaseră deja, din nord în sud: Karelia, Țările Baltice, Polonia, Cehoslovacia, Ungaria, parțial Austria, România, Bulgaria și pătrunseseră adânc în Germania - deci nu mai era nimic de negociat. Că au trebuit să "restituie" niște hectare deja ocupate - da, dar... au fost schimbate cu altele (tot germane).

Numai că nu e rus cine vrea - asta fiind una; a doua: America este, totuși, fiica Europei, nu a Asiei, iar cronologic ea a fost prima

naţiune care a proclamat şi instituit democraţia. Ceea ce se petrece acum sunt derapări, excese, accidente, nu constante; nu există în natura însăşi a societăţii lor americane, liberal-sălbatice. Să mă înşel?

Încă o dată: pe Americani i-a dezechilibrat (până la demenţă) prăbuşirea URSS. În focul luptei, să constaţi, brusc, dispariţia adversarului - e o grea încercare... Să dai pumni în aer, în vânt... Se ştie că în box o lovitură dată-şi-ratată, are un efect mai devastator decât o cumplită lovitură primită - pentru că "boxatul aerului" te dezechilibrează, nu doar fizic, ci mai ales mental: înţelegi că ai ratat o mare ocazie; poate unica... De atunci - 1989-1991 - Americanii, nepricepînd că prăbuşirea-dispariţia adversarului din ring a fost o consecinţă şi a acţiunilor lor, nu doar ale... divinităţii, nemaiavînd frâne, au început a face numai prostii, numai prostii, numai prostii.

Întâia cronologic: Războiul din Golf, în 1991 - pornit aiurea, aiurea ţintit (şi atunci buba era Palestina), avînd "rezultate" aiurea. Apoi "războaiele din Balcani". Jurnaloinici de tipul Cristoiu şi Paler (şi alţii, mulţi, atât din Şcoala Scînteia, cât şi din Şcoala Flacăra) au lătrat la americani - tratîndu-i de agresori. Dar bineînţeles că Americanii îi agresau pe... agresori: Sârbii miloşevicioşi - însă aceiaşi nu au suflat un cuvinţel despre lunga, prea lunga perioadă de neintervenţie a americanilor (traumatizaţi de Vietnam). Finalul, cu victimele "colaterale", cu explodarea moşiei sârbeşti numită Iugoslavia, rezultatul a fost catastrofic - doar pentru morţii care nu mai pot fi înviaţi.

Înapoi, la Irak: un an întreg după tragedia de la 11 septembrie Americanii s-a tânguit, au arătat cu degetul şi cu pumnul spre un singur Demon: Ben Laden cu Al Qaida sa. Sub acest semn a fost dusă şi campania din Afganistan. Aceea încheiată fiind, opinia publică a reînceput a vorbi despre bubă: Palestina - drept care guvernul american care plăteşte sume colosale unor agenţii de dezinformare, hai să mai facă o diversiune (şi strategică şi mediatică): Irakul - mai ales că locul conţine petrolul cel de aur.

Astfel, Americanii demonizîndu-l pe Saddam "complice al lui Ben Laden", au ocultat (iar!) Palestina şi au reuşit să facă din dictatorul sângeros, criminal, un personaj demn de compasiune şi de... solidarizare cu el. Am mai spus asta, o să mai spun: America nu se pregătea de un război împotriva lui Saddam, ca martirizator al propriului popor, - ci împotriva lui Saddam, "complicele lui Ben Laden"...

Or în "rezultatele" văzute ieri la televiziune, dacă este mai puţin sigur că America a pierdut teren în campania ei gesticulatorie, belicoasă, este sigur: a câştigat Saddam, el a devenit "simbolul" pacifiştilor din toată lumea: din Noua Zeelandă, din Italia, din

Australia, din Portugalia, din Tailanda, Indonezia, Japonia, Spania, Anglia; *din Germania și din Franța*; și din SUA... Au defilat pe străzile Londrei, ale Berlinului, ale Madridului, ale Romei, ale New-Yorkului, nu arabi isterizați, purtînd portretul lui Saddam, ci europeni, albi... Ce pagube - nu doar "colaterale"!, ce porcărie au reușit să facă petroliștii texani și gașca lor de analfabeți obraznici !

Am văzut la televizor și o manifestație antiamericană de la Moscova: "o mână de nostalgici ai comunismului și câțiva juni ultranaționaliști", cum formulau jurnaliștii francezi - nu pe nedrept.

Nu am dreptul să spun că în țările noastre - cele din fostul Bloc Sovietic - nu au avut loc asemenea manifestații, ci: nu am văzut eu, la televiziunea franceză. Și nu (prea) cred că au existat: ca să manifestezi, este absolut necesar să ai măcar o vagă idee despre ce manifestezi - pentru sau contra. Trebuie să gândești cu capul tău, nu cu al - mereu, mereu - partidului unic, cel mereu-viu încă o generație-două.

Chiar de nu vor fi avut loc...

...Știu ce cred românii - și ungurii și cehii și polonezii și bulgarii (intrați în Europa, în NATO - sau ba) despre "lupta pentru pace": că este o invenție sovietică în lupta împotriva Occidentului - deci neadevărată; deci ne-bună, dacă este... antiamericană... Pacifismul: o diversiune goșistă - știu foarte bine, doar în această "atmosferă" mentală mi-am petrecut cea mai mare parte din viață.

Da, bre, ar fi zis tata: fiecare cu robia lui...

Numai că eu am mai învățat câte ceva între timp: că, de pildă, a fi împotriva securiștilor care, de la '89 fac pe legionarii, pe misticii, pe patrioții - nu înseamnă a fi... anticreștin, antiromân; că a fi împotriva israelienilor xenofobi, anti-goi, care practică terorismul-de-stat împotriva a tot ce nu este de-al lor, program înscris în doctrina sionistă - acela nu este deloc... "antisemitism"; că a deplânge suferințele cecenilor nu semnifică neapărat "antirusism"; că a fi împotriva aroganței, suficienței, analfabetismului, minciunilor, a falselor informații răspândite de americani, dînd drept motive morale motivele curat-economice (petrolul-petrolul-petrolul!) nu înseamnă că ești (bine: nu înseamnă că sânt, eu) antiamerican.

Și nici că, fiind împotriva războiului în Irak, ești... pro-Saddam.

Numai "boile, vacii și vițeile" (bietele bovine, cu cine le compar eu...) [după modelul: "papagalele și maimuții", cum rostea un coleg de liceu, stăpânitor aproximativ, altfel poetizator, al limbii române - "tot așa" stăpânea și materna-i limbă: aproximativ-maghiara], care gândesc rezumativ, pe-scurtătură și trag concluzii din premise... fixate de ei și de fantasmele lor de complexați - de pildă:

Tu îi spui:

«Ești mincinos, ai afirmat cutare, cutare - neadevăruri patente...»,

El (idiot din tată-n fiu, iar de nu, învățat să facă pe idiotul când îl aranjează):

«Te legi de mine și de familia mea, o insulți pe mama care m-a făcut?»

Sau, tu:

«Ești necinstit: citești - dacă citești - dar produci citate inexistente, inventate de tine...»,

El (de-o pildă Ed. Reichmann sau Alain Paruit sau Volovici sau Z. Ornea):

«Ești un antisemit! Mi-ai zis: 'Jidan împuțit' - antisemitule, legionăroiule, fascistule, tu, care m-ai trimis la Auschwitz!»

Cu astfel de interlocutori un al doilea prilej de "dialog" nu va exista. La cea de a doua întâlnire îi voi băga în pizdele mamelor lor de cretini!

Luni 17 februarie 2003

Frig, frig: -4° pe balcon. O să trebuiască să dezgheț apa pentru păsărele (cine le-o fi dezghețînd-o la București? Dar la Chișinău?).

Iar am visat. Realistic iară:

Trebuia să duc undeva un ceva, un fel de pachet cu alimente. Întreg visul a fost cu umblarea de colo-colo, pentru adunarea în aceeași sacoșă a productelor. La toate punctele: femei în vârstă. La ultima etapă dau de... Françoise Giroud! Care în primul moment mă ajută să completez sacoșa, dar când s-o pornesc spre destinație, zice - în românește - zmulgîndu-mi sacoșa din mână:

«Mai dă-o dracului pe Maria, aiurita - hai să stăm de vorbă...»

Eu nu mă las convins, iau sacoșa din mâinile ei, promit că, de cum mă întorc de la Maria (?), o caut pe ea, pe Françoise, să stăm de vorbă. Și plec... Și ca în filme, pe plecare se încheie... piesa...

Vise am vrut? Vise am! O întâlnire cu Françoise Giroud nu e o perspectivă înveselitoare. Deloc.

Ieri am primit scrisoare de la Niculiță. Cuprinde și emailuri îngropate la Biblioteca Anei. Printre ele un mesaj în care îmi sugera să propun lui Frunză "ediția din 1994 a Alfabecedarului", cea cu prefață...

Cu ocazia căutării acelei "ediții" m-am uitat prin alta: și n-am găsit cuvântul pizdeț, pe care pretindeam că îl aveam. când vorbisem de "fiul meu A. Vaculovski". Se vede că îl considerasem atât de la... îndemână, că nu-l consemnasem. Foarte bine, l-a lansat Vaculovski.

Marți 18 februarie 2003

Aseară s-a ținut la Bruxelles reuniunea "plenară" europeană. A avut câștig de cauză - numai de astă dată! - rațiunea, bunul-simț.

Dezechilibraţi de manifestaţiile de sâmbătă-duminică, războinicii au lăsat-o mai moale - dar nu şi în vorbe...- că aşa-i viaţa: ţi-e greu să recunoşti că luaseşi o hotărîre nu foarte înţeleaptă. Cuplul Germania-Franţa-Belgia-Luxemburg şi-a impus şi consolidat punctul de vedere.

Chirac a rostit o cuvântare de care îşi vor aduce aminte fraţii noştri din Polonia, Ungaria, Cehia... I-a acuzat de "iresponsabilitate", de lipsă de "buna-cuviinţă", a rostit chiar: "comportamentul lor a fost lipsit de bună-creştere" şi a încheiat:"Au pierdut ocazia de a tăcea..."

Bineînţeles, Chirac are dreptate. Bineînţeles, înaintea lui, am avut eu dreptate - aici, în jurnalul meu intim-pe-internet! - să scriu ce am scris despre nesimţirea Poloniei (cu avioanele), despre proaspăta scrisoare de alegenţă la Tronul Americii semnată şi de cele trei ţări din Est şi despre incapacitatea lor de a merge pe propriile picioare.

Şi, vai, vai, de trei ori vai: are dreptate Izvestia de azi - citată la revista presei - să găsească circumstanţe atenuante fostelor ţări comuniste: "încă nu au căpătat obiceiul să gândească singure"... Îţi dai seama: să te laude Izvestia... - şi să te pupe tovu' Brucă!

Spirit de turmă. «Hai, măi, şi noi, că acum nu mai mergem cu Ruşii, acum mergem cu Americanii - care or să ne aibă în vedere, ba or să ne deie dolari... Hai, mă, că se dă dolari!»

Nu e mai puţin adevărat: vreme de cinci decenii ţările de sub călcâiul rusesc au visat la venirea americanilor - nu a franţujilor - ei reprezentau în mitologia noastră Arhanghelul apărător al nostru, pedepsitor al Diavolului Roşu.

Şi nu mai puţin adevărat: după 1989 în toate ţările din Estul Europei americanii au dat în mod public, spectaculos: burse, invitaţii, subvenţii culturale, etc - Europenii "doar" investiţii pentru spitale, orfelinate, şcoli, drumuri, purificare a apei... La o comparaţie onestă, în dolari, contribuţia americanilor nu ar fi superioară - însă oamenii judecă după ceea ce e la-vedere şi mai ales după ceea ce primesc ei, individual - or în asta americanii au luat-o înainte.

În ceea ce-i priveşte pe români... Ei sunt supăraţi pe francezi pentru că, după ce fuseseră primii entuziaşti susţinători ai "revoluţiei române" - iar de ajutoarele franţuzeşti de atunci, din chiar decembrie 1989, ai noştri ca brazii nu-şi mai aduc aminte. Supăraţi pe francezii cei... supăraţi pe români că îi minţiseră: cu "revoluţia" în general (o vulgară lovitură de stat, securistă) şi mai ales cu "Genocidul de la Timişoara", la care o contribuţie deloc neglijabilă - şi încă neclarificată - a avut W. Totok.

Pariez că..., "ofensate" de cuvintele lui Chirac, fostele victime ale comunismului, îi vor replica Franţei şi Europei că o jumătate de veac ne lăsaseră pe mâna Rusului şi nu mişcaseră un deget. Dacă o vor face (şi nu se vor priva...) vor dovedi aceeaşi "mândrie" a celui care

va fi avînd el o muscă pe căciulă, dar nu acceptă că are așa ceva; vrea să intre în Europa, însă la primul semnal de adunare alături, unde se zice că s-ar da ceva, se solidarizează cu americanii - că vorba ceea, sunt mai departe și mai bogați (deci: dau dolari); vor dovedi același noroios, clisos, puturos analfabetism istoric ca și Românii noștri dragi, mioritoși - fiindcă adevărul este, nu doar altul, ci dimpotrivă:

Dacă este exact că Europa poartă vina declanșării războiului (din pricina lui Hitler și a lui Stalin), nu Europa - cu atât mai puțin Franța (ocupată din 10 mai 1940!), nici Anglia, în derută - poartă vina încheierii păcii așa cum a fost încheiată și a aranjamentelor criminale ce au urmat *și care ne-au robit atâta timp, atâta timp, atâta timp.*

Ci America: ea a înlocuit Germania - învinsă la "masa tratatelor" de împărțire a lumii - cu Uniunea Sovietică. Iar dintre victime, cele mai bătute de Dumnezeu au fost Polonia și Cehoslovacia, martirizate (și) de sinucisul Hitler, deși ambele participaseră, prin exilați, la Coaliția Antigermană. Cu toate acestea fuseseră abandonate fără ezitare, fără strângere de inimă Călăului supraviețuitor: lui Stalin (nu la Yalta: la Potsdam).

Dar îi poți cere unui flămând să și judece? Am uitat că, de foame, creierul omenesc descrește, se zbârcește, nu mai funcționează?

Și nu pot uita: să ajungem să fim scuzați-explicați de rușii de la Izvestia?

Ora 13,30: Pentru prima oară, atât în comentariile despre scrisoarea prin care 15 state aderau la America cea belicoasă, cât și în discursul lui Chirac de la Bruxelles apar numele "România și Bulgaria"...

Sincer: nu am văzut lista semnatarelor și nu m-a interesat cine semnase. Credeam că România nu are ce căuta în discuție - mai ales după primele relatări ale discursului lui Chirac în care nu pomenea nume dar reproșa acelor țări foste comuniste că vor să intre în Comunitatea Europeană - și se închină la America.

De vină sânt numai eu și ignoranța mea.

Așadar, acum înțeleg: România, primită în NATO, a răspuns (și semnat) un apel pe care ea l-a crezut (sau chiar va fi fost astfel anunțat) din partea unor țări europene membre ale NATO. În acest caz vina ei nu este... integrală, nici catastrofală, deși graba cu care s-a precipitat să intre în unanimitatea turmei merită "condescendența" Izvestiei.

Dar ne-vina ei nu va rămâne fără urmări dezagreabile pentru eventuala primire în C.E. - dealtfel Chirac a spus, numind România, ceva în genul: De-ar fi vrut să nu fie primită - nu altfel ar fi acționat...

Chiar cu aceste "nuanțe", vai, explicația Izvestiei rămâne valabilă. Rușii de acolo au văzut foarte bine - la victimele lor - ceea ce nu văd la ei înșiși... Aceasta va fi o altă taină a comunismului mental.

Taină... Doar pentru robi. În afară de halul-fără-hal al gândirii maselor (populare) de vină este trecutul - şi prezentul şi viitorul... actualilor şefi ai ţărilor din Est, în cel mai fericit caz doar de aparatciki, atunci când nu e de kaghebist, ca al lui Iliescu, ca al premierului ungur Peter Medgyessy, husarul grozav de ofensat de cuvintele lui Chirac (mai ales l-a atins pe el, securist bine-crescut, observaţia că acţiunea lor a fost un semn de proastă-creştere...), ca al lui Leszek Miller (ministrul polonez al... avioanelor americane...), cel care a dat o replică de o strălucire securistă - aceasta: «Să nu turnăm gaz peste foc» - în traducere românească şi pe limba lui Sorescu: «S-o lăsăm moartă» - să se observe pluralul implicativ..., nu mai breaz decât trecutul de luptă al preşedintele lor, bolşevicul-tânăr Kwasniewski. Din păcate realismul politic al esticilor nu s-a manifestat doar la comuniştii din tată-n fiu numiţi mai sus, ci şi la "disidenţi" ca Havel - semnatar al Scrisorii celor opt (e-hei, acum treizeci de ani Havel semna scrisori de cu totul altă natură, acelea demne...), la Michnik, cavaler apărător, în presa poloneză, a atlantismului...

O mare parte de vină o poartă Europa Occidentală: comodă, leneşă, mefientă, a avut nevoie de peste un deceniu ca să înceapă cooptarea atâta dorită de ţările noastre, pe drept cuvânt considerată: întoarcere-acasă - din închisoare, din captivitate - şi nu invitaţie într-o casă străină: Europa. Dintre ţările cele mai reticente noilor cooptări: Germania (din motive... financiare, pentru că nu avea chef să plătească ea, în continuare, cea mai mare parte din ajutoarele date noilor membre); Franţa - din nesimţire tradiţională, din puseurile ei de egoism (ce tragedie a provocat, "reglementînd" vizele!) - şi Grecia: ca toţi recent-cooptaţii se teme că va avea de împărţit turtoiul cu noii flămânzi...

Deci America se sprijină în campania ei de "recrutare" pe doi stâlpi:

1) pe eternul, atotoputernicul dolar, cel care face ca minciuna să se prefacă în adevăr, indiferenţa (ori chiar ranchiuna) în iubire fără margini şi:

2) pe amnezia nefericiţilor din Europa de Est - dacă au ajuns imbecilii conducători ai ţărilor noastre să mulţumească ("din inimă!") americanilor "pentru că ne-au salvat de fascism şi de comunism..."!- (probabil s-au gândit la rolul considerabil jucat, timp de decenii, de radio Europa liberă, post pe care, dacă nu ei înşişi, ca prea-tineri, atunci părinţii lor, mari-ştabi, înainte de 1989, nu-l credeau, ba cei mai bătrâiori, ca Iliescu, îi hăituiau-persecutau pe cei care-l ascultau) - pentru aşa ceva îţi trebuie şi o nesfârşită nesimţire, nu doar obşteasca ignoranţă a istoriei elementare...

Am răspuns şi pus la poştă scrisori pentru Niculiţă, pentru C.Dumitrescu-Cunctator (mi-a trimis un volum) şi pentru Christian Reinerth din Heilbronn.

Reinerth îmi scrisese ca să mă anunţe de jubileul seriei noastre de la Gheorghe Lazăr, Sibiu. Nici nu mă gândeam că au trecut 50 ani (!) de la absolvirea liceului. Numai că există un "mic amănunt": arestat în iunie 1952, la Sibiu, după absolvirea clasei a X-a (atunci penultima), eliminat în timpul verii, după lungi peripeţii, bătăi în porţi la liceele de la Sighişoara, de la Braşov, am aterizat la Făgăraş - acolo am absolvit liceul Radu Negru, în 1953. Neîntâlnindu-mă şi nici corespondînd cu vreunul din colegi, nu am înţeles de ce ei - cei de la Sibiu - mă consideră, nu doar coleg de liceu (ceea ce era adevărat - parţial), dar şi de absolvenţă. Să nu mai ţină minte că fusesem arestat-eliminat-plecat? Sau din prietenie, colegial, mă invită la aniversări, acum la jubileu?

Cu Reinerth nu am fost prieten (era şi greu de imaginat, atunci, între 1949-1952, chiar imposibilă prietenia dintre elevi interni români şi externi saşi - din pricina fricii lor, dealtfel justificate: eu, ca hăituit mai vechi, ştiam ce-i aceea: autoizolarea, pentru prevenirea suferinţei provocată de izolarea la care te supun ceilalţi), însă ne înţelegeam foarte bine cât eram la şcoală. De Reinerth eram şi mai apropiat din motive de fanfară - ei, uite, nu mai ţin minte la ce instrument cânta: la clarinet? Apoi, tot în legătură cu muzica: el asculta jazz la postul de radio Rias Berlin şi ni-l împărtăşea, în pauze, mai mult prin onomatopee şi prin... solo-uri de baterie răpăite cu degetele lui osoase şi abile pe orice suprafaţă se nimerea. Dintre colegii de la Sibiu de "al doilea plan" (de "primul", Silviu Jecu şi Virgil Beu, "Septimiu şi Octavian" din romane) Reinerth mi-a rămas ca cel mai viu - deşi nu l-am mai văzut de, iată, 50 ani... Şi vizual: înalt, slab, scofâlcit, dar şi auditiv: îi aud jazzul cu care ne hrănea în recreaţii...

Ce m-a mirat-uluit: Reinerth, scriindu-mi, a făcut-o într-o limbă românească, nu doar corectă, ci îngrijită. Nu ştiu ce meseria va fi avînd - doar n-o fi... profesor de română la Heilbronn! Comparîndu-l, din acest punct de vedere cu Dieter Schlesak, cel care doar după doi ani de la plecarea din România vorbea şi scria o românească dintre cele mai stricate, înclin spre Christian Reinerth...

Miercuri 19 februarie 2003

Să auzi/vezi şi să nu crezi! Eu luasem, aseară, ca pe o glumă de-a Guignolilor de pe Canal+, însă azi dimineaţă la telejurnal: Chirac a fost propus pentru Premiul Nobel pentru Pace! Chirac! La urma urmei, după cât s-a agitat...; şi chiar dacă americanii tot au să facă război...

Acum, dimineața, urmează să dialoghez telefonic cu Ionuț... de la BBC în legătură cu plecarea lui Havel de la afaceri.

Am monologat. Mai bine să nu-mi aduc aminte. Să te ferească Dumnezeu de "ziaristul" român Ionuț - chiar ajuns la BBC.

Joi 20 februarie 2003

A început să se încălzească - deși nu e bine să te bucuri de trecerea lunii februarie, înainte de a fi trecut și martie.

Americanii nu au așteptat încuviințarea ONU, nici acceptarea oficială a turcilor de a se instala - se instalează! Și-or fi zicînd că "până la urmă" are să vină și... invitația de a intra în casă, de a urca în pat, ca un adevărat Ivan. Deocamdată ei nu au timp de pierdut. Și nu-l pierd.

Ieri am primit ultima carte a lui Sami Damian. El - ca o floare. De parcă nu i-aș fi trimis scrisoarea de ruptură în 25 decembrie 2001. În primul moment mi-am zis că am să-i trimit și eu un exemplar din Basarabia - "pentru informare". De la acel prim-moment mi-am schimbat părerea. Am să-i scriu că am primit cartea trimisă și că îi mulțumesc - atât.

Am întrevăzut la un buletin de știri curtea cocoșească a lui Powell în jurul președintelui Lituaniei, o femeie.

Americanii folosesc "argumente" răsverificate: dolarii! Presupun că Lituanianca va fi extrem de sensibilă la o asemenea curte, evaluată la câteva milioane (hai, miliarde de dolari). Și își va da votul "în deplină conștiință" în favoarea americanilor - orice ar cere aceia.

M-am întors de la poartă: îmi venise corectura a doua de la Săptămâna Roșie. M-am întors, am verificat-o, am pus-o în plic - am expediat-o. Vreo 10 zile drumul, alte 10 tipărirea - cam peste o lună o să primesc un exemplar - sau chiar două...

Vineri 21 februarie 2003

S-a încălzit sensibil - la ei, la televiziune, când anunță buletinul meteorologic, fiindcă termometrul meu de pe balcon zice cu încăpățînare altă chestie, iar cele două adevăruri mă sfâșie, mă sfârtecă precum cămilele pre Ioan Vodă.

Câteva informații:

- Un aerodrom "din sudul Constanței" a fost pus la dispoziția americanilor și "a devenit operativ; în cazul în care turcii refuză în continuare, să se înțeleagă la preț, el va juca rolul celui de la Incirlik";

- Americanii au "oferit" turcilor 24 miliarde de dolari pentru "eventualele dezagremente produse de un eventual război" - or turcii au cerut "de trei ori mai mult"...

Asta îmi aduce aminte de târgul încheiat de polonezi cu americanii imediat după ce paleacii *mei iubiți* au intrat (era să zic: cu forcepsul - de ce nu ar exista un forceps și pentru o operațiune inversă?) în C.E., drept care bolșevicul Kwasniewski și cu securistul Miller au anulat contractul cu Dassault și au acceptat să se doteze cu avioane americane (plătite cu bani... europeni) - "contra unei subvenții de 10 miliarde dolari". După ce au făcut trebușoara, deci au rupt contractul pentru Mirage, polonezii au aflat că americanii... au scăzut subvenția la jumătate... Uite-așa, *dintr-un condei* (fuseseră semnate contractele de cumpărare a avioanelor americane, dar nu exista vreun "contract de ajutor-împrumut"... Avînd deja experiența cerșitului, că doar la Bruxelles unde, tot milogindu-se, tot insistînd, obținuseră o ralonjă substanțială ("pentru agricultură - jurat!"), Polonezii s-au așternut pe navetă transatlantică, la Washington, cerînd "măcar... 6 mili-arde"; măcar 5 - dar plătibile pe loc... Bine, "măcar 2"...

Până în momentul de față nu au primit *nici* ("măcar") un cent...

Navetistul-milog fusese același securist Miller, ministrul de război al Poloniei, "pacifistul", (omolog al lui Babiuc) și care, după izbucnirea lui Chirac, propusese... ne-punerea de gaz peste foc.

Înțelepții noștri vor spune și de astă dată și în aceste nenorocite împrejurări:

«Pe ăștia îi avem - cu ăștia defilăm...»

N-aveți decât să defilați voi - cu ai-voștri!

Eu nu am acceptat "să defilez" cu Virgil Tănase, după ce s-a dovedit a fi porc de câine; *nici* cu Hăulică, Paler, Nicodim, deși mă îndemnau să o fac Monicii și Barbăneagră; n-am mai "defilat" nici cu Liiceanu, nici cu Adameșteanu - nici chiar cu Monicii, când ei se luaseră pe după cap cu defilatorii; nici cu Tudoran, nici cu Mircea Martin - atunci când mi s-a părut mie că ei calcă alături (și a trecut destul timp ca să verific: greșiseră ei, nu eu).

Cum "să defilez" cu unul ca Iliescu? Pe el l-am atacat de la început - dar "începutul" nu a fost doar în decembrie 1989, ca pentru autocronicii noștri din tată-n fiu; și nu pentru că mi-ar fi displăcut mutra lui (întâmplător, da!), ci trecutul lui murdar, încărcat, de cu două decenii înainte, când scrisesem negru-pe-alb despre Echipa Morții a UTM-ului, acționînd după Revoluția Maghiară, între 1957-1958, "demascînd în public" și exmatriculînd studenții, nu pentru fapte, ci pentru... potențialitate ("ar fi putut comite acte dușmănoase dacă organele noastre vigilente nu ar fi pus capăt..." - intenției) - cea condusă de Trofin, dar din care făceau parte Petre Gheorghe, Ion

Iliescu - iar ca auxiliar (să zic: securist de bază): Edgar Reichmann.

Faţă de Iliescu, *tovarăş cu sânge pe mâini, încă din 1957-58* - eu nu sânt şi nu pot fi un Breban (care, împreună cu Virgil Tănase îl vedeau ca înlocuitor al lui Ceauşescu încă din 1981); nici un "fost disident" ca Pleşu (vizitat de Iliescu la Tescani, în vara anului 1989), apoi numit ministru; nici ca Manolescu, încronicatorul Iliescului, imediat după Mineriada Sângeroasă din 13-15 iunie 1900, prin legendara limbă: [sunteţi] "omul cu o mare"; nici măcar ca Ţepeneag, care i-a cerut, el, lui Iliescu, cetăţenia retrasă de Ceauşescu!

Nu, dragi tovarăşi "anticomunişti": cu "noii-anticomunişti" daţi la întors, altfel spus: retroverastilii, eu nu vreau să am de a face, nu angajez "dialoguri". Eu nu dialoghez cu Măgurenii eterni, nici la sediul GDS, ca Liiceanu, Andreescu, Doina Cornea, nici altunde; nu am "comunicaţie" cu C.C.-işti eterni ca Paler. Scrisorii lui Iliescu, din aprilie (?) 2002, i-am răspuns expeditorului... că am primit-o - atât.

Eu - domnilor - dialoghez numai cu mine, în acest jurnal.

Aseară, în timpul unei dezbateri (despre Irak, fireşte) am auzit pentru întâia oară sintagma folosită de mine, de ani: "terorism de stat" - o folosea un kurd, despre Israel. Ceea ce nu înseamnă că nu mai fusese întrebuinţată, însă am spus: eu am auzit-o pentru prima oară din gura altora (dar de citit n-am citit-o).

Tot aseară participanţii la dezbatere (cu o excepţie, erau ne-europeni, arabi sau musulmani: kurdul) au discutat despre planul american in regiunea Golfului:

Unii susţineau că petrolul irakian în primul rând este ţinta americanilor;

Alţii: că petrolul irakian - în al doilea rând, fiindcă ei vizează Arabia Saudită, ca generatoare a fanatismului islamic cel care a dat 11 septembrie şi Al Qaida, Irakul fiind doar o treaptă, un vestibul: americanii vor să se asigure de un pământ sub picioare (pentru baze militare) şi de petrol - abia apoi să atace Arabia Saudită, ca să distrugă wahabismul, acea ramură extremistă a islamului din care face parte Ben Laden.

Cum ar spune francezul: le doresc (multă) plăcere! Însă nu cred în "ordinea nouă" gândită de americani.

Din mai multe motive generale - şi din unul particular, personal:

1) Pentru că americanii se pupă în bot cu ruşii, iar Putinoarea îi masacrează în pace (cică în "lupta împotriva terorismului") pe ceceni;

2) Pentru că americanii îi protejează pe israelieni şi îi ajută să-i belească pe palestinieni.

Nu e suficient?

Sâmbătă 22 februarie 2003

Nimic nou în Irak. Decât că americanii depozitează soldaţi peste blindate, portavioane peste baterii de misile...

Redactez note pentru o ediţie neromânească a Săptămânii Roşii. O fac - ce să (-i) fac...?

Marţi 25 februarie 2003

Zile de lucru intens pentru... 11 pagini de note suplimentare. Nu ştiu dacă voi avea şansa de a le folosi - dar le-am făcut. Cu plăcere.

În rest: Americanii tot mai incoerenţi, mai violenţi, mai neinteligenţi - mai periculoşi. *Ai impresia că "dialoghezi"* cu o locomotivă - fie ea şi în repaos. Se spune despre Bush junior că ar fi mistic (şi ăsta l-a găsit pe Dumnezeu la un colţ de cotitură) - nu e decât un juncan pişcat de streche. Powell, în patru săptămâni s-a consumat, a scăzut, a căzut în sine, acum dă impresia că a devenit o cârpă de şters mâinile murdare (vedeţi, domnilor, că am folosit un eufemism anatomic?).

Mi-au scris Magda Ursache de la Iaşi, Cristian Ioanide de la Gresham. Le-am răspuns.

Am primit un email de la O. Brega: va încerca să transporte ceva exemplare din Săptămâna Roşie la Bucureşti.

Un alt email (pentru informare) de la Laszlo - care i se adresează lui Antonesei: îi propusese textul de la colcviu, Timpul i-l amânase 3 luni, iar când a apărut - catastrofă: fusese cosmetizat: unde zicea de bine de mine (care, orişicâtuşi, eram "tema" dezbaterii), dispărea fraza, cu tot cu "adjective"; unde scria: "Manolescu", i se introducea "domnul"... Bietul Laszlo: numai necazuri are din pricina mea...

Miercuri 26 februarie 2003

Un prieten epistolar îmi scrie că re-citind Gherla a citit o carte nouă care l-a decepţionat: ţinea minte un text aspru, serios, în care suferinţa era suferinţă - ca în închisoare... Şi când colo... o carte veselă, plină de comicării, de poante (termenii îmi aparţin)...

Am înţeles: în final nu mai era decepţie, ci acceptare a noii cărţi.

Textul Gherlei publicat la Humanitas în 1990 nu se deosebeşte de acesta (transcriere pe hârtie a celui de pe internet - inaccesibil persoanei în chestie). Dactilografiind la ordinator, voi fi făcut mici modificări, niciuna esenţială. Atunci de ce impresia (certitudinea) că citise o altă carte? Ba chiar una... contrară celei pe care o ţinea minte (şi despre care scrisese)?

Un răspuns rapid: cartea o va fi citit la o altă vârstă, într-o altă stare de spirit (şi de informare). Atunci va fi fost şocată de violenţa faptelor narate - *şi numai de oroarea închisorii - nu putuse fi atentă şi* la alte, cum le zice: "aspecte".

Ca de pildă autoderiziunea în naraţiune - mai corect: în timpul naraţionării. Am scris de multe ori despre această atitudine, metodă, tactică - de protejare a naraţionatorului când rememorează evenimente, fapte, trăiri cumplite. Nu eu o descoperisem, nu eu o folosisem primul - şi chiar scrisesem despre asta, nu neapărat autocritic, dar onest (deci, ca de obicei: făţarnic...).

Cum ar trebui să mă simt faţă de prietenul (epistolar) re-cititor? Să-mi cer scuze - pentru dezamăgirea pricinuită? Va fi fost mai degrabă descumpănire, ca atunci când, neatent, deschizi o uşă care dă în altă casă, în altă lume, în altă carte. Să mă bucur, răsfăţ că dădusem (impresia) unei alte cărţi? Nu am nici un merit şi nici o vină. Cartea a fost scrisă în 1972, cu peste 30 ani în urmă şi chiar dacă un an mai târziu făcusem schimbări importante - şi... formale - avea să apară în cea "veche" în franceză, în suedeză, şi abia după 18 ani (în 1990) ajungea să vadă lumina tiparului în româneşte.

Oricât de obişnuit de a fi tăvălit, îmbrâncit înapoi, ţinut pe loc - în timp - sufăr de fiecare dată când înşir în scris deceniile (şi nu trei-lunile ca Blandiana) de întârziere prin interzicere. Până în decembrie 89 era "normal": mă interziceau comuniştii. Dar acum - mai ales după 1994 (când am fost exclus de Monica Lovinescu şi din exil), apoi după 1997, când cu Jurnalul înjurător, în fine, după 1999, când "confraţii", cu Manolescu în frunte - dar tot de Monica Lovinescu conduşi - au hotărît că cea mai eficace metodă de a-mi închide gura este tot metoda comunistă: înmormântarea prin tăcere.

Acum - în mod excepţional! - nu mă plâng de tratamentul extrem de colegial, nesfârşit de corect... Acum vorbesc de timpul meu, altul decât al lor; măsurat cu alte unităţi de măsură.

Cine va avea dreptate, cine va câştiga - până la urmă?

Întrebări proaste, nefiind vorba de vreo întrecere, de vreo alegere între A sau B.

Îmi aduc aminte şi nu uit. Nu vreau să uit:

Cam după 1984, când situaţia în România se înrăutăţise, devenind insuportabilă (în acest sens ceea ce povestea Raicu despre frigul din ţară era coşmardesc), prieteni veniţi în vizită şi la Paris - vorbesc numai de scriitori - erau sfârtecaţi între dorinţa de a rămâne în Occident şi de a se întoarce. În discuţii dramatice (în fapt: monologuri ale lor, fiindcă niciodată nu am încurajat pe cineva să aleagă calea exilului - o cunoşteam...- doar să lase, ori să trimită manuscrise, de tradus şi de publicat, cum îi propusesem lui I. D. Sîrbu), motivele

nerămânerii erau omeneştile: familia, casa, cărţile - acestea alcătuiau ţara.

Definiţia copilărească a ţării ar fi: «Ţara este atuncea-când ne este nouă bine». Faptul că ei, acolo, în atuncea-când le era foarte frig, le era adesea foame, le era insuportabil cu mijloacele de transport, le era greu ştiind că nevasta nu-şi va putea cumpăra pantofii doriţi, nici copilul bocancii necesari - că el, scriitor, nu avea de unde să împrumute o carte nouă, necesară scrierii cărţii lui - acestea şi încă alte, multe, măcinătoare mizerii, ca să nu mai vorbim de umilinţele la care era supus, nici de cele la care se supunea singur în speranţa unei măcar menţineri în slujbă - acestea nu îl determinau pe scriitor să "opteze"; să aleagă libertatea... Mărturisit sau nu, fiecare dintre ei îşi zicea:

«Poate că are să vină o schimbare, la noi, cum a fost în '64-'65 - ce, ar fi imposibil? Atunci de ce să nu rămân pe loc - la casa mea, în familia mea, cu cărţile mele, cu redacţia mea, cu studenţii mei...?»

Raţionament şi sănătos şi perfect adevărat. Mai ales că prietenul-în-vizită constatase cum trăia prietenul lui aici, în-libertate: prost material, declasat social, marginalizat... naţional (chiar dacă unii căpătaseră cetăţenia franceză, germană, americană...). A, că aceştia puteau scrie ce voiau, cum voiau, fără cenzura de la noi? Da, puteau scrie orice, oricum - dar la ce le slujea libertatea de a scrie?

Unii dintre desţăraţi - majoritatea - scriau, mai departe, în româneşte, deci aveau nevoie să fie traduşi întâi, abia apoi prezentaţi unui editor - occidental, se înţelege, fiindcă editori români de literatură nu existau şi nu vor exista vreodată în Occident. Alţii, cu eroism, se străduiau să treacă la altă limbă - ce eforturi, câte suferinţe, cât timp cheltuit, fără a fi siguri de rezultate... Toate aceste - doar acestea - şi îl descurajau pe prietenul-vizitator de a... alege libertatea.

Virgil Mazilescu mi-a comunicat, spre sfârşitul singurei sale călătorii la Paris:

«În Bucureşti, când treceam pe stradă, oamenii mă cunoşteau, chiar de nu mă şi salutau, dar ştiau: trece Poetul Mazilescu. Aici - nimic. Trecătorii trec, privesc prin mine, nimeni nu mă ştie...»

Desigur, nu era doar orgoliu de poet - la urma urmei chiar la Bucureşti Mazilescu era departe de a fi fost cunoscut de la lansări de carte, festivaluri, emisiuni de televiziune - ca Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Ana Blandiana, Dumitru M. Ion, Mara Nicoară... Dar şi el gândea în termeni de acasă.

Libertatea? Dar el o avea libertatea aceea, în fine, lui îi ajungea atâta câtă era, câtă şi-o amenaja. Cei plecaţi (nu l-am auzit pe Mazilescu vorbind despre "fugiţi" - ca Breban, ca Zaciu) plecaseră

fiindcă se încontraseră cu puterea, ori aveau rude în Occident și, profitînd de o vizită, rămăseseră, cerînd azil politic - deci nu se mai puteau întoarce în țară, dacă nu voiau să intre în pușcărie... Însă pe el - vorbesc, nu doar de Mazilescu, ci de aproape-toți scriitorii - nu îl dăduseră afar' din România, nu simțise nevoia să rămână în Occident. Că nu era bine în țară? - nu era bine, dar ce putea face un poet față cu Monstrul? Să se ia la trântă cu Comunismul - și să i se ia apartamentul, slujba?, să ajungă în pușcărie, fără cărți, fără gagici, fără un strop de tărie?, în azil - sau în cimitir? El făcea mai mult decât mulți alții: îl înjura pe Ceaușescu în gura mare - nu era destul? Lui îi era: își săra inima. Apoi el este poet - poetul face poezie - dacă se poate: foarte bună - și nu politică...

Bine-bine: prietenii noștri erau nefericiți că li se apropie viza de expirare și cine știe peste câți ani au să mai capete alta; nefericiți că nu aveau suficienți bani să cumpere lucruri de strictă necesitate pentru nevastă, pentru copii, pentru ei înșiși, nu neapărat cadouri (deși cadourile..., cum mai încălzesc inima românilor, mai ale a româncelor...). Regretau că nu au avut timp (și bani) să facă măcar o zi castelele de pe Loara, că, uite, s-a întâmplat de n-au intrat la Luvru, Nôtre-Dame au văzut-o doar pe dinafară...- dar nu-i nimic: data viitoare... - fiindcă pentru ei, vizitatori, exista o dată-viitoare - acum se întorc acasă, între cărțile lor și la cărțile lor, la nevastă, la copii, la părinți, la bunici... Cum să "rămână" în Occident? Ca să facă, ce - în Occident - un scriitor de limbă română?

Mă opresc aici, într-un picior. M-am văicărit destul, măcar azi să mă arăt... demn și curajos...- și c-on pai în cur...

...Iată că nu m-am putut stăpâni de al cita pe Marin Cocioran, acest om extraordinar, cu un umor dintre cele mai colorat-devastatoare (la adresa interlocutorului - în al doilea rând; în primul, la adresa lui însuși), de parcă nici n-ar fi fost legionar. Altfel băiat dintr-o mahala cunoscută (Străulești?), după nume (Cocioran) oarecum budaidelean, după înfățișare: tătar-tătar. Mort și el în pușcărie, după multele și îngrozitoarele chinuri la care îl supuseseră securiștii, mai ales căpitanul Gheorghe Enoiu, la Interne... Îl cunoscusem pe Cocioran întâi indirect, la Cosciuge, prin noul meu coleg, avocatul țărănist Marinache (nepotul lui Mihalache, zicea), el fusese la Garsoniere, o vreme, cu...

«Domnule, n-am mai văzut om ca el", făcea Marinache speriat de moarte. "Ziua era scos la bătaie de două, de trei ori, noaptea de două, de trei ori, de fiecare dată îl aduceau caraliii pe brațe, îl aruncau în celulă - îl credeam mort, fiindcă nu mai mișca și nu-i vedeam ochii de-atâta carne vie și de-atâta sânge - plângeam, mă văietam, îl spălam de sânge și de căcat, săracul Marinică - și... după o jumătate de oră se

ridica în cur şi începea să povestească...- şi să râdă, încât se opreau să asculte şi gardienii care patrulau la vitrina Garsonierei...» - avocatului Marinache îi tremurau bărbiile ca la un curcan - de admiraţie şi de teroare.

Asta-i! - nu cu paranteza-n paranteză, ci cu luatul razna. Prefer să o iau aşa...

...Acum îmi vine: tot la Jilava - şi în aceeaşi celulă: 34 de pe Reduit - îl cunoscusem şi pe Gulinescu, modelul declarat al personajului Guliman din Ostinato. După atâţia ani - câţi, domnule?, să socotim, nene: - din 1957 s-au adunat... 45 ani! Trebuie să recunosc: Guliman al meu a ciordit câte ceva şi de la Marin Cocioran...

Şi, uite, mă bucur, de parcă cine ştie ce ispravă aş fi făcut... Dumnezu să-l ierte pe Cocioran; şi pe Gulinescu - şi el o fi murit demult, probabil tot în închisoare...

Joi 27 februarie 2003

Am ajuns spre sfârşitul-cel-grăbit al lunii februarie. Mâine - şi gata!, trecem în primăvară...

Toată noaptea - printre picăturile somnului - am "construit" un... o prelungire a balustradei balconului - cu cca 15 cm, lăţimea unui bac - tot după principiul: "nici un cui bătut în ziduri, în «piatră», totul să se rezeme pe stâlpii balconului".

Aşa am să fac.

Acum aflu că americanii elaboraseră prin 1988-89 un plan de "redesenare a Orientului Apropiat" - taman cel pe care îl pune în practică Bush-fiul. Autorii, trei, ca din întâmplare, sunt: Rumsfeld, Pearl şi Wolfowitz... Abia acum îmi cade fisa: Autorii planului urmăresc: expulzarea totală a palestinienilor din Palestina, colonizarea lor "undeva, în unul din deşerturi, că slavă Domnului, Arabii au nisip...", pentru a lăsa locul curat pentru marii evrei de la Ternopol, de la Vinniţa, de la Simferopol, chiar de la Chiş'nău... Intenţia - sub o formă învăluită, dupăpiersicată am auzit-o din gura lui Finkielkraut - el vorbea de "problema demografiei" care ar putea fi rezolvată printr-o "redistribuire a populaţiei"... A-ha, asta era "redistribuirea": expulzarea băştinaşilor din baştina lor...

Vineri 28 februarie 2003

A plouat azi-noapte. Primăvara a venit, iar eu, ieri, mi-am făcut de lucru prin "grădină" cu metrul, cu creionul, cu fierăstrăul. Azi, dacă nu plouă, am să dau găuri pentru "platforma" imaginată, destinată să lărgească (!) balustrada cu cca 10 centimetri, cu adică un rând de

bacuri. O să mă rog să nu cadă în capul trecătorilor (în revărsatul zorilor), drept care o să leg "farfuriile" bacurilor de poliță... Sânt de o ingeniozitate nesfârşită, nu? Ba da, ba da!, Ana mă asigură că de asta m-a luat de bărbat - iar eu o cred, n-am încotro...

La revista presei: Independent comentînd formarea noului guvern Sharon (din care nu lipseşte Şaranski!), deplorînd faptul că problema palestiniană tot "nu este o prioritate", observă că... actuala politică anti-teroristă a americanilor este calchiată după a israelienilor... Iar eu nu mă mir, doar i-am înşirat în însemnarea de ieri pe "teoreticienii remodelării Orientului Mijlociu", cei care, sub pretext că vor să facă să "iradieze" democrația printre nedemocrații musulmani (aici intrînd şi ne-arabii kurzi şi iranienii) caută un loc - în vreun pustiu, că sunt destule... - pentru nefericiții palestinieni...

Ieri au fost pe aici Marie-Cristine Lacaze cu soțul, în prima parte a dupăamiezii Ana i-a luat de la hotel şi i-a plimbat prin Paris, apoi au venit la noi. Ne-am bucurat să ne vedem. Această Marie-Cristine! E bunică - înaintată era să zic, ținînd seama de vârsta nepoților, în jur de 10 ani - dar din ce în ce mai luminoasă, mai frumoasă, mai iradiantă de fericire, de bunătate şi de amoriu, trupesc, presupun, fiindcă pe celălalt, spiritualicescul îl rezervă papei de la Roma, ea fiind şi o papistaşă; şi tot înfocată.

M A R T I E

Sâmbătă 1 Martie 2003

Am ajuns la Mărțişor. A plouat ieri, azi-noapte - acum nu: acum cerul e înnorat, a ploaie. Să fie, eu am făcut cam jumătate din munca mea agronomicală. Am tâmplărit polițele, am zmuls uscăturile, lucrarea următoare: pregătirea răsadnițelor.

Astea fiind toate noutățile pacinice, că de cele războlnice mi s-a aplecat şi nu mai am, vorba cuiva: calificative...

Duminică 2 martie 2003

Parlamentul Turciei a votat contra prezenței americane pe sol național... Americanii nu se aşteptau la una ca asta (nici eu...). Însă nici turcii nici americanii nu şi-au spus ultimul cuvânt: cele 30 miliarde (dolari) consimțite reprezintă prea-puțin pentru turci, prea-mult pentru americani - vor cere iar "fondului special" să mai dea nişte miliarde, ca să-i mulțumească pe turci. Nici vorbă ca din această

târguială să iasă ceva mai mult pentru România: e prea departe şi, orice ar fi pretins Iliescu (atunci când a semnat scrisoarea celor şapte), România (tot) nu are frontieră cu Irakul...

Pe de altă parte Liga Arabă i-a cerut lui Saddam să părăsească Irakul şi să lase ţara să fie guvernată-protejată de Ligă şi de ONU...

Bănuiesc furia americanilor auzind una ca asta...: După ce au făcut atâtea eforturi (şi atâtea cheltuieli), după ce şi-au ridicat în cap întreaga omenire, acum să piardă ocazia de a "remodela Orientul Apropiat" în vederea "mutării palestinienilor într-un deşert, undeva", potrivit doctrinei sioniste a echipei Bush-Wolfowitz?

Singura "ieşire" pentru americani: să pornească războiul începînd de azi; sau de mâine, că tot e într-o luni...

Ce tristeţe: am citit în N.O. că şi amicul meu Glucksmann este pentru războiul americanilor în Irak... Din acest motiv striga el la toate răspântiile împotriva lui Putin care-i masacrează pe Ceceni - ceea ce era cu totul spre cinstea lui, fiindcă era adevărul, însă nu spre cinstea lui tăcerea despre Sharon - cel care-i masacrează pe palestinieni...

De Finkelkraut am mai spus că este pentru război; şi de Kouchner - încă nu am aflat "opţiunea" lui B.H. Lévy - deşi de la el te poţi aştepta la surprize ca de la un Virgil Tănase. Că tot vorbim de dilema în care se află evreii: adevăr ori interes de etnie? - dacă ar mai fi trăit Raymond Aron, ar fi fost şi el pentru? - nu ca evreu, nici ca proamerican, ci fiindcă înţelepciunea-i milenară îi dicta să fie... contra celor care "se agită într-un borcan" (aici intrînd în primul rând fratele-duşman Sartre, dar şi "strada" faţă de care avea o oroare... monarhică).

Luni 3 martie 2003

Revista britanică The Observer dezvăluie: din ordinul special al Condoleezzei cu pricina (ce femeie, oameni buni! - şi când te gândeşti că ea nu ştie chiar şapte limbi, ca Mihaipizdiuc, în schimb ştie ruseşte!), serviciile americane de ascultare au spionat comunicaţiile delegaţilor la ONU - ale Mexicului, Camerunul, Guineei, Pakistanului ş.a.... - ca să afle care le sunt intenţiile de vot...

Tăcere asurzitoare. Ca şi ruşii, americanii nu dau "dezminţiri": aşa ceva să dea cei mici, fără putere. Deşi, cu un minim efort, ar găsi: ascultările fac parte din lupta împotriva terorismului, nu?

Marţi 4 martie 2003

Altă mirare (a mea): după "defectarea" Turciei, America nu a trecut la "Varianta B" pe care a(r fi) învăţat-o la West Point. Această zăpăceală planetară, această nici măcar improvizaţie dovedeşte că într-

o țară din fruntea tehnologiei în asemenea împrejurări tehnica nu joacă rolul cuvenit - decât... cantitativ; în țara care adunase cele mai luminate minți din toată lumea ("ce capete, ce capete!", vorba nu știu cărui personaj din "Douăsprezece scaune" de Ilf și Petrov), decizionatorii nu țin seama de opinia "capetelor". Așa cum a fost în tragedia de la 11 septembrie: CIA și FBI informaseră despre iminența unor atacuri, dar decizionatorii (Rumsfeld și-a făcut... CIA lui, personală, care fabrică informațiile de care are nevoie, ca să-l înnebunească /?/ pe Bush) nu au crezut - fiindcă acele știri veneau din sursă... umană, nesigură, iar tehnica lor încă nu spusese nimic... - așa și acum: ai certitudinea că America a pornit de-a-mboulea (mai corect: de-a-nta-urulea) drept în zid; nu ține seama de alte opinii (ce tărăboi a făcut pe chestia Franței care și-a exprimat o altă părere decât a plutonierului planetar!), se duce cu arme și bagaje în teren necunoscut (se asigurase, în prealabil, de acordul Turciei?; dar de atitudinea kurzilor?), gata să execute o unică opțiune, fără B, C, D de schimb...

Singura explicație a acestui spectacol dezolant (și tragic, dacă va fi război): America este... decizionată de un găgăuță care cu ocazia unei cure de dezalcoolizare a aflat de existența lui Dumnezeu, a început a citi Biblia, dar de când e președinte (să nu uităm cum a fost ales!), le cere consilierilor să-i facă rezumate din Scriptură. Și cel mai grav: este manipulat (nici măcar în secret!) de foști extremiști de stânga de pe Coasta de Est (Harvard, Yale), deveniți extremiști de dreapta, sioniștii isterici-criminali Wolfowitz, Rumsfeld, Kristoll, Kogan, Perle (așa se grafiază corect, nu Pearle, cum scrisesem), să "remodeleze harta Orientului Apropiat" - după necesitățile Israelului.

Că a venit vorba: Sharon și-a prezentat noul guvern - "cel mai la dreapta din toată istoria Israelului", comentează presa. S-a aliat cu un tovarăș tipic din nomenclatura bolșevică (rusă?, poloneză?, română?), cu un nume recent-ebraizat precum și cu... prietenul meu Șaranski. Cu toții pozau triumfalnic, cu gurile de la ureche la ureche (și, cu excepția lui Nathaniaou, banditul-june-prim, toți bărbații cu nădragii în vine - dar nu pentru asta îi iubim noi, de nu mai putem...): erau atât de veseli și hilari, fiind ei siguri că America are să-i ajute, sprijine în continuare la "remodelarea hărții Orientului Apropiat"...

...Iar plăcile indicatoare din localități nu vor mai fi și-în-arabă ca până acum, ci în ebraică și-în-rusă, cum au început a năpădi "vizualul" mai cu seamă în locurile sfinte ale creștinismului: Betleem, Nazaret, Hebron... Ei, da: bolșevicii care luptaseră împotriva "misticismului" în URSS s-au mutat în masă în Israel, nu au fost alfabetizați, așa au rămas: boi și... ruși până-n măduva oaselor - fiindcă ce fel de evrei or fi acești tovarăși, dacă nu au învățat scrierea ebraică, pentru a citi numele unei străzi și au neapărată nevoie de "traducerea" în rusește?

S-au mutat, cu cățel, cu purcel, toate neamurile-proaste, cu tot cu proastele obiceiuri și apucăturile de komisari narodnici.

Miercuri 5 martie 2003

Azi a murit Stalin. Vreau să spun: în urmă cu 50 ani a crăpat Tătucul mă-sii. Nu știu ce să cred: cică 60% din cetățenii foști sovietici "apreciază" că Stalin a fost pozitiv, că a făcut din Rusia o mare putere militară. Nu mă miră numărul mare de franțuji staliniști. Un căcănar: «Stalin le-a făcut muncitorilor apartamente - că înainte de Marea Revoluție din Octombrie n-aveau; și drumuri - că pe timpul burgheziei țariste nu aveau...» Adevărat, pe timpul burgheziei-țariste nu existau drumuri-drumuri în Rusia, se mergea drept înaintea nasului, pe arătură, ca pișatul-boului - din pricină de samogon... Noroc cu Stalin, el a dat norodului o "direcție"...

Am trimis fragmente din Jurnalul pe 2002 (octombrie, noiembrie, decembrie) și 2003 - ianuarie, februarie lui Mihai Creangă la Aldine și la Vatra. Și lui Cristian Ioanide, la Romanian Times. Poate-poate.

După amiază: Genialul Rumsfeld (e un fin intelectual: poartă ochilari!, ca Popescu-Dumnezeu) anunță: Americanii vor muta trupele lor din Germania în Polonia - ca recompensă pentru proamericanismul polac;

Mai mult decât în visul meu, Stăpâne!, vorba clasicului cu același nume.

- prima mișcare: din acești trei jucători doi câștigă: Neamțul - care nu va mai plăti staționarea pe solul lui al trupelor americane, întâi de-ocupație, apoi de-NATO; Polacul: va percepe chirie de la americani, bașca alte chicușuri, cum le zice în Basarabia firimiturilor picate (chicate) de la o masă; Americanul vor pierde ceva-ceva, dar vorba ceea: la punga lui nu se cunoaște;

- a doua mișcare - vorbește tot brucanul-cu-mai-multe-stele-pe-nădragi, Rumsfeld: îl vor pune secretar general al NATO pe... Kwasniewski!

Păi, ce: nu-i bun Kwasu'? - după Rumsfeld citire? Păi tovarășu' nostru Kwas' are pregătire: dânsu a făcut, nu doar școli de partid, dar și școli de securitate (a lor, tot după modelul sovietic). Se știe: americanii nu caută la dosare; din moment ce individul se angajează că lucrează pentru ei, n-are decât să-i și... trădeze - până atunci, să ia de-aici niște dolari... N-au făcut așa cu Europa liberă, unde angajau tovarăși care lucraseră cu devotament la Scînteia, la procuratură, în securitate? Fiindcă ziceau: «Ei sunt deținători de informații, ori pentru noi informațiile contează, nu trecutul de securist»... Bun pentru

americani ar fi fost și Iliescu al vostru, național (deși cel mai bun ar fi fost tovarășul Caraman, specializatul în materie de NATO) - dar să nu zicem hop până n-am sărit, fiindcă baza aeriană de la Constanța duduie de activitate...

Însă cel mai bun și mai bun: tata. Care zicea... Și ce dacă am mai spus de o sută de ori ce zicea? Păi el e tatăl meu, domnilor! Și era un tip - he-he, ce tip! - foarte înțelept! Și profet în familia compusă - cu el - din trei persoane! O spun a sută una oară - zicea, deci:

«Americanii sunt niște ruși cu mai multe stele pe drapel...»

Iar dacă ar mai fi trăit și ar fi aflat de mutarea trupelor NATO din "vechea Europă" în cea "nou-nouță":

«Da, bre - cum de nu mi-a venit mie ideea: comandamentul NATO se mută în clădirea Pactului și își continuă activitatea - cu vechea denumire ușor modificată: "Pactul de la NATO - Varșovia"...»

Iar eu ce fac? Râd? Nu-mi vine, e tatăl meu (în plus, decedat), nu se face să nu dau o înaltă prețuire glumelor proaste ale părintelui.

Joi 6 martie 2003

Ieri am grădinărit - mai mare dragul. La exiguitatea, la sărăcia și promiscuitatea blocului nostru (las-că nici cartierul: Groapa lui Bellevilleatu'...), acest balcon de zidărie de 6 metri lungime și de 92 centimetri lățime - dar avînd bordura de 40 centimetri...- este o adevărată binecuvântare. Pentru noi, fiindcă mai există 5 apartamente asemenea iar un al 6-lea, un duplex special, are și prelungirea balconului - la ei se curbează - și, la etaj, o terasă, tot curbă, de 180°.

Numai că, nici arabii nici negrii nu au "mână verde": explicația prin recenta lor extracție rurală (care i-ar fi lehămetit de sânul-naturii) nu poate fi luată în seamă: recent-urbanii din România, mutați la bloc, nu numai că își băgau porcul în baie și capra în bucătărie (exagerări frecvente la mine - dar adeverosimile), însă pe balcon își puneau floricele și legumele: pătrunjel, mărar, ceapă - am văzut chiar pătlăgele... Motivul neiubirii florilor la colocatarii mei trebuie să fie altundeva. Doar o arăboaică, acum doi ani, împrietenindu-se cu Ana Maria, a pus și ea două fire de mușcată într-un bac, dar atât: un singur bac (de 60 cm) la șase metri de balustradă... Și pe acela l-a lăsat în paragină, ca să mă exprim agricultural.

Pe când la noi - e-he, la noi... Cele mai multe bacuri și ghivece și căldări (de plastic) cu flori sunt așezate pe bordură (am spus: pe o porțiune de 3 metri am prelungit-o spre stradă, pentru un supliment de 3 bacuri lungi) mai avem 6 "atârnele" suspendate de sfori prinse de grindulețele tot de mine puse, iar pe jos: un ghiveci mai mare decât o căldare cu o tufă de sulfină care, din aprilie până în noiembrie îmi

luminează geamul din dreptul ordinatorului și sufletul din dreptul trupului (acum suntem abia la începutul lui martie); apoi un bac cu mentă și, într-o găleată, leușteanul meu cel drag... În ghivece mari, ancorate (ca să nu le ia vântul, cum mi s-a întâmplat acum doi ani), sublima lavandă și rosmarinul, și el împarfumat...

Anii trecuți am cumpărat flori în ghivece și semințe. Anul acesta sunt asigurat de semințe - le-am cules, le-am pus în plicuri... Am încă de așteptat până să semăn...

Înapoi, la enigma... rasială: de ce negrii și arabii din blocul nostru nu pun flori în balcoane? Doar albii: în corpul B, privind la ferestre, la balcoane, știi ce culoare au locatarii - de ce? Fiindcă africanii sunt săraci și n-au bani? Să mă ierte Dumnezeu, dar ultimul gunoier negru primește de cinci-șase ori mai mulți bani decât noi - adevărat, are cinci copii, dar pentru fiecare copil capătă o sumă care echivalează cu o jumătate din salariul unui bibliotecar care lucrează la Bibliothèque Nationale de France (Ana Maria). Ce fac cu banii? Să admitem: îi trimit în Africa, la ai lor, însă judecînd după muntele de ambalaje de carton care se formează în localul pubelelor, frații noștri africani nu se sfiesc să cumpere tot felul de aparate casnice, televizoare, cuptoare cu microunde, dintre cele mai scumpe.

Las enigma nedezenigmatizată. Va fi doar o întâmplare că noi, albii din acest imobil iubim floricelele, în timp ce negrilor și arabilor le sunt indiferente - probabil fiindcă la ei acasă clima face ca florile să crească-înflorească singure, fără efort omenesc...

Războiul - nu mai poate fi oprit.

Americanii: dacă ar fi fost mai puțin aroganți, mai puțin Rambo, mai civilizați evropenește, cei din față nu ar fi răspuns cu un... refuz la agresiune. Nimeni dintre europeni nu negase, cu atât mai puțin respinsese adevărul - în mai multe puncte:

- Saddam este un criminal, poporul irakian merită o soartă de oameni, nu de robi;
- lupta împotriva terorismului este o necesitate și o urgență.

"Dreptul de intervenție": un câștig în dreptul internațional, fiindcă până la el orice tiran - și Ceaușescu, desigur - putea invoca "neamestecul în treburile interne" (susținut de Păunești, Cristoi, Paleologi, Paleri și alți tovarăși), dar să ne amintim (și mai ce? nu și cheia de la cassa cu bani?) că întâia oară când a fost aplicat a fost în 1998-99, în Iugoslavia: atunci, într-adevăr Europa neputincioasă a făcut apel la americani. Și americanii au to-ot refuzat, invocînd exact principiul "neamestecului" - se amestecaseră în Vietnam și fuseseră bătuți și umiliți...

Însă încă o dată; dacă americanii au dreptul să lupte împotriva terorismului, nu au dreptul să folosească două măsuri: să ia ca țintă

principală Irakul (încă nedovedit că ar fi în legătura cu El Quaida) şi să nu sufle o vorbă despre adevărata bubă de fixaţie a terorismului islamic: Palestina - unde ei, americanii încurajează şi înarmează Israelul în "lupta" pentru... lichidarea palestinienilor. Până prin 1988 Palesti- nienii se lăudau că au să-i arunce pe evrei în mare; atunci însă au recunoscut oficial statul Israel - şi n-au mai scos o vorbă despre aruncatul-în-mare; dar Statul Israel nu a recunoscut nici până în ziua de azi Statul Palestinian şi asudă din greu, dînd din mâini şi din tancuri, buldozere, elicoptere, avioane F-16, ca să-i azvârle pe palestinieni în... nisipurile deşerturilor din Iordania, din Egipt - de ce nu, din Arabia Saudită, că slavă Domnului aşa ceva (şi petrol) există acolo...

Americanii, chiar dacă vor "câştiga" războiul Irakului, după ce au pierdut războiul comunicării, sunt în curs de a pierde stima, iubirea, prietenia celor din "Vechea Europă" (pe a celor din lumea a treia, America Latină, Orientul Îndepărtat n-o mai aveau de mult), "în schimb" (!) capătă "prietenia-de-veacuri" a ţărilor vândute, abandonate, trădate de ei, de americani, monstrului rusesc: Polonia, Cehoslovacia, Ţările Baltice, Ungaria, România, Bulgaria - chiar şi Iugoslavia, fiindcă nu Stalin i-a ajutat pe partizanii lui Tito ci anglo-americanii - să-l invingă şi să-l lichideze pe Mihailovici.

Desigur, politica subţire este arta de a minţi cu neruşinare, privindu-l pe celălalt drept în ochi, însă tovarăşii noştri, abia ieşiţi din şcolile-de-partid - dar mai ales de-securitate - bădărani au fost, tolomaci rămân, chiar dacă au devenit ardenţi partizani ai capitalismului, aşa că declaraţiile lor de iubire ("şi de recunoştinţă că ne-au salvat [americanii] de fascism şi de comunism" - încă nu am aflat care activist de partid de pe la Gheboaia est-europeană a ouat această imbecilitate, deşi nu contează; oricare dintre actualii secretari-generali din fruntea nefericitelor noastre ţări ar fi putut-o gândi/rosti) sunt doar expresia interesului imediat: dolarul. Dolarul le ţine loc şi de demnitate şi de adevăr şi de iubire.

Nici măcar de formă Americanii nu se mai interesează de vechi-europenisme. Ei fac politica lor, tot atât de egoistă ca a ruşilor, când aveau ei putere - doar cu mult mai puţină subtilitate în... minciună.

Ca să-l pomenesc iar pe tata - el ar fi zis, ardeleneşte:

«Or fi avînd ei, americanii, mai multe stele pe drapel decât ruşii - dar nu-s tăte bune...»

Vineri 7 martie 2003

Le-a luat Dumnezeu minţile răzbelnicilor, nu mai gândesc omeneşte - iată cu ce argument vine Blair:

«Nu mai putem da înapoi - ostaşii noştri sunt pe poziţii de multă vreme, nu mai pot aştepta...»

Ei, dacă ostaşii nu mai pot aştepta - este neapărat necesar să-i folosim la ceva, acolo, pe loc - la război!

Iar Bush - mereu genial - la întrebarea: «Ce facem noi, americanii, dacă celelalte naţiuni nu ni se aliază?», răspunde astfel:

«Noi, americanii, apărăm America şi pe cetăţenii americani!»

Te înţelegi cu el ca Tanda şi cu Manda: ca americanul cu pistolul.

Am ales să reproduc (din N.O. 6-12 mart. 2003) câteva exemple de "umor englez" la adresa Franţei şi a francezilor.

Daily Mail începe grav: "Monstruous Ingratitude". I se reproşează Franţei şi franţujilor că nu au rămas etern îndatoraţi pentru intervenţia Americii în cele două războie mondiale - de fiecare dată Franţa *fiind salvată de înfrângere*. Numai că aici (nu doar aici) se amalgamează adevărul - istoric - şi cu, cum i se zice în româneşte, "pretenţia", adică invocarea unei legi (de alegenţă eternă) nescrisă. Este foarte adevărat că americanii au salvat Franţa de la catastrofă în două rânduri; însă Franţa nu este - *prin asta* - obligată să urmeze America în toate acţiunile ei, unele (ca "războiul împotriva Irakului") ne(bine)gândită. În asta spiritul britanic are aceeaşi bătaie, subtilitate, coerenţă ca cel balcanoromânesc: "recunoştinţa" înţeleasă în termeni primitivi, de clan, potrivit cărora: dacă A a făcut cândva un "serviciu" lui B, atunci B este obligat să rămână pe vecie recunoscător lui A, orice şi oricâte porcării ar face acesta, după serviciul făcut lui A. Gândire primitivă, imorală, de care nu a scăpat nici Doamna Monica Lovinescu:

Deşi am scris de zeci de ori, re-scriu: sunt recunoscător unui om (bine: şi unei femei) pentru ceea ce a făcut, bine, pentru mine, pentru alţii. Recunosc, în scris, fapta bună de care am beneficiat (cum am făcut în cazul lui Eugen Barbu, care mă debutase în Luceafărul, când prietenii şi colegii de facultate Eugen Simion, Dimisianu îmi opreau manuscrisele, blocîndu-le în sertarele redacţionale; faţă de Lăncrănjan, care într-un moment de jenă îmi împrumutase bani. Dar, în virtutea recunoştinţei (gratitudine îi zicea Grigurcu, pentru a-i da certificat de neologitate) faţă de Monica Lovinescu, ar fi trebuit să fiu astfel recunoscător, adică să tac, să nu mişc, să nu scriu-împotrivă, să nu protestez împotriva lui E. Barbu (doar mă debutase!) - când el o bălăcărea, chiar pe Monica Lovinescu; nici împotriva lui Lăncrănjan atunci când o trata (tot pe Monica Lovinescu) de "Căţea" şi cerea partidului şi securităţii să-i închidă definitiv gura, umplîndu-i-o cu ţărână - cum altfel, doar Bădia Lăncrănjan îmi împrumutase câteva sute de lei şi nu se făcea ca eu să-i răspund prin... ingratitudine...

Ziarul britanic The Sun titrează pe prima pagină - în franceză, mă rog frumos: "Chirac est un ver" ("Chirac este o râmă"), produs gazetă-

resc al noii directoare, Rebekah Wade. Le Nouvel Observateur nu se poate stăpâni de a comenta: "Rebekah este creatura (nu: creaţia! - n.m.) lui Robert Murdoch, (magnat de presă de sinistră reputaţie n.m.) şi pa-tron al grupului News Corp. O iubeşte, fiindcă are vulgaritatea unei bad girl din Liverpool şi distincţia naturală a unei lady". Un alt număr (plin cu acuzaţii de antisemitism - fost, prezent, viitor - al Franţei întregi) reproduce o celebră-sinistră fotografie: Hitler contemplînd Turnul Eiffel, alături un fotomontaj: Saddam în aceeaşi postură cuceritoare...

Nici alte periodice nu se lasă mai prejos: Times-ul (aparţine tot lui Murdoch) publică o serie de bancuri despre francezi, care de care mai subtil şi mai înveselitor - de pildă: "Cum i se spune unui francez care mărşăluieşte spre Bagdad? Răspuns: Un reprezentant comercial..." Altfel se insistă asupra laşităţii, a spiritului mercantil, a extracţiei recent rurale, a "epicureismului ţărănoiului" - şi, lovitură fatală, dacă ne gândim că vine de la un englez: "Francezii chicotesc ca nişte feme-iuşte, sunt grosolani, întrerup pe alţii când vorbesc, dau din şolduri, bărbaţii nu se despart niciodată de poşete" - în fine: "Ceea ce este/reprezintă ceaşca de ceai pentru englez, pentru francez este supozitorul..."

Nu vreau cu nici un chip să dau de înţeles că şi englezul este bou, însă, după o viaţă întreagă în care am lovit în compatrioţii mei cei dragi, parcă nu e rău să constaţi că mai sunt şi alţi tolomaci pe lumea asta de tolomaci - începînd cu englezii, continuînd cu americanii, fiii lor spirituali - vezi-l pe Bush junior.

Cu ce mă ocup eu! Cu ce îmi consum ultimele clipe de viaţă şi puţinii stropi de energie rămaşi: cu cretinătatea omenească. În loc să mă retrag în solitudinea-mi (din care n-am mai ieşit de 14 ani...) şi să cuget la artă, la nemurire, la ieşirea din timp, la, dimpreună cu Breban - la roman... Căci el, romanul, e-he...

Şi mai vârtos, ca ciobanul nostru naţional: la ñiñica...

Sâmbătă 8 martie 2003

Ieri a avut loc raportul inspectorilor la ONU. Mă păzesc în continuare da a judeca rezultatul "pe teren" după cel de pe terenul... discursurilor, fiindcă ştiu că nu merge după cât de logic, de strâns, de frumos se vorbeşte la ONU. Acolo, atât americanul, cât şi englezul şi spaniolesa au vorbit prost, penibil, împleticit; francezul, ca de obicei, strălucitor - dar... Dar soldaţii americani erau deja în Irak...

Înainte, "pe vreme războiului rece" exista un singur mergător împotriva bunului simţ, împotriva adevărului, împotriva dreptului: URSS; e deconcertant, acum - chiar dacă sunt fiul tatălui meu - să

constați cu durere, cu mânie că Americanul a luat locul Rusului. Măcar (!) Ivan era brutal - dar nu și-prost; Rusul își învelea ticăloșia, planurile banditești în viclenia-i unsuroasă, în cumsecădenia-i grețoasă - însă Americanul este atât de sigur de forța lui de dominare, încât nu mai face efortul de a-i da măcar o aparență de logică, de justificare.

Vorbesc de Americanul contemporan Bush junior și de "echipa" lui de analfabeți ticăloși, urmărind fără fereală cu totul alte scopuri decât "apărarea națiunii americane".

Duminică 9 martie 2003

Aseară, telefonînd lui Niculiță, am aflat:

- Crupenschi este de acord să publice Bonifacia - dar nu s-a hotărît când... Are să-mi scrie;

- Frunză lucrează la Sabina. Mâine sau poimâine Niculiță are să meargă la el să-l ajute la reproducerea caracterelor speciale.

Nici o noutate de pe frontul... frontului: ostașii americani și englezi se odihnesc la umbra blindatelor și a tunurilor (în floare...) /după o săptămână de exerciții istovitoare...

În Palestina: jale mare, de ambe părți. Sânge, ură, juruințe de răzbunare. Și când te gândești că doar în urmă cu doi ani, în ajunul vizitei lui Sharon la locul sfânt al musulmanilor, din Ierusalim - cea care a provocat Intifada - evreii și arabii din Palestina, chiar de nu se topeau de iubire reciprocă și nu se pupau pe gură - totuși, se tolerau; nu băgau cuțitul în celălalt; nu trăgeau cu tunul în "interlocutor"...

Iar acum, că Bush a înțeles ceva-ceva - nu chiar tot ce trebuia, dar primprejur - a început să vorbească (un fel de a fi amabil cu el; în fapt, i-a scăpat o coadă într-o frază despre altceva) asupra... necesității de a stabili o pace în Palestina... Bineînțeles! Și bineînțeles că e prea târziu! Sângele curs de o parte și de alta nu poate fi șters cu o mână de dolari. Nici chiar cu o mie (de mâini).

Luni 10 martie 2003

Resemnat - în privința războiului. Resemnare generală. Se mai agită unii: oamenii politici din axa Paris-Berlin (nu toți), câțiva oameni politici din Anglia - prea puțini... Și strada. Numai că "strada" nu a abătut, oprit vreodată deciziile politice - în bine, în rău. În mișcarea pacifistă există "curente", iar în curente indivizi (chiar și individe) care profită de ocazie pentru a-și arăta curul, ori să strige că stârpirea șoarecilor este o faptă rea, necreștină. Iar "pacifismul" occidental este "cunoscut" la noi, în veșnicul Orient, ca înainte de 1989, expresie a

unei diversiuni comuniste. Capetele noastre... cubizate (avea *caricaturistul sovietic disident Sâsoiev o sublimare a rezultatului* terorii comuniste: toate fiinţele vii - victime şi călăi, deţinuţi şi caralii căpătaseră capete cubice) nu pot concepe că evenimentele, oamenii trebuiesc judecaţi după criterii... eterne, extrase din cele Zece Porunci, nu după reflexe de câine al lui Pavlov; că preceptele marxiste care ne-au otrăvit viaţa nu erau cu toate false - dar că falsă, abuzivă era interpretarea dată de bolşevicii ocupanţi şi ai României. Că, de pildă, noţiunea (şi realitatea - relativă, adevărat) de pace este fundamentală pentru viaţa omului şi că persoanele care îşi exprimă părerea că războiul este o opţiune rea, că pacea este o opţiune mai puţin rea decât un război nu sunt nici idioate, nici duşmane.

Mai didactic: ca să-şi justifice (?) războiul din Irak, americanii au pornit prin a pretinde că:

a) ei vor face război împotriva terorismului; - apoi:

b) ei vor să pună mâna pe Ben Laden - care este susţinut şi adăpostit de Irak; - apoi:

c) ei vor să *instaureze democraţia* în Irak - de acolo democraţia cu pricina va "iradia" în toată zona; - apoi:

d) ei vor să remodeleze Orientul Mijlociu - după ce vor fi ocupat Irakul;

Desigur, toate aceste argumente nu au fost produse-propuse simultan, atât opiniei publice americane, cât şi internaţionale ci... pe rând, câte una. Auzindu-le, numărîndu-le pe degete, ai, nu impresia, ci convingerea că te afli în faţa unui găinar, a unui hoţ de buzunare pe care l-ai prins cu mâna în... buzunarul tău - şi care "explică", întâi că el nici nu te-a atins, darmite să te buzunărească; apoi că el nu are nici o vină dacă buzunarul tău nu are fermoar şi rămâne deschis şi tentant pentru oricare trecător; apoi că da, a vrut să-ţi ia banii, dar numai pentru că are copii flămânzi şi nevastă bolnavă; că a vrut să facă danii unei biserici.

Ultima bâlbâială a americanilor; că ei vor să facă, nu un război adevărat, nu, doamne-fereşte, ci un război preventiv...

Încearcă să înţelegi ce înţelege americanul prin "război preventiv" (teorie aparţinînd lui Wolfowitz) şi încearcă să înţelegi ce înţelege (dacă înţelege) oaia americană care se ia după berbecele capiu: ce poate fi "războiul preventiv"? Un nonsens: ori e război - în care caz termenul "preventiv" nu are ce căuta, ori nu e război, iar "preventiv" poate fi înlocuit cu: "avertisment oral", "somaţie", "ameninţare"...

"Război preventiv"... Păstrînd proporţiile: Papagalul care repetă după Berbecul american această idioţenie a auzit în viaţa lui de o... "mamă de bătaie preventivă?" - nu, pentru că nu există, "preventivă" ar fi fost o palmă, nu o bătaie. Dar de: «Te omor! - preventiv...?»

Atunci la ce slujeşte limba omului - fie ea în engleza americană, fie în franceză, fie în română? Ca să-l îmbrobodească pe adversar, de acord, dar cine-i adversarul, aici? Cine-i "duşmanul" americanului?

După Bush, cel cu lecturi biblice: "Cine nu-i cu noi e împotriva noastră"? Această "înţelepciune" trebuie re-pusă în contextul în care a fost rostită de Isus - în primul rând; în al doilea: orice copil, orice primitiv, oricare *tolomac*, i *se poate adresa ultimativ* celui de alături: «Dacă nu eşti de părerea mea - eşti duşmanul meu» - dar acel copil, acel tolomac este un ins, un prost şi un exclusivist în bătătura lui, nu decide soarta lumii - ca Bush.

Înapoi la "război preventiv". Să explice Bush cât de... preventiv poate fi un război pentru care a mobilizat bombardiere, rachete, blindate? "Un mic bombardament" face parte din "războiul preventiv?" Dar "opţiunea nucleară" pe care a dezvăluit-o Rumsfeld zilele trecute? Tot din... războiul-preventiv face ea parte?

Îţi vine să urli - nu de neputinţă în faţa barbariei, ci în faţa mamei-barbariei: prostia.

Libération de azi vorbeşte despre "frontul refuzului"din America.

În primul rând Norman Mailer, monument al literaturii americane care s-a exprimat printr-un lung articol din New York Review of Books.

Acelaşi săptămânal a comentat în câteva numere "opera" lui Paul Wolfowitz intitulată "Defence Planning Guidance" din 1992, în care e propusă crearea unui imperiu american... - cu toate pericolele care decurg din acest delir.

În al doilea rând două dintre marile cotidiene americane au optat pentru poziţii neasemenea (nu am zis: opuse):

Washington Post este pentru intervenţie armată;

New York Times: împotriva războiului.

Ceea ce începe să fie bine: consensualii americani au descoperit europeana (vechea...) dezbatere - semn că s-au mai trezit.

Ştire:

La Sofia, în faţa ambasadei USA, Sofia Karabelova, "Miss Bulgaria 2001" a demonstrat, în 'uţa-goală, cu lozinca: "Peace".

La Bucureşti nu este de conceput aşa ceva - cum să speri că "Miss Romania 1999", Zoe Petre s-ar arăta - fie şi cu blana pre dânsa - în public, cerînd, ea, cu de la sine putere, fără aprobarea Virgilului copos (Măgureanu), "Peace"?

Marţi 11 martie 2003

Am primit în plic postal de la Niculiţi seminţe de leuştean - nemţeşti, că, dè, în România leuşteanul este o buruiană exotică.

Am semănat pe dată, în două ghivece mari. Să fie.

Mai întâi, pe A2 şi TF 1 a avut loc cuvântul lui Chirac: a repetat decizia de a se opune în cazul în care americanii decid să facă război.

După care pe Antenne 2 magazinul "Hyperpuissance americaine", condus de vechiul meu prieten Mazerolle. Pentru mine a fost o nesfârşită decepţie şi atroce durere "nivelul" americanilor. Au participat, în duplex, mulţi: Kissinger, Robert Kagan, David Frum, Masey (?), fost consilier al lui Bill Clinton; Ana Palacio ministru de externe spaniol; şi fostul... Geremek.

La sfârşit am rămas stors, contrariat. I-am spus Anei:

«Dacă lucrurile continuă, risc să devin un francez patriot!»

Ceea ce, pentru mine este o perspectivă dublu-inacceptabilă.

Fiindcă... Fiindcă, aşa...

Aveam impresia că mă aflu într-un vis rău - dar nu chiar rău, din moment ce, de astă dată, eram cu cei care-aveau-dreptate, însă această "apartenenţă" îmi provoca nemulţumirea: eu nu voiam ca lumea să fie împărţită în *alb* şi *în negru, în bine şi în rău - voiam şi eu, ca tot* românul: să prosperăm şi să ne-avem ca fraţii...

Încerc să glumesc - de disperare. Spectacolul de aseară - de la televiziune doar, admit; printr-un eşantion din fiecare categorie, admit - a aruncat o umbră neliniştitoare asupra viitorului şi a omului.

Să pun scaunele pe scenă: conducea Olivier Mazerolle; dintre jurnaliştii francezi: Alain Duhamel, Tuillier şi cineva da la Paris-Soir. invitat central: fostul ministru socialist Hubert Vedrine. Prezenţi, prin miracolul televiziunii, americanii pe care i-am numit şi cei doi europeni.

Toţi - dar toţi americanii - deşi cunoscuţi ca persoane inteligente (chiar foarte), cu experienţă în materie de politică externă s-au exprimat cu gâfâieli, cu dificultăţi şi, conştienţi de poziţia lor falsă, încercau să abată discuţia - mereu, mereu, mereu la "ingratitudinea francezilor care, în loc să fie cu noi, se află cu duşmanii noştri", devenind de-a dreptul penibili - ca David Frum, autor al discursurilor mistice, fanatice ale lui Bush şi care avea lacrimi în ochi când încerca să explice, el, evreu, fervoarea religiozităţii (creştine) lui Bush...

Kissinger nu a fost mai breaz. Acest alt criminal de război, avînd pe conştiinţă (?) tragedia Vietnamului şi a Cambodgei, eliminarea lui Allende în favoarea lui Pinochet... Bătrâna canalie a ciocnit călcâiele şi a intrat în rândul funţionărimii disciplinate.

Am greşit când am zis că toţi americanii participanţi la dezbatere fuseseră penibili - ei, bine, nu: Masey (?), fostul consilier al lui Clinton (care, dealtfel vorbea franţuzeşte); el s-a declarat în dezacord cu motivaţia lui Bush a războiului şi-a făcut "autocritica": pentru că

Clinton nu fusese mai hotărît, mai brutal (altul a fost termenul) ca să impună israelienilor şi palestinienilor pacea - şi a spus - dealtfel a fost singurul american care a *amintit de Palestina* - că, de fapt, Bush ar fi trebuit să înceapă prin a rezolva "problema palestiniană".

Însă şocul a venit de la nişte imagini proiectate în timpul dezbaterii, când s-a ajuns la "religiozitatea" lui Bush:

Am văzut ceea ce ştiam: G. W. Bush vorbea despre sine: până pe la 40 ani fusese un desmăţat şi un alcoolic. Şi că în timpul dezintoxicării a avut revelaţia lui Dumnezeu. Am aflat că grupul care l-a adoptat: evangheliştii. Foarte bine - dacă exercită o influenţă benefică. Numai că, din câte am înţeles evangheliştii din America susţin fără condiţii Israelul şi politica lui, nu doar antiarabă, ci şi anticreştină, ba la un moment dat l-am văzut pe Sharon, zicînd de trei ori (grafiez cum am auzit): «Ia!, Ia!, Ia!» - ca răspuns la anume întrebări (de pildă: «Te lepezi de Satana?» - însă nu am înţeles dacă acea reuniune cu foarte mulţi participanţi activi se petrecea în Israel (dar ce să caute asemenea manifestaţii creştine în Israel?) sau în America. Rămâne să citesc ziarele şi să mă interesez: ce-i cu evangheliştii şi ce-i cu Sharon-la-evanghelişti?

Miercuri 12 martie 2003

Ce şansă pe mine cu zăngănitul armelor: înainte de a se produce ireparabilul, îmi completez cultura generală, mai aflu câte ceva. Adevărat: toţi compatrioţii mei cunoşteau, în amănunt, ceea ce eu de-abia azi descopăr... Nu-i nimic: recuperez.

Urmează a fi confirmată ştirea: Anglia nu mai participă alături de America la război - ceea ce nu înseamnă că nu participă şi la dezbaterile (cu votul) din Consiliul de Securitate. După spusele lui Rumsfeld - foarte calm, ai fi zis: cald, dacă n-ai şti ce viperă e [l-am văzut "defilînd" la o ceremonie militară, alături de Bush: îmbrăcat în pardesiu - el nefiind militar de meserie, ci militar-pe-hârtie a ajuns la Pentagon numai prin pilelé date de Wolfowitz - avea aerul, nu doar... teutonic, ci de-a dreptul gestapist, dintr-un film sovietic...] - America poate merge la război şi singură, nici o supărare... (citeşte: «Nici nu e nevoie de alţii, ca să ne *spioneze, încurce, întârzie*»).

Aseară la televiziune: câteva emisiuni pe Arte - am să revin la ele.

Deocamdată o ştire - în fapt, o confirmare: Jack Lang, invitat pe Canal 4 să amănunţească propunerea din ajun, a făcut-o. Atunci propusese ca toţi "capii bisericilor" să facă... "bouclier humain" în Irak... Simpatic, Jack; veşnic-tânăr şi mai ales de-al nostru, numai că... necatolicii nu au conducători unici; nici musulmanii - cât despre un apel adresat rabinilor de pretutindeni să ia o atitudine... antievreiască,

antisionistă - pierdere de vreme (dacă nu va fi considerat ca un act "antisemit"). Papa s-a zbătut de la începutul campaniei, a trimis un emisar la Bagdad; a difuzat un mesaj, încă unul; a trimis un alt emisar la Washington - l-am văzut pe Bush strângîndu-i mâna cardinalului trimis, cu zâmbetul lui despre care niciodată nu ştii ce ascunde: aprobare? absenţă? batjocură (doar el e evanghelist, iar evangheliştii, deveniţi aliaţi a sioniştilor, sunt adversari hotărîţi ai creştinismului în general - cu excepţia evangheliştilor! - mai ales ai catolicilor).

Şi care a fost rezultatul? Nul. A fost ca şi cum Papa s-ar fi adresat lui Putin. Ori lui Jemin'... - şi nu mai ştiu cum, cel care a fost înlocuit zilele astea din fruntea Chinei...

Rămâne însă gestul lui Jack Lang. Reconfortant.

Tot alinător: Emmanuel Todd, fiul prietenului meu Olivier Todd, cu care făcusem chiar şi o revistă (împreună cu Revel - dar sabotată de... Volodea Bukovski, care pusese condiţia ca periodicul să aibă şi o ediţie în ruseşte, altfel el le spune americanilor să nu ne dea bani...- ce timpuri... timpurile când Bukovski, martirul gulagului, dormea, beat-mort, la prezidiile cu pricina şi când se mai şi trezea, bătea cu pumnul în masă rostind şarmant-slavul: «Net!» - pe banii america-nilor, se înţelege). Fiul Todd - o fi avînd acum vreo 35 ani - a publicat şi o carte despre "subiect" în care gândeşte... ca noi, vorba Anei.

Şi iarăşi mă întreb: ce atitudine va fi luat Raymond Aron? Se va fi lipit de Finkielkraut, Glucksmann, Kouchner - şi celorlalţi, maselor din ce în ce mai largi de sionişti treziţi alaltăseară, sau ar fi rămas lângă oameni ca Em. Todd, Lang? Va fi ales o a treia cale?

Joi 13 martie 2003

Ieri, la Belgrad, a fost asasinat Zoran Djindjic (grafie nesigură). Se vorbeşte de banda unui securist miloşevicist, mafiot (pleonasm).

Împotriva războiului s-au rostit şi Daniel Kohn-Bendit şi Art Spiegelmann, desenatorul - rămas singur-singurel în gura compatrioţilor săi americanici, mari patrioţi. Iată, există şi evrei drepţi.

Ieri, de dimineaţă s-a anunţat că Anglia nu mai merge cu America. La prânz: Rumsfeld declara că USA poate merge şi singură, nici o supărare - pentru ca după amiază Blair să... desmintă afirmaţia lui Rumsfeld că Anglia nu mai vrea - ba mai vrea!

Această javră de Rumsfeld, aşa a făcut şi cu intrarea trupelor americane în Turcia: fără încuviinţarea gazdei, (ne)invitatul a deschis uşa cu piciorul, a intrat, a pornit spre... nordul Irakului. Întrebat fiind ce face, unde se duce - fără voia gazdei - Americanul explică: nu sunt soldaţi, doar "câţiva" specialişti în repararea şi amenajarea aerodromurilor...

Ce nesimțire de văcari!
Am început să scurtez sever Bonifacia.

Vineri 14 martie 2003

Am terminat Bonifacia.
Pe frontul frontului - mă repet, mă repet - diplomația a plecat în uichend, însă melitarii își văd de treabă.

Ora 16: Abia terminasem de notat că nu se petrece nimica pe lume, că a apărut Bush în direct. A vorbit patru minute şi a plecat. Nici un cuvânt despre Irak. Ci despre Palestina!

Da, domnule: Bush a descoperit, în sfârşit, Palestina, buba, cauza, cauza-cauzelor: azi, 14 martie 2003, la ora 10 a Washingtonului.

Ce se va fi întâmplat? Îşi va fi făcut o altă echipă de consilieri din care lipsesc evreii? - greu de crezut. Îi va fi şoptit cineva un "truc" prin care să iasă basma curată din Golf? Bine-ar fi.

Până la următorul buletin de ştiri, aşteptăm.

La un sfert de oră după Bush, cine vorbeşte în direct - de la Londra? Blair. Acelaşi limbaj - am înțeles că planului pentru Palestina i se spune: "foaie de drum" - îl folosise şi Bush.

La un moment dat un jurnalist arab a întrebat: unde crede el, Blair că va primi azil Saddam?

Blair i-a tăiat vorba: «Acum vorbim despre Palestina!»

Doamne, ce neruşinați! Nu le pute gura de minciunile, prostiile debitate până aseară - 13 martie!

Încă o diversiune grosolană. În "discursul" său Bush a spus cam aşa (citat din memorie):

«Israel se va retrage din teritoriile ocupate şi nu va mai implanta alte colonii - cu condiția ca palestinienii să înceteze actele de violență (s. m.)».

Nimic nou, nimic încurajator. Aşadar: Israelul, care este cauza violenței palestinienilor (am mai spus, repet: amărâții care dau cu pietre în tancuri, fiindcă helicopterele se află prea sus...) nu se va retrage, nu va înceta implantarea de noi colonii - deci... va provoca, în continuare, "violența" palestinienilor.

Sâmbătă 15 martie 2003

Am dormit prost, mi-a fost frig.

Mi-a fost frig din cauza americanilor.

Chestia cu "foaia de drum" este o noutate de patru ani... Nu auzisem de ea, ceea ce nu e grav, dar nu va fi auzit de ea - până ieri - nici Bush, nici Blair...

Am citit, am ascultat, am privit în aceste zile analize ale situației în care ne aflăm. Analiștii, comentatorii găsesc și ei: cauza luării razna (a americanilor): dispariția adversarului: URSS. Înseamnă că imaginea propusă de mine a boxeurului zăpăcit, dezorientat, înnebunit fiindcă nu-și mai vede adversarul și boxează aerul este și adevărată, nu doar... plastică.

Ceea ce rămâne enervant - cum ar zice Dan Petrescu: "analiza istorică" a conflictului America-Europa.

Mai întâi: conflictul are cauze... artificiale, măcar pentru că nu americanii sunt supărați pe europeni ("cei vechi", citat din Donald Rum' der Weise), ci actuala echipă care conduce destinele Americii, rău, chiar criminal consiliată de fanatici și de cinici (pleonasm? - fie), acuză pe oricine nu este cu ei, fatal, este împotrivă-le... De acord, asta vine din capul bine cubizat al găsitorului de Dumnezeu Bush junior, cel marionetat de "sioniștii protestanto-catolici fundamentaliști" - cum le zice, nu altul decât evreul și omul de stânga Jean Daniel de la Le Nouveau Observateur.

Pe aceștia îi lași în plata Domnului (deși dorința mea fierbinte ar fi să le lungesc urechile și să-i pun pe coji de nucă...). Arăt spre ai noștri, românii - printre ei și un sas, Berger (însă la un neamț se explică: a fost... reeducat la Pitești-fără-Pitești). Aceștia, după ce au formulat ca la o "adunare populară" mulțumirea-din-inimă-a-populației, au și explicat motivul:

«America ne-a salvat de fascism și de comunism!»

Supărați-foc pe "atitudinea" Franței și a lui Chirac (dreptul lor, nici eu nu-l iubesc pe Chirac - însă eu îl neiubesc cu argumente!), se simt datori să-și sprijine antipatiile, în fapt: ranchiunele cu totul personale (burse neacordate, vize neaprobate, franțuzoaice neregulate), ale fiecăruia - cu "argumente" istorice de genul:

a) Franța ne-a disprețuit totdeauna - America nu ne-a disprețuit;

b) Franța nu ne-a ajutat vreodată - în decursul istoriei... - America ne-a ajutat totdeauna și diplomatic și armatic...;

În fine, un adevăr:

c) Franța e mică (și săracă) - America e chiabură și mare...

Am mai scris, am re-scris (pentru uzul meu și al familiei mele

personale...), chiar în acest jurnal - nu-i nimic, pe mine mă repet, pe mine mă plagiez...:

- În privinţa "dispreţului" cum îi spun iubiţii noştri compatrioţi, acesta este rezultatul ingurgitării cocktailului alcătuit din: ignoranţă+egoism+nepăsare. Plângîndu-se de dispreţul presupus al francezilor, nu-şi dau seama că este exact acelaşi "tratament" pe care li-l aplicăm noi, românii, albanezilor, de pildă: nu le cunoaştem istoria, din literatură doar alibiul Kadare, am auzit că ar fi mafioţi, că ne fură şi ne vând fetele - cam atâta. Iar cam-atâta e destul ca să ne dăm dreptul să-i şi dispreţuim! Fiindcă de cel necunoscut, dacă e... mare-tare, ţi-e frică (Pericolul Galben, Pericolul Roşu, Pericolul Verde/islamismul...); însă dacă necunoscutul e mai mititel, atunci îl tratezi cu...dispreţ: cu predilecţie: pe basarabean...

...Aşa cum ne tratează pe noi franţuzul, neamţul - dar, Doamne fereşte, nu şi americanul!

- Cât despre "ajutor"... În ultimele secole, în Europa, puterile care s-au bătut şi pe spinarea noastră au fost: Turcia, Rusia, Anglia, Austria (mai încoace: Germania) şi Franţa.

Şi Turcia şi Rusia şi Austria şi Germania au fost, faţă de statele noastre feudale, apoi faţă de principatele noastre, faţă de România în configuraţia de după Unirea de la 1859, în fine, faţă de România Mare de după 1918 - şi faţă de populaţia noastră - direct ostile;

Anglia ne-a fost (indirect) ostilă: ca susţinătoare a Turciei.

Singura putere constant favorabilă şi diplomatic (privind emanciparea de Turcia, apoi independenţa, apoi România Mare) dar şi cu ajutor armat - nu cu trupe, dar cu armament, cu medici şi personal medical militar, cu instructori - deveniţi prieteni ai noştri ca Berthelot (vezi în Primul Război Mondial, cine nu crede să facă un drum la Cimitirul Militar din Iaşi...) a fost Franţa.

Pe talgerul celălalt se află America. Foarte bine - să numărăm "ajutoarele americane", Coane Fănică!

Puterea de peste Ocean s-a manifestat spre sfârşitul Primului Război numai în Europa Occidentală - "cea veche", vorba gânditorului şi teoreticianului brucanisferic: Rumsfeld. În cel de al Doilea Război Mondial (început la 3 septembrie 1939) Puterea de peste Ocean a intrat abia în 7 decembrie 1941, nu din motive morale, nu cu gândul de a libera Europa de nazişti - Franţa fusese ocupată la 10 mai 1940, dar America nu mişcase un deget - ci pentru că Japonia o atacase - pe ea! - la Pearl-Harbour;

Pentru prima oară, cronologic, faţă de România, Puterea de peste Ocean s-a manifestat, direct, în primăvara anului 1944, prin

bombardamente masive țintind obiective militaro-strategice ca zona petroli(f)eră Ploiești.

Am trăit episodul, în martie 1944, când trenul nostru de refugiați din Basarabia a avut norocul să treacă neatins (spre Ardeal) prin Ploieștiul în flăcări, ceea ce, vai, nu se întâmplase cu trenurile precedente și nici cu următoarele (în unul din ele se afla tata: a supraviețuit). Dacă distrugerile și răniții și morții din zona "strategică" ar putea figura la rubrica "pierderilor colaterale", bombardarea Bucureștiului la 4 aprilie (1944) a fost, este, va rămâne crimă-de-război caracterizată. Gara de Nord nu constituia obiectiv militar; nici "strategic" - ca Ploieștiul. Cartierele din jur (Grivița, Grant) erau locuite de lucrători la căile ferate și de oameni cu venituri modeste (un eufemism) - dar casele și grădinile și oamenii - civili - au fost prefăcute în mormane de moloz însângerat;

Însă în Gara de Nord, în acel 4 aprilie 1944, era și o altfel de concentrare umană - tot de civili: refugiații din Est: Basarabia, Bucovina de Nord, Herța. Acolo se formau trenurile ce urmau să-i ducă pe refugiați "în dispersare", așa suna termenul, în Vestul țării, cât mai departe de Armata Roșie liberatoare, vorba celor de teapa eurobolșevicei Lilly Marcou. [Abia peste o jumătate de secol am avut știre despre soarta altor civili: germanii refugiați, în același moment, și tot din calea rușilor: în jur de 630.000 de oameni concentrați în Lepzig și în Dresda au fost uciși de aviația aliată].

Nu mai există documente despre tragedia de la București: după ocuparea României, o echipă de evrei români sub comanda generalului NKVD Grișa Nahum și el evreu, dar ucrainean - a extras (citește: furat) din arhivele noastre cca 200.000 dosare privitoare la... Basarabia și evreii și le-a transportat în URSS.

Potrivit mărturiilor supraviețuitorilor:

- ar fi fost ucise, atunci, în bombardamentul american din 4 aprilie 1944, "între 10.000 și 25.000 persoane";

- dintre acestea "între 5.000 și 15.000" erau refugiați basarabeni și bucovineni, în majoritate femei și copii.

Resturile umane recuperate (în mare parte neidentificate) au fost îngropate în șanțuri săpate într-un câmp aflat lângă calea ferată spre Constanța, pe lângă Lehliu. Autoritățile de atunci au pus sub semnul secretului de stat, atât numărul victimelor, "originea" lor, cât și locul unde fuseseră îngropate (încă din aprilie 1944 polițaii români pregăteau intrarea în... NATO a fiilor, nepoților, securiști, deci țineau să nu fie pomenite crimele americanilor...); autoritățile comuniste au prelungit secretul-de-stat privindu-i pe refugiați, "trădătorii care fugiseră de raiul omenirii: URSS", iar actualele - ce

interes să aibă secretarii-generali ai partidului de după 1989 să dezgroape nişte morţi-încurcă-lume, necunoscuţi pe deasupra?

Eu, ca... neautoritate, am interesul:

- în primul rând pentru a afla adevărul despre întâmplarea din 4 aprilie 1944, când, pentru întâia oară Americanii ne-au venit;

- în al doilea rând, pentru că atunci-acolo a dispărut şi unchiul meu, Ignat Goma, fratele mic al tatei. Să fi fost ucis ca domiciliat pe Calea Griviţei?; ca dispersat, în vreun tren aşteptînd plecarea?; ca însoţitor la gară al cuiva: logodnică, soţie, prieten? Nu am aflat, deşi tata l-a căutat până la moartea sa, în 1967, prin Crucea Roşie.

Un al doilea episod (mai corect: o epocă) legat de "venirea Americanilor" l-am trăit în toate împrejurările nenorocite:

- începînd din octombrie 1944, când ne ascundeam în păduri, de frica Ruşilor care voiau să ne "repatrieze în Siberia";

- între decembrie 1944 şi sfârşitul lunii mai 1945 (deci după încheierea păcii!), în lagărul ("Centrul de repatriere") de la Sighişoara - astfel de "aşezăminte" funcţionînd în fiecare capitală de judeţ;

- între 1945 şi 1953 (moartea lui Stalin), ani de hăituială a basarabenilor şi a bucovinenilor refugiaţi;

- între 1953 şi 1956, când, împreună cu nerefugiaţii, îi aşteptam pe americani să vină să ne libereze de ruşi - şi de slugile autohtone ale lor;

- între 1956 şi 1958, la închisoare (am povestit în volumul Gherla, cum, împreună cu toţi deţinuţii de la Zarca, pândeam debarcarea Flotei a VI-a urcată pe Someş, până sub ferestrele noastre oblonite);

- între 1958 şi 1963, în domiciliu obligatoriu, unde aveam radio, ascultam Vocea Americii - şi îi aşteptam pe americani;

- între 1963 şi 1969 - în libertatea de după închisoare i-am tot aşteptat...

-... până în 2 august 1969 când - după 25 ani de aşteptare - preşedintele Americii Nixon, ajuns, în sfârşit, în România, s-a îmbrăţişat cu Ceauşescu, unul dintre călăii noştri, nu cu noi, dintre care nu puţini făcuseră închisoare pentru crima de a fi ascultat Vocea Americii ori/şi de a fi spus că lasă, lasă, vin ei americanii...

Toate aceste "amănunte" istorice sunt trecute cu vederea, ori/şi uitate de către acei români care, acum, se arată filoamericani fără condiţii, nu neapărat pentru că americanii *sunt băieţi buni*, ci pentru că americanii au intrat într-un conflict minor cu "europenii bătrâni" - ca francezii, germanii, belgienii. Românii (şi ceilalţi estici - prin gura guvernanţilor, cu toţii legaţi de poliţia politică local-naţională ca "fiice ale NKVD devenit KGB") - ei se declară

"de partea americanilor", nu pentru că aceştia ar avea dreptate, ci pentru că au dolari.

E vădită judecata morală a securistului etern conducînd mase largi de înfometaţi şi animalizaţi vreme de şase decenii de comunism - care nu s-a sfârşit nici azi...

N-am terminat reproşurile la adresa americanilor:

- După 1965, reîntors la... suprafaţă, fiind încă prieten cu fostul coleg de închisoare Ivasiuc, acesta "lucrînd" la Ambasada USA, am aflat că elita intelectuală românească frecventa de zor cocktail-urile ambasadorului de atunci, James Barnes jr. şi că "americanii" erau extrem de mulţumiţi, ba chiar... recunoscători vizitatorilor care, discret instructaţi de Ivasiuc, atunci când vorbeau despre situaţia din România se rosteau cam aşa:

«Este adevărat că Ceauşescu este un ignar, un bădăran, înfometează populaţia, tratează femeile ca pe vaci, scroafe gestante - dar a golit închisorile şi mai ales este foarte antirus...».

Marii intelectuali şi artişti români (Ivasiuc, Breban, Matei Călinescu, Nichita Stănescu, Pintilie, Horia Bernea, Ion Vianu, Vlad Georgescu, D.C. Giurescu), îi... informau, ei, pe americani de propria-le teorie fabricată la Washington şi băgată cu de-a sila în gura românilor care încercau să obiecteze: închisorile se vor fi golit, dar s-au umplut azilele psihiatrice; "antirusismul" lui Ceauşescu să fie judecat după Securitatea rămas în strânsă legătură cu NKVD (devenit KGB) şi mai ales după "cazul Caraman", securistul care făcuse ravagii în NATO, apoi, expulzat, pe aeroportul Băneasa, schimbase avionul de la Paris cu cel spre... Moscova... Aceste observaţii mi-au adus acuzaţiile de... bolşevic, de agent rus - că tot eram eu basarabean, nu ca Iliescu... (din partea setoşilor de legături extrem de culturale cu americanii) şi m-au determinat în cele din urmă să declar în gura mare, în plină stradă, că... cei care frecventează Ambasada Americană se deosebesc de frecventatorii Ambasadei Sovietice doar prin vârstă şi prin instrucţie, altfel exact aceeaşi trădare de patrie comit... Din acest motiv, în aprilie 1977, când Securitatea a pus iar laba pe mine, am fost acuzat (însă numai pe-calea-bucală a generalului Pleşiţă, nu a apărut în nici o hârtie din dosar) că... îmi trădez patria, răspândind "zvonuri duşmănoase" care compromit "relaţiile de veacuri americano-române...";

- După 1971, când am publicat în franceză, germană, italiană Ostinato, avînd bani, mi-am cumpărat (printr-un prieten, diplomat - belgian, nu american; nici sovietic...) un foarte bun Atlas mondial. Am primit un pumn în obraz când am văzut că pe hărţile dedicate Ţărilor Baltice era imprimat, cu caractere roşii,

avertismentul: Statele Unite ale Americii nu recunosc anexarea lor de către URSS.

Nici o notaţie pe hărţile Basarabiei şi Bucovinei de Nord;

- în 1972, la întâia mea ieşire din ţară, când Noël Bernard, directorul postului Europa liberă de la München mi-a spus - şi mie - că Americanii nu permit să se vorbească "duşmănos" faţă de URSS, plecînd de la Basarabia şi Bucovina, răpite;

- în 1978 când, ajuns la New York şi la Washington, după ce am fost bine primit de senatorii Jackson, Robert Dole, Dante Fascell, de preşedintele sindicatelor George Meany, de cei de la Amnesty Internaţional, am fost în schimb, foarte rău primit, pot zice: duşmănos la Departamentul de Stat. Mai târziu am aflat - tot *de la americani* - că eram un... tulburător al relaţiilor americano-române, fiindcă îl insultam în presa occidentală pe Ceauşescu, "cuiul în coasta ruşilor"!

Acesta nu este un act de acuzare în atâtea puncte - cum se vor grăbi Antohi, A. Cornea, Oişteanu, Volovici, Reichman, G. Andreescu să-l considere, iar GDS-ul să dea din cap c-aşa-i!

Ci o înşiruire - incompletă, vai - de fapte istorice, verificabile.

Dar cu cine să "dialoghezi", când şi ai noştri ca brazii s-au luat după Bush junior şi au citat falsificator din Isus:

«Cine nu-i cu mine e împotriva mea»...?

Duminică 16 martie 2003

În Azore, azi: Prânzul de Taină.

Ieri, surpriză: noul prim ministru turc, confirmat, Erdögan, întrebat de jurnalişti când va discuta Parlamentul despre permisiunea dată trupelor americane de a intra în ţară (trupe care de vreo săptămână bună tot intră, fără... permisiune), a răspuns, senin - şi ocupat - cam aşa:

«Deocamdată, pe agenda mea nu figurează acest punct...»

Un nou motiv de exasperare a bieţilor americani - care nu pricep: trupele lor au intrat demult, continuă să intre, dar gazda încă nu a formulat: «Poftiţi, intraţi...» Pesemne de aceea preşedintele Parlamentului, comentînd intrarea (cu cizmele) în Turcia a zis:

«Americani sunt nişte parveniţi" - şi a repetat: «Parveniţi!»

Aşa o fi la ei, la turci..., vor fi gândind "protestanto-sioniştii" de la Washington (s-a observat: am citat din Evanghelistul de stânga, antiimperialistul şi evreul Jean Daniel). Altfel gazdele nu spun nici: «Poftiţi, intraţi», dar nici: «Ieşiţi afară, neruşinaţilor, nepoftiţilor!» - ceea ce în limbaj diplomatic sionisto-otoman înseamnă încuviinţare fără cuvinte - dar cu un făcut cu ochiul de

încuviin-ţare... Iar americanii urcă preţul... Ceea ce îi aranjează pe turci (30 miliarde de dolari!) - mai ales că ei adaugă o condiţie care probabil va fi aşternută pe hârtie abia când va fi aşternută pe hârtie şi încuviinţarea de intrare-trecere pe solul turc a americanilor: dreptul de... imixtiune în treburile Irakului învins, pentru rezolvarea problemei kurde. Ai dracu', turcii! Nu-s boi, ca ulacii dacoromi.

Ei ştiu să se târguiască, iar de când nu mai constituie o mare putere au învăţat să folosească tertipurile unei ţări-mici. Dacă americanii vor intra în război cu Irakul, să intre! ei, turcii nu vor "contribui" decât prin... pacificarea kurdistanului irakian şi, de ce nu, "împrumutarea" petrolului din zona Kirkuk.

Numai că americanul, n-o fi ştiind el multe despre lume şi viaţă, însă când vine vorba de petrol...

De urmărit...

Luni 17 martie 2003

Şi astă-noapte a fost frig - nu sub-zero, dar aproape.

Aseară, în Azore, cei trei (, Doamne şi toţi clei, cum parodiam noi în prima clasă de liceu coşbuciana capodoperă) au hotărît ce au hotărît, nici ei nu ştiau ce, dar din moment ce tot se întâlniseră ca să discute soarta lumii...

Bush: mai incoherent ca de obicei (dacă e posibil), Blair şi mai zăpăcit, mai înfricoşate de avioane (!), întru salvarea-şi, pârînd Franţa, ca fiind capul relelor...

Eu unul nu am înţeles nimic - dar poate că ceea ce au anunţat ei că ar fi făcut era exprimat în limbaj codat...

Am înţeles însă ceva din tragedia de astă noapte: undeva, în Palestina, Ţahalul a distrus, după bunul obicei, ce mai rămăsese din casele palestinienilor cu buldozerul (după ce le dinamitase). Numai că o pacifistă - şi încă americană! - nu s-a dat la o parte din calea buldozerului şi a fost ucisă.

Americanii au protestat pe loc (cum *altfel*: era vorba de un cetăţean american!), cerînd o anchetă.

O să vedem cum or să procedeze evreii: ca şi cu băieţaşul Mohamed din Neţarim, Gaza, cel împuşcat în braţele tatălui său, despre care, după o "anchetă" de trei luni, armata a anunţat că 1) glontele nu era israelian (dacă n-a fost dovedit!);

2) «Ce căuta un copil de 12 ani "pe stradă, la ora aceea"»?

Cine ştie: poate că acest incident-accident implicînd un cetăţean american va descuia încuiata chestiune palestiniană.

Marți 18 martie 2003

I-am trimis și lui Dan Petrescu extrase din jurnal - până duminică, inclusiv. Abia apoi mi-am aruncat ochii peste text - fiindcă text este jurnalul trimis altora: plin de greșeli, de confuzii, de idei neterminate... Deși am recitit în fiecare zi ce scrisesem în ajun, nu e suficient; trebuie re-re-citit, re-re-corectat. Firește, nu "ideile" nici informațiile; de acestea, după obicei, nu mă ating, le las așa, chiar dacă după o zi sau un an se dovedesc false ori doar oarecum-altfel. Nu am cum dovedi, scrierea jurnalului petrecîndu-se în strictă singurătate, dar să fiu crezut pe cuvânt: în corpul jurnalului nu intervin decât pentru corectarea grafiei unui nume propriu, pentru adăugarea unei indicații bibliografice - în nici un caz ca să... ajustez opiniilor mele trecute în funcție de prezentul cel mișcătoriu - cum au făcut, metodic, Țepeneag și Zaciu.

Deși era anunțat discursul lui Bush pentru ora 20, ora Washingtonului (2 ora Parisului), m-am culcat de pe la 21, ora noastră, cea veche-europeană și m-am trezit la 6 - tot ora Parisului. N-am pierdut nimica: Bush îi dă 48 ore lui Saddam să părăsească Irakul...

Nimic de făcut în lumea asta de cretini și de nebuni.

Azi trimit CD-ul cu Bonifacia, ultima variantă. Cu toate că încă nu am primit vreun semn scris de la Crupenschi.

De câteva zile: soare mare - dar frig; florile stau zgribulite - cele răsărite - și nu îndrăznesc să scoată capul sub vânt. Balconul nostru e vântuit, existînd o mare diferență de temperatură - și de vegetație - între balconul de dedesubt (al Anei Maria) și acesta din dreptul odăii mele. Nu doar cu efecte în timp - florile de jos sunt mult mai timpurii - dar și de culoare a lor și mai ales de mărime: de pildă capucinele ajung la 2-3 metri (vrejul, nu florile!) și se prefac în cățărătoare, față de cele de la mine: 30-40 centimetri.

Ehe, tainele naturii! Ele sunt tainice foarte...

Presimt: de cum va începe războiul, interesul meu pentru el va diminua. Nu pentru că nu m-ar interesa - din contra, dar evenimentele vor deveni insuportabile; ca orice război.

Aseară s-a găsit Putin să-i îndemne pe "concetățenii" săi, ceceni, să voteze la 23 martie... - după ce, în prezența unor cușme caucaziene plantate la masa lui, ca decor și ca argument că există și ceceni fericiți, declarase că Rusia nu este pentru războiul în Irak, nu, Doamne-ferește, fiindcă războiul nu e bun, războiul e tare rău... Cușmele cu apendicele lor: colaboraționiștii, nu mișcaseră. Nu vor

fi înțeles ruseasca lui Putin; nu vor fi înțeles nici o limbă - nu ziceam că erau nişte cuşme, acolo, altfel brumării?

Ah, că nu am eu raza-morții!

Mai bine că n-o am: aş raz'-muri prea mulți tirani şi aş provoca răsărirea altora, mult mai mulți. Fiindcă tiranul nu apare neapărat în comunitățile primitive, care nu cunosc decât mâna de fier a câte unuia - dovadă, acum o jumătate de secol: Hitler în Germania, Mussolini în Italia...

Miercuri 19 martie 2003

Azi, nu, mâine nu, poate că poimâine.

Nu mai notez nimic despre război. Până când am să tac - nu știu, dar jur că dacă aflu - azi, mâine - că americanii renunță la război, pe dată scriu! Şi îi laud că au dat dovadă de înțelepciune.

Nu mă pot stăpâni: aseară Powell se lăuda că "frontul anti-Saddam" numără peste patruzeci de state. De unde atâtea, când se vorbea doar de Anglia și de Spania? - m-am revoltat... Ei bine, când a fost arătată harta Europei, cu, în roşu, țările favorabile războiului... Toate țările ocupate de ruşi după al doilea război mondial (în traducere: cele abandonate de americani ruşilor) erau în roşu. Iar pentru ca paradoxul să fie rotund: "țările rusești" (Rusia, Ucraina, Bielorusia) se arătau în albastru, ca potrivnice războiului. Era îndreptățit brucanul 'merican, Rumsfeld să pretindă că există o "nouă Europă": asta! Să-i fie de cap!

Gata, nu mai pot da înapoi: țin cu Francezii! Bineînțeles, întâi fiindcă mi se pare că au dreptate: ei cred în puterea dreptului - nu în dreptul puterii, ca americanii. Mai ales urmărind dezbaterile din Camera Comunelor și văzînd cu câtă încrâncenare prostească Blair şi Straw, ministrul de externe dădeau întreaga vină a "soluției războiului" pe veto-ul Franței. Ca şi cum Franța singură ar fi amenințat cu veto-ul, nu şi Rusia şi China, dar ți-ai găsit să atace nominal curajosul Blair, Rusia şi China... Desigur, mă aşez lângă cel care mi se pare că are mai multă dreptate. Însă țin cu Franța mai cu seamă pentru că se află în inferioritate - și cantitativă şi propagandistică. Cetățeanul american de rând: un român domiciliat în America: ignar, neam-prost, prost-crescut, necioplit, gregar: merge încotro îi arată "alesul poporului" și în loc să pună în cumpănă, timp de două secunde, cele două opțiuni, după care să aleagă el singur (cu capul lui), o "alege" pe cea gata-rumegată de către "ales"; e mai comod, ce să-şi bată el capul! Terifiant efectul propagandei mincinoase, grosolane, simpliste: "X este rău, fiindcă nu este cu noi" (în traducere: "fiindcă nu este ca noi"). În fața

microfonului jurnaliştilor, americanul este un bou de român care a auzit el la televizor ce va fi ascultat soacră-sa - şi crede!, cum să nu creadă, când s-a dat la televizor? În cazul în care acceptă să explice, boul mugeşte astfel: cum să nu fiu împotriva Francezilor, dacă ei sunt cu Saddam - care mănâncă copiii cruzi şi femeile doar perpelite...?

Ora 16: ştiu că n-am să pot sta treaz până la ora 1,25 după miezul nopţii, ca să văd documentarul lui Christopher Oligiati (1999), dar cred că ştiu despre ce este vorba - din textul de prezentare:

În 1995 a fost publicată în Anglia o mărturie zguduitoare a unui copil, Benjamin Wilkomirski, supravieţuitor al lagărelor Majdanek şi Auschwitz. Cartea a fost tradusă în 12 limbi, a primit sumedenie de premii, autorul a devenit purtător de cuvânt al copiilor evrei deportaţi. Până când un scriitor elveţian a descoperit - şi probat - că totul era o invenţie: copilul nu este evreu, şi-a petrecut toată copilăria în Elveţia, nu se numeşte Benjamin Wilkomirski, ci Bruno Dösseker... Dar "Wilkomirski" nu se lasă, pretinde în continuare că este evreu, că a fost deportat la Auschwitz - pe de o parte; pe de alta s-a format un cerc de solidaritate a copiilor evrei deportaţi, care acuză pe oricine se atinge de mărturia lui Wilkomirski de... revizionism... Chiar şi pe realizatorul documentarului...

Am spus: se difuzează prea târziu (oare de ce?), pentru mine care la orele 21 sânt gata-stins. Poate din acest motiv nu mă arăt interesat de cazul de impostură. Ci de altceva: de însuşirea (nu am spus: furarea) unei memorii care nu-mi aparţine.

Pe urmele Holocaustului mulţi au profitat, câştigînd şi notorietate şi lauri şi bani, povestind propriile suferinţe - în cel mai fericit caz mult exagerate, dacă nu inventate pe de-a-ntregul. Numai că aceşti impostori erau - cei de care am auzit eu - cu toţii evrei, printre ei Jerzy Kosinski, protejatul lui Wiesel, apoi Marek Halter, care povestea cu lux de amănunte viaţa sa de copil în ghettoul din Varşovia şi cum ieşea prin canale şi introducea arme şi grenade...- când el era refugiat, din vara anului 1941, în Kazahstan.

Or în cazul de faţă nu poate fi vorba de o memorie evreiască "împrumutată" tot de un evreu - însă nu ca autor de naraţiune, naraţionator al propriilor întâmplări - ci de către un neevreu care a făcut un transfer (explicabil prin cantitatea mărturiilor despre Holocaust citite şi prin intensitatea "trăirii" lecturii). Nu cunosc documentarul, deci nu ştiu dacă "Wilkomirski" o ţine pe-a lui, nu doar pentru că, recunoscînd impostura, va pierde totul - ci pentru că Dösseker a chiar devenit Wilkomirski, deci rămâne de resortul

psihiatriei explicarea cazului său. Mai gravă - tot din punct de vedere psihiatric - mi se pare încăpățânarea evreilor de a nu admite impostura unui goi, pentru a nu favoriza... revizionismul.

Joi 20 martie 2003

Ora 8,30: am dormit adânc până la ora 7 - când am aflat că războiul începuse de pe la 3.

Ce să mai spui? Taci și privești alături, ca să nu mori de inimă.

Ora 17,45: foarte obosit, extrem de amărît. Și fără chef de a nota în jurnal. Aș tot dormi.

Vineri 21 martie 2003

Echinoxul de primăvară...

Bagdadul bombardat, nu se știe dacă Saddam a fost atins - informația meritînd a fi menționată: printre țările în care au fost manifestații anti-război/antiamericane: Cehia! Bravo, cehilor!

Și "un mot" rostit de un comentator, Dominique Moisi: «Americanii sunt niște zapeuri politici» - în sensul în care, imediat ce dau o lovitură (războinică), zapează ca la televizor, se cară grabnic pe alt canal, în altă parte, incapabili de a rămâne și a continua treaba - prin reconstrucție. Excelentă definiție. Alături de cea a Turcului: «Sunt niște parveniți».

În această lume de brute, o glumă (subtilă!) de-a mea:

Rachetele irakiene care au provocat atâtea discuții sunt de origine sovietică și poartă numele (generic): Skud. Se pronunță și în românește ca în rusește, cu accentul pe u. Or comentatorii francezii rostesc, fie à la française: sküd, fie, dacă au făcut ceva engleză, aproximativ: skad. Îi las pe angleziști, mă întorc la indigenezii franci și le-o zic (de la obraz):

«Dacă pronunțați franțuzește skud: sküd, fiți consecvenți, nu-l mai grafiați pe Putin: Poutine, ci Putin și pronunțați-l: Pütèn - care se scrie: putain (curvă)!»

Nu râde nimeni? Înseamnă că nu a fost înțeleasă subtilitatea - s-o mai spun o dată? Numai o dată, jurat!

Ora 11: că tot nu mă pot concentra asupra războiului, mă întreb: de ce evreii din România nu au dat opozanți în sensul abuzivului termen: "disidenți", ca evreii de pretudindeni din lumea comunistă? La noi au existat evrei opozanți, fie ca sioniști (din care eu nu am întâlnit, doar mi s-a vorbit), fie convertiți la

creştinism: Wurmbrandt, Steinhardt - cu toate că acesta din urmă se creştinase în închisoare, el fiind arestat, ca mii şi mii alţii pentru că... nu gândise pe-linie şi nu pentru că s-ar fi opus liniei), fie cosaşişti - pe urmele lui Gelu Ionescu şi ale lui I. Vartic, cronicarii (în DSR) marelui anticomunist-supravieţuitist Radu Cosaşu, autor al capodopului "Slăvim Republica Populară Română" sau aşa ceva - dar sincer...

Vorbeam de "disidenţi", acei opozanţi care s-au manifestat pe faţă, prin atitudine, prin texte scrise, trimise în Occident - şi după 1964 (pentru români o bornă de hotar). Atâţia câţi au fost, fiecare exprimîndu-se cum credea el de cuviinţă şi suportînd consecinţele - însă nu cunosc printre contestatari nici un evreu. Nici realist-socialişti fioroşi, foşti jurnalişti de front din echipa lui Ehrenburg, membri ai colectivului de evrei care au redactat Cartea Neagră din 1945, după o vreme (când: după moartea lui Stalin?) căindu-se şi scrind în secret adevărată literatură de sertar, din cea ne-înţeleasă şi ne-acceptată de Ornea - ca Vassili Grossman (cine: Baranga?, Breslaşu?, Eugen Frunză? Cassian, Banuş, Crohmălniceanu?); sau "tineri", ca Iosif Brodski (cine, de la noi: Florin Mugur?, Norman Manea?, Radu F. Alexandru?). Nici fii de ştabi comunişti, deveniţi, dacă nu direct anticomunişti, atunci măcar ne-comunişti - dar manifestîndu-se public şi făcînd puşcărie pentru asta - ca Michnik (cine: Andrei Cornea, fiul lui Paul Cornea?, A. Oişteanu, nepotul lui Răutu?, Radu F. Alexandru, fiul tatălui său?)...

Privesc în jur printre cunoscuţi şi prieteni şi nu găsesc (îmi iau precauţia de a spune: nu găsesc eu, acum, când scriu) vreun evreu român care să se fi "încontrat" cu puterea, fie prin vreo luare de atitudine risca(n)tă, fie prin vreun act scriitoricesc: trimiterea în Occident, în vederea publicării "ilegale" a unui text (cine: Manea, L. Raicu?, fratele său, Virgil Duda?, S. Damian?) - măcar cât şi cum au făcut neevreii Baconski, Ţepeneag, Virgil Tănase, Nedelcovici, Luca Piţu, Dan Petrescu, Cangeopol.

Dacă nu găsesc vreunul direct opus comunismului - fie şi prin... drepturile omului - au fost destui care, în jurul meu, dacă nu m-au "lăudat" pentru ceea ce făceam, nici nu m-au condamnat, nu m-au sfătuit să fiu mai... ponderat. Ba unii, mulţişori, m-au ajutat: din priviri (ceea ce contează enorm), făcînd pe curierii înăuntru şi afară, ba chiar riscîndu-şi libertatea atunci când îmi xeroxau texte interzise, când îmi aduceau de peste hotare cărţile publicate în alte limbi decât româna - chiar şi din Israel, în ciuda avertismentului stewardesselor de la Elal de "a preda la bord cărţile lui Paul Goma"...

Şi astfel am ajuns la cei din imediata apropiere a mea - Ana-Maria, tatăl ei, mătuşa ei - care, în momente grele, decisive, mai mult chiar: când partidul şi securitatea îi soma să mă abandoneze (divorţeze), nu au făcut-o.

La urma urmei aceste trei "persoane" s-au comportat - în raport cu mine, desigur - ca nişte opozanţi ai comunismului, deşi Peter şi Luiza Năvodaru erau membri din ilegalitate ai PCR, din anul în care eu mă năşteam... Iar Ana-Maria a fost întâia persoană care s-a lipit de mine şi de ale mele şi a rămas, nesmintit, atâta timp, atâta timp. În măsura în care intru în categoria "disidenţilor", intrăm împreună: ne cunoaştem din octombrie 1965 şi cam de atunci a început "disidenţa" mea.

Ea singură face cât toţi ceilalţi - absenţii.

Ora 16: am impresia că americanii au căzut în capcana turcilor: aceştia au întârziat discutarea apoi aprobarea intrării americanilor pe solul lor, iar acum permit survolarea teritoriului, dar nu aterizarea, nu aprovizionarea - "în schimb", ei intră în nordul Irakului!

Degeaba protestează americanii, indignarisindu-se că nu aşa fusese vorba - au fost plătiţi cu aceeaşi monedă: nici ei nu fuseseră poftiţi să intre pe solul turc - şi intraseră, încât fuseseră calificaţi de... parveniţi.

Sper că, până la urmă, turcii nu vor intra, altfel kurzii se vor opune cu armele şi atunci va fi un război-în-război.

Sâmbătă 22 martie 2003

Nu mai sper: turcii au şi intrat în Kurdistan, deşi Powell fusese trimis de urgenţă la Ankara, să-i convingă să stea cuminţi... Greu să-i ceri turcului aşa ceva. El are interesele pe care şi le apără chiar împotriva intereselor americane. Nu este vorba de justeţea acestor interese, ci de convingerea turcească: aşa este bine pentru Turcia, ţara lor. Ce va ieşi din asta - vom vedea. Oricum "lezatul" va fi americanul. Probabil în negocierile de astă noapte, Turcii vor fi prezentat americanilor nota de plată în care intră: pagubele pricinuite economiei lor de războiul din 1991; sumele neîncasate de pe petrolul din zona Kirkuk, pagubă pricinuită de aliatul actual, Anglia, când a hăcuit, după Primul Război Mondial, Imperiul Otoman şi nu a inclus actuala zonă petroliferă în teritoriul stabilit noii Turcii - deşi, fie vorba între noi zăcămintele acelea au fost descoperite abia după 1927...; în fine, pagubele pricinuite statului turc de o

extindere a autonomiei şi forţei de contaminare a Kurdistanului irakian şi în Kurdistanul turcesc.

Rămâne ca înlocuitorul turcului, americanul, să plătească!

O paranteză: la începutul evenimentelor am scris tot răul despre Powell. Fiindcă prestaţiile lui publice erau, neîndoielnic, de foarte proastă calitate şi de o rea credinţă vădită. Între timp am aflat că Powell este... cel mai puţin rău dintre răi, ba, din punctul de vedere al unora, "cel mai bun" - asta o spun mai ales militarii în rezervă, generalii care făcuseră războiul Golfului din 1991. Sânt gata să accept această teză (se observă generozitatea mea cea fără de margini...). Cu amendamentul valabil numai pentru civili: când nu-ţi place stăpânul - pleci! Cu orice risc! Or Powell nu a dat semne că se opune "tacticii echipei infer-nale": Rumsfeld, Wolfovitz, Cheney, Bill Kristoll, Kagan, Ari Fleischer (nu doar purtător de cuvânt al preşedintelui Statelor Unite, ci coautor - nu de puţine ori: abuziv al spuselor lui Bush). Ca om, pot să-l compătimesc: bietul de el, ce sufere, ce îndură, el, nepot de sclav, militar strălucit, de la nişte ţivili isterici care sunt convinşi că Clausewitz a fost un rabin din Cernowitz şi apără cu ghearii şi cu dinţile interesele Israelului, nu ale Americii (l-am citat liber, cu drag pe evreul Jean Daniel, directorul publicaţiei de stânga Le Nouvel Observateur), dar n-am să-i plâng de milă că a ajuns, din şef al diplomaţiei americane cea agresivă, violent mincinoasă, de rea credinţă, un biet cârpitor - adevărat, tot şef... - al gafelor celorlalţi din echipă, reparator al greşelilor acelora. Dacă paharul i-a fi fost plin, să fi dat cu el de pământ, chiar dacă este militar - fiindcă militar, general era şi francezul (numele îmi scapă acum) care, în plin război al Algeriei, fiindcă raportul în care denunţa folosirea torturii pentru obţinerea informaţiilor, înaintat guvernului, nu-i fusese luat în seamă, el a demisionat - nu "între patru pereţi", ca un etern protestatar scriitor român, ci prin scandal: declaraţii în presă, drept care a fost condamnat "pentru trădare" - şi a făcut închisoare...

Duminică 23 martie 2003

Ora 6: şi astă-noapte "campanie de bombardament". Poeţii pentagogonici, în frunte cu prietenul meu Rumsfeld, au botezat-o (traduc după traducerea franceză: "Şoc şi spaimă" - "spaimă" putînd fi înlocuit cu: "groază", "oroare" - "teroare".

Aici am vrut să ajung. Americanii zbiară pe toate drumurile că ei luptă împotriva "terorismului" (citeşte: numai acela

exercitat asupra lor - vezi şi gândirea de piatră a ruşilor, a chinezilor, a israelienilor), însă când ei o exercită asupra altora, umblă pe după piersicul producător de sinonime.

Am mai scris de atâtea ori despre "strategia terorii" folosită de toţi... teroriştii: comandanţi de oşti, comandanţi de revoluţii - ce făcea Lenin când "recomanda" cu gura şi cu pana sa: «Teroare, teroare, teroare!»?, dar Trotski, drăgălaşul-copilaşul, cel care era muuult mai intelectual decât Stalin (chiar şi decât Nikolski, însă nu văd "superioritatea"). Am mai scris - presupun: pe urmele altora, însă foarte puţini se manifestau în momentul în care scriam eu, în urmă cu 25 ani:

Pe atunci, nu doar nemţii (şi foştii lor aliaţi; ungurii, românii) erau... terorizaţi de culpabilizarea generală (nu duseseră ei războiul anticomunist, antisovietic?), dar şi istoricii neutri. Abia în ultimul an, 2002, au început a apărea lucrări rezemate pe documente în care se poate citi negru pe alb ceea ce până atunci se doar şoptea, între prieteni verificaţi, altfel riscai să te vezi acuzat de - de ce, dacă nu de "antisemitism şi de revizionism"? - că bombardamentele americano-engleze în Germania şi în România - dar şi în Franţa şi Belgia, ocupate - vizînd populaţia civilă, fuseseră crime de război indubitabile.

În ce scop şocau-terorizau americanii şi englezii populaţiile civile din tabăra adversă (nu am zis: duşmană)? Dar o scriam încă în romane ca Arta Refugii: ei raţionau cu picioarele când trăgeau concluzia falsă din premisă false: urmăreau terorizarea populaţiei, crezînd că o împinge la răsturnarea tiranului: Pétain, Hitler, Antonescu! Faptul că rezultatul strategiei-terorii nu a fost cel scontat - ba chiar din contra!, spun, împreună cu tovarăşul vostru Niştetăranul Săraru - nu i-a impresionat pe strategii militari americani şi britanici, fiindcă, iată, la distanţă de şaizeci de ani exact aceeaşi gândire îi conduce: "Şoc şi teroare"...

Ora 8: într-o tabără din Kuwait un ostaş american "de confesiune musulmană" i-a atacat cu grenade pe camarazii săi: un mort şi vreo 15 răniţi.

Fac o pauză ca să citez din presa, din cărţile americanilor opiniile despre Franţa şi francezi:

Aşadar, francezii sunt: aroganţi, colaboraţionişti, fricoşi, antisemiţi (mai ales!), militarmente inutili (!), diplomaticeşte dăunători (nuisibles...), toleranţi cu dictatorii şi cu dictaturile, ingraţi faţă de aliaţii lor, trăncănitori, pretenţioşi, nostalgici după gloria trecută, negustători manipulatori, asistaţi (adică incapabili

să se descurce singuri în viață), leneși și... greviști (sic!). Și încă: murdari, mâncători de brânză împuțită, desfrânați, libertini, decadenți, pești (maqueraux=codoși) ai lui Saddam, râme, târîtoare, duplicitari, maimuțe capitularde...

Philippe Roger a făcut deosebirea între antiamericanismul francezilor - de natură populară, tradițională, deci provenind din straturile mai puțin instruite - și francofobia americanilor venind din locuri, de la instituții precise, de la persoane identificate: din mediile care fac-desfac opinia: Pentagon, Casa Albă, jurnaliști, politicieni, universitari.

Justin Vaise (probabil: Weiss), rezumă astfel:

"Francofobia este politică înainte de a fi națională, istorică mai degrabă decât esențială - și este washingtoniană înainte de a fi americană" - la care eu, abuzînd, adăug: "antipapistă - fiind ea evanghelico-sionistă" (se poate explica: quakerii erau crescuți în ura neîmpăcată față de monarhia franceză și catolică...)

Steven Kaplan explică - curat-plastic - imaginea fiecăruia în privirea celuilalt;

"Pentru 90% din americani, Franța nu există - decât eventual între fesele Brigittei Bardot".

Philippe Roger: "Francezii sunt vinovați în ochii americanilor de complezența intelectualilor francezi față de stalinism, ca și... pentru dărâmarea Zidului Berlinului!" (?)

Justin Vaise: "Imaginea dominantă rămâne cea a unei Franțe care neagă trecutul ei colaboraționist" - imagine zugrăvită de comunitatea evreiască americană, în scopul de a discredita politica Franței față de Israel; "vârfurile" manifestațiilor francofobe, cu toate au fost, de la Războiul de Șase Zile (1967), motivate de acest contencios: politica arabă a lui De Gaulle, declarațiile sale privind "ambițiile expansioniste ale Israelului", "acest popor de elită, sigur de sine și dominator", embargoul decretat contra Israelului după bombardamentul aeroportului Beyrut; Georges Pompidou, huiduit la Chicago în 1970 de manifestanți proisraelieni.

(J. Vaise): "Acuzația de antisemitism este preponderent condusă de American Israel Public Affairs Comitte, princi-palul lobby pro-israelian la Washington". Până la a atinge proporții delirante în primăvara 2002, prin Washington Post, care a pretins că în Franța avusese loc "O noapte de cristal" care va fi urmată, sigur, de "o a doua soluție finală".

Mărturisesc: locuiesc în Paris de peste 25 ani, de 8 ani în Belleville, cartier (și evreiesc), în imediata apropiere se află o sinagogă, o școală talmudică, o școală elementară, un centru

social, o librărie ebraică - nu mai vorbesc de cafenelele, prăvăliile alimentare casher: nu am văzut, nici măcar auzit prin vecini de vreo "agresiune antisemită". Despre "noaptea de cristal": da, însă nu sub această denumire: vitrinele magazinului de sub noi, ale farmaciei din colțul străzii, intrările din stradă în imobile (la noi există două grile) au fost, sunt atacate cu pietre și cu bare de fier de către derbedei adolescenți negri, arabi, cvasianalfabeți, care nici nu știu cum îi cheamă. Cât despre "o a doua soluție finală" pe care o vestesc în Franța cea antisemită agitații din borcanul Washingtonului... - poate doar Germania culpabilizată să mobilizeze atâtea mijloace materiale și polițienești pentru apărarea locurilor de cult, a instituțiilor asociative, a școlilor evreiești; oricum, există o lege, după numele deputatului comunist Gayssot, care pedepsește actele - și cele vorbite-scrise - numite pleonastic "rasiste și antisemite".

Iar culmea: săptămâna trecută Consiliul Rabinilor din America de Nord a acuzat oficial Franța de a fi o țară antisemită și trădătoare a Americii (citește: a Israelului), obrăznicie condamnată până și de Jean Daniel, care o consideră "o prostie", iar pe rabini: "niște proști" - condescendent, de data asta, J.D.

O înșiruire de inepții și de insulte; toate în sos "filosofic" produce vechea cunoștință Robert Kagan, unul dintre "capetele" politicii washingtoniene. Trăind foarte bine-comod la Bruxelles, ultra-americanul (și sionistul rușinos) Kagan nu se duce în Israel, să lupte acolo împotriva palestinienilor - și nu se jenează să repete șabloane răsuflate: "slăbiciunea întru totul feminină a francezului", "Europenii vin cu toții, de pe planeta Venus..." Altfel din tot ce spune "filosoful Kagan" (așa se prezintă el însuși, cu o insistență suspectă) reiese că "incompatibilitatea" franco-americană își are izvorul în... "antisemitismul galic...".

Ora 16: multe s-au petrecut în Irak, dar eu nu sânt jurnalist de front, doar cârtitor:

- În urma unui zvon, doi aviatori britanici sărind cu parașuta deasupra Bagdadului, au căzut în apele Tigrului. Imediat a început vânătoarea lor: pe apă cu ambarcațiuni rapide, pe maluri - polițiști, militari - și gură-cască. Izbitoare mi s-a părut gesticulația irakienilor în momente de excitație: nu chiar simiescă, precum a negrilor africani, dar tot cu amândouă mâinile mult ridicate, ca să exprime, ce: bucuria că i-au găsit pe aviatori în stufăriș?, că i-au împușcat cei care trăgeau cu pistoalele mitralieră în... (tot) stufăriș?, că li se strânge inima de mila lor? - sau doar ca să semnaleze unui eventual ochi care-i

filmează pentru televiziune şi să-i vază şi mămica şi tătica şi nevestica (sau, dacă nu aveau conştiinţa că sunt filmaţi, exteriorizarea unei emoţii...)

Leit români! Mai ales bucureşteni de viţă veche.

Luni 24 martie 2003

Ora 6: aseară, aflînd - în direct, în timpul unui interviu - că soldaţi americani au fost făcuţi prizonieri, Lumina Lumii Rumsfeld a hotărît... pe loc să nu se mai difuzeze aceste imagini! Parcă mai auzisem de spargerea oglinzii, pentru a nega realitatea.

La puţin timp, întorcîndu-se el din uichend, Lunaticul (aşa îi spun, de la o vreme, manifestanţii americani) Bush a anunţat, solemn că "asta" contravine Convenţiei de la Geneva, privind prizonierii americani, iar cei care îi maltratează şi îi umilesc pe prizonieri vor fi judecaţi ca criminali de război...

Ca să vezi! Atât timp cât la televiziunea americană erau arătaţi - în ultimii doi ani - ostateci palestinieni arestaţi de israelieni: legaţi la ochi, încătuşaţi, obligaţi să se aşeze în genunchi - nu a fost invocată Convenţia aceea; nici când erau căraţi, înlănţuiţi şi legaţi la ochi talibanii, la Guantanamo; când erau arătaţi prizonieri irakieni. somaţi să se aşeze pe burtă în praf ori în noroi (în scopul creştinesc de percheziţionare); atâta vreme cât irakienii erau arătaţi cu mâinile legate la spate, umflate-învineţite, nici Rumsfeld, nesfârşitul strateg de trei lulele, nici Bush, imensul decizionator (de azi, una, mâine, de alta) nu s-au, vorba strămoşilor noştri: "sesizat"; acele imagini nu-i şocau, nu-i făceau să ameninţe cu... Convenţia de la Geneva...

Dar bineînţeles că până la urmă, "Coaliţia" are să învingă Irakul, Sfântul Gheorghe cel Bush, zis: "Binele" are să răpună Balaurul saddamesc zis: "Răul", dar victorioşii nu vor mărşălui ca la paradă sau la antrenamentele lor populate sonor de răcnetele sergenţilor instructori, ci, vai, vor fi adunat şi ceva cucuie.

Privindu-i pe bieţii prizonieri americani, mi se rupea inima de mila lor. Spre deosebire de aceştia prizonierii irakieni filmaţi fără cenzura Rumsfeld, arătau oameni maturi, oricum, ne-tineri, scofâlciţi la obraz, de trai-prost, îmbrăcaţi în civil (vor fi fost dezbrăcaţi de uniformele lor?, se vor fi debarasat ei înşişi? - ceea ce înseamnă că nu erau capturaţi, ci se predaseră singuri), iar în privirile lor: tristeţea fără margini a învinsului. Prizonierii americani (au arătat patru; din care o femeie - "afroamericană", a precizat precizentatorul) erau foarte tineri, arătau bine hrăniţi (dar nu obezi ca trei sferturi din populaţia lor, paşnică) şi

îngrozitor de speriaţi. Nu se ştie dacă după capturare fuseseră bruta-lizaţi - probabil da, dată fiind pornirea antiamericană a popu-laţiei bombardate (dar a militarilor asupra cărora aceşti tineri veniţi de peste mări şi ţări, trăseseră!), însă nu aveau aerul unor... torturaţi înainte de "prezentare" ci, tragic revers: terorizaţi ei înşişi, terorizatorii terorişti. Terorizaţi, nu pentru că moartea îi atinsese cu aripa - colegii lor, vreo 5, fuseseră ucişi; nu la perspectiva unor torturi viitoare ori a unei morţi în chinuri... Ci arătau terorizaţi de... surpriză. Fiindcă nu aşa li se explicase că va fi în Irak; nu aşa fuseseră asiguraţi că se vor petrece lucrurile. Cu certitudine li se spusese că va fi "ceva mai greu decât la antrenament - mai ales din pricina căldurii şi a prafului-nisipului", dar atât: de cum vor ajunge într-o localitate vor fi primiţi cu urale (li s-a explicat: localnicii sunt săraci, nu au flori), iar ei vor trata populaţia civilă cu şocolată (nu, nu cu ţigări, musulmanii nu fumează...). Şi nu a fost aşa.

S-a trezit şi Geneva (Comisia aceea), să interzică imaginile arătînd prizonieri de război. Dar tăcuse - fiind uichend...- când irakienii erau arătaţi învinşi, umiliţi. Cum tăcuse Guantanamo.

Nu-mi iese din suflet imaginea unui prizonier american, cel rănit la obraz, la începutul "spectacolului" aflat culcat pe spate - dar pe care mâna "reporterului" (poliţai curat, i se vedea mâneca de uniformă), întâi i-a înălţat capul, apoi l-a obligat să se ridice în capul oaselor... Abia atunci - doar două secunde, nu mai mult - s-a observat că prizonierul era rănit şi în partea dreaptă a abdomenului şi la piciorul drept şi la mâna dreaptă pe care o mişca cu greu. Porcul de securist baasist! Uite, nu mă întreb cum se vor fi purtat cu prizonierii de război "jurnaliştii" de tipul Ilia Ehrenburg, mă opresc cu gândul la o emisiune franţuzească din 1979, în care vedeta era Christine Ockrent, actuala nevastă a lui Kouchner. În Iran avusese loc o primă răsturnare, Şahul fusese alungat, fusese arestat - şi condamnat la moarte - primul ministru al şahului (i-am uitat numele). În aşteptarea executării sentinţei iat-o pe jurnalista franceză de origine olandezo-americană Ockrent, pentru FR3, că obţine un interviu - în celula condamnatului la moarte... Ei, da, acela nu fusese uşă de biserică, avea pe conştiinţă multe crime, însă fusese închis, judecat - sumar - şi condamnat la moarte. Or Ockrenta cu acelaşi nume nu l-a intervievat pe condamnat - ci în cel mai pur stil vâşinskian (de unde îl va fi învăţat?), l-a mai judecat o dată pe acela şi i-a explicat că îşi merită moartea... Pe Ockrentul irakian nu l-am văzut la obraz - ca tot securistul care se respectă, a rămas... anonim - dar, chiar dacă din experienţa mea nu pot extrage "elemente" cu care să lucrez, m-am simţit solidar cu

prizonierul silit să ridice capul, să se ridice în şezut, ca să poată fi filmat mai eficace...

Numai că nu această tortură din partea irakienilor l-a supărat pe Rumsfeld - nici nu a vorbit de ea - ci faptul că... telespectatorii au putut vedea că chiar şi ostaşii americani pot cădea prizonieri la nişte amărâţi de arabi - cei pe mâna cărora nu e consult să le laşi petrolul, vorba lui Dear Henry...

Re-revin: că americanii sunt analfabeţi în general, în special în materie de război-pe-solul-lor - să admitem. Dar englezii? Este drept, în ultimul secol duşmanii lor nu ocupaseră Insulele Britanice - dar suferiseră "prin procură", fie în Asia, din partea Japonezilor, fie în Africa din partea germanilor.

Şi? Şi - nimic. Au până acum (englezii) aproape 20 de victime - toate din pricina... "amicilor", nu a inamicilor.

Ne-au arătat (americanii) un tank irakian distrus: turela zmulsă, "şenilele topite, deformate"... Ce fel de armă şi/sau muniţie poate provoca asemenea pagube unui tanc indestructibil (fiind vădit sovietic)? Dar, bineînţeles, proiectilele cu uraniu, folosite şi în Primul război al Golfului şi în Kosovo...

Şi? Şi - nimic..

Ora 14,30: De ce scriitorii abia când ajung la bătrâneţe se apucă de scris memoriile?

Ce întrebare! Pentru că simt apropierea sfârşitului, iar ei încă nu au aşternut pe hârtie "adevărul-adevărat".

Şi mai cine dintre scriitori practică mărturisirile, amintirile, jurnalul?

Întrebare grea pentru alţii, nu pentru mine, răspunsul: eu.

Am început a mă deda la confesiune de pe când eram relativ tânăr. Şi într-un moment în care nu mă puteam plânge că ficţiunile mele nu au succes: în 1978, la vârsta de 43 ani când am început a scrie jurnal eram în plină... înflorire editorială în limbi occidentale; şi în plină... productivitate: în 12 ani am scris vreo 15 cărţi. O jumătate de motiv (bine: un sfert) al tragerii spre jurnal ar putea fi: nepublicarea (ficţiunilor) în limba în care scriu: româna. Voi fi simţit eu că măcar o umbră de "adevăr-adevărat" se va afla în jurnal, nu în ficţiuni.

Restul (motivelor) - pe altădată.

Marţi 25 martie 2003

Acei trei cititori şi un-sfert ai mei care au citit textele despre "revoluţia sârbă" îşi aduc aminte că împărţeam şi omenirea sud-slavă tot după... clase sociale, deci după

cantitatea şi calitatea de hrană ingurgitată; ziceam, deci, că toţi civilii fălcoşi, cefoşi, bucoşi erau, cert, securişti de-ai lor, UDB-işti. Astfel, când în urmă cu câteva luni, s-a arătat la televiziune ministrul lor (democrat!) de Interne, am zis:«Dar ăsta-i mustăciosul fălcos care ieşise primul pe balconul Parlamentului, cu drapelul!»

Aceleaşi criterii simpliste, simplificatoare - dar precise - aplic acum securiştilor irakieni, cei cunoscuţi din ultimele zile sub denumirea generică de "miliţieni", uneori în uniforme negre, de obicei în civil. Îi deosebeşti de ne-miliţieni prin starea-fălcilor (dacă ai ocazia să le vezi şi curul, ţi se confirmă primul diagnostic). Fălcoşii sunt profitorii, asupritorii - îndopaţii; scofâlciţii: nefericiţii asupriţi, flămânziţi, terorizaţi - printre aceştia din urmă fiind militarii de rând, în uniforme kaki.

Fălco-guşile-bucile nu se însoţesc chiar totdeauna de aroganţă, de curajul-special-al-securistului, cel care ştie că nu va păţi nimic de la şef dacă te va strivi pe tine; uneori fălcoşii-buco-cefoşii încep degrab' a tremura, piftios, atârnos şi bălăbănitoriu, gata să se piardă, scurgă, pice în ţărână ca nişte muci rămaşi agăţaţi de reverul unei tunici (civile...).

Nici securiştii sârbi, nici securiştii irakieni (nici baasiştii: activiştii partidului unic, înarmaţi, făcînd şi poliţie politică), nici securiştii români nu aveau o marcă deosebită - decât (poate) limba. Cine spunea, cine spunea că (aceeaşi) funcţie creează exact acelaşi... organ? Fiindcă toţi - şi ceilalţi câţi or mai fi - se trag de la Stalin şi de la NKVD-ul lui.

Războiul: îşi vede de "funcţia" lui: îl striveşte şi pe atacant şi pe atacat, nu-l face mai bun pe cel rău, dar pe cel bun îl poate face rău.

Americanii: de când nu mai înaintează (corectez: de înaintat, înaintează ei, dar nu în direcţia bună), analiştii îşi dau cu părerea că eşecurile de până acum - şi care vor continua - se datorează exclusiv "civililor" de la Washington, adică mafieisionisto-evanghelice, fiindcă dacă războiul ar fi fost lăsat pe mâna mafiei militarilor de culoare (ca petrolul pe mâna arabilor), e-he-he, până acum "Aliaţii" (îşi spun ei înşişi, mai vârtos englezii, toleraţi) ar fi încheiat campania/ ar fi băut şampania... - a, nu, fiindcă e produs de francezi, puah!

Pe dracu'! Şi civilii şi militarii: tot americani.

Miercuri 26 martie 2003

Ieri - de Bunavestire - am aflat că Iurie Colesnic a terminat imprimarea Săptămânii Roşii, ba îmi trimisese (când? "acum câteva zile..."), la Paris, 8 exemplare... Să fie într-un ceas bun!

Aliații repurtează succese militare și se miră, în continuare, că "populația" nu le iese înainte cu flori, așa cum i-a asigurat Rumsfeld... E-he, multe nu știe Rumsfeld (dar să-l vezi pe Bush, doctor în neștiințe!):

- Mai întâi ce este aceea teroare (geografic) interioară, adică un regim dictatorial feroce care, după ce lichidează un mare număr de cârtitori, domină (tot prin teroare) cam trei sferturi din populație cu ajutorul neprecupețit al sfertului alcătuit din milițieni, securiști, politruci, militari-politici - aceștia acționînd mult mai puțin din convingere, aproape numai pentru profit (doar am vorbit de fălcozitatea fidelilor);

- În al doilea rând ce feste poate juca agresorilor acel ceva pe care americanii îl prețuiesc - dar numai la ei, americanii, sub formă exacerbată de șovinism, xenofobie (și nu doar în sport) - anume patriotismul. Ei, da, disprețuitul patriotism, consideratul "sentiment primitiv de apartenență la un clan"... În toate dictaturile patriotismul a fost, pe timp de pace, nu doar ignorat, disprețuit, ci combătut, în regimurile curat-comuniste era numit: "naționalism", iar vinovații aspru pedepsiți, mai ales când, etnic, făceau parte din alte comunități decât dominanta, ca în Lagărul Comunist (singura împrejurare în care basarabenii erau numiți: "români"), unde cei mai feroci anti-naționaliști și anti-mistici erau evreii, cei fulgerător deveniți, odată în Israel, ultranaționaliști și habotnici, adevărat, de astă dată numai în folosul lor. Dar în momente de pericol, Tiranii scoteau din... închisori patriotismul (ca, dealtfel, și religia) și le puneau la treabă - în serviciul dictaturii învestmântată în mantia religios-patrioată...

Patriotismul... Fără a-i spune pe nume, te lași dominat, mânat, purtat de el și, uneori, în numele lui îți trădezi convingerile pentru care ai suferit tu și tot neamul tău, de când te știi. Americano-englezii se miră că există în momentul de față irakieni antisaddamiști și care luptă împotriva anglo-americanilor - «Cum se explică această enigmă?»

Cum să se explice - această enigmă - altfel decât prin hulitul patriotism?

Vorbesc în deplină cunoștință de cauză: eu, basarabean, cu tată deportat în Siberia, apoi refugiat și hăituit de ruși, persecutat de comuniști, arestat, închis, trimis cu domiciliu obligatorie, declasat social - la vârsta de 33 ani, în 22 august 1968, cer să intru în... partidul comunist! De ce?, se întrebau colegii de închisoare, de D.O., de ce? se întrebau tovarășii scriitori *activiști* cărora mă adresasem cu cererea mea năucă? Au trecut de-atunci

35 ani şi nu mi-am schimbat părerea: atunci, în 22 august 1968, cerînd să intru în PCR, făcusem ceea ce trebuia să fac, indiferent de părerea prietenilor (care îmi voiau doar binele...) şi cu asentimentul unei singure persoane: Ana Maria, de două săptămâni soţia mea.

De ce eu, victimă şi opozant intrasem în partidul lor? Desigur, răspunsul cel mai la îndemână ar fi fost: ca să primesc o armă cu care să trag în ruşi - dar supramotivaţia era:

Fiindcă aşa înţelegeam eu ataşamentul, să-i zicem: iubirea faţă de clanul meu, faţă de comunitatea mea, românească, ameninţată de cea oprimantă, rusească.

Atunci - în 1968 - Americanii, salvatorii omenirii au strălucit prin absenţă; după cum, în 1956 n-au răspuns strigătelor cerînd ajutor ale ungurilor - după cum muţi şi inactivi fuseseră în 1953, faţă cu răscoala germanilor de sub cizma aliaţilor lor, ruşii cărora le cedaseră fără tresărire jumătatea orientală a Europei (exact: cea care, după aproape şase decenii se declară - prin călăii, prin martirizatorii rămaşi tot în fruntea bucatelor), recunoscătoare americanilor că... o salvase de "fascism şi de comunism" şi pornind la război "preventiv" alături de ei, spre satisfacţia zăbălosului Rumsfeld şi a lunaticului Bush.

În inconştienţa mea, atunci - în august 1968 - nu mă gândeam la eventualul "ajutor american" (mi se tocise aşteptarea, cât tot pândisem la obloanele Zărcii din Gherla apariţia, pe Someş, a Flotei a VI-a); nu-mi făceam iluzii că îi vom bate pe ruşii năvălitori - dar eram convins: dacă vom rezista 12, 24 ore, vom spăla o părticică din ruşinea capitulărilor începute la 26 iunie 1940.

Dar asta, la americani, este departe de puterea înţelegerii, când este vorba de alţii, fiindcă ei nu au fost agresaţi pe solul lor;

- "Amănunte" de istorie: sudul Irakul este locuit de şiiţi. Or şiiţii au proaste amintiri despre englezi: cât timp au administrat ei zona, nu numai că i-au persecutat (în favoarea sunniţilor), dar i-au negat, au refuzat să-i înregistreze ca atare, deci i-au scos în afara legilor (asta până în 1932, când britanicii au plecat, lăsînd, nu numai în India o bombă urmînd a exploda peste decenii (actualul conflict indo-pakistanez îşi are originea tot în "frontiera" perfid trasată de Albionul în chestie);

Americanii au uitat ce s-a petrecut în 1991, în timpul Războiului Golfului: la îndemnul lor (al americanilor) comunităţile cumplit oprimate, chiar martirizate de regimul sălbatic al lui Saddam: kurzii în nord, şiiţii în sud s-ar răzvrătit,

profitînd și de loviturile militare ale "aliaților" de-atunci; or Bush tatăl, nemaivoind suprimarea lui Saddam, ci menținerea statuquo-ului (!), și-a oprit trupele, apoi le-a retras: Saddam, avînd mâinile libere i-a masacrat pe rebeli - oricum, șiiții despre care este vorba au înregistrat atunci în jur de 200.000 victime.

Iată de ce "populația" liberată, cu rare excepții, nu numai că nu iese cu flori (mai ieșiseră, în 1991 - și fusese trădată, abandonată - ca și polonezii, ca și cehii, în 1944-45, vorbesc doar de cei care luptaseră în tabăra Aliaților), ba unii dintre ei cedează... local-patriotismului și trag cu pușca în elicopterele americane...

Să mai aștepte puțin liberatorii, că au așteptat destul irakienii: cu trista lor experiență, vor întâi să se convingă, să se răs-convingă că Saddam e chiar mort și îngropat pentru a schița un prim gest de recunoștință. Românii ar trebui să înțeleagă bine acest lucru, doar și ei au așteptat moartea Tiranului Scornicesc, ba au dorit-o, chiar au justificat execuția sumară a lui - pentru, în fine, a-și manifesta... anticomunismul post-festumic.Măcar pe ei, pe irakieni americanii îi vor fi chiar liberat, nu ca pe noi, cei vânduți rușilor - în ciuda a ce tot pretind securiștii eterni, aflați în fruntea bucatelor în țările vândute, anume că americanii ne-ar fi liberat "și de fascism și de comunism"...

Ora 10: mi-au venit de la Chișinău 8 exemplare din Săptămâna Roșie. O broșurică, așa cum am vrut-o. Bucurie mare, pentru o *cărticică (atât de mititică)*.

Aliaților nu le merge prea bine. Au pierderi. Pe lânga asta populația din sud este flămândă și nu mai are apă de 4 zile. "Ajutorul umanitar" nu funcționează - pentru că aliații nu au cucerit un port, unde să descarce.

Azi dimineață americanii au cerut... ONU-lui și Europei să asigure ajutorul umanitar. Kofi Annan a răspuns: *Coaliția trebuie să-l asigure*, *iar Rusia a spus* de-a dreptul: America a început războiul - ilegal - America să dea și de mâncare...

Ai dracului, rușii... Tot americani și ei...

Se vorbește tot mai frecvent de luptele de stradă care vor avea loc, referință: Stalingrad și Berlin. Și Grozînî. Și Beyrut.

Primele două mari bătălii urbane (trecute) nu au lăsat piatră pe piatră, s-au dus între două dictaturi, care de care mai feroce. Și la Stalingrad și la Berlin nemții au pierdut - să însemne că rușii le erau superiori (din punct de vedere moral)? Nu înseamnă nimic. La Grozînî însă...

La Stalingrad ruşii nu au cedat - dar cu ce preţ? se vorbeşte de un milion de morţi ruşi (militari)? Dar civili?;

La Berlin nemţii au cedat - cu ce preţ!

La Bagdad se va repeta scenariul care spune doar atât: cel care se apără cu îndârjire - şi cu sacrificii mergînd până la autosacrificare - nu este neapărat cel-bun (ca la Stalingrad ruşii, ca la Berlin nemţii - ca la Groznîi, cecenii).

Chestiunea trebuie pusă altfel (într-un mod care nu lasă nici o şansă unui răspuns):

Merită oare o liberare de un jug teribil, greu suportabil, ca cel din Irak, cu preţul vieţii multor civili, femei şi copii?

Americanii se grăbesc să răspundă afirmativ. Deocamdată, cât timp ei înşişi nu au înregistrat pierderi umane greu suportabile. După care vor face ce au făcut în *Vietnam:* îşi vor pune palma-n cur şi se vor căra la ei acasă, unde e pace, unde nimeni, niciodată nu i-a invadat... În fine: aproape niciodată.

Joi 27 martie 2003

Ieri americanii, supăraţi pe televiziune în general (care difuzase capturarea unui elicopter Apache), au bombardat televizi-unea irakiană. Numai că după trei ore irakienii au început iar să transmită. Nu ştiu dacă există vreo legătură de la cauză la efect, dar "după aceea" două rachete au căzut într-un cartier popular, mic-comercial, făcînd o mulţime de victime. Întâi, americanii au spus că nu erau ale lor - cum să fie ale lor, care duc un război-curat?, chirurgical? - şi extrem-de-preventiv, ca să nu fie uitat Rumsfeld; apoi că probabil a fost o explozie - cauzată de o butelie de aragaz... - ehei, aragazul, ce spinare solidă are el, să ducă toate prostiile tuturor proştilor lumii!; apoi că da, a cam-fost una, da, cam-americană, cum ar spune N. Manolescu, dar cam-probabil "rătăcită", fiindcă iniţial ţintea un obiectiv (cam) militar...

Culmea neruşinării a atins-o în această dimineaţă (de transmisie) o "purtătoare de cuvânt a Pentagonului", o tovarăşă cu nimic mai prejos decât o activistă de pe la noi. După ce un general, vădit încurcat-ruşinat a bălmăjit că va fi fost o rachetă rătăcită, fiindcă nici un obiectiv militar nu se află prin preajma pieţei cu pricina, a intervenit tovarăşa noastră, ea a pus lucrurile la punct astfel:

«Fiecare rănit, fiecare mort în Irak este imputabil politicii lui Saddam!»

Ce noroc pe noi, altfel n-am fi cunoscut adevărul orbitor!

Nu, nu e bine ce se petrece în Irak. Saddamiştii se opun cu

disperare, folosind toate mijloacele, inclusiv cele numite "scut uman": gardiştii, în civil, se strecoară în populaţie, pe de o parte ca să nu fie observaţi "din afară", pe de alta să-i terorizeze pe bieţii oameni, să nu-i lase să se revolte ori să se predea. În faţa acestei situaţii de război - murdar ca orice război - americanii vorbesc, cu indignare, de... "nerespectarea regulilor războiului"... Ia auzi! Care o fi Codul de Circulaţie - al războiului, după americani? Care or fi acele "reguli ale războiului" pe care, ei, americanii le respectă scrupulos - spre deosebire de irakieni? Care? În "răspunsul" tovarăşei pentagoneze nu mai lipsea decât "analiza" de sorginte israeliană - totdeauna interogativă:

«Ce căutau civilii, pe stradă?» (în calea rachetelor noastre, trase la întâmplare), astfel replicau-explicau purtătorii de cuvânt ai armatei israeliene uciderea de copii şi de femei în Palestina.

Am mai pomenit ieri de soarta prizonierilor de război - dar numai americani, nu şi irakieni - care l-a scos din fire pe Rumsfeld şi l-a făcut să spargă oglinda televiziunii. Însă, dacă în America nu se mai difuzează astfel de imagini (repet: doar ale prizonierilor americani "umiliţi de irakieni"), sunt difuzate, în continuare, imagini cu prizonieri irakieni - *tot cu mâinile* legate, pe burtă, în noroi.

Aceşti *americani:* află mereu câte ceva din tainele lumii. Iar când acele "taine" aflate nu le convin (cum să le convină, când sunt în contradicţie cu extrem de puţinul învăţat la ei acasă, apoi la şcoala abia începută - toţi comentatorii au explicat: atât ostaşii americani, cât şi cei englezi, fiind... de meserie militari, recrutaţi de armată tocmai pentru că fuseseră incapabili să înveţe o altă meserie, au "un nivel de instrucţie" extrem de scăzut, nu sunt în stare să arate pe o hartă şcolară unde este *Irakul cel pe* care-l eliberează...) le neagă, în cele din urmă le acceptă existenţa, însă le *pun pe seama...* celuilalt. Ca nişte copii pârâcioşi.

Surpriză! În Contemporanul nr 3 (Martie) 2003, la rubrica "Din Arhivele Cenzurii" Marin Radu Mocanu dă seama dată de aventurile Uşii... În introducere MRM scrie:

"Fără a reuşi să-şi încheie socotelile cu cenzura şi organul propagandistic asupra romanului 'Ostinato', Paul Goma revine în bătaia puştii cu un alt opus romanesc - 'Uşa', pentru a ataca pe două fronturi poziţiile baricadate ale lectorilor-cenzuratori:

"Continuînd şi în această proză să dezvăluie abuzurile şi ilegalităţile săvârşite de activişti şi organele de partid, chiar dacă

(se părea că) acțiunea se petrecea în anii obsedantului deceniu, romanul este respins (o dată) de la tipar; revenind peste un an cu o altă variantă, cenzura constată că autorul nu aducea mai nimic nou - și respinge iarăşi manuscrisul. (M.R.M.)"

Chestiunea cu acest "document"- găsit de MRM în "Arhivele Cenzurii" și reprodus în Contemporanul - șade astfel:

Paris, 25 martie (!) 2003

Un fals pentru... *eternitate*

La întrebările repetate: de ce nu cer (și eu) să-mi văd "dosarul de securitate"? - răspundeam, repetînd:

«Mi l-am văzut în aprilie-mai 1977, când mă aflam la Securitate, pe Calea Rahovei, acuzat de complot și de trădare. Acela - cu modificări de la o zi la alta, de la o oră la alta, sub ochii mei, colonelul Gheorghe Vasile introducînd/ zmulgînd documente - acela (în 5 volume) era un autentic dosar de securitate. Nu mă interesează "operele literare" ale lui Pelin, Jela, C.T. Popescu și alți căprari truditori-în-câmpul. Ceea ce se dă (în sensul de nesfârșită favoare din partea Partidului și a Guvernului, cum se dădea ulei, zahăr, paşapoarte în Bulgaria), "fosta Securitate", cum țin să-i spună Odiosului Organ foştii-actualii-viitorii securişti nu sunt decât variațiuni pe o vagă temă dată și răspund eternei comenzi-sociale a eternei Securităţi: re-re-rescrierea istoriei, după "imperativele momentului"»

De aceea am respins ca falsificate toate "documentele" distribuite pe bază de bon de echipa de derbedei și de feloni de la CNSAS, în frunte cu securişti dovediți ca Onişoru și M. Gheorghe, dar imediat-urmați de "colegi", "confrați": Pleșu, Dinescu, Patapievici.

Însă nici chiar eu, care mă lăudam că știu multe despre natura și despre modul de funcționare a Scârbavnicului Organ (tot de Securitate vorbesc) nu mă aşteptam la...

...La surpriza pricinuită de publicarea unui "document" care mă privește:

Revista Contemporanul. Ideea Europeană nr 3/ Martie 2003. La rubrica "Din Arhivele Cenzurii" Marin Radu Mocanu dă seama de aventurile altei cărți cu cântec: Ușa noastră cea de toate zilele. În introducere MRM scrie:

"Fără a reuși să-și încheie socotelile cu cenzura și organul propagandistic asupra romanului 'Ostinato', Paul Goma revine

în bătaia puștii cu un alt opus romanesc - 'Ușa', pentru a ataca pe două fronturi pozițiile baricadate ale lectorilor-cenzuratori.

"Continuînd și în această proză să dezvăluie abuzurile și ilegalitățile săvârșite de activiști și organele de partid, chiar dacă (se părea că) acțiunea se petrecea în anii obsedantului deceniu, romanul este respins (o dată) de la tipar; revenind peste un an cu o altă variantă, cenzura constată că autorul nu aducea mai nimic nou - și respinge iarăși manuscrisul. (M.R.M.)"

Am trimis la Contemporanul următorul text:

Paris, 25 martie (!) 2003

Un fals pentru... eternitate

La întrebările repetate: de ce nu cer (și eu) să-mi văd "dosarul de securitate"? - răspundeam, repetînd:

«Mi l-am văzut în aprilie-mai 1977, când mă aflam la Securitate, pe Calea Rahovei, acuzat de complot și de trădare. Acela - cu modificări de la o zi la alta, de la o oră la alta, sub ochii mei, colonelul Gheorghe Vasile introducînd/ zmulgînd documente - acela (în 5 volume) era un autentic dosar de securitate. Nu mă interesează "operele literare" ale lui Pelin, Jela, C.T. Popescu și alți căprari truditori-în-câmpul. Ceea ce se dă (în sensul de nesfârșită favoare din partea Partidului și a Guvernului, cum se dădea ulei, zahăr, pașapoarte în Bulgaria), "fosta Securitate", cum țin să-i spună Odiosului Organ foștii-actualii-viitorii securiști nu sunt decât variațiuni pe o vagă temă dată și răspund eternei comenzi-sociale a eternei Securități: re-re-re-scrierea istoriei, după "imperativele momentului"»

De aceea am respins ca falsificate toate "documentele" distribu-ite pe bază de bon de echipa de derbedei și de feloni de la CNSAS, în frunte cu securiști dovediți ca Onișoru și M. Gheorghe, dar imediat-urmați de "colegi", "confrați": Pleșu, Dinescu, Patapievici.

Însă nici chiar eu, care mă lăudam că știu multe despre natura și despre modul de funcționare a Scârbavnicului Organ (tot de Securitate vorbesc) nu mă așteptam la...

...La surpriza pricinuită de publicarea unui "document" care mă privește:

Revista Contemporanul. Ideea Europeană nr 3/ Martie 2003. La rubrica "Din Arhivele Cenzurii" Marin Radu Mocanu dă seama de aventurile altei cărți cu cântec: Ușa noastră cea de toate zilele. În introducere MRM scrie:

"Fără a reuşi să-şi încheie socotelile cu cenzura şi organul propagandistic asupra romanului 'Ostinato', Paul Goma revine în bătaia puştii cu un alt opus romanesc - 'Uşa', pentru a ataca pe două fronturi poziţiile baricadate ale lectorilor-cenzuratori.

"Continuînd şi în această proză să dezvăluie abuzurile şi ilegalităţile săvârşite de activişti şi organele de partid, chiar dacă (se părea că) acţiunea se petrecea în anii obsedantului deceniu, romanul este respins (o dată) de la tipar; revenind peste un an cu o altă variantă, cenzura constată că autorul nu aducea mai nimic nou - şi respinge iarăşi manuscrisul. (M.R.M.)"

Chestiunea cu acest "document" - găsit de MRM în "Arhivele Cenzurii" şi reprodus în Contemporanul - şade astfel:

"Nota" este un fals grosolan, de care MRM nu şi-a dat seama, el a reprodus (neglijent? cu intenţie?: nu a copiat data - foarte importantă, după *cum se va vedea - nici numele* "autorului") textul "Notei", atât.

Înainte de a argumenta, o scurtă istorie a "cazului":

La începutul anului 1970 s-a (re)activat editura Uniunii Scriitorilor, Cartea Românească; director: Marin Preda, adjuncţi: Mihai Gafiţa, Alexandru Ivasiuc.

Prietenul şi colegul de închisoare Ivasiuc ştia că editura Eminescu (fostă E/S/PLA) îmi respinsese, repetat, Ostinato, aşa că mi-a cerut «o altă carte pentru editura mea...» (aşa vorbea el despre Cartea Românească). I-am dus Uşa noastră cea de toate zilele. Fiind ocupat, prietenul Saşa a încredinţat manuscrisul lectorilor Magdalena Popescu-Bedrosian şi Mircea Ciobanu.

După vreo săptămână, Alecu Paleologu mi-a povestit, jenat: Saşa o luase razna: luîndu-se la ceartă, pe coridor, cu Geta Dimisianu - pe cine ştie ce "temă"- începuse a zbiera:

Goma vrea să bage o bombă sub editura mea (!), fiindcă romanul predat este cu cheie: sub personajul Iosub se ascunde Nicolae Ceauşescu, sub personajul Florica se ascunde Elena Ceauşescu! Dealtfel, povestea cu palma dată de Ceauşeasca unui mort - şi pe care l-a... înviat - o ştie de la Tita [Chiper, soţia sa], el i-a furat-o şi a băgat-o în carte!

"Decodificarea" lui Ivasiuc îi speriase pe Marin Preda şi pe Gafiţa, care îi puseseră pe toţi redactorii (deci şi pe Geta Dimisianu, pe Dumitru Ţepeneag, pe Paleologu) să citească de urgenţă cartea, pentru a lua împreună o hotărîre. Avusese loc o primă reuniune, în care el, Paleologu şi Geta Dimisianu îl acuzaseră pe Ivasiuc pentru "judecarea" unei cărţi pe care nu o citise - nu exista nici o "scenă" cu mortul pălmuit...

Cu toate acestea, Preda a hotărît să... nu-mi primească cartea (dar să fie ca și cum nici n-aş fi predat-o, deci... să nu mi-o respingă - ceea ce ar fi însemnat că ar fi trebuit să justi- fice, în scris, refuzul). Motivația lui Preda merită reținută:

«Din moment ce s-a lansat că te-ai dat la Tovarăşa...»

În traducere: din moment ce minciuna lui Ivasiuc (încă o dată: se rostise fără a fi citit manuscrisul) se răspândise, eu, victimă a calomniei, eram obligat să... accept "vinovăția" - şi consecințele ei.

- Marin Predam-a invitat să-mi iau manuscrisul de la ei și să le propun o altă carte - asta se petrecea în aprilie 1970;

- Fără să fi fost anunțat, fără nici un "document" scris, din acel moment am fost interzis de a mai publica - în curând aveam să înțeleg că erau interziși soția și socrul meu, traducători;

- Am rămas ca... «cel care s-a dat la Tovarăşa...» - citat din Marin Preda:

- Când am făcut greșeala de a-i cere (prin iunie 1970) lui N. Breban ajutor în lămurirea situației, şeful meu la România literară și membru al C.C. mi-a răspuns:

«Dacă tovarăşii au luat această hotărîre (nu spunea care "tovarăşi", nici care "hotărîre" - doar nu era să rostească: "interdicție de a publica"), înseamnă că știu dânșii de ce au luat-o».

Iată motivele pentru care "documentul" este un fals:

1) Titlul cărții este: Uşa noastră cea de toate zilele, sub acesta fusese predat, sub acesta fusese discutat și nu "Uşa", cum e numită și în capul Notei și în corpul textului justificativ;

2) Dactilograma nu a ieșit din editură, nu a fost trimisă la cenzură (și încă de două ori!), nici la "tipar" cum avansează MRM, deci "Nota" nu a existat, atunci; "discuția" s-a desfăşurat între patrupereții editurii Cartea Românească și i-a avut ca martori-actori pe scriitorii-editori înşirați mai sus,

3) "Decodificarea" lui Ivasiuc apare în amintirile lui N. Breban: deși îi spune Uşii...: Ostinato, el vorbește de Cartea Românească, unde, după cum îi povestise Ivasiuc, "Goma o pusese într-o carte pe Madam Ceauşescu"... - "punere" care nu apare în Nota cu pricina.

În asta văd eu intenția (și reușita, după cum se observă) de a trafica adevărul:

Bineînțeles, nu era adevărat ceea ce "s-a lansat", despre... "darea mea la Tovarăşa", vorba lui Preda.

Da, însă colegul de celulă de la Gherla şi prietenul meu Ivasiuc se trezindu-se acuzîndu-mă de lèse-Tovarăşă, mă plasase într-o situaţie fără ieşire: eu, calomniatul - şi pedepsitul prin interdicţia de a publica (care avea să dureze... 20 ani) nu mă puteam apăra, altfel decât invitîndu-i pe "martori" să (re)citească manuscrisul. O făcusem. Martorii - cu toţii! - nu numai că îmi dăduseră dreptate, dar în şedinţa de redacţie rostiseră cu glas tare ceea ce constataseră.

Numai că, în România anului 1970 nu era nimic de făcut cu nevinovăţia, cu adevărul - Preda avea dreptate: «din moment ce s-a lansat că te-ai dat la Tovarăşa...»

Astfel am fost îngropat ca scriitor. În aprilie 1970.

Atât că fusesem executat... "fără hârtii"...

După "Nota" găsită de MRM în "Arhivele Cenzurii", deduc:

Securitatea Poporului a fost grijulie, nu doar cu prezentul, ci şi cu viitorul, drept care a fabricat un "document" din care să reiasă că respingerea cărţii Uşa noastră cea de toate zilele şi interzicerea autorului - din aprilie 1970 - nu s-a datorat, Doamne fereşte, calomniei lui Ivasiuc, informator emerit al ei, al Organei, pecumcă Goma ar fi pus-o pe Ceauşeasca într-o carte, ci pentru că... textul "conţinea numeroase expresii şi situaţii triviale" - vezi justificările din "Nota". Că puţin îi păsa de adevăr: nu numai că inventează o Notă de lectură care nu a existat, dar pretinzînd că "revenise(m) peste un an cu altă variantă"...

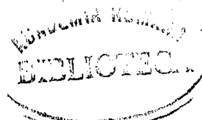
Or "peste un an" (în 1971), autorul era (de un an !) interzis în România şi... tradus în franceză, germană, italiană şi editat în Germania şi în Franţa!

Ce folos: Marin Radu Mocanu a găsit "în Arhivele Cenzurii" acea hârtie. O ia ca atare. o publică - deci o legitimează. Legitimează un fals - pentru eternitate. Oameni ca el fac istoria în România, deci Românul îl crede pe el - nu pe mine...

Paul Goma

Vineri 28 martie 2003

Războiul... Nu e bine ce se petrece. Oricine va fi "învingător", amândouă taberele vor pierde, iar noi pe lângă ele. Nu contează că au început a fi criticaţi "strategii" de la Washington chiar de către generali americani aflaţi pe front,

Rumsfeld rămâne un nesimţit increvabil. El şi întreaga lui echipă. Azi, faţă de criticele generalilor, purtătorul de cuvânt al lui Bush, numitul Ari Fleisher (înlocuitorul lui Frum) a calificat spusele militarilor drept "idioţii". El, ştie, doar e civil!

Sâmbătă 29 martie 2003

Astă-noapte: bombardament ucigaş în Bagdad - şi iar îmi vine în minte Sarajevo: tot un cartier popular, tot o piaţă sau un suk. Se vorbeşte de foarte-foarte mulţi morţi, răniţi printre care femei şi copii («Ce căutau copiii în piaţă, în calea rachetei?», vorba purtătorului de cuvânt al Ţahalului).

N-am înţeles bine, dar am înţeles: tovarăşul Perle, unul din conceptorii Imperiului American şi stâlp al teoriei războiului în Irak a fost silit să demisioneze din echipa Pentagonului. Credeam, speram că din pricini politice (mai exact: strategice), ei bine, nu; din pricini economico-juridice... O să aflu până la urmă. Fără iluzii că are să fie curăţat Pentagonul de isterici criminali care "remodelează" Orientul Apropiat, ca să facă loc Israelului, prin alungarea Palestinienilor de pe pământul lor. Fără iluzii, pentru că nici nu au început bine războiul, că americanii au şi trecut la împărţirea prăzii - fireşte, mai întâi şi mai întâi lor înşile, iar cronologic, prima firmă beneficiară a fost (şi rămâne) cea de lucrări publice - va avea de lucru: au grijă militarii să distrugă! - Halliburton, pe care o condusese nu altul decât vicepreşedintele actual, Dick Cheney. Răsplata vine, normal dinspre clanul Bush: pentru alegerea lui firma a plătit sume, cum se spune: în consecinţă... Ce nesimţiţi! Un hoţ neamerican ar mai fi aşteptat, oricum, nu ar fi dat publicităţii, acum, "contractele de reconstruire a Irakului" - cu aceleaşi rezultate (de rapt), însă văcarul tot văcar (sunt obligat să-l compara cu tâlharul rus...).

Ora 7: Americanii au decretat o pauză "de 4-6 zile"?

Însă nu au spus dacă în "pauză", vor continua bombardamentele. Ar fi de mirare să le întrerupă.

Duminică 30 martie 2003

Americanii s-au grăbit să corecteze ştirea de ieri: nu va fi nici o pauză în bombardamente, atât că "trupa" nu mai înaintează, se odihneşte şi aşteaptă să i se aducă de mâncare, carburant, muniţii...

Au bombardat cumplit şi astă-noapte. Chalvron, jurnalist pentru A 2 la Bagdad a relatat: la un moment dat a avut loc un

cutremur de pământ care a zguduit hotelul - însă o singură scuturătură (teribilă). Deducţia lui: va fi fost o bombă anti-bunker, din cea care pătrunde la mare adâncime şi explodează acolo, jos. Îl caută pe Saddam, îl caută. Însă nu sânt sigur că dacă Saddam va fi ucis puterea actuală baasistă va capitula. Probabil va ascunde moartea raisului cine ştie câtă vreme... Banditilor de la putere puţin le pasă de soarta oamenilor, iar americanii, deşi au înregistrat atâtea colaterale (şi ele "preventive", cum altfel?) nu vor trece la covor-de-bombe, ca să nu-şi ridice în cap propria opinie publică - deocamdată favorabilă.

Altă gafă a strategilor sionişti de la Washington: l-au împins pe Bush să impună o rugăciune zilnică, pentru protejarea solda-ţilor americani creştini, nu şi a civililor irakieni, musulmani...

La ora 12 o veste neaşteptată: şi polonezii au manifestat împotriva războiului (şi nu "pentru Saddam", cum deformează deformaţioniştii din România adevărul - oricât de tineri ar fi, educaţia bolşevică li s-a transmis prin gene).

Ieri s-a semnalat în Irak primul kamikaze: şoferul unui taxi a cerut, la un baraj, ajutor mecanic. Patru soldaţi americani ucişi - împreună cu irakianul.

Replică fulgerătoare a unui general pentagonez: şi asta este împotriva legilor războiului!, şi asta contravine Convenţiei de la Geneva! În ciuda tragismului împrejurării nu se poate să nu observi comicul gândirii americane:

Este "conform legilor războiului şi a Convenţiei de la Geneva" şi legitim (!) să invadezi o ţară şi un popor fără declaraţie de război?; fără încuviinţarea ONU?; fără aprobarea Consiliului de Securitate?; este... liberator, chiar democratic să bombardezi sălbatic civili, să schilodeşti, să omori femei, copii?; este "uman", vorba lui Rumsfeld (cel cu «Noi ducem un război uman») să întrerupi brutal, de la declanşarea războiului, la 20 martie distribuirea aimenteler, medicamentelor prin contractul "petrol contra hrană"? - o mai spun o dată: ceea ce primeau irakienii potrivit acestui târg de învinşi nu era pomană, nu era ajutor (cu atât mai puţin american), ci puţinul, insuficientul plătit de irakieni, cu petrolul lor; iar tu, liberator, distrugi prin bombar-dare reţeaua electrică din sudul ţării, încât nu mai funcţionează pompele de apă - aceste crime împotriva omenirii comise de americani-englezi sunt... conform "regulilor războiului"?;

Când însă irakienii aruncă uniforma şi, în civil, luptă împotriva invadatorului cu mijloacele care le-au rămas - atunci "nu respectă legile războiului!"; când folosese arma disperării absolute: sinuciderea de tip kamikaze - la fel: "încalcă regulile" - cele stabilite de americani în apărarea propriului pământ, când ei, americanii nu au suferit nicicând încălcarea teritoriului naţional!

Sunt nişte idioţi ticăloşi!

În legătură cu kamikaze: am mai spus: Bush pornise la război împotriva lui Ben Laden - l-a căutat în Afganistan, nu l-a găsit; a căutat legături între Ben Laden şi cineva care îl susţinea - nu a găsit - fiindcă nu a căutat în... Pakistanul (aliat)!; s-a întors către Irak: avea petrol - deci (concluzie americană): poseda arme de distrugere în masă (inspectorii nu au găsit, dar te pui cu Pentagonul?, l-a pus pe Powell să ne arate o fiolă cu un praf alb, apoi ne-a asigurat că au ei informaţii despre gaze de luptă, despre chestii atomice...).

Că exista un motiv - real, dar care nu putea fi mărturisit în public - de a acuza Irakul, fiindcă în acest caz nu America era lezată, ci Israelul: faptul că familiile kamikaze palestiniene primeau bani pentru fapta "martirului"...

Asta era! Israelul, înarmat până-n dinţi (de americani), susţinut financiar de americani (2 miliarde de dolari pe an), cu o armată invincibilă, tremură de spaima "martirilor" palestinieni. Fiindcă pe aceştia nici tancurile, nici elicopterele, nici avioanele nu-i pot opri - cum să învingi un sinucigaş? Israelienii au fost primii care i-au tratat pe kamikaze de a acte de... "laşitate", de "neloialitate" - şi de "terorism"! Acum iată-i şi pe anglo-americani confruntaţi cu aceeaşi armă "laşă, neloială": sinuciderea-kamikaze. Drept care au preluat şi "vocabularul" prin Wolfowitz, Fleischer, Kagan, Perle...

Luni 31 martie 2003

Ieri, la o dezbatere televizuală mi-a re-sărat inima surprinzătorul Dominique Moisi, pe care îl bănuiesc, în continuarea a fi evreu - dar dintre cei cu-minte (ca Pierre Hassner, compatriotul nostru) - şi care, calm, fără să ridice glasul, mereu zâmbind, i-a calificat pe "ideologii Pentagonului: Wolfowitz, Perle, Rumsfeld" de... "bolşevici"! Fiindcă "vor să transforme lumea pentru binele omului, cu ajutorul şi cu sângele omului - împotriva omului". Am aplaudat mental formularea.

Atacurile împotriva lui Rumsfeld se înteţesc în America. Dar aici nu mai merg în sensul dorit de mine, adică să-l trimită

pe el şi pe ai lui la plimbare şi să găsească o altă cale de a-l rezolva pe Saddam - fără a-i martiriza pe irakienii şi aşa martirizaţi de propriul... Saddamescu. Da de unde! Militarii critică "doctrina Rumsfeld", tocmai pentru că... este prea moale! Şi-a imaginat că, fără suficiente trupe la sol, doar cu teroare aeriană, va rezolva problemul! Ei bine, nu!, bat ghinărarii cu pumnul în masă. La război - ca la război, sunt necesare trupe, multe trupe! Drept care vor mai veni încă vreo două sute de mii de oameni... Ne-am pricopsit!

Powell are activităţuri. Prima, după o tăcere de... un război întreg, a fost, participînd la Comisia Israelo-Americană să-i asigure pe israelieni că "USA va dezarma în curând pe Saddam" şi astfel pacea va pogorî peste Orientul Apropiat... Ca să profite şi el de reieşirea din tufiş, a repetat acuzaţia-neputinciosului la adresa Siriei (că furnizează Irakului nu ştiu ce tehnologie militară), cum făcuseră, acum câteva zile - şi tot (exact) într-un moment în care întâmpinau, pe front, "mari dificultăţi trecătoare", acuzîndu-i pe ruşi - cam pentru acelaşi lucru. Doamne fereşte, nu mă aventurez până la a zice că Rusia şi Siria, aceşti alţi monştri totalitari şi ei înşişi ocupaţionişti (n-am uitat deloc tragedia Libanului), însă pârele (de la: pâră) americanilor prea aduc a pâre de adolescenţi, chiar de copii...

Tot ieri am avut o altă surpriză plăcută - din păcate incompletă, fiindcă tot zapînd (ca americanul...), am nimerit pe un sfârşit de intervenţie a israelianului Michel Warschawski (sper că i-am scris corect numele), unul dintre acei evrei - mai ales israelieni! - care nu se dă în lături de a-i critica pe consângeni, pe concetăţeni, acuzîndu-i (în ultima lui carte - ?) de rasism, de terorism, de politică de apartheid... Şi eu care mă dădeam mare, fiindcă formulasem aceleaşi... reproşuri (şi încă altele), însă mie-mi dă mâna: nu sânt evreu, nu locuiesc în Israel, deci nu mă aflu la îndemâna scuipaţilor, huiduielilor, ameninţărilor (anonime, cu moartea) - ca el. Iată că există şi evrei neisterici, avînd curajul de a rosti-scrie adevărul. Slabă nădejde să ia o asemenea hotărîre eroică ai noştri: Volovici, Shafir, Oişteanu, Cornea (tatăl şi fiul), Radu F. Alexandru, S. Damian, Norman Manea, Codrescu, Corbea... Fiindcă ei sunt mai asimilaţi decât pretind: laşitatea românească i-a românizat...

Înapoi la kamikaze: apariţia acestui "fenomen" i-a speriat pe americani şi presupun că şi el a contribuit la "pauza pedestraşilor". Şi doar ei - de americani, în continuare, vorbesc - sunt singurii din lume care au avut de înfruntat "bombele

zburătoare sinucigașe" în Războiul Pacificului. Dar cum americanii nu sunt doar ruși ci și... români, au uitat! Că așa-i omu': uitătoriu. Dar americanii, ca singurii și cei mai îndârjiți susținători ai Israelului, ar fi trebuit să fie măcar atenți la ceea ce se întâmplă de doi ani în Israel: disperați, Palestinienii se sinucid, ucigînd.

Desigur, marii curajoși israelieni care au luptat totdeauna, fie din interiorul unui tanc, fie de sus, din avion, i-au calificat pe acești tineri (numai tineri) drept: "teroriști" - cum altfel, evreul, om al Cărții, deci mânuitor abil al cuvântului, în momente de panică (sau doar de contrariere), uită "cuvintele", rămânînd doar cu cele elementare - printre acestea: antisemit, fascist, terorist.

Americanii, față cu tragedia de la 11 septembrie, au avut un comportament imatur, ilogic, amnezic. După stupoarea pricinuită de distrugerea unor simboluri ale națiunii lor și după moartea atâtor inocenți, reflexele lor mentale au fost - rezum:

- «Doamne, de ce m-ai pedepsit chiar pe mine, care sânt atât de bun, frumos, drept, harnic, generos - și n-am făcut nimănui, vreodată, rău?»

- «Teroriștii arabi ne-au atacat, în mod laș - trebuie să-i atacăm și să-i distrugem pe arabi!» - să fie re-citit primul discurs al președintelui Bush, acela care a dat semnalul unei contemporane cruciade (atunci doar creștine - cu timpul a devenit doar-evanghelico-sionisto-americane).

Este adevărat, există adânc înrădăcinată în mentalitatea și în vocabularul anglosaxonilor (mai vârtos în a/l/ americanilor) credința că o nenorocire, fie ea și "naturală", l-a lovit numai pe el, american pios și generos. Nici după un an de doliu americanii nu au fost în stare să se întrebe:

«Care vor fi fost motivele - sau măcar pretextele - pentru care "arabii" ne-au atacat, la 11 septembrie?»

Dacă ar fi fost de bună credință - n-au fost - și-ar fi adus-aminte (dar nu și-au adus: ei sunt structurali amnezici privind răul pricinuit de ei înșiși), ar fi înșirat câteva "pretexte" - numai cele în care lezați fuseseră arabii și musulmanii:

- Războiul Golfului (1991): atacarea unui stat arab (Irakul), multă vreme susținut de ei împotriva Iranului, înarmat, dotat cu... arme de distrugere în masă (antraxul); îndemnul la răsturnarea regimului adresat șiiților din sud, kurzilor din nord - apoi, când aceștia se revoltaseră: abandonul fără scrupule mâniei criminale a lui Saddam;

- Afganistan: americanii i-au susținut, înarmat pe talibani, însă când au apărut antitalibanii lui Massud, nu și-au schimbat

opţiunile, i-au lăsat pe fanatici să distrugă ţara, să o retrogradeze în cel mai îndepărtat ev mediu; şi-au schimbat... părerile abia după asasinarea lui Massud (se vorbeşte: cu, măcar, consimţământul CIA);

- Palestina - în care americanii poartă vinovăţia complicelui: din motive egoiste, de "strategie", dar şi în permanenţă duşi de căpăstru de lobby-ul evreiesc, au fost totdeauna de partea Israelului - stat rasist, terorist, exclusivist, expansionist (vezi Libanul, vezi Siria), anti-arab, anti-goi, anticreştin, posesor de arme de distrugere în masă, printre ele, cea nucleară.

Iar acum s-au speriat (corectez: a intrat în panică Atotputernica Americă), fiindcă un irakian - deci un membru al comunităţii agresate, invadate de ei, de americani - a recurs la arma săracului şi a disperatului: sinuciderea-uciderea (kamikaze).

Aşa cum, protestase, invocînd "demnitatea prizonierului de război" şi Convenţia de la Geneva, când irakienii arătaseră chipurile soldaţilor americani captivi - dar înainte, când ei făcuseră exact acelaşi lucru, nu exista nici "demnitatea prizonierului", nici Geneva - acum zbiară ca din gură de şarpe, acuzînd Irakul de... terorism! Până una-alta, America a invadat Irakul şi nu invers; până una-alta, Irakul este distrus de bombardamentele americane - nu invers.

Dacă este vorba de "terorism", apoi Saddam îşi terorizează, de decenii, propriul popor, însă până în 1990 (invazia Kuwaitului - deci, mereu, mereu: petrolul...) Americanilor puţin le păsa de poporul irakian, îi interesa "contragreutatea" Iranului; dacă este vorba de terorism, americanii trebuiau să belească ochii la protejatul lor, Israelul, care, din 1948 exercită un terorism de stat împotriva băştinaşilor.

De ce nu s-au aplecat mai întâi asupra adevăratei probleme a contraterorismului islamic - cea care a provocat tragedia de la 11 septembrie? De ce i-a lăsat - ba chiar a încurajat (nemaivorbind de finanţat şi de înarmat)- pe teroriştii aflaţi deja în vizorul Tribunalului Internaţional, ca Sharon, să "rezolve" el cu tancurile, cu rachetele, cu închiderea-în-sârmă, iar de la o vreme, fără nici o ruşine, să ridice Zidul Ruşinii Ierusalimului - de ce? Fiindcă americanii şi israelienii fac schimb-de-experienţă: israelienii au învăţat de la americani cum se tratează "indienii" localnici: îi masacrezi, pe supravieţuitori îi bagi în rezerve; americanii au învăţat de la israelieni cum anume se tratează arabul: cu "umorul" rasist al lui Kissinger, cu nesimţirea Albrightei - după doctrina "gânditorilor" Rumsfeld, Perle, Wolfowitz, Kagan, Frum, Fleischer...

Terorismului american militar, obraznic, terifiant (nu a fost botezată campania și "Libertate pentru/în Irak", dar și: "Șoc și teroare"?), i s-a răspuns cu mijloace "locale": kamikaze.

N-ar fi mai înțelept ca americanii și auxiliarii englezi (ce au devenit strămoșii: argați, băieți de alergătură...) să-și ia jucăriile ucigașe, să se întoarcă la casele lor, ca să nu le mai plângă mamele, nevestele, surorile, logodnicele? Nu au ce căuta Americanii acolo, pe pământurile Mesopotamiei, leagăn al civilizației veche de 6.000 ani, unde s-a inventat scrisul și de unde a pornit revoluția culturală de... domesticire și cultivare a grâului, loc de naștere al lui Avram/Ibrahim..., stră-strămoș nu doar al lui Wolfowitz, dar chiar și al lui Saddam...

În legătură cu asta: UNESCO a trimis încă înainte de război la Washington lista și harta siturilor arheologice (sute!) de valoare care nu trebuiesc bombardate. Americanii au răspuns, abia acum, mulțumind pentru indicațiile-prețioase, ei neavînd "asemenea informații"; totodată au cerut lista-harta muzeelor din Irak ce trebuiesc "evitate"... Din păcate, pentru unele (din Bagdad, Bassra, Kirkuk) e prea târziu. Dar au mai rămas Uruk, Nimrud, Ur, Umma, Addabad, Nineveh, Babylon...

Ce-ar fi să se întoarcă soldații americani la ei acasă (în fine, pe pământul triburilor "indiene" masacrate)?, acolo să pună mâna pe carte, să se instruiască măcar cât un "vechi-european" de 10 ani? Și să se prezinte la anul - cu lecțiile făcute.

Fiindcă, orice ar zice ei despre ei înșiși: în ultima jumătate de secol nu au câștigat nici un război: ba da: cel împotriva formidabilei, terifiantei Grenade..., a fost umilită în Cuba (dacă tot erau ei în căutarea unui dictator de răsturnat, a unei țări de democratizat, să fi început cu Fidel Castro!), în Vietnam... - să nu invoce Iugoslavia, nici Afganistanul, acolo nu au luptat, doar au dat cu boamba. "În mod uman". Și nesfârșit de "preventiv".

Ar fi ultima zi de război: a 12-a.

Iar mâine (1 aprilie! bancul-prost al Securității: ultima arestare a mea datează de atunci - în 1977), aș începe, nu doar o nouă lună de jurnal-foarte-intim, dar și o nouă viață.

APRILIE

Marţi 1 aprilie 2003

Ieri am primit Jurnalul Literar, ian.-febr.-mart.

Azi trimit multe (14) plicuri cu Jurnal Martie 2003 şi "Un fals..."

Sânt obosit (de război), nu mai notez nimic despre el. În fine: aproape nimic.

Miercuri 2 aprilie 2003

Mă doare capul, mă doare sufletul. În Irak e ceea ce se cheamă: război - lacrimi, suferinţă, sudoare, sânge, pişat. Susţinătorii francezi ai războiului (puţini) ar fi trebuit să-l re-citească pe Céline. Ai noştri ca brazii să-i citească pe Cezar şi Camil Petrescu, pe Rebreanu. Între două rele (închisoare comunistă, război) nu ştiu ce aş "alege". Fiindcă eu nu aleg între două rele, nu cunosc adversativul sau (pe care îl stăpânesc ai mei compatrioţi cei care, în 2000 şi-au pus hamletiana întrebare: «Iliescu sau V.C. Tudor?»). Eu le bag în pizda mamelor lor pe ambele-două (alternativele) - şi iar am citat din nemuritorul Săraru!

Bine bine, insistă prietenii (puţini, dar care-mi vor numai binele), ce vrei tu? Dacă nu vrei război înseamnă că-l vrei pe Saddam! Înseamnă-că eşti un bou, tu! Ce-am ajuns! Gândirea de beton (nearmat) comunistă se transmite urmaşilor, urmaşilor, urmaşilor... Ce faci, ca s-o... extirpezi? Extirpezi prin suprimaţiune urmaşii?

Am obosit să-i critic pe americani. Îi descopăr din ce în ce mai troglodiţi: din informaţiile despre război, reiese că ei, de la Bush până la ultimul soldat sunt nişte bieţi juncani şi că nici măcar război nu ştiu să facă, se cred, în continuare, în plin joc video. Trei sferturi din "colateralele-amice" (americanii îi omoară pe... englezi) se datorează analfabetismului ostaşilor (nu doar infanterişti, ci şi piloţi de elicoptere Cobra) americani, care n-au fost capabili să recunoască profilul unui tanc englez, pentru a-l deosebi de unul irakian - şi trag! Şi-i omoară pe aliaţi! Au fost trimişi ca să... libereze o populaţie, dar ei nu au nici o idee despre acea populaţie: percheziţionează (corporal) femeile, când nici în închisoare o deţinută nu e percheziţionată de un bărbat! Apoi: s-au speriat atât de tare de kamikaze, încât mitraliază tot ce mişcă, vorba clasicului: râul, ramul - aşa au făcut cu un microbuz plin de femei şi copii, iar un general, după ce a minţit că americanii "trăseseră mai multe salve de avertisment", a motivat astfel:

«Băieţii noştri au fost derutaţi de faptul că maşina era condusă de o *femeie - nu erau obişnuiţi cu aşa ceva...»* - idioţenie (cu grad de general) care nici nu merită discutată.

Tragedia (una dintre ele): criticarea lui Rumsfeld şi a "doctrinei" sale nu înseamnă înlocuirea ei cu una... civilizată, ne-oarbă, ne-troglodită (era să spun: ne-americană), ci din contra: înăsprirea atacurilor - mai ales a bombardamentelor-la-întâmplare.

De ieri, de când Saddam nu a apărut la conferinţa de presă anunţată, tot sper că a fost ucis, dracului, ca să se oprească măcelul. Fiindcă eu altă soluţie nu am. Eu nu dau soluţii cu sau. "Soluţiile" mele sunt negative, eu îmi dau cu părerea despre ce nu trebuie să se facă, despre ce nu e frumos, bine, sănătos - să se facă, eu sânt un negaţionist, un destructiv, constructivii să ridice mâna şi să-şi susţină "soluţiile".

Joi 3 aprilie 2003

Altă zi - friguroasă: de dimineaţă: 3 grade.

Am de gând să mai scriu câte ceva despre război, dar după ce voi termina de verificat Jurnal ian-mart.

Am terminat. Sânt însă atât de obosit, încât las pe mâine. Cine ştie, poate până atunci se termină războiul!

Aveam de gând să scriu despre războiul din Vietnam şi despre armele de distrugere în masă folosite de americani - cei care îi acuză pe alţii de deţinere, ei însă le-au chiar folosit, cum fac în clipa de faţă, în Irak, cu bombele-cu-fragmentaţie (traduc după franceză, neştiind cum li se zice în româneşte). Ieri au nimerit într-o creşă, într-un târg internaţional. La reproşul unei organizaţii umanitare, americanii - oneşti, nevoie mare - au răspuns că da, ieri au folosit arma "pentru întâia oară - dar numai împotriva militarilor" (or chiar ei se plângeau că militarii irakieni s-au amestecat cu populaţia!).

Aveam de gând... Numai că m-a fulgerat durerea în mâna dreaptă. S-a umflat, mă ustură-mănâncă între inelar şi mic; am dat cu alifie chinezească, din cea cu eucalipt - probabil e nevoie de timp ca să pătrundă în adânc.

Scriu cu mare dificultate, dar pot scrie, clapèz cu arătătorul mâinii drepte. Şi iar mă gândesc la Eliade. El, scriitor cu stiloul...

Vineri 4 aprilie 2003

Că tot nu pot folosi mâna la gândit, o pun la copiat - întregul număr din Le Nouvel Observateur este copiabil-citabil, în frunte cu editorialul lui Jean Daniel, acest fioros evreu antisemit şi antisionist - din care extrag doar...:

"Consilierii radicali ai preşedintelui american nu au înţeles (şi, din cauza ideologiei lor nu puteau înţelege) că un război împotriva lui Saddam, dacă ar fi trebuit angajat, nu putea fi [realizat] înainte de a fi impusă pacea în Orientul Apropiat" (s.m.).

"Sântem obligați să constatăm că tragedia poporului palestinian cristalizează, federează și islamizează toate furiile, toate mâniile, toate tentațiile vindicative. Încetul cu încetul solidaritatea cu palestinienii a fost însoțită de ură împotriva tuturor aliaților Israelului și adeseori contra evreilor și contra americanilor".

"Omul care poartă responsabilitatea libertății date lui Sharon de a nu negocia, de a nu aplica plan(urile) Mitchell-Tenet, de a nu fi cerut retragerea coloniilor [noi] și de a nu fi făcut propuneri politice, este George Bush (s.m.). În ziua în care Bush și Sharon nici măcar nu s-au ostenit să examineze o propunere de pace globală făcută în numele arabilor de către prințul saudian Abdallah, lumea a înțeles că nu mai există speranță: cei doi împărtășeau o nouă definiție dată terorismului și o viziunea tot atât de nouă a unei reconfigurații a Orientului Apropiat (s.m.). În clipa în care Ben Laden, Arafat și Saddam au fost puși în aceeași oală de către guvernul american, a fost ușor să se prevadă că [americanii și israelienii] vor face să dispară moderații din ambele tabere și deasemeni că dimensiunea religioasă a războiului american în Irak va ieși în prim-plan".

Acestea au fost rostite - pe hârtie - de Jean Daniel care, până acum o jumătate de an rostea, dacă nu contrariul, atunci... numai jumătatea de adevăr convenabil evreilor.

Eu mă pot lăuda că așternusem pe hârtie aceste adevăruri cu mult înainte, însă adevărul: scrisele mele au fost publicate în revista de la Chișinău, Basarabia, au apărut în volum, în editura Jurnalului literar (octombrie 2002), după ce, fragmentar, Săptămâna Roșie a apărut în Vatra și în Viața românească, dacă vor fi fost citite de mulți purtători de pene (vorbesc de cele de-scris, nu de cele de-nfipt-în-cur), niciun mândru-român, altfel patriot-foc, nu a semnalat măcar apariția acestora (de România literară nu mă mir, ce să te aștepți de la patrupedeștri ca Manolescu, Ștefănescu, Dimisianu?- și nu mă mai mir nici de Convorbiri literare). Fiindcă și cu asta se măsoară curajul la român; și asta spune dacă a existat - dacă este verosimil să fi existat - o... rezistență-prin-cultură la scriitorul român:

Când face publicistică (adică "politică", pe care el declară că o detestă), condeierul este obligat să spună adevărul. Nu doar despre cenzura fioroasă care îl chinuise pe el (personal...), autor de scrieri geniale, nepublicate, nu doar despre unii-comuniști care nu avuseseră norocul să cadă tot în picioare după "revoluție", deci nu sunt protejați de tinerii-comuniști, ci și adevărul istoric, dovedibil cu documente, atunci când îți dai silința să le citești - fiindcă ele există - atât despre americani, cât și despre evrei. Însă românul, el "iubește adevărul" numai dacă lui ("personal", re-vorba poetului Plau cu Bou) nu-i cauzează (cum le-a cauzat lui Manolescu, lui Liiceanu, lui Tudoran

care, intrînd în vorbă nepoftiți, s-au speriat de replicile evreilor și au tăcut - și tot tac, de să tot fie vreo trei ani de-atunci - și dacă cinci?)... Ca, de pildă, "adevărul" despre comuniști răzbătut din bancurile lui Mircea Crișan, spuse, anual, la Europa liberă... Ca, de pildă adevărul rostit de jurnaliștii tot de la Europa liberă - adevăr adevărat, însă... fără (nesfârșite) primejdii - ca să fac o trimitere... literaro-morală și la M.H. Simionescu. Dacă masele largi de cetățeni se mulțumesc cu asemenea "adevăruri" - să le fie de bine meselor, să continue a-și crește odraslele în cultul acelorași valori: ale eternului rob; dar că scriitorii - încă o dată: cei care au ieșit în piața-mare a publicisticii - nu arată minciuna, răul cu vârful peniței, ci, din contra: nu-arată (răul, minciuna) - asta este cu adevărat grav. Pentru că, chiar după 14 ani de la 89, românii se află, mental, cu alți 14 (total: 28) ani în urmă.

S-a înțeles: nu am pledat pentru cărțile, pentru textele mele, cerînd, cerșind să fie luate în seamă, ci am arătat încă o dată (mai era nevoie?), nu cât de cultivați - nu sunt! - nici informați, nici țiutori de minte sunt condeierii români, ci cât de "curajoși": atât de tremurici, încât nici să mă atace (fie și fără argumente, m-am obișnuit) nu îndrăznesc: ei, da și "să se spună" că au luat în seamă antisemi- tismele lui Goma?

Le Nouvel Observateur nu se rezumă la editorialul lui Jean Daniel. Săptămânalul - filosemit! - publică încă 42 pagini adunînd 20 alte articole: analize, comentarii despre Irak.

Unul dintre ele (semnat: Philippe Boulet-Gercourt) se ocupă de prietenul-omului Donald Rumsfeld și începe astfel:

"Ca toți «șoimii» [opuși «porumbeilor»], șeful Pentagonului a luat dorința drept realitate: «regimul lui Saddam trebuia să se prăbușească fără întârziere!» (...) Nu a fost așa, iar generalii îl acuză pe ministru că a vrut să ducă un război cu preț-redus".

"În vacarmul războiului, căderea lui Richard Perle, «Prințul Tenebrelor» a trecut abia observată, oricum, nu a făcut pagina întâia a jurnalelor. A căzut nu din cauza ideologiei, ci din a necinstei: continuînd a-l consilia pe Rumsfeld, Perle câștiga bani... consiliind și o intreprindere de telecom" [se face trimitere la alt articol din revistă].

Deci Rumsfeld impusese (și promisese) "un război scurt, fiindcă regimul Saddam se va prăbuși ca un castel de nisip";

Vicepreședintele Dick Cheney - altă lumină a moralității - și el, prevedea: "soldații irakieni nu se vor bate";

Generalul Myers, șeful statului Major: "un război scurt, scurt"...

După trei săptămâni militarii au ridicat capul și l-au arătat cu degetul pe Rumsfeld - ca "inventator al războiului cu preț redus" și mai ales al neinformării lui Bush de avertismentele CIA (sic!).

Pe mine mă interesează mai puțin, aici - chiar deloc - cearta lor,

ci cauza lui (a războiului). Să zicem că pe Ben Laden, Răul Răilor, l-au pierdut pe drum - dar "armele de distrugere în masă"? (nu sună bine în româneşte, nu am la îndemână traducerea în dâmbovițească). Că acum apare la lumina zilei ura pe care militarii i-o poartă lui Rumsfeld şeful războiului - să i-o poarte sănătoşi, mănânce-se între ei până vor da de măduva oaselor. El însă rămâne vinovat că, dimpreună cu Perle, Kagan, Wolfowitz, Kristoll, Feith, l-au isterizat pe Bush, l-au condiționat, împingîndu-l să pornească un război din care America ar câştiga faima de Imperiu Mondial, iar Israelul ar câştiga teren liber pentru bravii declarați-evrei din Simbirsk, ba chiar şi de la Simferopol - în urma alungării tuturor palestinienilor din Palestina lor.

Cu această ocazie aflu şi cine (şi cum) a avut inițiativa "Scrisorii de la Vilnius" - cea pentru care România, vai, are să mai aştepte la poarta Europei: preşedintele "Comitetului pentru Liberarea Irakului" - ce denumire generos-pompieroasă!: Bruce Jackson fost vicepreşedinte al concernului aeronautic militar Lockheed... Nostim, nu?

Toți cei numiți până acum - în frunte cu Bush - au fost, sunt, vor fi extrem de strâns legați de intreprinderi care fac bani - de obicei direct, indirect, dacă ne gândim la petrolistul Bush - pe seama înarmării şi pe a folosirii armelor.

Cât despre interesul acestui porc de câine (Bruce Jackson), atât în "liberarea Irakului", cât şi în câştigarea de partea campaniei pentru un război în Irak a țărilor...nu-i aşa, strict învecinate cu Irakul, amenințate de Saddam - le înşir, ca să nu se uite: Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, Cehia, Slovacia, Ungaria, România, Bulgaria (au ieşit numai 9, deşi se zicea "Scrisoarea celor Zece"- o fi fost şi Macedonia?) nu mai este nevoie de demonstrații la tablă. Fiindcă, în ciuda declarațiilor tovarăşilor activişti-kaghebişti că ei iubesc America, "motorul" a fost/este numai şi numai spaima, intrată în oase, de Rusia.

Sâmbătă 5 aprilie 2003

Nu-mi era destul cu mâna bolnavă, de ieri m-au apucat iar amețelile care m-au chinuit măcar o dată pe an, de când locuim aici (din 1995). Dar nu din cauza acestor hibe nu am notat că ieri, 4 aprilie, s-au împlinit 59 ani de la Marele Bombardament American al Bucureştiului.

Întrebare prostească:

«Cum se vor fi simțind muzicienii invitați să participe la Festivalul (anual) de la Ierusalim - ştiind că jumătate din populație "locuieşte" în lagăre?»

Prostească, mai întâi, pentru că locul festivalului sau concertului ar fi putut fi: Moscova (după 1920), Berlin, după 1933, Bucureşti, Praga, Budapesta, Varşovia - după 1944, adică: toată lumea - cu excepţia muzicienilor - ştiind bine că populaţia, deci auditorii trăiesc în robie...;

Prostească (întrebarea) fiindcă, în al doilea rând - dacă nu în primul - muzicienii pot răspunde, şi nu se sfiesc să o facă în două puncte, astfel:

«Eu fac artă - nu politică; apoi: concertînd în aceste "locuri", le aduc oamenilor un strop de lumină, de culoare, de frumos, de consolare - să fie oare puţin lucru?»

Cum să fie - oare - puţin lucru? *Ba chiar mult, mare, nemăsurabil* - lucru. Cum să nu fi adus (lumină, consolare) un Yehudi Menuhin - la Bucureşti - de pildă?

Însă dacă un Menuhin venea la Bucureştiul ocupat de ruşi, de rusificatorii locali, în teren familiar lui - în sensul legăturilor sufleteşti, ca elev şi ca protejat al lui Enescu - aducînd o rază de lumină în România strivită de bolşevism, şi nu doar fericiţilor care aveau bilete la Atheneu, dar şi celor care-l ascultau la radio ori citeau despre concert şi se consolau: «Nu ne-au uitat Americanii...»; apoi cu legături făcute de el însuşi, prin frecventarea lăutarilor, întru iniţierea în cincimi de ton... şi a luthiştilor cărora le comanda o vioară-două, mă întreb, în continuare, dacă un personaj de o asemenea dimensiune... umană (cunoscute fiind generozitatea lui, disponibilitatea - şi materială - pentru uşurarea dificultăţilor-trecătoare în care se aflau prieteni sau doar colegi de muzică), avea măcar un strop de disponibilitate pentru o întrebare - prostească, conced - ca aceea cu care am început.

Cu toată dragostea de muzică, cu toată admiraţia pentru cei care o materializează (desigur, vorbesc numai de interpreţi, preponderent instrumentişti), îmi răspun în locul lor: nu.

Probabil pentru că... Să încep cu de-ce-nu:

Fiindcă "meseria" lor de violonist, pianist, violoncelist, flautist... i-a acaparat viaţa întreagă: în copilărie nu s-au jucat, în adolescenţă nu au făcut prostioare, în tinereţe nu au cunoscut ceea ce cunoşteau congenerii. Exerciţii, exerciţii, exerciţii, nu mai aveau timp de citit - decât ziarul, la closet - fiindcă muzica era Stăpâna lor. Şi a rămas.

Deci, ei nu pot avea un asemenea gând a-muzical, contra-cultural, anti-artistic, precum: «Ştie el/ea că jumătate din populaţia Israelului, unde concertează, trăieşte - în acest mileniu III - între sârme?»

Pentru că... ei nu gândesc. Nu, nu: muzicienii nu gândesc; ei nu obişnuisc... Gândirea, la un muzician, este adânc nocivă: îl tulbură, îl

scoate din muzică - îl strică. Muzicienii sunt buni, sunt mari, sunt inegalabili, tocmai pentru că sunt educaţi, crescuţi, învăţaţi să nu care cumva să gândească! Căci gândirea, la un muzician, cauzează!

Şi de data asta eram gata să abandonez povestea, s-o las neterminată. Poate că nici nu merită să fie continuată - de aceea o rezum:

Să admitem că artiştii - în fruntea lor muzicienii - au circumstanţe atenuante (ca la tribunal) când vine vorba de insensibilitatea, de nesimţirea lor faţă de durerile trăitorilor din jur. La urma urmei să acceptăm că "materia" lor nu este cuvântul - cel care spune adevărul - şi că arta lor, sublimă, nu are a face cu adevărul, cu binele, doar cu frumosul;

Dar mânuitorii cuvântului?

Atunci când un Thomas Mann a avut slăbiciunea să cedeze iubirii pentru propriile cărţi traduse în ungureşte, în Ungaria comunistă, a provocat un scandal monstru; când acelaşi monument al literaturii - şi al moralei - s-a lăsat ameţit de dragostea pentru frate-său, Heinrich şi a acceptat un premiu al RDG - la fel.

Pe când un "artist"...

De asta spun că scriitorul (nu autorul de cărţi!) este orice - dar nu "artist" - la artist simţul moral este - normal - absent. Or morala se exprimă numai prin cuvânt, cel de origine sacră.

Dintre scriitorii de limbă română evrei şi care măcar au călătorit în Israel, dacă nu au chiar locuit, să existe măcar doi inşi care să fi acceptat ceea ce sigur au văzut: mizeria materială, umilinţa în care trăiesc palestinienii, din 1948? Într-atât să fi suferit ei înşişi, ca evrei în România (vorbesc numai de cei din România), încât nu mai rămâne loc în conştiinţa lor, dacă nu pentru compasiune, atunci pentru acceptarea adevărului, anume că băştinaşii au fost alungaţi de pe pământul lor, iar cei care au rămas locului sunt robi în propria ţară? Să accepte ei, evrei, adevărul: evreii au faţă de palestinieni un comportament inadmisibil, inuman - criminal, bestial - ca faţă de ceilalţi goi, începînd de la Marea lor Revoluţie din Octombrie - în Rusia, după 17 septembrie 1939 în ţările ocupate şi bolşevizate - mai corect: enkavedizate...?

Doctrina sionistă i-a învăţat pe evrei că "Palestina" este un loc gol, pustiu, netocmit (ca în Geneză) şi că rolul şi rostul lor: să facă-din-nimic un pământ roditor; pentru ei înşişi - dar numai pentru ei. Chiar după ce au dat cu ochii de "pustiul" Palestinei, evreii nu au acceptat ce vedeau: că acel pământ era locuit de oameni, întâmplător veri ai lor, după Sem (deci şi ei semiţi!), că existau livezi, lanuri, izvoare, flori. Ei însă au negat mental realitatea, iar material au distrus-o - pentru a nu-şi contraria utopia: "Palestina este un loc pustiu, necultivat şi care ne-a aşteptat două mii de ani pe noi, să venim, să-l facem din-nou"

Cum se va fi numind boala sufletului care neagă realitatea din afara individului (şi a comunităţii)? Mi-am dat răspuns la această întrebare atunci când l-am văzut-auzit pe filosoful Finkielkraut (pe care îl cunoşteam de decenii şi îl preţuiam pentru fineţea analizelor, dar şi pentru "toleranţa" sa, de pildă: «Să recunoaştem: chiar şi neevreii pot lucra la France Culture...» - era în legătură cu "scandalul Renaud Camus) vorbind despre "problema demografică a Israelului": deşi tremura din toată fiinţa, gata-gata să facă o criză de epilepsie, se simţea (asta era *neliniştitor*): omul vorbea despre un eveniment din trecut, despre ceva ce se desăvârşise demult, el îl doar rememora... Evenimentul, "istoria" aceea era, *prin transformarea viitorului dorit în trecut*... rezolvarea demografiei la israelieni, adică "curăţirea, /-enia etnică" (termen folosit de prietenul şi tovarăşul său de idei, Kouchner - pentru alţii, de pildă pentru bosnieci, pentru kosovari, însă lui, filosof de meserie, nici prin gând nu-i trecea să aplice *aceeaşi sintagmă* palestinienilor de sub ocupaţia israeliană).

Cunosc un singur evreu care a locuit o vreme în Israel: Mihai Shafir. Până acum vreo zece ani eram în relaţii bune; înţelesesem că nu se simţise "acasă" în Israel, "din pricina ideilor mai degrabă de stânga". Or, "ideile de stânga" la noi, europenii, sunt ideile generoase, de dreptate, de egalitate, de libertate (mai greu: de fraternitate). Pentru că Shafir vorbise la un moment dat şi de "pacifismul" său, am dedus că, din moment ce se declară împotriva războiului în general, este şi împotriva războiului permanent pe care-l duce statul Israel împotriva palestinienilor. Va fi fost - cândva. Eu însă nu am citit nimic în acest sens semnat de el - dar nu tot ce nu am citit eu nu a fost scris. Mă supără însă militantismul lui din ultimii zece ani. S-a prefăcut (peste noapte?) în "vânător de fascişti" (români, se înţelege, cu tot ce presupune termenul "fascist român" ca incorectitudine lingvistică şi rătăcire logică). Am fost mirat, apoi indignat că el fusese printre primii care, în presa din ţară, la microfon, pe internet a dat semnalul istericei campanii din 2000 "împotriva fascismului şi antisemitismului care ameninţă România"- şi care prea îl viza doar pe V.C.Tudor, ca să nu fie o grosolană manevră securistă profitabilă lui Iliescu. Fireşte, Corul Armatei Roşii de la Bucureşti a cântat pe şaişpe voci, iar entuziasmul revoluţionar a contribuit la victoria Binelui: Iliescu.

Tare aş vrea să citesc, sub semnătura lui M. Shafir (şi a lui Volovici, Oişteanu, A. Cornea, S. Damian, Cosaşu, Ianoşi,) măcar un text în care să fie luată "poziţie" împotriva... (dacă tot nu au suficiente cuvinte, să le folosească pe *cele la îndemână*)... "*fascismului*" statului Israel în chestiunea palestinienilor. Şi, pentru că tot au adus vorba, să atingă şi arzător-actuala problemă a terorismului în general, în special a terorismului de stat exercitat de Israel împotriva

autohtonilor ne-evrei ajunşi a fi băgaţi în sârme în propria-le ţară.

Şi pentru că o dată şi-o dată tot vor trebui evreii noştri să vorbească şi de Basarabia şi de Săptămâna Roşie (de ce voi fi atât de optimist?; şi atât de generos?; îi cred chiar atât de inteligenţi? atât de... creştini?), să abordeze şi "fascismul" exercitat de evrei în Basarabia şi în Bucovina de Nord, ocupate începînd din 28 iunie 1940 - apoi în restul României după 23 august 1944.

O stare de nemulţumire m-a stăpânit astă-noapte: m-am visat, ca de obicei, în România, dar ca de neobicei, am constatat:

«Mi-a devenit, nu doar străină - ci ostilă...»

Nu ţin minte de unde scosesem asta, fiindcă nu era vis cinstit, cu personaje, cu întâmplări - ci o stare. Starea.

Mă doare mâna, mă doare sufletul - mă doare starea.

Şi-apoi, român fiind: de ce să scriu azi ce pot să nu scriu mâine?; săptămâna viitoare, după ce se va pune pace (între două dobitoace)?

Duminică 6 aprilie 2003

"Tristă Duminică...", *vorba cântată a prietenului nostru, de* veacuri, ungurul de serviciu.

Nimic notabil.

În afară de mâna dreaptă dureroasă şi de ameţeli tot mai severe.

Sper că de mâine, luni, să am o altă viaţă mai puţin foarte-grea.

Luni 7 aprilie 2003

Se pare că americanii au intrat în Bagdad - chiar în palatul saddamenţial.

Iar eu - înainte de atacul americanilor - am căzut în groapa îndoielii privitor la jurnal. E bine ce fac? E rău? E, cum? E - nu ştiu.

Marţi 8 aprilie 2003

Sfârşitul războiului este aproape.

Am dedus asta din "atitudinea" lui Bush sosit la reşedinţa ospeţială din Irlanda de Nord. Cu mâna stângă adânc vârîtă în buzunarul - totuşi, stâng...- al pardesiului (să-şi fi muşcat degetul pe care şi-l suge încă?), cu dreapta împărţind bătăi amical-protectoare pe umerii englezilor - chiar şi pe ai englezoaicelor. Asta vrea să spună - în tradu-cerea mea: oricâte eforturi ar depune Blair şi ai săi "vechi europeni" de a face ca ONU să reintre în... the game (apud Bush), nici

el (Blair) nu mai face parte din Club (iar dincoace l-am citat pe perla de Perle, vizîn- du-l pe Chirac). Pe româneşte: «Noi am pornit războiul, noi l-am dus, noi l-am câştigat, prada e a noastră! - voi reparaţi stricăciunile».

Dealtfel a şi fost prezentat generalul Jay Garner, guvernatorul Irakului (nu "viitorul", ci actualul! - actual de un an de zile): un reprezentant - şi el - al concernului armamentului şi în acelaşi timp (contrariul ar fi fost de mirare) "foarte legat de Israel".

În acelaşi timp Condolezza-feblezza noastră a dat o fugă până la Putin să-l asigure de prietenia indefectibilă a lui Bush, în ciuda vânătorelii la care s-au dedat ai ei la adresa (ca să zic aşa) ambasadorului sovietic (aşa!) în Irak. Iar Putin a primit cu drag cuvintele transmise (vorbesc la trecutul-anticipat...), deci vor putea, de astă dată numai ei, doi-tâlharii, chinezul fiind lăsat de-o parte, pentru zile negre, să ducă dimpreună "lupta împotriva terorismului".

A propos de terorism: vecinul lui Bush, Castro a profitat (ca, dealtfel, Sharon) de războiul din Irak, pentru a duce război cu "teroriştii" săi: contestatarii; a arestat o mulţime, pe vreo 25 i-a condamnat greu, până la 25 ani "pentru complot" - acum aşteaptă liniştit protestele internaţionale - ca să le negocieze...

Mâna mă doare mai puţin foarte tare, dar ameţişul mă ţine, în continuare, în casă - n-am ieşit de câteva zile nici măcar până la pâine.

Surpriză plăcută: Romanian Times este citit şi în România. Primul care mi l-a semnalat - însă ca pe ceva obişnuit...: Valerian Stan; acum aflu şi de la un timişorean că R. T. circulă... Foarte bine: să circule!

Ora 11: primesc - prin Ştefana - un mesaj din partea lui Iurie Roşca (îmi scrie Liliana Armaşu, redactor la Flux) care zice:

- "Basarabia va fi scoasă până la sfârşitul acestei luni în 5.000 exemplare";

- până la 15 aprilie va fi gata pentru tipar Culoarea curcubeului, "având speranţa că vom găsi fonduri"...;

- "în paralel se lucrează şi la cele 3 volume ale Jurnalului";

- "Soldatul câinelui este scanată de Angela Ivanesi...";

- ar vrea să includă în programul editorial şi Săptămâna Roşie (scoasă de Colesnic în tiraj mic - 500 exemplare).

Am citit în numărul pe 25-31 martie 2003 al revistei 22 o imensă porcărie, o nesfârşită jăvrie:

Ideologul revistei şi al grupului (pentru Dialog Social), Andrei Cornea, comite încă o ticăloşie pe hârtie - a, nu, el nu dă cu bâta-n baltă ca Shafir (nici ca Liiceanu, filosoful-tânăr-la-român, filosemitul până

la greaţă, care însă nu cunoaşte gramatica elementară a iudaismului), el, Andrei Cornea lucrează subtil... Subtil! pentru cititorii pe jumătate neinformaţi, pe trei-sferturi terorizaţi la gândul că acu-acu au să fie acuzaţi de... antisemitism. El, A.C. nu apără, de-a dreptul, cu argumente, America şi ideologia-politica ei agresiv-imperialistă, ca să folosesc limbajul de lemn al tatălui său, stalinistul (deci: antiimperialistul, deci: antiamericanistul Paul Cornea, nu doar pe hârtie, ci mai ales ca "tovarăş de sus, de la conducerea superioară"). A, nu: fiul Cornea, dacă nu l-a găsit pe Dumnezeu, ca Bush, într-o înţărcătoare a alcoolicilor, i-a găsit pe cruciato-macabeii washingtonieni, deci îi atacă pe... pacifişti - titlul editorialului zbârnâie de o ironie fără frontiere: "Pacifiştii noştri dragi". Filoamericanul fără condiţii A.C., pentru a arunca o mână de praf în ochii cititorilor cu "obiectivitatea"-i legendară, îl ironizează-atacă şi pe evreul Joschka Fischer, ca ultrastângist în juneţe... Nu rezist: "în juneţe" - şi a rămas în senecteţe - şi tatăl său, tovarăşul Paul Cornea al Culturii realist-socialiste a fost bolşevic, atât în stalinismul anilor '50 (dimpreună cu Radu Florian, cu Pavel Cîmpeanu, cu Tismăneanu, Perahim, Socor, Feldman şi mulţi alţii, căpitan fiindu-le Răutu, iar general Chişinevski) - şi în iliismul anilor '90. Aşchia nu sare departe de sângele-apă-nu-se-face.

N-am chef să-l apăr pe Joschka Fischer, dar o bună parte din păcatele-i de tinereţe au fost plătite prin europenismul său declarat şi asumat. Din contra: Andrei Cornea, cel mult ascultat (şi mult temut de masele largi de "potenţiali antisemiţi") se preface că apără interesele americane, pentru a nu i se vedea israelienele; are viclenia de a nu apăra pe faţă opţiunile pro-americane în chestiunea războiului din Irak (fiindcă ar trebui să înşire "argumentele", în ordine cronologică: 1) "Lupta împotriva terorismului care a pricinuit tragedia de la 11 septembrie"; 2) "Căutarea lui Ben Laden în Afganistan"; 3) "Ben Laden trebuie să fi avut legături cu Irakul - deci trebuie să găsim probe"; 4) "Irakul posedă arme de distrugere în masă" - doar ni l-a arătat Powell într-o fiolă cu un fals antrax - pe cel adevărat Americanii l-au învăţat să-l producă; 5) "Bine, uităm terorismul, uităm Axa Răului (care porneşte din vecinătate, din Cuba, continuă în Israel), ziceam că aduceam democraţia acestor arabi înapoiaţi" cărora, vorba Papei Henry I, zis Kissinger nu le putem lăsa pe mână petrolul - care este "un lucru prea serios". Iar după modelul gânditorilor de Washington, nu discută-combate ideile preopinentului, ci îl tratează pe cel din faţă de inamic - fiindcă are îndrăzneala să nu fie de acord cu sine!

Pe lângă aceste derapaje, am constatat cu neplăcere că A. Cornea judecă trivial, dâmboviţelin - înainte de 89 când orice ne-aprobare era socotită "ca la Săptămâna", iar după: "ca la România Mare". Astfel îi

copleşeşte sub şenilele ironiei sale tăpălăgoase pe europenii (mai ales pe francezi şi pe germani) care exprimaseră o altă opinie decât a strategilor de la Washington, acuzîndu-i că... se află în aceeaşi tabără cu China şi cu Rusia! Ceea ce dovedeşte că cititorii revistei 22 nu mai ţin minte cine cu cine se pupă, mai deunăzi, la Pekin, fain încostumaţi în straie de clown; cine cui jura credinţă veşnică în lupta-le comună împotriva terorismului? Să fi fost oare Joschka Fischer? Au Chirac? Sau detestatul de la Washington până la Tel-Aviv, trecînd pe la 22: Dominique de Villepin? Nu cumva cel care i-a băgat limba-n gură putinoarei de Putin a fost taman Cavalerul Fără Prihană: Bush, Cruciatul dus de căpăstru de Wolfowitz, Fleisher, Rumsfeld, Kagan, Perle: Bush?; Arhanghelul Binelui, Bush, de mână cu îngeraşul Sharon, posesor al diplomei de criminal de război?; Strălucitul sfertodoct Bush care gândeşte-vorbeşte în "americană" chiar mai rău decât Ceauşescu în scorniceană? Nu cumva chiar Bush, costumat în clown (ca şi Rusul, ca şi Chinezul), a jurat - la Pekin - că ei trei vor lupta împotriva Terorismului Mondial până la ultimul... cecen, tibetan, palestinian?

Că vorbeam de tragedia palestinienilor (pornită în 1948!), sub pana unui evreu din România. Ei bine, primul al cărui produs îl citesc (încă o dată: vor fi existînd şi altele, însă eu nu am avut acces la ele) este cel semnat de Andrei Cornea.

După ce înşiră minciuni-minciuni-minciuni: "Pe nimeni n-am auzit să fi protestat împotriva khmerilor roşii, a lui Mao, a lui Brejnev sau Nasser" (...) "[n-am auzit de] "cecenii terorizaţi de ruşi, de kurzii gazaţi de irakieni" - acest măgar de A. Cornea scrie negru-pe-alb, în 22 asemenea calomnii şi nu se găseşte un singur cap-limpede în redacţie să-i dea peste bot cu "neauzitùrile" lui?

Atenţie, acum vine "legătura" făcută de acest ticălos, de acest fabricant de minciuni grosolane, pe nume Andrei Cornea:

Aşadar, după ce deplânge "tăcerea" - în Occidentul European! asupra kurzilor şi a cecenilor (minciună sfruntată, depun mărturie, ca participant la astfel de manifestaţii) - tocmai, ca să nu vorbească de tăcerea americanilor în chiar chestiunea cecenă, trece la - citez:

"Dar, în schimb, la o demonstrraţie anti-americană, care, by the way, mai e şi anti-israeliană şi pro-palestiniană, se strâng imediat cel puţin câteva mii de oameni. Nu spun că palestinienii nu merită şi ei, din când în când, o demonstraţie (s.m. P.G.). Dar nu merită oare şi cecenii, fie şi în ciuda prietenului Putin? Ba, în ciuda prietenului Arafat, poate merită şi israelienii asasinaţi de teroriştii sinucigaşi".

Nu, Andrei Cornea, ca un adevărat fiu al bolşevicului etern Paul Cornea "nu zice" că palestinienii n-ar merita şi ei din când în când, o demonstraţie (cu sute de mii, nu "mii")... Păi să nu-l iei de ceafă, să-l bagi cu nasul în... demonstraţie - mai ales că e "din când în când"...?

Acest număr din 22 este ultimul care mi-a parvenit. Sper din toată inima că nu toți care scriu la organul GDS sunt, nu doar dezinformați din moși-strămoși, ci și dezinformatori neobrăzați ca acest A. Cornea. Visul meu (am retrogradat și în materie de vise...): să citesc un text normal-onest despre Palestina și despre palestinieni semnat de Gabriela Adameșteanu. Care, în atâta amar de timp de gazetărie (14 ani!) va fi învățat, nu doar arta fofilării pe după piersicul adevărului...

Miercuri 9 aprilie 2003

Ieri americanii au tras cu tunul (tancului) în hotelul 'Palestina', *unde toată lumea știa că se află jurnaliști. Au omorît doi? trei?* Explicațiile americanilor: 1) «Snaiperi irakieni trăgeau în tanc - tancul a ripostat»; 2) (după ce jurnaliștii au demonstrat, cu casetele înregistrate, că nu se auzea nimic înainte ca tancul să tragă), tovarășa de care am mai vorbit, Pentagoana Clark: că ei (americanii) «au avertizat de atâtea ori că războiul nu e un loc pentru jurnaliști!»

Cum să fie - războiul - un loc pentru jurnaliști neamericani, ne-"ambarcați", citește: civili, deci independenți? Nicăiri nu e loc pentru jurnaliști-martori, jurnaliști care scriu-fotografiază-filmează adevărul, nu "strategia" unei tabere (nici în Israel: Țahalul are permisiunea de a viză și a trage în jurnaliști "inamici" - dar cu mare grijă: să nu fie fotografiat-filmat... "tirul din greșeală"). Dealtfel, americanii și-au arătat "nemulțumirea" față de jurnaliștii care contrazic, prin documente, "argumentele" furnizate de ei înșiși, cei în uniforme, de la sediul statului major de la Doha. Alaltăieri au omorît - tot așa: trăgînd direct - și ucigînd un jurnalist de la Al Jazeera, postul TV quatariot care le-a provocat urticarie și în Afganistan.

Întâlnirea Bush-Blair: fiasco. Bush zice: Da, da, da (o fi învățat de la Putin, prin Condolezza) dar face tot ce i se năzare. S-a vorbit și de rolul ONU și de Palestina - n-o să facă nimic, singurul rezultat: Blair o să-și regăsească... europenitatea. Cam târziu.

În sfârșit! Am văzut căderea lui Saddam!

Joi 10 aprilie 2003

Războiul se va fi terminat, dar pacea va mai întârzia. În sud, la Bassra au izbucnit tulburări, englezii sunt incapabili de a le stinge - motivul: rețeaua de apă și de electricitate (oare cine le va fi distrus?).

Am pus de o nouă variantă - augumentată, altfel nu pot - a Săptămânii Roșii.

Vineri 11 aprilie 2003

Vorba jurnaliştilor: "Americanii au doborît Tirania, trăiască Anarhia!" Chiar şi cei mai sceptici nu evaluau proporţiile dezastrului provocat de unilateralitatea ofensivei americane: ei au dat cu boamba! - atât. Fără discernământ, fără a avea un plan de după-război, pentru irakieni, pe care ei se laudă că i-a liberat - doar planul lor, feroce egoist: acela de a pune laba pe petrol şi de a arăta lumii cât de tari sunt.

Sunt - tari. Şi mari. Şi proşti. Deşi pretind acum că pregăteau campania din Irak de peste un an, Americanii nu erau pregătiţi altfel decât armamenţial: să dea cu boamba! Nu doar soldaţii lor - carnea de tun recrutată dintre negrii extrem de săraci şi dintre mexicanii care, astfel obţin cetăţenia americană - dar nici ofiţerii nu căpătaseră, înainte de a pleca la luptă, o idee cât de sumară despre oamenii, despre istoria locului unde aveau să dea cu boamba. A făcut puţină vâlvă analfabetismul Pentagonului în privinţa siturilor arheologice şi a muzeelor (noroc cu Unesco!), au provocat contrarietăţi (?), chiar tulburări printre "liberatorii" căzuţi din lună pe pământul Mesopotamiei - ca de pildă faptul că nu percheziţionezi corporal o femeie musulmană; că nu intri, tu, "necredincios", cu tancul, într-un loc de cult...Pornind la dat cu boamba, atât, habar n-avînd ce vor pune la loc - au provocat asta.

Asta nu este doar un moment - trecător, fatal unei răsturnări politice - ci va fi, vai, o perioadă din care americanii vor ieşi cum ieşiseră din celelalte locuri în care dăduseră cu boamba (Vietnam, Cambodgea, Irak - în 1991 - Afganistan): punîndu-şi palma-n cur şi întorcîndu-se la ei acasă, unde vor povesti urmaşilor faptele lor de arme - la dat cu boamba. Înainte de declanşarea războiului, după ştirea mea doar bestiile ruseşti au avut îndrăzneala să spună ce gândeau - anume că americanii vor face războiul şi vor cuceri petrolul, repararea distrugerilor căzînd în sarcina celor care se opuseseră (intervenţiei)...

Asta, deocamdată este în trei puncte:

- haosul general, jaful... naţional, deci şi distrugerile (prin incendiere, prin risipire, deci prin pierdere - a arhivelor, deci a probelor), rezultat al mâniei-poporului - există, există aşa ceva şi nimeni nu are dreptul să condamne poporul care, în sfârşit, are ocazia să se exprime - prin mânie, prin vandalism, prin "însuşire" a unor bunuri, oricare...;

- împiedecarea organizaţiilor umanitare de a-şi face datoria - stocurile de alimente, medicamente, aparatură de purificare a apei, etc... fiind gata cu mult înainte de declanşarea ostilităţilor - şi aşteptau în Iordania, în Kuwait, în Turcia - însă Comandamentul American nu a permis "intrarea pe front" - iar rezultatele s-au arătat ieri: primele

cazuri de holera la Bassra, unde sistemul de alimentaţie cu apă a fost distrus din primele momente ale războiului;

- haosul etnic şi confesional: fiind atenţi doar la viitorul guvern militar (american, se înţelege), condus de generalul - activ - Frank(s), şi la viitorul guvern-provizoriu-civil condus de generalul pensionar Garner, a cărui competenţă se reduce la legăturile de afaceri cu o mare companie de armament şi cu legăturile de suflet cu Israelul - au încercat să improvizeze un "guvern irakian în exil" impunînd, în primul moment un escroc (Şabli), urmărit de justiţia libaneză, apoi au sărit la altul - cu o neştiinţă care ar fi comică, dacă nu am trăi o tragedie.

În capul lor de generali specialişti în dat cu boamba nu a existat loc nici pentru monumentele din patrimoniul omenirii, nici pentru cutumele locului, nici pentru respectarea (oricum: tratarea în cunoştinţă de cauză) a multiconfesionalismului, pe de o parte, pe de alta a tribalismului care face-desface legea de secole (ce spun eu: de milenii).

Iar fructele otrăvite au început a se arăta. Unii spun: din momentul în care soldaţii americani executau ordinul de a-i lăsa pe irakieni să jefuiască. "Psihologii" militari au avut în vedere doar nevoia oamenilor de a distruge tot ce le amintea de suferinţele trecute - numai că, iată: oamenii au distrus, jefuit şcoli, universităţi, laboratoare agronomice (probabil cele mai vechi din lume - doar mesopotamienii au "inventat" grâul...)- şi spitalele. Nu era suficient că spitalele erau, încă înainte de război, insuficient dotate, neaprovizionate (embargoul...); nu a fost destul că boambele-inteligente şi-au adus şi ele aportul culturalizator american - acum jaful, vandalismul săvârşeşte "opera de democratizare, americană, a arabilor".

Un imam şiit, pro-britanic, sosit în Irak acum câteva zile, a fost asasinat - el şi câţiva colaboratori. Nici Englezii nu au prevăzut asta. Că începe războiul religios.

Şi chiar acum găsesc Perle, Wolfowitz să plătească vechi poliţe (personale) faţă de Europa - mai ales faţă de Franţa, "antisemită" («Tuberculoaso!»). Îţi dai seama de gradul de obrăznicie-fără-frontiere a celor din "Club", după vocabularul folosit - care l-a contaminat şi pe preşedintele lor: partidă, meci, club, dineu... Adineauri fiul, nu doar spiritual, al canaliei planetare Kissinger: tovarăşul Wolfowitz ameninţa Franţa: "va plăti pentru veto-ul în chestiunea..." - dacă ne făceam iluzia că vizà atitudinea faţă de pornirea războiului, ne-am înşelat, Wolfowitz are ranchiuna tenace: "...s-a opus unei asistenţe militare NATO acordată Turciei!"

Şi noi care nu ştiam de ce va fi... pedepsită Franţa!

Sâmbătă 12 aprilie 2003

Azi dimineață Ștefana mi-a telefonat, să-mi spună că familia Cornei a adus de la Chișinău exemplarele din Săptămâna Roșie.

Aveam de gând să notez, mai pe larg ceea ce enunț doar și mă întorc la ale mele:

"Frontul Păcii" în care Franța deține rolul central este criticat, s-a prăbușit în sondaje (chiar franceze!), oamenii (Chirac, Villepin) sunt acuzați că au dus Europa - și Franța - în fundătură, ba chiar că au distrus... Comunitatea Europeană.

Eu, nefiind om politic, judec ne-practic: Franța a făcut foarte bine că a făcut ceea ce a făcut. Mai puțin bine vor face cei ce vor... "repara" o bună, o justă, o dreaptă - dar ne-productivă - hotărîre.

Am fost mereu, sânt alături de păgubași.

Duminică 13 aprilie 2003

În așteptarea exemplarelor din Săptămâna..., aduse la Paris de familia Cornei și în continuare de familia Tărâță, pe care o aștept în jurul prânzului.

Sfâșietoare scenele cu femeile irakiene, în curțile închisorilor sparte, strigîndu-și, chemîndu-și pe guri de puț, de canal, oamenii - soți, fii, frați - arestați, înzidiți de ani și ani. Ca toate femeile lumii strigîndu-și pe nume bărbații, în speranța nebună - dar de ce nu s-ar adeveri? - că vor *răspunde, din fundul pământului*.

Slabă consolare: jurnaliștii francezi, vorbind de palatele lui Saddam, de bogățiile adunate într-o țară în care oamenii mureau de foame, nesmintit făceau comparația cu Ceaușescu.

În continuare, îndoit în privința "utilității" jurnalului. De parcă ar fi avut vreo utilitate romanele, eseurile, mărturiile. Niciuna! Probabil numai scrierile mele au această soartă: să nu fie primite, iar cele întrezărite - imediat uitate. Au atâtea altele pe cap bieții mei concetățeni! Numai eu credeam - înainte de 1989 - că, de cum voi putea să mă editez și în românește, românii mei au să mă citească...

Sânt ingrat, ca de obicei, față de cititori - uite, până acum s-au adunat vreo zece - chiar douăzeci - de oameni care mi-au scris, după ce m-au "vizitat" pe internet. Numai douăzeci de inși față de milioanele de cititori ai lui Buzura? Ei, da, "numai". Nu chiar oricine dintre scriitorii români - unde mai pui: maramureșeni (de-ai lui Ivasiuc!) - au făcut pactul cu Securitatea.

Înapoi la propriul ombilic: *jurnalul*. M-am restrâns doar la jurnal, din nevoie: nu mai aveam de multă vreme ceva de spus prin ficție, prin mărturie declarată. Sigur: jurnalul este, în primul rând: mărturie, dar

una, cum să-i zic: mai "personală" decât personalele celelalte. În fine, una mai liberă, măcar pentru că scrii la ea nerespectînd vreo formulă arhitectonică - ăsta-i şarmul jurnalului: are formă de jurnal... - zi după zi, pagină după pagină... Jurnalul adevărat (dar nu şi interesant, lizibil) este produsul unui robinet uitat deschis, ori detracat: curge din el apa-chioară a confesiunii-foarte-intime (cu gândul permanent la cititor...) şi nu se opreşte, ea (vorbesc de apa-pe-hârtie) decât atunci când jurnalierul se opreşte din vieţăt; decedează. Fiindcă înainte - nici o speranţă: scrisul-jurnalului este "ultima activitate" a scriutorului, ultimele răsuflări - ale ră/sufletului care părăseşte trupul.

Veşti proaste - dar cât de semnificative:

- singurele centre culturale vandalizate la Bagdad: ale Franţei şi ale Germaniei; de adăugat şi o ambasadă: a Chinei - pe când şi a Rusiei, ca să cunoaştem subtilitatea "plăţii" lui Wolfowitz?;

- singurul minister care nu a fost vandalizat şi a fost de la început ultrapăzit: Ministerul Petrolului;

- Muzeul de arheologie de la Bagdad, cel mai bogat (preţios) din lume, nu a fost doar jefuit şi vandalizat, dar pe arcada intrării sale, mult retrasă de la stradă, este vizibilă o gaură de obuz.

În ce vor fi tras americanii, cu tunul? În Babilonul detestat de Wolfowitz?;

- Biblioteca Naţională din Bagdad a fost jefuită - apoi incendiată. Altă coincidenţă-neîntâmplătoare: clădirea Bibliotecii (construită în 1961, deci înainte de Epoca de Aur Saddamească) se află vis-à-vis de Ministerul Apărării: acesta, ca şi Ministerul Petrolului, nu a fost atins nici cu o floare, nici vandalizat, nici... incendiat... Trăiască interesele americanilor!;

- suspecte sunt incendiile - ulterioare jefuirii ministerelor, şcoalelor, universităţilor, chiar spitalelor; toată lumea ştie - numai americanii se prefac a n-avea habar: hoţii, jefuitorii se gândesc să fure cât mai mult, în cât mai puţin timp - şi să fugă! Jefuitorii nu au nici timpul nici obiceiul să pună foc localurilor jefuite - puitorii de foc sunt, mai mult ca sigur, *comandaţi de ocupanţi*.

Americanii sunt, nu doar nişte văcari inculţi, grosolani, neamuri-proaste - ci şi nişte fiinţe rele, făcători de rău, nişte barbari-vandali, după chipul şi asemănarea comandanţilor pentagonici... Ce zicea tata? Că americanii sunt nişte ruşi - cu mai multe stele pe drapel?

- s-au trezit în al 24-lea ceas să... impună ordinea în Irak - prin cine, dintre localnici? Prin... miliţienii irakieni! Au făcut apel la ei, i-au chemat pe ei - pe miliţienii saddamici. Adevărat, nu miliţienii făceau poliţia-politică, dar şi poliţia-"civilă", într-un stat stalinist, era poliţie politică... ceva mai puţin represivă. Cică pe ei - pe americanii ocupanţi, se înţelege, nu-i interesează trecutul irakienilor! Măi, să fie!

Dar ce-i interesează pe americani? Bineînţeles: nu cultura - ci vorba unui tovarăş: natura! - citeşte: petrolul. Ce să facă americanii cu cultura irakienilor: să şi-o pună sub cur? Nu, domnule! Americanii vor, nu "coaja", cum se exprima un general (la ei, ca şi la ruşi, toată lumea bună-i general), ci sucul, re-citeşte: petrolul. Deci, în recrutarea colaboratorilor/ colaboraţioniştilor irakieni americanilor nu le pasă de "trecutul" celor care îşi oferă serviciile ca să scape de răzbunarea familiilor celor arestaţi, torturaţi, spânzuraţi şi azvârliţi la groapa comună de ei - mereu "gata să se pună în serviciul statului", cum explica o bestie de fost/actual general de poliţie! Cine se îndoieşte de asta, să întrebe pe părinţii săi ce cred despre tovarăşii miliţieni doar din vremea lui Ceauşescu - dar de cei de pe timpul lui Dej, deci şi a lui Stalin!

Americanii nu s-au sfiit vreodată să folosească serviciile oamenilor din aparatele represive poliţieneşti din ţările altora - începînd cu naziştii. De aceea nu au pus condiţia intrării în NATO de nepăstrarea (necum pedepsirea) securiştilor comunişti - precum Caraman. În virtutea aceleiaşi "filosofii de recrutare" ca şi la Europa liberă: să cunoască "meserie" şi să execute fără crâcnire ordinele noilor stăpâni aşa cum le executaseră pe ale celor vechi. În Bagdad; în ciuda protestelor oamenilor care recunosc în "noii miliţieni" pe vechii criminali, au recrutat cca 4.000 - în fruntea lor l-au pus pe fostul şef al poliţiei sub Saddam!

Luni 14 aprilie 2003

Ieri am primit - în principiu - 100 exemplare din Săptămâna Roşie. De la Chişinău le-a adus familia Cornei - Ştefana a plătit vama - iar acasă familia Tărâţă, tatăl şi fiul, pe care i-am reţinut la prânz...

Aseară şi în astă dimineaţă am făcut plicurile, am scris dedicaţiile - peste o oră (e abia 7), merg la poştă cu cele 30 de exemplare de trimis. A fost o ocupaţie extrem de plăcută inimii - de-aş mai avea ocazii din astea...

Mircea Stănescu a trimis prin Ştefana un text cu aventurile CNSAS-ului şi analiza "presei" româneşti faţă cu războiul din Irak. A scris ceva foarte bun - şi mai ales: just - în acelaşi sens gândeam şi eu. Un amănunt aflat de la el şi care m-a pus pe gânduri: singurii gazetari care exprimă îndoieli privitoare la temeinicia argumentelor (sic) americanilor în atacarea războiului sunt Paler, C.T. Popescu şi Florin Constantiniu. Nu promit că chiar în această după amiază fac un chef cu ei pe după cap, însă pot spune că cei numiţi - în ciuda antipatiei statornice pe care le-o nutresc (cu excepţia lui F. Constantiniu, probabil fiindcă nu-i cunosc prestaţiile televizuale...) - m-au bucurat:

există pe-meleaguri-strămoşeşti şi alte opinii decât ale turmei luată după ciobani guşaţi. Le doresc să o ţină tot aşa.

America gesticulează zgomotos, ameninţă Siria. Aşa cum a fabricat dovezi împotriva Irakului, aşa, fabrică acum împotriva Siriei. Din păcate imaginaţia lui Bush Copilul Minune este redusă la minimumul... vital şi sună exact ca cealaltă ţintă: Siria posedă... arme chimice - şi, element nou-nouţ: găzduieşte demnitari saddamişti, fugiţi. Măcar de-ar fi zis că Siria este, de 30 ani, o dictatură feroce pe care fiul Dictatorului nu a atins-o din temelii, doar a dat-o cu var - ar fi fost de discutat - fiindcă este adevărul. Să discuţi - ci cine: cu Bush? Şi mai ce - pe lângă o discuţie?

Iar pentru ca nunta să fie şi cu lăutari, iată-l şi pe Sharon, bunicuţul Ari, cel iubitor de copilaşi (evrei) şi de furnicuţe (israeliene), că apare bonom, zâmbitor (şi cu nădragii în vine; israelienii burtoşi nu vor fi cunoscînd bretelele?) şi anunţă "cadoul": Israelul va demantela trei (trei!, - din peste 200) colonii - nu întâmplător, toate trei istoric-creştine...- pentru că... Ei care a fost motivul invocat de simpaticul Sharon? Cumva faptul că nu mai rămăsese aproape nimic din Palestina cea garantată de Naţiunile Unite? Că suferinţele oamenilor băgaţi în sârme şi vânaţi cu elicopterele şi cu tancurile au sfârşit prin a-l înduioşa? Da de unde! Ci pentru că... (zice bunicuţul Ari) a dispărut Saddam, deci nu mai există nici pericolul terorismului... palestinian. Sharon este şi ticălos, dar nu prost (are el alte defecte-capitale, dar nu pe ăsta): "robinetul" terorismului palestinian nu s-a aflat vreodată în mâinile lui Saddam (chiar dacă Irakul dădea sume de bani familiilor kamikaze), ci, în continuare, în mâna lui Sharon! El este fabricantul terorismul palestinian, el l-a stârnit, ca să aibă pretextul de a-i distruge pe palestinieni, el are puterea (dar nu şi interesul) de a-i diminua debitul, chiar de a-l opri.

La această promisiune-fermă (dacă Sharon a vorbit, vorbă să fie!), palestinienii, mortăcioşi, nu au reacţionat, se vede că n-au mai băut ceai de izmă de două săptămâni, sunt anesteziaţi de atâtea lovituri primite din partea israelienilor şi mai ales desnădăjduiţi constatînd, în continuare, sprijinul fără condiţii acordat de americani. În schimb (!) a protestat purtătorul de cuvânt al coloniştilor evrei, care a invocat "morala"... (am să re-ascult emisiunea, ca să transcriu exact "morala" pe care ar fi încălcat-o Sharon, aruncînd două vorbe - vorbe-vorbe care nu valorează nimic...) despre trei colonii. Desigur, nu vorbim aceeaşi limbă, ca să pătrund "morala" israelienilor în relaţiile cu goi-ii, iar ca basarabean sânt bine plasat ca să ştiu că dânsele (aşa se vorbeşte, respectuos despre dame: Limba, Morala), sublime fiind, nu există.

A venit primăvara - totuşi! - dovadă că leuşteanul meu cel adus acum doi ani de Stăneşti/ de la Bucureşti (rimează!) a scos capetele! Şi

pentru azi se anunță zi caldă, așa că vegetăm, vegetăm - în sensul că dăm frunze chiar și noi, desfrunziții...

Marți 15 aprilie 2003

Războiul pare a se fi sfârșit. Începe greul: pacea.

În nr. 1/2003 din Vatra Sanda Cordoş dialoghează cu Sanda Golopenția și cu Constantin Eretescu - la Cluj, în iulie 2002.

C. Eretescu este (după știrea mea) primul student din perioada Ungariei care să povestească - fie și cuiva care transcrie - câte ceva din vremea excluderilor. Numai că de atunci (1958-59) au trecut aproape 45 ani, iar memoria (și dacă informația?) îi joacă feste. Am să citez un pasaj mai lung, tocmai pentru că el vorbește despre ceea ce nu s-a mai vorbit-scris în România (din nou: după câte știu eu):

"Eram deja în anul IV, spre sfârșitul facultății. Revoluția din Ungaria avusese loc în 1956, lucrurile se mușamalizaseră oarecum, se trecuseră sub tăcere, dar prin '58-'59 a fost resuscitat spiritul vindicativ. S-a sporit brusc vigilența, fuseseră verificate dosarele tuturor studenților și au început imediat interminabile ședințe de excludere din facultate (...) la [căminul] Grozăvești. Au durat o săptămână. Se intra încolonați pe facultăți, pe ani, pe grupe, în așa fel încât fiecare să-și spioneze colegii și să nu fie posibilă nici un fel de solidarizare într-un grup de oameni care aveau între ei ceva comun ideologic. (...) Sala de ședințe se numea 303, era o fostă sală de manej a cailor regali, devenită sală de sport a Politehnicii. Intrau acolo două, poate trei mii de studenți. La prezidiu (...) ministrul Învățământului, Ilie Murgulescu Florian Dănălache, primarul orașului București și secretar în CC, Athanase Joja, președintele Academiei. Se înțelege că era de asemeni domnul Ion Iliescu (sublinierea și nedumerirea mea: ironie la adresa unui trecut-de-luptă al tovarășului cu același titlu sau plecăciune... actuală? P.G.) (...) dar și mulți oameni de la Securitate, de la Procuratură, de la comisariate, pentru că cei care erau exmatriculați erau imediat băgați în armată (...). Au fost exmatriculați atunci circa 20% [din studenți]. Ședința a debutat cu chemarea la tribună a circa 15-20 studenți de la Drept care îndată după declanșarea Revoluției din Ungaria au organizat sau au vrut să organizeze o demonstrație în Piața Victoriei din București (s.m.). S-au temut însă să nu fie prinși și atunci toți cei care au luat parte la demonstrație (s.m.) și-au chemat iubitele și se plimbau de jur împrejurul pieței, așteptînd un semnal de unire ca să manifesteze. Securitatea a fost înștiințată, a venit, a filmat întreaga operație, iar trei ani mai târziu a venit să-i demaște, să-i dea afară din facultate, și aresteze. (...) Dar în februarie

'59 (...) primii care au fost chemați la tribună au fost acești douăzeci de studenți de la Drept."

C. Eretescu, deși basarabean, nu șade bine cu memoria, ignoră și el cronologia, ca un mioritic ce (nu) este. Din această pricină (nu unica...) amestecă, interverteşte evenimente, dînd mai apoi (după peste 40 ani) o imagine falsificată a lor:

- locul unde era programată manifestația - în 4 sau 5 noiembrie 1956 (sau-ul pentru că dubiul a persistat și în timpul anchetelor) - nu era "Piața Victoriei" - cu totul periferică și nefrecventată, atunci - ci Piața Universității, în plin centru;

- "studenții de la Drept" "chemați la tribună" "în februarie '59" nu putea fi "toți care au luat parte la demonstrație", pentru sfântul motiv că... toți care au luat parte la manifestație fuseseră arestați încă din... 4-5 noiembrie 1956, din Piața Universității, i-am cunoscut, orbeşte (strigîndu-ne), în celularul zis "La Cosciuge" de la Interne - printre "cei de la Drept" și pe Gina Florescu, la "Garsoniere" (am "încondeiat-o" cu drag, se înțelege, în Ostinato), iar direct, față către față în celulele de la Jilava, de la Gherla, apoi din domiciliu obligatoriu;

- prin urmare: spunînd ce și cum a spus, dă de înțeles că participanții la manfestația din 4-5 noiembrie 1956 au fost pedepsiți, nu imediat, prin arestare-condamnare, ci abia în februarie 1959 prin... exmatriculare... Dealtfel nu răzbate de nicăiri că C. Eretescu ar fi știut că în noiembrie 1956 au fost arestați studenți - printre care și colegi ai săi, de la Filosofie - nici că măcar în treacăt, după aceea, s-a întrebat ce soartă vor fi avut aceia...

Corect - din partea lui C. Eretescu ar fi fost să spună, de pildă: "supraviețuitorii" sau: "scăpații prin ochiurile plasei", de la 4-5 noiembrie 1956, după trei ani au fost chemați la tribună... etc... etc...

Incorect a mai fost din partea lui C. Eretescu să dea impresia că acea convocare de la Grozăvești din februarie 1959 ar fi fost singura. Da' de unde! Echipele Morții conduse de Trofin, Petre Gheorghe, Iliescu și Edgar Reichmann au început "curățarea universităților de elemente" încă din ianuarie 1957 - individual, pe facultăți, pe grupe, pe...cămine studențești. Printre exmatriculați au fost atunci N. Manolescu, am impresia că și Livius Ciocârlie, cu certitudine Sorin Titel.

Nu știu dacă C. Eretescu va fi scris în vreo carte semnată cu numele său cele prin care trecuse - ca basarabean refugiat, ca student tolerat, ca exmatriculat reînmatriculat. Sper din toată inima să fi scris ceea ce eu încă nu am citit. Dar zic, sub rezerva de mai sus: când nu vrei să ții minte ceva...- dacă perseverezi, chiar reușești!

Despre Sanda Golopenția... Ea face parte din categoria (maselelargi-de...) a celor care, deși au suferit cumplit, nu au sonorizat nici un "au!" - necum să protesteze. Știam, cu mult înainte ca C. Eretescu să

spună că, în 1977, ea l-a împiedecat pe soț să semneze apelul nostru - care apel, dacă pe drum căpătase caracterul unui fel de "bon pentru primire de pașaport", era, totuși un text care vorbea și despre dreptul de a avea pașapoarte . Nu doar atât, dovadă că un bun cunoscut al lor, poate chiar prieten, dar pe care ei nu-l pomenesc cu o grijă demnă de o cauză cu adevărat bună - era: Ion Negoițescu, autor al unei declarații care vorbea și despre "drepturile scriitorilor" (a fost inclusă în volumul său În cunoștință de cauză, Dacia, 1990).

Desigur, fiecare își face viața cum înțelege, își apără interesele cu mijloacele aflate la îndemână. Însă una este... neaderența - la un program, la un text, la o idee, la un om - cu totul altceva explicarea, în jur, în termenii de atunci: "lămurirea" oamenilor de a nu-face cutare, cutare, fiindcă riscă să... iasă din categoria lor, a "dușmanilor poporului", a persecutaților crâncen și să treacă dincolo de sârma ghimpată, în tabăra "persoanelor de sprijin", a "auxiliarilor" Securității.

De când ne cunoscusem în casa lui Țepeneag, i-am simțit ostilitatea - vorbesc de Sanda Golopenția, fiindcă simpatia fulgerătoare dintre Eretescu și mine a fost pe loc stinsă-stopată-amendată cu încruntături, cu bodogăneli în colțul gurii, de soață: amestec de frică, gelozie, ură - cunoșteam cocktailul din închisoare, de la colegi de celulă, în anume împrejurări (iar fac autotrimiteri auto...-bibliografice, la Gherla); îl cunoșteam și din libertate, de la unii membri ai unor familii de persecutați: suferința, frustrările sociale nu bonifică pe nimeni, însă efectul invers este catastrofal: frica acumulată în ani de hăituială se manifestă prin ură, nu față de Stăpânul-călău, ci față de robul de alături - mai ales față de robul care a îndrăznit să ridice capul, "obrăznicie" inadmisibilă în ochii colegului de lanț. Am simțit acea ură cleioasă, grea, cavernicolă dinspre Sanda Golopenția din primele clipe ale întâlnirii, când pur și simplu i-a interzis soțului său contactul care promitea a fi normal; iar în 1977 intuiția căpătînd și probe, a devenit certitudine: nu doar pe Eretescu îl "sfătuia" Sanda Golopenția să nu semneze-la-Goma (?) ci și pe mulți alții; or acelor alții ea le vorbea nu doar de consecințele unui asemenea "act" (persecuții, poate arestare), ci zugrăvea persoana mea și a soției mele ca a unor inși suspecți politic, etnic (!?) și moral... "Portretul" meu zugrăvit de ea era copia celor alcătuite - tot din cuvinte înțelepțești, fie ele sfaturi, fie amenințări - de Noica, Stăniloaie, Țuțea, Ernest Bernea, Coposu - cu toții, dacă nu prieteni de-ai părinților săi, atunci contemporani... Nu era singura: și Gelu Ionescu se dădea de ceasul morții să-i descurajeze pe scriitori de a adera, mergînd până la a încercat să o mintă și pe Marie-France Ionesco, venită de la Paris, informînd-o că eu nu mai sânt în București, deci să nu mă mai caute! Vorbesc de Gelu Ionescu, alt favorit al Apostrofalilor clujici, alături de Canalia Anală, zisă

Reichmann, şi de Canalia Canală, alias Petru Dumitriu (aceasta fiind o copită trimisă prietenilor-apostrofi: viteazului Manea, lui Cosaşu, distractivul ostaş slăvitor al RPR, lui Ianoşi care ne învaţă, din 1991, cum stăm cu gulagul - şi nu în ultimul rând etern-tovarăşului Paul Cornea)...

Dumnezeu cu ea (vorbesc, în continuare, de Sanda Golopenţia). Desigur, nu am suflat un cuvânt despre asta în 1978, în America, la Ithaca, faţă de fratele său, Dan Golopenţia - am petrecut două zile împreună cu el, cu Mihai Spăriosu şi cu alţi cornellioţi - vezi Alte jurnale, Dacia, 1998, p. 30.

Ceea ce nu m-a împiedecat să profit de rodul muncii sale: în urmă cu vreo 15 ani, scosese într-o broşură o parte din truda mamei sale, Ştefania Cristescu: folclor adunat la Cornova, un sat aflat "pisti deal" de satul meu natal, Mana, Orhei: am copiat de mână (la Monica Lovinescu? la Marie-France Ionesco?) câteva bocete, descântece, şi le-am introdus în Din Calidor - ediţia de la Chişinău, 1993.

Miercuri 16 aprilie 2003

Şi azi va fi o zi caldă, plină de lumină.

I-am scris Sandei Cordoş, transmiţându-i însemnarea de ieri despre Sanda Golopenţia şi C. Eretescu.

A avut loc ceremonia primirii în C.E. a 10 state - din care 8 din fostul Bloc Sovietic. Din păcate (ce păcat!), România mai are de aşteptat, mai are.

Ce să mai spun - am spus tot răul (şi nu destul) despre cei care s-au proţăpit-cocoţat în fruntea României: Iliescu I (cu Roman al lui), Constantinescu, Iliescu II (cel ales de Doina Cornea, Ana Blandiana, Gabriela Adameşteanu şi alte fuste directoare de inconştiinţe). Acum se vor fi plîngînd că n-au fost primiţi, dar niciunul nu recunoaşte partea lui de vină. Or cea mai grea este ne-curăţarea aparatului de... organă. Ştia el ce ştia, Buzura, romancierul maramureşean, când guiţa pe hârtie, cerînd în prima săptămână a lui 1900: «Fără violenţă!». Dacă ar fi avut loc - măcar atâtica - violenţa aceea, nu am fi rămas tot în comunism rusesc, n-am fi dat înapoi, în şanţul dâmboviţesc, securesc.

În perpetuarea Securităţii certă este intervenţia nefastă a americanilor: ei au fost primii occidentali care nu au pus vreo condiţie de curăţenie morală a "vechii" poliţii (cine nu crede să privească la Irak)- îi vor fi asigurat pe români că pentru a intra în NATO nu e necesar să-l trimită la plimbare nici măcar pe Caraman, cel care distrusese NATO-ul anilor '70, ce să mai spun de Măgureanu, pentru care - la cererea Seniorului vostru, Coposu anticomunistul Mihai Botez urma să pună o vorbă bună la americani. Iar românii vor fi

gândit că... ce mi-i NATO, ce mi-i Europa! După ce-au intrat în NATO, își vor fi zis că au să intre și în Europa... - declarîndu-se de acord cu un război împotriva Irakului... Păi dacă Nașu' Gion le ceruse un mic servici'...

În ghinionul dracului s-au amestecat analfabetismul românilor - care își zic francofili, dar trag spre anglosaxonie: au uitat puținul știut despre Franța și despre "bătrâna Europă", vorba brucanului de serviciu, Rumsfeld și n-au învățat nimic din istoria, din psihologia americanilor, doar din exemplul rău, din șmecheria găinărească a polone- zilor - care tocmai îi trăseseră în piept pe europeni, le luaseră banii, după care dăduseră fuga *la Americani să-și cumpere bomboane*, pardon: avioane - și s-au gândit că și lor le merge. Numai că s-au "întâlnit" cu țâfna lui Chirac (cu care, de astă dată, sânt de acord, chiar dacă i-a ofensat, mă rog frumos, pe kaghebiștii noștri cei estnici...).

Joi 17 aprilie 2003

Ce bine că s-a oprit războiul în Irak.

Ce bine că s-a "lărgit" Europa; ce rău că s-a - fără România.

Aseară a telefonat Flori Stănescu; le-a parvenit cartea (Săptămâna Roșie)! Record absolut: am trimis-o luni 14, a ajuns la Niculiță miercuri 16! Înseamnă că și celelalte cărți trimise la București au sosit - provincia mai are încă o zi-două-trei de vacanță...

Aseară pe Arte: "CIA: războaie secrete" de William Karel.

Ei bine: tot ce spusesem eu, rău (și foarte rău) despre politica americanilor, cu precădere despre Bush tatăl și fiul... - floare la ureche față de ceea ce au declarat la începutul acestui an, 2003, până în pragul războiului, șefi și subșefi ai CIA, ai FBI, foști secretari de Stat (Haig), foști consilieri ai celor trei președinți (inclusiv Clinton), agenți, diplomați, jurnaliști - și un reprezentat al unui serviciu secret neamerican: DST.

Săgețile... ce spun eu: lănci, ciomege, toroipane - administrate ciobănește (mai potrivit: văcărește) de acești oameni de meserie ar fi pus la pământ, lichidat pe oricine (ca pe Nixon, în afacerea Watergate), ar fi distrus "cariera" prezentă, viitoare a oricărui președinte. Cu excepția ultimilor trei: motivul:

Petrolul. Informația mea era (foarte) lacunară: știam doar că membrii familiei Bush sunt petrolioși - ca și Cheney, ca și Condolezza, ca și Powell (toți trei "lucraseră" în benzinăria paternă). Dar habar n-aveam că Bill era legat, nu doar prin saxofon, de Monica Sky ci și de petrol. Adevărat, nu prin același instrument muzical, ci prin mână: ca ea iei ce ți se dă - într-o valiză!, ca în filmele de serie C! Deci Marele

Gagicar Clinton a fost un gigolo, plătit, stipendiat de cas(t)a domnitoare saudită (dimpreună cu legitimă-sa, scorpioana de Hillary).

Înțelegerea mea a suferit o modificare severă în arătarea cu degetul doar a incapacității echipelor prezidențiale succesive de a trata chestiunea terorismului. Ei bine, această neputinciozitate a serviciilor secrete americane avea o supracauză: petrolul saudian, petrodolarii. Legați de sutele de miliarde de dolari pompați (!) de saudieni candidaților la alegerile prezidențiale (saxofonistul nostru preferat a fost plătit cash de un intermediar cunoscut, un escroc libanez, în chiar locuința sa, în prezența - hilarioasă - a Hillary-ei, pe când Bill se manifesta "doar" prin crize de... hilari...-tate, ca cea de mai târziu, antologica, provocată de celebrul comic Elțîn), apoi președinții în exercițiu au fost întreținuți de Marea Curvă: Arabia Saudită. Astfel condu-cătorii Americii - și ai lumii! - au sabotat-stopat toate investigațiile ambelor servicii asupra terorismului, fiindcă toate drumurile duceau la... Riad. În ciuda faptului că pretindeau: "terorismul nu ne-a atacat pe sol național", pe timpul lui Clinton a avut loc atentatul din subsolul imobilului... Trade Center, soldat cu morți și răniți, însă Bill a găsit că acesta "e nesemnificativ".

De ce? Tot petrolul saudian. Când, în sfârșit s-a hotărît să-l lichideze pe Ben Laden - până atunci prieten la toartă cu familia Bush, ba chiar salvator al juniorului prin cumpărarea unei societăți falimentare - era prea târziu: bărbosul, avertizat, se cărase din Somalia în Afganistan.

Halucinante acuzațiile la adresa ultimilor trei președinți:

- din cauza intereselor lor în petrolul saudian, toți trei, nu numai că au ignorat informațiile propriilor servicii (CIA, FBI), dar au... stricat înseși serviciile, până la a le face nefolosibile: le-au obligat să "colaboreze" între ele - imposibilitate de fond, ducînd la întreucidere - nu doar cele americane se concurează, se ceartă, își fac reciproc o mie de porcării. Începînd cu Bush senior (fost șef al CIA!) au fost neutralizate, cvasilichidate. Șeful CIA sub Clinton povestea, resemnat (și copleșit de acuzațiile celorlalți) că sub mandatul lui Bill el a fost primit doar de două ori la Casa Albă...;

- în noua lor "configurație" nu se putea face nimic: un agent important al CIA, Bauer a fost ignorat sistematic cu tot cu informațiile despre terorismul amenințător - și pentru că... anchetă asupra președintelui însuși, Clinton, adunînd probe că este plătit de... plătitorii terorismului: casa regală saudiană. A ajuns în fața comisiei senatului - dar procurorul, de fiecare dată când voia să vorbească despre Clinton, îi tăia cuvântul; la o întrerupere, l-a amenințat: dacă la reluare încearcă să-l "ponegrească" pe inefabilul Bill, îl bagă în închisoare! Bauer a fost silit să demisioneze și să ancheteze pe cont propriu. Zadarnic:

informaţiile sale de primă mână (infiltrase mediul terorist din Liban), nu au fost luate în seamă;

- CIA primise de la francezi informaţii precise privitoare la Zacharias Massaoui (?), marocanul-francez care domicilia în USA. Informaţii, nu doar ignorate, dar respinse de anturajul lui Bush jr. prin: «Ce ştiu francezii!»

Despre "personalitatea" odraslei care ne-a procopsit cu un război: aproape toţi participanţii la dezbatere l-au zugrăvit ca pe un handi-capat mental, student mediocru, incapabil, ins care îşi schimbă de la o zi la alta discursul - deci opiniile - manevrabil, dus de nas de "mafia" de la Washington (Rumsfeld, Wolfowitz, Perle, Kagan...), care i-a băgat în cap că el este viitorul Impărat al Lumii. Păcat că nimeni nu a amintit de angajamentul evanghelic; nici de cel pro-sionist, pe după cap cu animalul de Sharon.

Oricum, acuzaţiile mele sunt modeste şi sentimentale izbucniri faţă de canonada CIA. S-ar zice că sânt gelos...

Vineri 18 aprilie 2003

Vinerea Mare la catolici.

Deşi la radio, la TV se anunţă; deşi termometrul de pe balcon arată în jur de 22°, şi alaltăieri şi ieri nu a fost chiar atât de cald. Să fie nuchiaratâtdecaldul bătrâneţei?, al refrigereţei?

Sâmbătă 19 aprilie 2003

Nesfârşită oboseală. Aş zice că e semn de sfârşit, dacă n-aş fi supersitiţios şi nu m-aş teme de cuvinte - care cheamă realitatea...

Mi-a venit iar Liber, revistă a Fundaţiei Horia Rusu. Trec peste numele fondatorului, el fiind, alături de Coposu, cel care m-a atacat primul - înaintea lui C.T. Popescu, Verona (tovarăşa Lucia) şi Tinu, în Adevărul-Scînteii - în 1995, din pricina... candidaturii. Deci Fundaţia cu pricina a organizat o dezbatere "România şi testul irakian", în 24 martie 2003.

Încep cu vicepreşedintele Fundaţiei şi conducătorul dezbaterilor, fostul meu prieten devenit trădătorul meu personal (din 1988!) Dinu Zamfirescu - şi arăt către perlele sale:

"Ca popor care a avut de îndurat patru dictaturi succesive"... - care vor fi fost "cele patru": trei-le lui Pătrăşcanu, plus comunista?;

"... ne este greu să-i înţelegem pe cei care, în numele drepturilor omului, se manifestă pentru un soi de pacifism al cărui rezultat ar fi menţinerea unui regim care încalcă cele mai elementare drepturi ale omului..." - confuzie frecventă la zamfireştii de toate sexele, cărora le este greu să înţeleagă chiar şi "mecanismul" măturării străzilor;

"...între statele democratice occidentale s-a rupt un anumit consens în prezervarea valorilor democratice, fapt care (...) încurajează dictatura..." - idem.

Dan Pavel: celebrul analist care analistizează tot felul de chestii care de care mai neinteresantă comite o altă confuzie răuvoitoare, aceea de a asocia Franța și Germania cu Putin - fără a pomeni: Bush se pupase cu Kaghebutin și cu macacul chinez - nu Schröder, nu Chirac.

Dorel Șandor: "Saddam este ultimul și cel mai important lider autoritar al unei societăți profund antidemocratice..." - vorbe în vânt, iresponsabile - cum așa: "ultimul"? Dar cine fusese... penultimul? Cumva Castro? Au coreeanul de Nord, fiul lu' ta-su, ăla de bronzu'?

Dinu Patriciu: pe același calapod, se trezește și el afirmînd fără a clipi - cine să-l contrazică?: "Am fost [noi, românii] cei care am aprovizionat una din părțile beligerante ale celui de al doilea război mondial [cu petrol]" - adică pe nemți, că, oportun, pe ruși i-a uitat, începînd de la 23 august... și încă vreo câteva decenii, prin Sovrompetrol. Individul este reprezentativ pentru istoria din capul românilor.

Emil Hurezeanu: fidel nepot al Măgurenității, filoamerican unsuros, îi atacă și el pe "pacifiști", altfel opac, neinteresant, un autentic consilier - ai zice: Sorin Alexandrescu.

Ghiorghi Prisăcaru (surpriză); spre deosebire de ceilalți "reacționari", PSD-istul amintește că USA a refuzat să semneze protocolul de la Kioto, aderarea la TPI... - și rezumă corect episodul Poloniei cu avioanele... americane, plătite din banii europenilor - și suplimentele cerșite "pentru agricultură"...

Valentin Stan: - acest "Lector. Dr. univ" mi s-a părut cel mai dezorientat dintre orientatorii "analiști".

Doru Braia: foarte bun: în câteva cuvinte a exprimat singura opinie rezonabilă - care nu este nici antiamericană, nici prosaddam...

Zoe Petre: - de o rea-credință perfectă când afirmă: "Sunt sufocată de capacitatea de mobilizare a Occidentului democratic în favoarea lui Saddam (subl. m.), o capacitate pe care nu am văzut-o niciodată acționînd în defavoarea lui Ceaușescu" - iar viermele Zamfirescu tace, nu o contrazice - te pomenești că l-a pălit din senin senilitatea amnezioasă și va fi uitat că împreună manifestasem, ani în șir, la Paris "în defavoarea lui Ceaușescu", cum se exprimă zoepetroaica, verișoara Securității măgurene.

Două surprize plăcute - prin excepționalitatea normalității - venite de la doi militari: Petru Lițiu și Mircea Chelaru. Să se fi schimbat într-atât lucrurile în România, încât trebuie să fii militar, ca să judeci corect?

Și un țivil: Victor Săvulescu, fost primar al Ploieștiului - care critică atitudinea guvernului (în general) față de Basarabia, dar, în

particular nu arată înspre Petrezoaia, "animatoare" petrezeloasă a Tratatului cu Ucraina.

În rest - neantul mioritic.

Nici un cuvânt despre terorismul de stat exercitat de Israel; nici despre Palestina - cauza conflictelor. Contrariul ar fi fost de mirare la analfabeții noștri consângenoromani - în plus terorizați de frica de a fi acuzați de... "antisemitism", deci de antiamericanism - păi dacă nu mai capătă cei 2 dolari de căciulă - pentru ei, și pentru neveste?

Nici un cuvânt despre război: să fie el absolut necesar? Este el legitim? Dar moral?

Românii noștri vorbesc despre petrol, despre NATO, despre Chirac, despre pacifiști - dar nu despre război. Oare de ce nu despre război? Limpede: războiul este subiectul logic. Pentru alții, nu pentru români. Pentru ei altele sunt "subiectele", alta logica.

Războiul: răul absolut. Păcatul de moarte.

Iar dobitocul de Bush are neobrăzarea să invoce numele lui Dumnezeu în această... antrepriză americană! De ce nu-i va fi dînd Papa cu crucea-n cap? Probabil știe: s-ar face țăndări (crucea, nu capul de piatră americanică).

Dinu Zamfirescu: mortăcios. Și monumental de insignifiant.

Duminică 20 aprilie 2003

Paștele catolic, Floriile noastre.

Mi-a telefonat Franz, al doilea fiu al lui Romul Pop-Bimbo, născut și el în Bărăgan, la Lătești. Vine mâine pe aici.

Marți 22 aprilie 2003

Ieri am fost prea obosit-tulburat ca să notez vizita lui Franz. A venit cu un prieten, medic din Cluj, care lucrează (descalificat), aici, la Paris, ca infirmier.

Așadar: l-am re-cunoscut pe Frantz de la balcon: leit tată-său.

Am trăncănit de toate - și câte am uitat fiecare să întrebăm...

Deci Romul Pop, căruia i se zicea Bimbo - era mare și bun...- în 1964, la ridicarea restricției s-a întors în Clujul natal - avea deja trei copii, avea să mai facă doi. Franz mi-a spus că clujenii și-au primit rău concetățeanul, "nimeni nu-l mai cunoștea"... M-a mirat: în primul rând pentru că îl știam pe Bimbo extrem de amabil, sociabil - de ce ai lui îl ocoleau? Deși eu nu eram legat de "localități" ardelenești cât era el, cu câte o excepție-două, colegii mei de liceu s-au purtat cald, prietenește cu mine, m-au acceptat, m-au ajutat cu ce au putut: Silviu Jecu de la Sibiu, Calameț, Ceghergarian, Bărcuțean, Strâmbu de la

Făgăraş... În al doilea: medicina nu a mai putut-o continua, întreruperea era prea importantă. A lucrat cu ziua şi la munci necalificate. Eu credeam că a făcut studii de teologie şi s-a făcut preot (catolic): nici asta. Purta Cuvântul Domnului prin case, unde se adunau câteva persoane - chiar şi după 1989, când li s-a permis să oficieze.

Am vorbit despre sat - după indicaţiile mamei sale, Tereza, Franz desenase un plan al Lăteştiului. Ne-am confruntat variantele, i-am dat schiţa mea - şi ea, incompletă (au trecut 40 ani de-atunci!), oricum, eu îmi aduceam aminte de amănunte care ei (Terezei) îi scăpaseră.

Impresionantă a fost "vizita" pe care o făcuse Bimbo la Lăteşti - n-am aflat când anume. Doar atât - rezum, după relatarea lui Franz:

Tata era ca nebun: o lua încolo, o cotea la dreapta, la stânga, revenea la noi care ne oprisem. Şi iar pornea în căutare de ceva. Nu întreba nimic, nu spunea ce caută, dar căuta... După această călătorie mult timp nu a vorbit. S-a schimbat mult, a început să scadă.

Uite, de asta nu am căutat niciodată locurile unde m-am simţit bine în situaţii rele: n-am fost nici la Buia, nici măcar la Sibiu. La Făgăraş am fost, dar numai silit, acolo găsisem ceva de lucru... Cât despre Bărăgan - nici vorbă! Mi-a făcut cald la inimă când Franz a spus că tată-său vorbea despre Lăteşti ca despre locul unde se simţise cel mai liber... Eu credeam a fi singurul care vorbea astfel, numai fiindcă eram basarabean, etern refugiat - uite că şi un clujean get-beget, cu rădăcini, neamuri, cu o acasă - gândea şi el astfel (însă numai după ce ardelenii-clujenii lui îl respinseseră...). Atât că el se va fi gândit mai degrabă la oamenii din sat - cu oricare dintre ei putea sta de vorbă despre literatură şi religie, despre politică şi medicină, despre poezia romantică germană şi despre nemurirea sufletului... Or foştii lui colegi de liceu apoi de facultate de la Cluj, regăsiţi după 20 ani, erau departe - intelectualiceşte şi disponibilitate - de "lăteştenii" noştri...

În 2000 a murit. După un atac îi fusese tulburată locuţia. Suferea cumplit pentru că nu se putea exprima.

Dumnezeu să-l ierte şi pe el.

Fănel Davidescu s-a dus, Mircea Şoltuz a plecat şi el - aceştia fiind "piteştenii" prieteni ai mei, cunoscuţi în închisoare şi în Lăteşti. Toţi trei au devenit, din 1978, personaje în Patimile după Piteşti.

Miercuri 23 aprilie 2003

Dacă într-adevăr este 23 aprilie (cum nu sunt sigur...), atunci e Sfântul Gheorghe. Iar dacă nu e 23 şi nu e aprilie - atunci nu e nici Gheorghe... Deloc.

Am dat gata o nouă variantă a Săptămânii...

Joi 24 aprilie 2003

Sânt copleşit, strivit, aplatizat de ironia ucigătoare a marilor conştiinţe româneşti în chestia războiului. Doar în ultimul număr din Romanian Times m-am ciocnit ca de un Zid al Berlinului Mental de produsele cogitaţiunii-asupra - ale lui Manolescu şi Pleşu.

Aceşti intelectuali dintre cei mai fini - aşa credeam eu, chiar dacă le contestam, cu argumente, caracterul - judecă (?) nu "în fruntea" maselor-largi de cititori, ci în coada lor. Ca şi filosoful Andrei Cornea atacă... pacifismul - şi pe pacifişti. Ironia lor este tot atât de ascuţită cam ca un stâlp de telegraf (de lemn, nu de beton). Citindu-i te apucă jalea: ori aceşti 14 ani de libertate i-au prostit di tăt, ori asta era scrisă în cartea destinului lor: involuţia.

Am încercat să-i urmăresc, să le cântăresc argumentele. Nu am găsit nici unul în favoarea războiului - deci în a americanilor. Întreaga "demonstraţie" a lor se rezumă la o luare peste picior a pacifiştilor (fireşte, calul de bătaie fiind baba-Joschka), a Franţei în general, a lui Chirac mai cu seamă.

Dumnezeu - şi scrisurile mele stau probă: nici mie nu mi-au fost simpatici pacifiştii occidentali, care clamau o cauză bună (încetarea unui război) dar mărşăluiau sub steagul ruşilor. Însă eu, mărturisesc modest nevoie mare: m-am informat, am citit despre locul acelui conflict, am privit hărţi şi, ca un elev silitor (lipsit de cărţi şi de hărţi), am luat notiţe - amănunţite, ca să-i ard o rimă tot atât de distractivă ca proza Marelui Pleşu. Şi, în România fiind (deci, tot în budă, cum ar zice un ardelean), am înţeles că, de pildă în Vietnam, americanii erau agresorii - care, în prostia lor legendară, voiseră să-i alunge pe francezi din Indochina, pretinzînd că ei *luptă împotriva colonialismului*... Îi înlocuiseră pe francezi în 1965, iar după 10 ani, în 1975 - în direct, la televiziune - fugiseră cu coada între picioare. Plecaseră acasă la ei, în America - bătuţi-măr. Un gânditor cu curu' - cum au ajuns A. Cornea, Manolescu, Pleşu - mi-ar da "replica": Americanii erau de partea Binelui, ei voiau Liberarea poporului vietnamez de sub cizma Vietcongului şi de sub tutela Rusiei. Argumente adevărate - dar nu despre asta era vorba. Anume că "modelul Europei din al doilea război mondial" (când America a contribuit hotărîtor la liberarea jumătăţii occidentale a Europei de Hitler - însă a abandonat ţările noastre pentru jumătate de secol lui Stalin) nu era aplicabil în Indochina. Măcar pentru faptul că în Vietnam "de partea cealaltă" nu era armata sovietică, ci doar câteva mii de "consilieri" (şi armamentul). Dar bineînţeles că "doctrina comunistă" reprezenta Răul - dar ce îi opuneau americanii? Care era libertatea pe care o aduceau ei? Chiar dacă totalitatea populaţiei din Nord era la cheremul comuniştilor, chiar dacă o bună parte a celei din Sud era ostatecă a Vietcongului, aportul

Americii în Vietnam era unul inapropriat, agresiv, de război, purtat şi în Sudul ţării (în principiu controlat de ei prin colaboraţioniştii sudici care nu avea nimic de invidiat bestiilor comuniste din nord) - şi în Laos şi în Kambodgea, ţări pe care ei, americanii le-au distrus, favorizînd prin imbecilitate emergenţa monstruozităţii khmerilor roşii.

În continuare - de fapt: concluzia mea: în Vietnam, după alungarea colonizatorilor francezi (la care un ajutor substanţial l-au dat americanii, întrecîndu-se cu sovieticii în dotarea comuniştilor cu armament şi consilieri), situaţia nu s-a schimbat - doar agresorul. Ce au lăsat americanii în Vietnam, după 10 ani de teroare înalt-tehnologică: bombardamente, napalm, "agent orange", mine antipersonal? Pământ şi apă - şi aer - otrăvite. O ţară total ruinată de război, total comunizată, lăsată la cheremul komisarilor din Nord care nu s-au lăsat rugaţi ca să arate ce învăţaseră, atât în URSS, în China cât şi în Nordul lor: arestări, execuţii, internări în lagăre de "reeducare", mizerie, foame - disperare.

De cum am venit, în noiembrie 1977 în exil, am cunoscut un cuplu de vietnamezi şi ei fugiţi de comunişti. Am devenit prieteni, ne vizitam... El, profesor de franceză, fusese... instructor vietcong, deci luptase împotriva francezilor; luptase şi împotriva americanilor - nu din motive ideologice, ci din "patriotism"; după înfrângerea americanilor, s-au strecurat în Occident - în Franţa. Zicea: «Toţi colonialiştii sunt răi - dar cei mai răi sunt colonialiştii ignari care nu ştiu nimic despre ţara colonizată, despre oamenii acelei ţări - şi nici nu vor să afle. Francezii sunt aroganţi, distanţi - dar au făcut în Indochina, chiar în timpul războiului, şcoli şi spitale şi laboratoare şi centre de cercetare, ei au deschis situri arheologice, ei au inventariat patrimoniul nostru... Bineînţeles, îi uram - însă am început a-i regreta după venirea americanilor: aceşti erau băieţi buni, dădeau copiilor ciocolată, femeilor lenjerie de nylon, însă n-am auzit ca vreun american să fi dăruit unui vietnamez o carte...»

Fireşte, americanii nu sunt răi pentru că nu dau cărţi celor ocupaţi de ei. Ci: se poartă rău, fiindcă şefii lor nu i-au învăţat să se poarte convenabil. Iar şefii lor nu i-au învăţat (ca în Irak: să nu percheziţioneze corporal femeile musulmane; să nu intre cu tancurile în incintele sacre ale islamului - şi să nu tragă cu tunul în Muzeul arheologic din Bagdad...), pentru că nici şefii şefilor nu ştiu nimic despre "oamenii de pe teren"; la ei, la West Point - dar mai ales la Harvard şi la Yale, pe unde a bântuit haita de foşti extremişti de stânga fulgerător deveniţi extremişti de foarte dreapta - se fac exerciţii pe hărţi, pe machete, atât. Nu li se vorbeşte despre oamenii pe care îi vor întâlni - şi, vai, ucide - ci numai despre propriul armament, extrem de performant, cel-mai din lume! Să-l tot foloseşti - fără economie de muniţii!

Criticii pacifiştilor seamănă cu acei şmecheri din comunităţile rurale, abia urbanizate de la noi, care, la cârciumă, ori în faţa televizorului, în vederea unui meci de fotbal, cu lada de bere alături ("la picior"), îşi exercită "superioritatea intelectuală" asupra câte unuia mai moale, mai puţin agresiv, mai îndurător - pe acesta îl iau peste picior, îl batjocoresc, îl umilesc - ei, cei tari şi dăştepţi - ca Manolescu, Pleşu, Cornea. Ca amatorii de fotbal şi de bere, mânuitorii de condei din spaţiul carpato-bărăgănean îşi încearcă "puterea" pe spinarea pacifiştilor.

Ca şi cum ei ar fi vinovaţii principali în această imprejurare.

Nu, dragă, nu domnule: vinovaţii-principali în această împrejurare au fost/sunt americanii: fiindcă ei s-au năpustit asupra Irakului, minţind că acolo se ascunde Ben Laden; minţind că odiosul Saddam ascunde arme de distrugere în masă - în fine, lăudîndu-se pe toate drumurile că ei vor să impună democraţia occidentală în lumea orientală.

Aşadar: când băieţi şcoliţi /prin Occident călătoriţi, ca Pleşu - care o iau pe scurtătura logicii discursului astfel: «Cine se opune războiului - este cu Saddam!» - vezi şi la A. Cornea şi la Zoe Petre şi la Manolescu - ei au o gândire, nu de piatră, ci de bostan fiert.

Nu, domnule! Dacă eu, de-o pildă, scriu aici, în jurnalul meu cel intim că mă declar împotriva războiului, nu înseamnă că sânt... pro-Saddam; nici că aş fi antiamerican. Pro-bou eşti tu care "gândeşti" de-a-n-boulea!

Sânt împotriva războiului pentru un motiv simplu: eu cunosc războiul (tu, chiar de l-ai cunoscut, l-ai uitat! - eu: ba) pe care l-am trăit în Basarabia, în vara anului 1941;

Sânt împotriva bombardamentelor americane fiindcă eu cunosc bombardamentele americane (cele asupra Ploieştiului şi cel asupra Bucureştiului de la 4 aprilie 1944). La Ploieşti ne-au bombardat pe mama şi pe mine; tot la Ploieşti, după o săptămână, au bombardat trenul în care călătorea tata - am fost bucuroşi că a scăpat numai cu sufletul pe el. Iar la Bucureşti americanii au ucis - printre miile de oameni (cel puţin o treime din morţii din Gara de Nord erau refugiaţi din Basarabia şi Bucovina, adunaţi în vederea "dispersării") - şi pe unchiul Ignat Goma, fratele mai mic al tatei.

De asta vorbesc despre război şi despre bombardamentele americane asupra României, nu pentru că aş fi foarte-foarte bătrân. Şi resentimentar. Sânt, dar nu aceasta este cauza memoriei mele (pe care voi, foştii mei prieteni şi colegi dinainte de decembrie 1989 tare aţi mai vrea-o suprimată - cu tot cu cap!).

Eu nu sânt ca voi: mioritic, adică amnezic-cu-program-de-la-stăpânire.

Sântem în a n-a zi de pace şi americanii tot n-au găsit "armele" pentru care au pornit războiul împotriva Irakului. Nu contează: Copilul Bush continuă să bănănăiască: "Irakul nu mai amenință America prin... armele ei de distrugere în masă!" Cine să-l contrazică? Doar nu Andrei Cornea! Nici Pleşu, nici tovarăşa Zoe, adunătoarea de cotizații de partid de la Universitatea Bucureşti.

S-a observat, am folosit: "(americanii) au pornit războiul..." - şi nu "au declarat războiul" - fiindcă ultima oară când au declarat război a fost în... 1941 - Japoniei. În rest...

- au făcut războiul din Coreea - fără declarație de război
- - " - Vietnam - - "-
- - " - Agfanistan - - "–
- - " - Irak - tot făr-de.

Că aşa-s ei. Dau cu boamba - fără declarație-de-dat-cu-boamba. Ei n-au nevoie de chitanțe, de țâdule, de ceva-la-mână.

Ei sunt mari. Cei mai mari - din lume.

Şi cei mai văcari.

Vineri 25 aprilie 2003

Am ajuns în Vinerea Mare ortodoxă.

Sâmbătă 26 aprilie 2003

...Şi în Sâmbăta Patimilor.

Mi-au venit câteva ziare din România - toate "intelectuale". Nici măcar nu mă mai revoltă, nu-mi provoacă revulsie belicismul intelectualilor români - vorbesc de cei care se exprimă pe calea presei scrise. Doar aşa, în treacăt, mă întreb - cu veninozitatea-mi legendară:

«De când au devenit atât de combativi, atât de războinici indivizi legendar de fricoşi ca Manolescu, Pleşu, A. Cornea, Zoe Petre? De unde fibra agresivă a lor, a mormolocilor din tată-n fiu - până la '89? De unde până... când iluştri analfabeți cu diplomă în materie de istorie a României (şi de... geografie a Europei), celebrissimi dezer-tori morali, colaboraționişti sub mantila "rezistenței prin cultură", faimoşi îndrumători-spre-îndărăt, consilieri imbecilo-veninoşi ai secretarilor-generali de partid şi dezinformatori şefi ai amărâtei noastre nații (biata, nu merita şi o asemenea "pătură" de intelectuali feloni pe lângă diviziile de activişti-milițienişti-securişti-grănicierişti-gurişti-păunişti ale comunismului permanent)?»

În niciun caz nu voi ceda tentației de a expedia răspunsul explicându-li-l prin convingerile lor intime - drepte, false, dar convingeri...

Indivizi ca cei numiţi - şi lista poate fi lungită cu încă două pagini, fiecare pe două coloane: "toată floarea cea vestită a luminătorilor poporului" (doar copiind lista intelectualilor, a scriitorilor susţinători ai lui Iliescu în 2000, reprodusă în revista 22 şi lăsată deschisă... - nu i-am mai urmărit gura faliei geologice...) - nu au dovedit în aceşti 14 ani (paisprezece!) de libertate de expresie, opinii - ci interese meschine, găinăreşti; şi murdare.

Dacă de pildă Pleşu va pretinde că el are - totuşi! - opinii, nu interese, voi aduce aminte că "Andrei" al lui Noica şi al lui Plămădeală - şi al lui Nicu Ceauşescu şi al lui Iliescu (din adâncă... ilegalitate, la Tescani) - a fost alături de acelaşi Iliescu, ca ministru; şi de Roman şi de Brucan şi de Voican şi de haita în civil a securiştilor, cei care, după ce ne-au încălecat 40 ani (socotind doar din 1949...), când au pretins că ne liberează de comunişti şi de terorişti, au tras tot în noi, eternele victime; că, alungat împreună cu Petru-său Roman, nu a "ales libertatea" (ca şi Păunescu, Pleşu e porc, dar nu prost), nu a suferit o degradare-socială - s-a aşternut pe construirea după toate regulile artei a organului pentru dezinformarea-cu-fineţe a "intelectualităţii" româneşti, prin Dilema (că de ameţirea "societăţii civile" se ocupa cu drag şi devotament Pollux al Castorului: Gabriel Liiceanu, inventatorul "dialogului social cu securitatea"- şi tot ucenic al Noicii, al Plămădelii, al Nicului Ceauşesc', moştenitor al Editurii Politice, înconjurat de fideli, vajnici opozanţi ai comunismului, precum Adameşteanu, Palade, Andrei Cornea de la 22);

Care să fie, "după Revoluţie", opiniile strălucitului critic literar N. Manolescu, devenit şef de revistă? În disputa (amicală...) ce l-a opus lui Paler pentru România literară, în primăvara anului 1990, care au fost opiniile sale? Le amintesc, fiindcă românul citeşte-şi-lasă, vorba cântecului de jale al Mariei Tănase: "Noi, scriitorii, trebuie să facem literatură - nu politică"! Ce fel de "literatură" voia Manolescu s-a văzut imediat, când şi-a publicat extemporalele despre Galan şi Petru Canaliu; când şi-a alcătuit echipa din miliţieni ca Băran, securişti ca Silvestru, turnători şi hoţi de manuscrise (ale lui Caraion, care îl... găzduise în locuinţa sa din Elveţia) ca Pardău - împotriva lui Paler, a lui Valeriu Cristea şi a lui Dimisianu - care pledau pentru scriitorul cetăţean. Paler a pierdut în faţa maşinii de vot a celuilalt ardelean, Manolescu. Valeriu Cristea, însoţit de Dimisianu, a plecat, scârbit, deprimat - în sensul medical al termenului - protestînd împotriva "programului", dar mai ales a "echipei"- pe care o cunoştea de peste 20 ani..., trădat imediat şi de bunul său prieten (de 30 ani), Dimisianu, întors, spăşit, ca să nu i se răcească scaunul de etern-adjunct. Valeriu Cristea, om drept dar fragil, des-orientat, zăpăcit de atâtea minciuni-trădări din partea unor oameni de la care nu se aştepta (Manolescu,

Dimisianu), dintr-un reflex blamabil, însă perfect explicabil, a trecut cu arme şi bagaje la inamic: Iliescu, Fănuş Neagu, Sorescu... Liberat de încurcă-lumii (sic) potrivnici programului său curat literar, nu politic, Doamne-fereşte!, Manolescu, trezit de capul lui în piaţa mare (pe care niciodată în viaţa lui nu o traversase, necum să se amestece printre oameni), şi-a inaugurat activitatea-i "ne-politică" prin interviul luat lui Iliescu, cel cu mâinile pline de sângele românilor din Piaţa Univer-sităţii. După ce l-a spălat pe criminal de sânge şi legitimat pe impostor, Manolescu l-a însoţit pe "şeful statului" în călătorii extrem de cultu-rale. Devenind din ce în ce mai ne-inteligent - chiar nimeni nu a observat cât de prost, de idiot, de imbecil a devenit în aceşti 14 ani, deşteptul Nicolae Manolescu, "mândria noastră"? - Niki al Monicilor s-a azvârlit în ceea ce credea el că ar fi... politica (idolul său: Tătărescu) - şi a stricat totul pe unde a trecut. Nu voi spune că Alianţa Civică a fost distrusă de doar Manolescu - se găsiseră destui alţi ardeleni să o facă, temeinic: Blandiana, Rusan, Doina Cornea şi, din umbra Măgurenităţii: Seniorul Coposu - după care s-a întors la uneltele sale...

Ei, asta-i, uneltele erau pentru o altă vârstă biologică, pentru o altă perioadă istorică. Tot ce a produs N. Manolescu în editorialele din România literară alcătuiesc trepte ale coborîşului tragic şi care ar fi trebuit să-l determine să se oprească - dacă lingăii din jur: Ştefănescu, Dimisianu, Bittel, Ioana Popescu nu l-ar fi asigurat pe Dom' Profesor că, din contra!, să continue Lista cu acelaşi nume, ba să ne trăiască-n veac cârmaciul nostru Nicolae...- zi-i pe nume; -Escu!;

Andrei Cornea şi opiniile! Toată lumea le ştie (dar nu spune!) "dedesubtul": Israelul, deci America; nu adevărul, deci nu România;

Iar Zoe Petre... Nu merită să zăboveşti asupra "opiniilor" ei - sublimo-inexistente. Zoe Petre: un morman de confuzii, de trădări, de erori - printre ele: confecţionarea unei catedre de sociologie pe măsură, lui Măgureanu - şi mai ales Tratatul cu Ucraina. Zoe Petre: un purcoi de gunoi; o movilă de interese joase.

De ce urlă în cor urlătorii treziţi peste noapte patrioţi, viteji războinici, vajnici apărători ai României de Răul Irakului - alături de America cea Bună?

Nici în acest caz nu este adevărată explicaţia cu "spiritul de turmă", fiindcă nu a existat un cioban (deşi un văcar, sigur: Bush) - sau un "berbec" să pornească încotrova, iar oile - după el, buluc...

Nu. Mai potrivit, aici ar fi: din solidaritatea de haită.

A, haita! Ce lucru minunat o haită, iubiţi colegi şi prieteni! Ce realitate protectoare, maternală - din sânul ei poţi face cele mai scârnave fapte, ai să fii des-înmierdat, absolvit (!), pentru că nu ai acţionat singur, căcîndu-te doar pre tine (te) - ci "în grup".

Haita se cristalizează-realizează întâi în cap - orice-ar zice cappătraţii noştri cei dragi. Să evoc *haita-demascatoare* - în şedinţele dinainte de decembrie 89?, în care ritualul funcţiona uns: un "vinovat" era pus la stâlp (sau: la perete) şi executat după tipic? Culmea neobrăzării câte unui component al haitei: după ani, decenii, dînd nas cu victima, îi explica: în fapt, cel care suferise cumplit fusese, nu cel alungat din facultate, din slujbă, cel arestat, etcaeterat - ci cestălalt, păi ştie el ce-i aceea o suferinţa morală? Ce blestem să fie torturat o viaţă întreagă de "o micuţă greşeală"? (iar victima, tot român, nu-l întreabă - cu dulceaţă:

«Dacă ai suferit moral, dacă ai fost torturat de amintirea micuţei-greşeli - de ce pizda mă-ti nu te-ai sinucis, porcule?» - asta-i, că încă nu s-a văzut porc sinucis...)

Haita - bineînţeles că există un fluierător, un dătător de semnal. Dar nu şi obligatòr de execuţie a... semnalului de atac. La Piteşti era altceva: acolo fiecare era torturat întâi - o zi, o săptămână, o lună - pentru ca, de frica torturii, să se năpustească şi să tortureze el pe altul.

Haita - "membrii" ei nu sunt *obligaţi* să facă ceea ce fac; "acumulatorul" lor nu este încărcat cu chinurile la care fuseseră ei înşişi supuşi, iar acum, ca să evite reluarea-repetarea, la semnal, chinuie pe altul; ci din, vorba Martei Petreu: "resentiment" (bineînţeles, nu ea, vajnica profesoară de marxism, plecată ucenită a lui Paul Cornea şi a lui Ianoşi, preţuitoare fără frontiere a lui Petru Dumitriu, a lui Norman Manea, a lui Ed. Reichmann a inventat această altă gaură a covrigului, ea doar a lipit termenul pe fruntea lui Goma). Haita: fiecare din potenţialii agresori are câte-ceva cu câte-cineva şi ce mai interesează că, de pildă viitoarea victimă a haitei nu este cel care a furat nevasta lui X, nu a sabotat o carte lui Y, nu l-a turnat pe Z lui... Y - contează că X nu se poate răzbuna pe adevăratul seducător al soţiei sale, că Y nu îndrăzneşte să-i arunce în faţă turnătorului că îl turnase - ce contează, contează că se descarcă pe acela care-i desemnat ca Vinovat!

Să admitem: eu sânt o persoană insuportabilă, ba chiar de-a dreptul detestabilă, careva care merită să fie *exilat şi din exil!* - drept care haita m-a şi pedepsit în 1997, cu pretextul Jurnalului I-II-III. Nu contează nici amănuntul-grăitor că fiecare dintre participanţii la execuţia publică avea un motiv numai al său să mi-o plătească - dar nu îndrăznea să mărturisească în public "pricina" (că eu îi atacasem pe X, Y, Z pentru cedări patente, dovedite prin citate), în haită, se ascundea sub stindardul pretextual al apărării Monicăi Lovinescu, pe care, blasfemie!, o tratasem de lipsită de memorie, de intrigantă, de trădătoare.

Dar mă întreb: ce poliţe va fi avut de plătit (şi cui şi pentru ce) Matei Călinescu, cel care, în "executarea-în-haită" a lui Caraion, în

1998-99, îl descrisese ca pe "un monstru" - să fi avut în vedere propria-i participare (cu Breban-Nichita-Ivasiuc-Baltag) la "dezba-terile" culturalist-ceauşiste din România literară a anului 1970? Dar lingvistul Alexandru Niculescu ce proprii-păcate ispăşea dânsa-sa atunci când scria despre Caraion că "plătise" paşaportul cu un denunţ - "denunţ" în accepţia sa fiind acele file - de jurnal sau de declaraţii-în-anchetă aranjate de Securitate şi publicate de Eugen Barbu în Săptămîna?

E-he, haita-la-români!

Iată că acum slujeşte şi la ceva "pozitiv", haita; la ridicarea în slăvi a dreptului-puterii care a triumfat asupra puterii-dreptului; la proslăvirea războiului - un război despre care comentatorii da-da-işti români (de la «Da! Da!») ştiu tot atâta cât soldaţii ameri- cani (cei care gândesc cu mitraliera) despre Irak - adică: nimic; la ironizarea pacifiştilor, la criticarea la sânge a Franţei, a Germaniei - cum ar veni a "Vechii Europe"- în opoziţie cu "Noua", alcătuită din state din-nou-comuniste, din-nou-securiste - şi care se mai şi mândresc că astfel au fost botezate de un criminal de război ca Rumsfeld - cel cu gândul numai la Israel, chiar când supune Irakul în numele Americii.

Duminică 27 aprilie 2003

Paştele.

Zi ploioasă. Chiar de am fi în ţară ortodoxă, oamenii s-ar bucura: ameninţă seceta, în zonele cerealiere va trebui reînsămânţat grâul.

Şi eu mă bucur: grădina mea (suspendată) a fost stropită fără vreun efort din partea mea - şi bine stropită. Leuşteanul bătrân: ca un mănunchi de steaguri - la vedere, pentru că sub nivelul pământului (din găleată) bănuiesc nemulţumiri, răzvrătiri, din pricina lipsei de spaţiu vital... Adevărul fiind că am tot vrut să împart rădăcina, însă cum o credeam moartă de îngheţ, am tot lăsat-o, să văd: se petrece şi în anul acesta minunea? dă frunze? Iar când a dat, am fost atât de fericit (unde şade fericirea omului: în Foaie verde leuştean), încât nu m-am îndurat să-i întrerup vegetaţiunea cu operaţiile mele nemiloase. Nu-i nimic: mai am vreo zece fire ieşite din sămânţa-nemţească, trimisă de la... Bucureşti de Niculiţi (pluralul de la Damaschin); seminţele Nr. 2 - "De la o Babă din Obor (nu: din Popor...)" - încă nu au încolţit, deşi ar fi timpul...

De când a încetat războiul în Irak - ce am spus: că s-a pus pace?, nu observasem - privesc la ştirile dintr-acolo cu jumătate, cu un sfert de ochi. Sunt prea proaste. Prea se adeveresc "profeţiile" mele - dar oare numai ale mele? Şi nu este deloc bine când te trezeşti profet-nemincinos în preziceri rele. Mă consolez: nu eu sânt de-plâns, ci nefericiţii de acolo: au scăpat de o tiranie cumplită, sălbatică, lungă şi

au căzut în... să spun: "robie"?, uite, nu spun, deşi americanii sunt experţi în materie, doar prosperitatea ţării lor s-a făcut din sudoarea şi din lacrimile sclavilor africani, pe pământurile smulse prin violenţă de la băştinaşii "indieni" (cu aceleaşi metode folosite de Israel în Palestina), şi cu ocuparea, în dauna Mexicului, a întregul sud actual şi aproape întregului Vest: California, fie "cumpărarea", de la ruşi, a Alaskăi, a Louisianei de la Francezi.

Pe irakieni... îi las să mai răsufle un pic, mă întorc la americani:

Când refuzau să semneze anume pacte internaţionale - în legătură cu Tribunalul Internaţional Penal, în legătură cu poluarea, în legătură cu producerea de arme ucigaşe - "sărac-nucleare", chimice, biologice, deja folosite în Vietnam, în Iugoslavia, în Afganistan - şi în Irak (nu voi aştepta rezultatul vreunei expertize, mi-a fost destul să văd tancul irakian avînd şenilele şi roţile topite, ca să înţeleg că fusese lovit de arme cu muniţie radioactivă), se pregăteau de noi agresiuni şi evitau eventualele pedepse. În timpul războiului rece, Răul Absolut era Rusia, însă chiar şi ea semna tot felul de pacte - pe care nu le respecta... Americanii însă nu se încurcă în forme de când au rămas fără adversar.

Apărătorii războiului americanilor în Irak - din România: Pleşu, Zoe Petre, Manolescu, Gabriel Andreescu, A. Cornea - şi alţi bursieri - trebuie să ştie că, declarîndu-se de acord cu un astfel de act (războiul), se fac complici (doar "cuvântul e faptă", ne spun evangheliile) la crimele de război comise de americani - cele evidente şi descoperite până acum:

- pornirea agresiunii fără declaraţie de război şi împotriva opiniei ONU;

- motivaţii mincinoase, schimbătoare - oricum, "principala" (Irakul deţine arme de distrugere în masă) nu a fost probată - nu-i nimic: americanii au să facă să fie găsit antrax - de fabricaţie americană, ca cel arătat de Powell în fiola legendară;

- atacarea obiectivelor civile, în ciuda asigurărilor că ei nu folosesc decât "proiectile inteligente": şcoli, moschei, muzee (Muzeul de arheologie din Bagdad poartă pe fronton gaura unui obuz american), spitale, grădinţe de copii - dar nu Ministerul Petrolului!

- vizarea deliberată, chiar... recomandată de Comandament a civililor protejaţi, identificaţi, acreditaţi - cei din organismele umanitare şi mai ales jurnaliştii: au fost publicate interviuri cu tanchiştii care au tras direct, conştient, din ordin, în jurnaliştii ne-americani;

- împiedecarea intrării în Irak a organizaţiilor umanitare - pregătite de acţiune cu o lună înainte de declanşarea războiului: stocuri de alimente, medicamente, aparatură de purificare a apei, etc, depozitate în Turcia, în Iordania, în Siria, în Kuwait - dar nu şi în Israel! - sub pretextul că de "asta" se ocupă americanii liberatori - irakienii spun altceva: americanii ocupanţi...;

- spolierea unei țări - invadate fără declarație de război și fără mandat internațional - de principala bogăție a sa: petrolul. Dealtfel, petrolul a fost cauza nemărturisită, dar evidentă (pentru bibliografie să fie citit Goma de acum 2 ani, 6 ani, 25 ani...) a războiului și nu soarta tragică a irakienilor striviți de saddamism, nu "democrația occidentală de instaurat în Orient" - dovadă: nici până azi nu a fost restabilită electricitatea și apa curentă în Bagdad, însă exploatarea petrolului în folosul americanilor (și numai al lor) a început de mult.

Să continuu? La ce bun? Căcăcioșii războinici de la Dilema, de la 22, de la România literară (numai pe semnatarii "de vârf" i-am luat în seamă) care, de frică *nici nu respirau în fața ultimului milițian ceaușiu* - dar care, după ce haita kaghebiștilor locali l-a înlocuit pe tovarășul Ceaușescu prin tovarășul Iliescu - au ieșit în piața mare să se laude cu "rezistența-prin-cultură" și au profitat fără rușine de scaunele oferite cu proletară generozitate. Creaturi fără coloană vertebrală (Pleșu, Zoe Petre? - *și coloana?, a cui coloană: a bucilor?*), fără conștiință, fără morală, fără onoare, cu un cuvânt cuprinzător în românește: nesimțiți. Cu nesimțire au profitat de putere, cu nesimțire au făcut "opoziție" (în cadru-organizat...), cu nesimțire au tăcut, pe burtă, înainte de decembrie 1989, cu nesimțire și-au apărat - în scris - ciolanul (à propos de ciolanul securesc: îl pândesc la cotitură pe Făräviolentul Buzura: va scrie și el împotriva pacifiștilor?; judecînd după interesul doar material al securiștilor, partizani ai Rumsfeldistanului - citește: "Noua Europă": da); cu nesimțire ar fi apărat "lupta pentru pace" - dacă cerea partidul comunist; cu nesimțire fulminează împotriva "pacifiștilor", a Franței, a Germaniei - fiindcă astfel se câștigă un dolar: unii cu sudoarea frunții, alții - condeierii intelectuali de frunte ai României cea din coada cozilor: cu sudoarea gurii (iată, nu am zic; cu sudoarea... limbii). Acea sudoare-de-veșnic-rob.

Amin.

Luni 28 aprilie 2003

De parcă aș fi slujbaș, lunea mi-e zi grea, neplăcută. Nu am vreun motiv precis de mohorală sufletală, dar nu trăim noi doar cu motive...

Rumsfeld s-a mai des-analfabetizat: a repetat azi, la Doha, în Quatar, cu ocazia ceremoniei de... felicitări a militarilor pentru ducerea-la-bun-sfârșit a campaniei agricole în Irak:

«Această fapte de arme va intra în cartea de istoria ca dărâmarea Zidului Berlinului" - ceea ce e cu totul, dar cu totul altceva decât zisa de acum câteva săptămâni: «Această faptă de arme se poate compara cu dărâmarea Zidului Berlinului!»

După ce-o să moară - de durere de cap, cauzată de citirea unei pagini întregi (în fine: aproape... - ca Reichmann) - Rumy are să afle că există şi alte comparaţii.

Tot azi, la o dezbatere, o comentatoare (Bachara) a spus un lucru foarte simţit à propos de atitudinea pe care ar trebui să o adopte guvernul francez faţă cu refuzul americanilor de a admite Franţa la "împărţela prăzii":

«Să nu mai vorbească despre asta - necum să solicite "parte"»

Dar bineînţeles! Dacă francezii mai au demnitate - să şi-o arate!

Americanii îşi revizuiesc mereu planurile în chestiunea Irakului, deci se confirmă opinia mea, de ageamiu emerit: porniseră la război ca la "bal la Feteşti", cum ziceam noi, în d.o. Adică neştiind nici dacă e vreun bal pe-acolo, pe undeva, nici dacă or să ne lase să intrăm, nici dacă fetele or să accepte să danseze cu noi etc... - dar ştiind un singur lucru: Noi vrem bal! Aşa şi americanii: nu era deloc, dar deloc pregătiţi - în nici un domeniu. Excepţie: datul-cu-boamba.

Eu, locuind de peste un sfert de secol în Franţa şi mai ştiind câte ceva despre colonialismul francez (planetar, în vigoare şi azi sub eufemismul "Teritoriile de peste Mări"), desigur, am detestat colonialismul ca... mijloc de expresie, pe colonist ca persoană desumanizată, am cunoscut şi *resentimentul* foştilor colonizaţi (negri, arabi, kanaki) - care nu s-a stins nici la a doua generaţie - deci oarecum ştiu despre ce vorbesc: "Vechii colonialişti" (cei din "vechea Europă": francezi, englezi, portughezi, spanioli...) credeau că dacă declară că nu au în vedere decât "culturalizarea" unor comunităţi, catehizarea altora, nu se va observa interesul material, sălbatica poftă de profit - başca beţia provocată de exersarea puterii asupra unuia mai slab. Acum *americanii, răcnind pe toate drumurile* despre "democratizarea Orientului Mijlociu" pe care o vor instaura, copii neevoluaţi fiind, nu-şi dau seama că li se *vede jucăria ascunsă la spate*: profitul material (aici: petrolul) - şi fireşte, aceeaşi beţie a puterii... de colonialişti autentici. Şi când te gândeşti că atâţia evrei *marxişti până în măduva* oaselor îi susţin pe americani - pentru că americanii îi susţin pe israelieni... - fiindcă şi ei au sânge de colonialişti feroci.

Un amănunt - îl ştiam, dar nu-l puneam în contextul cerut:

Francezii construiseră centrala atomică în Irak - cea pe care o bombardaseră, distrugînd-o, israelienii. Dar nu ţinusem seama că tot francezii construiseră şi centrala nucleară israeliană - ba dăduseră o mână substanţială de ajutor şi la bomba atomică a lor.

Marţi 29 aprilie 2003

Cred că azi am dat gata ultima (ultima...) formă a Săptămânii Roşii. Aceasta va fi - dacă va fi să fie - o adevărată "ediţie a II-a,

revizuită, adăugită". Am trudit la ea - sper să fie şi cu folos.

Despre întâia ediţie n-am primit semne că ar fi ajuns şi în Ardeal - deşi tot în 14 aprilie expediasem exemplarele dedicate. Din provincie doar Piţu a scris - în 23, cu sosirea azi. El zice că Antiteze 12/2002, de la Piatra Neamţ îmi pregăteşte o surpriză. Bine face, o aştept.

Ia auzi: americanii trimiseseră în Irak câteva echipe de informatori încă de acum opt luni. Cât de informatoare au fost informaţiile lor s-a dovedit în timpul războiului: nu ştiau absolut nimic despre teren, nici despre oameni, iar bombele lor inteligente omorau civili şi aliaţi.

În Afganistan, după liberarea adusă de americani, Karzai nu este preşedinte decât pe un cartier din Kabul, şefii de război şi-au reluat puterile, opiul distrus prin decret o vreme a început iar să fie cultivat...

Miercuri 30 aprilie 2003

Am început o nouă variantă a ediţiei a II-a a S.R.
Spor la variantă!
Mulţumiri.

M A I

Joi 1 Mai 2003

Nici azi nu mergem la defilarea de 1 Mai.

Vineri 2 mai 2003

Zi mohorîtă, friguroasă.

Aseară m-am hotărît să pun punct (şi virgulă...) Săptămânii... Nu pentru că aş fi atins perfecţiunea (sic), ci pentru că am simţit: ajunsesem acolo unde, dacă nu mă opresc pentru măcar o pauză de respiraţie, risc să stric totul.

Cred că am făcut o treabă destul de bună cu această "ediţie a II-a, revizuită, adăugită". Am corectat o serie de date şi cifre greşit scrise în prima, am adăugat noi informaţii ("citate") şi, cu excepţia tocmai, a citatelor, comentariul meu a fost rescris de la cap la coadă. Desigur, textul s-a umflat sensibil. Acum, în noul format numără 106 paginii, "mărite" ceea ce în vechiul ar fi dat 120-125.

M-am concentrat asupra acestei a doua ediţii (editoriale). Dacă voi găsi editor... Aş colabora, în continuare, cu Iurie Colesnic: toţi cei

care mi-au scris că au primit cartea, l-au lăudat pentru calitate: a literei, a hârtie, a graficei - a tot. Eu însă am o (singură) nemulțumire: micimea caracterelor. Cunosc motivul: economia - de spațiu tipografic, de hârtie... Însă eu, care judec lumea cu ochii mei, spun că am avut mari dificultăți la citirea șpalturilor, nu doar la note, ci chiar la textul propriu zis. Dacă vom păstra același format, o să cer să mărească litera textului cu (cel puțin) un punct, iar a notelor cu două - ca să poată fi citite fără dureri (de cap) și de către persoane în vârstă, fiindcă mai ales acelea sunt interesate de ceea ce stă scris.

După aceste însemnări mi-a venit, în sfârșit, răspuns de la Colesnic - acesta: "O carte de 300 pagini, în 1.000 exemplare = 3.000 dolari". Eu îi pusesem o întrebare... generală cu gândul la Bonifacia... Altă veste, tot de la Colesnic: "Celelate exemplare pentru București au fost transmise lui O. Brega".

A treia veste bună, prin Colesnic: s-a găsit cineva care să dea lămuriri despre Monumentul Reîntregirii de la Chișinău - i-am faxat pe dată cele șase pagini lui Doicescu. Tare bucuros. Are și motive.

Doicescu mi-a spus despre un articol al lui Mirel Bran în Le Monde: ar fi fost "câteva sute" de tineri care să manifesteze împotriva războiului din Irak - nu împotriva americanilor... Îmi place precauția, deși detest fofilarea. Asta vine așa: "Sântem împotriva războiului dus în Irak - de alții decât americanii!"

Dar mai vârtos mă tem că în Chișinăul, în continuare (în fapt: din ce în ce mai) rusificat, cei care vor fi îndrăznit să se declare împo- triva războiului nu sunt pacifiști cinstiți, ci belicoși de tip rusesc, ultranaționaliști, trogloditiști, anticapitaliști, dintre cei care îi tratează pe români, cum altfel? - de... fașiști - deci, printre altele, duhnesc a bere-votcă și-i admiră (în secret) pe americani... Cum să iasă în stradă oamenii noștri, basarabeni? Chiar dacă admitem că ei nu sunt români - deci gândesc cu capul lor?

Duminică 4 mai 2003

M-am ocupat ieri cu Jurnalul.

Și azi va fi zi luminoasă - și rece.

În Timpul (aprilie 2003) două texte bune: al lui Emmanuel Todd, despre "descompunerea sistemului american"... - simpatică, teoria, i-o cunosc de demult - și sânt (aproape) în întregime de acord cu ea, mai ales în refuzuri, în idiosincrazii; și unul de excepție al lui Mircea Stănescu, lucrat cu materialul unui precedent mult întărit (și completat).

De la el aflu numele americanului în chestie - din, hăt, septembrie 2000! - să fie greșeală de imprimare? da: corect: 2002...:

Randy Scheuman, din Comitetul USA pentru NATO. Acesta a cuvântat limpede pentru cei care își mai fac iluzii: securiștii din serviciile secrete și din alte instituții ale statului nu reprezintă nici un pericol, ci doar cei care se află "în interiorul structurilor controlate de autorități".

După ce spune o serie de lucruri pertinente - pentru noi doi, nu pentru restul *românimii* care judecă *adversativist, sau-ist* (în sensul că bieții de ei, nu aveau decât de ales între A sau B, taman ca în 2000 la re-alegerea Iliescului, deși puteau să opteze pentru o a treia cale sau pentru nici una!)... - despre concepția americanilor despre "morala" care trebuie ne-impusă în țările comuniste, Mircea Stănescu alunecă și afirmă că declarația este "o prostie fără margini" pentru că... "decidenții sînt sub influența serviciilor române de informații"...

Nu, dragă Mircea: nu românii i-au prostit pe americani, ci americanii au făcut eforturi și au reușit să rămână proștiți de ei înșiși. Ai văzut "concepția"-le pe teren, în Irak: au pus ca șef al polițiștilor din Bagdad pe generalui care fusese, sub Saddam șef al... miliției. Și mai înapoi, în timp: care erau "*criteriile*" de *recrutare la Europa liberă*? (pe cele de la CIA nu le cunosc... - le deduc): cu cât postulantul venea mai "*direct din aparat*" - din procuratură, din activul de partid (de înalt nivel), din securitate - cu atât mai bun era pentru americani! Ei pretindeau că aceia... dețin informații de la izvor, în fapt era altceva (ce informații deținea, de pildă Hurezeanu? ori N.C. Munteanu?): cuminți, ascultători, executau, nu discutau directivele americanilor - așa cum le executaseră pe ale românilor șefi ai lor, la București. Americanii, băieți realiști, practici, eficienți, nu aveau nevoie de turbulenți, de atinși de "crize de «adevăr»", ca Țepeneag, Virgil Tănase, Goma - aceștia dovediseră, în primul rând față de autoritățile românești, că sunt nedisciplinați, că gândesc de/cu capul lor, că nu respectă directivele...

Luni 5 mai 2003

Ieri au fost la noi soții Baltă. Au adus de la Niculiță ceva hârtii dintre cele uitate, ori doar crezut pierdute. Precum și volumele III și IV din Viața în roșu de Duplan și Giret (traducerea lui N. Baltă). Apariția acestor ultime două volume a fost o surpriză chiar pentru traducător, a dat peste ele la un târg de carte (el însă nu știa că au apărut...). Mi-a făcut plăcere să le răsfoiesc, am făcut ceva provizii de curaj pentru viitor...

Printre hârtiile aduse de N. Baltă: una necunoscută (și neștiută). Va fi ajuns la Lulu în timp ce ea era foarte bolnavă - din care pricină nu mi-a transmis-o la Paris - fie după moartea ei, la vechea adresă. Nu

se ştie când s-a întâmplat asta, fiindcă scrisoarea nu este datată, iar plicul lipseşte... - o copiez aici:

Domnule Preşedinte,

Apelez la amabilitatea dvs., să-mi înlesniţi a lua legătura cu dl. Paul Goma în ţară, cu care ocazie aş dori să-i dau 2 manuscrise ale cărţilor sale care au fost transmise în timpul dictaturii prin Europa liberă, scrise de mînă de mine şi care au "circulat" / au fost citite: pînă la Revoluţie de peste 30 oameni, bineînţeles toţi prieteni ai mei.

Cred că este singura persoană care merită să păstreze aceste înscrisuri. Cu aceiaşi ocazie aş dori să-i transmit mulţumirile celor ce l-au citit în acele condiţii vitrege.

Eu aş putea să le trimit şi pe adresa Uniunii Scriitorilor în aşa fel (c)a Dvs. să i le daţi cînd dl. Goma va veni prin ţară.

În speranţa că rugămintea noastră se va bucura de înţelegerea şi bunăvoinţa dvs. vă mulţumesc anticipat şi vă rog să primiţi toată stima şi consideraţia mea.

Bosoancă Cezar

1785 Moldova Veche, Bl. 15, Sc. 2, Ap. 9, Jud. Caras Severin.

Mi-a făcut plăcere să aflu că am / am avut "încă 30 cititori de manuscrise" - s-a înţeles: fragmente din cărţile mele, transcrise - de mână - de Bosoancă Cezar şi date în jur, la Moldova Veche... Deşi nu mai are vreo importanţă, mă întreb: cărui "Preşedinte" se va fi adresat transcriptorul? Al Uniunii Scriitorilor? - exclus, doar scrie că ar putea să le trimită - dar nu o face... Să fie... Cine ştie...

Marţi 6 mai 2003

Azi se împlinesc nişte ani de la ultima liberare, cea de la Rahova, în 1977. Câţi ani: 26? În 5 sau în 6 mai?

Plouă de rupe pământul.

Am vorbit la telefon cu Nicolae Florescu: va publica "Falsul..." şi ceva din jurnal, dar... încă nu a plătit numărul precedent al Jurnalului Literar... Cât despre Săptămâna Roşie... - la toamnă... Jurnalele (1999, 2000, 2001) aşteaptă să fie sponzorizate de Ministerul Culturii...

Vineri 9 mai 2003

Am expediat ceea ce adunasem în ultima vreme (S.R., scrisori).

Mă simt ceva mai uşurat - mai ales că ieri am dat gata ultima (sic) variantă a S.R.

Am primit de la Niculiță două exemplare din Faulkner, Pe patul de moarte, în traducerea lui Horia Florian Popescu și a mea. Mereu, mereu: cea mai bună carte a lui Faulkner, poate din toată proza. M-a marcat profund, pot spune că l-am imitat - începînd din În Cerc, Gardă Inversă. În apărarea mea, spun că e greu să-i reziști și să nu-l maimuțărești.

Nu mai găsesc unicul exemplar din prima ediție, dar recitind am avut impresia că Horia a... oltenizat textul. Când lucram împreună (în 1970, 1971...) am avut discuții lungi, aspre, dar amicale, în legătură cu limba românească în care îl traduceam. El trăgea puternic spre neaoșisme oltenești - am căzut de acord că nu "olteneasca" ne va ajuta să-l împământenim în românește pe Faulkner (ca prea marcat regională), nici moldoveneasca, nici ardeleneasca, din aceleași motive - ci regățeneasca de câmpie, "marinpredeasca" lui Moromete.

Luni 12 mai 2003

Am mai tras o variantă din S.R.

M-am hotărît să nu mai scriu despre Irak. Nici despre Palestina. Să văd cât m-o ține. E greu.

Mi-a slăbit rău vederea. Am început a avea dificultăți în fața ecranului, ceea ce nu mi s-a mai întâmplat. Poate și din cauză că în ultimele trei zile am citit texte (Scrisuri) cu literă măruntă. Sper.

Miercuri 14 mai 2003

Am primit ieri scrisori de la Radu Negrescu-Soutzo împreună cu tăieturi de presă pe care nu le aveam; de la Culcer, fotocopii după paginile care mă privesc Enciclopedia... lui Florin Manolescu; de la Răducă, pe lângă scrisoare, un volum, "Pătrășcanu" al lui Florin Constantiniu, cu dedicație.

Florin Manolescu: în așteptarea fotocopiilor promise - întâi de Kiropol - am răsfoit volumul Litere în tranziție, 1998, în care sunt și trei articole despre mine: "Teme inconfortabile" (din 22, 7/1992), "Alte amintiri din copilărie" (despre Din Calidor, Luceafărul, 15/1991) și "Patimile după Jilava" (despre Ostinato - Luceafărul, 4/1992). Însă F. M. a publicat și alte cronici - despre Bonifacia, despre Arta refugii, despre Soldatul câinelui, despre Patimile după Pitești... tot în Luceafărul - dar mi-e greu să urc până la clasoarele în chestie...). Toată această... autobibliografie, ca să spun două lucruri:

- în volum și în cronicile din reviste F. M. îmi dăduse impresia unui critic literar care, în ciuda a ceea ce se vorbea scria în jur despre mine și despre cărțile mele (de-o pildă în România literară, în

Cuvîntul, în Contemporanul...), se exprima cu ceea ce s-ar numi o vădită simpatie... obiectivă;

- în volum și în cronici informația de care se slujea - și pe care o răspândea - era exactă (nu o luasem în seamă, tocmai, pentru că mi se părea naturală o asemenea "calitate".

Or în Enciclopedie...

Desigur, eu, ca autor, nu am dreptul să contest gustul dubios - și nociv, pentru spiritele neinformate - de a da, de pildă, citate substanțiale din zdreanța BIRE; de a oferi un citat de peste o coloană din Stindardul, foaie securistă dovedită de decenii (articol nesemnat!), făcînd "dezvăluiri" despre... socrii mei; însă ca cititor avizat și neimplicat, găsesc metoda nu doar incorectă, dar de-a dreptul puturoasă: ținînd seama de înclinarea românului spre neconcludent, superfluu, spre bârfă, spre amănunte picante - mai ales spre acuzații nedovedite - o "operă" ca cea a lui Florin Manolescu (în ceea ce mă privește, nu am văzut decât foile despre mine) este chiar mai detestabilă decât cea a unui ca unui Marian Popa: măcar acela scrie sub semnătură proprie ce crede el despre un scriitor (V.C. Gheorghiu, Lăncrănjan, Goma...), fiind dreptul lui cel mai sfânt de a aprecia sau/și de a de-precia cutare carte, cutare scriitor. Or Florin Manolescu uzează de un procedeu *aparent obiectiv - însă curat-laș*: citatele anonime (da' de unde: oricare exilat știe că aparțin lui... uite, îmi scapă numele - Emilian?), a fost ofițer regal, iar la Fürstenfeldbruck, lângă München unde a scos Stindardul, a fost recuperat de Securitate cu tot cu publicațiune și pus la treabă: calomnierea în vederea compromiterii exilaților activi împotriva Bucureștiului; tot anonim se exprima și faimosul lingvist Lozovan, autor al multor... troglodite demascări din tufișurile de după casă, printre acestea și câteva țintindu-l pe "Eliade, tremuriciul de la Chicago"...) - continuu opinia despre citatele folosite de F. M.: astfel "dozate", încât balanța să se încline... cantitativ și să se transforme calitativ - în zvon răuvoitor, bârfă, calomnie: *psihologia maselor populare zice*: cuvintele-multele, prin copleșirea receptorului, dau impresia de adevăr...

Însă inadmisibil - profesional: "amănunte importante" (ca de pildă limba scriitorului) sunt ignorate de Cioclopedist - vreau să spun: de alcătuitorul unui volum prezentat ca "Enciclopedie...". Nu o singură dată, ca să spunem că a fost o scăpare, i se indică cititorului, eventual cercetătorului informații false:

Cu o perseverență demnă de o cauză mai bună Florin Manolescu scrie la Bibliografie, în dreptul cărților mele, mai întâi publicate în occident, în traducere (franceză, germană, neerlandeză, suedeză, engleză, italiană), enormitatea: "tradus în limba română"

Îmi aduc aminte cu neplăcere șocul produs mie de Andrei Pleșu care, într-un text-program publicat în ianuarie 1990, vorbind de

"recuperarea" scriitorilor din exil, explica cititorilor când anume se va întâmpla operațiunea: "după ce vor fi traduși în românește..."- și ne pomenea pe Eliade (cu proza!) și pe mine... După el s-au luat și alții - însă numai gazetari, nu și scriitori, cu atât mai puțin critici și istorici literari, obligîndu-mă să explic, repetat, că toate cărțile mele au fost scrise în românește, că *totdeauna am scris numai în românește...*

Se vede că gândirea pleașă (produsă de Pleșu) răsare când și de unde te aștepți mai puțin.

Deci, după Florin Manolescu, toate cărțile mele (14 titluri?) apărute mai întâi în Occident (în limbile cutare, cutare, cutare, fuseseră, nu traduse din română - altfel de ce ar fi fost menționat traducătorul?, ci, printr-un miracol inexplicat de Enciclopedist direct în franceză, germană, engleză, suedeză, engleză, neerlandeză...).

Ce se va fi întâmplat cu Florin Manolescu - în Enciclopedie, fiindcă în cronicile din periodice, în articolele din volum nu apărea măcar ca "greșeală de tipografie" povestea cu... "tradus în limba română"?

Bănuiala mea: autorul - sau editorul: Romoșanu - a apelat la serviciile unui/unei asistente, ea/el a redactat Bibliografia. Ceea ce rămâne grav: autorul nu a citit "contribuția", deci nu a corectat.

În Romanian Times din 15 mai 2003, Cangeopol, în una din cele mai severe corecții administrate compatrioților - de astă dată: gazetarilor - citează din România literară (nu indică data apariției, presupun recentă) în care Cronicar-ul - el îl bănuiește pe Ștefănescu - cere ca... "lui Paul Goma să-i fie interzisă apariția în gazetele patriei". Ca "interzicere" aduce a Dimisianu, el a mai făcut-o, în legătură cu textul meu "Să fie interzis electoratul!" publicat de Vatra - dar maladia cenzurării este endemică la *scriitorul român - cel rezistent prin cultură.* Oricum, ideea propunerii nepublicării mele (editorial) vine de la prietenul omului, simpaticul Pleșu, el a lansat această soluție acum vreo 5-6 ani...

Joi 15 mai 2003

Toată ziua am fost torturat de dentist(ă)? de radiolog... Sper să fi căpătat o prelungire...

Am mai adăugat ceva la S.R.

Vineri 16 mai 2003

Luat cu... dinții (ca să spun așa), nu am notat la timp impresia făcută de un documentar (de acum zece ani) despre/cu György Ligeti.

Ascultasem câteva piese ale sale și, dacă nu căzusem fulgerat de dragoste, sigur este că nu l-am pus în aceiași categorie cu Maderna,

Kagel, Boulez, Nono - doar alături de Stockhausen. Judecata mea, de ultraamator de/în muzică m-a condus, după "pif"; după impresia-primă - chiar dacă aceasta riscă să înșele. Am fost bucuros că în privința lui Ligeti nu mă înșelasem prea-prea.

În discursul său - în fapt: monologul - Ligeti pleacă de la Diciosânmărtin (Târnăveni?), n. 1923 și ajunge tot în Ardeal - oricât s-ar părea că de vină este construcția ciclică a filmului, nu al monologului... - voi reveni.

Așadar: Ligeti se naște într-o familie de evrei din Ardeal. Nu a fost limpede în privința liceului (să-l fi făcut la Cluj?), oricum familia nu îl destinase muzicii, ci științelor, dar cedează și îi închiriază un pian. De aici firul se rupe, nu mai urmărește... istoria și biografia, ci sare de la muzica propriu zisă, la "viață", din care o parte este închinată lui Bartok, alta lăutarilor. Vine apoi "ruptura" (din punctul meu de vedere): ajuns la vârsta opțiunii studențești - conservatorul de muzică, desigur - Ligeti explică: ar fi putut să meargă la București, dar a ales să se ducă la Budapesta... Aici, dincolo de motivele obiective, se insinuează o umbră în istoria... obiectivă (să-i spun: în cronologie): născut fiind în 1923, Ligeti avea, în 30 august 1940, la cedarea Ardealului de Nord (eveniment de care el nu pomenește) 17 ani. Nu pomenește nici de responsabilitatea Ungariei a arestării și a deportării familiei sale (mama, tata, fratele mai mare) în lagăre de exterminare, nu vorbește nici de modul în care el, aflat la Budapesta (în aprilie 1944), a scăpat de arestare. Povestește, în puține cuvinte, tragedia resimțită când, în 1945, mama sa reapare - însă tatăl și fratele mai mare - și el muzician - nu: dispăruseră "acolo".

Ligeti, ca om: structural cinstit, el nu face afirmații mincinoase ca Wiesel care dă vina trimiterii evreilor din Ardealul de Nord în lagărele de exterminare - pe jandarmii români. Însă întreținerea unui astfel de "flou muzical" - mai ales în fața unor telespectatori care, fie germani, fie francezi, habar nu au de "mersul frontierelor" în perioada războiului al doilea, rămân... ne-informați, dacă nu de-a dreptul dez-informați. Aceeași "neintrare în amănunte" face să nu se știe ce a făcut Ligeti (mai exact: ce era el, ca naționalitate: maghiar sau român?): după 30 august 1944; apoi după 1945, când România a recuperat Ardealul de Nord. Se deduce că el călătorea frecvent la... Târnăveni (?), la Cluj - dar nu spune cum trecea frontiera, din ce în ce mai închisă. De acord, el în 1993, când a fost filmat-înregistrat, avea în vedere telespectatori de limbă franceză (dealtfel a vorbit în acea franceză simpatică vorbită de unguri - și finlandezi - cu accentul pe prima silabă...), deci presupus neinteresați de... detalii istorico-geografice - însă eu nefiind dintre aceia și fiindu-mi aproape povestitorul, m-am simțit frustrat, chiar mințit.

Vorbește exact de perioadele de după instaurarea comunismului: până în 1948 și în Ungaria exista o relativă libertate de expresie, însă

după acea dată, totul s-a încuiat. Nu știu dacă și în România fusese ca în Ungaria: Conservatorul (în fapt Academia) Franz Liszt era, după 1948, zice Ligeti, singurul loc din Ungaria în care rămăsese un strop de libertate.

Da, așa va fi fost. În sensul că între zidurile Academiei, oamenii care veneau "de afară" se simțeau la cald, la adăpost. Nu întreb: dar ne-muzicienii? Dar studenții de la alte facultăți decât de-muzică? Și încă: ce făceau muzicienii unguri cu libertatea pe care o resimțeau între zidurile Conservatorului? Fiindcă și ei duceau lipsă de mijloace de comunicare peste frontiere: cărți, reviste, discuri, partituri? Într-adevăr: puteau discuta, pe culoare - sau chiar la closet - între ei - liber... Dar cât de liber poate concepe libertatea un muzician care, prin structură, prin educația de câteva secole a fost modelat să trăiască numai din și prin muzică, să îndepărteze, să elimine tot ce ar putea să-l... tragă în jos - citește: în stradă; în cetate?

Dovada acestui egoism superior: modul în care povestește revoluția de la 1956: realizatorul filmului îi prezintă documente din acel moment: lupte de stradă, clădiri mitraliate, tancuri rusești, oameni fugind încolo, încoace, unii cu arme... Ligeti încuviințează: «Așa arăta strada. Așa am văzut-o și eu...» - și continuă, explicînd că el ieșise în stradă și cu toate pericolele, alergase la Radio (clădire asediată de securiști)... ca să facă, ce?: să apere și el instrumentul de expresie a cuvântului? Da de unde! «Tocmai primisem clandestin de la Stockhausen o înregistrare a unei piese a lui - m-am dus să o ascult...»

Muzicianul: tot muzician! - exclam eu, nu atât cu dispreț, cât cu gelozie: fiindcă el poate ceea ce eu nu voi putea în veac. Și cunosc și motivul: el se folosește de sunete, eu mă folosesc de cuvinte, care nu pot fi indiferente la adevăr.

Am obosit, voi continua altădată despre ceea ce mă apropie de Ligeti: modul în care "vede" el propria-i muzică. Și o vedea - prin 1980, cum încercasem eu să o prind în cuvinte, în Ostinato, cu 15 ani mai devreme. Datele nu au importanță: eu, scriind în 1965 Ostinato, scriam cuvinte - or el își scria muzica. Deci nu poate fi vorba de "întâietate", ci de ceva care plutea în aer: simultaneizarea succesivului.

Azi am primit de la Anca Hațiegan un text de (aproape)16 pagini intitulat "Paul Goma: Gherla și Patimile după Pitești - două 'romane teatrale' paradigmatice". Foarte bun. Atât de bun, încât mă întreb ce îi voi scrie în răspuns. Mă aflu în încurcătură: de multă vreme nu am mai citit ceva atât de pertinent și de bun - dacă-i despre mine...

Sâmbătă 17 mai 2003

Am scris Ancăi Hațiegan și lui Ovidiu Creangă.

L-am prins la telefon pe Sergiu Grosu. Voiam să-i mulțumesc și prin viu grai pentru că a finanțat Săptămâna Roșie - îi trimisesem

întâiul exemplar primit însoţit de o scrisoare. Din vorbă în vorbă m-a întrebat ce mai fac. I-am răspuns că tocmai am terminat a doua ediţie.

«S-o tipărim!» a zis el.

A trebuit să marchez o pauză ca să realizez... Ce noroc am eu cu Sergiu Grossu! (aşa semnează el cărţile în franceză). Deci: în iunie îi pleacă un nepot în România, apoi în Basarabia - el va duce manuscrisul. A mai spus ceva, de o editură a lui Colesnic în România - n-am înţeles bine, dar nu l-am întrebat, prea-bucuros că voi scoate şi a doua ediţie a Săptămânii Roşii.

Culcer mi-a trimis o fotocopie după un text de Sorin Preda: "Cornel Dumitrescu, un Schindler român" - aşa ceva. Nu mă miră. Eu ţineam minte din cele ce se povesteau în închisoare de mulţi alţi români care salvaseră de la moarte zeci-sute de evrei, dar, spre deosebire de C. Dumitrescu, aceia fuseseră deportaţi de ruşi, arestaţi de ruşii locali... Ce să mai vorbim de "gratitudinea" celor...- sigur: 3.600, dar dacă şi familiile lor beneficiau de protecţie prin frecventarea Cantinei, atunci numărul celor salvaţi se ridică la 10.000 de suflete. Şi nici unul dintre ele nu a depus mărturie în favoarea lui....

Am trecut episodul în Săptămâna Roşie... Fuga-fuga.

Marţi 20 mai 2003

Nimic notabil - decât că am mai umblat prin Săptămâna...

Am promis că nu mai scriu nimic despre Irak. Nici despre americanii noştri dragi şi deştepţi-foc. Nici despre israelieni - slăbiciunea mea cea de toate zilele... Nici despre ruşii care...

Imensă, nesfârşită oboseală. Dorm foarte mult - şi foarte din-greu, neodihnitor: la jumătate de ceas după deşteptare, casc şi-mi vine să mă întind la loc, în aşternut. Să fie unul din medicamente? Să fie - oare ?- bătrâneţea coaiecreţea?

Vineri 23 mai 2003

Gata! Am terminat Săptămâna Roşie! De-acum, chiar dacă-mi mai parvin ceva informaţii, le păstrez pentru o problematică ediţie a III-a. Mai spun o dată (dar nu va fi ultima!): am scris la acest text - eu îi zic: "broşură", mai ales că are coperta roşie...- cu grabă, gâfâind, ca alungat din urmă; ca şi cum ar fi ultima treabă a mea, pe-aici, pe meleagurile pământului.

Începînd de mâine am să mă ţin numai de jurnal. Mai ales că, vorba lui Bulă: «Jurnalu-i numa' unu...»

Am primit o altă fotocopie de la Dan Culcer: un fragment de mărturie publicată în AIO (Anuarul de Istorie Orală) I/1998, Cluj, 1999, Universitatea, Institutul de istorie Orală.

"Şi eu am vrut, ca şi dumneavoastră, şi în '89, şi în 88, să înregistrez o casetă, şi în '90 şi... după aceea o murit moşu' şi eu... nu i-am spus nimic că am fost la Piteşti, am fost şi eu la reeducare. Dar el (Paul Goma, n.a.) a avut curajul în '88 şi nu o auzit numai fratele şi eu, au auzit şi alţii. Treburile cu reeducarea în '88, în '89 se cunoaşteau în ţară, se cunoşteau mai 'nainte în străinătate. Le cunoştea Paul Goma şi a scris în Camera 4 spital, Piteşti, care trebuie citită. Eu nu ştiu... (cine-i...?!)... Paul Goma, da' a scris şi eu o ascultam şi poate atunci m-am deslipit de reeducare" (Constantin Munteanu)

M-a impresionat. Dan Culcer mărturiseşte că şi pe el l-a mişcat - scrie: "Dacă acest C. Munteanu, auzindu-ţi textul la radio, a putut să se deslipească de reeducare, înseamnă că scrierea dtale e mai mult decât «literatură», sau e chiar literatură".

Îmi face plăcere, dar, sincer: nu mă gândeam ca scrisul meu poate avea şi această "funcţie". Intenţionam doar să provoc depunerea de mărturie. Se vede însă că la cei care au trecut pe acolo, mărturisirea este o fază ulterioară... cesteilalte: "desprinderea de reeducare", cum îi zice C. Munteanu...

Am să-i scriu Ancăi Haţiegan să o rog să-mi dea mai multe amănunte despre această publicaţie la care colaborează şi ea.

Sâmbătă 24 mai 2003

Aceeaşi revistă filosemită (N.O.) publică în numărul 22/28 mai o panorama de 5 pagini cu... geografia, dar şi cu istoria "şoimilor" de la *Washington. Semnată: Vincent Jaubert.*

Spusesem tot răul de care eram în stare despre aceşti, cum se spunea pe timpuri la noi, după limba-sovietică: "aţâţători la război", rezemîndu-mă pe intervenţiile lor televizuale înainte şi în timpul războiului din Irak, deci pe citate din propria-le gândire - şi, vai, nu mă înşelasem în etichetare. Atât, că nu cunoşteam atâtea amănunte-importante şi încă din sursă americană - fiindcă cele mai multe citate provin de la, fie colegi, prieteni, camarazi, ba chiar tovarăşi-dragi ai acestor făcători de "lume nouă", fie de la adversari ai lor, măcar ne-camarazi, ca Brzezinski.

"Neoconservatorii", începe Vincent Jaubert "iubesc democraţia, armata şi ordinea. Îl detestă pe Kissinger, pe comunişti, şi ONU. Îi execră pe pragmatici, pe izolaţionişti, pe diplomaţi. Îl adoră pe Reagan, pe Truman, pe Tocqeville. Mai presus de orice pun America, valorile sale şi «misiunea» sa universală". După care citează un recent editorial din New York Times semnat de Thomas Friedman:

"«Dacă 25 persoane pe care le cunosc ar fi fost exilate pe o insulă acum un an şi jumătate, războiul în Irak nu ar fi avut loc»" (s.m.).

Pentru început această desminţire a tezei care ne-a torturat o jumătate de secol, potrivit căreia masele, nu personalităţile ar face istoria... Mai departe - istoria "mişcării":

Maestrul lor de gândire: Leo Strauss: nativ din Germania, dintr-o familie de evrei ortodocşi, fuge în anii '30 la Londra, apoi în America. La Chicago, după război, a înfiinţat The Comitee on Social Thought şi a fost profesor universitar. Ideile? Şi le-a expus în volumul Despre Tiranie. Jacob Heilbrunn îl explică: "Strauss credea în imuabilitatea valorilor morale şi respingea relativismul"; spunea că "există un drept natural, adică «un etalon al justului şi al injustului, al Binelui şi al Răului, valabil oriunde şi oricând»; Strauss respingea les Lumières şi aspiraţia lor la perfecţiune socială - care, după el "a condus la stalinism şi la nazism" [s-a observat precauţia de a restrânge sfera unui Rău: dacă pentru cel german este folosit termenul - generalizator şi exact - "nazism», pentru cel rusesc a fost restrâns la doar "stalinism", când corect şi adevărat ar fi fost "comunism"]

Cum se naşte un neoconservator (în franceză unde prescurtările sunt curente, i se spune: "néocon", ceea ce se traduce şi prin: "neoprost" sau "neoidiot")? "În anii '70, luai un democrat nemulţumit, un intelectual de stânga revoltat contra propriului partid - pe care îl judeca pre "moale" faţă de URSS şi prea conciliant faţă de contra-cultură" - reţeta îi aparţine lui Joshua Muravchik, însă e incompletă, fiindcă nu divulgă esenţialul: "un democrat nemulţumit, în anii '70" era cu precădere un evreu - brusc "nemulţumit de moliciunea partidului său faţă de URSS..." - dar de ce tocmai în în acel moment? Simplu - în care scop mă autocitez (Săptămâna Roşie, cap. 3) - dar numai cât să-l citez-comentez pe Mihail Bruhis: Atunci (cred că ţar era Brejnev) evreii au fost "declasaţi" din statutul lor obţinut în 1917, de supra- privilegiaţi - în ciuda câtorva accese de antievreism, ultima Procesul Bluzelor Albe - şi, cum spuneam eu, corectîndu-l: în anii '70 fuseseră puşi pe picior de egalitate cu ceilalţi cetăţeni sovietici, nu "coborîţi". Tot atunci a început şi disidenţa de tip "refuznic" (altă deturnare semantică): evreii, "persecutaţi" - fiindcă nu mai erau privilegiaţi, ei înşişi persecutori - au început a se plânge şi au făcut tentative de a emigra în Israel. Din acest motiv străluciţii intelectuali evrei au devenit nemulţumiţi de "moliciunea" guvernului american faţă de sovietici - de parcă abia atunci descoperiseră ei... războiul rece!: din pricină că evreii din Rusia erau... persecutaţi, săracii, prin... punerea pe picior de egalitate cu ceilalţi trăitori în Raiul Comunist.

Sar direct la "fondatori": Norman Podhoretz, directorul excelentei reviste - fiindcă antisovietice! - Commentary; perechea sa, Irving Kristol (aici o nedumerire: Irving să fie tatăl lui Bill? - sau o confuzie de prenume imputabilă lui Jauvert?). Pe ceilalţi, deveniţi

extrem de activi, îi înşir: Joshua Muravchik, Robert Kagan, Richard Perle, Paul Wolfovitz, Danielle Pletka (o femeie, cică... am văzut-o, am auzit-o la televizor: era o Wolfowitză cu perucă şi fustă - doar muuult mai urâtă - ceea ce spune multe...), Lawrence Kaplan, Garry Schmitt...

Acelaşi Jacob Heilbrunn îi explică: "Aceşti bărbaţi, aceste femei - de obicei evrei - sunt obsedaţi, hăituiţi de amintirea Holocaustului.

Podhoretz:

"Când citeşti articolele despre noi (neocònii - n.m.), observi că se bănuieşte o cabală, o conspiraţie a evreilor americani care au deturnat politica externă a Statelor Unite în folosul Israelului. Nu numai că este neadevărat, ci antisemit!" - mărturisesc; nu mă aşteptam la o astfel de luare pe scurtătură din partea lui Podhoretz - o fi îmbătrânit şi el, are 73 ani - explicabil, dar nu justificabil.

Joshua Muravchik:

"Da, mulţi dintre noi suntem evrei - ei şi? Să însemneze că plasăm interesele Israelului înaintea celor ale Statelor Unite? Evident, nu!"

Din nou Jacob Heillbrun, de la Los Angeles Times:

"Este adevărat că pentru ei (neocònii - n.m.) una din raţiunile războiului împotriva Irakului era de a crea un "environnement" favorabil pentru Israel. Însă ei nu subordonează interesele Americii celor ale Israelului - sunt patrioţi."

Fiind un monolog (un articol) nu a existat un interlocutor; eu l-aş fi poftit pe Heilbrunn să precizeze în ce constă "patriotismul" neocònilor? În aceea că ei iubesc America fiindcă/sau America susţine fără condiţii Israelul?

Zbigniew Bzrezinski:

"Neoconservatorii au avut totdeauna o orientare pro-Likud (partid de dreapta, conservator, azi condus de Sharon - n.m.). Pentru mulţi dintre ei această sensibilitate se manifestă în modul în care abordează problemele Orientului Mijlociu. Dar nu este cazul cu Wolfowitz: el nu a abordat niciodată în prezenţa mea o astfel de poziţie faţă de Israel ori de Likud"... - fiindcă Wolfowitz este mai viclean decât ceilalţi, iată de ce...

Despre ONU, Consiliul de Securitate Bill Kristol:

"De ce să dirijeze lumea Consiliul de Securitate? Priviţi cine face parte: China - o dictatură; Rusia, o ţară, să zicem... problematică; şi Franţa, care poate... să zicem... care poate comite mari erori..." Kristol uită să amintească şi Statele Unite...- cât despre Rusia şi China - "ţări dictatoriale", cu ele Bush a încheiat pactul de luptă antiteroristă, la Pekin - nu cu Franţa, nici la Paris.

"ONU este un fiasco: a eşuat în Rwanda, ca şi în Balcani"

ONU a eşuat în Rwanda tocmai fiindcă USA, la care s-a făcut apel a refuzat să intervină (era în faza ei izolaţionistă şi o explica prin trauma Vietnamului); în Balcani, dacă a eşuat ONU, a eşuat şi USA - care s-a hotărît să participe - prea târziu, după cinci ani de refuzuri...

Atenţie, acum vine poanta autodemascatoare - aşadar, de ce "ONU este un fiasco" - după opinia "patriotului american" Kristol?:

"(Pentru că [ONU]) în 1975 a declarat că sionismul este o formă de rasism" - asta era!

Doamne-fereşte, cum să încline patrioţii americani mai susnumiţi - şi care au provocat războiul în Irak) spre Israel şi spre interesele sale, chit că sunt, aşa cum le numise ONU: rasiste - fiindcă sioniste?

Am primit scrisori de la F. Buchiu din Chicago şi de la A. Kremer din Holon, Israel. Le-am răspuns azi.

Luni 26 mai 2003

Sharon o ţine pe-a lui: "foaia de drum" - da, însă cu... 14 amendamente! Primul dintre ele: Nu refugiaţilor palestinieni!

Tu să fii ăla, vorba lu' Ion al nost': ai face altfel, când o viaţă întreagă ai făcut... contrariul? Mă gândesc cu tandreţe la Finkielkraut: bietul de el: să-şi păstreze nitroglicerina la îndemână, să nu-i crape inima, apărînd, în continuare "problema demografică (a Israelului)"...

Ei, da: evreii s-au întors, după 2000 ani şi cu sângele mult diluat, amestecat, dacă nu de-a dreptul traficat prin mozaicare: incaşii momiţi să devină israelieni şi începînd a învăţa limba prin a spune, în e(i)vrit:

«Arabii în general, palestinienii în special să piară ori să se mute în deşerturile Iordaniei!»

Dar palestinienilor israelienii nu le acordă "favoarea" de a se întoarce în ţara lor (atât, nemaifiind vorba de case, de pământuri...). Fiindcă vorba folosofului Finkielkraut: "Se va modifica demografia Israelului..." - ceea ce nu este adevărat: prin întoarcerea palestinienilor din lagărele unde ~~au supravieţuit~~ 55 ani, "demografia Israelului" va rămâne neschimbată, între graniţele hotărîte de ONU; va suferi "demografia Marelui Israel", cel care a invadat şi Teritoriile Palestiniene şi s-a grăbit să le colonizeze cu tancurile.

Autorul moral - şi material - al buboiului de fixaţie numit pudic "Orientul Apropiat", ca să se evite: "Palestina" - America. Ea, din interese "strategice" i-a susţinut pe israelieni şi numai pe ei. Când s-a apucat să redeseneze Orientul Mijlociu, nu a început cu cel... Apropiat: a sărit la Afganistan, a ocolit cu grijă Pakistanul cel cu musca pe turban, apoi s-a oprit la Irak...

Ciudat: deşi cu acest prilej americanii au arătat lumii întregi că pot declanşa un război oriunde, oricând şi înfrânge pe oricine dînd-cu-boamba, vor fi înţeles că treburile nu se reduc la a da-cu-boamba şi, oricât de american ai fi, este necesar să dai, din când în când şi cu... propriul cap. Numai că impunînd folclorica "foaie de drum", americanii au pornit la ceva şi contrariul:

- apărînd dreptul la întoarcere al palestinienilor, americanii îşi contrazic propria strategie, cea constînd în susţinerea Israelului cu orice preţ - în accepţia proprie a cuvântului, fiindcă ei pompează cel puţin 2 miliarde de dolari în fiecare an, apoi îşi neagă strategia care zice că toate mijloacele sunt bune, dacă sunt bune Americii - minciuna, injustiţia, neadevărul, invadarea fără "hârtii" a unor ţări...;

- dacă au făcut asta (în continuare, vorbesc de "foaia de drum"), au pornit la treabă:

- fie fără a mai ţine seama de consiliile înţelepte ale preaînţelepţilor consilieri, cei "legaţi de Likud - însă patrioţi...", ceea ce rămâne de verificat;

- fie interesul-strategic al americanilor, odată cu campania din Irak (şi în vederea următoarelor) nu mai este Israelul (după cum nici Turcia nu mai este "portavionul"), deci, fără consimţământul marilor-patrioţi-sionişti-americani, într-un viitor vor abandona Israelul, în sensul că îl vor lăsa să înoate singur în oceanul arab...

De aici panica israelienilor în cazul unei astfel de schimbări şi planul de... "refugiere" în alte părţi, printre care şi în România...

Îmi scrie Magda Ursache "o veste bună, una rea..." Pe bună am uitat-o, cea rea este un citat din Ion Pop, din Contrafort iunie/2002:

"Apoi a fost momentul Goma - acum a ieşit din circuit pentru că problematica scrisului său interesează mai puţin - dar a fost un moment important".

Magda are de gând să-i răspundă - chiar aşa mi-a scris: "Am să-i răspund"... - însă nu ştiu dacă răspunsul ei va fi pe cale tiparitală sau pe cale poştalitală.

M-am hotărît să reintroduc P.S.-ul la Săptămâna... La care voi pune şi ce am comentat azi, despre "foaia de drum" şi vestea proastă din toate părţile: Iliescu şi Geoană vor semna Tratatul cu Moscova.

Marţi 27 mai 2003

O oră petrecută pe masa de disecţie a dentistei - cât o eternitate: mi-a bortilit limba, mi-a răzuit gingiile - ce departe această madamă brutală de Moş Tranh, vietnamezul.

Sânt sfârşit. Dânsa îmi tot recomanda să mă destind, să nu stau aşa, încordat. Dacă i-aş fi făcut eu ce mi-a făcut ea mie nu mai zicea

ce a zis. Doamne: Tu ai inventat o mie de invenții, încă n-ai născocit o aia care să nu te doară în străfundul trupului sufletului când te-ntâlnești, la un colț, cu un dentist?

Cred că am ajuns la forma (aproape) finală a S.R. Mâine am să perii ce am făcut azi.

Miercuri 28 mai 2003

Azi chiar am terminat Săptămâna Roșie. Am umflat-o cu un capitol despre foametea din 1946-47, extras din Basarabia (și din Larissa Turea, firește), precum și două post-scriptumuri. În total: 111 pagini.

Cred că mâine am să imprim un exemplar.

Vineri 30 mai 2003

Bineînțeles că terminasem S.R. - dar nu de tot... Uite, azi am refăcut pagina 2 de vreo 5 ori - definitiv!

O să văd mâine ce mai refac - probabil pe la P.S.-uri am să umblu - decisiv...

Sâmbătă 31 mai 2003

Bineînțeles că iar am terminat S.R. Azi - gata! Nu mai umblu la ea decât la o problematică ediție a III-a. I-am pus punct (și virgulă, ca să nu fie supărare), pentru că:

1. Sântem în ultima zi a lunii;
2. Mă grăbesc să o dau pe internet.

Toate motive serioase.

IUNIE

Duminică 1 iunie 2003

La Putingrad: Circul de stat al KGB-ului triumfător: șefii de stat s-au dus, pe de o parte ca să capete confirmare (de lealitate, de iertare) de la Bush; pe de alta - în unanimitate - să se arate politicoși cu gazda și să-l lase pe Putin să-i belească în pace pe ceceni. Rușine lor!

Dacă am zis că nu mai umblu pe la S.R....- nu mai umblu! Am stricat-o suficient cu intervențiile.

Ieri a fost pe aici Frantz Pop. A adus un volumaş de versuri semnat de tată-său. Pe copertă: fotografia "Lăteştiului" văzut dinspre Conac. Bietul Bimbo: nu avea nevoie să intre în vie (pentru că iubitul nostru Lăteşti, sat mare, lat... a fost arat prin 1970, iar când l-a fotografiat Franz arăta ca o... vie) pentru a fi apucat de o criză de... dezorientare. Securitiştii aratori - nu chiar aceiaşi care desenaseră satul, prin 1950 - au astupat şi fântânile, criminalii; au încărcat şi au dus cine ştie unde, în care râpă şi crucile de piatră din cimitir - le-am zis la toate "cruci", deşi unele erau doar lespezi de piatră, cu câte un nume zgâriat cu un cui - mulţi copii...

În ultima scrisoare Anca Haţiegan povesteşte vizita ei la Gherla (închisoarea, împreună cu fiica lui N. Mărgineanu, D-na Ţăranu). Ieşind la lumină din subsolul ("beciul") Zărcii, inundat - unde petrecuse şi Mărgineanu o săptămână în lanţuri - gardianul însoţitor, auzindu-le rostind numele meu, a intervenit: a povestit că imediat după '89 un ziarist le ceruse să viziteze închisoarea, cu cartea mea în mână...

Ei, da. Cine îşi aduce aminte de numele meu: un gardian care, în '89 îl auzise pentru întâia oară... Cât despre "ziarist" bănuiesc că era Mircea Ţicudean, de prin 1992 tăcut ca pământul, cine ştie pe unde o fi acum - în Occident, se înţelege...

Luni 2 iunie 2003

Agitaţie mare, gesticulaţie - la Putingrad, la Evian... nu ştiu ce va ieşi, bun, din G8, dar dacă ceva-ceva s-ar ameliora în Palestina, tot ar fi bine. Om vedea.

Marţi 3 iunie 2003

În sfârşit, am dormit ceva mai odihnitor azi-noapte. O să văd cât m-o ţine.

La Evian, cei doi crocodili: Chirac şi Bush nu s-au întredevorat în public, ba chiar au dat din cozi, râgâind fotogenic - pentru presă. Americanul s-a grăbit în Egipt, pentru chestiunea palestiniană. Dacă i-ar ieşi "foaia de drum" (ce limbaj americànic, ai zice: al tractoriştilor noştri fruntaşi), l-aş felicita din inimă - şi în gând.

Plouă, plouă.

Miercuri 4 iunie 2003

Ieri mi-a telefonat doctorul Olteanu din Germania. Printre altele mi-a spus că la televiziune română (care canal?) a fost o dezbatere -

despre Basarabia - printre cărțile discutate a fost amintită și Săptămâna Roșie. El aflase pe fugă "de la cineva", urmează să capete amănunte - deocamdată atât: toți participanții (cu excepția lui Coja!) au găsit textul meu "răutăcios" (o să aflu termenul exact).

Confrații: vor fi tentați (în cazul în care vor deschide gura, ceea ce nu e deloc sigur) să critice cartea - pentru că... o lăudase Coja! Cum ar veni: V.C. Tudor... Îi cunosc bine pe "țărăniștii revărsați din negura veacurilor" de tipul Ștefănescu-Morman, ca și pe creștino-țărăniștii doar mai ieri adunători de cotizații de partid comunist "pe unitate" ca Dimisianu. Ei judecă cu genunchiul (și acela stâng) al vecinului de palier, acum pensionar MAI. Aceşti, totuși, literați în loc să, nu neapărat evolueze (să deie cu capu-n tavan și să capete cucuie?), dar măcar să se păstreze cum erau profesional înainte de '89, ei involuează, dau îndărăpt, de parcă ar fi uitat fulgerător cartea pe care o știau (și o știau), logica formală pe care o stăpâneau (totuși...) și o taie peste arătură cu o lehamite de gândire de toată rușinea: «Cutare (ca persoană sau ca "problemă") nu poate avea dreptate/ nu poate fi adevărată fiindcă... a fost lăudată de Săptămâna lui Barbu/ de România Mare a lui V.C. Tudor...»...

Scriitorii români nu știu să îmbătrânească, începînd cu Manolescu, continuînd cu Eugen Simion, cu Breban... Ajunși la vârsta biologică a academizării, ei s-au scufundat în conținutul platformei de gunoi a rațiunii degradate. Ce spectacol de barieră de cultură română!

Joi 5 iunie 2003

Ieri, la Akaba, s-a semnat înțelegerea dintre Israel și Palestina.

De o parte și de alta - opoziție: Hamas-ul: că *nu* va înceta lupta "până la urmă"; dreapta și coloniștii din Israel: că "ei, Evreii, nu au dreptul să dea pământul nostru arabilor". Una din două: fie palestinienii vor accepta constituirea statului lor alături de statul Israel și Israel va accepta același lucru - sub "mâna de fier a lui Sharon"; fie israelienii îl vor asasina și pe Sharon, cum au făcut cu Itzak Rabin - care "înainte" era un dur și un belicos - și atunci "foaia de drum" va avea aceeași soartă ca și "Înțelegerea de la Oslo": moartă.

Sper, totuși, în eficacitatea "comisiei de supraveghere americane". Altfel... - nu 200.000, nu 400.000 - ci 2.000.000 israelieni vor cere azil în România... (restul în Rusia) - ca urmare a "logicii" speciale, exprimată de coloniști: "Nu avem dreptul să *dăm pământul nostru* arabilor" (sublinierile mele).

Să *nu uit*: la manifestațiea de ieri de la Ierusalim - împotriva Akabei - am văzut și pancarte scrise cu caractere ebraice, însă cu latine doar cuvântul: "Auschwitz" grafiat însă așa: "Ausvits" - pe mai multe,

de unde concluzia că unul şi acelaşi cărturar, specialist în materie de istorie şi de... grafie corectă (sigur pro/vine din Franţa, aici auzise, dar nu văzuse scris, de aceea scrisese "fasist") - le zugrăvise. Deci avea dreptate Ana când afirma că "pionierii" (sau "tinerii de pe dealuri" - "coloniştii sălbatici") s-au recrutat dintre evreii cei mai neinstruiţi, cei mai incapabili de a-şi face o viaţă pe unde erau până adineauri (în Europa, în America) şi nu, cum avansasem eu: dintre fanatizaţii sionişti... (evreii ruşi fac parte din altă categorie mentală: cea a "*omului sovietic*", a komisarnicilor).

Vineri 6 iunie 2003

Mi s-a mai temperat optimismul în privinţa Palestinei. Nu doar pentru că Jean Daniel rămâne "prudent şi vigilent" în privinţa lui Sharon şi a "sincerităţii" sale. Ci pentru că... se apropie alegerile în America. Drept care, oricum ar evolua lucrurile - cum să evolueze, când Sharon vrea să "demanteleze", nu colonii-localităţi, ci... câteva caravane! - palestinienii nu au cum influenţa în vreun fel treburile. În America contează lobby-ul evreesc, nu cel arab (care nici nu a dat vreun semn că există ca atare). Deci Bush, ca să fie reales, va cânta în struna evreilor. Chiar în cazul în care Bush va lua calea lui Nixon şi a lui Clinton, adică: "uşa de ieşire - pentru minciună, în chestiunea armelor de distrugere masivă, ale Irakului" - tot în defavoarea palestinienilor va înclina balanţa; un nou preşedinte va presupune o nouă perioadă de adaptare-a-curului-la-scaun, va cere mult răgaz de instalare în Casa Albă- iar cei care nu au deloc o casă, ci doar nişte ruine, eventual câte un cort, cei care nu (mai) au pământ, nu (mai) au ţară (în ţara lor, pe pământul lor), vor continua a se "exprima" ca şi până acum: prin violenţă. Or Sharon ştia el ce ştia (el, născut-crescut în violenţă), când provoca violenţa palestinienilor: căpăta pretext de a trage în ei cu tunul, cu avioanele - e atât de simplu...

Azi am trimis lui Niculiţă ediţia a II-a (hârtie şi LD) a S.R. Poate că se va găsi un editor la Bucureşti.

Bumbi:

• Wolfowitz a recunoscut (mai demult), în magazinul Vanity Fair că "armele de distrugere în masă" (ale lui Saddam) nu erau "decât un pretext birocratic"; acest catâro-lup impresionează de astă dată prin talentele-i de... eufemizator;

• Rumsfeld - ca să zică şi el ceva (că, orice-ar crede răuvoitorii: chiar şi Rumy e om!) deschide gura lui de mort-decedat anul trecut şi zice pe sub ochelarii de pur-intelectual: "poate că Saddam a distrus el însuşi arsenalul în ajunul conflictului" - ipoteză susţinută de altcineva cu două luni în urmă şi pe care Blair o taxase de "absurdă: cine îşi distruge armele în ajunul unui conflict"?;

• Mereu Wolfowitz: se află abia acum (vreau să spun: află europenii) că individul răufăcăcios (leit categoria lupo-măgarilor lui Chagall) crease un "birou de proiecte speciale", dirijat de văru-său (sau poate chiar cumnatul - ce: este imposibil ca Wolfowitz să posede un cumnat? - dar ce: era posibil ca Kwasnievski să devină secretarul-general al NATO? - şi este!): Abram Shulsky, cu sarcina de a face... "informaţii fondate pe convingeri" (*vezi Washington Post*). Acest birou a inventat-informat despre "arsenalul lui Saddam"; despre "filiera nucleară nigeriană folosită de Saddam", precum şi despre "acţiunea eroică de salvare a Jessicăi Lynch" - chestie total scornicită în vederea filmării: agenţia lui Wolfowitz pretindea că bravii ostaşi americani o smulseseră pe biata soldăţică din ghearele fioroşilor fedaini ai lui Saddam, la Nassiria - când localitatea cu pricina fusese total evacuată cu două zile în urmă... (acelaşi Washington Post).

Acesta nu mai este bumb, ci o statistică - o copiez din articolul despre economia Israelului semnat de Victor Cygielman, corespondent de decenii acolo şi publicat de Le Nouvel Observateur 5-11 iunie 2003 - atenţie, Cygielman a extras *tabloul de mai jos din* Foundation for Middel East Peace:

Numărul coloniilor în 2002:
Cisiordania130
Gaza 19
Ierusalim-Est 11
Colonii "sălbatice"100
Total: 260 - iar dintre acestea Sharon a promis "demantelarea" a 3 colonii mari şi late - o, paşă, cât de darnic eşti!

Numărul coloniştilor, pe ani, pe zone ocupate din Palestina (T.O = *Teritorii Ocupate*):

	Cisiordania	Gaza	Total	Ierusalim-Est	Total T. O.
1972	-	-	1.500	6.900	8.400
1983	28.100	900	29.000	55.000	84.000
1990	78.600	3.800	82.400	-	-
1992	101.100	4.300	105.400	124.000	229.400
1993	116.600	4.800	116.400		
1994	122.700	5.100	127.800		
1995	129.200	5.000	134.200	140.000	274.200
1996					
1997	140.000	5.800	145.800	160.000	305.800
1998	160.000	6.200	166.200		
1999					

2000 191.500 6.700 198.200
2001 206.000 7.000 213.000 170.000 383.000

Urmărind mersul cifrelor, fac apropiere cu mersul cifrelor în Basarabia ocupată de ruşi. Acolo, în o sută de ani se multiplicaseră cu aproape 100; în Palestina, ţară şi a lor, în 30 ani (doar) cu 50...

Nu ştiu de unde îmi va fi venind fascinaţia cifrelor - mai degrabă: "valoarea nonvalorică" a lor, dar şi de astă dată mi-a atras atenţia titlul situaţiei statistice din articolul lui V. Cygielman:
"Cisiordania - Gaza - Ierusalim-Est: aproape 400.000 colonişti"!
Bineînţeles că mi-a sunat un clopoţel: 400.000 - reprezintă:
1) cifra victimelor "Holocaustului românesc" scris la Coral;
2) cifra viitorilor "refugiaţi în România, dacă în Palestina va avea loc o catastrofă (politică)".
Şi cică să nu crezi în cifre! Contabili să ne facem, tovarăşi!

Sâmbătă 7 iunie 2003

Şi astă noapte am dormit acceptabil - dar... nu destul.

Duminică 8 iunie 2003

M-am apucat de o treabă de care nu sânt convins: vreau să scriu un text despre "antiamericanismul" meu, combinînd textul "Şocul de la 11 septembrie" cu pasaje din jurnal - din timpul războiului din Irak. Probă că nu fac bine ce fac; probabil-sigur: iată-mă gata-obosit imediat ce am început operaţiunea. Dar vorba coşbucului: greu de pornit, dar de oprit...

Marţi 10 iunie 2003

Ieri mă apucasem de treabă, chiar comisesem câteva pagini...
Şi m-am oprit. Şi bine mi-a priit.
Ce făceam eu? Repetam ceea ce mai repetasem - dar ce anume şi mai ales cum? Sub formă de disculpare? Mieunînd, implorînd să fiu crezut când declar că nu sânt antiamerican? Fireşte, nu sânt - nici antiamerican, nici antievreu, nici antirus, nici antiturc, nici chiar antiromân - şi ce-i cu asta? Căzînd în autocritică la sânge nu căzusem în chiar... vina de a fi ceea ce contestam: anti-cutare, -cutare, -cutare?!
Drept care mi-am spus în sinea mea - fiindcă nu aveam "oportunitatea" cum se exprimă filoamericanii care au uitat celălalt neologism: "ocazia", precum şi neoşul nostru: "prilej" - să-mi spun în

sinea ta - ziceam deci că m-am scuturat precum calul de muşte şi mi-am zis că eu 'tocritică nu-mi fac aşa. Că, dacă tot e să mi-o fac (nu să ţi-o fac, autocritica aceea), atunci mi-o - astfel:

Recunosc, stimaţi tovarăşi:

Afirmasem în nenumărate rânduri că americanii, pe noi, cei din Estul Europei, nu numai că nu ne-au ajutat în timpul războiului, ba chiar ne-au bombardat civilii - şi mi-au bombardat basarabenii şi bucovinenii (refugiaţi, adunaţi în vederea "dispersării), la 4 aprilie 1944, în Gara de Nord din Bucureşti (ucigînd 5.000? 15.000?), iar după război ne-au lăsat pe mâna rusului pentru 44 ani...

...dar mă înşelam amarnic!, dragii de americani, în timpul războiului, nu ne bombardaseră cu bombe, oricum, nu cu din acelea incendiare, care îl prefac pe civil în torţă vie (până când încetează de a mai fi vie/u şi se preface în scrum) - aşa cum veninos, resentimentar, altfel antisemit din tată-n fiu (şi, prin urmare: perfect injust) afirmasem, în scris, începînd din romanul Arta Refugii, scris din 1985 - adevărul fiind acela că ei ne aruncau din avioane bomboane pentru copii, rufărie intimă, de nylon (o-ho, "nailonul" american!) pentru doamnelele noastre românce şi ţigări-americane pentru bărbaţii patriei române - cât despre "colaterala" din 4 aprilie '44, adevărul adevărat acesta fiind: atunci ne-au bombardat nemţii, după care au dat vina pe americani! - aşa aveau să facă şi la Lepzig şi la Dresda!, unde au ucis cu mâna lor, fascisto-hitleristă 630.000 civili, în majoritate refugiaţi din Est, fugiţi din calea victorioasei voastre Armate Roşii - şi tot pe Aliaţi au aruncat vina!;

- mă mai înşelam când scriam negru pe alb, începînd din 1972, în cartea Gherla, cum, prin 1958, de la Zarcă, prin găurile date în obloane, pândeam venirea Flotei a VI-a urcată pe Dunăre, pe Tisa, pe Someş - aşteptînd să vină americanii şi ne elibereze de ruşii ocupanţi şi de ruşiţii miorotici - când ei, săracii americani, porniseră încoace, să ne dezrobească, încă din prea-frumoasa lună mai 1945, imediat după ce semnaseră pacea cu aliaţii lor, ruşii, dar, vorba ceea din popor: drumu-i greu, zăpada-i grea, sărăcuţ de mumă-sa (azi şi mâine), nu ajunseseră decât după vreo 35 ani, în august 1979, prin însuşi preşedintele lor Nixon (cel care se îmbrăţişase cu Ceauşescu, călăul-şef al nostru, nu cu noi, victimele);

- mă înşelasem când scrisesem, dar mai ales rostisem cu glas tare în direcţia prietenilor mei de atunci: Ivasiuc, Breban, Pintilie, Bernea, Matei Călinescu, Ion Vianu că ei, marii-intelectuali care consimt să frecventeze cocktailurile de la Ambasada americane organizate de James Barnes jr. consimt - şi participă (prin faptul că repetă papagaliceşte ceea ce le sugeraseră gazdele. pentru a putea raporta la Washington că îşi îndepliniseră misia de intoxicare "a poporului român

- prin reprezentanţii lui de elită" - anume: «Ceauşescu este un bădăran, un ignar care-şi martirizează poporul - dar este antirus, deci, de-al nostru!») - consimt şi participă la propaganda pro-ceauşistă, pro-comunistă făcută de *prietenii noştri, americanii care* lucrau mână-n mână cu neprietenii noştri, securiştii - abia după 1989 s-a dovedit că Marele American juca după cum îi cânta Micul Securist Român, care o avea "la mână, cu fotografii, filme" pe doamnă-sa (vorbesc, în continuare de ambasadorul Barnes), mare amatoare de carne-neagră-şi-veselă dacoromă - eu însă nu înaintasem cu bănuielile mele *veninoase până la dedesubturile amănuntelor anatomice, rămăsesem la* suprafaţa celor politice...;

- minţisem de-a dreptul când afirmasem că americanii fuseseră de acord cu "pierderea teritoriilor" (citeşte: Basarabia, Bucovina, Herţa), în urma diktatului sovietic din 26 iunie 1940, iar că după război, pentru ei nu a existat nicicând vreo "problemă a Basarabiei şi a Bucovinei" - *drept care nici nu menţionau, în roşu, pe hărţile lor,* curente (ca la Ţările Baltice) că SUA nu recunosc anexarea lor de către URSS - inexistenţă tradusă şi prin absenţa răsunătoare a unei emisiuni specifice la Radio Europa Liberă (dacă nu exista "problema", ce să caute emisiunea?) - fiindcă: ba da: existau hărţi pe care nu era scrisă citeţ, în roşu, ne-recunoaşterea anexării teritoriilor româneşti de către URSS - *dar nu le ştiam eu; şi ba da, exista, la Europa Liberă, o* emisiune "specifică", dar nu o remarcasem eu, atât de bine camuflată era...;

Miercuri 11 iunie 2003

Continuu şi azi autocritica severă, ba chiar autodemascarea de tip Piteşti:

- ...Recunosc, spăşit că, scriind articolul "Şocul de la 11 septembrie", nu numai că nu ţineam seama de adevărul adevărat: că de la acea dată-fix/ă/ devenisem cu toţii americani, dar îi insultam pe Tismăneanu, Shafir, Oişteanu, A. Cornea şi alţii asemenea, negîndu-le americanitatea din *moşi-strămoşi; ce să mai spun* de alde D.C. Giurescu, Mihăieş, S. Tănase, Antohi, Mungiu, Pippidi, Adameşteanu, G. Andreescu, Buzura, Firan, Geoană - recent (dar temeinic, aşa cum le fac pe toate, românii) trecuţi la evanghelismul transoceanic... În loc să-i împroşc (în mod mârşav, cum zice Liiceanu) cu noroiul calomniei mele *resentimentare (iar aceasta este o trimitere* în Marta Petreu), trebuia să le înalţ imnuri de slavă că avuseseră nemaipomenitul curaj de a se declara "cu-americanii" pe vremurile astea, tulburi, dominate de bolşevici - ba chiar de securişti: în Rusia KGB-istul Putin; în Polonia securistul tânăr, leat cu Putin: Kwasnievski şi cel mai bătrâior:

Lezsek Miller; în Ungaria securistul lor, Medgyessi - se pare, după nume, şi el ardelean ca Asztalos-Măgureanu şi, ca să închei cercul: în România eternă: eternul Iliescu... Numai că chiar şi eu am circumstanţe atenuante: cum nu sânt mai deştept decât Deştepţii Patriei Române, dar sigur: sânt (*muuult*) *mai normal* constituit decât dânşii, ca să mă exprim pre limba lor, am făcut o firească legătură între anume obişnuinţe americane din trecut (ca modul de recrutare a personalului autohton la ambasadele lor din România; ca modul de recrutare a jurnaliştilor la Europa liberă: să zicem: Popper, Emil Georgescu, Ratesh, Iorgulescu, N.C. Munteanu, Hurezean - *şi atâtea altele*...), cu actualele obişnuinţe de recrutare a... aliaţilor: au acceptat, mai corect: au-preferat-mai-bine (l-am tradus pe Rumsfeld în rumâneşte) să primească în NATO fostele ţări din blocul sovietic - cu aparatul de securitate şi de partid intact, iar în Irakul recent ocupat (pardon!: liberat...) să facă apel - pentru menţinerea ordinii americane - la foştii miliţieni saddamişti, conduşi de fostul lor şef, un general...

Iată cum în clipa de faţă sânt tentat să fac apropiere abuzive, salturi peste contradicţii şi să afirm că... toţi cei care se declaraseră (şi ei) "americani", chiar dacă nu ajunseseră chiar-chiar, erau - de multă vreme - un-fel-de, cum ar veni: auxiliari ai lor: cum fuseseră nemţii nazişti trecuţi iute-iute în slujba ocupantului american şi slujindu-l cu credinţă (în fine: cu frică); cum fuseseră algerienii - "supletivii, harki-ii" - în slujba francezilor; cum fuseseră - tot auxili-ari, dar cât de zeloşi! - ai americanilor, ca vietnamezii din Sud - aşa cum sunt, în momentul de faţă bestiile de miliţieni de sub Saddam deveniţi (nici măcar prin întoarcerea tunicii) bravi "poliţişti" irakieni prin voinţa Dumnezeului American...

Cui nu-i place "apropierea" făcută de mine - să fie sănătos - şi... "american".

Se va fi înţeles că autocritica este numaidecât urmată de întoarcerea pe cealaltă parte a afirmaţiei: dacă zisesem până adineauri că-i albă, acum spun că-i albă, dacă ieri afirmasem că americanii sunt văcari, azi repar şi spun: «din contra: sunt vaci...» - şi aşa mai demult, vorba profesorului de zoologie al lui Dimov.

Nu pot încheia (deocamdată, se înţelege), fără a aduce vorba de "problema Orientului Apropiat". Am zis ce-am tot zis de *americani* - şi de atentatul de la 11 septembrie, de acolo pornisem - că, în loc să meargă cu investigaţiile, cu măsurile, cu retorsiunile la locul-cu-pricina: Palestina - uite că şi rimează!-, să nu le mai caute-n coarne israelienilor şi să-i poftească să se poarte, dacă nu ca reprezentanţi ai poporului ales, atunci ca reprezentanţi ai unui popor care vrînd-nevrînd, va trebui să trăiască pe acelaşi pământ cu băştinaşii palestinieni - ei îl lăsaseră pe Sharon să-i masacreze pe "terorişti" - terori-zîndu-i - iar ei umblaseră după... Ben Laden, în Afganistan, în Irak...

- ...*Drept care zic, azi: Foarte bine au făcut americanii că* făcuseră ce şi cum făcuseră! Ce aş fi vrut eu de la ei - la o adică? Să aibă bun-simţ? Şi ce să facă americanii singuri-singurei, de capul lor, cu bunul-simţ: să se şteargă la cur? Dar ei au maşini ultraperfecţionate de şters la cur, instalate, nu doar sub scaunul fiecărui aviator, fiecărui tanchist, dar şi în partea posterioară a combinezonului de luptă al fiecărui ostaş american: cum se cacă pe el - de surpriză, de frică (singura chestie care-i umanizează pe roboţi), cum se pune în *funcţiunea* ştergătoarea de... parbriz de dindărăt - ba nu uită să deie şi cu parfum veritabil sintetic, din cel folosit în latrinele publice. Că aşa sunt ei, americanii: igienici - nu ca franţujii, care, în plus, nu i-au aprobat din inimă când inventau "arme de ucidere în masă" - şi ne arătau, prin mâna lui Powell, fiola cu antrax (alb)? Şi mai în plus: mănâncă brânză împuţită - ce oroare, ce eroare de logică!

Deci, americanii au făcut bine că nu s-au ocupat de chestiunea Palestinei, ca motiv de căpătâi al terorismului islamic! Foarte bine că nu au condiţionat miliardele de dolari dăruite Israelului de un comportament de civilizat, hai să-i zicem: european (mai ales că îi bântuie şi pe ei gândul intrării-în-Europa - de mână cu Turcia, desigur)! Dar unde ne trezim? În "Vechea Europă"! Nu, nu, de cinci ori nu! Israelienii au dovedit - prin tovarăşul Miller, polonez de viţă veche că ei nu se trag de la Paris, nici de pe la Frankfurt, ci dinspre Wilna şi de pe la Warzsawa. Acolo-i inima "Noii Europe"!, cum a decretat nu mai puţin tovarăşul Rumsfeld.

Eu cam atât am avut de spus - dragi tovarăşi.

Vineri 13 iunie 2003

Nu am mai notat pentru că:

- ceea ce se întâmplă în Palestina nu-i bine - iar Bush s-a dat cu Sharon (prin bivolul Powell);

- pentru că am mai făcut niscai "ediţii": a III-a, a IV-a, Dumnezeu să mai ştie...

Sâmbătă 14 iunie 2003

Jur! Azi am făcut ultima variantă - a ediţiei a II-a.

Dacă e curată (fără greşeli de dactilografiere, nu de altă natură), mâine imprim un exemplar, iar luni (sau marţi?) îl trimit lui Colesnic.

Luni 16 iunie 2003

Azi am trimis şi hârtia şi LD lui Colesnic - i-am explicat în scrisoare că asta e cea bună! Şi Stăneştilor le-am trimis o copie.

Caniculă, dar nu din această pricină m-au apucat iar ameţelile. Mă duc să mă întind oleacă. Încep s-o înţeleg din ce în ce mai bine pe Addie Bundren, eroina lui Faulkner din Pe când trăgeam să mor (acesta ar fi titlul, dar nu merge...). Cred că am mai scris asta.

Miercuri 18 iunie 2003

În sfârşit, mi-a telefonat (de la Cluj) Bocholier! Îl credeam pierdut. Vine la Paris la începutul lui iulie.

Aseară apucasem să mă culc şi chiar să trag un prim somn. M-am deşteptat din pricina zgomotului de pe stradă şi... pentru că tot eram treaz, m-am apucat de năzbâtii: am extras un alt capitol din Basarabia (cel cu istoria Moldovei...) şi l-am introdus drept capitol al 2-lea al variantei pentru traducători... Dacă Bocholier acceptă treaba, are să fie bine... Această variantă are să facă, în franţuzeşte, cam 200 pagini.

Tot ieri - dar înainte de telefonul lui Bocholier - le-am trimis Stăneştilor un exemplar din S.R., rugîndu-i să facă ei microfişe de personaje. Nu ştiu dacă am fost destul de limpede în explicaţii.

Vineri 20 iunie 2003

Vorba celuia: nu mai termin odată de terminat S.R.! Ieri am încheiat ediţia a II-a, azi pornesc ediţia a III-a.

În Vatra ultimul număr - despre premii literare - G. Adameşteanu scrie că în 1992 "eu [adică ea] şi cu Mircea Martin ne-am luptat împreună pentru Paul Goma şi Ion Negoiţescu. Paul Goma a luat premiul, Negoiţescu nu".

Pentru întâia oară aud această variantă. Adevărat, nu mă aflam acolo-la-faţa-locului, pe baricadele scriitoricimii române, deci nu ştiam că mă aflasem "în concurs" alături - cu atât mai puţin "împotriva lui Negoiţescu" - iar după eveniment nici G. Adameşteanu nici M. Martin nu mi-au spus nimic.

G. Adameşteanu încercă să bage un cui acolo unde nu are ce căuta: Nego şi Goma boxau la categorii diferite, nu la aceeaşi: Negoiţescu "concura" cu Istoria literaturii române de la Minerva, eu cu un roman Ostinato - carte publicată de Mircea Martin la Univers. Cine *concura*: cărţile sau autorii? Au poate nu ştiam eu cum stăteau treburile, dealtfel prietena mea Gabriela îmi replica la fiecare luare-la-cuvânt: «Ce ştii tu, bă, de la Paris...»

Admit: nu ştiam nimic - de la Paris... Numai că nici Negoiţescu nu ştia - de la el, de la München. Sau poate că ştiutul nu era pentru... căţei ca alde noi, ci pentru... Mă opresc.

Adevărul va fi fost mai simplu - atunci, în 1992. Numai că Adameşteanu tot în aburi înoată şi cum nici ţinere-de-minte n-a avut vreodată... - de asta era bun romancier, de asta e prost publicist; şi catastrofal memorialist.

Sâmbătă 21 iunie 2003

Solstiţiul iùnic. S-a anunţat mari călduri - la noi: suportabile.

Francezii se plâng - iar - de secetă. Popor de agricultori, care judecă timpul prin catastrofe: inundaţii, secete, incendii (de păduri, de păşuni). Şi, în fiecare an precizează: «O asemenea secetă (inundaţie) n-a mai fost de...» - dar nu spun pe loc o cifră: cincisprezece, treizeci de ani - pentru ca în cele din urmă să afli că "o asemenea" fusese acum doi-trei ani... Să fie ei alarmişti?, uşor de băgat în sperieţi? Da de unde! Doar... ţărani. Pentru agricultor - oricât de dotat tehnic-chimic, oricât de garantat de Comisia Europeană - tot meteorolgia, bat-o focul, face şi desface viaţa: când nu e prea-prea, atunci e foarte-foarte; când nu e destul, e prea-puţin. Aşa e în viaţă, când depinzi de "forţe"... - căci ele, forţele, e-he, nu te pui cu ele, băiete...

Mi-s apropiaţi, chiar dragi agricultorii, fie ei şi ţărani d-ai noştri, dân popor. Fiindcă "schimbările" îi ating şi pe ei, cum altfel, dar pe dinlăuntru rămân aceiaşi anxioşi, supuşi "forţelor" - adică voinţei lui Dumnezeu. Dacă El dă ploaie - e bine; dacă dă El prea-multă - nu e (prea) bine. E odihnitor să ştii că pe deasupra "forţelor" există El; un şef: primar, miliţian, prefect, secretar-general, rege. Probabil şi la asta se gândea Blaga când spunea că veşnicia s-a născut la sat. E o veşnicie ne-liniştită, una populată de spaime (grijile constituie fondul): că dacă plouă - că dacă nu plouă?: că dacă dau omizile, lăcustele, grindina?

"Relaţiile cu natura" ale francezului: proaste; negândite, negospodăreşti: în legătură cu apa (de care Franţa nu duce lipsă - în prin-cipiu), agricultorul francez, chiar individual - vreau să spun: care exploatează singur, cu familia, o suprafaţă, mai ales de cereale - are un comportament de... american (dinainte de al II-lea război mondial: storcea de vlagă un teren - apoi îl lăsa pe acela şi desţelenea altul - numai că acum nu mai există suprafeţe virgine): de parcă ar muri la anul, deci până atunci trebuie să scoată tot ce e de scos din acesta.

Duminică 22 iunie 2003

Am vaga presupunere: am aşteptat această dată: 22 iunie (dată sfântă pentru, mai ales basarabeni şi bucovineni), pentru a avea îndrăzneala să notez ceea ce am tot evitat:

Tratatul cu Rusia, deci spulberarea ultimelor speranţe.

Nici nu vreau să cunosc "amănunte" ale textului, nici ale condițiilor în care a fost semnat.

Sentiment de nesfârșit abandon. Și nu mă consolează deloc faptul că îmi cunoșteam compatrioții: lichele, fără strop de simț moral, fără coloană vertebrală, putori, lași, grăbiți să treacă la altceva - "la treburi mult mai serioase"... Așa au făcut în iunie 1940 Argetoianu, Ralea, Țenescu, C. C. Giurescu, Tătărescu; așa au făcut după 50 și 60 ani Iliescu, Roman, Constantinescu, Ciorbea, Geoană, Zoe Petre, Pleșu.

Să nu fie uitați în veac! Să li se treacă numele în piatra-neagră a trădătorilor neamului românesc, alături de Groza.

Luni 23 iunie 2003

Mi-a venit prin poștă nr. 25 al revistei Drepturile omului, trimisă de Mircea Sănescu - el publică articolul integral, cel din Timpul. Încă nu primise scrisoarea mea.

Mi-a telefonat de la București Sergiu Grosu. A ajuns cu bine, cu "plicul" - așa zice el. Mi-a citit un fax de la Colesnic: are să tipărească ed. II-a "dincoace" - în 1.000 exemplare.

Tot Sergiu Grosu: că a apărut în Aldine un text de prezentare a Săptămânii... - să fi înțeles greșit, că autor este Mircea Stănescu? Oricum, ziarul anunță că în numărul viitor va publica cap. 8.

Consolant. Chiar că nu mă așteptam - deși Mihai Creangă mi-a mai făcut surprize plăcute...

Marți 24 iunie 2003

Bush-președintele-minune:

«Europa este de vină că africanii mor de foame: fiindcă nu permite cultivarea plantelor genetic modificate!»

Și nu s-a găsit un singur jurnalist să-i atragă atenția lui Gâgă: a) Europa acordă Africii ajutoare de 7 (șapte) ori mai importante decât bogata și lăudăroasa Americă;

b) în America se cultivă soia, porumb gentic modificate(e), însă numai pentru hrana animalelor: deasemeni, bumbac - până la noi informații, bumbacul nu este aliment - ca lipsa lui să... provoace foamea.

A doua chestie a lui Bush: la Guantanamo - o rușine a rușinilor - (iată unul din motivele pentru care s-au blindat cu "legi" care-i scutesc de a fi judecați de tribunale internaționale pentru crime de război) - americanii au de gând să construiască o "sală" pentru... procesele talibanilor, precum și un "local" pentru execuții!

Unde sunt neruşinaţii americanofili de teapa unor A. Cornea, M. Shafir, Stelian Tănase, Antohi, Pippidi să explice "necesitatea" unor astfel de "reguli-şi-practici"?

Miercuri 25 iunie 2003

Mi-a trimis dr. Olteanu copia unui mesaj despre cartea topită de care-mi vorbise la telefon. Am înţeles că Ion Coja a publicat un articol în Ziua din 4 iunie privitor la asta; am mai înţeles - cu greu, textul semnat: Teşu Solomovici - este redactat ca dracu' - citez din el:

"În 1994 un grup de istorici militari: Alesandru Duţu, Nicolae Ciobanu, Alexandru Osca, Aurelian Miriţă, Petre Otu şi [civilii] Constantin Botoran, Ion Alexandrescu, Ion Calafeteanu; Maria Covaci, Irina Guţu şi Gheorghe Pintilie a stabilit un contract de colaborare cu Fundaţia Culturală Română în vederea editării unui volum de cercetări istorice: Situaţia evreilor din România în anii celui de al doilea război Mondial - sub egida Inst. de istorie şi Teorie Militară, Arhivelor Statului, Bucureşti, Arhivei Ministerului Apărării Naţionale şi a Centrului de Studii Transilvane".

Ar fi avut 3 volume şi s-ar fi ocupat de perioada 1939-194 (? - aceeaşi blestemată neglijenţă la fotocopiere, care a suprimat, aici, data, în alte părţi cuvinte întregi, absolut necesare corectei înţelegeri).

I. Coja a afirmat că lucrarea a fost topită (deci, fusese tipărită!) "în urma presiunii exercitate de Conducerea Federaţiei Evreilor din România asupra academicianului şi scriitorului Augustin Buzura, preşedintele Fundaţiei Culturale Române. Este o poveste imposibilă, a declarat Dorin Dorian (...) sunt în conducerea Federaţiei, nu e posibil să fi existat vreun (? cuvânt lipsă) împotriva publicării sau difuzării cărţii istoricilor de la Centru de Studii Transilvane fără să fiu înştiinţat (...) m-am interesat şi la alţi membri ai conducerii evreieşti, nu a existat un asemenea demers. Ion Coja care s-a decis să republice cartea «topită»" (ghilimelele aparţin lui Teşu Solomovici care semnează mesajul... în sensul că acea carte n-a fost deloc topită!- restul prozei sale nu prezintă interes.

Faţă cu această "informaţie" sunt obligat să fac pe detectivul, să lucrez cu deducţii:

- Este cu totul verosimil ca F.C.E. să fi făcut demersuri pentru interzicerea unei astfel de cărţi: făcuse cu Operele lui Eminescu, repurtase un succes epocal, de ce s-ar fi sfiit să ceară interzicerea (în fine, topirea) unei culegeri de documente? - este în natura evreilor să protesteze, să nege - ba chiar să ceară pedepsirea "vinovaţilor"; şi sunt îndreptăţiţi să o facă, din moment ce îşi apără "nevoile şi neamul", vorba poetului naţional-antisemit...;

- Cum anume vor fi procedat? Probabil pe mai multe căi, dar prin foc-concentrat: aluzii, mirări, indignări, ameninţări, intimări. Nu cred că în acest caz (încă o dată: fiind vorba de documente publicate, evreii nu vor fi riscat să facă proteste scrise). Prieteneşte, semi-oficial; de la persoane din România, din Israel, din Occident - la urechea nepoţelului lui Gogu Rădulescu, soţ al soţiei sale, Dorina...

Convingerea mea, rezemată pe o bună cunoaştere a "academicianului şi a scriitorului Augustin Buzura, preşedintele Fundaţiei" - cum ni-l prezintă, lung, Teşu Solomovici - este aceasta:

Nu va fi *fost nevoie de somaţii, de ameninţări cu distrugerea* cărţii, oricare dintre evrei ar fi putut formula faţă de academicianul cu acelaşi titlu mirarea-îndurerată, îngemănată cu mărturisirea jenată (o copiez după cea a preşedintelui Knesset-ului faţă de prim-ministrul lui Constantinescu: «Chiar mâine depun la Senatul american - spuneţi şi Dvs.: ce voi răspunde când voi fi întrebat cum mai stăm cu antisemitismul în România - ca să ştie dacă o primesc în NATO...?») - pentru ca Buzura, maramureşean curajos-foc, cel care se căca pe el numai la gândul (piei, drace!) că el cu mâna lui ar fi putut aşterne pe hârtie un cuvânt - ba chiar o propoziţiune întreagă! - care nu ar fi fost "pe linie" - să se execute fulgerător. Cum să rişte el să-şi puie în cap comunitatea evreiască - atotputernică mai ales în America? Adio călătorii, burse, subvenţii, cadouri! Adio chiar "Fundaţia" cu pricina - ce, te pui cu ei?, se va fi întrebat în liniştea de mormânt al closetului toaletic cacademicianul Gusti.

Mai răzbate o informaţie (despre informaţie): documentele ar fi fost publicate "fără un minimal aparat critic". Ceea ce duce la:

a) asemenea documente - fără aparat critic? Înseamnă că şi militarii - fie ei istorici - sunt români, nici nu se vor fi gândit că este de trebuinţă să indici de unde ai luat informaţia;

b) "aparatul critic" nu va fi însemnînd, în ochii evreilor, cum am fi înclinaţi să credem: indicarea amănunţită a surselor, ci... respectarea regulei realist-socialiste (unde eşti tu Sami Damian, apostol al portretizării, al "prezentării" unui eveniment... cu umbrele, de acord, dar nu fără lumini"):

«Adevăr integral - de acord, însă nu chiar cu totul integral!»...

Cum aşa? Aşa, bine, fiindcă iată ce scrie Teşu:

"Transnistria rămâne marea problemă a istoriei contemporane şi democraţiei româneşti. Dacă, într-adevăr, cartea a fost topită, motivele cred că trebuie căutate în lipsa totală a aparatului critic. Documentele există dar [lipsesc cuvinte de la fotocopiere] la aţâţarea populaţiei româneşti, a armatei române împotriva evreilor basarabeni au acţionat şi specialişti ai serviciilor secrete româneşti şi germane. Chiar şi mareşalul Antonescu a căzut, în multe cazuri victimă acestor

operaţiuni de intoxicare şi manipulare. A publica toate documentele, unele insuportabil de antievreieşti, fără a le însoţi de un minim aparat critic poate implica penalul (subl. mea; P.G.).

Vasăzică aşa:

- "dacă, într-adevăr cartea a fost topită" - această îndoială exprimă confirmarea: da, cartea a fost topită;

- "motivele, cred că trebuie căutate în lipsa totală a aparatului critic" - de unde cunoaşte (sau bănuieşte) Teşu Solomovici motivele topirii, dacă nu cunoaşte cartea? De unde ştie că nu avea aparat critic? Înseamnă că Dorel Dorian minţea când afirma că "nu a existat un asemenea demers din partea FCE"!;

- "la aţâţarea populaţiei împotriva evreilor basarabeni" (de unde scoate Teşu doar categoria "evreilor basarabeni"? Sorin Toma şi alţi entuziaşti erau "basarabeni"? Dar cei aduşi cu camioanele de peste Nistru - tot "basarabeni" erau?) "au acţionat şi serviciile secrete" - ce nevoie de aţâţare din partea serviciilor secrete, când zeci de mii de militari români în retragere; când zeci de mii de civili basarabeni încercînd să se refugieze fuseseră agresaţi de evrei, unii răpiţi, alţii ucişi? A, Teşu trimite la acuzaţiile de spionaj sovietic formulate de autorităţile româneşti la adresa unora dintre ei? Dar chiar din mărturiile (publicate de M. Carp) reiese că ostaşii nu aveau nevoie să fie "aţâţaţi", pentru a nu uita umilirile din timpul retragerii;

- "A publica toate documentele, unele insuportabil de antievreieşti" (...) "poate implica penalul..."

Ca să vezi! "Insuportabilă" ar fi, după Teşu, publicarea documentelor ("documentele există") - şi nu, doamne-fereşte faptele agresorilor! Deci, adevărul este... insuportabil de antievreiesc! Deci nu erau "insuportabil de antiromâneşti" actele evreilor (adulţi, adolescenţi - şi copii), agresîndu-i pe români fizic şi verbal prin cuvinte, "insulte" învăţate în familie, în mare secret: "Faşist!" "Moşierist!" - şi mai ales: "Ţâgan!"

Şi, în bună tradiţie, ameninţă cu... darea în judecată pentru... calomnie..., scontînd pe frica băgată în oasele românilor de peste jumătate de secol de teroarea bolşevică, rusească, exercitată prin mai ales evrei.

Ce măgar, Teşu Solomovici!

Joi 26 iunie 2003

Căldură, căldură.

Ieri, în Irak mai mulţi soldaţi britanici au fost ucişi de irakieni - când obiceiul era ca englezii să fie omorîţi de americani... Motivul - de necrezut, la englezi: ca să facă percheziţii în căutare de arme

(individuale, se înţelege, nu alea pentru care au început războiul), au intrat în casele oamenilor însoţiţi de câini! Şi eu care îi credeam pe englezi elementar-instruiţi... Da' de unde!, au învăţat de la analfabeţii americani să nu ştie nimic - în afară de dat cu boamba.

De când m-am oprit din a strica prin o nouă variantă Săptămâna Roşie, nu-mi găsesc locul, nu-mi aflu rostul. Ficţie nu mai scriu în veac - m-am lecuit de anul trecut când cu Bătrânul şi Fata - jurnal: da, însă cum am promis că nu mai scriu nici despre Irak, nici despre americani, nici despre israelieni...

Mă apucă adesori un dor de a scrie... amintiri. Din copilărie, desigur. Numai că le-am cam scris, cum ar relativiza jumătatea apolzană din Manolescu. Atunci: amintiri din adolescenţă - le-am scris şi pe acelea; din tinereţea mea cea fericită - le-am scris, le-am pus pe hârtie şi pe cele din maturitate, şi de la bătrâneţe.

Necazul meu: de câţiva ani nu mai am energie - pentru scris; mi-au diminuat mult, nu "forţele de creaţie", ci banala putere: de a da cu sapa,/ de a călări iapa - de a scrie. La acest necaz se adaugă acela de a-mi fi pierdut cheful (de a scrie). Va fi un cerc vicios: nu am chef pentru că îmi lipseşte energia; nu am puteri - fiindcă nici chef nu am. Tot ce am făcut de când mă ţin de Săptămâna, ediţia a II-a (şi pentru că nu am chef nici energie, am trecut grabnic la a III-a ediţie...) a fost cârpoceală, cioca-boca pe un text dat, reparaţie, recalibrare...

Sâmbătă 28 iunie 2003

Nu mă înşelase auzul în convorbirea de luni cu Sergiu Grosu: Aldine din 21 iunie (!) a publicat pe ultima pagină un text de Mircea Stănescu: "Goma şi «legea tăcerii»" - foarte bun; este reprodusă coperta, adresa şi telefonul editurii. Bun!

Fiindcă - totuşi - lucrurile bune din acest număr nu se rezumă doar la augusta-mi persoană:

- Pe prima pagină este publicată o telegramă adresată tovarăşului Geoană de către veteranii de război - în ea se cere să fie publicat textul Tratatului cu Rusia (se vorbeşte la viitor, deci în clipa redactării exista şi responsabilul şef: Iliescu - de ce nu e adresată şi lui telegrama? nici lui Constantinescu?, nici lui Ciorbea?). Bun!!

- În interior, pe două pagini, cu poze, un documentar semnat de Alexandru Mihalcea: "Şaba - limanul făgăduinţei, pământul prăpădului" - despre soarta elveţienilor colonizaţi pe malul Limanului.

- Pe pagina a 4-a, sub titlul: "Renaşterea unei cărţi «topite»" sunt reproduse două pagini de gardă din vol I. (1931-1941) a cărţii Situaţia evreilor din România despre care emisesem şi eu o ipoteză când comentasem "articolul" lui Teşu Solomovici în care el reproducea

negația lui D. Dorian că Federația Evreilor ar fi intervenit pentru nepublicarea cărții...

Ei, bine, se pare - fiindcă nu cunosc toate amănuntele afacerii - că am avut dreptate:

Nu era nevoie ca evreii să treacă la amenințări pentru ca Buzura să fie băgat în boale și să trimită el la topit cartea. De unde concluzia (care mă privește numai pe mine): când nu ai documente, te adăpi la izvorul... intuiției.

Iată explicația din Aldine:

"...în preziua lansării ei pe piață, cartea a fost interzisă și dată la topit, din ordinul d-lui Augustin Buzura, directorul Fundației Culturale Române. Motivul: protestul unor așa-ziși istorici evrei, foști profesori de marxism la 'Ștefan Gheorghiu'" (sub. mea).

Fără a se fi arătat în toată... bezna fapta vajnicului maramureșean Buzura, pot aduce alte probe... rezemate pe intuiție:

- momentul "evenimentului cultural" (după numele Fundației Cândia, devenită Fundația Buzuria - tot a Securității rămânînd, altfel marele anticomunist Buzura nu ar fi rămas înșurubat acolo, sub trei președinți: Iliescu I, Constantinescu, Iliescu II...), adică distrugerea unei cărți de foarte mare importanță pentru comunitatea românească, ținută în ignoranță peste jumătate de secol în legătură cu propria istorie: 1994;

(Încă) nu știu numele celorlalți din "delegație", dar de unul sânt sigur (chiar de nu va fi fost și profesor la Ștefan Gheorghiu): Radu Florian: cu prestigiul său de supraviețuitor al Trenului Morții - dar și cu aura celui care, înainte de 1989, îl vizitase pe Cioran la Paris - nu este inutilă precizarea: în legendarul apartament de pe rue de l'Odéon), după care a publicat în Luceafărul un "interviu indirect" cu marele-înrăit - aici deschid o lungă paranteză, dar să se știe: o închid!...

[cel care îmi provocase mie mirarea-obraznică - în prezența Monicăi Lovinescu, pe stradă, după ce ieșisem de la biserica română - că ditamai "reacționarul" acceptase să stea de vorbă cu o bestie de politruc - despre care chiar eu îi povestisem, mai ales "procesul din iunie 1956" - iar el încercase să o dea pe glumă: «Am vrut să văd cum arată un comunist», și eu, după obicei, dînd cu bâta-n baltă: «Și ce ați văzut - în oglindă?»]...

- continuu: deci Radu Florian - cum să lipsească el de la o asemenea "acțiune-de-luptă-împotriva-fașismului românesc"? - va fi constituit un stâlp de nădejde al "opiniei publice indignate".

Nu merg mai departe cu deducțiile - bat pasul pe loc, în spinare cu sacul meu de pățanii:

a) carte topită - cam în aceeași perioadă - Liiceanu mi-a distrus Culoarea curcubeului (după ce a fost retrasă de pe piață - la cerera

cui?), iar Sorescu a distrus plumburile la Gardă inversă. - inutil să întreb: «la cererea cui?», fiindcă sânt convins: nimeni nu-i ceruse lui Sorescu să facă ceea ce, iată, știa el, din moși-strămoși: să-și păzească interesul, cu orice preț;

b) carte făcută-nepublicată: Ușa noastră cea de toate zilele - la Cartea românească a lui Marin Preda! Așadar, Ivasiuc, nu doar un "apucat", ci nebun periculos (dar, vorba lui Shalom Alehem: unul care sparge numai geamurile caselor altora...), nu doar un turnător - atunci, în 1970, nu știam - ci un lansator de calomnii de necombătut: fără să fi citit cartea, se pomenește zicînd că e una "cu cheie: sub personajul cutare este Nicolae Ceaușescu, sub cutare: Elena Ceaușescu" - iar confrații - în ordine: Marin Preda, Gafița, Țepeneag, Mircea Ciobanu nu au avut îndrăzneala normală de a contrazice afirmațiile iresponsabile - și mincinoase - ale lui Ivsaiuc (dar, cine ar fi crezut? - eu, da; Geta Dimisianu și Al. Paleologu, ei au contestat "prezența cheii"). Rezultatul: cartea "nu a fost aprobată" (dar, nu respinsă!); autorul interzis, nevasta și socrul autorului și ei interziși! Aici nu a intervenit Organul: cenzura, securitatea, ci... frica-de- securitate. Tăcînd, au favorizat rostogolirea avalanșei stârnită de pietricica lui Ivasiuc.

Firește, nu fac parte dintre "creștinii" (unde mai pui: ortodocși!) care, în cazuri ca acesta dispensează partidul, sistemul, securitatea de orice responsabilitate - «E-hei, dac-ar fi știut Nea Nicu ce porcării se fac în numele lui...» - asta este gândirea scurtă, scurtată, de rob din tată-n fiu, care încearcă să se pună bine cu Stăpânul, dînd întreaga vină pe vechil;

Firește, nu fac parte nici dintre "creștinii" care se arată gata să ierte "micile păcate" ale lui Liiceanu, chiar pe ale lui Sorescu - precum Monica Lovinescu și Virgil Ierunca și Gabriela Adameșteanu - mai ales că nu lor le topiseră cărțile... oltenii - ci unui basarabean ca mine!, consolînd victima: «Lasă, că scrii alte cărți» - ca și cum despre asta ar fi vorba, despre eventuala distrugere a unicul exemplar - ci despre fapta neculturală, anticulturală a oltenilor Liiceanu și Sorescu, a maramureșeanului Buzura. Ce fel de "director de opinie" (mai) poate fi acela care distruge cărți?

La urma urmei, această faptă - este rezultatul direct al "rezistenței prin cultură": acest mod egoist, supraindividualist de a... evita lovi-turile puterii i-a fasonat astfel: pe "marii intelectuali" numiți mai sus nu i-a interesat decât propriile cărți - "produsele" altora să fie apărate de autorii lor - și numai de ei.

Și iarăși rostesc un cuvânt sforăitor: solidaritate (*scriitoricească*). Mă tem că nimeni dintre confrați nu înțelesese ce scrisesem eu despre Blandiana, cea care declara în *Convorbiri literare* că... (nu citez):

înainte de 1989 nu era posibilă solidaritatea, însă acum, că e posibilă...
Veşnica, eterna, nemuritoare voie-de-la-poliţie la român.

Duminică 29 iunie 2003

Am lucrat din greu la Post-Scriptum 3. În cele din urmă l-am făcut, l-am lipit; urmează ca luni să-l trimit lui Colesnic.

După amiază: telefoane de felicitare de ziua onomastică: de la Gabriel Pleşea, aflat pe Coasta de Azur, în vacanţă; de la Stăneşti - cu care prilej i-am mulţumit lui Mircea pentru textul-surpriză din Aldine; de la Niculiţi (am aflat că a început "şantierul" la Paltinu); de la Stefana Bianu (a avut necazuri cu moartea soacrei) şi de la Anca Haţiegan (în principiu dispusă să dilate textul trimis).

Iată, deci că am cel puţin cinci prieteni - or să se manifeste încă vreo trei prin poştă... De ce mă plângeam că sânt singur?

De mâine se schimbă vremea - cel puţin aşa ne ameninţă meteorologii. Eu n-am suferit de caniculă, dar floricelele, bietele...

IULIE

Marţi, 2 iulie 2003

Nici nu se putea început de lună mai cu-fără-noroc: azi am primit scrisoare de la Victor Frunză: Nu-mi poate publica Sabina: nici unul dintre librarii interogaţi nu a acceptat cartea lui Goma. Au tresărit la auzul numelui autorului, dar răspunsul a vizat cartea... Pretextul, de multă vreme folosit, turuit ca învăţat pe de rost: «A mai fost publicată» Sunt buni compatrioţii mei la învăţare-pe-de-rost a refuzurilor diplomatice: "textul" îmi aduce aminte de ceea ce îmi relatau, în februarie-martie 1977 cei doi-trei foşti puşcăriaşi care, păţiţi, se consultaseră mai întâi cu "înţelepţii noştri": să se ducă la Goma, să semneze apelul acela pentru respectarea drepturile omului? Iar înţelepţii: Noica, Stăniloaie, Ţuţea, Bernea, Carandino, Coposu (pe care îi vizitaseră pe rând, în momente diferite, numai între patru ochi), răspunseseră, turuind lecţia învăţată... Ca şi librarii actuali - tot ai noştri-înţelepţi, doar şi ei se ocupă de... carte". Tripleta infernalo-culturală Liiceanu-Monica Lovinescu-Adameşteanu a prosperat, a făcut pui în deceniul scurs de la păţania lui Florin Ardelean, editorul celei de a II-a ediţii a Culorii curcubeului: n-or fi ei, acum, exact exact aceiaşi juşti tovarăşi de la difuzarea-cărţii, însă cum difuzarea culturii-

rezistente în comunismul post-comunist nu a fost stârpit din România, ba chiar prosperă - ţinându-se de degetul mic, ca îndrăgostiţii - cu Securitatea eternă...

Cât rău mi-a făcut prietenii-dragi ai mei, altfel şi ei autori de cărţi!

Consolare: am întrerupt însemnarea cu Sabina, fiindcă...

...Mi-a telefonat Colesnic de la Chişinău: a primit coletul cu laser-discul, trimis în 17 iunie: două săptămâni pe Drumul Poştii! Are să "culeagă" cartea după înregistrarea de pe L.D. L-am anunţat că ieri i-am trimis un supliment, pe hârtie, acesta, urmînd a fi cules de mână. N-a fost deloc impresionat, în sensul de: contrariat; nici supărat că îi tulbur procesul de producţie - de parcă nici n-ar fi român! Mai ştii: voi fi avut dreptate când îi vorbeam de bine pe basarabeţii mei: oricât de arzătoare le-a devenit nevoia de a ajunge-din-urmă Ţara Mumă, de a se adapta (şi în sensul rău) la "nivelul" românilor de pe malul drept al Prutului, mai păstrează câte ceva din verticalitatea lor nativă. Se vede că o teribilă oprimare social-politică, dacă e însoţită de una naţională, în final e mai puţin devastatatoare decât... reducarea (şi dacă aş zice: auto-reeducarea?) la care au consimţit ceştialalţi - care au crezut că bolşevismul adus de ruşi poate face casă bună cu naţionalismul elaborat sus, la C.C. al P.C.R. - mai scurt: naţional-comunismul.

Miercuri 2 iulie 2003

Aseară am avut o convorbire telefonică neplăcută. Neplăcerea s-a făcut simţită abia când am început să i-o povestesc Anei.

Nu, nu nu: nu sânt om-social. Dacă aş fi fost, aş fi consimţit la "un mic-serviciu". Dar aşa, am provocat decepţie; la urmă, ca să nu fie dubii, a venit şi recomandarea: Să vă mai gândiţi...

Necazul vine şi din ceaţa în care s-a desfăşurat discuţia. Persoana care îmi vorbea fusese "delegată" să-mi vorbească de persoana care nu vorbea (abia târziu, după convorbire, am dedus motivul...). Apoi: nu mi s-a spus limpede care este "miza" şi cine-ce mizà pe răspunsul meu favorabil. Pe scurt: atât persoana vorbitoare cât şi persoana ascultătoare ar fi trebuit să cunoască motivul pentru care propunerea lor nu avea să fie acceptată - doar existau probe scrise şi demult scrise, re-scrise. Însă eu nu am lungit convorbirea (ei chemaseră), deci nu am explicat ceea ce, în subconştient, ştiam bine, eram sigur: că interlocutorul nu avea nevoie de explicaţiile mele, de argumentele mele; şi nici nu mi-am manifestat mirarea (eventual indignarea) că mi se face o astfel de propunere. Am mai spus: pe loc, nu am văzut motivul telefo-nului (mai corect: al apelului la ajutor). Nici acum nu sunt sigur-sigur, însă elementele alcătuitoare la această concluzie duc.

Oamenii aveau nevoie - urgentă - de ceva; acel ceva li se promisese direct (sau îşi vor fi imaginat ei că îl vor obţine) dacă mă convingeau pe mine să fac ceea ce eu nu am acceptat (mi s-a părut firesc, normal să refuz).

Paranteză: păcătoasa de limbă română (draga de ea!): cum unii rostesc una, celălalt înţelege alta - o "altă" pe care emiţătorul nu o cunoaşte, chiar dacă a frecventat limba-scrisă a receptorului...

Voi fi devenit din cale afară de iritabil, însă iată: nu-mi place să mi se spună: «M-ai decepţionat» - dintr-un motiv al dracului de simplu: chiar dacă în sinea mea (cea rea...) nu pun semnul egalităţii între mine şi ceilalţi, în relaţiile în care cuvântul este vehicul, păstrez egalitatea - sau încerc să o păstrez. Pentru mine "a(-l) decepţiona" pe partenerul de discuţie, de relaţii echivalează cu o formulare nepoliticoasă, neegalitară, chiar ofensantă - pentru că propune o "etajare" a persoanelor: "decepţionatul" este, fireşte, superior (ca vârstă, ca situaţie socială, ca ascendent psihologic) celui care, cică, l-a decepţionat. Şi îl urechează - fiindcă l-a decepţionat... Cum reacţionez în caz de nepotrivire de opinii la un moment dat? Simplu: anunţ că nu sânt de acord cu interlocutorul; că eu văd altfel lucrurile; că mie mi se pare - dar poate că mă înşel... - că puteam vorbi şi de... Mult mai puţin mă răneşte, ba chiar deloc: «Nu ai dreptate!», «M-ai minţit!» fiindcă lasă deschis dialogul, însă ce poţi răspunde la: «M-ai decepţionat»? Eventualul răspuns: «Nu te-am decepţionat...» sună a disculpare, nu a... replică. Aşa că taci - tu, decepţionantule!

Altceva: ca tuturor foştilor puşcăriaşi şi mie îmi sună profund antipatic "promisiunea-ameninţare": «Te mai gândeşti...» Fiindcă aşa ne ziceau anchetatorii după câte o interminabilă anchetă-zilnică (care putea dura şi... 18 ore!): tortură morală, trupală - când oboseau ei, bestiile care se schimbau des, de tine nefiind vorba: «Te duci jos - (la celulă) şi te mai gândeşti...»

Bine, dar ce ar fi trebuit să fac - dacă aş fi înţeles pe loc dorinţa interlocutorului? Să fi acceptat ce îmi propunea, solicita - în ciuda evidenţei?, în ciuda informaţiilor pe care le deţinea şi care toate îi spuneau că eu nu voi fi de acord? Doar... călcîndu-mi pe inimă - pentru a face un serviciu, a da o mână de ajutor («care tot nu te costă nimic...») unui prieten? Împotriva principiilor?

De acord, pentru a face un serviciu unui prieten, unii buni prieteni buni îşi calcă pe inima "principiilor", ce nu face un prieten care la nevoie se cunoaşte?- ei, ce se întâmplă, după ce-mi calc? Ei, ce: rămân şi fără "principii" - altceva nemaiposedînd pe lumea asta: nici casă, nici masă, nici ţară, nici nimic-nimic-nimic.

Sper din toată inima că am făcut o deducţie abuzivă. De aici, povestea - lungă, lată. Sper să mă fi înşelat eu.

Joi 3 iulie 2003

De dimineață: severe amețeli. Mă străduiesc să nu fac mișcări bruște ale capului, în niciun caz rotiri... Mă întorc ca lupul (ca ursul?), cu gâtul țeapăn...

A plouat cu găleata azi-noapte. S-a rupt o "atârneà" conținînd niște flori - atâta pagubă, am pus-o pe balustradă. Înainte de ploaie am semănat (recolta a II-a, ediția a doua...) "mărar galben", belles de jour și zorele. Preocupări care m-au ținut treaz toată ziua de ieri - și seara - oricum, otrăvit de "incidentul telefonic" de alaltăseară. Amestec de regrete că nu am ajutat un prieten și de spaimă că m-am des-socializat într-atâta, încât pun mai presus de "servicii prietenești" niște căcaturi de "principii". Chiar dacă se va dovedi că intrasem la idei (și gata, fandacsia!), tot nu se va schimba situația mea: fără ieșire - nu mă mai schimb, la vârsta asta și la "cimentarea" (și dacă: împietrarea?) unor oarecari vorbe-vorbe...

După amiază: a telefonat Niculiță. A trecut pe acolo Bukiu. A cumpărat câteva cărți - ce avea prin casă...

Tot el mi-a confirmat temerea. Din păcate.

Mi-au mai diminuat amețelile. Măcar atâta.

Vineri 4 iulie 2003

Am primit de la Sergiu Grosu o pagină din Aldine (numărul din 21 iunie - următorul va cuprinde cap. 9 din S.R). Și copia unui text de Valerian Stan prin care se apără de un atac semnat Dan Pavel și Iulia Huiu.

[L-am cunoscut pe Dan Pavel în primele luni ale anului 1990, la o cafenea din apropierea studioului parizian al Europei libere. Monica Lovinescu mi l-a prezentat în termeni ditirambici. Pentru că nu m-am arătat la înălțimea recomandărilor sale - în vreo jumătate de oră, în afară de Bună-ziua inițială nu i-am adresat alte cuvinte - s-a supărat (Monica, nu Dan Pavel!), deși în afară de tăcere, nu zisesem nimic... Când m-a întrebat (mai târziu), în stilul D-sale: «Dar ce ai cu omul, omule?», am ridicat din umeri. Ca să scap de un răspuns detailat, am zis că «omul» nu mi se părea a fi de pe la noi... Monica nu a înțeles ce mormăi - și am rămas la asta. Citisem niște texte de-ale lui D.P. - nu doar din 22, de curând înființată (am impresia că fusese printre fondatori, alături de Stelian Tănase) - și mi se păruseră... "ca la Flacăra". Or textele lui nu erau "ca la Flacăra", mai rău: "ca la "Viața studen-țească" - aflu acum din textul lui Valerian Stan. Firește, pe vremea aceea numele "Zoe Petre" nu-mi spunea nimic. Acum, când știu că Dan Pavel și cu Zoe Petre îl "consiliau" în tandru duet pe Emil

Ucrainescu, zis și Țucu Cocostantinescu, mi se luminează peisajul (corect: mi se întunecă România...). Nici măcar nu rog să fiu crezut pe cuvânt când spun că îl "mirosisem" (ca individ nefrecventabil, unsuros, pânditor) și că din această pricină nu-l luasem în seamă. Corect ar fi: nu îl mirosisem ca frecventabil - ceea ce, din partea mea, este o greșeală...].

Din citatele produse de V. S. (din opera lui Dan Pavel) reiese că autorele este un român autentic: când formulează acuzații, nu numește "izvoarele" pe care s-a rezemat. Obișnuință de securist - nu e necesar să fi avut grad, uniformă de Secu - doar să fi lucrat în presa de dezinformare; să fi trudit - ca Dan Pavel - în campanii de intoxicare naționalistă-ceaușeză (antiungurească) a boului de român: da. (Nu am știre dacă va fi participat la campania... prosemită - ca americanolatru și bursofag impenitent - însă ar fi exact același lucru, chiar dacă pare contrariul).

În ultima vreme îl băgasem în seamă - în foarte treacăt - pe Dan Pavel ca unul dintre americanofili (bântuie tot felul de congrese, colocvii - vorbesc numai de cele interne - l-am remarcat ca pe o străluci- toare nulitate la o chestie a "liberalilor", unde se discuta despre Irak...); până adineauri îl știam doar în ceata bursierilor care își plătesc pumnul de dolari lingînd cururi prin cuvinte (obișnuință la el, doar fusese lăudător al Ceaușescului până în prag de "rivuluție" - acum aflu că nu doar o bursă l-a răsplătit, tovarășul nostru de nădejde este... - ce poate fi un obedient lingător al comunismului, în fața... anticomuniștilor americani? - iată ce: "director al Biroului PER (Project on Ethnic Relations)! Cum altfel, dacă luptase cu dârzenie împotriva ungurilor, sub stindardul lui Ceaușescu? Adevărat, D. Pavel este un fost căcățiș în comparație cu colonelul Secăreș, cel care conduce operațiile de racolare a "cadrelor" pentru perenizarea Securității. Dar orișicâtuși. Oricum, rămâne purtător de desagi în serviciul Zoei Petre.

Sâmbătă 5 iulie 2003

Iată peste ce dau, sub titlul "Mot pour mot" la "Curierul cititorilor" din Télérama (5-11 iulie 2003) - Michèle Mialane din Lardy:

"Am citit articolul asupra noului antisemitism" [prost făcut, rău scris, pe de-asupra pârîcios: dădea întreaga vină a "antisemitismului" în Franța pe arabi: câteva bune milioane de... alegători... - nota mea]. "Să fim serioși", continuă M.M. "angelismul islamofil a unei anumite stângi mă irită ca și confuzia, savant întreținută, de oameni tot atât de inteligenți - deci fără scuze, ca Finkielkraut - între evreu, israelian, sionist, deci între antisemit, antiisraelian, antisionist. Sânt antisionistă din 1967. Pentru mine sionismul este un (o formă de) colonialism, deci

sânt antisionistă pentru că sânt anticolonialistă. Cum poţi accepta în gura *israelienilor* înşişi termenii «colon» şi «colonii» şi respinge termenul «colonialist» aplicat Statului Israel? Bătrâna lingvistă care sânt ar vrea să afle..."

Bătrâna lingvistă este, cert, evreică - nu am auzit de sionişti neevrei, fie ei şi foşti. Va fi fost şi israeliană ("pe bază de sionism", ar fi zis tov Brucan, pe când combătea la Scînteia şi această "plagă a zilelor noastre"), dar de la războiul de Yom-Kipur a încetat de a mai fi...

Spuneam-scriam eu, biet goi, altceva? Este adevărat: excesiv cum sânt, am umblat şi pe la alţi termeni pe care i-am lipit pe fruntea imaculată a Statului Israel şi a susţinătorilor principiilor lui, mai ales ale practicilor (de stat şi de partid, adaug, veninos şi *antisemit*): terorist, rasist - şi consecinţă: segregaţionist - confesionalist...

Ce păcat că evreii-români (adopt acest termen pentru cei născuţi-crescuţi în România, dar emigraţi în alte părţi ca Volovici, Shafir, Socor, Tismăneanu, Oişteanu şi alţi bravi apărători ai americanismului cel care, după ultimele informaţii, este o formă de acut proisraelianism) - păcat, ziceam, că nu citesc şi presa franceză, în special cea de stânga, iudee, ca Le Nouvel Observateur - ia să înşir doar nume cunoscute de francezi evrei semnînd acolo: Jean Daniel - directorul, Claude Weill, Bernadette Atlan, René Backmann, François Schlosser, Robert Schneider, Henri Ghirchoun, Dominique Nora, Victor Cygielmann, K.S. Karol, Claude Askolovici (autor al articolului incriminat de cititoare), Alain Chuffan, Sara Daniel, iar printre colaboratorii permanenţi: Catherine David, Bernard Frank, Didier Jacob, Mona Ozouf...: - ar afla câte ceva pentru cultura lor personală, întristător de unilaterală).

Dar cu cine să dialoghezi? Cu monologhişti născuţi-şi-făcuţi? Cum să pot discuta "despre Holocaust" cu fostul meu prieten Mihai Shafir? Cum să am un schimb - amical - de opinii cu fostul meu prieten Vlad Socor (îl pun aici şi pe fostul meu... cvasi-prieten Tismăneanu), când ei au îmbătrânit ca evrei în RPR şi au făcut parte din familii alcătuitoare a castei supra-ultra-privilegiate - şi închise?

În anii 1966-1968 când îi cunoscusem (prin Ana Maria, ea mi-i aducea în cămăruţa de pod de la Sterescu, "întru alfabetizare", termen neinsultant, atunci) pe Vlad Socor, pe Iurie Chişinevschi, pe Costea Vinea, pe fratele Luminiţei Coler, pe Petruţ Manu... - ca să le povestesc "despre Gherla", "despre Bărăgan", "despre Piteşti" - şi, fără vrerea mea, să provoc tragedii în familiile lor... - continuu fraza: când îi cunoscusem, în urmă cu 40 de ani toţi aceştia se arătau receptivi la suferinţele celorlalţi, la persecuţiile la care fuseseră supuşi românii şi de către părinţii lor; receptivi şi doritori să afle cât mai multe despre partea lor de vină (când eşti tânăr, îţi asumi vina părinţilor în mod natural - fiindcă eşti tânăr, deci: drept...).

[O pauză - de respirație: constatînd că Ana era prietenă cu toți aceștia, iar acei-toți făcuseră liceul "Petru Groza" de pe strada arhitect Mincu... (întâmplător, Fabrica de Poeți Eminescu era, în 1954, pe Șoseaua Kiseleff, iar drumul spre stația de tramvai Filantropia trecea prin fața liceului numit despre care aflasem că era liceul puilor de mari-ștabi), mi-a scăpat o dată în fața tatălui său această informație care, în ochii mei nu contrazicea-ofensa nimic, doar și Năvodaru fusese mărișor-ștab... Or Năvodaru, persoană extrem de politicoasă, excesiv de bine crescută, a izbucnit: «Ana a făcut liceul la "Caragiale", nu la ăia!» Am rămas mirat - și nelămurit. Am întrebat «Care, ăia?» - la care proaspătul meu socru (chiar dacă nu eram căsătorit oficial cu fiica lui), mi-a explicat cu o neobișnuită la el duritate, ba chiar cu o... mânie de luptă de clasă de neînțeles: «™ia de la "Petru Groza"!». Am întrebat-o mai apoi pe Ana ce-i cu «ăia», ea mi-a răspuns că îi cunoaște disprețul, dar nu și motivul - deși întrebase și ea. O altă "suceală" misterioasă și pentru mine și pentru Ana: mătușa ei, Luiza, comunistă de pe la 13 ani (de prin 1936). Când le intrasem în familie era "profesoară de engleză la o școală militară", spunea ea - abia în 1990, când ne-a vizitat la Paris mi-a spus că școala aceea era una de Securitate și că ea însăși avea grad, ceea ce n-o împiedeca să le predea engleza gradaților inferiori... - am rămas cu gura căscată - și nu mi s-a închis mai apoi, când am... constatat că pe ea nu o gândesc ca pe o securistă... - păi dacă îmi era neam! Mă întorc la o izbucnire a ei, la București, când a venit vorba de cineva, necunoscut mie: «Jidanu-ăla, păduchios, din Galiția?» Tot la Ana am cerut lămuriri. Ea mi-a spus că și evreii se detestă între ei, "pe bază de origine": pătura cea mai de sus era alcătuită din "spanioli" (sefarazi), ajunși în vechiul regat ca "supuși turci" - ca bunicul său patern (vitreg), Elmann (AlMan?) - pe care l-am cunoscut și eu; o a doua categorie: "nemții": cei veniți în România în suita Hohenzollernilor, ca ramura maternă a sa și ca bunica sa paternă, Alexandra (cu Elmann se căsătorise după moartea lui Fischer, creștin protestant și ofițer, tatăl lui Petru Năvodaru...). "Cea mai de jos" categorie (socialo-națională) era alcătuită din cei veniți în mai multe valuri, în secolul al XIX-lea din Galiția, fie prin Bucovina ocupată de austrieci, fie prin Basarabia ocupată de ruși; aceștia erau "păduchioșii", "habotnicii", "neeuropenii", "cei care ne-au făcut de râs"... Știam că evreii spun cele mai multe și mai pipărate anecdote "cu jidani"; am aflat că și evreii comuniști pot fi... elitiști (povestea cu "ăia" de la liceul Petru Groza); și de-a dreptul... "antisemiți"...]

"Ședințele de îndoctrinare" constau în nu mai mult, nu mai puțin decât din... Amintiri din Casa Morții. Se întâmpla ca unul dintre ascultători să aducă pe un prieten - să-i povestesc și aceluia - dar "aducătorul" rămânea și re-asculta, interesat, deși, fatal, amintirile

mele penitenciare fiind limitate ca număr, le re-ziceam, le re-povesteam. Cel mai mult şi mai mult îi impresionase Piteştiul pe aceşti tineri (evrei cu toţii, chiar dacă unii erau "copii ai secetei din Moldova", adoptaţi - şi cu toţii fii de foarte-mari "responsabili" comunişti). Probabil - *sigur* - atunci, povestind, re-povestind, încercînd să răspund întrebărilor lor neliniştite, îngrozite, mi-am făcut mâna pentru cartea pe care aveam s-o scriu abia peste un deceniu: Patimile după Piteşti...

Din câte îmi amintesc, *printre cei mai curioşi* intelectualiceşte (ei, da!) erau Vlad Socor şi Petruţ Manu; cei mai sensibili - şi care nu puneau întrebări, doar ascultau - erau Iurie Chişinevschi, unul din fiii Însuşiului şi Costea Vinea (fiul adoptiv al Ofeliei Manole). Faţă de aceştia doi din urmă am păstrat o tandreţe respectuoasă, un fel de fraternitate... paternă (eram, nu doar mai în vârstă decât ei, dar şi deţinător al unei uriaşe experienţe-de-viaţă faţă de a lor). Din câte ştiu şi Iurie şi Costea au rămas în România, nu au emigrat; nu le cunosc "manifestările" post-revoluţionare (Radu F. Alexandru, prozatorul preferat şi cultivat de Sami Damian, cu toate că ştia ce anume le povestesc eu prietenilor şi colegilor lui, nu şi-a arătat vreodată interesul pentru eventualele fapte-rele ale tatălui său, "tovarăşul Alexandru, de la Învăţământ"- prudenţă din care a ieşit cu vehemenţă după rivuluţie, când, curajos, nevoie mare, pentru a putea vâna mai eficace "legio-nari, fascişti, antisemiţi", şi-a reluat adevăratul *nume*: Feldmann, păstrîndu-şi pentru orice eventualitate pseudonimul tatălui...; când ne întâlneam prin redacţiile revistelor literare, sau acasă la Luminiţa Coler, ne salutam, atât; pe dinafară era o persoană politicoasă, tăcută, chiar timidă - însă... de la început îi văzusem privirea: chiar prin lentilele groase ale ochelarilor răzbătea adevărul: omul nu era timid, nu era politicos, nici "tăcut": privea lumea - doar a mea, lume - bănuitor, cu chiar ură; nu făcea parte din regnul nostru, ci din al iguanelor). Un altul, de aceiaşi vârstă, care nu m-a frecventat iar când ne întâlneam pe teren neutru, mă ocolea, ba chiar dispărea: fiul (unul dintre ei? sau poate ginerele) lui Gheorghe Apostol. Despre Petruţ Manu, emigrat la New York nu mai ştiu decât că... de multă vreme nu-l mai interesau "poveştile" mele (deşi în România era unul dintre cei foarte insistenţi în cererile a repeta poveştile cu pricina): Cu Vlad Socor relaţiile au fost foarte bune atâta vreme cât Europa liberă a avut sediul la München. Pe atunci îmi telefona des, îmi trimitea *fotocopii* după presa din ţară şi din Occident, m-a vizitat la Paris, o dată m-a găzduit la el, la München... Nu uit că în toamna anului 1978, la New York m-a asistat, cu prietenie, răbdare, cu grijă (eram bolnav); mi-a fost traducător atent, rapid, bun, la toate întâlnirile cu presa, la universităţi... (la Columbia, la Harvard...): însă de cum n-a mai fost europliberist (sic) şi a ajuns să se intereseze de Basarabia, prietenia

noastră s-a răcit "de la sine". Pentru ca acum să citesc producții ale sale greu acceptabile din punctul meu de vedere; adică excesiv de pro-americane, deci pro-israeliene. Vlad Socor a fost - și a rămas - "în Republica Moldova" propagandistul călăului în țara victimei (evreul-basarabeanul) și explicator al Americii, deci un fel de Dorin Tudoran, întâmplător, evreu...

După amiază: mi-a sosit prin poștă de la București Cartea cărților interzise - trimisă de chiar editorul: Victor Frunză.

M-a bucurat - deși... Realitatea-așa-cum-fusese-ea îmi era cunoscută - am și pus-o pe hârtie în *Astra* - apoi în *Sabina*, apoi în *Roman intim*. Și mă miram (cu ciudă...) că ceilalți - scriitori, cam de vârsta mea - nu-și mai aduceau aminte. Știu de ce: se străduiseră să nu memorizeze (și reușiseră!).

Oricum, Victor Frunză se înșeală când scrie în prezentare:

"Ne asumăm riscul de a afirma că dispunem de unicul exemplar al cărții intitulate Publicațiile interzise." ("Tabula rasa", V).

Pe asta nu avea de unde să o știe: în luna mai 1991, la Roma, Marian Papahagi mi-a arătat... unicul exemplar. Imprudent să afirmi așa ceva.

A doua - pe asta o știa foarte bine, ca scriitor și ca editor în România - citez de la pagina VIII;

"Anumite cărți au fost distruse fizic, topite, nu numai între 1944-1948, ci și după aceea, până în 1989" (subl. mea).

Cum așa? Dar *Culoarea curcubeului*, distrusă de Liiceanu în 1993, după ce fusese retrasă din vânzare în iunie 1900 și depozitată? Dar *Gardă inversă* ale cărei plumburi au fost distruse de Sorescu în vederea pregătirii covorului roșu ce avea să-l ducă la portofoliul culturii?

Mi-a transmis Iurie Roșca, prin Ștefana Bianu:

"Azi a apărut Basarabia la ed. Flux. Avem primele 200 exemplare. Celelate volume sunt gata de tipar. Culoarea curcubeului și Soldatul câinelui își așteaptă rândul (...) Sper ca într-o lună cel mult să aibă (Goma, fiindcă se adresa Ștefanei Bianu - n.m.) cele 200 exemplare la Paris. Tot azi, la *Flux* a apărut recenzia lui Nicolae Dima la Basarabia".

Duminică 6 iulie 2003

Am recitit jurnalele nepublicate. Cel de pe 1999 a primit titlul: Jurnalul unui contestat - are 354 pagini. Cel pe anul 2000: 215 pagini: 2001: 97; 2002: 145.

Miercuri 9 iulie 2003

Între timp (luni, marți), am lucrat la Post-Scriptum 4, adăpat de cartea editată de Victor Frunză Cartea cărților interzise. Cum ieri am primit de la Colesnic contractul pentru ediția a II-a, am profitat de ocazia poștală (am profitat... pe punga mea) și, odată cu contractul, semnat, i-am trimis Post-Scriptum 3 (topirea volumului de documente despre evrei - autor: Buzura) și Post-Scriptum 4 (despre Publicațiile interzise - acesta este titlul oficial al "broșurii" din 1948); deasemeni, am completat substanțial Bibliografia. Sper să ajungă la timp.

Joi 10 iulie 2003

Ieri a trecut pe aici Bocholier. A fost multă vreme la Cluj, pentru teza de doctorat.

Sânt liniștit-agitat. Liniștit pentru că mi-am terminat treaba cu ediția a II-a, agitat din aceeași pricină. Drept care, de ieri m-am apucat de ediția a III-a...

Vineri 11 iulie 2003

Am mai lucrat la ed. III-a, mai cu seamă la primul capitol.

De la o vreme mă trezesc/pomenesc mirîndu-mă, amuzîndu-mă: «Ia te uită ce bătrân sunt!»

Da, domnule. Pare ceva și de mirare și de veselire și de glumire.

Peste trei luni fac 68 ani. "Aproape 70" - ba chiar de-a dreptul 70, cum i-am spus farmacistei din colț - dar ea nu m-a crezut, îmi știe pe de rost viața-și-boala, deci și vârsta...

68 ani... Nu-mi (mai spune) mare lucru. 50 mi se părea o graniță de ținut minte (și de nedepășit), 60 a trecut aproape fără să-mi dau seama. Se vede că eram mult mai bolnav în 1995 decât acum - nu spun că acum aș fi mai-sănătos, doar mă voi fi obișnuit cu boala.

68 ani...Încerc să mă conving că, de fapt, vârsta nu mi se măsoară în ani, nu timpul este unitatea de măsură, ci faptele: «Am făcut cutare, cutare, cutare...; nu am reușit să realizez cutare, cutare...»

Că tot am început a mă lăuda cu ce am făcut: mi se pare, ba în anume momente sânt sigur: Săptămâna Roșie este facerea mea cea mai de seamă. Nu am spus: "mai bună" - fiindcă nu vorbesc de un roman, ci de un gest; de o atitudine; de un anume fel de a sta în fața Judecății de Apoi, când ești întrebat:

«Ce ai făcut tu, ne-rău, în viața de pe pământ?».

Fiindcă, ce este mai important: să faci ceva care cere curaj, ori să

faci ceva după care "bunul-simţ" cere să te sinucizi?

Mie însă nici sinuciderea asta nu mi-e dată: tot mă simţeam sfârşit; la sfârşit; în curs de sfârşire. La urma urmei, am profitat de faptul că tot nu mai scriu decât jurnal.

(Poate) din acest motiv nu mai sufăr de tăcerea celor cărora le trimisesem câte un exemplar din carte. Nu a tuturor, o persoană mi-a scris prin poştă titlul cărţii (ce curaj nebun!) o alta (Mircea Stănescu) a chiar scris la gazetă - Aldine - despre ea.

Sâmbătă 12 iulie 2003

Promisesem să nu mai scriu nimic despre Irak, dar cum şi eu sânt om, îmi calc pe inimă - şi pe cuvânt.

Degringolada americană a fost anunţată de gura brucană a lui Rumsfeld: individul "sugera" ca şi Franţa şi Germania să participe la "pacificarea" Irakului.

Deocamdată nu mă opresc asupra răspunsurilor - politicoase şi ferme ale solicitaţilor, zăbovesc la tonul folosit de americanul Ştrumpsfeld. Eram obişnuiţi ca boy-ii, vorba unui... funcţionar la ambasada americană (Ivasiuc), să aibă şi cu/faţă de ne-americani un comportament şi un "discurs" sportiv, degajat, flăcăiesc, nonconvenţional. Europenii îi luau cum erau: "băieţi buni". Nu ştiu cum "se exprimă" (pe cale bucală) soldăţimea din Irak (ba ştiu: necolorat, aseptizat, ca la regulament, după ordinele primite), dar am aflat că limbajul (îi spun aşa, pentru că azi sunt şi eu băiat-bun) folosit de oamenii care fac politica Americii de azi - şi care vor fi planetarii de mâine - este unul, nu doar rudimentar, extrem de sărac, "inspirat" din sport, din jocuri video şi din publicitate, însă faţă de neamericani, de o nesfârşită grosolănie, brutalitate, nesimţire: tonul folosit de la stăpân la slugă, de la dominator la dominat. Or, în ne-America aceste relaţii - feudale (mai potrivit: coloniale) - au fost abolite începînd de la Revoluţia franceză şi treptat (unitatea de măsură fiind, de regulă, jumătatea de secol. Pe de altă parte comunităţile din Europa, oricâte furtuni au trecut peste ele (nazismul, comunismul), nu au putut fi zmulse din glia, din pământul lor: tradiţia. Dacă, din tradiţie, albanezul (de-o pildă) taie capul celui care l-a ofensat, în munţii lui, în Albania lui, dă bună-ziua vecinului, străinului care trece pe uliţă. Când îşi scoate pălăria sau cuşma sau fesul nu o face din supunere, ci din respect - până la proba contrară, când îşi schimbă comportamentul în funcţie de celălalt şi de purtarea aceluia. Emigranţii la America, plecînd - de nevoie - de la ei, din Europa, nu şi-au luat cu ei şi "obişnuinţele", ci doar amintirile care, la primele generaţii, alimentau nostalgia, mult moderată de libertatea în care trăiau în Lumea Nouă. O

libertate neîngrădită decât de legi funcţionînd pentru toţi cetăţenii americani - şi nu de tabu-uri locale, ancestrale, etc...

Am subliniat cetăţeni, trebuia să spun: oamenii albi - nu, în primul rând băştinaşii: "roşii"; albii, nu negrii - sclavi aduşi din Africa; nu galbenii, chemaţi-lăsaţi să vină în America, pentru a lucra, în principiu, ca persoane libere, în realitate ca sclavi (ei au realizat marile-lucrări: căi ferate, poduri, canale, diguri, desecări, munca în mine metalifere... Albii din America au construit o *libertate pentru* albi; o democraţie - pentru albi. Demers conform pionierilor, structurii lor de combatanţi - pentru câştigarea şi luarea în stăpânire a noi pământuri, iar pentru asta toate mijloacele au fost bune: impunerea dreptului celui mai puternic, deci, slabii, ori pleacă de pe pământurile bune, ori riscă să dispară cu totul (sioniştii s-au inspirat puternic din metoda americanizării unui teritoriu ocupat); impunerea dreptului lor, de albi bogaţi - astfel au cumpărat Alaska de la ruşi, Louisiana de la francezi - să mai vorbim de jumătate din Mexic, "cucerit", sudul întreg, de la Florida la Arizona ("de la Atlantic la Pacific"), iar la Vest: California, cu o suprafaţă aproape cât a Franţei şi de două ori cât a României actuale...? În ciuda declaraţiilor şi a demersurilor "anticolonialiste", America a fost, este structural colonialistă - măcar pentru că strămoşii boy-lor de azi erau coloni/colonişti. Adevărat: la origine, deveniţii americani fuseseră englezi, irlandezi, germani, scandinavi, italieni, greci, evrei din Rusia (ciudat şi explicabil: mult mai puţini francezi, spanioli, portughezi - pe de o parte fiindcă aceste ţări-mamă aveau coloniile lor - explicaţie economică - apoi în "metropole" nu mai existau persecuţii etnice, religioase) - aceştia au făcut America.

Mai scurt: omul-american este cel care, la el în ţară, lucrează enorm, şi-a dezvoltat capacitatea de raţionalizarea a muncii, a puterii imaginative (ameliorări, invenţii), prosperă rapid, din acelaşi motiv cunoaşte prăbuşiri tragice - din care mulţi se ridică şi o iau de la capăt cu un curaj cvasi-inexistent în Europa (mai ales în cea latină). Omul-american este mândru de sine şi de patria *lui*; părăsind-o pe a sa, de origine, se agaţă cu toate puterile şi din tot sufletul de ceastălaltă, nouă (care nu va fi ea chiar raiul-pe-pământ, dar cum nu există întoarcere în măcar purgatoriu...), şi rămâne convins ca America este, nu doar cea mai bogată, cea mai puternică - dar şi cea-mai-morală, cea-mai-generoasă comunitate - cununa lumii. În fond omul-american este un... român protocronist care ignoră până şi propria-i ignoranţă.

Şi ce va fi rău în asta? Nu scrie la Scriptură: "Fericiţi cei săraci cu duhul, că a lor este împărăţia cerurilor"?

Desigur, peste tot, în toate comunităţile există şi indivizi ignari, grosolani, brutali, la urma urmei: proşti, altfel nu s-ar crede inteligenţi;

Dar aceştia se numără printre neinstruiţi, defavorizaţi material, ori/şi handicapaţi mental. În America de azi aceste "calităţi umane pe dos" sunt de observat, paradoxal, la... din contra: la persoane instruite, cu studii strălucite la cele mai bune universităţi, favorizaţi material - chiar şi Powell şi Condoleeza Rice, promovaţi în categoria rasială dominantă. Aceştia din urmă nu s-au ilustrat decât executînd ordine (ca militarul Powell, devenit celebru prin exerciţiul cu fiola de antrax...) şi făcînd gafe inerente oamenilor publici. Însă cei mai obraznici, mai vehemenţi, mai brutali, mai... neomenoşi (o spune un european) s-au dovedit a fi "ultraconservatorii", în majoritate zdrobitoare: evrei. În fruntea lor se află, neîndoielnic Wolfowitz. Am scris aici, în jurnal tot răul pe care-l gândesc despre el şi despre aceşti "evrei care fac de râs neamul iudeu" - fără a mă ascunde îndărătul tufişului reprezentat de ziarişi evrei, deveniţi de vreun an "antisemiţi" (Jean Daniel, directorul săptămânalului... de stânga, pro-iudeu, Le Nouvel Observateur).

America este ţara bogată, generoasă, care îi primeşte cu braţele deschise pe europenii, asiaticii "promiţători", avînd perspective de ultraperfecţionare: tehnicişti; ştiinţificii (ba unii sunt "răpiţi" din Europa, din India, din Taiwan); iar pentru că la "ştiinţifici" intră şi economiştii, putem defini prin contrast dezinteresul pentru ramurile umaniste - de aici numărul imens al laureaţilor premiului Nobel - în ştiinţă. Să nu se confunde toleranţa religioasă, fiindcă prin tradiţie primii coloni erau "sectanţi" religioşi, cu favorizarea, încurajarea culturii. Cultura nu este (chiar...) acelaşi lucru cu tehnologia, românii, ca şi americanii cred, în continuare, că un foarte bun inginer este, prin forţa împrejurărilor, un intelectual, deci... cult. Cultivat este cel care s-a interesat, a frecventat, nu doar ştiinţele, ci şi umanioarele; cel care se interesează, nu doar de aprofundarea unei singure teme ci de lărgirea orizontului uman; şi mai ales crede şi în bine, nu doar în adevăr. Cultura este încurajată în America prin faptul că... nu este împiedecată. Artele - la fel: persoane particulare, grupări, asociaţii, fundaţii favorizează exprimarea artelor plastice, teatrale, muzicale - mai ales că Eldorado-ul economic a atras artişti de pretutindeni, în căutare de... cumpărători, de investitori în acest business.

Literatura neintrînd în categoria artelor, existenţa unor uriaşi scriitori: poeţi, eseişti, dar mai ales romancieri a fost posibilă în ciuda americanismului; împotriva americanităţii. Tragismul vieţii americane resimţit doar de scriitor (nu de pictor, nu de compozitor - cu atât mai puţin de actor, regizor, coregraf), doar el are organ apt a constata şi exprima goana după noi pământuri; goana după bani; goana după locul-întâi - aceasta este substanţa expresiei literare, veninul-prefăcut-în-miere. Dacă un număr important de scriitori are un număr important de cititori, asta se datorează, nu calităţii autorilor - consacraţi întâi în

Europa... - ci metodelor economice folosite cu mare ştiinţă în promovarea cărţii şi a autorului. Desigur, de totdeauna, oriunde (mai ales în Europa) "scriitorul a fost în conflict cu societatea", însă în America raporturile dintre societate şi scriitor nu sunt conflictuale - ci... indiferente. În general, în America nu se mai consumă prin lectură, nu se mai citesc cărţi scrise - ci se devorează cărţi desenate (B.D.-urile). Probabil tot americanii au inventat cartea-pe-măsura-lor: digest-ul; gândirea lor tehnică-practică îşi va fi zis că, din moment ce au reuşit să propună populaţiei paşnice concentrate ale alimentelor (prefăcute în praf), de ce nu ar concentra, preface în praf şi "produsele" spiritului, ca de pildă o poveste, o povestire, un *roman*?

Ştiu, de la americani-americani: scriitorul american, trăitor în America, scriind în "americană", pentru americani - este un om de mare curaj, un erou: el se înfruntă, nu cu un regim politic totalitar, represiv, sufocant (ca noi, cei din Europa de Est, începînd cu ruşii), ci cu un sistem... indiferent, insensibil la ceea ce se cheamă, curènt: cultură (obţinută prin frecventarea cărţilor scrise); scriitorul american are de înfruntat un imperiu dinamic, performant în toate domeniile - cu excepţia culturii-generale, umaniste. Un scriitor american, în America încearcă să nu se înece în comunitatea ne-culturală, anti-culturală, anti-spirituală.

Revenind, notez: acest măgar, nesimţit, băşinos de Strumfeld, după toate insanităţile (în realitate: râgâiturile, băşinăturile) proferate împotriva "vechii Europe", împotriva Franţei şi a Germaniei; după insolenta, inadmisibila ameninţare cu "pedeapsa", ca ultimul căprar instructor, după etalarea vastelor şi profundelor sale (ne)cunoştinţe istorico-geografice, după ce i-a atras în groapa cu căcat pe fleţii de polonezi, îndemnîndu-i, împingîndu-i să facă măgăria cu banii Europei daţi pe avioane americane; după ce i-a atras în Irak (carne de tun mai fuseseră, paleacii, şi tot sub comandă americană în 1944, la Monte Casino), pentru ca, drept "recunoştinţă" - cea pe care o pretindeau de la francezi! - în 1945, la încheierea războiului, să fie şi ei lepădaţi ca o izmană murdară lui Stalin, deşi textul înţelegerii de la Ialta avea un capitol întreg dedicat chestiunii poloneze - continuu: alaltăieri se trezeşte (tot de Strumpf, strategul-minune vorbesc) şi, cu o seninătate în nesimţire pe care numai un adevărat american şi-ar putea-o asuma, "propune" Franţei şi Germaniei să...participe la reconstrucţia Irakului, începînd cu... asigurarea securităţii trupelor americane de ocupaţie!

Azi aflu că, după Blair, chelfănit de ai săi, acuzat de a fi minţit în chestiunea... armelor lui Saddam, şi băietu' Bush este pus într-o situaţie, să-i spun (neobişnuit la mine): inconfortabilă. George Tenet, şeful CIA recunoaşte că a greşit cu "cele 16 cuvinte pe care nu le-a

retras/suprimat din raport"... Bineînțeles: Tenet a fost obligat să-și asume întreaga vină a declanșării unui război imbecil, criminal - din care America va "ieși" în aceeași mândră-postură ca din Somalia (dacă nu ca din Vietnam). Dealtfel, Tenet din acest sfânt motiv a și fost numit în postul cu pricina: ca, în caz de accident, să joace rolul de siguranță, de *fuzibil*, pentru a rămâne protejat, nu președintele, ci grupul adevăraților instigatori, care nu "greșiseră cu 16 cuvinte": consilierii criminali, cei care-l înnebuniseră pe debilul Bush junior, promițându-i domnia lumii - în folosul... Israelului: Wolfowitz, Perle, Kagan, Rumsfeld, Pletka, Podhoretz, Fleisher și ceilalți "néocons"-i.

Acum Bush are de a face cu jurnaliștii - care îl numesc: (Mis)Leader, mincinos.

Rămâne de văzut dacă minciuna unui președinte va avea același efect ca și în cazul lui Nixon și (măcar) al lui Clinton.

Luni 14 iulie 2003

Ieri și azi am pregătit pentru tipar Jurnalele 1999, 200, 2001, 2002. Urmează să definitivez ediția a III-a a Săptămânii Roșii.

Tristețe: constat din presa din țară - cea culturală, de sub condeiul unor persoane pe care le stimez pentru dreapta lor judecată - că, de pildă: ar fi *nedreaptă acuzația* la adresa polonezilor care au comandat avioane în America - care-i greșeala, doar aparatele americane sunt mult mai performante decât cele franceze? Or "acuzația" nu se purta în legătură cu marca, nici cu performanțele avioanelor, ci cu... proveniența banilor: polonezii, ca ultimii cerșetori, se milogiseră, îndelung, umilitor, la europeni, să le dea un substanțial supliment-la-supliment necesar susținerii/supraviețuirii agriculturii lor, apoi, ca niște găinari, cu banii europenilor (destinați agriculturii poloneze) au dat fuga la americani și au comandat avioane! Desigur, li se poate imputa că, de cum primiseră banii Europei, polonezii denunțaseră contractul inițial cu francezii, ceea ce ar da apă la moară vânjoșilor antipacifiști (sic), acuzînd Franța doar de... interese economice. Adevărat, contractul acela fusese încheiat cu firma franceză Dassault, pentru că... Europa își unifică armamentul...;

Tristețe să constat că persoane, nu doar cultivate, dar informate în legătură cu războiul în Irak, explică (în fapt repetă gata-rumegatul "argument" american): refuzul Franței și al Germaniei de a bate pas de front în armada americană, s-ar explica prin filorusismul "petrolistului Chirac" și prin spaima de ruși a neamțului "Schröder, cu tată îngropat în Transilvania" (?).

Când filorusismul francez este mai vechi decât... statul românesc și datează de la Marea Papară încasată de Napoleon, în 1812

(care nouă ne-a pricinuit - indirect, dar hotărîtor - pierderea, în folosul rușilor, a jumătății orientale a Țării Moldovei, nou-botezata Basarabie), iar în al doilea război mondial, De Gaulle i-a cântat în strună lui Stalin, pentru a-și apăra Franța lui împotriva lui Roosevelt - pe care nu-l dădeau afară din casă nici generozitatea, nici cunoștințele istorico-geografice elementare - tolerat/ă cu jumătate de gură de Churchill (pentru a face, dintr-o țară învinsă și umilită, a patra putere, participînd la împărțirea Germaniei). Interesul poartă fesul, zice o vorbă din bătrâni (ca să rimeze?, bătrânii noștri să fi purtat, nu cușme, pălării, ci fesuri?...) și oricât ne-ar durea pe noi urmările "intereselor" altor țări - adeseori în contradicție cu cele românești - nu le putem reproșa străinilor că nu apără interesele... noastre;

Asta a fost una - a doua: "petrolistul Chirac" face parte din categoria de invective prostești de genul: «Tuberculoaso!» și vizează, nu proprietatea, posesiunea (petrolului), ci... interesele economice ale Franței care investise - și ea, desigur, mult mai puțin decât America - importante sume de bani în Irak. Și chiar de n-ar fi insultant, este un fals argument: dacă prietenul meu cel analist-politic a adus vorba de "petrolist" - acum în sensul de a se afla, el și familia sa, "în petrol", apoi trebuia să știe: clanul Bush a făcut averi colosale (care i-au furnizat fonduri pentru campaniile prezidențiale, acum un deceniu și jumătate, lui Bush-tatăl, apoi lui Bush-fiul); ar fi trebuit să știe că "în petrol", în relații de batere pe burtă, ba chiar și de "întrajutorare la caz de faliment", familia Bush a conlucrat și cu familia lui Ben Laden - și cu el însuși - actualul președinte; că cei mai de vârf componenți ai echipei prezidențiale au lucrat "în petrol" (la găzăria Bush&Sohn) și Powell; și Condoleeza; și Cheney, actualul vicepreședinte - unul dintre cei mai necinstiți politicieni din echipa de necinstiți "aghiotanți" prezidențiali, deocamdată nescos la lumină; ar mai fi trebuit să știe prietenul că dacă "banul este nervul războiului", petrolul este, în epoca noastră, "găina", motivul conflictelor, al războaielor. Și că americanii - nu francezii, nu nemții (fie și cu "tați îngropați în Transilvania" - ce fi asta: o glumă? un argument?) - s-au pupat pe gură - prin Bush - cu Putinul Umanist și cu Chinezul Democratist, promițînd frățietate în acțiune împotriva... terorismului cecen, tibetan, palestinian - dar nu, doamne, ferește, israelian!

Ei, dar cine știe pe câți voi fi întristat eu însumi - prin derapajele mele verbale-scripturale. Căci, nu-i așa: toți muncim...

Miercuri 16 iulie 2003

Azi m-am oprit... definitiv din stricarea Săptămânii... Aș mai fi umblat prin ea - cum altfel? - dacă Filip n-ar pleca în vacanță și n-aș fi

grăbit să profit, să-l rog mi-o înregistreze pe LD (eventual înlocuiască pe cealaltă, pe internet). Sunt bune la câte ceva "evenimentele" care-ţi dau bice: (uneori) te... opresc din galop.

Am primit de la Magda Ursache o scrisoare însoţită de un articol al lui Petru Ursache (despre Săptămâna... şi despre Basarabia). Mi-a făcut o mare-mare plăcere.

Să nu uit: în Săptămâna... am introdus două note de subsol la primul capitol: cel despre Abator 1941 şi cea despre Pogromul de la Iaşi şi Trenurile Morţii - textul celei de a doua note mi-a fost oferit pe tavă de Stăneşti - desigur, am făcut menţiunea lor, ca autori.

Vineri 18 iulie 2003

Gata! Filip mi-a înregistrat două exemplare din S.R. - astfel a încremenit ediţia a III-a; poate prin a IV-a să mai umblu - oleacă...Ieri am primit scrisori de la Anca Haţiegan, un pachet cu cărţi dedicate, de la "fiul meu, Alexandru Vakulovski" şi de la fratele său - ca să mă exprim aşa. Mari bucurii. O să le scriu - probabil mâine, acum sânt terasat, cum am auzit-o pe o româncuţă alaltăieri venită în Franţa din Atârnaţii-de-Brăcinari - ea rostea:

«'S terasată dă tot».

Sâmbătă 19 iulie 2003

Am scris - şi trimis - Ancăi Haţiegan, Magdei Ursache şi lui Petru Ursache. Şi lui Oleg Brega care-i tare amărît. Mâine cred că am să le scriu fraţilor Vakulovski.

Şi azi a fost căldură-mare: 33°.

Duminică 20 iulie 2003

După canicula din ultimele zile n-ar fi de mirare ca azi, de Sfântu Ilie, să izbucnească o furtună - primele semne există.

Să vezi şi să nu crezi: însuşi măgarul carnasier Wolfowitz (extras din tablourile lui Chagall), în "călătorie de inspecţie" la Bagdad a declarat că USA trebuie să se dezangajeze din Irak! Porcul, neruşinatul! Dar cine îl înnebunise pe Bush cu necesitatea absolută a războiului? Cine îi dădea ghes lui Rumsfeld să meargă şi mai departe cu războiul-sfânt din care America va ieşi mărită ca prestigiu, iar ca supliment, Israelul mărit... pe dinlăuntru, planul sionisto-evanghe-liştilor fiind "curăţenia etnică" în Ţara Sfântă, citeşte: alungarea tuturor palestinienilor "afară". Cum, cine: acelaşi Wolfowitz, susţinut de ai săi. Le şi găsise un "loc" palestinienilor: în Iordania! Ziceau ei,

glumind subțire, ca pe la ei: în Iordania este destul pustiu care nu conține petrol - acolo să se stabilească porcii de arabi!

Se îngroașă treaba în Anglia, odată cu sinuciderea biologului David Kelly. Blair va fi silit să demisioneze - pentru minciună. Nu mai moale i-i Bush-ului. Degeaba Wolfowitz a anunțat "dezangajarea" din Irak, fiindcă se apropie alegerile, iar cota de simpatie a Copilului Minune s-a prăbușit, deci trebuie neapărat redresată! Cu orice preț, chiar cu fabricarea de "evenimente" - la aste se pricep, măgarii.

Ce contează că Bush are să piardă alegerile viitoare - "Mi-a spus mie on cumătru", vorba românului de pretutindeni. Las-că nici opoziția nu șade mai bine decât dacă - vorba Anei - se prezintă Hillary Clinton... Uite, nu mă gândisem la dânsa (mi-e profund antipatică, Hilarioata, un animal - la masculin - politic, feroce). Hilaritatea Europei (nu a Americii, acolo e iubită...) ar fi în stare să-l bată pe Găgăuță de Bush!

Le-am răspuns fraților Vakulovski; în două exemplare: unul trimis la părinții lor, la Antonești, Tighina (pentru Alexandru), celălat la Brașov, pentru Mihai. Sper ca măcar un mesaj are să ajungă la destinație.

Luni 21 iulie 2003

Mai puțin foarte-cald.

Zăpușeală. Abia atunci, pentru mine, viața devine irespirabilă.

Marți 22 iulie 2003

Aceeași Mărie - cu aceeași pălărie: caniculă. Am ieșit la cumpărături devreme, ca să pot respira. Uite din care motiv am refuzat totdeauna posturile de ambasador în Maroc, în Libia, în Egipt - să nu mai vorbesc de republica imperială bokasească, aia centrafricană...

Miercuri 23 iulie 2003

Nici o speranță de răcorire a timpului. Mă epuizează, stoarce de ce-mi mai rămăsese din vlagă. Zac, cu perdelele triplate la ferestre, încercînd să provoc un fir de curent - ți-ai găsit ! - și asudînd. Și bodogănind.

Știu, știu cum "rezistam" în celulele suprasupraaglomerate de la Gherla, în vara de pomină 1958; știu, știu cum "rezistam" în Bărăgan - simplu: nu aveam încotro! Și un amănunt capital: eram tânăr, sănătos.

Joi 24 iulie 2003

S-a răcorit puțin. Atât, nici gând să plouă.

Am dormit rău - zgomote pe stradă - m-am trezit obosit.

Aștept: semne editoriale de la Chișinău - două; un altul din America. Un altul de aici, de la Paris; sper să fie toate bune.

Americanii i-au ucis pe fiii Sadamului. Și s-au întrefelicitat, au participat la Hora-Mare și Blair și Berlusconi și australienii - doar sunt aliați, ce dracu? Întrebarea din sală: de ce au avut nevoie de 6 ore ca să-i... omoare? Dacă voiau să-i lichideze, în cel mult zece secunde o făceau. Dar ce voiau americanii? Nici ei nu știu - întâi au dat cu boamba (6 ore în șir), după aceea au cerut un răgaz de o zi; după aceea au anunțat triumfalnic: ADN-ul prelevat de la cadavre zice că da, ei erau; al treilea va fi fost un amic, al patrulea, un adolescent, "probabil fiul unui fiu". La cererile repetate ale jurnaliștilor americani - adresate lui Rumsfeld - de a furniza fotografiile fiilor, Rumy der Weise, după ce a cugetat îndelung, a răspuns că... fotografiile cadavrelor vor fi publicate în curând. La care un jurnalist a întrebat: de ce nu imediat, e nevoie de atât timp pentru a fi traficate? Sau cadavrele nu au fost încă... modelate, după chipul și asemănarea Fiilor Infernali? Rums', după o lungă, bătrânească pauză de gândire, s-a mulțumit să rânjească - și să părăsească tribuna.

Încă o dată: de ce americanii au dat cu boamba, în loc să caute să-i captureze vii pe cei doi monștri? Că tot caută "armele", să-i fi întrebat pe ei: «Unde le-a ascuns tatăl vostru, măi băieți?»

Vor fi cunoscut răspunsul - de asta i-au și... bombardat 6 ore. Din puținul pe care l-am văzut, "atacul" a avut oarecari asemănări cu "asaltul" KGB-iștilor la Teatrul cu pricina din Moscova. Așa cum rușii nu aveau nevoie să-i captureze pe ceceni, vii, tot așa americanii nu avea nici un chef să pună mâna pe fii - ca ăia să spună cine știe ce "prostii"? - mai bine să nu spună nimic, niciodată, că spune Rumsfeld în locul lor... - "în curând".

Tot ieri, coincidență: au scos-o la aer pe amărâta de soldățică Jessica Lynch, "eroina cu care se identifică toți americanii". Au plimbat-o pe străzi în automobil deschis, în uralele mulțimii, au urcat-o la o tribună, i-au vârît un microfon în gură - biata fată: se vedea că era încă nerestabilită - a turuit ceea ce învățase pe de rost:

«Când am fost capturată, am spus: 'Sunt ostaș al Armatei americane', acum spun din nou: 'Sunt ostaș al Armatei americane'»...

Bine-bine, fetica nu fusese capturată: camionul în care se afla - într-un convoi - fusese atins de un obuz? rachetă?, camionul se răsturnase, ea rămăsese câteva ore lungi ("încarcerată" cum spun francezii vorbind de oamenii rămași prizonieri ai vehiculelor accidentate și deformate); rănită; semnalase prin radio poziția, o echipă venise în cele din urmă, o extrăsese din carcasa camionului și o dusese într-un elicopter. În chiar timpul real un jurnalist - culmea:

american! (însă "neîmbarcat") a lăsat să-i scape: în momentul în care şi acel camion (dintr-o coloană) fusese lovit, irakienii părăsiseră terenul de câteva zile... Însă Comandamentul a dat "adevărata versiune": Jessica fusese rănită în luptă cu irakienii. Foarte bine, oferim flori damelor, mai cu seamă unor blonde fetițe... A mai rămas un detaliu: dacă irakienii părăsiseră terenul de atâta amar de timp, cine trăsese în camionul american? Ei, cine: americanii, colateralitorii noştri dragi! În fine: formula rostită de Jessica, rănită: «Sunt ostaş al...» este formula obişnuită de recunoaştere (de către ai săi), oricât de rănită era - sărăcuța - oricât de întuneric, a înțeles că oamenii care se aflau în jur erau americani, nu irakieni, pentru că, desigur, mai întâi... ei înşişi îşi declinaseră identitatea...

Eh, ale eroismului fabricat, valuri...

Fiindcă totul a fost fabricat-folosit (cu folos, tautologizez):

Uciderea Fiilor - ai zice că Americanii au aşteptat momentul în care să... anunțe că i-au lichidat:

- îi furnizează un balon de oxigen lui Bush, cel care se prăbuşea în sondaje, din pricina minciunii cu "armele de distrugere în masă";

- îl salvează - pentru moment - pe Blair de acuzația de minciună în privința "armelor" irakiene, iar în ultimul timp de a fi pricinuit, prin presiuni, sinuciderea biologului David Kelly;

- îl salvează - pentru moment - pe Berlusconi de urmările măgăriei la adresa deputatului, apoi a poporului german, în general; ba chiar invitația formulată de Bush lui Berlusconi de a-l vizita la "ranch-ul personal" (parc-ar fi Dinescu!, şi poetul-naționale vorbeşte de maşina-personală, de computerul-personal, de cartea-personală) tocmai pentru că Berlusconi, atacîndu-l pe neamț, făcîndu-l nazist, a... spart frontul antiamerican, duşmănoasa coaliție franco-germană! În asta aş fi văzut subtilitatea vicioasă rumsfeldiană, dacă n-ar sări în ochi rudimentarismul pur texan, Bushiot.

Azi am trimis ediția a III-a, a Săptămânii Roşii, pe laser-disc, lui Gabriel Stănescu, în America. Spunea că o lucrează în august-septembrie. Să vedem. Vorbea şi de publicarea unui fragment ("De ce atâta ură?") în revista lui, Origini.

Vineri 25 iulie 2003

Deşi timpul s-a răcorit sensibil, deşi nu a (prea) fost zgomot pe stradă, am dormit prost, am transpirat abundent.

Au fost publicate fotografiile. Pentagonicul Strumf pretinde că ei, americanii, au ezitat, pentru că sunt crude - însă... Însă tot ei, americanii de la Pentagon sunt siguri că, văzînd cu ochii lor probele,

irakienii vor renunţa la a mai ataca - dacă şefii lor nu mai există...

Am auzit şi din gura unui italian chestia cu: "proba" fotografică, în legătură cu moartea lui Mussolini - care i-a bucurat nespus. L-am crezut, fiindcă şi ai noştri, românèţii anticeauşişti-în-gând, de cum s-a difuzat la televiziunea moartea lui Ceauşescu, au explodat în nespusă bucurie. Numai că, dacă "întâmplarea" cu Mussolini poate fi alăturată de cea cu Ceauşescu, niciuna nu poate fi apropiată de a lui Saddam (în fine, de a fiilor lui). Toţi trei fuseseră tirani sângeroşi, temuţi, desigur dispariţia lor a provocat oftaturi de uşurare, numai că Irakul trăieşte ceea ce nu a trăit, la vremea lor, nici Italia, nici România: ocupaţia.

Sânt convins: nici după anunţarea - cu "proba fotografică" - a dispariţiei Tartorului cel Bătrân, Saddam, irakienii nu vor colabora cu americanii (decât dacă sunt miliţieni şi securişti!), fiindcă nu vor uita că americanii îi invadaseră, îi bombardaseră, îi umiliseră - şi nici până azi, 25 iulie nu au restabilit alimentarea cu electricitate, cu apă - şi cu petrol! (în Ţara Petrolului, oamenii fac cozi de ore şi ore pentru benzină).

Sâmbătă 26 iulie 2003

Rumsfeld s-a depăşit pe sine întru "spunerea adevărului": după ce a lăsat să fie publicate fotografiile fiilor lui Sadam, morţi, a expus cadavrele lor - preparate. Doamne, Dumnezeule! Cine şi-ar fi închipuit că nişte fiinţe civilizate pot coborî până la a manipula cadavre! Dacă au vrut să îngrozească lumea (cu excepţia... irakienilor care, în continuare, nu cred, nu acceptă, iar cei care acceptă găsesc că e profanare), au reuşit! Morţii lor (s-a înţeles: morţii irakieni preparaţi de americani) nu mai arătau a morţi - ci a strigoi; a ne-oameni, ne-foşti-vreodată-vii, dar pentru că creştinii americani (joc de cuvinte trivial: cretinii) au profanat cadavre. Specialiştii americani întru ştiinţa prezentării cadavrelor duşmanului au dovedit că, într-adevăr, nimeni nu-i întrece: "opera" lor arată terifiant de artificială şi tot pe-atâta de păcătoasă (de la păcat) - dacă le-au tencuit feţele (chipurile)...

Rezultatul? Azi au fost ucişi trei americani - şi un mare-poliţai irakian, colaboraţionist.

Primul ministru palestinian, după întâlnirea cu Bush, la Washington, a pledat pentru trei puncte din "foaia de drum"; a obţinut încuviinţarea pentru două: suspendarea construcţiei Zidului Ruşinii Ierusalimului şi suspendarea noilor colonii (nu dărâmarea primului, nici a coloniilor) şi nu a fost de acord Bush cu al treilea punct: liberarea celor câteva mii de palestinieni deţinuţi de israelieni. "În schimb" americanii le-au promis "un ajutor"...

Azi am primit de la Elvira Iliescu o scrisoare a sa, rătăcită şi neexpediată la timp (în mai 1997), precum şi o cronică a Tiei

Şerbănescu la Jurnal, publicată în Cotidianul din 22 aprilie acelaşi an - care ar fi trebuit trimisă împreună cu scrisoarea... O ştiu (cronica), una din cele mai adevărate - şi actuală, după 6 ani! - din câte s-au scris despre Jurnal. Mi-a făcut plăcere să o recitesc, ca şi cum abia acum aş fi citit-o.

Duminică 27 iulie 2003

A plouat, în sfârşit. Din păcate numai atât cât să mă scutească de stropit florile.

O surpriză dintre cele mai plăcute: Magdalena Boiangiu. Cum Romanian Times preia articole şi din Dilema, i-am mai întâlnit de două-trei ori semnătura sub texte nesperat de incompatibile foaiei dezinformative a Pleşului, proamericane (şi proguvernamentale, oricare ar fi la putere); dealtfel, singurele. Pe Magdalena Boiangiu o ştiu - ca semnătură - încă de pe când eram în România (la România liberă?, la Scînteia?) şi am impresia că ne chiar cunoscusem - prin Tita Chiper.

De astă dată sub titlul "Ubu rege şi Irakul - 'Noua Europă' şi vechii europeni" prezintă - cu simpatie (ceea ce e rar în România, rarissim la Dilema) trei puncte de vedere ale unor europeni în chestiunea Irakului, prin trei personalităţi: Pierre Hassner (*de notat: deşi a plecat din România de vreo 40 ani, dacă nu mai mult. vorbeşte româneşte - ezitant, însă corect*). Jacques Rupnik, ceh şi Andrzej Stasiuk, polonez - de care aud pentru prima oară. Cu Pierre Hassner şi cu Jacques Rupnik, cunoscuţi din decembrie 1977, imediat după sosirea mea în exil, am fost, de atunci până în 1989, împreună, în toate colocviile, organizaţiile, congresele, manifestaţiile anticomuniste, semnă-turile noastre au fost de găsit pe toate petiţiile avînd legătură cu drepturile omului ("şi ale popoarelor", ca să spun aşa). Din partea lor - nici o surpriză: analizele lor (totdeauna ponderate, nu mai puţin exacte) confirmă ceea ce ştiam de... peste un sfert de veac.

Extrem de fericit (ei, da: foarte bucuros, nu gelos) de textul lui Andrzej Stasiuk, rezumat de M. Boiangiu. Nu doar aceleaşi "idei", dar turnate în aceeaşi formă: pamfletul. De unde confirmarea: un prozator (dar în nici un caz un poet sau un critic literar - repet: un prozator) este capabil să "opereze" nu doar analize politice - dar şi... profeţii (ale specialiştilor aceste numindu-se "prognoze") - în plus, "care gâghilă fain urechea", vorba lui Chicoş Rostogan. Scriu toate astea. fericit să găsesc în polonezul Stasiuk acelaşi demers şi acelaşi rezultat - un text... literar - ca şi... să-mi fie iertată imodestia, dar la aceasta îmi dă dreptul măcar vârsta, el fiind născut abia în 1960...

Fiindcă şi eu am scris oarecum-astfel despre războiul din Irak şi despre "adeziunea" aiurită. năucă a ţărilor noastre îndepărtate

geografic (de Irak) şi neavînd nimic de împărţit cu Saddam - decât ura împotriva Tiranului - dar care pleacă orbeşte la război, cu entuziasmul suspect al imbecilului şi al celui traumatizat de ocupaţia rusească (la urma urmei acesta fiind motorul pro-NATO, deci pro-american la "noii Europeni", ca să nu rămână necitat luminatul Rumsfeld).

Stasiuk lucrează cu ironia "inversării": vorbind de Polonia lui; o prezintă ca o ţară, "o comunitate paşnică, una care nu a atacat niciodată, totdeauna alţii au atacat-o" - pretindeau altceva, despre România Liiceanu, Manolescu, Blandiana, Coposu? - doar spre sfârşit îşi deconspiră artificiul: "... de fapt, ţării mele puţin îi pasă de război şi de ocupaţie. Puţin îi pasă de Irak. Ar fi putut, cu tot atâta succes să declare război Burkinei Fasso, să ocupe insulele Capului Verde (...). Naţiunea, cu fatalismul ei slav lasă toate astea să treacă"... Aşadar, Polonia (cu tot cu polonezii ei, personali) este pradă "fatalismului slav" - dar oare noi, Românii? Ce fel de "fatalism" ne împiedecă să stăm pe două picioare, nu pe patru? Mioriticul?

În fine, ca să nu mă las nelăudat: şi eu am scris - în acest jurnal! *(în 10-11 iunie) - cu mijloace literare, despre realităţi politice, folosind* "inversiunea" sub formă de... autocritică. Are să mi-o publice Cristian Ioanide în Romanian Times - vorbesc de autocritică!

Atât că pe mine nu m-a luat în seamă Magdalena Boiangiu de la Dilema...

Luni 28 iulie 2003

Prietenul meu intim, Wolfowitz...

De parcă nu el ar fi fost cel mai îndrăcit negator al "vechii Europe", reprezentată de cele două ţări vinovate în ochii lui de "antisemitism": Germania, până în 1945 şi Franţa mereu-mereu (păi dacă franţujii mănâncă numai brânză împuţită!, iată o emisiune pe cale vocacalică a tovarăşului său, filosoful Kagan, cel posedînd un apartament şi la Paris - şi care nu-i pute) - drept care, fiindcă aceste "vechituri" nu se aliniaseră invincibilei Armate... (pardon, m-a luat gura pe dinainte, era să fac o confuzie răuvoitoare, dar adevărată) americane în marşul ei victorios-liberator al Irakului, urma să fie drastic "pedepsite"!; de parcă nu el fusese instigatorul ignorării, negării, şi acuzării ONU de "antisemitism" - el nu s-a rostit direct, a explicat un aghiotant al său, Muravchik, cel care deconspirase ura Americii împotriva acestui organism internaţional, prin faptul că încă de prin 1987 tratase "sionismul drept doctrină rasială" - deci ONU era nu doar "antiisraelian", ci mai grav: "antisemit"...

Iar acum, că se prelungeşte tragedia din Liberia...

Liberia fusese inventată de americani, în 1847, pe coasta vestică

a Africii, "dăruită" sclavilor (americani) liberaţi. Fireşte, ne-colonialiştii, (recenţii) ne-sclavagiştii americani i-au vărsat/răsturnat/azvârlit pe negrii liberaţi la ei, în America, pe litoralul Africii, le-au dat o constituţie (americană) şi i-au lăsat să se descurce singuri, ca nişte băieţi-mari. Nu au observat în un secol şi jumătate "fenomenul": foştii sclavi i-au luat în sclavie pe (foştii) nesclavi şi au instaurat pe pământul natal un sclavagism pur şi dur, copiat după cel cunoscut de ei: "stăpânii" vorbeau "limba americană"... De câţiva ani, ca şi cum injustiţia... obştească nu ar fi fost suficientă, au răsărit "individualităţi" - ultima fiind Charles Taylor, dintr-o dinastie de negri-ameri-cani. Acesta, nu era doar un sanghinar canibal, ca prietenul poporului român (de veacuri) Bokassa; nici ca Mobutu, nici ca Amin Dada, ci un criminal care, "la armată", învăţase cum să omori ştiinţific (nu, doamne fereşte, tradiţional). De un cincinal întreg nefericita populaţie a Liberiei (dealtfel, prin contaminarea sălbăticiei şi cea din Sierra Leone) este victima diferitelor bande de ucigaşi întorşi la starea, nu de "bon sauvage", cea dinainte de a fi fost făcuţi sclavi de către albi - ci la sălbăticia la cub, a celor care cunoscuseră sclavia americană, iar acum instituiau legea fostului sclav devenit stăpân al fraţilor săi, sclavi. Încă dinainte de declanşarea războiului din Irak opinia publică internaţională - ei, da: detestata de către americanii proisraelieni ONU - ceruse Statelor Unite ale Americii (ca "părinte" a acestei comunităţi) să intervină, să pună capăt masacrului. America însă avea alte urgenţe: Afganistanul, Irakul, Iranul, Siria... Oamenii - supravieţuitori ai măcelurilor de fiecare zi implorau America să le vină întru protecţie - degeaba. Când, în cele din urmă Bush a deschis gura, a spus că, da, America va interveni, dar... mai întâi să plece de la putere Taylor - ceea ce, să recunoaştem, este un răspuns, nu doar creştinesc, dar şi nesfârşit de inteligent. Iar Taylor: bine, pleacă - însă numai după ce o forţă internaţională de intervenţie va... interveni...- în continuare, criminalul îşi vede de crime... Acum câteva zile Bush a anunţat "intervenţia": câteva nave de război vor ancora în largul Liberiei! După ce a fost bombardată şi ambasada americană din Monrovia, au debarcat o duzină de ostaşi americani - întru "securizarea" ei, a ambasadei. Şi doar a ambasadei.

Iar azi s-a anunţat... luarea la cuvânt a tovarăşului Wolfowitz: care, fără să clipească, a cerut ca... ONU să intervină în Liberia. Cu aceeaşi neruşinare cu care "invitase" Franţa şi Germania, deunăzi, să participe la... securizarea Invincibilei Armate Americane din Irak. Deci "antisemita" ONU este foarte-folositoare la casa-americană atunci când ne este nouă, americanilor... folositoare - dar nu atunci când ne dă peste degete şi ne critică în gura mare pentru tot felul de dobitocii, porcării, "preferinţe", cea mai... foarte-preferată fiind

ajutorul necondiționat acordat Israelului și politicii sale (printre alte calități) rasiste...

Ora 11. Sunt foarte, excesiv de enervat. Nu tulburat, nu neliniștit - ci e-ner-vat! Și nu știu de ce.

Ei, ba nu! Știu, dar nu vreau să recunosc. Deloc-deloc.

Marți 29 iulie 2003

Caniculă. Și azi. Secetă, incendii pe Coasta de Azur, în Corsica - morți. Pagube - mai ales ecologice - colosale.

Continuă stare de iritare, de enervare. M-a chinuit și în somn. Să fie consecință a ceva? Să anunțe ceva?

Catastrofa umanitară în Liberia: americanii nu mișcă, să miște ONU!, sugerează fără să clipească umanistul neoconservator Wolfowitz. De ce nu intervin americanii într-o țară creată de ei? Din același motiv pentru care nu intervin în Cuba, vecină. În schimb au intervenit în Afganistan, în Irak, acolo, da, era "teren" suficient pentru a face demonstrația puterii lor, imperiale. Urmează să vedem care va fi rezultatul vizitei lui Sharon la Washington: dacă va fi unul - în sfârșit! - just pentru ambele părți, va fi un semn bun, nu doar pentru situația din Palestina, ci și pentru conștiința recâștigată a Americii. Va însemna că au înțeles - mai bine mai târziu decât mai niciodată, vorba cuiva (care știa el ce mai spunea) - că nu prin război se rezolvă problemele planetei; și mai ales: nu prin război american. Fiindcă, iată: de cum americanii au coborît din cer din avioane, din elicopotere, din rachete, pe pământ, cum au început a fi (acum sunt băiat drăguț): împiedecați, neputincioși, ca albatrosul lui Baudelaire... Infanteriștii americani au fost buni, au câștigat numai atunci când a existat un front, ca în Europa, în al doilea război mondial (oarecum și în Coreea - în sensul că au stabilizat o situație catastrofală). Dar în Vietnam - au pierdut (pentru același motiv pentru care au pierdut Rușii în Afganistan): încă nici o putere armată din lume nu a reușit să învingă o gherilă. Or se crista-lizează și în Irak un astfel de război, iar americanii nu pot decât să piardă. Congresul american ar face bine, nu doar să-i destituie pe criminalii care au aruncat țara (și planeta) într-un război imbecil și nociv - dar să-i judece și să-i condamne - ca la Nürnberg: pe preșe-dințe și pe "consilierii" care l-au înnebunit și l-au împins în catastrofă - nu doar pentru America, ci pentru toată lumea, prin zâzania dintre țări provocată și întreținută de iresponsabili (oare?) ca Rumsfeld, Wolfovitz și ceilalți neocòni proisraelieni.

Ora 18: probabil asta am presimțit: la Washington Bush a fost de acord cu Sharon: să nu fie liberați arestații palestinieni și să nu se oprească-demonteze Zidul.

Şi dacă aş fi presimţit ceva-bun: asta ar fi fost inversul?

Sânt bolnav de supărare - sufăr, de parcă aş avea măcar un bunic şi două mătuşi palestiniene. Nu am (nu ştiu să fi avut) aşa ceva, ei şi? Chiar dacă nu va fi existînd vreun palestinian care să fi auzit de Basarabia şi de tragedia trăită de noi, din iunie 1940 - ei şi? Am "auzit" eu despre tragedia lor, din 1948! Iar dacă nu sânt pro-arab (am prea puţine cunoştinţe despre arabi), sigur sânt alături de toţi cei alungaţi de pe pământul lor, din ţara lor, de la acasa lor - de decenii.

Ieri avem de gând să scriu două rânduri despre Avi Pazner (?), purtătorul de cuvânt al guvernului israelian. Fizionomie de pe la noi, din Europa de Răsărit - te pomeneşti că şi el o fi... basarabean, măcar prin părinţi, bravi comisari-procurori-enkavedişti. Acest purtător de cuvânt evreu seamănă ca două picături de apă cu legendarul irakian purtător de cuvânt al lui Sadam (cel care informa - printre altele - că americanii nu ajunseseră pe aeroportul din Bagdad, iar un sfert de oră mai târziu americanii se aflau în chiar locul din care vorbise "purtătorul"...). Numai că acela, irakianul, avea umor - adevărat, involuntar... Pe când Avi Pazner - nici urmă; nici vorbă. El este individul care, acum un an a explicat că gestul unui kamikaze palestinian fusese «un atentat laş». Putea spune orice despre actul palestinianului: criminal, sângeros, semănător de moarte... - dar "laş"? Una din două: ori el, Pazner nu stăpâneşte limba engleză (şi nici rusa, în care, sigur, gândeşte), ori este conştient de forţa dezinformatoare a cuvântului greşit folosit, dar folosit mereu-mereu (precum "antisemitism", "refuznik", "faşist"). Deunăzi lăudase şi el virtuţile Zidului Ierusa-limului: "îi împiedecă pe teroriştii palestinieni să pătrundă în Israel" - dar nu sufla un cuvânt despre faptul că Zidul a fost înălţat cu kilo- metri buni în interiorul Cisiordaniei, ba chiar proprietăţi palestiniene fuseseră fie tăiate, fie rase de pe suprafaţa Palestinei, fiind ele "prea înguste", deci ocupate acum, în totalitate, de Zid şi de anexele lui... Avi Pazner. Tată-său va fi participat ca "expert politico-tehnic" la ridicarea Zidului Berlinului?

Nimic nu este imposibil cu dinastia Pozner.

Joi 30 iulie 2003

Mă întorc la volumul Cartea Cărţilor Interzise scos de Victor Frunză în editura care-i poartă numele.

Chiar dacă afirmă - neverificat - că el deţine unicul exemplar (eu văzusem altul: mi-l încredinţase, pentru câteva clipe, Marian Papahagi, la Roma, în mai 1991; Dan Culcer a chiar posedat un exemplar - i-a fost subtilizat de un amic, în România - iată, deci, încă două...); chiar dacă afirmă, neatent şi în acelaşi timp interesat că, după 1989 nu s-au

mai distrus cărţi în România - el fiind editor, are de a face cu supra-editorul (în fapt Cenzorul Zilelor Noastre) Liiceanu: să fi spus adevărul, anume că filosoful-cel-mai-tânăr al lui Ierunca dăduse la topit o carte de mărturii despre 1977 la români, scrisă de Goma? - acestea trec pe un plan secundar, pe primul rămâne cartea românească.

N-am încotro: şi în materie de epurare şi distrugere de carte de către bolşevici, fac apel la propria-mi biografie, de basarabean. Fiindcă Basarabia, începînd din iunie 1940, a avut nefericirea de a fi teren de încercare, de antrenament pentru ce avea să se întâmple cu întreaga Românie după august 1944 (şi cu Ungaria, Cehoslovacia, Bulgaria, în acelaşi nenorocit an - vai, Polonia orientală, de la 17 septembrie 1939). Şi chiar dacă "întâmplarea": rugul cărţilor în curtea şcolii, la arestarea tatei, în 13 ianuarie 1941, a avut loc pe când, practic, nu aveam memorie, mie, spre deosebire de alţi români (chiar basarabeni), mama, nu s-a mulţumit doar să-mi dea viaţă - ci să-mi dea memorie: atâta mi-a povestit "întâmplările" dinainte de a căpăta eu însumi aducere-aminte, încât mi-am... însuşit memoria mamei, am făcut-o a mea; a noastră; aşa cum, în continuare, aveam să pun stăpânire pe aduce-rile-aminte ale altor oameni - în care aveam încredere că spun adevărul - şi, desigur, îmi făcusem a mea memoria cărţilor citite.

Vreau să spun - pentru a câta oară?, pentru, a multa, niciodată nu va fi destulă pentru uitucii, mineralii mei compatrioţi şi mai ales pentru "refuznicii" (aici în sensul de origine: cei care, ei, refuză, nu cei cărora li se refuză...) memoriei comunităţii noastre, ca "ceva care cauzează" - că distrugerea cărţilor pe pământul României Mari a început în iulie 1940, în Basarabia şi în Bucovina de Nord ocupate de ruşi, ca urmare a acţiunii înalt-culturalizatoare, lat-umaniste, de către komisarii evrei - doar ei singuri, dintre bolşevicii ocupanţi, ştiau limba română şi "literele burgheze, faşiste" cu care fuseseră tipărite.

Acela - Rugul Cărţii din curtea şcolii din Mana, Orhei (la 13 ianuarie 1941), cel în jurul căruia dansa, beat, nebun, fără cămaşă, tata, urlînd: «Trăiască Gutenberg!» - chiar dacă episodul mi s-a fixat în fundul ochilor şi în fundul inimei abia prin povestirile mamei - face parte din memoria mea. Şi nimeni pe lumea asta, în atâţia ani de anchete securiste, în ridicare-în-picioare-în-faţa-clasei (cum îmi făcea, la Gheorghe Lazăr din Sibiu profesorul de franceză Gh. Pop, fost mare legionar, devenit mare comunist), de "interpelări" în presă - nu m-a determinat să-mi... schimb amintirile; să adopt "o atitudine justă", în privinţa amintirilor. Fiindcă, pe măsură ce trecea timpul, mi se confirma - cu vârf şi îndesat: ceea ce îmi aduceam-aminte era adevărul şi numai adevărul.

Aşadar: Cronologic (autobiografic), epurările-arderea cărţilor:

- la 13 ianuarie 1941, în Basarabia ocupată de ruşi;

- în toamna-iarna anului 1948-49, la Şeica Mare, judeţul Târnava Mare, la Gimnaziul unic, unde eşuasem după reforma învăţământului şi după două clase absolvite la Şcoala Normală "Şaguna" de la Sibiu;

- în iarna 1949-50, la Sibiu unde, ca elev chiulangiu la "Gheorghe Lazăr" şi frecventator asiduu al bibliotecii Astra, am constatat, nu doar dispariţia din fişier a unor titluri, a unor autori; am asistat nu doar la închiderea Bibliotecii "p. iventr."; cum scriau pe uşă alfabetizaţii noştri analfabetizatori - dar şi la arderea cărţilor în curtea interioară.

Aceste trei momente, arderi-pe-rug, catastrofe nu doar ale cărţii, ci ale vieţilor noastre, abia începute - au fost aşternute pe hârtie mereu, mereu, mai cu seamă în Din Calidor, în Arta Refugii, în Astra, în Sabina, în Roman-intim - ciclul autobiografic.

Şi totuşi... Oricât de "iniţiat" în materie de epurare a cărţilor aş fi (şi sânt), nu-mi pot stăpâni strângerea de inimă - de mirare, de oroare, de neputinţă, de mânie, văzînd - doar o parte - din catalogul condamărilor la moarte ale cărţilor, cele care făcuseră până atunci cultura română.

Primul cuvânt care apare în preambulul volumului scos la lumină de Victor Frunză este: lichidare. Nu doar a "regimului fascist", ci şi a "moştenirii culturale": cărţile - "una dintre cele mai grele moşteniri pe care acesta [regimul] le lăsase în urma sa"...

Care sunt obiectivele... lichidării? Deşi figurează abia la punctul 4 al Instrucţiunilor, întâiul - nu politic ci... istorico-geografic - este acela care urmăreşte suprimarea oricăror informaţii privitoare la raptul teritorial al Basarabiei şi al Bucovinei de către ruşi; al doilea obiectiv (al epurării cărţilor "fasciste"): "lichidarea" oricăror informaţii privitoare la evrei în general, în special la rolul lor de auxiliari devotaţi ai ruşilor în ocuparea şi în teroarea exercitată asupra nefericiţilor români.

"Publicaţiile fasciste", pentru tovarăşii de la "Serviciul Edituri şi Control al Direcţiunii Literare din Ministerul Artelor şi Informaţiilor" - care au trudit din greu la alcătuirea listei de interdicţii - sunt opere literare, istorice semnate de autori consacraţi - în ordine alfabetică:

Agârbiceanu, Alecsandri (8 titluri), Gr. Alexandrescu, Z. Arbore, C. Bacalbaşa (Bucureştii de altădată), Bălcescu (Mişcările revoluţionare; Mişcarea Românilor din Ardeal), Martha Bibescu, Blaga, Brăescu, Brătescu-Voineşti (7 titluri), Gh. Brătianu (22 titluri), D. Cantemir (Hronicul vechimii Moldo-Vlahilor), Şt. Ciobanu (7 t.), Cioculescu, Cioran, Coşbuc (2 t.), Crainic (13 t.), L. Donici (2 t.), Eftimiu, Eliade, Eminescu (11 titluri), Fildermann, Filimon (Ciocoii vechi şi noi), O. Ghibu (22 titluri), Goga (22 titluri), Iorga (29 titluri),

Ispirescu (2 t.), Istrati (3 t.), Kogălniceanu (6 titluri), Mateevici, Gib. Mihăiescu, D. Moruzzi (3 t.), Negruzzi (3 titluri), Nistor (28 t.), Odobescu (2 t.), Cezar Petrescu (2 t.), Pillat (2 t.), Rebreanu (3 t.), Relgis (2 t.), Sanielevici (2), M. Sebastian (Cum am devenit huligan), Gh. Şincai (Cronica Românilor şi a mai multor neamuri), Stahl - H. şi H.H. (6 t.), Vl. Streinu (2), M. Streinul (3 t.), Suchianu (2 t.), Gh. Tătărescu (Evacuarea Basarabiei şi a Bucovinei de Nord; Internaţionala a III-a şi Basarabia), Ionel Teodoreanu (2 t.), Radu Tudoran (3 t., printre care: Oraşul cu fete sărace şi Un port la răsărit), Vlahuţă, G.-M. Zamfirescu, Zarifopol (Din registrul ideilor gingaşe)...

La acestea se adaugă (mai corect: acestea sunt precedate de) autorii nativi din Basarabia şi din Bucovina de Nord care au scris despre Basarabia şi Bucovina de Nord precum şi de nativii din alte provincii - dar care au scris despre Basarabia, Bucovina, despre evrei.

Vai, catalogul interdicţiilor din 1948 nu a fost primul, în timp, nici ultimul. Au fost alungaţi din literatura română Arghezi, Barbu, Bacovia, Blaga, Lovinescu, Maiorescu, Stere - desigur, nu i-am numit pe toţi proscrişii. Iar începînd din anii 60 au fost expulzaţi din literatură autorii "fugari" care ceruseră azil politic în Occident, o parte dintre ei manifestîndu-se împotriva regimului de la Bucureşti - dar şi "plecaţii": emigraţii legal în RFG şi în Israel - aceştia, cu toţii, rămaşi cu gura cusută.

Să nu cedăm tentaţiei de a compara "epoca lui Dej" cu "epoca lui Ceauşescu", găsind diferenţe cantitative (ca număr de scriitori interzişi, ca număr de opere ale unui scriitor, interzise). Din punct de vedere al culturii, al cărţii, dacă unui singur scriitor i se interzice un singur pasaj dintr-o singură carte, tot mutilare semnifică. Soarta rezervată de comunişti lui Eminescu este exemplară: nici sub Dej, nici sub Ceauşescu nu a fost editat integral - din cauza unor antirusisme, din pricina, mai ales, a unor antievreisme.

Şi să nu ne facem iluzii că "după revoluţie" lucrurile s-au schimbat radical. Desigur, rămân un feroce egoist când mă dau mereu, mereu exemplu pe mine şi soarta unor cărţi ale mele distruse de Sorescu şi de Liiceanu (cu încuviinţarea - fiindcă ce fusese necondamnarea din partea Monicăi Lovinescu, a lui Virgil Ierunca? - şi de-a dreptul complicitatea Gabrielei Adameşteanu?) - dar ce se mai poate spune de volumul de documente în legătură cu "contribuţia" evreilor la întărirea prieteniei de veacuri dintre cele două neamuri... - dat la topit de Buzura, în 1994, despre care se vorbeşte abia acum, în 2003?

Dacă există crime-de-sânge, există şi crime-de-cerneală-tipografică.

Joi 31 iulie 2003

Aşa, băieţi! Nici usturoi n-aţi mâncat, nici gura nu vă pute! După ce un semestru întreg aţi blestemat, aţi ironizat, aţi negat utilitatea ONU; *după ce în ultimul trimestru* aţi făcut toate diversiunile posibile ca să scindaţi Europa şi să distrugeţi ONU, pretinzînd că, departe de a fi utilă, mai degrabă încurcă lucrurile, deci că deciziile planetare trebuie luate de o singură... putere: a voastră, americana - acum, că tot pleacă Bush în vacanţă pentru patru săptămâni (şi ce facem noi: ne ţinem răsuflarea atâta amar de timp?) - aţi "sugerat" ca ONU să numească o "coaliţie" care să intervină în Liberia...

Nu trebuie uitată penultima trebuşoară a lui Bush: declaraţia de dragoste "faţă de poporul evreu şi faţă de Israel", înainte ca Sharon să declare, hilar (cine nu ar fi fost, după ce îl întorsese pe dos pe însuşi Bush, cel ne-întors?) şi să fie de acord cu poziţia Israelului: nu se liberează deţinuţii, nu se desfiinţează coloniile "sălbatice", nu se distruge Zidul - trebuie reţinut pentru eternitate opinia lui Bush despre Zidul Ierusalimului:

«Are să-şi dovedească inutilitatea, în curând - dacă încetează actele de terorism la adresa israelienilor».

Halal! Privindu-l pe Bush rasolind problema nr. 1 a terorismului mondial: Palestina - şi grăbindu-se să plece/fugă la Sinaia/Mamaia lui, unde, în sfârşit să-şi poată desnoda cravata şi face-comod-în-chiloţi, am avut impresia că am în faţă un român de-al nostru (păstrînd proporţiile...) cu "sarcini de răspundere": abia "se ţine" să nu lase, dracului, trebile cetăţii şi să se care la gagică, la prieteni, la o bere, la o bârfă - recompensă din plin meritată pentru dezordinea semănată.

A lipsit ceva: promisiunea-propunerea unei rugăciuni la ora cutare a întregei naţiuni americane.

Este foarte frumos să te rogi lui Dumnezeu. Dar această mobilizare naţională - creştină - prea seamănă cu mobilizarea generală islamică. E chiar îngrijorătoare simetria.

Când, în articolul de acum doi ani dedicat tragediei de la 11 septembrie, vorbeam despre "înfruntarea a două anticulturi" - mă înşelam? Sau, ca de obicei - vai - "profeţiile" mele s-au adeverit?

Florescu îmi telefonează de la Bucureşti: nu-mi poate tipări Jurnalul 1999, fiindcă nu a primit bani de la Ministerul Culturii.

A trebuit să-l consolez eu; să-i aduc aminte: în urmă cu şase luni îi spusesem că ministerul acela nu va da bani pentru Goma.

AUGUST

Vineri 1 august 2003

Ieri Nicolae Florescu m-a anunţat că nu-mi poate edita jurnalele: Ministerul nu a aprobat cererea de ajutor.

Ne-poatere care, ca de obicei, m-a stimulat: am luat Jurnalul unui contestat (1999) şi l-am... scurtat - ieri şi azi.

Sâmbătă 2 august 2003

Mi-a telefonat Mircea Stănescu: Printre altele mi-a spus că M. Shafir, G. Andreescu şi R. Ioanid m-au atacat pentru "antisemitism". Măi comèdie! «Tuberculosule!»; «Tu să taci când vorbeşti cu mine!» «Tu vorbeşti? Tu care ai linşat negri?» etc.etc. "Antisemitul" de mine! Să văd cu ce fel de argumente mă combat combatanţii - M. Stănescu a spus că Andreescu i-a mărturisit, lui, lui M. Stănescu: nu citise cartea mea. Acest dulce Gabriel nu citise nici Jurnalul I-II-III, în 1997 - o spusese, în emisiunea lui I. Sava - ceea ce nu-l împiedecase de a-l critica, în aceeaşi emisiune, chiar fără să-şi tragă răsuflarea, fără să pună şi el o virgulă, două... Ceea ce nu-l împiedecă, acum, să critice aspru şi Săptămâna Roşie, în dulcele stil românesc...

Duminică 3 august 2003

Căldură infernală. Aştept "condiţii" mai puţin defavorabile.

Chiar înainte de vestea parvenită prin M. Stănescu mă gândeam: pentru că tot nu am unde să-mi public, pe hârtie, răspunsurile la atacuri, să-l rog pe Filip să mi le pună pe internet la o rubrică anume, să-i zic, simplu: "Ripostă". Mulţumitor ar fi şi lunar. Desigur, ar fi incluse şi în jurnal, dar potrivit ar fi să le prezint (şi) izolat.

Luni 4 august 2003

Ieri după amiază, pe la orele 6, privind la termometrul... uitat în plin soare, mi-am zis că aşa se explică temperatura: 35°. Azi dimineaţă, la buletinul meteorologic s-a spus că "ieri au fost 35 grade" - însă fără a preciza unde, oricum, pentru azi este prevăzută o valoare de 32°.

M-am înţolit... în sensul de ţoluri-peste-ţoluri la ferestre, dar uite, acum, la orele 9 şi jumătate, la umbra odăii, transpir.

Mă duc să fac un duş.

De ce mă plâng: de căldură! Când există pe lume atâtea persoane

care se plâng de neînțelegerea, de ingratitudinea europenilor-vechi în chestiunea războiului și mai ales a păcii impuse palestinienilor: Shalom!

Corectare: seara: cică la Paris au fost: 36°. Mâine însă, mai rău: 38°. O să mă cred la București.

Marți 5 august 2003

M-am răzgândit: nu are rost să deschid o rubrică specială pentru riposte. O să le includ în jurnal, ca până acum. Este adevărat: nu ies în față, încadrate, înrubricate - asta este situația celor internetizați, ca mine. Apoi, ori în rubrică aparte, ori îngropate în corpul jurnalului, tot o singură dată pe lună vor apărea pe internet (de astă dată cel pe iulie va fi la... șase săptămâni, fiindcă abia după 14 august se va întoarce Filip acasă).

Sânt mereu handicapat de câte ceva: ba nu mi se publică la timp volumele de publicistică (ba apar însă... rămân pe coridoarele editurii - Litera, ca cele două Amnezii...); ba nu mă pot exprima în periodice - unde: în România literară, moșia lui Manolescu?; în 22, moșia Adameșteancăi și a interesaților de banii lui Soros? Au poate în Dilema - faptul că M. Boiangiu scrie drept despre războiul din Irak și că a devenit redactor-șef nu înseamnă deloc că ar accepta să mă publice - cu condiția să încerc... La urma urmei singura publicație culturală care mă acceptă este Jurnalul Literar (care apare și el când poate), Vatra - când vrea ea, fiindcă de la o vreme nu știu ce gândesc redactorii: nu mi-au răspuns la scrisori - și... Contemporanul lui Breban - care, adevărat, mi-a publicat un text "De ce nu are românul tichie de mărgăritar" (în acesta îl lăudam - pe drept - pe Breban) și precizarea la "documentul" despre Ușa noastră cea de toate zilele.

De aceea, constrâns de... situațiune, după ce, sub domnia culturală a lui Liiceanu, Pleșu, Adameșteanu, Monica Lovinescu (și atâția alții) am fost exclus din rândul oamenilor și a trebuit să fac apel la o metodă primitivă, "din neagra ilegalitate" a autoeditării: samizdatizarea. După ce am reușit să fiu editat la Jurnalul Literar (Basarabia) și la Museum din Chișinău, în 500 exemplare (Săptămâna Roșie) - în așteptarea volumelor promise la Flux (tot la Chișinău), rămân să mă mulțumesc cu... internetizarea.

Dacă nu voi deschide o rubrică, pe internet, dedicată ripostelor mele, voi face altceva: începînd cu ediția a III-a, a Săptămânii Roșii, cea scoasă de Gabriel Stănescu, voi lipi o Coda. În ea voi consemna comentariile defavorabile eseului - prin citate substanțiale.

Miercuri 6 august 2003

Azi va fi şi mai cald decât ieri, s-au anunţat 40° la Paris. De la ora 7 dimineaţa am început baricadarea cu perdele peste perdele şi constituirea stocului de apă: va trebui să ud mereu perdelele-cearceafuri. Astă-noapte a fost greu: am făcut naveta cam din oră în oră la baie, pentru schimbarea bluzelor, leoarcă, şi pentru un duş. Meteorologii ne ameninţă că va mai dura până la sfârşitul săptămânii... Va trebui să facem pe dracu-n patru şi să supravieţuim - nu de alta, dar...

Joi 7 august 2003

Azi se împlinesc 35 ani de la căsătoria noastră. I-am oferit Anei, într-un păhăruţ de ţuică, floricele de flox, fiecare de altă culoare - din grădina noastră cea suspendată. Şi ne-am urat s-o ducem tot aşa.

Ieri nu s-au înregistrat decât... 39,5° la Paris - în general, dar la noi a fost cuptor de iad. Nici curent nu s-a făcut, chiar cu ferestrele, toate, deschise. Azi se prevede... ceva-mai-puţin-foarte-foarte-cald.

Mi-a telefonat Iurie Roşca: va veni săptămâna viitoare la Paris şi îmi va aduce un exemplar-două din Basarabia.

Am vorbit la telefon şi cu Gabriel Stănescu: tocmai ajunsese plicul meu. Nu încercase descifrarea lui. Are să-mi telefoneze de cum are o veste.

Ne ameninţă încă o săptămână de caniculă. Cică până joia viitoare (!) are să dureze.

Vineri 8 august 2003

Acum câţiva ani căzusem la patima meteorologiei - pentru că-mi plăcea. Acum sânt silit să notez mersul temperaturii aerului - de nevoie. Sperînd că scăderea zilnică va fi mai importantă de un grad. Cum Parisul, de vreo trei zile, are cerul cenuşiu, de poluare, mi-e foarte greu să ies în oraş decât în primele-ore; la piaţă, la magazine după ora nouă - după care mă găvozdesc în vizuina mea cea dragă - care însă nu mă protejează cine ştie cât, fiindcă s-au încălzit şi pereţii şi tavanul - în principiu izolat, însă numai împotriva apei de ploaie, nu şi a căldurii (de soare)...

Mi-au venit tăieturile de ziar trimise de M. Stănescu. Pe dată mi-a pierit cheful de a polemiza. Cu toţii: R. Ioanid, Shafir, G. Andreescu pretind că... eu contest Holocausul! Shafir şi Andreescu, băieţi culţi, fac apropierea de Soljeniţîn: când eram bun, eram (bun) - pentru că Soljeniţîn era bun; or, de când Soljeniţîn e rău, şi eu am devenit rău!

Nu, nu: nu am cu cine dialoga.

Mi-a telefonat Iurie Roşca: are să fie la Paris luni sau marţi. Are să-mi aducă câte 50 exemplare din Basarabia şi din Soldatul câinelui. Deasemeni imprimarea pe dischetă a ultimei. De la Colesnic îmi aduce... şpalturile - deşi eu îl rugasem: din moment ce trimit înregistrarea, să nu-mi mai trimită şpalturile. Tot răul spre bine: mai corectez câte ceva.

Sâmbătă 9 august 2003

Deşi pare a fi mai puţin cald decât ieri, aerul era (la ora 10, când am ieşit la cumpărături) irespirabil. Şi îmi făcea rău la inimă - nu ca durere, dar ca... împiedecare a... pulsaţiilor (zic şi eu). Anei, ieşită adineauri (la 12 fix) i s-a făcut rău şi s-a întors.

Duminică 10 august 2003

La ora 8 dimineaţa termometrul de pe balcon arăta 25°. Noaptea trecută a fost (oarecum) suportabilă, însă grea-grea ne-a fost ziua. Ana, totdeauna bucuroasă de sfârşitul de săptămână, a constatat că, în zilele de lucru stătea la bibliotecă opt ore cu aer condiţionat - "şocul termic" intervenea abia pe la ora cinci, când pleca spre casă... Greu, greu, mai ales pentru noi, cei netineri, nesănătoşi. Au anunţat că va mai dura chinul până în jur de 15 august... Ceea ce face: 10, 11, 12, 13, 14, 15 - şase zile încheiate, numărate bob cu bob, ca la puşcărie.

Şi pe mine prea-căldura (ca şi prea-frigul) mă penalizează. Nu pot lucra, nu pot citi, nu pot nimic.

Marţi 12 august 2003

Cea mai cumplită noapte, noaptea de azi-noapte: nu a coborît termometrul sub 35°. Acum, la ora 7,30 (dimineaţa, se înţelege): exact aceeaşi valoare: 35° - se anunţă 37°.

Numai în regiunea pariziană muriseră până ieri în jur de 50 persoane - "de caniculă".

Nu ne rămâne decât să strângem din dinţi şi să traversăm şi ziua de azi - pentru mâine ni se promite Canaanul: "doar 35°".

Închid degrab' ordinatorul, să nu mai încălzească şi el lumea asta.

Joi 14 august 2003

Ziua de naştere a Anei.

Nu am mai notat, fiindcă era atât de cald - ziua de 12 august -

încât nu voiam să mai adaug şi eu caniculei.

Azi-noapte a plouat (în fine, a stropit) şi a dat cu pietre. A fost grindină mult zgomotoasă, însă dormeam atât de normal după două săptămâni de anormalitate, încât nu m-am ridicat din pat, să văz, cu ochii mei, minunea. Oricum, aerul s-a răcorit, termometrul zice acum (la ora 6,30): "doar" 20°.

Mă întorc la ceea ce am tot amânat: corectarea şpalturilor.

Observ că nu am notat nici întâmplarea minunată: marţi, 12 august a venit Iurie Roşca, cu fiul său (de 2 metri!) de la Chişinău, încărcat ca o albină: cu câte 50 exemplare din fiecare din cele trei titluri scoase de editura Flux: Culoarea curcubeului, Soldatul câinelui, Basarabia. Totodată mi-a adus de la Iurie Colesnic şpalturile la a II-a ediţie din Săptămâna Roşie a mea dar şi Basarabia necunoscută în 4 volume, o realizarea cu totul deosebită a lui, Colesnic. După ce voi termina cu şpalturile şi cu dedicaţiile pentru Chişinău, mă voi întoarce la Colesnic - cu creionul în mână, gata să (s)mulg o mie de informaţii...

Vineri 15 august 2003

Am pregătit "bagajele" pentru Iurie Roşca (va veni mâine, pentru ultima oară): un laser-disc cu Jurnalele (4), cărţi cu dedicaţie, fotografii. Pentru Iurie Colesnic: şpalturile, o carte cu dedicaţie.

Sâmbătă 16 august 2003

A fost pe aici Iurie Roşca. I-am încredinţat cărţile dedicate, şpalturile pentru Colesnic, jurnalele înregistrate.

Extrem de obosit.

Seara. Nemulţumit. Neliniştit. De ce?

Duminică 17 august 2003

Deprimat. De parcă aş fi născut.

Luni 18 august 2003

A plouat azi-noapte. Începem o viaţă nouă.

Miercuri 20 august 2003

Se vede că nici eu nu am scăpat de urmările caniculei - cu toate că, spre deosebire de miile de bătrâni morţi (se vorbeşte de 6.000 -

"deocamdată, cifra definitivă are să fie disponibilă spre 1 septembrie") din pricina deshidratării, am băut apă, multă apă.

Şi nici nu ştiu dacă am să-mi revin: mă tem că această căldură-mare îmi va da brânciul decisiv...

Ieri a fost o zi de sânge: atentatele de la Bagdad, de la Ierusalim. Dacă ultimul e semnat: un profesor de la Hebron, primul...- Filip a reacţionat pe dată:

«ONU? Cine, din Irak, este împotriva ONU? Numai americanii!»

L-am temperat, propunîndu-i să mai aşteptăm - deşi, mărturisesc, şi pe mine mă încercase această bănuială.

Dan Culcer mi-a trimis o dischetă pe care a înregistrat texte despre "antisemitism" de pe o revistă electronică. Sunt şi două care mă privesc - una indirect: Valentin Protopopescu, ocupîndu-se de dreptismul, chiar rasismul lui Cioran, citează şi din Jurnal de Apocrif pasajul în care avansam ipoteza: la Dieppe, în 1943, chiar după eşecul debarcării canadienilor, pe Cioran îl apucase frica, spaima cea mare că, în ciuda primelor succese, nemţii au să piardă şi-atunci... Mai ales cei care, în ţară de azil, colaboraseră cu ocupantul - ca el...

Dialogul Laszlo-Solacolu (din 2002) mi-a reactivat durerea că un băiat atât de deştept (Laszlo) poate spune-scrie atâtea şi atât de nesfârşite prostii...

Joi 21 august 2003

"Castrofă umanitară" în Franţa: a fost avansată cifra morţilor "de caniculă": 10.000 persoane. Şi vai, e provizorie. Toţi oamenii politici s-au comportat mizerabil, iresponsabil, de la şeful biroului care trebuia să dea alarma încă de prin 5-6 august, până la ministrul Sănătăţii (un medic, Mattei - un căcănar, ai zice că-i român de origine, dacă n-ar fi italian), până la Raffarin - până la Chirac: prezidentul nu şi-a întrerupt vacanţa în Canada, abia azi a promis că deschide gura lui mare...

Bilanţurile macabre cresc - în Bagdad, în Ierusalim. Să fie tot căldura-mare de vină în recrudescenţa violenţelor? N-ar fi de exclus - dar nu explică totul.

Ah, americanii, americanii... Nu doar Filip îi suspectează. Sediul ONU la Bagdad nu era păzit - nici picior de american în faţa clădirii, necum o brigadă de tancuri ca la Ministerul Petrolului... Păi dacă ONU le era "ostilă"? - americanii gândesc ca evreii: cine nu-i cu ei este musai un fioros "antisemit"! Mai ales că Sergio Vieira de Mello, şeful delegaţiei de la Bagdad declarase în mai multe rânduri că ei, reprezentanţii ONU, nu sunt ocupanţi, că ONU

se află în Irak nedorită de ocupanţi, pentru că încearcă să amelioreze starea cumplită a populaţiei... Fiind eu tată de fiu bănuitor - şi fiu de tată care una-două zicea: «E mâna Moscovei, ascultă la mine!», mă gândesc şi eu ca proasta: de ce atentatorii - fie baasişti de-ai lui Saddam, fie benladenişti de recoltă recentă - ar fi atacat ONU, simbol antiamerican pe sol irakian? Şi nu-mi dau răspuns şi nu găsesc verosimilă ipoteza lui Antoine Serfati (dealtfel excelent analist), anume că atentatorii au lovit în... încrederea pe care o aveau irakienii de rând în organisme ca Medicins sans frontière, Amnesty, Unicef, ONU. E cam trasă de păr şi cam... filoamericană teoria lui - din pricina caniculei şi ea... Acum americanii au de gând să "renegocieze" cu ONU situaţia din Irak... Dacă aş fi rege, i-aş obliga să-i desemneze ca negociatori pe Wolfowitz, pe Strumpsfeld (care i-o fi adevăratul nume?), pe Powell, cei care l-au îmbrâncit pe debilul Bush să facă război, nu doar fără avalul ONU - dar împotriva lui.

Duminică 24 august 2003

S. R. a căpătat o formă aproape-gata... Dr. Olteanu mi-a promis că îmi va aduce din România primul volum de documente (cel dat la topit de Buzura). Din el voi mai scoate câteva informaţii.

Dr. Olteanu l-a întrebat pe Sami Damian dacă a primit volumul Săptămâna Roşie, trimis de autor. Întrebatul nu a răspuns la între-bare, a sonorizat aproximativ următoarele: a citit în reviste ce s-a publicat şi şi-a dat seama că fac elogiul lui Antonescu...

Sincer să fiu: "opinia" lui Sami Damian m-a mirat-întristat. Ca orice "bun-român" (sic) şi el motivează respingerea, negarea unui text (Săptămâna Roşie), nu prin ceea ce are el "arzător" - aici: afirmaţia că evreii poartă o grea vină în conflictul dintre noi şi ei - ci...

1) alunecă la o chestie laterală (nici măcar adevărată; fiindcă nu fac "elogiul" lui Antonescu - încerc să-l explic). Aşa, exact aşa procedaseră confraţii şi în cazul Jurnalului I-II-III: cu excepţia, poate, a lui Ţepeneag, ceilalţi (D. C. Mihăilescu, Alex Ştefănescu, Pruteanu, Bianca Marcu, Adameşteanca, Grigurcu, Dimisianca, Paruit, Mircea Martin, Iorgulescu, Pleşu...) nu s-au plâns de "nedreptăţile" (sau de neadevărurile) scrise de mine despre ei înşişi - ci s-au indignat foarte că... o atacam pe însăşi Monica Lovinescu!;

b) decretează: "Goma este antisemit!" - iar cu asta îşi imaginează că au închis... şedinţa. Aşa, exact aşa au procedat confraţii în chestiunea Jurnalului I-II-III: au hotărît că sânt "ingrat", "nedrept", "vulgar", "turnător" (acuzat de două celebre... neturnătoare: Bianca Marcu-Dumitraşcu-Balotă şi de Geta Dimisianu), ba chiar "nebun": Zaciu, Dimisianca, Paruit...

Marți 26 august 2003

Acest guvern și acest președinte al Franței s-au purtat mizerabil în criza caniculei. Nici unul dintre "responsabili" nu a recunoscut vreo vină - a lui, a "echipei" sale. Răspunsurile lor, la criticile stângii - de unde alt' să vină criticile? - sunt de un cretinism absolut: «Urmările politicii voastre!» «Nu putea fi prevăzută catastrofa!» - or caniculă a fost, nu doar în Franța, ci și în Belgia, unde nu s-a înregistrat nici un mort din această pricină. De ce? Secretul lui Gâgă: fiindcă belgienii au o altă politică de protecție a "persoanelor în vârstă" (și nu "a persoanelor aflate la sfârșitul vieții", cum denumesc francezii categoria). În regiunea de frontieră (belgo-franceză) așezămintele belgiene pentru bătrâni sunt ocupate în proporție de 70% de francezi. Acolo există "complexe" a câte 60-100 apartamente - nu dormitoare comune - avînd baie și chicinetă; asistența medicală, este permanentă, cea-de-ajutor la fel, iar contribuția fiecărui bătrân nu este mai importantă în Belgia decât în Franța - cam 3/4 din alocație. Secretul belgian (unul dintre ele) stă și în faptul că personalul - medical, administrativ - este suficient și este corect remunerat, de unde constatarea unei bătrâne doamne: «Când infirmiera este bine-dispusă și noi suntem bine-dispuse...».

Firește, mă gândesc la mama și la cele două așezăminte în care a fost internată, în România: datorită intervenției lui Năvodaru, ea avea o situație privilegiată - stătea în salon cu doar alte cinci-șase, nu cu alte douăzeci-treizeci - ca la Domnești... Însă personalul... Am pus pe hârtie, în Gardă inversă tot năduful...

Miercuri 27 august 2003

Nici o noutate. Nici un chef de scris - m-a... caniculàt canicùla.

Vineri 29 august 2003

Noutate: plouă. Plouă de rupe pământul. De azi-noapte. Acum, da, am reintrat în normalul parizian. Bineînțeles, cârtitor cum sânt, nu-mi place nici ploaia - dar ce-mi place mie? Mie-mi place - de câte ori să o spun? - timpul-probabil; cu cât mai foarte-probabil, cu atât mai vârtos.

Un fel de satisfacție secretă mă roade: jurnalul pe august nu are să depășească zece pagini.

Am mai pigulit S.R. - să fie, în așteptarea volumului de documente promis de Dr. Olteanu.

Sâmbătă 30 august 2003

Plouă, e frig. Mă simt tot mai neputincios. Nu-mi merge mâna, nu-mi merge capul, ţinerea de minte diminuează - noi să fim sănătoşi! Cine spune că moartea "vine" cu-rece? Uite că vine şi cu... caniculă.

În Irak haos, violenţă şi incapacitate a americanilor de a se încheia la pantaloni, convenabil. De sus-sus-sus până jos-jos americanii, de la Washington la Bagdad, dovedesc în public (vai de publicul bieţilor soldaţi răniţi sau morţi!) că au fost totdeauna nişte oi càpii, că toată puterea lor se reducea la tehnologie - şi numai la tehnologie. Da, dar vorba Radio Erevanului: "Ei nu ştiau..." Tot, dar tot ce au făcut americanii de la 11 septembrie încoace a fost făcut sub semnul spaimei, al improvizaţiilor, al precipitărilor şi al datului-cu-boamba - totul teore-tizat de nişte şacali-criminali ca "ideologii" din echipa-de-gânditori ai lui Bush. Totul a ieşit aşa cum se vedea cu ochiu liber, de către ultimul dintre ne-americani: distrugeri, moarte, nedreptate, cretinărie uriaşă, la dimensiunile "planetare", cum se consideră americanii: nerezolvînd problema (care una este ea: Palestina), ba punînd gaz peste foc, prin susţinerea necondiţionată a Israelului. Iar acum, când americanul de rând începe să se trezească din visul-de-mărire şi începe a cârti - acum o săptămână Bush a fost huiduit la... Portland, oraş-stat în principiu de partea lui, până la caricatură (să fie citită presa, nu doar pro-israeliană, ci pro-sharoniană)! - acum, zic, de parcă nu ei, şacalii de stânga, marxişti şi filosovietici de la Harvard ar fi alergat deunăzi la Washington, să facă politică de ultradreapta (în acelaşi preţ asigurînd Israelul, nu doar de impunitate, ci şi de... mărire teritorială, după ce l-au isterizat pe debilul Bush şi l-au împins la război cu Saddam (de ce nu cu Fidel, aflat în vecini?), fac pe mironosiţii (masculinul femini-nului - îl şi vizualizez pe Wolfowitz în această postură cum nu se poate mai potrivită), s-au pornit să zbiere - în presă! - că nu trebuia ca America să pornească războiul în Irak, iar dacă tot l-au început, să-l oprească degrab', înainte de a se transforma în Vietnam Bis! Ei, "vizionarii" - de teapa lui Kristol, Kagan - fără nici o ruşine (de remuşcare nici vorbă!) "văd" abia acum ceva-ceva - dar nu eşecul Americii ca unitate, popor, comunitate (nemuritorul Chicoş Rostogan ar zice: «Cum ar veni: mulţ' òmeni...»), ci probabilul-sigurul eşec electoral în 2004 al lui Bush! Estimp ce fac vechii tovarăşi Wolfowitz şi Rumsfeld? Se ceartă (pardon: se dispută, căci ei sunt oameni de-idei...): pe "soluţia": dezangajare din Irak (şi plecare cu coada între picioare)?; continuare - dar pentru asta trebuie alte, multe trupe, deci ale multe miliarde de dolari? Bineînţeles niciunul dintre aceşti "umanişti" de extracţie bolşevică nu s-a gândit la pagubele omeneşti ale idioţeniei lor - pe care, la o adică au s-o arunce în cârca lui Bush (cu remarca extrem de

inteligentă: «Dacă a fost rea ideea - de ce a pus-o în practică?»): nici de suferințele palestinienilor de 55 de ani în lagăre-de-refugiați în propria țară - iar aici nu mă pot stăpâni să nu repet titlul cărții unui scriitor basarabean drag inimii mele, Dumitru C. Moruzi: "Pribeag în țară răpită" - vină a americanilor (complicitate) care va atârna greu în balanța Judecății de Apoi; la suferințele irakienilor adăugate celor din prea-lunga și ferocea dictatură stalinistă a lui Saddam - și, pentru că tot a venit vorba de sânge și de moarte: a propriilor soldați, neinstruiți decât în datul-cu-boamba.

Singura consolare (un fel de a mă... consola) citesc în ziar că prietenul Pierre Hassner a scos o carte împreună cu Justin Vaisse (probabil Weiss): "Washingtonul și lumea. Dilemele unei supraputeri". Autorii spun că cele mai virulente critici la adresa "neocon"-ilor și ale aventurismului lor militaricesc (de ținut minte: niciunul dintre ei nu este militar - nici chiar Rumsfeld - ba chiar nu-și făcuseră serviciul militar, fiind scutiți: Wolfowitz, Kagan, Perle, Kristol...) vin, nu dinspre adversarii politici (democrații), ci de la... paleoconservatori, din școala izolaționistă a lui Pat Buchanan. Închei cu un citat:

"Fiind vorba de hegemonia americană, principalele conflicte: «șoimii» între ei: Wolfowitz, sub-secretar la Apărare, apărător al «imperialismului democrației» care vrea să refacă lumea, începînd cu Irakul, după chipul și asemănarea țării sale (nici autorii acestei cărți nu precizează despre care «țară» vorbesc: despre SUA? ori despre Israel?) - contra Rumsfeld, secretar al Apărării, un «naționalist arogant», care vrea doar să dea o «lecție» celor care ar amenința securitatea americană".

Încă o informație: în efortul disperat (de astă dată!) de a-și ralia și alte națiuni furnizoare de carne de tun în Irak, Bush "a invitat" Bulgaria. Biata Bulgarie (și ce dacă are ca prim-ministru un rege? tot mizeria comunistă domnește și în capetele oamenilor) și-a adus "contribuția", a trimis soldați în Irak. "Debarcarea" lor la Bagdad a produs, nu manifestații de bun-venit - din partea americanilor, doar nu din a irakienilor - ci... bătaia de joc a presei americane! Se distrau grozav "jurnaliștii" americani văzînd cum sunt echipați bulgarii și mai ales, mai ales cât de dezorientați, de speriați erau... Ei, da: când "au debarcat" la Bagdad, americanii nu erau dezorientați-speriați - au devenit (dezorientați-speriați) abia după... încheierea războiului. Dar așa cum râde hârbul de oala spartă; cum râd românii din dreapta Prutului de românii din stânga Prutului (basarabenii), fiindcă, iată, se găsesc oameni și mai rupți în cur decât ei - tot așa, cu exact aceeași "concepție" marii americani și-au găsit de cine să râdă: de bulgari! Că, de irakieni nici vorbă: le e o frică panică de ei, cei "liberați"...

Mă opresc aici. Cu greață.

Duminică 31 august 2003

Ieri am primit cu poşta - surpriză! - de la dr. Olteanu cartea promisă: Situaţia evreilor din România 1939-1941 vol. I. M-am apucat pe dată de lucru. Spre desiluzia mea nici una dintre informaţii nu îmi era necunoscută (adevărat, nu în contextul câte unui document întreg). Altfel - merge. Nu înţeleg de ce a fost trimisă la topit această carte: din cauza faptelor? Sau din cauza "tonului"? - a cuvântului "jidan"?, dar aceste era folosit în acea vreme fără intenţie de a jigni, aşa li se spunea.

Seara: ieri şi azi am lucrat ca o vită, însă am reuşit să extrag cam tot ce merita din carte. Mâine toaletez varianta definitivă a eseului.

SEPTEMBRIE

Luni 1 septembrie 2003

Am primit prin poştă:

- scrisoare de la Gabriel Stănescu;

- şpalturile la S.R. III trimise de la Bucureşti de Cristian Negoi.

Iar prin electronica Anei:

- Niculiţă a trimis un articol despre "Dosarul de securitate" al meu, redactat de Iuliu Crăcană pentru o publicaţie a Sighetului, aşa ceva (am înţeles că Rusan i-l transmisese).

M-am bucurat de primele două, am corectat şpalturile, le trimit mâine;

Nu mi-a făcut nici cald nici rece - mie - însă Ana s-a înfuriat.

Are dreptate: Haita securiştilor care s-au ţinut de curul nostru atâta amar de timp, în ciuda "tehnicii ascultărilor" şi a armatei de trăgă-tori cu bleaga, nu ştiau mare lucru despre ceea ce făceam/ făcusem... Cât despre cercetători: ei nu ştiu cum să lege cap la cap dosarele cercetate. Iar eu - după ce am citit 17 pagini îndesate - nu am aflat decât că... de mine s-a ocupat la un moment dat şi... caramanosaurul, altfel numitul general Mihai Caraman... Atât. Restul: nu doar aproximări, ci aiureli. Securitatea nu era mai "productivă" decât oricare altă ramură economică: tot la futu-i mă-sa "lucra".

Şi când te gândeşti câţi bani au fost băgaţi în curul diviziilor de boi securoi;

Şi când te gândeşti câtă spaimă, cât chin au băgat în noi animalele încizmate, câtă teroare am îndurat, 90% din populaţia ţării vreme de patru decenii - numai până în 1989 - dar de-atunci încoace?

Fiindcă numai în capul şi în vorbele îndobitociţilor de frică securitatea s-a prefăcut în "fostă"... Ca şi cum ai putea spune: "fosta Inchiziţie". Ca şi cum ai putea vorbi despre "fostul Nicolski"; despre "fostul Pleşiţă", despre "fostul Brucan"...

Marţi, 2 septembrie 2003

Gata! Era şi timpul. Am terminat Săptămâna Roşie - de-acum nu mai intervin în ea decât... cu mici corectări.

Dacă aş reuşi să mă odihnesc puţin...

Joi 4 septembrie 2003

Am fost oprit (nu am zis: m-am oprit...) din continuarea zilnicei ocupaţii doar de faptul că i-am dat lui Filip varianta de ieri să o înregistreze pe disc.

A venit răcoarea. Dorm cu o plapumă peste care am pus o pătură.

Vineri 5 septembrie 2003

Am primit azi de la Oleg Brega transcrierea câtorva fragmente de pe internet în privinţa "antisemitismului" meu. Cu o excepţie (B. Suceavă şi o fetică, după nume, care în douăzeci de cuvinte spune ceea ce bărbaţii participanţi la discuţie nu au fost în stare după trei-cinci intervenţii - am mai spus: despre "antisemitismul" meu feroce...) citează cu sfinţenie - şi cu deplină încredere analfabetă - din spuselescriselor tovarăşilor noştri de veacuri ca securistul Radu Ioanid, "istoricul Holocaustului românesc" şi stau de vorbă - "uite, cum stăm noi acuma..." cu otrava învechită în bolşevism de Felicia Antip! Cu acelaşi interes respectuos - şi béat - cu care, de 14 ani, se uită în gura de canal a unui Brucan. Ai zice (chiar zic, eu): oamenii ăştia - mai tineri, mai în vârstă: nu ştiu nimic, nu au aflat de la alţii nimic despre nimic - unul (întâmplător, nu Gabriel Andreescu...) ia cuvântul şi începe prin a declara că nu a citit cărţile mele - dar le comentează! - după Evanghelia lui R. Ioanid. În rest, am observat cum stăm cu "politeţea" la român: se adresează cumplitei tovarăşe generale Felicia Antip (cea de care, acum douăzeci de ani, tremura întreaga unitate MAI de jurnalişti-cu-misie-peste-hotare), cu: "doamnă", aşa cum li se adresaseră bolşevicilor, securiştilor din primele ore de "după revoluţie" cu... "domnul Iliescu, "Domnul Brucan", l-am auzit pe un jurnalist: "domnul Nikoski", ba chiar o dameză ne fericeâ - în scris - cu "domnul Gheorghiu-Dej...".

Asta ca să să spun că acest gen miorethic de politeţe este semn indubitabil de sclavaj mental transmis din tată-n fiu: «Căci nu se ştie

niciodată cum se-ntorc trebile...Căci...» - slugărnicie manifestată mai cu seamă prin: "fosta securitate", de care nu au scăpat nici gazetăriţesele emeritnice Adameşteanu, Rodica Palade, Ioana Ieronim, Mungiu, Ştefoi...

Greu, foarte greu îmi vin în fire (dar încă nu îmi dau seama cu câte pierderi), după caniculă. Sper ca în două-trei săptămâni să recapăt chef de viaţă - şi de scris. Atunci am să mă ocup ceva mai pe larg - aici, în Jurnal - de articolul lui Iuliu Crăcană "Paul Goma - dosarul de securitate". Îl voi pune în relaţie cu descoperirea lui R.M. Mocanu, în Contemporanul despre aventurile editoriale ale Uşii... (textul lămuritor al meu a apărut şi în Contemporanul şi în Romanian Times). În fine, despre ce şi cât înţeleg iubiţii mei compatrioţi din textele citite.

Duminică 7 septembrie 2003

Abia azi aflu, dintr-un reportaj britanic: soarta Anei şi a mea se... întretăiaseră, în luna mai 1973, cu cea a avionului rus TU Nuştiucât, altfel-numitul "Concordov" (unii îi spun: "Kankardovski"), cel care s-a prăbuşit în timpul meetingului aviatic de la Bourget...

Istoria este asta: englezii, rezemaţi pe cuceririle tehnologice din timpul războiului - al doilea, fireşte - au fost primii constructori ai unui avion supersonic. Au mai scos câteva aparate, experimentale, din ce în ce mai perfecţionate, însă costul dovedindu-se mult peste capacitatea pungii Albionului, Albionul a renunţat să continue programul.

Americanii, în virtutea rudeniei şi a ajutorului dat în timpul celor două războaie mondiale - şi care nu aveau nici pe departe ceva asemănător - după câteva tentative de a furgăsi "reţeta" englezilor, au ales calea cea mai cinstit-negustorească a cumpărării planurilor - şi a câtorva specialişti insulari ca supliment. Aşa că în scurt timp, americanii au construit avioane capabile de Mach 1, 2, 3... - însă numai aparate de vânătoare, militare, nu şi de-linie.

Or englezii - care păstraseră propria-le muncă, ştiind că şi francezii sunt avansaţi în materie (mai ales de "celulă"), au încheiat cu ei un acord de cooperare în vederea construirii unui aparat comercial, de pasageri, supersonic - l-au botezat "Concorde".

Americanii - băieţi practici - au încercat să subtilizeze planurile (comune) însă nici de astă dată nu au reuşit. În schimb au fost informaţi că ruşii le furaseră demult şi chiar depăşiseră cuplul Franţa-Anglia, ajungînd cu modelul lor în faza încercărilor. Ştiind că pe ruşi n-or să-i poată fura, Americanii le-au propus dintru început... colaborarea (cu condiţia să nu se ştie în vecini, mai ales în NATO!). Astfel avionul sovietic de pasageri TU(polev) a ieşit în lume, la meetinguri, cu un an-doi înainte de Concorde...

Vine ziua fatală (nu mai țin minte data exactă, din luna mai 1973): fusesem la un concert de muzică religioasă la Abația de la Royaumont împreună cu Rosy și cu Paul Barbăneagră; ne întorsesem, în Paris, ne oprisem pentru câteva momente la ei acasă - și nimerisem pe telejurnalul de seară. Care a anunțat, cu imagini terifiante, prăbușirea TU-ului în locul cutare, la ora cutare...Paul Barbăneagră a pălit apoi ne-a explicat că la ora cutare noi ne aflam pe autostrada din imediata vecinătate a aeroportului, iar locul căderii era foarte aproape de autostradă...

După această paranteză autobiografică, mă întorc la istorie: prăbușirea avionului - sovietic, să nu se uite - a produs consternare (secretă) în URSS, însă (afirmă jurnalistul autor al reportajului), cei mai afectați - în mare secret, de astă dată... capitalist - au fost americanii. Au pompat în curul Concordovului alte zeci de milioane de dolari, însă... Și următorul exemplar s-a prăbușit; și al treilea - abia după acesta americanii s-au retras din cursă.

Între timp ieșise autenticul Concorde, franco-britanicul. Celula - corpul avionului: preponderent francez; motorul: RR... Nu s-a prăbușit nici un exemplar în timpul încercărilor (la Toulouse, cu legendarul pilot Turcat), ba chiar a început a face zboruri comerciale...

Abia atunci (trecuseră câțiva ani buni de la prăbușirea TU-ului - deci, în 1973, când noi ne întorsesem în România, apoi în 1977 re-venisem și cerusem azil politic - însă binișor după stabilirea noastră definitivă în Franța) americanii declanșaseră o cumplită campanie de presă de-ai fi zis că porniseră la război total, împotriva Franței (însă numai împotriva ei!). Cu probe fotografice o acuzaseră că... în 1973, pe aeroportul Bourget, sabotaseră zborul demonstrativ al concurentului sovietic, trimițind (!) un avion ușor, de turism, în calea rusului - urmarea: rusul încercînd să-l evite, se prăbușise... Or până și eu țineam foarte bine minte imaginile filmate în timpul meetingului și transmise apoi zile de-a rândul, în care se vedea clar: Concordovul, sub pseudonimul: TU se angajase într-o demonstrație de acrobație aeriană și, după nu știu câte loopinguri, din ce în ce mai aproape de pământ - și care zmulseseră exclamații de admirație ale spectatorilor - se prăbușise.

Francezii se disculpaseră: nu intervenise nimeni și nimic în calea TU-ului, cu certitudine pilotul, ca să impresioneze asistența - și pe virtualii cumpărători - făcuse pe viteazul, nerespectînd indicațiile constructorului.

Ani de-a rândul (un deceniu?, două?) americanii au interzis zborul Concorde-ului deasupra teritoriului american, pretextînd zgomotul insuportabil al minunatei mașini... După treizeci de ani de exploatare *fără nici un accident major*, a cunoscut, în urmă cu doi ani,

catastrofa pricinuită de o lamelă desprinsă dintr-un avion care decolase cu câteva minute înainte şi era... american. Francezii însă nu i-au învinuit pe americani de sabotaj...

Concorde a ieşit la pensie, spre regretul multora (şi al meu, deşi nu am cunoscut avionul decât din fotografii şi din imagini filmate: o operă de artă, nu doar de tehnologie). Americanii nici în ziua de azi nu au reuşit să construiască un avion concurent.

În timp ce priveam emisiunea, îmi ziceam că nu se poate, nu este posibil ca americanii să fi recurs la atâtea mârşăvii: tentative de furt, asociere cu duşmanul-de-moarte (şi al său, nu doar al Europei Occidentale): Rusul, numai ca să combată un concurent... Dar mi-am adus aminte de Vietnam: Americanii nu intraseră în Vietnam pe uşa din faţă, ca să-i combată pe comunişti - adică: Răul; nici în scopul declarat: abolirea colonialismul (francez) - nu! Ci pentru a-i elimina pe francezi din Indochina şi a se instala ei - introducînd în Indochina libertatea, democraţia, prosperitatea...- americană. Se ştie ce şi cum au "instaurat" americanii în Vietnam, în Kambodgea, în Laos: comunismul, moartea, nefericirea - distrugerile, acum vorbim doar de perioada anterioară: pentru a-i alunga pe francezi, americanii nu s-au dat în lături să colaboreze cu Sovieticii, cu Chinezii - declarîndu-se de acord cu ei - iar vietcongului furnizîndu-i arme... Astfel francezii au fost bătuţi şi alungaţi de nordişti, iar în locul ferocilor colonialişti francezi s-au instalat americanii aducători de libertate, de democraţie... Să aduc aminte ce li s-a întâmplat şi lor în 1975, când au fost siliţi să fugă cu coada... elicopterelor între picioare?

Nu. Spre deosebire de ei, eu sunt european-cam-vechi, deci băiat bine-cam-crescut (mă ardelenesc şi eu cum pot) ...

Luni 8 septembrie 2003

Acum chiar m-am oprit din S.R. I-am zis "ediţie definitivă", ca să nu-mi mai las mâna să plece de capul ei, pe câlburi.

Mă întorc la textul lui Iuliu Crăcană (destinat vreunei reviste a Sighetului?) trimis de Niculiţă - provenit de la Rusan.

Ce lucruri noi aflu despre mine?

- "cel mai important (dosar)" [înseamnă că sunt mai multe, la mai multe servicii] "conţine 21 volume, fiecare avînd peste 350 file (şi) cuprinde anii 1970-1978";

- (avusesem) "mai multe nume de cod, cel mai important: «Bărbosul»" - ce imaginaţie debordantă la securişti!;

- "pentru anihilare s-au folosit cunoscutele metode de infiltrare, destrămare a anturajului, avertizare, compromitere";

- "numai în anii 1972-73, când nu era considerat atât de

periculos, s-au ocupat de el peste 40 ofiţeri din diverse Direcţii ale Securităţii, s-au folosit peste 50 informatori şi au fost «lucrate» prin D.U.I. [nu ştiu ce semnifică DUI-ul] mai mult de 20 persoane din anturajul său".

- cică aş fi devenit... "«element periculos» încă din 1956";

- la Lăteşti, în domiciliu obligatoriu "Securitatea aflase că Paul Goma se întâlnea cu Adrian Marino şi el «element periculos»" [ei da, era extrem de greu să obţină informaţia: când mă duceam eu la el (la Marino), mergeam pe stradă; când venea el la mine, ziua, tot pe stradă mergea, nu prin porumbişti şi nu conspirativ, prin şanţuri...];

- "mai mult, asculta posturi de radio străine, comentînd apoi duşmănos la adresa regimului" - şi această informaţie a fost obţinută cu multă sudoare-de-său, securistă, mai ales că aveam prostul obicei de a deschide ferestrele şi de a pune radioul la maximum (Vocea Americii, Novisad, Instanbul - ba chiar, în timpul "invadării americanilor" în Cuba - Golful Porcilor - întâmplîndu-se să am acumulatorul proaspăt încărcat, bateriile noi-nouţe, başca antena înaltă de 7 metri şi lungă de vreo 20 - în Bărăgan! - am prins, pe unde scurte... Havana, drept care toată vecinătatea a putut auzi glasul lui Fidel Castro...);

- după prelungirea domiciliului obligatoriu, "scrie un memoriu care atrage după sine o anchetă a ministrului adjunct al MAI, general-maior Negrea Vasile..." [ei bine, nu ştiam cum îl cheamă şi ce grad avea securistul care venise în Lăteşti şi mă convocase în localul miliţiei (şi al securităţii), unde, după ce mă ameninţase că o s-o păţesc dacă îi dezinformasem (sic), mă pusese să povestesc "conţinutul memoriului"; îi cerusem să re-scriu plângerea - nu m-a lăsat: a scris-o el, dar am observat: omiţînd toate numele securiştilor pe care eu îi... turnasem pe hârtie că ne terorizau, ne vânau cu IMS-ul, ne băteau: locotenentul Livescu, maiorul?-colonelul?- cutare, comandantul securităţii Feteşti, miliţianul Anghel...];

- o altă confuzie (a lui I. Crăcană?) - care scrie:

"Cu toate că a fost cercetat [când: în 1977?] şi pentru «trădare prin transmitere de secrete» ale statului (art. 157 alin. 2 C.P.) care se pedepsea cu închisoarea de la 5 la 15 ani, este condamnat numai la 2 ani închisoare pentru agitaţie publică [când: în 1956?]. Paul Goma se va întoarce însă în libertate, deoarece această pedeapsă [care "pedeapsă"? de când: din 1977?, dar în 1977 nu am fost "pedepsit"-condamnat] i se computǎ cu detenţia preventivă de la 22 noiembrie 1956 [care "detenţie preventivă"? cea din 1956? Dar nu a fost deloc preventivă]. Aceasta deşi în mandatul de arestare preventivă figura că nu are antecedente penale"...

Doamne Dumnezeule! Nu era destul că securiştii erau, în primul rând, nişte boi, în al doilea şmecheri carpatini obişnuiţi să-şi tragă în

piept superiorii (iar superiorii îi minţeau pe superiorii lor, până ce "sus de tot" ajungea, fie un complot-internaţional, fie o... fâsâită) - uite-i şi pe cercetători: nu fac un minim efort de înţelegere-pentru-ei-înşişi, în vederea transmiterii înţelegerii lor maselor largi de cititori. Re-zic: bolşevicii, prin securişti, ne minţeau - din raţiuni politice; cercetătorii ne zăpăceasc atunci când o rasolesc şi o scurtează pe arătură şi ne povestesc ce li s-a părut lor că au aflat în arhivele "fostei securităţi" - din... iraţiune, din ignoranţă perpetuă, fiindcă "istoricii" din noua generaţie nu şi-au dat silinţa să "pătrundă", nu adevăruri-adânci, ci realităţi-simple despre manipularea adevărului;

- la Bucureşti, după 1965: "deoarece povestea colegilor fapte petrecute în închisoare, este luat în atenţie (sic! - contaminare stilistică) de Securitate prin locotenent-major Achim Victor [eu îl credeam... Mircea] şi..." "împreună cu capitanul Nicolae Mihai [eu îi ziceam Munteanu - aşa mi se prezentase el] propune recrutarea lui, deoarece se afla în legătură cu «elemente duşmănoase» [şi iar îmi aduc aminte de versurile pe-linie ale cobasarabeanului A.E. Baconsky: "...Iar chiaburii se vădesc a fi/ Elemente tot mai duşmănoase"]. "Deoarece era prieten cu Marcel Petrişor, care era «lucrat» prin DUI de Serviciul I, cu Radu Michăescu, «lucrat» şi el prin dosar de verificare, cu Doina Sălăjan, cărei în 1957 i se ridicase dreptul de semnătură, cu Ana-Maria Năvodaru şi alţi colegi de la filologie semnalaţi ca avînd manifestări duşmănoase regimului, s-a considerat că posedă calităţile unui agent";

Repet, nu cunosc semnificţia exactă a termenului "lucrat": să fie: anchetat mereu-mereu-mereu - cum ştiam că era Petrişor?, cum bănuiam că era şi Michăescu? Sau...?

Înapoi la "calităţile de agent" ale mele. Iată varianta securităţii - pe care I. Crăcană o povesteşte, fără a da citate:

"Recrutarea avea să se facă în casa de recrutări 'Libertăţii'. Goma s-a dus la locul fixat impreună cu soţia. Acolo s-a îndreptat cineva spre ei şi când a ajuns în faţa lor, aceasta a început să strige: «Ce ne tot urmăreşti atâta, să se termine, nu vreau să fiu terorizată». Persoana a dispărut..."

Episodul - pe care l-am relatat în două cărţi (Culoarea curcubeului şi Soldatul câinelui, ba chiar în texte publicistice cuprinse în volumul Scrìsuri) - a fost mult mai... limpede, totodată mai pipărat decât mălăieţul şi falsificatul raport răcan redactat de vita de Achim.

Mai întâi, nu ştiu ce-i aceea "casa de recrutări Libertăţii" - un nume de cod al lor pentru birourile securităţii funcţionînd în toate clădirile facultăţilor? Până la scena de mai sus, fusesem convocat de securistul Achim la Academia Comercială din Piaţa Romană - de mai multe ori - şi la Facultatea de Chimie de pe Cheiul Dâmboviţei. La toate acestea mersesem cu Ana-Maria, încă de pe când nu eram

căsătoriţi, presupun că din primăvara-vara anului 1966 (fiindcă în "demersurile" lor securetii îmi promiteau că o vor interna pe mama, bolnavă de scleroză în plăci, la un spital "de-al nostru", adică MAI, dacă nu, au s-o dea afară din căminul-spital de la Domneşti...). Acea întâlnire (de la neştiuta de mine "casă de recrutări Libertatea") a fost neobişnuită: până atunci Achim mă anunţa: la ora cutare, în locul cutare; de acea dată, prin telefon, îmi dăduse întâlnire în faţa magazinului "Eva", de acolo urmînd "să mergem în altă parte"... Ca de obicei, "programările" mă înfricoşau, aceasta din urmă m-a împanicat - nu am dormit de loc în noaptea aceea. Noroc cu Ana-Maria. Ea a ţinut să vină cu mine - "ca de obicei".

Ori rezumatul lui I. Crăcană este confuz - ori confuz era raportul securist (ori amândouă), "persoana" fiind securistul Achim. Pe el îl interpelase Ana în termeni mult mai puţin... politicoşi - cam aşa:

«Nu ţi-e ruşine, măgarule, să te ţii de curu' oamenilor şi să încerci să-i faci turnători? Ai făcut Politehnica - de ce mă-ta nu lucrezi într-o fabrică, în loc să terorizezi oamenii, securist nenorocit!"

Fiindcă Ana-Maria zbiera în plină stradă, iar "întâlnirea" avea loc - la orele zece dimineaţa - lângă magazinul Eva, într-o staţie de autobuz (37?) Achim, care la început se prefăcuse a nu ne mă cunoaşte, brusc mi s-a adresat, cerîndu-mi să o "potolesc pe doamna..." Or "doamna" era nepotolibilă şi, culmea, o sumă de femei din staţie, după ce aflaseră despre ce era vorba, au început a-l trimite pe Achim "în producţie", "la şaibă" - "nu să terorizezi lumea, ca pe timpuri - căci noi muncim..." Sigur este că intervenţia maselor largi de femei l-a determinat pe bravul securist s-o şteargă...

Să raporteze adevărul un securist împuţit şi mincinos? Să pună el cu mâna lui, negru pe alb, toate astea? Bineînţeles, nu. Deci ofiţerul de securitate Achim şi-a minţit superiorii, fabricînd o "variantă"...

Mă opresc numai la acest episod, deşi în textul lui Iuliu Crăcană există cel puţin zece astfel de "ajustări" ale realităţii. Dar cum să dovedesc, eu, că securitatea a minţit? Eu nu am avut "tehnica" lor, nu am înregistrat pe bandă audio vorbele schimbate, nu am filmat ce se vedea cu ochii că se întâmpla... Nu am decât cărţile mele de mărturii - în care voi fi comis greşeli de amănunt, în nici un caz de esenţă.

Marţi 9 septembrie 2003

M-am întrerupt, continuu azi:

Dintre gradaţii care s-au ocupat de fericirea mea personală a fost şi generalul-maior Dumitru Borşan. Este pentru prima oară când aflu numele acestui alt securist ardelean (să-mi dovedească, el - sau fiu-său - că nu e). În a doua jumătate a lunii martie 1977 acesta "a ordonat în

teritoriu (?) ca «întreaga rețea să fie contactată de urgență pentru a difuza cazul Goma în ideea de a nu-și găsi noi aderenți, prezentîndu-l ca un element descompus care se dă drept scriitor, ca pe un parazit care nu vrea să muncească, fiind bețiv și joacă rolul mișcării fasciste în slujba spionajului american»"...

Nu știu ce borșan (nu e ardelean? dar ce e: oltean? - ar fi: Borșete; muntean: Borșescu; bănățean: Borșovici...) se ocupase de "imaginea" mea în 1976, în 1975, în 1974, dar "comanda" nu era inedită; nu se schimbase. În acei ani, când eu eram (din 1970) interzis de a publica, Eugen Barbu în Săptămîna Securității Poporului 'Ncitor făcea să apară tot felul de "reportaje", "analize", "portrete" ale golanului, bețivului, petrecărețului, ne-scriitorului Goma - păi dacă n-avea cărți! (iar poetul Mircea Dinescu cita cu glas tare din Nen'su de la Barieră, interpelîndu-mă la Casa Scriitorilor, dintre Fănuș Neagu și Băieșu, maeștrii lui de gândire-spirituală - am citat din spir'tuala-gândire fănușistă); cel care se plânge că nu e publicat [eu fiind acela, dar nu-ți sânt tată eu...], însă posedă vilă cu piscină, mașini-mici americane, fumează numai Kenturi, bea numai Johny Walker-uri...- texte apărute sub semnătu-rile unor eterne gloabe ca H. Zalis - după 1989 reprofilat(ă) numai pe cultură subțire, la Contemporanul lui Breban. Însă atunci (1971-1977) era purtător de cuvânt al "israelienilor de origine română", atât de roși de dor-de-țarișoară, încât nu puteau "trece peste asta" (mamițule!), deci se arătau extrem de indignarisiți de comportamentul meu, care le mânjea patria de origine, cea părăsită de ei înșiși - altfel de neuitat...; deasemeni, căcățeii care, ca să zic așa, au început a-și face dinții pe manșetele nădragilor mei: Dan Ciachir, V.C. Tudor, Ileana Lucaci...

"Pe timpul cât a fost arestat, Securitatea a lansat mai multe versiuni de dezinformare:

"Paul Goma nu a fost cercetat și arestat de organele de securitate.

"Ar fi fost cercetat de organele de stat pentru comiterea unor infracțiuni de drept comun.

"Ar fi fost victimă a propriei mașinațiuni: fiind un scriitor mediocru, a încercat să însceneze o acțiune de diversiune politică pentru a-și face reclamă, iar acum plătește acest lucru"...

Firește, din "sursa Securitatea" (în clar) nu se spune nimic de Goma II, sosia, dublura mea care a bântuit, nu doar Capitalia, ci întreaga țară, atât înainte de arestarea mea (începînd din 4 martie, și făcîndu-și apariținnea taman acolo unde se filmau ruinurile cutremurului), mai vârtos în timpul arestării - după 1 aprilie 1977 - asigurîn-du-i pe oameni că totul e bine, că tovarășul Ceaușescu "lucrează" și la îmbunătățirea... drepturilor omului - dar, ssst!, să nu facem scandal, ca să nu auză rușii, că iar ne invadează...

- o altă mare-ispravă securistă: [în Franța] - citată din I.Crăcană: "La 28 ianuarie 1978, într-o adresă a U.M. 0920/F, a cărui şef era celebrul Mihai Caraman [cel care la începutul anilor 70 a produs pagube colosale în NATO - şi a fost expulzat din Paris - din 1989 l-a consiliat pe Petre Roman, iar în 2003 ne-a băgat în... NATO! - fiindcă americanii cei insuportabili de morali - şi moralizatori - nu țin seama de trecutul noilor slugi, doar de "profesionalismul lor" - vezi practica de la Europa Liberă, vezi recrutarea de polițişti în Irak...- nota mea, P.G.] - la acea vreme avînd gradul de general-maior - către U.M. 0610 Bucureşti, se comunică adresa exactă şi numărul de telefon la care putea fi găsit emigrantul"...

Pentru început: nici eu, nici membrii familiei mele nu am fost "emigranți" - ci - şi în momentul de față: "refugiați politic din România, stabiliți în Franța";

În al doilea rând: Marele spion sovietic Caraman (pentru ruşi lucrase el pe timpul "antirusului" Ceauşescu şi lucrează, pentru aceiaşi, azi) nu a putut asuda din greu pentru a-mi găsi adresa şi numărul de telefon, pentru limpedele motiv că începînd de la 1 ianuarie 1978 am figurat - în clar - în cartea de telefon a Parisului... Adevărat, i-a venit ideea (lui Caçaraman) de a mi-o căuta (sic!) abia după 3-4 săptămâni...

Compromiterea - aceasta, vai, a reuşit, în "emigrație", vorba lui I. Crăcană, cu predilecție printre legionari şi asimilați.

În această chestiune nu aflu nimic nou - însă este bine că eventualilor cititori ai revistei în care va fi publicat articolul acela (fireşte, mă gândesc şi la lectorii pe internet ai jurnalului meu) li se explică, în sfârşit, cum devine "cazul Goma". Fiindcă eu nu sânt crezut nici chiar atunci când cărțile mele, măcar cele de mărturii, au fost răsfoite - ceea ce, judecînd după textul de față nu a fost deloc cazul lui I. Crăcană, pentru care scrierile mele alcătuiesc un continent necunoscut - şi în continuare, ingnorabil. La fel pentru majoritatea comentatorilor mei pe internet: potrivit tradiției oralo-analfabete româneşti, conțărişorenii mei combat puternic ceea ce nu cunosc: ei, şi ce dacă n-au citit cutare carte sau autor?, sântem în democrație, fiecare are dreptul să-şi spuie părerea - şi ce dacă n-are păreri?, or să-i vină, părerile acelea, "pe parcurs"...

Aşadar, în campania de compromitere a "Bărbosului":

"Securitatea reia mai ofensiv şi sistematic acțiunea de compromitere a acestuia față de persoanele care îl susțineau în Occident. Se propune lansarea unor versiuni din care să rezulte că "Bărbosul" a lucrat şi lucrează în folosul unor servicii de informații externe, iar în ultima vreme şi ca agent al organelor de Securitate din România".

E-he, de când "lucram şi ca securist" - başca agent al ruşilor, chinezilor, israelienilor (de aceea bătrâneții de la Tel-Aviv, în majo-

ritate băieţi de la București - şi viceversa, vorba Clasicului - lucrau atât de mână-n mână: păi dacă le eram agent comun...).

"Se avea în vedere dirijarea de surse pe lângă D. Ţepeneag cu scopul de a-i demonstra că, deşi el a iniţiat mişcarea disidenţilor în România, acum Paul Goma profită şi obţine toate avantajele"...

Curat profit, curate avantaje... Numai că bunul meu prieten Ţepeneag, hărnicuţ, o luase binişor înaintea "surselor", din proprie iniţiativă: încă din prima jumătate a anului 1977 (când eu eram în România, arestat, şi nu întrevedeam posibilitatea vreunei călătorii în Occident), el îi povestise poetul canadian Marteau că... Goma, de cum va veni în Occident, îl va deposeda de revista Cahiers de L'Est... - iar Marteau îmi reproşase, în toamna anului1978 "intenţia inamicală".

"Serviciului D", continuă I. Crăcană, "îi revenea curioasa sarcină de a elabora nici mai mult nici mai puţin decât 10 articole demascatoare destinate presei emigraţiei şi străine cu titluri dinainte stabilite:

"Spectacol suspect; Purtătorul de cuvânt; Vitejii de după uşă; Ce-i lipseşte chelului - tichia de mărgăritar; Un Soljeniţîn în eprubetă; Există disidenţi în România?; Un glas al urii şi al mâniei; Numai lipsă de consecvenţă? Scrisoare deschisă adresată redacţiilor publicaţiilor Newsweek, Le Monde, Le Figaro, Der Spiegel, Frankfurter Allgemeine Zeitung etc.

Fără a mă osteni să caut în arhiva mea, recunosc titlurile. Şi pe cei care semnau... munca securităţii (în fruntea lor: I. C. Drăgan, prin secretarii săi: Traian Filip şi Mihai Pelin) la care îşi dădeau contribuţia (voluntară) mai cu seamă colegi de-ai mei, scriitori (din România).

"Pentru a-l discredita pe Goma în rândul emigraţiei politice române, dintr-o notă-raport din 12 iunie 1978 aflăm că Securitatea elaborase, pentru a fi difuzat în străinătate, un manuscris contrafăcut, conţinînd însemnări şi confesiuni ale acestuia cu privire la rolul care i-a fost desemnat să-l ocupe în cadrul ei (subl. în text) (...) Tot de aici aflăm şi de «elaborarea unei scrisori de demascare şi de protest a unor intelectuali şi studenţi către postul de radio Europa Liberă, precum şi către Arthur Goldberg, şeful delegaţiei americane la Conferinţa (...) de la Belgrad».

"În urma acestor măsuri, remarca un informator din străinătate, persoana lui Goma a ajuns foarte discutată şi inegal apreciată. Ceea ce i se contesta cel mai mult era buna credinţă. «Legionarii», remarca o altă sursă externă, care la început au avut o atitudine extrem de rezervată, au deschis în publicaţiile lor o campanie anti-Goma, prin Chintescu, Faust Brădescu şi Niţescu, acuzîndu-l de faptul că e vândut evreilor» (...) Ziare legionare ca Stindardul (München) şi Ţara şi Exilul (Spania) îl atacă pe Goma ca jidovit, trimis al Securităţii, socrul

său fiind comunist din ilegalitate». O altă sursă află că știrea invitării lui Goma la Montréal de către [preotul] Petre Popescu «a provocat stupoare în rândul simiștilor». Cu aprobarea lui Horia Sima, Faust Brădescu a publicat în revista Opinii un articol în care îi impută influentului emigrant român inconsecvența și compromiterea întregului exil, întrucât Goma este un personaj respins cu dezgust de tot exilul românesc, individ odios, fripturist etc"...

"Un alt informator din Occident, I. A. [fatalitate!, nu am putut scăpa de el! - vezi mai departe] comunică Securității că «se spune în Israel că Paul Goma ar fi omul acesteia, trimis cu sarcini în Vest. Din această cauză este privit cu multă neîncredere de cei din emigrație care-l izolează tot mai mult, căci nu există o explicație, după ei, a faptului că, după ce a vorbit atât cu postul de Radio Europa Liberă, a fost lăsat să plece în străinătate»"...

Știa el ce știa, I. A.: în primele săptămâni (dacă nu zile) după ce ajunsesem în Franța, Monica Lovinescu, Ierunca, Maria Brătianu m-au condus la Radu Cîmpeanu, explicîndu-mi că "și el a făcut pușcărie". Prima întrebare pe care mi-a pus-o gazda a fost chiar asta: «Cum se explică faptul...?» Atunci eram încă netrezit din chimizarea lui Pleșiță (efectele aveau să mai dureze ani și ani...), așa că nu am reacționat pe loc, plecînd; ci rămânînd... tot pe loc... Atât am remarcat: că noua lui soață, "tovarășa Dina", când Radu se oprea să mai respire și el ca omul (sic), îi lua locul - la microfon - ca nevastă. Și încă ceva - dar m-am gândit la asta, mult timp după întâmplare. Asta, adică tăcerea (mie mi se păruse aprobatoare) a oamenilor care mă (con)duseseră la Câmpeanu: Monicii, Maria Brătianu, Sanda Stolojan (?). Eu însă, singurel/de capul meu, din acel moment am refuzat să mai am de a face cu "pușcăriașul Câmpeanu". Și nu mi-am schimbat "orientarea".

"Continuarea măsurilor de compromitere - pentru a preveni ca unele elemente pretabile (?) să împărtășească concepțiile sale și să acționeze în acest sens. Se propunea: cu ajutorul informatorilor (Costea, Grigoriu, Sorin, Niki, Șandru) se va întări ideea că obiectivul [eu fiind acela] nu este decât un aventurier care, din dorința de a câștiga popularitatea ieftină, cât și unele avantaje materiale, a devenit instrumentul cercurilor reacționare care-l folosesc în realizarea tuturor genurilor de propagandă împotriva țării noastre, inclusiv cea iredentistă [așa, băieți!]. Argumente de folosit:

"- afirmațiile făcute la începutul anului 1977 nu au nimic comun cu acțiunile intreprinse în prezent;

"- în afară de elementele [și ei/ele! - ce ajunseseră...] care pot obține un profit de pe urma lui, nici în rândul emigrației nu se mai află nimeni alături de el;

"- lipsa de talent de care a dat dovadă (!) în țară e confirmată

acum, când se află în Occident. Editura Gallimard a refuzat să-l mai publice, fiind nevoit să încheie contract cu o editură mult mai neînsemnată, unde va scoate în curând tot un jurnal, deoarece altceva nu poate";

Bine întoarsă chestia cu datul-dovezii. Adevărul, fireşte, este cu totul altul: nu Gallimard refuzase să mă mai publice, ci eu o rupsesem cu el - pentru că, venind în România prin 1975, Claude Gallimard, deşi rugat de Fulga să rostească, întru protecţie, în prezenţa "şefilor", numele meu, ca autor al său - a refuzat, motivînd că el... nu face politică. În "discuţia" lămuritoare de la Paris, din decembrie 1977 Claude Gallimard a negat că ar fi fost în România. Eu, prost-crescut, am zis: «Ba da!» - şi l-am rugat să arate paşaportul, să constatăm împreună dacă există sau ba stampilele de intrare în România, în anul indicat; el s-a înroşit, a bălmăjit ceva - eu am plecat - şi plecat am fost. Că lucrurile nu luaseră sfârşit odată cu... închiderea uşii - la iniţiativa mea -: repetatele demersuri prin D-na Ugné Karvelis, redactor pentru literatura străină la Gallimard (în treacăt: cea căreia i-i recomandasem pe Bănulescu, pe Breban şi pe Buzura...) şi prin D-na Colette Duhamel, soţia fostului ministru al Culturii (la proprietatea sa din Sudul Franţei, Sanary-sur-Mer fusesem invitaţi în februarie 1973, acolo rescrisesem Gherla şi comisesem Lăteşti - adevărat, rămas aşa, neterminat). Apoi "cealaltă editură" la care... nu apelasem, ci ea mă... poftise, prin celebrul Claude Durand era (este) Seuil, deloc mai "neînsemnată"...

"În rândul unor cercuri de ziarişti străini, în special francezi se vor transmite, cu ajutorul surselor Florescu, Barbu, Capşa, Stoicescu, Şandru, Sever, Bogdan, Dinu că oamenii de litere români nu acordă nici o atenţie CIEL-ului şi datorită faptului că secţiunea română a fost pusă sub conducerea lui Goma, care este un mediocru."

Împotriva CIEL-ului (în primăvara anului 1978) Ceauşescu a tras cu toate "mijloacele" interne (Eugen Barbu, Mihnea Gheorghiu, Balaci, Dodu Bălan, Ghişe, Zoe Buşulenga, Marcea, Ion Constantinescu, Cioculescu, Condurachi - până la jăvricăcăţei ca Herivan, Ulieru, Ciachir, Dragoş-Răcănel, V.C. Tudor); şi externe: I.C. Drăgan, legionarii din Spania şi din America, Michael Titus, Lozovan. În ceea ce îi priveşte pe francezi trei inşi au scris defavorabil nouă: o târâtură ca Henri Chapier (în România îl chema Shapira), lăudîndu-l pe Eugen Barbu şi pe Ceauşescu - pentru că de ce?, pentru că uite de ce: "în România domnului Ceauşescu filmele străine nu sunt dublate în româneşte, ci date în versiune originală" - deci: trăiască Ceauşescu!; Claude Estier, bolşevic travestit în "intelectual de stânga", precum şi mercenarul de serviciu de la Le Figaro: hagiograful Ceauşescului, Michel-P. Hamelet (colaborase cu nemţii în timpul Ocupaţiei; fusese

condamnat, în închisoare devenise comunist; apoi, imparțial - de parcă ar fi fost dupe Ialomița - se trezise anticomunist de "nuanță" ceaușistă).
Restul - au fost cu noi, nu neapărat cu mine.

Aparatul Securității ne-a terorizat decenii și decenii, nu doar prin ceea ce știa despre noi; ci mai ales a băgat zavistie între noi, prieteni, neamuri, colegi, vecini - prin ceea ce se prefăcea a ști.

Eu eram convins de multă vreme, încă din România, și am avut când să verific (și să o spun în gura mare, în jur, pe hârtie): Securitatea nu e atât de omniscientă pe cât se spune că ar fi), însă atât de ticăloasă, încât bagă zâzanie între oameni prin "informații codificate" - fie obișnuitele: «Parcă nu știi d-ta...» până la... numele de cod ale informatorilor.

Să nu-și imagineze Securitatea (care nu moare - să moară Dracu'?) că mă voi frământa, că voi încerca să pătrund "tainele" ei căcăcioase - de pildă: «Oare cine să fie Ruxandra? Dar Dona Alba? Dar Grădinaru, Basarabeanu, Podaru, Vlad, Fălticeanu, Donici, Neagoe, Cristea, Bărbulescu - în România, iar în afara ei: I. A. - "corespondentul în Israel" (a dracului coincidență: expeditorul, în 1982 - de la Madrid! - a pachetului care conținea o bombă în... Memoriile lui Hrușciov traduse în spaniolează era... "I.A.", vezi Soldatul câinelui!) - episod care nici nu apare în textul rezumativ - dealtfel nici tentativele de răpire a copilului nostru, nici "otrăvirea" la care s-a dedat securistul "Moțu" zis Haiducu, devenit Forrestier, pe adevăratul său nume Hirsch (tatăl său fiind un evreu ungur, general de Securitate). Și nu voi face nici un efort pentru a decodifica "pseudonimele" informatorilor din Occident: Costea, Grigoriu, Sorin, Niki, Șandru, Florescu, Barbu, Capșa, Stoicescu, Bogdan, Dinu...

Dintr-un motiv simplu: ca să dovedesc - aici, în jurnalul meu intim - că Securitatea mințea și atunci când se prefăcea a spune adevărul, adică în dosarele ei despre mine; că, în continuare (dovadă că Securitatea nu este cu niciun chip "fostă") - nu se poate stăpâni de a fabrica alte-alte falsuri, de a meșteri alte-alte-alte Cărți Albe.

Dovada că și rapoartele acestea sunt pre limba Securității, că ea dă publicității numai ceea ce îi convine ei - dar "reține", ascunde alte informații (pentru a-și "proteja" *informatorii*):

De-un paregzamplu, nicăiri nu apar numele a trei foști prieteni ai mei, deveniți neprieteni: Aurel Covaci și Alexandru Ivasiuc, Titus Popovici, turnători notorii. Nu apar nici numele "românilor indignați" de teapa lui I.C. Drăgan, cu liota țambalagiilor-securiști ai lui: Traian Filip, Mihai Pelin și argatul Michael C. Titus, "autor de cărți demascatoare" (România sub presiune). Nu apare nici măcar la un colț de cotitură securistul ne-rușinos (caz unic), Dan Zamfirescu, autor al

multora din textele anonime ale... securității. Nici Ulieru; nici Dumitru Mircea ("Pâine albă"); nici "cei șapte preoți ortodocși" din Târgu Mureș; nici Ionescu-Quintus, nici Carianopol - ce să mai vorbesc de scriitorii-jurnaliști care m-au terfelit-bălăcărit sub semnătură: Eugen Barbu, Titus Popovici, Băran, Al. Dobrescu, Carianopol, Piru, Dragoș-Răcănel, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Virgil Cândea... Nici "emigranții", cum ne zice la toți, de-a valma, I. Crăcană: René Theo (BIRE), Ovidiu Vuia, Emilian, Ion Pantazi, Manolii, Lozovan, Traian Popescu, Govora, Bacu (ei, da: Bacu!), Milhovan, Burlacu...

De ce? Ei, de ce!

Nu cred că 40 de ofițeri de secu' s-au ocupat de mine. Se vor fi ocupat și de alții (printre picături). Atunci, câți: 20? 10? 2? Și mă rog: de ce se ocupau ei de mine: în nobilul - și patrioticul - scop de a afla ce crime pun la cale?; ce sabotagii pregătesc? - au poate chiar o lovitură de stat, mai știi?

Dacă erau boi - și erau, cu vârf și îndesat - până și boii de ei știau că unul ca mine (iar ca mine erau milioane) nu face spionaj - pentru care putere-străină: pentru America? - dar eu, basarabean, ca fiu al tatălui meu, fost zek, fost încorporat cu forța în Armata lor (foarte) Roșie, știam că americanii sunt niște ruși cu mai multe stele pe drapel; pentru Rusia - eu, basarabean?, piei, drace! Și ce anume să spioneze, nemernicul spion: metoda de non-funcționare în agricultură, industrie, cultură, învățământ? Apoi el nu vrea ca Ungurii să ne fure Ardealul; nu vrea nici ca Rușii să ne răs-ocupe - ce nevoie, ziceam-scriam, taman în 1977, în Scrisoarea către Kohout: doar ne-am ocupat singuri-singurei, ca niște băieți mari; și încă temeinic...

Atunci de ce ne urmăreau, de ce ne pândeau fără contenire, de ce îi șantajau, îi obligau pe amărâții de prieteni, vecini, neamuri să dea informații despre amărâții de noi? Care era crima pe care o făptuisem - ori aveam de gând să o, potrivit legii bolșevice a "prevenției"?

Una singură: cuvântul. Cuvântul rostit sau scris - iată crima împotriva comunismului.

Au reușit, prin teroare, cu ajutorul armatei lor de securiști, să zmulgă iarba rea, vorba lui Baranga, a cuvântului? Cam da, cum ar zice un ardelean. Ne-au (cam) închis gura. Cu ajutorul neprecupețit al celui de alături, prietenul nostru, colegul nostru, vărul, tata, fratele, neamul nostru, nevestele noastre (cu o excepție: nevastă-mea!).

Pe Ana Maria securiștii o urau de moarte, fiindcă nu știau de unde să o ia. Însă mai vârtos o urau - și, o-ho, cum o mai urăsc de când, peste noapte, bărba-su a devenit, zi-i pe nume: "antisemit"!- mulți "israeli-eni din interior", altfel spus evrei originari din România. Aceștia - cei pe care îi cunoscusem - într-un prim moment (în

România) probabil şi pentru că eram căsătorit cu o evreică, însă mai ales din pricina struc-turii-naturii lor de conspiratori-înnăscuţi, clandestinofili - mă simpatizau, de departe, mă aprobau, chiar mă ajutau în treburi periculoase, ca aducerea de cărţi (ale mele, semnate de mine, apărute în Occident) în România, ca scoaterea de scrisori pentru Occident. Manuscrise: nu; nu ştiu de ce, dar evreilor nu le încredinţam manuscrise de scos din ţară - cel care se prezentase, în România, ca "Popescu sau Popa", iar peste două decenii, la iarmarocul de la Senatul Franţei, drept... Popov: o excepţie - şi nici de acesta nu sunt sigur că este evreu, sigur fiind doar de faptul că "Popov" e unul din cele vreo zece pseudonume...

Şi la ce a slujit Securităţii că a cheltuit atâţia bani, a ostenit atâţia răcani? Ce anume m-a împiedecat Organul să fac - din ceea ce îmi propusesem eu să fac - nu mare lucru, dar ceva-ceva tot era?

Nimic. Când am vrut să trimit în Occident manuscrise - am trimis, şi nu doar pe ale mele (ci pe al lui Steinhardt, 'Jurnalul fericirii'); când am vrut să trimit scrisori - am trimis, chiar dacă uneori nu mergea din prima încercare, însă mergea din a cincea. Deci, vorba lui Gheorghe Vasile, comandantul anchetelor de la Rahova, în aprilie-mai 1977, când "descoperiseră" testamentul meu:

«Înseamnă că ne putem căca pe toată munculiţa noastră?»

Înseamnă.

Criminalii de securişti care ies în faţă şi se bat în pieptul lor de... patrioţi: că ei au apărat ţărişoara de... străini - au apărat pe pizda mamelor lor, de păduchi, de lindini - şi-au apărat salariile şi avantajele materiale, sociale de securist, pe cele... psihologice: şi-au apărat biletul-de-voie de a teroriza (şi de a ejacula de plăcere) pe câte un "duşman al poporului muncitor": ministru, senator, profesor universitar, general, diplomat, student - mai ales studenţii erau "ţintele" lor... În 40 ani de "activitate" marii-poliţaişti nu au fost capabili să prindă un singur adevărat spion, occidental, fireşte. Atunci de ce erau atât de mulţi?, de ce erau atât înarmaţi-dotaţi? - şi de ce erau atât de bine plătiţi?

Răspunsul se află în... inversul faptei şi cuvântului lui Goiciu, directorul închisorii Gherla, în toamna anului 1956, când pusese să se schimbe orientarea "doagelor", consolele care suportau rândurile de sârmă ghimpată de pe coamele zidurilor: de unde până atunci erau încovoiate spre interior (pentru ca cei dinăuntru să nu poată ieşi afară), acum erau îndreptate spre afară... - fiindcă se temeau că văpaia revoluţie maghiare va ajunge şi la Gherla şi oamenii vor ataca închisoarea, ca să-şi elibereze prietenii, neamurile, iar ei, securişii-belişti vor avea soarta securiştilor unguri de la Budapesta, atârnînd niţel de felinare... Bineînţeles Goiciu pretindea:

«Ca să nu năvălească în unitatea mea masele largi de oameni ai muncii să vă linşeze pe voi, duşmanii poporului!»

Aiurea: pentru ca masele acelea să nu-i linşeze pe ei, securiştii!

Asta era: rostul securităţii într-un stat totalitar este, nu de a apăra propria populaţiune de spionarea-sabotarea-agresionarea externă, a duşmanilor românismului, ci de a teroriza populaţia - toată populaţia. Deci rolul securităţii: terorizarea propriei populaţii. Chiar de nu mărturisea cu glas, securitatea ştia: "duşmanii poporului" erau chiar cetăţenii, chiar poporul.

Nu mai rămânea decât vorba lui Brecht (?) să desfiinţeze poporul!

Miercuri 10 septembrie 2003

Aş mai fi scris despre "dosarul de securitate", dar am obosit. Şi nici chef nu am.

Joi 11 septembrie 2003

Doi ani de la Tragedia Americană - un comentator susţine că prăbuşirea celor două turnuri "a marcat lumea mai puternic decât căderea Zidului Berlinului"... - n-am aflat numele aceluia, nici naţionalitatea, dar sigur: nu era european; în schimb (!) criptobolşevic.

Bilanţul celor doi ani scurşi de la 11 septembrie 2001: deloc încurajator: americanii au intrat în panică, au reacţionat în panică, au raţionat în panică. Adaug şi: cu "isterie". Au "gerat" catastrofa ca pe un show uriaş, după care s-au comportat ca o turmă de cornute. Americanii nu au avut, în această împrejurare, o majoritate parlamentară care să "rezonabilizeze" impulsurile ancestrale de pionier cuceritor al Vestului Sălbatic - din contra: au fost isterizaţi de echipa neocònilor care nu aveau în vedere decât interesele Marelui Israel - şi nici nu făcea un secret din asta - deci reacţia (patriotică) a căpătat aerul - numai aerul - unei răzbunări împotriva celui/celor care îndrăznise/ră să pătrundă în incinta Americii, spaţiu sacru şi să facă ce făcuseră...

Oricare comunitate, mai mare, mai mică, europeană, ar fi reacţionat altfel. Tocmai pentru că în Europa istoria a fost tot timpul frământată de conflicte între comunităţi, de agresiuni, de războaie, de distrugeri - de moarte. Or omul trebuie să înveţe şi să piardă un... game, vorba americanului reductor a tot şi a toate la "universul" lui, primitiv. Omul european a învăţat câte ceva, bietul, în atâtea secole (milenii) de suferinţe - americanul, ba; a rămas tot inocent.

După ce a fost uluit - cum să i se întâmple, lui, una ca asta? - americanul s-a aşernut pe bocit. Din punct de vedere... sonor (ierte-

mi-se coborîrea în proză) femeile europene din nordul Medite-ranei - portughezele, spaniolele, francezele (numai provensalele), italiencele, balcanicele, grecoaicele - şi româncele) bocesc mai... tare, mai sfâşietor - dar cum să spun eu, ca să priceapă chiar şi un etnolog american: o bună partea din durerea bocetului femeilor noastre a trecut în ritual.

Americanul, uluit, se lamentează - în stilul său, ultraegoist, cerîndu-i lui Dumnezeu să-i explice - lui, personal: de ce l-a pedepsit chiar pe el? - ceea ce înseamnă: doar pe el...

Dar America era lipsită nu doar de un şef al majorităţii (să ne aducem aminte cum a fost "ales" Bush junior: aceea a fost "victorie în alegeri", vorba plăvanilor noştri?, nu: ţigăniadă), ci demisia opoziţiei. Apropierea de România este inevitabilă. În momentul în care Debilul preşedinte, veninos sfătuit de şacalii evanghelisto-sionişti a desemnat inamicul, rostind cuvântul: "arab" (la sfatul lui Wolfowitz care, în sfârşit, avea ocazia să-şi pună în practică teoria "remodelării Orientului Mijlociu", pentru a permite crearea Marelui Israel, prin expulzarea tuturor palestinienilor din Palestina), nici unul din membrii opoziţiei nu a ridicat glasul, să explice evidenţa: cauza tragediei de la 11 septembrie se află în conflictul israelo-palestinian, nu în altă parte...

Ce a urmat: o cascadă de erori. Începînd cu însăşi ideea de Război împotriva Răului. Dobitocii americani şi ticăloşii americanofili au prins a ironiza, ba chiar insulta pe oricine punea sub semnul întrebării războiul (contra Irakului) ca soluţie unică. Să ne amintim campania isterico-idioată din presa românească împotriva... pacifiştilor, susţi-nută de Zoe Petre, Andrei Cornea, Pleşu, Manolescu, G. Andreescu, Cosaşu, Shafir, Codrescu... Bineînţeles, era absolut necesară neutralizarea, alungarea, talibanilor din Afganistan (după ce înşişi americanii îi creaseră - şi pe ei şi pe Ban Laden...). Dar nu dai cu boamba - într-o ţară deja ruinată de decenii de război şi de ocupaţii, impunînd "democraţia" ta unei comunităţi care se închină la alte valori; că era o necesitate doborîrea Stalinului Babilonului, Saddam (şi el, susţinut de americani până deunăzi)?, desigur, dar nu dai cu boamba în Mesopotamia - ca aibă motiv de laudă neamurile şi copiii tăi de vitejia ostaşului american; nu impui un "guvern american" unei comunităţi strivite de treizeci de ani de teroarea stalinistă - însă care, acum, la atâta amar de timp după datul cu boamba (liberatoare!), tot nu are electricitate, tot nu are apă curentă - şi tot nu are petrol, în ţara petrolului!

Deci americanii, după ce au batjocorit ONU (care nu mai avea nevoie şi de asta, fiind deja destul de fără-putere); după ce au pus la cale campaniile de calomnii la adresa celor care nu erau de acord cu

"doctrina Rumsfeld-Wolfowitz", cea cu "războiul preventiv", ba chiar acuzînd Germania, Franța că nu sunt de acord cu ei numai pentru că sunt... aliate cu Rusia și cu China (vorba lui Bulă: «Io-te la el! Cine vorbește! Bush, Pupătorul *maimuțoiului chinez* și a Kaghebistului cu ochi de pește-fiert, Putin!»), altfel, le șade gândul numai la... petrolul irakian (re-vorba lui Bulă despre re-petrolul irakian); după ce au băgat zâzanie între statele europene, amețindu-le, zăpăcindu-le mai ales pe cele abia scăpate de sub jugul rusesc - abandonate lui Stalin, în 1944-45, de americani, nu de... talibani - pornesc la războiul împotriva... Răului... Ei, campionii Binelui...

Să nu uit: 11 septembrie 2001 a abolit drepturile omului de care au făcut atâta caz americanii. Drepturile constituționale - fiind vorba despre Constituția Americană! Nu vorbesc doar de "drepturile" pe care le au (!) talibanii deținuți la Guantanamo (ce șmecherie - cu "delocalizarea" - de trei lulele!; și cu ce efecte!), dar vorbesc de drepturile americanilor pe sol american). În numele "luptei împotriva terorismului", oricine, oricând poate fi legitimat, reținut, perchiziționat, inculpat - în desăvârșită ilegalitate! Societatea americană s-a întors la epoca de piatră - pardon: epoca de fier a Colt-ului. Cine îl deține (vorbesc de Colt) acela are și... dreptate.

În Palestina: sânge și lacrimi și ură. Cum își imaginează evreii că vor "supune - până la urmă" pe băștinași - doar prin violență? Ei, care au reputația de a fi inteligenți, și în acest caz dovedesc a fi de o orbire... strălucitoare, dacă nu și-au dat seama de un "amănunt":

"În sârme", în sensul propriu al cuvântului, adică în zonele destinate a fi lagărele palestinienilor, în acești aproape trei ani de Intifada s-a ridicat o nouă generație de palestinieni: copii, deveniți adolescenți, chiar bărbați înainte-de-termen, din pricina persecuțiilor, a frustrărilor de tot felul, a bombardamentelor israeliene, a morții semănate prin avioane, elicoptere, nave de război (au tras și cu tunurile de lungă distanță în zona Gaza). Or aceștia - care acum au între 10 și 17 ani - ce anume cunosc din "vărul" lor, evreul? Doar pe israelianul în uniformă, cel care trage cu pușca, dă cu boamba, dărâmă casele cu tancurile, cu buldozerele - cel care i-a ucis părintele, frații, un unchi, șase vecini... El nu a ieșit din sârme (pentru că nu a avut voie), ca să cunoască și evrei civili, dintre cei care nu trag cu tunul - ca ei să răspundă cu praștia...; fiindcă israelianul l-a ținut închis între sârme și dacă din când în când permitea unor adulți să iasă ca să lucreze "în Israel", el, copilul, adolescentul nu avea această permisiune.

A crescut în închidere, în frustrare - în ură.

Aveau dreptate israelienii care, gândindu-se la catastrofa ce va avea loc în Palestina, își aranjau din timp loc-de-refugiu - printre care România (400.000). Fiindcă, Doamne-ferește: când va sări capacul de

pe cazan, înainte de a fi sfârtecați de tancurile israelienilor, supraviețuitorii "copii" palestinieni îi vor mânca de vii pe evrei - fără alegere.

Evreii ne reproşează nouă, românilor - în fine, unora dintre noi, mai cu seamă basarabenilor şi bucovinenilor - că nu îl condamnăm pe Antonescu odată-pentru-totdeauna (ca să nu rămână necitat tovarăşul Radu Florian). Să facă bine să privească în propria-le ogradă, să beleașcă ochii şi să vadă că Sharon va fi ultimul vinovat de catastrofa evreilor din Israel (şi nu doar). Fiindcă dacă nu o vor face înainte (de catastrofă), va fi "vai de mama lor, a jidanilor", ca să-l citez pe soldatul Costică Delea din Teleorman, scriind mamei sale, după retragerea din Săptămâna Roşie, 28 iunie-3 iulie 1940.

Ieri ministrul de externe al Suediei, Anna Lindh a fost înjunghiată în timp ce făcea campanie pentru adoptarea, şi de către vikingi, a euro-ului. Făptaşul nu a fost prins, iar victima se află în stare gravă, la spital, tăiată în mai multe locuri. Comentatorii sunt siguri că a fost agresată datorită... partizanatului în favoareea euro-ului...

Aşa o fi. Dacă n-o fi altceva: cum sunt eu bănuicios, mi-am adus aminte că Anna Lindh, abia acum câteva zile, la întâlnirea, în Italia, a miniştrilor de externe europeni a rostit câteva cuvinte extrem de dure (şi drepte, zice "antisemitul" de mine) la adresa Israelului. Din păcate, nu am reținut mai mult. Şi, aşa cum planează din ce în ce mai multe bănuieli asupra comanditarului atentatului asupra sediului ONU din Bagdad, din pricină că obuzele cu care era încărcat unul din camioanele destinate să explodeze - erau... obuze americane - tot aşa, în cazul atentatului împotriva suedezei, de ce autorul nu ar fi un "evreu indignat" (de declarațiile "antisemite" ale sale)?

Papa în Slovacia. Mă tem că e ultima lui călătorie pământească.
La buletinul de ştiri de la 11,30 s-a anunțat: Anna Lindh a murit.

Vineri 12 septembrie 2003

Nu doar Suedia, dar şi Europa: în stare de şoc, în urma asasinării Annei Lindh, într-un magazin unde îşi făcea cumpărăturile. Faptul că în urmă cu 17 ani le fusese asasinat - tot aşa, pe stradă, "de un necunoscut" - primul ministru Olof Palmë nu îi consolează (prin "obişnu-ință"), din contra îi sperie: îi face să creadă că ei, suedezii sunt blestemați... Resemnarea a pus stăpânire pe ei imediat după ce s-a anunțat moartea Annei Lindh: după atâta amar de ani poliția nu dăduse de asasinul lui Palmë... Probabil de-acum încolo Suedia nu va mai fi o "insulă" în Europa, în care regele se plimbă pe jos, ori cu bicicleta,

fără gardă - iar politicienii, deasemeni, merg la cumpărături ca oricare alt cetăţean... Într-o astfel de împrejurare a fost atacat Palmë, în astfel de context a fost asasinată Anna (aşa îi spun, cu afecţiune, nu doar suedezii, ci şi toţi cei care au cunoscut-o, Jack Strow, Joschka Fischer, Javier Solana, Dominique de Villepin...).

În continuare, israelienii se dovedesc a fi, nu doar nişte Davizi, (pluralul de la David) mici, dar-însă-totuşi extrem de curajoşi (şi de inteligenţi), ci Goliaţi: mari - şi proşti. Boi, cum numai nişte reputaţi deştepţi pot fi (mă gândesc la doi dintre foştii mei prieteni: Ivasiuc şi Virgil Tănase): *proşti, de rag; de dau în gropi. Criminalul de Sharon*, aflat în India, şi-a scurtat vizita şi, odată în Israel a hotărît... expulzarea lui Arafat! Ceea ce dovedeşte o dată mai mult că cei din fruntea statului Israel sunt nişte persoane de multă vreme ultraobosite, hiperisterizate şi care, tot mai des suferă de totală cecitate politică (ceea ce duce negreşit la concluzia că isteţii evrei s-au idiotizat de tot, în sensul cel mai... propriu al cuvântului). Avea dreptate Y. Leibowitz când scria că o victorie militară orbeşte într-atâta pe învingător, încât îl face incapabil de a realiza ce se petrece în jurul lui. El vorbea de războiul din 1967. Într-adevăr, din acel moment evreii - nu doar israelienii - au devenit atât de aroganţi, atât de umflaţi, atât de plini de sine, încât au început a pluti, în tării, ca nişte baloane - altfel, fain colorate - iar deacolo, de sus, toţii goi-ii le apar ca nişte furnici, în această categorie intrînd şi verii lor, semiţii palestinieni, cei pe care, au, n-au treabă, ei îi caftesc şi îi acuză de... antisemitism.

Dovadă că israelienii nu sunt atât de tari-şi-mari, în ciuda tancurilor în care se ascund, ca să tragă cu tunul în câte o casă ("unde se ascunde un membru al Hamas-ului..." - dar sunt distruse cinci imobile, ucişi cincisprezece nevinovaţi), în ciuda elicopterelor şi avioanelor: de cum Washingtonul a tuşit, ca să dea de înţeles că "expulzarea lui Arafat" nu este o soluţie - cum au schimbat discursul şi... programul. Comportament - al evreilor - care dovedeşte încă o dată: dacă americanii ar vrea (cât o boabă de muştar) să fie pace în Orientul Apropiat, aceasta s-ar instaura pe dată, fiindcă evreii depind întru totul de americani... Dacă americanii ar vrea... Dar americanii Wolfowitz, Kagan, Perle, Kristoll nu vor pacea asta, în Palestina. Ei vor "pacea" lor, cu Israelul în centrul Orientul Apropiat, cu Palestina "curăţată" de palestinieni - dar plină cu mari-evrei de pe la Bialistok şi de la Tobolsk, cei care, neştiind nici o limbă - în afară de sovietică - vor face în curând din Israel un fel de Vijniţa-pe-Iordan, unde fireşte, se va vorbi (cum: se va vorbi? - dar se vorbeşte!) numai limba lui Lenin şi a lui Trotski...

Această "retragere strategică", cum spuneau ceilalţi maeştri ai lor, ruşii, mai dovedeşte ceva:

În urma dezastrului constatat în Irak, neocònii, altfel numiţi - pe bună dreptate: "Likudnicii", adică marii patrioţi americani, simpatizanţi-susţinători ai Likud-ului, cei care ziua-noaptea se gândesc numai la ţărişoara lor, Statele Unite ale... Israelului - au început a fi... ne-ascultaţi de viţelul de Bush. Deci influenţa teribilă, sufocantă, nefastă a lor scade... Şi iată cum aceşti foşti... (impropriu spus, ca şi în cazul "fosta Securitate") aceşti eterni bolşevici, filosovietici - câtă vreme erau doar... revoluţionari pe hârtie, la Harvard, însă deveniţi - prin proprie voinţă de putere - antiruşi (în continuare bolşevici, de nuanţă trotskistă - să se observe, nu am spus: "bolşevici şi trotskişti", pentru simplul motiv că Trotski fusese totdeauna bolşevic pur şi dur), au cunoscut ceasul lor de glorie: găsiseră în debilul Bush "materia" din care şi-au modelat ideea Imperiului (pe care l-au numit "American", în fapt era pur şi simplu: "Iudeu"). Însă după ce au fost "creerul", nu doar al Americii, ci şi al Lumii, de la o vreme sunt ameninţaţi de trimitere pe linie moartă...Păcat: am mai spus, repet: păcat că aceşti criminali, aceşti aţâţători-la-război, ca să folosesc terminologia lor, bolşevică, nu vor fi niciodată traşi la răspundere pentru dezastrul pricinuit, atât pe plan diplomatic (discreditînd ONU - pentru că tratase Israelul de stat rasist, reuşind prin antenele lor să arunce oprobriul asupra Germaniei - care se ştie ea ce le făcuse evreilor! - şi Franţei, pentru... antisemitism de stat, fiindcă avînd 5 milioane de cetăţeni francezi de origine maghrebină, îşi apleacă din când în când urechea - măcar din interes electoral - şi la doleanţele lor), dar mai cu seamă concret-material, prin "războiul sfânt împotriva terorismului", în Irak. Şi prin... "colaterale".

Sâmbătă 13 septembrie 2003

Mi-a telefonat de la Bucureşti Stejărel Olaru. Că a adunat o bună partea din material pentru "Mişcarea Goma". Că vrea să-mi trimită "dosarul" - ăsta are 21 de volume... Şi că, nu, nu-l cunoaşte pe Iuliu Crăcană. Şi că nu-şi prea aduce aminte că scrisesem, în Culoarea curcubeului şi despre Goran, şi despre Achim, şi despre Gelu Voican-Sturdza şi despre Pleşiţă şi despre Dan Zamfirescu...

Informaţii: Goran, la televiziune, întrebat dacă îl cunoaşte pe Goma, a pretins că ba. Achim - care şi-a făcut editură, lepra! - pretinde că el s-a purtat "corect" cu mine. Iar oile (pardon: mioarele...) care stau cu gura căscată, ascultîndu-i pe Brucan, pe Pleşiţă, nu-şi dau seama că, prin tăcere, prin încuviinţare din cap la ce spun securiştii - devin complici ai lor. Psihologie oìtică.

Duminică 14 septembrie 2003

Dormit prost, somn agitat, tocat - obositor.

Iar afară: toamnă de aur. Sunt toamnele mele, atât din România, cât şi din Franţa. Toamne de o nesfârşită frumuseţe - afară - dar care mi-au fost inaccesibile, mie, cel dinăuntru. A, nu fiindcă aş fi fost încarcerat, nu, ci doar "consemnat în internat" de timpul care îmi era atât de preţios (credeam eu), încât nu voiam să pierd o secundă cu... ieşitul la o plimbare, cu statul pe o bancă, cu ochii mijiţi în soare... Îmi ziceam că trebuie să stau în cur / şi să scriu literatur'. Am stat: ani, decenii, uite, întreaga viaţă. Nu mă întreb ce brânză am făcut, rezistînd tentaţiilor naturii cele naturale - fiindcă nu regret nimic. Am făcut ce şi cum am făcut - pentru că aşa am vrut. Desigur, vorbesc de împrejurările în care putea omul de mine să determine ce-cum face.

Cu ce m-am ales? Cu praful de pe tobă, vorba lui Ştefan Baciu, Dumnezeu să-l ierte - şi pe el şi pe Mira - în pământul Hawai-ului cel de la marginea pământului.

În Timpul, ultimul număr, Mircea Stănescu le-o zice în a III-a parte a eseului său. E mereu bun, Stănescu, mereu mai-bun; mereu cel-mai-bun - de aceea are s-o ducă rău în viaţă (spre disperarea familiei). Nu pot nici să-l încurajez pe calea asta, a spunerii cu orice preţ a "adevărului şi numai adevărului", fiindcă eu cunosc riscurile, enorme, ale unei astfel de opţiuni; nu pot nici să-l temperez, să-i zic s-o lase mai uşor cu... rectitudinea - fiindcă nu cred că e moral să încurajezi călduţitatea comportamentală a singurului tânăr istoric român care ştie ce este istoria (şi cu ce se mănâncă ea). Or exista mulţi alţi tineri-istorici români care vor fi ştiind mai multe decât Mircea Stănescu, dar vorba ardeleanului la adresa lui Iorga: «Mai multe, dar nu tăte bune...». Proba de foc a istoricului-la-român, contemporan este eterna atitudine a lui faţă de produsele Securităţii, faţă "documentele" provenite de la Securitate. Aceasta constituie, nu doar un examen de doctorat (în istorie), ci un certificat de naştere care spune că, da: eşti om, nu component al unei turme; că da, ai o privire normală, de om liber, nu una împâclită, înceţoşată, îmbeţivată, condiţionată de generaţii şi generaţii de robi.

Istoria a fost din primul moment atacată şi "lichidată" de bolşevicii ruşi - cu aportul considerabil al evreilor - care ştiau ei ce ştiau despre memorie şi despre scris... Dovadă că "istoria" aceea, oricât de... subiectivă ar fi fost, lucra cu adevărul (subiectiv, fireşte, dar adevăr). Decenii la rând difuzorul - acea prelungire-sonorizare a radioficării patriei noastre dragi, cunoscută de generaţia mea, ca glasul-partidului care nu te lăsa nici la closet să-ţi odihneşti auzul, care îţi ciomăgea timpanele pe stradă, la cantină, în dormitoare şi îţi explica

adevărul de clasă - citește: minciuna de stat și de partid. Însă dacă nu te opuneau activ (fie și în... gând), minciuna ți se insinua, nu doar în carnea auzului, ci și în spirit. Neavînd acces la cărți - de unde, dacă fuseseră în cel mai bun caz interzise, adică depozitate în "rezerve secrete", dacă nu de-a dreptul arse? - nu aveai cum să confrunți, combați minciuna oficială și, vai, obștească. Iar oamenii - cei de vârsta mea, în adolescența apoi în tinerețea lor - deveneau, în "libertate" ceea ce erau tinerii cu studii neterminate, închiși: pradă folclorului de închisoare, (în fapt: al reeducării prin oralizare) - cel care va fi el "poetic" în privința poeziilor lui Gyr, Crainic, Caraion, Mândinescu, Omescu - dar mortal în ne-poezie, acolo unde se lucrează cu informații. Or, chiar cu prezența, în celule, a unor istorici reputați, în lipsa cărților pe care să te rezemi în argumentație era folosită în discuții/ dispute pe-încrederea: «Ascultă-mă pe mine, că eu știu ce spun».

Ei, da, oralitatea e bună; dar numai atunci când comunitatea în chestie nu cunoaște scris-cititul. Am întâlnit în închisoare categoria deținuților: "elevi", arestați, nu doar de la 14 ani, dar și de la 9; și de la 12 ani. Dacă acești copii avuseseră acasă o bibliotecă, în casă o "atmosferă" intelectuală, rezistau ceva mai bine folcloritei de celulă - dar nu întru totul. Trei dintre acești elevi întâlniți în închisoare - și care și-au făcut "clasele" în celulă, liberîndu-se, confruntînd ceea ce știau ei - cu urechea și cu inima - cu ceea ce se afla în cărți, nerezistînd, s-au sinucis (unul dintre ei, coleg de celulă de la Gherla, chiar în cămăruța de la anticarul Sterescu, după ce eu, căstorindu-mă, plecasem).

Exista însă o altă categorie - din generația mea: cei care, constatînd că le este închisă o ușă, nu re-încercau să o deschidă, să caute o altă intrare, ci înțelepți (de veacuri) ziceau: «Să dau gaură zidului, cu capul?» - și își vedeau de... vegetativitatea lor. În legătură cu ceea ce numim încă istorie, opinia lor fermă era: «Comuniștii ne interzic adevărul - eu nu mă pot opune lor, îmi văd de meseria mea» - de obicei inginerească. Aceștia (resemnații-înțelepții) au făcut copii, nepoți - iar unii dintre ei, aflînd că Brucan le dă bilet de voie să să-și bage nasul acolo unde, "înainte de Revoluție", nu era slobod, și-au zis: că ce-ar fi să se facă istorici...?

Și așa a apărut categoria de istorici-tineri care fac istorie (cea care nu este doar o știință; nu doar exactă) în stare de... levitație. Ei nu au contact cu pământul - de unde, dacă nici părinții, nici profesorii nu-i învățaseră ce-i acela adevăr și cum se caută el, în istorie? Ei se trezesc în fața ieslei plină ochi cu "documente", cu "dosare de securitate" - și se apucă de treabă, pe loc, fără a se întreba, în prealabil:

«De unde provin documentele?»

Iar dacă nu răspund la această fundamentală (şi elementară) întrebare, munca lor - de "cercetare a dosarelor de securitate" - este destinată eşecului, pentru că de la bun început, "istoricul" de el ia drept adevăr-istoric minciuna fabricată pentru ca cei ca el, căscaţii, analfabeţii, să colporteze neadevărurile Securităţii...

...Prin legalizarea altor Cărţi Albe care vor fi luate drept adevărate, fiindcă vor fi semnate cu nume inocente (de "tânăr istoric"), nu cu: "Jela", "Pelin" - marca indubitabilă, incontestabilă a Scârnavului Organ.

Luni 15 septembrie 2003

O nouă săptămână. Cu soare nebun, nebun, nebun. Îţi vine să laşi dracului treburile interioare (vorbesc de locuinţă) şi să te externezi pe dată, să ieşi în sânul naturii pariziene. De la noi, parcul Buttes Chaumont - lângă care am trăit primii şapte ani de exil, iar Filip întreaga-i copilărie - se află la doi paşi, m-aş putea duce până acolo. Numai că mi-a spus Ana, acum două-trei zile: se fac lucrări peste tot. Nu a văzut ce anume fac lucrătorii cu macarale şi cu "drujbe", dar mai mult ca sigur: scot copacii care au murit astă vară, în timpul caniculei (şi al secetei). A văzut însă: tot ce era iarbă - nu mai este, s-a ars...

Bătrânii, în Franţa... Din ţările Europei, Franţa are cei mai mulţi şi mai... bătrâni. Datorită progreselor industriei farmaceutice, oamenii trăiesc mai îndelung. Necazul este că şi în Franţa s-au petrecut importante mutaţii sociale; şi psihologice (în acestea din urmă doar germanii îi depăşeau - cauza: războiul cu sechelele sale autoculpabilizatoare). Fiind eminamente rurală - ca mentalitate - bătrânii ei şi-au pierdut funcţia de "înţelepţi", de "păstrători ai valorilor tradiţionale". Dacă s-a observat şi aici un exod către oraş, fenomenul "migraţiei" nu explică imensul număr de bătrâni morţi de-caniculă, adevărat: mai cu seamă în cele două treimi de Nord. Nici chiar deficienţele politicii sanitare (imense). Nici tradiţia: iulie şi august: luni moarte pentru... toată lumea. Ci mai degrabă - n-o spun eu primul, dar eu sânt printre extrem de puţinii care s-au exprimat în presă - singurătatea omului combinată cu egoismul celor activi faţă de inactivi, chiar rude, chiar părinţi.

Am apucat, în România toate aceste "mişcări": părăsirea satelor, în acelaşi timp (de cum au început a se construi masiv - prost, dar masiv - blocuri de apartamente) aducerea, de-acasă, a câte unui bătrân, cu precădere femeie, pentru a avea grijă de copii, în absenţa adulţilor aflaţi la lucru. Dar nu pot urmări mai departe paralela: fiindcă actualii bătrâni din Franţa sunt, nu rurali aduşi în mediul urban pentru ajutor domestic, ci foşti activi, urbani, care primesc o pensie, îndestulătoare

(sau aproape) pentru nevoile lor. Adevărat, statul intervine cu gratuitate în chestiunea medicamentelor, a consultaţiilor la domiciliu şi în spitale - dar bătrânii din Franţa nu au murit în luna august 2003 nici de foame nici chiar de sete - cu toate că multe internări prezentau simptome clare de deshidratare. Ci de singurătate. De abandon.

Printre victime, la Paris, erau multe persoane - cele mai multe: femei - care erau proprietare ale apartamentului ocupat (ba chiar ale imobilului). Şi au murit. În Săptămâna Infernală din jurul datei de 12 august nu au fost vizitaţi, nici de infirmieri (bieţii de ei: prost plătiţi, lucrînd şi 14-16 ore), nici de rude - nici de vecini...

Singurătatea îi ucide pe cei abandonaţi. Iar dintre cele trei categorii arătate cu degetul în presă: statul, familia, vecinii, eu îi indic (în franceză: îi denunţ, îi torn...) pe cei din familie.

Care îşi închipuie că dacă "contribuie" şi ei, fie parţial, fie total la întreţinerea bătrânului familiei, gata, şi-au făcut datoria. Doar, înainte de plecarea în vacanţă, cu copiii, trecuseră pe la mama-tata, îi umpluseră frigiderul, îi făcuseră provizii de apă, de tot ce este necesar unei gospodăriri (nu gospodării) - şi, gata! Să se descurce, că n-o fi un capăt de ţară să deschidă o conservă, să destupe o sticlă cu apă - şi să bea...

Aici şade hic-ul. Bătrânii - în perioade de caniculă - nu beau; pentru că nu simt nevoia să bea, uită să bea (ei, da, uită), au greutăţi la inghiţitul lichidelor, chiar dureri; şi mai ales evită să bea pentru că lichidul introdus se cere desintrodus, eliminat, iar ridicatul din pat, mersul la toaletă (sau scoaterea de sub pat şi folosirea ploştii, a raţei) cere un efort peste puterile lor. Mai ales bătrânii neputincioşi sunt profund traumatizaţi de faptul că urinează în pat, iar perspectiva unei asemenea tragedii (ei, da: tragedie: ai ajuns să te pişi pe tine...), îi face prudenţi - deci nu beau; deci se deshidratează; deci mor.

Care ar fi soluţia preîntâmpinării unei asemenea catastrofe umanitare? Desigur, ameliorarea sistemului sanitar - care presupune recrutarea unui număr mare, foarte mare de infirmieri şi asimilaţi (cei care vizitează-asistă la domiciliu) - ceea ce... costă. Ei, da, costă, totul costă, mai ales pentru un stat care, după ce a desfiinţat serviciul militar obligatori (care era prea costisitor), a înţeles cât de utilă era această tradiţională formulă şi încearcă, acum, să compenseze absenţa omului prin tehnologie - care presupune sume imense (şi tot nu funcţionează, ca portavionul de legendă, De Gaulle...). În al doilea rând: cămine, case de bătrâni după modelul belgian: i se ia interna-tului o (bună) parte din pensie, dar nu rămâne singur; şi chiar dacă familia uită luni la rândul să-l viziteze, are vecini de... suferinţă, colegi de cămin, are cu cine schimba o vorbă, ori cu cine se certa - asta fiind viaţa, zice Bulă... Sau metoda nemţească: bătrânii petrec noaptea acasă,

dimineaţa sunt aduşi la un "cămin de zi" (am improvizat, neştiind cum îi spune), unde pot sta de vorbă cu alţii - sau tăcea împreună cu ei - unde mănâncă la prânz, îşi fac siesta (au paturi pentru asta) - şi beneficiază de permanentă asistenţă medicală. După care seara sunt conduşi acasă.

De două-trei zile linişte radio în Palestina. După ameninţarea lui Sharon (că îl va expulza pe Arafat) au urmat protestele europenilor şi mai ales ale americanilor. Credeam că israelienii vor tăcea o vreme, cât să găsească o altă cale de atac. Da de unde! S-a trezit vicepreşedintele Israelului să ia şi el cuvântul, că tot nu ştia nimeni cine e tovarăşul din fundul sălii şi ce hram poartă dânsul. El a zis că Israelul îi va lichida pe toţi activiştii Hamas-ului terorist şi că Arafat fiind unul dintre aceştia, va avea aceeaşi soartă. Impresie detestabilă. Şi nimeni dintre occidentali nu l-a pus la punct, amintind un adevăr evident: şi şefii lor, Itzak Shamir şi Menahem Begin fuseseră, la vremea lor, terorişti-cinstiţi... Vor fi ştiind că dacă rosteşti un asemenea adevăr, evreii te tratează, pe loc, de "antisemit" - acesta fiind şi el un adevărat act-de-terorism. Şi chiar dacă termenul nu ar fi un fals, dacă adevăratul ar suna, de pildă: "antiiudeu" - tot ar fi adevărat: tratîndu-i de ceea ce sunt (terorişti, rasişti, xenofobi etc) - i-ai ofensa, mă rog frumos, chiar rănì, chiar nega, fiindcă le-ai zmulge masca şi ei s-ar trezi în văzul lumii ca ceea ce sunt cu adevărat: terorişti, rasişti, xenofobi, traficanţi ai adevărului, negustori de cadavre şi nu ca ceea ce ne-au impus ei nouă să zicem că ar fi (ei).

Marţi 16 septembrie 2003

Dormit puţin, prost.

Ieri Culcer mi-a adus romanul unui autor al cărui nume - şi faptul că e basarabean... - îmi era cunoscut. Nu mai citisem nimic de el, dar ştiam că această carte vorbeşte şi de refugiul din Săptămâna Roşie: 28 iunie-3 iulie 1940. M-am năpustit asupra cărţii... Desiluzie. Omul adoptase formula de ficţie pentru evenimente importante - şi necunoscute. Bine-bine, sute, mii de prozatori au folosit această "metodă", Tolstoi, Stendhal şi... Marin Preda când îl punea el pe Antonescu să discute politică, pe podişcă, sau la fierăria lui Iocan, să dialogheze cu Hitler, să-l înfrunte cu bărbăţie şi să-l înfunde - aşa-i trebuie, hitlerului odios!... La urma urmei ce am eu cu autorul basarabean? Ce avusesem şi cu autorul ardelean Petrişor, când produsese "Fortul 13"... - nu... ficţionarea, ci; vorba lui Crohmălniceanu, deghizarea adevărului-adevărat„prin... modificarea numelor eroilor, al localităţilor... Accept: aflat în faza mărturiilor-cu-

orice-preţ, nu accept la alţii ficţionarizarea. Este o exagerare - şi o greşeală - dar zic: când ai ocazia să spui ce nu s-a mai spus şi nu se cunoaşte - aici: refugiul din iunie-iulie 1940, cu atacarea coloanelor, nu doar de către ruşi, dar mai cu seamă de către "minorităţi", este o dezerţiune să o dai pe după piersicul ficţionar.

La ONU se pregăteşte o rezoluţie cerînd Israelului să nu-l expulzeze pe Arafat... Toată lume ştie că USA va opune veto-ul.

Dacă nu va... vetoiză, USA va dovedi că - totuşi - doreşte pacea în Palestina;

Dacă va vota contra rezoluţiei, USA va dovedi că - totuşi - în ciuda declaraţiilor cu mâna pe inimă - nu doreşte pacea în Palestina... Ci menţinerea Israelului ca gardian-şef al Lagărului înconjurat de sârma ghimpată a Zidului Ierusalimului.

N-ar fi de mirare dacă americanii ar propune o altă rezoluţie, una mult diluată, în care nu va figura nicio aluzie la insolenţa, la nesimţirea israelienilor - şi nici la Arafat - ci una în care pacea în Palestina va fi "de dorit", dar înecată în "lupta împotriva terorismului".

Vom trăi şi vom vedea. Ne-am obişnuit cu americanii, aceşti ruşi posesori de mai multe stele pe drapel...

Tot în legătură cu ei:

Au făcut atâta tapaj pe chestia "ingratitudinii" Franţei faţă de ajutorul dat în cele două războaie mondiale. Ajutor: da, ingratitudine: ba - această judecată intrînd în categoria falsificat-evanghelică: "Cine nu-i cu mine e împotriva mea". Nu va fi oare ciudat că francezii nu le-au adus aminte americanilor de existenţa unui oarecare general La Fayette care cu armata lui a luptat - în două rânduri - alături de insurgenţi, în 1777, în Războiul de Independenţă; contribuind la victoria celor de azi?

Nu, nu este deloc ciudat.

À propos de actuala fază a războiului în Irak (am zis bine, fiindcă "pacea" există doar în capul lui Bush şi în visul fierbinte al lui Rumsfeld): jurnaliştii francezi au început a deschide gura - şi colecţiile ziarelor din perioada 1944-1947 - concluzia lor - edulcorată:

Este foarte adevărat că aliaţii (mai cu seamă americanii) au fost primiţi cu delir, cu bucurie vecină a isteriei, în Franţa, în 1944. O lună, două, trei - nu mai mult - a durat entuziasmul: americanii, în afară de faptul că îi reprezentau pe Liberatori, distribuiau ciocolată, ciorapi de nylon, lengerie intimă - cu care le-a dat gata chiar pe cele mai virtuoase dintre franţuzoaice. Prezenţa pe sol francez a aliaţilor făcuse să dispară, nu doar trupele nemţeşti, dar şi ventuzele celui de al Treilea Reich care supseseră tot ce era aliment - deci populaţia a început a mânca oarecum convenabil, or, se ştie: aderenţa la o "idee" trece prin

stomah'. Foarte curând au început a se semnala "exacțiunile" asupra populației "liberate" - din partea numai a americanilor, nu și din a britanicilor, nu și din a canadienilor... Încăierări, împușcături - cu morți dintre nefericiții care treceau și ei pe-acolo - violuri, "confiscări" - toate comise la beție (nu doar rusul fiind om...) În acea vreme comandamentul american își cerea scuze pentru... efectele colaterale (pe atunci se numeau "debordări"), explicînd că... à la guerre comme à la guerre (în franceză, în text...). Iar francezii, nici ei tandri cu populațiile cucerite de ei înșiși, ba chiar reputați "neovandali" - mai cu seamă în Italia, în Principatele Germane, în Țările de Jos - și chiar barbari-barbari în Spania (vezi Goya) - acceptau explicațiile. Dealtfel, în același moment nici armata lor nu avea un comportament mai creștinesc în Germania, ba chiar francezii erau cei mai "severi" ocupanți dintre occidentali (fiindcă cine se putea compara cu asiaticii ruși, de partea cealaltă?). Francezii aveau circumstanțe atenuante: fuseseră 5 ani sub ocupația nemțească - teribilă, iar acum, că le venise rândul, realizau simetria cea visată: scosului ochiului... Adevărat: cei mai fără-milă față de nemții ocupați după mai 1945 erau francezii de origine poloneză - aceștia aveau și mai multe de plătit decât francezii-francezi, iar în armata americană și engleză: evreii.

Bine-bine: à la guerre comme à la guerre - dar-însă-totuși, vorba vorbii... Dacă de-o pildă francezii au avut nevoie de trei-patru decenii pentru a recunoaște barbariile comise de ei în Indochina, în Algeria, în Africa Neagră - și nu doar "cazuri izolate", ci politică-de-stat - nici nu s-au lăudat cu "binefacerile" aduse de ei, cu armele, cu atât mai puțin să reproșeze "liberaților" că nu le rămân veșnic recunoscători - deci datori, în sensul cel mai mercantil al cuvântului.

Surpriză - dublă - dinspre Vatra 6-7/2003:

Ligia Pamfilie cu articolul "Introducere în proza lui Paul Goma - sau dezvăluire prin demascare". Eu apucasem să-i răspund autoarei prin vară că sânt încântat: ea mă anunțase că are de gând să scrie teza de licență (despre mine), însă ea nu apucase să și răspundă la răspuns. Îi citează copios pe Cornel Ungureanu, Virgil Ierunca, Nicoleta Sălcudeanu, Ion Simuț, Cistelecan, Podoabă, A. Cosma și Eva Behring... desigur, am copiat bibliografia-i.

Mi-a făcut mare plăcere (mi-a căzut bine...). Mai ales că tot genul gingaș, drăguțul de el, se ocupă de mine (când se ocupă).

Din notele articolului aflu că Nicoleta Sălcudeanu a scris: "Paul Goma, între ficționare și mărturie, manuscris" (subl. mea) și că citatul produs e de la "pagina 122"... Drept: nu știu dacă titlul acopere un întreg volum - de cel puțin 122 pagini - sau volumul conține și altceva, despre altceva/altcineva.

Nicoleta Sălcudeanu: nu ne mai scrisesem în ultima vreme, ea avusese mari necazuri în familie (cu boli, cu morţi), eu... începusem a uita, puternic, de la mână până la gură (din această pricină mă ţin strâns încleştat de catargul jurnalului, el îmi aduce aminte ce am făcut ieri, ba chiar şi săptămâna trecută...), deci nu ştiam nici că are de gând să scrie aşa ceva, iar ea îşi va fi zis că până nu-şi tipăreşte textul, nu mi-l arată...

Azi a fost o zi cu două fericiri, ambele dinspre fetele ardelene.

Bine că nu am închis ordinatorul, să consemnez a treia bucurie:

Mi-a telefonat Gabriel Stănescu. Că primise scrisoarea mea, că pleacă în România, că Săptămâna/ cu Pricina e la tipografie, că va apărea pe la mijlocul lui octombrie.

Foarte bine. Să mai fie şi bine, că de rău mi s-a 'răit.

Miercuri 17 septembrie 2003

Aşa a şi fost: America şi-a exprimat nu!-ul faţă cu rezoluţia ONU de a condamna Israelul pentru hotărîrea de a-l expulza - ori lichida - pe Arafat. Căci, de ce? Căci pentru că(ci) în rezoluţie nu era menţionată "condamnarea fermă a terorismului palestinian" (căci - de terorismul de stat israelian nici nu putea fi vorba...) Căci.

Am văzut ieri un reportaj la televizor: Americanii din sud-vest care nu au acoperire-asigurare medicală, deci au nevoie de medicamente, trec frontiera în Mexic: oraşelele mexicane de acolo au ajuns să aibe de câteva ori mai multe farmacii decât cafenele şi mai multe cabinete medicale şi clinici decât un întreg comitat american. Întrebaţi de ce îşi cumpără medicamentele tocmai din Mexic, doar America produce cantităţi imense şi de cea mai bună calitate, "turiştii" a răspuns că, în primul rând pentru preţ: în Mexic aceleaşi medicamente costă cu 30-40% mai puţin; însă şi pentru că farmaciştii mexicani "stau de vorbă cu tine, nu doar despre boli şi medicamente, ci şi despre copii, despre profesie, despre casă...- la noi, în America, farmaciştii sunt doar vânzători de medicamente..." - fie vorba între noi: nu doar în America, ci şi în... antipodul ei economic: România. La clinicele pomenite vin - din toată America, nu doar din vecinătatea frontierei, ca pentru medicamente - bolnavi fără speranţă de însănătoşire, mai ales canceroşi... Ştiu - fiindcă sunt avertizaţi: medicii mexicani nu fac minuni, deci sunt tot medici; însă nu şarlatani: nu promit vindecări spectaculoase, dar asigură... un sfârşit de viaţă demn, nedureros... Li se propun tratamente alternative, cu plante, cu împachetări, însă, ca şi în cazul farmaciştilor, personalul medical mexican (fără îndoială: cei mai buni medici îşi făcuseră studiile în "State" - era să-mi scape: "în

Uniune", cum ziceau colegii mei de generație despre cei care aveau nemaipomenita favoare de a studia, pe bază de dosar blindat, în URSS - "are un comportament uman, intri tu, om, în clinică, nu automobilul tău, într-un atelier de reparații" - e-he, câte aş avea eu de povestit despre comportamentul... foarte-uman al medicilor în România..."

"Secretul" este la îndemâna... înțelegerii oricărui muritor - neamerican. Modul în care un mexican - farmacist, hotelier, director/proprietar de clinică, infirmieră, şofer de taxi... - îşi oferă serviciile. Bineînțeles că nu gratuit, însă un om obosit, bolnav - american - este dispus să plătească, nu doar marfa, ci şi prezentarea ei. Or aceasta din urmă ("prezentarea" mărfii) le lipsea acasă: în America toată lumea este grăbită, fiindcă timpul=bani; în America - şi în Europa anglosaxonă - maşinismul, tehnologismul este pe cale de a înlocui omul. În privința grabei, mă gândesc la un serial american, dealtfel extrem de interesant şi care multe inovații (de tehnică cinematografică) a adus; este vorba de universul unui spital de urgență din Chicago: acolo sunt aduşi oameni răniți, însângerați, acolo aleargă medici şi infirmiere, în scopul de a alina suferința accidentaților, răniților, şi ei, "urgentiştii" avînd suferințele lor, nu oarecari - deci un univers real, realist, atroce de realist... Una din "inovațiile" aduse de serial a fost mişcarea permanentă a camerei de luat vederi, mobilitatea ei uluitoare, dînd târcoale personajelor, băgîndu-şi nasul acolo unde era ceva de privit..., conferind - filmului - un ritm nemaicunoscut... Mie însă această agitație isterică (din film) a început să mă obosească, să mă enerveze, să mă îndepărteze - de film. Fiindcă nu acceptam acest fragment de viață americană: un spital de urgență - loc în care totul este... urgent, timpul contează, se numără cu secunda - da, dar în acel spital de urgență era aceeaşi "urgență" ca într-un spital (sau infirmerie) de campanie, de front; ca pe timp de război. Care spital - civil, oricât de "de-urgență" ar fi, nu era amenințat de a fi bombardat de inamic (sau de amic, "ramură" în care s-au specializat americanii când luptă cot la cot cu englezii, de pildă, comițind, nu neapărat colaterale, ci strămoşucideri), de ce această agitație, această isterie, de întâlnit doar în Palestina, fie în tabăra evreilor, fie în a arabilor, urmare a unei bombe-umane ori a unui tir de artilerie-aviație, rezultînd mulți morți, dar mai ales răniți? Şi de ce acest spital - încă o dată: de urgențe, adevărat - un loc unde se "repară" oameni, este leit oricare alt loc-de-producție industrială, maşinizată, desumanizată? Şi aici (acolo, la ei...) funcționează scula, dealtfel de ei, la Ford inventată, numită: banda rulantă? Extrem de eficace, dealtfel...

Aşa cum americanii, orbiți de performanțele lor în materie de maşinism nu au mai folosit (şi mai grav: nu au avut încredere în) oamenii spioni - şi au cules ceea ce nu meritau, deşi cu mâna lor

semănaseră: 11 septembrie - aşa au făcut şi în materie de sănătate a omului. Probabil astfel se explică atracţia exercitată de mexicani - comunitate extrem de săracă în comparaţie cu cea americană, dar care şi-a păstrat, nu ştiu dacă mai mult... umanism, dar sigur: mult mai multă *inteligenţă în folosirea umanismului* elementar (care lipseşte în State) - întru realizare de beneficii pecuniare, desigur.

Americanii: au o excepţională inteligenţă practică - cea care preface efortul în... bani; de la europenii care, ei, au făcut America *nu* au păstrat şi constanta dealtfel câştigată prin educaţie, prin educare: înclinarea către uman(istică) - cea care nu aduce un cent, din contra, îl face pe om să piardă timpul (care bani este el) cu futilităţuri.

Să fim drepţi: dacă ar fi ţinut seama de om-uman-umanistică - n-ar exista azi America. Clădită, de la bun început, pe colonizare, pe egoism sălbatic, pe rapt, pe injustiţie, pe crimă - crimă curată a fost ceea ce a alimentat istoria-folclorul americanilor: Cucerirea Vestul Sălbatic. Crimă spolierea, masacrarea băştinaşilor "indieni", închiderea supravieţuitorilor în lagăre - altfel numitele "rezervaţii" - ca cele de bizoni, de vulturi, de coioţi. Crimă a fost folosirea negrilor africani ca sclavi, a asiaticilor ca... nu-chiar,-dar-pe-aproape-sclavi. După cum merg treburile de vreun... cincinal, Imperiul American va avea cea mai scurtă viaţă - adevărat, nu chiar ca a Centrafricanului, sub sceptrul lui Bokassa Întâiul şi ultimul, doar între 1976-1979... - însă, din păcate, cel Rusesc, declarat inamic de moarte şi amic până la moarte - are să renască şi are să ne domine pe toţi (graţie "ajutorului american").

Eh, tata: ce tată, domnilor! Cum îi "*ştiuse*" pe americani, fără să fi văzut vreunul, judecîndu-i doar după "kansiervele" distribuite soldaţilor (tata fiind un fost zek prefăcut în krasnoarmeieţ) cele care-i făcuseră pe ruşi să descopere, în 1942, ceea ce nu mâncaseră niciodată - nici ei, nici părinţii lor: "kapcioancă" - aşa numeau ei carnea de vită în conserve, atât de minunată, încât fusese urcată la rangul de... şuncă; şi după bocancii cu care încălţaseră milioanele de desculţi ai bravei Armate Roşii (nu şi pe tata: cizmele lui cazone, cu turetci de pânză şi tălpi de carton presat supravieţuiseră, nu doar "frontului", nu doar celor nouă luni de lagăr, la... români, ci şi refugiului - copil fiind, le încălţasem şi eu - în joacă); şi după camioanele (Studebaker-ovurile...) trimise - avioane tata nu văzuse, dar auzise de ele: erau din... aluminiu adevărat, nu din placaj, ca ruseştile, apreciate de ruşi nu pentru performanţele lor ca maşini de război, ci ca... furnizoare de materie primă din care se confecţionau nişte piepteni de mai mare dragul...; şi după armele simple - "balalaicele", pistoalele-automate cu încărcător rotunt (cele de pe toate monumentele victorioşilor), ei bine, acelea erau americane toată ziua, le folosea Mafia în anii '30...

Ei, da: i-au înarmat, i-au hrănit americanii pe ruşii gata-gata să crape de foame, i-au pus pe picioare; atât de temeinic, încât după ce

Ivan a înhăţat-înghiţit jumătatea estică a Europei, s-a întors împotriva aliatului (Stalin învăţase "tactica" de la Hitler...). O tradiţională slăbiciune la americani: îi hrănesc (după ce i-au inventat) pe talibani, pe Ben Laden, pe Saddam, dar reproşează "ingratitudinea" doar francezilor: dacă nu au bătut pas de front pe arătură sub comanda lor...

Mi-au venit din America: Romanian Times (Jurnalul pe octombrie-noiembrie 2002) şi revista lui Gabriel Stănescu Origini (fragmentul "De ce atâta ură?"), cu greşeli, unele grave. N-am să mai accept colaborarea la revistă, fiindcă nu voi putea corecta şpalturile.

Joi 18 septembrie 2003

Drăgălaşi, prietenii noştri de veacuri, israelienii: au jubilat când au aflat că americanii au opus veto rezoluţiei ONU - ba chiar Sharon, pe care nu-l dă afară din casă bunul-simţ a comentat astfel: «A eşuat o nouă tentativă de amestec în treburile noastre interne!» (iar eu am întreauzit - de dincolo de dincoace - glasul de neuitat al lui Nea Nicu Scornicescu, de pe când dădea el, măreţ, din toati mân'li); însă când, ceva mai târziu a picat o depeşă de la Washington în care se spunea că USA s-a opus rezoluţiei ONU "doar pentru că nu făcea referinţă la terorism - ceea ce nu înseamnă că sunt de acord cu suprimarea ori expulzarea lui Arafat", Sharonienii au picat din pod; şi chiar mai jos de podea când au aflat continuarea depeşei: USA vor bloca ajutorul curent (subl. mea, P.G.) dat Israelului, dacă aceştia nu opresc constru-irea coloniilor sălbatice şi a Zidului... Desigur, ameninţarea vizà doar "coloniile sălbatice" care se construiesc în prezent şi cele care se vor, în viitor, nu cele de mai demult, însă şi această pălmuţă i-a înfuriat până la isterie pe Sharoni - care s-a esprimatără - cum altfel:

Este (hotărîrea, ameninţarea) o imixtiune în treburile interne ale Israelului!

Ce, nu e - imixtiune? Dar până când...? Dar cum îşi permit aceşti grosolani-grobieni, aceşti inculţi-desculţi de americani să se imixtioneze în treburile interne ale unui stat suveran - şi foarte democratic, mie-mi spui! - precum Israelul? Americanii să facă bine să se imixtioneze în Irak,/ fiindcă, uite ce kăkak a ieşit, cu toate că Israelul dăduse o zdravănă mână de ajutor (ca între puteri nucleare): "împrumutase" câteva bune comandouri înalt specializate în tot felul de specialităţi de spionagiu-sabotagiu, de răpiri a faşiştilor-antisemiţilor de pretutindeni, şi mai cu seamă, binişor înainte de război, în rapoarte de stare-generală a Irakului, cuprinzînd informaţii-precise-verificate: Saddam are arme de distrugere în masă!; Saddam este cumnat cu Ben Laden, ba chiar văr primar; deasemeni despre

starea de spirit a populației care "îi va întâmpina cu flor'/ pe liberator'!"- bașca cele multe sute de tancuri constru-ite la Tel-Aviv, gata-vopsite în culorile Unchiului Sam! Datoria lor, a americanilor este să dea urgent miliardele de dolari și să zică mersi că tot Israelul le-a făcut bici - din... nimica: o politică externă de mai mare dragul, gândită-concepută-livrată de "cele mai mari-capete din Odessa" [cea de pe Potomac] din cartierul de reputație internațională: Moldovanka, vorba Ilfului Petrov în 'Douăsprezece scaune'!

Vineri 19 septembrie 2003

A sărit din baie și Bush, să spună două cuvinte - dar ce cuvinte! Că palestinenii nu vor putea ajunge la o înțelegere cu israelienii: conducerea lor este una marcată de terorism. Adevărat - dar despre asta era vorba? "Conducerea" israelienilor nu este "marcată de terorism"? - atât de cel istoric, prin Beghin și Shamir - înainte de 1948 - dar și de Statul Israel el însuși, din 1948 până azi? Iar rezemată pe înțeleptele cuvinte ale Bush-ului, va fi în viitor, cine știe câtă vreme...?

Ieri sau alaltăieri același Bush a recunoscut... că, "după ultimele informații primite de la CIA, Saddam nu ar fi avut legătură cu... evenimentele de la 11 septembrie"...

Adevărat. Numai că înainte și în timpul și după războiul din Irak nu altcineva decât Bush pretinsese, în mod repetat, că... Saddam este implicat în tragedia de la 11 septembrie. Și nu doar Bush se exprimase, ci și Rumsfeld, Pentagonezul Cap de Mort, Marele Strateg al Opțiunii Nucleare "preventive" - cea care nu a fost pusă în practică, suficientă fiind doctrina americană de cea mai pură extracție rusească: "Șoc și teroare".

Spre satisfacția mea - și regretul - nu am avut ocazia să extrag citate din ultimele două numere ale săptămânalului devenit de-căpătâi de aproape un an, Le Nouvel Observateur, condus de Jean Daniel. Bag doar de seamă că, în ultimul (18-24 septembrie) alături de editorial, este publicat un text de istoricul și profesorul de științe politice de la Universitatea din Ierusalim, Zeev Sternhell - analiză și pamflet și manifest chemînd la "mobilizarea stângii israeliene care de doi ani face pe moarta" (dealtfel, publicat în Haaretz) - care îndeamnă la, pur și simplu "revoltă civică" împotriva guvernului Sharon... Atât Z. Sternhell, Jean Daniel, cât și Victor Cygielman (corespondentul L. N. O. la Ierusalim) care dă seama de "tactica" lui Sharon prin declarațiile publice că vrea lichidarea lui Arafat - toate sunt de acord: actualii conducători ai Israelului nu au comis gafe de comunicare, ci urmăresc - ceea ce modestul de mine, printre alții, o spusese de multă vreme - crearea-provocarea unui pretext/prilej de a-i alunga pe Palestinieni în afara Palestinei.

Sâmbătă 20 septembrie 2003

O zi normală - pentru oamenii normali, nu pentru noi. Ne-a venit și nouă rândul (anual). Un an de-acum încolo vom trăi din amintiri.

Duminică 21 septembrie 2003

Simțeam că trebuie să se întâmple ceva - de bine, de-echinox - în Palestina. S-a întâmplat: în fine (nu prea-târziu?), s-au trezit israelienii lucizi să ceară - disciplinat, aliniat(ți), ca niște nemți ce sunt (dar nu recunosc...): "Pace - acum". Ieri au ieșit în stradă, la Tel-Aviv câteva sute de persoane (am suprimat un zero, pentru ca să se adeverească anunțul de la radio că ar fi fost câteva mii - și să ne bucurarem). Alcătuind ceea ce s-ar chema: "stânga pacifistă", cea care, de doi ani de zile, de când Sharon a provocat Intifada, a tăcut cu o înțelepciune curat-mioritică, deși nu toți membrii ei provin din România.

Să-și fi făcut efect manifestul lui Zeev Sternhell? Probabil, da; însă nu în sensul de a trece la "revoltă civică", ci de a-și scutura întâi propriul cap, apoi pe al concetățenilor - mai puțin, o, mult mai puțin capetele cubice ale transcetățenilor, fiind mult mai lesne să fii belicos pe cale bucală de la distanță - de la Paris, de la New York (dar de la Bucureşti!!; o-ho!) - decât să te afli acolo, în Palestina, cu ochii deschiși, cu inima deschisă, chiar dacă nu de-dragoste pentru palestinieni, atunci de teamă pentru copiii tăi, pentru nevastă-ta, pentru prietenii tăi (și așa, puțin, pentru tine că te-ai fi putut afla acolo unde n-ar fi trebuit, atunci când n-ar fi trebuit...). Cred mai degrabă că textul lui Sternhell i-a rușinat pe acești bravi - și ei - rezistenți-prin-tăcere; încă o dată: pe cei care trăiesc acolo, cu ochii neacoperiți și cu urechile neastupate - nu ca Volovici, ca Mirodan, ca Petran, ca Ancel și ca ceilalți proveniți din România. "Evreii noștri" au dovedit, răs-dovedit: sunt incapabili - fiziologic, psihologic, intelectual - de așa ceva, în Israel, așa cum fuseseră incapabili să se declare măcar "disidenți", dacă nu opozanți ai comunismului, în România. Fusese pacifist acum treizeci de ani, Shafir, dar de-atunci a trecu mult timp, el a avut răgazul să se întoarcă pe dos. Evreii noștri trăiseră în România fără să vadă, fără să audă gemetele, plânsetele, răcnetele românilor striviți, vreme de decenii de cizma rusească - potcoavele fiind autentic evreiești - nu le păsase de suferința goi-lor, doar din ea își extrăgeau ei mierea cea dulce a buneistări bolșevice, liniștea "sufletească" - de ce ar fi căpătat, la bătrânețe, trăsături umane, structural străine lor? Îi credem atât de inteligenți-morali? Vorba celuia: ei și ce-ar fi dac-ar fi - ce ar câștiga ei din asta? Cât despre "americani" ca Shafir, Tismă-

neanu, Socor, Oişteanu, Codrescu, Neumann, Ashkenazy - ei, fiind în contact frecvent cu presa din România - în ea se exprimă fără restricţii, fără oprelişti (vezi neruşinatul, penibilul serial: "dosarul de securitate al lui Oişteanu" /!/, din 22, din vara aceasta), se cred obligaţi a păstra mentalitatea de soldat-în-linia-întâia-luptînd-cu-dârzenie-împotriva-faşiştilor/antisimiţilor/ţâganilor de români! Să nu-şi facă iluzii israelienii scriitori-evrei-de-limbă-română: scriitori submediocri au fost în România, mutarea domiciliului ("din pricina persecuţiilor antisemite şi comuniste", cum pretind şi clamează cu seninătate cei mai mulţi, de la Nina Cassian la Norman Manea şi la J. Ancel - acesta din urmă avînd marele - şi unicul - avantaj, de a nu fi scriitor, ci altceva) nu le-a conferit nici talent, şi, desigur: nici coloană vertebrală.

După ultimele ştiri, Sharon va merge în curând la Washington, să impună Americii vrerea poporului ales - anume: în primul moment: nesistarea ajutorului american - cu care, în loc să-i hrănească pe sărăciţii-flămânziţii cetăţeni israelieni, să-l dea pe vale la vale, pe apa Iordanului, construind Zidul Neruşinării; în al doilea timp: să-i alunge pe toţi palestinienii din Palestina - după ce vor fi "lichidat" pe toţi şefii lor, vinovaţi de terorism - cine vorbeşte: Sharon!

Nu-mi fac iluzii: aşa cum îl îmbobinase pe Bush acum vreo lună, aşa are să-l ameţească şi acum.

Se vede că şerifii Americii sunt lipsiţi, nu doar de văz, ci şi de raţiune.

Luni 22 septembrie 2003

Al doilea atentat împotriva sediului ONU de la Bagdad. Începe să fie cu un atentat mai mult, pentru a respinge definitiv varianta americanilor: că partizanii lui Saddam ar fi autorii. În fapt, ca în orice "anchetă poliţistă", să se răspundă la întrebarea: «Cui foloseşte crima?» Or crima nu foloseşte irakienilor prosaddamişti, nici irakienilor antisaddamici, nici benladeniştilor - toţi aceştia sunt "antiamericani" (ca şi ONU!). Americanii susţin că... din contra: fiindcă americanii doresc o implicare a ONU-ului, din această pricină atentatul...

Chirac în primul său discurs în America a dat cea mai exactă definiţie a terorismumlui actual - citez din memorie:

Terorismul este expresia - ce mai exacerbată - a suferinţei, a frustrării, a injustiţiei ocupării patriei de către o putere străină...- în concluzie a cerut ca puterea în Irak să fie numaidecît predată irakienilor - în trei, cel mult nouă luni...

La acestea Condoleeza Rice - nesfârşită specialistă-în-specialitatea "petrol" şi în-specialitatea "Rusia" - şi-a dat cu părerea: puterea nu poate fi predată irakienilor atâta vreme cât nu există o asemenea

putere - aleasă! - fiindcă irakienii încă nu au o constituție... A-ha! Şi noi care nu ştiam de ce americanii nu se grăbesc, dar deloc, dar deloc să le dea irakienilor o constituție (cum ne obligaseră francezii şi englezii - "americanii secolului al XIX-lea" - să o modificăm pe a noastră, a recentei Românii, după pacea de la Berlin din 1878, pentru care vărsasem sânge la 1877) - ceva în care de la articolul 2 să fie interzis "rasismul şi antisemitismul"- dar nu, doamne-fereşte, antiarabismul, anticreştinismul, antigoïsmul...

Presupun că vizita lui Sharon va profita de vânzoleala internațională a ONU, ca să zmulgă de la Bush: bani şi "onorabilitate".

Marţi, 23 septembrie 2003

Ieri am primit vizita unui român... Îmi ceruse, prin telefon, o întâlnire, asigurîndu-mă că el mă prețuieşte, că el mă admiră, doar îmi citise toate cărțile - şi cele de pe internet. A venit, a cerut voie să-şi povestească viața. Cam lung, dar o viață nu încape într-o singură... întâlnire. Numai că în puținele întreruperi din partea mea, am înțeles că omul mințise: nu cunoştea scrierile mele. Martor mi-e Dumnezeu: oricât aş fi eu un autor frustrat, nu-i judec pe oameni în funcție de cunoaşterea sau ingnorarea cărților mele. Numai că aici era altceva: persoana mă asigurase că citise tot - dacă aş fi ştiut adevărul, poate că nu aş fi acceptat întâlnirea; dar el pretinzînd că este în cunoştință de cauză, puteam fi liniştit, nu eram silit să-i povestesc, eu, din faptele şi ale mele...

Or el nu cunoştea aproape nimic din textele mele... Altfel venise şi la mine (deci: nu doar la mine), ca să facem ceva pentru România, aflată într-un hal fără hal... Eram deja iritat de faptul că, de la început mă rugase... să nu consemnez în jurnal ce-mi va spune... Şi nici numele să nu i-l dau.

Am promis - mă țin de cuvânt.

Miercuri 24 septembrie 2003

Ieri nu am notat: Filip este în curs de a-mi schimba ordinatorul, a cumpărat o unitate centrală de ocazie, ceva mai puternică, să-mi pot prelucra scanerizarea promisă de Dan Culcer.

Acum mă aflu în provizorat. Va trebui să salvez fişierele pe SyQuest.

Am primit veşti de la Nicoleta Sălcudeanu: un număr din Cuvîntul (iulie/2003) în care sub semnătura ei se publică textul "Fără cruzime la 'masa vinovățiilor'": despre Săptămâna Roşie, varianta publicată de ei, Vatra, anul trecut. Pe aceeaşi pagină există şi "Top

Cuvîntul", în care broşurica mea cea neştiută se află pe primul loc (măi, comèdie!). Nicoleta Sălcudeanu îi pofteşte şi ea pe evrei la dialog - mai ştii: poate că pe ea o vor asculta...

În scrisoare îmi comunică ceva tulburător: la decernarea premiilor Uniunii Scriitorilor, Consiliul şi Comitetul Director a fost pe punctul de a emite o circulară prin care să critice Vatra fiindcă îmi publicase Săptămâna Roşie... Hoţul (Uricaru) cu un păcat, păgubaşul de mine... tot cu un păcat, fiindcă îl bănuiesc pe doar Uricaru - el a fost de curând în Israel şi, vorba celuilalt mare prozator român, Buzura: «Ce ştiţi voi, doamnelor, ce-i aceea durere de... presiune concentrată, evreiască...» Bietul Uricaru, în ce "situaţie" l-am pus! Dacă nu mă apucam să fac prostii, adică să scriu Săptămâna Roşie, evreii dinlăuntru şi din afara României dragi nu i-ar fi făcut, lui, nimica... Pe când aşa... Nu, serios: dacă mă mânca spinarea, să mi-o fi scărpinat altfel-altunde, nu aici, în ţara noastră dragă, ridicînd o problemă care nu se ridică, ea se lasă neridicată, în poziţiunea în care stătuse 60 ani - păi ce, nu trăiam noi bine, aşa, ca autori-cinstiţi ai asasinării a 400.000 de evrei, cum glăsuieşte Biblia Coralului?; ca legionari-faşişti-antisemiţi?, ca fioroşi bolşevici, persecutori de moarte, între 1944-1974, ai bieţilor intelectuali evrei-comunişti nevinovaţi ca lacrima, încât îi obligasem să ceară azil-politic la americani, la franţuji, la nemţi: Perahim, Nina Cassian, Maria Banuş, Crohmălniceanu, Norman Manea, Mirodan, Tertulian, Oişteanu, Volovici, Codrescu, Shafir?...- başca diviziile de securişti evrei care dăduseră-dovadă în MAI, în Comerţ Exterior, în-peste tot până prin 1970?; ce, nu trăiam noi - inginerii sufletului omenesc, repuşi în drepturi şi în ierarhia realist-socialistă a lui E. Simion şi N. Manolescu? - liniştiţi, înainte de scandal?, nu ne făceam noi, pentru eternitatea-veş-niciei, cultura noastră cea curată şi chiar rezistentă (sau/şi viceversa)?

Până mâine am să găsesc o formulă prin care să... Să ce: să cer iertarea Vetrei că mă publicase? I-aş ofensa pe cei care-o fac. Să o felicit? Nici atâta. Voi afla "la mijlocul sau la sfârşitul lui noiembrie", când va veni (vorbesc iar de Nicoleta Sălcudeanu) cu soţul la Paris. Dar până atunci trebuie să răspund la scrisoare. Şi la articol.

Vineri 26 septembrie 2003

Nu am notat nimic ieri: Filip a lucrat în interiorul noii staţii a ordinatorului - nouă pentru mine, şi aceasta datează din 1995...

Ieri s-a anunţat că 25 piloţi israelieni au refuzat să mai participe "la bombardarea civililor, în Teritorii" - aşa este formulat protestul: A făcut valuri, mă tem că doar în afara Israelului - Shaul Mofad, ministrul de război a anunţat că protestatarii vor fi aspru pedepsiţi -

deocamdată "interzişi de a zbura"... Oricum, continuă incursiunile şi asasinatele militanţilor palestinieni. Dacă "în jurul" câte unui hamasnik (aşa le zic israelienii, care s-au rusificat de tot - acum, în 2003, vorbesc de... "refuzniki", pentru a-i desemna pe cei care protestaseră împotriva războiului din Liban, acum 20 ani...) mai mor şi alţi 10-15 palestinieni, ce contează din punctul de vedere al statului evreu "cel mai democratic din regiune"! Desigur, israelienii, ca de obicei, profită de faptul că se face zgomot în altă parte - acum la New York, cu ONU - şi se grăbesc să mai facă incursiuni ucigaşe, să mai înalţe doi-trei kilometri din Zidul Ruşinii.

Vorba lui Ierunca: «Nimic de făcut cu asemenea fiinţe».

Şi numărul recent al NouvelObs'-ului este plin de texte lucide - fără a fi "antiamericane", cu atât mai puţin "antisemite".

A reizbucnit chestiunea euthanasiei: mama tânărului care îi ceruse lui Chirac permisiunea de a muri nu a mai aşteptat: i-a dat ceva care l-a ajutat să plece definitiv.

S-a dat rezultatul "secerişului caniculei": 15.000 de victime.

Sâmbătă 26 septembrie 2003

ONU, în urma celui de al doilea atentat, la Bagdad, şi-a retras o bună parte din personal. Nu văd cine - în afară de americani - are interesul să dispară ONU din Irak.

În Palestina: sânge şi moarte. Iar americanii nu dau nici un semn că i-ar interesa pacea în Orientul Apropiat. Pe ei îi interesează cum să facă, să dreagă, să se retragă din Irak - dar fără a da impresia că pleacă aşa cum plecaseră din Vietnam. Şi pe măsură ce Occidentalii se arată tot mai neputincioşi în impunerea unor reguli elementare de convieţuire - în cea mai mare parte din pricina americanilor care au divizat Europa - cine se umflă, creşte, se hrăneşte din nenorocirea generală? Rusia! Pentru a câta oară imbecilitatea americanilor şi complicitatea europenilor occidentali alimentează monstrul rusesc?

Putin - la ranch-ul lui Bush: că el vrea să afle care este partea din Irak atribuită Rusiei (nu am citat litera, doar spiritul). Şi că el - Ivan - vrea să devină primul furnizor de petrol al Americii.

Cu ce preţ? - ca să rămânem în "domeniul economiei - nu în al moralei, care nu are ce căuta în politică"? Tăcerea lui Bush în chestiunea cecenă! La mintea cocoşului! Iar Bush a tăcut răsunător.

Nici măcar nu-l pot condamna pe Kaghebutin: prost ar fi de n-ar profita de slăbiciunea celorlalţi europeni, de situaţia grea a Americii angajată în Irak.

Duminică 28 septembrie 2003

Demonstrații importante antirăzboinice - în Anglia, în Belgia, în Franța. Pâine-albă de mâncat, câștigată cu sudoarea condeiului-limbăreț al bravii noștri anti-pacifiști: Pleșu, Zoe Petre, A. Cornea. De *al doilea - și de ai săi israelieni din afara Israelului* - nu mă mir: evreii își apără interesul și numai interesul, principiile fiind rezervate în eclusivitate goi-lor; în schimb goi ca Pleșu, ca Zoia Petre funcționează cu alt carburant: cum tot nu mișcaseră nici din sprinceana stângă pe timpul lui Ceaușescu, ba chiar colaboraseră din plin cu Aparatul (disidența lui Pleșu: cu voie de la Iliescu, în vizită la Tescani...) - pentru ca de la venirea la putere a echipei Brucan-Iliescu-Roman să pretindă că rezistaseră comunismului prin... cultură, post-festum nu se mai pot opri din... acte de rezistență. Și cum nu au brăcinar destul de tare ca să reziste eforturilor abdominale cerute de anticomunism, de anti-iliïsm, de anti-constantinism (variantă măgu-reană a iliismului), acești directori de conștiință a cabinetelor și a atenanselor - altfel spus: latrinelor - ni se înfățoșează acum ca anti...-pacifiști! Pe de o parte, ca să-și amețească concetățenii, analfabeți din negura veacurilor, care apreciază curajul lor, postum - de a fi contra... comunismului cel dinainte de decembrie 89 și, în același preț, de a trage o limbă zdravănă (cum știm noi, din moși-strămoși să ne arătăm recunoștința, de multe ori ca arvună în vederea a ceva ce am dori din toată inima) aplicată pe orizontala, pe verticala, pe diagonala curului neosovieticilor: americanii. Și măcar dacă acești curajoși anti-... și-ar arăta opoziția hotărîtă față de... lașitatea pacifiștilor, venind cu argumente (nu cu invective) în favoarea tezei lor, ar fi o probă - în sfârșit! - de europenitate la români. Însă subtilii mânuitori de condei numiți mai sus (și care-or mai fi - că sunt, vai!) se exprimă-comportă ca ultimul găinar care, prins cu... găina-n sac și acuzat de furt, îi dă acuzatorului replica fatală:

«Tu vorbești - care... (iar cine caută găsește:) care umbli cu pantofii nevăxuiți!? Și,-n plus, te-nșeală nevasta!» - mai ales ultima băgare de seamă, cea cu,-n plus-nevasta, ea primește o înaltă prețuire din partea maselor largi de asistenți-spectatori (la români, unde alt'?) - care se dedau la aplauze-prelungite și la scandarea nesfârșit de curajoasă în anticomunismul păunist al ei: «Ceaușescu-Partidul-România!»

Cu naivitatea-mi de nelecuit, îmi ziceam de curând:

«Din nefericire Revoluția (cu majusculă!) nu a adus oamenilor o viață mai bună, iar scriitorilor nu le-a dăruit o "mai largă libertate de creație" - ba chiar din contra, vorba eternului Bulă. Bieții oameni de

rând: trăiesc mai prost decât trăitorii-prost dinainte de 89 - obraznic de bine trăiesc securiştii, miliţienii, activiştii de partid - într-un cuvânt, cei care trăiseră bine şi înainte ca Buzura să zbiere, să guiţe de groaza cuţitului, pe hârtia României literare din ianuarie 1990: 'Fără violenţă!': tâlharii; criminalii. Scriitorii au avut 14 ani mari şi laţi în care ar fi putut afla că "libertatea de creaţie" nu e dată de partidul comunist, nici de Ceauşescu, nici de Coposu (nici chiar de Iliescu, cel întors pe cealaltă parte, însă cum se mai întorsese, acum e tot... roşu), ci de ei înşişi, de fiecare în parte, în intimitatea lui, ca să pleonastizez: individuală.

«Să lase să se mai răcorească-aerisească "dezbaterea-epocală" despre roman ("Mai avem, oare, roman? Sau nu mai avem?"); cea tot atât de crucială despre... postmodernism; despre "criza criticii literare" - prilejuri de batere a apei în piuă, de-a-nu-spune-nimic-(darînsă)-cu-multe-cuvinte;

«Să amâne - pentru lunea viitoare - lirica şi ficţiunea (personală) şi să se aplece, măcar vreme de o săptămână (de cinci zile...), prin proză, asupra unor fleacuri ca: "Scriitorul (român) este sau ba ţinut să respecte, în creaţia sa (la alegere: "în opera sa") adevărul adevărat?" Şi/sau: "Să fie o atitudine - şi o doctrină - scriitoricească refuzul românilor de 'a se amesteca în istorie', altfel spus în adevărul-istoric?" Şi/sau: "Scriitorul român este destinat a fi pe vecie 'rapsodul' robului român? - cel care 'cântă' durerea pricinuită de purtarea lanţurilor, dar numai atât, fiindcă un îndemn de a nu le mai suporta, de a le rupe ar deveni 'act politic', or scriitorul român nu face politică; doar artă (cu voie de la miliţianul satului, adaug eu, răutăcios)...

Este adevărat: istoria este o "materie" ingrată: piedeca de căpătâi în ochii scriitorului român fiind aceea că "istoria" trebuie învăţată... Cum el are oroare - căpătată în deceniile de comunism, până pe la 1965 de negare a istoriei neamului, apoi de exagerare până la caricatură a "valorilor naţionale" - nu se poate apropia de ea fără greaţă, fără a simţi că i se impune o corvoadă. Apoi, ce: nu poate el trăi şi fără a afla "ade-vărul istoric" despre, de pildă, retragerea din Basarabia şi din Bucovina de Nord, în iunie-iulie 1940?; "adevărul istoric" despre ocupaţia ungurească dintre 1940-1945 a Ardealului de Nord? - bine, bine, aceste "capitole" merg, fiind vorba de suferinţele noastre, ale românilor - dar adevărul istoric despre ce s-a petrecut în Transnistria cu evreii, cu ţiganii?; despre ce s-a petrecut, după martie 1944, cu refugiaţii din Basarabia şi din Bucovina?, despre ce s-a petrecut în 1944, când americanii ne-au bombardat? Ca ce chestie să răscolim trecutul? Hai să nu-l mai răscolim ('Hai să reactivăm Piaţa Endependenţi!'): să ne punem şi mai rău cu evreii? Şi cu ungurii? Şi cu americanii, nene? - care ne-au băgat în, asta, zi-i pe nume: NATO?

Şi ca ce chestie să-mi 'asum' eu, după jumătate de secol, cedarea fără crâcnire a Basarabiei, Bucovinei, Ardealului de Nord, a Cadrilaterului - toate astea, hăt, în 1940!? Dacă vrei să ştii, pe vreme aia nici nu eram născut, aşa cum bine a argumentat Maşina de Scris marca Alex Ştefănescu! Ce vină port eu - bine: părinţii mei, ei erau născuţi la epoca respectivă - că am cedat pământuri româneşti, başca milioane de români şi că le-am fi făcut nu ştiu ce jidanilor şi ţiganilor? Niciuna! Atunci de ce să pierd timpul - şi seninătatea necesară adevă-ratei creaţii creatoare (/de opere nemuritoare) - cu fleacuri politice?

Ei, da: istoria noastră - bună, rea, însă cât mai aproape de adevăr - este, în capul scriitorului român: "fleac politic"... Ne-fleac: opera-i...

Motivul - adevărat? Nu inapetenţa pentru istorie, nu perspectiva "timpului pierdut" cu citirea, informarea, cugetarea-asupra - ci frica.

Frica animalică a românului de propriu-i trecut care i se arată ca o prăpastie în care ar cădea, ameţit, dacă s-ar uita la/în ea.

Mi-a telefonat Stejărel Olaru. M-a întrebat dacă primisem dosarul (meu, de Securitate) trimis acum zece zile. Am răspuns că nu primisem nimic, poate mâine... El m-a întrebat ce părere am... Despre ce? Despre, aşa, despre dosar - dar se scuză că, din greşeală îmi trimisese dosarul nr. 3...

M-am supărat. I-am spus - de fapt: repetat - să nu aştepte de la mine "comentarii" pe marginea dosarelor, trimise într-o ordine a dezordinei, pe acestea să le facă el, ca istoric, doar are proposta (vocea Securităţii), are şi riposta mea, prin cărţile pe care zice că le-a citit... El nu a (prea) înţeles: cum, aşa, nu-i comunic părerea despre dosar(e)? I-am re-re-repetat: nu mă interesează aceste dosare, le consider fabricate, după reţeta Cărţilor Albe. El m-a întrebat: nu vreau să aflu cine mi-au fost turnători? La rândul meu l-am întrebat: sunt daţi cu numele adevărat, turnătorii? Nu, a răspuns el, tot cu nume de cod, dar Dvs. o să-mi spuneţi cam cine credeţi că ar putea fi...

Am scurtat convorbirea, invitîndu-l să nu-mi (mai) trimită nimic. De ce mi-ar mai trimite? Dacă vrea să scrie ceva - fie şi despre mine - să o facă singur, ca un băiat mare, doar are material. Dar să nu conteze pe "comentariile demascatoare" ale mele, fiindcă, pe de o parte nu am deloc intenţia să-i rumeg posmagii, pe de alta: de ce aş pune nume adevărate pe numele de cod ale unor informatori? Dar ştiu eu ce presiuni vor fi suferit, la ce şantaje vor fi fost supuşi, prietenii, colegii, ca să consimtă să dea "informaţii" despre mine?

Şi ce au anume au... turnat? Fleacuri. Rahaturi. Fiindcă eu nu aveam secrete, tot ce făceam făceam pe faţă.

Luni 29 septembrie 2003

O nouă săptămână. Din toate punctele de vedere:

- mi-au sosit de la Gabriel Stănescu două exemplare din Săptămâna Roșie - coperta ne-acoperită de film (s-au grăbit să-mi facă bucuria de ziua mea...);
- mi-a sosit - trimisă în 17 septembrie! - prima parte a dosarului de Securitate, trimis de Stejărel Olaru;
- Filip mi-a transferat dosarele electronice pe noua stație (nouă pentru mine, oricum: mult mai puternică decât cealaltă).

Primilor doi corespondenți le voi scrie mâine.

Laura Bush, soția președintelui USA a sosit ieri la Paris, cu prilejul festivităților UNESCO (USA re-vine, după 17 ani de supărare). L-am văzut pe Chirac, (i)radios, pupînd repetat mâna distinsei oaspete. Doamna nu părea surprinsă de gest, se va fi învățat cu "apucăturile europene" de alaltăieri, de când Putin (i-)a făcut la fel.

Marți 30 septembrie 2003

Acum deschid pentru prima dată ordinatorul în noua configurație. Mai am de învățat amănunte ale manevrelor.

M-am programat la noul dentist (Ayoub?), pentru miercurea din săptămâna viitoare.

Am scris și am pus la cutie: G. Stănescu, St. Olaru, Vancea N.

OCTOMBRIE

Miercuri 1 octombrie 2003

Iată-ne și în octombrie.

La noapte - în fapt, mâine, în zori - voi face 68 ani.

Aștept să se întoarcă Dan Culcer din concediu, să-mi scaneze cărțile ne-culese de mine la ordinator. El are acces la o mașină automată, scanerul nostru, "de mână" fiind cu totul în afară de chestie. Mai sunt, mai sunt - vreo zece cărți de "capturat" în vederea internetizării. Așadar: Culcer le scanează; trimite un LD pe care Filip îl prelucrează - abia după aceea capăt eu o înregistrare... lucrabilă - mai rămâne de corectat - și nu puțin.

Știam de aseară, însă nici în această dimineață nu am aflat mai mult: Bush se află iar în centrul unui scandal: un consilier apropiat al

său (nu i-am reţinut numele, ceva în genul Karl Rove, iar mutra lui de revizor-contabil nu-mi este familiară, desemnat fiind ca "eminenţa cenuşie") ar fi divulgat numele unui agent CIA, o femeie, pentru a se răzbuna pe soţul său, Jo(seph) Wilson, fost ambasador în Irak, autor al unui raport în legătura cu... inexistenţa armei atomice a lui Saddam... Ce murdărie, ce fojgăială, ce cuib de viermi-şerpi-şobolani, la Casa Albă - las-că nici în londoneza "10 Downing Street" nu domneşte o mai mare igienă, dacă ne gândim la bietul David Kelly, împins la sinucidere (?) de miniştrii-consilierii lui Blair.

Mi-a semnalat Dan Culcer o însemnare a lui Iorga (nu am reţinut titlul volumului, apărut prin 1911, probabil "Oameni care au fost") despre Jalnica Tragodie a lui Alecu Beldiman. Auzisem despre Tragodie... ca tot studentul la filologie, însă numai atât, nu-mi căzuse în mână textul. Şi nici comentariul lui Iorga. Din ceea ce spune Culcer - că scrie Iorga - rezultă că nici nu ne-ar fi fost accesibilă Jalnica..., prin Iorga: o dată pentru că Iorga era total interzis în anii primei mele studenţii (şi parţial 12-15 ani mai târziu, pe timpul celei următoare); a doua pentru că Beldiman era, în Tragodie... mai-mult-decât-"antisemit": povestea, cu mare-răutate, cum evreii din Iaşi, după ce eteriştii fuseseră înfrânţi de turci şi încercau să fugă, să se ascundă, evreii se răzbunaseră cu o cruzime neobişnuită pe aceste meleaguri, pentru relele pricinuite ceva mai înainte, când încă nu apăruseră turcii... Or era inadmisibil ce scrisese antisemitul (ce să mai vorbim de vornicul şi oligarhul!) Beldiman! Evreii nu putuseră face una ca asta (cum să facă ei aşa ceva?...) - ce s-a petrecut, după un secol şi ceva în Basarabia şi în Bucovina de Nord, în Săptămâna Roşie (28 iunie-3 iulie 1940) fusese tot o excepţie-excepţională...

Aşa că ia să încetăm cu acuzaţiile nefondate! Să nu ne mai dedăm la antisemitism fără frontiere!

O să primesc în curând o fotocopie după fragmentul în chestiune.

Joi 2 octombrie 2003

Am 68 ani.

Seara: m-au felicitat de ziua mea - prin poştă: Anca Haţiegan (i-am scris, trimit mâine); prin fax: Roşca, Adauge, Liliana Armaşu de la Chişinău - cuvinte foarte calde, simţite, neconvenţionale (le-am răspuns tot prin fax); prin telefon: Rodica Vasilcan, de la Bucureşti (m-a anunţat totodată de apariţia unui articol despre dosarul meu de securitate, episodul Goran...); Flori Stănescu: mi-a trimis, ordinatorizată, Gardă inversă. Inginerul Ungureanu din Canada (cu el am pălăvrăgit... prieteneşte); Dr. Olteanu, de la Baden-Baden. Ileana Mălăncioiu - aflată la Paris, ar fi vrut să ne vadă, i-am explicat

prieteneşte că nu suntem... privibili; Niculiţă Damaschin; Oleg Brega de la Chişinău, Andrei Dumitriu de la Bucureşti...

Sper să nu fi uitat pe nimeni - deşi, cu memoria mea din ultima vreme...

Vineri 3 octombrie 2003

Comisarul împuternicit de Washington cu găsirea - neapărată!, ordin de la Casa Albă! - a armelor de distrugere masivă, în Irak şi-a depus, ieri, raportul: comisia (echipa) nu a găsit nimic semnificativ. Deci "războiul preventiv" teroretizat de Wolfowitz, materializat de Rumsfeld a fost o eroare: şi o crimă.

La ONU - cine ia cuvântul "în numele guvernului irakian" (ca să-i mulţumească "din inimă" lui Bush)? Shalabi, escrocul, unsurosul, respinsul de toate categoriile de irakieni! Te uitai la el - îl vedeai pe Dăscălescu - adevărat: tovarăşul nostru cel Bulă era doar un dobitoc din moşi-strămoşi, pe când Shalabi un bandit, un mafiot. Şi mai cu seamă (vizual: o paiaţă, o marionetă) de aici, din Belleville sur Seine se vedeau odgoanele de corabie cu care îl manipula, îl sforărea de zor - şi din greu - tovarăşul Bren(n)er, la ordinele Capdemortului Rumsfeld, inventatorul Europei Noi-Nouţe.

Sâmbătă 4 octombrie 2003

Am mai primit felicitări scrise de la Elvira Iliescu, de la Sorin Matei, un june-tânăr din Oradea; prin telefon de la Gabriel Pleşea.

Sânt agitat: nu am treabă... Ultima "perie" (la S.R) o voi da abia săptămâna viitoare, după ce Culcer îmi va aduce Beldiman.

Am primit LD-ul cu Gardă inversă, cules de Flori Stănescu. Lipsind Filip, nu am reuşit să-l fac citibil - deci folosibil.

Indispus. Gânduri negre.

Duminică 5 octombrie 2003

Tot mortăcios - deşi ne-au dat căldură!

Se conturează (o simţisem venind...) în Uniunea Europeană, o coaliţie pro-americană, deci anti (vechi)-europeană... Axa este Varşovia-Madrid.

De Aznar, acest şobolănete, altfel bun-element, vorba învăţătorului de tata, însă minat de o ambiţie patologică - nu mă mir. A avut şi el "ghinionul" lui:, când cu mareea-neagră provocată de petrolierul cu pricina: Portugalia, Franţa intraseră în alarmă - el ba, avea nu ştiu ce treabă-urgentă de încurcat, iar litoralul spaniol a fost

murdărit temeinic de gudron rusesc (din cel ca marmelada!) pentru multă vreme. Compa-trioții îi poartă o pică tenace, el însă, Aznar, 'oț' (individul face parte din categoria "băieților-buni", mici de statură, care au nesuferitul obicei de a-i bate pe umăr pe cei mult mai înalți decât ei...), a reușit să neutralizeze săgețile spaniole și să-și înălbească dosarul de cadre făcînd naveta la Washington, la noua Canossa-Mecca: ranchul petrolistului Bush. Acolo băietul G.W. îl poftește și pe el (ca aliat, deci european de modă nouă) la "grătarul" său, acea chestie mìtică la americani. Judecînd după mărturisirile jenate ale mamei sale, Barbara Bush, grătarul cu pricina, altfel numitul: barbecue, ca obiect constitue singurul semn cât de cât cultural, fiind unica "mobilă-nobilă", cea care în familia Bush ține loc de bibliotecă (a) fiului președinte. Analfabetul legendar G.W. nu face de rușine tagma politicienilor americani, prin tradiție inculți-profunzi. În urma (nu: ca urmare?) a invitațiunii în vederea blagoslovitoare-ungătoare la "un grătărel", luminatul Bush junior a separat Binele (reprezentat cu strălucire de invitatul Putin - peștele fiert cu care se pupase pe gură, la Pekin, jurînd că vor lupta împreună până la ultimul ceceno-palestinian) de Rău: neinvitații Schröder, Chirac. Drept care opinia publică americană - cea care nu există, ca și opinia publică dâmbovițeană, din jurul Dilemei și a 22-lui, cea care nu va exista în veci - interpretează participarea Spaniei la campania "de pacificare" a Irakului ca tot atât de importantă, dacă nu și mai! - decât a Angliei.

De durere, pe această hartă a trogloditismului apusean, a rapacității anglo-saxone, apare prea-catolica Polonie. După cum tot tovarășul știe, și această țară, cea mai anticomunistă dintre toate cele căzute sub "ocrotire" rusească, se află condusă de bolșevici - mai vechi, de calibrul lui Iliescu, mai noi, ca Năstase - arhetipul răsăritean fiind, totuși, Putin. După curat-măgăria cu banii Uniunii Europene, acordați ca supliment pentru redresarea agriculturii, dați imediat pe avioane americane, a venit porcăria "explicării" proamericanismului grețos (din partea unui istoric și erou al Solidarității: Geremek!) justificat, nu cu un adevăr - acesta: "America este simbolul libertății", ci cu o dublă minciună: "America ne-a salvat de fascism (cum, când: la Yalta?) și de comunism" (cum, când?)? Nerușinarea a fost rostită la televiziunea franceză, și nimeni dintre animatori ori participanți nu l-a pus la punct cu argumente de istorie elementară - pe istoricul susnumit... Între timp, Polonia, reprezentată de tovarășul nostru de nădejde Kwasnievski - a devenit șefesa clasei botezată: "Noua Europă", de Botezătorul și nesfârșitul cugetătoriu Rumsfeld - "formațiune" (vorbesc, în continuare, de Noua Europă Rumsfeldioată) pe care s-a rezemat Bush în ofensiva, nu de neutralizare a "terorismului", ci de demolare a ONU și a fragilei antante europene.

Recompensă: Polonia a căpătat un sector de controlat, în Irak.

Vai, Polonezul e şi el un fel de român: neam-prost, nesuferit, lăudăros, mincinos, atât că mai cu ifose decât neamprosticetele nostru carpatinian. Arătîndu-se pe faţă, nu ca aliat al Americii, ci ca slujnică-bună-la-toate, acum, în legătură cu noua Constituţie Europeană, Polonia s-a trezit umăr la umăr cu Spania în tabăra refuzului, nefiind de acord cu Constituţia elaborată de Giscard d'Estaing, fiindcă acolo nu este menţionat rolul capital al creştinismului în Europa!

Măi, drăcie! Chiar aşa? Lăsînd la o parte faptul că textul Constituţiei este larg perfectibil, rolul de căpătâi al creştinismului, în gura bolşevicilor deghizaţi în tovarăşi-democraţi (Kwas', Miller...- ce să fac: îmi re-apare stafia lui Petre Roman, făcîndu-şi cruce cu mâna stângă, dar şi strigoiul Constantinescu, acel fiu a trei mame: Blandiana, Doina Cornea, Zoe Condurache - tată nefiindu-i Coposu, ci Măgureanu...- făcîndu-şi cruce cu piciorul) - acum mă întorc la bolşevicii polonezi, deveniţi peste noapte creştini fervenţi: "creştinismul" trebuie citit: "catolicismul". Nu mai rămâne decât să fie teoretizată şi această găselniţă de trei lulele (care, la urma urmei, astfel rostită, pătează, diminuează şi creştinismul şi catolicismul în general dar şi lucrarea Papei Ioan Paul II, altfel Wojtyla) prin gura de martor-mincinos a lui Geremek, altfel polonez-evreu-ungur... Că Polonia este o ţară creştină şi fervent catolică? Că cei doi stâlpi ai rezistenţei poloneze au fost: Naţia şi Credinţa? - perfect adevărat (iar atunci o admiram, o gelozeam). Numai că aici "demersul" miroase de la o poştie, nu a credincioşie (papistaşă, mie-mi spui?) polaco-spaniolă, ci a boime evanghelisto-sionistă americană, de tip Bush-Rumsfeld-Wolfowitz-Kristoll-Kagan-Perle-Pletka - i drughie. Nimeni să nu fi băgat de seamă "amănuntul": dintre statele făcînd parte din Uniunea Europeană, singurul declarat teocratic (prin constituţia naţională), este, pardon-bonsoar, Grecia; care, ea, este, bonsoar- pardon-vă-rog, ortodoxă... Cu care picior din cele patru va fi gândit bolşevicul Kwasniewski, flancat de KGB-istul Miller, consiliaţi de "disidentul" oţetit Geremek (un fel Pleşu paleac, dar mult mai viclean - m-a înşelat şi pe mine...) - atunci când şi-au etalat ei cunoştinţele despre Europa în general, în special despre fiecare stat component? Stat creştin - încă o dată, citeşte: catolic, ca fervoare actuală este Polonia; bine: şi Lituania. Am subliniat: actuală, ca să aduc aminte că, după 1989, Gorbaciov le-a dat bilet de voie la "credinţă". Iar aliatul de nădejde al Poloniei de azi (în niciun caz de alaltăieri!), Spania, desigur, este (şi ea) o comunitate catolică - însă laică; Italia, la fel (chiar dacă pe solul ei s-a născut "catolicismul", la 1054, după Marea Schismă - şi găzduieşte Vaticanul), însă Italia este un "loc" unde toate cultele sunt, nu doar tolerate, ci binevenite - chiar cele "necreştine": mozaic, budist,

musulman, printre cele importante. Dar Franța? Să nu știe polonezii care de peste două veacuri au găsit adăpost în această țară că Franța nu este, de la 1789, nici catolică, nici protestantă, nici musulmană - ci republicană, chiar când era... imperială? Dar Germania? Catolică în sud, luterană la nord de sud - în rest: atee? Dar Olanda? Dar Belgia?

Bineînțeles, măgăria este cusută cu ață albă, manevra vizibilă - cu toate acestea tulburarea a fost provocată.

Dedesubtul chestiunii este însă mult mai puțin de natură religioasă, cât de reprezentativitate în Consiliul Europei. Spania și Polonia invocă mereu-mereu Acordul (?) de la Nice, în care anume state "importante" primeau "scaune", nu în funcție de populația țării, ci în funcție de... sprinceană: acolo, la Nice, Spania și Polonia primiseră (promisiunea) unui număr mare de reprezentanți - or "Constituția lui Giscard", cum i se spune Proiectului, prevede reprezentarea procentuală. În această chestiune nu mai există adiere de tămâie - ci zornăit de arginți. Polonezii vor - vorba ceea, franțuzească: și untul - și banii destinați cumpărării untului. Doar au mai reușit lovitura cu avioanele-agricole...

"Dedesubtul" mai este - la spanioli și la polonezi - și de natură istorică (însă, ciudat: deloc invocat): Spaniolii (ibericii) au suportat o jumătate de mileniu ocupația arabă, islamică; Polonezii, deși nu au fost vreodată ocupați de turci, s-au aflat secole de-a rândul amenințați și de ei - și în permanent conflict cu ei. De aici islamofobia la spanioli, sub forma maurofobiei; la polonezi sub cea a turcofobiei. Sentiment pe care ceilalți occidentali francezi, belgieni, germani, italieni - nu mai vorbesc de englezi, aliați-protectori impenitenți ai turcilor - nu îl... înțeleg, fiindcă ei nu au cunoscut aceeași istorie. I-am auzit pe niște nemți (care, de câteva decenii sunt frați ca porcii cu turcii, le caută, nu numai în coarne, dar și în fes, militînd cot la cot cu israelienii, asudînd să-i bage pe acești barbari asiați (care nu au recunoscut nici până azi masacrarea armenilor, necum martirizarea, o jumătate de mileniu a popoarelor din peninsula balcanică) în Comunitatea Europeană. Li s-au asociat Grecii - dacă Turcii cedează ceva în chestiunea Ciprului. Mă întorc la occidentalii care se miră din rărunchi și se indignarisesc: cum de Grecii nu acceptă construirea, la Atena, a unei mari moschei?

Cum-de-ce?, întreabă și se întreabă ei cu aere de intelectuali obiectivi. Cum-de-aia!, răspund eu în locul Grecilor și îi invit pe nemți și pe turistizați, să-și pună o întrebare preliminară - tot "pe bază" de turism: cum-când-de-ce-de-cine fusese transformată biserica Sfânta Sofia din Constantinopol în moscheie, iar atâtea lăcașuri de rugăciune, creștine fuseseră dărâmate de cuceritorii otomani ai Sudului Europei? După ce vor răspune, vom mai sta de vorbă. Până atunci, un NU!, hotărît candidaturii Turciei la intrarea în Europa! (zic eu, știind că

nimeni nu mă aude), oricât s-ar zbate Americanii şi Israelienii (încă o dată: în ce calitate pledează aceştia cauza Turciei-în-Europa: ei înşişi ca... europeni? Europeni, Israelienii?; Europeni, Americanii? - vorba Ardeleanului: «Pòche numa-n...»).

- Ieri, la Haifa, un atentat groaznic: mulţi morţi, mulţi răniţi - provocat de o tânără kamikaze într-un restaurant. Iar Israelienii au repus placa: Arafat este de vină, că nu a împiedecat...

N-am murit niciodată de dragoste pentru Arafat (şi din pricina legăturilor strânse cu Ceauşescu), însă adevărul este că "Neîmpiedecătorul" a fost blocat în bunkerul său imediat după provocarea Intifadei de către tovarăşul (tavarişci) Sharon şi a lui Roşie Armată (folosesc arsenalul lor limbistic de pe vremea invaziei Basarabiei şi a Bucovinei, în iunie-iulie 1940). Adevărul - dar mai are cineva nevoie de "adevăr" în Palestina? - este că "şeful" Arafat nu are o reală putere: nici de a "ordona" comiterea atentatelor, nici de a le interzice. Cum ar putea, *practic, "conduce acţiunile" un bătrân bolnav, claustrat în celula sa?* Trebuie să fii tovarăşul Pozner - nume generic pentru toţi israelienii care nu au suficiente cuvinte (decât în ruseşte) - ca să emiţi mereu, mereu aceeaşi lălăialitanie: că Arafat este vinovatul, pentru că... nu le interzice palestinienilor să se sinucidă - de disperare...

Vai, vai, vai, nu mai este mult şi va avea loc explozia.

La New York, în 11 septembrie a fost ce a fost - din pricina Palestinei - şi în niciun caz a Afganistanului; nici din a Irakului, nici din a Iranului. Va fi ce va fi în Palestina (cauza efectului) - iar vina, grea, de sânge o vor purta israelienii, iar vina de autor moral o vor purta americanii (tocmai pentru că se numesc Wolfowitz şi Perle şi perlele Kagan şi Podhoretz şi Muravchik şi Pletka...)

Luni 6 octombrie 2003

Somn agitat.

Ieri Israelul a bombardat Siria - "în adâncime", nu în zona frontalieră. Tovarăşul nostru Pozner ne-a explicat - privind el, atent, concentrat, nicăiri - că Israelul nu a comis nici un act contrar legile internaţionale, nu, boje moi, ci potrivit "luptei împotriva Axei Răului - din care Siria face parte"...

Ce mai poţi spune în faţa unei astfel de neruşinări?

Ce altceva decât că tot americanii sunt vinovaţi de tot ce se întâmplă în Palestina.

À propos de Pasner, citit (de mine): Pozner...

...Erau neşte scriitori sovietici purtînd acest nume - unul, făcea pe dramaturgul, avea prenumele Vladimir, îţi dai seama: ca Sfântul, Botezătorul şi Întemeietorul statului rus - dar mai degrabă ca

întemeietorul statului bolşevic: Ilici Lenin...; dar *şi mai degrabă ca* inventatorul democraţiei-staliniste, contimporanul nostru: Volodea Putin. Mai mişunau şi nişte diplomaţi sovietici cu acest nume, implicaţi şi în relaţiile cu România - dar mai vârtos cu Franţa; chiar de nu vor fi neamuri, din acelaşi trib fac parte...

...Am citit undeva că în Anglia (şi în America?) nişte glumeţ'/-cu-orice-preţ' au meşterit o bandă video cu Mohamed Nuştiucum-Salamalekum, celebrul ministru al Informaţiilor ("Glasul Stăpânului") pe timpul războiului, legendarul aiurit mesopotamic, cel pe care eu îl apropiasem de Pozner. Şi ziceam că irakianul, în ciuda evidentei slugăreli a monstrului saddamesc, a rolului important de megafon al Satrapului Suprem, avea un umor turbat, nenorocitul (mai ales că era involuntar...). Nu am văzut banda cu pricina, dar sânt sigur: scos din context, Mahomed-Hogea-Informaţionistul şi-a pierdut şi "spiritul" şi şalvarii - dealtfel s-a predat americanilor acum vreo lună... Şi nu văd care ar fi interesul - în Occident - stârnit de un astfel de personaj neexportabil, netransplantabil, avînd echivalent numai în ţările comuniste (dovada: Israelul, populat, condus de *comunişti-sovietişti*-rusişti, nu-l are decât pe tristul, pe întristătorul Pozner: o insultă, o palmă pe obrazul lui Shalom Alechem, patriarhul irezistibilului, năprazni-cului umor idiş).

Am reuşit (singur!) să fac citibilă Garda inversă.

Am reuşit să introduc în Săptămâna Roşie strofa din "Jalnica Tragodie" beldimanescă, încadrată de comentariul lui Iorga.

Acum cred că textul e (aproape) gata.

Marţi 7 octombrie 2003

Am corectat 60 pagini din Gardă inversă.

Aşa cum bănuisem, Bush a fost de acord cu atacul aerian al Israelului asupra Siriei... Ce să aştepţi de la un dobitoc aflat pe aceeaşi lungime de undă cu Putin, în chestia Ceceniei, de acord, în toate, cu Sharon, Măcelarul?

Această Americă vrea să impună lumii "morala" ei?

Înapoi la Sharon: evreii îl urăsc de moarte pe Ion Antonescu - şi au dreptatea lor;

Să nu aibă şi palestinienii dreptatea lor - aceea de a-l urî de moarte pe Sharon?

În care caz cum de evreii vor să ne impună nouă, românilor, nu doar să nu-i mai fim recunoscători lui Antonescu pentru că ne liberase - vai, doar pentru trei ani, de bolşevici - dar să-l condamnăm pentru răul făcut lor şi ţiganilor - în acelaşi timp îl apără de "mânia antisemiţilor" pe un criminal de război ca bolşevicul Sharon, cel

vinovat de persecutarea, alungarea de pe pământul lor, asasinarea multor, mai multor palestinieni (decât evreii, victime directe ale lui Antonescu)?

Joi 9 octombrie 2003

Abia azi am terminat verificarea-corectarea Gărzii inverse. Le-am scris Stăneştilor, i-am mulţumit lui Flori pentru dactilografiere - va trebui să-i re-mulţumesc: ce muncă, ce eforturi ca să scoată la capăt un astfel de text...

Marţi 14 octombrie 2003

Sânt derutat: am impresia că între timp notasem, totuşi, câte ceva. Ei bine: nu. Fusesem colonizat de Gardă...

De câteva zile sânt distrus de oboseală: corectez Arta Refugii scanerizată de Culcer. Am făcut până acum cca 111 pagini (după ediţia Chişinău) mai am de două ori pe atâta.

Miercuri 15 octombrie 2003

M-am oprit din corectarea AR. Sânt epuizat - dealtfel am terminat ce mi-a trimis Culcer. Ar mai fi vreo 140 pagini de scanerizat.

N-am notat nimic din ce se întâmplă în jur - şi nu pentru că aş fi fost atât de istovit - cât scârbit. Am impresia că, dacă am să tac o vreme, dacă n-am să consemnez toate idioţeniile şi crimele din lume, acestea nici n-au să se întâmple... În această privinţă - "concepţia" magică despre lume şi viaţă - aş fi fost un perfect comunist, dealtfel am avut carnet de partid - cel pe care, după lupte seculare de... tentative de recuperare a lui, purtate de dragi-tovarăşii-şi-pretinii mei personali: Nichita Stănescu, Fănuş Neagu, Dimisianu, Ţoiu, Chiriţă, Ion Horea («Dă, dom'le, carnetu-ăla, ca să putem merge să bem o bere...»), mi-a fost confiscat (!) de Securitare, la arestarea de la 1 aprilie 1977.

Sâmbătă 18 octombrie 2003

Am terminat ce aveam din A.R., scanerizat. Mai sunt vreo sută de pagini.

Profit de aceste două zile de pauză forţată ca să mă odihnesc.

Duminică 19 octombrie 2003

Ceva mai odihnit, după o jumătate de zi de... necorectură la AR şi după o noapte de somn, revin la jurnal, ca să consemnez cioburi,

zdrenţe, fragmente din ce îmi aduc aminte a se fi petrecut în zilele trecute. În dezordine:

- Sharon a declarat că el nu... declarase niciodată că ar fi necesară expulzarea sau suprimarea lui Arafat...

Nostimada nu vine dinspre minciuna groasă, bucoasă-fălcoasă a Sharonului, om politic care gândeşte cu motorul tancului, ci minciuna la cub a filosofului Finkielkraut: că nu, da de unde, e un act antisemit să se afirme că Sharon ar fi declarat vreodată necesitatea expulzării-suprimării Arafatului în chestie. Amicul Alain (Finkielkraut) a devenit şi el un oarecare prostalău, un vulgar răcan (neinstruit militar, pentru motive de boală: hysterica, maică..., ar fi exclamat un personaj din Bogza), voluntar în Armata Roşie a lui Sharon.

Ana explică aceste proaspete afirmaţii iresponsabile prin frecvenţa Alzheimer-ului pe Pământul Sfânt. I-am atras atenţia că Macabeul Finkielkraut trăieşte şi macabează din falcă şi din tremuriciunea cu care-i neutralizează, laminează, ba chiar culpabilizează pe "partenerii de dialog" - aici, pe pământ francez, nu în altă parte - nu a mai călătorit în Israel de vreun deceniu: de frică...

- Deunăzi, după moartea agenţilor CIA în Gaza - o bombă sau o rachetă, nu se ştie ce anume fusese, pulverizîndu-le automobilul blindat - în faţa ambasadei USA din Tel-Aviv au apărut lumânările, din nefericire prea-obişnuite în ultimii doi ani în Israel, precum şi câteva pancarte... Am zis la plural, fiind băiat bun, în realitate era una singură; scrisă în... ruseşte. Probabil mărturisea durerea ruşilor domiciliaţi în Palestina, pricinuită de moartea americanilor.

Da, domnilor, durere, declaraţii: "Şi eu sunt american!", ca la 11 septembrie (până şi la Bucureşti, la revista 22, semnate de Cornea, Shafir, Adameşteanu, Andreescu, Oişteanu, prin telefon, de Tismăneanu, bravul fiu al vajnicului tată al său) dar scrisă în ruseşte, soro? Ca să-i dea dreptate tatei - Dumnezeu să-l ierte, că a murit în urmă cu aproape 40 ani - care zicea (zicea şi el, ziceri, ca omul năcăjât...) că americanii sunt nişte ruşi cu (doar) mai multe stele pe drapel? Acum mă bag şi eu - ca fiu al omului amărât: ce pizda mamelor lor făcuseră evreii din Rusia până să capete zapiscă de emigrare în Israel (cum ar veni: atâta vreme cât aveau statut de... refuznici, adică de persoane cărora le fusese refuzată - pentru moment - emigrarea în Israel)? Fiindcă ştiu ce făceau congenerii lor din România - de la prieteni de-ai Anei şi de-ai mei, din Bucureştii anilor 1970: postulanţii la "plecare" frecventau cu încrâncenare cursuri accelerate de limbă, de Cărţi Sfinte, de Istorie, luni şi luni şi luni de zile, pentru ca odată ajunşi acolo să poată comunica - în limba lor - cu ai lor, vorbitori de ebraică. De ce evreii ruşi sunt mai mult (o-ho, mult mai mult!) ruşi decât evrei? Doar pentru că - aşa cum afirmasem eu în câteva rânduri - prea-mulţi dintre ei au puţin sau deloc sânge iudaic? Sau pentru că şi-au păstrat

din iudaitate doar coaja, însă pe dinlăuntru sunt rusificați în asemenea hal, încât și-au pierdut și legendara dexteritate în învățarea și practicarea limbilor străine?

Tot Ana intervine, îndemnîndu-mă să mi-l aduc aminte pe Vladimir Maximov, scriitorul disident (altfel rus-rus, mujic avtientik!), cel care atunci când îl cunoscusem (1978) se afla de ani de zile la Paris, însă nu folosea metroul, fiindcă nu știa să citească plăcile indicatoare; Maximov, acela carele, întrebat de ce nu învață măcar "alfabetul latin", ca să se descurce aici, în Franța, a răspuns - prin traducător firește: «Eu să învăț franțuzește? Franțujii să învețe rusește!» - și arătase, pedagogic și victorios un bistro, fiind el partizan, nu doar al consumării nemoderate a alcoolului, ci, surprinzător la "nivelul" lui cultural, echivalent cu al Fănușului Neag' - al etimologiei rusești (cea care pretinde că francezul bistro vine de la rusescul bîstro!, bîstro! - iute-iute! - cum cereau să fie serviți "les cosaques" care ocupaseră Parisul la 1814 - dimpreună cu prusacii, fie vorba între noi...). Evident, falsă, fiindcă bistro vine -, hélas! - de la bistrouille, cuvânt numind în fran'zește un rachiu de proastă calitate, un, să-i zicem: "trăscău".

Ana, în continuare, profețește: azi-mâine limba oficială în Israel nu are să mai fie nici ebraica, nici engleza - ci rusa.

Eu, răutăcios-de-veacuri, zic în sinea mea: las' să mai asude, învățînd/ și evreii ne-ruși "limba rusă, cântînd", că noi ne-am săturat de o învățătură ca aceea, adusă de consângenii lor în țările din Estul Europei, ocupate... Oare de cine, ocupate?

Iată o întrebare - și un răspuns...

Marți 21 octombrie 2003

Au trecut pe aici Nicolae Florescu și soția sa, Ileana Corbea. Iar am bârfit literatura română actualmențială. I-am încredințat un LD cu Săptămâna Roșie, ediția 2 octombrie 2003 - pentru Niculiță.

Foarte obosit - din același motiv: corectarea A. R.

Vineri 24 octombrie 2003

În sfârșit! Am terminat de corectat-montat Arta Refugii. Acum îi fac toaleta finală.

Extrem de obosit.

Ieri, după ce am telefonat la Chișinău, la Iurie Roșca, am trimis un LD cu înregistrarea Săptămânii Roșii.

Sergiu Grosu, rugat de mine să se intereseze de soarta lui Colesnic, mi-a spus că este în Canada. Așa se explică tăcerea și inactivitatea sa răsunătoare.

Câteva pricini de iritare:

- S-ar zice că Monică Lovinescu ar regreta că... regretase, cunoscîndu-mă, deci condamnîndu-mă prin faimosul monicism: "Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma"...

Am fost, fulgerător, impresionat - că aşa sânt eu: sentimental, uşor de îmbobinat. Mai ales când am auzit că nu se simte bine, că sănătatea nu-i este înfloritoare... M-a pălit dintr-o dată - după şase ani şi jumătate de la ruptura definitivă - dorul de ei amândoi, amestecat cu cu o crâncenă culpabilitate: vasăzică eu o ţin tot într-o supărare, când îmi vine bine, mă plâng de ei, pun-placa-veche, îi acuz de "păcate vechi" (când? unde?: au oare în coloanele României literare?, în coloana Adameşteancăi, numita 22? - vai, doar pe internet...), amintesc mereu-mereu prietenia lor, nocivă, cu Liiceanu (să mă fi vizat doar pe mine complicitatea-le vinovată în chestiunea retragerii de pe piaţă şi trimiterea la topit a Culorii curcubeului?) - pe când ei, bieţii... Începusem a mă gândi serios la o modalitate de a repara - tot eu!, cine altul? - măgăria lor: le telefonez, le spun că, iată, se apropie aniversarea Monicăi şi m-am pornit cu felicitările din zori? Sau mai bine le scriu?

Intrasem într-o stare de agitaţie fertilă, îmi spuneam că îmi venise ocazia de a-i spune direct Monicăi - şi lui Virgil, se înţelege, doar una fac ei - că, iată: mie nu-mi pare rău că i-am cunoscut...

Însă către seară când s-a întors Ana de la lucru şi i-am relatat... relatarea-starea... Ea m-a întrebat - cu o naturaleţe care m-a azvârlit din şaua cu pricina:

«A scris Monica, negru pe alb, ce-mi spui tu că ar fi spus? Unde? Când? Arată-mi ziarul, cartea! Că, acum, îi pare rău că afirmase, în scris, în 1997: "Îmi pare rău că l-am cunoscut pe P.G."? - te cred pe cuvânt de onoare, dar ca cineva care am suferit şi eu de trădările ei, de vânzările ei, de anatemele ei, doresc să văz proba-scrisă - unde e?»

Am tăcut. Nu găseam răspuns, pentru că nu exista proba. Pierdusem din vedere "amănuntul": Monica Lovinescu nu aşternuse pe hârtie regretul potrivit căruia, acum, ar regreta... - aşa cum aşternuse pe hârtie regretul-prim: Îmi pare rău că l-am cunoscut pe P.G... Doar se zicea că ar fi zis...

Adevărat să fie că, acum, Monica Lovinescu regretă vorbele-proaste lansate drept sentinţă - excomunicarea ? Dacă da - nu am nici motive să nu cred într-o asemenea posibilitate, nici mijloace de a verifica informaţia şi, la urma urmei, nici cheful: nu este căderea mea. Ci - ca să spun aşa - este căderea Domniei Sale. Or Domnia Sa nu mi-a trimis, prin poştă să zicem, măcar un bileţel - care "să rămână între noi"...; nu mi-a dat un telefon în care să-mi comunice recentul regret.

Şi încă o dată Ana avea dreptate: unde, în care număr din revista 22, în care volum din jurnalul publicat la Humanitas scrisese Monica

Lovinescu negru pe alb - aşa cum negru pe alb scrisese, în martie (sau februarie?) 1997 - că... regretă că m-a cunoscut...? Măcar asta şi atâta, fiindcă "binele" pe care mi-l făcuse urcă, în timp fie şi până în vara anului 1989, când, după ce m-a isterizat şi pe mine cu "complotul Ţepeneag-Breban", după ce m-a împins să sar în apărarea ei, certîndu-mă cu mulţi din ai mei, m-a vândut, de nu m-am văzut, a încheiat "pacte" căcăcioase cu Ţepeneag, şi-a dat întâlniri "clandestine" cu Breban... Însă Marea Trădare - faţă de mine - a fost după "revoluţie", când a făcut asociaţii cu Pupăzan, cu Cristovici, cu Berindei, cu Fata Cornii, nu doar "uitîndu-mă" pe mine, dar dînd cuvânt de ordine să nu care cumva să fiu încunoştiinţat. Şi culminînd - vorbesc tot de Marea Trădare - cu întâlnirea de la ei de acasă, din februarie 1990, în vederea alcătuirii portofoliului noii edituri Humanitas. Am crezut multă vreme că neconvocarea mea - deşi de săptămâni repetată până la saţiu - s-a datorat tot zăpăcelii legendare - uneori simpatice a Domniei Sale Monica Întâia (şi ultima) - însă cu timpul am înţeles: persoana mea, "apucată" (calificativul îi aparţine, cu el m-a "ajutat" să... nu obţin o rubrică la Europa liberă şi faţă de Noël Bernard şi faţă de Vlad Georgescu şi faţă de Ratesh...) ar fi constituit o piedecă serioasă în realizarea editurii cu pricina şi chiar dacă şi în absenţa mea au propus spre publicare Coloarea curcubeului şi Gherla, în curând (peste trei luni, în timpul mineriadei) avea să le vină confirmarea strălucită a tezei lor, anume că Goma le strică jocurile şi locurile; că este un ceea ce se cheamă: nociv. Iată de ce Monicii nu au scos măcar un mieunat când Liiceanu a trimis la topit cartea de mărturii despre 1977 - tot de Culoarea Curcubeului vorbesc...

Concluzie: Monica Lovinescu nu regretă cu adevărat că spusese-scrisese (în februarie 1997): "Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma". Pentru că Monica Lovinescu nu şi-a comunicat în scris, tipărit-difuzat regretul al doilea care l-ar anula pe întâiul.

Deci: Monica Lovinescu este o adevărată româncă-de-bază. Ca şi cum nu ar fi fata lui E. Lovinescu; de parcă nu ar fi fost o occidentalizată, ba chiar o franţuzită de pe când era în România.

Mie nu-mi pare rău că am cunoscut-o. Îmi pare rău că nici acum nu are bărbăţia (!) să-şi recunoască eroarea. În public. Fiindcă în public m-a anatemizat.

Fiindcă tot am atins punctul dureros:

Chiar fără acest zvon (că i-ar părea rău că îi păruse rău...), bănuiala mea din chiar primul moment al citirii condamnării la moarte a mea (am verificat: în 22, numărul din 18-24 februarie 1997), anume că acele cuvinte - le repet: "Îmi pare rău că l-am cunoscut pe P.G." nu îi aparţin; fiindcă, aşa: nu este posibil să aparţină Monicăi Lovinescu. Ea face măgării de intrigantă, de aranjistă, de combina-ţionistă, de

amnezistă-zăpăcistă - deci altfel ar fi sunat cuvintele "supărarării" ei. Cuvintele acelea sub care şi-a pus semnătura Doamna Monica Lovinescu (şi nu văd care ar fi eroismul asumării unei asemenea murdării) sunt ale altcuiva, aparţin unei duble-ţoape dupe Dâmboviţa-apă-dulce, alianţă rezultată din încrucişarea porcului cu capra. Fiindcă numai o ţoa'-ţoapă de Bucureşti (dacă nu s-a înţeles, repet: o struţocămilă sub arătare de porcapră: Liiceanu+Adameşteanu) a fost în stare să expectoreze-lătreze-cotcodăceze asemenea oltenism ţigănizat: «Îmi pare rău că te-am cunoscut...», lipsind, pe hârtie, concluziunea: «mânca-ţi-aş...».

- Un alt motiv de iritare mi-a pricinuit un text publicat în Observator Cultural din 21.10.03, intitulat "Paul Goma blues", semnat de Dumitru Ungureanu.

Probabil nu mă înşel când spun că semnatarul ar putea fi un prozator care îmi plăcuse mie foarte, acum vreo zece ani. De astă dată nu este vorba de calităţile de prozator ale autorului textului (care pot fi remarcabile), ci despre necalităţile sale de scriitor-publicist.

Întâmplător, D.U. nu-mi este favorabil, nu-mi este defavorabil. Atât că... persoana mea îi este indiferentă.

Este acea indiferenţă, nepăsare, futuimăsism(are), rezultate din ignoranţă - şi din mândria românească de a nu şti nimic, din a nu "pătrunde" în inima fleacurilor - aceasta constituind marca scriitorului român cotidian; a inginerul sufleticol, cel care nu a murit dimpreună cu realismul socialist, trăieşte, scrie în prezent, doar despre prezent, în perfectă neştire, neinteresîndu-l trecutul - o inutilitate, din punctul său de vedere (fiind şi el un structural autocronic).

Ceea ce e mai îngrijorător: ca publicist - chiar dacă o face din an în paşte - D. U. nu lucrează cu instrumentele adecvate unui asemenea demers; cu mijloacele celui care informează, nu doar povesteşte. Am să mă ocup mai pe larg, cândva, de D.U., deocamdată bag de seamă şi la el, cu tristeţe, că "analizînd o temă" (eu fiind acea temă), formulează judecăţi abrupte, categorice, fără apel - de pildă: "Goma este antiamerican", însă nu pune întrebarea care ar trebui să devină tic mental la un prozator şi publicist: De ce? De unde reiese - că aş fi anti-?

De ce, de pildă, eu, D.U., cred că G. este "antiamerican"?; de ce cred eu, D.U. că "nu are nici o importanţă că G. are sau nu are dreptate"? - când interesul este (ar fi, vai, în alt univers decât cel românesc) de a arăta în ce constă "antimericanismul" lui G.; de ce mi se pare mie, D.U., că "nu are nici o importanţă dacă G. (obiectul articolului, nu?) are sau nu are dreptate"...?

A, dacă va răspunde că pe el nu-l interesează asemenea detalii, că nu se simte obligat să cunoască astfel de fleacuri, atunci riscă să

primească replica:

«Dacă nu te interesează, iar ca urmare nici nu cunoşti "fleacurile" - de ce vorbeşti despre acele fleacuri? Doar ca să te bagi în vorbă, să te afli în treabă? Nu ar fi mai înţelept - nuanţînd: mai puţin-idiot - să te abţii de a-ţi da cu părerea despre fleacurile pe care nu ştii de unde să le iei, necum unde să le pui...?»

Îmi ziceam, citind atacurile calificativalnice venite dinspre creaturi ca R. Ioanid, G. Andreescu, Shafir, Reichmann, D. Pavel, M.D. Gheorghiu - că luînd eu cunoştinţă de propostele lor, mă fulgerase ne-dorinţă de *a le da ripostă; fiindcă aceia nu au intenţia de* a angaja un dialog, ci doar de a arunca de după garduri, din prin tufişuri pietre, fructe putrede, balegi îngheţate, calificative expeditive şi idioate ca "antisemit", "negaţionist", "postmodernist" (sic-sâc!) - atâta tot, fiindcă suscitaţii nu sunt oameni care să aştepte vreun răspuns, cu atât mai puţin replică, fiind ei structural dintre cei care scuipă de la balcon şi se ascund; din cei care dau-şi-fug.

Şi ce fel de "dialog" poate fi angajat cu un prozator - altfel foarte bun - ca Dumitru Ungureanu (dacă el este cel bănuit de mine, dar cine nu-i bun prozator în România? chiar şi Iacoban şi Săraru şi V.C. Gheorghiu şi Lăncrănjan - apud Marian Popa, ordonanţa lui E. Barbu). Nici un fel de dialog, fiindcă prozatorul foarte bun Ungureanu, nu a ştiut şi nu ştie (şi se simte: nici nu are dorinţa să afle) ce este acela şi la ce serveşte (dialogul) - el scrie un text publicistic aşa cum şi-a scris proza: în indiferenţa rezultată din ignoranţă cea mai desăvârşită - faţă de... personajul său.

Pentru D. Ungureanu, în articolul său, eu nu nu exist ca... persoană, nici ca autor - şi eu, de, totuşi, cărţi - ci ca personaj al prozei sale, despre care autorul poate scrie orice (şi contrariul), fără teamă, fără regrete - fără întrebarea: «Şi dacă Goma a avut - măcar pe sărite - dreptate?»

Sâmbătă 25 octombrie 2003

A dat Dumnezeu şi am terminat Arta Refugii.

Duminică 26 octombrie 2003

Ieri mi-a venit Jurnalul Literar pe iulie-august.

Ciudăţenie: aşadar marţea trecută (în 21 octombrie) am fost vizitat de Nicolae Florescu şi de Ileana Corbea. Ştiind că revista nu are fonduri, nu i-am întrebat dacă au mai scos vreun număr după cel de acum un trimestru. A adus el vorba (spunînd că a publicat pagini din Jurnal 2003). Totodată s-a scuzat: nu mi-a trimis şi mie numărul,

pentru că nu au bani. Or în materie de neavut bani de timbre sânt specialist recunoscut, deci n-am scos o vorbă. La plecare a promis că va face în aşa fel încât să-mi parvină un exemplar...

Se vede că este plecat demultişor de-acas', fiindcă pe banda de hârtie stampila poştei române zice: "15.10.03"... Deci şeful nu a ştiut că subalternii îmi trimiseseră şi mie.

Şi acesta e un foarte bun număr - şi nu doar pentru sfântul motiv că mă publică pe mine (cu Jurnal 2003), nici că există o cronică a Elvirei Iliescu la Basarabia - şi nici pentru că la "Punctul pe i" Titu Popescu, în "Suntem între două scrisori", după ce vorbeşte de scrisoarea - imens dezamăgită - a lui Eliade ca urmare a, totuşi publicării (evident, trunchiate) a dialogului său cu Păunescu, în 1971, simetrizează cu scrisoarea lui Iliescu şi "confirmarea de primire" a mea.

Le iau în ordinea paginilor (ah, ce enervante sunt "trimiterile"! - cronica Elvirei Iliescu beneficiază de două - deci de... trei optimi de pagină...): "Uitările Alexandrei Laignel-Lavastine" de Mac Linscott Ricketts; "Silviu Crăciunaş sau privire retrospectivă" de Nicolae Florescu (spre ruşine mea, în afară de numele Crăciunaş nu mai ştiam nimic altceva); "Convenţia de armistiţiu" de Mihai Romniceanu - fragment din cartea ce va apare la editura J.L; texte de şi despre Amăriuţei, o dezbatere iniţiată (sper, pentru că un asemenea "caz" nu a fost "caz"...) pornind de la o scrisoare imaginară a Tiei Peltz adresată tatălui său, I. Peltz, - mort cu 12 ani în urmă, iar cu şi mai mulţi, prin 1950, arestat şi condamnat pentru "crimă împotriva umanităţii" de Securitate, ca urmare a denunţului lui I. Călugăru şi a declaraţiilor lui Ury Benador, F. Aderca...; alte texte despre Blaga şi Eliade; un dialog cu Annette Wieviorka, despre "Shoah business", în fine un text de Radu Negrescu-Suţu în apărarea Nicoletei Franck, atacată de un Mustaţă - pe motive de bătrâneţe şi de apartenenţă la altă etnie...

Înapoi la Peltz: i-am citit Calea Văcăreşti şi Foc în Hanul cu tei târziu, după 1965, volume împrumutate de gazda mea, anticarul Radu Sterescu. Întâmplarea a făcut ca tot atunci să dau cu nasul de Faulkner... Ce poate fi comun între Faulkner şi Peltz? Nimic - pentru alţii, pentru mine însă... Tata încă nu murise, îmi erau proaspete în urechi şi în măruntaie zicerile lui - devenite tânguieli, oiveieli: «Noi, refugiaţii din Basarabia şi din Bucovina suntem ovreii zilelor noastre...». Deci lumea zugrăvită de Peltz îmi era, nu doar apropiată - ci ca-şi-a-mea, alcătuită din mizerie, nesiguranţă - dar şi din caldă solidaritate («Să ţinem legătura...»); din spaimă de viitor: arestare, deportare; din spaimă de moarte - dar şi din umor; dar şi din curaj; dar şi din frum'seţe... Mă scufundasem în ea până la sprincene - aşa cum,

tot pe atunci mă scufundasem în Faulkner - şi nu rezultase nici o contradicţie... etnică.

Nu ştiam - nici Sterescu, în dubla sa calitate: de anticar şi de fost deţinut politic nu ştia (corect: nu mi-a comunicat şi mie) - despre pătimirile lui Peltz, "agent al Siguranţei", cum îl zugrăviseră congenerii I. Călugăru, Ury Benador, concurenţi ai săi, dar şi inevitabilul F. Aderca... Corectez: nu "zugrăviseră" (neutru), ci denunţaseră.

Că am amintit de Păunescu, trecerea se face natural, tot "pe bază de denunţ": ieri am primit de la Luca Piţu o scrisoare şi o tăietură de ziar (Ziua? - de când?) în care ni se povesteşte, cu chipuri (fotografii), cum i-a demascat Păunescu, de la tribuna Senatului, pe "turnătorii personali" ai săi: Caraion şi Doinaş...

Adevărat, Ziua vorbeşte de... "cine vorbeşte!: Păunescu!", însă tot nu observă:

1) Furnizorul Casei Porcuale, ar zice Luca Piţu, altfel-spus a numitului Păunescu, este nu altul decât tovarăşul plotoner Onişoru, el i-a pus graţios senatorului la dispoziţie "documentele" incriminatoare;

2) Chiar de am admite aiureala de tip Pelin-Jela că cei doi foarte-mari-poeţi l-ar fi turnarisit pe un căcâcea precum Latrinian Hăulescu (cu care, nu-i aşa, ei se aflau în concurenţă feroce pentru laurii Poeziei Române) - întrebarea trebuie să vizeze cu totul altceva, la urma urmelor, dovada că acuzaţia este rezemată pe adevăr:

"În ce măsură turnătoria turnătorilor mârşavi i-a cauzat bietului turnat - altfel martir -, neamprostului, Scuipatului-la-Gard-Adrian Porculescu-Cântar (trimitere la masculinul femininului 'Cântării...', nu neapărat la ponderalitatea animalei)?":

- a fost el dat afară din casă - "i s-a luat casa" (cea dăruită de Ceauşescu), măcar ca lui Breban în 1971?;

- a fost interzis de a mai hăuli?, de a mai urla?, de a mai isteriza stadioane întregi de tineri analfabeţi - întru supraanalfabetizarea cea de toate zilele?, de a mai comite vagoanele-cisternele de versuri-publice?, de a publica versurile-intime (în care se plângea, în hexametri, de procesele de divorţ, de condamnările cu... pensia alimentară)?;

- a fost trimis la ţară - ca pedeapsă?;

- măcar la puşcărie - pentru o oră şi un sfert...?

Nu m-aş mira dacă aş auzi azi-mâine că şi ministrul Securităţii Pleşiţă a fost informat de subalternu-şi Onişoru că fusese - cu răutate şi sadism, din gelozie strict scriitoricească! - turnat de Goma.

Orice e posibil la Poarta Orientului Etern.

Luni 27 octombrie 2003

Ieri, la Bagdad, un atentat (cu nişte Katiuşe... confidenţiale) împotriva americanilor şi a colaboratorilor: un hotel bine păzit. Taman

acolo fusese găzduit Wolfowitz. El nu a fost atins, s-a ales doar cu spaima (să fiu psihanalizat: oare de ce, văzîndu-l pe Wolfovitz tremurînd ca varga, în timp ce povestea atentatul, îl vedeam pe Hitler, după tentativa de suprimare a lui de la... "Wolfschanze"?), însă alții - da.

Sânt convins: curajosul războinic Wolfowitz, principalul "ațîțător la război", ca să folosesc termenul drag neamurilor lui, nu are să mai calce pe un "teatru de luptă", de-ar ști că nu va mai rămâne "Numărul 2 al Pentagonului". Ca toți ceilalți belicoși, în frunte cu Bush - cu excepția lui Powell - neştiind ce-i aceea armată.

Azi un alt atentat, cu automobile kamikaze, împotriva sediului Crucii Roșii. Bilanț provizoriu: 30 morți, civili. Teribil.

Și împotriva Crucii Roșii, care funcționase și pe timpul lui Saddam...

Irakienii înşişi sunt sătui de atentate - de la cel împotriva ONU care a pricinuit moartea lui Viera de Melo. Dar ce pot ei face? Americanii, în inteligența lor fără de fruntarii se miră - în stilul lui Pozner de la Tel-Aviv: «De ce, oare, nu iau ei, irakienii, măsuri ca să nu mai existe atentate?» Oare de ce?

Uite de (oare) ce: Americanii "Liberatori" după încheierea (oficială) a războiului au fost extrem de ocupați cu furgăsirea petrolului, cu împărțirea prăzii viitoarelor comenzi de reconstruire a țării, nici prin gând nu le-a trecut să repare rețelele de apă și de canalizare, de electricitate (tot de ei distruse, cu boambele lor), de distribuire a benzinei cea de toate zilele. În această băltoacă a ignoranței, a nepăsării, a egoismului sălbatic i-au tras și pe englezi (care, umblau nişte zvonuri, ar fi ştiut câte ceva despre Irak, de pe când îl colonizaseră - da' de unde!, uitaseră), fiindcă în Sud, la Bassra, în zona britanică nici în ziua de azi nu există apă curentă și electricitate...

Biata populație: îi suportă pe milițienii irakieni americanizați; pe saddamiştii reactivați, acum și pe "străini" - neirakieni, ei ar forma echipele de kamikaze - cu aceeași resemnare cu care îl suportaseră pe Saddam. Ce soartă și pe oamenii de acolo...

Ai zice că sunt români - doar și fiii Traianului și ai Decebalei îl suportaseră pe Ceaușescu, până ce trimişii KGB-ului îl - nițel - împuşcaseră... Abia după ce s-au asigurat că Tiranul era oarecum cam mort și nu mai (prea - sânt mort după relativismele ardeleneşti, mamițo!) mişcă, s-au adunat de prin şanțuri și au început să urle că ei vor Rivuluție!, că ei vor Capul lui Ceau'!

L-au avut - oferit pe tavă de Iliescu-și-popo'ul.

Marți 28 octombrie 2003

Comentînd tragedia de ieri, de la Bagdad, lumina lumii Bush a pretins că totul este în regulă; că e bine... când e rău. După el s-a luat

- surprinzător - Paul Bren(n)er. Numai Powell s-a arătat îngrijorat, admiţind că, într-adevăr, America nu se aştepta la una ca asta...

Una-ca-asta a început a fi sonorizată de Americanii înşişi, atât în manifestaţiile de stradă, cât şi în presă. Una-ca-asta a căpătat un nume - vechi, cu sinistră faimă: Vietnam...

Dublă catastrofă ar fi dacă Americanii, speriaţi de propria-le eroare, şi-ar pune, după obiceiu-le strămoşesc, palma-n cur şi ar părăsi Irakul aşa cum abandonaseră Vienamul; în graba mare/ cu coada-ntre-picioare.

Doamne-fereşte, nu ar fi fost "mai bine" să-l fi lăsat pe Saddam să-i saddamească pe irakieni în linişte. "Mai bine" ar fi fost dacă Americanii s-ar fi apucat de treabă altfel. Adevărat: le-ar fi fost nesfârşit de greu să gândească întâi, abia apoi să acţioneze - cel mai uşor fiindu-le să dea cu boamba, de suuuus, din cer şi atât, fără grijă că vor fi siliţi într-o bună zi să coboare pe pământ, "pe teren" întru consolidare, necum pentru a da seama de crimele comise.

Distrugerea Irakului, a ţării lor i-a supărat foarte pe irakieni; şi jefuirea ei - cu care liberatorii-ocupanţii şi-au început "opera de reconstruire", vizînd doar petrolul (în folosul clanului Bush) şi construcţiile încredinţate lui Cheney, altfel vicepreşedinte al acestei mari şi generoase şi dezinteresate (până în pânzele albe) ţări...

Însă acum, că nu mai poate fi dat înapoi nici timpul, nici faptele, (nici grelele păcate ale negândirismului) catastrofală ar fi hotărîrea americanilor de a se retrage din Irak, lăsînd în urmă ruine şi haos.

Nu ştiu cum anume îşi freacă mâinile în aşteptare, Iranul (probabil nu mişcă, acum, ştiind că para le va cădea drept în gură, singură), dar perspectiva unui stat islamic alături - un alături înghiţibil - este terifiantă.

Dacă se va adeveri şi acest "punct", vina o va purta America. Fiindcă s-a lăsat dusă de nas de banda de neoconservatorii likudnici şi de protejatul-aliat fidel, Israelul.

America şi Israelul au agitat ideea "cruciadei", ele au dezinformat lumea întreagă (nu chiar, însă cei care nu era de acord cu acest adevăr-bolşevic au fost desemnaţi ca "duşmani-ai-poporului"), în privinţa "armelor de distrugere în masă" deţinute de irakieni; America şi Israelul au minţit cu neruşinare şi fără teamă că vor da seama de înşelătorie, pretinzînd că există o legătură strânsă între odiosul Saddam şi atentatul de la 11 septembrie.

Pe scurt: agenţii Mossadului - din echipa de la Casa Albă şi de la Pentagon - ei au dezinformat America, ridiculizînd şi reuşind să facă neluabile în seamă informaţiile din sursă CIA, parvenite cu doi ani înainte de atacul de la 11 septembrie în legătură cu terorismul, însă negate-deformate-transformate de... CIA (personală a) lui Rumsfeld.

Pentru ca acum, profitînd de zarvă, să legifereze implantarea noilor colonii în Palestina. Iată care era... castravetele: interesul Israelului şi numai al Israelului, nu pacea în lume.

Joi 30 octombrie 2003

Ieri nu am notat - am dormit... Eh, somnul, ce medicament, ce balsam, ce consolare pentru bolnavii, neconsolaţii de noi. Eram eu de ani de zile obosit, însă probabil nu prea-prea - a trebuit să corectez textele rezultate din scanerizare, ca să realizez ce este o adevărată oboseală...

Vineri 31 octombrie 2003

Numărul din 30 oct.-5 nov 2003 din Le Nouvel Observateur publică fragmente din eseul "La Prison *juive*" de Jean Daniel - deasemeni replicile date de Alain Finkielkraut (se putea să lipsească tocmai el?), de Théo Klein, de marele-rabin Sirat şi de istoricul israelian Idith Zertal - o femeie, însă cum nu există feminin pentru "istoric"... - cum ar suna de pildă: "istorica Zoe Petre..."? Bine ar suna!

Iară şi iară: Jean Daniel "perseverează în eroare", carevasăzică în... antisemitism - am să produc aici câteva citate (să-mi fie iertată traducerea, nu totdeauna respectînd canoanele Bibliei ortodoxe):

"Ideea că evreii putuseră să-şi impună un destin carceral şi că ar fi propus o imposibilă grandoare umanităţii [întregi] mi-a venit într-o zi, la Ierusalim. Discutam cu un dominican, dealtfel sionist [!] şi cu un profesor israelian, pacifist. Eram în anul 2000. Ei se întorseseră din Gaza tulburaţi, răvăşiţi de ceea ce văzuseră din nefericirile palestinienilor, însă adăugau că indignata lor compasiune fusese anihilată, la întoarcere, de un atentat kamikaze [palestinian]. Cum, oare, şi unii şi alţii puteau uita ceea ce îşi făceau [pricinuiau, provocau] unii altora? Profesorul evreu a citat cuvintele Goldei Meir:

"«Noi vă vom ierta poate într-o bună zi de a ne fi ucis copiii, însă nu vă vom ierta niciodată pentru că ne-aţi pus în situaţia de a ucide copiii voştri...» [...] - ce umanistă, parol!, se vede că e născută la Kiev.

"Iată-ne, deci, după scandaloasa încercare a Shoah-ului în pateticele convulsiuni israelo-palestiniene. Filosoful evreu Martin Buber amintea că «nu va exista legitimitate pentru Statul evreu [hebreu] decât în măsura în care acesta [statul] va fi acceptat de către toţi vecinii». Iar Simone Weil spunea despre cuceriri [ocupări de teritorii - n.m.]: «Niciuna nu este acceptabilă [admisă] în afara celei care permite colonilor să facă [să fie] una cu indigenii». Însă, condamnat la

agresiune prin 'refuzul arab', cum ar fi putut acest mic stat să se facă acceptat fără a se impune prin forța armelor? Aceasta era capcana. Rămânînd credincioși Legământului care preconiza întoarcerea în Sion, ei [evreii] deveneau necredincioși injoncțiunii de a nu fi decât preoți și martori.

"Aceste contradicții (...) mi-au inspirat sentimentul, dintrodată limpede, evident: evreii se închiseseră ei înșiși într-o adevărată închisoare - pe care o iubeau cu pasiune. La urma urmelor, vedeau în această închidere a poporului ales servitutea și grandoarea condiției evreului. (...) Închisoarea putea avea arhitecturi varii, însă evreii constatau, în disperarea lor jubilatorie, că de fiecare dată când încercau să scape, o forță îi prindea din urmă, îi întorcea ca să-i pedepsească, să-i rescufunde în mândrie și în nefericire, la condiția carcerală. (...)

"De ce acest comportament? Cred că am găsit răspuns atunci când m-am izbit de conceptele fondatoarea ale Alegerii și ale Legământului în primele capitole ale Bibliei ebraice [Vechiul Testament - n.m.]. În această iluminare premonitorie mi-am spus că umanitatea întreagă va fi, într-o bună zi, poftită să se alăture evreilor - în închisoare. Și că nu vor fi mai fericiți (...).

"Iudaismul a inventat [Dumne]zeul unic. Pornind de la cuvântul său, de la Revelațiile Sale a fost răspândită învățătura după care omul se condamnă fugind de [îndeplinirea] poruncilor legate de Alegere, de Legământ și de înrădăcinarea într-un pământ iudaizat [«...à l'enracinement dans une terre judaisée»]. Nu numai că Dumnezeu dăruiește evreilor un pământ deja locuit de o seminție care Lui, în *principiu, îi este tot atât de dragă* ca toate celelalte, dar El a impus noilor veniți obligația de a lupta împotriva băștinașilor; și îi condamnă la un comportament exemplar, adică de a nu se închina zeilor cananeeni și de a nu uita Tora și cele Zece Porunci. (...) Nu este acesta un paradox: să ceri unui popor să fie 'exemplar', știind că *exemplaritatea nu poate fi decât un privilegiu [dumne]zeesc*? Pe de altă parte, nu rămâne o contradicție cruntă între faptul de a dărui lui Israel un pământ confiscat altora [băștinașilor] și în același timp să-i ceri respectarea strictă a unei... sfințenii naționale?

"O țară, o națiune, un popor, un stat - toate clădite pe o Carte. Și ce Carte! Întâia oară când l-am întâlnit pe Ben Gurion, cum el îmi vorbea de Spinoza, (...) l-am întrebat dacă crede în Dumnezeu. Întrebarea nu l-a șocat, ba chiar mi-a răspuns că ea [întrebarea] nu este 'israeliană'. Pentru el, unul dintre fondatorii Statului evreu, prim-ministru în momentul în care-i puneam întrebarea, era suficient 'să crezi în Carte'. O avea pe masă, Cartea. Spunea că se servește de ea în toate împrejurările. Se putea, deci, separa religia de Revelație? Cum să acorzi o asemenea importanță unui text dacă nimic transcendent nu îl

justifică? Ben Gurion a răspuns că nu era vorba de a refuza transcendenţa dintr-un text, ci de a evita de a o defini. Oricum, există o Carte conţinînd principiul de căpătâi al umanului şi al lumii - asta era suficient pentru a fonda un stat şi un destin.

(...) "Cartea conţine istoria omenească, cu violenţele, cu crimele, cu războaiele ei. Povestiri [istorii] în care poporul ales se vede obligat, pentru a supravieţui ca instrument al voinţei divine, să administreze duşmanilor săi - cu ajutorul lui Dumnezeu - cele mai crunte pedepse. Cele zece plăgi ale Egiptului să fie opera unor eroi şi sfinţi? Când Israel previne o agresiune, atacînd, câştigînd războiul, ocupînd teritorii, pentru a preveni o altă agresiune apoi refuză restituirea acestora, invocînd Biblia şi faptul că în Carte acele teritorii se numesc: Iudeea şi Samaria - ceea ce este adevărat - însă în acest caz cum se comportă Statul Evreu? Ca oricare alt stat? [...] Aici se află problema Răului. A Violenţei. Dacă există probleme pe care un popor ales trebuie să le rezolve, nu sunt oare chiar acestea?

"Născut în scopul de a o termina odată pentru totdeauna cu antisemitismul creştin, Statul Israel s-a dezvoltat, alimentînd un nou antisemitism: cel arab. Puternice organizaţii evreeşti, intelectuali stimabili s-au grăbit să decreteze că este vorba de resurgenţa aceluiaşi fenomen - pe un teren diferit. Concluzie gravă. Infideli mesajului Auschwitz-ului, ei nu fac distincţie între barbaria căreia i-au fost victime, doar pentru că se născuseră şi existau [ca evrei] şi suferinţele îndurate din pricina a ceea ce fac ei, liberi şi suverani. Pentru prima oară în două mii de ani, israelienii sunt stăpâni pe destinul lor naţional. ei se află acum în a face - şi nu în a fi. Or, iată că mulţi dintre ei, orbiţi pe veci de fatalitatea Răului, se dovedesc neînstare de a face distincţie între dezastrele suferite la Auschwitz şi războaiele pe care le poartă cu inamicii lor, în Israel. [...]

"Aproape toate problemele care privesc supravieţuirea Statului Israel se învârtesc în jurul folosirii violenţei, a justificării, a dozajului, a urmărilor sale. Ni se va atrage atenţia că acestea sunt afacerile fiecărui stat - mai ales tânăr. Adevărat. Se mai poate avansa teza potrivit căreia toate ţările 'revoluţionare' trebuie să-şi pună problemele scopului şi ale mijloacelor, ale trădării principiilor de prezervarea a existenţei sau a libertăţii refuzate inamicilor libertăţii. Însă, pe de o parte, ceea ce nu admitem pentru statele care se definesc 'revoluţionare' de ce am admite pentru Israel? Pe de alta, în măsura în care acest stat pretinde - în mod discutabil regăsirea patriei pierdute acum două mii de ani, dar şi înrădăcinarea în ţara Bibliei, pentru a continua să poarte mărturia mesajului biblic - în acest caz suntem în drept de a fi mai exigenţi cu el [statul] decât pare a fi el, cu el însuşi. După cum spune Pierre Vidal-Naquet: «Paradoxul Israelului: este totodată

realizarea visului de normalizare - avînd, în fine, ca alţii: grăniceri, închisori şi judecători care vor umple acele închisori - şi întruparea unui foarte vechi *mesianism care tinde să creeze o cetate dreaptă*. Eu însumi simt ceva din acest vis şi, pentru a da un exemplu clar: un torţionar israelian [...] mă indignează mult mai mult decât un torţionar francez».

"(...) Ca să ştim ce este un stat, să recitim paginile lui Hegel: un stat este un monstru rece care nu are aliaţi şi are doar interese. Acesta este un stat ca altele. Israel nu poate, în acelaşi timp, cere să fie tratat, aici, ca toate ţările aflate în război, (...) iar dincolo, în mod diferit de toate celelalte ţări [...]."

"Nu înţelegem Israelul dacă nu măsurăm în ce măsură victoria din 1967 i-a îmbătat [turmentat, zăpăcit] pe evrei în totalitatea lor. Evreii cei mai laici, mai puţin tradiţionalişti, cei mai ingnoranţi ai culturii lor, 'deiudaizaţii', cum îi desemna Raymond Aron, au început a fi interesaţi, chiar pasionaţi de/pentru chestiunea evreiască. Victoria israeliană a intensificat legăturile Noului Ierusalim cu diaspora şi a făcut să reînvie iudaismul în mediile 'deiudaizate' - sau 'asimilate'. Fiecare israelian s-a dovedit a fi, de atunci, preţios ca soldat, nu doar ca martor; ca un combatant, nu doar ca un mesager.

"L'avénement d'Israël (în sensul de venire pe pământ, coborîre, ca Mesia) a devenit de atunci: [şi a provocat o] ruptură. Fiindcă se substituie lui Mesia însuşi. Nu este recunoscut ca atare: evreii din întreaga lume nu dau fuga [să fie martori la minune]. Dar el (l'avénement] devine scut - atât împotriva ostilităţii seculare, cât şi împotriva agresivităţii înconjurătoare. Face mai puţin vie antica speranţă şi mai puţin necesară aşteptarea. Dacă el împiedecă înrădăcinarea în alte părţi: mai puţin pentru a rămâne disponibil pentru Ierusalimul universal sau ceresc, cât pentru a apăra acest Ierusalim: pământesc, recucerit şi ameninţat. Evreii nu mai trăiesc în speranţa şi în credinţa învinşilor, ci în teama şi în tremurul de spaimă al învingătorilor. Începînd din momentul în care nu mai există «la anul - la Ierusalim» fiindcă este: «astăzi - la Ierusalim», virtutea speranţei trece pe al doilea plan în raport cu virtuţile tradiţionale. Evreii se află în-construcţie - deci în-război. Cu atât mai vârtos, cu cât, după Ben Gurion: «ei (evreii) nu-şi pot permite să piardă un război»

"Dar pot ei să poarte orice fel de război, fie acela defensiv - şi pentru cât timp? Dăruit Israelului, pământul rămâne totuşi, proprietatea lui Dumnezeu şi poporul nu se poate considera la el (acasă), decât dacă îl primeşte în permanenţă ca pe un dar: «Ţara (pământul) este al Meu, voi vă aflaţi la Mine, ca emigraţi (pribegi) şi ca oaspeţi» Dacă darul este definitiv, posesia efectivă a lui este condiţionată: Deuteronomul, în termenii cei mai duri cu putinţă

prezice poporului lui Israel că va fi alungat de pe acest pământ, dacă nu respectă Legământul (Alianța). Aici este de căutat crudul capriciu al unui Dumnezeu care încredințează poporului său un pământ a cărui apărare implică, fără îndoială, credință Alianței, însă o trădare a Alegerii și a celor Zece Porunci. [...]

"Este insuportabil faptul că nu putem, azi, vorbi de Ierusalim cum vorbim despre Cordova și despre Amsterdam. Dacă există un oraș în care inspirația oamenilor și mizericordia divină ar fi putut să se întâlnească, pentru a face să strălucească, fie și o flăcăruie de speranță, pentru a a face să domnească asupra cetății pacea între cetățenii de bunăvoință, ca să prefacă sabia în plug și ura în fraternitate), ar fi putut să fie acel loc ales, sfânt, unde toate dovezile Alianței sunt reunite. Cum să accepți că Ierusalimul nu este acea catedrală în care săracii, persecutații și păcătoșii ar găsi adăpost grație unui drept de azil pe care nimeni nu l-ar putea revoca și unde nici o armată nu ar avea dreptul să pătrundă? Faptul că se pot duce lupte în Ierusalim mi s-a arătat, de cum am învățat istoria regatului franc și a cruciadelor, ca o desanctificare, o păgânizare a unui loc rămas magic în mod miraculos și care oferea [expunea, arăta] - niciodată cicatrizate - toate rănile lumii.

"Însă când, în 1967, a avut loc reunificarea orașului, evreii au început să creadă într-o misiune reîncredințată de Dumnezeu poporului ales pentru a face să fie respectată pacea, toleranța și... cine știe, chiar dragostea... Pe scurt, să fie uitat Canaanul...

"Azi această iluzie apare ca o absurditate nesfârșită. Oricum, dacă aș fi dorit o probă suplimentară a capriciului cu care Dumnezeu trata poporul Său (sau popoarele Sale), sau de masochismul cu care înseși popoarele inventaseră această cetate de trei ori sfântă - este evident: Ierusalimul mi-a furnizat-o.

"Ne aflăm în inexcuzabil, în ireparabil, și în impensabil. Inventatorii Dumnezeului unic și a cererii Lui de dragoste necontrolată, monoteiștii care au imaginat sensul Istoriei [...] au prefăcut Orașul Lumină într-o oarecare cetate grecească unde se desfășoară lupte între atrizi orbi, pe întuneric. Trebuie să ai sufletul bine ancorat în trup, pentru a rezista acestei ofense la adresa rațiunii și a compasiunii. [...]

"Iar când aflu că fanatici palestinieni trag asupra evreilor în rugăciune și că un israelian fanatic ucide palestinieni prosternați în fața mormântului lui Avram, atunci îmi spun că închisoarea evreiască a devenit a tuturor."

Nu găsesc necesar să reproduc "replicile". Singura intervenție rezonabilă, normală este a istoricului Idith Zertal de la Universitatea de la Ierusalim - din care extrag doar:

"Am putea spune că «la prison juive» este doar o metaforă, însă ea încarnează, azi construcția faimosului Zid [al Ierusalimului] care distruge totul în jur: oamenii, natura, spațiul, viața și care nu va da securitate Israelului, ci riscă de a-l închide și mai mult - întoarcere tragică în ghetto";

"Ah, ce fruct otrăvit, acești coloni care guvernează, azi, Israelul! Nu noi am cucerit aceste teritorii - teritoriile ne-au ocupat, cucerit";

"Mi-a plăcut paradoxul lui Jean Daniel: «Pentru un necredincios, eu sunt unul foarte religios...»"

Vineri 31 octombrie 2003

În această toamnă urâțitoare, deprimantă, dușmănoasă eseul lui Jean Daniel publicat fragmentar în L.N.O. mi-a adus o rază de lumină și o adiere de consolare:

Nu sânt singurul care spune lucruri aspre - și drepte!, clamez eu, ca să nu rămână vreo îndoială - despre evrei și despre Israel, ultima oară în Basarabia, în Săptămâna Roșie, în jurnal...

Atât că între noi, "spuitorii" există o deosebire de esență: Jean Daniel este evreu - eu ba. Iar deosebirea poate fi percepută diferit - și contradictoriu: eu ca "antisemit", el ca "trădător" (or, ca și la bolșevici, trădătorul este mai periculos decât un "dușman" simplu). În același timp, un evreu are autorizație (de la evrei...) să vorbească "și despre lipsuri", vorba campionului obiectivismului-socialist S. Damian - fiindcă el se exprimă, nu-i așa, în cunoștință de cauză, dinăuntru; or un goi este, prin natură străin, citește: ostil; deci goi-ul urmărește, nu îndreptarea evreului, ci moartea lui!

Sânt mulțumit de muncă - la starea ochilor mei, descifrarea unui text ca cel al lui Jean Daniel, tipărit cu literă măruntă este o tortură; și o performanță. Totodată mă bucur (sic), fiindcă, obosit fiind, temător de lectura unor texte puchinoase, nu am trecut în jurnal un dialog extrem de interesant, publicat de Télérama ultimul număr, dintre scriitorul israelian, romancier, eseist, David Grossmann născut la Ierusalim în 1954 (am mai vorbit despre el, elogios) și Camille Mansour, politolog palestinian, născut la Haiffa în 1945, crescut în exil în Franța. "Convorbirea" lor, construită pe falsuri istorice, de o parte și de alta (dar, vorba unui cuscru: "dusă pe un ton de civilitate și de perfectă bună-credință"...) a devenit inutilă după eseul lui Jean Daniel - acesta interpretînd, alternativ, simultan, ambele tabere - și, desigur, cu mai multă strălucire.

Pentru a multa oară îmi exprim regretul că Raymond Aron nu mai este în viață - ar fi fost de cel mai mare interes opinia sa despre situația actuală din Palestina.

NOIEMBRIE

Sâmbătă 1 noiembrie 2003

Încep luna sub cele mai rele auspicii. Iată ce i-am scris Ancăi Haţiegan:

Paris, 1 noiembrie 2003

Anca Haţiegan,

Bucuria de a fi primit - în sfârşit !- veşti dinspre Cluj a fost, nu întunecată, ci murdărită, năclăită, bulibăşită de "aspectul" (cunoscîndu-l pe Goiciu, ştiţi că el voia să spună: "halul") revistei fostă Echinox. Evident, vorbesc de numărul recent, 1,2,3/2003.

Accept că, nefiind masochist, nu am găsit motive de jubilaţiune privind (şi nu citind - am să revin) extemporalul despre cartea mea, Basarabia. Deducînd ce anume "conţine" (altă trimitere la clasicul Goiciu), am înţeles scenariul: Dom' Profesor - cel care aproape vă zmulsese exemplarul Basarabiei din mână - ca să-l citească!; cu ochii săi, personali! - nu a avut timp să o facă (ce ştim noi cât de copleşiţi de treburi înalt-culturale sunt dascălii ghe la Cluj, mai ales când sunt şi scriitori), aşa că a rezolvat problemul româneşte: a încredinţat (nu, ci: pasat...) cartea unui elev - premiant, altfel; dacă nu a citit el însuşi mai mult de două pagini (hai: cinci), va avea ocazia să-i afle "conţinutul" - nu mai scăpăm de bibliografia românului, fie el şi poet universitariot: Goiciu şi de Brucan - din rezumatul şcolerului diliginte.

Şi aşa a fost!

Acum că am indicat sursa nemulţumirii personale, trec la cea generală - nu întru totul, fiindcă vizează şi textul Ancăi Haţiegan:

Pe aici, pe unde mă învârtesc-supravieţuiesc multe (şi urâte) am văzut la viaţa mea. Chiar şi "grafici" de publicaţii confidenţiale (ni se introduc în cutiile poştale). Însă o "grafică" mai murdară, mai năclăită, mai proastă, mai respingătoare, mai dezgustătoare, mai sabotoare a textului (revista fiind, vrea, nu vrea genialul "conceptor grafic", în primul rând destinată textelor-de-citit, abia în al şaişpelea rând "contemplării operei grafice") - nu am întâlnit!

Drept care îi invit pe cei care fac revista Echinox să ia în mână ultima-le ispravă, să o privească (prima pagină, prezentarea, firma: o primă-pagină care nu spune nimic - un record în materie de comunicare!); apoi sigla revistei: păduchioasă, ilizibilă, urâtă; să încerce echinoxilioţii clujeşti să desluşească ce stă scris (totuşi, scris...) la mijlocul coloanei a II-a din pagina 3; să încerce să pătrundă

rațiunea prezenței balegii grafice de la pagina 7; cât despre paginile 8-9, apoi 10-11, 12-13, dacă ele/ei le găsesc lizibile, ba chiar frumoase ba chiar ultra-moderne (tendance...) - atunci să şi le prindă cu pioneze pe perete, să le aibă în față, mereu, ca să nu mai aibă somn normal măcar un trimestru.

După ce am zis toate aceste răutăți, mă întorc la textul Ancăi Hațiegan: mă întreb - şi cat în jur, poate-poate dau de cineva capabil să formuleze un răspuns câtdecâtuşi:

Pe lângă ilizibilitatea pricinuită de capodopera graficianului casei, rămâne chestiunea corecturii textului:

Este acesta un text corectat, mult-stimată, ba chiar cam-iubită Anca Hațiegan? Măcar... privit în fuga calului (siç), întru constatarea că are nevoie de a fi prăşit, greblat, măturat - hai să nu pretind: mângâiat?

Ce faceți voi, acolo, la Echinoxul Universității din Cluj? - bineînțeles, în-afară-de...? Dar 1,2,3/2003 trimis este o insultă aruncată cititorilor care, cu certitudine, aşteptau noul număr! Şi care, în locul unei repetate-reînnoite bucurii culturale, primesc în obraz, peste ochi o balegă "grafică" de neîntâlnit nicăiri pe pământ şi un text ce n-ar fi trebuit tipărit în stadiul în care a şi fost - sau poate tocmai în starea-brută, în necorectarea lui, în şarmul-naturel al lui şade, mă rog frumos, valoarea-i... grafică?

Nu există nici o explicație, nici o justificație pentru făcătorii revistei. Se poate spune despre toți cei care avea datoria să vegheze la măcar corec-titudinea textelor - că au strălucit prin absență, iar când s-au întors (de pe unde fuseseră duşi, întru vacanțe culturalizare...), puțin le-a păsat că au găsit ce au găsit: o oroare. Puțin le-a păsat că "artistul grafic" îşi făcuse de cap, considerînd revista, preț de o vară, jucăria lui - în loc să fie trimis înapoi, la şcoală, să mai învețe, nu doar să maimuțărească ceea ce e mai urât pe lumea asta urâtă.

În fine, să se supună unui cincinal întreg de penitență, în care să dialogheze în chilia sa cu gazeta-de-perete concepută de geniul său (creator, mie-mi spui!), iar la vorbitor să-i vină, trimestrial, în ordine: directorul, redactorul-şef, redactorul-şef, adjunct, secretarul de redacție - să mediteze dimpreună la comunul păcat împotriva culturii scrise şi tipărite.

Deocamdată atât, iubită Anca Hațiegan.
Aştept alte prilejuri de dialog
Pe curând,
Paul Goma

Duminică 2 noiembrie 2003

Aniversarea lui Filip. A plecat de ieri la/ cu Marine, felicitările îl vor atinge numai pe cale telefonală.

Ei bine, deşi "a trecut o noapte, ba chiar şi o zi" - citat infidel din Baconsky, nu regret tonul scrisorii către Anca Haţiegan.

În cazul de faţă nu poate fi invocată sărăcia-la-români: namavutismul, namştiutismul exagerat evocate-invocate în toate împrejurările nu au ce căuta aici. Onest ar fi din partea întreagei redacţii, în frunte cu directorul, sfârşind cu secretarul - "graficianul" iese din chestie, el fiind structural inocent - să se adune în jurul unei ceşti cu ceai (bine, cine vrea cafea, cafea să-i fie), să răsfoiască numărul ultim din Echinox şi - în sfârşit - să vadă! Iar dacă nu li se cere prea mult culturalilor clujici, să şi interpreteze normal cele văzute, în sensul de a accepta că internetul este un mijloc, nu un scop; "cultura de/prin internet" nu este cultură prin ea însăşi, ci numai ca suport, ca agent al scrisului - fie el materializat pe un ecran de ordinator.

Ieri, înainte de a mă porni să scriu epistola către Anca Haţiegan, fiindcă Filip era încă acasă, i-am arătat exemplarul din Echinox şi l-am rugat să spună ce crede el despre "prezentarea produsului". I-l întinsesem închis, vizibilă fiind doar prima pagină, cea de prezentare. Însă el şi-a retras şi capul şi mâinile, iar prima întrebare a fost orifiata:

«Ce-i asta?»

Bine, eu sânt o persoană din străvechea generaţie, pe de o parte, a mea "concepţie despre prezentarea grafică" a unei reviste culturale poate fi depăşită, poate fi datată, poate fi considerată tradiţionalistă, chiar reacţionară, de ce nu? Mi s-ar mai reproşa că am rămas cu imaginea publicaţiilor româneşti - deci vechi...- fireşte, un neadevăr, fiindcă chiar de nu aş frecventa presa politică şi culturală şi artistică franceză, tot aş fi agresat prin televiziune de "ultimele cuceriri" în materie...

Or Filip, "nu că e fiul meu...", dar el este, în primul rând francez (de origine română, adevărat), chiar dacă nu are cetăţenia franceză, are educaţie franceză; în al doilea rând, deşi a venit în Franţa la vârsta de doi ani (în exact 20 noiembrie 1977), după o pauză-lingvistică de vreo trei ani, în care el vorbea în casă numai franţuzeşte, noi numai româneşte, rămâne unul dintre puţinii - dacă nu cumva singurul dintre copiii-de-români-în-Franţa care vorbesc-citesc româneşte curent. În fine, în al treilea rând - şi nu cel mai lipsit de importanţă: Filip este de profesie grafician; infografist - a făcut Facultatea de Arte Plastice, a Universităţii Paris VIII, are o licenţă şi o "Maîtrise d'Arts et Technologies de l'Image" - însă înainte şi în timpul şi după studii a lucrat "în domeniu". Dacă adaug că mediul în care trăieşte este cel

plastic-informatic (Marine, prietena lui de peste cinci ani, este profesor de arte plastice, ea însăşi pictor şi istoric al artelor plastice), am spus, cred, esenţialul despre cunoştinţa-de-cauză în care vorbesc despre Echinox 1, 2, 3, /2003.

Luni 3 octombrie 2003

Nu am mai notat nimic despre Irak, prea erau multe şi proaste veştile. După doborîrea unui elicopter de transport (16 morţi, 18 grav-răniţi) şi mai cu seamă după declaraţiile iresponsabile ale lui Rumsfeld, că "aşa e la război; greu - însă noi continuăm...", a început să se vorbească din ce în ce mai insistent de "irakizare" - contaminare de la "vietnamizarea" de sinistră amintire.

Aseară am auzit-o pe Madeleine Albright (?) interogată de un adevărat şi meritat partener de dialog al ei: Karl Zero: turcul şi pistoala! Fără nici o ruşine, cucoana pretindea că Americanii trebuiau să rămână concentraţi pe Afganistan, să nu deschidă frontul în Irak... Dar despre copiii irakieni, supuşi blocusului după războiul din 1991, cei care mureau?, senină, pretinsese că ea nu avea ce să le facă...; dar despre Palestina? - a refuzat să vorbească, oţostroafa, cică să-şi rezolve ei treburile interne... Putoarea! Moartea miilor de copii irakieni - problemă internă? (când era ea la afaceri, sub Clinton); Zidul Ruşinii, alungarea de pe pământurile lor, cu tancurile, cu avioanele, a băştinaşilor, colonizarea sălbatică de tip Sharon, raidurile ucigaşe în lagărele palestinienilor, în care, pentru un "activist" căutat sunt ucişi 20-30 civili şi dinamitate 10-15 case? - astea sunt "treburi interne"!; pe care ei să şi le rezolve - dar aşa sună discursul Israelului, nu al USA... În fine, ar fi trebuit să fie...

Noroc că printre atâţia evrei răi, înrăiţi, imbecili, imbecilizaţi de evreitatea neasumată se mai găsesc şi fiinţe normale - ca Jean Daniel.

Excedată de laudele la adresa lui, de citarea cu orice ocazie din textele lui, Ana mi-a sugerat la un moment dat, fie să-i scriu, fie să-l vizitez, să-i spun prin viu grai ce cred şi eu despre chestiunea Palestinei - «doar vă cunoaşteţi, de pe când vă detestaţi cordial»... I-am răspuns că nu simt deloc - dar deloc - nevoia de a-l vedea, de a-i vorbi, (m-am certat cu el acum douăzeci şi cinci de ani, m-am săturat) mi-e cald să ştiu că există şi evrei rezonabili, neisterici, de bună credinţă (cu atât mai vârtos, cu cât ieri, la o dezbatere televizuală, am picat pe inevitabilul Finkielkraut şi, ca să nu fac şi eu o criză de epilepsisterie, prin contaminare, am trecut repede pe alt canal, fiindcă îi cunosc până dincolo de saţ poezeaua).

După trei zile de ploaie, vânt, nor, azi: lumină, soare, ai zice că vine primăvara. Da, dar ea nu vine. Că aşa-i ea: ne-vinătoare la

comandă. Deşi, ca să stau aşa cum stau şi să judec aşişderea, nu mi-aş dori o primăvară; nici o vară (mi-am adus aminte de cea de... astă-vară); o iarnă ar merge, cu condiţia ca ea să fie plină de zăpezi statice şi de ninsori dinamice (sic) - acolo, la ea, afară; estimp eu să stau în casă la căldură şi să privesc pe geam la statismul-dinamic al iernii.

Mi s-au comunicat pe cale orală (mai exact: telefonală) o sumă de reproşuri formulate de românii de pretutindeni, internauţi. Pe lângă acelea de... "antisemitism", semnate-citeţ-curajos-anonim: "Harry", "Avy", "Samy", "Iony" - ba chiar şi "XYZ", mi se mai găseau cusururi - acestea dinspre goi-i mei pentru că... "tăcusem", pentru că "nu scosesem o vorbă despre nefericirile poporului, în timpul campaniei pentru votarea unei noi constituţii".

Crunt de adevărat: nu scosesem o vorbă despre "nefericirile poporului" - nici pe timpul lui Dej, nici pe al lui Ceauşescu, nici pe al lui Iliescu I, nici pe al lui Constantinescu, nici pe al lui Iliescu II - exact acela (tot despre popor este vorba) care votase, cu drag, ce i se poruncise să voteze - şi în luna mai 1990 şi în anul 2000 - adevărat, la îndemnul intelectualilor ţării.

Dar, vorba Anei: De ce aş fi scos o vorbă acum - în 2003 - când niciodată, mă auzi, miţule, niciodată nu luasem, ca să spun aşa, cuvântul, pentru a vorbi de nefericirile poporului - şi al meu, concedea un vajnic internaut, sub semnătura: "Jony" - exact aşa grafiat, pronunţat, certamente: Neluţu. Da, domnule: de trei decenii stau cu deştu-n cur (şi fac cultur'), spre deosebire de confârtaţii - dar mai ales de confârtaţele mele Blandiana, Adameşteana, Cassiana şi alte "rezistente" - acelea, da: ele, cu un curaj nebun, cu un admirabil spirit de sacrificiu îşi puseseră pielea pe băţ/în bătaia puştii securităţii de fiecare dată când "poporul nostru" se afla în dificultate. Nu i-am pomenit pe vânjoşii reprezentanţi ai sexului tare: Buzura, Manolescu, E. Simion, M. Martin, Al. George - ce să mai vorbesc de Pippidi, de Pleşu, de Liiceanu, eroi ai postmortemismului - şi alţii şi alţii care "după revoluţie" culeseseră exact ce nu semănaseră; şi nu meritaseră.

Dar profitaseră din plin - şi de "înainte de rivuluţie" şi de "după..."

Ciudată apare această vehemenţă critică la adresa mea (probabil şi la adresa altor bătrâni "disidenţi") din partea tineretului-din-ziua-de-azi - exact cel care habar nu are de nimic "dinainte de 1989", căruia i se fâlfâie de "trecut", căruia puţin îi pasă dacă X a fost victimă sau călău, dacă făcuse puşcărie sau băgase pe alţii la puşcărie (ba chiar îi anchetase).

Păi, domnule: dacă nu ştii nimic; dacă nu vrei să afli nimic - ca să nu-ţi încarci memoria ta, de "istoric tânăr"; dacă eşti susţinător al tezei că trebuie musai să ne reconciliem securişti cu deţinuţi, turnători

cu turnați, bătăuși cu bătuți, futători cu fututi - pentru ca, nu-i așa, tot românul să fie bine și România să prospere - pentru de ce îmi reproșezi mie că nu am mișcat un deget când poporul era în pericol mare - pe chestia noii constituții?

Să-ți spun tot eu: Fiindcă tu - și tot neamul tău neamprostic - nu ai făcut nimic, nicicând pentru țara de a cărei soartă ți se frânge inima abia acum și, în sfârșit, constatînd catastrofa, cauți consolare și ajutor în altă parte, la altcineva - care, se zice, își mai băgase capul în gardul treburilor de acest gen - numai că și în asta ai întârziat, iar când ai belit ochii ai văzut că "țara" se afla în căcat până la sprincene. Deci nu-ți mai rămânea decât să acuzi pe altul că nu făcuse ceea ce trebuia să faci tu, măgarule, dintru început.

Multe foloase a adus internetul - dacă îl amintesc doar pe cel slujitor mie, nepublicatul pe hârtie. Dau drumul unor texte, pe calea undelor electromagnetice (?) și... Și... ce fac eu, autor-expeditor? Nimic, rolul meu s-a terminat, eu fiind azvârlitorul de butelii în mare. Este adevărat, când, după o vreme, îmi vin vești dinspre cunoscuți ori anonimi că au "citit" pe internet cutare text - întâi și-ntâi mă mir: «Cum, chiar au ajuns la un destinatar - bine: doi?»; apoi mă bucur ca orice autor aflînd că un exemplar din cartea sa a fost răsfoit...

Numai că eu sânt un internaut atipic. De fapt nici nu sânt internaut, fiindcă încredințez "discursul" meu lui Filip, lui Brega de la Chișinău, lui Culcer, din vecini - ei mi-l ambalează, difuzează, distribuie, amplifică. Din câte am înțeles ("până în cele din urmă", vorba lui Săraru...) internauții dialoghează, schimbă idei, schimbă cuvinte, scrisori, corespondează.

Am văzut și eu câteva mostre - trecute pe hârtie, pentru uzul meu personal. Și nu am avut în fața ochilor proba materializată a unei discuții, a unui schimb de păreri, de idei - a unui dialog. Ci a unor monologuri aglutinate, făcute morman, doar aparent succedate în timp.

Se reproduc, pe internet "discuțiile" pe viu: se formează o pereche, apoi un grup - în care se vorbește despre ceva. Trece unul pe lângă grup, se oprește, ascultă, așteaptă puțin, intervine. Normal ar fi fost (vorbesc de grupurile reale, de vorbitori care sonorizezaă cuvintele, undeva, la un colț de stradă, la o masă de cafenea, pe un coridor) ca noul venit, după ce ascultă despre ce se vorbește și după ce găsește că are și el... părerea lui, abia atunci să intervină. Oricum, intervenția lui să fie în legătură cu ceea ce se discuta înainte.

Așa ar fi normal. Civilizat. Binecrescut. Cultural...

Însă, după modelul sonorizat, are loc (sic) cel electronizat. Rezultatul - o hărmălaie, chiar dacă-i lipsită de decibeli, dar sigur: fără sens, fără cap și coadă, te-ai crede în piața Belleville, unde fiecare

vânzător de legume-fructe îşi laudă marfa (deducţia mea, constatarea: mai degrabă îi alungă pe potenţialii cumpărători prin răcnetele lui disperate) strigînd, zbierînd -, discursul lui nefiind nici propostă, îndemnînd la participare, nici răspuns la o întrebare. Fiindcă, nu-i aşa?, suntem în democraţie, unde fiecare cetăţean are dreptul inalienabiul la... exprimare. Şi, în loc să-şi aducă de acasă un scaun, să urce pe el - ca în Hyde Park - de acolo să-şi recite poezeaua, monologul, opinia sa (personală!, ştiut fiind că există şi opinii ne-personale, ba curat-impersonale), doritorul nostru de exprimare - personală, cum altfel - se bagă, se vâră, se introduce în vorbă, în suflet - cu problema lui, cu oful, cu povestea lui. Pentru căci, ca să ne exprimăm în gramatica lui, s'tem în democraţie, ce 'zda mă-sii, prin urmare are şi el - ca şi alţii - dreptul de a-şi facă publice opiniile.

Fireşte, sunt infinit mai constrângătoare, mai limitatoare a libertăţii (individuale) dezbaterile pe hârtia tipărită. Pentru că în acele cazuri lucrează factorul timp; apoi intervine factorul... arbitru; cel care primeşte, selectează, periază, ordonează... monologurile, le montează pentru a da aerul unei dezbateri. Putem deplânge dirijismul, orientarismul politic, umoral al selecţionatorului. Dar rezultatul este mult mai puţin rău decât lălăiala on line.

Ardelenii au o vorbă: «Veniţ' la'noi, să grăim ñiñica». Internauţii - nu doar români - vorghesc mult, ca să comunice ñiñica. În această privinţă se aseamănă cu alţi (sau aceiaşi) consumatori ai tehnologiei recente: telefonătorii prin aparate portabile. Din mijloace (şi ce mijloace minunate!) sculele acestea au devenit scop - pentru necuvântătorii noştri congeneri. Dar şi internetul şi telefonul portabil: ce libertate! ce posibilitate de comunicare între oameni! Ce minunat pentru tine, solitarul, însinguratul, timidul să iei legătura cu oricine de pe lumea asta, prin internet! Nimeni nu-ţi cere bilet de intrare, nimeni nu te întreabă «în ce problemă?» ai venit, iar ţie, odată "intrat", nimeni nu-ţi cere să iei cuvântul în această temă, nu în alta, nimeni nu-ţi atrage atenţia că habar n-ai de tema discutată - dar ce: discutătorii au? - deci intervii. Doar suntem în democraţie...

Cu telefonul portabil nu mai este vorba despre un "forum"; ceilalţi sunt/este celălalt, cel de la capătul fără-firului. Şi acestă sculă minunată este... minunată: ea nu doar îţi facilitează, intermediază comunicarea cu celălalt, dar uneori/adeseori telefonul devine - iertaţi di vorbă ră - femeia gonflabilă. Or numai cu telefonul portabil poţi gonflà - scuzaţi, pardon - femeia în chestie: fiindcă numai cu portabilul vorbeşti pe stradă - în auzul trecătorilor, în al stătătorilor la o coadă de ceva, în al aşteptătorilor într-o staţie de altceva. Şi nimeni nu pune la îndoială onestitatea ta, nu verifică, autentifică dacă într-adevăr, vorbeşti cu cineva sau cu... tine însuţi, autogonflatul. Te-ai prefăcut

că formezi un număr, te prefaci că vorbeşti cu celălalt - nimeni nu te poate controla, fiindcă nu se aude ce spune celălalt al tău. Tragi cu ochiul în jur: necunoscuţii care te aud nu sunt deloc indiferenţi; ba chiar geloşi pe tine, în general (lupta de clasă din negura veacurilor: tu ai ceva ce el nu are - aici: telefon portabil); sunt geloşi pe tine, în special: el nu are o femeie cu care să discute atât de drăgăstos (la telefon), cum discuţi tu...

Nu sânt eu acela care să-i critice pe telefonătorii-portabili (aşa mi-a ieşit din fuga clapelor ordinatorului). Şi eu - ca tot omu' năcăjât - îmi doresc comunicare cu semenii, mai ales cu semenele; şi eu, în puşcărie, îmi fabricam - nu gonflabila, pe atunci nici nu auzisem de aşa ceva - dar tot un înlocuitor de femeie: de gândit la ea, de vorbit cu ea, de iubit (cu ea/pre ea). Cât despre simulatul comunicării - nu scot o vorbuliţă; nu numai că am practicat mental acest viciu-solitar, dar chiar pe hârtie, în Gherla. Acolo nu este materializată, audibilă decât vocea mea; cea a *interlocutorului* - o ea, *fireşte* - trebuie dedusă.

Mi-a venit revista Bucovina Literară (pentru întâia oară o văd), numărul pe septembrie 2003, cu articolul lui Petru Ursache "Oliolio, frate răzleţ", despre Basarabia şi despre Săptămâna Roşie. Am să le scriu mâine - şi Magdei Ursache, trimiţătoare a câteva cuvinte bune.

Un sondaj în Europa - pentru Consiliul european? - în proporţie de 59% - la întrebarea:

"Care sunt ţările care prezintă cel mai mare pericol pentru pace?",

Răspunsuri au fost:

"1. Israelul;

"2. Coreea de Nord;

"3. Iranul;

"4. USA".

Prompt Israelul a protestat, acuzînd Europa de... - de ce altceva, dacă nu de antisemitism!? (ah, îl şi aud pe Finkielkraut vociferînd, anatemizînd "Franţa, cea mai antisemită ţară" - deci nu mai e Germania cea-mai?, va fi încetat şi România de a mai fi cea-mai?, că vorba ceea, tot nu era vorba de Franţa, ci de Europa).

Din partea Parlamentului european se exprimă Olivier Duhamel:

«"Antisemitism"? - dar cetăţeni ai unor ţări dintre cele mai filosemite, ca Danemarca, au răspuns prin cca 70% de da-uri, desemnînd Israelul ca ţara prezentînd cel mai mare pericol pentru pacea lumii; "antiamericanism"?- dar exact ţările cele mai proamericane: Anglia, Olanda, au dat răspunsuri în jur de 60%... antiamericane.»

De aici, două concluzii (la mintea cocoşului):

Ceea ce se numeşte opinie publică nu coincide cu orientările-măsurile de politică externă guvernamentale. Dar deloc!;

Oricât ar vrea isterici ca Finkielkraut să asimileze antisemitismul cu antisionismul, ca să acuze în bloc goîmea, nu reuşesc (faţă de goi, fireşte, fiindcă evreii atacatori sunt blindaţi pe la ochi, nu-i mai faci să vadă realitatea în veac). Danezii: într-adevăr, ei sunt reputaţi filosemiţi, dar, *uite: nu sunt* deloc de acord cu politica sionistă, deci rasistă, deci segregaţionistă a Israelului.

Două nostimade:

- în protestul său (că ea nu este - deloc, deloc - o ţară care ameninţă pacea lumii), Israelul, ca un şcoler puturos, pârăşte în modul următor:

«De ce, în sondaj - şi în clasament - nu a fost luată în seamă Palestina? Ea este cea mai periculoasă ţară pentru pacea lumii!» - asta fiind întâia oară când Palestina este recunoscută ca "ţară" de către evrei (ce va fi păţit după aceea rostitorul din partea Biroului Politic al Comitetului Central Israelian!)...

- coincidenţă sau ba: imediat după anunţarea rezultatelor sondajului cu pricina - şi după protestul hotărît israelien (de astă dată nu prin inevitabilul Pozner), Sharon anunţă că el este dispus să dialogheze cu noul prim-ministru palestinian...

Măi, drăcie! Să fie pusă această "hotărîre" pe seama Ţării Sfinte unde zilnic se petrece câte o mare-minune?

Marţi 4 noiembrie 2003

Continuă scandalul în jurul desemnării Israelului ca ţara cea mai ameninţătoare a păcii lumii:

- Unsurosul-uleiosul-măslinosul Berlusconi - el fiind preşedinte al... Europei până la 31 decembrie 2003 - face scandal, protestează energic, se zbate, dă din picioare *şi din proteza danturală*, pretinde că sondajul este nereprezentativ, deci fals - pentru a trage această strălucită concluzie (a analizei), cum i-ar zice gazetarii italo-francezi: această berlusconadă:

«Nu este oportun de a desemna printre ţările care ameninţă pacea lumii Israelul şi USA - înseamnă a arunca discreditul asupra lor...».

Cum să fie oportun? Nu este - deloc - oportun! În limba noastră cea dulce - ca un fagure de miere - se mai spune: «Nu-i momentul»... Eh, "momentul" - cel care niciodată nu este el - când nu-ţi convine ţie...

Dar exact aşa gândea, vorbea - sincer - şi Monica Lovinescu atunci când eu cârteam împotriva protecţiei exagerate, nemeritate,

nedrepte de care se bucurau din partea sa Blandiana, Manolescu, Paler cu Dimisianca lui (şi înainte dar şi "după revoluţie" hoitari ca Liiceanu, Adameştenca, Hăulică): «Nu-i momentul»... Contaminat de gândirea-far a Doamnei Monica, s-a exprimatără identic-aşişderi şi Gânditorescul D.C. Mihăilescu(l); eu îl încondeiasem în "Unde am greşit?" (fiindcă à propos de cartea lui M. Niţescu opină că..."pică prost [comentarea ei] chiar acum, când se apropie alegerile, iar Opoziţia trebuie să câştige"- să recunoască: un oportunism de cea mai joasă calitate), el m-a pus bine în "cronica" sa din 22, februarie 1997, la Jurnal I-II-III. Cine îşi imaginează că D.C.M. m-a atacat cu atâta violenţă în minciună doar pentru a o apăra pe Monica Lovinescu, biată victimă inocentă a mea - se înşeală: Cavalerul fără Prihană fusese ulcerat de ceea ce scrisesem despre el însuşi - în Jurnal de Noapte Lungă, la pagina 324. Aceeaşi - dar aceeaşi motivaţie i-a mânat în război contra mea (sub pretextul apărării Monicăi Lovinescu) - pe Pruteanu, pe Dimisianu, pe Alex. Ştefănescu, pe Ioana Pârvulescu, pe Buduca, pe Bianca Marcu-Dumitraşcu-Balotă, pe Bianca Marcovici... Cât despre Gabriela Adameşteanu şi Gabriel Liiceanu, ei rămăseseră atât de... tăcuţi, nu participaseră la campania deschisă împotriva mea, din simplul motiv că ei îşi făcuseră treaba, vorba lui Ostap Bender - în taină: ei fuseseră cei care îi telefonaseră la Paris Monicăi Lovinescu, aducîndu-i la cunoştinţă că Goma - prin Jurnalul lui - o atacase în mod mârşav (termenul aparţine lui Liiceanu) şi că ea, Monica/ trebuie musai să-i dea replica - dar una după care să nu se mai ridice... - iar addenda cu propunerea aparţine Adameşteanei. Cum Monica Lovinescu va fi zis că mai întâi trebuie să citească ce scrisesem eu, amândoi au convins-o că au citit ei, să aibă încredere în citania lor, acum e urgent ca replica să fie fulgerătoare: o închizătoare de gură fără apel, în legătură cu "ingratitudinea" lui Goma - uite, ei retelefonează peste cinci minute, să le-o dicteze prin telefon, ca să intre în numărul acesta al 22-lui, pe prima pagină!

Ceea ce Monica Lovinescu a şi făcut.

"Momentul" - pentru a rosti ceva-de-rău de Israel şi de USA? El (de moment vorbesc, în continuare) nu este niciodată. Pentru căci! Căci-pentru: antisemitismul şi antiamericanismul sunt cele două mari plăgi ale Egiptului mondial - două, care a(u) devenit... una.

Cine nu crede că aşa stau lucrurile să-i întrebe pe Shafir, A. Cornea, Volovici, Oişteanu, D. Pavel, M.D. Gheorghiu, G. Andreescu R. Ioanid şi următorii, printre care Vasile Gârneţ şi Vitalie Ciobanu de la revista buzuristo-securistă de la Chişinău Contrafort, viteji apărători - printre basarabeni! - a onoarei virginale a evreilor bolşevici, martirizatorii noştri, din iunie 1940 până în clipa de faţă.

Miercuri 5 noiembrie 2003

I-am răspuns lui Gabriel Stănescu la propunerea de a edita Jurnalele VII-XI. Am trimis scrisoarea.

S-a trezit - în sfârşit! - stânga israelieană! Însuşi Shimon Perez a recunoscut: foarte târziu - dar nu prea târziu... Rămâne de văzut ce va face (stânga), nu ce va zice, că de zis...

Scandalul cu Israelul se întinde în alte direcţii: un general german a fost pensionat forţat pentru că a avut nebunia - "deranjamentul", expresia aparţine ministrului apărării - de a-l felicita pe cutare, "unul şi mai deranjat", citat tot din ministrul nederanjat - care declarase că şi evreii alcătuiesc un popor de vinovaţi (ceea ce nu este adevărat, zic eu, aflat în treabă, fiindcă nu accept că ar exista "popor de vinovaţi", după cum nu accept că există "popor ales") - pentru că foarte mulţi dintre ei au participat la Revoluţia din Octombrie, "în calitate de komisari". Asta este... insuficient-adevărat, bag de seamă eu, aflatul în treabă, spre disperarea lui Shafir: nu numai că au participat la Catastrofa din Octombrie 1917, ci au pregătit-o (dacă ei înşişi se laudă că au inventat, întâi marxismul, apoi "Marea Revoluţie din Octombrie"...) şi au participat la ea, nu doar "în calitate de komisari" (adică executanţi), cum zice "antisemitul" neamţ, ci ca "factori de decizie, încă din neagra ilegalitate". Şi chiar dacă Stalin a căsăpit o bună parte şi dintre ei, în Marile Epurări, foarte mulţi evrei au rămas să-l slujească - şi pe el (precum Kaganovici), şi pe "antistalinişti" care au urmat. Procentual, dintre etniile din Lagărul Comunist evreii fiind copleşitor de numeroşi.

Germanii - ei, da: sunt, de peste jumătate de secol, "poporul vinovat-care-plăteşte-şi-va-mai-plăti". Fără termen.

Dealtfel singurul. Alţi Mari Vinovaţi - doar în pragul secolului al XX-lea: Austro-Ungurii, Turcii, Ruşii - nu; aceştia au plătit doar prin amputări teritoriale crimele lor, întinse pe secole şi secole. Cât despre americani...

"Cine să-i judece pre ei, într-un Nürnberg II fascist?" - m-am (auto)citat din Săptămâna Roşie.

Intervenţia generalului cu pricina mi se arată cu cea/cele ale lui Liiceanu, Manolescu, Tudoran de acum câţiva ani: acest contemporan Moş Teacă neamţ a ieşit în faţă şi a... raportat - fără a cunoaşte bine-bine, temeinic subiectul discursului.

Nu mă pot lăuda că aş fi insul care vorbeşte în perfectă cunoştinţă de cauză despre evrei. Însă eu mi-am asumat riscul de a deschide gura despre ceva-despre-care-se-tace (ca în catolicismul Inchiziţiei, ca în comunismul Marii Terori), ştiind: orice, oricât de adevărat ar fi ce voi spune/scrie, oricât de verificabile mi-ar fi informaţiile pe care mă

reazem, nu am nici o şansă de a "câştiga" în faţa evreului rezumator, simplificator, falsificator-de-citate, acuzator, terorist care, fără scrupule, mă va întrerupe, va vorbi despre altceva şi va încerca să-mi închidă gura cu: «Eşti antisemit!», exact după tiparul metodei securiste de pretutindeni (oare de ce?, mă întreb eu, retoric, însă nefiind eu chiar atât de "antisemit" cum pretind şi ne-semiţi ca Totok, D. Pavel, G. Andreescu, Laszlo A., nu-mi duc gândul până la capăt - de frică...), care încerca să mă anihileze, nege prin: «Eşti duşman!».

Cu atât mai destinat "înfrângerii-prin-închiderea-gurii", cu cât vor fi destui dintre cei care gândesc ca mine - dar nu vorbesc despre "asta", nici să-i tai!, după principiul exprimat de altfel simpaticul Alexandru George: «Ce, eram prost să scriu împotriva lui Ceauşescu?» (*iată de ce n-are ursul coadă, iată pentru de ce eram eu* "prostul-inocent", după cum mă numise: fiindcă... scrisesem - îţi dai seama ce curaj pe capul meu? - împotriva Ceauşescului!); cu cât vor fi destui dintre cei care gândesc şi ei ca mine (eu pretind: "normal"), dar iau cuvântul şi mă combat, mă înfierează, mă pun la zidul "antisemitismului" - exact aşa cum mă puseseră la zidul anticomunismului, apoi la cel al antiromânismului; iar eu nu mă voi mira când voi constata, nu doar că metodele şi vocabularul acuzaţiei este identic, dar că persoanele care trec din om în om, dînd indicaţii preţioase (şoptite - şi încărcate de ameninţări în caz că cei lămuriţi nu vor da-dovadă...) sunt aceleaşi.

Am spus "evreul", la singular? Trebuia să-l folosesc la plural, fiindcă nu cred că există comunitate mai fulgerător-total-mobilizabilă la un semnal, întru apărarea unui punct de vedere oricât de absurd, oricât de neadevărat, oricât de imoral ar fi acela.

Exemplul cel mai orbitor al unui asemenea punct de vedere: *sionismul, în privinţa mijloacelor şi a "justificării" revenirii evreilor în patria şi a lor.*

Anexă la însemnarea de mai sus: în numărul 30 sept.-6 octombrie 2003 al revistei 22 i se ia un interviu lui Edgar Reichman.

Deşi mijloacele sale intelectuale sunt mai mult decât modeste decât pretind Ţepeneag, Breban, Adameşteanu, Marta Petreu, interesaţi pretinzînd contrariul, şi Ed. Reichman are un talent remarcabil de a-l îmbobina pe interlocutorul inocent, cel care nu ştie - sau nu îndrăzneşte să pună contra-întrebări, să corijeze afirmaţiile greşite - în care caz devine complice (aici, semnînd Răzvan Brăileanu, nume sunînd fals, făcut), şi, prin el, pe cititor. Cel care, ori ştie adevărul-adevărat despre "problemă" - dar tace chitic, de ce să-şi aprindă paie-n cap?, fiind el fiul lui tată-său, nepotul bunicului său, urmaşul strămoşilor înţelepţi, care plecau capul ca să nu li-l taie sabia

- ori habar nu are de nimic din "obsedantul deceniu" - în fapt: terifianta jumătate de veac de comunism - şi nu are nici cea mai mică dorinţă de a afla.

"Problema" fiind deocamdată asta:

Ed. Reichman, ca evreu, în comunism, a dus-o binişor, să nu-l supere pe Dumnezeu - chiar dacă nu dă informaţii despre membrii familiei sale, ca să ştim ce meserie, ce funcţii au avut (aici, în revista 22, însă în Enciclopedia exilului românesc de Florin Manolescu: da, şi voi confrunta alegaţiile sale din 22 - cu informaţiile din E.E.R, aşezate între bare: /-/, precum şi cu opiniile mele - între croşete: [-]...). Înţelegem că, după ce au pus un hotărîtor umăr la bolşevizarea-rusificarea României, părinţii s-au stabilit în Franţa, în iunie 1950. El, în vârstă de 21 ani (e născut în 1929), a rămas în România, nu pentru că nu ar fi putut pleca şi el, ci pentru că - citez:

..."Până la 20-21 ani eram fascinat de aceste aventuri [ale comuniştilor ilegalişti, trimişi în Occident pentru a culege informaţii şi a fi agenţi de influenţă - n.m.], mai ales că şi eu pe vremea aceea aveam angajamente la extrema stângă [care "extremă stângă" în RPR, în anii aceia?], fiind un fost membru al UTC (Uniunea Tineretului Comunist) - [inexact, deşi era aceeaşi marfă, purta altă etichetă: UTM, Uniunea Tineretului Muncitor - n.m.] şi al UTP (Uniunea Tineretului Comunist) [??]. Fanatizat de propaganda mincinoasă a acestor organizaţii", continuă Ed. Reichman, "în momentul în care părinţii mei au plecat în Franţa - când încă se mai putea încă pleca -, eu aveam vârsta de 20 ani şi am hotărît să rămân în România, ca să construiesc un 'viitor măreţ'. Bineînţeles că imediat am văzut care este adevărata faţă a acestei minciuni, mai ales după moartea lui Stalin, după teroare definitivă a 'obsedantului deceniu' [sic], lucrurile au început să-mi devină clare în minte, precum şi în mintea lui Saşa [Muşat, personaj la care am să revin - n.m. P.G.], care şi-a dat seama ce tâmpenie a făcut întorcîn- du-se în România". (...) "Începînd din 1957, luna septembrie /după E.E.R: în octombrie, amănunt cronologic avînd mare importanţă atunci/, când am ajuns la Paris..." - sare Ed. Reichman peste ani - şi peste *probleme* - *nu-i nimic*, mă întorc eu la datele bibliografice furnizate de el însuşi, figurînd în fruntea interviului - citez:

"Născut la 4 august 1929, în Galaţi, judeţului Covurlui, Edgar Reichman se refugiază cu familia la Bucureşti, în iulie 1940, în urma invadării Basarabiei de către URSS" [ce legătură poate fi între un locuitor al Galaţiului - evreu, deci doritor să treacă în Basarabia - şi "invadarea Basarabiei de către URSS"? Galaţiul nu este în Basarabia, pentru ca familia Reichman să se... "refugieze" la Bucureşti; doar dacă membrii familiei sale vor fi luat parte la tulburările sângeroase din acel oraş, din Săptămâna Roşie, 28 iunie-4 iulie 1944, pe de o parte

atacîndu-i pe adevărații refugiați ce reușiseră să treacă Prutul din Basarabia cedată; pe de alta atacîndu-i pe grănicerii care nu îngăduiseră trecerea în forță - și în coloană! - pe la Reni, a sutelor (miilor) de evrei care țineau morțiș să meargă în Basarabia ocupată de sovietici, să construiască ei, acolo, cea mai liberă dintre societăți - cu drapele roșii, cu pancarte ponegrind România și Armata Română, pe de alta slăvindu-l pe Stalin și Armata lui Roșie. Acesta era "refugiul din Galați în București"... /Varianta din E.E.R. vezi-o mai departe/. Fiindcă tot ne-am oprit la Galați:

Nu știu ce vârstă va fi avut atunci, în timpul "evenimentelor" de la Galați Gh. Ursu, cel ucis în anchetă la Rahova, în anii '80, însă, după mai multe informații, "imediat după 23 august" el, june comunist, ar fi fost un feroce activist la Galați - chiar bătăuș, din categoria strămoșilor minerilor lui Iliescu din 1990. Dacă este adevărat, am dreptul să mă întreb dacă nu participase și el la "evenimentele din iunie 1940", cunoscut fiind faptul că în tulburările de atunci au fost amestecați adolescenți, chiar copii - am vorbit de Gh. Ursu. Mai adaug: profitorul fără rușine fiu al nenorocitului tată a acordat premiul "Fundației Gh. Ursu" lui... Andrei Cornea! Așa umblă vorba. Iar dacă nu e doar o vorbă-umblată, mă întreb cu naivitatea-mi de căpătâi: Pentru care mari- merite? Au oare a fost și A. Cornea ucis în bătaie la Securitatea din Calea Rahovei? Bine, nu. Atunci? A scris și el un jurnal-intim din care securiștii nu înțeleseseră nimic, de aceea îl bătuseră pe diarist: să spună el, să dea el "codul" - care nu exista? Nu. Să fi trecut și A. Cornea măcar o jumătate de ceas prin labele securiștilor ("antisemiți, antisioniști") - și nu ai "agenților de poliție", cum îi alinta chiar el cu limba lui, la o emisiune a lui I.Sava, în care venise vorba și de Jurnalul meu?

/În E.E.R. - alimentată cu informații de însuși Ed. Reichman - stă scris, după "născut la Galați în 1929": "Tatăl: Aron Hermanoff, fiu al unui viticultor evreu din Cadrilater. Mama: Clara, născută Weinrauch. În 1941 se mută cu familia în București"/.

Deci, nu a fost "refugiu, în iulie 1940, în urma invadării Basarabiei" - ci... "mutare, în 1941" (sublinierile mele și trimtere la anecdotele cu Radio Erevan). Care va fi interesul lui Ed. Reichman de a minți astfel? Sau nici nu-și dă seama că minte? Dacă așa stau lucrurile, înseamnă cu nici atunci când încearcă să spună adevărul nu îl spune - fiindcă nu-și dă seama ce este acela adevăr.

Mai departe: [Ed. R.] "Se înscrie la Facultatea de Psihologie și Pedagogie a Universității din capitală [să fie vorba de "Sorbonica" la care mi-am încercat și eu norocul, în 1964, însă nu mi s-au acceptat, în vederea înscrierii, actele...?], dar este exmatriculat în 1952, pentru 'origine socială nesănătoasă'" (subl. în text). [care "origine socială

nesănătoasă" la o familie de evrei, în România acelor ani? - care nici măcar nu erau considerați sioniști? Deci: în 1952 este exmatriculat și nici măcar atunci nu realizează "minciuna" regimului - noi îi spunem: caracterul criminal - așteaptă să moară Stalin, în 1953, pentru ca să-și dea seama de "eroare"...]. "În 1955 absolvă Institutul Pedagogic Superior, secția Istorie și Română, iar în 1957 [septembrie, după cum indică însuși, în text] reușește să li se alăture părinților săi, stabiliți la Paris, încă din iunie 1950."

Mai departe nota biografică nu prezintă interes, dă informații despre perioada franceză în care nu răzbate nici un cuvânt despre zbaterile sale (vizibile), de evreu comunist, pentru a promova literatura unui jandarm, notoriu securist ca Eugen Barbu - de a-i găsi un editor francez, fiindcă de "cronicile" ditirambice se ocupa el însuși.

Joi 6 noiembrie 2003

Deprimat, descurajat. Și obosit.

Nimic nu se leagă.

L.N.O. de azi plin de texte foarte bune, însă prea obosit ca să le copiez. Poate că mâine.

Continuu cu Ed. Reichman din 22 - care urmează astfel:

"Începînd din 1957, luna septembrie, când am ajuns la Paris, am început să scriu zeci și zeci de pagini despre experiența mea concentraționară (subl. mea) și despre decepția pe care am suferit-o din cauza devierii monstruoase (re-subl. mea) a frumoaselor idealuri de stânga." [care va fi fost "experiența concentraționară" a lui și a familiei lui?, care "decepție"?, care "deviere"?- ale lui Ed. Reichman, tânăr comunist și informator voluntar al Securității?] (...) "Așa-zisul comunism din România care era un fel de nazism roșu [așa!], însă cu pretenții internaționaliste, a căpătat imediat o culoare verde, naționalistă de extremă dreaptă, când s-au împăcat noii stăpâni, național- comuniștii din România, cu legionarii" [cât de "imediat", raportat la care dată căpătase "nazismul roșu" "culoare verde"? El a "plecat din România în modul cel mai legal posibil, datorită unui pașaport cumpărat (...) cu vreo 10.000 dolari (...), în 1957", deci în plină represiune bolșevică a post-revoluției maghiare, de unde scoate "culoarea verde"? - a, da: din burtă]. "Această alunecare treptată către un naționalism feroce nu are nimic de a face cu patriotismul dumitale, ca român neaoș, cu patriotismul meu ca român francez de origine evreiască", încearcă - și reușește! - Ed. Reichman să-l implice pe interlocutor - ziaristul de la Brăila.

Încă un citat:

"Cum am schimbat țara, mi-am dat seama că adevărata patrie a scriitorului este limba în care scrie [singurul adevăr - dealtfel evident - pe care îl rostește Ed. Reichman] și ca să-mi arăt recunoștința față de Franța, această patrie care m-a primit, care mi-a dat o carte de identitate (sic) care mi-a permis să-mi câștig viața, am scris în franceză. În România era imposibil [așa!]. Eram fiu de emigrant, aveam origine socială nesănătoasă, fusesem dat afară din facultate tocmai pentru că părinții mei plecaseră, fără să se țină seama că eu rămăsesem tocmai ca să-mi afirm solidaritatea față de regim"?

Dacă am lua în serios toate minciunelele, minciunile, minciunoaiele lui Ed. Reichman - cum le-au luat cei de la 22 în frunte cu Adameșteanu - ar trebui să acceptăm autoportretul: membru al unei familii și comunități persecutată de regimul Antonescu, dar persecutată cumplit! și de regimul nazismului-roșu (citește: al lui Stalin...); fiindcă, nu-i așa, în România, bietul Ed. Reichman, făcea partea dintr-o categorie marginalizată, oropsită (ca fiind de origine evreiască și cu vechi convingeri comuniste! - exact aceleași persecuții ca cele suferite de la... comuniști de Nina Cassian) între 1944 și 1957 de regimul bolșevic rusesc, ba chiar, după cum traficheză adevărul istoric în nota biografică, suferise din pricina "invadării Basarabiei de către URSS", "în iulie 1940 și "se refugiase [de la Galați] la București". Asta în ciuda faptului că familia sa și el erau "de extremă stângă" [va fi vrînd să spună: trotskiști?, deci "dușmani ai regimului stalinist"?- ar fi în stare!] deci: persecutați. Iar persecutatul (de către regimul comunist!) Reichman milita cu zel pentru același regim - ca student, ba chiar ca "persoană de sprijin", cum se spune acum eufemizator provocatorilor-denunțătorilor: în timpul Revoluției Maghiare, în luna noiembrie 1956, Ed. Reichman bântuia coridoarele Universității bucureștene, trăgea cu urechea la ce vorbeau studenții și nota de zor - dar, vai... nu poseda "carte de identitate", pe românește: buletin de identitate! Bietul de el, cetățean-de-sprijin, însă fără identitate civilă!

Înainte de a centraliza obiecțiile mele - care nu sunt deloc noi, le-am pus pe hârtie începînd din 1987, când "cronicarul de la Le Monde" mă acuzase de... antisemitism, pentru că scriam în Din Calidor că pe tatăl meu îl arestase un NKVD-ist evreu - să mă întorc la... motivul-pretextul interviului.

"Domnule Reichman, vă aflați în România pentru a participa la un film documentar (subl mea). Despre ce este vorba?", întreabă jurnalistul brăiliot de la 22.

"În 1959, un grup de intelectuali evrei, dintre care unii au deținut funcții importante în aparatul de represiune comunist [nu-i spune pe nume aparatului: Securitate - ca și Andrei Cornea care, îi numea pe securiști: "agenți de poliție"] au decis să comită o spargere la o bancă,

ca să obţină o mare sumă de bani (...) După o anchetă îndelungată care a durat vreun an de zile aceşti atacatori au fost descoperiţi, cu toată apartenenţa lor la Ministerul de Interne [alt eufemism, pentru: Securitate]. Au fost arestaţi, judecaţi, condamnaţi la moarte şi împuşcaţi toţi, în afară de nevasta unui dintre ei care a fost condamnată la închisoare pe viaţă şi recuperată după câţiva ani graţie Ambasadei Israelului, care a reuşit s-o repatrieze" [sic].

/E.E.R. aduce o completare de mare importanţă: "Membrii grupului, condus de fostul colonel de securitate Ioanid (re-subl. mea) au fost prinşi..." (pag. 591)/

Cum să merg mai departe pe firul informaţiei din E.E.R.? S-a vorbit, s-a scris, nu doar în presa din exil că numitul Radu Ioanid, cel care, împreună cu rabinul Rosen şi cu Wiesel au hotărît: numărul evreilor victime ale românilor, în timpul ultimului război au fost de 400.000 - ar fi din familia gangsterului securist Ioanid, cel cu hold- up-ul roşu din 1959. Dealtfel R. Ioanid, co-inventatorul "holocaustului românesc" este repertoriat în Enciclopedia Exilului... de Florin Manolescu ca "născut în 1953" "stabilit în SUA în 1988", "din 1990 director de departament la United States Holocaust Memorial Museum". Să fie el fiul "colonelului de securitate Ioanid, conducătorul grupului" de gangsteri? Dacă da, atunci cum este el (R. Ioanid) considerat: "fiu de martir comunist - victimă a anticomuniştilor"?; "fiu de martir anticomunist - victimă a fioroşilor comunişti"? La urma urmei nu ar avea importanţă legăturile de sânge între gangsterii aceia şi gangsterul acesta: aceia a furat bani - cestălalt vrea să fure memoria comunităţii noastre, impunîndu-i o falsă memorie: una mincinoasă.

"'Creierul' acţiunii" continuă Ed. Reichman "era un vechi membru de partid din ilegalitate care fusese infiltrat în Franţa la sfârşitul anilor '40 până în 1953, cu scopul de a lua informaţii despre emigraţia de stânga din România, adică de a infiltra mediile social-democratice ale emigraţiei româneşti din Franţa. Numele lui era Saşa Muşat. Numele adevărat era Abrasha [diminutiv rusesc a lui Abram, n.m.] Glonžstein [?], iar numele conspirativ în Franţa, Serge. Venit înapoi din Franţa [în România] el a descoperit foarte repede derivele partidului comunist şi cum aşa-zisa tentativă de a instaura o democraţie populară s-a soldat cu un regim care nu era nici democrat, nici popular şi care începuse să dea semne de antisemitism inspirat de politica lui Stalin".

"Această afacere", continuă Ed. Reichman, "a prilejuit realizarea unui film propagandistic pe linie de partid în care se spunea: 'Jos sioniştii!', 'banditii evrei au furat munca poporului român!' şi că moartea era o pedeapsă prea blândă pentru ei, pentru că aşa erau vremurile atunci. Adevărul însă, nu numai după mine, este că ei aveau

nevoie de această sumă de bani sau pentru a corupe nişte funcţionari de la Interne ca să dea mai multe paşapoarte evreilor care doreau să plece, sau pentru a înlesni propria lor fugă peste graniţă şi să ajungă în Israel [ei, dacă "aveau nevoie", să fure, că tot erau ei securişti!].

"Această afacere mi-a inspirat un roman, Le Denonciateur, apărut în 1962 la Paris, care a avut foarte mult succes şi care a fost tradus în româneşte la editura Hasefer.

"Cartea mea cu interpretarea evenimentului se datorează faptului că eram un foarte bun prieten al acestui Saşa Muşat. Prietenia mea cu acest agent de influenţă care era Saşa [el să fi fost "modelul" lui Ed. Reichman?, ar fi vrut el să devină "agent de influenţă"?, a rămas un informator ordinar] a determinat canalele de televiziune Arte, BBC şi casa de producţie Les Films d'ici şi o altă casă de film românească intitulată Libra Film să facă un contrafilm faţă de cel de propagandă antisemită făcut de Securitatea lui Gheorghiu-Dej. Însă nu un film de ficţiune, ci o anchetă în jurul romanului meu, adică vor fi luate declaraţii de la oamenii care au participat la evenimente, nu de la 'briganzi' - căci ei au fost cu toţii împuşcaţi, ci de la fiul unui dintre ei, de la mine, de la judecătorul care i-a condamnat la moarte, procurorul care i-a acuzat, anchetatorul de la Securitate şi deasemenea, de la o prietenă foarte intimă a lui Saşa, Magda Stroe".

Am citat atât de copios din Ed. Reichman, încercînd - pentru a câta oară! - să-l denunţ (ei, da, nu doar pentru că romanul său după care se va realiza un "contrafilm" în România se intitulează Denunţătorul, ci pentru că eu însumi m-am specializat de, să tot fie 40 de ani, în "arta turnării turnătorilor"), pe un prostalău, pe un "cronicar" care nu citeşte cărţile despre care scrie - în România fiind, un profitor-etnic şi, mai grav, un turnător-din-convingere (doar spune singur că era comunist), mai ales în timpul revoluţiei Maghiare, un bolşevic trotskist, şi care, la Paris, a jucat cum îi dicta Securitatea de la Bucureşti (mai ales în promovarea jandarmului-securist Eugen Barbu), fără pic de ruşine, acum pozează în democrat - însă unul... sionist.

Mă mânie şi mă doare că o secătură ca acest Ed. Reichman, tovarăş din România cu Ion Iliescu - doar împreună au vânat studenţi care se manifestaseră favorabili Revoluţiei din Ungaria, făcînd liste şi dîndu-le Securităţii, apoi au organizat monstruoasele şedinţe de demascare şi de exmatriculare a lor, acum pozează, bonom, ca prieten al românilor, când el, pe timpul lui Ceauşescu, a fost agent de influenţă în Franţa (ca idolul său, dar de calitate mediocră - Abrasha Glontzstein, - se pare că mai purta un nume: Glassman, alias Muşat), iar după 1989, a fost şi rămâne prieten-şi-consilier al Iliescului cu acelaşi nume.

Recunosc, îmi pun cenuşă în cap: tot ce am zis (ba chiar şi ce voi mai zice!) despre Ed. Reichman se explică numai şi numai prin gelozie

profesională: el - Reichman - este cultivat la București, îl perie Breban, îi face vânt (cu evantaiul) Marta Petreu, îl gâdilă Adameș-teana, îl ascultă Uricaru cu sfințenie, chiar atunci când necuvântătorul tace (fiindcă doarme pe sine), îl laudă cu gura până la urechi Țepeneag, îl iubește Iliescu-și-poporul...

Pe când eu... Pe când pe mine nimeni nu mă flatează...

Totul se explică - prin psihanaliză, a spus-o, demult, Freud.

Despre "Sașa Mușat" am auzit pentru prima oară de la Virgil Ierunca. Am înțeles că se cunoscuseră la București, că... ar fi împărtășit aceleași idei, deși nu prea-prea... Că îl întâlnise la Paris după ce el, Ierunca ceruse azil politic în Franța.

Pentru a doua oară am auzit - mai corect: citit - numele "Mușat" alături de prenumele "Carmen" în caseta direcției săptămânalului Observatorul Cultural. Nu știu dacă este un adevărat nume sau pseudonim (ca "Sașa Mușat"), știu că "mușată" (la feminin) i se spune, în ar(o)mânește fetei-frumoase. Și, să nu uit! Mi-am mai adus aminte de un tovarăș Mușat care acum patruzeci de ani trudea pe ogorul fără haturi al interzicerii presei (și a tipăriturilor). Mă întreb dacă acest din urmă tovarăș-drag, "Mușat" (dar dacă și lui îi era pseudonim literar, ca lui Abrașa, revoluționarul-dezamăgit?), o fi neam cu Observa-torul..., constatînd că persoana semnînd "Carmen Mușat" exercită - deocamdată la... Cultural - cam aceeași influență benefică precum omologul său de la C.C. al PCR, - și este sigur: aceeași - dacă Sașa Mușat ar fi lucrat și el la "Direcția Presei". Că dosar-bun avea.

Vineri 7 noiembrie 2003

Să fie la ei - la Moscova, la Tel-Aviv - Șaptenoiembrie(le)!

Uleiosul Berlusconi, primindu-l pe Putin la Roma, i-a pus la punct pe jurnaliștii care îl încolțiseră pe KGB-istul țar cu întrebări jenante (!) despre Cecenia - exact în stilul lui lui V.C. Tudor, exprimîndu-se în Săptămâna lui E. Barbu de prin 1988, în legătură cu "minciunile" noastre, ale trădătorilor de patrie, care pretindeam că Ceaușescu distruge țara și prin buldozerizare. Am să aflu exact formularea berluscoană, dar în esență cam asta este:

Ia să ne lase-n pace jurnaliștii colportori de legende calom-nioase, pretinzînd că s-ar întâmpla ceva în Cecenia!

Asta a fost spusă la masa conferinței de presă, unde Putinoarea se afla în centru, la dreapta sa: Nuștiucine, iar în stânga Putinei cu Ochi de crocodil de Neva, sovietic: Uleiatul; Rânjilă; Berluscă. Iar Berluscoiul cu același (re)nume, înainte de a rosti ce am rezumat mai sus, l-a apucat pe Putin de brațul stâng și, așa, ținîndu-l, și-a zis porcăria; berlusconăria. Mult după ce terminase el de rânjit i-a dat

drum de mână - și din semnul-prieteniei-până-la-moarte, Javrosconi.

Necazul este că azi cel-mai-bun-prieten al Berlusconatului, bietul Volodea, calomniatul de legende răutăcioase, putin (l-am scris din greșeală cu minusculă, îl las așa, ca pedeapsă!) vine în Franța. După câte îl cunosc pe Chirac, chiar dacă nu va sări și el la bătaie pentru a-l apăra pe cel-mai-bun-prieten al său (și ăsta!), sigur, va tăcea asurzitor la întrebările despre Cecenia. Dealtfel, Franța este, în continuare, curvă: nu acceptă cererile de azil politic ale cecenilor supraviețuitori - există doar vreo cinci, însă obținute numai cu mari pile politice.

À propos de... Putin: ieri am primit prin poștă, din partea "ambasadorului Rusiei în Franța, Alexandru Avdeev", o invitație cu ocazia apariției cărții "Le Monde après le 11 septembrie et la guerre en Irak", autor: primul ministru Evgheni Primakov - la... Presses de la Renaissance...

Bănuiesc un banc-prost, dar nu îl pot arăta cu degetul pe prostul-bancurist

Tot deprimat. Tot mai obosit. Mâine mergem la nenea doftoru' - de la el așteptăm minuni. *Să ne doftoricească el, prin cuvinte.*

Eh, cuvintele, la inima omului...

Sâmbătă 8 noiembrie 2003

Azi dimineață am fost la doctor. M-am plâns, curajos, până-n pânzele albe și cu perseverență voinicească, de boli, de dureri, de hibe. El mi-a zis că exagerez ca de obicei și m-a înzestrat cu un aparat atârnat de gât, care-mi bălăngăne în momentul de față, când scriu, între picere, în contact cu vreo cinci-șase ventuze aplicate pe corpul meu de efeb cântărind 90 kilograme. Acesta înregistrează - am crezut că înțeleg, fiindcă am vorbit eu tot timpul, i l-am lăudat pe Jean Daniel (!), i-am recomandat eseul recent publicat - el zicea că da, o să-l - și, la un moment dat mi-a spus că e gata, pot să mă îmbrac... Abia atunci am realizat că, profitînd de neatenția mea, îmi pusese un "mouchard", turnător în neaoșește. Va trebui să-l păstrez - și să dorm cu el! - 24 ore! - apoi să i-l duc, pentru ca el să citească-interpreteze ceea ce s-a înregistrat. Ceva în legătură cu inima. Este ora 4 după amiază, am făcut 5 ore de când mi l-a pus - și abia acum am dezlegat "taina" lui:

Întors acasă, eram urmărit ca de o muscă obraznică de un miros neplăcut, mie provocator de greață: de femeie bătrână care nu se spală frecvent pe la trup, vorba poporului nostru. Enervarea era alimentată din faptul că nu-mi dădeam seama de unde vine duhnoarea: am ieșit pe balcon, am tras cu nara în stânga la vecinul africand stângesc: de la el venea parfum dumnezeiesc de oaie bătrână (lână-n lână) fiartă în

ceaunul tribului; nici de la negrescul vecin dreptaci: dintr-acolo venea adiere de reşou temeinic prăjit. Mi-am zis: hainele mele vor fi supt, de pe unde umblasem, mirozna - şi m-am primenit. Degeaba. Am schimbat cearcefurile - acelaşi rezultat. La dreptul vorbind, mirosul nu mă agresa dinspre vreo piesă de îmbrăcăminte, nici măcar dinspre pulover - ştiut fiind că lâna păstrează odorile-putorile.

În cele din urmă - tot mirosind, tot adulmecînd... - am dat de purtător: însuşi aparatul - mai exact: tocul lui de piele... Se vede că doctorul Schaan, recuperîndu-l de la pacientul precedent nu l-a dat la... curăţat, iar în pielea tocului s-a păstrat mirosul unei femei mai în vârstă care nu se spăla frecvent pe la loaca pricinatică.

Soluţia - de care sunt atât de mândru, de parcă aş fi descoperit aţa de tăiat mămăliga; am băgat aparatul într-o pungă de plastic pe care am astupat-o, legînd-o la gât - nu total, din pricina firelor care trebuie să iasă, mama lor!, deci nu sunt scutit cu totul, cu totul de putoare.

Oricât m-aş spăla de mult, chiar exagerînd, mai-mult-decât-necesar - oricât mi-aş spăla frecvent rufele, aşternutul de pat - voi fi duhnind şi eu - ca toţi bătrânii. Acesta fiind motivul pentru care, de vreo 15 ani - mai exact, din septembrie 1989, când am avut atacul şi am ştiut: gata cu tinereţea mea sănătoasă, binemirosicioasă, de-acum, àdio, Ardial, că io am intrat în declinul descomputrefacţionării - nu am mai profitat de ocaziile galante şi în nici un caz nu le-am mai provocat; eram convins: o femeie, şi tânără, şi care nu-mi cunoştea intimitatea, avea să fie orifiată de contactul... odorifer cu trupul meu de bolnav, de bătrân.

Cam aşa-cumva am devenit eu sfânt.

Ieri am primit de la Snagov din partea lui Anatolie Paniş o carte Lagărul e viaţa noastră, cu dedicaţie, însoţită de o scurtă biografie şi de o scrisoare.

Cartea mi-a plăcut foarte - şi i-am scris; scrisoarea nu mi-a plăcut - şi i-am scris:

Paris, 7 noiembrie (sic) 2003

Stimate Domnule Anatolie Paniş,

Iată, eu am îndrăznit să mă adresesez cu "Stimate Domnule", fără "scriitor" - şi nu mi-a căzut, ca să spun aşa, coroana.

Aşadar, stimate Domnule Anatolie Paniş:

Am primit Lagărul e viaţa noastră - pentru care vă mulţumesc şi vă felicit. Vă cunoşteam scrisul din fragmentele publicate în presa pe care (uneori) o primesc şi mi-am zis şi acum, ceea ce îmi şopteam înainte - nu: "Nasc şi la Moldova oameni" (or fi născînd şi prin alte

părţi, nu?), ci: "Moldoveanul - mai ales Basarabeanul - are geniul povestitului".

Constatare întărită de citirea volumului trimis cu dedicaţie - mulţumiri, însă eu aş fi omis "Maestrului". Nu m-am adresat nimănui, niciodată cu "maestre", în capul şi în inima mea fiind suficient numele celui căruia mă adresez.

O notă falsă în scrisoarea Dvs: aţi trasat pe nisip, între noi, cu o vargă, o linie-frontieră, afirmînd: "Eu am fost arestat de către Dej, Dvs. de către cel mai iubit dintre..." (iar eu trebuie să desleg taina şi să citesc: "Ceauşescu...").

Mi-a displăcut profund şi m-a amărît: în primul rând fiindcă faceţi astfel de "rubrici" pentru oameni, după criterii fanteziste: "cei arestaţi de către Dej" - spre deosebire - ba chiar în contradicţie cu cei "arestaţi sub..." (Ceauşescu, presupun); în al doilea rând, pentru că acele "criterii" sunt false şi ele provin din totala Dvs. ignoranţă în ceea ce priveşte viaţa mea. Da, dar ignoranţa Dvs. nu vă împiedecă să formulaţi "păreri". Nu m-aş fi supărat dacă, citind doar ce mi s-a publicat "într-o revistă din Focşani" - nu o numiţi, nu amintiţi nici titlul textului... - mi-aţi fi adresat o scrisoare (şi o carte), din "simpatie", fiindcă şi eu "tratez chestiunea Basarabiei natale". Am fi rămas la asta.

Probabil fiindcă nu mi-aţi întâlnit numele pe lista membrilor Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici, m-aţi expediat rapid în fundul clasei la "cei arestaţi sub Ceauşescu", băncile din faţă fiind ocupate de "adevăraţii anticomunişti (ca Dvs.): cei arestaţi sub Dej"...; se vede că acelaşi motiv de absenţă - dar de pe o altă listă: cea a membrilor Uniunii Scriitorilor v-a determinat să operaţi clasificări-declasificări care nu vă onorează.

N-am să mă apuc, aici, într-o scrisoare... amicală, ba chiar complice, ca între basarabeni, să vă prezint, cu tot respectul pe care îl meritaţi, biografia mea; cu atât mai puţin bibliografia-mi. Sunt ceea ce - şi cât - sunt şi nu simt deloc nevoia de a-mi prezenta cartea de vizită: dacă celălalt ştie cu cine stă de vorbă - foarte bine, vorbim de-acolo-încolo; dacă nu ştie cine sunt - foarte bine: aceluia îi explic în trei cuvinte ce-cum-cât.

Domnia Voastră, Domnule Paniş, deşi nu ştiaţi nimic despre mine, totuşi, v-aţi rostit: "Eu am fost arestat de către Dej, dumneavoastră de către..."

Ei bine, vă informez: eu nu am fost "arestat de către Stalin" în 1944 şi internat în lagăr la 9 ani; nu am fost "arestat de către Dej" în 1949, în 1952, în 1956; nici "arestat de către Ceauşescu" în 1977 - ci am fost arestat - nu doar eu; şi nu doar tata şi mama - "de către", vorba Dvs., Aparatul Terorist rusesc, cel pe care l-am cunoscut sub denumirea de NKVD, de Securitate.

Fiindcă v-ați exprimat prețuirea pentru un anume text al meu - dar Doamne-ferește să-i scrieți titlul!: să afle Uricaru, Buzura, Blandiana, Pleșu, Liiceanu, Manolescu (și să vă taxeze de "antisemit" - ce v-ar mai lipsi!) - vă anunț că Săptămâna Roșie, ultima ediție (cea din 2 oct. 2003) se află pe internet, la siturile biblioteca.paulgoma.net și paulgoma.free.fr.

Internetul a devenit singurul mod de exprimare a mea.

Dacă însă vă interesează și alte cărți al mele, vă recomand să vă adresați nepotului meu Niculiță Damaschin (...) telefonîndu-i: 240.80.55. La el există câteva exemplare din ceea ce a mai putut răzbate prin gardul de sârmă ghimpată a Noii Cenzuri instituită de foștii mei prieteni Liiceanu, Adameșteanu, Mircea Martin - și, vai, de Monica Lovinescu și de Virgil Ierunca...

Pe curând,

Paul Goma

Excepționalul fotbalist Mihailovici, jucînd la o echipă italiană, a fost sancționat cu o suspendare pe nu știu cât timp (dacă nu și cu o amendă), fiindcă are obiceiul să-și înjure adversarii (în sârbește), ba chiar să-i scuipe!

Apucătură necunoscută în Occident - în Serbia și în România, da. Face parte dintre "replicile" neputinciosului, ale fricosului care nu își lovește "corespondentul" (în fotbal sunt pedepsite loviturile), ci îl... scuipă.

Geniul sârbesc Mihailovici: din aceeași categorie ca Gică Hagi al nostru: un derbedeu, abia alfabetizat, un golan. Fiindcă pute de talent, își imaginează că totul i se iartă, ca unui mare-sportiv. Pe Gică Hagi nu l-am văzut scuipînd un adversar sau un arbitru, doar făcînd din mână (scurtă - chiar n-a observat nimeni ce mâini scurte are Maradonul carpac'tin?) gestul care vrea să spună - fără cuvinte: «Ia mai du-te-n pizda mă-ti, că eș' prost!» - l-am întâlnit și la alt bun fotbalist balcanic, tot sârb, i-am uitat numele. Ba nu: Kovacevici.

Abia am terminat de tunat-fulgerat împotriva balcanicilor scuipaci (ce obicei urât; și neigienic) că aflu din gura componenților echipei naționale de rugby a Franței: meciurile cu naționala Angliei au fost totdeauna lupte-pe-viață-și-pe-moarte - așa le considerau (și le tratau anglezii). De parcă nu ei ar fi inventat și jocul și spiritul fair-play, toți jucătorii englezi (în Anglia ei se recrutează dintre studenți, dintre absolvenții universităților celebre) "abordează" întâlnirile cu francezii (recrutați, tradițional, dintre, dacă nu țărani, atunci sigur săteni - chiar dacă locuiesc în orașele din Sud-Vest) ca pe niște bătălii - care n-au lipsit de-a lungul și de-a curmezișul veacurilor.

De când echipa Franței a intrat în Cele Cinci Națiuni. de unde până atunci francezii erau bătuți cu regularitate, a început să-i învingă

şi Francia pe anglezi. Presa britanică face pregătirea de artilerie în vederea fiecărui meci după tipicul constatat şi în vederea războiului din Irak: că franţuzul este ţărănoi, bădăran, mănâncă brânză împuţită, este fricos, leneş... etc. De astă dată atacurile verbale au fost şi mai violente...

Dar la urma urmei, aceasta este ceva normal în sport (păi dacă nu mai sunt războaie pe pământ, maică...), însă de mirare a fost ce am aflat din "metoda" engleză folosită pentru a-i intimida pe francezi, dezechilibra, de a-i face să-şi piardă sărita: din primele secunde se năpustesc, nu la atac, ci la... cotonogeală: folosesc fără fereală cele mai detestate lovituri, la înghesuială - adică la-grămadă (ca să nu fie văzuţi de arbitru): pişcături, degete în ochi, strângere de coaie şi... cea mai eficace: scuipatul!

Da, domnilor! Englezii gentlemani 'cuipă! Ca ţiganii; ca copiii. În loc să spună ca pe timpuri: «Domnilor francezi, poftiţi, trageţi primii!» (cam aşa ceva), englezii educaţi îi scuipează pe ţărănoii galici. Dar, doamne-fereşte, niciodată în poziţiunea pe-picioare (dacă-i vede arbitrul?), ci la-grămadă (unde nu-i vede arbitrul). O dată, de două ori... În cele din urmă franţuzul, ultragiat, scos din fire, se ridică (devenind vizibil pentru arbitru) şi-i arde un pumnoi (de flăcău jucător de rugby) în mutră, scuipăciosului albionic! - şi-l vede arbitrul; şi-l elimină de pe teren, arbitrul; şi se enervează întreaga echipă; şi (adeseori) Franţa pierde meciul!

Ai dracu', Perfizii! Dar las', că şi cutrele de franţuji s-au pregătit anul ăsta - cu o echipă de psihologi, psihiatri: au învăţat, cică, să nu mai "răspundă" scuipaţilor britanici prin pumni franci, de să vază întreaga omenire, la tembelizor - ci, ochi pentru ochi, dinte pentru... Nu ştiu dacă au fost învăţaţi să dea-înapoi, potrivit devizei: "Scuipat pentru scuipat", ori au aprofundat (!) infailibila metodă a strângerii de coaie - oricum, un măgar de franţuz şi-a dat cu părerea:

«Hă, hă, hă, dar englezii n-au coaie - de ce să-i apuci şi strângi?»

Duminică 9 noiembrie 2003

Ieri, la Roma, manifestaţie importantă împotriva Zidului Ruşinii din Israel. Avea dreptatea Jean Daniel când scria despre închisoarea pe care israelienii şi-au construit-o cu mâinile lor, în Palestina; despre ghetoul - individual - pe care evreii întunecaţi şi întunecători sunt în curs de a şi-l confecţiona, până la performanţa: un evreu - un ghetou.

Dintr-un sfârc de informaţie am înţeles că Bertrand Delanoe, primarul socialist al Parisului, evreu el însuşi, îl vizitase ieri pe Arafat, în... ghetoul său din Ramallah, impus de israelieni. Şi că "cineva" (oare cine, oare cine să fie indignatul de serviciu faţă de actelele de

antisemitism caracterizat?) ar fi protestat împotriva acestei vizite... Aştept "supliment de informaţie", cum se zice.

Mai târziu informaţia (ceva mai rotundă, însă nu lumina chestiunea "protestului"); că Delanoe s-a aflat în Israel cu prilejul festivităţilor în memoria lui Rabin, asasinat de un colon evreu; că, aflîndu-se în Israel, l-a vizitat şi pe Arafat - nu de alta, dar Primăria Parisului îi ajută de decenii pe copiii palestinieni - şi că, după aceea a plecat în Iordania.

Ce am auzit, azi, că ar fi afirmat baronul Edmond de Rothschild: Am lucrat pentru ca Evreul să nu mai fie rătăcitor - şi nu pentru ca Arabul să devină rătăcitor.

Citatul nu este întocmai, am dat doar spiritul lui, de aceea nu am *pus ghilimelele citării.*

Miercuri 12 noiembrie 2003

M-am mai uitat prin Săptămâna... Am mai stricat-o, după obicei - însă numai pe ici, nu şi pe colo. Mai ales Bibliografia - am îngrăşat-o după ce am "descoperit" volume pe care le aveam sub nas, de ani de zile...

A trecut pe aici Nicoleta Sălcudeanu - imensă plăcere, ne vedem pentru întâia oară, dar ne cunoaştem de totdeauna. A venit cu soţul ei, medic, participant la un congres; şi cu fiul - un găligan de 17 ani (ce "mari" sunt copiii noştri!). I-a condus Dan Culcer.

Nenorocire în Irak. Un atac împotriva carabinierilor italieni de la Nassyria (?) a dat foarte-foarte mulţi morţi şi răniţi.

Brenner, guvernatorul, fusese chemat la Washington cu o zi înainte. Bush hotărît să... schimbe tactica.

S-o schimbe, dar să nu se retragă cum este tentat. Abia atunci se va produce catastrofa, nu doar în Irak, ci în regiune: război religios, război civil...

Joi 13 noiembrie 2003

A trecut Paul Cozighian pe aici. Catherine aşteaptă un băiat peste vreo două-trei săptămâni - fata e maaare, mi-a recitat, la telefon "Capra cu trei iezi"... Mi-a recitat. Dar nu ştie ce-i aceea "ţâţă". Deocamdată, în româneşte... Tată-său mi-a adus promisa Enciclopedie... a lui Florin Manolescu.

Vineri 14 noiembrie 2003

Americanii, speriaţi de atentatul şi împotriva italienilor, *improvizează, cârpesc, dau înapoi, tot strigînd că ei înaintează. Îşi*

retrag comandamentul din Irak, îl reinstalează în Quatar. Își imaginează că această "mișcarea de șah" îi va deruta pe antiamericanii irakieni.

Franța a propus să se ralieze americanilor, în acțiunea de cedare a puterii politice băștinașilor, Powell a găsit că ideea nu e rea...

Din nefericire, Franța a avut dreptate - ei și? La ce slujește dreptatea avută de cel care nu participă la o acțiune urâtă și care acțiune a dus la eșec? Americanii, plini de sine (și de aer de-comprimat) nu vor recunoaște vreodată că s-au înșelat, necum să ceară scuze pentru insultele, calomniile, măsurile de retorsiune economică împotriva "aliaților lui Saddam" cum le-au spus ei francezilor și nemților.

America este *caricatura caricaturii a ceea ce se cheamă, în* subsol: "politică". Și, încă o dată: persoanele care au făcut istorie - în ciuda a ceea ce pronau ele însele și părinții și bunicii lor, marxiști: Rumsfeld, Wolfowitz, Kagan, Perle și ceilalți likudnici cu 50 de stele ale lui David pe drapel, anume că masele fac istoria aceea, nu vor plăti pentru tragica eroare de a fi făcut ei, persoane, politica mondială, îmbrâncind lumea întreagă în haosul stării permanente de război civil. Fiindcă asta au declanșat americanii din echipa lui Bush junior, luînd pretext atentatul de la 11 septembrie, considerîndu-l motiv al acțiunilor viitoare, nu cauză a acțiunilor lor trecute, permanente, imbecile - dintre care nu ultima: sprijinirea prostească, imorală a sionismului israelian (fiindcă există un sionism neisraelian...), în ce are el mai agresiv, mai inuman, mai imoral, mai rasist - de a-i "desființa" pe palestinieni: un război civil - mondial.

Ora 13.00: *Îmi telefonează de la* Chișinău Vlad Cubreacov. E pentru prima oară când comunicăm, nu am timp să-l întreb cum a fost cu "dispariția" lui - îmi spune:

Ieri în ședința Parlamentului un tovarăș a făcut o întâmpinare în legătură cu cartea mea Basarabia, editată și difuzată de prietenii lui Iurie Roșca.

Interesantă este acuzația, fiindcă apărarea nu apare, fiind mutilată de întreruperile Președintelui și de neconsemnarea stenografului.

Iată pasajul care mă privește - copiez întocmai, respectînd vorbirea vorbitorului, cât și punctuația stenografului:

"Doamna PREȘEDINTE:

"«Microfonul 3"

"Domnul VICTOR STEPANIUC:

"«Mulțumesc, doamnă Președinte. Stimați colegi, deci, noi *sîntem probabil că una din puținele* țări în Europa care avem o lege a

securităţii naţionale foarte evazivă şi foarte liberală. Şi eu m-am convins zilele acestea fiind la Comrat, la Chioselia că partidele politice concrete din republica Moldova duc o activitatea subversivă împotriva statului. Şi o fac aceasta în ultimul timp o fac prin literatura care o aduc de peste Prut. Mai bine de 200 exemplarea din cartea 'Basarabia' semnată de Pavel Goma, deci un disident român; treaba lui. Deci această carte ne-a venit la şcoala respectivă.

"«Eu vreau să vă spun că este o carte încărcată de antisemitism şi cu agitaţie şi propagandă concretă împotriva rădăcinilor statalităţii Republicii Moldova. Republica Moldova este numită, deci, o gaură neagră, deci un protectorat al Rusiei. Este numită, deci, o chestiune de, un subiect artificial absolut creat. Şi iată această literatură a fost dusă acolo la Comrat, dar nu numai acolo la Comrat, dar şi în alte locuri în Republica Moldova concret de deputatul Secăreanu.

"«Şi eu ştiu, noi cunoaştem că aceasta este o activitate absolut permanentă a acestui partid politic. Eu aş vrea ca ministerul Securităţii Naţionale, deci, această structură, eu aş vrea ca Ministerul Învăţământului şi Procuratura Republicii Moldova să analizeze această literatură şi să ne spună în ce măsură ea coincide cu prevederile constituţionale şi cu Legea Securităţii Naţionale.

"«Fiindcă chestiunea aceasta nu se mai poate nici într-un fel de tolerat. Noi ne luptăm cu morile de vânt, noi încercăm a dezvolta statul acesta. Dar cineva care face declaraţii la adresa unor vecini că sînt aşa, că sînt pe dincolo. Ei, de fapt, distrug zi de zi acest stat, pacea civică. Deci şi fundamentul, de fapt şi perspectivele acestui stat. Eu sînt absolut convins să cer acestor organe un răspuns clar, probabil cu un raport în faţa Parlamentului la această temă.

"«Ce se întâmplă la noi cu literatura adusă de peste hotare care zi cu zi, deci, nimiceşte de fapt psihologic în primul rând tînăra generaţie. Închipuiţi-vă dumneavoastră copii care nu au dreptul la vot, care au dreptul la multe alte, dar nu au dreptul la vot. Nu au împlinit 18 ani şi la vârsta de 12,13,14 ani deci, ei citesc această literatură despre ţara lor. Eu nu cred că din aceşti copii se poate de educat mari patrioţi. Pedagogii singuri la şcoala respectivă au spus: cum dumneavoastră ca oameni ai statului, ca oameni ai guvernului permiteţi acest lucru? Vă mulţumesc».

"Doamna PREŞEDINTE:

"«Microfonul 5»

"Domnul ŞTEFAN SEC™REANU:

"«Trebuie să spun că domnul Stepaniuc în afară de jurist mai este şi istoric şi critic literar, de acuma că îl ştie şi Consiliul Europei şi toată Europa. Induce în eroare, nu numai opinia publică de la noi, dar şi de la Consiliul Europei. De acum cred că domnul Swimmer (?) o să ţină

minte pe de rost citate din 'Letopisețul Țării Moldovei' pe care îl duce acolo, îi induce în eroare. Aceasta este grav.

"Doamna PREȘEDINTE:

"«Domnul Secăreanu, vă rog interpelarea».

"Domnul Ștefan SEC™REANU:

"«Trebuie să vă spun că Paul Goma [probabil o întrerupere și pierdere a șirului]. Sînt absolut neîntemeiate acuzațiile pe care le aduceți. Te-aș ruga mai întâi să citești această carte pentru» [întrerupere îndelungată]

"Doamna Președinte:

"«Domnul Secăreanu, vă rog interpelarea».

"Domnul Ștefan SEC™REANU:

"«Interpelarea? Eu trebuie să mai fac mai întâi o precizare pe marginea celor spuse de domnul Stoicov»"...

Mă opresc aici; stenograma devine inintelIigibilă pentru mine. La telefon Vlad Cubreacov spunea că tovarășul Stepaniuc "exemplificase" subversivitatea cărții, nu cu citate din ea, din cartea condamnată, cea semnată de autor, nici din gândirea-i betonarmatnică, ci din..., articolul lui R. Ioanid, apărut în Observatorul Cultural de la București.

Cunosc metoda: în 1987, după ce îmi apăruse Din Calidor în franțuzește, la Albin Michel, marele cronicar literar Ed. Reichman își dăduse cu părerea - în Lupta lui M. Korne - acuzînd carte și autor de "antisemitism" (pentru că scriam: tata fusese arestat, în 13 ianuarie 1941 de un NKVD-ist evreu). Probabil cineva din preajmă îi atrăsese atenția că sărise peste cal; Reichman îmi telefonase - nu ca să-și exprime regretul pentru ceea ce scrisese, ci pentru a mă anunța că în cronica din Le Monde, care urma să apară, va scrie... altfel... Într-adevăr, altfel a scris: în acea altfelă nu mai era "antisemit" autorul, ci... sătenii din Mana - cum ar veni: populația...

Mă lăsase rece altfelitizarea Reichmanului cu același nume - știam, de multă vreme, din surse credibile: Monica Lovinescu, Sanda Stolojan că "cronicarul" nu citește cărțile cronicate, ruga să i se povestească la telefon "conținutul", înțelegea ce nu înțelegea - și scria!

Numai că pe dată într-o chestie de la Tel-Aviv, Revista Mea, a apărut un articol de înfierare, de "antisemitizare" a mea ("Cameleonul" - eu eram acela!), semnat de tovarășul nostru Iosif Petran. Pe atunci mă mai puteau uimi obrăzniciile-prostiile - deci am fost uimit: Petran mă acuza de "antisemitism", rezemîndu-se, cinstit, pe citate; numai că cinstitele, la Tel-Aviv, citate erau, nu din cartea mea, Din Calidor, deci atribuibile mie, autor, ci din... extemporalul lui Ed. Reichman despre cartea mea, publicat în Lupta lui Korne...

Observă cineva vreo "deosebire" de onestitate intelectuală - vorbesc, în continuare, de onestitatea citatului - între Tel-Avivul lui Petran (din 1987) şi Chişinăul lui Stepaniuc - din 2003? Încă o dată, fiindcă chiar eu sânt pe cale de a mă încurca: care să fie deosebirea dintre Petran, din Tel-Aviv, care îmi combătea antisemitismul prin citate atribuite cărţii mele Din Calidor, în fapt citatele erau din comentariile consângeanului său, Ed. Reichman - şi Stepaniuc de la Chişinău, cel care mă acuza de antisemitism (şi de antirusism, fără a-l numi), păcate capitale vădite în cartea mea Basarabia - cu citate din... R. Ioanid despre Basarabia? Tot confuz? Sânt gata să re-re-încep...

Eu, bănuitor - căci păţit, din negura-veacurilor, din pricina manipulării citatelor... - văd drumul "sarcinii de partid" astfel trasat: de la Centrala Industriei Holocaustului, prin R. Ioanid, la Buzura - proaspătul doctor Honoris Causa de la Tel-Aviv; de la Buzura la subalternii săi basarabeni Vitalie Ciobanu, Vasile Gârneţ de la Contrapunct; (dovadă: poetul Gârneţ mă... desfiinţase ca scriitor, autor al aceleiaşi Basarabii, tot cu argumente-citate din... R. Ioanid); apoi... Nu mai contează cum a ajuns ordinul de execuţie la tovarăşul Stepaniuc - cel care nu a citit nici măcar ce scrie pe coperta cărţii, altfel ar fi dat corect prenumele autorului: "Paul", nu "Pavel" (Goma).

Iată cum agentul rus Stepaniuc se întâlneşte cu securiştii "patrioţi, antiruşi": I.C.Drăgan, V.C. Tudor, E. Barbu... Dar vorba ceea: "sugestia" (nu ordinul, doamne fereşte!) - se execută, nu se discută!

Chestia cu necunoaşterea numelui autorului unei cărţi condamnate cu vehemenţă mă duce cu gândul la păţania tinerei italience de origine egipteană Ghazy, acuzată de Fundaţia Wiesenthal de "antisemitism". Studenţii evrei din Paris manifestaseră zgomotos, blocînd strada editurii (Flammarion?). După care vânjoşii apărători ai onoarei - imaculate - a evreilor protestaseră cu hotărîre împotriva jurnalistului Delfeil de Ton la de la Le Nouvel Observateur, arătîndu-l cu degetul ca pe ca un... apărător al fioroasei antisemite, juna romancieră italo-egipţiancă.

De unde concluzia: relele obiceiuri: ca citate inexacte, ba de-a dreptul inventate (vezi-l pe Antoine Spire, fost la cotidianul comunist L'Humanité, din 1981 domnind la France Culture), care poză în ultragiat, după ce inventase-fabricase citate din Renaud Camus, explicînd: «Dar nu am inventat nimic, doar le-am ajustat un pic...»), necunoaşterea măcar a numelui autorului cărţii "antisemite" - nu se schimbă (deşi "echipa nu a câştigat"...), au devenit regulă la literaţilor, jurnaliştilor evrei de pretutindeni.

Şi când te gândeşti că li se mai zice: Oameni ai Cărţii...

Luni 17 noiembrie 2003

Nu am primit continuarea stenogramei. Sâmbătă şi duminică nu am notat nimic, prins fiind cu "ultima corectură" a Săptămânii Roşii, varianta 22 noiembrie. Tot nu ştiu ce voi face cu ea, cui o voi încredinţa - mă mulţumesc deocamdată cu internetul.

Duminică a fost o zi scăldată în sânge; în Franţa, la Saint-Nazaire, pe şantierul naval unde se construieşte Queen Mary 2 s-a prăbuşit o pasarelă şi au murit mulţi oameni; la Istanbul, două atentate cu bombe în faţa a două sinagogi - 25 morţi; la Tikrit, două elicoptere americane au fost doborîte (s-au doborît reciproc, prin coliziune?); şi funeraliile naţionale ale carabinierilor italieni.

Bush - un dobitoc, a cărui faimă se confirmă cu fiecare deschidere a gurii [nu este frumos să te legi de "fizicul" omului, dar Bush nu este om, ci maimuţoi; şi nu are fizic, ci: facies - însă muuult mai puţin inteligent, nu mai vorbesc de simpatic: privindu-i fruntea, dar mai ales ochii, eşti convins că ai dinainte caricatura unui urangutan].

Ultima lui perlă: urmează să facă o vizită în Anglia, ocazie pentru "aliatul" cel mai fidel (şi totodată strămoş) de a organiza de pe acum manifestaţii de... antipatie; la acuzaţia de a fi minţit că Irakul posedă arme de distrugere în masă, Bush a răspuns:

«Asta nu mă priveşte».

Oricum am da-o pe după piersicul traducerii din americana lui Bush (am mai spus, repet: mai rudimentară, mai stricată decât româna lui Ceauşescu); oricât am vrea noi s-o tragem pe terenul misterios-oracular, nu o scoatem la capăt. Şi cum nu vreau să-mi cheltuiesc tinereţea câtă mi-a mai rămas încercînd să dezleg taina bushă (sau: secretul bushesc), renunţ.

Pe de altă parte, fiindcă va face o vizită reginei la Buckingham Palace, echipa de securitate americană a cerut insistent ca Palatul (!) să fie dotat cu geamuri blindate, chiar şi galeriile pe unde are de gând să se plimbe întru culturalizare juniorul Bush. Regina a refuzat, şocată, (shockingată, ca să mă exprim), cum îi şade bine, nu doar unei regine, ci unui om normal.

Marţi 18 noiembrie 2003

Mi-a telefonat Sergiu Grosu de la Bucureşti: Colesnic mi-a expediat (cum?) 200 exemplare din Săptămâna Roşie ed. II-a. Bucurie. Zice că "a ieşit bine". Bine să fie.

14.000 de poliţişti englezi îl vor păzi pe Bush la Londra. Başca sutele (nu miile?) de poliţai americani.

Bush: ceruse nu numai montarea de geamuri blindate la... Buckingham Palace, dar şi... n-am înţeles, dar era ceva cu blindarea

zidurilor - care ziduri: ale palatului? De ce, doar capul lui Bush este din beton armat-blindat. În schimb (!) umplut cu aer autentic.

Joi 20 noiembrie 2003

Azi am venit în Franța - în 1977. Vreau să spun: acum 26 ani.

Ciudată scrierea Săptămânii Roșii: când ziceam - de fiecare dată... - că această carte nu s-a încheiat, că am să tot scriu la ea până la urma-urmei, încă nu spuneam tot adevărul. Fiindcă nu țineam seama - dacă nu-mi dădeam seama aceea! - de plăcerea de a o rescrie de fiecare dată, chiar în fiecare zi. Acum pot spune: să scriu la cartea asta mă satisface zilnic - pentru o viață.

Tot umblînd prin ea, tot stricînd-o, era fatal să pierd câte ceva; Aseară am constatat că lipsește - din varianta la care lucram - jumătatea de pagină cu Alecu Beldiman, "cu versurile ticăite", cum le zice Iorga, zugrăvind masacrarea eteriștilor răniți (după ce fuseseră înfrânți de turci) de către evreii din Iași. Am căutat-o, am găsit-o la altă versiune (una încă... nearuncată); am pus-o la locu-i.

Un alt motiv pentru care am dormit bine azi-noapte: cu toate că îi dădusem lui Filip întru preparare, expediere pe interne - chiar pe e mail -a "ultimei variante" din Săptămâna... și Jurnalul 2003 ian.-15 nov., el întârziind ultima fază: expedierea, ce mi-am zis eu, păgubos emerit: nu voi face din spadă plug, dar să trag un ce profit de pe urma întârzierii, de ce nu: Jurnalul o să-l trimitem după ce se va încheia luna decembrie - unde mai pui că am în față încă zece zile încheiate în care mă pot juca după plac în curticica Săptămânii...

Bush la Londra. Primire... regală. Regina (în fine: monarhina) a rămas de marmoră (zâmbitoare), constatînd că ilustrul (și chiar înruditul) oaspete nu învățase nici măcar "protocolul elementar": prima întâlnire, întinderea mâinii (să fim fericiți că Bush nu a bătut-o pe regină pe umăr, ba chiar pe spate, de ce nu pe cur!; că nu i-a ars un ghiont de prietenie - după ce i-a strâns voinicește mănușa - cu ceafa dreaptă: un Bush nu se înclină în fața unei regine!). Oricum, în momentele solemne, flăcăul din Texas arbora un zâmbet de... nu doar de fericire infantilă (trăgea cu ochiul în jur, să vadă dacă ceilalți văd cum este el tratat de regină), dar de satisfacție nemăsurată, oligofrenilă, numai cuvintele lipsindu-i (lipsă cunoscută) prin care el, de acolo, de sus, de pe podiumul (regal), le dă cu sâc! prietenilor de joacă și de beție: căci uite unde a ajuns el!, și căci uite unde au rămas ceilalți!!

Azi se anunță manifestația de cca 100.000 de persoane. Numai că obiectul "iubirii" maselor largi de londonezi - și ei cel puțin tot atât de neamuri cu văcarul petrolist - nu va vedea, nu va auzi ce strigă ăia, strădenii. Că, vorba lui: Nu-l privește! Ce, e atât de deștept (sau măcar normal), să-l privească?

Nu mi-au rămas în memorie detalii ale vizitei lui Ceauşescu în Anglia, n-aş putea spune nici măcar anul în care s-a petrecut, dar parcă se vorbea de caleaşca regală (nu cumva şi el a fost găzduit la Buckingham Palace?). Cred însă că am dedus după surâsul compasiv al reginei: e-he, câte ţoape, bădărani, neamuri-proaste (mondiale) va fi primit ea şi, în numele interesului de stat al Marii Britanii, le-a zâmbit, le-a întins mănuşa, le-a urat bun-venit.... Măcar Bush este de-al lor. Apoi regina de multă vreme s-a obişnuit cu năzdrăvăniile, ba chiar cu năzbâtiile fiului, ale nurorilor, ale nepoţilor - ca într-o familie, nu?

Ba da, ba da. Ca într-o familie-unită.

Vineri 21 noiembrie 2003

Reintrat în normalitatea calendarului - nu sânt eu o persoană cu un calendar la cap?, ba chiar cu un cap-călindar? - aduc aminte: azi, 21 noiembrie am fost liberat de la Gherla şi dus în Bărăgan, la Lăteşti.

Sânge şi moarte în Turcia. Ieri două atentate monstruoase: o bancă (engleză, se zice) şi consulatul britanic. Pe lângă consul şi secretara sa a murit un mare număr de turci.

La Bagdad: două hoteluri atacate - şi, pentru prima oară: Ministerul Petrolului! Şi cât îl "ocoliseră" americanii în timpul bombardamentelor, cum îl mai, pe dată, înconjuraseră cu ziduri, şicane, sârmă ghimpată - başca o unitate întreagă de militari, ca să apere petrolul-cel-care-nu-trebuie-lăsat-pe-mâna-arabilor, vorba lui Kissinger.

De atâtea ori îmi scăpase întrebarea "fascistă, antisemită":

«De ce aliatul şi îndatoratul Americii, Israelul, nu participă la războiul împotriva Irakului?»

Lăsasem întrebare baltă, ca pe una care nu merită atenţie, însă ceea ce se vede - la televizor, se înţelege - spune limpede că Israelul este prezent peste tot în Irak. Pe oameni nu-i poţi deosebi, care-i american şi care-i israelian: nici sub uniforma armatei americane şi nici în "uniformă civilă": cutare poate fi portughez, polonez, bulgar, însă privind doar la televizor, nu ai de unde şti care ce e.

Însă de la televizor, bănuieşti, eşti sigur, bagi mâna în foc: tot ce ţine de represiune aminteşte până la confuzie de israelieni acţionînd împotriva arabilor în general, a palestinienilor cu predilecţie.

Aş pune aici şi bombardamentele iniţiale (în Afganistan, în Irak). Nu atât caracterul lor prostesc, nediferenţiat, în ciuda perfecţionărilor tehnologice, lovind fără discernământ (?) fără grijă de om mai ales "obiective" civile. Cât ura. Ura sufocantă, ura dînd dureri de burtă (atacatorului), i-aş zice: ura neomenească faţă de celălalt, duşmanul, goi-ul. Să nu uităm că "numele de cod" al campaniei din Irak era-este: Şoc şi Teroare!; să nu uităm că iniţiatorii, botezătorii ei sunt: Rumsfeld, Wolfowitz, B. Kristoll, Perle, Kagan...

Oricum, incursiunile de pedepsire (le zic aşa, în lipsa unui termen adecvat) în Irak sunt uluitor de... similare celor din Palestina. Începînd de la tratamentul prizonierilor său/şi arestaţilor: atât în Afganistan, cât şi în Irak americanii i-au tratat pe capturaţi, nu doar cu o sălbăticie, cu o ură fără seamăn - dar şi cu un dispreţ total (hai să-i zic: rasist, deşi mai potrivit ar fi: sionist), negîndu-le duşmanilor învinşi dreptul la demnitatea înfrântului: legarea la ochi, legarea la spate a mâinilor - cu cătuşe din plastic şi etichetarea "banditului" punerea în genunchi sau pe burtă - în praf, în noroi - culminînd cu scenele (filmate pe furiş, de neamericani) de la Guantanamo, unde talibanii sunt trataţi, nu "după cum merită nişte barbari şi criminali", ci ca nişte ne-oameni. Cei care au făcut închisoare şi au purtat şi ei, nu doar cătuşe, dar şi lanţuri la picioare - mai ales românii care, ajunşi în America continuă să tacă şi să tremure de spaima... Securităţii lui Bush, că, vorba înţelepţilor de ei: «Ce să mai răscolim trecutul - şi să fim expulzaţi?» - să încerce să ghicească: ce fel de lanţuri poartă talibanii de la Guantanamo, încât atunci când se află pe picioare nu pot înainta decât cu câte o optime de pas şi în diagonală? Lanţurile americane nu vor fi alcătuite din verigi? Dar am văzut, (tot la televizor) condamnaţi la moarte americani mergînd - greu, ca toţi înlănţuiţii lumii, dar mergînd. Încă o dată: ce au inventat inventivii americani "special pentru talibani"? Lanţuri, nu cu verigi, ci cu tije - de obicei trei, uneori două, acelea, într-adevăr erau greu de suportat, fiindcă înaintai pieziş, totdeauna cu un picior mai avansat decât celălalt (am purtat şi eu). Dar ale talibanilor nu păreau a fi nici cu-tije. Dar cotiga, roaba, targa-cu-roţi cu ajutorul căreia deplasează pe câte un taliban? Dacă ar căra doar un bolnav, nu ar avea nevoie de şase ostaşi însoţitori, patru cu pistoalele gata să tragă...

Ştiu precis: "sârma ghimpată", existentă din abundenţă şi la Guantanamo - în fapt o îngustă panglică de oţel cu spini extrem de lungi şi ascuţiţi-brici care nu doar agaţă hainele, îl încurcă pe 'fractor, ci pătrunde în carnea lui şi-l ţine locului, ca nişte cârlige de undiţă (însuşi fabricantul accepta că are dreptate Amnesty International: "produsul" este... inuman) - este Made in Israel şi dotează toate semnele democraţiei celei mai înaintate din Orientul Apropiat, altfel numita Ţara Sfântă: lagăre, baraje, garduri "ziduri"; n-ar fi de mirare ca şi lanţurile-americane să fie inventate tot de israelieni (după cum cătuşele-strângătoare cărora noi le spuneam "americane", erau în realitate... poloneze, imaginate de un evreu...).

Ce să mai vorbim de întrarea în case ("unde se ascund partizani de-ai lui Saddam", cum ne explică intrătorii), cu lovituri de picior, sfărîmând uşile, îmbrâncind femeile cu copii în braţe, mai trăgînd câte o rafală din care se aleg câţiva morţi, mulţi răniţi - iar la urmă... Ei, da:

distrugerea casei - sau a grupului de case sau a cartierului - taman după rețeta Țahalului!

Concluzie: n-am să mai scot o vorbă despre "neparticiparea Israelului în campania americană contra Irakului". Sânt destul de "antisemit". Îmi fac autocritica și-mi iau angajamentul.

Se zice: în convorbirile Bush-Blair care au urmat celor protocolare, Bush nu ar fi cedat nici o palmă de teren lui Blair - nici în chestiunea rolului (viitor) al ONU, nici în a "Orientului Apropiat" - deci nici în a Zidului Ierusalimului.

Că tot am ajuns aici: care va fi fost evreul care i-a sugerat lui Hrușciov ridicarea Zidului Berlinului? Același cu cel care a supravegheat construcția aceluiași Zid, care a pricinuit atâta suferință, atâta suferință, sub Ulbricht? Am observat că în materie de Ziduri-ale-Rușinii, evreii nu se rușinează deloc cu isprava lor "tehnică, ba chiar arhitectonică!" - l-am văzut-auzit pe individul conceptor și constructor al Zidului Ierusalimului: pe de o parte eternul, nesimțitul inginer, prezent pe toate meridianele lumii, acela care găsește că edificarea unei biserici și a unei închisori este "același lucru" (dar să nu ne fie rușine nici cu românașii noștri: S. C., fostul meu coleg de Jilava și de domiciliu obligatoriu, întâlnit în "libertate" și spunîndu-mi că el nu avusese "probleme" cu găsirea de lucru - ne aflam înainte de decretul din vara lui 1965: lucrase ca șef de echipă la gara nouă din Brașov, atunci lucra la penitenciarul nou de pe Calea Giurgiului - «Dacă sunt plătit bine, de ce să nu lucrez acolo?», ridicase din umeri cu înțelepciunea de veacuri a țăranului român din județul Olt); pe de altă parte nesimțirea sionistului pentru care pe pământul Palestinei nu există decât ei, evreii alaltăieri veniți de la Vilna, de la Simbirsk, de la Buhuși (pardon: părinții lor se născuseră la Buhuși, dar ei erau/sunt bucureșteni get-beget...).

Sâmbătă 22 noiembrie 2003

O aniversare a mea: arestarea din 1956.

O aniversare a americanilor: asasinarea lui Kennedy: 1963.

Azi după amiază (pe la orele 16 ora Parisului): deschizînd televizorul, am constatat că am pierdut spectacolul Celei de a Doua Revoluții de Velur, cum zicea jurnaloiul franc. Semăna cu revoluția sârbă, atât că nu se vedeau odgoanele cu care era cusută (or fi învățat între timp să fie discreți, revoluționarii de pretutindeni). Șevarnadze, ca orice dedat la mierea dulce a patriei nu se lăsa desprins - l-au desprins gorilele sale. A făcut apel la colegul - și subalternul său Putin (ca de la general la colonel - sau chiar căpitan de KGB), dar asta-i lumea. Vorba Blandianei: nu mai există solidaritate!

Putinelov a zis că Armata Roşie dă numai în ceceni, nu în fraţii lor creştini, gruzinii. Încă nu am mirosit dacă îndărătul lui Sakaşvili şade pitulat Putin ori Bush... Ori amândoi, ţinându-se pe după cap.

Gură spurcată!

Duminică 23 noiembrie 2003

Totuşi: Putin l-a trimis pe Ivanov la Tbilissi. Să vază la faţa locului cum stăm. Cum să stăm: bine: bătrâna Canalie Argintie, ghinăralu' KGB Şevarnadze a fost - deocamdată - pus bine, alături. Acum rămâne să se înţeleagă Rusul cu Americanul pe spinarea petrolului cu pricina.

Or să se înţeleagă: georgienii tot nu contează...

Luni 24 noiembrie 2003

Ce zicea, ce zicea Şevarnadze? Că el pleacă - dar numai în mod legal, conform, mai exact: constituţional!

Ieri, după ce a asigurat lumea că numai constituţionalmente demisionează (parcă mai era cineva - dar acela a sfârşit-o rău, glonţuit de gloanţele prietenului meu, Gelu Voican-Sturdza), Vulpoiul Argintiu a demisionat. Ne-constituţionalnic. Cum aşa, demisonat - şi plecat "undeva", nu se cunoaşte destinaţia? Uite-aşa, ce te miri? Ivanov a venit la Tbilisi, Ivanov a zâmbit din gardul din dreapta până în cel din stânga, Ivanov a reasigurat populaţia paşnică (şi Occidentul, prin tilivizia!) că Rusia nu se amestecă în treburile interne ale unei ţări suverane (n-a rostit el acest cuvânt, nu face parte din bagajul lui, i l-am împrumutat eu), populaţia paşnică a scandat: «Igor! Igor!» şi, "la un moment dat" - în plin neamestec al ruşilor în treburile gruzinilor - iată că ghiniralul KGB Şevarnadze îşi dă demisia! Se vede că nu-i frate cu mine, eu nu mi-aş fi dat-o - dacă nu le-am dat carnetul de partid prietenilor mei buni Nichita Stănescu, Dimisianu, Ion Horea, Ţoiu care mi-l tot cereau, să terminăm treaba şi să mergem să bem ceva... Mie nu-mi era sete - şi nu voiam să dau carnetul de partid! Aşa, de-al dracului! Ştiam că n-or să mi-l poată zmulge - fiindcă î-i avertizasem: «Dacă mă atacaţi, eu înghit carnetul! Ca partizanul sovietic!» Numai că am mai spus: Şevarnadze nu e neam cu mine, deci nu cunoştea şmecheria, altfel ar fi zis: «Dacă vă apropiaţi, eu mă cac pe preşedinţia voastră - şi o-nghit!» - şi ăia nu s-ar fi atins de el în veac: de putoare...

Georgienii sărbătoresc şi în momentul de faţă victoria lor, iar Ivanovul cu pricina a plecat la el, la Moscova, mulţumit că îşi îndeplinise sarcina dată de partidul putinesc: de a nu se amesteca în treburile interne ale...

Păi să nu-l pomenesc iar pe tata (Dumnezeu să-l ierte), cel care una-două bănuia mâna rusului în tot, în toate?

Am văzut la televizor oameni fericiţi: georgienii. Cântînd, dansînd pe străzi, sărbătorind fapta lor, acţiunea lor, savurînd (acum, că pomâne are să fie o altă zi) fructul din grădina lor, a fiecăruia. Bineînţeles că "inima" (şi capul...) a fost Sakaşvili, el a dus greul "revoluţiei de catifea" - am început a suporta eticheta, fiindcă, într-adevăr, nu a curs nici o picătură de sânge. Am văzut georgieni fericiţi şi m-am întristat (oleacă) pentru românii noştri; în decembrie 1989, ei nu numai că nu manifestau, pe stradă, cu lozinci scrise, cu lozinci strigate opoziţia faţă de tiran, dar îl lingeau în cur pe tiranul în chestie - precum literatorul Alex. Ştefănescu-Morman (altfel Maşină-de-tocat-caltaboşi-de-cartoşi). Chiar dacă georgienii nu vor obţine roadele, nu vor avea soarta pe care o merită - pentru curaj, pentru verticalitate, pentru inteligenţă de comportament - asta se învaţă, ei au învăţat-o de la Sakaşvili, dar Mioriţoşii noştri de la cine să o fi învăţat?: de la Manolescu, speriatul?, de la Buzura, ascunsul-felegunsul? de la Blandiana-goguleana, cea care aştepta "să se aşeze lucrurile", pentru ca să-şi manifesteze, nu-i aşa... solidaritatea?, au de la Doinaş? (o pură întâmplare că cei citaţi ca "exemple" sunt cu toţii ardeleni...).

Sunt foarte-foarte bucuros pentru ivìri; şi pentru lituanieni; şi pentru...

Şi foarte-foarte trist pentru urmaşii Romei. Consângenii mei.

Am aflat de planul Putin-Kozak.

Am scris următorul Protest:

Paris, 24 noiembrie 2003

Maijossemnatul Paul Goma, scriitor român cu azil politic în Franţa din 1977, domiciliat în Paris, XX-ème rue Bisson 27-29 mă declar solidar cu Declaraţia Partidului Popular Creştin Democrat cu privire la planul Rusiei de lichidare a Republicii Moldova.

Aceasta, nu doar pentru că m-am născut în Basarabia; nici doar pentru că între 28 iunie 1940 şi 22 iunie 1941 am cunoscut şi eu ocupaţia rusească (urmare: tatăl meu a fost deportat în Siberia); pentru că, începînd din august 1944, în refugiu în ceea ce mai rămăsese din România, am fost şi eu hăituit, arestat, internat într-un lagăr de la Sighişoara botezat: "Centru de repatriere în URSS"; pentru că, mai apoi, până binişor după moartea lui Stalin am fost crâncen persecutat, cu întreaga familie, cu întreaga comunitate a refugiaţilor din Teritoriile Ocupate de către regimul comunist impus românilor de ocupanţii ruşi - ca "cetăţean sovietic, trădător al URSS".

Ci şi pentru că, alungat din Basarabia natală de invadatorii-năvălitorii asiaţi ruşi, vreme de peste jumătate de veac am citit, m-am

informat de la martori, am notat - apoi am scris despre Basarabia. Chiar romanele mele, în principiu cărţi de ficţiune, vorbesc despre nedreptatea istorică făcută nouă, românilor, la 1812 de către ruşi, prin răpirea jumătăţii orientale a Ţării Moldovei şi transformarea ei în gubernie rusească, aducerea de colonişti cu sutele de mii şi desnaţionalizarea băştinaşilor; despre criminala înţelegere (frăţească) dintre Stalin şi Hitler, consfinţită prin Pactul Tâlharilor de la 23 august 1939 - urmarea fiind diktatul din 26 iunie 1940 prin care Basarabia, Bucovina de Nord şi Ţinutul Herţa au fost ocupate prin violenţă de sovietici, iar locuitorii ei deposedaţi, arestaţi, deportaţi, asasinaţi.

După implodarea monstrului purtînd numele "URSS", Basarabia, deşi ciuntită, pentru a deveni... RSS Moldovenească, şi-a declarat independenţa.

Cum să permită Moscova independenţa unor comunităţi ne-ruseşti (ca Moldova, ca Ţările Baltice, ca Cecenia - recent, ca Georgia) ? - drept care a provocat Războiul de pe Nistru.

Iar acum "Planul Kozac" fabricat la Moscova, încearcă să lichideze Republica Moldova tot printr-un diktat.

Ei bine: Ruşii să dikteze la ei, în Rusia, ruşilor - nu aici, în Europa, europenilor Moldoveni.

Paul Goma

Marţi 25 noiembrie 2003

Putin, democrat până în măduva oaselor, şi-a arătat "nemulţumirea" faţă de modul în care Şevarnadze a fost... demisionat. Cică el nu este de acord cu "modul"; căci modul, el, a fost neconstituţional - pe când un curs de drept constituţional la Universitatea bucureşteancă unde există - he-he, de când - o catedră de sociologie încredinţată de Zoaia Petrii şi de Limbric Constantinescu colegului de arme (al Putinei), Măgureanu...? Mai ştii: supărarea lui Volodea Puputin vine din faptul că "demisionatul" nu a ales ca "pământ de azil" pe cel al Rusiei, ci a preferat să rămână, 'camdat', în Georgia.

Următoarele 40 de zile - până la alegeri - vor fi grele pentru georgieni. Fiindcă Rusul nu va lăsa din gură oaia gruzină, pe jumătate înghiţită: Abhazia, Osetia şi încă o regiune autonomă se află demult ieşite de sub controlul Tbilisiului, ba găzduiesc trupe ruseşti. Pe de altă parte nici Americanul nu se va lăsa - dacă este vorba de petrol - se va bate până la ultimul... georgian...

Le ţin pumnii ivirilor. Visul lor - declarat de Sakaşvili şi de preşedintele interimar, dama jună şi belă (ca o gruzină... - mă tem însă că bela are picioarele în X, judecînd după ţepenitudinea cefei): intrarea în Europa. Desigur, geografia poate fi împotriva "Caucazului în

Europa" (şi dacă intră georgienii, de ce să nu intre cecenii, verii lor?), dar istoria - da; şi inima mea. Care, dacă ar avea drept de vot - şi n-are - ar vota împotriva candidaturii Turciei şi a Israelului: ce să caute aceste două comunităţi asiate, barbare, xenofobe, vinovate - în Europa? Trebuie să fii neamţ culpabilizat şi de umbra ta, ca să-i susţii pe turci - că de israelieni nu mai vorbesc. Şi aş vota pentru ivìri, pentru armeni - şi, cum altfel?, pentru "moldovenii" noştri.

Eh, vise.

Joi 27 noiembrie 2003

Ieri nu am notat nimic: am terminat Săptămâna... ultima, jur!

Le ţin pumnii georgienilor şi tremur pentru ei.

Dar mai vârtos tremur pentru basarabenii mei. Ei nu au nici măcar un strop de petrol, ca să-i momească pe americani.

Abătut.

Aseară am constatat că memoria mi-a slăbit îngrijorător. Discutînd cu Dan Culcer, n-am găsit cuvântul "motto" din fruntea unei cărţi.

Trebuie să pun repede pe hârtie ceea ce îmi mai aduc aminte - înainte de a mă scufunda în neagra amnezie.

Vineri 28 noiembrie 2003

Mare scoop mare!: Bush a dat o fugă până la Bagdad, să le ducă *boylor curcanul tradiţional*. Cică a fost în mare secret, nici tovarăşa lui de viaţă nu fusese informată - a rămas două ceasuri.

Drăguţ din partea lui. Păcat că n-a avut timp şi de "liberaţii" irakieni... Măcar aşa, de formă.

Aflu însă că s-a grăbit ca să o ia înainte concurentei electorale: Hilary Clinton.

Sâmbătă 29 noiembrie 2003

Ieri am primit de la Mircea Stănescu un text - ca de obicei, foarte bun. Demontează "mecanismul" traficării citatelor la R. Ioanid (în articolul despre mine), dar şi al... citării citatelor "antivorbito-rului" - la Shafir (cel care nu citise Săptămâna Roşie - dar o combătea! - dealtfel nici R. Ioanid nu dădea titlul întreg - nici vorbă de subtitlu - al cărţii criticate, amintea doar de: "Săptămîna"... fiind noi, sionişti-securiştii suntem băieţi deştepţi, de aceea operăm o-mică-diversionică: facem trimitere la revista lui Eugen Barbu: Săptămîna...); la G. Andreescu (nici el nu citise textul meu - în schimb, vorba lui Săraru, îl

cita pe Shafir, necititorul de profesie, de parc-ar fi frate cu Ed. Reichman, ceea ce nu este de loc adevărat!).

Din nefericire nu a găsit unde să-l publice.

I-am propus să-l prefacă în... postfață la viitoarea ediție a Săptămânii Roșii - dacă găsesc editor...

În aceste zile din urmă am pigulit Săptămâna Roșie. Am mai tuns-o, am mai adăugat o meșă două... nu, de astă dată nu am sentimentul că aș fi stricat-o - din contra.Ce ne-am face fără consolări.

Am s-o mai duc așa cu plijitul (plivitul) încă o săptămână. Dealtfel, noua ediție poartă indicația: "varianta 11 decembrie 2003".

Duminică 30 noiembrie 2003

Am primit o grea lovitură din partea recentului meu admirat fără rezerve, Jean Daniel. Săptămânalul său Le Nouvel Observateur din 27 nov. 2003 a publicat o recenzie la o carte despre Eliade.

"Un essai de Florin Turcanu: Comment Eliade a effacé son passé" - așa este anunțată - și semnată de... Pierre Vidal-Naquet.

Este vorba de volumul (de 540 pagini!) Mircea Eliade, le prisonnier de l'histoire.

Să încep cu începutul: cine este autorul eseului, Florin Țurcanu?

Ni se explică: "născut în 1967, istoric. A fost student la Ehess Paris, conferențiar la facultatea de științe politice a Universității din București".

Foarte bine. Faptul că nu am auzit eu de Florin Țurcanu nu înseamnă cu niciun chip că Țurcanu Florin nu există. Nici că Țurcanu în chestie nu ar fi un Florin de valoare - pe deasupra un bun cunoscător al lui Eliade și al mișcării ideilor dintre cele două războaie mondiale.

Și totuși, totuși: îmi sună bizar, chiar neplăcut - suspect:

1) Vidal-Naquet, ultracunoscutul vânător de naziști (care s-a rostit cu vehemență și împotriva cărții lui Norman Finkelstein, dar și mai supărat fiind el pe... Ronny Braumann, prefațatorul ei...) îl descrie astfel pe autor:

"Florin Țurcanu este un tânăr istoric român care scrie într-o franceză excelentă (subl. mea) și care a vrut să trateze "à fond" problema dublei figuri a lui Eliade. Chestiune este foarte complexă. Eliade, membru al Gărzii de Fier...", etc etc (subl. mea).

2) În paragraful imediat anterior Vidal-Naquet scrisese:

"Nu știam (...) că Eliade fusese în România un actor politic de primă importanță. Două cărți au contribuit la luminarea subiectului, cea a Alexandrei Laignel-Lavastine: Cioran, Eliade, Ionesco. L'Oubli du fascisme (...) și Jurnalul lui Mihail Sebastian".

Nu am citit cartea semnată de Florin Țurcanu - scrisă într-o

excelentă limbă franceză - dar mărturisesc: sunt impresionat, nu doar de ceea ce se spune Naquet despre calitatea limbii (franceze) a ei, ci şi de cantitatea de pagini: 540! Nu îl cunosc pe autor - chiar dacă a scris un eseu direct în franceză, prefaţat de Jacques Julliard, apărut la ed. La Découverte. Deci nu mă pot pronunţa în deplină cunoştinţă de cauză.

Pot însă mărturisi cu ochii închişi, cu mâna pe inimă: "întreprinderea" nu miroase bine. Ba pute de-a dreptul. Simt o muncă de echipă, colectivistnică. De genul cărţilor semnate: "Jerzy Kosinski".

Nu-l lasă, nu-l lasă pe Eliade să se odihnească.

Mai ales când un Vidal-Naquet vine cu argumente din sursă lavastină...

DECEMBRIE

Luni 1 decembrie 2003

Începem o nouă lună, o nouă săptămână.

Speranţă în Palestina: Jimmy Carter supervizează întâlnirea dintre israelieni şi palestinieni (la Geneva)? Deie Domnul să reuşească măcar cât a reuşit cu drepturile-omului în 1977.

Mi-a telefonat Niculiţă: în principiu, Vremea este de acord, urmează să "divulg" eu condiţiile. O să le.

Marţi 2 decembrie 2003

Dacă nu mă surprindea Filip cu somaţia de a-i da pentru gravare pe LD Săptămâna Roşie, aş mai fi umblat prin ea. Dar aşa... Aşa, sânt silit să mă opresc puţin - până la viitoarea ocazie, probabil mâine, când voi primi o carte mult aşteptată.

Tentativa de la Geneva nu e pe placul lui Sharon - de aşteptat. Dar că nu e pe placul americanilor... Amerlocii au avut acelaşi reflex de apărare a bătăturii lor ca acum câteva zile faţă de tentativa Germaniei, Franţei - şi Angliei! - de a constitui un organism european de apărare: atunci şi-au protejat cu dinţii NATO - "care se află în primejdie de a fi dublat", au profeţit ei (în sensul românesc, nu în cel francez: de depăşire); apoi, ca nişte români de viţă veche, s-au plâns că "acum cine se află în primejdie de a fi... anulat (ă)? Foaia de drum"!

Sunt plictisitori de plicticoşi, americanii. Măcar de ar găsi alte cuvinte pentru a exprima exact acelaşi lucru. Dar de unde cuvinte, la

ei? Cuvântul nu este un "produs", deci nici rezultat - industrial - al unei înalte tehnologii, ci al unei păcătoase gândiri - obşteşti. Şi uite, tot nu-mi aduc aminte cine a spus că America, azi, este ca Europa în Evul Mediu timpuriu: are câteva insule de lumină, de luminaţie - toate numai umaniste: universităţile (cum erau în Europa medievală: mănăstirile); însă cum ieşi din campus-uri, cazi în groapa, în balta, în deşertul obscurităţii cele mai depline, în obscurantismul cel mai dezesperant, în beznicola epocă de piatră autentică. Bineînţeles că e o exageraţiune dar, ca şi în caricatura, se exagerează adevărul, nu o invenţie.

Azi a fost zi de doliu în Spania. Le-au fost ucişi în Irak 7 agenţi de informaţii, mai scurt spus: spioni. Bieţii spioni: mergeau şi ei, ca omul pe şosea, într-o maşină - îmbrăcaţi în haine, nu doar civile, ci cam... irakiene, cum ar spune un ardelean; o maşină a ajuns în dreptul lor, nişte "terorişti" au tras cu mitraliera în ne-teroriştii ne-irakieni - altfel ocupanţi şi spioni, chiar dacă deghizaţi în irakieni. N-am înţeles de ce autorităţile lor spuneau că "încăierarea" a durat o jumătate de oră. Dacă fuseseră luaţi prin surprindere şi ucişi 7 din 8, nu putea "dura" mai mult de câteva secunde. Însă altceva este surprinzător la spanioli: un guvernamental de-al lor (bag mâna-n foc: un frate, bine, atunci văr al nevesti-si - de-al lui Aznar, că prea nu-gândea le ce spunea) explică:

«Oamenii noştri îşi luaseră toate precauţiunile ca să nu fie recunoscuţi de populaţie, dar au fost deconspiraţi de cineva...»

Ei, da, ce: te joci cu deconspiraţionamentul? Eu ştiam un banc cu un spion paraşutist american de culoare lansat în Rusia: şi ăla fusese "deconspirat" de... ceva: de negreaţa pielei, dar se mira: de unde ştia Deadea Makar care-l descurcase din suspante că el e... "amerikanskii şpion"? Ei, de unde: învăţase la şcoală, de pe când era pionier...

În materie de explicaţii cazono-bovine maeştri absoluţi erau americanii. Uite că nici spaniolii nu stau mai bine cu glava, ca să le-o zic pe slava-veche... Vasăzică spionii lor se deghizaseră atât de bine, încât... atrăseseră atenţia populaţiei paşnice - însă de vină este "cineva care-i deconspirase"! - am o amintire cu Dimisianca, cea care mi-a răcnit în plină stradă:

«Pauleee! L-ai delaţionat pe Vasileee!»

Pentru cei care nu mi-au citit opera-completă (ori au uitat-o) explic: prin 1972-73 trimisesem de la Bucureşti pentru Europa Liberă o scrisoare deschisă (fusese transmisă) în care îi rădeam pe toţi politrucii-cenzorii: Ghişe, Dodu-Bălan, Brad, Popescu-Dumnezeu şi... mai vârtos pe putoarea de Vasile Nicolescu, ibovnicul din acel semestru al famei fatale Geta!

Joi 4 decembrie 2003

Mi-a scris René A. de Flers.

Mi-a parvenit Soljeniţîn. Două secole împreună, două volume.

Senzaţie stranie: în ciuda celor aproximativ 1.200 de pagini dense, pline de nume, de citate, nici una dintre "probleme" nu-mi era necunoscută. Le ştiam şi eu - desigur, nu atât de amănunţit.

Amărăciune - ne-nouă: o încercasem la Roata Roşie: Basarabia care, vai, făcuse parte din Imperiul Rus, nu contează pentru Soljeniţîn; acolo nu se întâmplaseră-întâmplări demne de luat în seamă decât în două împrejurări: 1) Pogromul de la Chişinău din 1903; 2) Pogromul de la Odessa din 1941. Teza susţinută de Soljeniţîn nu este departe de cea din Cartea Neagră a lui Ehrenburg, Grossman - ceea ce numai aparent este de mirare. Probabil - sigur! - Soljeniţîn nu a făcut cel mai neînsemnat efort să caute "altă" sursă de informaţie şi cum se scuză la tot pasul (pagina) că el nu este "antisemit" (nu este!), a citat din de necitabilii pomeniţi. Încolo - nimic despre "rivaliuţia" lor pe sol românesc (Moldova dintre Carpaţi şi Prut), despre devastările mult mai importante, mai ucigaşe în Basarabia decât în restul Rusiei; nimic despre independentizarea Basarabiei - şi nimic despre reocuparea ei. Ba, la un moment dat, ca un rus etern, vorbeşte - în foarte marele treacăt - despre "recuperarea" Basarabiei (în 1940)... azi-mâine o să vorbească despre "recuperarea" Constantinopolului", că tot nu o cuceriseră vreodată - dar atâta o doriseră, încât...

Aceeaşi stare a cititorului de mine: Rusia, măi băiete, vorba lui Papaşa de la Şeica Mare, este ţară mare, bre. Mare-tare fiind, nici nu ia în seamă fleacuri ca cele româneşti. Ba eu cred că Soljeniţîn le-a evitat conştient, ca să nu fie obligat să vorbească de nedreptatea - istorică - făcută nouă de Ruşi.

Am primit volumul Nicoletei Sălcudeanu Patria de hârtie. Am să citesc pe îndelete - cu lupa. Din răsfoire am înţeles că este vorba de *texte publicate în* Discobolul.

Vineri 5 decembrie 2003

Am ciugulit din Soljeniţîn o pagină şi jumătate de "liste" şi le-am pus în continuarea listelor lui Bruhis. Obosit. Amărât.

Sâmbătă 6 decembrie 2003

Americanii nu mai sunt chiar atât de împotriva "Genevei". Întâi Bush ar fi zis ceva (pozitiv...); după care Powell i-a primit pe cei doi iniţiatori ai planului de pace - evident, atrăgîndu-le atenţia că Evanghelie rămâne "foaia-de-drum".

Ieri Ana atât a insistat să-mi comande un cartuş pentru imprimantă, încât am cedat... Draga de ea: voia să-mi facă un cadou de Crăciun... Mi-a făcut.

Astă-noapte, «în timp ce dormeam, mă gândeam că...», vorba mamei - mă gândeam deci la modul nesimţitoriu, de-a dreptul nesimţit în care ne băteam noi joc (eh, tinereţea, ce ţoapă este ea!), dimpreună cu Doina şi cu Virgil Tănase, de un cuplu de bătrânei, unchi-mătuşă ai Doinei. Ea povestea, amuzată, iar noi, după ea, ne veseleam straşnic de "iubirea" lor de amurg, vizibilă-audibilă prin gesturi şi cuvinte diminutivale - îmi aduc aminte doar de "telefoniţul" - care fie suna, fie trebuia dat cuiva, fie şters de praf...

Împreună cu Ana, când ne aduceam aminte de "telefoniţ'", ne apuca veselia. În fapt, eram toţi patru nişte boi-vaci. Eram - şi nu puteam fi altfel decât vaci-boi. Fiindcă eram tineri (asta se petrecea prin 1970, deci până şi eu, cel mai vârstnic, aveam "abia" 35 ani...). Şi aşa cum sătulul nu crede flămândului, nepuşcăriaşul puşcăriaşului, nici tânărul nu-l crede pe bătrân; nu-l înţelege. Fiindcă nu are "instrument"; nici "materie".

Îmbătrânind noi înde noi, Ana şi cu mine, am devenit mai tandri unul cu celălalt. Adevărat, la noi nu se manifestă grijulicenia faţă de celălalt prin diminutivări (am cădea în telefoniţ') - ci prin gesturi.

Poate (sigur) fiindcă observasem, ne resemnasem: nu mai suntem tineri (şi ferici); ne pierdusem penetul-ca-sideful, odată cu care ieşise din funcţie "motorul" relaţiilor... sociale (/cu dedesubturi sexuale/); nu ne mai rămăsese întru seducţionarea celuilalt decât... cuvântul.

Aşa se va fi explicînd diminutivarea, nu doar a trupului, ci şi a... sufletului (iar cuvântul ce este el, dacă nu... răsufletul omului?), la cuplul de bătrânei ai Doinei Tănase.

În exil am cunoscut trei perechi: Ioneştii, Eliazii, Monicii. Nu am ştire de cuvintele lor din momentele fără martori, dar era uşor de înţeles: din iubirea, complicitatea, unirea-n-cuget-şi-n-simţiri a alcătuitorilor acestor perechi rămăsese strugurele necules cu intenţie, ori uitat în vie, chircit, nu frumos de privit, dar cu cât de dulci boabele, de parfumate, de stafidate - de vânturi de toamnă, de brumă, de primele geruri: tandreţea, forma sublimată a iubirii.

Luni 8 decembrie 2003

Şi când mă gândesc că peste trei săptămâni are să fie 2004. Ba chiar şi ianuarie...

Agitat. Fără treabă. Fără rost. În asemenea momente omul face "un gest necugetat". De ce i s-o fi zicînd sinuciderii "gest necugetat",

când el este cel mai cugetat dintre toate gesturile individului în chestie? Uite, Bush: dacă s-ar sinucide, ar face gestul cel mai cugetat.

Alegeri în Rusia. Ca un Mugabe spălăcit Volodea Păstârnacovici Putin şi-a comandat pe măsură alegerile. A făcut două-trei "formaţiuni" de coaliţie, a închis accesul la televiziune pentru toţi ceilalţi - nu doar pentru comunişti (laminarea ăstora mă lasă nemuritor şi rece), i-a înspăimântat pe jurnaliştii cu gură mare, unsprezece dintre ei au fost ucişi - chiar "cazurile de drept comun" fiind legate de putere - prin mafia eternă... Jurnalista celebră care de ani de zile se ocupă de Cecenia (i-am uitat numele, scuze), de fiecare dată când călătoreşte în străinătate este sfătuită prieteneşte (kaghebeşte=putineşte) să rămână pe-acolo, de ce să se întoarcă "aici, unde-i mizerie şi lipsă de democraţie" - aşa îi susură la ureche eternii. Mă laud că şi mie îmi dădeau sfaturi preţioase securiştetii noştri băştinoşi - singura diferenţă fiind, nu aceea că pleşiţii tricolori îmi vorbeau în româneşte (şi încă ce românească!), dar îmi făceau cu ochiul - păi nu eram noi... cu toţii români patrioţi, iubitori de ţărişoară?!

Miercuri 10 decembrie 2003

Aseară am primit o bună-veste de la Niculiţă. Să mai fie şi bune.

Duminică 14 decembrie 2003

Dacă voi pretinde că aşteptam ziua de azi ca să-mi reiau jurnalul - aş minţi. La urma urmei, evenimentul s-a produs ieri, însă abia azi la prânz am fost difuzat:

Saddam a fost capturat. În sfârşit!

Nu cred că vor înceta atentatele. Un lucru e sigur: irakienii care, pe lângă ura faţă de ocupanţi, erau paralizaţi de groază că Satan se va întoarce, acum îşi vor da liber curs bucuriei de a fi scăpat de tiranie. Americanii, dacă sunt băieţi deştepţi - ceea ce le doresc din rărunchi, în ciuda a ceea ce cred şi spun despre "anti-" totul de mine R. Ioanid, Shafir, A. Cornea, Oişteanu i drughie - se vor grăbi să cedeze puterea guvernului provizoriu irakian şi se vor lovi cu mâna stângă peste mâna dreaptă, hoaţă, tentată să se luuuungească întru ciordirea petrolului. Fiindcă chiar şi ei sunt perfectibili - nu? Cu o condiţie: să-i trimită la plimbare pe consilierii neocòni care numai întru gloria - şi profitul - Israelului trudiseră ei.

Luni 15 decembrie 2003

Şi iară şi iară mă laud că am pus punct Săptămânii Roşii.

Nu de alta, dar am încheiat contract cu Vremea. Cică în două luni.

Marți 16 decembrie 2003

Nu am dormit mai odihnitor, nu sânt mai frumos - nici mai bănos.

Atât că am strâns hârtiile Săptămânii... și le-am pus într-un dosar. Acolo au să steie până m-o apuca iar modificaturita.

Seara: am telefonat la Niculiță (primise prima scrisoare conținînd corecturi); recuperase și 30 exemplare din S.R. publicat(ă) de G. Stănescu.

Am telefonat Stăneștilor: i-am mulțumit lui Flori pentru vol. II Călăuză prin infern de Davidescu. Apoi am vorbit de amănuntele tehnice legate de Vremea și de S.R. Pe Mircea Stănescu l-am felicitat (din toată inima) pentru volumul Organismele politice românești (1948-1965), documente privind instituțiile și practicile - scos tot la Vremea. Cărțile de la Stănești mi-a venit prin poșta pariziană de la Ștefana Bianu dimpreună cu un salam "tip Sibiu", tipărit (ce să fac dacă sunt un rob al hârtiei?) la Timișoara...

Tot prin poștă mi-a venit volumul Analele Sighet 10 (anii 1973--1989) în care se află și textul lui Iuliu Crăcană.

Vorbind cu Mircea Stănescu am aflat că un text al său, în primul moment ciopârțit de Rusan - carei explicase, răbdător, cum anume trebuie scrisă istoria Patriei, pentru a nu supăra pe nimeni - nici n-a fost inclus în volum!

Trăiască Blandienii și Courtois, istorizatornicii, neorollerienii noștri dragi și nesupărători!

Miercuri 17 decembrie 2003

Azi dau ultima perie la Săptămâna Roșie și la Jurnal 2003 ian-nov. După care Filip mi le va prepara pentru internet.

Azi, în cutia poștală găsesc un plic obișnuit, cu adresa mea scrisă de o mână oarecum cunoscută... Surpriză: în interior o scrisoare de a mea trimisă lui Bujor Nedelcovici. Dar mai bine o trec aici.

Paris, 12 decembrie 2003

Către Bujor Nedelcovici:

Am primit ieri Un tigru de hârtie.

Mulțumiri. Felicitări.

Am citit cartea. Mă gândeam să-ți scriu mai pe larg despre ea, totodată să-ți trimit un volum al meu purtînd titlul Culoarea Curcubeului, scris aici, la Paris, în 1978, apărut în franceză în anul următor, la Seuil, sub titlul Le tremblement des Hommes - cel editat la

Humanitas, de Liiceanu în 1990, retras din librării imediat ce fusese pus în vânzare, depozitat, trimis la topit în 1992 - cu încuviințarea nesfârșiților prieteni ai mei Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Gabriela Adameșteanu - din grijă de cloșcă (și de leoaică) paznică la parta templului virginității permanente a scriitoricimii române. Excelenții prieteni ai mei constataseră, în 1990, că "situația" (să-i zicem, citînd din clasici: est-ethică) nu era mai brează decât fusese în anul cu "mișcarea", ca să-l citez pe B. Nedelcovici. Din contra.

M-am răzgândit. Nu-ți mai trimit "cronica anului 1977". M-am descoperit mult mai puțin negru în cerul curului, deci nu vreau să-ți pun în față imaginea (subiectivă, se înțelege), oglinda anului "mișcării" cu pricina: la ce bun să-ți amintească ce făceai, ce gândeai, dimpreună cu cine - atunci? Nu de alta, însă am constatat eu însumi, după 26 ani, când amărâții mei basarabeni mi-au reeditat Culoarea...: nu există nici o deosebire - măcar de nuanță - între "gândirea" de bostan fiert a scriitorului român din acel an, 1977 - și cea de mămăligă ne-fiartă a breslimii noastre dragi (și iubite, vorba lui Săraru) din, de pildă, 1990; și, vai, a devenit chiar mai sub/terană de când am trecutără în noul mileniu. Or, din Un tigru de hârtie am (re)înțeles: tu nu ai citit nimic, niciodată din comiterile mele - și nu ai suferit din pricina asta. Prin urmare, nu ai înregistrat nimic din faptele povestite de altul, de alții, cu un sfert de secol în urmă - și așternute pe hârtie. Care fapte sunt întâmplări-din-realitatea-cea-reală, nu găselnițe ficționariste.

Oricum, cu ceva tot m-am ales: am aflat că se poate dedica o carte trimițîndu-l - în scris, se înțelege - pe dedicatar la pagina cutare.

Eu, dacă aș fi tu, aș breveta degrab' invenția. Nu de alta, însă țărișoara noastră - așa cum ne-o vedeți - ea conține români isteți-foc care s-ar putea să-ți ciupească ideea și să o prezante drept a lor, din moși-strămoașe.

Sărbători Naționale!
La Mulți Ani!
Paul Goma

Explicație: am primit, deci, de la Bujor Nedelcovici ultima carte a sa apărută: Un tigru de hârtie, eu, Nica și Securitatea.

Deși sântem supărați din vara anului 1989 - de la "Marea Uniune a Scriitorilor Români" - dar nu "din exil", doamne-ferește, ca să nu se supere Breban și Țepeneag (al cărei organizator, cu apucături de ilegalist conspirativ - dimpreună cu Sorin Alexandrescu era el, Nedelcovici) - după ce eu publicasem un text în care îl pomeneam și pe el, autor al unui act de curaj, acela de a-și fi trimis o carte refuzată în România spre a fi publicată în Franța - fără a ne cădea reciproc în brațe, ne-am dat semne de viață prin cărți: el mi-a trimis Jurnal infidel

- ieşirea din exil 1992-1997, cu o dedicaţie... normală; eu i-am trimis un exemplar din prima ediţie a Săptămânii Roşii... cu o dedicaţie de asemeni normală stadiului relaţiilor.

Or cea recentă, Tigrul de hârtie... poartă scris de mâna lui pe pagina de gardă:

"Pentru Paul Goma" - între numele autorului şi titlul cărţii, apoi, după indicaţia "eseu", mâna autorului scrie:

"...dedicaţia se află la pagina 53. Bujor Nedelcovici".

Foarte bine!, mi-am zis. O glumă - ce: Bujor Nedelcovici nu are voie să glumizeze, ca omul?, şi m-am dus la pagina indicată întru aflarea... dedicaţiei glumeze. Cea mie dedicată - ca să mă exprim.

Or la pagina 53 n-am văzut nimic care să-mi atragă atenţia - vreau să spun: nici un semn, subliniere, săgeată, asterisc... A, da: în text, în coada unei lungi înşiruiri de nume am dat de: "«Mişcarea Goma»".

A, da? Asta era "dedicaţia de la pagina 53"? Bine, soro. Nu mi-a făcut nici cald nici rece. Fiindcă nu atârn eu de "aprecierile" lui Bujor.

În această stare de spirit - liniştită, precizez - i-am scris epistola de mai sus; bineînţeles, după ce îi citisem cartea şi aflasem că nu era nici ficţiune, nici jurnal - ci "eseu" - în care vorbea despre evenimente cunoscute de toată lumea - deci, fatal: şi despre mine... Nu mă aşteptam de la Nedelcovici să fie "obiectiv", fiindcă obiectiv nici eu nu sânt, dar mă aşteptam la corectitudine în consemnarea faptelor de toţi ştiute.

Am fost decepţionat... Accept: scrisoarea mea de răspuns nu e de amor, nici de prietenie indefectibilă, însă nici agresivă (fiindcă la aşa ceva mă pricep, mamă-mamă, aş fi ştiut chiar şi eu dacă ar fi fost aşa)!

Ei bine, Bujor Nedelcovici s-a supărătără. Mi-a trimis scrisoarea înapoi! Ce se poate înţelege din gest: că nici n-a citit-o? Ba a citit-o, altfel nu mi-o retură. Şi-atunci?

Uite ce e: nu am chef să-mi storc mintea să găsesc un răspuns berbecismelor nedelcoviciene. Fiindcă aşa ceva nu e de găsit.

Joi 18 decembrie 2003

Prima zi de vacanţă - spun aşa, fiindcă azi n-am mai umblat prin Săptămâna roşie. Ba, după toate semnele, nici mâine.

Duminică 21 decembrie 2003

Ciudat: de astă dată nu am mai simţit "urcuşul" spre noaptea-cea-mai-lungă. Probabil pentru că am fost prins cu alte celea.

Miercuri 24 decembrie 2003

Ajunul Crăciunului. M-aş porni la colindat/ prin sat. Dar nu poci. Din cauză de ploaie. Crăciun fără zăpada, carevasăzică nici nu este.

Am tras ieri o copie după Săptămâna Roşie. Am dat de o greşeală taman în "Explicaţie". De unde concluzia: nu e bine, în viaţă, să umbli cu explicaţii: comiţi greşeli de dactilografiaţie.

Nimic încurajator. Şi plouă. Şi plouă.

Luni 29 decembrie 2003

Bolnav de oboseală.

Ca să fiu optimist în pesimismul general:

Tragedia din Iran - cutremurul de acum câteva zile care a pricinuit moartea a zeci de mii de oameni - s-ar putea să provoace, în timp, un bine: ca şi cutremurul din Armenia (când?, am uitat anul) - care a constituit prima spărtură în Blocul Sovietic - şi mi-au fost confirmate "teoriile" de atunci - de ce nu s-ar întâmpla şi cu Iranul într-un mod asemănător: ca şi Armenia, atunci, Iranul este o ţară închisă; o ţară terorizată de o echipă de fanatici. Cutremurul de pământ a provocat un elan de solidaritate admirabil, iar molahii au acceptat până şi ajutorul american - dar nu şi israelian; întredeschizîndu-se Zidul Iranian, prin crăpătură poate pătrunde... decadenţa occidentală, printre care şi libertatea. Deie Domnul să se adeverească "teorica" mea.

Marţi 30 decembrie 2003

Aseară mi-a telefonat Andrei Dulgher de la Londra. Să ne ureze la mulţi ani de sărbători.

Totodată mi-a anunţat veşti bune: băieţii - Dan şi Adrian - au primit "hârtiile" de cetăţeni britanici. Ei, părinţii le vor primi în două-trei săptămâni. M-am bucurat pentru ei.

Am întrebat de Ionel Goma. Andrei mi-a spus că s-a întors "de la peşte - unde-i cam tare frig", acum lucrează prin jurul Londrei, tot în construcţii. Am înţeles că a fost (tot de Ionel vorbesc) în Basarabia. Şi-a cumpărat un apartament - "bun" la Chişinău. Când am întrebat de strănepoată, Dana Goma, Andrei mi-a povestit, chicotind, că fata ca bună elevă, a primit, la şcoală..."trei cărţi scrise de moşu-său, Paul Goma". Asta da, bucurie! Pentru mine, fiindcă pentru Dana - şi nu doar ea, sărăcuţa, un moş ca mine nu slujeşte la mare lucru...

Am primit Timpul pe decembrie 2003. Multe texte foarte bune (Brumaru: "Amintiri indecente"), foarte interesante: Tereza Culianu-

Petrescu - despre fratele său şi despre familia Culienilor, însă am impresia că textul a fost... oprit prin tăiere...

Mi-a atras atenţia altul: "Cum am descoperit pe cale experimentală că nu există exil", semnat: Bogdan Suceavă.

L-am citit, l-am recitit. Nu, nu spunea - "în realitate" - altceva decât percepusem de cum citisem titlul.

Mai încolo, în corpul revistei i se recenzează un volum din care aflu că Bogdan Suceavă este "un nume despre care se pot spune deja foarte multe lucruri. Scriitor şi matematician, poet şi prozator, român şi american (...) consolidat de o impresionantă activitate publicistică (de la distanţă, ce bine că s-a inventat e-mail-ul!) şi de cele şapte volume tipărite până în prezent..."

Nu am nici un motiv şi nici un drept să-i contest meritele învolumate, ca să-l maimuţăresc pe Luca Piţu - dacă nu le-am citit. Nici să mă îndoiesc de "impresionanta activitate publicistică prin e mail": nu i-o cunosc şi nu sunt şanse de a-mi umple cu ea (cu publicistica emailică) găurile din bibliografie.

Un semnal de alarmă am primit dinspre titlul textul amintit, iar restul nu a contrazis prima afirmaţie - asta: "Nu există exil" (s.m.)

Ei, da, pentru matematicianul Suceavă nu există exil şi cu asta, basta! Pe ce se reazemă - în afară de "calea experimentală"? Pe afirmaţiile lui Bujor Nedelcovici la televizia română, că "el este scriitor român stabilit în Franţa, că nu se simte deloc un scriitor în exil".

Ei şi? Matematicianul emailiot nu ştie (de unde să ştie, dacă el nu citeşte nimic, fiind extrem de ocupat cu producerea propriilor produse emailice!) că Bujor Nedelcovici nu fusese nici înainte de decembrie 1989 exilat - motiv pentru care, în vara aceluiaşi an, dimpreună cu Ţepeneag, Breban încercase să facă - la Paris - o Uniune a Scriitorilor Români, ca s-o concureze-anuleze pe cea de la Bucureşti, însă doamne-fereşte să spună că Uniunea cu pricina e alcătuită din scriitori, dacă nu exilaţi, măcar "domiciliaţi în afara ţării"...

Descoperirea (pe cale experimentală) a matematicianului Suceavă că nu există exil nu are importanţă. El se exprimă în perfectă necunoştinţă de cauză (altfel spus: româneşte), deci nu-l voi lua în seamă, îl voi lăsa cu "experimentalele"-i care de care mai perfect inutilă.

Dar nu pot să nu-mi amintesc de un alt negator al exilului românesc: fostul june şi istoric Adrian Niculescu, altfel activ militant pentru drepturile omului - în exil - înainte de decembrie 89. Prin 1992, când dădea din coate şi din falcă să intre în graţiile (sic) Zoiei Petre (nu a reuşit, în schimb /!/ a izbutit să-l "consilieze" pe Iliescu!), s-a pomenit vorbind pe hârtie cam aşa - citatul respectă spiritul, nu litera:

"Exilul românesc a luat sfârşit în clipa în care Mihnea Berindei a pus piciorul pe pământ românesc".

Vorba celuia: ca glumă (involuntară) e bună. Legătura dintre piciorul lui Mihnea şi sfârşitul exilului: evidentă!

Coincidenţă - ah, ce neîntâmplătoare-s unele întâmplări!: pe pagina a 2-a a Timpului, în dreapta-sus se află textul matematicului Suceavă anunţînd descoperirea epocală: că nu există exil! - vorba lui Barbăneagră: «De ce nu...?»;

Din dreapta-jos ne face cu ochiul un textulete intitulat cum nu se poate mai... întâmplător:

"Mofturi şi moftangii". Totul a fost spus.

Miercuri 31 decembrie 2003

Ieri, cu o ureche ascultînd France Musique, nu am băgat de seamă că începuse un interviu cu Finkielkraut. Am vrut să închid radioul, dar crainica apucase să-l prezinte pe filosoful de serviciu ca pe "cineva care, de la o vreme şi-a schimbat opiniile..." Nu puteam pierde un asemenea eveniment, deci am deschis ambele-două urechi.

Într-adevăr, ceea ce am auzit era... neamaiauzit: Finkielkraut sprijină din toată inima "iniţiativa de la Geneva"! Iată că, în cele din urmă, biruie raţiunea!

Bucuria nu a durat mai mult de zece secunde. F. cu acelaşi nume din a doua frază a spus că el este de acord cu "Geneva"... "cu condiţia ca palestinienii să declare în scris că renunţă la clauza returului"!

Deci F. (de la filosof) a rămas tot apărătorul "demografiei Palestinei" (citeşte: a Israelului) - aceea fiind adevărata, unica problemă!

Am verificat jurnalul - din iulie încoace, nu am dat de însemnarea care urmează (o primisem de la Culcer, prin august, însă probabil din pricina caniculei am uitat-o - acum o preiau din Convorbiri literare 10 şi 11/ 2003 în traducerea lui Liviu Papuc):

Sub titlul "Îl vor interzice pe Eliade şi (pe) Cioran?" Jean-Claude Maurin - în Eléments pour la civilisation européenne nr 109, iulie 2003 - face un istoric al campaniei împotriva "antisemiţilor" Eliade, Cioran, Ionesco - şi, ca supliment: Goma... Cum atacurile împotriva celor trei mari sunt cunoscute, mă opresc la pasajul despre mine:

"Personaj cultivat şi slugarnic, Isac Chiva, foarte activ la Casa Ştiinţelor Omului, este un apropiat al Alexandrei Laignel-Lavastine şi Nicolas Weil. El participă ocazional la "cruciada" acestora. Recent a fost organizator al unui colocviu de etnologie (...) ce i-a permis lui Nicolas Weil să facă o dare de seamă în Le Monde (...) Se întâmplă ca Alexandra să-i ţină pana (sic). Citind un articol din Les Temps modernes, descoperi că textul a fost scris de Laignel-Lavastine.

"Printre oile negre ale trioului figurează scriitorul român Paul Goma, căruia adversarii săi nu-i iartă că n-a încetat niciodată să-i critice pe cei care-i consideră vinovaţi de compromisuri cu puterea comunistă sau post-comunistă românească. Edgar Reichman, în Le Monde i-a reproşat că a evocat într-o carte autobiografică un comisar evreu al NKVD care l-ar fi anchetat [nu: "l-ar fi anchetat"; ci "l-a arestat"] pe tatăl său în Basarabia ocupată de sovietici. Isac Chiva îi atribuie «scrieri negativiste». Opozant de-al lui Ceauşescu, Goma a fost arestat în 1977(...). A emigrat în Franţa (...) Opera i-a adus un renume mondial. În 1999 el a fost (împreună cu poetul suprarealist Gellu Naum şi Mircea Ivănescu) unul din cei trei scriitori propuşi la Premiul Nobel pentru literatură de către Uniunea Scriitorilor din România".

Mă opresc aici cu citatele, fac lista "acuzatorilor" lui Eliade, Cioran, Ionescu (şi ai mei) pomeniţi de Jean-Claude Maurin:

Jean-Yves Boissau, Tertulian, Claude Lanzmann, Jean-Paul Enthoven, Bernard-Henri Lévy, Lavastine; Alfonso M. di Nola, Furio Jesi; Reichmann, Dubuisson, Norman Manea / Miron Constantinescu, în 1971; Lucien Goldmann/ revista israeliană Toladot; Volovici, Saul Bellow, Adriana Berger, Bertrand Poirot-Delpech, Laurent Lemire, Jacques Moran, Pierre Pachet, Etienne Boisserie, Nicolas Weil, Isac Chiva, Serge şi Pierre Moscovici, Patrick Kéchichian, Roger-Pol Droit, Maurice Olender, Michel Wieviorka, R. Ioanid...- cum de lipsesc Lilly Marcou, Cristina Boico, Nina Cassian, Crohmălniceanu, S. Damian, Oişteanu, Shafir...?

Acum, când mă aflu pe cale de a încheia jurnalul pe acest an trist, scăldat în sânge, sudoare, moarte, ură, mă consolez şi cu ce pot:

S-a anunţat adineauri că Franţa se declară în dezacord cu multiplicarea coloniilor israeliene în zona Golan.

Măcar atâta. Că, vorba românului: Franţa "îşi permite" să se opună - în vorbe - Israelului, că şi-aşa este desemnată ca "antisemită fără frontiere".

Pot eu să nu-mi aduc aminte "permisiunea" de care mă bucuram eu, în România, în anii 70?:

Aşadar, în urmă cu peste 30 ani, la Bucureşti, bunii prieteni ai mei, oniricii, îmi explicau răbdător:

«Tu îţi permiţi să faci pe curajosul, să sfidezi securitatea, trimiţînd manuscrise în Occident - fiindcă tu tot nu mai ai ce pierde, dar noi...?»

Am citit adineauri în programul de TV: un episod dintr-un serial poliţist a fost eliminat, nu va mai fi difuzat, din cauza protestului evreilor din... toată lumea (uite, nu ştiam că toată-lumea priveşte tembeliziunea franceză, mai cu seamă acest serial pasabil căcăcios...).

De ce? Simplu: filmul se rezema pe un fapt real, relatat în presă: o sinagogă din Paris este incendiată, toată lumea politico-culturală intră în agitaţiune efervescenţială, încep protestele evreilor, plouă declaraţiile de solidarizare-condamnare a actului antisemit... - numai că ancheta dovedeşte că incendiul fusese provocat de un elev evreu, sfătuit să facă acest lucru de un rabin - "pentru cauza noastră".

Ei, da: cauza lor este apărată pe două sferturi de minciuni, pe un sfert de provocări - tot în anul acesta un arab a înjunghiat un rabin, în sinagogă - poliţia (antisemită şi rasistă!) a constatat; rabinul se... zgâriase singur pe abdomen, cu coada furculiţei; şi tot pentru cauză.

Însă pentru că eu, orice-ar zice Buzura, Blandiana, Liiceanu, Adameşteanca, Zoaia Petrii - chiar şi Doina Cornea - că aş fi rău, veninos, mai ales: neiertător, uite, nu mai vorbesc de porcăriile mai sus scrise. Nu pentru că i-aş ierta - să-i ierte Dracu! - dar zic: de Anul Nou am să fiu cuminte, n-am să mai "înjur" pe nimeni dintre cei care, fie vorba între noi, o merită cu vârf şi îndesat!